BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXIX
A
68
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλία ιζ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM *natura libri* XVII.

Petro Gillio Gallo & Conrado Geſnero Heluetio interpretibus.

Acceßit Index locupletiſſimus.

APVD IOANN. TORNAESIVM.

CIↃ. IↃCXI.

Digitized by Google

Digitized by Google

C. GESNERVS DE P. GILlij interpretatione, & ordine ſcriptorum Æliani de animalibus.

PEtrus Gillius Gallus in ſua Aeliani librorum de animalibus interpretatiône, quum de cognatis inter ſe animalibus ſimul agere, & in multis ordinem literarum, quæ nominibus ſingulorum initiales ſunt, obſeruare instituiſſet, non modò auctoris ordinem neglexit, ſed ne ſuum quidem perſequutus eſt conſtanter. Nam & à ſerie literarum ſæpe diſceßit, & animantes diuerſorum generum non diſcreuit. Nihil autem neceſſe erat auctoris ordinem immutari, quum ipſe in operis peroratione varietatis & iucunditatis gratia certum à ſe ordinem nullum eſſe inſtitutum profiteatur. Interim tamen ſæpe quæ duobus aut pluribus communia ſunt animalibus, vel eodem in capite vel proximis coniunxit, non tam generis animalium, quàm naturæ & ingenij vel quomodocunque argumenti communis habita ratione. Hæc Gillius diuulſit, dum ea quæ ad vnum pertinent animal, ſparſim ab Aeliano tradita, in vnum referre locum conatur. Ego in ſuum omnia ordinem reuocaui, ad duo manuſcripta exemplaria Græca: vt & ſibi ſuóque ordini qualicunque reſtituerem Aelianum,

bianum, & Græca Latinis è regione reſponderent omnia: quod dum multo labore molior, & Latina Græcis compono atque confero, permulta a Gillio omiſſa nuſquam inuenio; & contrà etiam multa, quæ Acceſſionis nomine vel ab ipſo vel à librariis omiſſo, ita legebantur tanquam Aeliani eſſent, quum in Græcis codicibus noſtris non extarent: & ego ad alios auctores ea pertinere, ex quibus Acceſſiones ſuas Gillius collegit, facilè conyciebam. Itaque plurima paſſim abieci, plurima expleui. Ordinem verò ne quis deſideraret, indicem non animalium ſolùm, ſed etiam rerum variarum, & locorum plerunque communium fieri curaui, vt facilia inuentu eſſent omnia. Ergo Aelianum nunc habemus integrum, cuius tam multa ſe omiſiſſe miror cur diſſimulârit Gillius: non modò leuiora quædam & πάρεργα, ſed multa ſæpe integra capita, & animalium naturas. Quòd ſi omnia ab ipſo relicta conferas iis quæ tranſtulit, tertiam ferè aut ſaltem quartam operis de animalibus partem conficient. Sunt quæ negligentia quadam præteriiſſe videri poteſt, quod cum aliâs tum feſtinantibus accidit: alia vero nimia diligentia, & iudicii ſui confidentia, quæ ſcilicet tranſlata nihil aut parum vtilitatis habitura exiſtimaret, vt ſunt interdum fabuloſa quædam, cùm alia, tum de bobus Aegyptiis ſacris, Api, Mneui, Onubi, quæ tamen relicta non oportuerat, quòd etſi nihil per ſe prodeſſent, ad obſcura tamen quædam veterum ſcriptorum loca intellig

telligenda conferre poſſint : & ne curioſis hominibus deſiderandi aut reprehẽdendi quicquam occaſio detur. Nam qui minus curioſi ſunt, ij quæ legere non placuerit argumentis prodita, quæ ſingulis inſcribuntur capitibus, facile præteribunt. Denique propter obſcuritatem quædam intacta reliquit. Ego omnia ab eo conuerſa, cum Græcis codicibus contuli, & emendaui paſſim, non omnia fortè loca omninò, ea tamen ferè omnia quæ non emendata falſum aut alienum ſenſum per ſe tuliſſent. Sicubi dubitaui, ingenue ignorantiam meam confeſſus, ea loca notaui, vt ſi codices meliores aliquando contingerent, ſi quæ deprauata ſunt, facilius inde reſtituerentur. Sed hæc plerumque eiusmodi ſunt, vt non tam ad ſententias & res ipſas, quàm orthographiam, ſyntaxin, aut aliam Græci ſermonis proprietatem ſpectent, non magni ſanè momenti, neq; remorari lectorem rebus intentum digna. Per margines, ſi quid huiusmodi ex mea coniectura mutandum vel explicandum vel dubitandum videbatur, ſimpliciter annotaui: vbi verò codices manuſcripti variabant, aduerbium, aliâs, adſcripſi. Quod ſi etiamnum relicta ſunt quædam emẽdanda, ſi Græci libri caſtigatiores darentur, ea puto perpauca fuerint, & auctoris ſententiã ferè nihil immutatura. Capitum argumenta in Græcis vt erãt reliqui, Latina verò copioſiora feci. Contextũ verò Græcũ in omnibus, quod ad omnes orthographiæ partes, in literis, accentibus (cùm aliâs, tum

 enclit

encliticorum punctis) & ſpiritibus, & ſententiarum diſtinctione, tanta diligentia illuſtrare ſum conatus, vt doctiſsimis etiam ea in re ſatisfactum confidam. Nam quũ typographorum maxima pars in Græcis excudendis negligentiſsimè ſe gerat, & plerique neq; archetypa ſatis emendari curent, neq; homines eruditos prælis præficiant, multi quod quid facto ſit opus non intelligant, plures verò auaritia, libros deprauatiſsimos ædunt. His ego diligentia noſtra veluti ſpecimen quoddam exhibere volui, quales ab eis libros ædi oporteret: quod vtinam illi ita æmulentur, vt etiam ſuperent, & omnem mihi laudem præripiant. Non ſolùm enim vinci me facile feram, ſed etiam gratulabor communibus ſtudijs, ſi eam quæ approbari eruditis poſsit curam & ſedulitatem, libris quàm emendatiſsimè imprimendis adhibuerint. O quoties nauſeam & ſtomachum mihi mouent auari illi, ſordidi, & imperiti non chalcographi certè, ſed falſographi appellandi, qui vel exemplaria vt acceperunt, corruptiſsima (librariorum inſcitia) euulgant, vel ipſi etiam magis corrumpunt: quod quum frequenter in Latinis accidit, tum in Græcis frequentiſsimè. Poterant illi & debebant, vnius hominis eruditi labore liberaliter (aut ſaltem non ſordidè) conducto, omnium illorum qui libros ab eis excuſos lecturi eſſent, labori parcere, & vt libros iſtos bene caſtigatos, maiori cum voluptate faciliusq; ac vtiliùs legerent, efficere. quod quum non faciant, digni ſunt, non modò iuſta bo-

norum

norum & doctorum hominum reprehenſione, ſed etiam (quod eis imprecor) vt tarda minimeq; lucroſa librorum eis diſtractio eueniat. Sed longius ab inſtituto rapior. An per capita ipſe Aelianus ſuos libros diuiſerit, an alius quiſpiam, non habeo quod affirmem. ego vt in vetuſtiſsimo codice manuſcripto, capitum numeros & argumenta reperi, ita curaui deſcribenda. Aelianus quidem an ipſe diſtinxerit & inſcripſerit capita, dubitari poteſt: quum & argumenta in capitibus proximis, vt nunc ſunt diſtincta, interdum planè cohæreant: & ipſa etiam dictionis ratio alicubi, non capitis noui initium fieri, ſed cum præcedente continuari ſermonē loquatur. nam & alibi plures eiuſdem argumenti hiſtoriæ in vnum caput rectè ſunt coniunctæ. Vtcunque eſt, ſic eſſe diuiſum librum non inutile fuerit. Porrò ſi quis Acceſsiones illas Gillij, quibus ſuam de animalibus Aeliani interpretationem locupletârat, à nobis eſſe prætermiſſas reprehendat: illi reſponderim, Aelianum tantùm nos integrum dare inſtituiſſe, non admiſcere aliena. nam & hoc ſatis laborioſum nobis fuit, & auctores illi ex quibus ſuas Gillius Acceſsiones concinnauit, paſsim extant, videlicet Oppianus, Ariſtoteles, Nicander, Athenæus. Nam Heliodorum & Porphyrium ab eo auctoribus iam dictis adnumerari miror, quum nihil illi de animalibus ex profeſſo, ſed obiter quædam tradiderint, (vt in volumine de abſtinendo ab animatis Porphyrius, & in Aethiopica hiſtoria ſemel

aut

aut iterum aliquid Heliodorus) nouum tamen & ſuum, quod meminerim, nihil. Verùm nos & hæc omnia quæ iam dicti auctores de animalibus prodiderunt, & ſiquid aliud vel aliunde vel de ſuo Gillius addidit, in noſtris Animaliū hiſtoriæ libris complexi ſumus. Hæc de Petri Gillij translatione & Acceſſionibus, optimi ſanè & doctiſſimi viri, cujus ego olim humanitatem Venetijs ſum expertus. Atque vtinam illum fata nobis ſuperſtitē vel breue adhuc tēpus reliquiſſent: donec peregrinationū ſuarū, quas in diuerſis & longinquis regionibus, nō ſolùm Europæ, ſed etiam Africæ Aſiæq;, vt audio, ſuſtinuit, hiſtoriam, & varias circa omne genus animaliū nomenclaturas, naturaſq;, & alias rariſſimas obſeruationes ſuas, in lucem edere potuiſſet. Fruſtrà Rondeletius, Breui (inquit) futurū ſpero vt Petrus Gillius vir doctiſſimus, & in omniū rerū cognitu digniſſimarum peruestigatione diligentiſſimus, non ſolùm piſces, ſed alia permulta, quæ vidit in Græcia, Aegypto, Syria, Perſide ſtudioſis ſpectanda proponat. Fruſtrà, inquam: quoniam captus aliquando à piratis, ſi vera eſt fama, ſpoliatusq; & redemptus, paulo pòſt quàm reuerſus eſt Romam, ante annū vnum aut alterū quàm hæc ſcriberem, diem ſupremum obijt: nec audio hactenus vllæ ne obſeruationes ejus aut lucubrationes ſuperſint: & fortè ſi quæ fuerūt, ab hominibus ambitioſis ſubtractæ ſunt, quos aliena pro ſuis vſurpare, dum gloriam ſibi aucupentur, non pudet.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ Πραινέστου τῆς Ἰταλίας, περὶ ζώων ἰδιότητος βιβλία ιζ.

*

CLAVDII ÆLIANI PRÆNESTINI, DE *animalium natura libri* XVII.

Προοίμιον.

Ἄνθρωπον μὲν εἶναι σοφὸν καὶ δίκαιον, καὶ τῶν οἰκείων παίδων προμηθέστατον, καὶ τῶν γειναμένων ποιεῖσθαι τὴν προσήκουσαν φροντίδα, καὶ τροφὴν ἑαυτῷ μαστεύειν, καὶ ἐπιβουλὰς φυλάττεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα αὐτῷ σύνεστι δῶρα φύσεως, παράδοξον ἴσως οὐδέν. καὶ

Præfatio.

Sapientiam in homine, juſtitiã. curam & prouidentiam in prolem ex ſe natã, ingenium quo ea quæ ad victum commoda aut neceſſaria ſunt inquirit, quo inſidias declinat, & cætera in eo poſita naturæ dona, non admodũ forſitan aliquis admiretur. Eſt enim ratione

pretioſiſſima re, ac ratiocinatione præditus homo: vnde plurimis in rebus ipſe ſe adiuuare ac promouere poteſt: præſertim quum deos etiam reuereatur & colat. Quòd verò brutis quoque animalibus virtutis aliquod ſtudium, ſi non iudicio conſultóque, natura tamen ſit inſitũ: & quòd eadem multis ac miris modis circa vitam, non minus quàm homines excellant, id ſanè magnum quiddã eſt. Itaque proprias ſingulorum naturas diligenter animaduertere, & quomodo eorum vnicuique non minus quã homini proſpectum ſit, cognoſcere, ad animum non mediocrem ſed pereruditum ac multiſcium pertinet. Quanquã autẽ non me lateret, aliorum etiam in hoc genere lucubrationes extare: tamen hoc quoque noſtræ quoad eius fieri potuit diligentiæ opus, ſtylo

γὰρ λόγου μετείληχεν ἄνθρωπος τοῦ πάντων τιμιωτάτου, καὶ λογισμοῦ ἠξίωται· ὅπερ οὖν ἐστι πολυαρκέστατός τε, καὶ πολυωφελέστατος. ἀλλὰ καὶ θεοὺς αἰδεῖσθαι οἶδε καὶ σέβειν. τὸ δὲ καὶ τοῖς ἀλόγοις μετεῖναί τινος ἀρετῆς κατὰ φύσιν, καὶ εἰ μὴ κατὰ τὴν οἰκείαν κρίσιν, καὶ πολλὰ τῶν ἀνθρωπίνων πλεονεκτημάτων, καὶ θαυμαστὰ ἔχειν συγκεκληρωμένα, τοῦτο ἤδη μέγα. καὶ εἰδέναι γε μὴ ῥᾳθύμως τὰ προσόντα αὐτῶν ἴδια ἑκάστῳ, καὶ ὅπως ἐσπουδάσθη οὐ μεῖον τῶν ἀνθρώπων (ἕκαστον) τῶν ἀλόγων ζώων, εἴη ἄν τινος πεπαιδευμένης φρενὸς, καὶ μαθούσης πολλά. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἕτεροι ὑπὲρ τούτων ἐσπουδάκασι, καλῶς οἶδα. ἐγὼ δὲ ἐμαυτῷ ταῦτα ὅσα οἷόν τε ἦν ἀθροίσας, καὶ περιβαλὼν αὐ-

τοῖς

τοῖς τὴν συνήθη λέξιν, κειμήλιον οὐκ ἀσπούδαστον ἐκπονῆσαι πεπίστευκα, εἰ δέ τῳ καὶ ἄλλῳ φανεῖται ταῦτα λυσιτελῆ, χρήσθω αὐτοῖς. ὅτῳ δὲ οὐ φανεῖται, ἐάτω τῷ πατρὶ θάλπειν τε καὶ περιέπειν· οὐ γὰρ πάντα πᾶσι καλὰ· οὐδὲ ἄξια δοκεῖ σπουδάσαι πᾶσι πάντα. εἰ δὲ ἐπὶ πολλοῖς τοῖς προτέροις καὶ σοφοῖς γεγόναμεν, μὴ ἔστω ζημίωμα εἰς ἔπαινον ἡ τοῦ χρόνου λῆξις, εἴπερ αὐτοὶ σπουδῆς ἄξιον μάθημα παρεχοίμεθα καὶ τῇ εὑρέσει τῇ βελτιοτέρᾳ, καὶ τῇ φωνῇ.

quidem familiari expoſitum, veluti theſaurum non vulgarem, meo perfectum labore futurum, mihi facile perſuaſi. Itidem ſi quis alius de meis ſcriptis iudicârit, eis fruatur: ſin minus, ſuo ea parenti fouenda colendaq; relinquat. Nunquam enim omnia omnibus placent, aut ſtudio videntur digna omnibus omnia. Spero equidem quamuis poſt multos & eruditos homines in hoc de natura argumento ſim verſatus, non vituperandam in me temporis ſortem, ſi homo poſterior aliquid ſtudio & cognitione dignum, ſiue id per me inuentum, ſiue elocutione ornatum, deprompſero.

LIBER PRIMVS.

De auibus Diomedeis,
CAP. I.

INſula quædã nomine Diomedea auib. Diomedeis abundat. hæ hominibus natione Barbaris neque quippiam nocent, neque eos adeũt: Sin Græcus aduena eò diuerterit, diuino quodam munere ab his auibus aditur, alis explicatis, tanquam manibus ad prenſationem & complexũ. Græcos ſe pertrectantes non refugientes, intrepidè ſe palpari ſuſtinent. in accumbentium ſinus aduolant, velut ad mẽſas hoſpitales inuitatæ. Vulgò ſocij Diomedis eſſe iactãtur, qui vnà cum eo contra Ilium arma tulerunt: & prima eorum natura in a-

Περὶ τῶν ἐρωδιῶν τῶν ἐν τῇ Διομηδείᾳ νήσῳ. Κ. α.

Καλεῖταί τις Διομήδεια νῆσος, καὶ ἐρωδιοὺς ἔχει πολλούς. οὗτοί φασι τοὺς βαρβάρους οὔτε ἀδικοῦσιν, οὔτε αὐτοῖς προσίασιν· ἐὰν δὲ Ἕλλην καταίρῃ ξένος, οἱ δὲ θείᾳ τινὶ δωρεᾷ προσίασι πτέρυγας ἁπλώσαντες, οἱονεὶ χεῖράς τινας εἰς δεξίωσίν τε καὶ περιπλοκάς. καὶ ἁπτομένων τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀποφεύγουσιν, ἀλλ' ἀτρεμοῦσι καὶ ἀνέχονται, καὶ καθημένων εἰς τοὺς κόλπους καταπέτονται, ὥσπερ οὖν ἐπὶ ξένια κληθέντες. λέγονται δὲ οὖν οὗτοι Διομήδους ἑταῖροι εἶναι, οἱ σὺν αὐτῷ τῶν ὅπλων τῶν ἐπὶ τὴν Ἴλιον μετεσχηκότες,

τες, τὴν προτέραν φύσιν, εἰς τὸ τῶν ὀρνίθων μεταβαλόντες εἶδος, ὅμως ἔτι καὶ νῦν διαφυλάττειν τὸ εἶναι ἕλληνές τε καὶ φιλέλληνες.

Περὶ σκάρων. Κ. β.

Ὁ σκάρος πόας μὲν θαλαττίας σιτεῖται καὶ βρύα. λαγνίστατος δὲ ἄρα ἰχθύων ἁπάντων ἦν· καὶ ἥγε πρὸς τὸ θῆλυ ἀκόρεστος ἐπιθυμία, αὐτῷ ἁλώσεως αἰτία γίνεται. ταῦτα οὖν αὐτῷ συνεγνωκότες οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων, ἐπιτίθενταί οἱ τὸν τρόπον τοῦτον. ὅταν θῆλυ συλλάβωσιν, ἔδησαν ὁρμιᾷ σπάρτου πεποιημένῃ λεπτῇ τοῦ στόματος ἄκρου, καὶ ἐπισύρουσι διὰ τῆς θαλάττης τὸν ἰχθὺν ζῶντα· ἴσασι δὲ αὐτῶν εὐνάς τε καὶ διατριβὰς, καὶ ὅπου συναγελάζονται. μόλιβδος δὲ αὐτοῖς πεποίηται βαρὺς τὴν ὁλκὴν, περιφερὴς τὸ σχῆμα, καὶ ἔχει μῆκος τριῶν δακτύλων, καὶ δια-

uium ſpeciem immutata, etiam nunc ſe eſſe Græcos & Græcorum ſtudioſos approbare.

De Scari libidine & captura. CAP. II.

Scarus cùm aliis herbis marinis, tum alga veſcitur: omnium piſcium ad Venerem inflammatiſſimus eſt. Cauſa cur capiatur, eſt cupiditas inexplebilis in fœminam, ea non ignorantes rei piſcatoriæ peritiſſimi, hoc modo ei inſidias ponunt, vt comprehenſæ fœminæ ſummum os ad tenuem funiculum ex ſparto confectum alligent, eamq; viuam per mare trahant, vbi eorum cubilia eſſe & in quem locum congregentur, norunt. Cōficiunt etiam graue plumbum figura rotundum, longitudine triū digitorum, quo ex

chordis appenſo, trahitur Scatus fœmina captiua. Aliquis eorum naſſæ in piſcatorio nauigio accommodatæ os latè diducit, datq; operam vt naſſa in Scarum captum conuertatur. ea enim ſenſim demittitur, lapide ad certam menſuram facto. mares verò non aliter quàm homines ad cõſpectam amatam libidinis furore feruntur, circumq; eam concurſantes, alius alium præuertere, eiq; appropinquare & contingere ſtudet, vt ſolent iuuenes vehemẽter amãtes, aut oſculum, aut vellicationem, aut aliud quodpiam furtum amatorium venantes: qui deducit fœminam ſenſim & pedetentim, inſidiis collocatis, rectà ad naſſam, cum amata diceres ducere amãtes. Quum proximè ad naſſam hi acceſſerunt, plumbum in interiorem partem à piſcatore traductum, &

λήπτεται ἐξ ἄκρων σχοίνων, καὶ ἐπισύρεται τό τε θηραμένον. καὶ κύρτον τις τῶν ἐν τῇ πορθμίδι παραρτήσας, ἐπάγεταί εὐρὺν τὸ στόμα. καὶ ἐς τὴν ἑαλωκότα τέτραπται σκάρον ὁ κύρτος. βαρεῖται δὲ οὗτος ἡσυχῇ λίθῳ μεμετρημένῳ. ἐκεῖνοι οἱ ἄρρενες ὥσπερ οὖν νύμφην ἐρωτικὴν νεανίαι θεασάμενοι, οἰστρῶνταί τε καὶ μεταθέουσι, καὶ ἐπείγονται φθάσαι ἄλλος ἄλλον, καὶ γενέσθαι πλησίον, καὶ παραψαῦσαι, ὥσπερ οὖν δύσερωτες ἄνθρωποι φίλημα ἢ κνίσμα θηρώμενοι, ἤ τι ἄλλο κλέμμα ἐρωτικόν. ὁ τοίνυν ἄγων τὴν θήλειαν ἡσυχῇ καὶ πεφεισμένως λοχῶντι καὶ ἐπιβουλεύοντι, εὐθὺς τοῦ κύρτου σὺν τῇ ἐρωμένῃ φαίης ἂν τοὺς ἐραστὰς ἄγειν. γενομένων δὲ ὁμοῦ τῷ κύρτῳ, τὸν μὲν μόλιβδον μετέθηκεν ὁ θηρατὴς εἰς τὸ εἴσω.

των. ὁ δὲ ἄῤῥην ἐμπίπτων σὺν τῇ ὁρμῇ κατασπᾷ καὶ τὴν θήλειαν. οὐκοῦν συνεισρεύσαντες ἑαλώκασι, καὶ διδόασι δίκην ὁρμῆς ἀφροδισίου οἱ σκάροι.

Περὶ κεφάλου. Κ. γ.

Ο ἰχθὺς ὁ κέφαλος τῶν ἐν ταῖς ἕλεσι βιούντων ἐστὶ, καὶ πεπίστευται τοῦ γαστρὸς κρατεῖν, καὶ διαιτᾶσθαι πάνυ σωφρόνως. ζῶον μὲν γὰρ οὐκ ἐπιτίθεται, ἀλλὰ πρὸς πάντας τοὺς ἰχθύας ἔνσπονδος εἶναι πέφυκεν. ὅτῳ δὲ ἂν ἐντύχῃ κειμένῳ, τοῦτό οἱ δεῖπνόν ἐστιν. οὐ πρότερον δὲ αὐτοῦ προσάπτεται, πρὶν ἢ διὰ τῆς οὐρᾶς κινῆσαι· καὶ ἀτρεμοῦντος μὲν ἔχει τὴν ἄγραν, κινηθέντος δὲ ἀνεχώρησε.

Περὶ ἀνθίου τοῦ ἰχθύος καὶ σκάρου. Κεφ. δ.

Τιμωροῦσιν ἀλλήλοις ὡς ἄνθρωποι πιστοὶ καὶ συστρατιῶται δίκαιοι οἱ ἰ-

linea decidens, fœminã in naſſam detrahit, quò ſimul influentes mares capiuntur: ac pœnam dãt Scari ejuſmodi furẽtis libidinis.

De Capitonis piſcis continentia. CAP. III.

Capito ẽ piſcium genere eſt, qui in paludibus degunt. continentiſſimus ac in victu tẽperatiſſimus eſſe creditur. Etenim nullam animantem inuadit, ſed cum omnibus pacem ſeruare ſolet. Si verò in quempiam iacentem inciderit, hunc in ſuum prandium cõuertit. non priùs tamẽ eũ attingit, quàm cauda mouerit. Si immobilis ſit, hunc prædam ſibi facit: ſi verò moueatur, eo intacto diſcedit.

Quomodo Anthia & Scari ſuos gregales captos liberent. C. IIII.

Vt homines fidi & cõmilitones veri, perinde piſces inter ſe vlciſcũtur, quos Anthias ve-

nationis maritimæ periti nominare ſolent, degunt autem in alto mari. ex his quilibet quũ nouerit conuictorem ſocium captum eſſe, celerrimè adnare feſtinat, ac dorſi ſui nixu ad eum inhæreſcit, incurſu impulſuq; pro viribus prohibent captiuum abduci. Scari etiam gregales ſuos optimè vindicant, ac adeuntes funem dentibus conficere conantur, vt ex hoſtibus ſeruent captum. & ſæpè funem concidentes, eum liberauerunt, neque ob id petunt redemptionis præmia: ſæpè verò non aſſequuntur ſocij liberationem, tametſi id quod ſuum erat, promptiſſimè præſtiterunt. Iam verò in naſſam cũ inciderit Scarus, dicunt eum poſteriorem partem ſuam de naſſa eijcere, reliquos verò, qui non ſunt capti, circumnatantes eum morſu

χθύες, ὥσπερ αὐθίας οἱ τῆς θήρας ἐπιστήμονες τῆς θαλαττίας φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ὄντας τὰ ἤθη πελαγίους. τούτων γοῦν ἕκαστοι ὅταν νοήσωσι πεπηρῶσθαι τὸν σύννομον, προσνέουσιν ὤκιστα· εἶτα εἰς αὐτὸν τὰ νῶτα ἀπερείδουσι, καὶ ἐμπίπτοντες καὶ ἀθρόοι τῇ δυνάμει κωλύουσιν ἑλκυσθῆναι. Καὶ οἱ σκάροι δὲ ὡς τὴν οἰκείαν ἀγέλην εἰσὶν ἀγαθοὶ τιμωροί, προσίασι γοῦν, καὶ τὴν ὁρμιὰν ἀποτραγεῖν σπεύδουσιν, ἵνα σώσωσι τὸν ᾑρημένον. καὶ πολλάκις μὲν ἀποκόψαντες ἔσωσαν καὶ ἀφῆκαν ἐλεύθερον, καὶ οὐκ αἰτοῦσι ζωάγρια. πολλάκις δὲ οὐκ ἔτυχον, ἀλλ' ἥμαρτον μέν, τὸ δὲ ἐν ἑαυτῶν πεποιήκασιν εὖ μάλα προθύμως. ἤδη δὲ καὶ εἰς τὸν κύρτον τὸν σκάρον ἐμπεσεῖν φασι, καὶ τὸ οὐραῖον μέρος ἐκβαλεῖν· τοὺς δὲ ἀθηράτους καὶ περινέοντας ἐνδακεῖν, καὶ ἐς τὸ ἔξω τὸν

ἑταῖρον

ἑταῖρον ἐξαγαγεῖν. εἰ δὲ καὶ ἐξίοι κατὰ τὸ στόμα αὐτῶν τις, ὁ ἔξω τὴν οὐρὰν παρώρεξεν. ὁ δὲ περιχανὼν ἠκολούθησεν. ταῦτα μὲν δὴ ζῶα δρῶσιν, ὡς ἄνθρωποι, φιλεῖν οὐ μαθόντες, ἀλλὰ πεφυκότες.

Περὶ τοῦ καλουμένου τρώκτου. Κεφ. ε.

Ὁ ἰχθὺς ὁ τρώκτης, τούτου μὲν κατηγορεῖ τὴν φύσιν καὶ τὸ ὄνομα, ἤδη δὲ καὶ τὸ στόμα. ὀδόντες δὲ αὐτῷ συνεχεῖς τε ἐμπεφύκασι καὶ πολλοί, καὶ τὸ ἐμπεσὸν πᾶν διατεμεῖν εὖ μάλα καρτεροί. οὐκοῦν ἁλοὺς ἀγκίστρῳ, μόνος ἰχθύων εἰς τὸ ἔμπαλιν ἑαυτὸν οὐκ ἐπανάγει, ἀλλ' ὠθεῖται, τὴν ὁρμιὰν ἀποτραγεῖν διψῶν. οἱ δὲ ἁλιεῖς σοφίζονται τἀναντία. τοῦ γάρ τοι ἀγκίστρου λαβὰς χαλκεύονται μακράς. ὁ δὲ (καὶ γάρ πως ἐστὶ καὶ ἁλτικὸς) καὶ ὑπὲρ ταύτας ἀνέθορε πολλάκις καὶ τὴν τρίχα τὴν ἀγκ-

corripere, & foras ſocium proferre. Si verò in caput exierit, ipſorũ quiſpiam qui foris eſt caudam ei porrigit, ille comprehenſa cauda ſequitur. Hęc illi quidem faciunt more hominũ, qui tametſi libros de amicitia non didicerũt, tamen à natura hauſerunt leges amicitiæ.

De Trocta piſce callido. CAP. V.

Piſcis Trocta, cuius naturam, nomen, & os declarant, dentes habet frequentes & continentes, quibus quicquid inciderit, perfringere poteſt. Hamo captus ſolus ex piſcibus non ſe ab hamo retrahit, ſed impellit ſeſe in ferrum, chordam conſumere cupiens. Piſcatores contrà machinantur longas anſas: ille verò quoniam quodammodo valet ſaltu, anſas ſæpe tranſilit, ac linea qua agitur conciſa, ad piſcium domi-

cilia reuertitur. Hic etiam ſui generis grege coacto, Delphinos inuadit. & ij quidem ſi quem ſegregatum circumuenire poſſint, fortiter inuadunt. planè enim ſciunt Delphinum ſuis morſib. verberari aſpere ſolere. Itaque Troctæ ei acerrimè inſtant. Delphinus contrà reſilit, ſubſilit, atque indicat vt ex dolore torqueatur. idcirco tenaciter vrgét, ſimulq; ad ſaltum Delphini tolluntur. Hic eos repellere conatur. illi verò nihil remittentes, viuum lacerant. poſtea verò quàm pro ſe quiſque aliquã partem mordicus abripuerit, diſcedit. Delphinus verò libenter enatat quum conuiuas (vt ita dicam) non inuitatos cum ſuo dolore excepit.

σαν τιμῶν, ἐς ἤθη τὰ τῶν ἰχθύων αὖθις ἀπονήχεται. ὕπος τοι καὶ τὴν ἀγέλην τὴν συννόμων παραλαβὼν, σὺν αὐτοῖς ἐκείνοις χωρεῖ καὶ τοῖς δελφῖσιν ὁμόσε. καὶ ἵνα ἀποκριθέντα πως ὑπελθόντες, εἶτα ἐπιτίθενται τῷ θηρίῳ καρτερῶς. ἴσασι γὰρ ὅτι τῶν ἐξ αὐτῶν δηγμάτων οὐ ῥαθύμως ἐπαίει. οἱ μὲν γὰρ ἔχονται αὐτοῦ καὶ μάλα ἐγκρατῶς, ὁ δὲ ἀναπηδᾷ καὶ κυβιστῶν δῆλός ἐστι, καὶ ὡς ὑπὸ τῆς ὀδύνης στροβεῖται, διελέγχεται. ἀπρὶξ γὰρ ἐμφύντες συνεξαίρονται πηδῶντι. καὶ ὁ μὲν ἀποσείσασθαι καὶ ἀποκροῦσαι σπουδάζει αὐτοὺς, οἱ δὲ οὐκ ἀνιᾶσιν, ἀλλ᾽ ἐσθίουσι ζῶντα. εἶτα μέντοι τούτων ὅ, τι ἂν ἕκαστος μέρος ἐκτράγῃ, ἔχων ἀπαλλάττεται. καὶ ὁ δελφὶς ἀσμένως ἀπονήχεται, δαιτυμόνας ὡς ἂν εἴποις ἀκλήτους ἑστιάσας, σὺν τῇ ἑαυτοῦ ὀδύνῃ ἐκείνους.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἔρωτος οὗ ἠράσθη κύων ὡραίας γυναικός. Κεφ. ϛ.

Γλαύκης ἀκούω τῆς κιθαρῳδοῦ ἐρασθῆναι κύνα. οἱ δὲ οὐ κύνα, ἀλλὰ κριόν. ἄλλοι δὲ χῆνα. καὶ ἐν Σόλοις δὲ τοῖς Κιλικίοις παιδὸς, ᾧ ὄνομα ἦν Ξενοφῶν, κύων ἠράσθη, καὶ ἄλλου δὲ ὡραίου μειρακίου ἐν Σπάρτῃ κολοιὸς ἐπὶ τῷ εἴδει ἐνόσησεν.

Περὶ Θωός. Κ. ζ.

Λέγουσι τὸν θῶα τὸ ζῷον φιλανθρωπότατον εἶναι καὶ ὅταν μέν τῳ περιτύχῃ ἀνθρώπῳ, ἐντρέπεται αὐτὸν, οἱονεὶ αἰδούμενος. ὅταν δὲ ἀδικούμενον θεάσηται, ὑπ' ἄλλου θηρίου, τὸ τηνικαῦτα ἐπαμύνει αὐτῷ.

Περὶ κυνῶν. Κ. η.

Νικίας δέ τις τῶν κυνηγετούντων ἀπροόπτως φερόμενος εἰς ἀνθρακευτῶν κάμινον κατηνέχθη. οἱ δὲ κύνες οἱ σὺν αὐτῷ τοῦτο ἰδόντες οὐκ ἀπέστη-

De brutorum in homines amore. C. VI.

Glaucam citharœdam à cane amatam fuiſſe audio, alij dicũt non à cane, ſed arietẽ: alij ab anſere. Atque apud Solos Ciliciæ ciuitatem puerum, cui nomen eſſet Xenophõ, canis amauit, aliumq; adoleſcentem in Sparta ob ſpeciem gracculus amauit.

De Thôe. C. VII.

Thôa dicunt eſſe animal humaniſſimum, præcipueq; homini amicum: & ſi forte in hominem inciderit, reuereri, ac velut obſeruanter venerari. Amplius, ſi à feris aliis circumuentum ſenſerit, tum verò accurrere protinus, opitulariq; pro viribus.

De canibus Niciæ venatoris. C. VIII.

Nicias quiſpiam ex venatoribus quum de improuiſo in carbonariam fornacem lapſus fuiſſet, canes qui cum eo erãt hoc intuentes, non

non illinc diſceſſerunt, ſed primo circa caminum ingemiſcentes & vlulantes commorabantur: tandem prætereuntes leuiter & ſenſim morſu veſtium attrahebant ad id quod accidiſſet, tanquam auxiliatores domino ſuo implorantes homines. Vnus igitur videns hoc idem, ſuſpicatus eſt id quod erat: & ſequutus eſt canes, inuenitq́; Niciam in fornace deflagratum, rei conjectura ex reliquiis facta.

De Fuco. CAP. IX.

Fucus, qui inter apes naſcitur, de die in mellarias cellas abditus manet: nocte verò, quũ apes dormire obſeruauerit, eorum opera inuadit, vaſtátq; alueos. Hoc illæ quum intelligant, plurimæ quidem earum dormiunt, nempe defeſſæ, paucæ ve-

σαν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα κνυζώμενοι περὶ τὴν κάμινον, καὶ ὠρυόμενοι διέτριβον· τὰ δὲ τελευταῖα μονονουχὶ τοὺς παριόντας ἠρέμα καὶ πεφεισμένως κατὰ τῶν ἱματίων δάκνοντες, εἶτα ἕλκοντες ἐπὶ τὸ πάθος, οἷον ἐπικούρους τῷ δεσπότῃ παρακαλοῦντες τοὺς ἀνθρώπους οἱ κύνες. Εἷς γοῦν εἰς ὁρῶν τὸ γινόμενον ὑπώπτευσε τὸ συμβὰν, καὶ ἠκολούθησε, καὶ εὗρε τὸν Νικίαν ἐν τῇ καμίνῳ καταφλεχθέντα, ἐκ τῶν λειψάνων συμβάλλων τὸ γενόμενον.

Περὶ Κηφῆνος. Κ. θ.

Ὁ Κηφὴν ὁ ἐν μελίτταις γινόμενος, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν τοῖς † θριγκίοις καταικέκρυπται. Νύκτωρ δὲ ἡνίκα αὐ παραφυλάξῃ καθευδούσας τὰς μελίττας, ἐπιφοιτᾷ τοῖς ἔργοις αὐτῶν, καὶ λυμαίνεται τοὺς σίμβλους. τοῦτο ἐκείνας καταμαθούσας, αἱ μὲν πλεῖσται τῶν μελισσῶν καθεύδουσιν, ἅτε πεπονηκυῖαι, ὀλίγαι δὲ αὐ-

al. ἀθρώιοις

τῶν

τῶν ἐλλοχῶσιν. εἶτα ὅταν ἴδωσι τὸν φῶρα, παίουσιν αὐτὸν πεφεισμένως. καὶ ἐξωθοῦσι τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβάλλουσι φυγάδα εἶναι. ὁ δὲ οὐδ' οὕτω πεπαίδευται. πέφυκε γὰρ καὶ ἀργὸς καὶ λίχνος, δύο κακώ. ἔξω τοίνυν τῶν κηρίων ἑαυτὸν ἀποκρύπτει. εἶτα ὅταν ἐπὶ τὰς νομὰς ἐξορμήσωσιν αἱ μέλιτται, ὁ δ' ὠσάμενος ἔσω τὸ ἑαυτοῦ δρᾷ, ἐμφορούμενος καὶ κεραΐζων ἐκείνων τὸν θησαυρὸν τῶν μελιττῶν, τὸν γλυκύν. καὶ ἐκεῖναι ἐκ τῆς νομῆς ὑποστρέψασαι, ὅταν αὐτῷ περιτύχωσιν, ἐνταῦθα μὲν οὐκέτι πεφεισμένως αὐτὸν παίουσιν, οὐδ' ὡς εἰς φυγὴν † τρέψαι, ἀλλ' εὖ μάλα τοῖς κέντροις βιαίως ἐμπεσοῦσαι διαλοῶσι τὸν λῃστήν. καὶ ὁ μὲν μεμπτὴν ὑπομείνας τὴν τιμωρίαν, ὑπὲρ τῆς γαστριμαργίας καὶ ἀδηφαγίας τὴν ψυχὴν ἔτισε. με-

λιου

τὸ excubāt. Quum verò viderint furē, verberāt eum modicè & leniter, expelluntq́; alis & in exilium proijciunt. Iſte verò non ob id corrigitur: ſua enim natura & piger & vorax eſt: quibus duobus malis præditus intra fauos ſe abdit. Vt verò ad paſtionem apes profectæ ſunt, ille rurſus opus inuadens, quod ſuum eſt, facit: confercit ſe melle, & depopulatur theſauros dulceis apum. Eæ ex paſtione redeūtes, quū in eum inciderint, non amplius leniter verberant: neque tanquam eſſent in exilium eum eiecturæ, ſed aſperè aculeis inuadentes, percutiunt latronem: qui iam non amplius multatur increpationibus, ſed voracitatis & gulæ nimiæ pœnas vita perſoluit. Apiarij hæc

τρέψασαι

dicunt, ac mihi perſuadent.

De Apibus mellificij imperitis, non tamen otioſis. CAP. X.

Ex apibus quædam ſunt inertes, non tamẽ moribus fuci ſunt. neque enim fauos corrumpunt, neque melli inſidiantur: ſed ex floribus aluntur etiam ipſæ, & cum aliis euolant & compaſcuntur. Quamuis autem mellis conficiendi & condendi induſtria carent, non tamen prorſus otioſæ ſunt. Earum enim quædam aquam regi & apibus vetulis apportant. nam ſeniores apud regem ad ejus ſtipationem ſelectæ permanent. Aliæ verò hoc munere funguntur, vt mortuas ex alueo efferant. mundos enim & puros fauos eis eſſe oportet. itaque mortuam apem intra

λιοσυργοὶ λέγουσι ταῦτα, καὶ ἐμὲ πείθουσιν.

Περὶ τῶν ἀργῶν μελιττῶν. Κεφ. ι.

Εἰσὶ δέ τινες καὶ ἐν ταῖς μελίτταις ἀργαὶ μέλιτται, οὐ μὴν κηφηνώδεις τὸν τρόπον. οὐ γὰρ λυμαίνονται τοῖς κηρίοις, οὐδὲ ἐπιβουλεύουσι τῷ μέλιτι αὗται, ἀλλὰ τρέφονται μὲν ἐκ τῆς ἀνθῶν καὶ αὗται πετόμεναι, καὶ σύννομοι ταῖς ἄλλαις οὖσαι. εἰ δὲ καὶ εἰσὶν ἄτεχνοι περὶ τὴν ἐργασίαν, καὶ τὴν κομιδὴν τοῦ μέλιτος, ἀλλὰ γοῦν οὐκ εἰσὶν ἄπρακτοι παντῃ. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὕδωρ τῷ βασιλεῖ κομίζουσι, καὶ ταῖς πρεσβυτέραις δὲ αἱ ἀπορώτεραι αἱ πρεσβύτεραι καὶ αὗται, τῷ βασιλεῖ παραμένουσι, καὶ εἰς τὴν δορυφορίαν ἀπεκρίθησαν τὴν αὐτοῦ. ἕτεραι δὲ αὐτῶν τῶν ἀτέχνων ἔχουσιν ἐκεῖνο ἔργον, τὰς ἀποθνησκούσας τῶν μελιττῶν ἐξαφέρουσι· δεῖ γὰρ αὐταῖς καθαρὰ εἶναι τὰ κηρία, καὶ

οὐκ-

οὐκ ἀνέχονται νεκρὰν εἴσω μέλιτταν. † ἀλλὰ καὶ νύκτωρ φρουροῦσιν ἅπερ οὖν πόλιν μικρὰν φυλάττουσαι τὴν τῶν κηρίων οἰκοδομίαν ἐκεῖναί γε.

alueos fauorum eſſe non patiuntur. Aliæ verò ex his nocte excubant, & fauorum ſubſtructiones non ſecus ac paruam vrbem vigiliis aſſeruant.

Gillius legit ἄλλαι δὲ

Περὶ τῆς μελιττῶν ἡλικίας.

Κεφ. ια.

Μελιττῶν δὲ ἡλικίαν διαγνοίη τις ἂν τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν αὐτοετεῖς στιλπναί τέ εἰσι, καὶ ἐοίκασιν ἐλαίῳ τὴν χροιάν. αἱ δὲ πρεσβύτεραι τραχεῖαι καὶ ἰδεῖν καὶ ἅψασθαι γίνονται. ῥυσαὶ δὲ ὁρῶνται διὰ τὸ γῆρας. ἐμπειρότεραι δέ εἰσιν αὗται, καὶ τεχνικώτεραι, παιδεύοντος αὐτὰς τὴν ἐπὶ τοῦ μέλιτος σοφίαν τοῦ χρόνου. ἔχουσι δὲ καὶ μαντικῆς, ὥς τε καὶ ὑετὸν, καὶ κρύους ἐπιδημίαν προμαθεῖν. καὶ ὅταν τούτων τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμφότερον ἔσεσθαι συμβάλωσιν, οὐκ ἐπὶ μήκιστον ἐκτείνουσι τὴν

De ætate Apum dignoſcenda: & de prudentia natu maiorum.

CAP. XI.

Apum quiſpiam ætatem ad hunc modum internoſcere poterit: Quæ annum non exceſſerunt, niteſcunt, oleiq; ſimilitudinem & ſpeciem gerunt. Vetulæ verò & aſpectu & tactu horridulæ euadunt, atque ex ætate affecta rugis plenæ videntur: eę tamen fingendorum fauorum experientia & induſtria præcellentiores ſunt, ex longitudine nimirum temporis ad mellis ſcientiam eruditæ. Eędémque tanta diuinitate præſtant, vt & pluuias, & frigora futura præſentiant: & quando horum alterũ, vel vtrumque impendere coniecturis aſſequuntur, non longiſſi-

mè

mè ab alueo volatu procedunt: ſed circum apiaria volantes veluti foribus incubant. Ex his rebus aluearum cuſtodes futura augurati, agricolis turbulentæ tempeſtatis aduentum prædicunt. Longè autem minus frigoris quàm nimiæ pluuiæ aut niuis timentes ſunt. Sæpe verò vento aduerſæ volant, paruulum lapillum pedibus portantes, quantulus inter volandum commodè geſtari poſſit. itaque in hunc modum contra ventorum incurſiones, & afflatus auræ, ne ex itinere deducantur, ejuſmodi firmamentum ac robur machinantur.

De Capitonis oxyrynchi amore & propter eum captura. CAP. XII.

Vim & numen multa genera piſcium nouerunt Cupidinis, ne hos quidem qui in

πλῆσιν ἐκ τῆς νομῆς, ἀλλὰ περιποτῶνται τοῖς σμήνεσι, καὶ οἱονεὶ περιαθύρουσιν. ἐκ δὴ τούτων μελιττουργοὶ οἰωνισάμενοι, προλέγουσι τοῖς γεωργοῖς τὴν μέλλουσαν ἐπιδημίαν τοῦ χειμῶνος. δεδίασι δὲ ἄρα οὐ τοσοῦτον τὸ κρύος αἱ μέλιτται, ὅσον τὸν ὄμβρον τὸν πολὺν, καὶ τὸν νιφετόν. ἐναντίαι δὲ πολλάκις τοῦ πνεύματος πέτονται, καὶ βραχεῖαν λίθον ἐν τοῖς ποσὶ κομίζουσι, καὶ τοσαύτην ὅσην εὔφορον αὐταῖς πετομέναις εἶναι, καὶ τρόπον τινὰ τοῦτο ἕρμα ἑαυταῖς ἐπιτεχνῶνται πρὸς τὸν ἐμπίπτοντα ἄνεμον, τά τε ἄλλα, καὶ ἵνα μὴ παρατρέψῃ τῆς ὁδοῦ ἡ αὔρα αὐτάς.

Περὶ τοῦ ὀξυρύγχου κεφάλου. κεφ. ιβ.

Ἔρωτος δὲ ἰσχυροῦ καὶ ἰχθύων γένη πολλὰ ἔγνω, τοῦ τοσούτου θεοῦ μηδὲ τοὺς ἐν

ἐν τῷ βυθῷ καὶ κατὰ τὸ
θαλάσσης ὑπεξελθόντος
καὶ ἀπημάντου. λα-
τρεύουσι τῷ δὲ τῷ δαι-
μονίῳ καὶ κέφαλος. ἀλλ'
οὐ πᾶς, ἐκεῖνος δὲ ὀν-
ομάζουσιν ἀπὸ τοῦ ὀξέος προσ-
ώπου καλοῦσιν οἱ γνώμη
τε καὶ διαφορὰς ἰχθύων
κατεγνωκότες. ἁλίσκον-
ται δὲ, ὡς ἀκούω, περὶ
τὸν κόλπον τὸν Ἀχαϊκὸν
πολλοί. καὶ τὸ μὲν κατ'
αὐτοὺς ἁλώσεως διαφο-
ρότης ἐστί. μάλιστα δὲ αὐ-
τῶν τὸ λυσσῶδες τὸ εἰς τὰ
ἀφροδίσια κατηγορεῖ ἥ-
δε ἡ ἄγρα. θηράσας ἀνὴρ
ἁλιεὺς θήλειαν ἐκ τῶνδε
κέφαλον, καὶ ἐκδήσας κα-
λάμῳ μακρῷ ἢ σπάρτῳ
καὶ τούτῳ μακρῷ, κατὰ τὸ
ἠιόνος ἡσυχῇ βαδίζων,
παρανηχόμενον τὸν ἰχθὺν,
καὶ ἀσπαίροντα ἐπισύρει.
κατ' ἴχνια δὲ αὐτοῦ τις ἕ-
πεται φέρων δίκτυον, καὶ τὸ
μέλλον ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἐ-
ξανύσειεν φυλάττει φιλοπόνως. ὁ δικτυεὺς οὗτος

ſumma maris altitudi-
ne degunt, contemnen-
tis. Etenim Capito di-
uinum hujus numen
colit atque veneratur:
non tamen omnis Ca-
piro, ſed ille quem à
faciei acumine deno-
minant, qui piſcium
genera & differentias
nouerunt. In ſinu A-
chaico multi, quantum
audio, capiuntur: idq́;
variis modis, maximè
verò eorum in res ve-
nereas libidinis furoré
captura teſtatur hujuſ-
modi. Quum ex Capito
nibus fœminam piſca-
tor venatus fuerit, alli-
gaueritq́; aut longa a-
rundine, aut fune e-
tiam longo, in litore
pedetentim ingrediens
ad natantem piſcem &
ſalientem pertrahit.
Per ejus veſtigia alius
ſubſequens retia fert,
obſeruans quàm dili-
gentiſſimè quà & quo-
modo ſit euentura pi-
ſcatio. Itaque agitur

fœmina : mares verò qui hoc viderint, veluti adoleſcentes libidinoſi formoſæ puellæ prætereunti cupidos oculos adiicientes, in eam feruntur. libidinis furore agitati. Ille autẽ retia deiicit : & in ea quidem ſæpe piſcium veneris appetitione accedentium magna copia incidit. Oportet autem initio venator curet, vt fœmina captiua formoſa ſit & bene corpulenta, vt plures ad eam accedãt pulchritudinis illecebrâ, tanquam eſcâ, illecti Nam ſi macilenta ſit & ſine corpore, multi eâ ſpretâ diſcedunt. quicunque tamen horum eſt vehementi amore ductus, non diſcedit, me hercle non formæ, ſed coitus deſiderio detentus

De caſtitate Ætnæi piſcis. CAP. XIII.

Sunt & caſtitate præſtantes piſces. Ætnæus

ἑκὼν ὁ μὲν, ἄγεται· ὁπόσοι δ' ἂν ἴδωσι τῶν ἀρρένων, οἷα δήπου νεανίαι ἀκόλαστοι μείρακος παρθενευούσης εὖ μάλα ὡραίας ἐποφθαλμιάσαντες, ἵενται κατὰ τὴν νῆξιν οἰστρούμενοι. ὁ τοίνυν τὸ δίκτυον ἔχων ῥίπτει τὸν δόλον, καὶ πολλάκις ἰχθύων εὐερμίᾳ περιτυγχάνει τῇ τῆς ἐπιθυμίας ὁρμῇ περιερχομένων. δεῖ δὲ τὴν πρώτην θηρατὴν τὴν αἱρεθεῖσαν ὡραίαν τε εἶναι, καὶ εὖ ἥκουσαν σαρκῶν, ἵνα καὶ πλείους ἐπ' αὐτὴν ὁρμήσωσι, τὸ τῆς ὥρας ἐφολκὸν δέλεαρ λαβόντες. εἰ δὲ ἄσαρκος εἴη, οἱ πολλοὶ ὑπερφρονήσαντες ᾤχοντο ἀπιόντες. ὅστις δὲ αὐτῶν ἐστὶ δύσερως, οὐκ ἀπαλλάττεται οὐ τῇ ὥρᾳ μὰ Δία, ἀλλὰ τῷ τῆς μίξεως πόθῳ δεδουλωμένος.

Περὶ τῆς τοῦ Αἰτναίου καλουμένου ἰχθύος σωφροσύνης. Κ. ιγ.

Ἦσαν δὲ ἄρα καὶ σωφρονεῖν ἰχθύες ἀγαθοί. ὁ γοῦν

αἰτιαῖος, οὔπω λεγόμενος, ἐπεὶν τῇ ἑαυτοῦ συννόμῳ οἱονεὶ γαμετῇ τινι συνδυασθεὶς κληρώσηται τὸ λέχος, ἄλλης οὐχ ἅπτεται· καὶ οὐ δεῖται συμβολαίων εἰς πίστιν, οὐ προικός· οὐδὲ μὴν δέδοικε κακώσεως δίκην ὁ αἰτιαῖος, οὐδὲ αἰδεῖται Σόλωνα. Ὦ νόμοι γενναῖοι καὶ πόλεις σεμναί, οἷς ἀκόλαστοι ἄνθρωποι οὐκ αἰδοῦνται μὴ πείθεσθαι.

Περὶ κοσσύφου θαλαττίου. Κ. ιδ.

Κοσσύφῳ δὲ τῷ θαλαττίῳ ἤθη τε καὶ διατριβαὶ αἱ πέτραι, καὶ αἱ σηραγγώδεις ὑποδρομαί. γαμοῦσι δὲ οὗτοι ἕκαστος πολλὰς καὶ τῶν ὀπῶν οἱονεὶ θαλάμων νυμφικῶν οὐκ ἀφίστανται· καὶ τοῦτο μὲν τὸ τοῦ γάμου θρυπτικόν, καὶ τὸ εἰς πολλὰς ἔχειν τὴν τῶν εὐνὴν νενεμημένην, φαίην ἂν εἶναι τρυφώντων εἰς δίνην βαρβάρων, καὶ ὡς ἂν εἴποις τῶν ἐν παιδιᾷ σπου-

enim appellatus, poſteaquam cum pari ſuo tanquam cum vxore quadam conjunctus, eam ſortitus eſt, aliam non attingit: neque ad fidem tuendam tabulis vllis ei opus eſt, nec dote: neque malæ tractationis pœnam timet, neque Solonem veretur. O nobiles verò leges & reſpublicæ graues, quibus libidinoſi homines non parêre nihil veretur.

De Merula marina polygamia, Zelotypia, & in coniuges parientes cura. CAP. XIIII.

Merula marina domiciliorum & ſediculdarum loco in petris & cauernis ſtabulatur. Marium autem quiſq; cum multis fœminis complexu venereo jũgitur Quod ego genus mátrimonij, luxurioſum: multarumq; eſſe ſtudioſum, delicatorũm ad res venereas dicerem eſſe barbarorũ: &, vt ioco aliquis de te ſeria dixerit, Medicam

al. ὁρμὴν

al. σὴν

cam aut Perſicam vitam. Omnium autem piſcium eſt maximè zelotypus in hoc genere mas, cùm ſemper aliâs, tū maximè quum ejus vxores pariunt. Liceat autem mihi vocabulis vti hujuſmodi, in quibus fortè aliquis ceu temerarium me reprehendat, quæ ipſa videtur cōceſſiſſe natura, quū rerum etiam ipſarum ſecundum illam exempla extent. Quum igitur parturiendi doloribus eæ tenentur, domi quieſcunt: mas autem, tanquam maritus, foribus incubans, cauet ne extrinſecus inſidiæ inferantur, metu paruulorum. Videtur is nondum genitos amare, metuq; paterno motus, his timere: & totos dies in eorum cuſtodia permanet, nihil guſtans: cura ipſum alit. Sub crepuſculum veſpertinum tandem intermittit hanc cuſtodiendi neceſſitatem, cibumq; exquirit. Singu-

διαίτας, βίον Μηδικόν τε καὶ Περσικόν. ἔστι δὲ ἰχθύων ζηλοτυπώτατος καὶ ἄλλως μὲν οὖν, οὐχ ἥκιστα δὲ ὅταν αἱ νύμφαι τίκτουσιν αὐτῷ. εἰ δὲ λαμυρώτερα ταῦτα τῇ κράσει τῶν ὀνομάτων εἴρηται, δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἐκ τῆς φύσεως πραττόμενα τὴν τῶν τοιούτων ἐξουσίαν. αἱ μὲν γὰρ ὠδίνων ἤδη πειρώμεναι, ἠρεμοῦσί τε καὶ ἔνδον μένουσιν· ὁ δὲ ἄρρην, οἷα δήπου γαμέτης, πρὸ θυρῶν τὰς ἐπιβουλὰς φυλάττει τὰς ἔξωθεν, φόβῳ τῶν βρεφῶν. ἔοικε γὰρ καὶ τὰ μήπω γενόμενα φιλεῖν, καὶ δέει πατρικῷ ἁλισκόμενος ἐντεῦθεν ὀρρωδεῖν ἤδη. καὶ διημερεύει μὲν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ πάντων ἄσιτος, καὶ ἡ φροντὶς αὐτὸν τρέφει. δείλης δὲ ὀψίας γενομένης, ἀφεῖται τῆς ἀνάγκης τῆσδε, καὶ μαστεύει τροφὴν, καὶ ὅσον ἀτυχεῖ αὐτῆς. καὶ ἑκάστη δὲ

ἄρα

ἄρα ὑφέλκεται τῶν ἔνδον, εἴτε ἐπ' ὠδῖσιν εἴη, εἴτε ἤδη λεχὼ, φυκία πολλὰ τῶν ἐν ταῖς ὀπαῖς, καὶ περὶ τὰς πέτρας, ἅ οἱ δεῖπνόν ἐστιν.

Περὶ τῆς τοῦ αὐτοῦ θήρας. Κ. ιε.

Ἐπιβουλεύων θήρᾳ κοσσύφου δεινὸς ἁλιεὺς, ἐφαρμόσας ἀγκίστρῳ μόλιβδον βαρὺν, καὶ ἐνείρας τῷ ἀγκίστρῳ καρίδα μεγάλην, καθίησι τὸ δέλεαρ. καὶ ὁ μὲν ὑποκινεῖ τὴν ὁρμιὰν, ἐγείρων τε καὶ θήγων ἐς τὴν τροφὴν τὸ θήραμα· ἡ καρὶς δὲ κινουμένη, εἶτα μέν τι δόξαν τινα ἀποστέλλει μελλούσης εἰς τὰς ὀπὰς τὰς τοῦ κοσσύφου παριέναι· τῷ δὲ τοῦτο ἄρα ἔχθιστον. καὶ διὰ ταῦτα αἰσθανόμενος, ὡς ἔχει τοῦ θυμοῦ, ἵεται νομίζων ἐχθράν. οὐ γὰρ οἱ μέλει τῆς γαστρὸς τηνικαῦτα, καὶ συνθλάσας αὐτὴν, ἀπαλλάττεται, προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ καταδεχομένους

læ verò coniugum quę ſunt intus, ſiue ſint in partus doloribus, ſiue jam enixæ cubent, algas multas in cauernis & circum petras ad victus comparationem reperiunt.

De eiuſdem piſcis captura. CAP. XV.

Experiens piſcator quum inſidias merulæ piſci molitur, hamum plumbo degrauatum, & ſquillâ magnâ implicatum deijcit: & mox ſubmouet lineâ, excitans & exacuens piſcem in prædam. Squilla verò mota ſpeciem quandam ſui pręberet ingreſſuræ in cauernas merulæ: quod quidem hæc capitaliter odit. Quamobrem quũ id fieri ſentit, inuadit, exiſtimans eam hoſtẽ eſſe. non enim tum cibus curæ illi eſt. quúm que ſquillã (dentibus) compreſſerit, diſcedit, cibo pręſtabiliorem & antiquiorem curam vi-

gilandi ducens. Quum porrò quiddam ex aliis rebus obuiis comeſurus eſt; primo tentat & premit, deinde iacere ſinit: videnſq; hoc idem non palpitare, & jam mortuum eſſe, comedit. Fœminæ verò quandiu marem vident propugnantem, domi manent, formamq; tuendæ familiæ ſeruant. Quum verò perijt, eæ præ mœrore acquieſcere nequeũtes, errant: eas enim triſtitia foras educit, tumq; capiuntur. Quid ad hęc poëtę dicunt, Euadnen Iphidis filiam, & Alceſtin Peliæ dudũ nobis glorioſè lugentes?

De Glauci piſcis amore in fœtum. c. XVI.

Glaucus piſcis pater factus, quos ſuſtulit ex coniuge diligentiſſimè cauet, ne inſidiis impetantur, néve pernicies vlla eis inferatur. Itaque donec læti ac ſine timore natant, tandiu

τὴν φυλακὴν πιστὸς αὐτὸς εἶναι. τῶν δὲ ἄλλων ὅταν τι μέλλῃ τῶν παρατυγχανόντων ἐσθίειν, ὑποθλάσας, εἶτα εἴασε κεῖσθαι. καὶ ἰδὼν τεθνηκὸς ὅταν μὴ σπαίρῃ, ἐξ αὐτοῦ τρώγει ἤδη. αἱ δὲ θήλεις κόσυφοι ἕως μὲν ἄρρενα ὁρῶσι προασπίζοντα, ὡς ἂν εἴποις, μένουσιν ἔνδον, καὶ τὸ τῆς οἰκουρίας φυλάττουσι σχῆμα· ὅταν δὲ ἀφανισθῇ, ἀλύουσιν αἱ δὲ, προάγει τε αὐτὰς καὶ ἐξάγει ἡ ἀθυμία, καὶ ἐνταῦθα ἑαλώκασι. τί πρὸς ταῦτα οἱ ποιηταὶ λέγουσι, τήν τε Εὐάδνην ἡμῖν τὴν Ἴφιδος, καὶ τὴν Ἄλκηστιν τὴν Πελίου παῖδα ἐνδόξως θρηνοῦντες.

Περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος. κ. ιϛ.

Πατὴρ δὲ ἐν ἰχθύσιν ὁ Γλαῦκος οἷός ἐστι. τὰ γινόμενα ἐκ τῆς συνούσης παραφυλάττεται ἰσχυρῶς ἵνα ἀνεπιβούλευτά τε καὶ ἀσινῆ ᾖ. καὶ ἕως μὲν φαιδρὰ καὶ ἔξω δέους διανήχεται, ὅδε

οὐδὲ τὴν φρουρὰν ἐστὶν ἀπολιμπάνει, ἀλλὰ πῆ μὲν οὐραγεῖ, πῆ δὲ οὔ· τὴν δὲ παρανήχεται τὴν πλευρὰν ἢ ἐκείνην. ἐὰν δέ τι δείσῃ τῶν νηπίων, ὁ δὲ χανὼν εἰσεδέξατο τὸ βρέφος. ὃ συνοῖδε τὴν αἰτίαν. εἶτα τοῦ φόβου παραδραμόντος τὸν † καταφυγόντα ἀνεμεῖ οἷον ἐδέξατο καὶ ἐκεῖνος πάλιν νήχεται.

ille cuſtodire non intermittit: nunc à tergo cum eis natans, nunc verò non à tergo, ſed adnatat modò ad vnũ eorum latus, modò ad alterum. Si quis verò ex paruulis timere cœperit, ille timore cognito, ore hiante paruulum excipit: deinde timore præterito, quem deuorauerat reuomit qualem acceperat. ille rurſus natat. *forte κατα-φαγέντα*

Περὶ θαλαττίας κυνός. κ. ιζ.

De Canicula marina fœtibus ſimiliter in metu intra matrem ſe recipientibus. c. XVII.

Κύων δὲ θαλαττία τεκοῦσα, ἔχει συννέοντα τὰ σκυλάκια ἤδη καὶ οὐκ εἰς ἀναβολάς. ἂν δὲ δείσῃ τι τούτων, εἰς τὴν μητέρα εἰσέδυ αὖθις κατὰ τὸ ἄρθρον· εἶτα τοῦ δέους παραδραμόντος, τὸ δὲ πρόεισιν, ὥσπερ οὖν ἀνατικτόμενον αὖθις.

Canicula marina ſimul atque peperit, nulla mora interpoſita, ſuos paruulos ſimul cum ea natantes habet. Si quis verò eorum timeat, ingreditur rurſus per genitalia in ventrem matris: vbi timor abierit, is prodit tanquam rurſus editus.

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλοστοργίας. κ. ιη.

De Delphini fœminæ amore erga ſuos catulos. c. XVIII.

Θαυμάζουσιν ἄνθρω-

Mulierum in filios ſtud

ſtudium magnam quidem hominum admirationem habet. verũtamen perſpicio filiis qui è vita exceſſerunt ſupereſſe matres, nec ex eorum caſu more delphinorum perire: ſed triſtitiâ mitigatâ in doloris obliuionem venire. Delphinus autem fœmina, omnium maximè animalium eorum quæ procreauerit, ſtudio tenetur. Ex ſeſe geminos parere ſolet. Quum autem piſcator aut tridente ejus ſobolem prouulnerauit, aut ſpiculo feriit (enimuero ſpicula ex parte ſuperiori, vbi funis oblongus inſeritur & alligatur, perforata ſunt) cuſpides viicinatæ defixæ in delphini corpore eum retinent. Is quandiu dolens, & in omnes partes ſe verſans, aliquod robur habet, piſcator funem relaxat, ne vi abrumpatur, ejusq; culpa cũ ferro delphinus diſcedens ex captiuitate euadat. Quum autem ex

ποι τὰς γυναῖκας, ὡς ἄγαν φιλοτέκνους. ὁρῶ δὲ ὅτι καὶ τεθνεώτων υἱῶν ἢ θυγατέρων ἔζησαν μητέρες, καὶ τῷ χρόνῳ τοῦ πάθους εἰλήφασι λήθην, τῆς λύπης μεμαρασμένης. δελφὶν δὲ ἄρα θῆλυς φιλοτεκνότατον ἐς τὰ ἔχοντα ζῷόν ἐστι. τίκτει μὲν γὰρ δύο· ὅταν δὲ ἁλιεὺς, ἢ τρώσῃ τὸν παῖδα αὐτῆς τῇ τριαίνῃ, ἢ τῇ ἀκίδι βάλῃ· ἡ δὲ ἀκὶς τὰ ἄνω τέτρηται, καὶ ἐνῆπται σχοῖνος μακρὰ αὐτῇ· οἱ δὲ ὄγκοι εἰσδύντες ἔχονται τοῦ θηρός. καὶ ἕως μὲν ἀλγῶν ἔτι ῥώμης ὁ δελφὶς ὁ τραυματίας μετείληχε, χαλᾷ ὁ θηρατὴς τὴν σχοῖνον, ἵνα μή ποτε ἄρα ὑπὸ τῆς βίας ἀπορρήξῃ αὐτὴν, καὶ γένωνται οἱ δύο κακοὶ, ὡς ἔχων τε ἀπέλθῃ οἱ τὴν ἀκίδα ὁ δελφὶν, καὶ ἀθήρατα περιπέσοι αὐτοῖς. ὅταν δὲ αἴσθηται κάμνοντα, καὶ

πως παρειμένον ἐκ τοῦ
τραύματος, ἡσυχῇ παρ'
αὐτὸν ἄγει τὴν ναῦν, καὶ ἔ-
χει τὴν ἄγραν. ἡ δὲ μήτηρ
οὐκ ὀρρωδεῖ τὸ πραχθὲν,
οὐδὲ ἀναστέλλεται δείσασα,
ἀλλ' ἀπορρήτῳ φύσει τῷ
πόθῳ τοῦ παιδὸς ἕπεται.
καὶ δείματα ὁπόταν ἐθέ-
λῃς εἰ ἐπάγοις, ἡ δὲ οὐκ
ἐκπλήττεται, τὸν παῖδα
οὐχ ὑπομένουσα ἀπολι-
πεῖν ἐν τοῖς φόνοις ὄντα,
ἀλλὰ καὶ ἐκ χειρὸς αὐ-
τὴν πατάξαι πάρεστιν,
οὕτως ὁμόσε χωρεῖ τοῖς
βάλλουσιν, ὥσπερ οὖν ἀμυ-
νομένη, καὶ ἐκ τούτων συ-
ναλίσκεται τῷ παιδὶ, σω-
θῆναι παρὸν, καὶ ἀπελ-
θεῖν αὐτήν. εἰ δὲ ἄμφω
τὰ ἔγγονα αὐτῇ παρείη
καὶ νοήσῃ συντετρῦσθαι τὸ
ἕτερον, καὶ ἄγεσθαι, ὡς
προεῖπον, διώκει τὸ ὁλό-
κληρον, καὶ ἀπελαύνει, τῇ-
τε οὐρᾷ ἐπισείουσα, καὶ ἐ-
πιδάκνουσα τῷ στόματι, καὶ

vulnere delphinum la-
bori ſuccumbere, atq;
aliquantum de conte-
tione inſultandi remit-
tere piſcator animad-
uertit, ſenſim ad naue
ſubducit, prædaq; poti-
tur. Iam verò mater
nec catuli ſui caſum
perhorreſcit, nec me-
tu reprimitur, ſed in-
credibili deſiderio fi-
liu inſequitur: & quòd
filium in media cæde
verſantem ſibi deſere-
dum non exiſtimat,
nullis terroribus ab
inſequendo deterretur.
atque adeò eam filio
venientem ſubſidio
percutere facile eſt, vt
collibuerit volenti cæ-
dere, adeò propè acce-
dit, itaq; vnà cum filio
capitur, cui ſeſe ex pe-
riculis ſeruare & diſce-
dere integrum erat. Ac
ſi adſint ei ambo catu-
li, intelligatq; alterum
læſum eſſe, atq; vt di-
ximus, captiuum ab-
duci, integrum alteru
caudæ verberatione
perſequitur, ac mordi-
cus premens abiegat,

al. πηρῶσθαι

atque aſpirationem quandam occultam mittit, tanquam teſſeram, vt fuga ſalutem adipiſcatur. Cujus ad monitu diſcedit ille, ipſa verò remanet, vt capiatur, atque ſimul cum filio altero moriatur.

φυσᾶ φυσήματι ἀσήμω μὲν ἢ δυνάται. σύνθημα δὲ τῆς φυγῆς ἐπιδοῦσα σωτήριον καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάττεται, μένει δὲ αὐτὴ ἐστ' ἂν αἱρεθῇ, καὶ συναποθνήσκει τῷ ἑαλωκότι.

De Bone marino. c. XIX.

Περὶ θαλαττίου βοός. Κ. ιθ.

Bos marinus in limo gignitur, & licèt minimus mox à partu, poſtea tamẽ maximus euadit. Partes ſupinæ albicant. dorſo, facie, & lateribus admodum niger & infirmus eſt. ore item exiguo, dentes incluſi in conſpectum non veniunt. Lõgitudine & latitudine inſignis eſt. In cibo cũ piſcibus multis veſcitur, tum carnem humanam præcipuè appetit. Porrò quũ viriũ ſuarum infirmitatis ſibi ſit conſcius, ſola corporis mole fretus eſt. Itaque ſi quem forte natantem, aut

al. βραχύτατοι.

Ὁ Βοῦς ὁ θαλάττιος ἐν πηλῷ τίκτεται, καὶ ἔστιν ἐξ ὠδίνων † βραχύτατων. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ βραχίστου μέγιστος. καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τὴν νηδὺν λευκός ἐστι· τὰ νῶτα δὲ, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὰς πλευρὰς μέλας δεινῶς καὶ ἀσθενής ἐστι. στόμα δὲ αὐτῷ ἐμπέφυκε σμικρὸν, οἱ δὲ ὀδόντες μεμυκότες, οὐκ ἂν αὐτοὺς ἴδοις. ἔστι δὲ μήκιστος καὶ πλατύτατος. σιτεῖται μὲν οὖν καὶ τῶν ἰχθύων πολλοὺς, μάλιστα δὲ σαρκῶν ἀνθρωπείων ἐσθίων ὑπερήδεται. συνοιδεν δέ αὐτῷ ὅτι ῥώμην ἥκιστός ἐστι, μόνῳ δὲ ἐπιθαρρεῖ τῷ μεγέθει. καὶ διὰ τοῦτο ὅταν ἴδῃ τινὰ ἢ νηχόμενον

ἢ που

ἢ πεινώμενον ἐν ταῖς ὑδροθηρίαις, μετεωρίσας αὐτὸν, καὶ ἐπικυρτώσας ἐπινήχεταί οἱ, καὶ ἐλλοχᾷ βαρὺς ἄνω, ἐγκείμενός τε καὶ πιέζων, καὶ σπαρτώδει κινήματι ὑποσφίγξας τὸ πᾶν σῶμα τοῦ δειλαίου ὡς στέγην, ἀναδῦναί τε καὶ ἀναπνεῦσαι † κωλύει αὐτόν. οὐκοῦν ἐπισχεθέντος οἱ τοῦ πνεύματος, ὁ μὲν, οἷα εἰκὸς, ἀποθνήσκει· ὁ δὲ ἐμπεσὼν, ἔχει τῆς παραμονῆς μισθὸν, ὃ μάλιστα αὐχεῖ, δεῖπνον.

Περὶ τεττίγων. κ. κ.

Τὰ μὲν ἄλλα τῶν Ἰνδικῶν ὀρνέων εὔστομεῖ, καὶ τῇ γλώττῃ φθέγγεται, δίκην ἀνθρώπου. οἱ δὲ τέττιγες κατὰ τὴν ἰξὺν εἰσὶ λαλίστατοι. καὶ σιτοῦνται μὲν τῆς δρόσου. τὰ δὲ ἐξ ἕω εἰς πλήθουσαν ἀγορὰν σιωπῶσιν. ἡλίου δὲ ὑπαρχομένου τῆς ἀκμῆς, τὸν ἐξ αὐτοῦ μεθιᾶσι κέλαδον. φι-

piſcationi intétum viderit, adnans in altum ſe tollit, & incuruatus deſuper ſe inijcit, ac ſuo pondere deprimit, & corpore toto grauis illi tecti inſtar ſuperimminens, & membris omnibus ſuis ceu vinculis impediens, emergere hominem & reſpirare prohibet. Quamobrem homo ſpirandi facultate erepta, extinguitur: bos verò præda, imminendi durationis mercede, fruitur. al. κωλύων

De Cicadarum victu & cantu. c. xx.

Cæteræ aues Indiæ os expreſſum habent, a: ore valent ad cantũ, moreq; hominum lingua loquuntur. Cicadæ non ita, ſed (membranulæ verberatione) circa cinctum loquuntur. Rore veſcuntur. A prima luce, donec impleantur hominum conuentu fora, ſilent. vigore ſolis progrediente, cantare aggrediuntur: & tanquam labor

borioſi cantores ſupra caput meſſorum ſtantes, aures ipſorum & paſtorum, viatorumq; demulcere ſtudet. Hoc autem cantandi ſtudiũ, ſolis maribus à natura tributum eſt. Cicada fœmina muta eſt, ac more ſponſæ verecundæ ſilentium ſibi conuenire exiſtimat.

λόποιοί τινες, ὡς αὐτοῖς, χορδοῦται ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ τῶν παραγινομένων, καὶ τῶν ὁδῷ χρωμένων, καὶ τῶν ἀμώντων κατᾴδοντες. καὶ τοῦτο μὲν τὸ φιλόμουσον ἔδωκε τοῖς ἄρρεσιν ἡ φύσις. τέττιξ δὲ θήλεια ἄφωνός ἐστι, καὶ ἔοικε σιωπᾶν δίκην νύμφης αἰδημόνης.

De Aranei textrina.

CAP. XXI.

Textrinam & lanificia deam nomine Erganem inueniſſe famâ hominum celebratum eſt. Araneus verò ad textrinum opus ſua ſponte naturáque natus eſt. non enim textili artificio ſtudet: neque aliunde filum aſſumit, ſed ex ſuo ventre ſtamina deducit, & irretiendis leuiſſimis volucribus venabula contexit, atque in retis ſpeciem diffundit. Porrò eodem, quem ad texendum de ventre ſuo detrahit ſucco, ventrem ſuum ſtudioſiſſimè alit. Mulieres ſanè,

Gillius.

Περὶ τοῦ ἀράχνου. Κ. κα.

Ὑφαντικὴν καὶ ταλασίαν τὴν θεὸν τὴν ἐργάνην ἐπινοῆσαι φασὶν ἄνθρωποι. τὴν δὲ ἀράχνην ἡ φύσις σοφὴν εἰς ἱστουργίαν ἐδημιούργησε. † καὶ φιλοτεχνεῖ κατὰ νῆμα, οὐδὲ ἔξωθεν λαμβάνει νῆμα, ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκείας ὀσφύος τοὺς μίτους ἐξάγουσα. εἶτα μὲν τι τοῖς κούφοις τῶν πτηνῶν θήρατρα ἀποφαίνει, ὡς δίκτυα ἐκπετανῦσα, καὶ δι' ὧν ἐξυφαίνει παρὰ τῆς γαστρὸς ἕλκουσα, διὰ τούτων ἐκείνην ἐκτρέφει πάνυ

τὸ φιλεργοῦσαι, ὡς καὶ τῶν γυναικῶν τὰς μάλιστα εὐχειρας, καὶ νῆμα ἀσκητὸν ἐκπονῆσαι δεινὰς, μὴ αὐτῇ παραβάλλεσθαι. νενίκηκε γὰρ τῇ λεπτότητι, καὶ τὴν τρίχα.

quæ maximè ad nendi artificium digitorum argutiis valent, filúmque elaboratiſſimum cõficere præclarè ſciũt, non cum eo ſubtilitate operis ſunt conferendæ. hujus nimirum filum tenuitate pilum vincit.

Περὶ μυρμήκων. Κ. κβ.

De Formicis in nouilunio nuſquam egredientibus. CAP. XXII.

Βαβυλωνίους τε καὶ Χαλδαίους σοφοὺς τὰ οὐράνια ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς. μύρμηκες δὲ οὔτε εἰς οὐρανὸν ἀναβλέποντες, οὐδὲ τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας ἐπὶ δακτύλων διαριθμεῖν ἔχοντες, ὅμως δῶρον ἐκ φύσεως εἰλήχασι παράδοξον. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τῇ νέᾳ, εἴσω τῆς ἑαυτῶν στέγης οἰκουροῦσι, τὴν ὀπὴν οὐχ ὑπερβαίνοντες, ἀλλὰ ἀτρεμοῦντες.

Rerum cæleſtium notionem habere, curſum ſyderum tenere, atque vim intelligere, ſaperéque Babylonios & Chaldæos teſtantur hiſtorici. Formicæ verò neque cælum ſuſpiciunt, neque digitis menſis dies numerare ſciunt: hoc tamen eis natura donauit admirabile, vt menſis primo quoque die non pedem ex cauerna egredientes, admodum quietè tecto ſe teneant.

Περὶ σαργοῦ τοῦ ἰχθύος. Κ. κγ.

De Sargis, vbi degant: & quomodo caprarum amore illecti capiãtur. CAP. XXIII.

Οἰκία τῷ σαργῷ τῷ ἰχθύϊ πέτραι τε καὶ σήραγ-

Sargis piſcibus idonea domicilia ſaxa & cauernæ

uernæ ſunt, quæ non latis luminibus illuminantur, ſed tanquam feneſtellas paruulas habent, tanto interuallo diſtantes, quo pertinere & permeare ſolis ſplẽdor, earúmque diſtantiam lumen ſolis complere poſſit. Cùm enim luce ſargi delectantur, tum verò ſolis maximè radios ſitienter expetunt. In loco multi eodem habitant. apud

Thucydides βραχία dixit.

paludes & breuia vitã agunt, vicinam proximam continentem ſe habere gaudent. Capras vehementiſſimè amant. nanq; quum caprarum proximè & ſecundum litus paſcentium vnius aut alterius vmbra in mari apparuerit, protinus gaudio exilientes, ſummo ſtudio adnatant, ac ſaltu non admodum ad ſaltandum idonei capras contingere fruſtrà affectant. ſenſum caprini odoris percipiunt, etſi ſub fluctibus natant. itaq; voluptate geſtientes ad

γεις, ἔχουσι μέντοι διασφαγὰς μικρὰς καὶ τὰς διαστάσεις, ὡς αὐγὴν ἡλίου καθιέναι, καὶ φωτὸς ὑποπιμπλάναι τὰς διαστάσεις τάσδε. χαίρουσι γὰρ οἱ σαργοὶ φωτὶ μὲν πάνυ, τῆς δὲ ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου καὶ μάλιστα διψῶσιν. οἰκοῦσι δὲ ἐν ταυτῷ πολλοί. δίαιται δὲ αὐτοῖς καὶ ἕλη καὶ τὰ τῆς θαλάσσης βραχέα, καὶ τῇ γῇ γειτνιῶσι μάλα ἀσμένως. φιλοῦσι δέ πως τῶν ἀλόγων αἶγας ἰσχυρῶς. ἐὰν γοῦν πλησίον τῆς ἠιόνος νεμομένων ἡ σκιὰ μιᾶς ἢ δευτέρας ἐν τῇ θαλάσσῃ φανῇ, οἱ δὲ ἀσμένως προσνέουσι καὶ ἀναπηδῶσιν ὡς ἡδόμενοι, καὶ προσάψασθαι τῶν αἰγῶν ποθοῦσιν ἐξαλλόμενοι, καίτοι οὐ πάνυ τι ὄντες ἁλτικοὶ τἆλλα· νηχόμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τοῖς κύμασιν, ὅμως τῆς τῶν αἰγῶν ὀσμῆς ἔχουσιν αἴσθησιν, καὶ ὑφ᾽ ἡδονῆς προσελθεῖν ἐπ᾽

αὐτὰς

αὐταῖς σπεύδουσιν. ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὰ προειρημένα δυσέρωτές εἰσιν, ἐξ ὧν ποθοῦσιν, ἐκ τούτων ἁλίσκονται. ἁλιεὺς γὰρ ἀνὴρ αἰγὸς δορὰν ἑαυτὸν περιαμπίσχει, σὺν αὐτοῖς τοῖς κέρασι διαρτήσας αὐτῆς· λαμβάνει δὲ κατὰ τὸν ἥλιον κατὰ νώτου ἐπιβουλεύων ὁ θηρατὴς τῇ ἄγρᾳ· εἶτα καταπάττει τῆς θαλάσσης ὑφ' ἣν οἰκοῦσιν οἱ προειρημένοι, ἄλφιτα αἰγείῳ ζωμῷ διαβραχέντα. ἑλκόμενοι δὲ οἱ σαργοὶ ὡς ὑπό τινος ἴυγγος, τῆς ὀσμῆς τῆς προειρημένης, προσίασι, καὶ σιτοῦνται μὲν τῶν ἀλφίτων, κηλοῦνται δὲ ὑπὸ τῆς δορᾶς βλεπομένης ὡς αἰγός. αἱρεῖται δὲ αὐτῶν πολλοὺς ἀγκίστρῳ σκληρῷ, καὶ ὁρμιᾷ λίνου λευκοῦ. ἐξῆπται δὲ οὐχὶ καλάμου, ἀλλὰ ῥάβδου κρανείας. δεῖ γὰρ τὸν ἐμπεσόντα ἀνασπᾶσθαι ῥᾷστα, ἵνα μὴ τοὺς ἄλλους ἀνταράξῃ. θηρῶνται δὲ καὶ ἀ-

eas accedere ſtudent. Quoniam verò circa amorem adeò infelices ſunt, ex his idcirco capiuntur quæ tantopere deſiderant. Nam piſcator caprinam pellem extractam cum cornibus induens, inſidias parat ſole à tergo relicto: atque farinam caprino jure maleſactā in eam maris partē ſpargit, ac abjicit, vbi habitare ſolent ſargi: quibus tanquam philtro quodam odoris ſupradicti allectati accedunt, farina veſcuntur, pellis aſſimilatæ capræ conſpectu permulcentur. Ex his autē multos piſcator hamo robuſto capit: cujus linea alba non ex arundine appenſa eſt, ſed virga de cornu arbore. Simulac enim ad hamum adhęſerit piſcis, ſubtrahere expeditiſſimè cōuenit, ne alios conturbet. Manu etiam ca-

πὸ

piuntur, ſi quis ſpinas, quas ad tuitionem ſui excitant, à capite ad partem inferiorem reuocando & flectendo declinet, premendoq; ex lapidibus, in quos ad latendum ſe compellunt, extrahat.

De Vipera coitu & partu. CAP. XXIIII.

Vipera ſuâ circumplicatus fœminâ cum ea coit, hæc verò ſine moleſtia iniri ſe patitur. poſtquam verò ad coëundi finem peruenerunt, vxor pro coitus conſuetudine mala ſignificatione amoris maritum excipit. nam ei ad collum inhærens, morſu abſcindit caput. itaque ex viperino coitu hic perit, illa verò prægnans efficitur. Nō autem oua parit, ſed animantes partus edit, jamjā idoneos ad perniciem inferendum. In ipſo enim partu matris aluum diſtrahunt, & lacerant, perq; diſruptū

πὸ χρεὼς, καί τις τὰς ἀκάνθας, ἃς ἐγείρουσιν εἰς τὸ ἑαυτῆς ἀμύνειν, εἰς τὸ κάτω μέρος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἡσυχῆ καταγαγὼν εἶτα κλίνῃ, καὶ πιέσας τῶν πετρῶν ἐκσπάσῃ, εἰς ἃς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τοῦ λαθεῖν ὠθοῦσιν.

Περὶ τῆς μίξεως τῆς κατὰ τὸν ἔχιν. Κεφ. κδ.

Ὁ ἔχις περιπλακεὶς τῇ θηλείᾳ μίγνυται. ἡ δὲ ἀνέχεται τοῦ νυμφίου, καὶ λυπεῖ οὐδέν. ὅταν δὲ πρὸς τῷ τέλει τῶν ἀφροδισίων ὦσι, πονηρὰ ὑπὲρ τῆς ὁμιλίας τὴν φιλοφροσύνην ἐκτίνει ἡ νύμφη τῷ γαμέτῃ. ἐμφῦσα γὰρ αὐτοῦ τῷ τραχήλῳ, διακόπτει αὐτὸν αὐτῇ τῇ κεφαλῇ. καὶ ὁ μὲν τέθνηκεν, ἡ δὲ ἐς καρπὸν ἔχει τὴν μίξιν, καὶ κύει. τίκτει δὲ οὐκ ᾠὰ, ἀλλὰ βρέφη. ἔστι ἐνεργὰ ἤδη τὴν αὐτῶν φύσιν τὴν κακίστην. διεσθίει γοῦν τὴν μητέρων νηδὺν, καὶ

παρέσι:

ἀπέδρει * κατ' αὐτὰ τιμωροῦντα τῷ πατρί. τί οὖν οἱ Ὀρέσται καὶ οἱ Ἀλκμαίωνες πρὸς ταῦτα, ὦ τραγῳδοὶ φίλοι;

Περὶ ὑαίνης. Κ. κε.

Τὴν ὕαιναν τῆτες μὲν ἄρρενα εἰ θεάσαιο, τὴν αὐτὴν ἐς νέωτα ὄψει θήλειαν· εἰ δὲ θήλειαν * νῦν, μετὰ ταῦτα ἄρρενα. κοινωνοῦσί τε ἀφροδίτης ἑκατέρας, καὶ γαμοῦσί τε καὶ γαμοῦνται, ἀνὰ ἔτος πᾶν ἀμείβουσαι τὸ γένος. οὐκοῦν τὸν Καινέα, καὶ τὸν Τειρεσίαν ἀρχαίους ἀπέδειξε τὸ ζῶον τοῦτο, οὐ κόμποις, ἀλλ' ἔργοις αὐτοῖς.

Περὶ τῆς τῶν κανθάρων εἰς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. Κ. κς.

Μάχονται μὲν ὑπὲρ τῶν θηλειῶν ὡς ὑπὲρ ὡραίων γυναικῶν καὶ οἱ τράγοι πρὸς τράγους, καὶ οἱ ταῦροι πρὸς ταύρους, καὶ ὑπὲρ οἰῶν οἱ κριοὶ πρὸς τοὺς αὐτεραστὰς. Ὀργῶσι

ventrem erumpunt, vlciſcentes patrem in hunc modum. quid ad hæc Oreſtæ & Alcmæones, ô boni Tragœdi?

De Hyæna ſexum mutante. CAP. XXV.

Hyænam ſi videas vno quidem anno marem, altero videbis fœminam. ſi verò nunc fœminam, poſtea marem. vtriuſque enim ſexus particeps eſt. eũdem marem cui ante nupſerat, vxorem ducit. quotannis autem genitalia immutat. Illos igitur veteres Cæneum & Tireſiam, non oſtẽtatione verborum, ſed rebus ipſis exprimit & declarat hoc animal.

De marinis Cantharis pugnantibus propter fœminas. CAP. XXVI.

Pugnant de fœminis juxtà ac viri de pulchris mulieribus, hirci contra hircos, tauri contra tauros, de ouibus arietes depugnant cum procis. Turgent etiam

κατὰ τοῦτο

al. αὖ.

C amore

amore in fœminas Canthari marini, qui in locis quæ ἄπορα nominant, gignuntur. Quòd verò in amatores ſuarum coniugum odium acerbum habent, acerrimas pugnas edi videres: nec tamen illis more Sargorum piſcium de multis certamen inſtituitur, ſed non aliter quàm Menelaus cum Paride pro vna vxore decertant.

οὐκ ἔστιν, Gillius.

δὲ ἐπὶ ταῖς θηλείαις καὶ οἱ θαλάττιοι κάνθαροι. γίνονται δὲ ἐν τοῖς καλουμένοις ἀπόροις χωρίοις, καὶ εἰσὶ ζηλότυποι, καὶ ἴδοις ἂν μάχην ὑπὲρ τῶν θηλειῶν καρτεράν· καὶ † ἔστιν, ὁ ἀγὼν ὑπὲρ πολλῶν, ὥσπερ τοῖς σαργοῖς ὁ πόλεμος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἰδίας συννόμου, ὡς ὑπὲρ γαμετῆς τῷ Μενελάῳ πρὸς τὸν Πάριν.

De Polypi edacitate.
CAP. XXVII.

Polypus, cùm alijs cibis paſcitur (eſt enim edaciſſimus, ad fraudemq; & inſidias callidiſſimus) tū verò ſua ipſe membra conficit. Nā ſi venatio eum deficiat, brachia ſua deuorat: ac ventre ſic ſaturato, inopiam venationis leuat. Deinde renaſcitur ei quod deeſt: hoc tāquam prōptum prandium ad famem reſtinguendam com-

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀδδηφαγίας. Κ. κζ.

Ἐσιᾶται μὲν καὶ ἄλλαις τροφαῖς ὁ πολύπους. ἔστι γὰρ καὶ φαγεῖν δεινὸς, καὶ ἐπιβουλεῦσαι σφόδρα πανοῦργος. τὸ δὲ αἴτιον, παμβοράτατον θηρίων θαλασσίων ἐστί. καὶ ἀπόδειξις, εἴ ποτε αὐτῷ γένηται ἀθηρία, τῶν ἑαυτοῦ πλοκάμων παρέτραγε, καὶ τὴν γαστέρα κορέσας τὴν πενίαν τῆς ἄγρας ἰάσατο. εἶτα ἀναφύει τὸ ἐλλεῖπον. ὥσπερ ἐξ

τῆς φύσεως καὶ τοῦτ' εἰ ἐν τῷ λιμῷ παρασκευαζού-

σης

σαις ἑτοίμως τὸ δεῖπνον.

Περὶ τῆς σφηκῶν γενέσεως. Κεφ. κη.

Ἵππος ἐρριμμένος σφηκῶν γένεσίς ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ ὑποσήπεται, ἐκ δὲ τοῦ μυελοῦ ἐκπέτονται οἱ θῆρες οὗτοι, ὠκίστου ζώου πτηνὰ ἔκγονα, τοῦ ἵππου οἱ σφῆκες.

Περὶ γλαυκός. Κ, κθ.

Αἱμύλον ζῶον, καὶ ἐοικὸς ταῖς φαρμακίσιν ἡ γλαύξ. καὶ πρώτους μὲν αἱρεῖ τοὺς ὀρνιθοθήρας ᾑρημένη. περιάγουσιν οὖν αὐτὴν ὡς παιδικά, ἢ νὴ Δία περίαπτα ἐπὶ τῶν ὤμων. Καὶ νύκτωρ μὲν αὐτοῖς ἀγρυπνεῖ, καὶ τῇ φωνῇ, οἱονεί τινι ἐπαοιδῇ, γοητείας ὑποσαιρομένης αἱμύλου τε καὶ θελκτικῆς, τοὺς ὄρνιθας ἕλκει, καὶ καθίζει πλησίον ἑαυτῆς. ἤδη δὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θήρατρα ἕτερα τοῖς ὄρνισι † προσσήει μωκωμένη, καὶ ἄλλοτε ἄλλην ἰδέαν προ-

parante ipſi natura.

De Veſparum generatione ex equi cadauere.

CAP. XXVIII.

Equi cadauer projectum veſpas gignit. ex hujus putreſcentis medulla euolant veſpæ, nimirum volucris progenies ex equo animali velociſſimo.

De Noctua, ad cujus vocem noctu alliciuntur aues, & interdiu ad ejus vultum ac geſtus ridiculos. CAP. XXIX.

Mulieribus veneficia & cantiones exercentibus ſimilis eſt Noctua, captioſum animal. Hæc enim capta, ſuos in primis aucupes ſic captionibus ſuis in ſe elicit, vt eam velut ludicrũ quoddam aut amuletum in humeris circumgeſtent. Noctu quidem vigilat, & voce quaſi quibuſdã præſtigijs & illecebris aues allicit, eaſq; ſibi aſſidere facit. Interdiu verò alia aucupij inductione vtitur, & auibus illudit, ridiculè nimirũ — *forte προφέρει vel προτείνει*

 in

in aliam atque aliam ſpeciem vultum conuertens: quibus aues peradoleſcentes in admirationē raptæ, manere apud eam perſeuerāt, maximo eorum in quæ ſe format timore perculſæ.

al. ἰσχυρῶς

σώπου στρέφουσα, ὑφ' ὧν αἱρεῦνται· καὶ περιμένουσιν οἱ νέοι παῖδες ὄρνιθες, ἠρημένοι δέει. καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς, ἐξ ὧν ἐκείνη μορφάζει.

De lupo marino quomodo deuorata ſquilla aculeo vulneratus interaneis perit. c. x x x.

Περὶ λάβρακος. Κ. λ.

Lupus piſcis à ſquillis ſuperatur, quāquam piſcium (vt ita dicam) maxima vorago eſt. Lupi igitur quum circa paludes maris degant, ſquillis quoque paluſtribus inſidiantur. ſunt enim trium generum: aliæ paluſtres, aliæ quæ algis victitant, & terriæ ſaxatiles. Porrò quum ſeipſas vlciſci Squillæ non queunt, pro vltione extremum ſpiritum in victoria effundere non dubitant. Equidem earum aſtutias & fraudes nō grauabor narrare: Quum ſe interceptas ſentiunt, faſtigiū quod eminet à capite, quodq́; ſimile eſt acutiſſimo triremis roſtro, atq; in ſumma parte ſecturas habet,

Ὁ λάβραξ καλεῖδος ἥττηται. καὶ εἴη ἄν. εἰ καὶ πταίσας ἐρῶ, ἰχθύων ὀψοφαγίστατος. οὐκοῦν ἕλειοι ὄντες, τοὺς ἐλείους ἐλλοχῶσιν. εἰσὶ γὰρ τὸ γένη τριτταί. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν, οἷας προεῖπον, αἱ δὲ ἐκ φυκίων, πετραῖαι γε μὴν αἱ τρίται. ἀμύνασθαι δὲ αὐτὰς ἀδυνατοῦσαι, αἱρεῦνται συναποθνήσκειν. καὶ τό γε σόφισμα εἰπεῖν οὐκ ὀκνήσω αὐτῶν. ὅταν γοῦν αἴσθωνται λαμβανόμεναι, τὸ ἐξέχον τῆς κεφαλῆς, ἔοικε δὲ τριήρους ἐμβόλῳ, καὶ μάλα γε ὀξεῖ καὶ ἄλλως ἐντομὰς ἔ-

χει δίκην πρίονος· τοῦτο τοίνυν αἱ γυναῖκες σοφῶς ἐπιστρέψωνται, πηδῶσί τε καὶ ἀναθόρνυνται κοῦφα καὶ ἅλληλα. κέχηνε δὲ ὁ λάβραξ καὶ μέγα, ἔστιν οἱ τὰ τῆς δέρης ἁπαλά. οὐκοῦν ὁ μὲν συλλαβὼν τὴν καρίδα καμοῦσαν, οἴεται δεῖπνον ἕξειν· ἡ δὲ ἐν ἐξουσίᾳ τε καὶ εὐρυχωρίᾳ σκιρτῶσα τοῦ φάρυγγος (ὡς ἂν εἴποις) καταχορεύουσα, εἶτα ἐμπήγνυται τῷ δειλαίῳ θηρατῇ τὰ κέντρα, καὶ ἑλκοῦται οἱ τὰ ἔνδον, καὶ ἀνοιδήσαντα αἷμα ἐκβάλλει πολύ, καὶ ἀποπνίγει, καὶ καινότατα δήπου ἀποκτείνουσα ἀνῄρηται.

Περὶ ὕστριχος. Κ. λα.

Ὀνύχων ἀκμαῖς, καὶ ὀδόντων διατομαῖς θαρροῦσι καὶ ἄρκτοι, καὶ λύκοι, καὶ πάρδαλεις, καὶ λέοντες· τὴν δὲ ὕστριχα ἀκούω ταῦτα μὲν οὐκ ἔχειν, οὐ μὴν ὅπλων ὑπὸ τῆς φύσεως ἀμυντηρίων ἀπολελεῖφθαι ἐρή-

habet, modo ſerrulæ vncinatæ: hoc inquam animoſæ illæ beſtiolæ quū incuruarint, ſumma leuitate ſaliunt, & tanquam ſaltatorium verſant orbem. Lupus ore maximè hiante atque imminenti, quæ eſt pelle tenera & molli, Squillam ex laſſitudine viribus defectam comprehendit, atque prandium fore arbitratur. Squilla primùm in gutturis laxitate ſaltát, pòſt aculeos in miſerum venatorem defigit. huic interiora exulcerantur, tumeſcentiaq́; plurimum ſanguinis mittunt: denique ſuffocatione Lupū interficiens, interficitur.

De Hyſtrice aculeos ſuos emittente. C. XXXI.

Vnguium robore, & dētium ad diſſecādum præſtantia confidentes ſunt lupi, vrſi, pardi, leones: Hyſtrix nō itē, verumtamē non à natura armis ad ſe tuendum deſtituitur. Nam

imminentibus ſibi ſui dorſi rigentis pilos telorum inſtar immittit, ac veluti ad ſcopũ deſtinans non rarò conſequitur. Saliũt autem illi tanquam neruo intenſo emiſſi.

forte εὐσί-χως

De inimicitijs mutuis Polypi, Murænæ, & Locuſtæ: & quomodo muræna vincat polypũ, polypus locuſtam, & locuſta rurſus murænam. c. XXXII.

Malum ingens & morbus agreſtis & inhumanus inimicitiæ atque odium inhærẽs, penituſq; inſitũ, quod etiam ratione carentibus natura ingenuit inexpiabile, atque implacabile. Muræna cũ Polypo capitali odio diſſidet. Polypus cum Locuſta graues gerit inimicitias. Murænæ etiam tetertima hoſtis eſt Locuſta, atque infeſtiſſima. Muræna Polypo brachia abſcindit, dentium firmitate: poſt autem in ejus ventrem ſubiens, iiſdem malis eum, vt veriſimile eſt, afficit. Hæc enim è genere nantium eſt, ille

al. ἀκμαῖς

μην. τοῖς γοῦν ἐπιοῦσιν ἐπὶ λύμῃ, τὰς αὐῶθεν τρίχας οἱονεὶ βέλη ἐκπέμπει, καὶ †ϛοχῶς βάλλει πολλάκις, τὰ νῶτα φρίξασα. καὶ ἐκεῖναι γε πηδῶσιν ὥσπερ ἐκ τινος ἀφειμέναι νευρᾶς.

Περὶ ζώων ἐχθρῶν ἀλλήλοις. Κεφ. λβ.

Η δεινὸν κακὸν καὶ νόσημα ἄγριον ἔχθρα καὶ μῖσος συμφυὲς, ὅπερ οὖν καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐντέτηκε, καὶ αὐτοῖς ἐστι δυσέκνιπτον. Μύραινα γοῦν πολύποδας μισεῖ· ὁ πολύπους καράβῳ πολέμιος· καὶ μύραινα καράβῳ ἐχθίστη ἐστί. μύραινα μὲν γὰρ ταῖς † ἀκωκαῖς τῶν ὀδόντων τὰς πλεκτάνας τοῦ πολύποδι διακόπτει. εἶτα μέντοι καὶ ἐς τὴν γαστέρα εἰσδῦσα αὐτοῦ τὰ αὐτὰ δρᾷ. καὶ εἰκότως γε· ἡ μὲν γὰρ νηκτική·

ὁ δὲ ἔοικεν ἕρποντι. εἰ δὲ καὶ τρέποιτο τὴν χρόαν κατὰ τὰς πέτρας, ἔοικεν αὐτῷ τὸ σόφισμα † αἱρεῖν οὐδέν. ἔστι γὰρ συνιδεῖν ἐκείνῃ δεινὴ τοῦ ζῴου τὸ παλάμημα. τούς γε μὴν καράβους αὐτοὶ συλλαβόντες ἐς πνίγμα, ὅταν νεκροὺς ἐργάσωνται, τὰ κρέα ἐκμυζῶσιν αὐτῶν. κέρατα δὲ τὰ ἑαυτοῦ ὁ κάραβος ἀνεγείρας, καὶ θυμωθεὶς εἰς αὐτὰ, παρακαλεῖται μύραιναν, καὶ ὡς ἔοικε κατὰ γυναῖκα ὠργισμένην. ἐκείνη δὲ μή που αὐτὴν πείσῃ τὰ κέντρα, ὅσα οἱ περιβέβληται, ταῦτα οὐκ ἐννοοῦσα καταδάκνει. ὁ δὲ τὰς χηλὰς οἱονεὶ χεῖρας προτείνας, τὸ δέρας παρ' ἑκάτερα ἐγκρατῶς ἐχόμενος, οὐ μεθίησιν. ἡ δὲ ἀσχάλλει, καὶ ἑαυτὴν ἑλίττει, καὶ περιβάλλει τῶν ὀστράκων ταῖς ἀκμαῖς· ὥσπερ οὖν εἰς αὐτὴν πηγνυμένων, μαλακίζεταί τε καὶ ἀπαγορεύει, καὶ τελευτῶσα παρειμένη κεῖται. ὁ δὲ

ille verò ſerpentium more graditur. Quòd ſi Polypus in ſaxorum colorem ſe vertat, nihil ei aſtutiæ hæ fallaces proſunt: Muræna enim eius veteratoriã planè tenet. Quum verò Polypus Locuſtas à ſe compreheſas ſtrangularit, exugit carnes, atque earum ſuccum exhaurit. Porrò Locuſta cornibus erectis iracundia furẽs, in eum modũ Murænam mulieri iratæ ſimilem laceſſit. Hæc igitur aculeos quibus hoſtis prę-munita eſt, imprudens mordicus tenet. illa verò forcipes acutos tanquã manus prætendens, vtrinque cuti inhærere fortiſſimè non intermittit. Muræna indignatur, ſeſeq; huc & illuc verſat, & acutas teſtas amplectitur, quibus confixa remolleſcit & ſuccumbit: denique remiſſa iacet.

pro αἱρεῖν forte ὀνινεῖν vel ὠφελεῖν

Locuſta ex hoſte inſtituit prandium.

τὴν ἀντίπαλον ποιεῖται δεῖπνον.

De Sphyræna è retibus elabente. C. XXXIII.

Περὶ σφυραίνης. Κ. λγ.

μύραιναν *Ouidius in Halientico Murænæ hoc attribuit, cui corpus lubricum: & ſic legendum coniecerim. vicinæ quidem dictiones, Smyræna & Sphyræna, facilè permutari potuerunt.*

al. τούτων Sphyræna (*Muræna*) piſcis eſt pelagius: qui quum ſe reti incluſum ſenſit, circumquaque natat: & quà euadat, vbi vel tenuioribus filis maculæ conſtant, vel etiã diſruptæ ſunt, callidiſſimè quærit. Quòd ſi talem aliquẽ locum inuenerit, è reti elapſa, priſtinam natandi libertatem recuperat. Vbi verò vna quæpiam ſic euaſerit, reliquæ etiam ejuſdem generis, ſi quæ pariter captæ fuerint, eâdem illapſæ, illam ceu viæ ducem ſequuntur.

Τὴν † σφύραιναν τὸν ἰχθὺν τρέφει τὰ πελάγη. ὅταν δὲ αὐτὴν τὸ δίκτυον περιβάλλῃ, διανήχεται καὶ ζητεῖ, ἢ βρόχον ἀραιὸν, ἢ ῥῆγμα τοῦ δικτύου πάνυ σοφῶς· καὶ ἐντυχοῦσα τοιούτῳ τινὶ, καὶ διεκδῦσα ἐλευθέρα νήχεται αὖθις. εἰ δὲ τύχοι μία τῆσδε τῆς ἐρημίας, καὶ αἱ λοιπαὶ ὅσαι τοῦ αὐτοῦ γένους συνεαλώκασι, κατὰ τὴν ἐκείνης φυγὴν ἐξίασιν, ὡς ὁδόν τινα λαβοῦσαι παρ' ἡγεμόνος.

Περὶ Σηπίας. Κ. λδ.

Τὴν σηπίαν ὅταν μέλλωσιν αἱρεῖν καὶ λαμβάνειν οἱ τούτων ἀγαθοὶ θηρᾶσθαι, συνιεῖσα ἐκείνη παρῆκε τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπόσφαγμα, † καὶ καταχεῖται αὐτῆς,

De Sepia. CAP. XXXIIII. Quum ſe à peritis piſcatoribus captari cognoſcit Sepia, ſuum atramentum emittit, quo circumfuſa, ab oculis

καὶ περιλαμβάνει, καὶ ἀφανίζει πάντα, καὶ κλέπτεται τὴν ὄψιν ὁ ἁλιεύς. καὶ ἡ μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς ἐστὶν ὁ δὲ, οὐχ ὁρᾷ. Τοιοῦτόν τι καὶ τῷ Αἰνείᾳ νέφος περιβαλὼν ἠπάτησε τὸν Ἀχιλλέα ὁ Ποσειδῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ βασκανίας. κ. λε.

Βασκάνων ὀφθαλμοὺς καὶ γοήτων φυλάττεται ἐκ τῶν ζώων τὰ ἄλογα, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, καὶ θαυμαστῇ. ἀκούω οὖν βασκανίας ἀμυντήριον τὰς φάττας, δάφνης κλώνια ἀποτραγούσας λεπτὰ, εἶτα μέχρι ταῖς ἑαυτῶν καλιαῖς ἐνθεῖναι, τῶν νεοττῶν φειδοῖ. † ἰκτῖνες δὲ ῥάμνον, κίρκοι δὲ πικρίδα ἀγριμίω, τρυγόνες, τὸν τῆς ἴρεως καρπὸν, ἄγνον δὲ κόρακες. οἱ δὲ ἔποπες τὸ ἀδίαντον, ὅπερ οὖν καὶ καλλίτριχον καλοῦσί τινες. † Ἀρεστερᾶνα δὲ κορώνη. καὶ κίτιον ἄρπη. καρκίνον δὲ

culis piſcantium remouetur, eorumq; perſtringit oculos. Piſcatores verò, quum ſit in eorum oculis, nihil tale vident. Sic Ænea tenebris circumſepto fefellit Achillem Neptunus, vt ait Homerus.

De varijs faſcinationum remedijs, quæ aues diuerſa ſuis nidis imponunt. CAP. XXXV.

Faſcinantium oculos, etiam rationis expertes beſtiæ naturâ quadam arcanâ & mirabili cauent. Nam palumbi, vt audio, faſcinationis amuletum laurinos ramulos tenues primùm colligũt, deinde ad cuſtodiam pullorum in nidos imponunt. Milui autem rhamnum, Circi cichorium ſylueſtre, Turtures iridis fructũ, Corui viticem. Vpupæ adiantum, quod & callitrichum aliqui vocãt, Cornix ariſtereôna, (*verbenam interpretor.*) Ardeolæ cancrum, Perdices

al. ἰκτῖνοι

fortè περιστερεῶνα *al.* ἀριστερεῶνα

dices harundinis comã legunt. Turdi ramo myrti, gramine Alauda ſe tuetur: Aquilæ gentili ſuo lapide aëtite: quem & mulieribus commodum eſſe, & abortibus aduerſari prædicant.

De Torpedine & alijs animantibus, quæ mirificè aliquid agunt aut patiuntur. c. XXXVI.

Torpedo piſcis, ſui nominis affectum, hoc eſt torporẽ ſtuporémque in quoduis ab ea contactum animal trãsfundit. Remoram ſimiliter ex eo quod facit, quoniam nauigia retinet ac moratur, homines appellarunt. Porrò quum parit Alcedo, maria tranquilla & venti quieſcunt. & quãuis media hyeme pariat, non deeſt tamẽ ad incolume, vt ita dicam, puerperium ei tranquillus aër. Et eo quidem tẽpore dies alcyonios celebramus. Quòd ſi caſu equus lupi veſtigium concul-

ἐρωδιός. πέρδιξ δὲ καλάμου κόμην. θαλλὸν δὲ αἱ κίχλαι μυῤῥίνης. προβάλλεται δὲ καὶ κόρυδος ἄγρωστιν. αἰετοὶ τὸν λίθον, ὅσπερ οὖν ἐξ αὐτῶν ἀετίτης κέκληται. λέγεται δὲ οὗτος ὁ λίθος καὶ γυναιξὶ κυούσαις ἀγαθὸν εἶναι, ταῖς ἀμβλώσεσι πολέμιον.

Περὶ νάρκης, καὶ ἑτέρων ζώων. Κεφ. λϛ.

Ο ἰχθὺς ἡ νάρκη ὅτου ἂν καὶ προσάψηται, τὸ ἐξ αὐτῆς ὄνομα ἔδωκέ τε, καὶ ναρκᾶν ἐποίησεν. ἡ δὲ ἐχενηὶς ἐπέχει τὰς ναῦς, καὶ ἐξ οὗ ποιεῖ καλοῦμεν αὐτήν. Κυούσης δὲ ἀλκυόνος, ἵσταται μὲν τὰ πελάγη, εἰρήνην δὲ καὶ φιλίαν ἄγουσιν ἄνεμοι. κύει δὲ ἄρα χειμῶνος μεσοῦντος, καὶ ὅμως ἡ τοῦ ἀέρος γαλήνη δίδωσι σωτηρίαν. ἀλκυονείαν τὴν ἰκάδα τῆς ὥρας ἄγομεν ἡμέραν. Ἵππος δὲ λύκου πατεῖ κατὰ τύχην ἴχνος,

ἵππος, καὶ νάρκη περιείληφεν αὐτόν. εἰ δὲ ὑπορρίψαις ἀστράγαλον λύκου τεθρίππῳ θέοντι, τὸ δὲ ὡς πεπηγὸς ἑστήξεται, τῶν ἵππων τὸν ἀστράγαλον πατησάντων. λέων δὲ φύλλοις πρίνου τὸ ἴχνος ἐπιβάλλει, καὶ ναρκᾷ. πατῶν δὲ καὶ ὁ λύκος, εἰ καὶ μόνον προσπελάσειε πετάλοις σκίλλης. ταῦτά τοι καὶ ἀλώπεκες εἰς τὰς εὐνὰς τῶν λύκων ἐμβάλλουσιν, καὶ εἰκότως. διὰ γὰρ τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλὴν νοοῦσιν ἔχθιστα αὐτοῖς.

Περὶ πελαργῶν καὶ ἑτέρων αὖθις ζώων ἀντιπεπονθητικῶν. Κ. λζ.

Οἱ πελαργοὶ λυμαινομένας αὐτῶν τὰ ᾠὰ τὰς νυκτερίδας ἀμύνονται πάνυ σοφῶς. αἱ μὲν γὰρ προσψαύσασαι μόνον, ἀνεμιαῖα ἐργάζονται καὶ ἄγονα αὐτά. οὐκοῦν τὸ ἐπὶ τούτοις φάρμακον ἐκεῖνό ἐστι· πλατάνου φύλλα ἐπιφέρουσι ταῖς καλιαῖς. αἱ

cet, torpore cõprehenditur. Item ſi Lupi talum Equi quadrigam trahentes calcauerint, ſiſtentur, tanquam ij cum quadriga conglaciaſſent. Ilicis folia ſi Leo pede attigerit, obtorpeſcit. Lupus itidẽ, ſi vel calcet, vel propiùs tantùm accedat ad folia ſcillæ. quamobrem & vulpes cubilibus luporum ea inijciunt: nec immeritò, tanquam infenſiſſimæ illis quarum inſidiis petuntur.

Quomodo veſpertilio, hirundo, polypus, ſerpẽs, murana, & rurſum polypus ad res quaſdã afficiantur. & de elephanti adipe.

CAP. XXXVII.

Ciconiæ ouis ſuis perniciem molientes Veſpertiliones ſapientiſſimè vindicant. Quũ hæ itaque ſolo ſuo cõtactu oua ipſa ſterilia efficiant, hoc remedio vtuntur Ciconiæ: Platani folia in nidos ſuos inferũt, ad quæ accedẽtes

tes Veſpertiliones, torpore cóprehenſæ, perniciem afferre non queunt. Hirundinibus hoc idem natura largita eſt. nam quum blattæ earum ouis perniciosæ ſint, matres apij folia ante pullos proijciunt, ob idq; ab illis ad pullos acceſſus fieri nequit. In Polypos ſi quis rutam inijciat, immobiles manere in ſermonem hominum venit. Serpentem ſi arundine contingas, à prima plaga non ſe commouet, torporeq; conſtricta quieſcit: ſin iterum ac tertiò plagã inſlixeris, colligit ac confirmat ſeſe. Muræna quoq; quæ plagam vnam accepit, torpeſcens perſtat: ſin plures inferas, funditus ira incenditur. Piſcatores dicunt Polypum in terram progredi ad oliuæ germen in littore poſitum. Portò contra omnium ferarum venena remedium eſt e-

al. ὅμοιον,

δὲ νυκτερίδες, ὅταν αὐτοῖς γειτνιάσωσι, ναρκῶσι καὶ γίνονται λυπεῖν ἀδύνατοι. Δῶρον δὲ ἄρα ἡ φύσις καὶ ταῖς χελιδόσιν ἔδωκεν * οἷον. αἱ σίλφαι καὶ τούτων τὰ ὠὰ ἀδικοῦσιν· οὐκοῦν αἱ μητέρες σελίνου κόμην προβάλλονται τῶν βρεφῶν, καὶ ἐκείναις τὸ ἐντεῦθεν ἄβατά ἐστι. Πολύποσι δὲ εἴ τις ἐπιβάλλει πήγανον, ἀκίνητοι μένουσιν, ὡς λέγει τις λόγος. Ὄφεως δὲ εἰ καθικοιο καλάμῳ, μετὰ τὴν προτέραν πληγὴν ἀτρεμεῖ, καὶ τῇ νάρκῃ πεδηθεὶς ἡσυχάζει· εἰ δὲ ἐπάξεις δευτέραν ἢ τρίτην, ἀνέρρωσας αὐτόν. Καὶ μύραινα δὲ πληγεῖσα νάρθηκι εἰσάπαξ, ἡσυχάζει· εἰ δὲ πλεονάκις, εἰς θυμὸν ἐξάπτεται. Λέγουσι δὲ ἁλιεῖς καὶ πολύποδας εἰς τὴν γῆν προϊέναι, ἐλαίας θαλλοῦ ἐπὶ τῆς ἠιόνος κειμένου. Θηρίων δὲ ἀλεξιφάρμακον ἦν ἄ-

ρα πάντων πιμελὴ ἐλέφαντος· ἣν εἴ τις ἐπιχρίσαιτο, καὶ εἰ γυμνὸς ὁμόσε χωρίη τοῖς ἀγριωτάτοις, ἀσινὴς ἀπαλλάττεται.

Περὶ ἐλέφαντος, καὶ ζώων διαφόρων ἀντιπαθείας. Κ. λη.

Ὀῤῥωδεῖ ὁ ἐλέφας κεράστην κριὸν, καὶ χοίρου βοήν. οὕτω τοίνυν φασὶ καὶ Ῥωμαῖοι τοὺς σὺν Πύῤῥῳ τῷ Ἠπειρώτῃ ἐτρέψαντο ἐλέφαντας. καὶ ἡ νίκη σὺν τοῖς Ῥωμαίοις λαμπρῶς ἐγένετο. Γυναικὸς ὡραίας τόδε τὸ ζῶον ἡττᾶται, καὶ παραλύεται δὲ τοῦ θυμοῦ ἐκκωφωθεὶς εἰς τὸ κάλλος. καὶ ἀντεραστὴν φασὶν ἐν τῇ Αἰγυπτίᾳ Ἀλεξάνδρου πόλει, γυναικὸς στεφάνους πλεκούσης, Ἀριστοφάνει τῷ Βυζαντίῳ ὁ ἐλέφας. ἀγαπᾷ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ εὐωδίας πάσης, καὶ μύρων, καὶ ἀνθέων κηλούμενος τῇ ὀσμῇ. Ὅστις δὲ βούλεται κλὼψ ἢ λῃστὴς κύ-

lephanti adeps, quo ſi quis inungatur, licet nudus contra efferatiſſimas beſtias procedat, illæſus diſcedet.

De Elephanto & aliis animalibus quomodo ad res diuerſas naturali quodã vel amore vel diſſenſione moueãtur. c. XXXVIII.

Ariete cornuto & ſuis grunnitu abhorret Elephas. Sic Romanos Pyrrhi Epirotarum regis elephantos in fugã vertiſſe hominesdicũt, victoriamq; amplam ex eo bello retuliſſe. Mulieris formâ hoc animal capitur: atque hebeſcens ad eius pulchritudinem, remittit furorem animi ſui. Riualem verò fuiſſe in Ægypti vrbe Alexandria elephantum ferũt Ariſtophanis Byzantini, de quadam muliere coronas texẽte. Omnia bene olentia amat, vnguentorum & florum odore permulcetur. Si quis fur aut prædo, canes

nes nimium ſæuos cõpeſcere & fugare voluerit, titione è rogo hominis abrepto ad eos accedens perterrefaciet, vt quidam aiũt. Hoc etiam audiui, veſtem factam è lana detõſæ ouis quam lupus laniauit, moleſtiam & pruritum excitare in corpore ejus qui induerit. Si quis vino immittat lapidẽ à cane demorſum, furore cõuiuarum excitato lites & contentiones mouebit. Scarabei beſtiolæ fœtidæ, vnguento odorato, ſi inſtilletur, intereunt. Sic etiam cerdones aiunt aëri putido aſſuefactos, vnguentis abhorrere. Serpentes quoſuis ibidum pēnas timere Ægyptij aſſerunt.

De Paſtinacis marinis, quomodo ſaltatione & cantu capiantur.

CAP. XXXIX.

Vide etiã l.17.c.18.

Paſtinacas capiunt

νας ἄγαν ἀγριωπέστερους κατασιγάσαι, καὶ θεῖναι φυγάδας, ἐκ πυρᾶς ἀνθρώπου δαλὸν λαβὼν, ὁμόσε αὐτοῖς χωρεῖ, φασίν· οἱ δὲ ὀρρωδοῦσιν. Ἀκήκοα δὲ καὶ ἐκεῖνον τὸν λόγον· λυκοσπάδα ὄϊν πέξας καὶ ἐριουργήσας, καὶ χιτῶνα ἐργασάμενος, λυπεῖ τὸν ἠμφιεσμένον· ὀδαξησμὸν γὰρ ἐργάζεται, ὡς λόγος. Ἔριν δὲ εἴ τις καὶ στάσιν ἐθέλοι ἐν τῷ συνδείπνῳ ἐργάσασθαι, δηχθέντα ὑπὸ κυνὸς λίθον ἐμβαλὼν τῷ οἴνῳ, λυπεῖ τοὺς συμπότας ἐκμαίνων. Κανθάροις δὲ κακόσμοις θηρίοις εἴ τις ἐπιρράνῃ μύρου, οἱ δὲ τὴν εὐωδίαν οὐ φέρουσιν, ἀλλ' ἀποθνήσκουσι. οὕτω τοί φασι καὶ τοὺς βυρσοδέψας συντραφέντας ἀέρι κακῷ, βδελύττεσθαι μύρον. Λέγουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς ὄφεις πάντας ἴβεων πτερὰ δεδιέναι.

Περὶ τρυγόνων θαλαττίων. κ, λθ.

Θηρῶσι τὰς τρυγόνας

αἱ

οἱ καὶ τούτων ἀκριβοῦντες τὰ θήρατρα, καὶ μάλιστα τῆς πείρας οὐ διαμαρτάνουσι, τὸν τρόπον τοῦτον. ἑστήκασιν ὀρχούμενοι καὶ ἄδοντες εὖ μάλα μουσικῶς, αἱ δὲ καὶ τῇ ἀκοῇ θέλγονται, καὶ τῇ ὄψει τῆς ὀρχήσεως κηλοῦνται, καὶ πελάζουσιν ἐγγυτέρω. οἱ δὲ ὑπαναχωροῦσιν ἡσυχῇ καὶ βάδην. ἔνθα δήπου καὶ ὁ δόλος ταῖς δειλαίαις πρόκειται, δίκτυα ἀναπεπτασμένα. εἶτα ἐμπίπτουσιν εἰς αὐτὰ, καὶ ἁλίσκονται, ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ ἡρημέναι πρότερον.

Περὶ ὀρκύνου τοῦ ἰχθύος. κ. μ.

Ὄρκυνος ὄνομα, κητώδης ἰχθὺς οὐκ ἄσοφος εἰς τὰ αὑτῷ λυσιτελέστατα, διδαχθεὶς λαχὼν φύσει τοῦτο, οὐ τέχνῃ. ὅταν γοῦν περιπαρῇ τῷ ἀγκίστρῳ, καταδύει αὑτὸν εἰς βυθὸν καὶ ὠθεῖ καὶ περισπαράσσει τὴν λαπίδα, καὶ κρούει τὸ στόμα ἐκβάλλειν τὸ ἄγκιστρον ἐθέλων. εἰ δὲ ἀδύνατος εἴη, δάκνει γοῦν τὴν

qui earum piſcationis ſtudioſi ſunt, & deſiderio non fruſtrantur, in hunc modum. Saltant & canũt quàm poſſunt ſuauiſſimè. Illæ verò tum auditu mulcẽtur, tum ſpectãda ſaltatione ſe oblectant, & adnant propiùs. At piſcatores ſenſim ac pedetentim recedunt. Ibi tum dolus in miſeras ſtructus apparet. quæ ſaltatione & cantu allectatæ fuerant, retibus iam extenſis incluſæ capiuntur.

De Orcyno piſce ab hamo ſe liberante. C. XL.

Orcynus cetaceus piſcis prouidens eſt, & naturâ, non arte, quæ ſibi maximè conducãt intelligit. Itaque quum hamo transfixus fuerit, in maris altitudinẽ ſeipſũ impellens ac deprimens, ad ſolum allidit: & hamum oris pulſatione expellere cupit. quòd ſi id minus fieri queat, ab hamo,

exceptũ vulnus luculẽtius inſert, dilatatq́;: atque exiliẽdo id quod ſibi moleſtiam exhibet expuit abijcitq́;. ſæpe verò id non aſſecutus inuitus ad piſcatoris prædã ſubtrahitur.

De Melanuri timiditate, & quòd mari tranquillo fundum petat, concitato litora & petras, cõtrà quàm alij piſces: & unde alatur.

CAP. XLI.

Timidiſſimi piſciũ Melanuri, ſuæ timiditatis teſtes habent piſcatores. neq; enim capiuntur naſſa, neque ad eam accedunt. Si quando verò ſagenam circumdederis, imprudentes comprehendũtur. Iidem quum placidum & quietum eſt mare, ad imam maris ſedem in petris aut algis quieſcunt, tegumẽtoq́; proteguntur, quocunque corpus occultari poteſt. Contrà quũ aduerſa tempeſtas eſt, & piſces alij in altum ex fluctuum impetu deſcendunt, hi tum fidu-

cia

τὸ τραῦμα, καὶ ἐκπτύεται τὸ λυποῦν αὐτόν, καὶ ἐξάλλεται. πολλάκις δὲ οὐκ ἔτυχε τῆς πείρας, καὶ ὁ θηρατὴς ἄκοντα ἀνασπάσας, ἔχει τὴν ἄγραν.

Περὶ μελανούρου. Κ. μα.

Δειλότατος ἰχθύων ὁ μελάνουρος, καὶ ἔχει τῆς δειλίας μάρτυρας τοὺς ἁλιεῖς. οὔτε γοῦν κύρτῳ λαμβάνονται οὗτοι, οὔτε προσίασιν αὐτῷ. σαγήνην δὲ εἴ ποτε αὐτοὺς περιβάλοι, οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ἑαλώκασι. καὶ ὅταν μὲν ᾖ εὐδία καὶ λεία ἡ θάλαττα, οἱ δὲ ἄρα κάτω που πρὸς ταῖς πέτραις, ἢ τοῖς φυκίοις ἡσυχάζουσι, καὶ περιβάλλονται, πᾶν ὅ, τι δύναται τὸ σῶμα ἀφανίζοντες. ἐὰν δὲ ᾖ χειμερία, τοὺς ἄλλους ὁρῶντες καταδύντας ἐκ τῆς τῶν κυμάτων προσβολῆς εἰς τὸν βυθόν, οἱ δὲ ἀναθαρ-

σεύουσι, καὶ τῇ γῇ προσπελάζουσι, καὶ ταῖς πέτραις προσνέουσι, καὶ ἡγοῦνται σφίσι πρόβλημα ἱκανὸν εἶναι τὸν ὑπερηχημένον ἀφρὸν, καλύπτοντά τε αὐτοὺς καὶ ἐπηλυγάζοντα. συνιᾶσι δὲ οὐ μάλα ἀπορρήτως, ὅτι καὶ τοῖς ἁλιεῦσιν ἐν ἡμέρᾳ τίᾳ ἢ νυκτὶ ἐς τὴν θάλατταν ἰέναι ἄβατα, ἀγριαινούσης τῆς θαλάττης, τῶν κυμάτων αἰρομένων, μετεώρων τε καὶ φοβερῶν. ἔχουσι δὲ καὶ τροφὴν ἐν χειμῶνι τοῦ κλύδωνος, τὰ μὲν, ἀποσπῶντες ἐκ τῶν πετρῶν, τὰ δὲ, ἐπισύροντες ἐκ τῆς γῆς. σιτοῦνται δὲ μελάγκροι τὰ ῥυπαρώτερα, ὅσα οὐκ ἂν ῥᾳδίως ἰχθὺς ἄλλος ἂν πάσαιτο, εἰ μὴ πάνυ λιμῷ πιέζοιτο. ἐν γαλήνῃ δὲ ἐπὶ τῆς ἄμμου μόνης ἁλινδοῦνται, καὶ ἐκεῖθεν βόσκονται. ὅπως δὲ ἁλίσκονται, ἐρεῖ ἄλλος.

Περὶ ἀετοῦ. Κ. μβ.

cia implentur, ſimul & ad littus appropinquant, & ad petras adnatant: atque ſpumam ſuper ſe fluctuantem, ipſosq; cooperientem, ſatis eſſe ad ſe tuendũ arbitrãtur. Neſcio quomodo enim pernoſcũt, eo die, noctéve, quum feritas maris & & immanitas effereſcit, tũ à piſcatoribus non adiri mare. Ac quũ maris tempeſtates ſunt, ex his viuunt cibis, quos è ſaxis partim eruunt, partim è terra euellũt: nec tamẽ niſi ſordidis paſcuntur, & abjectis, quibus non facilè alius piſcis, niſi fame oppreſſus, veſceretur. Quum maris tranquillitas viget, in ſolo ſabulo pabulum inquirunt, hinc que paſcuntur. Cæterùm quomodo capiãtur ex alijs audire poteris.

De Aquila viſu & remedio ex felle ejus ad viſum homini acuendum. c. XLII.

Ex auibus Aquila maximè acres & acutos oculos habet, de quibus & Homerus ei conſcius teſtimonio eſt, in morte Patrocli, ſimilem huic aui inducens Menelaum, quum requireret Antilochum, quem ad Achillem mitteret nuncium, triſtem quidem, ſed tamen neceſſarium de morte ejus amici, quem à ſe miſſum ad pugnam non ampliùs ſummè deſideratũ recepit Achilles Cæterũ Aquila nõ ſolùm ſibi, ſed hominum oculis vtilis habetur. Nam fel eius melle exceptum Attico, & hebeſcentibus illitum oculis, viſum quàm acutiſſimũ efficit.

De Luſciniæ cantu, & carne in cibo vigiliam faciente. c. XLIII.

Luſcinia auium argutiſſima & tranquillo præ cæteris animo, ſuauiſſima & in primis canora voce ſolitariis in locis cantillat. Ejus

Αἰετὸς δὲ ὀρνίθων ὀξυωπέστερος· καὶ Ὅμηρος αὐτῷ συνοιδὲ καὶ τοῦτο. καὶ μαρτυρεῖ ἐν τῇ Πατροκλείᾳ, εἰκάζων τὸν Μενέλεων τῷ ὄρνιθι, ὅτε ἀνεζήτει Ἀντίλοχον ἵνα ἄγγελον ἀποστείλῃ τῷ Ἀχιλλεῖ, πικρὸν μὲν, ἀναγκαῖον δὲ ὑπὲρ τοῦ πάθους τοῦ κατὰ τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ· ὃν ἐξέπεμψε μὲν, οὐχ ὑπεδέξατο δὲ, καίτοι ποθῶν ἐκεῖνος τοῦτο. λέγεται δὲ μὴ ἑαυτῷ μόνῳ χρήσιμος, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων ὀφθαλμοῖς ὁ αἰετὸς ἀγαθὸν εἶναι. εἰ οὖν μέλιτί τις Ἀττικῷ τὴν χολὴν αὐτοῦ διαλαβὼν ὑπαλείφοιτο, ἀμβλυωττόμενος ὄψεται, καὶ ὀξυπάτους γοῦν ἰδεῖν ἕξει τοὺς ὀφθαλμούς.

Περὶ ἀηδόνος. κ. μγ.

Ἡ ἀηδὼν ὀρνίθων λιγυρωτάτη τε καὶ ἀνυστάτη, καὶ κατᾴδει ἐρημαίων χωρίων εὐστομώτατα ὀρνίθων καὶ τορώτατα. Λέγουσι δὲ

καὶ

καὶ ἡ χρεία αὐτῆς εἰς ἀγρυπνίαν λυσιτελεῖν. πονηροὶ μὲν οὖν οἱ τοιαύτης τροφῆς δαιτυμόνες, καὶ ἀμαθεῖς δεινῶς. πονηρὸν δὲ τὸ ἐκ τῆς τροφῆς δῶρον φυγὴ ὕπνου, τοῦ καὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων βασιλέως, ὡς Ὅμηρος λέγει.

Περὶ γεράνων. Κ. μδ.

Τῶν γεράνων αἱ κλαγγαὶ καλοῦσιν ὄμβρους ὥς φασιν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος γυναικῶν εἰς χάριν ἀφροδισίαν ἔχει τινὰς ἴυγγας. † ἱκανοὶ τεκμηριῶσαι οἱ πρῶτοι φυλάξαντες αὐτό.

Περὶ γυπείων πτερῶν, καὶ περὶ δρυοκολάπτου. Κ. με.

Γυπῶν πτερὰ εἰ θυμιάσαι τις, ὡς ἀκούω, καὶ ἐκ φωλεῶν καὶ ἐξ ἰλεῶν τοὺς ὄφεις προάξει ῥᾷστα. Ζῷον δὲ ὁ δρυοκολάπτης, ἐξ οὗ ἄρα καὶ κέκληται· ἔχει μὲν γὰρ ῥάμφος ἐπίκυρ-

etiam carnes vigiliam fouere aiunt. Mihi verò qui cibo veſcantur hujuſmodi homines nec boni nec ſapientes videtur. Sed illius etiã deorũ atque hominum regis, vt Homero placet, nempe Somni priuatio, infelix infelicis cibi munus mihi videtur.

De Gruum clangore & cerebro. c. XLIIII.

Gruum clangores pluuias accerſere fama eſt, earundemq́; cerebrum quippiam amatorium habet, vtile ad conciliandam mulierum gratiam, ſi modò benè animaduerterunt, qui hæc primi obſeruarunt. *Gillius addit ii*

De Vulturis pennis, deq́; Pico Martio nidi ſui foramen abſtructum reſerante. c. XLV.

Vulturum pennas ſi quis ſuffierit, facilè ſerpentes è latibulis ſuis & cauis (vt audio) educet. Dryocolaptes, id eſt Picus Martius, nomen apud Græcos ſortitur ab eo quod faciũ gibbo & eminente roſtro arbores

percutit: & excauato in eis loco pullos ſuos tanquã in nidum imponit: ad nidi inſtructionem non ſerulis inter ſe connexis eget, neque ædificatiúculis. Si quis lapide immiſſo ei foramẽ obſtruxerit, ille ex his conjectura aſſecutus inſidias ſibi oppoſitas eſſe, herbam lapidi contrariã affert, eamq; contra lapidem ponit: lapis velut offenſus, & non facilè ferens vim herbæ, exilit, atque ruſus foramen Pico aperitur.

De Denticibus piſcibus, quàm ſint gregatiles, & quomodo ob nimiã de ſe fiduciam tandem capiantur. C. XLVI.

Dentices tam congregatiles ſunt, vt nec ſibi eſſe à gregalibus ſuis æqualibus ſolitudinẽ & ſegregationem ferant. Solent autem juxta ætatum diſcrimina degere: ac nimirum peradoleſcẽtes ſeparatim à reliquis natant: ij quoque qui ſunt cõ-

τρον, κολάπτει δὲ ἄρα τοῦτο τὰς δρῦς· καὶ ἐντεῦθεν κοιλαίνας τὸν τόπον, ὡς εἰς καλιὰν τοὺς νεοττοὺς ἐντίθησιν· οὐ δεηθεὶς καρφῶν, καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν πλοκῆς καὶ οἰκοδομίας οὐδέν. οὐκοῦν εἴ τις λίθον ἐνθεὶς ἐπιφράξει τῷ ὀρνέῳ τῷ προειρημένῳ τὴν εἴσοδον· ὁ δὲ συμβαλὼν τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατ' αὐτοῦ, κομίζει πόαν ἐχθρὰν τῷ λίθῳ, καὶ κατ' αὐτοῦ τίθησιν. ὁ δὲ, οἷα βαρούμενος καὶ μὴ φέρων, ἐξάλλεται, καὶ ἀνοίγει αὖθις τῷ προειρημένῳ ἡ φίλη ὑποδρομή.

Περὶ συνοδόντος. Κ. μϛ.

Οἱ συνόδοντες οὔκ εἰσι μονίαι, οὐδὲ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἐρημίαν τε καὶ διαίρεσιν ἀνέχονται. φιλοῦσι δὲ συναγελάζεσθαι καθ' ἡλικίαν. καὶ οἱ μὲν νεώτεροι κατ' ἴλας νήχονται, οἱ δὲ ἐντελέστεροι.

πάλ

πάλιν κοινῇ. καὶ τὸ τοῦ λόγου τοῦτο, ἧλιξ ἥλικα. καὶ ἐκεῖνοι † τέρπουσι παρόντες παροῦσιν ὡς ἑταίροις καὶ φίλοις, ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων τε καὶ διατριβῶν. Τεχνάζονται δὲ πρὸς τοὺς θηρατὰς τοιά. Ὅταν ἁλιεὺς ἀνὴρ τὸ εἰς αὐτοὺς δέλεαρ καθῇ, περιελθόντες πάντες, καὶ κύκλῳ γενόμενοι εἰς ἀλλήλους ὁρῶσιν, οἱονεὶ σύνθημα ἕκαστος ἑκάστῳ διδόντες, μήτε πλησιάσαι, μήτε ἅψασθαι τοῦ καθιεμένου δελεάσματος, καὶ οἱ μὲν παρατεταγμένοι εἰς τοῦτο ἀτρεμοῦσιν. ἐκ δὲ τῆς ἀλλοτρίας ἀγέλης συνόδων ἀφίκετο, καὶ καταπίνει τὸ ἄγκιστρον, ἐρημίας λαβὼν μισθὸν τὴν ἅλωσιν. καὶ ὁ μὲν, ἀνασπᾶται· οἱ δὲ ἤδη θαρσοῦσιν ὡς οὐχ ἁλωσόμενοι, καὶ καταφρονήσαντες, οὕτω θηρῶνται.

firmatiori ætate etiam inter ſe vitæ communitate conjunguntur, ita vt congruant prouerbio, Æqualis æqualem delectat: & præſentes præſentibus tanquã ijs quibuſcum ſocietas aut amicitiæ cõjunctio ex conſuetudine vſuq; frequenti coaleſcit, delectantur. Aduerſus piſcatores autẽ ſic machinantur, vt quum piſcator in eos cibum demiſerit, congregati & in orbem conſiſtentes inter ſe conſpiciant, & quaſi ſigno dato inter ſe, admoneant ne prope ad cibum accedant, néue demiſſũ cibum attingant, atque in hunc ordinem inſtructi permanent. Sin autem ſoliuagus ex alio grege acceſſerit, hamumq; deuorauerit, ac ſuæ ſolitudinis præmio accepto ſubtractus fuerit, confidétiores efficiuntur, tanquam capi non poſſint, ſicq; præ nimia fiducia negligentiores facti, capiuntur.

forte τέρπουσι

Coruus cur æſtate ſiti laboret cauſa, ex fabula.
CAP. XLVII.

Per æſtatem Coruus exareſcit ſiti confectus, & clamore vltionem teſtatur, vt fama eſt: cujus cauſam afferunt, quòd quum ad aquationem cum famulum ſuum Apollo miſiſſet, ille magna ſegete inuenta adhuc viridi, frui volens granis frumenti, & exſpectans dum maturuiſſet mãdatum domini neglexit: quã ob rem ſicciſſimo anni tempore, ſiti affectus, ſuæ moræ dat pœnas. Hoc licet fabulæ ſimile, ob Apollinis tamẽ reuerẽtiam dictum ſit.

De diuinationibus ex Coruo, & quomodo oua eius denigrẽtur capilli. C. XLVIII.

Coruum ſacrum & Apollinis pediſſequũ eſſe dicunt: idcircò diuinationibus præditũ fatentur: ejusq; clamori dant operam, qui auiũ ſedes, & clango-

Περὶ κόρακος. Κ. μζ.

Φρύγεται διὰ τοῦ θέρους ὁ κόραξ τῷ δίψει κολαζόμενος, καὶ βοᾷ τὴν τιμωρίαν μαρτυρόμενος ὥς φασι, καὶ τὴν αἰτίαν λέγουσιν ἐκείνην. ὁ Ἀπόλλων αὐτὸν θεράποντα ὄντα ὑδρευσόμενον ἀπέπεμψεν· ὁ δὲ ἐντυχὼν λήϊῳ βαθεῖ μὲν, ἔτι δὲ χλωρῷ, καὶ μείνας ἔστ' ἂν αὐανθὲν γένηται, τῶν πυρῶν παρατραγεῖν βουλόμενος, καὶ τοῦ προστάγματος ὠλιγώρησεν· καὶ ὑπὲρ τούτων ἐν τῇ μάλιστα αὐχμηροτάτῃ ὥρᾳ, διψῶν δίκας ἐκτίνει. τοῦτο ἔοικεν μύθῳ μὲν, εἰρήσθω δ' οὖν τῇ τοῦ θεοῦ αἰδοῖ.

Περὶ κόρακος πάλιν. Κ. μη.

Ὁ κόραξ ὄρνιν αὐτόν φασιν ἱερὸν, καὶ Ἀπόλλωνος ἀκόλουθον εἶναι λέγουσιν· ταύτῃ τοι καὶ μαντικῆς συμβόλοις ἀγαθὸν ὁμολογοῦσι τὸν αὐτὸν, καὶ ἐπιδιώκοντί γε πρὸς τὴν ἐκ

ἐκείνε † τὸ λῶ οἱ συνιέντες ὀρνίθων τὰς ἕδρας καὶ κλαγγὰς, καὶ πτήσεις αὐτῶν, ἢ κατὰ λαιὰν χεῖρα, ἢ κατὰ δεξιάν. Προστακὼ δὲ τὰ ὠὰ κόρακος μελαίνειν τρίχας. καὶ χρὴ τὸν βάπτοντα τὴν ἑαυτοῦ κόμην, ἔλαιον ἐν τῷ στόματι ἔχειν συμμεμυκότα. εἰ δὲ μὴ, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῷ σὺν τῇ τριχὶ μελαίνονται, δυσέκπλυτοί τε καὶ δυσέκνιπτοι.

Περὶ μέροπος. κ. μθ.

Ο μέροψ τὸ ὄρνεον ἔμπαλιν φασὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πέτεται. τὰ μὲν γὰρ εἰς τοὔμπροσθεν ἵεται, καὶ κατ' ὀφθαλμούς. τὸ δὲ εἰς τοὐπίσω. καὶ ἔπεισί μοι θαυμάζειν τὴν φύσιν τοῦ ἐπισήμου καὶ παραδόξου καὶ ἀήθους φορᾶς, ἣν ἐκεῖνο ἄγει τὸ ζῶον.

Περὶ μυραίνης καὶ ἔχεως. Κ. ν.

Η μύραινα ὅταν ὁρμῆς ἀφροδισίου ὑποπλησθῇ, πρόεισιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁμιλίαν ποθεῖ νυμφίου καὶ

res,& volatus ipſarum à dextra ac ſiniſtra co- al. φωνὰς
gnoſcunt. Corui oua audio nigros efficere pilos. Qui verò capillitium ſuum ſic adulterat, oportet oleum in ore cõpreſſum habeat. nam niſi id fiat, ſimul cum pilis ei dentes nigri redduntur, vixq; elui poſſunt.

De Meropis volatu.

CAP. XLIX.

Merops auis contrà, vt fertur, volat atque cæteræ: aliæ enim omnes quaſi ſurſum ad oculos verſus: illa verò retrò ad caudam verſus volat. Et profectò naturam volatus, admiratione & inſolentia pleni, quem facit hoc animal, ſummoperè miror.

Quomodo Murana coëat cum vipera. C. L.

Quum libidinis impetu plena eſt Muræna, in aridum progreditur: & ſponſi iniquiſſimi deſiderio permo-

ta, latibulum Viperæ maris intrat: ibiq; ambo inter ſe colligãtur, atque coitu implicantur: Vt vulgi quidem hominum opinio ait, Vipera quoque mas ſtimulis libidinis concitata, ad mare accedit: & vt adoleſcẽs in amoribus diſſolutus cũ tibia fores pulſat amatę: ſic Vipera mas ſibilo edito amatam euocat. ea è mari exit natura diuerſorum locorũ incolas in cupiditatem vnam & cubile idem cogente.

De Serpentis ortu è ſpina hominis mortui medulla. c. LI.

Hominis mortui ſpinæ medullã putreſcentem in ſerpentem conuerti aiunt, exoritiq; feram, & ſerpere animantem immaniſſimum ex manſuetiſſimo. Atque bonorum honeſtorumq; hominum reliquias requieſcẽtes non modò quietem pro præmio, ſed etiam eorum animas

μάλα πονηρῷ. πάρεισι γὰρ εἰς ἔχεως φωλεὸν, καὶ ἄμφω συμπλέκονται. ἤδη δέ φασι καὶ ὁ ἔχις οἰστρήσας, καὶ ἐκεῖνος εἰς μίξιν ἀφικνεῖται πρὸς τὴν θάλατταν. καὶ οἱονεὶ κωμαστὴς σὺν τῷ αὐλῷ θυροκοπεῖ· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος συρίσας, τὴν ἐρωμένην παρακαλεῖ, καὶ αὐτὴ πρόεισι, τῆς φύσεως τὰ ἀλλήλων διῳκισμένα συναγούσης εἰς ἐπιθυμίαν τὴν ὁμοίαν, καὶ κοῖτον τὸν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ὄφεων γενέσεως ὃς τίκτει ἡ τοῦ ἀνθρώπου ῥάχις. Κεφ. να.

Ῥάχεως ἀνθρώπου νεκροῦ φασὶν ὑποσηπόμενον τὸν μυελὸν ἤδη τρέπειν εἰς ὄφιν, καὶ ἐκπίπτει τὸ θηρίον, καὶ ἕρπει ζῷον τὸ ἀγριώτατον ἐκ τοῦ ἡμερωτάτου. καὶ τῶν μὲν καλῶν καὶ ἀγαθῶν τὰ λείψανα ἀναπαύεται, καὶ ἔχει ἆθλον ἡσυχίαν· ὥσπερ οὖν καὶ ἡ ψυ-

χὴ

καὶ τῶν τοιούτων τὰ ἀοίδιμά τε καὶ ὑμνούμενα ἐκ τῶν σοφῶν. πονηρῶν δὲ ἀνθρώπων ῥάχις τοιαῦτα τίκτουσι καὶ μετὰ βίον. ἢ τοίνυν τὸ πᾶν μῦθός ἐστιν· ἢ εἰ ταῦτα † οὕτωσὶ πεπίστευται, πονηροῦ νεκρὸς, ὡς κρίνειν ἐμὲ, ὄφεως γενέσθαι πατὴρ, τοῦ τρόπου μισθὸν ἠνέγκατο.

bona, quæ toties atteſtata ſunt, à ſapientibus habere. Malorum verò hominum ſpinas poſt è vita exceſſum talia monſtra parere. At id aut eſt totũ fabuloſum: aut, ſi adhibenda ei fides ſit, præmium meo judicio dignum ſuis moribus malus retulerit, qui ſerpentis pater efficitur mortuus.

forte ὀρθῶς

Περὶ χελιδόνος. Κ. νβ.

Χελιδὼν δὲ ἄρα τῆς ὥρας τῆς θερινῆς ὑποσημαίνει τὴν ἐπιδημίαν, καὶ ἔστι φιλάνθρωπος, καὶ χαίρει τῷδε τῷ ζώῳ ὁμωρόφιος οὖσα, καὶ ἄκλητος ἀφικνεῖται· καὶ ὅτε οἱ φίλον, καὶ ἔχει καλῶς, ἀπαλλάττεται. καὶ οἵ γε ἄνθρωποι ὑποδέχονται αὐτὴν, κατὰ τὸν τῆς Ὁμηρικῆς ξενίας θεσμὸν, ὃς κελεύει, καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἰέναι βουλόμενον, ἀποπέμπειν.

De Hirundinis aduentu & diſceſſu. C. LII.

Hirũdo ſignificatione ſua pulcherrimi tẽporis oſtendit aduentum. Eadem hominis ſtudioſa eſt, cujus contubernalem ſe eſſe gaudet: quum ei rurſus bonum videtur, diſcedit. Cæterũ homines Homeri lege hoſpitalitatis, eã tecto recipiunt: qui præcipit hoſpitem præſentem eſſe diligẽdum, diſcedere verò volentẽ dimittendum.

Περὶ αἰγῶν. Κ. νγ.

Ἔχει δὲ πλεονέκτημα ἡ

De Caprarum reſpiratione & ſenſu. C. LIII.

Peculiarem reſpiration

tion

tionis modum & amplius aliquid præter cæteras animantes Capra habet. Pecuarij enim ſermones & paſtoritij eam auribus & naribus ſpirare teſtantur, ſenſuq; ex omnibus bifidæ vngulæ animalibus acerrimo eſſe. Cauſam quare id fiat, ignoro. quantum autem noui, jam dixi. Quod ſi Capra etiam Promethei opus eſt, quid ſibi voluerit vt talem fingeret, ipſe ſciuerit.

Gillius addit audiendi, vt & Orus habet.

αἴξ, τὴν τοῦ πνεύματος εἰσροήν, ὡς οἱ νομευτικοὶ λόγοι καὶ ποιμενικοὶ φασίν. ἀναπνεῖ γὰρ καὶ διὰ τῶν ὤτων, καὶ διὰ τῶν μυκτήρων, καὶ αἰσθητικώτατον τῶν διχηλῶν ἐστι. καὶ τὴν μὲν αἰτίαν εἰπεῖν οὐκ οἶδα, ὃ δὲ οἶδα, τοῦτο εἶπον. εἰ δὲ ποίημα Προμηθέως καὶ αἴξ, τί βουλόμενος τοῦτο εἰργάσατο, εἰδέναι καταλιμπάνω αὐτόν.

De morſu Aſpidis incurabili: & quod deterior hac fera ſit mulier venefica.

CAP. LIIII.

Viperæ & aliarum ſerpētium morſus non carent remedijs: quorū alia propinari, alia inungi percipio. Incantationes etiam impactum nonnullis venenum mitigauerunt. Solum Aſpidis morſum negant curari poſſe, eſſeq; omni medicina ſuperiorem. Dignum ſa-

περὶ ἔχεώς τε καὶ ὄφεων, καὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος δήγματος.

Κ. νδ.

Καὶ ἔχεως δῆγμα καὶ ὄφεως, ἀλλ' οὖν φασὶν ἀντιπάλων μὴ διαμαρτάνειν φαρμάκων. καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀκούω πόματα εἶναι, τὰ δὲ χρίσματα. καὶ αἱ ἐπῳδαὶ δὲ ἐπραΰνασί τινων ἐξαγριωθέντα ἰόν. ἀσπίδος δὲ ἀκούω μόνον δῆγμα ἀνίατον εἶναι, καὶ ἐπικουρίας κρεῖττον. καὶ μισεῖν ἄξιον τὸ ζῷον τὸ ἀνί-

al. ἰασι- δαι

κλης

πλημμελείας τῆς εἰς τὸ κακόν. ἀλλὰ καὶ τούτου θηρίον μιαρώτερον καὶ ἀφυλακτότερον γυνὴ φαρμακίς· οἵαν ἀκούομεν καὶ τὴν Μήδειαν, καὶ τὴν Κίρκην. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀσπίδων φάρμακα, καὶ δήγματος ἔργα ἐστί· τὰ δὲ ἐκείνων ἀναιρεῖν καὶ ἐκ μόνης τῆς ἁφῆς φασιν.

Περὶ κυνῶν θαλαττίων. Κ. νε.

Κυνῶν θαλαττίων τρία γένη· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν εἰσι μεγέθει μέγιστοι, καὶ κητῶν ἐν τοῖς ἀλκιμωτάτοις ἀριθμοῖντ' ἄν. γένη δὲ δύο τὰ λοιπά, πηλαῖοι μὲν τὴν φύσιν, προήκουσι δὲ καὶ εἰς πῆχυν τὸ μέγεθος. καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, γαλεόν, τὸν δὲ † κεντρίτην φιλοῦσιν ὀνομάζειν. καὶ τούτων οἱ μὲν κατεστιγμένοι, καλοῖντ' ἂν γαλεοί. κεντρίνας δὲ ὀνομάζων τοὺς λοιπούς, οὐκ ἂν διαμάρτοις. οἱ μὲν οὖν ποικίλοι, καὶ κεντρίνην

appellarit, non errabit.

nè hoc animal odio ob redundantiam mali. at fera ſceleſtior, & quæ minus vitari poſſit, mulier venefica: qualem fuiſſe Medeam & Circen audimus. nã aſpidum venena non niſi morſu lædunt: illarum autem venena vel ſolo tactu necare feruntur.

De Caniculis marinis, quod genus earum, unum cetaceum ſit: & alia duo minora, nempe Galei & Centritæ, & quomodo ea capiantur. C. LV.

Caniculatum marinarum tria ſunt genera: quarum maximæ quædam inter cete robuſtiſſima numerari poſſunt. Ex reliquis duobus generibus, (quæ in cœno degunt, & ad cubiti menſuram excreſcunt) aliud Galeos, aliud Cẽtrina appellari ſolet. quod colore varium eſt, Galeos nominatur: reliquũ genus qui Centrinas Rurſus varij, molliore

ſemp

ſemper pelle, & capite latiore ſunt. Centrinæ parui & pelle dura ſũt, & capite acutiore, & coloris albedine ab illis differunt. Eiſdem innati ſunt aculei duri, & aduerſus omnia reſiſtentes: quorum alter in capitis ſummo vertice, alter in cauda, atq; venenatũ quiddam habent. Poſtrema duo genera paruarum canicularum in cœno capiuntur. Piſcandarum ratio hæc eſt: Album piſcem illecebram ad eas captandas demittunt. ex his ſi qua capiatur, cæteræ omnes hoc videntes circa captam aſſiliunt, ac eam dum hamo ex profundo extrahitur ad nauẽ vſque inſequi non ceſſant. Inuidia quadam hoc eas facere exiſtimares, quaſi illa quæ capta eſt, ſibi vni eſcã aliquam prædata ali-

τὴν δορὰν ἀεὶ μαλακώτεροι, καὶ τὴν κεφαλὴν πλατύτεροι· οἱ δὲ ἕτεροι, μικροί τε καὶ σκληροὶ τὴν δορὰν ὄντες, καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ ἀνήκουσαν εἰς ὀξὺ ἔχοντες, καὶ τὴν χρόαν εἰς τὸ λευκὸν, ἀποκλίνοντες. κέντρα δὲ ἄρα αὐτοῖς συμπέφυκε· τὸ μὲν τῆς κεφαλῆς κατὰ λοφίαν, ὡς ἂν εἴποις· τὸ δὲ κατὰ τὴν οὐράν. σκληρὰ δὲ ἄρα τὰ κέντρα, καὶ ἀπειθῆ ἐστι, καὶ ἰοῦ τι προσβάλλει. Ἁλίσκονται δὲ τῶν κυνῶν τῶν σμικρῶν τὰ δὲ † ἑκατέρωθεν ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τοῦ πηλοῦ. καὶ ἡ ἄγρα, εἰπεῖν αὐτὴν οὐ χεῖρόν ἐστι. Δέλεαρ αὐτῶν καθιᾶσιν ἰχθὺν λευκὸν ἐκτετμημένον τὴν ῥάχιν. ὅταν τοίνυν εἰς ἁλῷ, καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιπέσῃ, πάντες οἱ θεασάμενοι συμπηδῶσιν αὐτῷ, καί τοι κάτωθεν ἑλκομένῳ, ἕπονταί τε καὶ μέχρι τῆς νεὼς οὐκ ἀναστελλόμενοι, ὡς εἰκάσαι ζηλοτυπίᾳ δρᾶν ταῦτα αὐτούς, οἷα ἐκείνου

† ἑκάτερον

καὶ τῶν

ἢ τ̀ εἰς τροφὴν ἑαυτοῦ μόνῳ ποθὲν ἀποζητήσαντος. καὶ ἐς τὴν ναῦν γε αὐτὴν εἰσεπήδησάν τινες πολλάκις, καὶ ἑκόντες ἑάλωσαν.

περὶ τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας. κεφ. νϛ.

Τῆς τρυγόνος τῆς θαλαττίας τὸ κέντρον ἐστὶν ἀπρόσμαχον. ἐκέντησε γὰρ καὶ ἀπέκτεινε παραχρῆμα. καὶ πεφρίκασιν αὐτῆς τόδε τὸ ὅπλον καὶ οἱ τῶν ἁλιέων δεινοὶ τὰ θαλάττια. οὔτε γὰρ ἄλλος ἰάσαιτο τὸ τραῦμα, οὔτε ἡ τρώσασα. μόνη γὰρ, ὡς τὸ εἰκὸς, τῇ πηλεϊάδι βολῇ τοῦτο ἐδίδοτο.

περὶ κεράστου. Κ. νζ.

Λευκὸν θηρίον ὁ κεράστης. ἔστι δὲ ὄφις. καὶ ὑπὲρ τοῦ μετώπου κέρατα ἔχει δύο. καὶ ἔοικε τοῖς τοῦ κοχλίου τὰ κέρατα, οὐ μὴν

cunde eſſet. atque ex ipſis nonnullæ in nauem inſilientes, ſæpe ſua ſponte capiuntur.

De Paſtinacæ marinæ aculeo venenato & incurabili. C. LVI.

Paſtinacæ marinæ radius ab omni medicina inuictus exiſtit, etenim primùm vt pupugit, ſtatim interficit, quod quidem ipſius telum vel rei maritimæ peritiſſimi perhorrent. neque enim alius quiſquam, neque vulneratrix ipſa medicinam facere poteſt, hoc ſcilicet dono ſoli quondam à dijs haſtæ Pelei conceſſo.

De Ceraſtu ſerpentibus, & quomodo Pſylli naturali quadam vi eis aduerſentur, (vt & alijs ſerpentibus & phalangiis:) & quomodo experiantur an proles ipſorum legitima ſit.

CAP. LVII.

Ceraſtes ſerpens ferum animal, colore album, gemina ſupra frontem gerit cornua, Cochleæ cornibus ſimilia, non ſimiliter tamen

men atque illius tenera. Longè verò alia ratione in cæteros Libycos homines, ac erga nuncupatos Pſyllos Ceraſtæ afficiuntur. Illis enim infeſti ſunt, cum his fœdere deuinciuntur, pacemq; ſeruant. Enimuero Pſyllorum gens ab eis ſi mordetur, non modò non ſentit morſum, ſed eos etiam qui in id mali inciderint, facillimè ſanat: ſi priuſquam totũ veneno corpus imbutum ſit, ex ipſis quiſpiam vel accerſitus, vel ſua ſponte veniens, os ſuum aqua colluerit, & manus abluerit alteri, & vtramque potionem propinauerit morſo. ſic enim is ex veneno ſtatim tũ conualeſcit, tum ab omni malo liberatur. Libyci item homines aiunt, virum cui ſua vxor venerit in ſuſpicionẽ adulterij, quiq; ex ea ſuſceptos liberos adulterino ſanguine natos ſuſpicetur, experimen-

ἐστὶν ὡς ἐκείνης ἁπαλά. καὶ νῦν τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν Λιβύων εἰσὶ πολέμιοι. ἔστι δὲ αὐτοῖς πρὸς τοὺς καλουμένους Ψύλλους ἔκσπονδα. οἵπερ οὖν οὔτε αὐτοὶ δακνόντων ἐπαΐουσι τῶν δηγμάτων, καὶ τοὺς τῷ βιαίῳ τούτῳ κακῷ περιπεσόντας ἰῶνται ῥᾷστα. καὶ ὁ τρόπος· ἐὰν πρὶν ἢ πρησθῆναι τὸ πᾶν σῶμα ἀφίκηταί τις τῶν ἐκεῖθεν, κλητὸς, ἢ κατὰ τύχην, εἶτα τὸ μὲν στόμα ὕδατι ἐπικλύσηται, ἀπονίψηται δὲ τὰς χεῖρας ἑτέρῳ, καὶ πιεῖν τῷ δηχθέντι δῷ ἑκάτερον, ἀνερρώσθη τε ἐκεῖνος, καὶ κακοῦ παντὸς ἐξ αὐτῆς τὸ ἐντεῦθέν ἐστι. Διαρρεῖ δὲ καὶ λόγος Λιβυκὸς ὁ λέγων, Ψύλλον ἄνδρα τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ὑφορᾶσθαι, καὶ μισεῖν ὡς μεμοιχευμένην· καὶ μέντοι καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς βρέφος ὑποπτεύειν ὡς νόθον τε, καὶ τῷ σφετέρῳ γένει κίβδηλον. πεῖραν οὖν καθεῖναι

καὶ

ἐ μάλα ἐλεγκτικόν φασιν αὐτόν. λάρνακα πληρώσαντες κεραστῶν, ἐμβάλλει τὸ βρέφος οἱονεὶ πυρὶ τὸν χρυσὸν τεχνίτης, τὸ παιδίον ἐξελέγχων ἐκείνου τῇ ἀποθέσει. καὶ οἱ μὲν παραχρῆμα ἐπανίστανται, καὶ ἠγρίωνται, καὶ τὴν συμφυῆ κακίαν ἠπείλουν. ἐπεὶ δὲ τὸ παιδίον αὐτῶν προσψαύσειεν, οἱ δὲ ἐμαράνθησαν. καὶ ἐντεῦθεν ὁ Λίβυς ἔγνω οὐ νόθου, ἀλλὰ γόνου γνησίου πατὴρ ὤν. λέγονται δὲ καὶ τῶν ἑτέρων δακετῶν καὶ φαλαγγίων δὲ ἀντίπαλοι τόδε τὸ ἔθνος εἶναι. Εἰ ταῦτα τερατεύονται Λίβυες, οὐκ ἐμέ, ἀλλ' αὐτοὺς ἀπατῶντες ἴσασιν.

περὶ ἐχθρῶν τῶν μελισσῶν.
Κ. νη.

Μελισσῶν δὲ ἐπίβουλοι καὶ ἐχθροὶ εἶεν ἂν ἐκεῖνοι· οἵτε αἰγίθαλοι καλούμενοι, καὶ τὰ τούτων νεόττ-

ti cauſa in dolium ceraſtarum plenum infantem puerum conijcere, ſicq; inijciendo, tanquam artificem aurũ igni, ingenuitatem pueruli experiri Ceraſtas protinus inſultare, acerboſq; fieri, innatũ malũ puero minitantes: eos vt puer attigit remolleſcere, vnde Libycus ille ſe legitimũ patrem agnoſcit. Quin & aliarum ſerpẽtium, & phalangiorum hoſtes Pſylli habentur. Hæc verò ſi Afri comminiſcuntur, non me, ſed ſemetipſos fallunt.

De animalibus quæ inſidiantur Apibus, vt ſunt Pari, Veſpæ, Hirundines, Serpentes, Aranei, Ranæ & quomodo pellantur vel perdãtur. Et quòd Apes tã ſuauibus unguentis quam tetro odore offendantur.

CAP. LVIII.

Hoſtilẽ in modum Apibus inſidias moliuntur Pari auiculæ cum ſuis pullis, Veſpæ, Hirundines, Serpentes, Phal

id eſt, blatta quædã noctu lucernis aduolantes.

* Phalænæ, à quibus omnibus Apes de vita ſua timent. Apiarij conyzæ ſuffimento, aut viridi papauere ante alucos poſito ſtratóue, cætera jam dicta animalia ab eis depellũt. Veſpas priuatim hoc modo comprehẽdunt: ante earum nidos naſſam, in qua priùs paruulam Mænã aut exiguam Mẽbradem cum Iope vel Chalcide imponi conuenit, appendunt: eæ verò ſuâ naturâ edaci eſcâ allectæ, frequentes in naſſam incidunt, quibus naſſa comprehenſis, nõ ampliùs retro regredi licet. Intereunt autem faciliùs ſi conſpergantur aquâ, aut igni crementur. Lacertæ item inſidias in Apeis faciunt, ac terreni Crocodili

ται· καὶ οἱ σφῆκες, καὶ αἱ χελιδόνες, καὶ οἱ ὄφεις, καὶ αἱ φάλαγγες, καὶ αἱ λύγγαι. καὶ αἱ μὲν δεδίασι ταῦτα. οἱ δὲ μελιττουργοὶ ἐλαύνουσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτῶν, ἢ κόνυζαν ἐπιθυμιάσαντες, ἢ χλωρὸν ἔτι μήκωνα περὶ τὰ σίμβλα καταστήσαντες, ἢ καταστρώσαντες. καὶ ταῦτα μὲν τοῖς ἄλλοις ἐχθρά ἐστι τοῖς προειρημένοις. σφηκῶν δὲ ἁλώσεις ἐκεῖναι. ἂν εἰς κύρτον ἀπαρτῆσαι χρὴ περὶ τὴν σφηκιὰν, καὶ ἐνθεῖναι αὐτῷ λεπτὴν μεμβράδα ἢ μαινίδα ὀλίγην, καὶ σὺν τούτοις ἴωπα ἢ χαλκίδα. οἱ δὲ σφῆκες ὑπὸ τοῦ ἐμφύτου γαστριμαργίας ἐληλαμένοι, καλοῦντος αὐτοὺς δελεάσματος εἰσπίπτουσιν ἀθρόοι. καὶ περιβαλόντος αὐτοὺς τοῦ κύρτου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς τὴν ὀπίσω οὐκ ἔτι ἐκπτῆναι. καὶ ὕδωρ δὲ ἂν αὐτῶν καταςκεδάσας, ῥᾷον διαφθείρεις ἂν αὐτοὺς, καὶ πῦρ ἐξάψας καταπρήσεις. καὶ οἱ σαῦροι δὲ ἐπιβουλεύουσι ταῖς μελίτταις, καὶ οἱ κροκόδειλοι.

δειλοι οἱ χερσαῖοι. ὄλεθρον δὲ καὶ τούτοις ἐπιτετέχνηνται ἐκεῖνοι. ἄλφιτα γὰρ ἐλλεβόρῳ δεύσαντες, ἢ τιθυμάλλου ὀπὸν ὑποχέοντες, ἢ μαλάχης χυλὸν, διασπείρουσι περὶ τῶν σίμβλων τὰ ἄλφιτα· ὅπερ ὂν ὄλεθρον φέρει τοῖς προειρημένοις ἀπογευσαμένοις αὐτῶν. Ἐμβαλὼν δὲ, εἰς τὴν λίμνην φλόμου φύλλα, ἢ κάρυα ἀπώλεσε τοὺς γυρίνους ὁ τῶν μελιττῶν δεσπότης ῥᾷστα. Αἱ δὲ † φάλαγγες ἀπόλλυνται νύκτωρ ἐναυγάζοντος λύχνου τεθέντος περὶ τῶν σμηνῶν, καὶ ἀγγείου ἐλαίου πεπληρωμένου τῷ λύχνῳ ὑποκειμένου· αἱ δὲ, πρὸς τὴν αὐγὴν πετόμεναι ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ ἀπαλλάσσουσιν. ἑτέρως δὲ οὐκ ἂν αἱρεθεῖεν ῥᾷστα. Οἱ δὲ αἰγίθαλοι ἀλφίτων οἴνῳ διαβραχέντων ἀπογευσάμενοι καρηβαροῦσιν· εἶτα πίπτουσι, καὶ κείμενοι σπαίρουσι, καὶ εἰσὶν αἱρεθῆναι γελοῖοι, ἀναπτῆναι μὴ ἀποδιδόντες; ἀρχὴν δὲ ἀναπτῆ-

peſté pernicieḿq; illis inſtruunt farinâ cum veratro ſubactâ, aut tithymalli liquore maluæ've ſucco ſuffuſa, & ante alueos diſperſa, guſtantibus illis modò cõmemoratis perniciem affert. Phalænæ ante alueos ad lumen accenſæ lucernæ, cui vas oleo plenum ſubiectum ſit, volitantes, in oleum decidunt, ac ſic pereunt, aliâ ratione non facilè tolli queunt. Soboles Ranarum lutariarum, ſi quis in earum lacum verbaſci folia nucéſve (*tithymalli alterius nimirum*) injiciat, necatur. Pari aues guſtatu farinæ vino dilutæ, primùm ebriæ factæ capite grauantur, denique cadunt, & abiectę volare non queunt, &

† *forte* φάλαιναι

ſacilè tolluntur. Hirũdo muſicæ reuerentiâ permotis non ab apiarijs occiditur, alioqui ad necandum facilis. ſatis enim eſt eas propè alueos nidificare prohibere. Tetro quouis odore non modò Apes offenduntur, ſed vnguento odorato. tanquam enim puellæ vrbanæ & modeſtæ teterrimum odorem præclarè contemnunt, & vnguenti ſuauitatem à ſe deteſtantur.

De ratione ædificãdi Apum, deq́ue vniuerſa republica & habitationum officiorumq́ue diſtributione. c. LIX.

Seniorem Cyrum de regia quam in vrbe Perſarum (Perſæpoli) ipſe ædificauerat, magnã gloriam adeptum fuiſſe fama celebratũ eſt. Darius lautæ ædificationis ſubſtructione, quam Suſis omnium ſermone decantatam ſtruxerat, efferebatur.

καὶ μὴ δυνάμενοι. Οἱ δὲ τὴν χελιδόνα αἰδοῖ τῆς μουσικῆς οὐκ ἀποκτείνουσι, καί τοι ῥᾳδίως ἂν αὐτὴν τοῦτο δράσαντες. ἀπόχρη δὲ αὐτοῖς κωλῦσαι τὴν χελιδόνα πλησίον τῶν σίμβλων καλιὰν ὑποπῆξαι. Ἀπεχθάνονται δὲ ἄρα αἱ μέλιτται κακοσμίᾳ πάσῃ, καὶ μύρῳ ὁμοίως, οὔτε τὸ δυσῶδες ὑπομένουσαι, οὐδὲ ἀσπαζόμεναι τὴν εὐωδίαν τὸ τεθρυμμένον· οἷα δήπου κόραι ἀστεῖαί τε καὶ σώφρονες, τὸ μὲν βδελυττόμεναι, τὸ δὲ ὑπερφρονοῦσαι.

Περὶ τῆς τῶν κηρίων οἰκοδομίας. Κεφ. νθ.

Κῦρος μὲν ὡς φασὶν ὁ πρεσβύτερος μέγα ἐφρόνει ἐπὶ τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Περσαιπόλει, † οἷσπερ ὢν αὐτὸς ᾠκοδομήσατο. Δαρεῖος δὲ ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῶν οἰκοδομημάτων τῶν Σούσων. καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἐν Σούσοις τὰ ᾀδόμενα ἐκεῖνα εἰργάσατο.

al. ἅπερ

Κῦρος

Κῦρος δὲ ὁ δεύτερος ἐν Λυδίᾳ παράδεισον αὐτὸς κατεφύτευσε ταῖς χερσὶ ταῖς βασιλικαῖς, σὺν τοῖς ἁβροῖς ἐκείνοις χιτῶσι καὶ τοῖς περιττοῖς ἐκείνοις μεγατιμίοις λίθοις, καὶ ἐπὶ τούτοις γε ἐκαλλωπίζετο, καὶ πρὸς ἄλλους μὲν τῶν Ἑλλήνων, ἀτὰρ οὖν καὶ πρὸς Λύσανδρον τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅτε ἦλθε πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Λύσανδρος πρὸς τὴν Λυδίαν. καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς· τὰς δὲ τῶν μελισσῶν οἰκοδομὰς σοφωτέρας οὔσας καὶ πολὺ καὶ τεχνικωτέρας, ἀλλ' ὑπὲρ τούτων οὐδὲ ὀλίγην ἔθεντο ὤραν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ πολὺ καὶ πολλοὺς λυπήσαντες εἰργάσαντο, ὅσα εἰργάσαντο. οὐδὲν δὲ ἄρα ἦν μελιττῶν εὐχαριτώτερον, ἐπεὶ μηδὲ σοφώτερον ἦν. πρῶτον μὲν γὰρ ἐργάζονται τοὺς θαλάμους τοὺς τῶν βασιλέων καὶ εὐρυχωρίαν ἔχουσιν οὗτοι, καὶ εἰσὶν ἀνώτεροι. καὶ ἕρκος δὲ περιβάλλουσι τούτοις οἱονεὶ τεῖχος εἶναι καὶ περίβολον, ἀποσεμνύνουσαι καὶ

Cyrus minor ex hortis, quos purpuræ nitore, & gemmarum fulgore ornatus in Lydia ſua manu conſeuiſſet, gloria magna tùm apud omnes Græcos, tum apud Lyſandrum Lacedæmoniũ quum is in Lydiam ad eum veniſſet, fuit. Sed hæc pluſquam ſatis hiſtorici prædicarũt. Apum non item domos, ſolertiori ratione ædificatas, ſcripſerũt, quum illi tamen in regijs ædificandis permultos vexarint. apibus verò, vt nihil minùs moleſtum, ſic ſolertius nihil eſſe poteſt. Primùm regum cellas eminentiore loco, magna laxitate amplas ædificant: easq; ſepimento tanquam muro quodã, ad majeſtatem

regiam tuendam, circumuallant. Ac vt ætate & conditione triplices ſunt, ſic tripartitò ſuas cellas diuidũt. Quædam enim ſummâ ſenectute affectæ, regiæ aulæ vicinæ, proximæ tanquam ſatellites & cuſtodes ſunt: poſt quas habitant natu minimæ, & quæ annum non exceſſerunt. adoleſcentiores verò, & ætate confirmatiori, extimæ manent. ita vt illæ exacta ætate, cuſtodes regum ſint, eæ autem quæ ætatis firmitate robuſtiores exiſtunt, tanquam murus quiſpiam natu minimas ſepiant.

κωδῶν *De rege Apum, & ejus clementia, ſiue quòd aculeum non habet, ſiue quòd non vtitur: & quòd cætera etiam apes coram rege aculeo non vtantur.* C. LX.

Opinio vna eſt, Apum reges non aculeatos eſſe: eſt rurſus altera, eos robore aculeorum peracutorum armatos eſſe: nũquam tamen eo neque contra hominem, neque cõtra Apes vti. quoniam non fas ſit tantæ na-

ἐκ τούτου τὴν οἴκησιν τὴν βασιλικήν. Διαιροῦσι δὲ αὐτὰς εἰς τρία. καὶ οὖν καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἑαυτῶν εἰς τοσαῦτα. αἱ μὲν γὰρ πρεσβύταται καὶ παλαιόταται γειτνιῶσι τῇ τοῦ βασιλέως αὐλῇ, οἱονεὶ δορυφόροι καὶ φρουροὶ οὖσαι· αἱ δὲ νεάταται, καὶ αὐτριτεῖς μετὰ ταῦτα οἰκοῦσιν. αἱ δὲ ἐν ἥβῃ, καὶ ἀκμῇ οὖσαι ἐξωτέρω ἐκείνων. ὡς εἶναι τὰς μὲν πρεσβυτάτας φρουροὺς τοῦ βασιλέων, τὰς δὲ νεάνιδας ἕρκος τῶν νεωτάτων.

περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν βασιλέως. Κ. ξ.

Λέγει μέν τις λόγος ἀκέντρους εἶναι τοὺς † τούτων βασιλέας. λέγει δὲ καὶ ἕτερος καὶ πάνυ ἐρρωμένα τὰ κέντρα συμπεφυκέναι αὐτοῖς, καὶ τεθηγμένα ἀνδρειότατα· οὔτε δὲ ἐπ' ἀνδρί ποτε χρῆσθαι αὐτοῖς, οὔ-

tionis

τε ἐπὶ ταῖς μελίτταις, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποπεπλᾶσθαι φόβον ἄλλως. μὴ γὰρ θέμιν εἶναι τὸν ἄρχοντα, καὶ τὸν τοσούτων ἔφορον, κακὸν ἐργάσασθαι. καὶ τὰς λοιπὰς ὁμολογοῦσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, ἐν ὄψει τῶν ἀρχόντων τῶν σφετέρων ἀποκλίνειν τὰ κέντρα, οἱονεὶ τῆς ἐξουσίας ἀφισταμένας καὶ παραχωρούσας. ἑκάτερον δὲ ἄν τις ἐκπλαγείη τὸ τῶν βασιλέων ἐκείνων· εἴ τε γὰρ μὴ ἔχουσι πόθεν ἀδικήσουσι· μέγα τοῦτο· εἴ τε καὶ παρὸν ἀδικῆσαι μὴ ἀδικοῦσιν. ἀλλὰ τοῦτό γε μακρῷ κρεῖττόν ἐστιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α. ΒΙΒΛΙΟΥ.

tionis imperatorem malum admittere. Reliquas autem apes, harum rerum prudentiſſimi teſtantur, in conſpectu ſuorum imperatorum aculeos ſummittere, quaſi faſceis, veluti imperio, poteſtateq́; his cedentes. Iam verò hoc vtrumque in illis regibus quiſpiã admirari poſſit, ſiue aculeo careant, ad inferendã injuriam: ſiue quòd habentes, ab injuria aculeos abſtinere queant, quod etiam longè præſtantius eſt.

al. συμπι-πλᾶσθαι

FINIS LIB. I.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον β.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber II.

De gruibus, quomodo è Thracia in Ægyptũ migrent. CAP. I.

QVum Thraciam grues relinquunt defugiendo injurias frigoris, frequentes congregantur in Hebrum fluuium: lapidemq; pro ſe quæque deuorat, vt & vnde prandere poſſit, habeat, & aduerſus incurſiones ventorum firmamẽtum aſſequatur. Migrant autem verſus Nilum, hyberni illic

περὶ τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεράνων. Κεφ. α.

Ὅταν τὰ ἤθη τὰ τῶν Θρᾳκῶν, καὶ τοὺς κρυμοὺς ἀπολείπωσι τοὺς Θρᾳκίους αἱ γέρανοι, ἀθροίζονται μὲν ἐς τὸν Ἕβρον· λίθον δὲ ἑκάστη καταπιοῦσα, ὡς ἔχειν καὶ δεῖπνον, καὶ πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν ἀνέμων ἕρμα, πειρῶνται τοῦ μετοικισμοῦ, καὶ τῆς ἐπὶ τὸν Νεῖλον ὁρμῆς, ἀλέας τε καὶ τῆς χειμερίου

σιω

εὐημερίας πόθῳ τῆς ἐκεῖθι. μελλουσῶν δὲ αὐτῶν αἴρεσθαι, καὶ τοῦ πρόσω ἔχεσθαι, ὁ παλαιότατος γέρανος περιελθὼν τὴν πᾶσαν ἀγέλην, καὶ εἰς τρὶς, εἶτα μέντοι πεσὼν, ἀφίησι τὴν ψυχήν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ λοιποὶ θάπτουσι μὲν τὸν νεκρὸν, † φεύγουσι δὲ εὐθὺ τῆς Αἰγύπτου, τὰ μήκιστα πελάγη παραμείβονται τῷ ταρσῷ τῶν πτερῶν. καὶ οὔτε ὁρμίζονταί που, οὔτε ἀναπαύονται. σπείραντας δὲ τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμβάνουσι, καὶ τράπεζαν, ὡς αὖ εἴποις, ἄφθονον τὴν ἐν ταῖς ἀρούραις εὑρόντες, εἶτα ἄκλητοι ξενίων μεταλαγχάνουσιν.

victus & aëris tepidioris deſiderio incenſæ. Quũ verò proximum eſt, è Thracia vt migrare vltraq; progredi ingrediantur, grus quæ fuerit extremo tempore ætatis affecta, ter vniuerſum gregem circumeundo emenſa, cadit, ſupremumq; vitæ diem conficit. quam primò ſepultura reliquæ afficiunt, rectà deinde in Ægyptum iter faciunt: neque immenſa pelagi ſpatia alarum remigio tranſmittentes vſquam interquieſcunt. Ægyptios autem ſementem facientes offendunt, & menſæ, (vt ita dicam) in aruis ciborum redundantia extructæ interueniunt: ac tametſi minus inuitatæ, hoſpitalis tamen menſæ jure fruuntur.

al. φέρονται

περὶ ζώων τῶν καλουμένων πυριγόνων. Κ. β.

De Pyrigonis volucribus beſtiolis, quæ ex igne & generantur, & in eo viuunt. c. 11.

Τίκτεσθαι μὲν ἐν ὄρεσι ζῷα, καὶ ἐν ἀέρι, καὶ θαλάττῃ, θαῦμα οὔπω μέγα·

Terra mariq; naſci animalia nihil mirum. nam materia, & nutrimentum, & natura ho-

rum cauſa eſt. Ex igne verò generatas beſtias volucres exiſtere, nuncupatos Pyrigonos, & in eo ipſo igne viuere & ali, hucq; & illuc volare, hoc admirabilitatem facit. Illud item admirationem excitat, quũ extra ignem nutricium egrediũtur, & frigidum cælum attingunt, ſtatim exeunt è vita. Quæ autem cauſa ſit, igne vt naſcantur, contraq; aëre (temperato elemento) extinguantur, aliis dicendum relinquo.

De coitu & viſus recuperatione Hirundinum.

CAP. III.

Cæteræ aues in coitu à maribus conſcenduntur, vt ferunt: hirundines non item, ſed contrariò quàm reliquæ miſcentur. Cauſa cur id faciant, retruſa eſt atque abdita. Multorum tamen ſermone in vulgus peruagatum eſt, eas ſic coire, quòd Tereum regem horreant, ne quando latenter irrepens, nouam

ὕλη γὰρ, καὶ τροφὴ, καὶ φύσις ἡ τούτων αἰτία. ἔκγονα δὲ πυρὸς πτηνὰ εἶναι τοὺς καλουμένους πυριγόνους, καὶ ἐν αὐτῷ βιοῦν, καὶ τεθηλέναι, καὶ δεῦρο καὶ ἐκεῖσε περιπέτεσθαι, τοῦτο ἐκπληκτικόν. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ὅταν ἔξω τοῦ πυρὸς τοῦ συντρόφου ἐκνεύσωσι, καὶ ἀέρος ψυχροῦ μεταλάβωσιν, ἐνταῦθα δὴ τεθνήκασι. καὶ ἥτις ἡ αἰτία γίνεται μὲν πυρὶ, ἀέρι δὲ ἀπόλλυσθαι περάως λεγέτωσαν ἄλλοι.

περὶ τῆς τῶν χελιδόνων ὁμιλίας. κ. γ.

Οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ ἕτεροι ἀναβαίνονται, ὡς λόγος· αἱ δὲ χελιδόνες οὒ, ἀλλὰ τούτων γε ἐναντία ἡ μίξις ἐστί. καὶ τὸ αἴτιον οἶδεν ἡ φύσις. λέγεται δὲ ὁ πλείων λόγος, ὅτι πεφρίκασι τὸν Τηρέα, καὶ δεδοίκασι μήποτε ἄρα προσερπύσας λάθρα, εἶτα ἐργάσηται

trag

τραγῳδίαν καὶ νοῦ. Ἦν δ' ἄρα καὶ τοῦτο χελιδόνι δῶρον ἐκ τῆς φύσεως, ὥς γε ἐμὲ κρίνειν, τὸ τιμιώτατον· πηρωθεῖσα τὴν ὄψιν περόναις ἐὰν τύχῃ, ὁρᾷ αὖθις. Τί οὖν τὸν Τειρεσίαν ᾄδομεν; καὶ ταῦτα μὴ ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἅδου σοφωτάτην ψυχῶν, ὡς Ὅμηρος λέγει.

tragœdiam efficiat. Hirundinibus etiam à natura bonum meo judicio ſummum tributum eſt, quòd etſi acu eorũ oculi puncti excæcentur, viſum recipiunt. Quid igitur Tireſiam ampliùs admiramur, tametſi non hîc, ſed apud inferos, Homeri teſtimonio, inter manes ſapientiſſimum?

περὶ τῶν ζώων καλουμένων ἐφημέρων. Κ. δ.

De animalibus vnũ diem viuentibus. c. IIII.

Ζῶα ἐφήμερα οὕτω κέκληται, λαβόντα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ μέτρου τοῦ κατὰ τὸν βίον. Τίκτεται μὲν γὰρ ἐν τῷ οἴνῳ, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ σκεύους τάδε ἐξέπτη, καὶ εἶδε τὸ φῶς, καὶ τέθνηκεν. οὐκοῦν παρελθεῖν μὲν αὐτοῖς ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὸν βίον· τῶν δὲ ἐν αὐτῷ κακῶν ἐῤῥύσατο τὴν ταχίστην· μή τι τῶν ἰδίων συμφορῶν ᾐσθημένοις, μή τε μὴν τινος τῶν ἀλλοτρίων μάρτυσι γεγενημένοις.

Animalia Ephemera idcircò ſunt appellata, quòd id ætatis viuũt, vt vno die curſum vitæ conficiant, ex fæce enim vini *(aceſcentis)* originem trahũt, apertoq; dolio vt in lucem ſuſcepta ſunt, è vita excedunt. Nam ingredi quidem in vitam natura illis dedit: malis verò quibus vita referta eſt, celerrimè liberat, priuſquam vel propriam, vel alienam vllam calamitatem ſentiant.

De Aſpidis morſu & Baſiliſci veneno. c. VI.

Ex Aſpidis quidem vulnere * longo tempore quiſpiam ſanus fieri poſſit, vel exectionem membri, vel exuſtionem ignis fortiter patiendo, & neceſſariis medicamentis malum ſiſtendo, ne ſerpat longius. Baſiliſcus verò etſi magnitudine palmi ſit, tamen vel ſerpentum maxima illius aſpectu non longo poſt interuallo, ſed jam nũc ſtatim expirationis appulſu torreſcit. Et ſi baculum quẽ quiſpiam teneat momorderit, baculi dominus necatur.

vel, *olim aliqui ſanati ſunt*, ἰάσαιτο, *Gillius.*
al. additur ἢ

De Delphino Arionis hiſtoria delibata: & altera copioſa, de Delphino catulo vnà cum puero ab eius parentibus nutrito, quem poſtea adultus etiam mirificè amauit. c. VI.

Quanto Delphinis in ſtudio muſica ſit, ex Arione Methymnæo Ægyptij & Leſbij teſtantur: quantoq; ij-

περὶ ἀσπίδος καὶ ὄφεων τῶν καλουμένων βασιλίσκων. Κεφ. ϛ.

Δ δὴ μέντοι τις καὶ ἀσπίδος ἐν μακρῷ τῷ χρόνῳ πληγὴν† ἰάσατο, ἢ τὸ μέλος παραλαβὼν, ἢ πῦρ ὑπομείνας εὖ μάλα τλημόνως, † ἀναγκαίοις φαρμάκοις τὸ κακὸν, ἵνα μὴ προσέρπύσῃ, στήσας ὁ δείλαιος. Σπιθαμὴ δὲ τοῦ βασιλίσκου τὸ μῆκός ἐστι καὶ μέντοι καὶ θεασάμενος ὁ τῶν ὄφεων μέγιστος αὐτὸν, οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἤδη ἐκ τῆς τοῦ φυσήματος προσβολῆς αὖός ἐστιν. εἰ δὲ ἄνθρωπος κατέχοι ῥάβδον, εἶτα ταύτην ἐκεῖνος δάκῃ, τέθνηκεν ὁ κύριος τοῦ λύγου.

περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας τε καὶ φιλανθρωπίας. Κεφ. ϛ.

Τὴν τῶν δελφίνων φιλομουσίαν, καὶ τὸ τῶν αὐτῶν ἐρωτικὸν, τὸ μὲν ᾄδουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ὁμολογοῦσιν αὐτοῖς Λέσβι-

οἱ δὲ Τηΐται. τὰ μὲν Ἀρίονος τοῦ Μηθυμναίου ἐκεῖνοι· πάνυ γε μὴν ἐν * Τηίῳ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς μίξεως αὐτοῦ καὶ τοῦ δελφῖνος, εἰσὶν ἕτεροι. Λέγει δὲ καὶ Βυζάντιος ἀνὴρ Λεωνίδας ὄνομα, ἰδεῖν αὐτὸς παρὰ τὴν Αἰολίδα πλέων, ἐν τῇ καλουμένῃ Πληροσελήνῃ πόλει δελφῖνα ἠθάδα, καὶ ἐν λιμένι τῷ ἐκείνων οἰκοῦντα, καὶ ὥσπερ οὖν ἰδιοξένοις χρώμενον τοῖς ἐκεῖθι. καὶ ἐπί γε τούτῳ ὁ αὐτὸς λέγει, καὶ πρεσβῦτίν τινα καὶ γέροντα δὲ συνοικοῦντα αὐτῇ ἐκθρέψαι τόνδε τὸν τρόφιμον, δέλεάρ τε οἱ προτείνοντας. καὶ ἄλλα γε ἐφολκά. καὶ μέντοι καὶ ὁμότροφος οἱ ἦν ὁ τῶν πρεσβυτῶν υἱός. καὶ ἐκθρεψάντε ἄμφω τὸν δελφῖνα, καὶ τὸν παῖδα τὸν σφέτερον. καί πως ἐκ τῆς συντροφίας, ἐλαθέτην εἰς ἔρωτα ἀλλήλων ὑπελθόντες, ὅ, τε ἄνθρωπος καὶ τὸ ζῷον, καὶ τοῦτο τὸ ᾀδόμενον μὲν, καὶ μάλα ὑπερσεμνος

ſdem ipſi amatorio affectu flagrent. Teiræ ex Delphini amore erga eleganti forma puerum prædicant. Leonides autem Byzantius in vrbe Pleroſeleno nūcupata, ſe quū Æolida nauigando preterueheretur, Delphinum in illius portu vrbis habitantem, ciuibusq́; hujus tanquam hoſpitibus ſuis vtentem vidiſſe confirmat. Idémque affert hunc delphinum de manu aniculæ cujuſpiam, ejusq́; mariti educari ſolitum fuiſſe, plenosq́; inuitamétis cibos illi ab eiſdem ſuppeditatos: neque tamen, puer quum eis eſſet infans pariter alendus, illum alere deſtitiſſe, ſed ambos educaſſe: ex quo conuictu delphinus puerq́; mutuum inter ſe amorem, eumq́; vt honeſtiſſimū ita celeberrimum con-

forte Τηΐῳ

ciliarunt. Delphinus itaque vrbem, quam dixi, veluti patriam ſuam flagrãti ſtudio amplexabatur, portumq; tãquam domum ſuam amanter incolebat: & ſuis nutriciis gratiam educationis ſic perſoluebat, vt quum ætate grandis factus eſſet, deq; manu educãtium cibum capere non haberet neceſſe, jam longiùs progrediens, ex prædis quas capiebat partim ſibi ad prandiũ haberet, partim ſuis educatoribus adferret: quod illi quum ſcirẽt, hoc ceu vectigal libentiſſimè expectabant. Hoc vnum erat commodum, cui & alterum accedebat. Nomen ſimiliter delphino vt puero impoſuerant. Puer ex illa viuendi cũ delphino conſuetudine hanc collegerat fiduciam, vt ex crepidine, locisq; è mari eminentibus illum auderet appellare, facileq; ad ſe leni appellatione e-

σμενος αὐτέρως ἐλείπετο ἐν τοῖς προειρημένοις. ὁ τοίνυν δελφὶν, ὡς μὲν πατρίδα ἐφίλει τὴν προειρημένην, ὡς δὲ ἴδιον οἶκον ἠγάπα τὸν λιμένα. καὶ δὴ τὰ τροφεῖα τοῖς θρεψαμένοις ἀπεδίδου. καὶ τούτων ἐκεῖνος ἦν ὁ τρόπος. ὁ ἐνάλιος τέλειος ὢν, τῆς ἀπὸ χειρὸς τροφῆς ἐδεῖτο ἥκιστα ἤδη γε μὴν καὶ περαιτέρω προσνέων, καὶ περινηχόμενος, καὶ σκοπῶν ἄγρας ἐναλίους τὰ μὲν ἑαυτοῦ δεῖπνον εἶχε· τὰ δὲ τοῖς οἰκείοις ἀπέφερεν. οἱ δὲ ᾔδεσαν τοῦτο, καὶ μέντοι καὶ ἀνέμενον τὴν ἐξ αὐτοῦ φορὰν ἀσμένως. καὶ μία μὲν ἦν ἥδε ἡ πρόσοδος ἤδη, ἐκείνη δὲ ἄλλη. ὄνομα δὲ καὶ τῷ δελφῖνι, ὡς τῷ παιδὶ οἱ θρεψάμενοι ἔθεντο. καὶ ὁ παῖς τῇ συντροφίᾳ θαρρῶν, τοῦτον αὐτὸν ἐπί τινος προβλῆτος στὰς τόπου ἐκάλει, καὶ ἅμα τῇ κλήσει καὶ ἐκολάκευεν.

ὁ δὲ,

ὁ δὲ, εἴτε πρὸς εἰρεσίαν ἡμιλλᾶτό τινα· εἴτε ἐκυβίστα, τῶν ἄλλων, ὅσοι περὶ τὸν χῶρον ἐπλανῶντο ἀγελαῖοι, καὶ τοῖς σκιρτῶν· εἴτε ἐθήρα, καὶ μάλα ἐπιγούσης τῆς γαστρὸς αὐτὸν, ἐπανῄει, καὶ μάλα γε ὤκιστα, δίκην ἐλαυνομένης νεὼς πολλῷ τῷ ῥοθίῳ· καὶ πλησίον τῶν παιδικῶν γενόμενος, συμπαίστης τε ἦν, καὶ συνεσκίρτα, καὶ πῇ μὲν τῷ παιδὶ παρενήχετο, πῇ δὲ οἷα προκαλούμενος, εἶτα μέντοι εἰς τὴν ἅμιλλαν τὴν εἰς αὐτὸν τὰ παιδικὰ ὑπῆγε. καὶ τὸ ἔτι θαῦμα, ἀπέστη καὶ τῆς προεδρίας ποτὲ, καὶ δὴ καὶ ὑπενήξατο αὐτῷ, οἷα νικώμενος ἡδέως δή που. Ταῦτα τοίνυν ἐκεκήρυκτο, καὶ τοῖς πλέουσι ὁράματα ἐδόκει σὺν καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἡ πόλις ἀγαθὰ εἶχε· καὶ τοῖς πρεσβύταις, καὶ τῷ μειρακίῳ πρόσοδος ἦν.

uocaret. Ac ſiue ille cum alicujus nauis remigatione cõtenderet, ſiue cum aliis gregatim errantibus luderet, & variis in quoſuis aſſultibus geſtiret: ſiue multa etiam fame preſſus venaretur, ad puerũ tamen tanta celeritate redibat, vt vehementi impetu more nauis pleniſſimis velis impulſæ ferretur, atque appropinquãs ad ſuos amores luderet, & adſiliret: nunc circum illum adnans, nunc illum ipſum velut prouocans, ad certamen ſecum amaſium ſuum alliciebat. Et quod magis mireris, vt honore ei cederet, ſeq; vinci in gratiam ipſius ſimularet, ſubmittere ſe illi natando aliquando viſus eſt. Hæc ſuo tempore celebrata, inquit Leonides, tum peregrinis admirationi inter cætera vrbis ſpectacula, tum puero ſimul cum parentibus lucro fuiſſe.

De-

De ſibilo Baſiliſci omnes ſerpentes fugante.

CAP. VII.

In Africa mulos vel cæſos, vel ſiti animo deficientes, Archelaus ait, pleroſque mortuos humi jacere projectos: ſæpeq; magnam ſerpentium vim confluere ad eorum cadauera depaſcenda, eaſq; Baſiliſci exaudito ſibilo, ſe ſtatim in cauernas, inſiáve harenas abdere: illum verò eò profectum, in tranquilla permultæ pacis libertate prandere. Poſtea verò quàm pranſus ſit, ſibilo repetito, latitãtibus ſerpentibus ſignificare, ſe jam prãſum ex cadaueribus abire, & quod ſupereſt cibi ipſis relinquere.

forte τῷ ἐπιπνεῖν ἀπολείπεσθαι τοῖς ἄλλοις.

De Piſcatorum Euboicorum communione prædæ cum Delphinis.

CAP. VIII.

Euboicorum hominum ſermone huc narratio quædam perlata eſt: illorum piſcatores pariter æqualiterq; cũ

περὶ τοῦ συρίγματος τοῦ κατὰ τὸν βασιλίσκον. Κ. ζ.

Ἐν Λιβύῃ ἡμιόνους τινὰς ἢ πεπηρωμένους, Ἀρχέλαος λέγει, εἴτε ἀποπνιγέντας ἀπὸ δίψους, ἐρρῖφθαι νεκροὺς πολλούς. πολλάκις δὲ ὄφεων ἐπιρρεῦσαι τῶν φῦλον πάμπολυ τῶν κρεῶν ἐσθίειν· ἐπὰν δὲ βασιλίσκου συρίγματος ἀκούσῃ, τὰ μὲν ὑπὸ τοῖς ἰλυοῖς καὶ τῇ ψάμμῳ ἀφανίζεσθαι τὴν ταχίστην, καὶ ἑαυτὰ ἀποκρύπτεσθαι· τὸν δὲ ἐλθόντα κατὰ πολλὴν τὴν εἰρήνην δειπνεῖν· εἶτα αὖθις ἐπισυρίζειν, καὶ ἀπαλλάττεσθαι. τοὺς δὲ ἡμιόνους καὶ τὸ δεῖπνον τὸ ἐξ αὐτῶν σημαίνεσθαι τὸ ἐντεῦθεν † τὸ τοῦ λόγου τοῦτο ἄσροις.

περὶ τῆς τῶν Εὐβοέων πρὸς τοὺς δελφῖνας ἰσομοιρίας. Κ. η.

Λόγοι φασὶν Εὐβοέων δεῦρο φοιτῶντες, τοὺς ἁλιέας τοὺς ἐκεῖσε τοῖς δελφῖσι τοῖς ἐκεῖθι ἰσομοιρίαν τῆς θήρας ἀπονέμειν.

καὶ

καὶ ἀκούω τὴν ἄγραν τοιαύτην. γαλήνην εἶναι χρή· καὶ εἰ ταῦτα οὕτως ἔχοι, τῆς πρώρας τῶν ἀκατίων κοίλας τινὰς ἐξαρτῶσιν ἐσχαρίδας πυρὸς ἐνακμάζοντος, καί εἰσι διαφανεῖς ὡς στέγειν καὶ τὸ πῦρ, καὶ μὴ κρύπτειν τὸ φῶς· ἴπνους καλοῦσιν αὐτάς. οἱ τοίνυν ἰχθύες δεδίασι τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν λαμπηδόνα δυσωποῦνται, καὶ οἱ μὲν οὐκ εἰδότες ὅ, τι ἐστὶ τὸ ὁρώμενον, πλησιάζουσι, μαθεῖν βουλόμενοι τοῦ φοβοῦντος σφᾶς τὴν αἰτίαν· εἶτα ἐκπλαγέντες, ἢ πρός τινι πέτρᾳ ἡσυχάζουσιν ἀθρόοι παλλόμενοι τῷ δέει, ἢ ἐς τὴν ἠιόνα ἐκπίπτουσιν ὠθούμενοι, καὶ ἐοίκασι τοῖς ἐμβεβροντημένοις· οὕτω γε μὴν διακειμένοις ῥᾷστόν ἐστιν ἤδη καὶ τριαίνῃ παῖξαι. Ἐπειδὰν οὖν θεάσωνται οἱ δελφῖνες τοὺς ἁλιέας τὸ πῦρ ἐξάψαν-

delphinis piſceis quos ceperint communicare. Audio ad hujuſmodi piſcatum tempeſtatum quiete opus eſſe: id quod ſi acciderit, tũ de prora laternas quaſdam piſcatores ſuſpendunt, quæ etſi intra ſe ignem habeant, ſic tamen lucem tranſmittunt, vt ignis quidem obtegatur, lumen verò trāſluceat. piſces ſplendoré timent, ac lucem velut reuerentes ſuſpiciũt. quare inſidiarum ignoratione obſtupeſcentes, quid ſibi velit al. βούλεται quod vident cognituri, vt cauſam tanti ſui timoris intelligant, appropinquare aggrediuntur. Deinde perterriti, aut ad ſaxum aliquod manent frequentes cũ tremore & metu, aut ad littus impulſi exiliunt: ſic obſtupefacti, vt de cælo tacti eſſe videantur, facileq; jam ſit tridente percutere. Delphini quum ignem à piſcatoribus incēdi animaduertunt, ſeip

ſeipſos ſtatim ad ſubſidiũ iis ferendum comparant. & illi quidem ſenſim ac pedetentim remigant: ij verò formidine exteriores impellunt piſces, eorúmque effugia reprimunt, ne quâ elabi queant. Ex delphinorum igitur natatu, & piſcatorũ remigatione vndique in anguſtias compulſi: quòd ſentiunt ſibi nullum ex tãtis anguſtiis exitum patere, idcircò ſtant & manent: vnde efficitur, vt eorum magnus numerus capiatur. At tum delphini, velut repetẽtes communis laboris remunerationem ſibi debitam ex illa piſcatione, procedunt. quibus prædæ auxiliatoribus bona fide & grato animo piſcatores parte ad eos pertinente cedunt. ſic enim perſuaſum his habetur, qui in re maritima verſantur, rurſus ad piſcandum, etiam ſi minus inuitentur, adjutores fore: ſin autem piſcatores

ζει, ἑαυτοὺς συνεπίζουσιν. καὶ οἱ μὲν, ἠρέμα ὑπερέττουσιν· οἱ δὲ δελφῖνες, τοὺς ἐξωτέρω τῶν ἰχθύων φοβοῦντες ὠθοῦσι, καὶ τοῦ διαδιδράσκειν ἀναστέλλουσιν. οὐκοῦν ἐκεῖνοι πιεζόμενοι πανταχόθεν, καὶ τρόπον τινὰ κεκυκλωμένοι, ἔκ τε τῆς τούτων εἰρεσίας, καὶ τῆς νήξεως τῆς ἐκείνων, συνιᾶσιν ἄφυκτα εἶναι σφίσι, καὶ παραμένουσι, καὶ ἁλίσκονται πάμπολύ τι χρῆμα. καὶ οἱ δελφῖνες παρίασιν, ὡς ἀπαιτοῦντες τοῦ κοινοῦ πόνου ἐπικαρπίαν, τὴν ὀφειλομένην σφίσιν ἐκ τῆς νομῆς. καὶ οἵ γε ἁλιεῖς πιστῶς καὶ εὐγνωμόνως ἀφίστανται τοῖς συνθήροις τοῦ δικαίου μέρους, εἰ βούλονται καὶ πάλιν σφίσι συμμάχους ἀκλήτους παρεῖναι, καὶ ἀπόφασίς ἐστι. πιστεύουσι γὰρ οἱ ἐκεῖ θαλαττουργοί, ὅτι παραβάντες ἐ-

præd

ἕξουσι ἐχθροὺς, οὓς εἶχον πρότερον φίλους.

περὶ τῆς τῶν ἐλάφων πρὸς τοὺς ὄφεις διαφορᾶς. Κ. θ.

Ἔλαφος ὄφιν νικᾷ, κατά τινα φύσεως δωρεὰν θαυμαστήν. καὶ οὐκ ἂν αὐτὸν διαλάθοι ἐν τῷ φωλεῷ ὢν ἔχθιστος· ἀλλὰ προσερείσας τῇ καταδρομῇ τοῦ ὄφεως τοὺς ἑαυτοῦ μυκτῆρας, βιαιότατα εἰσπνεῖ, καὶ ἕλκει ὡς ἴυγγι τῷ πνεύματι, καὶ ἄκοντα προάγει, καὶ προκύπτοντα αὐτὸν ἐσθίειν ἄρχεται. καὶ μάλιστά γε διὰ χειμῶνος δρᾷ τοῦτο. Ἤδη μέντοι καὶ κέρας ἐλάφου τις ξέσας, εἶτα τὸ ξέσμα ἐς πῦρ ἐνέβαλε, καὶ ὁ καπνὸς ἀνιὼν διώκει τοὺς ὄφεις πανταχόθεν, μηδὲ τὴν ὀσμὴν ὑπομένοντας.

πῶς αἱ ἵπποι ὑπὸ τῶν ὄνων ἀναβαίνονται. Κ. ι.

prædam cum his communicare omiſerint, hoſteis futuros, quos antè amicos habuerant.

Quomodo Ceruus ſerpentem ſpiritus ſui attractione latibulo extractum deuoret: quodq́; ſcobis etiam de cornu cerui ſuffitus ſerpentes abigat. CAP. IX.

Mirifico quodam munere naturæ ceruus ſerpentem vincit. neque enim ipſum, tametſi hoſtis in latebrā abditus, effugere poteſt. Etenim ille naribus ſuis in ſerpentis cauernam incumbens, vehementiſſimè inſpirat: & ſpiritu ſuo quaſi amatorio quodam alliciens extrahit, inuitumq́; profert, ac nimirum proclinantem foras illam mandere ingreditur. Quod hyeme facere maximè ſolet. Si quis etiam cerui cornua in ſcobem atterat, poſteaq; in ignem conijciat, fumus indé naſcens vndique ſerpētes, ne illius quidem nidorem ſuſtinentes, fugat.

Quemadmodum Aſini equas incant. C. X.

Inter cæteras animantes equus magno elatoq; animo eſt. Enimuerò magnitudo & celeritas ipſa ceruicíſque eminentia, & crurum facilis contractio, faciliſq; porrectio, & vngularum ſonitus inducunt, cùm vt audaciùs is exultet & geſtiat, inſolentiuſq; efferatur: tum maximè cômata equa mollicie, & inſolentia diffluens ſûperbit, eamq; ob rem ab aſinis ſe iniri indigniſſimè fert, vt maximo viciſſim gaudio compleatur, quũ equo tanquam nuptiis ſociatur, ob idq; ipſum ſe plurimi eſſe arbitratur: cujuſmodi affectus gnari, qui ſibi mulos gigni volunt, equæ jubam temerè & ſine artificio tondent: poſteàque aſinos admittunt. ea verò tum mariti ignobilitatẽ, cujus priùs pudebat, & contra quẽ antè reſiſtebat, faciliimè patitur. atque ejus rei Sophocles quoq; meminiſſe videtur.

Ἔστι μὲν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὁ ἵππος γαῦρον. καὶ γὰρ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τάχος αὐτὸν, καὶ τοῦ αὐχένος τὸ ὑψηλὸν, καὶ ἡ τῶν σκελῶν ὑγρότης, καὶ ἡ τῶν ὁπλῶν κροῦσις παράγει εἰς φρύαγμα καὶ τῦφον. ἀτὰρ μάλιστα δὲ κομῶσα ἵππος ἁβροτάτη τέ ἐστι, καὶ θρυπτικωτάτη. ἀτιμάζει γοῦν ἀναβῆναι τοὺς ὄνους αὐτῆς· ἵππῳ δὲ γαμουμένη ἥδεται, καὶ ἑαυτὴν ἀξιοῖ τῶν μεγίστων. ὅπερ οὖν συνειδότες οἱ βουλόμενοι ἡμιόνους σφίσι γενέσθαι, † ἀποθραύσαντες τῆς ἵππου τὴν χαίτην εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, εἶτα μέντοι τοὺς ὄνους ἐπάγουσιν. ἡ δὲ ὑπομένει τὸν ἄδοξον ἤδη γαμέτην, πρότερον αἰδουμένη. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἔοικε μεμνῆσθαι τοῦ πάθους.

† al. ἀποκείραντες

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εὐμουσίας τε καὶ εὐπειθείας. Κ. ια.

De Elephantorum obedientia, docilitate, & muſica ſtudio

Περὶ μὲν τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας εἶπον ἄλλα ἀλλαχόθι. καὶ μέντοι καὶ περὶ τῆς θήρας αὐτῶν, καὶ ταῦτα εἶπον, ὀλίγα ἐκ πολλῶν ἃ ἔφασαν ἄλλοι. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἔθηκα ἐρεῖν περί τε εὐμουσίας αὐτῶν καὶ εὐπειθείας, καὶ τῆς ἐς τὰ μαθήματα εὐκολίας, χαλεπὰ ὅμως ὄντα καὶ ἀνθρώπῳ τυχεῖν αὐτῶν, μή τι γοῦν τοσούτῳ θηρίῳ, καὶ οὕτω τέως ἀγρίῳ πάντῃ συγγενέσθαι. Χορείαν γὰρ καὶ ὀρχηστικὴν, καὶ βαίνειν πρὸς ῥυθμὸν, καὶ αὐλουμένους ἀκούειν, καὶ συνιέναι ἤχων διαφορὰς, ἢ βραδύνειν ἐνδιδόντων, ἢ ταχύνειν παρορμώντων, μαθὼν οἶδεν ἐλέφας, καὶ ἀκριβοῖ, καὶ οὐ σφάλλεται. οὕτως ἄρα ἡ φύσις μεγέθει μὲν αὐτὸν μέγιστον εἰργάσατο, μαθήσει δὲ πρᾳότατον ἀπέφηνε

ſtudio. CAP. XI.

De Elephantorum ſolertia, item de venatione ipſorum, pauca è multis quæ alij protulere, dicta nobis sũt alibi. Nunc verò de ſtudio quo in muſicam feruntur, diſſerere propoſui: deq; obtemperatione eorum, & ingenij facilitate ad eas diſciplinas aſſequendas, quæ ad diſcendum difficiles ſunt vel homini ipſi, nedũ tã ingenti feræ, & quæ aliâs tantopere animo agreſti eſt, duroq; aduerſus omnem pertractationem. Enimuerò ad numerum ſaltare, tibiæ auditione demulceri, curſum tardare ad ſoni tarditatem, ſeq; remittere ad remiſſionem tibiæ: rurſus quũ acutè ſonans impellit, feſtinare, diſcere aſſequi perfectè elephantus ſolitus eſt. Neque verò natura modò illum ſumma ex omnibus animalibus magnitudine ornauit, ſed & diſciplina manſuetum, & tractabilem edidit.

dit. Quòd ſi inſignem illam, quam diſcendo obediendóque præſtat hæc bellua, facilitatem apud remotas gentes, Indos, Æthiopes aut Afros, deſcriberem, fortè alicui fabulam texere, & ſuper ejus natura famæ mendacia proferre videri poſſem: id quod hominem philoſophum, ac veritatis ex animo ſtudioſum neutiquã deceret. Quãobrem mea tantùm ſpectacula, & quæ Romæ geſta priùs alij quoque in literas retulerunt, exponam pauca è multis, quæ tamẽ non exiguam animantium naturæ commendationem afferant. Elephanto ſanè ad morum manſuetudinem & facilitatem erudito, nihil mitius, nihil ad id quod volumus obtemperantius eſt. Sed primò ea quæ tempore etiam (cui ſuus debetur honor) priore geſta ſunt, referam. Quũ

καὶ εὐάγωγον. Εἰ μὲν οὖν ἔμελλον τὴν ἐν Ἰνδοῖς αὐτῶν εὐπείθειαν καὶ εὐμάθειαν, ἢ τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἢ τὴν ἐν Λιβύῃ γράφειν, ἴσως ἄν τῳ καὶ μῦθον ἐδόκουν τινὰ συμπλάσας κομπάζειν, εἶτα ἐπὶ φήμῃ τοῦ θηρίου τῆς φύσεως καταψεύδεσθαι, ὅπερ ἥκιστα δρᾶν φιλοσοφοῦντα ἄνδρα ἥκιστα, καὶ ἀληθείας ἐραστὴν διάπυρον. ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον, καὶ ἄλλα πρότερον ἐν τῇ Ῥώμῃ πραχθέντα ἀνέγραψαν οἱ ἄλλοι, προειλόμην εἰπεῖν, ἐπιδραμὼν ὀλίγα ἐκ πολλῶν, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνὺς τὴν τοῦ ζώου ἰδιότητα. Ἡμερωθεὶς ἐλέφας πρᾳότατός ἐστι, καὶ ἄγεται ῥᾷστα εἰς ὅ, τι θέλει. καὶ τιμᾷ γε πρεσβεύοντα, ἡμῶν τὸν χρόνον, ἐρῶ πρότερον. θέας ἐπετέλει Ῥωμαίοις ὁ Γερμανικὸς ὁ Καῖσαρ εἴη δ' ἂν ἀδελ-

Tiberij Cæſaris nepos Germanicus gladiatorum

φιδοῦς Τιβερίου ὄντος. οὐκοῦν ἐγχρόνου μὲν, καὶ ἄῤῥενες ἐν τῇ Ῥώμῃ τέλειοι πλείους, καὶ θήλειαι. εἶτα ἐξ αὐτῶν ἐτέχθησαν αὐθιγενεῖς. καὶ ὅτε τὰ κῶλα ὑπήρξατο πήγνυσθαι, σοφὸς ἀνὴρ ὁμιλεῖν τοιούτοις θηρίοις ἐπώλευσεν αὐτοὺς δαιμονίᾳ τινὶ καὶ ἐκπληκτικῇ διδασκαλίᾳ † μετὰ χειροστάμενος. προσῆγε δὲ αὐτοὺς ἄρα ἡσυχῇ τήν γε πρώτην, καὶ πράως τοῖς διδάγμασι δελέατα ἄττα ἐπάγων, καὶ τροφὰς ἡδίστας καὶ πεποικιλμένας εἰς τὸ ἀγωγόν τε καὶ ἐφολκόν. ὡς εἴ τι μὲν ἦν ἀγριότητος, τοῦτο ἐκβαλεῖν, ἐπαυτομολῆσαι δὲ πρὸς τὸ ἥμερον. καὶ ἄλλως γέ πως ἀνθρώπειον. καὶ ἦν γε τὰ μαθήματα, καὶ αὐλῶν ἀκούοντας μὴ ἐκμαίνεσθαι, καὶ τυμπάνων δράβου κροτουμένου μὴ ταράττεσθαι, καὶ κηλεῖσθαι σύριγγι. φέρειν δὲ καὶ ἤχους ἐμμελεῖς

al. χειροσάμενος.

rum ſpectaculum edidit, plures jam grandes vtriuſque ſexus elephanti Romæ erant, è quibus alij plerique generati extiterũt: quorum artus interea dum committebantur, & confirmabantur, & membra infirma conglutinabantur, peritus vir ad pertractandos eorum ſenſus animóſque, mirabili quodam diſciplinæ genere eos erudiebat. Primùm enim eos maxima lenitudine & mollitudine, cibos nimirum illecebris & varietate ſuauiũ inuitamentorum refertos indulgens, ad diſciplinam informabat: vt ſi quid eſſet agreſte, expelleret, ex feritate ad manſuetudinem, & quaſi ad humanitatem quandam transformaret: ſicq; eis moderabatur, vt feritate expulſa, diſciplinis & muſicæ ſtudio operam darent, tibiarum tympanorumq; ſono nihil exterrerentur, fiſtulis

oblectarentur: pedum ingredientium ſtrepitum cantumq; miſcellaneum ferrent. eos præterea exercebat ad non formidandam hominũ multitudinem. Illa verò virilis diſciplina accedebat, non ad grauem plagarum ictũ excandeſcere, coactos membrum aliquod concinnè & ad ſaltandum flectere, nõ iracũdè (quum eſſent maximo robore præditi) incitari. Quis hoc non egregiæ & generoſæ indolis argumentum dixerit, belluam hominis diſciplinæ & imperio, non aduerſam nec immorigeram ſe præbere? Quum igitur magiſter elephantorum ſpectaculum ederet, ij tempore ſuo ſpecimen dederunt, ſe rectè inſtitutos eſſe, illumq; in ſeipſis erudiendis non operam perdidiſſe oſtenderũt. nam duodecim numero theatrum ingreſſi,

καὶ ποδῶν ἐμβαινόντων ψόφον, καὶ ᾠδὴν συμμιγῆ. ἐξεποιήθησαν δὲ καὶ ἀνθρώπων πλῆθος μὴ δεδιέναι. ἦν δὲ καὶ ἐκεῖνα διδάγματα ἀνδρικὰ, πρὸς τὴν τῆς πληγῆς καταφορὰν μὴ θυμοῦσθαι, μηδὲ μὴν ἀναγκαζομένους λυγίζειν τι τῶν μελῶν καὶ κάμπτειν ὀρχηστικῶς τε, καὶ χορικῶς, εἶτα εἰς θυμὸν ἐξάπτεσθαι. καὶ ταῦτα ῥώμης τε καὶ ἀλκῆς εὖ ἥκοντας. Φύσει μὲν οὖν τοῦτο πλεονέκτημα ἤδη, καὶ μάλα γεννικὸν, μὴ ἔχειν ἀτάκτως, μηδὲ ἀπειθῶς πρὸς παιδεύματα ἀνθρωπικά. Ἐπεὶ δὲ ἀπέφηνεν αὐτοὺς ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος καὶ μάλα γε σοφοὺς καὶ ἠκρίβουν τὰ ἐκ τῆς παιδεύσεως, οὐκ ἐψεύσαντο τῆς διδασκαλίας τὸν πόνον φασὶν, ἔνθα ἐπιδείξασθαι τὰ παιδεύματα αὐτοὺς ἡ χρεία σὺν τῷ καιρῷ παρεκάλει. δώδεκα μὲν γὰρ τὸν

ἀριθ

ἀρρυθμὸν, ὅδε ὁ χορὸς ᾔεσαν. παρῆλθόν γε μὴν ἐντεῦθεν τοῦ θεάτρου καὶ ἐκεῖθεν νεμηθέντες, καὶ ἐσήεσαν ἁβρὰ μὲν βαίνοντες, θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διαχέοντες. καὶ ἠμπείχοντο χορευτικὰς στολὰς καὶ ἀνθινάς. καὶ τοῦ γε χορολέκτου τῇ φωνῇ μόνον ὑποσημήναντος, οἱ δὲ ἐπὶ στοῖχον ᾔεσαν φασιν, εἰ τοῦτο ἐκέλευσεν ὁ διδάξας. εἶτ᾽ αὖ πάλιν περιήγοντο εἰς κύκλον ὑποσημήναντος ἰέναι ταύτῃ καὶ εἰ ἐξελίττειν ἔδει, ἔπραττον αὐτό. καὶ ἄνθη μέν τοι ῥιπτοῦντες, ἐκόσμουν τὸ δάπεδον οἵδε, μετρίως καὶ φειδοῖ δρῶντες. αὐτίκα δ᾽ ἐπεκτύπουν τοῖς ποσὶ, χορευτικόν τι καὶ συμμελὲς ὁμορροθοῦντες οἱ αὐτοί. Δάμωνα μὲν οὖν καὶ * Σπίνθαρον καὶ Ἀριστόξενον, καὶ Ξενόφιλον, καὶ Φιλόξενον, καὶ ἄλλους ἐπαΐειν μουσικῆς κάλλιστα, καὶ ἐν ὀλίγοις ἐξετάζεσθαι τῶνδε τὴν σοφίαν,

compoſito gradu incedebant, in diuerſas theatri partes diuiſi, ac molliter ingredientes toto corpore diffluebant, miro ornatu, nimirũ ſtolis ſaltatoriis & floridis induti, ſolaq; magiſtri ſignificatione vocis ordinatim inſtructi, vt ferunt, gradiebantur. Ac verò rurſus, ſi illis hoc imperaretur, in orbem ſaltabant: eundemq; orbem ad imperantis vocem denuo ſoluebãt & explicabant: Atque nunc flores pauimentum ornabant ſpargẽtes, idq; parcè & modeſtè: nunc pedibus terram pulſantes concinnam & moderatam ſaltationem vna conſenſione obibant. Damonem igitur, & Epentharum, & Ariſtoxenum, & Xenophilũ, & Philoxenũ, ac alios pleroſque pulcherrimè muſica eruditos inter paucos hujus peritos

al. Ἐπίθαρον

exiſtimatos fuiſſe, mirificum quidem, at nõ certè incredibile, neq; ratione alienum fuit, quum homines eſſent rationis participes, valuiſſe vi intelligendi, ac ratiocinandi. At verò animal rationis expers numeros & cantũ percipere, formam & ornatum tenere, non à ſaltandi moderata elegantia aberrare, quæ didicerit repetere poſſe, hoc naturæ donum eſt, ſimulq; vis quædã admodum ſingularis. Illa verò vel ad ridiculè inſaniendum præ admiratione ſpectatorem inducere poſſint, in theatri harena humiles lecticas ſpectare, & eis impoſitos lectos, eóſque vario ſtragulo textili & magnificis operibus picto opertos, copioſæ alicujus & vetuſtæ familiæ teſtimonium: lauta item pocula, & argenteas crateras, aureasq;, permulta aqua repletas, menſaſq; magnificas è thyo

τύλιοι. forte diminutiuum à τύλη. an lectus tomento fartus?

φίαν, θαυμαστὸν μὲν, ἄπιστον δὲ καὶ παράλογον οὐδαμῶς. τὸ δὲ αἴτιον, ἄνθρωπός ἐστι ζῶον λογικὸν, καὶ νοῦ καὶ λογισμοῦ χωρητικόν. ζῶον δὲ ἄναρθρον συνιέναι καὶ ῥυθμοῦ καὶ μέλους, καὶ φυλάττειν σχῆμα καὶ ἐμμέλειαν μὴ παρατρέπειν, καὶ ἀποπληροῦν τῶν διδαχθέντων τὴν ἀπαίτησιν, φύσεως δῶρα ταῦτα ἄμφω, καὶ ἰδιότης καθ' ἕκαστον ἐκπληκτική. Τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐκμῆναι τὸν θεατὴν ἱκανά. χαμαιζήλων κλινῶν ὡς στιβάδες ἐν τῇ ψάμμῳ τοῦ θεάτρου τεθεῖσαι, εἶτα ἐδέξαντο τύλια. καὶ ἐπὶ τούτοις στρωμνὴν ποικίλην, καὶ οἰκίας μέγα εὐδαίμονος καὶ παλαιοπλούτου σαφῶς μαρτύρια. καὶ κυλίκια δὲ πολυτελῆ παρακείμενα, καὶ κρατῆρες χρυσοῖ καὶ ἀργυροῖ, καὶ ἐν αὐτοῖς ὕδωρ πάμπολυ, καὶ τράπεζαι τε

πας

παρέκειτο θύου τε καὶ ἐλέφαντος, εὖ μάλα σοβαραί, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν κρέα καὶ ἄρτοι, παμβορωτάτων ἐμπλῆσαι ζῴων γαστέρας ἱκανὰ ταῦτα. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς παρασκευῆς ἔκπλεά τε καὶ ἀμφιλαφῆ ἦν, παρῆλθον οἱ δαιτυμόνες· ἓξ μὲν ἄρρενες, ἰσάριθμοι δὲ αἱ θήλειαι αὐτοῖς. καὶ οἱ μὲν ἐλέφαντες, ἀρρενωπὸν στολὴν εἶχον· αἱ δὲ, θήλειαν. καὶ κατεκλίθησαν σὺν κόσμῳ, συνδιαθέντες ἄρρεν τε καὶ θῆλυ. καὶ ὑποσημήναντος, τὰς προβοσκίδας ὡς χεῖρας κεκολασμένας προὔτεινον, καὶ ἐσιτοῦντο εὖ μάλα σωφρόνως. καὶ οὔτε τις αὐτῶν ἔδοξεν ἀδηφάγος, οὔτε μὴν προτένθης τις, ἢ τῆς μοίρας τῆς μείζονος ἁρπακτικὸς, ὡς ὁ Πέρσης ὁ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τῷ χρυσῷ. ἐπεὶ δὲ πίνειν ἔδει, ἑκάστῳ κρατὴρ παρετέθη, καὶ ἀρυτόμενοι ταῖς προβοσκίσι τὸ ποτὸν, ἔπινον κεκοσμημένως. εἶτα ἀ-

& ebore, perquam ſuperbas, tanto pane & carnibus extructas, vt vel edaciſſimorũ animalium ventrem implere potuiſſent. Omnibus ita abundè apparatis, conuiuæ intromiſſi ſunt elephanti. mares ſex virili veſte induti, totidemq; fœminæ, ſtola muliebri ornatæ, decorè epulis accubuere. tum ſigno percepto, in menſam promuſcides tanquam manus modeſtas porrexerunt, ſummaq; cũ moderatione epulati ſunt: neque ex ipſis quiſpiam viſus eſt vorax, neque vel delicatioris vel majoris partis auidior, vt Perſa ille apud aureũ illũ Xenophontem. Quum eſſet bibendum, vnicuiq; cratera exhibebatur. & hi quidem promuſcidibus potionem haurientes, moderatè bibebant: deinde circun-

ſtantes leuiter & feſtiuè ſine contumelia aſpergebant. Non pauca ejuſmodi de ingenio & natura propria horum animalium, admirabilia alij ſcripſerunt. Ego rectè & ordine in tabula quadam latinas literas vidi Elephantum ſcribere: verumtamẽ docentis manus ſubijciebatur ad literarum figuram & lineamentum inſtituens animal: quumq; elephantus ſcriberet, ejus oculos immotos, & dejectos eſſe perſpexi, vt grammaticum quẽdam dixiſſes.

πέῤῥαινον σὺν παιδιᾷ καὶ οὐχ ὕβρει. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τ' ἀπέγραψαν τοιαῦτα τῆς ἰδιότητος τῶνδε τῶν ζῴων σοφὰ καὶ ἐκπληκτικά. Ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ γράμματα γράφοντα ἐπὶ πίνακος Ῥωμαϊκὰ ἀστραβῶς τῇ προβοσκίδι καὶ ἀτρέπτως. πλὴν ἐπέκειτο χεὶρ τοῦ διδάξαντος, εἰς τὴν τῶν γραμμάτων παιδαγωγοῦσα περιγραφὴν, ἔς' ἂν ἀπογράψαι τὸ ζῷον. ὁ δὲ ἀτενὲς ἑώρα κάτω. πεπαιδευμένους εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζῴου, καὶ γραμματικοὺς εἴποις ἄν.

al. ἀπιςράψαιτο

De Leporis ſomno, ætatis indicijs, & fœcunditate. CAP. XII.

περὶ λαγωῶν ἰδιότητος. κ. ιϛ.

Quædam propria lepori à natura ingenerata ſunt. Palpebris patentibus ſomnum capit. Ejus annos indicãt foramina quædam. nã quot ſunt illi corporis cauernæ (ad excrementa) totidem annos ætatis agit. Vno & eodem tempore quædam in vtero inchoata & imperfecta fert, alia parturit, alia modò

Ἔχει μέντοι καὶ ὁ λαγωὸς συμφυεῖς ἰδιότητας. ἐκπεπταμένοις μὲν γὰρ τοῖς βλεφάροις καθεύδει. κατηγορεῖ δὲ αὐτοῦ τὰ ἔτη τρώγλας τινὰς ὑποφαίνων. φέρει δὲ καὶ ἐν τῇ νηδύϊ τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ

ὠδῖνος, τὰ δὲ ἤδη οἱ τέτεκται.

περὶ τοῦ τῶν κητῶν ἡγεμόνος.

Κεφ. ιγ.

Τὰ κήτη τὰ μεγάλα ὀλίγου πάντα αὐτῶν κυνῶν, δεῖται τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκείνου ἄγεται. ἔστι δὲ ἰχθὺς † μακρὸς καὶ λευκὸς, τὴν κεφαλὴν προμήκης στενὸν αὐτῷ τὸ οὐραῖον συμπέφυκεν, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἴτε δὲ αὐτὸν ἐκεῖνον παρέδωκε τῷ κήτει ἡ φύσις ἑκάστῳ, εἴτε φιλίᾳ αὐτῶν ἑκὼν πρόεισιν, οὐκ οἶδα. φύσεως δὲ ἀνάγκην εἶναι τὸ πραττόμενον, μᾶλλον πεπίστευκα. νήχεται γὰρ ἰδίᾳ ὁ ἰχθὺς οὐδέποτε αὐτῷ, πρόεισι δὲ τῆς τοῦ κήτους κεφαλῆς, καὶ ἡγεμών ἐστιν αὐτοῦ, καὶ ὡς εἰπεῖν οἴαξ. προορᾷ γοῦν ἐκεῖνα τὰ πάντα, καὶ προαισθάνεται τῷ αὐτῷ, καὶ προδιδάσκει ἕκαστα τῇ οὐρᾷ τῇ ἄκρᾳ, καὶ περιψαύει τούτῳ, καὶ ἔδωκε

modò peperit.

De piſce duce cetacei generis. c. XIII.

Omne ferè cetaceũ genus præter canes duce ad ſibi moderandum eget, illiusq; oculis ducibus ad videndum vtitur. Is autem dux eſt, quemadmodum harũ rerum periti teſtantur, longus piſcis, colore albo, capite prælongo, anguſta cauda. Húncne ducem vnicuique cetaceo natura dederit, an amicitia quadam is adductus, cetum vltro antegrediatur, haud ſcio planè: ſed id tamen factum naturæ vi potiùs arbitrarer. nam hic ſeparatim nunquam ab illo nauigat, ſed ante huius caput antecedẽs, ipſius dux exiſtit, ac veluti clauus. etenim cũcta illi & prouidet, & præſentit, caudæq; extremo præmonſtrat ſingula: hac parte cetum contingit, & mo-

forte μικρὸς

συνθ

net. ſic horribilia formidoloſáque inhibet, ſic cibaria conciliat, inſidiasq; à piſcatoribus poſitas ſigno quodam ſuo oſtendit: atq; quem locum propter magnitudinem ipſum adire nõ oporteat, præſignificat: nequando latenti alicui alliſus petræ aut infixus, funditus pereat. Quod mirũ videri debet, minimam beſtiam maximo animali vitæ cauſam afferre. Videtur autem quũ bellua huiusmodi ad pinguitudinem peruenit, ampliùs nec videre nec audire poſſe, carnium mole & videndi & audiendi viam intercludente, & obſtruente horum ſenſuum meatus. Nunquam autem cetus ſine hoc duce apparet. nam ſi is quo ad neceſſaria vtitur perierit, illi quoque pereundum eſt.

τοὺς τόπους

forte τούτου χήτους ἐρήμου:

De Chamæleonte colores ſuos mutante. c.XIIII.

Chamæleon animal non vno atque eodem col

σύνθημα. καὶ τῶν μὲν φοβερῶν ἀνείργει, ἐπὶ γε μὴν τὰ θρέψοντα προάγει. καὶ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν διδάσκει σημείῳ τινὶ ἀτεκμάρτῳ, ᾧ καὶ † τῶν τόπων ὧν οὐ χρὴ τοσοῦτον θηρίον ἐπιβῆναι, προμηνύει. ἵνα μήποτε ἄρδην εἰς ἕρμα περιαχθὲν ἀπόληται. Ἡ τοίνυν τοῦ βίου ὑπόθεσις τῷ μεγίστῳ, τὸ βραχιστόν ἐστιν. ἔοικε δὲ καταπιανθὲν τὸ ζῷον μήτε ὁρᾶν ἔτι, μήτε ἀκούειν. εἶναι δὲ περίβλημα καὶ τῆς ὄψεως, καὶ τῆς ἀκοῆς τῶν σαρκῶν τὸν ὄγκον. οὐχ ὁρᾶται δὲ † τοῦ κήτους ἔρημος· ἀλλ' ἀνάγκη τοῦ πάντων αὐτῷ τῶν προειρημένων αἰτίου, προαπολωλότος, καὶ ἐκεῖνο ἀπολέσθαι.

περὶ χαμαιλέοντος. Κ. ιδ.

Χαμαιλέων τὸ ζῷον εἰς ἰδίαν μίαν χρόαν οὐ πέφυκεν οὔτε ὁρᾶσθαι οὔτε

γνωρίζεσθαι. κλέπτει δὲ ἑαυτὸν πλανῶν τε ἅμα, καὶ παρατρέπων τὴν τῶν ὁρωμένων ὄψιν. εἰ γὰρ περιτύχοις μέλανι τὸ εἶδος, ὁ δὲ ἐξέτρεψε τὸ μόρφωμα εἰς χλωρότητα ὥσπερ οὖν μεταμφιασάμενος. εἶτα μέντοι ἄλλοις ἐφάνη λευκότητα ὑποδὺς, καθάπερ προσωπεῖον ἕτερον, ἢ στολὴν ὑποκριτὴς ἄλλην. ἐπεὶ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, φαίη τις ἂν καὶ τὴν φύσιν μὴ †καθέψουσαν, μηδ' ἐπιχρίουσαν φαρμάκοις, ὥσπερ οὖν ἢ Μήδειάν τινα ἢ Κίρκην, καὶ μέντοι καὶ ἐκείνην φαρμακίδα εἶναι.

colore proprio ſpectatur: ſed & ſeſe furtim ſubducit, & videntium oculos veluti perſtringit. Nam nigro colore ſi eum offendis, mutat ſe ipſe, & aliud coloris genus inſtituit, ac ſe citò in viriditatem inuertit, quaſi mutatione veſtium facta. & alius rurſus viſus, album colorem, tanquam aliam perſonam hiſtrio, ſic induit. Quæ quũ ita ſe habeant, dixerit aliquis naturam, etſi non veneficiis veluti Medea quæpiam aut Circe attrectet aut illinat, tamen ipſam quoque veneficam eſſe.

forte καταψῶσαν, vel καταψίσασαν.

περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομφύλων. Κ. ιε.

De Pompylis piſcibus, qui naues comitãtur, quãdiu in alto mari procul à continente feruntur, nec vnquam propius terram accedunt.

CAP. XV.

Πόμφυλον † πελάγιον, καὶ βυθῷ † φιληδοῦντα εἰδέναι χρὴ μάλιστα ἰχθύων ὧν ἴσμεν ἀκοῇ. μισεῖ δὲ ἢ αὐτὸς τὴν γῆν, ἢ τὸν ἰχθὺν ἐκείνη. τιμῶσι

Alij πομπίλοι ſcribunt.

al. φιληδοῦντα.

Pompyli piſces pelagij, omnium maximè piſcium quos auditione accepimus in ima ſede maris verſari ſolent, ſiue ipſi terram malè oderunt, ſiue hæc

illor-

illorum odio tenetur. Hi autẽ ſic circum naueis altũ ſecantes tanquã amicas cõcurſant, eáſque huc illuc ſaltãtes ſtipant. Et homines quidem qui naui vehũtur, quantum à terra abſint prorſus ignorant: & ipſi etiam nautæ à vero aberrare ſolent. At Pompyli, tanquã ſagaciſſimi canes, qui propinquam præſentiunt prædam, ſic terram non longè abeſſe, antè multò ſentiũt. idcirco non tanto ampliùs ſtudio nauium tenentur, longiùs eos vt perſequi comitando velint: ſed quaſi ſigno ad abeundum ſublato, frequentes in altum redeunt. Vnde nautæ continentem, tametſi non facibus eam aſſequuti, ſed à Pompylis eruditi, propinquam eſſe ſentiunt.

al. περιϊόντες

al. οὐ δέον γὰρ, fortè οὐ δεῖν, legendum.

ἀπίασι,

δὲ ἄρα μέσον τὸν πόρον τῆς νεὼς, οἱ δὲ οἱ πομπύλοι ἀσπάζειν ἐρασμίας †περισιόντες δορυφοροῦσι, καὶ ἐκεῖθι περιέρχονται χορεύοντες καὶ δεῦρο, ἅμα καὶ πηδῶντες. οἱ μὲν οὖν ἐκεῖνα πάντες, ὁπόταν ἀφεστάναι τῆς γῆς ἐ†δέον, αὐτοῖς εἰδέναι πάρεστι δήπου. οἱ δὲ ναῦται καὶ πταίονται μάλιστα καὶ αὐτοῖς τὸ ἀληθὲς ἐσφάλθη. ἀλλ' οἵγε μὲν πομπύλοι μακρόθεν ᾔσθοντο δίκην εὐρίνου κυνὸς τὸ θήραμα ἐλθούσης τάχιστα, καὶ οὐκ ἐς τοσοῦτον αὐτοὺς ἔρως νεὼς καταλαμβάνει, ὡς παραμένειν, ἀλλ' οἷα ὑπὸ συνθήματι ἀθρόοι γένοιντο, πάντες †ἀπιόντες, καὶ ἴσασιν ἐντεῦθεν οἱ τῆς νεὼς ἄρχοντες ὅτι ἄρα χρὴ περιβλέπειν γῆν, οὐ πυρσοῖς τεκμαιρομένους, ἀλλὰ τοῖς προειρημένοις πεπαιδευμένους.

De Tarando colorem non in pelle tantùm, ſed etiam pilis mutante.

CAP. XVI.

περὶ τοῦ ζῴου τοῦ καλουμένου ταράνδου. Κ. ις.

Rub

Ἐρυθήματα εἴποτε, ἐπανατέλλει, καὶ ὠχρίασις, καὶ φλέβαξ πελιδνὸν, καὶ ἀνθρώπῳ ζῶα καὶ θηρίοις, ἀλλ' ἐπὶ ψιλῆς τῆς δορᾶς καὶ τριχῶν γυμνῆς θαυμαστὸν οὐδέν. Τάρανδος δὲ τὸ ζῶον, ἀλλ' οὗτός γε θριξὶν αὐταῖς τρέπει ἑαυτὸν, καὶ πολύχροιαν ἐργάζεται μυρίαν, ὡς ἐκπλήττειν τὴν ὄψιν. ἔστι δὲ Σκύθης, καὶ τὰ νῶτα παραπλήσιος ταύρῳ, καὶ τὸ μέγεθος. τούτου τοι καὶ τὴν δορὰν ἀγαθὴν ἀντίπαλον αἰχμῇ ταῖς αὑτῶν ἀσπίσι περιτείναντες, νοῶσι καὶ οἱ Σκύθαι.

Περὶ τῆς καλουμένης ἐχενηίδος. Κεφ. ιζ.

Πελάγιος ἰχθὺς τὴν νῆξιν, τὴν ὄψιν μέλας, τὸ μῆκος κατὰ τὴν μεμετρημένην ἔγχελυν, λαχὼν ἐξ ὧν δρᾷ τὸ ὄνομα. θεούσῃ νηὶ καὶ μάλα γε ἐξ οὐρίας, καὶ τὰ ἱστία κεκολπωμένῃ

Ruborem, pallorem, liuorem, homini & beſtijs cutem mollem habentibus, & minimè villoſis, accidere nihil mirum: Tarandus verò ſeipſum cum villis ſuis vertit, milleq́; colorum ſpecies cum ſummo videntium ſtupore reddit. Scythicum id animal eſt, dorſo & magnitudine tauro ſimile: eius corium ne ſpiculo quidem penetrari poteſt. quamobrem eo Scythæ ſua ſcuta inducunt.

De Echeneide, id eſt Remora piſce, qui naues moratur. c. XVII.

Echeneis pelagius piſcis, aſpectu niger, longitudine cum mediocri Anguilla æquãdus: nomen à rebus quas agit habet, ab inhibendis nauibus. Nauis enim ſecundo vento, & plenis velis propulſæ extremam puppim mordicus premés,

προσφυθεὶς, καὶ τῆς πρύμνης τὸ ἄκρον δακὼν,

ὥσπ

tanquam indomitum atque effrenatum equū freno robuſto inhibens, violentiſſimè ab impetu reprimit, & conſtrictam tenet: al. μίζα fruſtraq; ventis vela dantur, fruſtrà venti afflant: quæ res vectores angit, & ſollicitos vehementer habet. Nautę verò rei cauſam intelligunt. Hinc nomen impoſitum piſci, quem olim eius vim experti Echeneida Græcè, hoc eſt Remoram nauium appellatunt.

Quo remedio telis confixi Elephanti vtantur.

CAP. XVIII.

Ars & doctrina curādi vulnera apud Homerum per manus, vel ad tertiām vſque ætatem traditur. Patroclū Menœtij filium Achilles Pelei filius medicinam docet, Achillem verò Chirō erudit. Diſciplinas nimirum heroës tantùm & deorū filij exercebant: & radicum naturam, varium herbarum vſum,

ὡσπερεὶ ἵππον στομίῳ ἀπειθῆ, καὶ τραχεῖ χαλινῷ σκληρῷ ἐνδακόντα ἀνακρούσασα, ἀνέστειλε τῆς ὁρμῆς, καὶ πεδήσασα ἔχει. καὶ μάτην μὲν τὰ ἱστία πάντα πέπρησται, εἰς οὐδὲν δὲ φυσῶσιν οἱ ἄνεμοι. ἄχθος δὲ ἔχει τοὺς πλέοντας. συνιᾶσι δὲ οἱ ναῦται, καὶ τῆς νεὼς γνωρίζουσι τὸ πάθος. καὶ ἐντεῦθεν ἐκτήσατο τὸ ὄνομα· ἐχενηΐδα γὰρ καλοῦσιν οἱ πεπειραμένοι.

πῶς ἀποσείεται ἐμπεσόντα οἱ ἀκόντια ὁ ἐλέφας. Κ. ιη.

Αναβαίνει μὲν καὶ ἡ τέχνη εἰς τριγονίαν διδασκαλίας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ ἡ περὶ τῶν τετρωμένων τε καὶ φαρμάκων δεομένων. παιδεύεται μὲν γὰρ ὁ Μενοιτίου Πάτροκλος ὑπὸ Ἀχιλλέως ἰατρικήν. Ἀχιλλεὺς δὲ ὁ Πηλέως ὑπὸ Χείρωνος, τοῦ Κρόνου. καὶ ἐν ἥρωσί τε καὶ θεῶν παισὶν ἦν τὰ μαθήματα, ὁποία φύσει εἰδῆσαι ῥιζῶν, καὶ

ς διαφόρου χρῆ-
ν φαρμάκων κρά-
ι ἐπαοιδὰς, εἴς τε
γμονῶν ἀντιπάλους,
ιαςεῖλαι αἷμα, καὶ
λλα ἐκεῖνοι ᾔδεσαν.
λύτοι καὶ οἱ τοῦ χρό-
του ἐν ἥρωσί τε καὶ
ανιχνεύσαιεν ἂν ἄλ-
ύτων δὲ τῶν σοφισμά-
φύσις οὐδὲν ἐδεῖτο.
μαρτυρεῖ ὁ ἐλέφας.
γοῦν εἰς αὐτὸν ἔλθῃ
τα καὶ βέλη πολλὰ,
ς πάσας αὐτοῦ, ἢ
ν αὐτὸ, εἶτα πιὼν τὸ
τὸν ἀπεσείσατο, καὶ
ῦθις ὁλόκληρος.

ρθροῦσί τε καὶ διαπλάττου-
σι ἑαυτῶν βρέφη αἱ ἄρ-
. Κ. ιθ.

ὸ τόδε τὸ θαῦμα τοῦ
ζώου ἴδιον. τεκεῖν βρέ
κ οἶδεν ἄρκτος. οὐδ'
γνώσειεν ἐξ ὠδίνων
ὸ ἔγγονον, ζωογόνον
ωτην. ἀλλ' ἡ μὲν ἐ-
θη· τὸ δὲ εἰκῆ κρέας,
ημόν τε καὶ ἀτύπω-

pharmacorum temperationem, cantiones tum inflāmationibus, tum reprimendo ſanguini propitias, & alia quędam nouerant. Nōnulla etiam his inferiores tempore heroës ac dij inuenerunt. Quibus quàm natura parum egeat, elephantus docet. quum enim vel haſta vel ſagitta ictus eſt, oleæ flore ingeſto vel oleo ipſo, defixa tela expellit: atque hujuſmodi ratione ad incolumitatem reſtituitur.

Quemadmodum ſingant & efforment ſuos catulos vrſæ. c. XIX.

Vrſarum pariendi ratio permira videtur. nam neque catulum (*perfectum*) in lucem edit, neque quiſquam mox à partu vidēs tam informem támque rudem fœtum, vrſam edidiſſe vitalem fœtum iudicaret. ſimul enim ac in lucem hæc edidit, ſtatim carnem illam nulla vitalis figuræ veſtigia, nullamq; ani-

malis effigiem retinentem, amore complectitur, catulum agnoſcit ſuum, ac eum in ſinu gremióque fouet, & lingua fingit ſua, & paulatim in conformationem quandam ſic effingit, vt aſpicienti jam catulus vrſæ hic eſſe videatur.

τον καὶ ἄμορφον. ἡ δὲ ἤδη φιλεῖ καὶ γνωρίζει τέκνον, καὶ ὑπὸ τοῖς μηροῖς θάλπει, καὶ λεαίνει τῇ γλώττῃ, καὶ ἐκτυποῖ εἰς ἄρθρα, καὶ μέντοι καὶ κατὰ μικρὸν ἐκμορφοῖ· καὶ ἰδὼν ἐρεῖς τοῦτο ἄρκτου σκυλάκιον.

De Bubus Erythræis ſua cornua mouentibus.

CAP. XX.

Tauris omnibus rigida & minimè flexibilia exiſtunt cornua: eámque ob rem cornibus perinde armati furibundè appetunt; atq; homines armis hoſtem feriũt. Erythræi autem boues mobilia ſimiliter cornua vt aures habent.

περὶ τῶν Ἐρυθραίων βοῶν.

Κεφ. κ.

Κέρατα ἀκλινῆ καὶ ὀρθὰ ἔστηκε ταύροις ἅπασι. καὶ διὰ ταῦτα ὡς εἰς ὅπλον ὁ ἄνθρωπος, οὕτω τοι καὶ εἰς κέρας ὁ ταῦρος τεθύμωται. βόες δὲ Ἐρυθραῖοι κινοῦσι καὶ κέρατα ὡς ὦτα.

De draconibus maximis in Æthiopia, quos elephantorum interfectores nominant: & aliis in Phrygia, qui aues ex aere ſpiritu attrahant interdiu: & veſperi pecora & paſtores inuadant.

C. XXI.

περὶ τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ δρακόντων.

Κ. κα.

Η γῆ μὲν Αἰθιοπὶς γείτων ἐστὶ καὶ μάλα ἀγαθὸς καὶ ἀξιόζηλος τὸ τῶν θεῶν λουτρὸν, ὃ Ομηρος ἡ-

Æthiopica terra vicinum bonum & egregium habet, deorum illud lauacrum quod Homerus

ὠκεανὸν ᾄδει. ἐκεῖ
ἡ γῆ δρακόντων μή-
κει ἐστὶ μεγέθει μεγίστων· καὶ
τοι καὶ εἰς τριάκοντα
γυιὰς προήκουσι. καὶ τὸ
μα μὲν τὸ ἀπὸ γονῆς
καλοῦνται, φονέας δὲ ἐ-
λεφάντων φασὶν αὐτούς.
ἁμιλλῶνται πρὸς γῆ-
ρας τὸ μήκιστον. οἶδε οἱ
δράκοντες. καὶ λόγοι μὲν
Αἰθιόπες ἐνταῦθα μοι ἱ-
στάσθωσαν. Λέγουσι δὲ Φρύ-
γιοι λόγοι, καὶ ἐν Φρυγίᾳ
γίνεσθαι δράκοντας, καὶ προ-
ήκειν αὐτοὺς εἰς δέκα ὀρ-
γυιάς· καὶ μεσοῦντος θέ-
ρους ὁσημέραι μετὰ πλήθου-
σαν ἀγορὰν ἐξέρπειν τῶν
φωλεῶν· καὶ περὶ τῷ πο-
ταμῷ τῷ καλουμένῳ Ῥυν-
δακῷ, τὸ μὲν τῆς σπείρας
ἀπηρεῖσθαι εἰς τὴν γῆν, τὸ
δὲ λοιπὸν σῶμα ἀναστήσαν-
τες πᾶν, † ἀτρέμα καὶ (al. ἀπη-πλως)
ἡσυχῇ τὴν φάρυγγα ἀνα-
τείναντες, καὶ μέντοι καὶ
τὸ στόμα ἀνοίξαντες, εἶτα
τὰ πτηνὰ ἕλκουσι εἰσω

merus Oceani nomine celebrat. Eadem dracones ad longitudinem triginta paſſuum progredientes generat, & nomen proprium non habent, ſed duntaxat elephantorum interfectores ipſos nominant, & proueniunt ad ſummam ſenectutẽ. Hæc de Æthiopicis dixerim. In Phrygia autem dracones ad magnitudinem decem paſſuum procedentes naſci ferunt: qui quotidie media æſtate, qua hora jam forum hominum conuentu plenum eſt, & jam prandij tempus, ex cauernis procedere ſoleant, & ad nuncupatum in Ponto amnem Rhyndacum cauda ad terram adniti, reliquo erecto corpore, toto gutture eminente, & paulatim laxato ore hiante, volucres ſuperuolantes, tametſi ſublimè & perniciter ferantur, ſua aſpiratione tanquam amatorio quodam ad ſe attrahere, ac

allicere: eas autem ex horum ſpiritus ductibus detractas in illorum ventrem decidere atq; illabi: & hæc quidem ſibi maximè propria ad occidentem vſque ſolem agere: ac poſtea ſeipſos occultantes, gregibus ex paſtione ad ſtabula redeuntibus inſidiari, multámque perniciem inferre, ipſis etiam paſtoribus ſæpe occiſis, atque inde prandium ſibi abundè comparare.

De Apuarũ procreatione, è limo, perfugijs ſeu latibulis petrarum, cibo, ex mutuo linctu, & captura. c. XXII.

Apuæ piſces ex ſeſe nec procreant nec procreantur, ſed è limo enaſcuntur. quum enim cœnum in mari concreuerit, valde & limoſum & atrum efficitur, atque ex ſua quadam voluptate, mirabili natura & vitali tepeſcit: atque in permulta animalia, nimirum A-

ἴυγγι τινὶ ἄσθματι. τὰ δὲ εἰς ἐκείνων εἰσπίπτει γαστέρας ὑπὸ τῆς παρ' αὐτῶν εἰσπνοῆς συρόμενα αὐτοῖς πτεροῖς. καὶ ταῦτα μὲν ἴδια ἐκείνοις δρᾶται εἰς ἡλίου δυσμάς. εἶτα ἑαυτοὺς οἱ δράκοντες ὑποκρύψαντες ἐλλοχῶσι τὰς ποίμνας, καὶ ἐκ τῆς νομῆς ἐπὶ τὰ αὔλια ἰούσας αἱροῦσι, καὶ πολὺν φθόρον ἐργασάμενοι, καὶ νομέας συνδιέφθειραν πολλάκις. καὶ ἔχουσι δεῖπνον ἄφθονόν τε καὶ ἀμφιλαφές.

Ἀφύαι πῶς τίκτονται, ἢ πῶς θηρῶνται. Κ. κβ.

Ταῖς ἀφύαις ὁ πηλὸς γένεσίς ἐστι. δι' ἀλλήλων γὰρ οὐ τίκτουσιν, οὐδὲ ἐπιγίνονται. πηλὸς δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ πάνυ ἰλυώδης ὅταν συστῇ, καὶ γίνηται μέλας, ἀλεαίνεταί τε ὑφ' ἡδονῆς ἑαυτοῦ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ τε καὶ ζωογόνῳ, καὶ μεταβάλλεται. καὶ

εἰς

ζῶα τρέπεται πάμ-
λα. καὶ αὗται ἀφύαι
τά ἐστι, σκωλήκων δί-
ι, ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ
οῖς μυσαροῖς τικτόμε-
ν ἐκείνων. γενόμεναι δὲ
ἀφύαι, νηκτικώταται
σῆμά ἐστι, καὶ δρᾶσιν ὃ
εφύκασιν, εἶτα ἄγονταί
ινι αἰτίᾳ θαυμαστῇ εἰς τὰ
ωτήρια, ἔνθα ἕξουσι σκέ-
πην καὶ πρόβλημα, ἢ
μέλλει βιώσιμα αὐταῖς ἔ-
σεσθαι. εἴη δ' ἂν ἡ κατα-
φυγὴ ἡ πέτρα ἀνεστῶσα
ἐπὶ μέγα καὶ ὑψηλὸν, ἢ
οἱ καλούμενοι κρίβανοι ὑ-
πὸ τῶν ἁλιέων. εἶεν δ' ἂν
αἱ κολπώδεις πέτραι,
βεβρωμέναι τε ὑπὸ τῶν κυ-
μάτων τῷ χρόνῳ, καὶ κοῖ-
λαι γεγενημέναι. ταύτας δ'
ἄρα αὐταῖς ἡ φύσις ἔδει-
ξε κρησφύγετα, ὥς τε
ὑπὸ τοῦ σάλου μὴ παίε-
σθαι μηδὲ ἀφανίζεσθαι. ἀ-
σθενεῖς γάρ εἰσι καὶ ἥκι-
στα πρὸς τὰς ἐκείνων ἐμπτώσεις ἀντίτυποι. Τρο-
φῆς δὲ δέονται οὐδὲν, ἀπόχρησι μὲν ἀλλήλαις

puas immutatur. Eæ autem ſic in putrido luto & ſordibus, tanquam lumbrici, generatæ, ad natandum maximè valent. Tumq; mirabili cauſa quadam ad ſalutaria impelluntur, eò nimirum vbi ad tegēdam vitam perfugia, & ad tuendam propugnacula habeāt. Hæc autem perſugia ſunt ſcopuli magni & in ſublime eminentes: & cribani à piſcatoribus dicti, hoc eſt petræ in multiplices ſinus tremebundorum fluctuū & ſaxifragarum vndarum verberatione multo tempore excauatæ. Hæc ideo abdita eis perfugia natura indicauit, ne fluctibus conuellerentur aut perirēt. debiles enim ſunt ad reſiſtendum & infirmę contra fluctuum incurſiones. Nullo cibo ad ſeſe alendas egent, namque ad vitam eis ſatis

al. τοῖς βορ- ροις

eſt motuo linctu ſe lábere. Verticulis tenui filo contextis comprehenduntur, inutilibus alioquin ob exilitatem ad aliorum piſcium capturam.

Lacerti per medium diſſecti partes denuo coaleſcere. c. XXIII.

Si quis ſeu fortuitò Lacertum, ſeu conſultò, percutiat, & virga medium diſcindat, hujus partium neutra moritur, ſed ab altera ſeorſum vtraque graditur, & duobus pedibus adrepens viuit. Deinde ſi coitio vtriuſque cum altera fiat (quod ſæpe contingit) conſenſione quadã tacita, & naturali colligatione velut conſeruntur, contexunturq́; atque ex ſeparatis duabus partibus, vnus atque idem rurſus efficitur lacertus. Et tametſi loci priùs affecti veſtigium cicatrix indicat, tamen & vitam priſtinam re-

περιλιχμήσασθαι. Ἄγρα δὲ αὐτῶν, νήματα ἄγαν λεπτά, καὶ ἐρραφέντα τοῖς ἀραχνῶν στημονίων τὰ ἱμάτια. καὶ τέχνημα μὲν εἴη τοιαύτης τοῦτο, καὶ μάλα γε ἀρκοῦν μηχάνημα εἰς αἵρεσίν τε καὶ ἅλωσιν αὐτῶν· εἰς δὲ ἄλλων ἰχθύων θήραν, ἥκιστα.

περὶ τῆς τῶν σαύρων διατμήσεως. Κ. κγ.

Τὸν σαῦρον εἰ πατάξαις * κατὰ τὸ μέσον, εἴτε ἑκὼν, εἴτε καὶ κατὰ τύχην ῥάβδῳ μέσον διατέμοις, οὐδέτερον αὐτῷ τῶν μερῶν ἀποτέθνηκεν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ καθ' ἑαυτὸ πρόεισί τε καὶ ζῇ, δύο ποσὶν ἐπισυρόμενον, τὸ ἡμίτομον τοῦ ζῴου, καὶ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο. εἶτα ὅταν συνέλθῃ, συνάψει γὰρ πρὸς τὸ λοιπὸν τὸ ἕτερον πολλάκις, συνδιασθέντε συνηλθέτην ἐκ τῆς διαιρέσεως. καὶ ἑνωθεὶς ὁ σαῦρος, τοῦ μὲν πάθους τὸ ἴχνος αὐτῷ κατηγορεῖ ἡ οὐλή· περίεισι δὲ καὶ τὴν

al. κατὰ τοῦ βρέγματος.

ἀρχ

...ἄνω βιοτεύω ἔχων, ἐ-
... τῶν προειρημένων μὴ
...ισχομένῳ.

...ς ἀσπίδος, καὶ τοῦ ἀνθρωπείου
...σιάλου. Κ. κδ.

...οσμὲν ὁ τῶν ἑρπετῶν δή-
...ις, καὶ ὅγε τῆς ἀσπίδος
...μᾶλλον· καὶ ἐπὶ τούτων
...ήπαλα καὶ ἀμυντή-
...α ῥᾳδίως οὐκ ἂν εὕροι
..., εἰ καὶ σοφώτατος
...η κηλεῖν τε ὀδύνας, καὶ
...ρᾳΐζειν. Ἦν δὲ ἄρα καὶ
...ν ἀνθρώπῳ τις ἰὸς ἀ-
...τόρρητος, καὶ πεφώραται
...ὸν τρόπον ἐκεῖνον. ἔχιν εἰ
...λάβῃς καὶ πάνυ ἀσφαλ-
...βῶς τε καὶ ἐγκρατῶς τοῦ
τραχήλου κατέχῃς· καὶ
διαστήσας τὸ στόμα, εἶτα
ἐς αὐτοῦ προσαποπτύσῃς,
εἰς τὴν νηδὺν καταλι-
σθαίνει τὸ πτύελον, καὶ
γίνεταί οἱ τοσοῦτον κακὸν,
ὡς σήπειν τὴν ἔχιν, ὅθεν
...τι καὶ ἀνθρώπου δῆγμα
ἀνθρώπῳ μιαρόν ἐστι, καὶ
κινδυνῶδες οὐδενὸς θη-
ρίου μεῖον.

tinet, & ei cætera perſimilis eſt qui talia nũquam perpeſſus ſit.

Quemadmodum Viperæ, ſaliua hominis perniciem infert. c. XXIIII.

Serpentium venenũ cùm peſtiferum eſt, tum multo aſpidis peſtilentius. Contra quæ nemo ſalutaria præſidia facilè inueniat: etiã ſi ad leuationis aliquid afferendum doloribus, atque adeò ad liberandum ab illis ipſis ſapientiſſimus ſit. Sed in homine quoque venenatis ſerpentibus incredibiliter perniciosũm ineſſe venenum ad hãc rationem deprehenditur: Si viperæ collum ſumma cautione contineas, in osq; illius diductum expuas, ſputum in ejus ventrem delapſum, tanta ei pernicie exiſtit, inde ex tabe vt vipera putreſcat. Itaq; hominis morſus vel homini ipſi eſt perniciosus, nulliusq; animalis morſui de acerbitate concedit.

De formicarum ſtudio circa grana in meſſibus colligẽda recondẽdaq́;.
CAP. XXV.

Factis meſſibus, circum areas verſantes Formicæ ad trituram conueniunt, aut ſingulæ, aut binæ, aut ternæ: domicilia ſua & conſueta tecta relinquentes, triticum & hordeum legunt, eademq; omnes ſemitâ iter faciũt. aliæ ad legenda grana eunt, aliȩ onus portantes redeunt, ac ſummo cum honore & modeſtia aliȩ aliis de via decedunt, imprimis quidem expeditȩ onus gerentibus. Reuerſæ autem in cauernas ſuas, granorum aceruos ſibi conſtruunt, ac ſingula ſemina in medio exterebrant: quod excidit, in ſuum prandium cõuertunt: reliquum verò quòd circumroſum

περὶ μυρμήκων. Κ. κε.

Ἐν ὥρᾳ θερείᾳ περὶ τὴν ἅλως ἀμητοῦ κατειληφότος, καὶ τῶν σταχύων τριβομένων ἐν τῇ δίνῃ, κατ' ἴλας συνίασιν οἱ μύρμηκες καθ' ἕνα ἰόντες καὶ κατὰ δύο δὲ, ἀλλὰ καὶ ἐς τὸ τρίτον στοιχεῖον ἔρχονται, τοὺς ἑαυτῶν οἴκους, καὶ τὰς συνήθεις στέγας ἀπολείποντες· εἶτα ἐκλέγουσι τῶν πυρῶν καὶ τῶν κριθῶν, καὶ τὴν αὐτὴν χωροῦσιν ἀτραπόν. καὶ οἱ μὲν ἀπίασιν ἐπὶ τὴν τῶν προειρημένων συλλογήν· οἱ δὲ, κομίζουσι τὸν φόρτον καὶ πάνυ αἰδεσίμως καὶ πεφεισμένως ἀλλήλοις παραφίστανται τῆς ὁδοῦ, καὶ μᾶλλον τοῖς ἀχθοφόροις οἱ κοῦφοι. κατελθόντες δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα τὰ σφέτερα οἱ γενναῖοι, καὶ πληρώσαντες τοὺς ἐν τῷ μυχῷ σφίσι σιροὺς πυρῶν τε καὶ κριθῶν, ἑκάστου σπέρματος διατρήσαντες τὸ μέσον, τὸ μὲν ἐκπεσὸν, δεῖπνον γίνεται μύρμηξιν ἐν τῷ τέως· τὸ

δὲ

πὸν, ἄχρηστόν ἐστι πα-
ύονται δ' ἄρα οἱ γλυ-
οἰκονόμοι καὶ φρου-
τοῦ, ἵνα μὴ τὸ ὄμ-
περιρρέουσαι τῶν, εἰ-
εφυσιν ὁλόκληρα ἐ-
ε ὅτε λάβῃ τινὰ καὶ
δησιν· καὶ τούτων γινο-
ν ἀπορίᾳ καὶ λιμῷ
χῆμα ὧν περιπίπτω-
σι αὐτοῖς ἐξαμβλώ-
σπουδή. Φύσεως μὲν
ι οἱ μύρμηκες λαβεῖν
α δι' ὀλίγων καὶ του-
ως ἄλλα.

ἰ αἰετοῦ. κ. κϛ.

Οὐδέποτε αἰετὸς οὔτε
ῆς δεῖται, οὔτε γλί-
ς κονίστρας, ἀλλὰ καὶ
ος ἀμείνων ἐστὶ, καὶ κα-
ς φάρμακον οὐκ ἀνα-
ποθεν ἔξωθεν·
φρονεῖ δὲ καὶ τοῦ ὕ
ν, καὶ τῆς ἀναπαύσε-
ἀέρα τέμνει πολὺν,
ὑπαλῶς ὁρᾷ, ἐκ πολ-
αἰθέρος καὶ ὑψηλοῦ.

remanet, ſterile eſt. Ergo iſta generoſiſſimæ œconomæ & cuſtodes formicæ intra cauernam machinantur, ne imbrium fluxionibus integra ſemina rurſus in fruges è terra exeant, vnde in cibi inopiam & famem incurrant, vnde illis labor & ſedulitas pereat. Hæc igitur, ſicut alia pleraque, natura formicis largita eſt. *al.* ἀναβάλῃ.

De Aquilæ temperantia, fortitudine, volatu, & oculorum acie. Quantopere eam Draco timeat, & quomodo pullorum ingenuitatē experiatur. c. XXVI.

Aquila nunquam fontium ad potionem eget, nec puluerulentas volutationes quærit, ſed & contra ſitim ſuperior eſt, & laboris alleuationem extrinſecus obiectam non expectat: verùm & aquas & requietem præclarè contemnens, ſublime

r, ſurſumq; in cæleſtem locum volans, mè procul ex alto æthere acutiſſimè infe- riora

riora videt. Cujus alarum crepitum vbi primùm Draco (intrepidiſſima alioqui ſerpentium) auribus perceperit, in latebras ſtatim abditur. Hoc autem indice ſuorum pullorum ingenuitatem legitimam Aquila experitur. eos adhuc implumeis ac ex ætate infirmos ſolem intueri aduerſum cogit, ac ſi quis illorum ſolis radios ægrè intuens, nictatione oculos obnubat, nido expellit, & velut adulterinum abdicat. Sin autem ſolem ſine nictatione reſpiciat, extra ſuſpicionem eſt, atque idcircò inter legitimos adſcribitur. Nempe cæleſtis ignis legitimæ pullorum profeſſionis, inq; ſuum genus quâquam illiteratæ inſcriptionis, aquilæ parenti inſtar eſt.

al. ἄγραπτος. quod magis placet.

Καὶ τόν γε τῶν πτερῶν αὐτοῦ ῥοῖζον, καὶ τὸ τῶν θηρίων ἀτρεπτότατον, ὅμως καταπέπτηξεν ὁ δράκων ἀκούσας μόνον καὶ παραχρῆμα κατέδυ, καὶ ἀσμένως ἠφανίσθη. Βάσανος δὲ οἱ τῶν νεοττῶν τῶν γνησίων ἐκείνη ἐστίν. ἀντίους τῇ αὐγῇ τοῦ ἡλίου ἵστησιν αὐτοὺς, ἁπαλοὺς ἔτι καὶ ἀπτῆνας. καὶ ἐὰν μὲν σκαρδαμύξῃ τις τὴν ἀκμὴν τῆς ἀκτῖνος δυσωπούμενος, ἐξεώσθη τῆς καλιᾶς, καὶ ἀπεκρίθη τῆς ἑστίας· ἐὰν δὲ ἀντιβλέψῃ καὶ μάλα ἀτρέπτως, ἀμείνων ἐστὶν ὑπονοίας, καὶ τοῖς γνησίοις ἐγγέγραπται. ἐπεὶ αὐτῷ πῦρ τὸ οὐράνιον ἡ τοῦ γένους ἀδέκαστός τε καὶ † ἄπρακτος ἀληθῶς ἐγγραφή ἐστιν.

Struthionem magnam non volare quidem, ſed celerrimè ingredi.
CAP. XXVII.

περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.
Κεφ. κζ.

Tametſi alis pennâ frequentibus magna Struthio

Η στρουθὸς ἡ μεγάλη, λασίοις μὲν τοῖς πτεροῖς ἐ-

ται, ὀρθῆναι δὲ καὶ
εἰθὺ ἀέρα μετεω-
ς φύσιν οὐκ ἔχει.
ἀίκιστα, καὶ ταῖς παρὰ
πλευρὰν ἑκατέρωθεν
ναις ἁπλοῖ, καὶ ἐμ-
τὸ πνεῦμα κολποῖ
ἱστίων αὐτάς. πτῆσιν
οἶδεν.

ὠτίδος. Κ. κη.

ὠτίδα ὀρνίθων ζῴ-
φιλιππότατον ἀ-
δὲ τούτου μαρτύριον·
ἄλλων ζῴων καὶ ἐν
σι καὶ ἐν τοῖς αὐλῶ-
μένων καταφρονεῖ·
δὲ ὅταν θεάσηται,
περιπέτεται, καὶ
χζει, κατὰ τοὺς αὐ-
ν ἱππεραστάς.

μυίας. Κ. κθ.

α ἐμπεσοῦσα εἰς ὕ-
ρὰ γὰρ εἰ ζῴων ἐστὶ
ύτη, ἀλλά γ' οὖν οὔτε
, οὔτε νηκτική ἐστι,
ταῦτα ἀποπνίγεται.

thio prædita eſt, à terra tamen nec tollitur, nec in ſublime fertur. at celerrimè duabus alis explicatis graditur, quas ventus tanquam vela implens propellit. Volare autem neſcit.

De Otide ſiue Tarda equos amante.

CAP. XXVIII.

Otidem ex omnibus auem equorum ſtudioſiſſimam eſſe audio: cujus hoc teſtimonium eſt, quòd cætera animalia ſiue in patentibus pratis, ſiue in anguſtis & humilioribus locis paſcentia aſpernatur: equum verò vt aſpexerit, magno ſtatim cum gaudio ad ipſum aduolans, appropinquare pergit, more hominum equini generis amantiſſimorum.

Muſcam in aqua ſuffocari, ſole renocari ad vitam. C. XXIX.

Muſca, animal ad audax, ſi quando in aquam decidat, nec ſcit, nec ex ſubmerſione ſe ſeruare quit. ſi

verò

verò eam humore exanimatam extrahas, atque in locum ſole illuſtrem ponas, (*vel in cinere condas*) ad priſtinam vitam reuiuiſcit.

εἰ δὲ αὐτῆς ἐξέλοις τὸν νεκρὸν, καὶ τέφραν ἐμπάσοις, καὶ καταθήσοις ἐν ἡλίου αὐγῇ, ἀναβιώσεις τὴν μυῖαν.

De Gallinaceo, quem nouum corti intuleris, ne poſsit aufugere.

CAP. XXX.

Gallũ ſiue emptum ſiue dono acceptum ſi in corte tua & in gallinaceo grege alere ac retinere volueris, non temerè ac fortuitò ſolutum dimittes: ſin minus, fugitiuus ad ſuos familiares & compaſcales, vtcunque procul allatus fuerit, ſe recipiet. Quamobrem cuſtodia eum munies, & vinculis occultioribus, quàm quibus apud Homerum Vulcanus irretitur, eum coërcebis quod hunc in modum efficies. Menſam ſuper qua cibum capere ſoles, in medium (*cortis*) ſiſte, & gallum ter circa ipſam circunferto, atque ita cum cæteris auibus dome-

Περὶ ἀλεκτρυόνων. Κεφ. λ.

Ἀλεκτρυόνα εἴτε πριάμενος, εἴτε δῶρον λαβὼν, ἐς τὴν ἀγέλην τὴν σαυτοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας τοὺς ἠθάδας ἐθέλων ἀριθμεῖν καὶ ἔχειν, οὐκ ἀπολύσεις οὐδὲ ἀφήσεις εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν αὐτόν· εἰ δὲ μὴ, φυγὰς παραχρῆμα οἰχήσεται ὡς τοὺς οἰκείους, καὶ τοὺς συννόμους, εἰ καὶ πάνυ πόρρωθεν εἴη οὗτος. δεῖ δὲ ἄρα αὐτῷ φρουρὰν περιβαλεῖν, καὶ δεσμὰ ἀφανῆ ὑπὲρ τὰ Ἡφαίστου τὰ Ὁμήρεια. καὶ ὅτι λέγω τοιοῦτόν ἐστι. τράπεζαν ἐφ' ἧς ἐσθίεις εἰς μέσον καταθεὶς, καὶ τὸν ὄρνιθα λαβὼν, καὶ τρὶς αὐτὸν τὴν προειρημένην σκηνὴν περιαγαγὼν μέθες τὸ ἐντεῦθεν ἄφετον ἀλᾶσθαι σὺν

τοῖς

[illegible] οἰκέτας. ... [illegible]

ſticis liberum dimitti- al. sixtius. to, ſic enim tanquam vinctus nuſquam diſcedet.

[illegible] σαλαμάνδρας. κ. λα.

Η σαλαμάνδρα τὸ ζῶον ἔστι μὲν τῶν πυρὸς [illegible]

De Salamandra ignem reſtinguēte. c. XXXI.

Ex animalibus tametſi Salamandra non eſt quæ ex igni naſcuntur, quales ſunt Pyrigoni: contra tamen hunc ire audet, contráque illius flammam veniens, tanquam aduerſus hoſtē quendam, ſic eam expugnare aggreditur. Cujus rei teſtimonium fabri, quorum opera atque artificium igne nititur, afferunt. nam quandiu ex flammæ ſplendore ignis flagrare eorumq; artem fabrilem adiuuare videtur, hujuſmodi animal magna ſecuritate ipſi negligunt. Quum autem ignis euaneſcit, ac reſtinguitur, fruſtraq; folles ſtāt, hoc ſibi tum animal aduerſari præclarè intelligunt. Quare hoc ipſum peruestigant, atque

que inueſtigatum vlciſcuntur: ignis autem poſtea iterum ſuccenſus fabrile opus, modò vt ante erat ſolitus alatur, juuare perſeuerat.

De Cygnorum cantu ſub mortem. C. XXXII.

Cygnus (quem non ſolùm poëtæ, ſed multi etiam ſolutæ orationis ſcriptores, Apollinis miniſtrum faciunt) quid Muſica vel cantu poſſit, non habeo quod affirmem. Veteres tamé perſuaſum ſibi habuerunt, cygnea (vt appellant) modulatione decantata, mox eum expirare. Quod ſi ita eſt, liberalior in hanc auem natura, quàm in homines bonos & honeſtos fuerit. nempe his laudem ac luctum à morte tribuunt alij: cygni verò ipſi ſeſe vel laude vel luctu moribundi proſequũtur.

al. ἄδουσι.

lego θρηνοῦσιν ἄλλοι. ἐκεῖνοι δὲ, εἴτε τοῦτο &c.

De Crocodili partu ſeu ouis, & quòd à ſcorpio ictus pereat. CAP. XXXIII.

De Crocodili tum adulti tum recèns ab oua

μωρχστάμενοι, τὸ πῦρ ἐνπνευσθὲν αὖθις ἐξάπτεται, καὶ ἔστιν εὐπειθὲς, καὶ οὐ σβέννυται τῇ συνηθείᾳ περιφόμενον.

Περὶ τῆς τῶν κύκνων ᾠδῆς. κεφ. λβ.

Κύκνος, ὅν φασιν καὶ θεράποντα Ἀπόλλωνος ἔφησαν ποιηταὶ, καὶ λόγοι μέτρων ἀφειμένοι πολλοὶ, τὰ μὲν ἄλλα ὅπως μουσικῆς τε καὶ ᾠδῆς ἔχει, εἰπεῖν οὐκ οἶδα· πεπίστευται δὲ ὑπὸ τοῦ αἰῶνος τοῦ χρόνου, ὅτι τὸ κύκνειον οὕτω καλούμενον ᾄσας, εἶτα ἀποθνήσκει. Τιμᾷ ἄρα αὐτὸν ἡ φύσις, καὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων μᾶλλον· καὶ εἰκότως, εἴγε τούτους μὲν καὶ ἐπαινοῦσι καὶ τοὺς θρηνοῦσιν ἐκεῖνοι ἄλλοι δὲ, εἴτε τοῦτο θέλοις, εἴτε ἐκεῖνο, ἑαυτοῖς νέμουσιν.

Περὶ κροκοδείλου. κε. λγ.

Κροκόδειλος ὅπως ἐ-

...μέθους, καὶ ὁ πλῆθος, † ἐκλιφεὶς περὶ-... μέντοι καὶ γλώττης ὁ ἐπιχινεῖ τὴν ... ποτέραν τῇ ἐπί-...στάγει, πολλοὶ λέ-... καὶ τὶ γινώσκω δὲ ἄρα ... τοῦδε ἤδη τινὲς, ὅ-... τὰ τοσαῦτα ὠὰ, ὅ-... καὶ ἡμέραις ἐπῳά-... * ὄρνις. εἶτα ὅταν ...ψη τὰ νεόττια. ἤδη ...α ἤκουσα, ὁ κεραῆ-... ὅπως ἂν ἀποθάνῃ, ...ιον *ἐξ αὐτοῦ τίκτε-...τερον δὲ ἄρα οὐραῖ-...ν ἔχειν λέγουσιν ἐξ ...ρασμένον.

... ὄρνιθος τοῦ καλουμένου ...ώμου. Κ. λδ.

...περὶ ταῦτα ὁ μὴ ...γα, Ἰνδῶν λόγοι ...σιν. ἃ δὲ νῦν ἐρῶ, ...ἐν φήμης διαπεφο-... ταῦτά ἐστιν. ὁμώ-...οῦ φυτοῦ κινάμω-...ν ἔγωγε τοῦ παιδὸς ...μάχου λέγεται ... τὸν μὲν ὄρνιν κο-

uo excuſi magnitudine, item de ejus lingua, & maxillæ motu, vtrá ſcilicet vtri admoueat, non pauci tradunt. Hoc etiam aliqui in hoc animante obſeruarunt, totidem ab eo pari oua, quot etiam diebus quis ſoleat incubare. (*alibi tradit hic auctor, ſexagenarium numerum tum onorum numero qua crocodilus parit, tum dierum quibus incubat conuenire.*) vt primùm verò catuli fuerint excuſi, ſcorpium è crocodilo naſci audio, cuius caudæ aculeo venenato ille ictus intereat.

al. ἰχγλῶν *quis*

fortè [illegible]

al. ἐκλίψῃ

al. ἐκλύψῃ

* ἐξ αὐτῶν, *i. ex ipſis ouis, Philes.*

De Cinamomo aue Indica. c. XXXIIII.

Eorum quæ nunc afferentur fides, ſiue merentur eam ſiue minus, penes Indos eſto, quibus auctoribus hæc ad nos fama dimanauit. quanquam & Nicomachi filius Cinamomi auis, ſuauiſſimo illi aromati cognominis, meminit. Hanc

Indi

Indi ad ſe eodem vocatum nomine cinamomum arôma adſerre aiunt: vbi verò aut quomodo id proueniat, hominum noſſe neminem.

De Ibide, quæ clyſteres oſtendit, & victus rationem ſecundum lunæ incrementa decrementaq́ mutat.

CAP. XXXV.

Ægyptij non ex aliquo humano inuento clyſteres ſe didiciſſe: ſed Ibim horũ ad deijciendas aluos vſum eos docuiſſe prædicãt. Eandem quum luna creſcit atque decreſcit cognoſcere audio: ejúſque in victus ratione incrementa & decrementa obſeruare.

De aculeo Paſtinacæ piſcis, plantas & animalia perimentis.

CAP. XXXVI.

Ex omnibus beſtiis infeſtiſſimo ac periculoſiſſimo aculeo paſtinaca marina prædita eſt: cuius rei teſtimonio eſt, ſi cum quis in

μίζειν ἐκεῖθεν τὸ φερώνυμον τοῦτο δὴ τὸ φυτὸν εἰς Ἰνδούς. εἰδέναι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ὅπου γε καὶ ὅπως φύεται οὐδέν.

Περὶ τῆς τῶν ἴβεων καθάρσεως.

Κεφ. λε.

Αἰγύπτιοι κλύσματα καὶ κάθαρσιν γαστρὸς οὐκ ἔκ τινος ἐπινοίας ἀνθρωπίνης λέγουσι μαθεῖν, διδάσκαλον δέ σφισι τοῦ ἰάματος τοῦδε τὴν ἶβιν ᾄδουσι. καὶ ὅπως ἐξεπαίδευσε τοὺς πρώτους ἰδόντας ἐρεῖ ἄλλος. Σελήνης δὲ αὔξησιν καὶ μείωσιν ὅτι οἶδε, καὶ τοῦτο ἤκουσα· καὶ ὅτι τὴν τροφὴν ἑαυτῇ ὑφαιρεῖ καὶ προστίθησι κατὰ τὴν τῆς θεοῦ καὶ λῆξιν καὶ πρόσθεσιν, πυθέσθαι πόθεν οὐκ εἰμὶ ἔξαρνος.

Περὶ τοῦ τῆς τρυγόνος κέντρου.

Κεφ. λϛ.

Κέντρον πικρότατον καὶ κίνδυνον φέρον ἁπάντων μᾶλλον ἡ τρυγὼν ἡ ἐκ τῆς θαλάττης ἔχει· καὶ τὸ μαρ-

τύς

πύελον· εἰ μὲν εἰς δένδρον πηδήλος καὶ εὖ μάλα ἀναθοῦν ἐμπήξαις αὐτὸ, οὔτε εἰς ἀναβολὰς, οὔτε χρόνῳ ὕστερον, ἀλλ᾽ αὖον ἤδη τὸ δένδρον· εἰ δέ τι τῶν ζώων ἀμύξαις, ἀπέκτεινας.

περὶ μυγαλῆς κ. λζ.

Η μυγαλὴ, καὶ γὰρ τοῦτο ποίημα ὕλης, εἰς ὅσον μὲν πλανᾶται ἄλλως περιθέουσι, τὸ πεπλανῆσθαι ζῆν ἔχει, καὶ ἐσπείσατο αὐτῇ ἡ φύσις, ἐάν γε μὴ ἄλλῃ τινὶ τύχῃ καταληφθῇ καὶ ἀπόληται. ἐὰν δὲ εἰς ἁρματοτροχιὰν ἐμπέσῃ, οἱονεὶ πέδῃ κατείληπται, καὶ μάλα ἀφανεῖ, καὶ τέθνηκε. Δηχθέντι δὲ ὑπὸ μυγαλῆς φάρμακον ἐκεῖνο, ἐκ τῆς τῶν τροχῶν διαδρομῆς ἡ ψάμμος ἀρθεῖσα ἐπιπλάσθη τῷ δήγματι, καὶ ἰᾶται παραχρῆμα.

περὶ ἴβεως. Κ. λη.

arborem virentem & florentem infixeris, nō longo interuallo emarceſſere differt, ſed potiùs eueſtigio exiccatur: idipſum facit in animalibus: nam ſi quod contigerit, necat.

De Mure araneo pereunte ſi in orbitam inciderit, & terram ex orbita morſui eius mederi. c. XXXVII.

fortè ἢ ἀλᾶται

Mus araneus, animal & ipſe inter naturæ è materia opera, quomodocunque aliter oberret, viuere poteſt,& par‹ ›it ei natura, niſi alius quiſpiam caſus ſuperuenerit, quo intereat: at ſi in orbitā inciderit, veluti vinculo quodam cæco tenetur, ac perit. Aduerſus morſum etiam ab ea inflictum remedio eſt arena (terra) ex totarū tranſitu ſumpta: quæ vulneri impoſita cataplaſmatis inſtar, illicò ſanat.

De Ibide, quòd nunquam egrediatur Ægyptū, & quòd ſerpentes alatas ex Arabia, & alias ex Æthiopia Ægypto imminentes prohibeant & interimant.

CAP. XXXVIII.

Hæc etiam de Ægyptia Ibide audiui. Lunæ ſacra eſt. ad lunæ rationem oua fingit, totidē ſcilicet diebus, quot illa & creſcit & decreſcit. extrà Ægyptum nunquam progreditur. Cur ex Ægypto nunquam ſe commoueat, cauſa Ægyptus eſt, vbi cæli ſtatus vuidus (νοτιώτατος, maximè Auſtrinus vel meridionalis) eſt, & luna omnium maximè ſtellarum inerrantium humida. Si quis vi atque impetu eam ab Ægypto exportet, illa quidem ex inſidiatoribus vltionem capit (vel cum magna ſua pernicie) mortem enim ſibi fame conſciſcens, raptoribus ſtudium in ſe exportanda extra Ægyptum vanum eſſe oſtēdit. Graditur autem tardo gradu, & inſtat virginis: nec eam ocyus quiſpiam ingredi videat, quàm pedetentim. Ibes nigræ anguium volucrum cateruas peſtilen

Καὶ ταῦτα δὲ ὑπὲρ τῆς Αἰγυπτίας ἴβεως προσακήκοα. ἱερὰ τῆς σελήνης ἡ ὄρνις ἐστί. τοσούτων οὖν ἡμερῶν τὰ ᾠὰ ἐκγλύφει, ὅσων ἡ θεὸς αὔξει τε καὶ λήγει. τῆς δὲ Αἰγύπτου οὔποτε ἀποδημεῖ. τὸ δὲ αἴτιον, νοτιωτάτη χωρῶν ἁπασῶν Αἴγυπτός ἐστι. καὶ ἡ σελήνη δὲ νοτιωτάτη τῶν πλανωμένων ἄστρων πεπίστευται· ἑκοῦσα μὲν οὖν οὐκ ἂν ἀποδημήσειεν ἡ ἶβις. εἰ δέ τις ἐπιθέμενος αὐτῇ τὸ καρτερὸν ἐξαγάγοι, ἥδε ἀμυνεῖται τὸν ἐπιβουλεύσαντα, εἰς οὐδὲν αὐτῷ τὴν σπουδὴν περιαγαγοῦσα. ἑαυτὴν γὰρ ἀποκτείνει λιμῷ, καὶ ἀνόνητον τὴν προθυμίαν ἀποφαίνει τῷ προῃρημένῳ. βαδίζει δὲ ἡσυχῇ καὶ κορικῶς, καὶ οὐκ ἂν αὐτὴν θᾶττον ἢ βάδην προϊοῦσαν ἴδοις. καὶ τούτων αἱ μέλαιναι τοὺς πτερωτοὺς ὄφεις ἐξ Ἀρα-

βίας εἰς Αἴγυπτον παρελθεῖν οὐκ ἐπιτρέπουσι, τῆς γῆς τῆς φίλης προπολεμοῦσαι. αἱ δὲ ἕτεραι τοὺς ἐξ Αἰθιοπίας κατὰ τὴν τοῦ Νείλου ἐπίκλυσιν ἀφικνουμένους ἀπαντῶσαι διαφθείρουσιν. ἢ τί αὖ ἐκώλυσε διὰ τὴν ἐκείνων ἐπιδημίας τοὺς Αἰγυπτίους ἀπολωλέναι;

Περὶ αἰετῶν. Κ. λθ.

Ἀκούω δέ τι καὶ γένος αἰετῶν, καὶ ὄνομα αὐτῶν χρυσαίετον ἔθεντο. ἄλλοι δὲ ἀστερίαν τὸν αὐτὸν καλοῦσιν. ὁρᾶται δὲ οὐ πολλάκις. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης αὐτὸν θηρᾶν καὶ νεβροὺς, καὶ λαγὼς, καὶ γεράνους, καὶ χῆνας ἐξ αὐλῆς. μέγιστος δὲ αἰετῶν εἶναι πεπίστευται. καὶ λέγουσί γε καὶ εἰς τοὺς Κρῆτας καὶ τοῖς ταύροις ἐπιτίθεσθαι αὐτὸν κατὰ τὸ καρτερόν. καὶ περιηγοῦνται τὸ ἔργον τὸν τρόπον τοῦτον. ὁ μὲν κεκυφὼς κάτω νέ-

ſtilentes ex Arabia intra Ægyptios fineis & ingredi prohibent, & pro terra ſibi amica propugnantes. Aliæ verò Ibes ex Æthiopia Nili alluuionibus ſerpentes Ægyptum appetẽtes conficiunt, eorũ conatibus obuiam euntes: quæ cauſa prohibet Ægyptios ex acceſſu ſerpentium perire.

De Aquila Chryſaëto vel Stellari, quæ animalia venetur. Quo dolo & ſtratagemate in Creta taurum ſternat. Illiberalitas circa cibum, &c.

CAP. XXXIX.

Aquilarum genus, quod alij Chryſaëton, alij Stellarẽ appellant, non ſæpe apparet. Ejus generis Aquilam Ariſtoteles venari ait Hinnulos, Lepores, Grues, Anſeres ex cohorte. Aquilarum maxima hæc exiſtimatur. In Creta vi tauros inuadi ab ea ſolere in hunc modum narrant. Interea Taurus ſe quum

capite prono demittit ad paſtum, ex inſidiis Aquila in ceruicem inuolans, crebras illi ac acerrimas plagas roſtro infligit: Ille tanquam furibundus incitatur, & quâ poteſt ſe in fugam confert. Et quandiu in plano & ſtabili loco fertur, ab Aquilæ moleſtia requieſcit. Ea nimitum quoad in planiciem excurrit, nihil ei negocij exhibet: ſed quieta inſiſtens, illum acerrimè obſeruat, quacũque ingreditur. Quum autem illum proximè ad præcipitem locum ac decliuem acceſſiſſe videt, explicatis in orbem alis, illius oculos tegit, & ea quæ ante pedes ſunt, nihil illum prouidentem, magna vi præcipitem agit: tũ laniatu ventrem appetens quantum ejus cupiditas fert, nullo deinde negotio præda potitur. Ab aliena præda humi ſtrata ſe continet: ſed ex ſuis laboribus gaudet, atque à communicando cum aliis ſe ſuſtinet. Poſteaquã expleta atque exatur

νέμεται ὁ ταῦρος· ὁ δὲ αἰετὸς ἐπὶ τῷ νεύοντι τοῦ ζώου καθίσας ἑαυτόν, παίει τῷ στόματι συνεχέσι τε καὶ καρτεραῖς ταῖς πληγαῖς. ὁ δὲ ὥσπερ οἰστρηθεὶς ἐξάπτεται, καὶ ᾗ ποδῶν ἔχει φυγῆς * ἅπτεται. καὶ ἕως μὲν ἐστιν εὐήλατα, ὁ αἰετὸς ἥσυχός ἐστι, καὶ ἐπιπολᾶται παραφυλάττων. ὅταν δὲ τὸν ταῦρον θεάσηται πλησίον κρημνοῦ γενόμενον, κυκλώσας τὰ πτερὰ, καὶ ὑπερτείνας αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐποίησε τὰ ἐν ποσὶ μὴ προειδόμενον κατενεχθῆναι βιαιότατα. εἶτα ἐμπεσὼν καὶ ἀναρρήξας τὴν γαστέρα ῥᾳδίως χρῆται τῇ ἄγρᾳ ἐς ὅσον ἐθέλει. Θήρας δὲ ἀλλοτρίας οὐχ ἅπτεται κειμένης· ἀλλὰ χαίρει τοῖς ἑαυτοῦ πόνοις· κοινωνίαν τε τὴν πρὸς ἄλλον ἥκιστα

al. ἄρχεται

tur

ἐνδέχεται· κορεσθεὶς δὲ, εἶτα τὸ λοιποῦ πονηρὸν ἆσθμα καὶ δυσωδέστατον καταπνεύσας, ἄβρωτα τοῖς ἄλλοις τὰ λείψανα ἐᾷ. Καὶ μέντοι καὶ ἀλλήλων ἀπῳκισμένας οἰκοῦσι καλιὰς, ὑπὲρ τοῦ μὴ διαφέρεσθαι ὑπὲρ θήρας, καὶ λυπουμένους λυπεῖν πολλάκις.

Περὶ τῆς τῶν αἰετῶν στοργῆς. Κεφ. μ.

Ην ἄρα γένος αἰετῶν καὶ πρὸς τοὺς τρέφοντας φιλόστοργον· ὡς τοῦτον καὶ ὁ τοῦ Πύρρου· τοῦτον γάρ φασι καὶ συναποθανεῖν τῷ δεσπότῃ τροφῆς ἀποσχόμενον. ἤδη δὲ καὶ ἀνδρὸς ἰδιώτου αἰετὸς τρόφιμος, καιομένου τοῦ δεσπότου, εἰς τὴν πυρὰν ἑαυτὸν ἐνέβαλεν. οἱ δὲ οὐκ ἀνδρὸς, ἀλλὰ γυναικὸς τὸ θρέμμα εἶναί φασι. Καὶ ζηλοτυπώτατον δὲ ζῷον αἰετὸς περὶ τὰ νόθα. ἐκεῖ γοῦν

turata eſt, ſua aſpiratione graui & tetra reliquias imbutas relinquit, alijs jam ad vſum ineptas. Aliæ ab aliis longiſſimè nidificant, ne ob loci propinquitatem pro præda eis ſit contendendum, & mutuæ ſuſtinendæ moleſtiæ.

De Aquila amore erga ſuos nutritores ac ſuos pullos. c. XL.

Genus Aquilarum etiam in nutritores ſuos admirabilem charitatem retinet, cujus rei exemplum eſt Aquila Pyrrhi, quam ab omni cibo ſe prorſus abſtinentem, mortuo domino ſuo immortuam fuiſſe ferunt. Quod idem alumna viri priuati feciſſe dicitur, ſeſe nimirum in medios rogos, quum dominus cremaretur, immiſiſſe: ſunt qui dicant non viri, ſed mulieris alumnam fuiſſe. Ex omnibus animalibus maximo ſtudio in fœtus ſuos exiſtit: quare

re acriter eum perſequitur, quem in nidum inuaſiſſe conſpexerit, nec inultum, impunitumq; dimittit: non tamen ad infligendam pœnam illi roſtro vtitur, ſed moderatiùs verberat, alis tantùm & vnguibus lacerat.

al. ἀπελθεῖν

De Mulli promiſcua voracitate, & quòd cadaueribus, & pollutis putidiſq; delectetur.

CAP. XLI.

Mullus piſcis edaciſſimus eſt, omnia ſibi obuia promiſcuè immodeſta quadam intemperantia helluari cupit. Horum nonnulli λεπρώδεις, quaſi Aſpratiles, appellantur, à locis quæ incolunt nomen trahentes, quæ quidem loca habent minuta & rara ſaxa, (*minuta & rara tubercula aſpera.*) crebraſq; algas, inter hæc interjectas ac intermedias, vbi ſubſidet limus vel arena. Hominum quoque & piſcium cadaueribus veſcitur; & ſordidiſſimis maleq; olentibus delectatur.

forte λιπραῖ. λιπρὰς Euſtathio ſaxũ eſt cui λεπάδες, i. patellæ innaſcũtur.

θεάσηταί τινα παρεισιόντα, τὸν ἀπελθεῖν ἀτιμώρητον οὐκ ἐπιτρέπει. παίει γὰρ τοῖς πτεροῖς αὐτὸν, καὶ τοῖς ὄνυξι λυμαίνεται, καὶ ἐπιτίθησιν οἱ πεφεισμένως τὴν δίκην. οὐ γὰρ χρῆται τῷ στόματι.

Περὶ τριγλῶν. Κ. μα.

Ἔστι δὲ θαλασσίων ζώων τρίγλη λιχνότατον, καὶ εἰς τὸ ἀπογεύσασθαι παντὸς τοῦ παρατυχόντος ἀναμφιλόγως, ἀφειδέστατον. καί τινες καλοῦνται λεπρώδεις αὐτῶν, σπάσασαι τὸ ὄνομα ἐκ τῶν χωρίων, ἃ τρέφει, τὰς πέτρας ἔχει λεπτὰς καὶ ἀραιὰς, καὶ φυκία μέσα τούτων δασέα, καί που καὶ ὑποκάθηται πηλὸς ἢ ψάμμος. φάγοι δ᾽ ἂν τρίγλη καὶ ἀνθρώπου νεκροῦ καὶ ἰχθύος. φιληδοῦσι δὲ μᾶλλον τοῖς μεμιασμένοις καὶ κακόσμοις.

De

Περὶ ἱεράκων. κ. μβ.

Θηρατικοὶ καὶ μάλα γε ἰσχυρὸν, καὶ οὐδέν τι μεῖον τῶν ἀετῶν ἱέρακές εἰσιν. ἡμερώτατοι δὲ ὀρνίθων πεφύκασι, καὶ φιλανθρωπότατοι, τὸ μέγεθος αὐτῶν οὐκ ὄντες ὀλιγώτεροι. ἀκούω δὲ ὅτι ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ ἀνθρώποις εἰσὶ σύνθηροι ἐν ταῖς † ἑλείαις ἄγραις. καὶ ὁ τρόπος· οἱ μὲν ἄνθρωποι τὰ δίκτυα ἁπλώσαντες ἡσυχάζουσιν. οἱ δὲ ἱέρακες ὑπερπετόμενοι, καὶ φοβοῦσι τοὺς ὄρνις, καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὰς τῶν δικτύων περιβολάς. τῶν οὖν ἡρημένων οἱ Θρᾷκες μέρος ἀποκρίνουσι καὶ ἐκείνοις, καὶ ἔχουσι καὶ αὐτοὺς πιστούς· μὴ δράσαντες δὲ τοῦτο, ἑαυτοὺς τῶν συμμάχων ἐστέρησαν. Μάχεται δὲ ὁ τέλειος ἱέραξ καὶ πρὸς

De Accipitris ingenio, quomodo Thracum aucupia iuuet, qua animalia inuadat: deq; eius religione in hominem mortuum, & abſtinentia circa potum.

CAP. XLII.

Accipitres non minus quàm Aquilæ ad aucupandum habiles, neque magnitudine Aquilis inferiores, de *al. ἑλίοις* auibus longè hominum ſtudioſiſſimi mãſuetiſſimiq; habentur. Eos in Thracia auditione accepi ad hanc rationem cum hominibus per paludes ſocietatem aucupandi coire: homines explicatis retibus quieſcere, accipitres autem ſuperuolantes exterrere aues, ac intra retia compellere. Thraces, ſi quas ceperint aues, cum accipitribus partiri, eosq; tum ad aucupij ſocietatem fidos habere: Sin cum his earum partem quas ceperint auium, non communicauerint, diſſociari atque diſtrahi. Iuſtæ magnitudinis accipiter & integræ ætatis cum vulpibus pu-

gnaciter certat, & ſæpenumero cõtra aquilas & vultures pugnat: à cordibus tãquam ſacro quodam initiatus ſe ſuſtinet. Hominem mortuum ſi inhumatum perſpexerit, injecta gleba humare dicitur: etſi illũ hoc ipſum Solon, ſicut Athenienſeis, non facere inſtituerit. Potu etiam abſtinet, ſi vnus tantùm aquam in ſulcum deriuet: quòd ſanè exiſtimet illi vnico homini incommodare, ſua nimirum potione aquam ex illius vſu auferens. Sin plures homines irrigant, videns affluentis aquæ copiam, velut ab eis inuitatus libenter bibit.

εἰ ᾗ σώματος ἄψιτω videtur abundare: deinde legendum, μένει ᾗ ἄγευστος &c.

ἀλώπεκα, ἐ πρὸς ἀετὸν ϗ γυπὶ μάχεται πολλάκις. Καρδίαν ᾗ οὐκ ἂν φάγοι ποτὲ ἱέραξ, τελεστικὸν δήπου δρῶν ϗ μυστικὸν ἐκεῖνο τοῦτο. νεκρὸν ᾗ ἄνθρωπον ἱέραξ ἰδὼν, ὡς λόγος, πάντως ἐπιβάλλει γῆς τῷ ἀτάφῳ. ϗ τοῦτο μὲν οὐ κελεύει αὐτῷ ὁ Σόλων, ὡς Ἀθηναίους ἐκέλευσε δρᾶν. †Εἰ ᾗ σώματος ἄψηται, μένει ἄγευστος καὶ ποτοῦ, ἐὰν εἰς αὔλακα ἐποχετεύῃ εἷς ἄνθρωπος. πεπίστευκε γὰρ αὐτὸν ποτίμου ζημιοῦν, ὑφαιρούμενος ἐκ τῆς ἐκείνου χρείας ὕδωρ. εἰ ᾗ πλείους ἐπάρδοιεν, ἀφθονίαν τοῦ ῥεύματος ὁρῶν, ὡς φιλοτησίας τινὸς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνει, καὶ πίνει ἡδέως.

De Accipitribus tinnunculis & montanis, quantopere ament fœminas. Accipitres ſyluaticæ lactucæ ſucco oculis ſuis mederi, &c. Quomodo vere ex Ægypto in quaſdam inſulas demigrent.

Περὶ ἱεράκων ϗ πάλιν.

Κεφ. μγ.

CAP. XLIII.

Ἔστι φῦλον ἱεράκων, ὃ καλεῖται κεγχρηΐς, καὶ

Accipitrum genus, quod nominatur Cenchris,

ποτοῦ δέεται οὐδὲ ἕν. ὀρείτης δὲ γένος ἄλλο αὐτῶν. καὶ ἕκαστός ἐστι δεινῶς φιλόθηλυς, καὶ ἕπεται κατὰ τοὺς δυσέρωτας, οὐδὲ ἀπολείπεται. εἰ δὲ ἡ γυνὴ ἀπέλθοι που παραλαθοῦσα, ὅδε ὑπεραλγεῖ, καὶ βοᾷ, καὶ ἔοικε λυπουμένῳ ἐρωτικῶς εὖ μάλα. Καμόντες δὲ τὴν ὄψιν ἱέρακες, διὰ τῶν αἱμασιῶν ἴασι, καὶ τὴν ἀγρίαν θριδακίνην ἀνασπῶσι, καὶ τὸν ὀπὸν αὐτῆς πικρὸν ὄντα ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν αἰωροῦσι τῶν σφετέρων, καὶ λειβόμενον δέχονται, καὶ τούτῳ αὐτοῖς ὑγείαν ἐργάζεται. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς ἰατροὺς χρῆσθαι τῷδε τῷ φαρμάκῳ ἐς τὴν χρείαν τῶν καμνόντων τὴν αὐγήν, καὶ ἐκ τῶν ὀρνίθων ἡ ἴασις κέκληται. καὶ οὐκ ἀρνοῦνται μαθηταὶ ἀκούοντες ὀρνίθων οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ὁμολογοῦσι. Λέγεται

chris, nulla eget potione. Eſt & alterum genus, montanum cognominant, vtrumq; ardenti in fœminas amore inflãmatur, moreq; hominum amatoria leuitate flagrantiũ, ſemper ſectando eas in oculis fert. Si quò clàm fœmina abſceſſerit, ex eo maximum capit dolorem, & clangorem fundit: vtq; homines vehementer amantes ex amore vexãtur, perinde amatoriis moleſtiis affligitur. Quum ex oculis laborat Accipiter, circa ſæpes ſyluaticam lactucam euellit: ejuſq; acerrimũ ſuccum expreſſum ſuis oculis inſtillans, ad ſanitatẽ reſtituitur. Hoc vei medicamento ad ſanandos oculorum dolores medici dicuntur, vnde & collyria Hieracia. i. Accipitraria cognominãtur. Vnde videre licet homines ſe auium diſcipulos profiteri, atque etiam præ ſe ferre non vereti. Sacrilegum olim

Delphis, quum in eum incurriſſet Accipiter, ejus caput conuellens, indicauit. Item nothi Accipitres eſſe credũtur, ſi conferantur generi Aquilarũ. Ineunte vêre Ægyptij accipitres deligunt ex omnibus duos ablegandos ad ſpeculãdas inſulas quaſdam deſertas quæ Libyæ adjacent. Ii autem vbi reuerterint, præeuntes eò alios deducunt. Interea Libyes pro peregrinatione illorum feſtum agunt, nihil enim ab eis læduntur. Quum ad eas inſulas peruenerunt, quas illi duo ſpeculati commodiores præ cæteris ſibi judicarunt: hîc in multa quiete & tranquillitate pariunt, & excludũt, paſſeresq; & columbas venantur: pullos cum magna redundãtia alunt, deindeq; firmos ad volandum in

δὲ καὶ θεοσύλην ἐν Δελφοῖς ἐλέγξαι ποτὲ ἱέρακα, ἐμπίπτοντά τε αὐτῷ, καὶ παίοντα τὴν κεφαλήν. Πιστεύονται δὲ εἶναι ἱέρακες καὶ νόθοι, ἀνακραθέντες πρὸς τὰς τῶν ἀετῶν φυλάς. Ἦρος δὲ ἀρχομένου οἱ ἐν Αἰγύπτῳ τῶν ἁπάντων δύο προαιροῦνται, καὶ ἀποστέλλουσι κατασκεψομένους νήσους τινὰς ἐρήμους, ὅσαι παροικοῦ τῆς Λιβύης πρόκεινται. εἶτα ὑποστρέφουσιν οὗτοι, καὶ ἡγοῦνται τῆς πτήσεως τοῖς ἄλλοις. οἱ δὲ ἐκόντες ἑορτὴν ὑπὲρ τῆς ἀποδημίας τοῖς ἐν Λιβύῃ παρέχουσι· σίνονται γὰρ οὐδέν. παρελθόντες δὲ εἰς τὰς νήσους, ἃς οἱ πρῶτοι θεασάμενοι τῶν ἄλλων ἐπιτηδειοτέρας σφίσιν ἔκριναν, ἐνταῦθα κατὰ πολλὴν τὴν γαλήνην τε καὶ τὴν ἡσυχίαν ἀποτίκτουσι, καὶ ἐκγλύφουσι· καὶ θηρῶνται στρουθοὺς καὶ πελειάδας, καὶ τοὺς νεοττοὺς ἐν ἀφθόνοις ἐκτρέφουσιν· εἶτα ἤδη παγέντας καὶ ἐκπτησίμους

γεγηρακότας παραλαβόντες εἰς τὴν Αἰγύπτον ἀπάγουσιν, ὡς πρὸς εἰς οἰκεῖα πατρῷα, τὰς ἐν τοῖς συντρόφοις χωρίοις διατριβάς.

Ægyptum abducunt, tanquam ad paternas ſedes.

Περὶ τῶν ἰχθύων, οὓς καλοῦσιν ἰουλίδας. Κ. μδ.

De Iulidibus piſcibus, quòd veneno non careant: & quòd natantibus morſu infeſtiſſimæ ſint. C. XLIIII.

Αἱ ἰουλίδες ἰχθῦς εἰσι πέτραις ἔντροφοι, καὶ ἔχουσιν ἰοῦ τὸ στόμα ἔμπλεων. καὶ ὅτου ἂν ἰχθύος ἀπογεύσωνται, ἄβρωτον ἀπέφηναν αὐτόν. ἤδη δὲ καὶ ἁλιεῖς ἡμιβρῶται καρίδι περιτυχόντες, καὶ ἑαυτῶν ὑπὸ πενίας ἀξιώσαντες τὸ θήραμα ἄπρατον, εἰ ἀπογεύσαιντο αὐτοῦ, κλονοῦνται τὴν γαστέρα καὶ στρέφονται. λυποῦσι δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὑφαλοθηρίαις ὑποδυομένους τε καὶ νηχομένους, πολλαὶ καὶ θηκτικαὶ προσπίπτουσαι, ὡς αὐτόχρημα ἐπὶ τῆς γῆς αἱ μυῖαι· καὶ δεῖ σοβεῖν αὐτάς, ἢ κολάζεσθαι ἐσθιόμενον.

Iulides piſces ſaxatiles ſũt, quibus os ſceleratiſſimi veneni refertũ eſt. quécũque piſcé deguſtarũt, inhabilé ad edendũ, pernicioſumq; ei qui poſtea guſtauerit, efficiunt. Piſcatores quum Squillam quã media ex parte Iulides exediſſent & confeciſſent, ſine vllo pretio parabilẽ offendiſſent, eamq; inopia preſſi guſtare ingreſſi eſſent, illorum aluos vehementes cruciatus exceperunt. In piſcatu vrinatores & natatores infeſtiſſimè perſequuntur, ac vt terrenæ muſcæ mordicus premũt, ſimiliter Iulides freq̃ẽtes in eos quos dixi incurrentes, morſu affligunt: quas repellere neceſſe habent, aut ab his demorſi, cruciabun-

buntur. in iis verò repulſandis totus vrinãdi & natandi labor perit.

De Leporis marini veneno & ſpecie.

CAP. XLV.

Lepus marinus mortem ſæpe infert: aut, ſi nihil aliud, ventrem acerrimis doloribus torquet. (*partum abigit, ſtomachum diſſoluit, vt Gillius addit*) In cœno enim gignitur, & ſæpe vnà cum Apuis capitur. ſpecie Cochleæ tegmine nudatæ cernitur.

ἐστὶν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀχολίας ἀπόλωλε τὸ ἔργον.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λαγὼ.

Κεφ. με.

Λαγὼς δὲ θαλάττιος βρωθεὶς καὶ θάνατον ἤνεγκε πολλάκις. πάντως δὲ τὴν γαστέρα ὀδυνήσει. τίκτεται γὰρ ἐν πηλῷ. καὶ οὐκ ὀλιγάκις δὲ ταῖς ἀφύαις συναλίσκεται. εἴη δ' ἂν κατὰ τὴν κοχλίαν γυμνὸν τὸ εἶδος.

De Vulturibus: veſci eos cadaueribus. prælia & ſtrages præſentire. omnes eſſe fœminas, ex vento concipere, non oua ſed pullos ſtatim parere. Ægyptios inter hos & Aquilas medios, mares eſſe, &c.

Περὶ γυπῶν. Κ. μϛ.

Γὺψ νεκρῷ πολέμιος, ἐσθίει γοῦν ἐμπεσὼν ὡς ἐχθρόν· καὶ φυλάσσει τεθνηξόμενον, καὶ μέντοι καὶ ταῖς ἐκδήμοις στρατιαῖς ἕπονται γῦπες, καὶ μάλα μαντικῶς ὅτι γε εἰς πόλεμον χωροῦσιν εἰδότες. καὶ ὅτι μάχη πᾶσα ἐργάζεται

CAP. XLVI.

In hominum cadauera Vultures infeſtiſſimi feruntur, in quæ incurrentes tanquam hoſtilia inuadunt: ac hominem vicinum ad moriendum quando ſupremum vitæ diem agat, diligenter obſeruant. Expeditos in bellum exercitus præſenſione quadam conſequuntur, planè ſcientes & quòd ad bellum proficiſcuntur, & quòd omnis

νεκροὺς. καὶ τοῦτο ἐγνωκότες. γῦπα δὲ ἄρρενα οὔ φασι γενέσθαί ποτε, ἀλλὰ θηλείας ἁπάσας. ὅπερ ἐπιστάμενα τὰ ζῷα, καὶ ἐρημίαν τέκνων δεδιότα, εἰς ἐπιγονὴν τέκνων τοιαῦτα δρᾷ. ἀντιπρόσωποι τῷ νότῳ πέτονται· εἰ δὲ μὴ ἢ νότος, τῷ εὔρῳ κεχήνασι, καὶ τὸ πνεῦμα εἰσρέον πληροῖ αὐτὰς καὶ κύουσι τριῶν ἐτῶν. Λέγουσι δὲ νεοττιὰν μὴ ὑποπλέκειν γῦπας. τοὺς δὲ αἰγυπιοὺς ἐν μεθορίᾳ γυπῶν ὄντας καὶ ἀετῶν, εἶναι καὶ ἄρρενας, καὶ τὴν χρόαν πεφυκέναι μέλανας. καὶ τούτων μὲν ἀκούω καὶ νεοττιὰς δείκνυσθαι. γῦπας δὲ μὴ ὠὰ τίκτειν † πίπτουσι, νεοττοὺς δὲ ὠδίνειν. καὶ ὡς ἀπὸ γονῆς κατάπτεροί εἰσι καὶ τοῦτο ἤκουσα.

Περὶ Ἰκτίνων. Κ. μζ.

Ἰκτῖνες εἰς ἁρπαγὴν ἀφειδέστατοι. οἱ δὲ, εἰ δέοι,

omnis pugna ſtrages edere ſolet. Vulturem non naſci marē aiunt, ſed fœminas omnes generari: quam rem non ignorantes hæ beſtiæ, pullorumq́; ſolitudinem ac inopiam timentes, ad gignendos pullos talia machinātur. Aduerſæ Auſtro volant: vel ſi Auſter non ſpirat, ad Eurum ve ntum oris hiatu ſe pandunt: ſpiritus venti influens, ipſas implet. Dicūt Vultures non nidificare: Aegypios verò, qui ſunt medij inter Vulturum genus & Aquilarum, eſſe tum mares, tum nigros colore, quorum quidem nidos reperiri audio. Vultures etiam oua non excludere, ſed pullos potiùs parere, πίπτουσι eosq́; ſtatim à partu volatiles eſſe intellexi.

De Milui rapacitate qui tamen Ioui ſacrificatis abſtineat, & de Harpe. c. XLVII.

Miluus, in rapinas faciendas eminentiſſimus, ſi ſuperior extiterit,

terit, carnes è macello rapaciſſimè aufert. eas verò quæ Ioui ſacrificatæ fuerint, nunquam attingit. Harpa auis montana impetens animantium oculos effodit.

De Coruis Ægyptijs, quomodo ſe vlciſcantur à nauigantibus, à quibus cibum fruſtrà petierint. Et de Libycis, quomodo quum aqua in vaſis inferior eſt quàm roſtro contingere poſſint, calculis immiſſis eam eleuent.

CAP. XLVIII.

Aegyptij Corui, Nilum accolentes, nauigantibus quaſi ſupplices primùm eſſe videntur, ſibi quippiam largiri efflagitantes. quòd ſi quid eis dono detur, petere ceſſantes, nihil moleſti ampliùs ſunt: ſin autem horum quæ poſtularint nihil impetrauerint, collecti in nauis roſtro inſidentes, funes arrodunt, ac vincula conſcindunt. Corui Libyci ſeſe inclinantes roſtrorū adūcitatem quoad ejus poſſunt in vaſa intrudūt, atq; inferunt:

τῶν μὲν ἐξ ἀγορᾶς ἐμποληθέντων κρεαδίων ἐὰν γένωνται κρατίους, ἥρπασαν προσπεσόντες· τῶν δὲ ἐκ τῆς τοῦ Διὸς ἱερουργίας, οὐκ ἂν προσάψαιντο. ἡ δὲ ὄρειος ἅρπη τῶν ὀρνίθων προσπίπτουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφαρπάζει.

Περὶ κοράκων Αἰγυπτίων καὶ Λιβύων. κεφ. μη.

Κόρακες Αἰγύπτιοι ὅσοι τῷ Νείλῳ προσδιαιτῶνται, τῶν πλεόντων τὰ πρῶτα ἐοίκασιν ἱκέται εἶναι, λαβεῖν τι αἰτοῦντες. καὶ λαβόντες μὲν, ἡσυχάζουσιν· ἀτυχήσαντες δὲ ὧν ᾔτουν, συμπέτονται. καὶ ἑαυτοὺς καθίσαντες ἐπὶ τὸ κέρας τῆς νεὼς, τῶν σχοινίων ἐσθίουσί τε καὶ διατέμνουσι τὰ ἅμματα. Λίβυες δὲ κόρακες ὅταν οἱ ἄνθρωποι φόβῳ δίψους ὑδρευσάμενοι πληρώσω-

quæ

σι τὰ ἀγγεῖα ὕδατος, καὶ κατὰ τῶν στεγῶν θέντες ἐάσωσι τοῦ ἀέρος τὸ ὕδωρ φυλάττειν ἄσηπτον, ἐνταῦθα, εἰς ὅσον μὲν αὐτοῖς τὰ ῥάμφη κάτεισιν, ἐγκύπτοντες χρῶνται τοῦ ποτοῦ· ὅταν δὲ ὑπολήξῃ, ψήφους κομίζουσι καὶ τῷ στόματι καὶ τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐμβάλλουσιν ἐς τὸν κέραμον. καὶ αἱ μὲν ἐκ τοῦ βάρους ὠθοῦνται, καὶ ὑφιζάνουσι· τό γε μὴν ὕδωρ θλιβόμενον ἀναπλεῖ· καὶ πίνουσιν εὖ μάλα δαιμονίως οἱ κόρακες, εἰδότες φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ δύο σώματα μίαν χώραν μὴ δέχεσθαι.

Επ περὶ κοράκων. Κ. μθ.

Λέγει Ἀριστοτέλης εἰδέναι τοὺς κόρακας διαφορὰν γῆς εὐδαίμονός τε καὶ λυπρᾶς. καὶ ἐν μὲν τῇ

quæ homines ſitis metu aqua compleuerāt, ac ſupra tecta ad ſeruandum aduerſus putredinem aëris beneficio aquam poſuerant, itaque potione fruuntur. Quū verò aquam inferiorem quàm roſtro attingere queant, eſſe vident, calculos ore & vnguibus apportātes, in vaſa inferunt. atque calculi quidem in fundum detruduntur ac deſident. aqua verò de vaſis fundo ex ſubſidentium occupatione calculorum alleuata, ſuperiorem vaſis vacuitatem replet. qua ſolerti machinatione Corui aquā contingētes potione referciuntur: non ignorantes, quæ ſunt penitus in media philoſophia recondita atque abdita, vnū & eundem locum duo corpora capere non poſſe.

De ijſdem, quòd in fœcundis agris gregatim, in ſterilibus bini volare ſoleant. Et quòd pullos educatos mox expellant. c. XLIX.

Quantum cum ſterili ferax ager differat, planè noſcunt corui, vt tradit Ariſtoteles. In vberrimo

rimo enim gregatim feruntur, per ſterilem agrũ & infructuoſum bini volare aſſolent. Fœtus ſuos enutritos, acriter inſectantur, nidoq; expellunt. Quamobrem pulli deinceps ea quæ ſunt ad viuendum neceſſaria inquirunt, genitoresq; ſuos minimè alunt.

Gobij, Draconis & Hirundinis piſcium puncturá eſſe venenoſam: Paſtinacæ etiam lethalem. c. L.

Venenũ piſces quidam pungendo immittunt, non tamen lethale, vt Gobius, Draco ſiue Araneus, & Hirundo. Paſtinacæ verò radius illicò occidit. Refert Leonides Byzantius, hominem quẽdam piſcium naturæ prorſus ignarum, quum è reti paſtinacam rapuiſſet, conjectam in ſinum occultaſſe, Paſſerem eſſe arbitratum: & veluti rem pretioſam ac vendibilem nactum, vt lateret, abiuiſſe: piſcem

παμφόρῳ τε καὶ πολυφόρῳ κατά τε ἀγέλας καὶ πλήθη φέρεσθαι. ἐν δὲ τῇ ἀγόνῳ καὶ στερίφῃ, κατὰ δύο. Τούς γε μὴν νεοττοὺς τοὺς ἐκτραφέντας διώκουσι, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἕκαστος καλιᾶς φυγάδας ἀποφαίνουσιν· ὑπὲρ ὅτου τροφὰς μαστεύουσι, καὶ τοὺς γειναμένους σφᾶς μὴ ἐκτρέφουσι.

Τίνες τῶν ἰχθύων ἰὸν ἔχουσι. Κεφ. ν.

Ὑπονύξαντες ἰὸν ἀφιᾶσιν ἰχθύων κωβιός, καὶ δράκων, καὶ χελιδών· οὐ μὴν εἰς θάνατον. ἡ τρυγὼν δὲ ἀποκτείνει παραχρῆμα τῷ κέντρῳ. καὶ λέγει Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος· ἰχθύων φύσεώς τε καὶ χρείας ἄπειρον ἄνθρωπον, ἁρπάσαντα ἐκ δικτύου τρυγόνα, ᾤετο δὲ ἄρα ὁ δυστυχὴς ψῆτταν εἶναι, ὡς εἶχε φέροντα ἐπὶ κόλπον ἐμβαλεῖν καὶ βαδίζειν ἵνα λήθῃ, ὡς δὴ ἀγαθὸν εὑρών.

verò

εἶτα δὲ εἰς ἐμπολὴν κερδαλέον ἑαυτῷ ἔχων ἅρπαγμα. ἡ δὲ ἄρα ἤλγησε πιεζομένη, καὶ παίει τῷ κέντρῳ διείρασα, καὶ ἐξέχει τοῦ δυστυχοῦς κλέπτου τὰ σπλάγχνα. καὶ ἔκειτο παρὰ τῇ τρυγόνι νεκρὸς ὁ φὼρ, ἐναργὴς ἔλεγχος ὧν οὐκ εἰδὼς ἔδρασεν.

περὶ τῆς τῶν κοράκων τόλμης. Κεφ. να.

Ο κόραξ, οὐκ αὖ αὐτὸν εἰς τόλμαν ἀθυμότερον εἴποις τῶν ἀετῶν. ὁμόσε γὰρ καὶ αὐτὸς τοῖς ζώοις χωρεῖ· οὐ μέντοι τοῖς βραχυτάτοις, ἀλλ' ὄνῳ τε καὶ ταύρῳ. κάθηται γὰρ κατὰ τῶν τενόντων, καὶ κόπτει αὐτούς. πολλῶν δὲ καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξεκόψεν ὁ κόραξ. Μάχεται δὲ καὶ ὄρνιθι ἰσχυρῷ τῷ καλουμένῳ αἰσάλωνι. καὶ ὅταν θεάσηται ἀλώπεκι μαχόμενον, τιμωρεῖ· φίλος γὰρ ἐκείνῃ

veró compreſſum doluiſſe, & aculeo miſeri furis ventrem adeò vulneraſſe, vt inteſtinis effuſis mortuus inueniretur, & cum eo piſcis. vnde quidnam imprudens ille patraſſet facilè cõjectari potuit.

De Corui audacia contra magna etiam animalia, & cõtra aſalonem auem: deq́ amicitia eius cum vulpe. Varias eius voces eſſe: æſtate propter alui fluxum humidis cum abſtinere. CAP. LI.

Coruus Aquilæ nihil de animo concedit, quominus quàm hæc audax ſit. nõ enim contra puſilla tantùm animalia venire audet, ſed & contra Aſinos & Boues pugnat: quorum in ceruicibus confidens, eos percutit, ac multorum effodit oculos. Cum aue etiam robuſta Aeſalone decertat. Hanc ſi contra Vulpem pugnare animaduerterit, ſubſidio ei venit, amicitia adductus quæ illi cũ Vulpe intercedit, at-

que vlciſcitur. Maximè omnium auium multos clangores & varias voces fundit. nam inſtitutus etiã humanam vocem mittit. Locutio quidem eius alia quædam eſt ludentis, alia longè ſeriò agentis. Si enim quod pertineat ad deũ agit, hîc tibi ſacrum quippiam & diuinationis plenum loquitur. Aeſtiuo tẽpore quòd alui relaxatione ſe laborare planè ſciat, idcircò ab humidis alimẽtis ſe continet.

De Animalium differentiis ſecundùm partum. c. LII.

Ariſtoteles auctor eſt animalium alia viuos fœtus, alia oua, alia vermes parere. Viuos fœtus, vt homines, & quæcunque animalium pilis teguntur: & ex aquatilibus cetacea, quæ branchiis carent, & fiſtulas habent, vt delphinus & balæna.

De Bobus in Myſia &

νην ἔχει τινὰ φιλίαν. ἔστι δὲ ἄρα πολυκλαγγότατος τῶν ὀρνίθων καὶ πολυφωνότατος. μαθὼν γὰρ καὶ ἀνθρωπίνην προΐησι φωνήν. φθέγμα δὲ αὐτοῦ παίζοντος μὲν, ἄλλο σπουδάζοντος δὲ, ἕτερον. εἰ δὲ ἀποκρίνοιτό τι ἐκ τοῦ θεοῦ, ἱερὸν ἐνταῦθα καὶ μαντικὸν φθέγγεται. Ἴσασι δὲ διὰ τοῦ θέρους ἐνοχλούμενοι ῥύσει γαστρὸς, καὶ διὰ ταῦτα ἑαυτοὺς ὑγρᾶς προφῆς [illegible] φυλάττουσι.

περὶ ζώων ἰδιότητες ἐν τοῖς τόκοις. Κεφ. νϛ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τῶν ζώων τὰ μὲν ζωοτόκα εἶναι, τὰ δὲ ᾠὰ τίκτειν, τὰ δὲ σκώληκας. καὶ ζῷα μὲν ἀνθρώπους γεννᾷν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τριχῶν ἐστιν ἐπήβολα· καὶ τὰ κητώδη τῶν ἐνύδρων. λέγω δὲ τὰ μὲν αὐλὸν, τὰ δὲ βράγχια οὐκ ἔχειν· οἷον δελφῖνα καὶ φάλαιναν.

Περὶ τῶν ἐν Μυσοῖς βοῶν.

Κεφ.

Κεφ. νγ.

Μυσοῖς ἄγουσιν ἄχθη βόες, καὶ κεράτων ἄμοιροί εἰσιν. λέγεται δὲ τὴν ἀγέλην ἀκίρων ὁρᾶν. † οὐκ ἔστι φασὶ κρύος, ἀλλὰ τῶν βοῶν τῶνδε ἰδία φύσις· καὶ τὸ μαρτύριον † παρὰ πόδας· γίνονται γὰρ καὶ κεράτων ἐν Σκύθαις οὐκ ἀγέραστοι βόες. ἐγὼ δὲ ἀκούω λέγοντός τινος ἐν συγγραφῇ, καὶ μελίττας Σκυθίδας εἶναι. ἐπαΐειν * τι τοῦ κρύους οὐδέν. καὶ μέντοι καὶ πιπράσκειν εἰς Μυσοὺς κομίζοντας Σκύθας, οὐκ ὀθνεῖον σφίσιν, ἀλλ' αὐθιγενὲς μέλι, καὶ κηρία ἐπιχώρια. εἰ δὲ ἐναντία Ἡροδότῳ λέγω, μή μοί τις ἀχθέσθω· ὁ γὰρ τοιαῦτα † ποιῶν, ἱστορίαν ἀποδείκνυσθαι, ἀλλ' οὐκ ἀκοὴν ᾄδειν ἔφατο ἡμῖν ἀβασάνιστον.

Mysorum boues onera ferre, & cornibus carere, Scythicos non item. Apes etiam in Scythia eſſe, & mel colligi. c. LIII.

Apud Myſos boues onera vehunt, cornuum expertes totis etiam gregibus. cuius rei cauſa non in frigiditatem, ſed peculiarem naturæ vim reijcienda eſt. Argumentum in promptu eſt. nam in Scythia quoque boues cornibus non carent. Et memini quendam literis mandaſſe, apiculas etiam in Scythia nihil offendi frigore: & Scythas mel non externum, ſed vernaculum & indigenas fauos venum deportare ad Myſos. Nec mihi moleſtus quiſpiã eſſe debebit, quòd contrà ſcribam atque Herodotus. Nam qui hæc retulit, hiſtoriam ſuam ſe afferre teſtatus eſt, non incertam (vt Herodotus) famam decãtare.

al. οὐκέτι διὰ κρύος,

al. κατὰ

al. δὲ

al. εἰπών,

Περὶ τῆς τῶν σκάρων τροφῆς. Κ. νδ.

De Scarorum ruminatione. c. LIIII.

De marinis piſcibus ſolum Scarum, cibum pecoris inſtar ad os reuocare & ruminare audio.

De Muſteli partu.

CAP. LV.

Muſtelus in mari ore parit, & fœtum eodem denuo recipit, redditq; eadem via viuum & incolumem.

ἀλ. αὐτῶν

De Murium iecore cum luna creſcente & decreſ.ente: deq; generatione murium & ranarũ è cœno. C. LVI.

A coitu recreſcente luna, muris jecuſculum mirabilẽ in modum ſibi fibram quotidie quandam progignit, vſque ad plenam lunam. Deinde luna decreſcente fibræ pariter decreſcunt, ac in vnum corpus extenuatæ paulatim euaneſcũt. In Thebaide quum grandine pluit, mures in terra apparere audio, qui partim etiam

Τῶν θαλαττίων πυνθάνομαι μόνον τὸν σκάρον τὴν τροφὴν ἀναπλέκουσαν ἐπισθίειν· ὥσπερ οὖν καὶ τὰ βληχητά, ἃ δὴ καὶ μαρυκᾶσθαι λέγουσι.

Περὶ γαλεοῦ. Κ. νε.

Ὁ γαλεὸς ὠδίνει διὰ τοῦ στόματος ἐν τῇ θαλάττῃ, πάλιν τε εἰσδέχεται τὰ βρέφη, κἀνεμεῖται ταῖς αὐταῖς ὁδοῖς ζῶντα καὶ ἀπαθῆ.

Περὶ τοῦ τῶν μυῶν ἥπατος. Κεφ. νϛ.

Μυὸς ἧπαρ, καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς τε καὶ παραδόξως, τῆς μὲν σελήνης αὐξανομένης λοβὸν ἑαυτῷ τινα ἐπιτίκτει ὁσημέραι μέχρι διχομηνίας· εἶτα αὖ πάλιν ὑπολήγει μειουμένου τοῦ μηνὸς τὸν ἴσον λοβὸν ὑπαφανίζον, ἔστ' ἂν εἰς ἓν σῶμα καταλιωθῇ ἀνείδεον. ἀκούω δὲ ἐν τῇ Θηβαΐδι χαλάζης πεσούσης ἐπὶ τῆς γῆς ὁρᾶσθαι μῦς, ὧν τὸ μὲν πηλός

λός ἐστιν ἔτι, τὸ δὲ σὰρξ ἤδη. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἐκ τῆς Ἰταλικῆς Νέας πόλεως ἐλαύνων εἰς Δικαιαρχίαν ὕσθην βατράχοις· καὶ τὸ μὲν μέρος αὐτῶν τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ εἷρπε, καὶ δύο πόδες ἦγον αὐτό· τὸ δὲ, ἐπεσύρετο ἔτι ἄπλαστον, καὶ ἐῴκει ἔκ τινος ἰλύος ὑγρᾶς συνεστάναι.

Ὅτι ἐκ βοῶν μέλιτται τίκτονται.

Κεφ. νζ.

Τὸ τῶν βοῶν ἄρα πάγχρηστον ἦν γένος, καὶ ἀνθρώποις ζῶον λυσιτελέστατον, καὶ εἰς γεωργίας κοινωνίαν, καὶ εἰς ἀγωγὴν φόρτου διαφόρου, καὶ γάλακτος ἐμπλῆσαι βοῦς ἀγαθόν ἐστι, καὶ βωμοὺς κοσμεῖ, καὶ ἀγάλλει πανηγύρεις, καὶ πανθοινίαν παρέχει. καὶ ἀποθανὼν δὲ βοῦς γενναῖόν τι χρῆμα καὶ ἀξιέπαινον. μέλιτται γοῦν ἐκ τῶν ἐκείνου λειψάνων

nunc cœnũ limoſum, partim jam caro exiſtunt. Memini etiam ego in itinere ex Neapoli Italica Dicæarchiam verſus ranis pluiſſe, quarum anterior pars binis innixa pedibus repebat, poſterior adhuc informis & tanquam è cœno humido coalita trahebatur.

De Boum multiplici vſu, quodq; Apes etiã ex eorum cadaueribus procreentur.

CAP. LVII.

Genus Bubulũ plurimas commoditates habet. homines enim ex eo infinitis cõmodis afficiuntur. Primum cum hominibus boum ſocietas rei ruſticæ, & vectionis variorum onerum communitas intercedit. deinde lactis magna vtilitas ex Boue percipitur, aræ exornantur, ac hominum conuentibus epulum copioſiſſimum præbetur. Bos etiam mortuus generoſa quædam res, & dignitatis plena exiſtimanda

 da

da eſt: quòd apes ex illius reliquiis enaſcuntur, animalia operoſiſſima, & mellis fructum vtiliſſimum ſuauiſſimumq; homini comparantia.

ἐκφύονται, ζῶον φιλεργότατον, καὶ τῶν καρπῶν τὸν ἄριστόν τε καὶ γλύκιστον ἀνθρώποις παρασκευάζον, τὸ μέλι.

FINIS LIB. II.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον γ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM *natura* liber III.

De Maurorũ Leonibus, quòd ſermonem ipſorum intelligant, (vtpote catuli olim ab eis nutriti) & domos adeant: vnde à viro, ſi adſit, vi prohibeantur: ſi abſit, à muliere, increpatorijs & pudorem excitantibus verbis. CAP. I.

Περὶ τῶν Μαυρουσίων λεόντων. Κεφ. α.

Leo

Μαυρουσίῳ δὲ ἀνδρὶ ὁ λέων καὶ ὁδοῦ κοινωνεῖ, καὶ πίνει τῆς αὐτῆς πηγῆς ὕδωρ.

Ἀκούω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν Μαυρουσίων οἱ λέοντες φοιτῶσιν, ὅταν αὐτοῖς ἀπαντήσῃ ἀθηρία, καὶ λιμὸς αὐτοὺς ἰσχυρὸς περιλάβῃ· καὶ ἐὰν μὲν παρῇ ὁ ἀνήρ, ἀνείργει τὸν λέοντα καὶ ἀναστέλλει, διώκων ἀνὰ κράτος. Ἐὰν δὲ ὁ μὲν ἀπῇ, μόνη δὲ ἡ γυνὴ καταλειφθῇ, λόγοις αὐτὸν ἐντρεπτικοῖς ἴσχει τοῦ πρόσω, καὶ ῥυθμίζει, σωφρονίζουσα ἑαυτοῦ κρατεῖν, καὶ μὴ φλεγμαίνειν ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. ἐπαΐει δὲ ἄρα λέων φωνῆς Μαυρουσίας. καὶ ὁ νοῦς τῆς ἐπιπλήξεως τῇ γυναικὶ τῆς πρὸς τὸ θηρίον, τοιόσδε ἐστίν, ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν. Σὺ δὲ οὐκ αἰδῇ λέων ὤν, ὁ τῶν ζῴων βασιλεύς, ἐπὶ τὴν ἐμὴν καλύβην ἰών, καὶ

LEo homini Mauro & viæ ſocius eſt, & aquam de eodem fonte bibit. Eundem audio quum venatione fruſtratus, fame premitur, Mauritanorum domos adire. Ibi ſi vir adſit, illum ab ingreſſu prohibere, viq; procul arcere. ſin domo is abfuerit, & ſola mulier ad domum tuendam relicta fuerit, hanc ſermone pudorem commouere idoneo, illum vt ne vlteriùs pergat, inhibere: illiq; ita moderari, vt & contineat ſeſe à progrediendo, & minimè famis immanitate efferueſcat. Intelligit ſanè Leo vocẽ Mauruſiã. Verborum quibus mulier leonem increpat, hujuſmodi ſenſus perhibetur: Non verò te pudet: qũum ſis leo, omnium animalium rex, ad meum tuguriolum, vti pabulum tibi concilies, mulieri

ſupplicatum venire, viceq; hominis corpore malè affecti in muliebres manus reſpicere, vt muliebri miſericordia dignatus, quæ tibi opus ſunt, aſſequaris? quem potiùs in montibus ad captãdos ceruos, bubalos, aliaq; animalia, quæ ad leonis paſtum pertinent, exerceri: non autem more caniculæ infelicis victũ quæritare oporteret. His quaſi cantionibus mulieris leo excantatus, afflicto animo & verecundiæ pleno, ſenſim oculos in terram dejiciens, juſtis rationibus victus, diſcedit. Neque verò quum equos & canes ob conuictus communitatem minaces hominum ſermones intelligere, & timere videamus, mirum videri debet, ſi leones Mauros homines intelligant & vereantur, vtpote familiares eis ac ſimul enutriti. Aſſerũt enim Mauri, ſe ſuos

γυναικὸς δεόμενος ἵνα τραφῇς, καὶ δίκην ἀνθρώπου λελωβημένου τὸ σῶμα εἰς χεῖρας γυναικείας ἀποβλέπῃς, ἵνα οἴκτῳ καὶ ἐλέει τύχῃς ὧν δέῃ; ὃν δέον εἰς ὀρείους ὁρμήσαντα διατρίβας, ἐπί τε ἐλάφους καὶ βουβαλίδας, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα λεόντων δεῖπνον ἔνδοξον· κυνιδίου δὲ ἀθλίου φύσει προσεοικὼς ἀγαπᾷς παρατραφῆναι. Καὶ ἡ μὲν ἐπᾴδει τοιαῦτα. ὁ δὲ, ὥσπερ οὖν πληγεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ ὑποπλησθεὶς αἰδοῦς, ἡσυχῇ καὶ κάτω βλέπων ἀπαλλάττεται, ἡττηθεὶς τῶν δικαίων. Εἰ δὲ ἵπποι καὶ κύνες διὰ τὴν συντροφίαν ἀπειλούντων τῶν ἀνθρώπων συνιᾶσι καὶ καταπτήσσουσι· καὶ Μαυρουσίους οὐκ ἂν θαυμάσαιμι λέοντας, ὄντας συντρόφους καὶ ὁμοτρόφους αὐτοῖς, ὑπ᾽ αὐτῶν ἐκείνων ἀκούειν. τοῖς γάρ τοι βρέφεσι τοῖς

ἑαυτ

ἑαυτῶν μαρτυροῦσι, ὅτι τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων τῆς ἴσης τε καὶ ὁμοίας διαίτης ἀξιοῦσι, καὶ κοίτης μιᾶς, καὶ στέγης. καὶ ἐκ τούτων καὶ φωνῆς τῆς προειρημένης ἀκούειν τοὺς θῆρας, οὐδὲν οὔτε ἄπιστον οὔτε παράδοξον.

infantes ſimili atque catulos leonum æqualiq; victus ratione, vno eodemq; tecto alere. Quamobrem Leones Mauruſias voces intelligere poſſe, nec incredibile, nec præter opinionem exiſtimandum eſt.

Περὶ ἵππου Λιβύσσης καὶ Μηδικῆς. ἔτι καὶ περὶ κυνῶν.
Κεφ. ϛ.

Equos Libycos graciles & ſtrigoſos eſſe, ac quamuis dominorum (vt ipſi Libyes,) negligentiam ſuſtinere. Medos contra tum homines tum equos habitiores, & cultus gloriaq; amantes. Canes etiam Cretas, Moloſſos, & Carmanos, hominū in iiſdem regionibus ingenia referre. c. 11.

Ἵππου δὲ τῆς Λιβύσσης παρὰ Λιβύων λεγόντων ἀκούω τοιαῦτα· ὤκιστοι μέν εἰσιν ἵππων· καμάτου δὲ δή τι αἰσθάνονται οὐδέν. λεπτοὶ δὲ, καὶ οὐκ εὔσαρκοι, ἐπιτήδειοί γε μὴν καὶ φέρειν ὀλιγωρίαν δεσπότου εἰσίν. οὔτε οὖν αὐτοῖς κομιδὴν προσφέρουσιν οἱ δεσπόται· οὐ καταψῶντες καμόντας, οὐ καλινδήθρας ἐργασάμενοι, οὐχ ὁπλὰς

De Libycis equis hæc ex hominibus eiuſdem gentis audiui: equorum velociſſimos eſſe, nullo laboris ſenſu affici. ex habitus gracilitate & tenuitate macilentos eſſe, totóſque ex ſeſe aptos exiſtere ad fortiſſimè ſuſtinendā dominorum negligentiam. curam enim dominos eis nullam adhibere, nec eos quum laborauerint ſtrigile perfricare, nec eis cubilia ſubſternere,

necvngulas expurgare, nec jubã pectere, neq; capronas aut procomia implicare, nec denique feſſos lauare: ſed ſimulatque iter inſtitutum confecerunt ex equis deſilientes, hos ad paſtiones dimittere. atque ita homines Libycos grandi macie confectos, & ſqualore ſordidos hujuſcemodi etiam equis vehi. Medi contrà homines glorioſi ſunt, & luxu ſimiliter atq; illorum equi diffluentes adeò niteſcunt, vt pariter cũ dominis equi, & magnitudine corporis & pulchritudine atque adeò lauto cultu exteriore delectari, & magnitudinẽ & pulchritudinem ſuã & ornamenta externa ſentire videantur. Eadem mihi de canibus dicere nunc in mentem venit. Cretica canis vt expeditiſſima eſt, & curſibus aſſueta montanis, ita ſaltu maximè valet: quales ipſi e-

ἐκκαθαίροντες, οὐ κόμας κτενίζοντες, οὐ χαίτας ὑποπλέκοντες, οὐ λούοντες καμόντας· ἀλλ᾽ ἅμα τε διανύουσι τὸν προκείμενον δρόμον, καὶ ἀποβάντες νέμεσθαι † ἰᾶσι. Καὶ λεπτοὶ μὲν καὶ αὐχμώδεις οἱ Λίβυες· ἐπὶ τοιούτων δὲ καὶ ἵππων ὀχοῦνται. Σοβαροὶ δὲ Μῆδοι, καὶ ἁβροὶ, καὶ μέντοι καὶ οἱ ἐκείνων τοίνυν ἵπποι· φαίης ἂν αὐτοὺς τρυφᾶν σὺν τοῖς δεσπόταις, καὶ τῷ μεγέθει τοῦ σώματος, καὶ τῷ κάλλει. ἤδη δὲ καὶ τῇ χλιδῇ, καὶ τῇ θεραπείᾳ τῇ ἔξωθεν, καὶ τῇ θρύψει ἐοίκασιν αἰσθανομένοις μεγέθους τε τοῦ σφετέρου καὶ κάλλους, καὶ ὅτι χλιδῶσι τῷ κόσμῳ. Ταῦτά τοι καὶ περὶ τῶν κυνῶν ἔπεισι νοεῖν μοι. κύων Κρῆσσα κούφη καὶ ἁλτικὴ, καὶ ὀρειβασίαις σύντροφος, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ Κρῆτες

al. ἰῶσι.

τες τρόπους αὐτοὺς παραδεικνῦσι, καὶ ᾄδει ἡ φήμη. Θυμικώτατος δὲ κυνῶν Μολοσσός· ἐπεὶ θυμωδέστατοι καὶ οἱ ἄνδρες. Ἀνὴρ δὲ † Καρμανὸς καὶ κύων ἀμφότεροι ἀγριώτατοι καὶ μεταχειρισθῆναι † ἀτιθασώτατοί φασι.

etiam homines Cretenſes ſe præſtant & vulgò eſſe credũtur. Rurſus inter canes maximi animi eſt Moloſſus, perinde ac in eadẽ regione viri ſunt animoſiſſimi. Ita & vir & canis Carmaniæ nationis, animo agreſti atque adeò duro, immanſueti ac feri exiſtimãtur, vt naturâ manſuefieri non queant.

al. Καρμανίος

al. ἀπίεχθε

Ὅτι ἐν Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται.
Κεφ. γ.

Suem in India nõ naſci. Ouibus ibidem latiſsimas eſſe caudas.
CAP. III.

Ἴδια δὲ ἄρα φύσεως ζώων καὶ ταῦτα ἦν. ὗν οὔτε ἄγριον οὔτε ἥμερον ἐν Ἰνδοῖς γενέσθαι λέγει Κτησίας, πρόβατα δὲ τὰ ἐκείνων οὐρὰς πήχεως ἔχειν τὸ πλάτος πού φησιν.

Hæc etiam inter cætera quæ circa animãtes aliquid eximij habent, non prætereuntim. Suem apud Indos neque ferum neque manſuetum naſci Cteſias prodidit: & Oues eorum alicubi caudas cubitum latas habere.

Περὶ μυρμήκων Ἰνδῶν.
Κεφ. δ.

De Formicis Indicis.
CAP. IIII.

Οἱ μύρμηκες οἱ Ἰνδοὶ τὸν χρυσὸν φυλάττοντες, οὐκ ἂν † διενέχθοιεν τὸν καλούμενον † Κάμπυλιν ποταμόν. Ἰοσηδόνες δὲ τούτοις συνοικοῦντές γε τοῖς

al. διέλθοιεν

al. καμπύλινον

Formicæ Indicæ auri cuſtodes, Campylin appellatum fluuium nunquam tranſeunt. Cum his regionem eandem Iſſedones incolunt, qui & ipſi Myrmeces (id eſt formicæ) nominantur. *Plinius*

nius Eſſedones facit Aſiæ populos ſuper Mæotin habitantes in vtraque Scythia.

De Teſtudinis contra ſerpentem remedio: deq; columbarum caſtitate coniugalis diuortij neſcia, & Perdicum intemperantia. c. v.

Teſtudo (terrena) ſi de vipera guſtauerit, origano mox adeſo, à periculo immunis fit, quo omnino pereundum ei fuerat. Columbas ex auibus maxima eſſe pudicitia, ab omniq; adulterio caſtiſſimas eſſe percepi. nũquam enim ex ſocietate inter ſe inſtituta mas & fœmina, niſi vel caſu aliquo vel alter alterius morte diſtrahũtur. Perdices circa libidinem intemperantes ſunt. quamobrem nata oua diſperdunt, ne circa pullitiẽ educandam occupatæ fœminæ, marium congreſſionem negligant.

μύρμηξι καλοῦνταί τε καί εἰσι.

Ἴδια χελώνης καὶ περιστερᾶς, καὶ πέρδικος. κ. ε.

Φαγοῦσα ὄφεως χελώνη, καὶ ἐπιτραγοῦσα ὀριγάνου ἐξ αὐτῆς γίνεται τοῦ κακοῦ, ὃ πάντως αὐτὴν ἐκ τῆς τροφῆς ἀπολεῖν ἔμελλε. Περιστερὰν δὲ ὀρνίθων σωφρονεστάτην, καὶ κεκολασμένην εἰς ἀφροδίτην μάλιστα, ἀκούω λεγόντων. οὐ γάρ ποτε ἀλλήλων διασπῶνται, οὔτε ἡ θήλεια, ἐὰν μὴ ἀφαιρεθῇ τύχῃ τινὶ τοῦ συννόμου· οὔτε ὁ ἄρρην, εἰ μὴ χῆρος γένηται. Πέρδικες δὲ ἀκράτορές εἰσιν ἀφροδίτης. οὐκοῦν τὰ ὠὰ τὰ γενόμενα ἀφανίζουσιν, ἵνα μὴ ἄγωσιν αἱ θήλειαι παιδοτροφοῦσαι τῆς πρὸς αὐτοὺς ὁμιλίας ἀσχολίαν.

Περὶ λύκων ποταμὸν διαβαινόντων. Κεφ. ϛ.

De Lupis flumen traijcientibus, caudis inuicem mordicus apprehenſis. CAP. VI.

Lupi

Λύκοι ποταμὸν διανέοντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ πρὸς βίαν ἐκ τῆς τοῦ ῥεύματος ἐμβολῆς ἀνατρέπεσθαι, ἔρεισμα ἴδιον αὐτοῖς ἡ φύσις ἐμπλάσασα, ἐδιδάξατο σωτηρίαν ἐξ ἀπόρων καὶ μάλα εὔπορον· τὰς οὐρὰς τὰς ἀλλήλων δακόντες, εἶτα ἀντιπίπτουσι τῷ ῥεύματι, καὶ ἀλύπως γε διενήξαντο καὶ ἀσφαλῶς.

Lupi fluuios tranſmittentes, ne vi fluctuum atq; impreſſione funditus euertãtur, ſtabilitatem ac firmitudinem ſibi è natura ſua conſtituentes, ex vndarum tempeſtatibus ſe ſeruant, & flumina quæ trãſiri non poſſunt, ad trajiciendũ facilia, hac machinatione efficiunt: Caudas nimirum inter ſe mordicus tenentes, reſiſtũt ad perferendos fluctus, nulloq; negotio tutiſſimè tranſnant.

Ζώων διαφόρων ἀντιπάθειαι. Κεφ. ζ.

Ὄνοις θηλείαις † ὀρῶσιν ἡ φύσις οὐκ ἐνειμέ φασι. Κύνας δὲ ἀφώνους ἀποφαίνειν τὰς ὑαίνας ὅταν αὐταῖς τὴν σκιὰν ἐπιβάλῃ, ἡ αὐτὴ παρέχει. Εὐωδία δὲ καὶ μῦρον γυψὶν αἴτια θανάτου. Κύκνων δὲ κώνειον ὄλεθρος. Κάμηλον δ᾽ ὡς δέδοικεν ἵππος, ἔγνω Κῦρός τε καὶ Κροῖσος, ὡς φασί.

Aſinas non rudere. Diuerſorum animalium occulta quadã affectiones. CAP. VII. *lego βρώμησιν*

Aſinabus rudẽdi vocem naturâ negatam aiunt. Hyænæ vmbra Canes obmuteſcere facit. Odorum & vnguẽtorũ ſuauitas Vulturibus mortem affert. Olori autem cicuta perniciem infert. Quãtum verò Camelum Equus reformidet, Cyrum & Crœſum cognouiſſe aiunt.

De

De Equarum in pullos alienos benignitate.

CAP. VIII.

Pullos Equarũ, quos nondum plenè nutritos matres reliquerint, aliæ Equæ miſeratæ cũ ſobole propria alunt & educant.

De Cornicum coniugio & monogamia: deq; auſpicio ex eis & diſſenſione cum noctua.

CAP. IX.

Amáter mutuam inter ſe fidem ſeruant Cornices, quum ſemel ſocietatem inter ſe coierunt. Eaſdem nõ temerè nec impudenter miſceri videas. Quòd ſi alterutra moriatur, alteram quæ ei ſupereſt vſque ad extremum vitæ diem viduam permanere, harum rerum abſolutè periti dicũt. In nuptiis olim veteres, audio, poſt hymenæum Cornicem inuocare ſollicitos fuiſſe, hocq; concordiæ ſignũ dare iis, qui liberûm quærendorum gratiâ conueniſſent. Qui verò ſedes auium & volatus obſeruare ſolent,

περὶ ἵππων. Κεφ. η.

Τὰ βρέφη τὰ τῶν ἵππων ὅταν αἱ μητέρες καταλίπωσι πρὸ τῆς ἐκείνων ἐκθρέψεως, οἷον ὀρφανὰ, ἐκτρέφουσι μετὰ τῶν οἰκείων παιδίων οἰκτείρουσαι αἱ ἄλλαι αὐτά.

Περὶ κορώνης. Κ. θ.

Κορῶναι ἀλλήλαις εἰσὶ πιστόταται. καὶ ὅταν εἰς κοινωνίαν συνέλθωσι, πάνυ σφόδρα ἀγαπῶσι σφᾶς. καὶ οὐκ ἂν ἴδοι τις μιγνύμενα ταῦτα τὰ ζῶα ἀνέδην, καὶ ὡς ἔτυχε. λέγουσι δὲ οἱ τὰ περὶ τούτων ἀκριβοῦντες, ὅτι καὶ ἀποθάνοι τὸ ἕτερον, τὸ λοιπὸν χηρεύει. ἀκούω δὲ τοὺς πάλαι καὶ ἐν τοῖς γάμοις μετὰ τὸν ὑμέναιον τὴν κορώνην καλεῖν, σύνθημα ὁμονοίας τοῦτο τοῖς συνιοῦσιν ἐπὶ παιδοποιίᾳ διδόντες. οἵ τε ἕδρας ὀρνίθων καὶ πτήσεις πα-

ραφυλάττοντες, οὐκ ἀσύμβολον εἰς μαντείαν ὀττεύουσιν εἶναί φασιν, εἰ ὑπακούσοιτο κορώνη μία. Ἐπεὶ δὲ ἡ γλαὺξ ἐστὶν αὐτῇ πολέμιον, καὶ νύκτωρ ἐπιβουλεύει τοῖς ᾠοῖς τῆς κορώνης· ἡ δὲ μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ταυτὸ δρᾷ τοῦτο, εἰδυῖα ἔχειν τὴν ὄψιν τὴν γλαῦκα τηνικαῦτα ἀσθενῆ.

Περὶ τοῦ χερσαίου ἐχίνου.
Κεφ. ι.

Ἐχῖνον τὸν χερσαῖον οὐκ ἄσοφον οὐδ' ἀμαθῆ † ταμιείαν τῆς ἐπὶ τὴν χρείαν ἡ φύσις ἐποίησε. ἐπειδὴ γὰρ δεῖται τροφῆς διετησίου, τὰ δὲ ὡραῖα οὐ πάσας ὥρας δίδωσιν, ἑαυτὸν ἐν ταῖς † τρασιακῶν κυλίει φασὶ, καὶ τῶν ἰσχάδων τὰς ἀθρόας παρείσας, αἳ πολλαὶ πήγνυνται ταῖς ἀκάνθαις, ἡσυχῇ κομίζει, καὶ ἀπο-

lent, cornicem, ſi ſola apparuerit, captantibus auguria inauſpicatam videri dicunt. Cornicibus Noctuæ infeſtiſſimæ, noctu illarum ouis inſidias moliuntur: Cornices contrà interdiu eodem modo noctuarum ouis inſidias faciunt, non ignorantes earum oculos ad videndum de die hebetes eſſe.

De Herinaceorum prouidentia & ſolertia in recondendo cibo.
CAP. X.

Herinaceus eorum quæ ad vitæ vſum pertinent, natura ſua nec imprudēs creditur, nec imperitus comparandorum & condendorum in hyemem fructuum, planè enim nouit cibo ſibi qui totum duret annū opus eſſe: nec omni tēpore percipiendorum tempeſtiuitatē fructuum datam. quare quum hirſutis adeò ſpinis ſit, ſeipſum in locis vbi ficuum ſiccandarum acerui conſtructi ſunt, volutans, ſuis aculeis transfixas portat non

al. ταμιείας τὰς ἐς τὴν χρείαν

al. τρασίας, *ſed vltima melius circūflectitur.* τρασιᾶς. *Vide Varinum.*

pauc

paucas in theſaurum cauernarum, in quas abditæ atque conditæ ſeruantur, vnde promere queat, quum nulla ex parte extrinſecus fructus colligi queunt.

Quomodo Crocodilus ore eius hirudinibus repleto, hians illas trochilo aui legendas præbeat, nec illum quicquam lædat.

CAP. XI.

Cum his quæ ſibi adjumentum importare queunt, & acerrimè fera animalia pacem gerunt, & fœdere deuinciuntur, & ab ingenita ſibi malitia remittunt. Cujuſmodi Crocodilus cenſendus eſt, quem inter natandum hiantem hirudines in illius os innatantes referciunt, & moleſtiam illi exhibent. id ille ſentiens, Trochilo ad medicinam dolori ſuo faciendam eget. Itaque hirudinibus vbi confertus eſt, ad littus progreſſus, & ſolis radios intuens aduerſos, maximè hiat: tumq; trochilus in illius fauces roſtrum inſerens, hirudines extrahit: quod facillimè patitur Crocodilus, ſentiens auxilium:

θησαυρίσας φυλάττει, καὶ ἔχει λαβεῖν ἐκ τοῦ φωλεοῦ ὅτε ποθεῖ, οὐκ οἷόν τε ἔξωθέν ἐστι.

Περὶ κροκοδείλου καὶ τροχίλου.

Κεφ. ια.

Ἤδη μὲν καὶ τῶν ζώων τὰ ἀγριώτατα πρὸς τὰ ὀνῆσαι δυνάμενα εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι, τῆς συμφυοῦς κακίας εἰς τὴν χρείαν παραλυθέντα. ὁ γοῦν κροκόδειλος νήχεται ἅμα καὶ κέχηνεν. ἐμπίπτουσιν οὖν αἱ βδέλλαι ἐς αὐτὸν καὶ λυποῦσιν· ὅθεν εἰδὼς ἰατροῦ δεῖται τοῦ τροχίλου. πλήρης γὰρ αὐτῶν γινόμενος, ἐπὶ τὴν ὄχθην προελθὼν κατὰ τῆς ἀκτῖνος κέχηνεν· ὁ τοίνυν τροχίλος ἐμβαλὼν τὸ ῥάμφος ἐξάγει τὰς προειρημένας· καρτερεῖ δὲ ὠφελούμενος ὁ κροκόδει-

λος, καὶ ἀτρεμεῖ. καὶ ὁ μὲν ἔχει δεῖπνον τὰς βδέλλας· ὁ δὲ ὀνίναται, καὶ τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεταί οἱ μισθόν.

Περὶ κολοιῶν. κ. ιβ.

Κολοιοὺς δὲ εὐεργέτας νομίζουσι καὶ Θετταλοί, καὶ Ἰλλυριοὶ, καὶ Λήμνιοι· καὶ δημοσίας γε αὐτοῖς τροφὰς ἐψηφίσαντο αἵδε αἱ πόλεις. ἐπεὶ τῶν ἀκρίδων, αἳ ἐλυμαίνοντο τοὺς καρποὺς τοῖς προειρημένοις, τὰ ᾠὰ ἀφανίζουσί τε οἱ κολοιοὶ, καὶ διαφθείρουσι τὴν ἐπιγονὴν αὐτοῖς. μειοῦται δὴ κατὰ πολὺ τὰ τῶν ἀκρίδων νέφη, καὶ τοῖς προειρημένοις μένει τὰ ὡραῖα ἀπινῆ.

Περὶ γεράνων. Κ. ιγ.

Αἱ γέρανοι γίνονται μὲν ἐν Θρᾴκῃ· ἡ δὲ, χειμερώ-

lium: ita fit, is hirudinibus vt prandeat, ille adjuuetur: proq; præmio Trochilo computat, quòd nihil eum lædat.

De Monedulis Locustas perdentibus. c. XII.

Monedularũ ſe beneficiarios exiſtimant Theſſali, Illyrij, Lemnij, ob eamq; rem his victum ciuitates illorum publicè præbendum eſſe decretum fecerunt: quòd locuſtarum fruges vaſtantium oua perderẽt, earumq; ſobolem perimerent. Vnde magna ex parte Locuſtarum nubes & examina minuebãtur, frugesq; ipſorum incolumes ad tempeſtiuitatem perueniebant.

De Gruibus, quomodo æſtate in Thraciâ degant, ſub hyemem verò in Africã auolent: quoq; ordine inſtructo, & quomodo aquilæ reſiſtant, & poſteriores priorum tergo capite innitantur. Quòd illæ quæ noctu excubias agunt, lapillum altero pede ſublimem teneant: & quòd volaturæ omnes lapillum deuorent, quo contra ventos ſaburrentur. c. XIII.

Grues in Thracia naſcuntur, vbi hyems ſo-

let eſſe atrox, & tempeſtas perfrigida. idcircoq; eam quòd ibi ortæ ſint, amore proſequuntur, in qua æſtiuo tempore patriæ ſedis ſtudio captæ, ætatem ducũt: medio deinde autumno ſalutis ergò, frigoris vim non ſuſtinentes, tanquam terræ ambitum, cæli mutationem, temporumq; varietatem ſciẽtia & cognitione comprehenderint, frequentes in Ægyptum, Libyam, ac Æthiopiam proficiſcuntur omnes. Quumq; illic hybernũ tempus tepidius traduxerint, lætiſſimiq; dies ac tranquilli illuceſcere cœperint, retrò ad Thraciam verſus gradiuntur. Itineris jam experientes, duces ad volatum conſtituunt, eas natu eſſe grandiores, probabile eſt. eaſdem ad regendum extremum agmen deligunt, minores natu mediæ ſunt. Secundos ventos & retrò ſtantes

τὰ τῶν χωρίων ἐστὶ καὶ κρυμωδέστατα, ὧν ἀκούω. οὐκοῦν φιλοῦσι τὴν χώραν ἐν ᾗ γεγόνασι. φιλοῦσι δὲ καὶ ἑαυτάς, καὶ νέμουσι τὸ μέρος τι τοῖς ἤθεσι τοῖς πατρῴοις, τὸ δέ τι τῇ σφῶν αὐτῶν σωτηρίᾳ. τοῦ μὲν γὰρ θέρους κατὰ χώραν μένουσι· φθινοπώρου δὲ ἤδη μεσοῦντος, εἰς Αἴγυπτόν τε καὶ Λιβύην ἀπαίρουσι, καὶ Αἰθιοπίαν. ὥσπερ γοῦν γῆς περίοδον εἰδυῖαι, καὶ φύσεις ἀέρων, καὶ ὡρῶν διαφοράς, στέλλονται αἱ πᾶσαι. καὶ χειμῶνα ἤπιον διαγαγοῦσαι, πάλιν ὅταν ὑποδιαίρξηται, καὶ εἰρηναῖα τὰ τοῦ ἀέρος, ὑποστρέφουσιν ὀπίσω. Ποιοῦνται δὲ ἡγεμόνας τῆς πτήσεως τὰς ἤδη τῆς ὁδοῦ πεπειραμένας· εἶεν δ' ἂν, ὡς τὸ εἰκός, αἱ πρεσβύτεραι, καὶ οὐραγεῖν δὲ τὰς τηλικαύτας ἀποκρίνουσι. †μέσον δὲ αὐτῶν αἱ νέαι τετάχαται. φυλάξασαι δὲ

al. μείζω

αὔραν

αἰτούμεναι οὖρον, καὶ φίλον σφίσι, καὶ κατόπιν ῥέοντα, χρώμεναι οἱ πομπῷ, καὶ ἐπωθοῦντι ἐς τὸ πρόσω· εἶτα μέντοι τρίγωνον ὀξυγώνιον τὸ σχῆμα τῆς πτήσεως † ἀποφήνασαι ἵνα ἐμπίπτουσαι τῷ ἀέρι διακόπτωσιν αὐτὸν, ῥᾷστα δὲ τῆς πορείας ἔχωνται. οὕτω μὲν δὴ θερίζουσί τε καὶ χειμάζουσι γέρανοι. σοφίαν δὲ ἡγοῦνται ἄνθρωποι θαυμαστὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως, εἰς ἐπιστήμην ἀέρων χρήσεως Σοῦσα καὶ Ἐκβάτανα ᾄδοντες, καὶ τὴν δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τοῦ Πέρσου τεθρυλημένας μεταβάσεις. Ὅταν δὲ προσφερόμενον αἰετὸν αἱ γέρανοι θεάσωνται, γενόμεναι κύκλος, καὶ κολπωσάμεναι, μηνοειδὲς τὸ μέσον ἀποφήνασαι, ἀπειλοῦσιν ὡς ἀντιταξόμεναι. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ κρύπτει τὸ πτερόν. ἀλλήλων δὲ τοῖς πυγαίοις ἐπερείδουσαι τὰ ῥάμφη, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν πτῆσιν συν-

obſeruare norunt: triãguli oxygoni figuram efficiunt, vt hac forma faciliùs aëra aduerſum ſecent. Sic illæ more regis Perſarum æſtiua ac hyberna cõficiunt: cujus homines admirabilem ſapientiam ad deprehendendam cæli commoditatem exiſtimant, illiúsque vltro citroq; Suſis migrationes ad Ecbatana peruagatas prædicant. Quum autem ſeſe ab aquila impeti perſpiciunt, in orbem conſiſtunt, & contractæ in ſinum, falcatæq; exiſtunt, atque ordinatim tanquam in aciem ſtructæ, ſpeciem pugnæ oſtendunt. quare Aquila regreditur: eæ autem ad tergum peruolãtium collis & capitibus adnitentes, inter ſeſe & conjunguntũr arctiùs, & nonnullam requietem labo-

al. ἀποφαίνουσι.

tioſi volatus capiunt. Itaque laboré facilem efficiunt. Poſt longum tandem volatum ad terram alicubi delatæ noctu, reliquæ omnes ſomnum capiunt, tres aut quatuor ad reliquarum cuſtodiam aduigilant: & ne ſomno opprimantur, cum operoſo labore ac moleſto vnico cruri innituntur, tum & lapillũ ſumma cautione ſublimi pede altero continent, vt ſi quando ſomnus obrepſerit, edito ſtrepitu ex lapilli caſu, expergiſcantur. Lapis quem deuorant, vt eo tanquam ſaburrâ firmẽtur volantes, auri index eſt: poſtquam eum, vbi ad locũ quem petebant veluti portũ appulerint, reuomuerint.

al. συγκ. locus videtur depravatus.

al. πεπμ·να.

δέουσι, καὶ τῷ καμάτῳ σφίσιν συγκάμνοντα ἀποφαίνουσι, πιεζόμεναι ἀναπαυόμεναι εἰς ἀλλήλας αἱ αὐταί. ἐν δὲ γῇ μὲν κοίτῃ † πηγῆς ὅταν τύχωσιν, ἀναπαύονται νύκτωρ αἱ λοιπαὶ, καὶ καθεύδουσιν· αἱ τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρες ὑπὲρ φυλάττουσι τῶν λοιπῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ καταδαρθάνειν μείους τὴν φυλακὴν, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσι, τῷ δὲ γε μὴν μετεώρῳ ποδὶ λίθον κατέχουσι τοῖς ὄνυξι μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ εὐλαβῶς· ἵνα ἐάν ποτε λάθωσιν ἑαυτὰς εἰς ὕπνον ὑπολισθαίνουσαι, πεσὼν καὶ ὑποκτυπήσας ὁ λίθος, ἀποδαρθάνειν καταναγκάσῃ. Γέρανος δὲ λίθον, ὅν περ ἔσω καταπίνει † κοιμωμένη ὑπὲρ τοῦ ἔχειν ἕρμα, χρυσοῦ βάσανός ἐστιν, ὅταν οἷον ὁρμισαμένη καὶ καταχθεῖσα ἔνθα ἥκει, αὐτὸ μέντοι αὖ ἐμέσῃ. αὐτόν.

Grues retrò volantes ventos & tempeſtatem ſignificare. c. XIIII.

Περὶ γεράνων πάλιν. κεφ. ιδ.

Κυβερνήτης ἰδὼν ἐν μέσῳ πελάγει γεράνους ὑποστρεφούσας, καὶ τὴν ἔμπαλιν πετομένας, συνεῖδε δι' ἐναντίου προσβολὴν πνεύματος ἐκείνας ἀποστῆναι τοῦ πρόσω· καὶ τῶν ὀρνέων, ὡς ἂν εἴποις, μαθητὴς γενόμενος, παλίμπλους ἦλθε, καὶ τὴν ναῦν περιέσωσε. καὶ τοῦτο πρῶτον γενόμενον μάθημά τε ὁμοῦ καὶ παίδευμα τῶνδε ὀρνίθων τὸ κυβερνητικὸν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις παρεδόθη.

Quum nauta in medio maris grues videt reuertẽtes ac retro volantes, contrariis ventis impellentibus, eas ab itinere inſtituto abſiſtere, intelligit. Itaq; auium diſcipulus factus ad portum renauigat, & nauem incolumem ſeruat. Earum gubernandi rationem, hominibus regẽdi reſpublicas doctrinã primùm dediſſe ferunt.

Περὶ περιστερῶν. Κ. ιε.

Columbas in ciuitatibus manſuetas eſſe, in agris & locis deſertis non item. C. XV.

Περιστεραὶ δὲ ἐν μὲν ταῖς πόλεσι τοῖς ἀνθρώποις συναγελάζονται, καί εἰσι πρᾳόταται, καὶ εἱλοῦνται περὶ τοῖς ποσίν· Ἐν δὲ τοῖς ἐρήμοις χωρίοις ἀποδιδράσκουσι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐχ ὑπομένουσι. θαρροῦσι μὲν γὰρ τοῖς πλήθεσι, καὶ ὅτι μηδὲν πείσονται δυσχερὲς, ἴσασι κάλλιστα. ὁ-

In vrbibus Columbæ cũ hominibus frequentes habitant, ſeq; ad pedes horum huc & illuc magna manſuetudine & facilitate verſant. In locis autem, vbi ab hominum frequentia ſolitudo eſt, propinquitatem hominum minimè expectãtes aufugiunt. In multitudine enim hominũ cõfidentiores ſunt, ſeq; nihil ibi graue paſſuras planè ſciunt. vbi

vbi verò aucupes venatoriaq; inſtrumenta verſari vident, non ampliùs ſine ſumma ibi formidine habitant: vt ita de iis loquar, quemadmodum ante me Euripides.

πω δὲ ὀρνιθοθῆραι, καὶ δίκτυα, καὶ ἐπιβουλαὶ κατ' αὐτῶν, ἀτρέςως οἰκοῦσιν οὐκέτι, ἵνα εἴπω τὸ ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων λεχθὲν Εὐριπίδῃ.

Quemadmodum nidificent Perdices: quomodo ſuos fœtus tueantur, quomodo aucupes eludant. Quàm ſint libidinoſi Perdices mares. CAP. XVI.

Περὶ περδίκων. Κ. ις.

Perdices quum ſunt vicinæ ad pariendum, aream (vt vocant) è feſtucis ſibi ſubſternunt. Contextus is cauus eſt, & ad incubandum accommodatus. Quum enim puluerē infuderunt, & molle quiddā velut cubile effecerunt, in id ipſum ingrediuntur. Pòſt ſeſe deſuper fruticū inuolucris occultantes, contra auiū rapacitatem, hominūq; inſidias in multa pace incubant. Non vni loco oua committunt, ſed quaſi migrantes ea in alium locum important. in magno enim

ἰσχίευνε.

Ὅταν μέλλωσι πέρδικες πρὸς τῷ ἐκτέξειν εἶναι, παρασκευάζουσιν ἑαυτοῖς ἐκ λεπτῶν καρφῶν τὴν καλουμένην ἅλω· τὸ πλέγμα δέ ἐστι κοῖλον, καὶ ἐς καθίσεις μάλα ἐπιτήδειον· καὶ κόνιν ἐγχέαντες καὶ μαλακήν τινα οἱονεὶ κοίτην ἐργασάμενοι, καὶ ἐνδύντες, εἶτα ἐπηλυγάσαντες ἑαυτοὺς ἄνωθεν καρφεσιν, ὑπὲρ τοῦ καὶ τοὺς ὄρνιθας λαθεῖν τοὺς ἁρπακτικοὺς, καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς θηρατὰς, καὶ πολλὴν τὴν εἰρήνην καταλέγουσιν. εἶτα τὰ ᾠὰ οὐ τίκτουσι τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀλλ' ἑτέρᾳ, οἱονεὶ μετοικιζόμενοι, ἐκεῖνά τε ἐπάγονται.

δεδοίκασι γὰρ ἐν ταὐτῷ διατρίβοντες, μήποτε ἄρα φωραθῶσι. νεοττεύοντες δὲ ἐν χωρίοις ἑτέροις, ἀπαίροντές τε αὖ τοὺς νεοττοὺς ὄντας ἁπαλοὺς ὑποθάλπουσι, καὶ τοῖς ἑαυτῶν πτεροῖς ἀλεαίνουσιν, οἱονεὶ σπαργάνοις † τοῖς πτηνοῖς περιαμπίσχοντες. Οὐ λούουσι δὲ ἑαυτοὺς, ἀλλὰ κονιῶντες ἐργάζονται φαιδροτέρους. Ἐὰν δὲ πέρδιξ ἴδῃ τινὰ προσιόντα καὶ ἐπιβουλεύοντα καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς βρέφεσιν, ἐνταῦθα αὐτὸς μὲν ἑαυτὸν πρὸ τῶν ποδῶν κυλίει τοῦ θηρατοῦ, καὶ ἐνδίδωσιν ἐλπίδα τοῦ δυνάσθαι συλλαβεῖν εἰλημμένον· καὶ ὁ μὲν ἐπικύπτει ἐς τὴν ἄγραν· ὁ δὲ ἐξελίττει ἑαυτὸν, καὶ διαδιδράσκει, καὶ γίνεται περὶ ὁδοῦ. ὅπερ οὖν συννοήσας ὁ πέρδιξ, θαρρῶν ἤδη, τῆς ἀσχολίας τῆς ματαίας ἀπαλλάττει τὸν ὀρνιθοθήραν ἀναπτὰς καὶ

enim timore ſunt, ne quando deprehendantur, ſi in eodem loco diu commorentur. Itaque alio loco nidificãtes, rurſus pullos etiam nunc teneros inuehũt, fouentq;: & ſuis alis tepefaciunt, pennisq; tãquam faſciolis quibuſdam inuoluunt. Non ſe quidem lauant, ſed puluere reſpergẽtes nitidos efficiunt. Si quẽ Perdix ingredientẽ ſibiq; inſidias & ſuis pullis molientem conſpexerit, ad illius pedes ſe prouoluens, ſpem oſtendit, ſic abjectum ſe capi poſſe. tum quidẽ auceps inclinat ſe, atque in prædã, quam ſe putat habere in manibus, incumbit: ille verò ſeſe conuoluens, pedetentim elabitur, quumq; illum à nido auertit, ac abduxit, ſéque vanum illius laborem eluſiſſe ſentit, magna jam fiducia venatorem hiantem relinquens, euolat: atque ab

forte πτι

inſidiis tuta, pullos appellat. hi maternam vocem agnoſcentes, eò aduolant. Quum ex ſeſe oua parit urus eſt, occultè latens vſpiã maritum fallere conatur, ne ejus oua frangat: quoniam is eò vſque libidinis inſaniâ flagrat, vt matrem alendis liberis operam nauare non permittat. Adeò Perdicum genus libidine furit, vt quum fœminæ incubituræ ipſos reliquerint, mares animo inflammato concupiſcentes res venereas, vehementer inter ſe ita incendantur, mutuaq; verberatione acerbiſſimè affligantur: victusq; fœminarum vice venerem patiatur, quoad ipſe quoque victor alterius eandem flagitioſam libidinem in victum exerceat.

al. παιδοποιΐᾳ

lego ἕως ἂν καὶ ἕτερός τις ἡττηθείς.

De inuidia animalium quorundam: ſtellionis ſuam ſenectam deuorantis: cerui, dextrum ſuum cornu occultan-

τοὺς νεοττοὺς καταλαβὼν, καὶ ἐάσας τὸν ἄνδρα κεχηνότα· εἶτα ἐν ἀδείᾳ ἡ μήτηρ γενομένη, καὶ ἀνακαλοῦσα, τὰ βρέφη καλεῖ. οἱ δὲ, αὐτῇ προσπίπτουσι γνωρίσαντες τὸ φώνημα. Πέρδιξ δὲ ὠδῖνα ἀπολύειν μέλλων πειρᾶται λαθεῖν τὸν σύννομον, ἵνα μὴ συντρίψῃ τὰ ὠά. λάγνος γὰρ ὢν οὐκ ἐᾷ τῇ† παιδοποιίᾳ σχολάζειν τὴν μητέρα. οὕτω δέ ἐστιν ἀκόλαστον τὸ τῶν περδίκων γένος, ὥστε ὅταν αὐτοὺς ἀπολιποῦσαι, εἶτα ἐπωάζουσιν αἱ θήλειαι· οἱ δὲ ἐπίτηδες εἰς ὀργὴν πρὸς ἀλλήλους ἐξάπτουσι, καὶ παίουσί τε καὶ παίονται πικρότατα· καὶ ὅ γε ἡττηθεὶς ὀχεύεται ὡς ὄρνις, καὶ δρᾷ τοῦτο ἀνέδην, † ἕως τ' αὖ ὑφ' ἑτέρου καὶ αὐτὸς ἡττηθεὶς, εἶτα εἰς τὰς ὁμοίας λαβὰς ἐμπίσῃ.

Περὶ τῶν φθονούντων ζώων. Κεφ. ιζ.

Λέγ

Λέγει μὲν οὖν Εὐριπίδης δυσώνυμον εἶναι τὸν φθόνον· οὗτος δὲ ἄρα ἐνοικεῖ καὶ τῶν ζώων ἔστιν οἷς. ὁ γοῦν γαλεώτης, ὥς φησι Θεόφραστος, ὅταν ἀποδύεται τὸ γῆρας, ἐπιστραφείς, εἶτα μέντοι καταπιὼν ἀφανίζει αὐτό. δοκεῖ δὲ ἐπιλήψεων εἶναι τὸ γῆρας τὸ τοῦδε τοῦ ζώου ἀντίπαλον. Οἶδε δὲ καὶ ἔλαφος, τὸ δεξιὸν κέρας ἔχων εἰς πολλὰ ἀγαθόν, καὶ μέντοι καταθρύπτει τε αὐτό, καὶ ἀποκρύπτει φθόνῳ τοῦ †τοσοῦτον ἵνα ἀπολαύσῃ. Ἴυγγας δὲ ἐρωτικὰς τῶν πάλαι συντεθεικυιῶν ἵππος οἶδε· ταῦτά τοι καὶ ἅμα τῷ τεχθῆναι τὸ βρέφος, ἤδη τὸ ἐπὶ τῷ μετώπῳ σαρκίον ἀποτρώγει. ἱππομανὲς ἄνθρωποι καλοῦσιν αὐτό. καὶ οἱ γόητες τοῦτό φασιν ὁρμὰς ἵνας ἐκκαλ-

tis: & equæ hippomanes carũculam in pullo recens edito conſumentis. C. XVII.

Triſte eſſe nomen inuidiæ, omniq; dedecore infame, Euripides inquit: quod etiam in nonnullis animalibus rationis expertibus habitat, penituſq; inhæret. Stellio enim, vt Theophraſtus ait, ſimulatque ſenectutem membranã hybernam exuit, eam vorans conſumit, ob inuidiam, ex qua laborat aduerſus hominem, quòd ſuam tuniculam planè ſcit cõtra comitiales morbos plurimum valere. Ceruus item non inſcius dextrum ſuum cornu vſui magno hominibus eſſe, hoc ipsũ inuidiâ flagrans, ne tanto bono homines fruantur, in terram occultat. Equa pariter nõ ignorat ſe vnà cũ pullo amoris veneficia parere. Idcircò ſimulatque editus pullus eſt, id agit, vt carunculam in pulli fronte innatã, nuncupatam hippomanes, voret. Hi autem qui per pręſtigias &

lego ἀνθρω- πον τινα

captiones mulieribus illudere ſolēt, vim aiūt quandam alliciendi ad libidinem, atque amatoriam flammam excitandi habere. eamq́; ob rem Equa per inuidiam, homini has præſtigias ceu ſummum aliquod bonum, nō permittit aſſequi.

De Phyſalo piſce maris rubri venenato.

CAP. XVIII.

In mari rubro, ſinu Arabico, piſcem Leonides Byzantius gigni ait, Gobio ætatis perfectæ non magnitudine inferiorem: nullos oculos, nullumq́; os habentem more piſcium, branchias tamē his innatas eſſe: capitis figuram etſi minùs expreſſā cōjectari poſſe: infra imum ventrem formam quandam leuiter contractam in ſinum apparere, quæ ſmaragdi colorem reddit: hanc ei oculorum loco & oris eſſe idem ait. Quiſquis hunc guſtauerit, ſentiet ſe ma-

κὰς εἰς μίξιν ἀναπτάχθον, καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον παρέχειν καὶ ἐξάπτειν. οὔκουν τὴν ἵππον ἐθέλειν ἀνθρώπους μεταλαγχάνειν τοῦ γοητεύματος τοῦδε, ὥσπερ ὂν ἀγαθοῦ μεγίστου φθονοῦσαν.

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ φυσάλου. Κ. ιη.

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, κόλπῳ δὲ τῷ Ἀραβίῳ, ἰχθὺν Λεωνίδης ὁ Βυζάντιος γίνεσθαί φησι, κωβίου τοῦ τελείου μείζονα οὐδὲ ἕν. ἔχειν δὲ οὐδὲ ὀφθαλμοὺς αὐτὸν, οὔτε στόμα ἐν νόμῳ τῷ τῶν ἰχθύων. περιπέφυκε δέ οἱ βράγχια, καὶ σχῆμα κεφαλῆς, ὡς εἰκάσαι, οὐ μὴν ἐκμεμόρφωται τὸ εἶδος. κάτω δὲ ἄρα ὑπὸ τῇ γαστρὶ αὐτοῦ ἐντέθλασται τύπος κολπώδης ἡσυχῆ, καὶ ἐκπέμπει σμαράγδου χρόαν. τοῦτον δὲ εἶναι ὀφθαλμὸν ἔν φησι καὶ στόμα. ὅστις δὲ αὐτοῦ [γεύσεται], σὺν τῷ κακῷ

τῷ

τῷ αὐτοῦ ἐθήρασεν αὐτόν. Καὶ τῆς διαφθορᾶς ὁ τρόπος, ὁ γευσάμενος ᾤδησεν, εἶτα ἡ γαστὴρ κατέῤῥαξε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπόλωλε. δίδωσι δὲ καὶ αὐτὸς ἁλοὺς δίκας. περιὼν μὲν ἔξω τοῦ κύματος γενόμενος οἰδαίνει· καὶ εἴ τις αὐτοῦ ψαύσῃ, ὅτι ἔτι καὶ μᾶλλον πίμπραται. καὶ εἴ τις ἐπιμείνῃ ψηλαφῶν, γίνεται πᾶς ὑπὸ σήψεως διαυγέστατος, ὡς ὑδεριῶν. εἶτα τελευτῶν διεῤῥάγη. εἰ δὲ αὐτὸν ἐθέλει τις ἔτι ζῶντα εἰς τὴν θάλατταν μεθεῖναι, ὁ δὲ ἐπινήχεται δίκην κύστεως ἀρθείσης πνεύματι. καί φησιν ὅτι ἐκ τοῦ πάθους φύσαλον ἐκάλουν αὐτόν.

περὶ φώκης, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν βασκανίας. Κ. ιθ.

Φώκη δὲ, ὡς ἀκούω, τὴν πυτίαν τὴν ἑαυτῆς ἐκροφεῖ· ἵνα μὴ τοῖς ἐπιληπτοῖσιν ᾖ ἴαμα. βα-

gno malo ſuo expiſcatum illum fuiſſe. nam ſtatim vt guſtauerit, acerrimis doloribus premitur: deinde ejus vēter cum extrema vitæ pernicie diſrumpitur. Verùm & ipſe tanti mali, ſi ſemel capiatur, pœnas pendit. Quum primùm eſt extra aquam, inflatur. & ſi eum tetigerit, magis magisq; intumens exardeſcit. Tumq; ſi quis eum aſſiduè moueat, præ putredine (*præ inflatione*) totus tanquam morbo inter cutem affectus, perlucet: denique diſrumpitur. Si quis hunc etiamnum viuentem in mare velit reijcere, is ſupernatat more inflatæ vento veſicæ. quocirca ex affectu Leonides ait Phyſalum appellatū eſſe.

Vituli marini inuidia coagulum ſuum deuorantis. c. XIX.

Vitulus marinus etiam, inuldum hercle animal, coagulū ſuum, ac eo comitiales morbi

bi ſanati poſſint, deuorat.

De Pelecanis & Laris quomodo Conchis veſcantur. c. XX.

Pelecânes fluuiatilibus Conchis ſe complent:easq́, quum ſtomachi calore concoxerint, euomunt:atque teſtis jam alui calore diductis,eligunt ex his quæ ſunt eſculenta. Lari aues, vt Eudemus ſcribit, ſublimeis cochleas ſurripiunt, ac ex alto dejicientes,magna vi ad ſaxa allidũt. *itaque eſculenta teſtis ſeiunctis eligunt.*

De Leonibus mirificè vltu catulorum ſuorum cædẽ aduerſus vrſam. CAP. XXI.

In Pangæo Thraciæ monte, Eudemus ait, Vrſam, quo tempore Leonis luſtrum non ignorabat à defenſoribus vacuum eſſe, hujus catulos, qui per ætatem ſe nondum tueri quirent, interemiſſe. mox parentes quum

σκανον δὲ τὸ ζῶον ἡ φώκη. καὶ μάλα γε.

περὶ πελεκάνων καὶ λάρων.

Κεφ. κ.

Οἱ πελεκᾶνες ἐν τοῖς ποταμοῖς κόγχας περιχαίνοντες, εἶτα καταπίνουσιν. ἔνδον δὲ καὶ ἐν μυχῷ τῆς γαστρὸς ὑποθάλψαντες, ἀνεμοῦσιν· καὶ τὰ μὲν ὀστράκια ἐκ τῆς ἀλέας διέστη, ὡς παξὺν τῶν ἰφθῶν· οἱ δὲ ἐξορύττουσι τὰ κρέα, καὶ ἔχουσι δεῖπνον.

Καὶ μέντοι καὶ οἱ λάροι, ὥς Εὔδημός φησι, τοὺς κοχλίας μετεωρίζοντες καὶ ὑψοῦ αἴροντες ταῖς πέτραις βιαιότατα προσαράττουσιν.

Περὶ λέοντος, καὶ ἄρκτου καὶ ὑλουργοῦ.

Κεφ. κα.

Λέγει Εὔδημος, ἐν Παγγαίῳ τῷ Θρᾳκίῳ κοίτῃ λέοντος ἐρήμῳ φυλακῆς ἐπιστᾶσαν ἄρκτον σκύμνους τοῦ λέοντος διαφθεῖραι, διὰ τὸ μικροὺς εἶναι ἔτι, καὶ ἀμύνειν σφί-

σιν

σιν ἀδυνάτους. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐκ τῆς ἄγρας, ὅ, τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, καὶ εἶδον τοὺς παῖδας ἐν τοῖς φόνοις, οἷα εἰκὸς ἤλγουν, καὶ ἐπὶ τὴν ἄρκτον ἵεντο. ἡ δὲ, δείσασα εἴς τι δένδρον ᾗ ποδῶν εἶχεν ἀνέθει, καὶ καθῆστο, τὴν ἐπιβουλὴν τὴν ἐξ ἐκείνων ἐκκλῖναι πειρωμένη. ὡς δὲ ἐδόκουν τοῦ πῃ τιμωρήσασθαι τὴν λυμεῶνα ἥκειν δεῦρο, ἐνταῦθα ἡ μὲν λέαινα οὐ λείπει τὴν φυλακὴν, ἀλλ' ὑπὸ τῷ πρέμνῳ καθῆστο ἐλλοχῶσα καὶ ὕφαιμον ἄνω βλέπουσα. ὁ δὲ λέων, οἷα ἀδημονῶν καὶ ἀλύων ὑπὸ τοῦ ἄχους ὡς ἄνθρωπος, εἶτα ἐν τοῖς ὄρεσιν †ἥλατο, καὶ ἀνδρὶ ὑλουργῷ περιτυγχάνει. ὁ δὲ ἔδεισε, καὶ ἀφίησι τὸν πέλεκυν. τὸ δὲ θηρίον ὁ λέων ἔσαινέ τε, καὶ ἑαυτὸν ἀνατείνας κατὰ στέρνα, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ τῇ

alicundè ex venatu reuertiſſent, & quum etiam leunculorum cædem factam vidiſſent, acerrimo, vt par erat, dolore preſſos, vrſam inſecutos fuiſſe. Hanc verò ſummo cum metu quantum potuit itineris contendentem, in primam quanque arborem conſcendiſſe, ibiq; vt ab illorum inſidiis declinaret conſediſſe: eam autem illi quum ſe viderent vlciſci nequire, leænam quidē continēter ſumma diligentia ad arboris truncum inſidias molientem excubaſſe, ſurſumq; verſus intentis oculis ſanguinariā aſpexiſſe. Leonem verò ſimiliter atque hominem ex liberorum morte mœrētem, longèlateq; ſummo cum dolore totis montibus erraſſe, dum materiarium fabrum offendiſſet: cujus è manibus magnopere exterriti ſecurim vbi is excidiſſe perſpexiſſet, ſeſe attollens, illum blandè & ſuauiter amplexabatur,

fortè ἐλᾶτο.

eur, linguaq; illi faciẽ abſtergebat. quam benignitatem homo ſentiens, ſuis rebus fidere cœpit. Leo hunc cauda amplexatus ducebat: neque ſecurim, quæ hujus è manibus effluxerat, illum relinquere permittebat, ſed pede ſuo ſecurim tollendam eſſe oſtendebat: quumq; ejus ſignificationẽ homo nõ intelligeret, ſecurim leo ore accepit, mordicusq; tenẽs, illi porrexit. ac denique illum ad luſtrum ſuum: vbi conſtrati catuli jacebant, perduxit: id quod leæna videns, ipſa quoque ad eos profecta, homini ſignificabat, cladem miſerabilem reſpiceret: atque poſtea ſua ſignificatione hũc impellebat, ſuſpiceret vrſã. Vnde homo conjecturâ aſſecutus aliquam hos ex hac grauem injuriam accepiſſe, omnes neruos ad excindẽdam arborem contendit: quam quum euertiſſet vrſam præcipitem in terram delapſam feræ diſtraxerunt. Hominem illæſum leo reduxit in locum,

γλώττῃ τὸ πρόσωπον ἐφαίδρυνεν αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖνος ἐπεθάρσησεν. ὅ, τε λέων περιβαλών οἱ τὴν οὐρὰν, ἦγεν αὐτὸν, καὶ ἀφιέναι τὴν πέλεκυν οὐκ εἴα, ἀλλ' ἐσήμαινε τῷ ποδὶ ἀνελέσθαι. ὡς δὲ οὐ συνίει, ὁ δὲ τῷ στόματι ἐλάβετο, καὶ ὤρεξέν οἱ, καὶ εἵπετο ἐκεῖνος. ἄγει τε αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὔλιον. καὶ ἡ λέαινα εἶδε, καὶ αὐτὴ προσελθοῦσα ἐπεσήμαινε, καὶ ἑώρα οἰκτρὸν, καὶ ἀνέβλεπεν εἰς τὴν ἄρκτον. συνιδὼν οὖν ὁ ἄνθρωπος καὶ συμβαλὼν ἠδικῆσθαί τι τούτους ἐξ ἐκείνης, ὡς εἶχε ῥώμης τε καὶ χειρῶν ἐξέκοψε τὸ δένδρον. καὶ τὸ μὲν ἀνετράπη, ἡ δὲ, κατηνέχθη, καὶ διεσπάσαντο οἱ θῆρες αὐτήν. τόν τε ἄνθρωπον ὁ λέων ἀπαθῆ τε καὶ ἀσινῆ

πάλιν ἐπανήγαγεν εἰς τὸν χῶρον, οὗ πρότερον ἐνέτυχεν αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε τῇ ἐξ ἀρχῆς ὑλοτομίᾳ.

cum, vbi priùs ei occurriſſet, atque materiæ quam à principio cædebat, illum inuiolatum reddidit.

Περὶ ἰχνεύμονος καὶ ἀσπίδος.
Κεφ. κβ.

De Ichneumone & Aſpide. c. XXII.

Αἰγυπτίων μάχη θηρίων ἀσπίδος καὶ ἰχνεύμονος. καὶ ὁ μὲν ἰχνεύμων οὐκ ἀβούλως οὐδὲ ἐκπλήκτως ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἀφικνεῖται τὸν πρὸς τὸν ἀντίπαλον· ἀλλ' ὡς ἀνὴρ πανοπλίαν φραξάμενος, οὕτως ἐκεῖνος τῷ πηλῷ ἑαυτὸν κυλίσας, καὶ ἀναπλήσας τοῦ περιπαγέντος, ἔοικεν ἔχειν ἀρκοῦν πρόβλημα, καὶ στεγανόν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη πηλοῦ, λούσας ἑαυτὸν ὕδατι, καὶ εἰς ἄμμον βαθεῖαν ὑγρὰν ἑαυτὸν ἐμβαλὼν, ἐκ τῆς δὲ τῆς ἐπινοίας τὸ ἀμυντήριον ἐξ ἀπόρων * πάσας, ἐπὶ τὴν μάχην ἔρχεται. τῆς τε ῥινὸς τὸ ἄκρον ἁπαλὸν ὂν, καὶ ἐχθίστῃ τῇ τῆς ἀσπίδος τρόπον τινὰ ἐγκείμενον, φρουρεῖ τὴν ὑ-

Aegyptiarũ pugna ferarum ejuſmodi eſt Aſpidis & Ichneumonis: Hic non inconſultè ac temerè in bellum deſcendit, neque illa trepidantiùs timidiuſq; certamen init. Ille tãquam vir omnibus armis ſeptus in luto volutatur, ac agglutinati luti operimento obducitur: ſicq; poſtea juſtis armis ſe tectum arbitratus, in certamen venit: ſi lutum deſit, aqua ſe alluens, ſeq; in altum madidumq; ſabulum abiiciens, eximprouiſis rebus ac fortuitis, arma ad tuitionem ſui ingenioſè comparat, continuoq; cum capitali aduerſario depugnat. ſummas autem nares ſuas, teneras, ac valdè aſpidis morſui

al. πορίσας

opp

opportunas, ſuæ caudæ flexu ſeptus, tuetur. Quòd ſi eas aſpis aſſequi poſſit, hoſtem debellauit: ſin minus, fruſtrà dentes contra lutum exercet. Contrà autem Ichneumo illi anteuertẽs, ſi ex inopinato fauces comprehẽderit, illam ſtrangulat. Quocirca tota victoria quum ſit poſita in anticipatione, victor exiſtit, qui morſibus alterum præuerterit.

De Ciconijs, Ardeis, & Pelecanis parẽtes alentibus. c. XXIIII.

Magnâ curâ Ciconiæ exacta ætate parẽtes alunt, etſi humanis hoc facere legibus nullis jubentur, ſed ſola bonitate naturæ ad id impellantur. Iidem parentes amanter ſuos fœtus curare dicuntur: cujus rei teſtimonium ſunt pulli, qui per ætatem è nido nondum euolare queunt. nam quum aliunde ad eos alendos cibum comparare nequeunt, eſcu-

ρὰν ὑποκάμψας μᾶλλον· οὕτω γὰρ ποιεῖν εἴωθεν ἀνακλάσας καὶ ἀποφράξας δι' αὐτῆς αὐτό· καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἀσπὶς τούτου τύχῃ, τὸν ἀνταγωνιστὴν καθεῖλεν· εἰ δὲ μή, μάτην τοὺς ὀδόντας τῷ πηλῷ ποιεῖται. πάλιν τε ὁ ἰχνεύμων προστρέψας ἀδοκήτως, καὶ τοῦ τραχήλου λαβόμενος ἀπέπνιξε τὴν ἀσπίδα. νικᾷ δὲ ὁ φθάσας.

Περὶ πελαργῶν, ἐρωδιῶν, καὶ πελεκάνων. Κ. κγ.

Τρέφουσι μὲν τοὺς πατέρας πελαργοὶ γεγηρακότας καὶ ἐθέλουσι, καὶ ἐμελέτησαν. κελεύει δὲ αὐτοὺς νόμος ἀνθρωπικὸς οὐδὲ εἰς τοῦτο· ἀλλ' αἰτία τούτων φύσις ἀγαθή. οἱ αὐτοὶ δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν ἔγγονα φιλοῦσι· καὶ τούτου μαρτύριον· ὅταν ὁ πέλαργος ἐνδεὴς ᾖ τροφὴν ἀπορῆσιν ἔτι καὶ ἁπαλοῖς τοῖς νεοττοῖς ἐν τῇ καλιᾷ παραθεῖναι, γενομένης αὐτῷ κατὰ τύχην

ἀπορ-

ἀπορίας, οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ χθιζὴν αὐτῇ μίτρας, ἐκείνους τρέφει.

Καὶ τοὺς ἐρωδιοὺς ἀκούω ποιεῖν ταυτόν· καὶ τοὺς πελεκᾶνας μέντοι. Προσακούω δὲ τοὺς πελαργοὺς καὶ αὐταῖς συμφεύγειν ταῖς γεράνοις, καὶ συναποδιδράσκειν τὸν χειμῶνα· τῆς δὲ ὥρας τῆς κρυμώδους διελθούσης, ὅταν ὑποστρέφωσιν εἰς τὰ ἤθη, καὶ οἵδε καὶ αἵδε, τὴν ἑαυτῶν ἕκαστος καλιὰν ἀναγνωρίζουσιν, ὡς τὴν οἰκίαν ἄνθρωποι. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιός φησι, τῶν πελαργῶν τοὺς ἄκρα βιώσαντας, ὅταν εἰς γῆρας ἀφίκωνται, παρελθόντας, αὐτοὺς ὡς τὰς ὠκεανίτιδας νήσους ἀμείβειν τὰ εἴδη εἰς ἀνθρώπου μορφὴν, καὶ εὐσεβείας γε τῆς εἰς τοὺς γειναμένους ἆθλον τοῦτο ἴσχειν. ἄλλως τε ἐγὼ νοῶ, καὶ ὑποθέσθαι τῶν θεῶν βουλομένων τοῦτο γοῦν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ τὸ γένος εὐσεβὲς καὶ ὅσιον, ἐπεὶ τοι- fortè ἐκ addendũ.

lecta quæ priùs ederant, euomunt, atque in educandos fœtus conuertunt: & ad volandum pullis imperitis duces ſunt. Ardeas & Pelecanos ſimiliter facere audio. Item Ciconias cum Gruibus injurias frigoris fugientes, mutatione cæli ſolum vertere: ac rurſus hyberno tempore exacto, ad patriam ſedem remigrantes, cùm illas, tum has, ſicut homines domum, probè nidos ſuos recognoſcere. Alexander Myndius Ciconias ſcribit exacta ætate decurſaq; ad Oceanitidas inſulas volantes, hoc præmiũ pro pietate, quam geſſerint aduerſus parentes, aſſequi, vt ex auibus cõuertantur in homines. Et fortè dij voluerunt homines in illis ſaltem locis veluti exemplar pietatis ſanctitatisq; proponere:

quando in aliis ſub ſole regionibus nulla eiuſmodi gens reperitur. Figmentum quidem hoc eſſe non puto. Quid enim hoc cõminiſci Alexãdro profuiſſet? Hominem certè ſapientem non decet, ne maximo quidẽ lucro propoſito, mendacium veritati anteponere: nedum ſi nulla omnino commodi aut lucri ſpes fuerit vllius.

De induſtria Hirũdinis in nidificatione. c. XXIIII.

Si luti facultas ſit, id Hirũdo vnguibus fert, nidumq́; ex eo fingit: ſin minus luti facultas ei detur, aqua ſe conſpergit, atque in puluerem ſe abijciens, pennas luto mergit: idq́; poſt eis agglutinatum, roſtro minutatim auferens, nidificat. Pulchrè etiam intelligit quòd ſi teneros, ex pẽniſq́; nudos, in duris fruticibus pullos requieſcere ſineret, non

ὅντινα ἐν τῇ ἄλλῃ τῇ ὑφηλίῳ πλὴν Ἀραβίων. καί μοι δοκεῖ μῦθος εἶναι. ἢ τί καὶ βουλόμενος ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτο αὖ ἐπεβάλετο κερδαίνων μηδέν; ἄλλως τε οὐδ᾽ αὖ ἔπρεπεν ἀνδρὶ συνετῷ πρὸ τῆς ἀληθείας ποιήσασθαι τὸ ψεῦδος, οὐδὲ ἐπὶ κέρδει τῷ μεγίστῳ, μήτιγε εἰς λαβὰς ἐμπεσούμενον, καὶ ταῦτα ἀκερδεστάτας.

περὶ χελιδόνος. Κ. κδ.

Η χελιδὼν, ὅτε εὐπορεῖ πηλοῦ, τοῖς ὄνυξι φέρει καὶ συμπλάττει τὴν καλιάν. εἰ δὲ ἀπορία εἴη, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἑαυτὴν βρέχει, καὶ εἰς κόνιν φύρει τὰ πτερὰ ἐμπεσοῦσα καὶ τοῦ πηλοῦ περιπαγέντος, ἐντεῦθεν ὑπαποψήχουσα τῷ ῥάμφει τὴν προσκειμένην οἰκοδομίαν ἐξεργεῖ. ἁπαλά τε ὄντα τὰ νεόττια, καὶ τῶν πτίλων γυμνὰ, οἶδε καλῶς ἐπὶ ψιλῶν καρφῶν

οὐ

εἰ ἀναπαύοιτο, ὅτι κολακευθήσεται ἀλγοῦντα. οὐκοῦν ἐπὶ τὰ νῶτα τῶν προβάτων ἱζάνει, καὶ ἀποσπᾷ τοῦ μαλλοῦ, καὶ ἐντεῦθεν τοῖς ἑαυτῆς βρέφεσι τὸ λέχος μαλακὸν ἔστρωσεν.

περὶ τῆς κατὰ τὴν χελιδόνα δικαιοσύνης. κ. κε.

Δικαίως ἡ μήτηρ ἡ χελιδὼν τοὺς ἑαυτῆς νεοττοὺς ἐργάζεται, τὸ ἰσότιμον αὐτοῖς διὰ τῆς τροφῆς τῆς ἴσης φυλάττουσα. μίαν δὲ ἄρα οὐ κομίζει πᾶσιν, ἐπεὶ μηδὲ δύναται· ἀλλὰ μικρὰ μὲν καὶ ὀλίγα ὅσα ἄγει. τὸν πρῶτον δὲ τεχθέντα πρῶτον τρέφει, δεύτερον δὲ τὸν ἐπ' ἐκείνῳ, καὶ τρίτον σιτίζει τὸν τῆς τρίτης ὠδῖνος, καὶ μέχρι τοῦ πέμπτου πρόεισι τὸν τρόπον τοῦτον. οὔτε γὰρ κύει χελιδὼν πλείονας οὐδὲ τίκτει. αὐτὴ δὲ τοσοῦτον καταπάσσεται τῆς τροφῆς ὅσον αὖ ἐν τῇ † κοιλίᾳ κεῖρ-

ferēdis doloribus premerētur: quamobrem in ouium tergo conſidens, floccos lanarum euellit, indeq́; ſuis pullis nidum quàm molliſſimè ſubſternit.

De iuſtitia Hirundinis in ordine paſcendorũ pullorum: & quomodo pullis, qui cæci naſcuntur, vi herbæ cuiuſdã viſum afferat.

CAP. XXV.

Iuſtitiam mater Hirundo filios ſuos docet in diſtributione cibariorum ſuam cuique tribuens dignitatem. nō enim vnica tantùm cibi vectione omnes paſcit: neque enim poſſet, quum ea quæ affert puſilla & pauxillula ſint. primũ in lucem editum primò paſcit: deinde ab illo ſecundum: tertium, tertio loco partum alit: ſicq́; deinceps vſque ad quintum progreditur. Neque enim amplius quinque ferre in vtero atque parere ſolet. Ipſa interim non ampliùs cibi capit, quàm qui in

lego καλιᾷ

nido dum pullos aleret præterlapſus fuerat. Hujus pulli, ſimiliter atque Canum catuli, tardum viſum accipiunt. Verumtamen eadem mater admotâ herbâ quâdam viſum eis affert. Illi non multò poſt quiete confirmati, & jam ad volandum habiles, è nido ad cibi inquiſitionē prodeunt. Hujus herbæ homines quāuis compotes fieri ſummo cupiant opere, nunquam tamen in hac parte eorū ſtudio ſatisfactū eſt.

De Vpupa nidificatione, & quod ſibi obſtructū foramen herbâ quâdam admotâ reſeret.

CAP. XXVI.

Vpupa auium minimè volax eſt: (*vel præ cæteris auibus plumis ac pennis nudatur*,) & mihi videtur memor eorum quæ inter homines olim paſſa eſt, & muliebris etiā generis odio, nidum in deſertis locis altiſq; rupibus conſtruere: & ne homines ad pullos ſuos aſpirent,

lege πάθος

δεῖξαι δυνηθῇ παραρρεῦσαν αὐτῇ. Βραδέως δὲ ἐκβλέπει καὶ τὰ ταύτης βρέφη, ὡς καὶ τὰ τῶν κυνῶν σκυλάκια. πόαν δὲ κομίζει καὶ προσάγει, τὰ δὲ ὑπαναβλέπει. εἶτα ἀτρεμήσαντα ὀλίγον, ἐκπετήσιμα ὄντα προΐσι τῆς καλιᾶς ἐπὶ τὴν νομήν. ταύτης τῆς πόας ἄνθρωποι γενέσθαι ἐγκρατεῖς διψῶσι, καὶ οὐδέπω νῦν τῆς σπουδῆς κατέτυχον.

περὶ ἔποπος. Κ. κϛ.

Οἱ ἔποπές εἰσιν ὀρνίθων ἀπηνέστατοι· καί μοι δοκοῦσι τῶν προτέρων τῶν ἀνθρωπικῶν ἐν μνήμῃ καὶ μέντοι καὶ μίσει τοῦ γένους τοῦ τῶν γυναικῶν, ὑποπλέκειν τὰς καλιὰς ἐν τοῖς ἐρήμοις, καὶ τοῖς †πλαγίοις τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ προσιέναι τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν τοῖς βρέφεσιν, οἱ δὲ αὐτὴ

luti

τοῦ πηλοῦ χρίουσι τὴν καλιάν, ἀποπάτημα ἀνθρώπου περιβαλόντες, τῇ δυσωδίᾳ τε καὶ κακοσμίᾳ ἀνείργοντες καὶ ἀναστέλλοντες τὸ ζῷον τὸ ἑαυτοῖς πολέμιον. Ἔτυχε δὲ καὶ ἐν τῷ τοῦ τείχους ἐρημοτέρῳ ὅδε ὁ ὄρνις παιδοποιησάμενος, ἔν τινι ῥήγματι λίθου ὑπὸ τοῦ χρόνου διεστῶτι. ἐκεῖν ὁ τοῦ τείχους μελεδωνὸς ἰδὼν ἔνδον τὰ βρέφη, κατήλειψε τὸν χηραμὸν τῷ πηλῷ. καὶ ὑποστρέψας ὁ ἔποψ, ὡς εἶδεν αὐτὸν ἀποκλεισθέντα, πόαν ἐκόμιζε, καὶ προσήνεγκε τῷ πηλῷ· ὁ δὲ κατερρύη, καὶ προσῆλθε πρὸς τὰ αὐτοῦ ἐκεῖνος τέκνα. εἶτα ἐπὶ νομὴν ᾖξεν. αὖθις οὖν ὁ αὐτὸς ἐπήλειψεν ἄνθρωπος· καὶ ἡ ὄρνις τῇ αὐτῇ πόᾳ ἀνέῳξε τὸν χηραμόν. καὶ τὸ τρίτον ἐπράχθη τὰ αὐτά· ὁ τοίνυν τοῦ τείχους φύλαξ συνιδὼν τὸ πραττόμενον, συντεθείσης τῆς πόας ἀνελόμενος ἐχρῆτο οὐκ εἰς τὰ αὐ-

luti loco nidos hominis ſtercore circúlinire, vt intolerabili odoris fœditate homines à nido depellat. Quum olim in parietis diruti & deſerti rima vetuſtate acta hujuſcemodi auis peperiſſet, idipsúmque parietis curator animaduertiſſet, luto timam expleuit, & obſtruxit: vbi Vpupa rediens videt receſſu & latebra ſua ſe excluſá, herbam affert, quâ ad lutum admotâ, diſſoluitur lutum, & defluit. illa intra caueã ad pullos ſuos ingreditur, & paulò pòſt ad cibi inquiſitionem rurſus auolat. Tum ille rurſus obſtruit foramen, & auis cãdẽ herba denuò reſerat, idemq́; tertiò repetitur. Tandem curator ille parietis animaduerſâ & ſeruatâ herba, non ad hujuſmodi, ſed apetiendis

nihil ad ſe pertinentibus theſauris eã adhibebat.

Leones non naſci in Peloponneſo.

CAP. XXVII.

Leones non gignit Peloponneſus, quod doctiſſimus Homerus nõ ignoraſſe videtur, quum caneret Dianam in Taygeto & Erymãtho Peloponneſi montibus delectatam fuiſſe in venandis apris & ceruis. Leonum autem non meminit: & rectè quidem, quòd hi ab iis vacui eſſent.

De Perſeo piſce maris rubri.

CAP. XXVIII.

In mari rubro piſcis naſcitur, quẽ Perſeum Arabes nominãt. Græci quoque eodem nomine appellant: nam vtrique Iouis filium Perſeum vocant, ex cujus vocabulo nomen traxiſſe piſcem hunc prædicant. Is pari ma-

τὰ, ἀλλὰ ἀνοίγων μηδὲν οἱ προσήκοντας θησαυρούς.

Ὅτι οὐ γίνεται λέων ἐν Πελοποννήσῳ. Κεφ. κζ.

Ἡ Πελοπόννησος λεόντων ἄγονός ἐστι. καὶ ὅσα γε εἰκὸς, Ὅμηρος πεπαιδευμένῃ φρενὶ συνιδὼν τοῦτο, τὴν Ἄρτεμιν ἐκεῖ θηρῶσαν ᾄδων εἶπεν· ὅτι ἄρα εἶσι τόν τε Ταΰγετον, καὶ τὸν Ἐρύμανθον, τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείαις ἐλάφοισιν. ἐπειδὴ ἔρημα λεόντων ταῦτα τὰ ὄρη, καὶ μάλα εἰκότως οὐκ ἐμνήσθη αὐτῶν.

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ περσέως. Κεφ. κη.

Γίνεται δὲ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ ἰχθύς· καὶ ὅσα γε εἰδέναι καὶ ἐμὲ, ἔθεντο Περσέα ἐπιχώριοι ὄνομα αὐτοῦ. καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες αὐτὸν οὕτω, καλοῦσι δὲ καὶ Ἄραβες ὁμοίως τοῖς Ἕλλησι· Διὸς γὰρ υἱὸν ἐκεῖνοι ᾄδουσι τὸν Περσέα, καὶ ἀπ' αὐτοῦ γε τὸν ἰχθὺν ὑ-

μνοῦσι

μνοῦσι λέγνοαξ. μέγεθος μὲν ἐστι κατὰ τὸν ἀνθίαν τὸν μέγιστον. ἰδεῖν δὲ ὅμοιος λάβρακι. γρυπὸς γὰρ μὲν ἡσυχῆ ἐστιν, καὶ ζώναις πεποίκιλται χρυσαῖς περιστιχισμέναις. ἄρχονται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπικάρσιοι αἱ ζῶναι, καὶ † ἐπὶ τὴν γαστέρα καταλήγουσι. πέφρακται δὲ ὀδοῦσι μεγάλοις καὶ πυκνοῖς. λέγεται δὲ ἰχθύων περιεῖναι ῥώμη τε σώματος, καὶ βίᾳ· ἀλλ᾽ οὐδὲ τῆς τόλμης οἱ ἐνδεῖ. θήρας δὲ αὐτοῦ καὶ ἄγρας εἶπον ἀλλαχόθι.

περὶ τῆς πίννης τῆς θαλαττίας.
Κεφ. κθ.

Η Πίννη θαλάσσιον ζῶον, καὶ ἔστι τῶν ὀστρείων. κέχηνε δὲ τῇ διαστάσει τῶν περικειμένων ὀστράκων, καὶ προτείνει σαρκίον ἐξ ἑαυτῆς, οἱονεὶ δέλεαρ τοῖς περινηχομένοις τῶν ἰχθύων. καρκῖνος δὲ αὐτῇ παραμένει, σύντροφός τε καὶ σύννομος. ἐννοῶν ὅταν τις

gnitudine eſt cum Anthia maximo. Aſpectus ſimilitudo illi etiã eſt cũLupo:naſo eſt leuiter adunco. cingulis aureis diſtinguitur, quę à capite exorientia per tranſuerſum feruntur, & ad ventrem vſque pertinẽt. frequentibus & permagnis dentibus munitus eſt. Ex omnibus piſcibus qui in eo mari verſantur, robore & audacia maximè excellere dicitur. De piſcatione ejus & captura alibi dixi. *al. iis*

De Pinna concha, & quomodo prædam cũ cancro ſocio partiatur.
CAP. XXIX.

Pinna animal marinum, è genere concharum eſt. Pãdit ſeſe hiatu teſtarum: & caruncũlam extra conchas eminentẽ, ex ſeſe prætendit, tanquam eſcam circumnatantibus piſcibus. Cũ cãcro comparãdi cibi ſocietatem facit: eamq; ob rem cancer quum piſcem

quępiam adnatare videt, illam leuiter morſu admonet. tum Pinna magis ac magis ſuas conchas patefacit, intraq; eas piſcis adnātis caput recipit, comprimitq;: & piſcem ita captum in cibo conſumit.

De Cuculo, quomodo in alieno nido pariat: & fœtus ab aliena parente nutritus, tandem agnitus expulſusq; ad ſuam redeat. Quo anni tempore appareat.

CAP. XXX.

Hominis eruditi hæc etiam noſſe refert. Cuculus ſapiens eſt. nam quum ei pullos excludēdi facultas non ſit, tamen machinatio quædam data eſt, atque ſolertia ad hanc rem vtendi aliena opera. Etenim quum ſibi conſcius ſit ſe neque incubare, neque ex ouis pullos excludere poſſe, ob ſrigidam corporis conſtitutionem, nec nidum ad pariendū conſtruit, nec paruulos fœtus alit. ſed vbi animaduertit, quando aues ex nido ſuo abſint, eò profectus, in alieno dom

τῶν ἰχθύων προσνέῃ, ὁ δὲ ἐπένυξεν ἡσυχῇ αὐτόν. καὶ ἡ πίννη μᾶλλον ἀνέῳξεν ἑαυτήν, καὶ ἐδέξατο ἔσω τοῦ ἐπιόντος ἰχθύος τὴν κεφαλήν. καθίησι δὲ ὡς ἐπὶ τροφῇ, καὶ ἐσθίει αὐτόν.

περὶ κόκκυγος. Κ λ.

Ἦν δὲ ἄρα οἰκεῖα τοῦ πεπαιδευμένου καὶ ταῦτα εἰδέναι· σοφώτατος ὁ κόκκυξ, καὶ πολλάκις εὐπόρους ἐξ ἀπόρων μηχανὰς δεινότατος, ἑαυτῷ μὲν γὰρ συνεπίσταται ἐπῳάζειν οὐ δυναμένῳ, καὶ ἐκλέπειν, διὰ ψυχρότητα τῆς ἐν τῷ σώματι συγκράσεως, ὥς φασιν. οὐκοῦν ὅταν τίκτῃ, οὔτε αὐτὸς νεοττιὰν ὑποπλέκει, οὔτε ἐκθηνεῖται τὰ βρέφη. φυλάττει δὲ ἄρα τοὺς τῶν νεοττῶν δεσπότας ἀφιστῶτας καὶ πλανωμένους. καὶ παρελθὼν † εἰς κα-

al. εἰς καταγωγὴν δύναται,

παγώγιον ὀρνέων, ἐντίκτει. οὐ πάντων δὲ ὀρνίθων καλιαῖς ἐπιπηδᾷ οὗτός γε, ἀλλὰ κορύδου, καὶ φάττῃσι καὶ χλωρίδος, καὶ τούτοις συνεπίσταται ὅμοια αὐτῷ ὠὰ τίκτουσι. καὶ κενῶν μὲν αὐτῶν οὐσῶν, οὐκ ἂν παρέλθοι· ὠῶν δὲ ἔνδον ὄντων, εἶτα μέντοι τὰ ἑαυτοῦ παρενέμιξεν. ἐὰν δὲ ᾖ πολλὰ τὰ ἐκείνων, τὰ μὲν, ἐκκυλίσας ἠφάνισε. τὰ δὲ ἑαυτοῦ κατέλιπε διαγνωσθῆναί τε καὶ φωραθῆναι δι᾽ ὁμοιότητα μὴ δυνάμενα. καὶ οἱ μὲν ὄρνιθες οἱ προειρημένοι τὰ μηδὲν σφίσι προσήκοντα ἐκγλύφουσιν· ὑποπηγνύμενα δὲ ἐκεῖνα, ἑαυτοῖς συνεγνωκότα τὴν νοθείαν, ἐκπέτεται, καὶ παρὰ τὸν γειναμένον στέλλεται. τῶν γὰρ πτερῶν αὐτοῖς * προελυθέντων, γνωρίζεται ἀλλότρια ὄντα, καὶ αἰκίζεται πικρότατα. Καὶ ὁρᾶται δὲ μίαν ὥραν τοῦ ἔτους τὴν

domicilio parit. non tamen in cujuſlibet auis nido, ſed Alaudæ & Palumbis, & Chloridis, i. Luteolæ, quòd non ignoret, ab iis oua ſuis perſimilia pari ſolere. Quòd ſi illarum nidos ouorum inanes & vacuos repererit, nō cò diuertit: ſed in eos vbi intus oua ſint, atq; ad ea ipſa admiſcet ſua. Si autem illarum oua cōplura offenderit, ex iis quædam ejecta perdit, ac in eorum locum ſua ſupponit: quæ non ab illarum ouis internoſci poſſunt ob ſimilitudinem. Iam verò aues quas dixi aliena oua excludunt: pulli verò Cuculi cum ætate procedēte ad volatum firmi paululum exiſtunt, ſibi conſcij ſe eſſe illegitimos fœtus, ad parentem ſuum euolant. jam ſuccreſcentibus pennis alieni deprehenduntur, atque acerrimè verberantur. Optimo anni tempore Cuculi, nēpe ab ineun-

* fortè περι-χυθέντων,

te vêre ad Caniculæ ortum apparent, poſt rariſſimè cernuntur.

Quòd Gallinaceum Leo & Baſiliſcus timeant.

CAP. XXXI.

Leo à Gallinaceo magno timore afficitur. Eodem timore eſt Baſiliſcus: quum enim eum videt, tremit animo: quumq; eundem audit canentem, terrore concuſſus emoritur. Quam rem non ignorantes qui per Africam (in qua ſerpentes iſti proueniũt) iter faciunt, Gallum itineris comitem ſibi adjungunt, qui eos à tam peſtilenti malo Baſiliſci prohibeat.

De Lupis in Creta & Olympo Macedoniæ: de Capris Cephallenia, & Ouibus Abydi. Ex venenatis alia morſu, alia ictu venenum relinquere. C. XXXII.

Theophraſtũ audio dicentem Cretam Lupis & Serpẽtibus infeſtiſſimam eſſe. Macedonicum etiam Olym-

ἀρίστην ὁ κόκκυξ. ἦρος γὰρ ὑπαρχομένου καὶ αὐτὸς ἐμφανής ἐστιν εἰς ἀνατολὰς Σειρίου, εἶτα τὸ τῶν πολλῶν ὄψεων ἀνεχώρησεν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, καὶ λέοντος, καὶ βασιλίσκου. Κ. λα.

Ἀλεκτρυόνα δὲ φοβεῖται ὁ λέων, καὶ βασιλίσκος δὲ τὸν αὐτὸν ὄρνιν, ὥς φασιν, ὀρρωδεῖ, καὶ κατιδὼν τρέμει. καὶ ἀκούων ᾄδοντος, σπᾶταί τε καὶ ἀποθνήσκει. ταῦτα ἄρα καὶ οἱ τὴν Λιβύην ὁδοιποροῦντες, τὴν τῶν τοιούτων τροφὸν, δέει τοῦ προειρημένου βασιλίσκου, εἶτα μέντοι συνέμπορον καὶ κοινωνὸν τῆς ὁδοῦ, τὸν ἀλεκτρυόνα ἐπάγονται, ὅς αὐτῶν τὸ τηλικοῦτον κακὸν ἀπαλλάξει αὐτοῖς.

Ζώων διάφοροι ἀντιπάθειαι. Κεφ. λβ.

Ἡ Κρήτη καὶ τοῖς λύκοις, καὶ τοῖς ἑρπετοῖς θηρίοις ἐχθίστη ἐστίν. ἀκούω Θεοφράστου λέγοντος, καὶ

ἐν

ἐν τῷ Μακεδονικῷ Ὀλύμπῳ τοῖς λύκοις ἄβατα εἶναι. Αἶγες δὲ ἄρα Κεφαλληνίδες οὐ πίνουσι μηνῶν ἕξ. ὄις δὲ Ἀβυδηνὰς οὐκ ὄψει λευκὰς, ὥς φασι, μελαίνας δὲ πάσας. Διαφορότης δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἰδιότης εἴη αὖ καὶ τοιαύτη· τὰ μὲν γάρ ἐστιν αὐτῶν δάκετα, καὶ ἐνιᾶσιν ἀπὸ τοῦ ὀδόντος φάρμακον. βλητὰ δὲ, ὅσα παίστικα, εἶτα μέντοι καὶ ἐκεῖνά τι τοιοῦτον κακὸν ἐνίησιν.

pum à Lupis non adiri ſolere. Capræ Cephalleuides ſex menſibus non bibunt. Abydenas autẽ Oues nullas videri albas, ſed nigras omnes ferunt. In hoc etiam diuerſa& peculiaris quædam animantiũ vis eſt: quòd ex venenatis alia morſu & dentibus venenum, alia idem ictu & aculeo immittunt.

περὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Λιβύσσης, καὶ βοῶν Ἠπειρωτικῶν, καὶ αἰγῶν Σκυρίων καὶ Αἰγυπτίων. Κεφ. λγ.

De Aſpidum veneno: déque vaccis Epiroticis, & Capris Scyrijs, Ægyptijsq́. c. xxxiii.

Η Λίβυσσα δὲ ἀσπὶς, ἀκούω τὸ πρὸς τὸ φύσημα αὐτῆς ἀντιβλέψαντα, ὅταν προσθῇ τὸν τράχηλον, τυφλοῖ τὴν ὄψιν· ἡ δὲ ἄλλη οὐ τυφλοῖ μὲν, ἀποκτείνει δὲ ῥᾷστα. Λέγονται δὲ βόες Ἠπειρωτικαὶ πλεῖστον ὅσον ἀμέλγεσθαι. καὶ αἶγες αἱ Σκύριαι, γάλα ἀφθονώτατον παρέχειν, ὅσον

Libycam Aſpidem dicunt ſuâ aſpiratione, oculorum vſũ aduerſus ſe, quum cerulcem porrexerit, reſpicientibus eripere: aliâs non excæcare quidem, ſed tamen celeriter interficere. Vaccas Epiroticas ferunt copioſiſſimè mulgeri: & Capras Scyrias lac præbere vberrimum omnium.

οὐκ

Ægyptias quintuplicē (aliquando) partum edere, pleraſq; geminū. Cauſam hujus rei eſſe Nilum, cujus aquæ fœcundiſſimæ ſunt. Itaq; paſtores, quibus curæ eſt de augendo pecore, aquam ex Nilo lactis inopibus pecudibus, & maximè infœcūdis machina haurire ſolent.

De cornu Bouis Indici tres amphoras capiente. c. XXXIIII.

Ptolemæo ſecundo ex India cornu allatū ferunt, quod tres amphoras caperet. Vnde cōijcere poſſumus, bouem illum à quo ejuſmodi tantum cornu extitiſſet, maximum fuiſſe.

De Perdicum varia voce. Vbi muta ſint quædam, vt Ranæ, Cicadæ, Sues. c. XXXV.

Perdicum (*alij caccabant, alij ſtrident*) non eadem vbique vox eſt, ſed varia & multiplex: alia Athenis, alia alibi. Harum variarum vo-

σὺν ἄλλαι αἶγες. αἱ δὲ Αἰγύπτιαι, ἑκάστη πέντε ἀποτίκτει, καὶ αἱ πλεῖσται δίδυμα. λέγεται δὲ αἴτιος ὁ Νεῖλος εἶναι, εὐτεκνότατον παρέχων ὕδωρ. ἔνθεν τοι καὶ τῶν νομέων τοὺς ἄγαν φιλοκάλους, καὶ τῶν ποίμνης τὰς σφετέρας ἔχοντας πεφροντισμένας, ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις ἄγειν μηχανῇ ὅσον δυνατόν ἐστιν, †καὶ τοῖς ἐλάφοις ἔτι καὶ μᾶλλον.

al. καὶ ταῖς στείραις γε ἔτι

Περὶ Ἰνδικοῦ βοὸς κέρατος. Κεφ. λδ.

Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ φασὶν ἐξ Ἰνδῶν κέρας ἐκομίσθη, ὃ τρεῖς ἀμφορέας ἐχώρησεν. οἷος ἄρα βοῦς ἦν, ὡς ἐκπεφυκέναι οἱ τηλικοῦτον κέρας.

Περὶ περδίκων. Κ. λε.

Περδίκων φθέγμα ἐν οὐδέποτε ἀκούσαις ἁπάντων, ἀλλ' ἔστι διάφορον. καὶ Ἀθήνησί γε οἱ ἐπέκεινα τοῦ Κορυδαλέων δήμου

ἄλλο

ἄλλό γε ἠχοῦσι· καὶ οἱ ἐπέκεινα τῶνδε ἄλλο. τίνας δὲ ἐστὶ τοῖς φθέγμασι τὰ ὀνόματα, ἐρεῖ Θεόφραστος. ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ, καὶ τῇ ἀντιπέραν Εὐβοίᾳ ὁμόφωνοί τέ εἰσι, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ὁμόγλωττοι. Ἄφωνοι δὲ εἰσὶ τὸ παράπαν ἐν Κυρήνῃ μόνοι βάτραχοι. ἐν Μακεδονίᾳ δὲ ὗς καὶ τεττίγων τὸ γένος, ἄφωνοι καὶ οὗτοι.

cũ quæ ſint nomina, Theophraſtus explicat. In Bœotia & Eubœa idem ſonant, ac (vt ſic dicam) ejuſdem ſunt linguæ. In Cyrene Ranæ tantùm omnino mutæ ſunt: vt in Macedonia Sues, & genus quoddam Cicadarum.

ἐπὶ τάδε, *Athenaeus*

Περὶ φαλαγγίου. Κ. λϛ.

Γένος φαλαγγίου φασὶν εἶναι. καλοῦσι δὲ ῥᾶγα τὸ φαλάγγιον, εἴτε ὅτι μέλαν ἐστὶ, καὶ τῷ ὄντι προσέοικε σταφυλῆς ῥαγὶ, καί πως ὁρᾶται καὶ * περιφανής· εἴτε δι' αἰτίαν ἑτέραν, καταγνῶναι ῥᾷον τούτου οὐκ ἔστι. γίνεται δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ ἔχει πόδας † μακρούς. στόμα δὲ εἴληχεν ἐν μέσῃ τῇ γαστρί. καὶ ἔστιν ἀποκτεῖναι τάχιστον.

De Phalangio Libyco, quod Rhax nominatur. c. XXXVI.

Phalãgij genus eſſe dicunt, quod Rhax appellatur, ſiue quòd rhagi (id eſt acino vuæ) nigro planè ſimilis ſit, tum colore tum figura etiam rotunda: ſiue aliam ob cauſam mihi ignotam. Naſcitur in Libya, pedibus breuiſſimis, ore in medio vẽtre. Morſu autem celerrimè perimit.

περιφανής

μακρούς, i. *breuiſſimos Aëtio id quod figura rotũda cõuenit*

Περὶ τῶν ἐν Σερίφῳ βατράχων. Κεφ. λζ.

De Ranis mutis tum in Seripho, tum in quodam Theſſaliæ lacu, & eius rei cauſa. CAP. XXXVII.

In

In Seripho Ranæ prorſus mutæ ſunt, ſi verò has aliò importes, acrem & aſperrimam vocem ednnt. In Piero Theſſaliæ lacus eſt non perennis, ſed hyeme tantùm exiſtit, ex aquis in eum confluentibus. In hunc Ranas ſi quis injiciat, ſilent: alibi tamen vocales. Seriphij de ſuis Ranis gloriantur, hoc videlicet fieri munere quodam Perſeo diuinitus dato: qui quum rediret cum capite Meduſæ poſtquam terram luſtraſſet permultam: quumq́; vt par erat feſſus prope lacum illum ſomnum capere voluiſſet, Ranas ſtrepentes eum interpellaſſe: itaque Perſeum moleſtia affectum, à patre Ioue deprecatum fuiſſe, vt Ranas clamare prohiberet: Patrem verò ejus precationem exaudiſſe, ac Ranas il-

Ἐν Σερίφῳ βάτραχοι, τὸ παράπαν οὐκ ἂν αὐτῶν ἀκούσαις φθεγγομένων. εἰ δὲ αὐτοὺς κομίσαις ἀλλαχόθι, διάτορόν τι καὶ τραχύτατον ἠχοῦσιν. ἐν Πιέρῳ δὲ τῆς Θετταλίας λίμνη ἐστὶν οὐκ ἀέναος, ἀλλὰ χειμῶνος ἐκ τῶν συρρεόντων εἰς αὐτὴν ὑδάτων τίκτεται· οὐκοῦν ἐὰν ἐμβάλῃ τις βατράχους εἰς αὐτήν, σιωπῶσιν, ἀλλαχοῦ φθεγγόμενοι· Ὑπὲρ δὲ τῶν Σεριφίων βατράχων κομπάζουσι Σερίφιοι, ἐλθὼν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Γοργόνα ἄθλου τὸν Περσέα πολλὴν περιεληλυθότα γῆν, καὶ οἷα εἰκός, καμόντα ἀναπαύσασθαι τῆς λίμνης πλησίον, καὶ κατακλινῆναι ὕπνου δεόμενον· τοὺς δὲ βατράχους βοᾶν καὶ ἐρεσχελεῖν τὸν ἥρωα, καὶ τὸν ὕπνον αὐτοῦ διακόπτειν, καὶ λυπεῖν δηλονότι. τὸν Περσέα δὲ εὔξασθαι τῷ πατρὶ τοὺς βατράχους κατασιγάσαι· τὸν δὲ ὑπακοῦσαι, καὶ χαριζόμενον τῷ υἱεῖ, τοὺς ἐκεῖθε

βατρ

βατράχων αἰώνιον σιγὴν καταψηφίσασθαι. λέγει δὲ Θεόφραστος ἐκβαλὼν τὸν μῦθον, καὶ Σεριφίους τῆς ἀλαζονείας παραλύων, τὴν τοῦ ὕδατος ψυχρότητα αἰτίαν εἶναι τῆς ἀφωνίας τῶν προειρημένων.

lius loci perpetui ſilentij condemnaſſe. Theophraſtus tamen hanc explodens fabulam, & Seriphiorum vanam gloriationem redarguens, aquæ frigiditaté affert cauſam eſſe, cur hæ mutæ ſint.

περὶ ἀλεκτρυόνων, καὶ τῆς ἐν Φενεῷ λίμνης· καὶ περὶ τεττίγων. Κεφ. λη.

Vbi Galli non cantent, in Pheneo lacum ſine piſcibus eſſe. Cicadas calore ad cantum excitari. C. XXXVIII.

Ἐν τοῖς ὑγροῖς χωρίοις καὶ ἔνθα νοτιώτερος ὁ ἀὴρ ὑπεράγαν, οἱ ἀλεκτρυόνες οὐκ ᾄδουσι, φησὶ Θεόφραστος. ἐν δὲ Φενεῷ λίμνη ἰχθύων ἄγονός ἐστιν. Ψυχροὶ δὲ ἄρα ὄντες τὴν σύγκρασιν οἱ τέττιγες, εἶτα μέντοι πυρούμενοι τοῦ ἡλίου ᾄδουσιν, ἐκεῖνος λέγει.

In regionibus frigidis, & vbi cæli conſtitutio nimium humida eſt, Gallinaceos canere Theophraſtus negat. Lacus in Pheneo eſt qui nullos piſces affert. Cicadas propter frigidã corporis temperiẽ non canere idem ait, quoad ſol jam procedente die incaluerit.

περὶ τοῦ αἰγοθήλου. κ. λθ.

De Caprimulgo aut Capras ſugẽte & excæcãte. al. αἰγιθῆλα.

CAP. XXXIX.

Τολμηρότατον ἄρα ζῴων ὁ αἰγοθήλας ἦν. τῶν μὲν γὰρ ὀρνίθων ὑπερφρονεῖ τῶν μικρῶν· ἐπιτίθεται δὲ ταῖς αἰξὶ κατὰ τὸ καρτερόν· καὶ

Caprimulgus inter animalia maximè audax eſt. paruas enim aues aſpernatur, fortiterq; audet Capras imper-

petere: atque earum vberibus aduolans, lac ſugit, nec pœnas à paſtore timet: quãquam pro ſaturitate Capris ſceleratiſſimum præmiũ reddit, cæcitatem eis adferens, vberiſq́; lacteos fontes funditus exiccans.

Quomodo Luſcinia pullos ad cãtum erudiat: & quòd capta iam grandior, cantu ciboq́; abſtineat. c. XL.

Initium huius cap. Caſ.ita reſtituit.

Multi celebrant filium Aretes, Ariſtippi ſororis, quòd matris diſcipulus fuerit. Atqui Ariſtoteles Luſciniæ pullos qui à matre erudiebantur auditos ſibi ait. Quòd ſi capiatur Luſcinia jam confirmata ætate, & incluſa aſſeruetur in cauea, idcirco ſe & cantu & cibo abſtinet, & pro ſeruitute venatorem ſilentio vlciſcitur. quia omnium vehementiſſimè auium libertatis

μέντοι τοῖς οὔθασιν αὐτῶν προσπετόμενος, εἶτα ἐκμυζᾷ ἐκ τοῦ γάλακτος, καὶ τὴν τιμωρίαν τὴν ἐκ τοῦ αἰπόλου οὐ δέδοικε. καίτοι πονηρότατον αὐτοῖς μισθὸν ὑπὲρ τῆς πλησμονῆς ἀποδίδωσι· τυφλοῖ γὰρ τὸν μαστὸν ὅταν σπάσῃ, καὶ ἀποσβέννυσι τὴν ἐκεῖθεν ἐπιρροήν.

Περὶ τῶν ἀηδόνος νεοττίων.
Κεφ. μ.

Μητροδίδακτον μὲν τὸν τῆς Ἀρήτης υἱὸν τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀριστίππου ὑμνοῦσιν οἱ πολλοί. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἰδεῖν αὐτὸς τὰ νεόττια τῆς ἀηδόνος ὑπὸ τῆς μητρὸς διδασκόμενα ᾄδειν. ἦν δὲ ἄρα ὀρνίθων ἡ ἀηδὼν ἐλευθερίας ἐράστρια ἰσχυρῶς. καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν ὅταν θηραθῇ, καὶ καθειργμένη ἐν τῷ οἰκίσκῳ φυλάττηται, καὶ τροφῶν καὶ ᾠδῆς ἀπέχεται. καὶ ἀμύνεται τὸν ὀρνιθοθήραν ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ. ὁρῶσιν ἄνθρωποι

πιπὶς

πεπειραμένοι, τοὺς μὲν ἤδη πρεσβυτέρας καὶ ἁλούσας μεθιᾶσι, σπουδάζουσι δὲ θηρᾶν τὰ νεόττια.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἵππων, καὶ ὄνων κέρας ἐχόντων.

Κεφ. μα.

Ἵππους μονόκερως γῆ Ἰνδικὴ τίκτει φασί. καὶ ὄνους μονόκερως, ἡ αὐτὴ τρέφει. καὶ γίνεται καί γε ἐκ τῶν κεράτων τῶνδε ἐκπώματα. καὶ εἴ τις εἰς αὐτὰ ἐμβάλῃ φάρμακον θανατηφόρον, ὁ πιὼν οὐδὲν ἡ ἐπιβουλὴ λυπήσει αὐτόν. ἔοικε γὰρ τὸ κέρας ἀμυντήριον τοῦ κακοῦ, καὶ τὸ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ τοῦ ὄνου εἶναι.

περὶ πορφυρίωνος ὄρνιθος.

Κεφ. μβ.

Ὁ Πορφυρίων ὡραιότατός τε ἅμα καὶ φερωνυμώτατόν ἐστι ζῷον· καὶ χαίρει κονιόμενος· ἤδη δὲ καὶ λοῦται τὸ τῶν περιστερῶν λουτρόν. οὐ πρότερον δὲ ἐ-

retinens eſt. Cujus rei experientes viri, jam ætate grandes capere omittunt,& pullos cõprehendere ſtudent.

De Equis & Aſinis Indicis vnicornibus, quorũ cornua venenis aduerſantur.

C A P. X L I.

Terram Indiam Equos & Aſinos vno cornu præditos procreare ferunt. Horum è cornibus pocula conficiuntur:in quæ venenum mortiferum conjectum ſi quis biberit, nihil graue perpetietur, quod cornu vtriuſque horum vi veneno aduerſa polleat.

De Porphyrionis moribus, & eius in adulteras odio: quodq́ homines in cibo hâc aue abſtineant, ſiue religione quadam, ſiue propter raritatem. C. X L I I.

Porphyrio animalibus excellit, & formæ pulchritudine, & nominis cõuenientia. Idem puluerulentis volationibus gaudet, ac in locis vbi columbarũ lauatio eſſe ſolet, lauatur, nec priùs tamen ſe vel in puluerem

rem vel lauationem dat, quàm in ambulationem veniens, certa ſpatia cõfecerit. Quum paſcitur, ſe teſtes ſui prandij habere dolet: itaque ſecedit,& latens in occulto comedit. Acerrima riualitate ardet, & mulieres quæ sũt ſine viro obſeruat. quòd ſi cum matrefamiliâs ſtuprũ fieri cognouerit, ſe ſtrangulat. Volans non ſublime fertur. Quòd autem ex eo ipſo homines magnam lætitiam voluptatemq; capiunt, ideo circa ipſius curam cibariorum proſpiciunt, diligenterq; illum alũt. In magnificis ſplendidiſq; ædibus tum prophanis tum ſacris Porphyrio ludicra delectatio eſt, quarum intra clauſtra ſacer & ſolutus errat. Pauoné vt formoſus ſit, luxurioſe tamen viuentes homines comedũt, cujus pennæ magnũ quidem ornamentum habẽt, ſed reliqui corpo-

ὑπάνδρους *habet Athenæus.*

αὑτὸν ἐπιδίδωσι ταῖς κονίστραις. καὶ τοῖς λουτροῖς, πρὶν ἂν βαδίσῃ τινὰ ἀριθμὸν βαδίσεως ἀρκοῦντά οἱ. καὶ σιτούμενος δὲ ἐπὶ μαρτύρων, ἄχθεται· καὶ διὰ ταῦτα ἀναχωρεῖ, καὶ ὑπολανθάνων ἐσθίει. ζηλότυπος δέ ἐστιν ἰσχυρῶς, καὶ τὰς ἀνάνδρους τῶν γυναικῶν παραφυλάττει. καὶ ἐὰν καταγνῷ μοιχευομένην τῆς οἰκίας τὴν δέσποιναν, ἀπάγχει ἑαυτόν. οὐ πέτεται δὲ ὑψηλός. χαίρουσι γε μὴν οἱ ἄνθρωποι αὐτῷ, καὶ τρέφουσι πεφεισμένως καὶ περιμελῶς αὐτόν. καὶ ἔοικεν εἰς πολυτελεῖς οἰκίας καὶ μέγα πλουσίας ἄθυρμα εἶναι. ἢ ὑποδέχεται ναὸς αὐτὸν, καὶ ἄφετος ἀλᾶται, καὶ ἱερὸς περίεισιν εἴσω περιβόλου. Τὸν ταὼν μὲν οὐκ ὡραῖον ὄντα καὶ καταθύουσι, καὶ σιτοῦνται οἱ ἄσωτοι. τοῦ γὰρ ὄρνιθος τὰ πτερὰ κόσμος ἐστί. τὸ δὲ σῶμα ἦν τι οὐδέν. Πορφυρ

φυρίωνα δὲ οὐκ οἶδα καταθύσαντα οὐδένα ἐπὶ δεῖπνον· οὐ Καλλίαν, οὐ Κτήσιππον τοὺς Ἀθηναίους· οὐκ † Ακολον, οὐχ Ὁρτήσιον τοὺς Ῥωμαίους. εἶπον δὲ ὀλίγους ἐκ πολλῶν ἀσώτους καὶ ἀκορεστάτους τῇ τε ἄλλῃ, καὶ μέντοι καὶ περὶ τὴν γαστέρα.

περὶ κόρακος γέροντος.
Κεφ. μγ.

Ὁ Κόραξ ὁ ἤδη γέρων, ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττοὺς, ἑαυτὸν αὐτοῖς παρατείνει τροφήν. οἱ δὲ ἐσθίουσι τὸν πατέρα. καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν γένεσιν λαβεῖν, τὴν λέγουσαν· Κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν.

περὶ τῆς τῶν φαττῶν σωφροσύνης. Κ. μδ.

Σωφρονέστατοι ὀρνίθων αἱ φάτται ᾄδονται. ὁ γοῦν ἄρρην καὶ ὁ θῆλυς συνδυασθέντες, καὶ οἱονεὶ συμ-

ris nulla dignitas. Porphyrionéverò cibi gratia in cœnis appoſuiſſe hominẽ ſcio neminẽ: non Calliã, non Cteſippum viros Athenienſes: nec Apicium, neq; Hortẽſium Romanos: quos è multis cùm vario luxui, tum gulæ in primis deditos & lurcones, paucos mihi cõmemoraſſe ſat fuerit.

lego Ἀπίκιον.

De Coruis parentem ſenio confectum vorantibus. c. XLIII.

Coruus jam ætate affecta, quum non pullos alere poteſt, ſeipsũ eis cibum præſtat. hi autem comedunt patrẽ. vnde prouerbium eſſe natum ferunt, Mali corui malum ouum.

Palumbes caſtiſſimas eſſe, & adulterij pœnam morte luere vtrumque ſexum: In Turturum verò & Columbarum albarum genere, marem tantum, fœmina ignoſci. c. XLIIII.

Ex auibus caſtiſſimi ab omni ſtupro palumbes celebrantur. vt enim mas & fœmina tanquam nuptiis alligati ſunt,

mutua conſenſione adeò ad ſtabile & certum connubium per ſummã caſtimoniam adhæreſcunt, vt neuter alienum cubile attingat. ſi autem impudico amore capti ad alienam Venerem libidinis oculos adiecerint, eos reliqui circumſedentes, marem quidem mares diſcerpunt, fœminas verò fœminæ diſperdunt. Huiuſce etiam modi lex caſtitatis ad Turtures pertinet, ſanctaq; & ſyncera permanet: tum etiam ad Columbas albas manat, præterquã quòd non vtramque occidunt. nam marem duntaxat perimunt: fœminam verò, illius miſericordia permoti, impunitam atq; inultam in viduitate reliquam ætatem ducere permittunt.

πιστεύσαντες εἰς γάμον, ἀλλήλων ἔχονται καὶ σωφρονοῦσι, καὶ οὐκ ἂν ὀθνείου λέχους οὐδέτερος ἅψεται τῶν ὀρνίθων τῶνδε. ἐὰν δὲ ἐποφθαλμιάσωσιν ἑτέροις, περιέρχονται αὐτοὺς οἱ λοιποί. καὶ τὸν μὲν ἄρρενα οἱ ὁμογενεῖς διασπῶσιν, αἱ θήλειαι δὲ τὴν θήλειαν. Οὗτος ἄρα ὁ τῆς σωφροσύνης νόμος καὶ ἐς τὰς τρυγόνας ἀφικνεῖται, καὶ ἄπρατος μένει· καὶ ἐς τὰς περιστερὰς τὰς λευκὰς, πλὴν τοῦ θανατοῦσθαι ἑκάτερον τὸν ὄρνιν. ἐπεὶ τὸν μὲν ἄρρενα ἀναιροῦσι, τὴν δὲ θήλειαν ᾤκτειραν, καὶ ἐῶσιν ἀπαθῆ, καὶ περίεισι χῆρος.

περὶ τῆς τῶν περιστερῶν ὠδῖνος. Κεφ. μι.

Ἀριστοτέλης τῶν περιστερῶν καὶ τοὺς ἄρρενας ταῖς

Quomodo Columbus coniugẽ ſuam circa partum, incubitum, fœtumq; iam excuſum, iuuet atque promoueat. Quòd Columbæ Haliaetos & Circos horreant: & quomodo Accipitrum impetus declinent. C. X L V.

Ariſtoteles, inquit fœminæ parturienti marem

θηλείαις ταῖς ἐκτεκούσαις συνωδίνειν λέγει· καὶ ἀλωμένας τῆς καλιᾶς ἔξω, συνωθεῖν τε καὶ συνελαύνειν· καὶ ὅταν τέκωσιν, ἐπωάζειν ἐκβιάζεσθαι· θάλπειν γοῦν καὶ τοὺς ἄῤῥενας τὰ νεόττια, καὶ συνδιατρέφειν ταῖς θηλείαις ὁ αὐτός φησι. καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ κακοσίτους εἶναι τοὺς νεοττοὺς, πρώτην τροφὴν ἐνδιδόναι τοῖς βρέφεσι τοὺς γεννημένους ἁλμυρώδη γῆν. ἥσπερ οὖν γευσάμενα, εἶτα μέντοι καὶ τῶν λοιπῶν ἐδωδίμως σιτεῖσθαι τὸ ἐντεῦθεν αὐτά. δοκεῖ δέ πως ταῖς περιστεραῖς τὸ ἐντεῦθεν πρὸς μὲν ἄλλους ὄρνιθας τοὺς ἁρπακτικοὺς ἔνσπονδα εἶναι· τοὺς μέντοι ἁλιαέτους καὶ τοὺς κίρκους ὡς πεφρίκασί φησι. Πρὸς δὲ τοὺς ἱέρακας οἷα παλαμῶνται, ἀκοῦσαι ἄξιον. ὅταν μὲν αὐτὰς διώκῃ ὁ μετάρσιός τε καὶ εἰς ὕψος πεφυκὼς πέτεσθαι, αἱ δὲ ὑπολισθαίνουσι τὴν πτῆσιν, καὶ κατωτέρω ἑαυτὰς καθέλκουσι, καὶ τὸ

rem adeſſe, & cultu omniq; officio fungi: ſæpe etiam fœminam errantem & vagantem compellere ad nidum: & quum pepererint oua, eas cogere vt incubent: eundemq; pariter cum fœmina pullos fouere, paritérq; alere, & primum nutrimentum, ne à cibis abhorreant, parentes excluſis jam pullis, terram ſalſuginoſam, in os indere: quam vt guſtauerint, indè facillimè reliquis cibis veſci queāt. Cum rapacibus cæteris auibus fœdere deuinciuntur, pacemq; gerunt: Aquilas marinas & Circos horrent, inquit. Contrà Accipitres quo aſtu vtantur audire operæ pretium fuerit. Quum eas Accipiter, qui natura ſua in ſublime ferri poteſt, perſequitur, eæ deorſum verſus elabuntur:

quum ille in inferiori ſede aëris volat, illæ contrà ſublime feruntur & ſupra Accipitrem, in ſublime impetum facere non valentem, volantes, bene ſperare incipiunt, fiduciaq; implentur.

δυναμένου

De Elephanto albo Indico, qui nutricium ſuum mirificè amauit, proq; eo pugnauit. c. XLVI.

Quum Indus quiſpiam elephanti album pullum offendiſſet, atque hunc etiam nunc tenerum aluiſſet, & paulatim manſueſeciſſet, eoq; deinde veheretur, & belluam amaret, & viciſſim redamaretur ipſe, ac ſimul ſuã elephantus educationem, cum maximis amicitiæ officiis, huic Indo compenſaret: Indorum rex id intelligens, muneri popoſcit ſibi elephantum mitti. Is, vt vehementi riualitate flagrans, amatoriè dolebat, ſi hunc alius quàm ipſe eſſet habiturus. Itaque negans ſe

ὑπερὸν δὲ πτερῶν τε πιέζειν· ὅταν δὲ ὁ κατωτέρω λαχὼν ἐκ τῆς φύσεως τὴν πτῆσιν, αἱ δὲ ἀέρονταί τε καὶ μετεωροποροῦσι, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν πέτονται θαρροῦσιν ἀνωτέρω ἀΐξαι μὴ † δυνάμεναι.

περὶ πωλευτοῦ παρ' Ἰνδοῖς λευκοῦ ἐλέφαντος.

Κεφ. μς.

Ἐλέφαντος πωλίῳ περιτυχὼν λευκῷ πωλευτὴς ἐλέφαντος Ἰνδός. καὶ παραλαβὼν ἔτρεφε ἔτι νεαρὸν καὶ κατὰ μικρὰ ἀπέφηνε χειροήθη. καὶ ἐπωχεῖτο αὐτῷ, καὶ ἤρα τοῦ κτήματος, καὶ ἀντηρᾶτο, ἀνθ' ὧν ἔθρεψε τὴν ἀμοιβὴν κομιζόμενος ἐκεῖνος. ὁ τοίνυν βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν πυθόμενος, ᾔτει λαβεῖν τὸν ἐλέφαντα. ὁ δὲ, ὡς ἐρώμενος ζηλοτυπῶν, καὶ μέντοι περιαλγῶν εἰ ἔμελλε δεσπόσειν αὐτοῦ ἄλλος, οὐκ ἔφατο δώσειν· καὶ ᾤχετο ἀπιὼν εἰς

τὴν

τὴν ἔρημον ἀναβὰς τὸν ἐλέφαντα. ἀγανακτεῖ ὁ βασιλεύς, καὶ πέμπει κατ' αὐτοῦ τοὺς ὑφαιρησομένους, καὶ ἅμα τὸν Ἰνδὸν ἐπὶ τὴν δίκην ἄξοντας. ἐπεὶ δὲ ἧκον, ἐπειρῶντο † πεῖραν προσφέρειν. οὐκοῦν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔβαλλεν αὐτοὺς ἄνωθεν, καὶ τὸ θηρίον ὡς ἀδικούμενον συνημύνατο. καὶ τὰ πρῶτα μὲν τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ βληθεὶς ὁ Ἰνδὸς κατωλίσθε, περιβαίνει μὲν τὸν τροφέα ὁ ἐλέφας, κατὰ τοὺς ὑπερασπίζοντας ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ τῶν ἐπιόντων πολλοὺς ἀπέκτεινε· τοὺς δὲ ἄλλους ἐτρέψατο. περιβαλὼν δὲ τῷ τροφεῖ τὴν προβοσκίδα, αἴρει τε αὐτόν, καὶ ἐπὶ τὰ αὔλια κομίζει, καὶ παρέμενεν ὡς φίλῳ φίλος πιστός, καὶ τὴν εὔνοιαν ἐδείκνυτο. Ὦ ἄνθρωποι πονηροί, καὶ πα-

daturum, vnà cum Elephanto in deſertiſſimam regionem perfugit. Rex autem id ægrè ferens, ad eum inſequendum miſit, qui Indo auferrent, ſimul & illum comprehenſum ad pœnam reducerent. βίαι Quum igitur eò veniſſent, vbi erant transfugæ, comprehenderéq; aggreſſi fuiſſent: ex ſuperiori loco lapidibus eos homo appetebat: pariterq; elephantus, vt injuria inſigni accepta, illorum impetum repellebat. Vbi autem Indus lapidatione factâ percuſſus, præceps dejectus fuiſſet, elephantus hominum more acerrimè ſe tuentium, pro ſuo nutricio, quem corpore tegebat, cùm propugnauit, tum verò ex inuadentibus partim occidit, partim in fugam impulit: tum altorem ſuum promuſcide circumplexus, ad ſtabula inuexit, ac tanquam amicus permanſit fidelis amico, beneuolentiã oſtendens, quâ admirabili ſuum educatorem proſequebatur. O ſceleratos

homines; qui menſas, culinas & ſartaginum ſtridores ſequuntur, & prandia quærunt: in periculis autem amicitiæ jure temerè violato pollutoq; amicos deſerunt.

De Camelorum caſtitate aduerſus matrem.

CAP. XLVII.

Tragœdi & fabulatores alij miror quid ſibi voluerint, dum matres adeò filiis ignotas nugantur, vt de Laij filio: & Telepho, qui ſimul recumbens, tametſi cũ matre complexu venereo nõ junctus fuerit, inceſtum tamen ſtuprum cum ipſa confeciſſet, niſi eos pius diuino ductu draco diremiſſet. Atqui animalibus rationis expertibus ejuſmodi concubitus ex corporis contactu natura coſcendos dedit, neque ad eos coitus percipiendos notionibus vllis egent, neque al-

ἐὶ τράπεζαν μὲν καὶ ταγήνων ψόφον ἀεὶ, ἐπ' ἄριστά τε χορεύοντες. ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις προδόται, καὶ μάτην καὶ εἰς οὐδὲν τὸ τῆς φιλίας ὄνομα χραίνοντες.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων εἰς μητέρας εὐσεβείας. κ. μζ.

Δότε μοι τοὺς τραγῳδοὺς πρὸς τοῦ πατρῴου Διός, καὶ πρός γε ἐκείνους τοὺς μυθοποιοὺς ἐρέσθαι, τί βουλόμενοι τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ παιδὸς τοῦ Λαΐου καταχέουσι, καὶ τοῦ Τηλέφου τοῦ συνελθόντος τῇ μητρὶ τὴν δυστυχῆ σύνοδον, καὶ μὴ πειραθέντος μὲν τῆς ὁμιλίας, συγκατακλιθέντος δὲ τῇ γειναμένῃ, καὶ πράξαντος ἂν τὰ αὐτὰ, εἰ μὴ πολλάκις θείᾳ πομπῇ διεῖρξεν ὁ δράκων· εἴ γε ἡ φύσις τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὴν τοιαύτην μῖξιν, καὶ ἐκ τῶν χρωτὸς προσψαυμάτων δίδωσι κατανοῆσαι, καὶ οὐ δεῖται γνωρισμάτων, οὐδὲ τῶν

al. καταν-ῆσαι,

ἐκ

ἐκτεθέντος εἰς τὸν Κιθαιρῶνα ὡς ὁ Οἰδίπους ὁ τοῦ Σοφοκλέους. Οὐκ ἂν γοῦν ποτε τῇ τεκούσῃ ὁμιλήσειε κάμηλος. ὁ γάρ τοι νομεὺς τῆς ἀγέλης κατακαλύψας τὴν θήλειαν, ὡς οἷόν τε ἦν, καὶ ἀποκρύψας πάντα πλὴν τῶν ἄρθρων, τὸν παῖδα ἐπάγει τῇ μητρί· καὶ ἐκεῖνος λάθριος ὑπὸ ὁρμῆς τῆς πρὸς μῖξιν ἔδρασε τὸ ἔργον, καὶ συνῆκε. καὶ τὸν μὲν αἴτιον τῆς ὁμιλίας οἷα τῆς ἐκθέσμου δάκνων καὶ πατῶν, καὶ τοῖς γόνασι παίων, ἀπέκτεινεν ἀλγεινότατα· ἑαυτὸν δὲ κατεκρήμνισεν. Ἀμαθὴς δὲ καὶ κατὰ τοῦτο Οἰδίπους, οὐκ ἀποκτείνας, ἀλλὰ πηρώσας τὴν ὄψιν, καὶ τὴν τῶν κακῶν λύσιν μὴ γνούς, ἐξὸν ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ τῷ οἴκῳ καὶ τῷ γένει κατα-

torius aduentu, vt Oedipus illius à quo in Cithæronem expoſitus fuiſſet. Etenim Camelus cum matre nunquam concumbit: Cujus rei exemplo eſt paſtor quiſpiam. is quum fœminam quoad ejus fieri poterat, exceptis genitalibus, obtexiſſet, deindeq; filium matri ſic opertæ admiſiſſet: hic ex latebris coitus appetitione falſus matrem imprudens ſuperuenit ſuam. quod vbi intellexiſſet, Camelarium ſcelerati coitus admiſſarium & mordicus premens, & ad terram abjectum genibus affligens, cum ſummis doloribus interfecit, atque ſeipſum præcipitem agens, voluntariam mortem ſibi conſciuit. Oedipus ſanè in hoc etiam imperitè fecit, qui quum inferenda ſibi manu & conſciſcenda morte calamitatem omnem effugere ac relinquere poſſet, oculos tantùm excæcare ſuos voluerit, & ſuæ familiæ generiq; dira imprecari omnia, tanquam ex-

m 5 trem

tremis hiſce malis jam præteritæ calamitati vllum adferret remedium.

ρώμενον, εἴπε μήτι κατὰ τῶν ἀνήκεστων ἴαμα ἢ κακῶν τῶν ἤδη παρελθόντων.

FINIS LIB. III.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Γ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον δ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber IIII.

Perdices mares perquam libidinoſos eſſe, & quòd in fœminarum coniugum vel quas amant conſpectu, multò fortiùs inter ſe pugnent. Hiſtoria Cretenſis iuuenis, qui vt à morte etiam à puero quem amauerat non contemneretur, auerſum ſibi vulnus infligi cauit.

CAP. I.

Περὶ τῆς τῶν περδίκων ἀκολασίας. Κεφ. α.

Ex

Ἀκολαστότατοι τῶν ὀρνίθων οἱ πέρδικές εἰσι. ταῦτά τοι καὶ τῶν θηλειῶν ἐρῶσι δριμύτατα, καὶ τῆς λαγνείας ἡττώμενοι συνεχέστατοί εἰσιν οἶμαι. οὐκοῦν οἱ τρέφοντες τοὺς ἀθλητὰς πέρδικας, ὅταν αὐτοὺς εἰς τὴν μάχην τὴν κατ' ἀλλήλων ὑποθήγωσι, τὴν θήλειαν παρεστάναι ποιοῦσιν ἑκάστῳ τὴν σύννομον· σόφισμα τοῦτο δειλίας καὶ κάκης τῆς κατὰ τὴν ἀγωνίαν ἀντίπαλον αὐτοῖς εὑρόντες. οὐ γάρ τι που ἡττώμενος φανῆναι ἢ τῇ ἐρωμένῃ, ἢ τῇ γαμετῇ ὁ πέρδιξ ὑπομένει. τεθνήξεται δὲ μᾶλλον παιόμενος, ἢ ὁμῶς τε χωρήσας ἀποστραφεὶς ἰδεῖν τολμήσει αὐτὴν ἀσχημόνως, παρ' ἧς βούλεται εὐδοκιμεῖν. τοῦτό τοι καὶ Κρῆτες ὑπὲρ τῶν ἐρωμένων ἐνενόουν. Ἀκούω γὰρ Κρῆτα ἐραστὴν, ἀγα-

EX auibus Perdices, quòd ad libidinem veneris inflammatiſſimi ſunt, idcircò cum fœminis aſſiduè verſantur. Homines autem qui Perdices ad certamen alunt, quum eos ad pugnam inter ſe incitare volunt, ſuam cuique vxorem præſentem eſſe curant. hac enim machinationis cõmentatione Perdicum timiditas repellitur, & ignauia vitatur. nã malè pugnãdo victus nunquam in conſpectum, nec ad amatam, nec ad conjugem audet venire: ac potiùs morte occumbit, quàm pugnâ turpiter deſertâ, ab hoſte ſuo auerſus, eam cui probari tantoperè cupit, intueri ſuſtineat. Tale quiddam Cretenſes etiam de duobus amantibus prædicant: Sic enim audio, amatorem Cretenſem cùm aliis rebus præſtantem,

al. πολέμια tem, tum bellicis ſtrenuum, habuiſſe in amore puerum adoleſcentem ſumma indole virtutis, liberali forma, viſili animo, & ſummo ad optimas diſciplinas ingenio, ſed ætate nondum militiæ apta. Nomen quidem vtriuſque alio loco me
δι' ἡλικίαν dixiſſe memini. Et hũc ipſum aliquando in pugna ſtrenuè verſantem, hoſtium frequenti cohorte toto impetu
al. ἀθρόας in eũ irruente, ad humi ſtrati cadaueris offenſioné collapſum fuiſſe. Iacenti quum hoſtium proximus quiſpiã gladio ſtricto plagam ei auerſam illaturus eſſet: retro ad hoſtem verſus intuens, Nequaquã, inquit, turpe, & imbelle vulnus tergo inferas: ſed aduerſo potiùs pectori infligas, quum vt ne timiditatis me meus amator cõdemnet, tum ne me turpitudinis no-

θὸν τούτε ἄλλα καὶ τὰ † πολέμια εἶναι· ἔχειν οὖν παιδικὰ εὐγενὲς μειράκιον, ὥρᾳ διαπρεπὲς, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνδρεῖον, καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων πεφυκὸς εὖ καὶ καλῶς, καλούμενον δὲ † εἰς ἡλικίαν εἰς ὅπλα μηδέπω. εἶπον γε μὴν ἀλλαχόθι, καὶ τοῦ ἐραστοῦ καὶ τοῦ καλοῦ τὸ ὄνομα. Ἀριστεῖα μὲν οὖν ἐν τῇ μάχῃ τὸν νεανίαν ἀποδίδοσθαί φασιν οἱ Κρῆτες· † ἀθρόοι δὲ εἰς αὐτὸν ὠθουμένης τῆς τῶν ἐχθρῶν φάλαγγος, περιπταῖσαι νεκρῷ κειμένῳ, καὶ περιτραπῆναι λέγουσιν αὐτόν. τῶν οὖν τις πολεμίων ὁ μάλιστα πλησίον ἀνατεινόμενος, παίειν ἔμελλε κατὰ τὸ μετάφρενον τὸν ἄνδρα· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, μηδαμῶς εἶπεν αἰσχρὰν καὶ ἄναλκιν πληγὴν ἐπαγάγῃς, ἀλλὰ κατὰ τὸ στέρνον αὐτὰ παῖσον· ἵνα μή μου δειλίας ὁ ἐρώμενος καταψηφίσηται, καὶ φυλάξηται περιστεῖλ

στεῖλαί με νεκρὸν, καὶ μάλα γε ἀσχημονοῦντι προσελθεῖν οὐ τολμῶν. Αἰδεῖσθαι μὲν οὖν ἀνθρώπους ὄντα φαυλότερον κακὸν οὔπω θαυμαστόν. πέρδικι δὲ μετεῖναι αἰδοῦς, ὑπέρσεμνον τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τὸ δῶρον. Ἀριστόδημος δὲ ὁ τρέσας, καὶ Κλεώνυμος ὁ ῥίψας τὴν ἀσπίδα, καὶ ὁ δειλὸς Πείσανδρος οὔτε τὰς πατρίδας ᾐδοῦντο, οὔτε τὰς γαμετὰς, οὔτε τὰ παιδία.

tis inuſtum aſpiciat. Atqui hominem rationis participem ad timiditatis & ignauiæ crimen pudore affici, non admodum mirabile videri debet: at Perdicem rationis expertem hujuſmodi verecundiā retinere, ſingulare donum naturæ videtur. Eudêmus verò & Piſander, inſignes illi timiditate, & abjecto Cleonymus infamis clypeo, non patrias, non vxores, non filios ſe habere teſtes timiditatis ſuæ veriti ſunt.

περὶ τῶν ἐν Ερύκῃ τῇ Σικελικῇ περιστερῶν καὶ τῶν ἐκεῖ τῇ καλουμένων ἀναγωγίων. Κεφ. β.

Εν Ερύκῃ τῆς Σικελίας ἑορτή ἐστιν ἣν καλοῦσιν ἀναγώγια Ερυκῖνοί τε αὐτοί, καὶ μέντοι, καὶ ὅσοι ἐν τῇ Σικελίᾳ πάσῃ. ἡ δὲ αἰτία τοῦ τῆς ἑορτῆς ὀνόματος· τὴν Ἀφροδίτην λέγουσιν ἐντεῦθεν εἰς Λιβύαν ἀπαίρειν ἐν ταῖσδε ταῖς ἡμέραις. δοξάζουσι δὲ

De Columbis ex Erycino Siciliæ tractu certo tēpore in Libyam trajicientibus, & poſt nouem dies redeuntibus. CAP. II.

In Eryce Siciliæ feſti dies aguntur, quos Erycini & Siculi omnes profectorios appellāt. Cur autem ſic appellentur, cauſam afferūt, quòd id temporis Venerem inde in Libyam proficiſci dicunt: nam quum

quum longè maximus Columbarũ in iis locis numerus eſſe ſoleat, nulla autem tũ tẽporis appareat, coniiciunt ipſas abeuntem venerantes deam, cum illa peregrè profectas eſſe. nam Veneri ſacrũ eſſe genus Colũbarum omnes exiſtimãt. Nouem diebus lapſis, vnam forma inſignem ex pelago Libyco ſpectari reuolantem, quæ non ſit quemadmodũ reliquæ gregales Columbæ, ſed rubra, qualem nobis Anacreon canit eſſe Venerem, quum eã quodam loco purpuream, & auro ſimilem canit. imitatione nimirum Homeri, qui eandem nobis auream celebrat. Hanc cæterarum columbarum greges ſequuntur, & rurſus ex earum reditu Erycini reuerſio-

ἄρα ταῦτα ταύτῃ ἐκεῖθεν τεκμηράμενοι· περιστερῶν πλῆθός ἐστιν ἐνταῦθα πάνυ παμπλεῖστον· οὐκοῦν αἱ μὲν οὐχ ὁρῶνται, λέγουσι δὲ Ἐρυκῖνοι τὴν θεὸν δορυφορούσας ἀπελθεῖν. ἀθύρματα γὰρ Ἀφροδίτης περιστερὰς εἶναι ᾄδουσί τε ἐκεῖνοι, καὶ πεπιστεύκασι τοῦτο πάντες οἱ ἄνθρωποι. Διελθουσῶν δὲ ἡμερῶν ἐννέα, μίαν μὲν διαπρεπῆ τὴν ὥραν, ἔκ γε τοῦ πελάγους τοῦ κομίζοντος ἐκ τῆς Λιβύης ὁρᾶσθαι εἰσπετομένην, οὐχ οἵαν κατὰ τὰς ἀγελαίας πελειάδας τὰς λοιπὰς εἶναι· πορφυρᾶν δὲ, ὥσπερ οὖν τὴν Ἀφροδίτην ὁ Τήιος ἡμῖν Ἀνακρέων ᾄδει, πορφυρῆν που λέγων, καὶ χρυσῷ δὲ εἰκασμένην φανείη ἄν· καὶ τοῦτό γε κατὰ τὴν Ὁμήρου θεὸν τὴν αὐτὴν, ἣν ἐκεῖνος ἀνέμελπε χρυσῆν. ἕπεται δὲ αὐτῇ τῶν περιστερῶν τὰ σμήνη τῶν λοιπῶν. καὶ ἑορτὴ πάλιν Ἐρυκίνοις καὶ τὰ καταγώγια πανήγυρις. ἐκ τοῦ ἔργου

ἔργου καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα.

Περὶ λεόντων, ὅτι μὴ συνώνομοι ἄῤῥην καὶ ὁ θῆλυς ζῶα ἀλλήλοις. Κεφ. γ.

Λύκοι συννέμονται καὶ ἵπποι, λέοντες γε μὴν οὐκ ἔστιν. λέαινα γὰρ καὶ λέων οὔτε τὴν αὐτὴν ἴασιν, οὔτε ἐπὶ θήρας, οὔτε πιόμενοι. τὸ δὲ αἴτιον, τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ θαῤῥοῦντες ἄμφω, εἶτα οὐ δεῖται θατέρου ὁ ἕτερος, ὥς φασιν οἱ πρεσβύτεροι.

Περὶ τῆς τῶν λύκων ὠδῖνος. Κεφ. δ.

Οὐ ῥαδίως οἱ λύκοι τὴν ὠδῖνα ἀπολύουσιν, ἀλλ᾽ ἐν ἡμέραις δώδεκα, καὶ νυξὶ τοσαύταις. ἐπεὶ τοσούτῳ χρόνῳ τὴν Λητὼ εἰς Δῆλον ἐξ Ὑπερβορέων ἐλθεῖν Δήλιοί φασιν.

Περὶ ζώων διαφόρων ἀλλήλοις πολεμίων. Κ. ε.

Ζῶα ἀλλήλοις πολέμια χελώνη τε καὶ πέρδιξ.

nis dies celebrant.

Leonem & Leanam non ſimul, ſed vtrũq; ſeorſim ad venationem & ad potum abire.

CAP. III.

Lupi Lupæq; compaſci ſolent, ſimiliter & Equi cum Equabus: Leones cum Leænis non item. nam neque ad venationem, neque ad potum eâdem viâ proficiſcũtur. Cauſam hujus rei peritiores afferunt, quòd vterque ſuis viribus confiſus, alterius opem non deſideret.

Lupas diebus duodenis parturire continuis.

CAP IIII.

Lupæ partu ſoluuntur, ſed diebus ac noctibus duodenis parturiunt continuis: quanto etiam tempore Latonam ex Hyperboreis in Delum peruęniſſe Delij aiunt.

De mutua quorundam animalium diſſenſione & inimicitia. Et de Channa piſce, & Formicis albis. CAP. V.

Inimicitias mutuas gerunt Teſtudo & Perdix:

dix: item Crex & Ciconia cũ Mergo: & cum Laro Harpa & Ardea. Alauda Acanthylidi infenſa eſt: Turtur Pyrrhæ. Coruus etiam & Miluus hoſtili ſunt animo. Siten de genere Apum hoſtem habet Circen. Cæterùm Circe & Circus tum genere tum natura differunt. Channa piſcis præ cæteris libidinoſus eſt. Formicas * in Pheneo Laconicæ albas eſſe fertur.

Κρὲξ, *Philes.*

al. χάννη, *Euſtathio* χάννος.

* *In Græco legerim non* μύρμηκας *ſed* κοσσύφας *&* ἐν Φενεῷ τῆς Ἀρκαδίας, *non autem* Λακωνικῆς. *Eſt enim Pheneus oppidum in Cyllene Arcadiæ monte: in quo merulas albas reperiri auctores habeo, Ariſtotelem, Pauſaniam, Plinium. Fortè* κοσσύφας *aliquis merulas interpretatus eſt, idq́; vocabulum in textu repoſitum, & in* μύρμηκας *deprauatum eſt.*

καὶ πελαργὸς καὶ †κριὸς πρὸς αἴθυιαν. ἅρπη καὶ ἐρωδιὸς πρὸς λάρον. κορυδαλὸς δὲ ἀκανθυλίδι νοεῖ πολέμια. τρυγὼν πρὸς πύρραν διαφορά. ἰκτῖνός γε μὴν καὶ κόραξ ἐχθροί. Σειρὴν, μελίσσης ὄνομα, πρὸς κίρκην. κίρκη δὲ πρὸς κίρκον, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ φύσει διαφέρειν πεφώρασθον. † χάννη δὲ ἰχθὺς λαγνίστατος. λευκοὺς δὲ μύρμηκας ἐν Φενεῷ τῆς Λακωνικῆς ἀκούειν πάρεστιν.

περὶ νομῆς ἵππων, καὶ ὅτι πολλάκις ἐξανεμοῦνται. Κεφ. ϛ.

Τοὺς ἵππους ἕλεσί τε καὶ λειμῶσι, καὶ τοῖς κατηνέμοις χωρίοις ἥδεσθαι μᾶλλον, ἱπποτροφίας τε καὶ πωλοτροφικῆς ἀνθρω-

De paſcuis equorum: & quòd (Equæ) ventis ſe exponere gaudeant. CAP. VI.

Equos pratis paſcuis, & paluſtribus locis ventoſisq́; delectari, homines hujus animãtis naturæ & inſt.

ποιητικῆς σοφισταὶ ὁμολογοῦσιν. ἔνθεν τοι καὶ Ὅμηρος, ἐμοὶ δοκεῖν δεινὸς ὢν τὰ τοιαῦτα συνιδεῖν, ἔφη που· Τῶν τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο. Ἐξηνεμῶσθαι δὲ ἵππους πολλάκις ἱπποφορβοὶ τεκμηριοῦσι, καὶ κατὰ τὸν νότον, ἢ τὸν βορρᾶν φεύγειν εἰδότα οὖν τὸν αὐτὸν ποιητὴν εἰπεῖν· Τάων καὶ Βορέας ἠράσσατο βοσκομενάων. καὶ Ἀριστοτέλης δέ, ὡς ἐμὲ νοεῖν, λαβὼν ἐντεῦθεν, εὐθὺ τῶν προειρημένων ἀνέμων οἰστρηθείσας ἀποδιδράσκειν ἔφατο αὐτάς.

inſtitutionis nõ imperiti fatentur. Quod & Homerus intellexiſſe videtur quum caneret, Herboſa paſcuntur equæ ter mille palude. Gaudere autem equas aſpiratione ventorum, & Auſtro & Boreæ ſe exponere, & aduerſum illorum flatus longa ſæpe ſpatia decurrere, norunt earum paſtores: & nimirum etiam poëta hoc verſu, Quas etiam Boreas paſcenteis ventus amauit. Vnde & Ariſtoteles mutuatus eſt, niſi fallor, quod ſcribit, equas aliquando furentes rectà aduerſus hos ventos aufugere.

περὶ τοῦ ἵππου τοῦ Σκύθου τοῦ βιασθέντος συνελθεῖν τῇ μητρί. Κ. ζ.

De Scythico equo arte inducto, vt cum matre velata nec agnita coiret: & quomodo flagitio intellecto, ambo ſe præcipites dederint.

CAP. VII.

Ἀκούω τὸν Σκυθῶν βασιλέα (τὸ δὲ ὄνομα εἰδὼς ἐῶ, τί γάρ μοι καὶ λυσιτελές ἐστιν;) ἵππον σπουδαίαν ἔχειν πᾶσαν ἀρετήν, ὅσην ἵπποι καὶ ἀ-

Scytharum regem (cujus nomen, quod nihil ad rem pertinet, ſciens prætereo) equam habuiſſe audio, omni virtute, quæ ab equo præſtari queat, ornatam.

tum hujus quoque habuiſſe pullum, cæteris equis virtute præſtantem. Quum igitur equum alium non reperiret, dignum qui huic ipſi equæ admitteretur: ſed neque equam tã generoſo pullo conuenientem, ambos in eundem locum coëgiſſe. Verumtamen eos cæteris quidem in rebus inter ſe amanter geſſiſſe, & libenter verſatos ſimul fuiſſe, non tamen ad coitum perueniſſe: quoad per inſidias admiſſarij veſtimentis adumbrati fuiſſent, tum inceſtum ſtuprũ admiſiſſe. quod quidem factũ primùm vt ambo intellexerunt, tam impium flagitium morte diſſoluere conati ſunt: ſeſe enim præcipites agentes, mortem ſibi conſciuerunt.

Videtur addêdum ἄλλῃ τῇ

παγχοῦνται καὶ ἀποδείκνυνται. εἶχε δὲ καὶ πῶλον αὐτῆς ἐκείνης, τῶν ἄλλων ἀρετῇ διαπρέποντα. οὔκουν εὕρισκεν ὅτι ἐκείνῃ ἄλλῳ παραβαλεῖν ἀξίῳ, ὅτι ἐκεῖνον ἐπαγαγεῖν † τὸ ἐξ αὐτοῦ λαβεῖν σπέρμα ἀγαθὴ, καὶ διὰ ταῦτα ἄμφω συναγαγεῖν εἰς τὸ ἔργον. τοὺς δὲ, τὰ μὲν ὅπερ ἀσπάζεσθαι σφᾶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι, οὐ μὴν ἐσχείπτεσθαι. οὐκοῦν ἐπεὶ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ Σκύθου σφώτερα ἦν τὰ ζῶα, ἐπηλύγασεν ἱματίοις καὶ τὴν καὶ τὸν, καὶ ἐξεργάσαντο τὸ ἔκνομόν τε καὶ ἔκδικον ἐκεῖνο ἔργον. ὡς δὲ ἄμφω συνεῖδον τὸ πραχθὲν, εἶτα μέντοι τὸ ἀσέβημα διέλυσαν τῷ θανάτῳ, πηδήσαντες κατὰ κρημνοῦ.

De equiſonis cum equa coitu, & ſupplicio ab eo ſumpto per eiuſdem equæ pullum.

CAP. VIII.

περὶ τοῦ ἱπποκόμου τοῦ ἐρασθέντος τῆς ἵππου. Κ. η.

Equam Eudêmus ait adoleſcentem, ac armen

Λέγει Εὔδημος, ἵππου νέας καὶ τῶν νεμομένων

τῆς ἀρίστης ἐρασθῆναι τὸν ἱπποκόμον, ὥσπερ οὖν καλῆς μείρακος, καὶ ἐν τῷ χορείῳ ὡραιοτέρας πασῶν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐγκαρτερεῖν, πλεονεκτοῦντα δὲ ἐπιτολμῆσαι τῷ λέχει τῷ ξένῳ, καὶ ὁμιλεῖν αὐτῇ. τῇ δὲ εἶναι πῶλον καὶ τοῦτον καλόν. θεασάμενόν γε μὴν τὸ πραττόμενον, ἀλγῆσαι, ὥσπερ οὖν τυραννουμένης μητρὸς ὑπὸ τοῦ δεσπότου, καὶ ἐμπηδῆσαι, καὶ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα. εἶτα μέντοι καὶ φυλάξαι ἔνθα ἐτάφη, καὶ φοιτῶντα ἀνορύττειν αὐτὸν, καὶ ἐνυβρίζειν τῷ νεκρῷ, καὶ λυμαίνεσθαι λύμην ποικίλην, οὐκ αἰσθανομένῳ ἀλγύνοντα αὐτόν.

περὶ ἰχθύων καὶ τῆς μίξεως αὐτῶν. κεφ. θ.

Τῶν ἰχθύων διὰ τοῦ ἦρος οἱ πλεῖστοι εἰς τὴν Ἀφροδίτην πρόθυμοί εἰσιν, καὶ ἀποκρίνουσί γε αὐτοὺς εἰς

mẽti præſtantiſſimam, tanquam omnium formoſiſſimam puellam ab equiſone adamatam fuiſſe: primumq́; ſui amoris hunc flagrantiæ moderatũ fuiſſe. deinde libidine inflammatum, vſque eò proceſſiſſe cum equa, vt venereo complexu jungeretur, remq́; tandem perficeret turpem. Vbi verò equæ pullus & ipſe formoſus inceſto ſtupro matrem contaminari perſpexiſſet, eã ſic à domino tyrannicè tractari acerrimè tuliſſe. Itaque impetu facto, virum interemiſſe: atque, quum obſeruaſſet vbi humaretur, eò profectum refodiſſe, omnibusq́; ſuppliciis cadauer jam nullum ſenſũ ex mœrore percipiens vexantis affixiſſe.

De piſcium verno tempore coitu, & in Pontum ſeceſſu. C. IX.

Ex piſcibus plurimi in venerem magis verno tempore exardeſcunt, atque in Pontum

tunc præcipuè ſecedũt: quòd in eo caua & cubilia naturæ munere piſcibus idonea ſint: idemq; à feris beſtiis, quas mare alit, liber. ſoli delphini minuti illic & infirmi errãt. Polypis, Paguris, Aſtacis caret: qui ſanè paruulis piſciculis pernicioſi exiſtunt.

Quomodo Elephanti creſcentem lunam venerentur. c. x.

Ab interlunio recreſcente luna, elephantos audio quadam naturæ recondita notione, ex ſylua primùm, vbi paſcuntur, ramos decerpere, eosq; deinde ſublimes ferre: tum verò ipſos ad lunam ſuſpicere, ac leuiter ramos mouere, tanquam ſupplicationem quandam lunæ prætendentes, eis ipſa vt propitia exiſtere velit.

τοῦ Πόντου μᾶλλον. ἔχει γάρ πως θαλάμας τε καὶ κοίτας, ἐκ φύσεως ταῦτα ἰχθύσιν ὁ Πόντος τὰ δῶρα· ἀλλὰ καὶ θηρίων ἐλεύθερός ἐστιν, ὅσα βόσκει θάλαττα. δελφῖνες δὲ ἀλῶνται μόνοι λεπτοί τε καὶ ἀσθενικοί. καὶ μὴν καὶ πολύπου χῆρός ἐστιν, καὶ παγούρου ἄγονος, καὶ ἀστακὸν οὐ τρέφει, μικρῶν δὲ ἰχθύων ὄλεθρός ἐστιν.

Τί δρῶσι τῇ νουμηνίᾳ οἱ ἐλέφαντες. Κεφ. ι.

Πυνθάνομαι σελήνης ὑποφαινομένης νέας, τοὺς ἐλέφαντας κατά τινα φυσικὴν καὶ ἀπόρρητον ἔννοιαν, ἐκ τῆς ὕλης ἐν ᾗ νέμονται νεοδρεπεῖς ἀφελόντας κλάδους, εἶτα μέχρι μετεώρους ἀνατείνειν, καὶ πρὸς τὴν θεὸν ἀναβλέπειν, καὶ ἡσυχῇ τοὺς κλάδους ὑποκινεῖν, οἷον ἱκετηρίαν τινὰ ταύτην τῇ θεῷ προτείνοντας, ὑπὲρ τοῦ ἵλεών τε καὶ εὐμενῆ τὴν θεὸν εἶναι αὐτοῖς.

Περὶ

Περὶ τῶν ἵππων τῶν θηλειῶν λαγνείας. Κ. ια.

Μόνας ἀκούω τῶν ζώων τὰς ἵππους, καὶ κυούσας ὑπομένειν τὴν τῶν ἀρρένων μίξιν. εἶναι γὰρ λαγνιστάτας. διὰ ταῦτά τοι καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἀκολάστους, ὑπὸ τῶν σεμνοτέρως αὐτὰς ἐπιθωυόντων, καλεῖσθαι ἵππους.

De Equarum libidine. CAP. XI.

Solas de beſtiis equas etiam ſi ventrem ferunt, ſe iniri ſuſtinere audio. Incendi enim eas libidine ex fœminis maximè. Itaque libidinoſas mulieres equas vocari ſolere ab eis, qui grauius iis conuitium facere ſtudent.

Περὶ περδίκων ᾠῶν καὶ νεοττῶν. Κεφ. ιϐ.

Οἱ πέρδικες ἐν τοῖς ᾠοῖς οἰκοῦντες ἔτι, καὶ καταλελημμένοι περιπεφυκόσι σφίσι ὀστράκοις, οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἐκ τῶν γειναμένων ἐκγλυφὴν· ἀλλ' αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν ὥσπερ θυροκοποῦντες ἐκκρούουσι τὰ ᾠά· καὶ ἐκκύψαντες, εἶτα σφᾶς ἑαυτοὺς ἀνωθοῦσι· καὶ τὸ τοῦ ᾠοῦ λέμμα περιρρήξαντες, ἤδη θέουσι· καὶ τὸ πρὸς τῇ οὐραίᾳ ἡμίτομον, εἰ προσέχοιτο, διασεισάμενοι ἐκβάλλουσιν αὐτό, καὶ τροφὴν μα-

De Perdicum ouis & pullis. C. XII.

Perdicum fœtus intra ouum etiam nunc circumplicatione teſtarum comprehenſi, à parentibus ſui excluſionem ex ouis minimè expectant: ſed per ſe ipſi tanquam fores pulſantes, oua elidunt: & jam foras eminentes ſeipſos impulſu ſuo impellunt: ouiq; etiam nunc tegumento circũueſtiri, currunt: atque à dimidia teſtæ parte, ſi adhuc circa caudam adhæreſcat, ſemet excutientes liberant, & velociſſimè ad cibi inquiſit

quiſitionem proſiliũt.

Perdices qui vel cantu vel pugnâ valent facilius ſe capiendos præbere, ſpe de ſeipſis tanquam vtilibus non occidendis concepta. Cæteros verò ſuæ indignitatis conſcios, tum macie tum allij paſtu hominum cibo inſuaues ſe reddere quominus capiantur. C. XIII.

Ex Perdicibus qui vocis contentione & cantu valent, & linguæ facultati confidũt: quique pugnaces & ad certamen habiles ſunt, ſe minimè dignos credunt, qui ad extruendas menſas capiantur: vnde fit, quòd parum contra venatores de ſua libertate depugnẽt, quo minus comprehendantur, ſibi præfidentes, quòd à cæde ſtudioſè ad cantus & certamina ſeruabũtur. Reliqui autem Perdices, & potiſſimùm qui nuncupantur Cirrhæi, ſibi conſcij, quòd nec ad certamina valent, neque pulchrè cantare ſciunt, & ſi capiantur, futuros ſe prandiũ his qui ceperint: naturali quadã machination

ἄλλοι Gillius.

στεύουσι, καὶ πηδῶσιν ὤκιστα.

Περὶ τῶν αὐτῶν καὶ πάλιν. Κεφ. ιγ.

Τῶν περδίκων οἱ φωροί τε καὶ ᾠδικοὶ τῇ σφετέρᾳ θαρροῦσιν εὐγλωττίᾳ. καὶ οἱ μαχητικοὶ δὲ καὶ ἀγωνιστικοί, καὶ ἐκεῖνοι πιστεύουσιν, ὅτι μή εἰσιν ἄξιοι παρανάλωμα γενέσθαι τεθηραμένοι. καὶ διὰ ταῦτα ἁλισκόμενοι † ἔτι πρὸς τοὺς θηρῶντας διαμάχονται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἁλῶναι. ὅτι γὰρ σπουδασθήσονται καὶ οἴδε πιστεύουσι ἐν τῇ μάχῃ καὶ τῇ ᾠδῇ. οἱ δὲ ἄλλοι, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ Κιρραῖοι, συνεγνωκότες ἑαυτοῖς οὔτε ἀλκὴν ἀγαθοῖς, οὔτε ᾄδειν καλῶς δὲ ἐγνωκότες ὅτι ἄρα ἁλόντες ἔσονται δεῖπνον τοῖς ᾑρηκόσι, παλαμῶνται σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ ἑαυτοὺς ἀθεάτους

παρασκευάσωσι. καὶ τῆς μὲν ἄλλης τροφῆς, ἢ τοὺς διφαίνει τε καὶ πιαίνειν ἐχόντα ἀπέχονται, σκόροδα δὲ πιτοῦνται προθυμότατα. οἱ τοίνυν θηραταὶ προμαθόντες, ἀπείπαντο πρὸς αὐτοὺς ἐχόντες ἀθηρίαν. ὅστις δὲ τῇ τούτων ἄγρᾳ περιενέτυχε, συλλαβὼν καὶ καθεψήσας, ἀπώλεσε καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ σπουδὴν, πονηρῶν κρεῶν πειραθείς.

tionis cōmentatione ſe ipſos macie conficiunt: nimirum quum ab omni alia eſca, quæ ad pinguitudinem eos perducere queat, ſe ſuâ ſponte abſtinent, tū vt ne idonei ſint ad hominum menſas, cupidè alliis veſcuntur: cujus rei experientes, his præteritis, aliò venationem cōuertunt. Qui verò hoc ipſum ignorant, eos, ſi facultas ſit, capiunt. quicunque autem ipſos captos decoxerit, eorumq; inſuaues carnes expertus fuerit, ſe jam & tempus & operam cognoſcit in his venandis perdidiſſe.

Περὶ γαλῆς καὶ ὄφεως, καὶ τῆς μάχης αὐτῶν. Κεφ. ιδ.

Κακὸν θηρίον ἡ γαλῆ, κακὸν δὲ καὶ ὁ ὄφις. οὐκοῦν ὅταν ἐλθῃ γαλῆ τῷ ὄφει μαχεῖσθαι, πήγανον διατραγοῦσα πρότερον, εἶτα μέντοι διαθαρροῦσα ἐπὶ τὴν μάχην, ὥσπερ οὖν πεφραγμένη τε καὶ ὡπλισμένη παραγίνεται. τὸ δὲ αἴτιον τὸ πήγανον πρὸς

Muſtela ſerpentem impugnatura rutam prægustat. c. XIIII.

Pernicioſa bellua muſtela eſt, pernicioſa etiam ſerpens. Quare muſtela cum ſerpente pugnatura, primùm quidem rutā edit, deinde fidenti animo ad pugnam tanquam armis tecta procedit. Cauſa eſt rutæ odor, ſerpentibus

tibus

tibus infeſtus.

ὄφιν ἐχθιστόν ἐστι.

Lupũ exaturatum, manſuetiſsimum eſſe.

CAP. XV.

Exaturatus lupus ne minimum quidem amplius deguſtauerit. atq; ei venter turget immodicè, lingua tumeſcit, os obſtruitur: & ſimiliter occurrentibus atque agnus manſuetus exiſtit. Neque verò vnquam tum nec homini, nec beſtiis vllis, licèt per medium agmen ingrediens, inſidias molitur. poſtea verò ei paulatim lingua extenuatur, ac in antiquam figuram redit, iterumq; lupus exiſtit.

al. μέσον.
al. ἡσυχῆ

περὶ τῆς τῶν λύκων πλησμονῆς.

Κεφ. ιε.

Ὁ λύκος ἐμπλησθεὶς εἰς κόρον, οὐκ αὖ τοῦ βραχίστου τὸ λοιπὸν παραγεύσαιτο. περιτείνεται μὲν γὰρ ἡ γαστὴρ τῷδε, οἰδαίνει δὲ ἡ γλῶττα, καὶ τὸ στόμα ἐμφράγνυται· πρᾳότατος δὲ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀμνοῦ δίκην· καὶ οὐκ ἂν ἐπιβουλεύσαι ἢ ἀνθρώπῳ ἢ θρέμμασιν, οὐδὲ εἰ τῆς ἀγέλης βαδίζει † μέσος. λεπτοῦται δὲ † ἡσύχως καὶ κατ' ὀλίγον ἡ γλῶττα αὐτοῦ, εἶτα εἰς τὸ ἀρχαῖον σχῆμα ἐπανίεισι, καὶ λύκος γίνεται αὖθις.

De Gallorum & Perdicum libidine, & quomodo à Perdicibus cicuribus feri allectentur &c. C. XVI.

Gallinacei, ſi fœminæ deſint in corte, eum qui recentior aduenerit, omnes ineunt. Perdices etiam cicures recenti aduentu nouum & nõdum cicurem co-

Περὶ ἀλεκτρυόνων καὶ περδίκων.

Κεφ. ις.

Ἀλεκτρυόνες ἐν ἀγέλῃ τὸν νεήλυν, ὅταν τῶν θηλειῶν ἀπορίας, ἀναβαίνουσι πάντες. καὶ οἱ τιθασοὶ δὲ πέρδικες τὸν ἥκοντα πρόσφατον, καὶ οὔπω πεπραϋσμέ-

νον τὰ αὐτὰ δρῶσιν. Ἀμεί-
βονται δὲ οἱ πέρδικες τοὺς
τρέφοντας καὶ αὐτοὶ πα-
λεύουσι τοὺς ἀφέτους καὶ
ἀγρίους, κατὰ τὰς περιστε-
ρὰς δρῶντες ἐς ὅ τι τοῦτο.
Παρασάγεται δὲ ἄρα ὁ πέρδιξ
καὶ σφηλώσας εἰς τὸ ἐφολ-
κὸν, παρατείνει τε τῶν ἄλλων
τὸν τρόπον τοῦτον. ἕστηκεν
ᾄδων ὁ πρῶτος, καὶ ἔ-
στιν οἱ τὸ μέλος παρακλητι-
κὸν εἰς μάχην ὑποφθέγγει
τὸν ἄγριον· ἕστηκε δὲ ἐλλο-
χῶν πρὸς τῇ πάγῃ. ὁ δὴ
τῶν ἀγρίων κορυφαῖος
ἀντάσας περὶ τῆς ἀγέλης,
ὡς μαχούμενος ἔρχεται.
ὁ τοίνυν τιθασὸς ἐπὶ πό-
δα ἀναχωρεῖ, δεδιέναι
σκηπτόμενος. ὁ δὲ, ἔπει-
σι γαῦρος, ὡς οἷα δή
που κρατῶν ἤδη, καὶ ἑά-
λωκεν ἐνσχεθεὶς τῇ πά-
γῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἄῤῥην ὁ
τοῖς θηράτροις παραμεί-
νων, πειρῶνται ἐπικουρεῖν
οἱ συννόμοι τῷ ἑαλωκό-
τι· ἐὰν δὲ ᾖ θῆλυς, παίουσι τὸν ἐνσχεθέντα ἄλλος

dem modo ineunt. Iidem ſuos altores remunerantur. feros enim & non captos allectant. Vtitur verò Perdix venator illecebris quibuſdam ad illiciendos feros: ante retia enim propoſitus, cantum edit eos laceſſenté ad pugnam, eoſdemq; vt ex inſidiis in laqueos inferat incitátem. Syluestrium dux contrà cantat, & ſuum gregem præcurrés obuiam procedit, cum hoc luctaturus: cicur auté per malitiam ſemper inſidias inſtruens, pedem refert, ſe timere ſimulans: alter verò ſpe atque animo inflatus, ſimul & ſibi jam victoriam deſpondens, impetum facit: ſed mox captiuus compage tenetur. Quòd ſi Perdix qui captus eſt mas fuerit, cæteri gregales ei ipſi captiuo opem ferre conantur. ſin fœmina, captiuam ipſam o-

mnes feriunt, vt quæ libidine incenſa in ſeruitutem ceciderit. Nec verò illud prætereundum, quando etiam auditu dignum eſt: ſi Perdix allectatrix ſit fœmina, ne mas incidat, fœminæ quæ ſunt extrà, illum ex caſu in laqueũ propinquo ſeruant ſuo cantu tanquã amatorio retractum. Nam vbi plures & ſibi conſuetas viderit fœminas, ad illas libentiùs relicta allectatrice accedit.

ἀλλαχόθεν, ὡς διὰ τὴν λαγνείαν εἰς δουλείαν ἐμπεσόντα. Καὶ ἐκεῖνο δὲ οὐ παρήσω, ἐπεὶ καὶ ἄξιον ἀκοῦσαι αὐτό. ἐὰν ἡ θῆλυς ὁ παλεύων, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ ὁ ἄρρην αἱ ἔξω θήλειαι μέλος ἀντῳδὸν ἠχοῦσι, καὶ ῥύονται τὸν ἐμπεσούμενον εἰς τὴν πάγην, ταῖς συννόμοις καὶ πλείοσιν ἀθρόως συνδραμόντα, ὡς ἂν ἴυγγί τινι ἑλχθέντα, καὶ μὰ Δία ἐρωτικῇ.

De Erinacei terreſtris & & Lyncis inuidia: huius in occultanda vrina: illius in permingẽdo tergore ſuo quum captus eſt. C. XVII.

Περὶ τῆς τῶν ἐχίνων τῶν χερσαίων, καὶ λυγγὸς βασκανίας. Κεφ. ιζ.

Terreſtris Erinaceus inter animalia inuida cenſetur. is ſtatim vt capitur, vrinâ ſuâ redditâ, tergus ſuum conſpergit, cujus vi perfuſum corrumpitur: & quod futurum erat ad multa vtile, reddit inutile. Et Lynx etiam vrinam ſuam in terram occultat. quæ vbi concreuerit ac congelarit, lap

Ἐκ τῶν βασκάνων ζώων μέρος καὶ ἐχῖνος ὁ χερσαῖος εἶναι πεπίστευται. ὅταν γοῦν ἁλίσκηται, παραχρῆμα ἐνούρησε τῷ δέρματι, καὶ ἀχρεῖον ἀπέφηνεν αὐτό· δοκεῖ γὰρ εἰς πολλὰ ἐπιτήδειον. Καὶ ἡ λὺγξ γὰρ ἀποκρύπτει τὸ οὖρον. ὅταν γὰρ παγῇ, λίθος γίνεται, καὶ γλυφαῖς

ἐπιτήδειός ἐστι, καὶ τοῖς γυναικείοις κόσμοις συμμίσγεται φασι διὰ τῆς γλυφῆς.

Περὶ τοῦ λεοντοφόνου, καὶ ζώων ἐντόμων τε καὶ ἑτέρων τινῶν.

Κεφ. ιη.

Λεοντοφόνου φαγὼν ὁ λέων ἀποτέθνηκε. τὰ δὲ ἔντομα φθείρεται εἰ ἐλαίῳ τις ἐγχρίσειεν αὐτά. γυπῶν γε μὴν τὸ μύρον ὄλεθρός ἐστι. κανθάρους δὲ ἀπολεῖς, εἰ ἐπιβάλῃς τῶν ῥόδων αὐτοῖς.

Περὶ κυνῶν Ἰνδικῶν. Κ. ιθ.

Κύνες Ἰνδικοὶ θηρία καὶ οὐδὲ εἰσί, καὶ ἀλκὴν ἄλκιμοι, καὶ ψυχὴν θυμοειδέστατοι, καὶ τῶν πανταχόθι κυνῶν μέγιστοι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ζώων ὑπερφρονοῦσι· λέοντι δὲ ὁμόσε χωρεῖ κύων Ἰνδικὸς, καὶ ἐπικείμενον ὑπομένει, καὶ βρυχώμενον ἀντυλακτεῖ, καὶ ἀντιδάκνει δάκνοντα· καὶ πολλὰ αὐτὸν λυπήσας καὶ καταξάσας, τελευτῶν ἡττᾶται ὁ

lapis efficitur, ad ſculpendum accommodatus, & ſimul ad muliebrem mundum expetitus.

Leoni, Inſectis, Vulturi & Scarabeo quæ ſint pernicioſa.

CAP. XVIII.

Leonē ingeſtus Leōtophonus perimit. Inſecta oleo ſi quis inungat, perdiderit. Vulturum pernicies vnguentum eſt. Scarabei roſis injectis pereunt.

De Canibus Indicis.

CAP. XIX.

Canes Indicos feris adnumero. nam & viribus & animi ferociā præſtant, & corpore omnium maximo. Cætera quidem animalia contemnit, cum Leone verò contendit Indicus canis: quem & vrgentem ſuſtinet, & rugienti oblatrat, & mordentem remordet. Deniq; multa in eum auſus, & vulneribus quoque inflictis, vincitur tandem canis.

canis. Quanquam & ipſe interdum vincit, ac in venatione Leonē perdit. Morſu quidem ſi apprehenderit, pertinaciſſimè premit, adeò vt ſi quis etiam crus ei diſſecuerit, in quantocunque dolore non remittat, donec mortis ſuperuenientis neceſſitas eum cogat. Quæ verò præterea audiui in alium locum differam.

De cibo Hominis & Canis: item de Cordis ſede, & de natura auium vncunguium. c. xx.

Soli homines & Canes cibo (non) ſimplici ſatiari ſolent. Hominis cor mamillæ ſiniſtræ annectitur, in cæteris animalium pectori medio adjunctum. Ex iis quæ vncungues cognominantur aues, nulla vel bibit, vel meiit, vel gregatim cum aliis degit. *Auis quidem nulla meiere ſolet, quum veſicā omnes careant: bibunt tamen ca-*

forte οὐχ ἁπλῆ.

κύων. εἴ δ' αὖ καὶ λέων ἡττηθεὶς ὑπὸ κυνὸς Ἰνδικοῦ, καὶ διαφθαρείη δ' αὖ ἐν θήρᾳ. καὶ μέντοι καὶ δακὼν ὁ κύων ἔχεται, καὶ μάλα ἐγκρατῶς· καὶ προσελθὼν μαχαίρᾳ τὸ σκέλος ἀποκόψειε τοῦ κυνὸς, ὁ δ' οὐκ ἄγει χολὴν ἀλγήσας ἀνεῖναι τὸ δῆγμα· ἀλλ' ἀποκόπτεται μὲν πρότερον τὸ σκέλος, νεκρὸς δὲ ἀνῆκε τὸ στόμα, καὶ κεῖται βιασθεὶς ἀποστῆναι τῷ θανάτῳ. ἃ δὲ προσήκουσα ἑτέρως ἐρῶ ἀλλαχόθι.

Περὶ κυνῶν τροφῆς καὶ ἀνθρώπων. καὶ περὶ γαμψωνύχων.
Κεφ. κ.

Ἀνθρώπου μόνον καὶ κυνὸς κορεσθέντων ἡ τροφὴ † ἁπλῆ. καὶ τοῦ μὲν ἀνθρώπου ἡ καρδία τῷ μαζῷ τῷ λαιῷ προσήρτηται· τοῖς γε μὴν ἄλλοις ζώοις ἐν μέσῳ τῷ στήθει προσπέπλασται. Γαμψώνυχον δὲ ὄρνεον οὐδὲ ἓν οὔτε πίνει, οὔτε οὐρεῖ,

οὐρεῖ, οὔτε μὴν συναγελάζεται ἑτέροις.

Περὶ τοῦ Ἰνδικοῦ μαρτιχώρα. Κεφ. κα.

Θηρίον Ἰνδικὸν, βίαιον τὴν ἀλκὴν, μέγεθος κατὰ τὸν λέοντα τὸν μέγιστον, τὴν δὴ χρόαν ἐρυθρὸν ὡς κιννάβαριν εἶναι δοκεῖν, δασὺ δὲ ὡς κύνες, φωνῇ τῇ Ἰνδῶν * μαρτιχόρας ὀνόμασται. τὸ πρόσωπον δὲ κέκτηται τοιοῦτον, ὡς δοκεῖν οὐ θηρίον τοῦτό γε, ἀλλ' ἀνθρωπικὸν ὁρᾶν. ὀδόντες τρίστοιχοι μὲν ἐμπεπήγασιν οἱ ἄνω αὐτοῦ, τρίστοιχοι δὲ οἱ κάτω, τὴν ἀκμὴν ὀξύτατοι, τῶν κυνείων ἐκεῖνοι μείζους. τὰ δὲ ὦτα ἔοικεν ἀνθρώπῳ καὶ ταῦτα τήν γε ἑαυτῶν πλάσιν, μείζω δὲ καὶ δασέα. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς γλαυκός ἐστι, καὶ ἐοίκασιν ἀνθρωπίνοις καὶ οὗτοι. πόδας δέ μοι νόει καὶ ὄνυχας † οἵους εἶναι λέοντος. τῇ δὲ οὐρᾷ ἄκρᾳ προσήρτηται σκορπίου κέντρον, καὶ εἴη ἂν ὑπὲρ πῆχυν τοῦτο· καὶ παρ' ἑκάτερ-

ρω

tera præter vnenngues ferè.

*De * Mantichora Indica fera, ex Cteſia Cnidij ſcriptis.* C. XXI.

al. Martichora

Apud Indos naſcitur violento robore præditum animal, cui Indorum lingua Mantichoras nomen eſt, magnitudine maximi Leonis, colore rubrum adeò vt cinnabarim referat: canis modò villoſum: facie eadem propè quæ hominis: dentium triplici vtrinque ordine mucrone acutiſſimorum, caninis majorum: auribus hominis ſimilibus, niſi quòd hæ & grandiores, & villoſiores ſunt: oculis cæſiis, & his non diſſimilibus hominis: pedibus & vnguibus ciſdem qui leonis: ſumma cauda illi Scorpionis modo, aculeo pluſquam cubitali armata, quo letaliter pũgit, ſi quem attigerit.

al. μαρτιχώρας

† ὁμοίως

reliquum etiam caudæ, vtrinque aculeis cuſpidatum eſt, quos tanquam tela, ſi quis inſequatur, eminus jaculatur, letaliter pungit. Quum in anteriorem partem verſus, aculeos jaculatur, caudam intorquet: ſin retrouerſus Sacarum more aculeos emittit, tum extentiſſimè caudam porrigit. Aculei quos jaculatur, pedali magnitudine, & ſchœni (junci vel funis) craſſitudine ſunt: quibus icta omnia, præter ſolum elephantum pereunt. Cteſias Indos ſibi affirmaſſe ait, locis emiſſorum aculeorum alios ſuccreſcere, vt ſit hujus peſtis perpetua ſucceſſio. Humanis, vt idem affert, carnibus maximè delectatur. quocirca complureis homines interficit: nec duntaxat in ſingulos ho-

ρᾶ αὐτῷ ἡ οὐρὰ κέντροις διείληπται. τὸ δὲ οὐραῖον τὸ ἄκρον εἰς θάνατον ἐκκέντησε τὸν περιτυχόντα, καὶ διέφθειρε παραχρῆμα. ἐὰν δέ τις αὐτὸν διώκῃ, ὁ δ' ἀφίησι τὰ κέντρα πλάγια ὡς βέλη. καὶ ἔστι τὸ ζῶον ἑκηβόλον. καὶ εἰς τοὔμπροσθεν μὲν ὅταν ἀπολύῃ τὰ κέντρα, ἀνακλᾷ τὴν οὐράν· ἐὰν δὲ εἰς τοὐπίσω κατὰ τοὺς Σάκας, ὁ δὲ ἀποτάδην αὐτὴν ἐξαρτᾷ. ὅτῳ δ' ἂν τὸ βληθὲν τύχῃ, ἀποκτείνει. ἐλέφαντα δὲ οὐκ ἀναιρεῖ μόνον. τὰ δὲ ἀκοντιζόμενα κέντρα ποδιαῖα τὸ μῆκός ἐστι, σχοίνου δὲ τὸ πάχος. λέγει δὲ ἄρα Κτησίας, καί φησιν ὁμολογεῖν αὐτῷ τοὺς Ἰνδούς, ἐν ταῖς χώραις τῶν ἀπολυομένων ἐκείνων κέντρων ὑπαναφύεσθαι ἄλλα, ὡς εἶναι τοῦ κακοῦ τοῦδε ἐπιγονήν. φιλεῖ δέ, ὡς ὁ αὐτὸς λέγει, μάλιστα ἀνθρώπους ἐσθίειν. καὶ ἀναιρεῖ δὲ ἀνθρώπους πολλούς, καὶ οὐ καθ' ἕνα † ἐλλοχᾷ, καὶ δύο δ' ἂν ἐπιθεῖτο καὶ τρι-

μόνον addit Gillius

σὶ

εἰ καὶ κρατεῖ τῶν τοσούτων μείζων. καταγωνίζεται δὲ καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπά, λέοντα δὲ οὐκ ἂν καθέλοι ποτέ. ὅτι δὲ κρεῶν ἀνθρωπείων ἐμπιπλάμενον τόδε τὸ ζῷον ὑπερήδεται, κατηγορεῖ καὶ τὸ ὄνομα. νοεῖται γὰρ τῇ Ἑλλήνων φωνῇ ἡ Ἰνδῶν, ἀνθρωποφάγον αὐτὸ εἶναι· ἐκ δὲ τοῦ ἔργου καὶ κέκληται. πέφυκε δὲ κατὰ τὴν ἔλαφον ὤκιστος. Τὰ βρέφη δὲ τῶνδε τῶν ζώων οἱ Ἰνδοὶ θηρῶσιν ἀκέντρους τὰς οὐρὰς ἔχοντα, καὶ λίθῳ γε ἐπιδιαθλῶσιν αὐτάς, ἵνα ἀδυνατῶσι τὰ κέντρα ἀναφύειν. φωνὴν δὲ σάλπιγγος ὡς ὅτι ἐγγυτάτω προΐεται. λέγει δὲ καὶ ἑωρακέναι τόδε τὸ ζῷον ἐν Πέρσαις Κτησίας, ἐξ Ἰνδῶν κομισθὲν δῶρον τῷ βασιλεῖ Περσῶν. εἰ δή τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων Κτησίας. ἀκούσας γε μὴν τὰς ἰδιότητας τοῦδε τοῦ ζώου, εἶτα μέντοι τοῦ

mines inuadit, ſed plures collectos, vel ipſe ſolus interimit. Reliqua item animalia vincere poteſt, excepto leone. Quòd autem humanis carnibus ſeſe complere ei ſuaue ſit, ejus nomẽ oſtẽdit. Indicè enim ideò Manticoras appellatur, quòd beſtia hominum voraciſſima ſit, ex rebus quas agit nomen trahens. Eadem eſt quâ perniciſſimi cerui corporis velocitate. Ejus pullos aculeatis nondum caudis armatos venantur, caudasq; eorum ad ſaxum elidunt, atque crebris ictibus confringunt, vt aculeos ne poſtea producere queant. Vocem edunt proximè accedentem ad ſonum tubæ. Cteſias apud Perſas hoc animal ſe vidiſſe teſtatur, ex India regi Perſarum muneri miſſum. Hæc Cteſias ſcriptor Cnidius, penes quem

συγγρ

horum omnium fides eſto.

De Scolopendra marina.

CAP. XXII.

Scolopendram marinam rumpi aiunt, ſi hominis ſputo madefiat.

Salicis ſemen homines ſteriles reddere, beſtijs innoxium. item cicutam homini venenum eſſe, ſuibus non item.

CAP. XXIII.

Si quis tritum ſalicis ſemen beſtiis dederit bibere, eis non modò quippiam non nocet, ſed etiam alit: Sin homo idipſum biberit, facultatem liberos gignendi ei adimit, & ſemen genitale perdit. Quare Homerus abſtruſa naturæ perſcrutatus, mihi, quum ſalices frugiperdas ſuis verſibus dixit, earum vim adumbratè oſtendiſſe videtur. Sic & cicutam homo ſi biberit, ei ſanguis quaſi conglaciat, & eatenus concretione ſpiſſius fit, vt inde moriatur. Suillum

συγγραφεῖ τῷ Κνιδίῳ προσεχέτω.

Περὶ σκολοπένδρας. Κ. κβ.

Σκολόπενδρα θαλαττία διαῤῥήγνυται, ὥς φασιν, ἀνθρώπου διαπτύσαντος αὐτῆς.

Περὶ ἰτέας, καὶ ὅτι οὐδὲν ἀδικεῖ τὰ ἄλογα ζῶα, καὶ περὶ κωνείου. Κεφ. κγ.

Καρπὸν δὲ ἰτέας θλασθεῖσαν εἰ δοίης πιεῖν τοῖς ἀλόγοις αὐτὸν, λυπεῖται ἐκεῖνα οὐδέν· μᾶλλον δὲ καὶ τρέφεται· πιὼν δὲ ἄνθρωπος τὴν σπορὰν τὴν παιδοποιόν τε καὶ ἔγκαρπον ἀπώλεσε· καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος καὶ τὰ τῆς φύσεως ἀπόῤῥητα ἀνιχνεύσας, εἶτα μέντοι καὶ ἰτέαν ὠλεσίκαρπον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις εἰπεῖν, τοῦτο αἰνιττόμενος. Κωνείου δὲ ἄνθρωπος πιὼν, κατὰ τὴν τοῦ αἵματος πῆξίν τε καὶ ψύξιν ἀποθνήσκει. ὗς δὲ

καν

κωνείου ἐμπίπλαται, καὶ ὑγιαίνει.

Πηλίκους τοὺς ἐλέφαντας θηρῶσιν Ἰνδοί. Κεφ. κδ.

Ἰνδοὶ τέλειον μὲν ἐλέφαντα συλλαβεῖν ῥᾳδίως ἀδυνατοῦσιν· οὔτε γὰρ τοσαῦτα δράσουσιν, οὔτε τοσοίδε παρέσονται. εἰς δὲ τὰ ἕλη φοιτῶντες τὰ γειτνιῶντα τῷ ποταμῷ, εἶτα μέντοι λαμβάνουσιν αὐτῶν τὰ βρέφη. ἀσπάζεται γὰρ ὁ ἐλέφας τὰ ἔνδροσα χωρία καὶ μαλακὰ, καὶ φιλεῖ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἤθεσι διαιτᾶσθαι ἐθέλει, καὶ ὡς ἂν εἴποις, ἑλειός ἐστιν. Λαβόντες οὖν ἁπαλὰ καὶ εὐπειθῆ, τρέφουσι κολακείᾳ τε τῇ κατὰ γαστέρα, καὶ θεραπείᾳ τῇ περὶ τὸ σῶμα, καὶ φωνῇ θεραπευτικῇ. συνιᾶσι γὰρ ἐλέφαντες καὶ γλώττης ἀνθρωπίνης τῆς ἐπιχωρίου.

verò pecus, licèt ea ad ſaturitatem ſe compleuerit, non læditur.

Elephantos catulos tantum ab Indis capi, & blanditijs curaq; manſueſieri & inſtitui.

CAP. XXIIII.

Indi homines, licèt permulti & magna machinati, non Elephantos jam ætate procedente confirmatos facilè comprehendere queunt. Quare ad paludes fluminibus proximas, venatores profecti, eorum catulos tantùm capiunt. Elephanti enim naturæ proprium eſt, roſida loca & mollia amare, & aquam deſiderare, vbi verſari maximè ſtudet, ita vt animal paluſtre nominari poſſit. Quum igitur eorum catulos, adhuc ætate infirmos, & teneros, inde ceperunt, ciborum blanditiis & aſſentationibus eos ad parendum informant ac inſtituunt, blandiloquentiaq; manſuefaciunt. Hominum enim indigenarum linguam Elephanti intelligunt. Breuiter, perinde

de illos quaſi infantes pueros alunt, partim omni curâ cultuq; eos proſequentes, partim diſciplinas tradentes: quæ res efficit, ipſi vt ad obediendi facilitatem transferantur.

Vt Boues in area ſpicis abſtineant.

CAP. XXV.

Ne Boues in area ad trituram accommodata ſpicas interim edãt, dum proculcant, eorum bubulo fimo nares illinendæ ſunt: Quę aſtuta machinatio perficit, ab illarum vt ſeſe eſu abſtineant. Hoc nimirum animal hujuſmodi tetri odoris aſperſione deterritum, nihil, ne ſi fame quidem acerrima premeretur, vnquam ederet.

Quomodo Indi Lepores & Vulpes capiant, canibus rapacibus ad venationem inſtitutis.

CAP. XXVI.

Lepores & Vulpes Indi hoc modo venantur. Canibus ad venationem non egent, ſed

καὶ συνελόντι εἰπεῖν, ὡς παῖδας αὐτοὺς ἐκτρέφουσι, καὶ κομιδὴν προσάγουσιν αὐτοῖς, καὶ παιδεύματα ποικίλα, οἱ δὲ πείθονται.

Περὶ τῆς τῶν βοῶν ἐν τῇ ἅλῳ ἀσιτίας. Κεφ. κε.

Ὅταν ἁλοητὸς ᾖ, καὶ στρέφονται περὶ τὸν δῖνον οἱ βόες, καὶ πεπληρωμένη τῶν δραγμάτων ἡ ἅλως ᾖ, ὑπὲρ τοῦ τοὺς βοῦς μὴ ἀπογεύεσθαι τῶν σταχύων, βολίτῳ τὰς ῥῖνας ἐπιχρίουσιν αὐτῶν, σόφισμα ἐπινοήσαντες τοῦτο καὶ μάλα γε ἐπιτήδειον. τοῦτο γὰρ ζῷον μυσαττόμενον τὴν προειρημένην χρίσιν, οὐκ ἄν τινος ἀπογεύσαιτο, οὐδ' εἰ τῷ βαρυτάτῳ λιμῷ πιέζοιτο.

Περὶ θηρίων Ἰνδικῶν τῶν λαγωῶν, καὶ ἀλωπέκων. Κ. κϛ.

Τοὺς λαγὼς καὶ τὰς ἀλώπεκας θηρῶσιν οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. Κυνῶν εἰς τὰς ἄγρας οὐ δέονται, ἀλλὰ

ἀλλὰ νεοττοὺς συλλαβόντες αἰετῶν καὶ τῶν κοράκων καὶ ἰκτίνων προσέτι, τρέφουσι, καὶ ἐκπαιδεύουσι τὴν θήραν· καὶ ἔστι τὸ μάθημα. πρᾴῳ λαγῷ καὶ ἀλώπεκι τιθασῷ κρέας προσαρτῶσι, καὶ μεθιᾶσι θεῖν· καὶ τοὺς ὄρνιθας αὐτοῖς κατὰ πόδας ἐπιπέμψαντες, τὸ κρέας ἀφελέσθαι συγχωροῦσιν. οἱ δὲ ἀνὰ κράτος διώκουσι, καὶ λαβόντες ἢ τὸν ἢ τὴν ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ καταλαβεῖν ἆθλον τὸ κρέας. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῖς δέλεάρ ἐστι καὶ μάλα ἐφολκόν. οὐκοῦν ὅταν ἀκριβώσωσι τὴν σοφίαν τὴν θηρατικὴν, ἐπὶ τοὺς ὀρείους λαγὼς μεθιᾶσιν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας τὰς ἀγρίας. οἱ δὲ ἐλπίδι τοῦ δείπνου τοῦ συνήθους, ὅταν τι τούτων φανῇ, μεταθέουσι καὶ αἱροῦσιν ὤκιστα, καὶ τοῖς δεσπόταις ἀποφέρουσιν, ὡς λέγει Κτησίας. καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ τέως προσηρτημένου κρέως, αὐτοῖς τὰ σπλάγχνα τῶν ᾑρημένων τὸ δεῖπνόν ἐστιν. ἐκεῖθεν καὶ τοῦτο ἴσμεν.

captos Aquilarũ, Coruorum, & inſuper Miluorũ pullos alunt, & ad venatum inſtituunt: Nempe Leporem mãſuetum & Vulpem cicurem carne appenſa ad curſum dimittunt: & mox immittunt aues carnem eis quam apperunt adempturas. Illæ igitur quanta poſſunt celeritate & impetu vel hanc vel illum conſequutæ, carnem ſui laboris pręmium & eſcam deſideratam ſibi auferunt. Sic inſtitutas ad prædam aues, deinceps in montanos Lepores & Vulpes feras emittunt: quos illæ itidem ſpe ſolitæ eſcæ perſequuntur, & mox captos dominis adferunt, vt prodit Cteſias. loco autem carnis priùs appenſæ, viſcera captorum eis in cibũ permittuntur.

De Gryphum forma, & pugna aduerſus Indos aurum colligentes.

CAP. XXVII.

Gryphem Indicum animal audio ſimiliter quadrupedem vt Leonem eſſe: robuſtiſſimis item exiſtere vnguibus Leonũ ſimilibus: tum dorſum eius pennis indui nigris, anteriorem corporis partem rubris, alas verò candidis. Cteſias eos ait ceruicis pennas cæruleas & floridas habere: Aquilino ore eſſe, & capite cujuſmodi pictores fingunt: oculis autem igneis, nidosq; in montibus facere: vtq; ætatis proceſſu grandes non capi, ita eorum pullos comprehendi poſſe. Bactri autem Indis finitimi eos illic auri cuſtodes eſſe, aurumq; effodere aiũt, & ſimul eo ipſo nidos conſtruere: quod verò

περὶ Γρυπῶν. Κ. κζ.

Τὸν γρῦπα ἀκούω τὸ ζῷον τὸ Ἰνδικὸν τετράπουν εἶναι κατὰ τοὺς λέοντας, καὶ ἔχειν ὄνυχας καρτεροὺς ὡς ὅτι μάλιστα, καὶ τούτους μέντοι τοῖς τῶν λεόντων παραπλησίους· καὶ τὰ πτερὸν δὲ τὰ νῶτα, καὶ τούτων τῶν πτερῶν τὴν χρόαν μέλαιναν εἶναι ᾄδουσι· τὰ δὲ πρόσθια ἐρυθρά φασι. τάς γε μὴν πτέρυγας αὐτὰς, οὐκ ἔτι τοιαύτας, ἀλλὰ λευκάς. τὴν δέρην δὲ αὐτῶν κυανοῖς διηνθίσθαι τοῖς πτεροῖς Κτησίας ἱστορεῖ· στόμα δὲ ἔχειν αἰετῶδες· καὶ τὴν κεφαλὴν, ὁποίαν οἱ χειρουργοῦντες γράφουσί τε καὶ πλάττουσι. φλογώδεις δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς φασὶν αὐτοῦ. νεοττιὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν ποιεῖται. καὶ τέλειον μὲν λαβεῖν ἀδύνατόν ἐστι, νεοττοὺς δὲ αἱροῦσι. Βάκτριοι μὲν γειτνιῶντες Ἰνδοῖς, λέγουσιν αὐτοὺς φύλακας εἶναι τοῦ χρυσοῦ αὐτόθι. καὶ ὀρύττειν τε αὐτὸν φασιν αὐτοὺς, καὶ ἐκ τούτου τὰς καλιὰς ὑπο-

πλέκ

πλέκειν, τὸ δὲ ἀπορρέον Ἰνδοὺς λαμβάνειν. Ἰνδοὶ δὲ οὔ φασιν αὐτοὺς φρουροὺς εἶναι τοῦ προειρημένου· μηδὲ γὰρ δεῖσθαι χρυσίου γρῦπας· (καὶ ταῦτα εἰ λέγουσι, πιστά ἐμοί γε δοκοῦσι λέγειν·) ἀλλ' αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τὴν τοῦ χρυσίου ἄθροισιν ἀφικνεῖσθαι· τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν σφετέρων βρεφῶν δεδιέναι, καὶ τοῖς ἐπιοῦσι μάχεσθαι. καὶ διαγωνίζεσθαι μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα καὶ κρατεῖν ῥᾳστα, λέοντι δὲ μὴ ἀνθίστασθαι, μηδὲ ἐλέφαντι. δεδιότες δὲ ἄρα τὴν τῶνδε τῶν ζῴων ἀλκὴν οἱ ἐπιχώριοι, μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ χρυσίον οὐ στέλλονται, νύκτωρ δὲ ἔρχονται. ἐοίκασι γὰρ τηνικάδε τοῦ καιροῦ λανθάνειν μᾶλλον. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἔνθα οἵ τε γρῦπες διαιτῶνται, καὶ τὰ χωρία τὰ χρυσεῖά ἐστιν, ἔρημος πέφυκε δεινῶς. ἀφικνοῦνται δὲ οἱ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης θηραταὶ, κατὰ χιλίους τι καὶ δὶς τοσούτους ὡπλι-

auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contrà Indi eos auri, quod veri quidem ſimile videtur, cuſtodes eſſe negant: neque enim Gryphes auri egere: ſed quum ad colligendum aurum homines acceſſerunt, hos de pullis ſuis majorem in modum timentes, pro eis pugnare: Atque cum aliis etiam animalibus concertare, eáq; facillimè vincere: contra autem Leones & Elephantos non ſtare. Indigenæ, quòd ab hujuſmodi animalium robore timeant, non interdiu, ſed ad collectionem auri noctû proficiſcuntur, quòd ſe tum meliùs latere arbitrentur. Locus vbi Gryphes verſantur, ac vbi aurum effoditur, deſertiſſimus eſt. Quocirca aurum venari ſtudentes; mille, aut bis mille armati eò perue-

niunt, ſimulq́; ligones & ſaccos afferunt, ſilentem lunam obſeruantes. Quòd ſi Gryphes fallant, duplicem commoditatem aſſequuntur, quòd & eorum vita ab illorum atrocitate ſeruatur, & ſimul aurum domum auehunt: vbi auro purga-
χρυσωρυχεῖν to ab iis qui hanc artem callent, ingentes ſibi pro periculis opes comparant. Sin in furto deprehendantur, perierunt. Quum ſemel eò profecti ſunt, domum nonniſi triennij, aut quadriennij interuallo reuertuntur.

Teſtudinis marinæ caput abſciſſum diu viuere: & de ſplendore pupillarũ eius. c. XXVIII.

Caput marinæ teſtudini abſciſſum, non continuò moritur, ſed & videt: & ſi ante oculos ei manus obuerſetur, illos claudit: & paulò etiam propiùs ſi manũ admoueas, mordet. Longè lateq́; fulgorem ejus oculi jaculan-

σμένοι. καὶ ἄμας κομίζουσι σάκκους τε, καὶ ὀρύττουσιν, ἀσέληνον νύκτα ἐπιτηροῦντες. ἐὰν μὲν γὰρ λάθωσι τοὺς γρῦπας, ὄνηνται διπλῆν τὴν ὄνησιν. καὶ γὰρ σώζονται, καὶ μέντοι καὶ οἴκαδε τὸν φόρτον κομίζουσι. καὶ ἐκκαθάραντες οἱ μαθόντες χρυσωρυχεῖν σοφίᾳ τινὶ σφετέρᾳ, πάμπολυν πλοῦτον ὑπὲρ τῶν κινδύνων ἔχουσι τῶν προειρημένων. ἐὰν δὲ καταφωροι γένωνται, ἀπολώλασιν. ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὡς πυνθάνομαι, δι᾽ ἔτους τρίτου καὶ τετάρτου.

Περὶ χελώνης θαλαττίας. Κεφ. κη.

Χελώνης θαλαττίας ἀποτμηθεῖσα ἡ κεφαλὴ, οὔποτε θνήσκει, ἀλλὰ βλέπει, καὶ καταμύει τὴν χεῖρα προσάγοντος· ἤδη γὰρ καὶ δάκνει, εἰ προσωτέρω προσαγάγοις τὴν χεῖρα. καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐκ-

λάμπει

λάμποντας ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς· αἱ γάρ τοι κόραι λευκόταταί τε καὶ διαφανέσταταί εἰσι· καὶ ἐξαιρεθεῖσαι, χρυσίῳ καὶ ὅρμοις ἐπιτίθενται. ἔνθεν τοι καὶ δοκοῦσι ταῖς γυναιξὶ θαυμασταὶ γίνονται. δὲ ὡς πυνθάνομαι αἱ χελῶναι αἱ δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ τὴν ἀδοῦσιν ἐρυθράν.

Περὶ Ἀλεκτρυόνων. Κ. κθ.

Ὁ Ἀλεκτρυὼν τῆς σελήνης ἀνισχούσης, ἐνθουσιᾷ φασι, καὶ σκιρτᾷ. ἥλιος δὲ ἀνίσχων οὐκ ἄν ποτε αὐτὸν διαλάθοι. ᾠδικώτατος δὲ ἑαυτοῦ μᾶλλόν ἐστι τηνικάδε. πυνθάνομαι δὲ ὅτι ἄρα καὶ τῇ Λητοῖ φίλον ἐστὶν ὁ ἀλεκτρυὼν τὸ ὄρνεον. τὸ δὲ αἴτιον· παρέστη φασὶν αὐτῇ τὴν διττήν τε καὶ μακαρίαν ὠδῖνα ὠδινούσῃ. ταῦτά τοι καὶ νῦν ταῖς τικτούσαις ἀλεκτρυὼν πάρεστι, καὶ δοκεῖ πως εὐώδινας ἀποφαίνειν. τοῦ δὲ ὄρνιθος ἀ-

tur: quorũm pupillæ, candididiſſimæ ac ſplendidiſſimæ quum exiſtant, eruuntur, vt vel auro includantur, vel monilibus imponantur: quamobrem mulierum admiratione plurimi æſtimantur.

Gallinaceus quomodo ad Lunæ ſoliſq́ ortum afficiatur. Quòd ſua præſẽtia credatur partus iuuare. Gallina extincta incubare & ſilere eum. Victorem canere, victum ſilere. In liminibus ſeſe inclinare. C. XXIX.

Gallinaceum exoriente luna quaſi diuino quodam ſpiritu afflatum bacchari atque exultare ferunt. Oriens autem ſol ipſum nunquam fallit, cum vehementiſſimè vocẽ contendens, ſemet magis magiſq́, cantando vincere conatur. Latonæ in amore eſſe aiunt, & quòd ei affuerit parienti, & quòd etiam nunc pariẽtibus adſit, & faciles partus effi-

ciat.

ciat. Matrice Gallina extincta, is ipſe incubat, & pullos ex ouis excludit: ac tum (res admiratione digna) ſilentio vtitur, quòd ſanè ſibi conſcius ſit ſe muliebre munus obire, & parum viriliter facere. Quòd ſi cum altero pugnans vincatur, idcircò non canit, quòd ex illa mala pugna ſpiritus fracti illi vocem ſupprimant. Cujus offenſionis verecundia confuſus, in primam quamque latebram ſeſe occultat. At ſi ex certamine victotiam reportarit, tum oculorum eminentia, tum ceruice erecta, ſimul & cantus contentione inſolenter effertur, & triumphāti ſimilis eſt. Illud item in eo mirificum, quum limen intrat, tametſi ſuperum altiſſimum exiſtit, is tamen ſeſe inclinat: quod quidem ipſum ſuperbiâ inductus facere videtur, ne videlicet criſtá vſpiam offendatur.

πολωλύας, ἐπωάζει αὐτὸς, καὶ ἐκλέπει τὰ ἐξ ἑαυτοῦ νεόττια σιωπῶν. οὐ γὰρ ᾄδει τότε θαυμαστῇ τινι καὶ ἀπορρήτῳ τῇ αἰτίᾳ, καὶ μάλα τόν. δοκεῖ γάρ μοι συγγινώσκειν ἑαυτῷ θηλείας ἔργα, καὶ οὐκ ἄρρενος δρῶντι τηνικάδε. Ἐν μάχῃ ἀλεκτρυὼν καὶ τῇ πρὸς ἄλλον ἀγωνίᾳ ἡττηθεὶς, οὐκ αὖ ᾄσαι. τὸ γάρ τοι φρόνημα αὐτοῦ κατέσταλται, καὶ μεμείωται, καὶ καταδύεταί γε ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. κρατήσας δὲ γαῦρός ἐστι, καὶ ὑψαυχενεῖν, καὶ κυδρουμένῳ ἔοικεν. Θαυμάσαι δὲ τοῦ ζώου ὑπεράξιον καὶ ἐκεῖνο δήπου. θύραν γὰρ ὑπιὼν, καὶ τὴν ἄγαν ὑψηλὴν, ὅμως ἐπικύπτει, ἀλαζονευόμενος δρῶν ἐκεῖνο τοῦτο. φειδοῖ γὰρ τοῦ λόφου πράττειν ἔοικε τὸ εἰρημένον.

De amore Monedularum ſeu Graculorum in ſuos gregales.

Περὶ τῆς τῶν κολοιῶν εἰς ἀλλή-

λους φιλίας καὶ ἄγρας.
Κεφ. λ.

Οἱ κολοιοὶ δεινῶς φιλοῦσι τὸ ὁμόφυλον. τοῦτό τοι καὶ διαφθείρει αὐτοὺς πολλάκις. καὶ τόγε δρώμενον τοιοῦτόν ἐστιν· ὅτῳ μέλει θηρᾶσαι κολοιοὺς, τοιαῦτα παλαμᾶται. ἔνθα οἶδεν αὐτῶν τροφὰς καὶ νομὰς, καὶ ἀθροιζομένους ὁρᾷ κατ' ἀγέλας εἶναι, ἐνταῦθα λεκανίδας ἐλαίου μεστὰς διατίθησιν. οὐκοῦν διειδὲς μὲν τὸ ἔλαιον, περίεργον δὲ τὸ ὀρνίθιον, καὶ ἀφικνεῖται καὶ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ σκεύους κάθηται, καὶ κύπτει κάτω, καὶ ὁρᾷ τὴν ἑαυτοῦ σκιὰν· καὶ οἴεται κολοιὸν ἄλλον βλέπειν, καὶ κατελθεῖν πρὸς αὐτὸν σπεύδει. κάτεισί τε οὖν καὶ περιπτύσσεταί τε καὶ περιβάλλει τὸ ἔλαιον· τὸ αὐτὸ ὂν γλίσχρον καὶ συνδεῖται. τὸ δὲ ἄγκον, ἀναπτερυγίσαι ἥκιστός ἐστι. καὶ χωρὶς δικτύων καὶ πάγης καὶ ἀρπεδόνων τὸ ζῷον μένει, ὡς ἂν εἴποις, πεπεδημένον. αὐτῷ

gales, & eorum captura. CAP. XXX.

Suæ nationis aues vehementer Monedulæ amant: quæ quidem res eas ſæpe in perniciem inducit. quemadmodum id accidat explicandum. Quum enim quis Monedulas venaturus eſt, talia machinatur: vt eas vbi nouerit cibaria inquirere, & in quem locum congregentur perſpexerit, ibi pelues olei pellucidi plenas diſponat. Curioſa bellè auicula eò profecta, in vaſis labro conſidet, & ſimul ſeſe inclinans, ſuam ipſius vmbram deſpicit: & quòd exiſtimet aliam ſe Monedulam videre, ad eam ipſam feſtinat deſcendere. eóque vt eſt delapſa, olei tenacitate circumfuſa, ſine laqueis, ſine retibus conſtricta tenetur.

De Elephanti partibus corporis, vteri geſtatione, libidine, potu, ſomno, ætate, morbis.

CAP. XXXI.

Elephanto duos dicunt prominere exertos, quos alij dentes, alij cornua vocant. Singulis pedibus numero quinque digitos indiuiſos, leuiterq; diſcretos, ex quo fit vt animal ſit minimè ad natandum habile: & anteriora crura poſterioribus longiora habet. Huic ſub armis papillæ exiſtunt: Atque ita promuſcide tanquã manu vel etiam commodiùs vtitur: Lingua etiam ei benè exigua eſt: Fel autem non ad jecur, ſed ad pectus ſitum habere dicitur. Biennium gerere vterum audio alij non tam diu, ſed ſeſquiannum tantùm ventrem ferre aiunt. Anniculo quidem vitulo æqualem pullum editis ſtatim vt natus eſt, ore ſugit, (non promuſcide.) Quum libidinis furore ardet,

lego τὰ κατόπιν τῶν προσθίων, *ex Ariſtotele, Oppiano, Plinio.*

al. φλεγόμενος,

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. λα.

Ὁ Ἐλέφας, οἱ μὲν αὐτοῦ προκύπτειν χαυλιόδοντάς φασιν, οἱ δὲ κέρατα. ἔχει δὲ καὶ καθ' ἕκαστον πόδα δακτύλους πέντε, ὑποφαίνοντας μὲν τὰς ἐκφύσεις, οὐ μὴν διεστῶτας. ταῦτά τοι καὶ νηκτικός ἐστιν ἥκιστα. σκέλη δὲ τὰ † πρόσθια τῶν κατόπιν βραχύτερά ἐστι. μαζοὶ δὲ αὐτῷ πρὸς ταῖς μασχάλαις εἰσί. μυκτῆρα δὲ κέκτηται χειρὸς παρεχηστότερον, καὶ γλῶτταν βραχεῖαν. χολὴν δὲ αὐτὸν ἔχειν οὐ κατὰ τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ πρὸς τῷ στέρνῳ φασί. κύειν δὲ πυνθάνομαι δύο ἐτῶν τὸν ἐλέφαντα· οἱ δὲ, οὐ τοσοῦτον χρόνον, ἀλλὰ ὀκτωκαίδεκα μηνῶν ὁμολογοῦσιν. ἀποτίκτει δὲ ἰσήλικα τὸ μέγεθος μόσχῳ ἐνιαυσιαίῳ. σπᾷ δὲ τὴν θηλὴν τῷ στόματι. ἐνθουσιῶν δὲ εἰς μῖξιν, οἴστρῳ τε * φερόμε-

νος, ἐμπίπτει τοίχῳ, καὶ ἀνατρέπει, καὶ φοίνικας κλίνει, τὸ μέτωπον παραστάτην κατὰ τοὺς κριούς. πίνει δὲ ὕδωρ οὐ διειδὲς οὐδὲ καθαρόν, ἀλλ' ὅταν ὑποθολώσῃ τε καὶ ὑποταράξῃ· καθεύδει γε μὴν ὀρθοστάδην, † καταναλῖναι γὰρ καὶ ἐξαναστῆναι ἐργῶδες αὐτῷ. ἀκμὴ δὲ ἐλέφαντος, † ἑξηκονταετῆ γεγονέναι. κρυμοῦ δὲ ὁμιλεῖν ἥκιστός ἐστι. διατείνει δὲ τὸν βίον καὶ εἰς διπλῆν ἑκατοντάδα.

al. κατακλι-νῆναι

al. ἑξηκον-ταέτη

Περὶ τῆς περὶ Ινδοῖς προβατείας. κεφ. λβ.

Προβατεῖαι δὲ Ινδῶν ὁποῖαι, μαθεῖν ἄξιον. τὰς αἶγάς τε καὶ τὰς οἶς ὄνων τῶν μεγίστων μείζονας ἀκούω. καὶ ἀποκύειν τέτταρας ἑκάστην· οὐ μείω γε μὴν τῶν τριῶν, οὔτ' αἶξ Ινδική, οὔτ' αὖ οἶς ποτὲ τέκοι. καὶ τοῖς μὲν προβάτοις αἱ οὐραὶ πρὸς τὼ πόδε τέτανται. αἱ δὲ αἶγες μηκίστας ἔχου-

ardet, incurſu parietes euertit, & ſimiliter atque aries frontis vi atque impreſſione palmas proſternit. Aquam nitidam non bibit, ſed poſtquam aquam conturbarit, turbida potione delectatur. Idcircò ſomnum erecto corpore capit, quia ei eſſet operoſum decumbere, ſimul & deinde à cubitu exurgere graue. Eius ætatis flos eſt ſexageſimus annus. Hyemis & frigoris impatiens eſt. Ad ducenteſimum annum vitam producit.

De Ouibus & Capris Indicis. c. XXXII.

Oues Indiæ & Capras ad maximorum magnitudinem aſinorum audio accedere. Quatuor fœtus quum plerumq; pariunt, tres verò quum minimum. Nunquam enim ibi neque ouillum pecus, neque caprinum tribus minus edit. Caudæ ouillæ longitudo ad pedes vſque pertinet: Caprinæ verò in eam

proc

procedit lōgitudinem, vt terram propè contingat. Idcirco eas paſtores ouibus matricibus abſcindunt, quòd tū ſic faciliùs meantur: tū ex earum adipe oleum exprimatur. Arietum quoque diſſecant caudas, atque adipem extrahunt, & iterum conſuunt eatenusq́; deinde ſectio conjunctiſſimè committitur, cicatricis vt ne tenue quidem veſtigium appareat.

σιν, ὥστε ἐπιψαύειν γῆς ὀλίγου. τῶν μὲν οὖν οἰῶν τῶν ἐκ-κτῶν ἀγαθῶν ἀποκόπτουσι τὰς οὐρὰς οἱ νομεῖς ἵνα ἀναβαίνωνται. ἐκ δὲ τῆς πιμελῆς τούτων, καὶ ἔλαιον ἀποθλίβουσι. τῶν δὲ ἀρρένων διατέμνουσι τὰς οὐρὰς, καὶ ἐξαιροῦσι τὸ στέαρ καὶ ἐπιρράπτουσι καὶ εἶτα πάλιν ἡ τομὴ, καὶ ἀφανίζεται τὰ ἴχνη αὐτῆς.

Quomodo Chamaleon ſerpentem impugnans eiudat. c. XXXIII.

περὶ ὄφεως καὶ χαμαιλέοντος. Κεφ. λγ.

Alexander Myndius dolore & moleſtia, cibiq́; inopia, à Chamæleonte ad hunc modum ſerpentem affici ait: Mordicus ſcilicet illum benè latam feſtucam & validam tenentem, ſub eaq́; perinde ſe vt ſub clypeo verſātem, contra hoſtem ſerpentem venire: Serpentem verò, quia feſtucæ latitudinem circumplecti hiando non poſſit, Chamęleonté dentibus configere non poſſe: Itaq́; hunc ab ipſa confici, exediq́; neq

Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος τὸν χαμαιλέοντα λυπεῖν τοὺς ὄφεις, καὶ ἀσιτίαν περιβάλλειν τὸν τρόπον τοῦτόν φησι. κάρφος πλατὺ καὶ στερεὸν ἐνδακὼν ἑαυτὸν ἐπιστρέφει, καὶ ἀντιπρόσωπος ὁμόσε χωρεῖ τοῦ πολεμίου. ὁ δὲ αὐτοῦ λαβέσθαι ἀδυνατεῖ, τὸ πλάτος τοῦ κάρφους οὐκ ἔχων περιχανεῖν. οὐκοῦν ἄδειπνος, τό γε ἐπ᾽ ἐκείνῳ,

μένει ὁ ὄφις. δάκνων γάρ τοι τὰ λοιπὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ, οὐδὲν αὐτῷ· στερεὰν γὰρ τὴν φορίνην ἔχει, καὶ ἐπαίει τῶν ἐκείνου ὀδόντων ὁ χαμαιλέων οὐδὲ ἕν.

Περὶ λεόντων φύσεως. Κεφ. λδ.

Ὁ αὐχὴν ὁ τοῦ λέοντος ἐξ ὀστέων συνέστηκεν, οὐ μὴν ἐκ σφονδύλων πολλῶν. εἰ δέ τις τὰ ὀστᾶ τοῦ λέοντος διακόπτοι, πῦρ αὐτῶν ἐξάλλεται, μυελοὺς δὲ οὐκ ἔχει· οὐδὲ γάρ ἐστι κοῖλα αὐλῶν δίκην. Μίξεως δὲ αὐτὸν οὐδεμία ἔτους ἀποστέλλει ὥρα. κύει δὲ ἀνὰ μηνῶν δύο. τίκτει δὲ καὶ πεντάκις, καὶ τῇ μὲν ὠδῖνι τῇ προτέρᾳ πέντε, δευτέρᾳ, τέτταρα, τρία τε ἐπὶ τῇ τρίτῃ, καὶ δύο ἐπ' ἐκείνῃ, καὶ ἓν ἐπὶ πάσαις. Οἱ δὲ σκύμνοι ἀποτεχθέντες μικροί τε εἰσὶ καὶ τυφλοί, κατὰ τὰ σκυλάκια. βαδίζει-

nequire. mébra enim vt illius reliqua ſerpẽs mordeat, non tamen in ipſius carnem penetrare poteſt. tanta nimirũ pellis firmitate & robore exiſtit, nihil vt prorſus ſerpentis morſus ſentiat.

De Leonum natura, partibus corporis, partu, ingenio, fortitudine, animi ex iuba indicijs, & cibo. c. XXXIIII.

Leonis ceruix non multis vertebris, ſed vnius duntaxat rigida oſſis perpetuitate conſtat. Si quis Leonis oſſa concutiat, ignis veluti ſilicum attritu ex his elicitur. Oſſa medullis carent, neque enim fiſtularum modo caua ſunt. Nullo anni tempore à coitu abſtinet. Fœtus ei intra duos (*ſex Philoſtratus*) menſes perficitur. Quinquies parit. Primo catulos quinque edit: Secundo partu quatuor: deinde treis, tum binos, poſtremò vnum. Catuli à partu recentes exigui ſunt & cæci. Duobus poſt partum menſibus

ingr

ingredi incipiunt. Iam quod in ſermonem hominum venit, fabula eſt, eos vuluam dilacerare. Quum fame tenetur, ſummo cum periculo ei occurritur. Poſtea verò quàm cibo completus eſt, manſueſcit, & ſimul luſionibus delectari fertur. Nunquam terga vertit in fugiendo, ſed ſenſim pedetentimq; ſe recipit, cum fremitu contrà intuens. Vt verò ætate proceſſit, ad ſtabula, tuguria, & paſtorum ſubterraneas caſas proficiſcitur, quòd jam ad montanas prædas perſequendas infirmus ſit. Ignem exhorreſcit. Ex his quicunque corpore contractior & hiſpidiore juba eſt, ignauior & imbecillior eſt: qui verò procerior, piloq; recto & ſimplici, generoſior, & majori robore animi prædi-

ὑποβρύχων Gillius.

ας δὲ ὑπάρχονται, ὅταν δύο μηνῶν ἀπὸ γενεᾶς διαβιώσῃ τὰ τοῦ λέοντος βρέφη. ὁ λόγος δὲ ὅστις λέγει διαξαίνειν αὐτοὺς τὰς μήτρας, μῦθός ἐστι. Λιμώττων μὲν οὖν ὁ λέων, ἐντυχεῖν χαλεπός ἐστι· κορεσθεὶς δὲ, πρᾳότατος· φασὶ δὲ καὶ φιλοπαίστην εἶναι τηνικάδε αὐτόν. Καὶ φύγοι δὲ οὐκ ἄν ποτε τὰ νῶτα τρέψας λέων· ἡσυχῇ δὲ ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖ, βλέπων ἀντίος καὶ † ὑπόβραχυ. Τοῦ γήρως δὲ ὑπαρχόμενος, καὶ ὑπὸ τὰ αὔλια ἔρχεται, καὶ ἐπὶ τὰς καλύβας, καὶ ἐπὶ τὰς οἰκήσεις τὰς τῶν νομέων τὰς ὑπάντρους· ταῖς γὰρ ὀρείοις ἔτι θήραις ἐπιθαρρεῖν ἀδύνατός ἐστι. πῦρ δὲ ὀρρωδεῖ. Ὅστις μὲν οὖν ἐστιν αὐτῶν γυρότερος, καὶ συνεστραμμένος, καὶ χαίτην λασιώτερος, ἀθυμότερός τε καὶ ἀτολμότερος δοκεῖ μᾶλλον. ὁ δὲ ἐς μῆκος εὖ ἥκων, καὶ εὐθυτενὴς τὴν τρίχα, ἀνδρειότερος

πέρος πιπίσκεται, καὶ θυμοειδέστερος. ἀδηφάγος δὲ ὤν, καὶ ὅλα φασὶ μέλη βρύχων αὖ καταπίοι. τούτων οὖν πεπληρωμένος, καὶ τριῶν ἡμερῶν οὐκ ἐσθίει πολλάκις. ἔστ' αὖ ἀναλωθῆ τὰ πρῶτά οἱ καὶ πεφθῆ. πίνει δὲ ὀλίγα.

Περὶ βοῶν. κεφ. λε.

Ο Βοῦς ὁ πρᾶος τοῦ πλήττοντος καὶ κολάζοντος οὐκ αὖ ποτε λήθην λάβοι, ἀλλ' ὑπομνησθεὶς ἐμμαρεῖται καὶ διαστήματος ἐγγινομένου. ὢν μὲν γὰρ ὑπὸ ζεύγλην, καὶ τρόπον τινὰ καθειργμένος, ἔοικε δεσμώτῃ, καὶ ἡσυχάζει. ὅταν δὲ ἀφεθῇ, πολλάκις τὸ σκέλος παίσας συνέτριψε μέρος τι τοῦ βουκόλου· πολλάκις δὲ καὶ θυμωθεὶς εἰς κέρας, εἶτα ἐμπεσὼν, ἀπέκτεινεν αὐτόν· ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς ἄλλους πρᾶός ἐστι, καὶ πά-

tus. Porrò leonum genus adeò auidè cibos helluatur, vt ſolida membra exorbere feratur. Expletus vel triduo, vel quoad primi cibi concocti ſint, nihil ſæpe edit: modica autem potione vtitur.

Boues iniuriam vlciſci.

CAP. XXXV.

Bouem licèt manſuetum, non facilè tamen illius qui ſibi ſtimulos admouet obliuio capit: at injuriam animo ac memoria vel longiſſimo interuallo continens, pœnas pro maleficio ſibi illato ſumit. Nam quum eſt ſub jugum miſſus loriſq; conſtrictus, quodammodo ſimilis eſt homini in vincula conjecto, & ſe quidem trahi quò impellitur, acquieſcit. Vt verò ſolutus eſt, aliâs ad bubulcum verſus pede ſuo feriens, aliquod illius membrum contriuit: aliâs ſæpe in cornua incitatus, impetens illum interfecit: Quum tamen in cæteros ſubitò manſuetus exiſtat, ac quietus in

ſtab

ſtabulum ingreditur. neque enim ferus in eos exiſtit, qui iram ſibi non mouent.

De Porphyro ſerpente Indica, & mirabili ex eius ſuſpenſi ore deſtillantis duplicis veneni vi.

al. πορφυρῦ

CAP. XXXVI.

Terram Indiam hiſtorici permulta ferre venena, & plantas dicunt, è quibus partim ſalutaria ſunt contra morſus ſerpentum, partim mortifera. Cujuſmodi vi eſt Porphyrus ſerpens, dodrantis magnitudine, colore accedente ad purpuræ ſaturateq́ſimilitudinem: capite verò pluſquam niueo, & lacte multò candidiore. locis Indię calidiſſimis reperitur. ei mordendi idcirco poteſtas eſt nulla, quòd dentium expers ſit: ergo hac ex parte eum quaſi manſuetum di-

ἔρχεται εἰς τὸ αὔλιον ἡσυχῇ. οὐ γάρ ἐστιν ἀνήμερος πρὸς οὓς οὐκ ἔχει τοῦ θυμοῦ τὴν ὑπόθεσιν.

περὶ τοῦ † πορφύρου ὄφεως τοῦ Ἰνδικοῦ. Κ. λϛ.

Η τῶν Ἰνδῶν γῆ φασιν αὐτὴν οἱ συγγραφεῖς πολυφάρμακόν τι, καὶ τῶν βλαστημάτων τῶν ἐκεῖ δεινῶς πολύγονον εἶναι. καὶ τὰ μὲν σώζειν αὐτῶν, ἐκ τῶν κινδύνων ῥύεσθαι, τοὺς ὑπὸ τῶν δακετῶν ὁμοῦ τῷ θανάτῳ ἰόντας· πολλὰ δὲ ἐκεῖθι τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀπολλύναι, καὶ διαφθείρειν ὀξύτατα· ἀτὰρ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ὄφεως γινόμενον εἴη ἄν. ἔστι δὲ ἄρα οὗτος ὁ ὄφις κατὰ σπιθαμὴν τὸ μῆκος, ὅσα ἰδεῖν. χρόαν δὲ ἔοικε πορφύρᾳ τῇ βαθυτάτῃ· λευκὴν δὲ κεφαλήν, καὶ οὐκ ἔτι πορφυροῦ προσηγεῖται αὐτοῦ· λευκὴν δὲ, οὐχ ὡς εἰπεῖν ἔστιν, ἀλλὰ καὶ χιόνος ἐπέκεινα, καὶ γάλακτος πλέον λευκήν. ὀδόντων δὲ ἄγονός ἐστιν ὁ ὄφις οὗτος. εὑρίσκεται δὲ ἐν τοῖς πυρωδεστέροις τῆς

Ινδ

Ἰνδικῆς χωρίοις. καὶ δάκνειν μὲν ἥκιστός ἐστι, καὶ κατά γε τοῦτο φαίης ἂν ἡθασσον αὐτὸν εἶναι καὶ πρᾶον. οὗ δὲ ἂν κατεμέσῃ, ὡς ἀκούω, ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ θηρίου, τοῦδε τὸ μέλος διασαπῆναι ἀνάγκη πᾶν. οὐκοῦν θηραθέντα αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐραίου μέρους ἐξαρτῶσι, καὶ οἷα εἰκὸς κάτω τὴν κεφαλὴν ἔχει, καὶ εἰς γῆν ὁρᾷ. ὑπὸ αὐτῷ δὲ τῷ στόματι τοῦ θηρὸς ἀγγεῖον τιθέασι πεποιημένον χαλκοῦ· καὶ αἱ διὰ τοῦ στόματος σταγόνες ἐκεῖναι λείβονται εἰς τοῦτο καὶ τὸ καταῤῥέον συνίσταταί τε καὶ πήγνυται. καὶ ἐρεῖς ἰδὼν ἀμυγδαλῆς δάκρυον εἶναι. καὶ ὁ μὲν ἀποθνήσκει ὁ ὄφις· ὑφαιροῦσι δὲ τὸ σκεῦος καὶ τιθέασιν ἄλλο, χαλκοῦν ἐστι καὶ ἐκεῖνο. νεκροῦ δὲ ἐκρεῖ πάλιν ὑγρὸς ἰχὼρ οὗτος, καὶ ἔοικεν ὕδατι· τριῶν δὲ ἡμερῶν ἐῶσι. καὶ συνίσταται μέντοι καὶ οὗτος, εἰ δ' † ἀπ' ἀμφοῖν διαφορὰ ἐπὶ

cere poſſumus. non item ex omnibus partibus. nam ejus vomitio ſi quod vel hominis, vel alterius animalis attigerit membrum, totum computreſcat neceſſe eſt. Idcirco eum captum à cauda ex arbore ſuſpendunt, vt illi caput ad terram verſus propendeat: tum ſub ejus os vas ſubijciunt æneum, in quod ex ejus ore guttæ redduntur: quæ primùm vt deciderunt, cõtinuò concreſcunt, aſpicienti vt amygdalinæ lacrymæ ſpeciem præbeant. Ab eo extincto vas removetur, in cujus locum alterum etiam vas æneum ſupponitur, in quod ſanioſus liquor, aquæ ſimilitudinem ſpeciemq; gerens, ex jam mortui ore ſerpentis defluit: Similiterq; hic concreſcit, atque condenſatur. horum tamen vterque colore

differt ab altero: hic niger eſt, illæ ptitnæ guttæ electri ſimiles ſunt: è quibus ſi cui magnitudine ſeſami, in cibo potionéve detur, acerrimâ primùm conuulſione percellitur, deinde ei oculi peruertũtur, cerebrum per nares expreſſum delabitur. ſicq; ille miſerabiliter quidem moritur, ſed tamen celeriter. ſin quis ſeſamo minus ex illis ſumpſerit, non continuò is quidem moritur: ſed certè ex hoc malo non euadit, ſed denique cum mora extinguitur.

Quòd ſi ex eo ipſo nigro qui ex mortuo jã ſerpente defluit, ſeſami quoque magnitudine quis comederit, ſuppuratus extabeſcit. anniq; interuallo conſumitur. pleriq; eorum in bienniũ proceſſerunt, paulatim morientes.

De Struthionis magna partu, incubitu, vola-

κατὰ τὴν χρόαν. ἡ μὲν γὰρ δὴ νῶς ἐστι μελαινα, ἡ δὲ ἠλέκτρῳ εἴκασται. Οὐκοῦν τούτων μὲν εἰ δοίης τινὶ ὅσον σησάμου μέγεθος ἀφελὼν καὶ ἐμβαλὼν εἰς σῖτον ἢ εἰς ποτὸν, πρῶτον μὲν αὐτὸν σπασμὸς περιλήψεται καὶ μάλα ἰσχυρὸς, εἶτα διαστρέφονται οἱ τὼ ὀφθαλμώ. ὁ γὰρ ἐγκέφαλος διὰ τῶν ῥινῶν κατολισθαίνει θλιβόμενος, καὶ ἀποθνήσκει, καὶ οἴκτιστα μὲν, ἀλλὰ ὤκιστα. ἐὰν δὲ ἔλαττον λάβῃ τοῦ φαρμάκου, ἀφύλακτα μὲν αὐτῷ καὶ ἐντεῦθέν ἐστι, χρόνῳ δὲ ἀπόλλυται. Ἐὰν δὲ τοῦ μέλανος ὀρέξῃς, ὅπερ οὖν κατέρρευσε τεθνεῶτος, ὡς εἶναι σησάμου καὶ τοῦτο μέγεθος, ὕπαπυος γίνεται, καὶ φθόη καταλαμβάνει τὸν λαβόντα, καὶ ἐνιαυτῷ ἀναλίσκεται τηκεδόνι. πολλοὶ δὲ εἰς ἔτη δύο προῆλθον, κατὰ μικρὸν ἀποθνήσκοντες.

περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης. Κεφ. λζ.

Ηπα.

Ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη, ᾠὰ μὲν ἀποτίκτει πολλά, οὐ πάντα δὲ ἀποκυεῖ, ἀλλ' ἀποκρίνει τὰ ἄγονα, τοῖς δὲ ἐγκάρποις ἐπῳάζει. καὶ ἐκ μὲν τούτων τοὺς νεοττοὺς ἐξέλεψεν· ἐκεῖνα δὲ τὰ ἐκφαυλισθέντα τούτοις τροφὴν παρατίθησιν. Εἰ δὲ αὐτὴν διώκοι τις, † ἤδη ἐπιτολμᾷ τῇ πτήσει, θεῖ δὲ τὰς πτέρυγας ἀπλώσασα. εἰ δὲ ἁλίσκεσθαι μέλλοι, τοὺς παραπίπτοντας λίθους εἰς τοὐπίσω σφενδονᾷ τοῖς ποσίν.

ta, & ſui aduerſus perſequentes defenſione.

CAP. XXXVII.

Struthio magna etſi permulta oua parit, nō tamen omnia ad frugem perducit, ſed fœcunda ab infœcundis ſecernit, tantumq; frugiferis incubat, ſimul & ex iis pullos excludit, & ſterilitate affecta, eis ipſis editis pullis alimenta præbet. Quòd ſi quis eam inſectetur: propter corporis grauitatem volando effugere nequit, ſed duntaxat explicatis alis, greſſu ipſo effugere aggreditur. propior facta vt capiatur, obuios lapides ſic pedibus retro ad hoſteis versùs tanquam funda jaculatur.

Gillius legit οὐκ ἐπιτολμᾷ

Περὶ στρουθῶν τῶν μικρῶν.

Κεφ. λη.

Οἱ στρουθοὶ οἱ μικροὶ συνειδότες ἑαυτοῖς ἀσθένειαν διὰ σμικρότητα τοῦ σώματος, ἐπὶ τοῖς ἀκρεμόσι τῶν κλάδων, τοῖς φέρειν αὐτοὺς δυναμένοις τὰς νεοττιὰς συμπλάσαντες, εἶτα μέντοι τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν ἐπιβουλὴν ὡς τὰ

Paſſeres in extremis ramis nidificare, vt tutiores ſint. C. XXXVIII.

Conſcientia vel ſuæ infirmitatis, vel ſui corpuſculi exiguitatis, Paſſeres in ramorum cacuminibus, modò ab iis ſuſtineri queant, nidos contexunt, ſæpeq; numero ea machinatione ſibi

fact

factas à venatoribus inſidias declinant: eò ſanè ij propter rami tenuitatem aſcendere non queunt.

Quomodo Vulpes veſpas callidiſſimè perdat, vt fauo tandem potiatur.

CAP. XXXIX.

Vulpes in exuperantiam infinitæ tum malitiæ, tum fraudis progreditur, nihil vt non & malitiosè & dolosè agat: Quum enim veſparium refertum eſſe animaduerterit, retrorſum eò accedit: atque tota à veſpeto auerſa, ab aculeorũ ſanè vulneribus declinans, in cellas veſparias immiſſa hirſuta cauda, eadémq; benè prolixa, veſpas concutit Quum autem veſparum circumueſtitã ſpiſſis pilis caudam impetétium referta eſt, tum eam ipſam vel ad arborem, vel ad parietem ad maceriémve allidit. Itaque multa caudæ attritione his extinctis, in reliquas inuadit, perindéque eas vt

πολλὰ διαφεύγουσιν, ἐπιβῆναι τῇ κλαδὶ μὴ δυναμένων. οὐ γὰρ αὐτοὺς φέρει διὰ λεπτότητα.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σφηκίας.

Κεφ. λθ.

Αἱ δὲ ἀλώπεκες εἰς ὑπερβολὴν προήκουσι κακουργίας καὶ τρόπου δολεροῦ. ὅταν θεάσωνται σφηκίαν εὐθηνουμένην, αὐτὰς μὲν ἀποστρέφονται τῶν χηραμῶν ἐκδύουσαι, καὶ ἐπὶ τῶν κέντρων τρώσεις φυλαττόμεναι· καθιᾶσι δὲ τὴν οὐρὰν δασυτάτην τε οὖσαν, καὶ μεγίστην τὴν αὐτήν, καὶ διασείουσι τοὺς σφῆκας. οἱ δὲ, προσέρχονται τῇ τῶν τριχῶν δάσει. ὅταν δὲ ἀναπλησθῶσιν αὐτῶν, προσαράττουσι τὴν οὐρὰν δένδρῳ ἢ τοίχῳ. πολλοὶ δὲ οἱ σφῆκες ἀποθνήσκουσιν. εἶτα ἦλθον ἐπὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τοὺς λοιποὺς προσεκκαλέσασαι, καὶ ἀποκτείνασαι κατὰ τοὺς

πρόσ

προσφόρτους, ὅταν ἐννοήσωσι λοιπὸν εἰρήνην εἶναι, καὶ ἀπὸ τῶν κέντρων ἐλευθερίαν, καθῆκαν τὸ στόμα, καὶ τὰ σφηκία ἐσθίουσι, μήτε θορυβούμεναι, μήτε μὴν τὰ κέντρα ὑφορώμεναι.

primas interimit. Tandem ſic omnibus deletis, omnia ſibi tuta experiens, nullo jã murmure turbanda, nullos jam metuens aculeos, os in veſparium fauum immittens, vorat.

Περὶ κυνός. Κ. μ.

Κυνὸς κρανίον ῥαφὴν οὐκ ἔχει. δραμὼν δὲ ἐπὶ πλεῖον λάγνος γίνεται φασὶ μᾶλλον. κυνὸς δὲ γηρῶντος ἀμβλεῖς οἱ ὀδόντες καὶ μελαίνονται. Εὔρινος δέ ἐστι οὕτως, ὡς μήτ' ἂν ὀπτοῦ κυνείου κρέως, μήτ' ἂν καρυκείᾳ τῇ ποικιλοτάτῃ καὶ δολερωτάτῃ καταρτυθέντος γεύσασθαι. Τρεῖς δὲ ἄρα νόσοι κυνὶ ἀποκεκλήρωνται, καὶ οὐ † πλείω κυνάγχη, λύττα, ποδάγρα. ἀνθρώποις γε μὴν μύριαι. Πᾶν δὲ ὅ,τι ἂν ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος δηχθῇ, τοῦ-

De Canum calua, libidine, ætate, ſagacitate, morbis, & vita.

CAP. XL.

Canis calua nullã oſſea commiſſura conſtat, *ſed oſſis perpetuitate cõtinetur.* Quum ſe plurimum in currendo exercuit, multo effuſiorem ad res venereas exiſtere ferunt. Quúmque multũ ætate proceſſit, ei dentes hebeſcunt, nigriq; redduntur. Tanta narium exiſtit ſagacitate, vt nunquam caninã carnem, nedum etiam varietate condimentorum fallaciſſima temperatã guſtet. Tribus morbis laborare ſolet, angina, rabie, podagra, quum homo interea ſexcen- πλείους.

tis morbis ſit oportunus. Quodcunque autem à rabioſo cane morſum fuerit, perimitur. Poſtquam

podagra tenetur, perraro ex ea conualeſcit. Ad decimumquartum annum vitæ ei producitur. Nam quæ de Argo Vlyſſis traduntur, Homeri figmentum videntur.

De Dicæris auiculis Indicis ſandaracæ colore, quarum excrementi ſumptus vel milij modus, eodem die ſine dolore interimit.

CAP. XLI.

Paruularum quarūdam auium Indicarum natio in excelſis & inacceſſis rupibus nidificat, quarum magnitudo accedit ad ouum Perdicum, ſandaricino colore eſt: Indi ſua lingua Dicærum ſolent nominare: Græci, ſicut audio, Dicæum: ejus ſtercus ſi quis milij magnitudine ſumpſerit in potionem diſſolutum, ad veſperam morietur: mors ſuaui ſomno ſimilis eſt, &

λισσὸν *interpretantur, aſperū, altum, accliue, præruptum:* λισ[illegible] γλαφυρὸν, *laue, politū, &* λισσάδα πέτραν *ſimiliter.*

το ἀποθνήσκει. Κύνα δὲ ποδαγρῶσαν σπανίως ἀναῤῥωσθεῖσαν ὄψει αὐτήν. καὶ βίος φασὶ μήκιστος τέτταρα καὶ δέκα τὰ ἔτη. Ἄργος δὲ ὁ Ὀδυσσέως, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία ἔοικεν παιδιᾷ Ὁμήρου εἶναι.

περὶ τῶν Ἰνδικῶν ὀρνίθων τῶν τῇ σανδαράκῃ παραπλησίων τὴν χρόαν. Κ. μα.

Ἔθνος ὀρνίθων Ἰνδικῶν βραχυτάτων καὶ τοῦτο εἴη ἄν. ἐν δὲ τοῖς πάγοις τοῖς ὑψηλοῖς νεοττεύει, καὶ ταῖς πέτραις ταῖς καλουμέναις † λισσαῖς. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος τὰ ὀρνίθια, ὅσον περ ὠὸν πέρδικος, σανδαράκινα δέ μοι νόει τὴν χρόαν αὐτῶν. καὶ Ἰνδοὶ μὲν αὐτὸ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ δίκαιρον φιλοῦσιν ὀνομάζειν· Ἕλληνες δὲ, ὡς ἀκούω, δίκαιον. τούτου τὸ ἀποπάτημα εἴ τις λάβοι ὅσον κέγχρου μέγεθος, λυθὲν ἐν τῷ πόματι, εἶτα εἰς ἑσπέραν ἀπέθανεν. ἔοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ, καὶ μάλ

μάλαγμα ἡδὺ καὶ ἀνώδυ-
νον, καὶ οἷον οἱ ποιηταὶ τὸ
λυσιμελῆ φιλοῦσιν ὀνο-
μάζειν, ἢ τὸ ἀναλγὲς ὄν·
εἴη γὰρ ἂν καὶ οὗτος ὀδύνης
ἐκλυτήριος, καὶ τοῖς δεο-
μένοις διὰ ταῦτα ἥδιστος.
ἀνωδύνω δὲ ἄρα τὴν ἀνά-
παυσιν τίθενται Ἰνδοὶ εἰς
τὴν κτῆσιν αὐτοῦ· κακῶν
γὰρ αὐτὸ ἐπίληθον ἡγοῦν-
ται τῷ ὄντι. Καὶ οὖν καὶ ἐν
τοῖς δώροις τοῖς μεγαλο-
τιμίοις τῷ Περσῶν βασι-
λεῖ ὁ Ἰνδῶν πέμπει καὶ τοῦ-
το. ὁ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁ-
πάντων προτιμᾷ λαβὼν,
καὶ ἀποθησαυρίζει, κα-
κῶν ἀνιάτων ἀντίπαλόν
τε καὶ ἀμυντήριον, εἰ ἀ-
νάγκη καταλάβοι. ἄλλος οὐ-
δὲ ἔχει τις ἐν Πέρσαις αὐ-
τὸ ἄλλος, ὅτι μὴ βασι-
λεύς τε αὐτὸς καὶ μήτηρ ἡ βασιλέως. Καὶ διὰ ταῦτα
ἀντικρίνοντες βασανίσωμεν τῶν φαρμάκων, τοῦ τε
Ἰνδικοῦ καὶ τοῦ Αἰγυπτίου, ὁπότερον ἦν προτιμό-
τερον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἐφ' ἡμέραν τὴν αὐτὴν τὰ δά-
κρυα ἀνεῖχέ τε καὶ ἀνέστελλε, τὸ Αἰγύπτιον· τὸ δὲ,
λήθην κακῶν παρεῖχεν αἰώνιον, τὸ Ἰνδικόν. καὶ τὸ
μὲν

nullum omnino ſenſum doloris habet. Quamobrem ſummopere Indi id aſſequi ſtudent, ipſum enim malorū obliuionē exiſtimāt inducere. Quod quidem ab Indorum rege muneri miſſum, rex Perſarum omnibus rebus antefert, & aſſeruat, inſanabilium malorum remedium, ſi quæ neceſſitas obueniat. neque apud Perſasquiſquā alius quàm rex id habet, & regis mater. Conferamus igitur cum hoc Indico Ægyptium illud pharmacum, vtrum vtri ſit pręferendū. Ægyptium vtique vno tantùm eodemq; die lacrymas arcere & compeſcere poterat. Indicum verò æterna obliuione delæ

mala. Illud mulier donabat: hoc largitur auis, vel potiùs per hanc miniſtram natura vt ab occultis & grauiſſimis vinculis hominem abſoluat. quare feliciores tantùm Indos id poſſidere aiũt, vt quandocunque eis libuerit hujus corporis veluti carcere liberari queãt.

μὲν οὖν γυναικὸς δῶρον ἦν, τὸ δὲ ὄρνιθος, ἡ φύσεως ἀπορρήτων δεσμῶν τῶν ὄντων βαρυτάτων ἀπολυούσης δι' ὑπηρέτου τοῦ προειρημένου. καὶ Ἰνδοὺς, κτήσασθαί (φασιν) εὐτυχήσαντας αὐτὸ, ὡς τῆς φρουρᾶς ἐνθένδε ἀπολυθῆναι ὁπόταν ἐθέλωσιν.

De Attagenis & Meleagridibus, earumq́; vocibus.

CAP. XLII.

Περὶ Ἀτταγᾶ καὶ Μελεαγρίδων. Κεφ. μβ΄.

Attagenæ auis meminit etiam Ariſtophanes Comicus in ſuis Auibus. Loquitur hæc nomen ſuum qua poteſt voce & decantat. Idem Meleagrides, quas vocant, facere aiunt: ſeq; Meleagro Oenei filio genere cõjunctas expreſsè teſtari. Fert enim fabula, quæcunque Meleagro juueni ſanguine junctę erant, eas propter illius caſum quum lacrymis & luctu ſeipſas conficerent, nec vllam ad-

Ὄρνις ὁ ἀτταγᾶς, μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ ἐν Ὄρνισι τῷ δράματι, οὗτός τοι τὸ ἴδιον ὄνομα, ἣ δύναται φωνῇ φθέγγεται, καὶ ἀναμέλπει αὐτό. Λέγουσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας Μελεαγρίδας τὸ αὐτὸ δήπου δρᾶν τοῦτο· καὶ ὅτι Μελεάγρῳ τῷ Οἰνέως προσήκουσι κατὰ γένος μαρτυρεῖσθαι καὶ μάλα εὐσήμως. λέγει δὲ ὁ μῦθος, ὅσαι ἦσαν οἰκεῖαι τῷ Οἰνείδῃ νεανίᾳ, ταύτας εἰς δάκρυά τε ἄχετο, καὶ πένθος ἄτλητον ἐκπεσεῖν,

σεῖν, καὶ θρηνεῖν οὐδέν τι τῆς λύπης προσιεμένας ἄκος· οἴκτῳ δὲ ἄρα τῶν θεῶν εἰς ταῦτα τὰ ζῷα ἀμεῖψαι τὸ εἶδος. ταῖς δὲ ἰνδάλμασι καὶ σπέρματα τοῦ τότε * πάθους ἐντυκλῶσαι, καὶ εἰς νῦν ἔτι Μελέαγρόν τι ἀνακαλεῖν, καὶ ὡς αὐτῷ προσήκουσιν ᾄδειν καὶ τοῦτο μόνον. ὅσοι δὲ ἄρα αἰδοῦνται τὸ θεῖον, καὶ μᾶλλον εἰ τὴν Ἄρτεμιν, οὐκ ἄν ποτε τῶνδε τῶν ὀρνίθων ἐπὶ τροφὴν προσάψαιντο. καὶ ἥτις ἡ αἰτία, ἴσασί τε οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες τὴν Λέρον, καὶ ἔνεστι μαθεῖν ἀλλαχόθεν.

mitterent conſolationem, eas diis miſertis in haſce aues mutatas eſſe: atque in his auibus ſimulachra quædã & reliquias veteris caſus ſupereſſe, vnde etiamnum cantent Meleagrum, & pariter illi ſe cognatas teſtentur. Quamobrem quicunq; deos, præcipuè verò Dianam venerantur, his auibus in cibo religioſè abſtinent: cujus rei cauſa cùm aliunde, tum à Leri inſulæ habitatoribus petenda eſt.

al. πένθους

Περὶ μυρμήκων. κ. μγ.

Πέπυσμαι δὲ ὑπὲρ τῶν μυρμήκων καὶ ταῦτα. οὕτως ἄρα αὐτοῖς τὸ ἐθελουργὸν, καὶ τὸ ἐθελόπονον πάρεστι ἀπροφασίστως, καὶ αὐτοῦ τινὸς ὑποπλήσεως ἐθελοκακήσης, καὶ σκήψεως εἰς ἣν ὑποχωρεῖ τὸ ῥᾴθυμον, ὡς καὶ ταῖς πανσελ-

De Formicarum ſedulitatè, quæ in plenilunio etiam totas noctes laborant. c. XLIII.

Formicæ in primis ſedula atque operoſa animalia, tanto laborandi ſtudio tenentur, idq; abſque vlla excuſatione, & prætextu quo vti ſolent ignaui: vt ne noctes quidem in ſuo opere ceſſent, modò ſit plena luna:

nec verò, quemadmodum homines inertiæ, fugæq; laborandi excuſationes prætẽdunt: Quid enim inertium dierum multitudinem commemorem, neceſſe eſt? Indicta ſunt Dionyſia, Lenæa, Chytri, Gephyriſmi, alia Spartam ſunt tranſlata, alia Thebas recepta: quin ſingulis etiam vrbibus, mille dierum inertiſſimæ ſegnitiæ non apud barbaros ſolùm, ſed etiam apud Gręcos indictæ ſunt.

Animantes etiam feras beneficijs conciliari & cicurari.

CAP. XLIIII.

Animantium naturam non omnino intractabilem eſſe, ſed vel maximè feras beneficiorum quibus afficiũtur meminiſſe teſtantur in Ægypto feles, ichneumones, crocodili, accipitres. Capiũtur enim illæ blanditiis ciborum, & ita

σελήναις μηδὲ νύκτωρ βλακεύειν, μηδὲ ἐλινύειν, ἀλλ' ἔχεσθαι τῆς σπουδῆς. ὦ ἄνθρωποι μυρίας προφάσεις τε καὶ σκήψεις ἐς τὸ ῥᾳθυμεῖν ἐπινοοῦντες. καὶ τί δεῖ καταλέγειν τε καὶ ἐπαντλεῖν τὸν τοιοῦτον ὄχλον; κεκήρυκται γὰρ διονύσια, καὶ λήναια καὶ χύτροι, καὶ γεφυρισμοὶ καὶ μετελθόντων ἐς τὴν Σπάρτην ἄλλα, καὶ ἐς Θήβας ἄλλα, καὶ κατὰ πόλιν μυρία ἑκάστην, τὰ μὲν βάρβαρον, τὰ δὲ Ἑλλάδα.

Ὅτι μέμνηται τῆς εὐεργεσίας καὶ τὰ ἄγρια. κ. μδ.

Μαρτύριον δὲ τὸ τῶν ζώων φύσεως, ὅτι οὐ πάντη δυσμεταχείριστός ἐστιν ἀλλ' εὖ παθόντα ἀπομνημονεῦσαι τῆς εὐεργεσίας ἐστὶν ἀγαθὰ ζώων, ἀγελόπαστα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ· οἵ τε αἴλουροι, καὶ οἱ ἰχνεύμονες, καὶ οἱ κροκόδειλοι, καὶ τὸ τῶν ἱεράκων ἔτι φῦλον. ἁλίσκεται δὲ κολακείᾳ

τῇ

τῇ κατὰ γαστέρα, καὶ ἐντεῦθεν ἡμερωθέντα λοιπὸν πρᾳότατα μένει. καὶ οὐκ ἄν ποτε ἐπιθεῖτο τοῖς εὐεργέταις τοῖς ἑαυτῶν, τοῦ θυμοῦ τοῦ συμφυοῦς τινὸς καὶ συγγενοῦς ἅπαξ παραλυθέντα. ἄνθρωπος δὲ καὶ λόγου μετειληχὸς ζῶον, καὶ φρονήσεως ἀξιωθέν, καὶ αἰδεῖσθαι λαχὸν, καὶ ἐρυθριᾶν ἐπιστάμενον, φίλῳ γίνεται βαρὺς πολέμιος· καὶ ὅσα ἀπόρρητα ἐπιστεύθη, ταῦτα δι' αἰτίαν βραχυτάτην καὶ τὴν παρατυχοῦσαν εἰς ἐπιβουλὴν ἐξέπτυσε τὴν τοῦ πεπιστευκότος.

cicuratæ deinceps mãſuetiſſimæ permanent, nec vnquam mali aliquid in illos quorum beneficia ſẽſerint, moliuntur, poſtquam ſemel naturæ ipſarum feritas remollita fuerit. At homo ratione & prudentiâ præditum animal, & verecundiæ ruborisq; compos, nõ dubitat veteris amicitiæ jus violare: quem amabat odiſſe: & credita ſibi arcana in perniciem ejus qui crediderat, vtcunque leuem ob cauſam, effutire.

Περὶ λέοντος τοῦ ἀμυνάμενος τῷ κυνὶ τῷ συντρόφῳ.

Κεφ. μς.

Θαυμάσιον λόγου ἄξιον φησὶν Εὔδημος· καί τοι γε ἀνδρὶ τῷδε ὁ λόγος οὗτός ἐστι. Νεανίας θηρατικὸς, συμβιῶν τοῖς τῶν ζώων ἀγελαζόντοις οἷόν τε ἐκ νέων μὲν τι καὶ βρεφῶν πεπωλευμένους εἶχε, συντρόφους τε καὶ συνόντους ἑαυτοῖς γεγονημένους, κύνα, καὶ ἄρκτον, καὶ λέοντα. καὶ ταῦτα

De Leone vlto Canem contubernalem ſuum.

CAP. XLV.

Quod de Leone Eudemus dicit, non paruam admirationẽ habet, hoc ipſum ejuſmodi eſt. Iuueni ferarum cicuratori, Canem nimirum, Vrſam & Leonem fuiſſe: eosq; primùm, & pacem inter

ſe ſeruaſſe, & amicitiã rectè coluiſſe. Deinde quum Canis aliquando & Vrſa inter ſe colluderent, & ludicris morſiunculis cõflictarentur, Vrſam repentè ad feros mores reuertiſſe, & Canem ſimul inuaſiſſe, & ventrem miſero vnguibus indigniſſimè diſtraxiſſe. cujus atrocitatem facti Leonem indignatum, & Canis tanquam ſocij deſiderio motum, & perfidiæ vrſinæ odio (quòd fœdus illa fregiſſet, & amicitiam inſtitutam violaſſet) inflammatum, juſta & merita iracundia contra Vrſam & exarſiſſe, & ab ea pares pœnas, quibus illa priùs Canem affeciſſet, repetiſſe. Ita non ſolùm vt Homerus canit, Profuit interdum prolem ſupereſſe parentis Vindictæ: ſed quemuis amicum vltorem relinqui, lucrum videtur: quod vel in beſtiis jam dictis Natura mon-

ταῦτα μὲν χρόνου πρὸς ἀλλήλα εἰρήνην ἄγειν καὶ φίλα νοεῖν, φησὶν ὁ Εὔδημος. μιᾶς δὲ τυχεῖν ἡμέρας τὸν κύνα προσπαίζοντα τὴν ἄρκτον, καὶ ὑπαικάλλοντα καὶ ἐρεσχελοῦντα· τὴν δὲ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐκθηριωθῆναι, καὶ ἐμπεσεῖν τῷ κυνὶ, καὶ λαφύξαι τοῖς ὄνυξι τοῦ δειλαίου τὴν γαστέρα, καὶ διασπαράξαι αὐτόν. ἀγανακτῆσαι δὲ τῷ συμβάντι, ὁ αὐτός φησι, τὸν λέοντα, καὶ οἱονεὶ μισῆσαι τὸ ἄσπονδον τῆς ἄρκτου καὶ ἄφιλον, καὶ τὸν κύνα οἷα ἑταῖρον ποθῆσαι. καὶ εἰς δικαίαν προελθεῖν ὀργὴν, καὶ ἐπιθεῖναι τῇ ἄρκτῳ τὴν δίκην· καὶ τὰ αὐτὰ δρᾶσαι αὐτὴν, ἅπερ οὖν εἰργάσατο τὸν κύνα ἐκείνη. Ὅμηρος μέν φησιν· Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι. ἔοικε δὲ ἡ φύσις δεικνύναι ὅτι καὶ φίλον ἑαυτοῦ τιμωρὸν καταλιπεῖν, ὦ φί-

λοι

κε Ὁμήρου, κέρδος ἐστίν. οἷόν τι καὶ περὶ Ζήνωνος καὶ Κλεάνθους νοοῦμεν, εἴ τι ἀκούοιμεν.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ζώων τῶν ἐρυθρῶν τοῖς κανθάροις ἐοικότων χρῶμα, καὶ τῶν κυνοκεφάλων.
Κεφ. μϛ.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται θηρία τὸ μέγεθος ὅσον ἂν γένοιντο οἱ κάνθαροι· καί ἐστιν ἐρυθρά, κινναβάρει δὲ εἰκάσαις ἂν εἰ πρῶτον θεάσαιο αὐτά. πόδας ἔχει ταῦτα μηκίστους, καὶ προσάψασθαι μαλακά ἐστι. φύεται δὲ ἄρα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων τὸ ἤλεκτρον, καὶ σιτεῖται τὸν τῶν φυτῶν καρπὸν τῶνδε. θηρῶσι δὲ αὐτὰ οἱ Ἰνδοί, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν βάπτουσι τάς τε φοινικίδας, καὶ τοὺς ὑπ' αὐταῖς χιτῶνας, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐθέλωσιν ἄλλο ἐς τήνδε τὴν χρόαν † ἀκτρέψαι τε καὶ χρῶσαι. κομίζεται δὲ ἄρα ἡ τοιάδε ἐσθὴς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τό γε ὕφος τῆς ἐσθῆτος δοκεῖ θαυμαστόν, καὶ ἀντικρινομένη γε τοῖς

al. ἐκτρί-
ψαι

ſtrauit, & tale quid etiam de Zenone & Cleanthe fertur.

De Indicis quibuſdam animalibus, quorum cruore veſtes tinguntur rubro vel puniceo colore. Et de Cynocephalis.
CAP. XLVI.

Naſcuntur Indis animalia magnitudine qua canthari, *infrà etiã hæc ipſa cantharos nominat)* colore rubro, cinnabari proximo, pedibus longiſſimis, tactu molli. Ea in arboribus quæ ſuccino manant gignuntur, & earũdem corticibus aluntur: Indi his captis expreſsiſque puniceas veſtes exteriores interioresq; tingunt, & quicquid aliud eodem colore inficere libuerit. Hujuſmodi veſtis etiam Perſarum regi mittitur. Mirantur enim eam Perſæ, & ſuis vernacu-

lis pulchritudine pretioq; anteponunt, auctore Cteſia. nam vel celebribus illis Sardianis floridior ac ſplendidior eſt. In eodem Indiæ tractu vbi canthari jam dicti, Cynocephali etiam reperiũtur: quibus à facie & corporis ſpecie nomen Inditum. (*nam caput caninum*) cætera ferè humana habent: & veſtiti pellibus ferarum ingrediũtur. Iuſti ſunt, hominũ nemini moleſti aut injurij. non ſermone, ſed vlulatu ſonant. Indorum tamen linguam intelligunt. Venatione animalium ferorum viuunt, quæ, vt ſunt celerrimi, facilè conſecuti interimunt, & fruſtatim diuiſa ad Solem aſſant. Capras etiam & oues alunt, vt ex lacte potu fruantur. Horum inter animan-

ὠρύεσθαι propriè luporum eſt.

τοῖς Περσῶν ἐπιχωρίοις κρατεῖ κατὰ πολὺ καὶ ἐκπλήττει, ὥς φησι Κτησίας. ἐπεὶ καὶ τῶν ᾀδομένων τῶν Σαρδιανικῶν ὀξύτερόν τί ἐστι καὶ τηλαυγέστερον. Γίνονται δὲ ἐνταῦθα τῆς Ἰνδικῆς ἔνθα οἱ κάνθαροι, καὶ οἱ καλούμενοι κυνοκέφαλοι· οἷς ἔδωκε τὸ ὄνομα ἡ τοῦ σώματος ὄψις τε καὶ φύσις· τὰ δὲ ἄλλα ἀνθρώπων ἔχουσι. καὶ ἠμφιεσμένοι βαδίζουσι δορὰς θηρίων, καὶ εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἀνθρώπων λυποῦσι οὐδένα, καὶ φθέγγονται μὲν οὐδὲν, † ὠρύονται δέ· τῆς γε μὴν Ἰνδῶν φωνῆς ἐπαΐουσι. τροφὴ δὲ αὐτοῖς τῶν ζώων τὰ ἄγρια. αἱροῦσι δὲ αὐτὰ ῥᾷστα. καὶ γάρ εἰσιν ὤκιστοι, καὶ ἀποκτείνουσι καταλαβόντες, καὶ ὀπτῶσι οὐ πυρὶ, ἀλλὰ πρὸς τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου εἰς μοίρας διακρίναντες. τρέφουσι δὲ καὶ αἶγας καὶ οἶς. καὶ σῖτον μὲν ποιοῦνται τὰ ἄγρια· † πίνουσι δὲ τὸ ἐκ τῶν θρεμμάτων γάλα ὧν τρέφουσι. μνήμην δὲ αὐτῶν

ἐν

ἐν τοῖς ἀλόγοις ἐποιησάμην, καὶ εἰκότως· ἔναρθρον γὰρ καὶ δύσημον καὶ ἀνθρωπίνην φωνὴν οὐκ ἔχουσιν.

tes rationis expertes non temerè mentionem feci. articulato enim diſcretoq; & humano ſermone non vtuntur.

περὶ χλωρίδος καὶ χλωρίωνος. Κεφ. μζ'.

Χλωρὶς ὄνομα ὄρνιθος, ἣ πρὸς οὐδὲν οὐκ ἂν ἀλλαχόθεν ποιήσαιτο τὴν καλιὰν, ἢ ἐκ τοῦ λεγομένου συμφύτου· ἔστι δὲ ῥίζα τὸ σύμφυτον δυσεύρετόν τε καὶ ὀρύξαι χαλεπή. στρωμνὴν δὲ ὑποβάλλεται τρίχας καὶ ἔρια. καὶ ὁ μὲν θῆλυς ὄρνις οὕτω κέκληται. ὁ δὲ ἄρρην, χλωρίωνα καλοῦσιν αὐτόν· καὶ ἔστι τὸν βίον μηχανικὸς, μαθεῖν τε πᾶν ὁτιοῦν ἀγαθὸς, καὶ τλήμων ὑπομεῖναι τὴν ἐν τῷ μανθάνειν βάσανον ὅταν ἁλῷ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ χειμῶνος ἄφετρον καὶ ἐλεύθερον οὐκ ἂν ἴδοι τις αὐτόν· ἠελναὶ δὲ ὅταν ὑπάρχωνται τροπαὶ τοῦ θέρους, τηνικαῦτα ἐπιφαίνεται. ἀρκτούρου τε ἐπιτολαῖς, ὅδ' ἀναχωρεῖ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὁπόθεν καὶ δεῦρο ἐστάλη.

De Chloride & Chlorione, ſeu Lutea & Virone. CAP. XLVII.

Lutea auis nulla alia re quàm herba, Symphyto nuncupata, quæ radix magna difficultate & reperitur & effoditur, nidos conſtruit, eosq; villo & lana ſubſternit. Vireo autem in Luteæ genere mas, vitæ munerum ſciens eſt, ſimul & aptus ad quiduis diſcendum, ideoq; & laboris in diſcendo, quum captus fuerit, patiens. Hyeme non apparet: Æſtiuo autem ſolſtitio in lucem noſtram prodit: & oriente Arcturo ſydere, eò vnde huc venerat, reuertitur.

Πᾶς

Quemadmodum taurus animo incitatus placatur.

CAP. XLVIII.

Taurus animo incitatus eo impetu cornibus appetit, ea impotentis animi effrenatione fertur, nihil vt eum, neque bubulcus, neque metus vllus reprimere queat. Atqui eum quidem ipſum homo ſiſtit, atque ab impetu continet, ſi dextro genu ſuo faſcia deligato ad eum acceſſerit.

αὐτοῦ

De Panthera & Pardaliancho veneno.

CAP. XLIX.

Pantheræ digiti in anterioribus pedibus quini, in poſterioribus quaterni. Fœmina viribus mari præſtat. quòd ſi imprudens herbam venenatam quam pardalianchum (aconitum) vocant, deguſtarit, remedium ſibi hominis excremētum quærit.

Equos carere pilis in palpebris inferioribus.

Πῶς πραΰνεται ταύρου θυμός.
Κεφ. μη.

Ὑπὸ θυμοῦ τεθηγμένον ταῦρον καὶ ὑβρίζοντα εἰς κέρας, καὶ ὑπὸ ὁρμῇ καὶ ἀκατασχέτως φερόμενον, οὐχ ὁ βουκόλος ἐπέχει, οὐ φόβος ἀναστέλλει· οὐκ ἄλλο τοιοῦτον· ἄνθρωπος δὲ ἵστησιν αὐτὸν, καί πως λύει τῆς ὁρμῆς, τὸ δεξιὸν † αὐτοῦ γόνυ διασφίγξας ταινίᾳ, καὶ ἐντυχὼν αὐτῷ.

περὶ παρδάλεως.
Κεφ. μθ.

Ἡ Πάρδαλις πέντε ἔχει δακτύλους ἐν τοῖς ποσὶ τοῖς προσθίοις, ἐν δὲ τοῖς κατέπιν τέτταρας. ἡ δὲ θήλεια εὐρωστοτέρα τοῦ ἄρρενος. ἐὰν δὲ γεύσηται ἀγνοοῦσα τοῦ καλουμένου παρδαλιάγχου, πόα δέ ἐστιν, ἀποπάτημα ἀνθρώπου ποθὲν ἀνιχνεύσασα, διασώζεται.

περὶ ἵππων. Κεφ. ν.

Οἱ

Οἱ ἵπποι τὰς κάτω βλεφαρίδας οὔ φασιν αὐτοὺς ἔχειν. Ἀπελλῆν οὖν τὸν Ἐφέσιον αἰτίαν λέγουσιν ἔχειν, ἐπεί τινα ἵππον γράφων οὐ παρεφύλαξε τὸ ἴδιον τοῦ ζώου. οἱ δὲ, οὐκ Ἀπελλῆν φασι τὴν αἰτίαν ταύτην ἐνέγκασθαι, ἀλλὰ Νίκωνα, ἀγαθὸν μὲν ἄνδρα γράψαι τὸ ζῶον τοῦτο, σφαλέντα δ' οὖν ἐς μόνον τὸ εἰρημένον.

Περὶ τοῦ οἴστρου τοῦ ζώου. Κεφ. να.

Τὸν οἶστρόν φασιν ὅμοιον εἶναι μυίᾳ μεγίστῃ, καὶ εἶναι στερεὸν καὶ εὐπαγῆ, καὶ ἔχειν κέντρον ἰσχυρὸν, καὶ ἠρτημένον τοῦ στόματος. καὶ προΐεσθαι δὲ καὶ ἦχον βομβώδη. τὸν μὲν οὖν μύωπα ὅμοιον φῦναι τῇ καλουμένῃ κυνομυίᾳ. βομβεῖν δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔχειν δὲ ἔλαττον τὸ κέντρον.

Περὶ τῶν Ἰνδικῶν ὄνων. Κ. νβ.

CAP. L.

Pilis equi in gena inferiore carent. propterea Apelli Epheſio hoc in Equi pictura neglectum, reprehenſionem attuliſſe ferunt. Alij non Apelli hoc accidiſſe, ſed Niconi aiunt, quum ſcientiſſimè cæteras Equi partes pinxiſſet, hoc vnum objectum fuiſſe.

De Oeſtro & Myope ſiue Aſilo & Tabano.

CAP. LI.

Aſilú maximæ Muſcæ ſimilem eſſe ferũt, robuſtũ, & benè compactum: habere quoque aculeum durum & validum ex ore appenſum, ſonumq; bombi inſtar edere. Tabanum autem ſimilem videri Muſcæ caninæ, bombumq; Aſilo majorem edere, aculeum verò minorem poſſidere.

De Indicis aſinis vnicornibus. C. LII.

Sylueſtres aſinos equis magnitudine non

Οὓς ἀγρίους οὐκ ἐλάττονας ἵππων τὸ μέγε-

inferiores apud Indos naſci accepi, eosq; reliquo corpore albos, capite verò purpureo, oculisq; cyaneis eſſe: cornuq; in fronte gerere ſeſquicubiti longitudine: cujus ſuperius puniceum, inferius autem album, mediũ verò planè nigrum ſit: atque non omnes quidem Indos, ſed potentiores, quum tanquam armillis quibuſdam brachia, ſic cornua auro ornarunt: ex his ipſis bibere ſolere. Ex hoc cornu bibentem ab inſanabilibus morbis tutum fieri, neque eum ipſum convulſionibus corripi, neq; ſacro morbo tentari, neque venenis vllis ferunt. Quinetiam ſi quid prius peſtilens biberit, tum id euomere, tumq; ad ſanitatem re-

θος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὸ ἄλλο εἶναι σῶμα, τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρᾳ παραπλησίαν· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανοῦ χρόαν· κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέγεθος καὶ ἡμίσεως προσέτι. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ κέρατος εἶναι λευκὸν· τὸ δὲ ἀνωτέρω, φοινικοῦν· τό γε μὴν μέσον, μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τῶνδε τῶν ποικίλων κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ τούτους οὐ πάντας, ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους ἐκ διαστημάτων αὐτοῖς χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψελλίοις τισὶ κοσμήσαντας βραχίονα ὡραῖον ἀγάλματος, καί φασι νόσων ἀφύκτων ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον γίνεσθαι τὸν ἀπογευσάμενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος· μήτε γὰρ σπασμῷ λυθῆναι ἂν αὐτὸν, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μήτε μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δέ τι ἔφθη πρότερον ἢ πεπωκὼς κακὸν, ἀνεμεῖν τοῦτο, καὶ

ὑγιᾶ

ὑγιᾶ γενέσθαι αὐτόν. Πεπίστευται δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους καὶ ἀγρίους, καὶ τὰ ἄλλα τὰ μώνυχα θηρία ἀστραγάλους οὐκ ἔχειν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι χολήν. ὄνους δὲ τοὺς Ινδοὺς λέγει Κτησίας τοὺς ἔχοντας τὸ κέρας ἀστραγάλους φορεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶναι. λέγονται δὲ μέλανες εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς συντρίψειε, εἶναι τοιοῦτοι καὶ ἔνδον. εἰσὶ δὲ καὶ ὤκιστοι οἵδε οὐ μόνον τῶν ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων καὶ ἐλεφάντων. καὶ ὑπάρχονται μὲν ἡσυχῇ τοῦ δρόμου, κατὰ μικρὰ δὲ ἐπιρρώννυνται· καὶ διώκειν ἐκείνους, τοῦτο δὴ τὸ ποιητικὸν, μεταθεῖν τὰ ἀκίχητά ἐστιν. Ὅταν γε μὴν ὁ θῆλυς τέκοι, καὶ περιαγάγηται τὰ ἀρτιγενῆ, συννέμονται αὐτοῖς οἱ πατέρες αὐτῶν γίνονται, φυλάττοντες τὰ βρέφη. Διὰ

dire. Quum autem cæteri aſini, quibuſcunq; in terris ſint, tam domeſtici quàm ſylueſtres, tum cætera ſolipeda animalia, talos non habeant, neque fel in jecore, vt fertur: aſinos Indicos cornigeros Cteſias inquit, talis primùm iiſq; nigris, præditos eſſe: eoſdémque ſi quis confregerit, interiora quoque nigra deprehenſurum eſſe: neque felle eos carere: neque modò corporis velocitate longè multumq; cæteros aſinos ſuperare, ſed & velocitate eadem multo equis & elephãtis pręſtare. Quum autem in viam ſe dederunt, tardiùs primò ingrediuntur, deinde paulatim tantùm confirmantur ad contendendum iter, eos quidem vt aſſequi nemo poſſit. Poſtea autem quàm fœminæ pepererũt, patres circum pullos à partu recentes ſumma cuſtodia verſantur, eorũq; com-

morationes locis Indiæ deſertiſſimis ſunt. Quum à venatoribus Indis inuaduntur, pullos ſuos adhuc ætate infirmos à tergo ſuo paſcentes habent, atque pro eis propugnant: contra equites audent venire, eosq; cornibus ferire. Tanto ſanè hi robore exiſtunt, nihil eis vt obſiſtere queat, quin ſtatim vel concedat vel, ſi non ceſſerit, frangatur, aut aliter atteratur & euadat inutile, & perdatur. equorũ etiam incurſu latera diſcerpunt, ac lacerant, vt viſcera effundantur: ex quo fit, vt ad eos equites appropinquare valdè metuant. appropinquatio enim capitalem ipſis pariter & equis mulctam miſerabiliter infert. Pergrauiter calcibus pugnãt. Eorum morſus eatenus acerbiores exiſtunt, vt, quicquid comprehenderint, funditus diri-

τριβαὶ δὲ τοῖς ὄνοις τῶν Ἰνδικῶν πεδίων τὰ ἐρημότατα. ἐπιόντων δὲ τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν, τὰ μὲν ἁπαλὰ καὶ ἔτι νεαρὰ ἑαυτῶν νέμεσθαι κατόπιν ἐῶσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπερμαχοῦσι, καὶ ἐπίασι τοῖς ἱππεῦσιν ὁμόσε, καὶ τοῖς κέρασι παίουσι. τοσαύτη δὲ ἄρα ἡ ἰσχὺς ἡ τῶνδέ ἐστιν, οὐδὲν αὐτίκα αὐτοῖς παράμενον, ἀλλ᾽ εἴκει καὶ διακόπτεται, καὶ ἐὰν τύχῃ, κατέθλασται, καὶ ἀχρεῖόν ἐστιν. ἤδη δὲ καὶ ἵππων πλευραῖς ἐμπεσόντες διέσχισαν, καὶ τὰ σπλάγχνα ἐξέχεαν. ἔνθεν τοι καὶ ὀρρωδοῦσιν αὐτοῖς πλησιάζειν οἱ ἱππεῖς. τὸ γάρ τοι τίμημα τοῦ γενέσθαι πλησίον, θάνατός ἐστιν οἴκτιστος αὐτοῖς, καὶ ἀπόλλυνται καὶ αὐτοὶ καὶ ἵπποι. δεινοὶ δέ εἰσι καὶ λακτίσαι. δήγματα δὲ ἄρα ἐς τοσοῦτον καθικνεῖται αὐτῶν, ὡς ἀποσπᾶν τὸ περιληφθὲν πᾶν. Ζῶντα μὲν οὖν τέλειον.

ζῶον οὐκ ἂν λάβοις. βάλλονται δὲ ἀκοντίοις καὶ οἰστοῖς· καὶ τὰ κέρατα οὕτως τὰ ἐξ αὐτῶν Ἰνδοὶ νεκρῶν σκυλεύσαντες, ὡς εἰπεῖν, περιέπουσιν. ὄνων δὲ Ἰνδῶν ἄβρωτόν ἐστι κρέας· τὸ δὲ αἴτιον, πέφυκεν εἶναι πικρότατον.

piant. Ex his qui ſunt confirmata ætate viuos non ceperis, jaculis & ſagittis perimuntur. Carnes eorum quòd amariſſimæ ſint, haudquaquam eſculétæ.

περὶ ζώων ἀριθμητικῶν Λιβυκῶν. Κεφ. νγ.

De Libycis beſtijs innominatis ſcientibus numerare, & vndecimã quamque de prada partem relinquentibus intactam. c. LIII.

Εἶναι δὲ ἄλογα μὲν ζῶα, φυσικὴν δὲ ἔχειν ἀριθμητικὴν μὴ διδαχθέντα, Εὔδημός φησι, καὶ ἐπάγει μαρτύριον ἐκεῖνο τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ζώων· τὸ δὲ ὄνομα οὐ λέγει, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστιν. ὅ, τι ἂν θηράσῃ, ποιεῖν μοίρας ἕνδεκα, καὶ τὰς μὲν δέκα σιτεῖσθαι, τὴν δὲ ἑνδεκάτην ἀπολιπεῖν ὅτῳ δή, (αἰτία δὲ τοῦ, καὶ ἐννοίᾳ τινὶ σκοπεῖν ἄξιον) ἀπαρχήν γε τινὰ ἢ δεκάτην. ὡς ἂν εἴποις· οὐκοῦν ἐκπλαγῆναι δίκαιον† τὴν αὐτοδίδακτον σοφίαν τὴν

Rationis expertia animalia numerorum rationem tenere Eudemus affirmat: quod quidem ipſum Libycorum animalium teſtimonio; quorum nomen non explicauit, cõprobat. Quæ autem dicit hæc ſunt. Quod ceperint in vndecim partes diuidere, & decem quidem edere, vndecimam autem cuicunque tandem relinquere: cur verò eam tanquam decumam relinquant, conſideratione dignum eſt. Mirum igitur videri debet bruta animalia ſuâ

† ἢ τὴν μονάδα

 ſponte

ſponte nullo docente numerandi ſcientiam percipere, & vnitatem, binarium, ac reliquos deinceps numeros ſuo ingenio ſcire: hominem autem rationis participem, nonniſi vehementi curâ, aſſiduo ſtudio, ac nonnunquã ne multa quidem verberatione numerorum vim, cognitionemq; comprehendere poſſe.

De Aſpidis amore in puerum Ægyptium.

CAP. LIIII.

Quod Ægyptij de Aſpide dicũt, id libenter ſapientiæ ſtudioſi audiunt. In quadam Ægyptiorũ præfectura ab Hercule denominata, formoſum puerum (vt Ægyptij formoſi eſſe poſſunt) anſerum cuſtodem, ab Aſpide mirificè adamatũ fuiſſe: circa quam illud admiratione dignum animaduerſum fit, quòd puerum dormientem aliquando præmonuerit de inſidiis, quas Aſpidis conjux riualita-

δέ γε μονάδα καὶ δυάδα καὶ τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς ζῷον οἶδεν ἄλογον. ἀνθρώπῳ δὲ δεῖ πόνων μὲν τῶν μαθημάτων, πόνων δὲ τῶν πληγῶν. ἵνα ἢ μάθῃ ταῦτα εὖ καὶ καλῶς, ἢ πολλάκις μὴ μάθῃ;

περὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος ἔρωτος.

Κεφ. νδ.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ῥαθύμως αὐτῶν οὐκ ἀκούουσιν ἄνδρες φιλόσοφοι, ἔν τινι νομῷ τῶν Αἰγυπτίων, ὃν ἀπὸ τοῦ ἐξ Ἡρακλέους τοῦ Διὸς ὀνομάζουσι, παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον, χηνῶν ποιμένα, ἐρασμίαν ἀσπίδα λαχεῖν, καὶ μηνύει παρ' αὐτὴν εἶναι θαυμαστόν· εἶτα φοιτῶσαν τῷ ἐρωμένῳ προλέγειν ὄναρ τὰς ἐπιβουλὰς τὰς εἰς αὐτὸν πανουργουμένας ἐκ θατέρου θηλείου, ὅπερ ἦν αὐτῇ συννόμον, ὡς ἂν εἴποις. ζηλοτυπίᾳ τινὶ τῇ περὶ τὸν παῖδα ὑπὲρ τῆς νύμφης τῆς ἀσπίδος.

δος· καὶ ταῦτα πτερωμένους δρᾷν τοῦ ἄρρενος, τὸν δὲ ἐπακούσαντα πείθεσθαι καὶ φυλάττεσθαι. Ὅμηρος μὲν οὖν ἔδωκεν ἵππῳ φωνήν· ἀσπίδι δὲ ἡ φύσις, ἧ νόμων οὐδὲν μέλει, φησὶν Εὐριπίδης.

te commotus ei molitetur: quas puer mox experrectus, quum jam jam periclitaretur, declinauerit. Equo ſermonem Homerus tribuit, Aſpidi natura, quã nullæ morantur leges, vt ait Euripides.

Περὶ καμήλων. Κ. νε.

Καμήλους ἔτι βιοῦν πεντήκοντα ἀκήκοα. τὰς δὲ ἐκ Βάκτρων πέπυσμαι προϊέναι καὶ εἰς δὶς τοσαῦτα. καὶ οἵγε ἄρρενες εἰσὶ πολεμικοὶ, καὶ ἐκτέμνουσιν αὐτοὺς οἱ Βάκτριοι, τὴν ὕβριν καὶ τὸ ἀκολασταίνειν ἀφαιροῦντες, τὴν δὲ ῥώμην αὐτοῖς φυλάττοντες. καίονται δὲ καὶ αἱ θήλειαι τὰ ἐξάπτοντα εἰς οἶστρον μέρη αὐτάς.

De Camelorum ætate, & vtriuſque ſexus caſtratione.

CAP. LV.

Quũ Camelos quinquaginta annos viuere percepi, tum Bactrianos ad cẽteſimum annum: tum mares, vt pugnaciores ſint, à Bactris populis caſtrari, ita petulantiâ excisâ majori robore eſſe, Camelis etiam fœminis vuluas ferro aduri, vt partibus illis quæ ad furorem libidinis incitant aduſtis, ad bellum aptiores exiſtant.

Περὶ τοῦ τῆς φώκης ἔρωτος. Κεφ. νς.

Φώκην Εὔδημος λέγει ἐρασθῆναι ἀνδρὸς σπογγιέως θηρεύειν συνειθισμένου, καὶ προϊοῦσαν τὴν θαλάτ-

De Vituli marini amore in ſpongiatorem.

CAP. LVI.

Vitulum marinum, Eudemus ait, in hominem Spongias piſcari ſolitum, amore flagraſ-

ſe, eoq́; vbi ſubterranea petra eſſet, extra mare progreſſum cum ſpongiatore verſatum fuiſſe. Quòd autem, quum is deformiſſimus eſſet, vitulo formoſiſſimus videretur, nihil forſitã mirum videri debet: quum ſæpenumero homines in mulieres turpiſſimas (pulchrioribus neglectis) amore inflammentur.

De Hydri ſiue Colubri morſu.

CAP. LVII.

Colubro percuſſum dicunt ſtatim odorem teterrimum reddere: ex eoq́; quòd tam malè oleat, neminem ei appropinquare poſſe. Idẽ quoque ait, eundem percuſſum, cum obliuione circũfundi, ejúſque oculis multam caliginem offundi, tum rabiem & ſummum tremorem eidem exoriri, tertioq́; die perire.

De Oenade & Circe auibus. C. LVIII.

Oenas autem ſignifi-

της, ἔνθα ἦν ὕπαντρος ἡ πέτρα, ὁμιλεῖν αὐτῷ. τὸ δὲ ὁμοτέχνων ἦν οὗτος αἴσχιστος, ἀλλ' ἐδόκει τῇ φώκῃ ὡραιότατος εἶναι, καὶ θαῦμα ἴσως οὐδέν, ἐπεὶ καὶ ἄνθρωποι πολλάκις τῶν ἥττον καλῶν ἠράσθησαν, ἐς τοὺς ὡραιοτέρους οὐ παθόντες οὐδέν, ἀλλ' ἀμελήσαντες αὐτῶν.

Περὶ ὕδρου. Κεφ. νζ.

Ἀριστοτέλης λέγει τὸν ὑφ' ὕδρου πληγέντα, παραχρῆμα ὀσμὴν βαρυτάτην ἀποζάζεσθαι, ὡς μὴ οἷόν τε εἶναι προσπελάσαι αὐτῷ τινα· λήθην τε καταχεῖσθαι τοῦ πληγέντος ὁ αὐτὸς λέγει· καὶ μέντοι καὶ ἀχλὺν κατὰ τῶν ὀμμάτων πολλήν, καὶ λύτταν ἐπιγίνεσθαι, καὶ τρόμον εὐθὺ μάλα ἰσχυρόν, καὶ ἀπόλλυσθαι διὰ τρίτης αὐτόν.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τῆς οἰνάδος. Κεφ. νη.

Τὴν οἰνάδα ὄρνιθα εἰδέναι

δένδρα γὰρ ἢ ὕπνου, οὐ μὴν ὥς τινες ἄμπελον. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης μείζονα μὲν αὐτὸν εἶναι φάσσης, περιστερᾶς γε μὴν ἧττον. καλοῦνται δὲ ὡς ἀκούω καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ οἰναδοθῆραι τινές· λέγοιτο δ' ἂν ἡ κίρκη, διαλλάττον τοῦ κίρκου, ὄρνεον οὐ μόνον τῷ γένει φασὶ, ἀλλὰ καὶ τὴν φύσιν.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κυανοῦ. Κεφ. νθ.

Κυανὸς ὄνομα, ὄρνις τὴν φύσιν, ἀπάνθρωπος τὸν τρόπον· μισῶν μὲν τὰς ἀσυνηθεῖς διατριβὰς, καὶ τὰς κατ' οἰκίαν αὐλίσεις, φεύγων δὲ καὶ τὰς ἐν ἀγροῖς διατριβὰς, καὶ ὅπου καλύβαι τε καὶ ἀνθρώπων αὔλια· χαίρων δὲ ἐρημίαις, καὶ ἡδόμενος ὀρείοις κορυφαῖς, καὶ πάγοις ἀποτόμοις. ἀλλ' οὔτε ἠπείροις φιληδεῖ, οὔτε νήσοις ἀγαθαῖς· Σκύρῳ δὲ, καὶ εἴ τις τοιαύτη ἑτέρα ἄγαν λυπρὰ καὶ ἄγονος, καὶ αὐ-

cat, non vt quidam putant vitem. Hanc Ariſtoteles palumbo majorem, columba minorē facit. Hinc in Sparta etiam, vt audio, œnadotheræ quidam vocātur. Portò Circe auis nomen fuerit à Circo tum genere tum naturâ differentis.

De Cyano aue ſolitudines, montium iuga & præcipitia amante. c. LIX.

Auis, cui Cyanus nomen eſt, naturâ ſuâ ab hominum conſuetudine abhorret, vrbanas commorationes & domos odio perſequitur, locorum etiam agreſtium, vbi homines verſari ſoleant, inſolēs eſt: eis verò locis in quibus eſt ab hominibus ſolitudo, & montium jugis, & præcipitiis delectatur. Non continentem, non inſulas hominū frequentiâ habitabiles, in amore habet: Scyro, & ſi qua eſt ejuſmodi alia ſterilis, & ab homini-

bus inops, delectatur.

De Spinis auibus, quæ hyemem & niues præſentiunt, & in ſyluis ſe abdentes declinant.

CAP. LX.

Spini aues in poſterum longiſſimè prouidentes, hominibus ad rerum futurarum conjecturam ſapientiores ſunt. Etenim hyemem futuram præſentiunt, & niuem prænoſcunt: & multa cautione obſeruant, ne iis opprimantur. itaque earum acerbitates metuentes, tanquam ad perfugia, ſic ad loca nemoribus frequẽtia confugiunt.

FINIS LIB. IIII.

θρώπων χηρεύουσαι ὡς τὰ πολλά.

περὶ σπίνου. Κ. ξ.

Σπῖνοι δὲ ὄρνιθες σοφώτεροι καὶ ἀνθρώπων τὸ μέλλον προεγνωκέναι. ἴσασι γοῦν καὶ χειμῶνα μέλλοντα, καὶ χιόνα ἐσομένην προμηθέστατα ἐφυλάξαντο. καὶ τοῦ καταληφθῆναι δέει, ἀποδιδράσκουσιν εἰς τὰ ἀλσώδη χωρία καὶ τὰ δασέα καὶ αὐτοῖς τὰ δάση κρησφύγετα, ὡς ἂν εἴποις, ἐστί.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ε.

*

CLAVDII ÆLIA-NI, DE ANIMALIVM *natura liber* V.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν καλουμένων μεμνονίων. Κ. α.

ΤΗν τὴν Παριανῶν καὶ τὴν γείτονα Κύζικον ὄρνιθας οἰκεῖν μέλανας ἰδεῖν φασι, τὸ δὲ σχῆμα εἴποις ἱέρακας αὐτοὺς ἄν. ἄγευστοι δέ εἰσι σαρκῶν. καὶ σωφρονοῦσι περὶ γαστέρα, καὶ αὐτοῖς τὰ σπέρματα εἶναι δεῖπνον

De auibus Memnonijs quotannis in Troade circa Memnonis cenotaphium decertãtibus.

CAP. I.

TErram Parianorum & vicinam Cyzicum aues aſpectu nigras incolere ferunt, quæ figura corporis & forma Accipitribus ſimiles eſſe videntur: eæ vſu carnium cùm ſe abſtinent, tum in omni victus ratione ſe continent, eis enim ad cibum ſemina ſatis

tis ſunt. Quum autumnus eſſe cœpit, Ilium gregatim aduolāt. Eas autē idcircò Memnonias vocant, quòd rectà ad Memnonis ſepulchrum proficiſcantur. id enim vel etiam nunc à Troadis incolis in honorē Memnonis Auroræ filij conditum ibi fuiſſe dicitur: atque Memnonis quidem cadauer ex cæde à matre in Suſa illa Memnonia tantoperè decantata exportatum fuiſſe, vt humatione afficeretur, eâq; dignitate illius exequiarum juſta ei perſoluerentur: illud verò cenotaphiū eſſe. Aues igitur Memnonis gentiles quotannis eò proficiſci, ibiq; primùm in contrarias partes diſtrahi, deinde pugnam committere: eamq; ſummâ contentione tandiu pugnare, dum ex his media pars pereat, altera verò victrix redeat

ἀπόχρη. ὅταν δὲ ὑπάρξη
ται τὸ μετόπωρον, εἰ
τὴν Ἰλιάδα γῆν ἀγέλ
τῶνδε τῶν ὀρνίθων (καλοῦ
δὲ αὐτὰς μέμνονας) ἀθ
τοῦ Μεμνονείου τάφου φοι
τῶσι. λέγουσι δὲ οἱ τὴν
Τρωάδα ἔτι οἰκοῦντες, ἠ
ρίον εἶναί τι τοῦ τῆς Ἠοῦ
Μέμνονι εἰς τιμὴν αὐτοῦ τοι
καὶ αὐτὸν μὲν τὸν νεκρὸν ἐ
τὰ Σοῦσα, τὰ οὕτω Με
μνόνεια ὑμνούμενα, ὑπὸ
τῆς μητρὸς κομισθέντα με
τέωρον ἐκ τῶν φόνων, τυ
χεῖν κηδεύσεως τῆς προ
σηκούσης αὐτῷ· ὀνομάζε
σθαι δέ οἱ τὴν στήλην τὴν
ἐνταῦθα ἄλλως. οὐκοῦ
τὰς ὄρνιθας, τὰς ἐπωνύ
μους τοῦ ἥρωος τοῦ προει
ρημένου, ἀφικνεῖσθαι κατὰ
πᾶν ἔτος, καὶ διαιρεῖσθαι
τε καὶ διαχωρίζεσθαι εἰς ἔ
χθραν καὶ διαφορὰν, καὶ
μάχεσθαι μάχην καρτε
ράν, καὶ ἐς τοσοῦτον ἔστ' αὐ
οἱ μὲν αὐτῶν ἀποθάνω
σιν οἱ ἡμίσεις· οἱ δὲ ἀπέλθωσιν, οἱ κρατήσαντες, ἐν

θεν

θεν καὶ ἀφίκοντο. ὅπως δὲ ταῦτα δρᾶται, καὶ πόθεν, οὔ μοι σχολὴ φιλοσοφεῖν νῦν, οὐδὲ μὴν τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα ἀνιχνεύειν. εἰρήσεται δὲ ἐκεῖνο ἐπιτάφιον τῷ παιδὶ τῷ τῆς Ἠοῦς καὶ Τιθωνοῦ. Τοῦτον ὅσα ἔτη τὸν ἀγῶνα ἀθλοῦσιν οἱ προειρημένοι ὄρνιθες. Πελίαν δὲ ἅπαξ ἐτίμησαν Ἕλληνες ἀγῶνι, καὶ Ἀμαρυγκέα, καὶ μέντοι καὶ Πάτροκλον, καὶ τὸν ἀντίπαλον Μέμνονος, τὸν Ἀχιλλέα.

περὶ γλαυκὸς, καὶ ὅτι ἐν Κρήτῃ ἀθυμία· καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐλευθέρα παντὸς θηρίου πονηροῦ.

Κεφ. ε.

Ἐν τῇ Κρήτῃ γλαῦκα μὴ γίνεσθαί φασι τὸ παράπαν· ἀλλὰ καὶ εἰσκομισθείσας ἔξωθεν, ἀποθνήσκειν. Ἔοικε δὲ ὁ Εὐριπίδης ἀβασανίστως πεποιηκέναι τὸν †Πολύιδον ὁρῶντα τήνδε τὴν ὄρνιν, καὶ ἐξ αὐτῆς τεκμηράμενον ἐπὶ εὑρήσει καὶ τὸν Γλαῦκον

vnde diſceſſerat. Iam de cauſis cur hæc accidant philoſophari, nec mihi libet, neq; etiam vacuus ſum ad ſcrutanda naturæ abſtruſa atque abdita. Hoc quidem funebre certamen ab hiſce auibus quotannis ad honorandum Memnonem Auroræ & Tithoni filium peragi dixerim. Græci verò ſemel duntaxat tali honore Peliam, Amaryncecum, Patroclum, & Achillem Memnonis hoſtē dignati ſunt.

In Creta neque Noctuam eſſe, neque vllum maleficum animal. c. 11.

In Creta Noctuam aiunt omnino non naſci. ac ſi extrinſecus importetur, mori. Itaque videtur Euripides temerè feciſſe hanc auem à Polyde viſam, atque ea conjeciſſe Glaucum quoque ei cognominem (nam glaûca Græci noctuam appellant) defunctum Πελυΐδον

τὸ-

Minois filium ſe reperturum. Audio præterea Cretenſes iactare, Creticæ terræ conceſſum hoc munus à Ioue, nēpe in ea & nutrito & occultato, vt ab omni malefica & noxia fera libera ſit, ita vt nec ipſa vllam producat, nec aliũde inuectam alat. & hoc re ipſa declarari, quum nullum in ea maleficum animal reperiatur. Hoc ſi quis velit experiri, venenatum animal quodpiam foris aſſumit: quod primùm vt hanc terram attigit, ſtatim perit. Itaque circulatores, qui venantur in Africa ſerpentes, talia machinātur ad mouendam hominum admirationem ſerpentes varias manſuefactas circumgeſtāt, & ſimul ipſis terræ Africæ quantum ſatis ſit ad earum vſum comportant: quod ipſum

τὸν τεθνεῶτα τοῦ Μίνω τὸν υἱόν. Πυνθάνομαι δὲ ἔγωγε λόγοις Κρῆτας ᾄδειν, καὶ διδάσκειν ἐκεῖνα, καὶ πρὸς τοῖς ἤδη διηνυσμένοις, δῶρον λαβεῖν τὴν γῆν τὴν Κρητικὴν ἐκ Διός, οἷα δήπου τροφὸν, καὶ τὴν κρύψιν τὴν ὑμνουμένην ἀποκρύψασαν αὐτὸν, ἐλευθέραν εἶναι θηρίου πονηροῦ, καὶ ἐπὶ λύμῃ γινομένου παντός· καὶ μήτε αὐτὴν τίκτειν, μήτε ἔξωθεν κομισθὲν τρέφειν. καὶ τὴν μὲν ἀποδείκνυσθαι τοῦ δώρου τὴν ἰσχὺν· τῶν γάρ τοι προειρημένων ἄγονον εἶναι. εἰ δὲ ἐπὶ πεῖραν τις ἢ ἐλέγχῳ τὸ ἐκ Διὸς χάριτος εἰσαγάγοι τι τῶν ὀθνείων, τὸ δὲ ἐπιψαῦσαν μόνον τῆς γῆς, ἀπόλλυσθαι. Οὐκοῦν τοὺς θηρῶντας τοὺς ὄφεις ἐν τῇ πλησίον Λιβύῃ τοιαῦτα παλαμᾶσθαι· ἡμερώσαντες ἄγουσι εἰς θαῦμα οἱ δὲ γόητες τῶν δακετῶν θηρία πολλὰ, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπάγονται φόρτον γῆς τῆς Λιβύσσης, σφίσι τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν

χρείαν· προμηθείᾳ δὲ τῶν ὄφεων τοῦτο δρῶσιν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται. καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν νῆσον τὴν προειρημένην ὅταν ἀφίκωνται, οὐ πρότερον κατατίθενται τὰ ζῷα, πρὶν ἢ ὑποσπεῖραι τὴν ξένην γῆν, ἣν ἐπήγοντο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἀθροίζουσι τὰ πλήθη, καὶ μέντοι καὶ τοὺς ἀνοήτους τε καὶ πολλοὺς ἐκπλήττουσιν. ἕως μὲν οὖν ἕκαστον αὐτῶν κατὰ χώραν μένει συνεσπειραμένον τε καὶ ἱδρυμένον, καὶ ἐπανίσταται μὲν, οὐ μὴν ὑπερβάλλει τὴν οἰκείαν κόνιν καὶ σύντροφον, ἐς τοσοῦτον ζῇ· ἐὰν δὲ ἐκφοιτήσῃ εἰς τὴν ὀθνείαν, καὶ ἑαυτῷ ξένην γῆν τὴν ἐχθραίνουσαν αὐτῷ, ἀποθνήσκει. καὶ εἰκότως. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ Διὸς νεῦμα ἀτελὲς οὔτε πρὸς τὴν Θέτιν ἐγένετο, οὔτε πρὸς ἄλλον τινὰ γένοιτο ἄν, σχολῇ δήπου πρὸς τὴν αὐτοῦ τροφὸν ἐκεῖνο φανεῖται ἄκυρον.

prouident, ne ſerpentes pereant. ob eamq; cauſam quum ad hanc inſulam peruenerunt, non priùs feras beſtias exponunt, quàm terrā peregrinam, quam ſecum portant, ſubſtrauerint: ex quo fit, vt multitudinem imperitam congregent, atque ſtupidam detineant. & tametſi eæ quidem ſeſe incitant, non loco tamen ſe mouent, neq; ex domeſtico & vernaculo puluere excedunt, itaque incolumes manent. Sin in externum & hoſticum ſolum egrediantur, è vita quoque exeunt. Nec immeritò Nam ſi Iouis nutus neq; in Thetidem, nec in aliū quenquam, fuit aut futurus eſt irritus vnquam: multò minimè in terram ei nutriciam vanus aut irritus fuerit.

Περὶ

De Verme Indico.

CAP. III.

Indusfluuius beſtiarum ferarũ expers eſt. ſolum in eo naſci vermem aiunt, ſpeciemq; eorum qui ex ligno gignuntur & aluntur, gerere, ad ſeptem cubitorum longitudinem & eo amplius procedere. ejus craſſitudinem decem annos natus puer, manibus vix complecti queat. Iis in ſuperiori oris ſede vnus dés ineſt, in inferiori alter, ambo quadranguli cubiti ferè longitudinem habent: tam validi, vt quodcunq; animal iis corripuerint, ſiue cicur ſiue ferum, facillimè conterant. Interdiu ima in ſede fluminis verſatur, cœno gaudens & latitans, nocte verò ad terram procedit, & in quodcunque inciderit vel Equum, vel Boué, vel Aſinum,

Περὶ τοῦ ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ σκώληκος.

Κ. γ.

Ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδὸς ἄθηρός ἐστι. μόνος δὲ ἐν αὐτῷ τίκτεται σκώληξ φασί, καὶ τὸ μὲν εἶδος αὐτῷ, ὁποῖον δήπου καὶ τοῖς ἐκ τῶν ξύλων γινομένοις τε καὶ τρεφομένοις. ἑπτὰ δὲ πηχῶν τὸ μῆκος προήκουσιν οἱ ἐκεῖθι, εὑρεθεῖεν δ' ἂν καὶ μείζους εἶτα καὶ ἐλάττους. τὸ πάχος δὲ αὐτῶν, δεκαέτης παῖς γεγονὼς μόλις ταῖς χερσὶ περιβάλλειν ἀρκέσει. τούτοις δὴ ἄνω μὲν, εἷς ὀδοὺς προσπέφυκε, κάτω δὲ ἄλλος, τετράγωνοι δὲ ἄμφω, πυγόνος τὸ μῆκος. τοσοῦτον δὴ ἄρα τῶν ὀδόντων αὐτοῖς τὸ κράτος ἐστί. πᾶν ὅ,τι ὑπ' αὐτοῖς λάβωσι, συντρίβουσι ῥᾷστα, ἐάν τε ἥμερον ζῷον ἢ ἄγριον. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν κάτω, καὶ ἐν βυθῷ τοῦ ποταμοῦ διατρίβουσι, τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ φιληδοῦντες, καὶ ἐντεῦθεν οὐκ εἰσὶν ἔκδηλοι νύκτωρ. δὲ προΐασιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ὅτῳ ἂν περιτ-

ραт:

περιτύχωσιν ἢ ἵππῳ, ἢ βοΐ, ἢ ὄνῳ, συντρίβουσιν αὐτόν· εἶτα σύρουσιν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἤθη, καὶ ἐσθίουσιν ἐν τῷ ποταμῷ. καὶ πάντα βρυχῶσι τὰ μέλη, πλὴν τῆς τοῦ ζώου κοιλίας. εἰ δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν ἡμέρᾳ πιέζοι λιμὸς, εἴτε κάμηλος πίνοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, εἴτε βοῦς, ὑπανερπύσαντες καὶ λαβόμενοι ἄκρων τῶν χειλέων μάλα εὐλαβῶς, ὁρμῇ βιαιοτάτῃ καὶ ἕλξει ἐσχάτῃ ἐς τὸ ὕδωρ ἄγουσι, καὶ δεῖπνον ἔχουσι. δορὰ δὲ ἕκαστον περιαμπέχει τὸ πάχος καὶ δύο δακτύλων. Ἄγρα δὲ ἡ κατ' αὐτῶν καὶ θήρα τρόπον τόνδε τετέχνασται. ἄγκιστρον παχὺ καὶ ἰσχυρὸν ἁλύσει σιδηρᾷ προσηρτημένον καθιᾶσι, προσδήσαντες αὐτῷ λευκολίνου πλατέως ὅπλον, ἐρίῳ κατειλήσαντες καὶ τὸ ἄγκιστρον, καὶ τὸ ὅπλον, ἵνα μὴ διατράγῃ ὁ σκώληξ αὐτά· ἀναπλέξαντες δὲ ἐς τὸ ἄγκιστρον ἄρνα ἢ ἔριφον, εἶτα μέντοι εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ μεθιᾶσιν. ἔχονται δὲ ἄνθρωποι

conficit, atque in ſuas ſedes trahit, & in flumen abſtruſus, membra omnia, excepto vẽtre, exedit. De die etiam ſi fame premitur, ſiue camelus ſiue bos in ripa bibit, violentiſſimo impetu ſumma labra mordicus comprehendit, & robuſto tractu in aquã abreptum edit. Ejus pellis duorũ digitorum craſſitudine eſt. Ejuſmodi autem machinatione capitur: Hamum robuſtum ad ferream catenam alligant, adjuncto etiam fune ex albo latoq; lino. Lanis autem & hamum & funem inuoluunt, ne à verme præmordeatur. Tũ agnum aut hœdum ad illecebram in hamum implicant: deinde in fluuium demittunt. Tri-

ginta viri ſinguli cum jaculo, loro inſerto: & enſe accincti ad funem aſtant. Adſunt & è corno ſudes bene robuſtę, ſi percutere ſit neceſſe. deinde hamo captum trahũt, & abſtractum, interficiunt: Triginta dies appẽſum ad ſolem ſinunt, atque ex eo in fictilia vaſa craſſum oleum ſtillat. ſinguli vermes quinque olei ſextarios reddũt, quod quidem ipſum regi Indorum apportant, vaſis obſignatis. neque enim alij cuiquam vel guttam illius poſſidere licet. Corpus reliquum inutile. Hujus ea eſt vis olei, vt ſine vllo igne ejus infuſa hemina quemcunque lignorum aceruum comburat. Ac ſi vel hominem velis vel aliud animal exurere, primũ vt hoc

τῶν ὅπλων καὶ τριάκοντα, καὶ ἕκαστος ἀκόντιόν τε ἐνησκύλωται, καὶ μάχαιραν παρήρτηται· καὶ παράκειται ξύλα δὲ τρεπῆ παίειν εἰ δέοι, κρανείας δέ ἐστι ταῦτα, ἰσχυρὰ ἄγαν. εἶτα ἀνειλκυσθέντα τοῦ ἀγκίστρου, καὶ τὸ δέλεαρ καταπιόντα, τὸν σκώληκα ἕλκουσι. ἐπιθέντες δὲ ἀποκτείνουσι, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον κρεμῶσι τριάκοντα ἡμερῶν. λείβεται δὲ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον παχὺ εἰς ἀγγεῖα κεράμεα. ἀφίησι δὲ ἕκαστον ζῶον εἰς κοτύλας δέκα. τοῦτο δὴ τὸ ἔλαιον βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν κομίζουσι, σημεῖα ἐπιβάλλοντες. ἔχειν γὰρ αὐτοῦ ἄλλῳ οὐδὲ ὅσον ῥανίδα ἐφεῖται. ἀχρεῖον δέ ἐστι τὸ λοιπὸν τοῦ ζώου σκῆνος. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἔλαιον ἰσχὺν ἐκείνην· ὅντινα ἂν ξύλων σωρὸν καταπρῆσαί τε καὶ εἰς ἀνθρακιὰν στορέσαι θελήσεις, κοτύλην ἐπιχέας τοῦδε, ἐξάψεις, μὴ πρότερον ὑποχέας πυρὸς σπέρμα. εἰ δὲ καταπρῆσαι ἄνθρωπον ἢ ζῶον, σὺ

μὲν

μα ἐπιχέεις, τὸ δὲ παραχρῆμα ἐκπρήθη. τούτῳ φασὶ τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὰς πόλεις αἱρεῖν, τὰς εἰς ἔχθραν προσελθούσας οἱ, καὶ μήτε κριὸν, μήτε χελώνας, μήτε τὰς ἄλλας ἑλεπόλεις ἀναμένειν. ἐπεὶ καὶ τὰς πιμπρὰς ἤρηκεν. ἀγγεῖα γὰρ κεραμεᾶ ὅσον κοτύλην ἕκαστον χωροῦντα, ἐμπλήσας † αὐτὰ καὶ ἀποφράξας, ἄνωθεν εἰς τὰς πύλας σφενδονᾷ. ὅταν τε τύχῃ θυρίδων, τὰ μὲν ἀγγεῖα περισπαράττεται καὶ ἀπερράγη, καὶ τὸ ἔλαιον κατώλισθε· καὶ τῶν θυρῶν πῦρ κατεχύθη, καὶ ἄσβεστόν ἐστι. καὶ ὅπλα δὲ καίει καὶ ἀνθρώπους μαχομένους, καὶ ἄπληστόν ἐστι τὴν ἰσχύν. κοιμίζεται δὲ καὶ ἀφανίζεται πολλῷ φορυτῷ καταχυθέντι. λέγει ὁ Κνίδιος Κτησίας ταῦτα.

infuderis, funditus ſtatim deflagrauerit. Eodem ipſo Perſarum regem aiunt capere hoſtium vrbeis: neque arietes, teſtudines, aliáque bellica tormenta ad eas capiendas opus eſſe. nam quum fictilia vaſa vnius heminæ capacia eo impleta & obſtructa in portas jaculatur; vaſa quidem ad portas alliſa rumpuntur, at oleum delapſum ignem circunfundit, vt reſtingui non poſſit: & flamma inſaturabilis comburit homines pugnantes pariter cum armis. Reſtinguitur autẽ multa inutili congerie, qualis per terram & vicos cõuerritur, in eũ injecta. Hæc Cteſias Cnidius. al. αὐτῷ

De Balana.

CAP. IIII.

Balæna, quemadmodum Delphinus, lac habet: colorę quanquam nigro non eſt, maxi-

περὶ φαλαίνης. κ. δ.

Ἡ φάλαινα ὅμοιον δελφῖνι ζῷόν ἐστι. ἔχει δὲ γάλα καὶ αὐτή. χρόαν δὲ οὐκ ἔστι μέλαινα, κυανῆ

mè tamen cyaneo, cõſpicitur: nõ branchiis, ſed fiſtula (ſic enim hujus reſpirandi viam appellant) ſpiritum ducit. Sedes & commoratio huic eſt * Pelagus, & circa id mare. nec extra hæc loca euagari ſolet.

Pontus.

De moribus Gallinæ quũ vicerit Gallinaceum. c. V.

Si ejus belli quod cum mare committit fœmina, victoriam reportet, ejus collum voluptate effertur atque inflatur: & paleas demittit, minus tamen quàm gallinacei: tum majore ſpiritu impletur, & longo tibiarum tractu graditur.

De amore Delphinorum & ope mutua in ſuum genus.

CAP. VI.

Vrbs Thraciæ, cui nomen eſt Aenos, præclarum dat teſtimonium Delphini amoris, quem erga ſuam nationẽ habet. Quum fortè euenifſet, Delphinus vt vulnere accepto,

δὲ εἰκάσαι τῷ βαθυτάτῳ. ἀναπνεῖ δὲ οὐ βραγχίοις, ἀλλὰ φυσητῆρι. τοῦτο γὰρ καὶ καλοῦσιν οἱ τῶν πνεύματος τὴν ὁδόν. διατρίβει δὲ ὁ πόντος αὐτῇ, καὶ ἡ ἐκεῖ θάλαττα. πλανᾶται δὲ ἠθῶν ἐκείνων ἐξωτέρω ἡ φάλαινα ἥκιστα.

περὶ ὀρνίθων μάχης. Κεφ. ε.

Τὸν ἄρρενα ἡ θήλεια νικήσασα ὄρνιν ἐν τῇ μάχῃ, ἀβρύνεταί τε ὑφ' ἡδονῆς ὁ τράχηλος αὐτῆς, καὶ καθίησι κάλλη, οὐκ ἐς τοσοῦτον μὲν ἐς ὅσον καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες, καθίησι δ' οὖν, καὶ φρονήματος ὑποπίμπλαται, καὶ βαίνει μακρότερα.

περὶ δελφίνων. Κεφ. ς.

Φιλοίκειον ὁ δελφὶς ζῷον πεπίστευται· καὶ τούτου τὸ μαρτύριον. Αἶνος πόλις ἐστὶ Θρῇσσα. ἔτυχεν οὖν ἀλῶναι δελφῖνα, καὶ τρωθῆναι μέν, οὐ μὴν εἰς θάνατον,

καίριον, ἀλλ' ἔτι βιώσιμον εἶναι τῷ ἑαλωκότι. οὐκοῦν ἐρρύη μὲν αἷμα· ἤσθοντο δὲ οἱ ἀγρευταί, καὶ ἀφίκοντο ἐς τὸν λιμένα ἀγέλῃ, καὶ κατεσκίρτων, καὶ ἦσαν δὴ δρασείοντες οὐκ ἀγαθόν. ἐν ἔθει δὲ ἦν, ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ αὐτοὺς νήχεσθαι, καὶ παῖδας αὐτῶν. οἱ τοίνυν Αἴνιοι ἔδεισαν, καὶ ἀφῆκαν τὸν ἑαλωκότα. καὶ ἐκεῖνοι κομισάμενοι ὡς ἑταῖρον ἕνα τοῦ κηδεστοῦ ἢ γένει προσήκοντα, ᾤχοντο ἀπιόντες. σπάνιον δὲ ἄνθρωπος ἢ οἰκείῳ δυστυχήσαντι, ἢ οἰκείᾳ κοινωνὸς σπουδῆς καὶ φροντίδος.

περὶ πιθήκου καὶ αἰλούρων. Κ. ζ.

Ἐν Αἰγύπτῳ πίθηκος, ὥς φησιν Εὔδημος, ἐδιώκετο· αἴλουροι δὲ ἦσαν οἱ διώκοντες. ἀνακράτος οὖν ἀποδιδράσκων ὥρμησεν ἐπί του δένδρου τινός· οἱ

nõ mortifero quidem, ſed ſanguinem mittenti, caperetur, reliqui non comprehenſi, id ipſum vt ſenſerunt, maximis ſaltibus ad portũ gregatim vnà cum catulis ſuis profecti, probè ſtudium ſuum captiuo nauarunt. Piſcatores igitur de ſuis periculis pertimeſcentes, captiuum deſeruerunt. Itaque Delphini natu maiores, tãquam ſocium quendam homines genere ſe contingentem, ſic triſtes pergebant illum comitari, & magno ſtudio ſubleuare: Quum vel homines ipſi, cum intimis & neceſſariis infelicibus ſuis ſtudium & curam perrarò communicare ſoliti ſint.

Quomodo Simia aduerſus Feles in arbore à ſummis ramorum cacuminibus pendens ſe tutam præſtiterit.

CAP. VII.

Quum Feles Simiam in Ægypto, vt refert Eudemus, inſequerentur: hęc autem omni neruorum cõtentione in fugam ſe impellens rectà conſcendiſſet

ſet in arborem: atque illæ ad eandem arborem aſcendiſſent (ad corticem enim adhæreſcentes ſurſum reptare ſciunt:) hæc ſanè, vt ſola à pluribus circumuenta, ex arboris trunco ad ramorum cacumina ſe vertens, diu multumq; ab iis extremis pependit. Illæ tum quòd eò accedere non quirent, ad aliam ſe conuerterunt venationem. Hæc autem ipſa ſtudioſè & diligenter ſe ex periculo ſeruauit: nec cuipiam alij, quàm ſibimet ipſi, ſalutis præmium debuit.

Quæ animalia vbi non ſint.

CAP. VIII.

Ariſtoteles auctor eſt, terram circa Aſtypalæam ſerpentibus aduerſariam eſſe, & ſimiliter *Rheneam muſtelis. Cornix in arcem Athenienſiũ nunquam conſcendit. Muli in Eleo agro non gignuntur, niſi mentiatur Herodotus.

δὲ καὶ αὐτοὶ συνέθεον ὡς ὤκιστα. ἔχονται γὰρ τοῦ φλοιοῦ, καὶ ἔστι καὶ τούτοις εἰς δένδρα ἐπιβατόν. ὁ δὲ ὡς ἡλίσκετο εἷς ὤν, καὶ ζῶντα ὑπὸ πολλῶν, ἐκπηδᾷ ἐκ τοῦ πρέμνου, καὶ κλάδου τινὸς ὑπερτιμίου καὶ μετεώρου λαμβάνεται ἄκρου ταῖς χερσὶ, καὶ ἐγκρατῶς εἴχετο οὐκ ἐπ' ὀλίγον. οἱ δὲ ἄγλυροι, ὡς ἐφικτὸν οὐκ ἦν αὐτοῖς ἔτι, ἐπ' ἄλλην θήραν κατέδραμον. ὁ δὲ κατὰ πολλὴν τὴν σπουδὴν διασώζετο, ἑαυτῷ ὀφείλων ὡς τὸ εἰκὸς, ζωάγρια.

Περὶ ζώων φυσικῶν ἀντιπαθειῶν.

Κεφ. η.

Ἀριστοτέλης ὄφεσιν ἐχθρὰν εἶναι τὴν Ἀστυπαλαιέων γῆν λέγει. καθάπερ καὶ τὴν Ῥήνειαν ταῖς γαλαῖς ὁ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἡμῖν. κορώνη δὲ ἐς τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν οὐκ ἐπιβατόν. ἡμιόνων δὲ Ἦλιν μητέρα οὐκ ἐρεῖς, ἢ τὸ λεχθὲν ψεῦδός ἐστι.

Περὶ

Περὶ τεττίγων Ῥηγίνων καὶ Λοκρῶν. Κεφ. θ.

Ῥηγίνοις καὶ Λοκροῖς ἐς τὴν γῆν τὴν ἀλλήλων παριέναι καὶ γεωργεῖν ἔνσπονδόν ἐστιν. οὐ μὴν ὁμολογοῦσι τέττιγες, οὐδὲ εἰς μίαν νοοῦσι καὶ τὴν αὐτὴν οἱ τέττιγες οἱ τῶνδε καὶ τῶνδε. ἐπεὶ τὸν μὲν Λοκρὸν ἐν Ῥηγίῳ σιγηλότερον ἕξεις· τὸν δὲ Ῥηγῖνον ἐν τοῖς Λοκροῖς ἀφωνότατον. καὶ τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης ἀμοιβαδὸν εἰς τὴν σιωπὴν ἀντιδόσεως, ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἄλλος, εἰ μὴ μάτην θρασύνοιτο. οἶδε δὲ ἡ Ῥηγίνοι καὶ Λοκροὶ μόνη ἡ φύσις. ποταμὸς οὖν τῆς τε Ῥηγίνων καὶ τῆς Λοκρίδος ἐστὶ μέσος, καὶ εἴργουσί γε οὐδὲ πλεθριαίῳ διαστήματι μέσῳ αἱ ὄχθαι· καὶ ὅμως οὐδέτεροι διαπέτονται αὐτόν. καὶ ἐν Κεφαλληνίᾳ ποταμός ἐστιν, ὃς μεταξὺ τῆς τε ἀγονίας τῶν τεττίγων,

* *Rheneam fortè Arnen Bœotiæ ciuitatem intelligit. nam Bœotiam muſtelis aduerſari Albertus Magnus ſcribit. ſunt autem Rhenes & Arnes ijdem Græcis.*

De Cicadis Rheginenſibus & Locrenſibus.

CAP. IX.

Rhegini & Locri pacem inter ſe habent, atque vtriſque ad alterorum agros accedere, & agricolationem exercere liberum eſt. Cicadæ tamen cum iis non ſentiunt. nam Locrenſes in Rhegino agro ſilent: Rheginæ viciſſim Locris mutæ ſunt. Huiuſce ſilentij nec ipſe cauſam, neq; quiſquam alius, niſi ad diſſerendum ſit temerè audax, intelligit: ſola natura nouit. Fluuij igitur etſi inter Rheginos & Locros medij ripæ non iugeris ſpatio diſtant, tamen neutræ tranſuolant Cicadæ. In Cephalenia fluuius eſt, qui inter Cicadarum ſterilitatem &

copiam medius interfluit.

De ſtudio Apum erga regẽ ſuum, quo etiam fugitiuum conſecuta reducunt.

CAP. X.

Regem ſuum Apes lenitudine imperij dulcem, & manſuetudine morum ſuauem, nullóque ſpiculo armatum, quum is defugiendo ipſas reliquit, acceſſunt, & fugitiuum à regno inſequũtur. ipſum autem ſagaciſſimè odorantur: ac nimirum ex ejus odore deprehenſum, ſuâ ſponte amantes & venerantes ipſius naturam, de fuga in regnum reducunt. Athenienſes de ciuitate Piſiſtratum expulerũt, atque principatu exuerunt. Dionyſium Syracuſani regno ejecerũt: Alij alios tyrannos iniquos, & regnandi artem, quæ humanitas & ſubditorum moderatio eſt, factitare neſcientes, ex tyrannide dejecerunt, & omnibus fortunis funditus euerterunt.

καὶ τῆς ἀγεννίας αἴτιος.

Περὶ πόθου τῶν μελιττῶν τοῦ εἰς τὸν βασιλέα. Κεφ. ι.

Τὸν βασιλέα αὐτῶν αἱ μέλιτται πρᾶον ὄντα καὶ ἥμερον καὶ ὁμοῦ τι καὶ ἄκεντρον, ὅταν αὐτὰς ἀπολίπῃ, μεταθέουσί τε καὶ διώκουσι φυγάδα τῆς ἀρχῆς ὄντα. ῥινηλατοῦσι δὲ αὐτὸν ἀπορρήτως, καὶ ἐκ τῆς ὀσμῆς τῆς περὶ αὐτὸν, αἱροῦσι καὶ ἐς τὴν βασιλείαν ἐπανάγουσιν, ἑκοῦσαί τε καὶ βουλόμεναι, τοῦ τρόπου ἀγάμεναι. Πεισίστρατον δὲ ἐξήλασαν Ἀθηναῖοι, καὶ Συρρακούσιοι Διονύσιον, καὶ ἄλλοι ἄλλους, τυράννους τε καὶ παρανόμους ὄντας, καὶ τέχνην βασιλικὴν ἀποδείξασθαι μὴ δυναμένους, ὅπερ οὖν φιλανθρωπία τε καὶ τῶν ὑπηκόων ἐστὶ προστασία.

Περὶ τοῦ βασιλέως τοῦ αὐτοῦ. Κεφ. ια.

Rurſus de earundem rege, & Apum republica, moribus.

Μέλει τῷ βασιλεῖ τῶν μελιττῶν κεκοσμημένα τὸ σμῆνος καὶ τὸν τρόπον τοῦτον. ταῖς μὲν προστάττει ὑδροφορεῖν, ταῖς δὲ ἔνδον κηρία διαπλάττειν, τὴν γε μὴν τρίτην μοῖραν ἐπὶ τὴν νομὴν προϊέναι. εἶτα μετὰ χρόνον ἀμείβουσι τὰ ἔργα ἐκ περιόδου. κάλλιστα δέ πως ἀποκριθεῖσαι, φιλοῦσιν οἰκουρεῖν αἱ πρεσβύταται. αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόχρη οἱ τούτων πεφροντικέναι, καὶ νομοθετεῖν ὅσα προεῖπον· κατὰ τοὺς μεγάλους ἄρχοντας, οὓς οἱ φιλόσοφοι φιλοῦσιν ὀνομάζειν πολιτικούς τε καὶ βασιλικοὺς τοὺς αὐτούς· τὰ δὲ ἄλλα ἡσυχάζει, καὶ τοῦ αὐτουργεῖν ἀφεῖται. ἐὰν δὲ ᾖ λῷον ταῖς μελίτταις μεταστῆναι, τηνικαῦτα καὶ ὁ ἄρχων ἀπαλλάττεται. καὶ ἐὰν μὲν ἔτι νέος ᾖ, ἡγεῖται, αἱ δὲ λοιπαὶ ἄγονται· ἐὰν δὲ πρεσβύτερος, φοράδην

ribus & ingenio.

CAP. XI.

Apũ Regi curæ eſt, modum aliis ſtatuere, ordinem afferre. alias enim aquari jubet, alias intus fauos fingere, extruere, expolire, ſuggerere: alias verò ad paſtiones proficiſci. Mutationẽ operarum & viciſſitudinem munerum faciunt: prouecta ætate probè ad id delectæ ſunt, vt domo ſe teneant. Rex ipſe ſatis habet illa curare quæ ante dixi, & leges ſancire, perindevt ſummi principes: quos philoſophi vel politicos, vel regios nominare ſolent. Cæterùm munerum operoſorũ immunitatem habens ab laborando quieſcit. Quòd ſi migratio potiùs ad vſum ſit, quàm manſio, tum Rex pergit emigrare. ac ſi ab ætate firmus ſit, antecedit examen dux ad proficiſcendum, reliquæ ejus ductu ſequũntur. Sin ætate affectus ſit, cæteris Apibus vehitur.

Signo dato ſomnum capiunt. quum tempus eſt ad quieté proficiſci, vna quæpiam à rege iubetur ſomni ſignificationem dare: quæ ſimul vt ad dormiendum ſignum ſuſtulit, ſtatim eæ ſomnum accipere pergũt. Quoad Rex viuit, tandiu examen pace fruitur, omniq; ordinũ perturbatione caret: Fuci ſuis cellis libenter ſe continent, ſeniores ſuum locum habent, natu minores ité ſuum. Et Rex ſeparatim à reliquis habitat, ſoboles quoque Apum ſeorſim. Excreméta in locum ſeparatum congeruntur. Rege extincto, omnia perturbantur, & funditus peruertuntur. Fuci in Apum cellis pariunt, atque ita miſcentur omnia, vt examen omnino deterius habeat. deniq;

ἔρχεται, κομίζουσαι αὐτὸν αἱ μέλιτται ἄλλαι. αἱ μέλιτται δὲ ὑπὸ συνθήματι εἰς ὕπνον τρέπονται. ὅταν γὰρ δοκεῖ καιρὸς εἶναι καθευδῆν, ὁ μὲν βασιλεὺς μίαν προστάττει ὑποσημῆναι καταδαρθάνειν. ἡ δὲ πεισθεῖσα τοῦτο ἐκήρυξεν, αἱ δὲ εἰς κοῖτον τρέπονται ἐντεῦθεν. πέως βομβοῦσαι ἕως ἂν περιέσιν ὁ βασιλεύς, εἰρήνη δ' εὐθηνεῖται τὸ σμῆνος, καὶ ἀταξία πᾶσα ἠφανίσθη. καὶ οἱ μὲν κηφῆνες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἀγαπητῶς κυττάροις ἡσυχάζουσιν· αἵ τε πρεσβύτεραι διαιτῶνται ἰδίᾳ, καὶ αἱ νέαι ἰδίᾳ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ βασιλεύς, καὶ αἱ χαδόνες ἐφ' ἑαυτῶν εἰσι. καὶ ἡ τροφή, καὶ αἱ ἄφοδοι χωρίς. ἐπειδὰν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπόληται, ἀταξίας τε καὶ ἀναρχίας μεστὰ πάντα, οἵ τε γὰρ κηφῆνες τοῖς τῶν μελιττῶν κυττάροις ἐντίκτουσι· τά τε λοιπὰ ἐν ἀλλήλοις φυρόμενα, εὐθηνεῖσθαι τὰ σμή-

νει τὸ λοιπὸν οὐκ ἐπιτρέπει. διαφθείρονται δὲ πολλοὶ τῇ ἐρημίᾳ ἄρχοντος. Βίον δὲ καθαρὸν ζῇ μέλιττα. καὶ ζῴου οὐκ ἂν οὐδενὸς πάσαιτό ποτε. καὶ οὐ δεῖται Πυθαγόρου συμβούλου οὐδὲ ἕν. ἀπόχρη δὲ ἄρα σῖτος αὐτῇ εἶναι τὰ ἄνθη. Ἔστι δὲ καὶ σωφροσύνην ἀκροτάτη· χλιδὴν γοῦν καὶ θρύψιν μεμίσηκε. καὶ τὸ μαρτύριον, τὸν χρισάμενον μύρῳ διώκει τε καὶ ἐλαύνει ὡς πολέμιον αὐτῆς δράσαντα. οἶδε δὲ καὶ τὸν προσελθόντα ἐξ ἀκολασίας τε καὶ ὁμιλίας τῆς πρός τινα, καὶ διώκει ἐκεῖνον οἷα δήπου ἔχθιστον. Καὶ ἀνδρείας δὲ εὖ ἥκουσι, καὶ ἄτρεπτοί εἰσι. οὐδὲ ἓν γοῦν ζῷον ἀποδιδράσκουσιν, οὐδὲ μὴν κάμνουσι, χωροῦσι δὲ ὁμόσε. καὶ πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας μηδὲ ἄρχοντας ἀδικεῖν, μηδὲ τῷ σμήνει προσιόντας κακούργως καὶ σὺν ἐπιβουλῇ, εἰρηναῖα αὐ-

τοῖς

regis defectione ac inopiâ pereunt. Purè & mundè viuunt Apes, nullius animalis carnes edũt: neque tamen ad hanc cautionem Pythagoræ admonitio iis opus eſt: ſatis habent floribus veſci. Et quũ maximè frugales ac temperantes ſint, libidinem & delicias odio perſequuntur: cujus rei teſtimonio eſt, quòd vnguento delibutum inſectantur, & tanquam hoſtem qui nefariũ quippiam admiſerit, exagitant: à cõplexu venereo recentem cognoſcunt, atque illum ſicut hoſtem inſequũtur. Fortibus nihil concedunt, neque ab animalium vllo refugiunt, neque timiditate cedunt quò minus aggrediantur. Cum iis qui ſibi moleſti non interueniunt, quique nec malitiosè nec dolosè alueos adeunt, pacem ſeruant, fœdereq;

deuinciuntur. Contrà inexpiabile bellũ cum interpellantibus & vexantibus gerunt. mellis populator in hoſtium numero locoq; ducitur. Veſpas acerrimè verberant. Eas aliquando equum juxta aluearia Ariſtoteles affirmat, non modò fortiſſimè inuaſiſſe, ſed etiam interemiſſe. Atq; inter ſe etiam nonnunquam contendunt, & potétiores vincunt debiliores. Eis nocent Rubetæ, & Ranæ lutariæ, Meropes, Hirundines, & Veſpæ. Ex his verò animalibus quodcunque Apes vicerit, Cadmeçam reportat victoriam. nam valdè afflictus, aculeis diſcedit victor. non enim animi robore minus quã aculeis armatæ ſunt. Mira etiam in eis prouidentia: quod vel ex

τῷ

τοῖς καὶ ἄσπονδά ἐστι πόλεμος δὲ ἀκήρυκτος, τὸ ᾀδόμενον τοῦτο, ἐπὶ τοὺς λυποῦντας ἐξάπτεται. καὶ ὅστις ἥκει κεραΐσων τὸ μέλι αὐτῶν, ἐς τοὺς ἐχθροὺς ἠρίθμηται οὗτος. παίουσι δὲ καὶ τοὺς σφῆκας κακῶς. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ ἵππῳ ποτὲ ἐντυχοῦσαι πρὸς τὸ σμῆνος, ἀπέκτειναν αὐτὸν, ἐπιθέμεναι κατὰ τὸ καρτερὸν αἱ μέλιτται † αὐτῷ ἵππῳ. ἤδη μέντοι καὶ πρὸς ἀλλήλας διαφέρονται· καὶ αἱ δυνατώτεραι κρατοῦσι τῶν ἡττόνων. κρατοῦσι δὲ ὡς ἀκούω αὐτῶν οἵτε φρῦνοι, καὶ οἱ ἐκ τῶν τελμάτων βάτραχοι, οἵτε μέροπες, καὶ αἱ χελιδόνες, πολλάκις γε μὴν καὶ οἱ σφῆκες. ὅστις δὲ τούτων ἐκράτησε, Καδμείαν ὥσγε εἰπεῖν, τὴν νίκην ἐνίκησε. παιόμενοι γὰρ καὶ κεντούμενοι κακῶς ἀπαλλάττουσιν. εἰσὶ γὰρ οὐ μεῖον τῷ θυμῷ ἢ καὶ τοῖς κέντροις ὡπλισμέναι. Οὐκ ἀμοιροῦσι δὲ οὐδὲ τῆς εἰς τὸ προμηθὲς σοφίας. καὶ Α-

ρις

ριστοτέλης τεκμηριοῖ λέγων· ἔστι δὲ τοιοῦτον. ἐλθοῦσαι αἱ μέλιτται ἐπί τι σμῆνος οὐκ οἰκεῖον, ἀλλ' ἕτερον, εἶτα τὸ μηδὲν σφίσι προσῆκον ἐκεράιζον μέλι. αἱ δὲ καὶ τοι συλώμεναι τὸν σφέτερον πόνον. ὅμως ἐνεκαρτέρουν ἡσυχῇ ἀτρεμοῦσαι· εἶτα μέντοι τὸ μέλλον ἐγκρατῶς ἐκαραδόκουν. ἐπεὶ δὲ ὁ μελιττουργὸς τὰς πολλὰς τῶν ἐχθρῶν ἀπέκτεινεν, αἱ ἔνδον καταγνοῦσαι ὅτι ἄρα δυνάμεναι ἀξιόπιστοι εἶναι πρὸς τὴν μάχην τὴν ἰσοπαλῆ, προελθοῦσαι κατημύναντο, καὶ δίκας ἀπῄτησαν ὑπὲρ ὧν ἐσυλήθησαν οὐδαμῶς μεμπτάς.

περὶ τῆς τῶν μελιττῶν φιλεργίας
Κεφ. ιβ.

Καὶ τοῦτο δὲ τῆς φιλεργίας τῶν μελιττῶν τὸ μαρτύριον. ἐν γοῦν τοῖς χειμεριωτάτοις τῶν χωρίων μετὰ Πλειάδων δυσμὰς εἰς ἰσημερίαν ἠρινὴν διατελοῦσιν οἰκουροῦσαί τε καὶ ἔνδον

hac Ariſtotelis narratione liquet. Apes (inquit) aliquando ad examen alienum profectas, mel inde populari cœpiſſe. Et quãquam quæ id confecerãt Apes ſuo priuarentur labore, ſuſtinuiſſe tamen & futurum injuriæ euentum patienter expectaſſe: donec plurimas prædonum apiarius qui ſuperuenerat interfeciſſet. Et quum jam ſe pugnæ & hoſtibus pares fore confiderent, progreſſæ vlciſci illas & depopulationis pœnas ab eis exigere non contemnendas cœperunt.

Quemadmodum Apes hyeme ex alueis non ſe mouent. c. XII.

Hoc quidem ipſum Apum ſedulitati & operoſo labori teſtimonio eſt, quòd ab occaſu Vergiliarum ad vernum æquinoctium in locis hyberno frigore infeſtiſſimis non ſe ab

alueis commouent: ſed tepôris deſiderio, & ſtrigoris fuga intus manent reliquo anni tempore ſegnitiam & otium odio habentes, diligentiſſimè & laborioſiſſimè operantur: nec quiſpiam extra hyemale tempus, ac morbum, videat Apem otiari.

μαλακιεῖ

De geometria Apum circa ſtructuram fauorum. Redundantibus alueis colonias ab eis mitti. Pluuias & ventos præſentiri. Crepitaculis ſonoris reuocari fugientes vel errantes.

CAP. XIII.

Geometriam, figurarũ pulchritudinem, fingẽdi elegantiã, ſine arte, ſine regulis, ſine circino, nempe figuras ſexangulas, & ſex laterum & æqualium angulorum Apes conficiunt. Quum autem ex ſobole alueus Apibus redundat, tanquam maximæ vrbes hominum multitudine redundantes, ſic illæ colonias

ἔνδον ἀτρεμοῦσι, ἀλέας πόθῳ καὶ φυγῇ ῥίγους αἱ μέλιτται. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον τοῦ ἔτους πάντα, ἀργίαν μὲν καὶ ἡσυχίαν μισοῦσι, καὶ καμεῖν εἰσιν ἀγαθαί. καὶ οὐκ ἄν ποτε ἴδοις βλακεύουσαν μέλιτταν τῆς ὥρας ἐκείνης, ἔξω ἐν ᾗ † μαλακιεῖ τὰ μέλη.

Περὶ τῆς τῶν μελιττῶν γεωμετρίας. κεφ. ιγ.

Γεωμετρίαν δὲ, καὶ κάλλη σχημάτων, καὶ ὡραίας πλάσεις αὐτῶν, ἄνευ τέχνης τε καὶ κανόνων, καὶ τοῦ καλουμένου ὑπὸ τῶν σοφῶν διαβήτου, τὸ κάλλιστον σχημάτων, ἑξάγωνόν τε καὶ ἑξάπλευρον καὶ ἰσογώνιον ἀποδείκνυνται αἱ μέλιτται. Ὅταν δὲ ἐπιγονὴ ᾖ, καὶ πληθύνεται μελίτταις τὸ σμῆνος, καὶ εἰς ἀποικίαν ἐκπέμπουσιν· ὥσπερ οὖν αἱ μέγισταί τε καὶ πολυανδρούμεναι

μένονται τῶν πόλεων. Οἶδε δὲ ἄρα ἡ μέλιττα καὶ ὑετοῦ ἀπειλοῦντος ἐπιδημίαν, καὶ σκληρὸν πνεῦμα ἐσόμενον. εἰ δὲ αὐτῇ παρὰ δόξαν γένοιτο τὸ τοῦ πνεύματος, ὄψει φέρουσαν λίθον ἑκάστην ἄκροις τοῖς ποσὶν, ἕρμα εἶναι[†] καὶ μὴ ἀνατρέπεσθαι. Ὅπερ δὲ ὁ θεῖος Πλάτων περὶ τῶν τεττίγων λέγει, καὶ τῆς ἐκείνων φιλῳδίας τε καὶ φιλομουσίας, τοῦτ' ἂν καὶ περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν χοροῦ εἴποι τις. ὅταν γοῦν σκιρτήσωσιν ἢ πλανηθῶσιν, ἐνταῦθα οἱ σμηνουργοὶ κροτοῦσι κρότον τινὰ ἐμμελῆ τε καὶ συμμελῆ· αἱ δὲ, ὡς ὑπὸ σειρῆνος ἕλκονται, καὶ μέντοι ὑποστρέφουσιν ἐς ἤθη τὰ οἰκεῖα αὖθις.

deducunt. Ingruentis pluuiæ & ventorum aduentum præſentiunt, quòd ſi ventus eis præter opinionem ingruerit, videbis ſingulas ſummis pedibus lapillum ferre, munimentum ne vento abripi aut euerti poſſint. Quũ in fugam ſe erumpunt, ſī & ab alueo aberrare cœperunt, tum apiarij crepitaculis ſonoris concinnè concrepant: eæ verò tanquam Sirenibus retrahuntur, atque adeò in conſueta domicilia reuolant: vt non minus eas cantus ac muſicæ ſtudioſas eſſe dicas, quàm illas apud Platonem cicadas.

Διάφορα ἔθη μυῶν τε καὶ σκορπίων. Κεφ. ιδ.

Ἐν τῇ Πάρῳ τῇ νήσῳ Ἀριστοτέλης λέγει μῦς εἶναι, καὶ μέντοι καὶ γῆν σιτεῖσθαι τινὰ σιδηρῖτιν. Ἀμύντας δὲ καὶ τοὺς ἐν Τερηδόνι,

De Muribus & Scorpijs peculiaris naturæ.

CAP. XIIII.

In *Paro inſula Ariſtoteles ait Mures ferrum vt è fodinis eruitur, exedere: & Amyntas in Babylonica Te- *Cypro, Ariſtotel. in Mirabilibus. alij Gyaro.*

redone Mures eodem cibo vti ait. In Cariæ Latmo dicuntur eſſe ſcorpij, qui indigenas mortiferâ percuſſione interimant: externos verò leniter mordeāt, quod quidem beneficium ipſos Ioui Hoſpitali debere conjecerim.

Veſpæ regno non tyrānide reguntur. c. XV.

Sub regnum & poteſtatem Veſpæ etiam ſubiiciuntur: non tamē ſicut homines tyrannide tenentur: cujus rei teſtimonio eſt, quòd ſine ſpiculo ſunt earum principes, & quanquam duplo majore corpore inter cæteras, & manſueti tamē ſunt, & qui neque volentes, neque inuiti moleſtiā exhibere poſſint. Reliquæ imperata eorum exequuntur, & in opere verſantur. Quis igitur non oderit in Sicilia Dionyſios, in Heraclea Clearchum, A-

δόνι, γῆ δέ ἐστιν αὕτη τῆς Βαβυλωνίας, τὴν αὐτὴν τροφὴν προσφέρεσθαι λέγει. Ἐν Λάτμῳ δὲ τῆς Καρίας ἀκούω σκορπίους εἶναι, οἵπερ οὖν τοὺς μὲν πολίτας σφίσι παίουσιν εἰς θάνατον, τοὺς δὲ ξένους ἡσυχῆ, καὶ ὅσον παρασκεῖν ὀδαξισμόν· ἐμοὶ δοκεῖ τοῦ ξενίου Διὸς τοῖς ἀφικνουμένοις τὸ δῶρον τοῦτο ἀποκρίναντος.

Ὅτι βασιλεύονται οἱ σφῆκες, καὶ οὐ τυραννοῦνται· εἶτα καὶ περὶ τῆς τῶν κεκεντρωμένων σφηκῶν κακίας. κ. ιε.

Βασιλεύονται δὲ ἄρα καὶ σφῆκες, ἀλλ' οὐ τυραννοῦνται ὡς ἄνθρωποι. καὶ τὸ μαρτύριον, ἄκεντροι καὶ οἵδε εἰσί. καὶ οἱ μὲν ὑπήκοοι, τὰ ἔργα πλάττειν αὐτοῖς νόμον ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄρχοντές εἰσι διπλοῖ μὲν τὸ μέγεθος, πρᾶοι δὲ, καὶ οἷοι μήτε ἑκόντες λυπεῖν μήτε ἄκοντες. τίς οὖν οὐκ ἂν μισήσῃ Διονυσίους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, καὶ Κλέαρ-

χον

-χον τὸν ἐν Ἡρακλείᾳ, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν τῶν Κασανδρέων λῃστῆρα, καὶ τὸν Λακεδαιμονίων λυμεῶνα τὸν Νάβιν; εἴ γε οἱ μὲν ἐθάῤῥουν τῷ ξίφει· τῷ δὲ ἀκέντρῳ καὶ τῇ πρᾳότητι οἱ τῶν σφηκῶν βασιλεῖς.

Περὶ σφηκῶν ἐν ἐχίδνῃ νεκρᾷ τὸ κέντρον φαρματτόντων.

Κεφ. ις.

Λέγονται δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κεκεντρωμένοι καὶ ἐκεῖνο δρᾷν. Ὅταν θεάσωνται νεκρὰν ἔχιδναν, οἱ δ' ἐμπίπτουσι καὶ φαρμάττουσι τὸ κέντρον. ὅθεν μοι δοκοῦσι μαθεῖν καὶ οἱ ἄνθρωποι μάθημα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀγαθόν. καὶ μέντοι καὶ μαρτυρεῖ γε ἐν Ὀδυσσείᾳ Ὅμηρος λέγων· φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. Καὶ νὴ Δία εἴ τι δεῖ τῷ περὶ Ἡρακλέους λόγῳ προσέχειν, ἐκεῖνος ἔβαψε τῷ τῆς ὕδρας ἰῷ τοὺς οἰστούς· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνοι τῇ βαφῇ.

pollodorum Caſſandrinorum prædonem, & Nabin Lacedæmoniorum perniciem? Siquidem hi gladiorum confidentia regnarunt. Reges verò Veſparum, ſine aculeo manſuetudine nituntur. Κασσανδρέων

De Veſpis in cadauere Viperæ aculeum ſuum veneno imbuentibus.

CAP. XVI.

Aculeatæ Veſpæ hoc etiam facere dicuntur. In Viperam quam mortuam perſpexerint inuolantes, veneno aculeum imbuunt: vnde mihi homines diſciplinam, non eam quidem bonam, veneno inficiédi ſagittas hauſiſſe videntur: cujus in Odyſſea Homerus meminit his verbis: Pharmaca mortiferas quærens ex ære ſagittas Vt lineret. Ac ſanè Hercules vt Hydræ veneno jacula tinxit, ſic Veſpæ viperinâ acer-

bitate aculeos inficiũt.

De Muſcis circa Piſam, quæ Olympiorum tempore auolant. c. XVII.

Muſca etiam ſilentio nobis prætereunda & contemnenda non γ. μὴ eſt, ipſa quoque naturę opus. Muſcæ Piſatides eo tẽpore quo Olympia feſtum celebratur, veluti inducias cum incolis ſimul & peregrinis paciſci videntur. Mirum inter tot ſacrificia & ſanguinis paſſim fluentis copiam, & carnes ſuſpenſas, illas abeſſe velle, ac ſponte vltra Alpheũ flumen diſcedere. Diſcedunt & mulieres, ſed lege & imperio: Muſcæ vltrò, in eo mulieribus temperantia ſuperiores & præferẽdæ. Soluto jam

τὰ κέντρα ἐπιθήγουσιν.

Περὶ Πισατίδων μυιῶν. Κεφ. ιζ.

Ἔστω δέ τι καὶ τῇ μυίᾳ παρ' ἡμῶν γέρας, καὶ εἰκότως † εἰ μὴ ἀμφισβητεῖ τῆς μνήμης τῆς ἐνταῦθα. φύσεως γάρ τι καὶ ἐκείνη πλάσμα ἐστίν. αἱ μυῖαι αἱ Πισάτιδες, κατὰ τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν, ὡς ἂν εἴποις, σπένδονται καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. ἱερείων γοῦν καταθυομένων τοσούτων, καὶ αἵματος ἐκχεομένου, καὶ κρεμαμένων κρεῶν, αἱ δὲ ἀφανίζονται ἑκοῦσαι, καὶ τὸν Ἀλφειὸν περαιοῦνται ἐς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην. καὶ ἐοίκασι τῶν γυναικῶν τῶν ἐπιχωρίων διαλλάττειν οὐδὲ ὀλίγον, εἰ μὴ ἄρα τι ἐγκρατέστεραι αἱ μυῖαι ἐκεῖναι τῶν γυναικῶν ὁμολογοῦνται τοῖς ἔργοις. τὰς μὲν γὰρ ὁ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς κατ' αὐτὴν σωφροσύνης νόμος ἐλαύνει, τὰς γυναῖκας· αἱ μυῖαι δὲ ἑκοῦσαι τοῖς ἱεροῖς ἀφίστανται. καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱερουργίαις καὶ παρὰ τὸν τῶν ἄθλων χρόνον τὸν νενομισμένον ἑκοῦσαι ἀπαλλάττονται· λυθέντος δ' ἀγῶνος, αἱ δὲ ἐπιδημοῦσιν,

ὥσπερ

ἀσφαλῶς καθόδου τυχοῦσαι ψηφίσματι φυγάδες. εἶτα ἐπιῤῥέουσιν εἰς τὴν Ἤλιν αἱ μυῖαι αὖθις ὡς αἱ γυναῖκες.

περὶ ὀρφοῦ τοῦ ἰχθύος.
Κεφ. ιη.

Ὁ ὀρφὸς θαλάττιον ζῶόν ἐστι, καὶ εἰ ἕλοις καὶ ἀνατέμοις, οὐκ ἂν ἴδοις τεθνεῶτα παραχρῆμα αὐτόν, ἀλλ' ἐπιλαμβάνεται τῆς κινήσεως οὐκ ἐπ' ὀλίγον. διὰ χειμῶνος δὲ ἐν τοῖς φωλεοῖς οἰκουρῶν χαίρει. διατριβαὶ δὲ ἄγαν αἱ πρὸς τῇ γῇ μᾶλλον φίλαι αὐτῷ.

περὶ λύκου. Κ. ιθ.

Λύκος ὁμόσε ταύρῳ χωρεῖν, καὶ ἰέναι οἱ κατὰ πρόσωπον ἥκιστός ἐστι. καὶ εἰκότως. δέδοικε δὲ τὰ κέρατα, καὶ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν ἐκνεύει. καὶ ὡς ἐξ εὐθείας οἱ μαχεσόμενος ἀπειλεῖ, οὐ μὴν δρᾷ τοῦτο. ἀλλ' ἀσφαλῶς ἐπιθησόμενος ὑποφαίνει, εἶτα μέντοι προσπεσόντος, ὅδε ἐ-

feſto reuertuntur, tanquam decreto aliquo exules reuocatæ. itaq; cum mulieribus in Elidem & Muſcæ redeũt.

De Orphi piſcis viuacitate, & locis ac latibulis eius.

CAP. XVIII.

Orphum piſcem marinum ſi poſtquam ceperis, diſſeces, ſtatim non moritur, ſed mótum non parum diu retinet. Hyberno tempore in ſpeluncis ſe tenet. ad continentem libenter commoratur, quòd magis litoralis ſit, quàm pelagius.

De pugna Lupi contra Taurum. C. XIX.

Contra Taurum Lupus ire, & ſimul cum à frõte ideò adoriri non audet, quòd & cornua extimeſcat, & eorum robur mucronatum declinare ſtudeat Quãobrem primùm velut rectâ viâ contra eum pugnaturus eſſet, præ ſe gerit minas, & illius oculis ſeſe crebrò inculcat: deinde ſe retor-

quens in dorſum inſilit, & verò acerrimè ad ejus perniciem incumbit, atque cum naturæ aſtutia, ſuam infirmitatem compenſans, ipſum expugnat.

De Aſello marino.

CAP. XX.

Aſellum marinum cor in ventre habere, his in rebus peritiſſimi tradunt.

De Pauonis ſuperbia & oſtentatione; quodq; Athenis olim rarus & ſpectaculo fuerit, vt Alexandro in India admirationi, & quod Hortenſius Romæ primus Pauonem in cœna appoſuerit.

CAP. XXI.

Non modò Pauo ſe non ignorat ex auibus formoſiſſimum eſſe, verùm etiam vbi formæ ipſius ſita ſit pulchritudo, præclarè tenet: atque eâ elatus & ceruiculam jactat, & ex pennis, quæ ei non mediocre ornamentum afferunt, maximos ſpiritus ſumit: his & ſpectatoribus metum inijcit, & æſtiuo tempore natiuum & non accerſitum

αὐτὸν ἐξελίξας, ἐς τὰ νῶτα ἀνέθορε. καὶ ἐγκρατῶς ἔχεται τοῦ θηρὸς ὁ θὴρ ὁ ἀντίπαλος, καὶ κατισχύει αὐτοῦ σοφίᾳ φυσικῇ τὸ ἐνδέον ἀνακτώμενος ὁ λύκος.

Περὶ ὄνου θαλαττίου. Κ. κ.

Ὄνος ὁ θαλάττιος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν ἔλαχεν ἔχειν, ὡς οἱ δεινότατοι αὐτὰ ὁμολογοῦσιν ἡμῖν, καὶ διδάσκουσιν.

Περὶ ταῶνος. Κ. κα.

Ὁ ταὼς οἶδεν ὀρνίθων ὡραιότατος ὤν, καὶ ἔνθα οἱ τὸ κάλλος κάθηται, καὶ τοῦτο οἶδε, καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, καὶ σοβαρός ἐστι, καὶ θαρρεῖ τοῖς πτεροῖς, ἃ προξενεῖ αὐτῷ καὶ κόσμον παρατίθησι, καὶ πρὸς τοὺς ἔξωθεν φόβον ἀποστέλλει· καὶ ἐν ὥρᾳ θερείᾳ σκέπην οἴκοθεν, καὶ οὐκ ἐπίκτητον, οὐδὲ ὀθνείαν πο-

ῥέχεται. ἐὰν γοῦν φοβῆσαι θελήσῃ τινὰ, ἐγείρας τὰ οὐραῖα, εἶτα διεσείσατο καὶ ἀποστέλλει ἦχον, καὶ ἔδδισαν οἱ παρεστῶτες ὡς ὁπλίτου τὸν ἐκ τῶν ὅπλων πεφοβημένοι δοῦπον. ἀνατείνεται δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπινεύει σοβαρώτατα, ὡσπεροῦν ἐπισείων τριλοφίαν. Δεηθεὶς γε μὴν ψυχάσαι τὰ πτερὰ ἐγείρει, καὶ ἐς τοὔμπροσθεν ἐπικλίνας, συμφυῆ σκιὰν ἀποδείκνυται τοῦ ἰδίου σώματος, τὴν αἴγλην τὴν ἐκ τοῦ ἀκτῖνος ἀποστέγων. εἰ δὲ εἴη καὶ ἄνεμος κατόπιν, ἡσυχῆ διίστησι τὰ πτερά. καὶ τὸ πνεῦμα διαρρέον, αὔρας αἱ μαλακὰς καὶ ἡδίστας ἐπιπνέον, ἀναψύχειν τὸν ὄρνιν δίδωσιν. Ἐπαινεθεὶς δὲ αἰσθάνεται· καὶ ὡσπεροῦν ἢ παῖς καλὸς, ἢ ὡραία γυνὴ τὸ μάλιστα πλεονεκτοῦν τοῦ σώματος

tú habet tegmentum. Quòd ſi quem velit exterrere, caudæ pennas primùm explicat: deinde ad iniiciendum terrorem his veluti armis ſuis miles quiſpiã concrepat. Capite etiã elato ſuperbè nutat, velut triplici criſtâ ornatam quatiens galeã. Quum refrigeratio ei neceſſaria eſt, tum paſſis pennis & in anteriorẽ partem reflexis, ex ſeſe corpus ſuum opacans, caloris vim frangit, & propulſat. Si retro atque à tergo vẽtus flat, alas paulatim pandit, ſic ventus interſpirans auras & molles & ſuaues ei afflat, vnde is refrigeratur. Quòd ſi laudatur tanquam formoſus puer aut mulier pulchra, quâ corporis parte excelluerit, illam oſtentat, ſic is ipſe pennas ornatè & ordine erigit, vt vel florido prato, vel

εἰς ὥραν ἐπιδείκνυσιν. οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος τὰ πτερὰ ἐν κόσμῳ, καὶ κατὰ στοῖχον ὀρθοῖ, καὶ ἔοικεν αὐ-

pulcherrimæ picturæ colorum varietate ſimilis eſſe videatur. Et quanto ſui oſtentandi ſtudio teneatur abundè demonſtrat, dum ſpectatorem conſpectu ſuo expleri facilè patitur:& quaquauerſus conchatam caudam intorquens, gemmatiorem variamq; magis quàm ſint Medorum Perſarúmve veſtes, ſuã ſtolam ambitioſè admodum & elatè oſtentat. Ex Barbaris ad Græcos exportatus eſſe dicitur. Primùm autem longo temporis interuallo ratus: deinde ſtudioſis elegantiæ & pulchritudinis, pretio ſpectatus fuit Athenis: vbi ſingulis menſium calendis & viros & mulieres admittentes ad hujuſmodi ſpectaculum ex eo quæſtũ fecerũt: atq;, vt in oratione contra Eraſiſtratum Antiphon inquit, marem & fœminam

θηρῷ λειμῶνι, ἢ γραφῇ
πεποικιλμένῃ πολυχροίᾳ
τῇ τῶν φαρμάκων. καὶ ἰ-
σχυρῶς περιέχεται ζωγρά-
φοις εἰκάσαι τῆς φύσεως
τὸ ἴδιον. καὶ ὅπως ἔχει τ
εἰς τὴν ἐπίδειξιν ἀφθονί-
ας παρίστησιν. ἐᾷ γὰρ ἐμ-
πλησθῆναι τῆς θέας τῆς πα-
ρεστῶτας, καὶ ἑαυτὸν περιά-
γει, δεικνὺς φιλοτίμως
τῆς πτεράσεως πολύμορφ
φον, ὑπὲρ τὴν τῶν Μήδω
ἐσθῆτα, καὶ τὰ Περσῶν πο
κίλματα τὴν ἑαυτοῦ στο
λὴν ἐπιδεικνύμενος ἐκεῖ
νός γε σοβαρώτατα. Λέγε-
ται δὲ ἐκ βαρβάρων ε
Ἕλληνας κομισθῆναι· κα
χρόνου πολλοῦ σπάνιος ὢ
εἶτα ἐδείκνυτο τῶν ἀνθρώ
πων τοῖς φιλοκάλοις μ
σθοῦ. Καὶ Ἀθήνησί γε ταῖ
νουμηνίαις ἐδέχοντο καὶ ἄ
δρας καὶ γυναῖκας ἐ
τὴν ἱστορίαν αὐτῶν· κα
τὴν θέαν πρόσοδον εἶχο
ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄρρενα κ
τὴν θήλειαν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τ

περ

πρὸς Ἐρασίστρατον λόγῳ φησί. δεῖ δὲ καὶ διπλῆς οἰκίας τῇ τροφῇ αὐτῶν, καὶ φρουρῶν τε καὶ μελεδωνῶν. Ὀρτήσιος δὲ ὁ Ῥωμαῖος καταθύσας ἐπὶ δείπνῳ ταὼν, πρῶτος ἐκρίθη. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐν Ἰνδοῖς ἰδὼν τούσδε τοὺς ὄρνιθας, ἐξεπλάγη, καὶ τοῦ κάλλους θαυμάσας, ἠπείλησε τῷ καταθύσαντι ταὼν ἀπειλὰς βαρυτάτας.

Περὶ μυῶν. Κ. κβ.

Εἰς τοὺς ψυκτῆρας ὅταν οἱ μῦες ἐμπέσωσιν, ἀνανεῦσαι καὶ ἀνελθεῖν οὐ δυνάμενοι, τῶν ἀλλήλων οὐρὰς ἐνδακόντες, εἶτα ἐφέλκουσι τὸν δεύτερον ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον. Οὕτω μὲν δὴ καὶ τούτους ἀλλήλοις συμμαχεῖν καὶ ἐπικουρεῖν ἡ σοφωτάτη φύσις ἐξεπαίδευσεν.

Περὶ κροκοδείλων. Κ. κγ.

mille drachmis æſtimarunt. Vt nutriantur, cellâ duplici opus eſt, & cuſtodibus & curatoribus. Hortéſius homo Romanus cœnam primus Romæ auguralem cũ Pauone dedit. Alexander Macedo eiuſmodi aues apud Indos videns, earum admiratione commotus, in eos qui has occiderent, grauem pœnam conſtituit.

De Muribus, quomodo in aquatile vas delapſi caudis inter ſe mordicus apprehenſis, euadant.

CAP. XXII.

Quum Mures in aquatile vas delapſi aſcendere non queunt, mutuas inter ſe caudas mordicus tenentes, ſeſe ſubtrahunt, ſecundum quidẽ primus, tertium ſecundus. ſic enim eos mutuas inter ſe operas ſapientiſſima natura ponere docuit.

Quomodo Crocodili aquam de Nilo haurientes insidiosè inuadant.

CAP. XXIII.

Ad hanc rationem de Nilo aquam hauriẽtibus Crocodili abſtruſas inſidias inſtruunt. Per virgulta quibus ſunt tecti & intuentur, & ſubter ea ipſa natãt. & ſic operti aquatores qui cum vrnis aut aliis vaſis aduenerint, confeſtim ex virgultorum latebris erumpentes, & ad ripam proſilientes, aggrediuntur: eosq́, violento raptu interceptos deuorant. quod quidem ipſum Crocodilorum malitiam & fraudem facilè oſtendit.

Nullam autem timere ſibi à Canibus præter Otidem, cui propter corporis molem volatus humilis. c. XXIIII.

Lepus & Vulpes Canũ metu exhorreſcunt, Canes etiam Leonem è frutetis excitant, & in ſe conuertunt. Cervos item inſequuntur. Verùm auis nulla non canem ſecurè paruifa-

ϗ forte addendum.

Ἐκλογίζονται οἱ κροκόδ
λοι τοὺς ἀθροιζομένους
τοῦ Νείλου, τὸν τρόπον
τον. Φρύγανα ἑαυτοῖ
περιβάλλοντες, καὶ δι'
τῶν ἐμβλέποντες, εἶ
περιέχουσι τοῖς φρυγανοῖ
οἱ δὲ ἀφικνούμενοι κε
μια, ἢ κάλπεις, ἢ τρο
κομίζοντες εἶτα ἀρυο
νους αὐτοὺς ὑπεκδύ
τῶν φρυγανῶν, καὶ τ
χθῃ ἐπαναπηδή
τες, ἁρπαγῇ βιαιοτ
συλλαβόντες ἔχουσι
πνον. Κακίας δὴ καὶ π
νουργίας κροκοδείλων
φυοῦς, εἴρηταί μοι ταῦ
ταῦτα.

Περὶ κυνῶν καὶ ὠτίδος. Κεφ. κδ.

Λαγῶς δέδοικε κύ
καὶ μέντοι καὶ ἀλώπ
καί που συνεγείρουσι
τῆς λόχμης αἱ αὐταὶ τὴ
λακῇ, καὶ λέοντα ἐπιστ
φουσι, καὶ ἔλαφον διώ
σιν. ὀρνίθων δὲ οὐδὲ εἷς
ρων πτοεῖται κυνὸς, ἀλλ' αὐτοῖς παρ' αὐτῶν

α

ἄσπονδά ἐστιν. μόνη δὲ ἡ ὠτὶς πέφρικε κύνας. τὸ αἴτιον, βαρεῖαί τε εἰσι, καὶ σαρκῶν ὄγκον περιφέρουσιν. οὔκουν αὐτὰς αἴρει τε καὶ ἐλαφρίζει τὰ πτερὰ ῥᾳδίως· καὶ διὰ τοῦτο ταπειναὶ πέτονται, καὶ κάτω περὶ γῆν. βρίθοντος τοῦ ὄγκου αὐτάς· αἱροῦνται δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν πολλάκις· ὅπερ ἑαυταῖς συνειδυῖαι ὅταν ἀκούσωσιν ὑλακῆς, ἐς τοὺς θάμνους καὶ τὰ ἕλη καταθέουσι, προβαλλόμεναι ἑαυτῶν ταῦτα, καὶ ῥυόμεναι σφᾶς ἐκ τοῦ παρόντος, καὶ μάλα εὐπόρως.

Περὶ ἀρνῶν. Κεφ. κε.

Ὀψὲ τοὺς γειναμένους ἄνθρωπος γνωρίζειν ἄρχεται. διδασκόμενος, καὶ οἱονεὶ καταδόμενος εἰς πατέρα ὁρᾶν, καὶ μητέρα ἀσπάζεσθαι, καὶ οἰκείοις προσμειδιᾶν. οἱ δὲ ἄρνες περὶ τὰς μητέρας πηδῶ-

cit. Vnam Otidem excipio, quæ propter corporis ſui grauitatem & tarditatem, canem perhorreſcit. Eam enim pōderoſã corporis mole conſtrictam alæ nō facilè alleuant: idcircóque demiſſo atque humili volatu vtitur, quia pondere deprimitur. Ex eo fit, vt nonnunquam à canibus capiatur. Itaque conſcientia ſuę humilitatis perculſa, ſimulac canes latrãtes audiuerit, in dumeta aut paludes excurſione ſe impellit, quibus & protegatur, & ab inſtanti periculo ſeruetur.

Agnos mox natos matrē agnoſcere & amare.

CAP. XXV.

Serò admodum ſuos parentes homo cognoſcere incipit: quum tamen intueri in patrem, complecti matrem, arridere domeſticis doceatur, atq; ejus etiam oculis, ac animo nomen paternum crebrò inculcetur, & decantatum habeat. Agni verò, ſimul vt ſunt in lucem

deuinciuntur. Contrà inexpiabile bellũ cum interpellantibus & vexantibus gerunt. mellis populator in hoſtium numero locoq; ducitur. Veſpas acerrimè verberant. Eas aliquando equum juxta aluearia Ariſtoteles affirmat, non modò fortiſſimè inuaſiſſe, ſed etiam interemiſſe. Atq; inter ſe etiam nonnunquam contendunt, & potétiores vincunt debiliores. Eis nocent Rubetæ, & Ranæ lutariæ, Meropes, Hirundines, & Veſpæ. Ex his verò animalibus quodcunque Apes vicerit, Cadmęam reportat victoriam. nam valdè afflictus, aculeis diſcedit victor. non enim animi robore minus quã aculeis armatæ ſunt. Mira etiam in eis prouidentia: quod vel ex

τοῖς καὶ ἄσπονδά ἐστι πόλεμος δὲ ἀκήρυκτος, τὸ ᾀδόμενον τοῦτο, ἐπὶ τοὺς λυποῦντας ἐξάπτεται. καὶ ὅστις ἦκε κεραΐσων τὸ μέλι αὐτῶν, ἐς τοὺς ἐχθροὺς ἠρίθμηται οὗτος. παίουσι δὲ καὶ τοὺς σφῆκας κακῶς. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ ἵππῳ ποτὲ ἐντυχοῦσαι πρὸς τὸ σμῆνος, ἀπέκτειναν αὐτὸν, ἐπιθέμεναι κατὰ τὸ καρτερὸν αἱ μέλιτται τῷ αὐτῷ ἵππῳ. ἤδη μέντοι καὶ πρὸς ἀλλήλας διαφέρονται· καὶ αἱ δυνατώτεραι κρατοῦσι τῶν ἡττόνων. κρατοῦσι δὲ ὡς ἀκούω αὐτῶν οἵ τε φρῦνοι, καὶ οἱ ἐκ τῶν τελμάτων βάτραχοι, οἵ τε μέροπες, καὶ αἱ χελιδόνες, πολλάκις γε μὴν καὶ οἱ σφῆκες. ἥτις δὲ τούτων ἐκράτησε, Καδμείαν ὥσγε εἰπεῖν, τὴν νίκην ἐνίκησε. παιόμενοι γὰρ καὶ κεντούμενοι κακῶς ἀπαλλάττουσιν. εἰσὶ γὰρ οὐ μεῖον τῷ θυμῷ ἢ καὶ τοῖς κέντροις ὡπλισμέναι. Οὐκ ἀμοιροῦσι δὲ οὐδὲ τῆς εἰς τὸ προμηθὲς σοφίας. καὶ Α-

τῷ

ρις

ριστοτέλης τεκμήριον λέ-
γων· ἔστι δὲ τοιοῦτον. ἐλθοῦ-
σαι αἱ μέλιτται ἐπί τι σμῆ-
νος οὐκ οἰκεῖον, ἀλλ' ἕτε-
ρον, ἔπειτα τὸ μηδὲν σφίσι
προσῆκον ἐκεράιζον μέλι.
αἱ δὲ καίτοι συλώμεναι τὸν
σφέτερον πόνον. ὅμως ἐ-
νεκαρτέρουν ἡσυχῇ ἀτρε-
μοῦσαι· εἶτα μέντοι τὸ μέλ-
λον ἐγκρατῶς ἐκαραδό-
κουν. ἐπεὶ δὲ ὁ μελιττουργὸς
τὰς πολλὰς τῶν ἐχθρῶν ἀ-
πέκτεινεν, αἱ ἔνδον κατα-
γνοῦσαι ὅτι ἄρα δύνανται
ἀξιόπιστοι εἶναι πρὸς τὴν
μάχην τὴν ἰσοπαλῆ,
προελθοῦσαι κατημύναν-
το, καὶ δίκας ἀπῄτησαν ὑ-
πὲρ ὧν ἐσυλήθησαν οὐδα-
μῶς μεμπτάς.

περὶ τῆς τῶν μελιττῶν φιλεργίας
Κεφ. ιβ.

Καὶ τοῦτο δὲ τῆς φιλερ-
γίας τῶν μελιττῶν τὸ μαρ-
τύριον. ἐν γοῦν τοῖς χει-
μεριωτάτοις τῶν χωρίων
μετὰ Πλειάδων δυσμὰς εἰς
ἰσημερίαν ἠρινὴν διαπλοῦσιν οἰκουροῦσαί τε καὶ
ἔνδον

hac Ariſtotelis narra-
tione liquet. Apes (in-
quit) aliquando ad ex-
amen alienum profe-
ctas, mel inde popula-
ri cœpiſſe. Et quâquam
quæ id confecerât A-
pes ſuo priuarentur la-
bore, ſuſtinuiſſe tamen
& futurum injuriæ e-
uentum patienter ex-
pectaſſe: donec pluri-
mas prædonum apia-
rius qui ſuperuenerat
interfeciſſet. Et quum
jam ſo pugnæ & hoſti-
bus pares fore confi-
derent, progreſſæ vlci-
ſci illas & depopulatio
nis pœnas ab eis exi-
gere non contemnen-
das cœperunt.

*Quemadmodum Apes
hyeme ex alueis non ſe
mouent.* c. XII.

Hoc quidem ipſum
Apum ſedulitati & o-
peroſo labori teſtimo-
nio eſt, quòd ab occa-
ſu Vergiliarum ad ver-
num æquinoctium in
locis hyberno frigore
infeſtiſſimis non ſe ab

alueis commouent: ſed tepôris deſiderio, & frigoris fuga intus manent reliquo anni tempore ſegnitiam & otium odio habentes, diligentiſſimè & laborioſiſſimè operantur: nec quiſpiam extra hyemale tempus, ac morbum, videat Apem otiari.

μαλακιεῖ

De geometria Apum circa ſtructuram fauorum. Redundantibus alueis colonias ab eis mitti. Pluuias & ventos præſentiri. Crepitaculis ſonoris reuocari fugientes vel errantes.

CAP. XIII.

Geometriam, figurarũ pulchritudinem, fingẽdi elegantiã, ſine arte, ſine regulis, ſine circino, nempe figuras ſexangulas, & ſex laterum & æqualium angulorum Apes conficiunt. Quum autem ex ſobole alueus Apibus redundat, tanquam maximæ vrbes hominum multitudine redundantes, ſic illæ colonias

ἔνδον ἀτρεμοῦσι, ἀλέας πόθῳ καὶ φυγῇ ῥίγους αἱ μέλιτται. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον τοῦ ἔτους παῦλαν, ἀργίαν μὲν καὶ ἡσυχίαν μισοῦσι, καὶ καμεῖν εἰσιν ἀγαθαί. καὶ οὐκ ἄν ποτε ἴδοις βλακεύουσαν μέλιτταν τῆς ὥρας ἐκείνης, ἔξω ἐν ᾗ † μαλακιεῖ τὰ μέλη.

Περὶ τῆς τῶν μελιττῶν γεωμετρίας. Κεφ. ιγ.

Γεωμετρίαν δὲ, καὶ κάλλη σχημάτων, καὶ ὡραίας πλάσεις αὐτῶν, ἄνευ τέχνης τε καὶ κανόνων, καὶ τοῦ καλουμένου ὑπὸ τῶν σοφῶν διαβήτου, τὸ κάλλιστον σχημάτων, ἑξάγωνόν τε καὶ ἑξάπλευρον καὶ ἰσογώνιον ἀποδείκνυνται αἱ μέλιτται. Ὅταν δὲ ἐπιγονὴ ᾖ, καὶ πληθύνεται μελίτταις τὸ σμῆνος, καὶ εἰς ἀποικίαν ἐκπέμπουσιν· ὥσπερ οὖν αἱ μέγισταί τε καὶ πολυανδρούμεναι

μέμνηνται τῶν πόλεων. Οἶδε δὲ ἄρα ἡ μέλιττα καὶ ὑετοῦ ἀπειλοῦντος ἐπιδημίαν, καὶ σκληρὸν πνεῦμα ἐσόμενον. εἰ δὲ αὐτῇ παρὰ δόξαν γένοιτο τὸ τοῦ πνεύματος, ὄψει φέρουσαν λίθον ἑκάστην ἄκροις τοῖς ποσὶν, ἕρμα εἶναί οἱ καὶ μὴ ἀνατρέπεσθαι. Ὅπερ δὲ ὁ θεῖος Πλάτων περὶ τῶν τεττίγων λέγει, καὶ τὴν ἐκείνων φιλῳδίας τε καὶ φιλομουσίας, τοῦτ' ἂν καὶ περὶ τοῦ τῶν μελιττῶν χοροῦ εἴποι τις· ὅταν γοῦν σκιρτήσωσιν ἢ πλανηθῶσιν, ἐνταῦθα οἱ σμηνουργοὶ κροτοῦσι κρότον τινὰ ἐμμελῆ τε καὶ συμμελῆ· αἱ δὲ, ὡς ὑπὸ σειρῆνος ἕλκονται, καὶ μέντοι ὑποστρέφουσιν ἐς ἤθη τὰ οἰκεῖα αὖθις.

deducunt. Ingruentis pluuiæ & ventorum aduentum præſentiunt. quòd ſi ventus eis præter opinionem ingruerit, videbis ſingulas ſummis pedibus lapillum ferre, munimentum ne vento abripi aut euerti poſſint. Quũ in fugam ſe erumpunt, & ab alueo aberrare cœperunt, tum apiarij crepitaculis ſonoris concinnè concrepant: eæ verò tanquam Sirenibus retrahuntur, atque adeò in conſueta domicilia reuolant: vt non minus eas cantus ac muſicæ ſtudioſas eſſe dicas, quàm illas apud Platonem cicadas.

Διάφορα ἔθη μυῶν τε καὶ σκορπίων. Κεφ. ιδ.

Ἐν τῇ Πάρῳ τῇ νήσῳ Ἀριστοτέλης λέγει μῦς εἶναι, καὶ μέντοι καὶ γῆν σιτεῖσθαι τὴν σιδηρῖτιν. Ἀμύντας δὲ καὶ τοὺς ἐν Τερηδόνι,

De Muribus & Scorpijs peculiaris natura.

CAP. XIIII.

In *Paro inſula Ariſtoteles ait Mures ferrum vt è fodinis eruitur, exedere: & Amyntas in Babylonica Te- *Cypro, Ariſtotel. in Mirabilibus. alij Gyaro.*

redone Mures eodem cibo vti ait. In Cariæ Latmo dicuntur eſſe ſcorpij, qui indigenas mortiferâ percuſſione interimant : externos verò leniter mordeãt, quod quidem beneficium ipſos Ioui Hoſpitali debere conjecerim.

Veſpæ regno non tyrãnide reguntur. c. xv.

Sub regnum & poteſtatem Veſpæ etiam ſubiiciuntur: non tamẽ ſicut homines tyrannide tenentur : cujus rei teſtimonio eſt, quòd ſine ſpiculo ſunt earum principes, & quanquam duplo majore corpore inter cæteras, & manſueti tamẽ ſunt, & qui neque volentes, neque inuiti moleſtiã exhibere poſſint. Reliquæ imperata eorum exequuntur, & in opere verſantur. Quis igitur non oderit in Sicilia Dionyſios, in Heraclea Clearchum, A-

δόνι, γῆ δέ ἐστιν αὕτη τῆς Βαβυλωνίας, τὴν αὐτὴν τροφὴν προσφέρεσθαι λέγει. Ἐν Λάτμῳ δὲ τῆς Καρίας ἀκούω σκορπίους εἶναι, οἵπερ οὖν τοὺς μὲν πολίτας σφίσι παίουσιν εἰς θάνατον, τοὺς δὲ ξένους ἡσυχῆ, καὶ ὅσον παρασχεῖν ὀδαξισμόν· ἐμοὶ δοκεῖ τοῦ ξενίου Διὸς τοῖς ἀφικνουμένοις τὸ δῶρον τοῦτο ἀποκρίναντος.

Ὅτι βασιλεύονται οἱ σφῆκες, καὶ οὐ τυραννοῦνται· εἶτα καὶ περὶ τῆς τῶν κεκεντρωμένων σφηκῶν κακίας. κ. ιε.

Βασιλεύονται δὲ ἄρα καὶ σφῆκες, ἀλλ' οὐ τυραννοῦνται ὡς ἄνθρωποι. καὶ τὸ μαρτύριον, ἄκεντροι καὶ οἵδε εἰσί. καὶ οἱ μὲν ὑπήκοοι, τὰ ἔργα πλάττειν αὐτοῖς νόμον ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄρχοντές εἰσι διπλοῖ μὲν τὸ μέγεθος, πρᾶοι δὲ, καὶ οἷοι μήτε ἑκόντες λυπεῖν μήτε ἄκοντες. τίς ἂν οὐκ ἂν μισήσῃ Διονυσίους τοὺς ἐν Σικελίᾳ, καὶ Κλέαρχον

χον τὸν ἐν Ἡρακλείᾳ, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν τῶν Κασσανδρέων λῃστῆρα, καὶ τὸν Λακεδαιμονίων λυμεῶνα τὸν Νάβιν; εἴγε οἱ μὲν ἐθάῤῥουν τῷ ξίφει· τῷ δὲ ἀκέντρῳ καὶ τῇ πρᾳότητι οἱ τῶν σφηκῶν βασιλεῖς.

pollodorum Caſſandrinorum prædonem, & Nabin Lacedæmoniorum perniciem? Siquidem hi gladiorum confidentia regnarunt. Reges verò Veſparum, ſine aculeo manſuetudine nituntur.

Κασσανδρέων

Περὶ σφηκῶν ἐν ἐχίδνῃ νεκρᾷ τὸ κέντρον φαρμακτούντων.

Κεφ. ιϛ.

De Veſpis in cadauere Viperæ aculeum ſuum veneno imbuentibus.

CAP. XVI.

Λέγονται δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κεκεντρωμένοι καὶ ἐκεῖνο δρᾶν. Ὅταν θεάσωνται νεκρὰν ἔχιδναν, οἱ δ' ἐμπίπτουσι καὶ φαρμάττουσι τὸ κέντρον. ὅθεν μοι δοκοῦσι μαθεῖν καὶ οἱ ἄνθρωποι μάθημα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀγαθόν. καὶ μέντοι καὶ μαρτυρεῖ γε ἐν Ὀδυσσείᾳ Ὅμηρος λέγων· φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. Καὶ νὴ Δία εἴ τι δεῖ τῷ περὶ Ἡρακλέους λόγῳ προσέχειν, ἐκεῖνος ἔβαψε τῷ τῆς ὕδρας ἰῷ τοὺς ὀϊστούς· οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνοι τῇ βαφῇ

Aculeatæ Veſpæ hoc etiam facere dicuntur. In Viperam quam mortuam perſpexerint inuolantes, veneno aculeum imbuunt: vnde mihi homines diſciplinam, non eam quidem bonam, veneno inficiẽdi ſagittas hauſiſſe videntur: cujus in Odyſſea Homerus meminit his verbis: Pharmaca mortiferas quærens ex ære ſagittas Vt lineret. Ac ſanè Hercules vt Hydræ veneno jacula tinxit, ſic Veſpæ viperinâ acer-

bitate aculeos inficiũt.

De Muſcis circa Piſam, quæ Olympiorum tempore auolant. c. XVII.

Muſca etiam ſilentio nobis prætereunda & contemnenda non γε μὴ eſt, ipſa quoque naturę opus. Muſcæ Piſatides eo tẽpore quo Olympia feſtum celebratur, veluti inducias cum incolis ſimul & peregrinis paciſci videntur. Mirum inter tot ſacrificia & ſanguinis paſſim fluentis copiam, & carnes ſuſpenſas, illas abeſſe velle, ac ſponte vltra Alpheũ flumen diſcedere. Diſcedunt & mulieres, ſed lege & imperio: Muſcæ vltrò, in eo mulieribus temperantia ſuperiores & præferẽdæ. Soluto jam

τὰ κέντρα ἐπιθήγουσιν.

Περὶ Πισατίδων μυῶν.

Κεφ. ιζ.

Ἔστω δέ τι καὶ τῇ μυίᾳ παρ' ἡμῶν γέρας, καὶ εἰκότως † εἰ μὴ ἀμοιρήσει τῆς μνήμης τῆς ἐνταῦθα. φύσεως γάρ τοι καὶ ἐκείνη πλάσμα ἐστίν. αἱ μυῖαι αἱ Πισάτιδες, κατὰ τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἑορτὴν, ὡς ἂν εἴποις, σπένδονται καὶ τοῖς ἀφικνουμένοις καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. ἱερείων γοῦν καταθυομένων τοσούτων, καὶ αἵματος ἐκχεομένου, καὶ κρεμαμένων κρεῶν, αἱ δὲ ἀφανίζονται ἑκοῦσαι, καὶ τοῦ Ἀλφειοῦ περαιοῦνται ἐς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην. καὶ ἐοίκασι τῶν γυναικῶν τῶν ἐπιχωρίων διαλλάττειν οὐδὲ ὀλίγον, εἰ μὴ ἄρα τι ἐγκρατέστεραι αἱ μυῖαι ἐκεῖναι τῶν γυναικῶν ὁμολογοῦνται τοῖς ἔργοις. τὰς μὲν γὰρ ὁ τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς κατ' αὐτὴν σωφροσύνης νόμος ἐλαύνει, τὰς γυναῖκας· αἱ μυῖαι δὲ ἑκοῦσαι τοῖς ἱεροῖς ἀφίστανται. καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱερουργίαις. καὶ παρὰ τὸν τῶν ἄθλων χρόνον τὸν νενομισμένον ἑκοῦσαι ἀπαλλάττονται. λυθέντος δὲ τοῦ ἀγῶνος, αἱ δὲ ἐπιδημοῦσιν.

ὥσπερ

ὥσπερ οὖν καθόδου τυχοῦσαι ψηφίσματι φυγάδες. εἶτα ἐπιρρέουσιν εἰς τὴν Ἦλιν αἱ μυῖαι αὖθις ὡς αἱ γυναῖκες.

περὶ ὀρφοῦ τοῦ ἰχθύος.

Κεφ. ιη.

Ὁ ὀρφὸς θαλάττιον ζῷόν ἐστι, καὶ εἰ ἕλοις καὶ ἀνατέμοις, οὐκ ἂν ἴδοις τεθνάναι παραχρῆμα αὐτόν, ἀλλ' ἐπιλαμβάνεται τῆς κινήσεως οὐκ ἐπ' ὀλίγον. Διὰ χειμῶνος δὲ ἐν τοῖς φωλεοῖς οἰκουρῶν χαίρει. διατριβαὶ δὲ ἄρα αἱ πρὸς τῇ γῇ μᾶλλον φίλαι αὐτῷ.

περὶ λύκου. Κ. ιθ.

Λύκος ὁμόσε ταύρῳ χωρεῖν, καὶ ἰέναι οἱ κατὰ πρόσωπον ἥκιστός ἐστι. καὶ εἰκότως. δέδοικε δὲ τὰ κέρατα, καὶ τὰς ἀκμὰς αὐτῶν ἐκκλίνει. καὶ ὡς ἐξ εὐθείας οἱ μαχούμενος ἀπειλεῖ, οὐ μὴν δρᾷ τοῦτο. ἀλλ' ὥσπερ οὖν ἐπιθησόμενος ὑποφαίνει, εἶτα μέντοι περιστραφέντος, ὅδε ἐ-

feſto reuertuntur, tanquam decreto aliquo exules reuocatæ. itaq; cum mulieribus in Elidem & Muſcæ redeũt.

De Orphi piſcis viuacitate, & locis ac latibulis eius.

CAP. XVIII.

Orphum piſcem marinum ſi poſtquam ceperis, diſſeces, ſtatim non moritur, ſed motum non parum diu retinet. Hyberno tempore in ſpeluncis ſe tenet. ad continentem libenter commoratur, quòd magis litoralis ſit, quàm pelagius.

De pugna Lupi contra Taurum. C. XIX.

Contra Taurum Lupus ire, & ſimul cum à frõte ideò adoriri non audet, quòd & cornua extimeſcat, & eorum robur mucronatum declinare ſtudeat Quãobrem primùm velut rectâ viâ contra eum pugnaturus eſſet, præ ſe gerit minas, & illius oculis ſeſe crebrò inculcat: deinde ſe retor-

quens in dorſum inſilit, & verò acerrimè ad ejus perniciem incumbit, atque cum naturæ aſtutia, ſuam infirmitatem compenſans, ipſum expugnat.

De Aſello marino.

CAP. XX.

Aſellum marinum cor in ventre habere, his in rebus peritiſſimi tradunt.

De Pauonis ſuperbia & oſtentatione; quodq́ Athenis olim rarus & ſpectaculo fuerit, vt Alexandro in India admirationi, & quod Hortenſius Romæ primus Pauonem in cœna appoſuerit.

CAP. XXI.

Non modò Pauo ſe non ignorat ex auibus formoſiſſimum eſſe, verùm etiam vbi formæ ipſius ſita ſit pulchritudo, præclarè tenet: atque eâ elatus & ceruiculam jactat, & ex pennis, quæ ei non mediocre ornamentum afferunt, maximos ſpiritus ſumit: his & ſpectatoribus metum injicit, & æſtiuo tempore natiuum & non accerſitum

αὐτὸν ἐξελίξας, ἐς τὰ νῶτα ἀνέθορε, καὶ ἐγκρατῶς ἔχεται τοῦ θηρὸς ὁ θὴρ ὁ ἀντίπαλος, καὶ καλύχύει αὐτοῦ σοφία φυσικῇ τὸ ἐνδεὲς ἀνακυμάμενος ὁ λύκος.

Περὶ ὄνου θαλαττίου. Κ. κ.

Ονος ὁ θαλάττιος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν ἔλαχεν ἔχειν, ὡς οἱ δεινότατοι αὐτὰ ὁμολογοῦσιν ἡμῖν, καὶ διδάσκουσιν.

Περὶ ταῶνος. Κ. κα.

Ο ταὼς οἶδεν ὀρνίθων ὡραιότατος ὤν, καὶ ἔνθα οἱ τὸ κάλλος κάθηται, καὶ τοῦτο οἶδε, καὶ ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, καὶ σοβαρός ἐστι, καὶ θαῤῥεῖ τοῖς πτεροῖς, ἃ περ οὖν αὐτῷ καὶ κόσμον περιάπτουσι, καὶ πρὸς τοὺς ἔξωθεν φόβον ἀποστέλλει· καὶ ἐν ὥρᾳ θερείῳ σκέπην οἴκοθεν, καὶ οὐκ ἠπημένην, οὐδὲ ὀθνείαν πε-

ῥέχει). ἐὰν γοῦν φοβῆσαι θελήσῃ τινὰ, ἐγείρας τὰ οὐραῖα. εἶτα διασείσας καὶ ἀποστέλλει ἦχον, καὶ ἔδεισαν οἱ παρεστῶτες ὡς ὁπλίτου τὸν ἐκ τῶν ὅπλων πεφοβημένοι δῆπου. ἀνατείνεται δὲ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπινεύει σοβαρῷ τινι, ὥσπερ οὖν ἐπισείων τριλοφίαν. Δεηθεὶς γε μὴν ψυχάσαι τὰ πτερὰ ἐγείρει, καὶ ἐς τοὔμπροσθεν ἐπικλίνας, συμφυῆ σκιὰν ἀποδείκνυται τοῦ ἰδίου σώματος, τὴν αἴγλην τὴν ἐκ τῆς ἀκτῖνος ἀποστέγων. εἰ δὲ εἴη καὶ ἄνεμος κατόπιν, ἡσυχῆ διΐστησι τὰ πτερά· καὶ τὸ πνεῦμα διαρρέον, αὔρας οἱ μαλακὰς καὶ ἡδίστας ἐπιπνέον, ἀνάψυξιν τῷ ὄρνιν δίδωσιν. Επαινεθεὶς δὲ αἰσθάνεται· καὶ ὥσπερ οὖν ἢ παῖς καλὸς, ἢ ὡραία γυνὴ τὸ μάλιστα πλεονεκτοῦν τοῦ σώματος εἰς ὥραν ἐπιδείκνυσιν. οὕτω τοι καὶ ἐκεῖνος τὰ πτερὰ ἐν κόσμῳ, καὶ κατὰ στοῖχον ὀρθοῖ, καὶ ἔοικεν αὐ-

tũ habet tegmentum. Quòd ſi quem velit exterrere, caudæ pennas primùm explicat: deinde ad iniiciendum terrorem his veluti armis ſuis miles quiſpiã concrepat. Capite etiã elato ſuperbè nutat, velut triplici criſtâ ornatam quatiens galeã. Quum refrigeratio ei neceſſaria eſt, tum paſſis pennis & in anteriorẽ partem reflexis, ex ſeſe corpus ſuum opacans, caloris vim frangit, & propulſat. Si retro atque à tergo vẽtus flat, alas paulatim pandit, ſic ventus interſpirans auras & molles & ſuaues ei afflat, vnde is refrigeratur. Quòd ſi laudatur tanquam formoſus puer aut mulier pulchra, quâ corporis parte excelluerit, illam oſtentat, ſic is ipſe pennas ornatè & ordine erigit, vt vel florido prato, vel

pulcherrimæ picturæ colorum varietate ſimilis eſſe videatur. Et quanto ſui oſtentandi ſtudio teneatur abundè demonſtrat, dum ſpectatorem conſpectu ſuo expleri facilè patitur:& quaquauerſus conchatam caudam intorquens, gemmatiorem variamq; magis quàm ſint Medorum Perſarúmve veſtes, ſuā ſtolam ambitioſè admodum & elatè oſtentat. Ex Barbaris ad Græcos exportatus eſſe dicitur. Primùm autem longo temporis interuallo ratus: deinde ſtudioſis elegantiæ & pulchritudinis, pretio ſpectatus fuit Athenis: vbi ſingulis menſium calendis & viros & mulieres admittentes ad hujuſmodi ſpectaculum ex eo quæſtū fecerūt: atq;,vt in oratione contra Eraſiſtratum Antiphon inquit, marem & fœminam

θηρῶν λειμῶνι, ἢ γραφῇ πεποικιλμένῃ πολυχροίᾳ τῇ τῶν φαρμάκων. καὶ ἱδρὼς πρόσκειται ζωγράφοις εἰκάσαι τῆς φύσεως τὸ ἴδιον. καὶ ὅπως ἔχει τῆς εἰς τὴν ἐπίδειξιν ἀφθονίας παρέστησεν. ἐὰν γὰρ ἐμπλησθῆναι τῆς θέας τοὺς παρεστῶτας, ἑαυτὸν περιάγει δεικνὺς φιλοπόνως τὸ τῆς πτερώσεως πολύμορφον, ὑπὲρ τὴν τῶν Μήδων ἐσθῆτα, καὶ τὰ Περσῶν ποικίλματα τὴν ἑαυτοῦ στολὴν ἐπιδεικνύμενος ἐκεῖνός γε σοβαρώτατα. Λέγεται δὲ ἐκ βαρβάρων εἰς Ἕλληνας κομισθῆναι· καὶ χρόνου πολλοῦ σπάνιος ὤν, εἶτα ἐδείκνυτο τῶν ἀνθρώπων τοῖς φιλοκάλοις μισθοῦ. Καὶ Ἀθήνησί γε ταῖς νουμηνίαις ἐδέχοντο καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἐπὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῶν· καὶ τὴν θέαν πρόσοδον εἶχον. ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄῤῥενα καὶ τὴν θήλειαν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τῷ

πρὸς

πρὸς Ἐρασίστρατον λόγῳ φησί. δεῖ δὲ καὶ διπλῆς οἰκίας τῇ τροφῇ αὐτῶν, καὶ φρουρῶν τε καὶ μελεδωνῶν. Ὁρτήσιος δὲ ὁ Ῥωμαῖος καταθύσας ἐπὶ δείπνῳ ταὼν, πρῶτος ἐκρίθη. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μακεδὼν ἐν Ἰνδοῖς ἰδὼν τούσδε τοὺς ὄρνιθας, ἐξεπλάγη, καὶ τοῦ κάλλους θαυμάσας, ἠπείλησε τῷ καταθύσαντι ταὼν ἀπειλὰς βαρυτάτας.

Περὶ μυῶν. Κ. κβ.

Εἰς τοὺς ψυκτῆρας ὅταν οἱ μῦες ἐμπέσωσιν, ἀνανεῦσαι καὶ ἀνελθεῖν οὐ δυνάμενοι, τῶν ἀλλήλων οὐρῶν ἐνδακόντες, εἶτα ἐφέλκουσι τὸν δεύτερον ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον. Οὕτω μὲν δὴ καὶ τούτους ἀλλήλοις συμμαχεῖν καὶ ἐπικουρεῖν ἡ σοφωτάτη φύσις ἐξεπαίδευσεν.

Περὶ κροκοδείλων. Κ. κγ.

mille drachmis æſtimarunt. Vt nutriantur, cellâ duplici opus eſt, & cuſtodibus & curatoribus. Hortéſius homo Romanus cœnam primus Romæ auguralem cũ Pauone dedit. Alexander Macedo eiuſmodi aues apud Indos videns, earum admiratione commotus, in eos qui has occiderent, grauem pœnam conſtituit.

De Muribus, quomodo in aquatile vas delapſi caudis inter ſe mordicus apprehenſis, euadant.

CAP. XXII.

Quum Mures in aquatile vas delapſi aſcendere non queunt, mutuas inter ſe caudas mordicus tenentes, ſeſe ſubtrahunt, ſecundum quidẽ primus, tertium ſecundus. ſic enim eos mutuas inter ſe operas ſapientiſſima natura ponere docuit.

Quomodo Crocodili aquam de Nilo haurientes insidiosè inuadant.

CAP. XXIII.

Ad hanc rationem de Nilo aquam hauriẽtibus Crocodili abſtruſas inſidias inſtruunt. Per virgulta quibus ſunt tecti & intuentur, & ſubter ea ipſa natãt. & ſic operti aquatores qui cum vrnis aut aliis vaſis aduenerint, confeſtim ex virgultorum latebris erumpentes, & ad ripam proſilientes, aggrediuntur: eosq; violento raptu interceptos deuorant. quod quidem ipſum Crocodilorum malitiam & fraudem facilè oſtendit.

Ελλοχῶσιν οἱ κροκόδειλοι τοὺς ὑδρευομένους ἐκ τοῦ Νείλου, τὸν τρόπον τοῦτον. φρύγανα ἑαυτοῖς ἐπιβάλλοντες, καὶ δι' αὐτῶν ἐμβλέποντες, εἶτα ὑπονήχουσι τοῖς φρυγανίοις. οἱ δὲ ἀφικνοῦνται κεράμια, ἢ κάλπεις, ἢ πρόχους κομίζοντες· εἶτα ἀρυομένους αὐτοὺς ἐκπηδῶντες τῶν φρυγανίων, καὶ τῇ ὄχθῃ προσπαραπηδήσαντες, ἁρπαγῇ βιαιοτάτῃ συλλαβόντες ἔχουσι δεῖπνον. Κακίας δὴ καὶ πανουργίας κροκοδείλων συμφυοῦς, εἴρηταί μοι ταυτὶ ταῦτα.

Nullam auem timere ſibi à Canibus præter Otidem, cui propter corporis molem volatus humilis. c. XXIIII.

Περὶ κυνῶν καὶ ὠτίδος. Κεφ. κδ.

Lepus & Vulpes Canũ metu exhorreſcunt, Canes etiam Leonem è frutetis excitant, & in ſe conuertunt. Ceruos item inſequuntur. Verùm auis nulla non canem ſecurè paruifa-

καὶ *forte addendum.*

Λαγὼς δέδοικε κύνας, καὶ μέντοι καὶ ἀλώπηξ. καί που συνεγείρουσιν ἐκ τῆς λόχμης οἱ αὐτοὶ τῇ ὑλακῇ, καὶ λέοντα ἐπιστρέφουσι, καὶ ἔλαφον διώκουσιν. ὀρνίθων δὲ οὐδὲ εἷς ὤραν ποιεῖται κυνὸς, ἀλλ' αὐτοῖς παρ' αὐτῶν ἐν-

σπον

δεδοικυῖα ἐστι. μόνη δὲ ἡ ὠτὶς πέφρικε κύνας. τὸ αἴτιον, βαρεῖαί τέ εἰσι, καὶ σαρκῶν ὄγκον περιφέρουσιν. οὔκουν αὐτὰς αἴρει τε καὶ ἐλαφρίζει τὰ πτερὰ ῥᾳδίως· καὶ διὰ τοῦτο ταπειναὶ πέτονται, καὶ κάτω περὶ γῆν. βρίθοντος τοῦ ὄγκου αὐτάς· αἱροῦνται δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν πολλάκις· ὅπερ ἑαυταῖς συνειδυῖαι ὅταν ἀκούσωσιν ὑλακῆς, ἐς τοὺς θάμνους καὶ τὰ ἕλη καταθέουσι, περιβαλλόμεναι ἑαυτῶν ζῶα, καὶ ῥυόμεναι σφᾶς ἐκ τῶν παρόντων, καὶ μάλα εὐπόρως.

Περὶ ἀρνῶν. Κεφ. κε.

Ὀψὲ τοὺς γειναμένους ἄνθρωπος γνωρίζειν ἄρχεται. διδασκόμενος, καὶ οἱονεὶ καταδόμενος εἰς πατέρα ὁρᾶν, καὶ μητέρα ἀσπάζεσθαι, καὶ οἰκείοις προσμειδιᾶν. οἱ δὲ ἄρνες περὶ τὰς μητέρας πηδῶ-

cit. Vnam Otidem excipio, quæ propter corporis ſui grauitatem & tarditatem, canem perhorreſcit. Eam enim pōderoſā corporis mole conſtrictam alæ nō facilè alleuant: idcircóque demiſſo atque humili volatu vtitur, quia pondere deprimitur. Ex eo fit, vt nonnunquam à canibus capiatur. Itaque conſcientia ſuę humilitatis perculſa, ſimulac canes lattātes audiuerit, in dumeta aut paludes excurſione ſe impellit, quibus & protegatur, & ab inſtanti periculo ſeruetur.

Agnos mox natos matrē agnoſcere & amare.

CAP. XXV.

Serò admodum ſuos parentes homo cognoſcere incipit: quum tamen intueri in patrem, complecti matrem, atridere domeſticis doceatur, atq; ejus etiam oculis, ac animo nomen paternum crebrò inculcetur, & decantatum habeat. Agni verò, ſimul vt ſunt in lucem

 ſuſc

ſuſcepti, circum matres ſtatim erratico ſaltu concurſare, & domeſticum incipiunt ab alieno internoſcere. neque tamen ad hujus rei notionem præcipientium opera habent vti neceſſe.

Simiam omnia quæ corpore aguntur, & quæcunque docetur imitari poſſe. C. XXVI.

Simia actuoſum animal, & ad omnia imitanda habile, omne quod corpore agitur, ſi doceatur, præclarè diſcit, & idipſum actione repræſentat. Nam ſi ſaltare doceatur, ſaltationem aſſequitur: ſi ad tibiam canere, canit. Ego aurigæ munus obire vidi, habenas nimirum, vel adducendi, vel remittendi, & flagello ſimul vtendi. Breui, ſi quis ad alia quæpiam inſtituat, non fallit docentem: adeò varium naturâ animal eſt, & multiplex, vt ad omnem actionem ſeſe verſet.

σιν ἀπὸ ὠδῖνας, καὶ ἴσασι τό, τε ὀθνεῖον καὶ τὸ οἰκεῖον, καὶ παρὰ τῶν νομέων μαθεῖν δέονται οὐδὲ ἕν.

Περὶ πιθήκων. Κεφ. κϛ.

Μιμηλότατόν ἐστι ζῷον ὁ πίθηκος, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐκδιδάξῃς τῶν διὰ τοῦ σώματος πραττομένων, ὁ δὲ εἴσεται καὶ ἀκριβῶς, ἵνα μαθὼν καὶ ἀποδείξηται αὐτό. καὶ ὀρχεῖται γοῦν ἐὰν μάθῃ, καὶ αὐλεῖ ἐὰν ἐκδιδάξῃς. ἐγὼ δὲ καὶ ἡνίας κατέχοντα εἶδον καὶ ἐπιβάλλοντα τὴν μάστιγα καὶ ἐλαύνοντα. καὶ ἄλλο δ' αὖ τι μαθὼν καὶ ἄλλο, οὐ διαψεύσαιτο τὸν διδάξαντα. οὕτως ἄρα ἡ φύσις ποικίλον τε καὶ εὐτράπελόν ἐστι.

Ζώων φύσεις διάφοροι. Κεφ. κζ.

De naturis quorundam animalium diuerſis, in aliis atque aliis regionibus. CAP. XXVII.

Ἴδιαι δὲ καὶ διάφοροι τῶν ζώων καὶ αἵδε αἱ φύσεις. Τοὺς ἐν τοῖς Βισάλταις λαγὼς διπλᾶ τὰ ἥπατα ἔχειν Θεόπομπος λέγει. Τὰς δ' ἐν Λέρῳ Μελεαγρίδας ὑπὸ μηδενὸς ἀδικεῖσθαι τῶν γαμψωνύχων ὀρνέων, λέγει Ἴστρος.

Τοὺς δὲ ἐν Νευροῖς βοῦς Ἀριστοτέλης φησὶν ἐπὶ τῶν ὤμων ἔχειν τὰ κέρατα. Ἀγαθαρχίδης δὲ τοὺς ἐν Αἰθιοπίᾳ ὗς κέρατα ἔχειν. Σώστρατος δὲ τοὺς ἐν τῇ Κυλλήνῃ κοσσύφους πάντας λέγει λευκούς. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Μύνδιος ἐν τῷ Πόντῳ πρόβατα πιαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ πικροτάτου φησὶν ἀψινθίου. Τὰς δὲ ἐν τῷ Μίμαντι γινομένας αἶγας ἓξ μηνῶν μὴ πίνειν. ὁρᾶν δὲ εἰς τὴν θάλατταν μόνον καὶ κεχηνέναι, καὶ τὰς αὔρας τὰς ἐκεῖθεν δέχεσθαι ὁ αὐτὸς λέγει. Αἶγας δὲ Ἰλλυρίδας ὁπλὴν ἀκύω ἔχειν, ἀλλ' οὐ χηλήν. Θεόφραστος δὲ ὁ δαιμονιώτατος λέγει ἐν τῇ Βαβυ-

Naturas animalium diuerſas referamus has quoque. In Biſaltia duplex iecur lepores Theopompus ait habere. Meleagrides in Lero nullam auium rapacium lædere Iſter prodidit. Boues apud Neuros cornua in humeris habere Ariſtoteles auctor eſt. * Agatharchides verò refert in Æthiopia ſues cornua habere. Soſtratus autem ait in Cyllene merulas omnes albas eſſe. Alexander Myndius auctor eſt, in Ponto oues pingueſcere, ex amariſſimo abſinthio: capras autem in Mimante natas ſex menſibus non bibere, refert idem: ſed ad mare tantùm hianti ore reſpicere, auraſq; illinc excipere: Capras verò Illyricas audio habere vngulas, ſed non bipartitas. Diuinus Theophraſtus ait, in Babylonica

Quæ hinc ad finẽ vſque capitis nunc primum Latinitate donata ſunt.

λων

terra piſces è fluuio aſcendentes, plerumque in ſicco pabulari.

De amore Porphyrionis erga Gallinaceum contubernalem.

CAP. XXVIII.

Porphyrio prætærquam quòd & riualis maximè eſt, & obtrectator, eâ ſanè etiam naturę indole præditus eſt, vt eorũ, quibuſcum vſu conjũctus eſt, amãtiſſimus eſſe dicatur. Eum ipſum & Gallum in eo iem verſatos domicilio percepi, eaſdemq; ambulationes & æqualia ſpatia conficere ſolitos, eiſdémque veſci cibis, communiter puluerulentis vti volutationibus, mirificumq; ex his rebus amorem inter ſe mutuò contraxiſſe. At enim quum vtriuſque dominus feſto quodã die cum ſodalibus, vt epulare ſacrificium faceret, Gallum occidiſſet: Porphyrio conuictore priuatus, tantum doloris accepit, ſibi vt

λωνίᾳ γῇ τοὺς ἰχθύας ἀνιόντας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, εἶτα μέντοι ἐν τῷ ξηρῷ τὰς νομὰς ποιεῖσθαι πολλάκις.

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ὁμοτρόφους εὐνοίας τῆς τοῦ πορφυρίωνος.

Κεφ. κη.

Ἴδιον δὲ ἄρα πορφυρίων πρὸς τὸ ζηλοτυπώτατος εἶναι ὄρνις, καὶ ἐκεῖνο δήπου κέκτηται· φιλοίκειον αὐτὸν εἶναί φασι, καὶ τὴν συντροφίαν τῶν συννόμων ἀγαπᾶν. ἐν οἰκίᾳ γοῦν τρέφεσθαι πορφυρίωνα καὶ ἀλεκτρυόνα ἤκουσα. καὶ σιτεῖσθαι μὲν τὰ αὐτά· βαδίζειν δὲ τὰς ἴσας βαδίσεις, καὶ κοινῇ κονίεσθαι· οὐκοῦν ἐκ τούτων φιλίαν τινὰ θαυμαστὴν αὐτοῖς ἐγγίνεσθαι. καί ποτε ἑορτῆς ἐπιστάσης, ὁ δεσπότης ἀμφοῖν τὸν ἀλεκτρυόνα καταθύσας, εἱστιάθη σὺν τοῖς οἰκείοις. ὁ δὲ πορφυρίων τὸν σύννομον οὐκ ἔχων, καὶ τὴν ἐρημίαν μὴ φέρων,

ἑαυ

ἑαυτὸν ἀτροφίᾳ διέφθειρεν.

περὶ χηνὸς τοῦ ἐν Αἰγίῳ. Κεφ. κθ.

Ἐν Αἰγίῳ τῆς Ἀχαΐας, ὡραίου παιδὸς Ὠλενίου γένος, ὄνομα Ἀμφιλόχου, ἠράσθη χήν· Θεόφραστος λέγει τοῦτο. σὺν τοῖς Ὠλενίων φυγάσιν ἐφρουρεῖτο ἐν Αἰγίῳ ὁ παῖς. οὐκοῦν αὐτῷ ὁ χὴν δῶρα ἔφερε. Καὶ ἐν Χίῳ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ ὡραιοτάτης οὔσης, εἰ μὲν ἤρων ἄνθρωποι, τοῦτο μέγα οὐδέπω· ἠράσθησαν δὲ καὶ κριὸς καὶ χήν, ὡς ἀκούω τῆς αὐτῆς. Οἱ δὲ χῆνες διαμείβοντες τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, δεδοίκασι τοὺς ἀετούς, καὶ ἕκαστός γε αὐτῶν λίθον ἐνδακόντες, ἵνα μὴ κλάζωσιν, ὥσπερ οὖν ἐμβαλόντες σφίσι στόμιον, διαπέτονται σιωπῶντες,

inediâ mortem conſciſceret.

De Anſere qui puerum amauit, & altero qui citharistriam. Quomodo anſeres Taurum montem tranſmittant. Naturâ eos calidiſſimâ eſſe: aquâ & herbis refrigerantibus gaudere: lauri folia & rhododaphnen, ceu venena nunquam attingere.

CAP. XXIX.

In Ægio Achaiæ vrbe præſtantem formâ puerum, nomine Amphilochum, ſicut Theophraſtus refert, Anſer amauit. Nam quum in Ægienſi cuſtodia is puer cum perfugis Oleniorum teneretur, ei Anſer dona afferebat. Porrò nihil mirum in Chio Glaucen citharistriam homines, quum ea eſſet pulchritudine eximiâ, adamaſſe. ſiquidem ab Ariete, & Anſere etiam eandem audio amatam fuiſſe.

Anſeres Taurum montem tranſmittentes Aquilarum metu ſinguli mordicus lapidem tenent, vt ne clangorem fundant: tanquam enim

ſilen

Digitized by Google

ſilentij frenos ſibi iniicientes, montem tráſuolant: atque ſic ſuppreſſa omni clangoris ſignificatione, perſæpe Aquilas fallunt. Quòd autem naturâ calidiſſimi ſunt, idcirco lauationum cupidiſſimi exiſtunt. Etenim natare gaudent. & quemadmodum cibariis ſummè humidis, lactucis, aliiſq; quibus interiùs refrigerentur, delectantur: ſic nec lauri folia, ne ſi quidem fame opprimantur, attingunt: nec rhododaphnen ſuâ ſponte, nec adhibitâ vi, edunt. Præclarè enim intelligunt, ſi quid tale comederint, ſe vitâ priuatum iri. Contrà homines, allj in cibo, alij in potu veneni inſidiis patent. Nam innumeri, partim venenatâ potione perierunt, vt Alexander: partim cibo, vt Claudius & Britannicus ejus filius: & alij complures veneno vel ſponte vel per inſidias ſumpto, quum ſemel e-

ſorte πῖόν.

καὶ τοὺς αἰετοὺς τὰ πολλὰ ταύτῃ διαλανθάνουσι. θερμότατος δὲ ὢν ἄρα καὶ διαπυρώτατος τὴν φύσιν ὁ χὴν, φιλόλουτρός ἐστι· καὶ νήξεσι χαίρει, καὶ τροφαῖς μάλιστα ταῖς ὑγροτάταις, καὶ πόαις καὶ θριδακίναις, καὶ τοῖς λοιποῖς ὅσα αὐτοῖς ἔνδοθεν ψῦχος ἐργάζεται. εἰ δὲ καὶ ἐξαναγκάζοιτο ὑπὸ λιμοῦ, δάφνης φύλλον οὐκ ἂν φάγοι, οὐδ᾽ ἂν πάσαιτο ῥοδοδάφνης, οὔτε ἑκὼν, οὔτε ἄκων. οἶδε γὰρ οὐκ τεθνήξεται τούτων τινὸς ἐμφαγών. ἄνθρωποι δὲ ὑπὸ σοφίας ἐπιβουλεύονται, καὶ εἰς τροφὴν, καὶ εἰς τὸν ὕπνον. μυρίοι γοῦν καὶ πίνοντες τὸ κακὸν κατέπιον, ὡς Ἀλέξανδρος· καὶ ἐσθίοντες, ὡς Κλαύδιος ὁ Ῥωμαῖος, καὶ Βρεταννικὸς ὁ τούτου παῖς· καὶ κατακοιμηθέντες οὐκ ἐξανέστησαν χρήσει φαρμάκου, οἱ μὲν ἑκόντες τοῦτο σπάσαντες, οἱ δὲ ἐπιβου-

λευθ

λουθέντες.

περὶ χηναλώπεκος. κ. λ.

Ὁ δὲ χηναλώπηξ πέπλεκται οἱ τὸ ὄνομα, καὶ εἰκότως ἐκ τῶν τοῦ ζώου ἰδίων τε καὶ συμφυῶν. ἔχει μὲν γὰρ τὸ εἶδος τὸ τοῦ χηνὸς, πανουργίᾳ δὲ δικαιότατα ἀντικρίνοιτο ἂν τῇ ἀλώπεκι. καὶ ἔστι μὲν χηνὸς βραχύτερος, ἀνδρειότερος δὲ, καὶ χωρεῖν ὁμόσε δεινός. ἀμύνεται γοῦν καὶ αἰετὸν, καὶ αἴλουρον, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα αὐτοῦ ἀντίπαλά ἐστι.

περὶ ὄφεως. κ. λα.

Ἤδη δὲ ὄφεως καὶ ἐκεῖνά ἐστι. τὴν καρδίαν κεκλήρωνται ἐπὶ τῇ φάρυγγι, τὴν δὲ χολὴν ἐν τοῖς ἐντέροις, τοὺς δὲ τῇ οὐρᾷ τοὺς ὄρχεις ἔχει. τὰ δὲ ᾠὰ τίκτει μακρὰ καὶ μαλακὰ, τὸν δὲ ἰὸν ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρει.

περὶ ταῶν. κ. λβ.

ius vi decubuiſſent, nō ſurrexerunt.

De Vulpanſeris nomine, forma & ingenio.

CAP. XXX.

Rectè Vulpāſeri nomē inditum eſt, quod ex ingenitis naturæ ſuę rebus trahit. Quum enim Anſeris ſpeciem habet, tum probè cum Vulpe callidâ improbitate comparari poteſt: atque etiam ſi corpore quàm Anſer inferior ſit, animi tamen robore ſuperior, & ad inuadendum præſtantior habetur: ab Aquilę & Felis & cæterorum hoſtium ſuorum injuriis ſe defendit & propulſat.

De Serpentis corde, felle, oua, veneno.

CAP. XXXI.

Hæc etiam vis & natura ad ſerpentium nationem pertinet: cor quidem vt juxta guttur habeant: fel autem ad inteſtina, teſticulos ad caudam poſſideant. longula ſanè oua & mollia pariunt, in dentibus venenum gerunt.

De Pauonis partu, coloribus & incubitu. C. XXXII.

Id

Digitized by Google

Id quoque Pauonis, de quo ſuprà diximus, proprium & notione dignum eſt, quòd tres annos natus incipit ex ſeſe parere, & varios colores fundere. Ouis autem non continenter, ſed duorum dierum interuallo incubat. Idem interdum irrita & vana, quemadmodum cæteræ aues, oua parit.

Ταὼ δὲ τοῦ ὄρνιθος τοῦ προειρημένου καὶ ἐκεῖνα συμφυῆ καὶ ἴδια, ἅπερ ἐστὶ μαθεῖν ἄξια. τρία ἔτη γενόμενος κυήσεως ἄρχεται, καὶ ὠδῖνα ἀπολύει. ἐκ τῆς τῶν πτερῶν πολυχροίας τε ἐκ ὥρας, τότε ἄρχεται. ἐπωάζει δὲ οὐ κατὰ τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ παραλιπὼν δύο ἡμέρας. ἤδη δὲ αὖ τίκτει καὶ ὑπηνέμια ὁ ταὼς, ὡς καὶ ὄρνιθες ἕτεραι.

Anatu fœtus mox natos in aquam ſe recipere. & quomodo Aquilam anatariam Anates declinent.

CAP. XXXIII.

Περὶ νήττης. Κ. λγ.

Primùm vt Anas peperit, (parit enim in terra extra aquam, prope aut ſtagnum aut paludem, aliúmve aquoſum locum,) ſtatim ejus fœtus recondità quâdam naturâ & propriâ aquam perſequitur. præclarè enim intelligunt, ſe quum naturæ non ſint ad volandum aptæ, participes cæli incolas non eſſe poſſe: neque etiam, quum non ſint beſtiæ, in terra verſari oportere: quocirca à partu ſtatim natatiles ad aquam

Η νῆττα μέντοι ὅταν τέκῃ, (τίκτει δὲ ἐν ξηρῷ πλησίον δὲ ἢ τῆς λίμνης, ἢ τοῦ τενάγους, ἢ ἄλλου τινὸς ὑδρηλοῦ χωρίου καὶ ἐνδρόσου,) τὸ νεόττιον φύσει τινὶ ἰδίᾳ καὶ ἀπορρήτῳ οἶδεν ὅτι μήτε τῆς ἐν ἀέρι μετεώρου φορᾶς οἱ μέτεστι, μήτε μὴν τῆς ἐν τῇ χέρσῳ διατριβῆς· καὶ ἐκ τούτων ἐς τὸ ὕδωρ πηδᾷ, καὶ

ἐξ ὠδίνων ἐστὶ νηκτική, καὶ μαθεῖν οὐ δεῖται, ἀλλὰ καταδύεται, καὶ ἀναδύεται πάνυ σοφῶς. καὶ ὡς ἤδη χρόνῳ πεπαιδευμένη τοῦτο. Αἰετὸς δὲ ὃν καλοῦσι νηττοφόνον ἐπιπηδᾷ τῇ νηχομένῃ ὥσπερ ἁρπασόμενος. ἡ δὲ καταδῦσα ἑαυτὴν ἠφάνισεν, εἶτα ὑπονηξαμένη ἀλλαχόθι ἐκκύπτει. ὁ δὲ καὶ ἐκεῖ πάρεστι, καὶ αὖθις κατέδυ ἐκείνη· πάλιν ταῦτα, καὶ πάλιν. καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ γὰρ καταδὺς ἀπεπνίγη· ἢ ὁ μὲν ἀπέστη ἐπ' ἄλλην ἄγραν, ἡ δὲ ἔχουσα τὸ ἀδεὲς ἐπινήχεται αὖθις.

Περὶ κύκνου. κ. λδ.

Πλέον ἔχει τῶν ἀνθρώπων ὁ κύκνος ἐν τοῖς μεγίστοις· οἶδε γὰρ ὁπότε τοῦ βίου τὸ πέρας ἀφικνεῖται αὐτῷ· καὶ μέντοι καὶ εὐθύμως † φέρει αὐτὸ

quam aſſiliunt. neque tamen natare diſcere neceſſe habent: ſed tanquam temporis longinquitate eruditæ, ſapienter & merguntur, & emergunt. Nā quum Aquila in eos ipſos rapiendos inuolat, ſe intra aquam ſubmerſione abdunt: atque infra aquam natando, ex alio loco extra aquam eminent. Quòd ſi Aquila illuc quoque incumbat, & inſtet, ij iterum demerguntur, atq; tandiu ſurſum deorſum commeant, dum Aquila fuerit ſubmerſione ſuffocata, aut diſceſſerit in aliam prædam. tum enim hi depoſito hoſtis ſuæ metu, ad ſummam aquam elati rurſus natant.

Cygnum ſub mortem intrepidum, ſibi næniam canere: & de pugna eius contra Aquilam.

CAP. XXXIIII.

Hominibus Cygnus præſtat. non modò enim nouit quando ipſe appropinquat vt moriatur, ſed vt placatiſſimè & leniſſimè mortē ferat, à natura φέρων

t eſt

eſt præclariſſimum donum conſecutus: in morte enim nullum acerbi doloris ſenſum ineſſe ſe in optimam ſpem induxit. Homines autem quod neſciunt, id & exhorrent, & ſummum malum exiſtimant. At Olori tanta animi eſt tranquillitas in extremo vitæ ſpiritu, vt ſibi tanquam næniam canat. Talem etiam Bellerophontem heroico & excelſo animo mortem ſubire paratum Euripides celebrat, apud quem hiſce verbis ille ſeipſum alloquitur: Pius fuiſti ſemper in deos, tuis Non defuiſti amicis vnquam, non opem Negaſti externis, & reliqua vt ſequuntur. Canit igitur Cygnus epicedium & funebre ſibi carmẽ, quo, ſiue ſuas ipſe laudes, ſiue deorũ hymnos decantat, ad mortem ſe præparat. Quòd autem præ lætitia potiùs quã

περισσόν, ὑπὸ τῆς φύσεως λαβὼν ἔχει δῶρον τὸ κάλλιστον πεπίστευται γὰρ ὅλως μηδενὸς ἀλγεινοῦ μηδὲ λυπηροῦ μετέχειν θανάτου. ἄνθρωποι δὲ ὑπὲρ οὗ οὐκ ἴσασι, δεδίασι, καὶ ἡγοῦνται μέγιστον εἶναι κακὸν αὐτό. τοσοῦτον δὲ ἄρα τῷ κύκνῳ περίεστιν εὐθυμίας, ὡς ἐπὶ τῇ καταστροφῇ τοῦ βίου τοῦ σφετέρου ᾄδειν καὶ ἀναγηρύεσθαι οἷον ἐπικήδειόν τι τοῦτο τὸ μέλος. Τοιοῦτόν τινα καὶ τὸν Βελλεροφόντην ἡρωικῶς καὶ μεγαλοψύχως εἰς θάνατον παρεσκευασμένον ὑμνεῖ ὁ Εὐριπίδης· πεποίηκε γοῦν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λέγοντα αὐτόν· Ἦσθ' εἰς θεοὺς μὲν εὐσεβής, ὅτ' ἦσθ', ἀεί ξένοις τ' ἐπήρκεις· οὐδ' ἔκαμνες εἰς φίλους, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις. Οὐκοῦν καὶ ὁ κύκνος μελῳδεῖ τινα ἐπικήδειον αὐτῷ μοῦσαν, ἐφόδια διδοὺς τῆς ἀποδημίας ἢ θεῶν ὕμνους, ἢ ἐγ-

παιν,

πάγιον οἰκεῖόν τινα. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Σωκράτης, ὅτι ᾄδει οὐ λυπούμενος, ἀλλ' εὐθυμούμενος μᾶλλον. Οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου, καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται. καί φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξᾴδειν. καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ᾄδει λυπούμενον. μηδὲ γὰρ ἄγει χολήν ποτε ὠδῖνον. καὶ μέγαλην κατὰ τὴν ψυχὴν ἔχον προσοῦντας καὶ ἀλγηδόνα. ἔχει δὲ ἄρ' ὁ κύκνος οὐ μόνον πρὸς τὸν θάνατον ἀνδρείας, ἤδη δὲ καὶ πρὸς μάχας ἀδίκων μὲν οὖν οὐκ ἄρχει, οἷα δὴ σώφρων καὶ πεπαιδευμένος ἀνήρ· τῷ δὲ ἄρχοντι καὶ ἐπιβουλεύοντι οὔτε ἀφίσταται, οὔτε εἴκει. οἱ μὲν οὖν ὄρνιθες οἱ λοιποὶ εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς καὶ ἔνσπονδά εἰσιν· ὁ δὲ αἰετὸς καὶ ἐπὶ τοῦτον ὥρμησε πολλάκις, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶ, καὶ οὐδέποτε ἐκράτησε. ἡττήθη δὲ ἀεὶ μὴ μόνον σὺν τῇ ῥώμῃ τοῦ

triſtitia canat, Socrates quoq; atteſtatur. Nam homines (inquit) quum ipſi mortem metuant, cygnos quoque mentiuntur mortem lugere, & triſtantes canere: non animaduertentes nullam auem in triſtitia canere: neque enim dum dolet & magnam animo verſat moleſtiam, otium & inducias ad cantum ſibi inuenerit. Neque verò ad mortem modò, verùm etiam ad pugnã fortis eſt. Injuriâ item vt non laceſſit, tanquã ſanè moderatus & vir prudens, ſic laceſſenti & inſidianti de animi robore nihil concedit. Cæteræ quidem aues cum eo pacem habent, & quaſi fœdere deuinciuntur: ab Aquila verò ſæpe hoſtiliter appetitur, vt Ariſtoteles refert; nũquam tamen vincitur, ſed eam pro-

Locũ hunc mutilũ ex Platonis Phadone expleuimus.

t 2 κύκνου

uocantem animi non ſolùm robore, ſed jure etiam optimo vincit.

De Ardeis conchas deuorantibus, &c.

CAP. XXXV.

Ardea conchas maximè appetit, eaſq; vt & Pelecani clauſas deuorat, & in gutturis ſinu, quem ingluuiem vocant, tandiu condit, donec vi caloris dehiſcant. quod quum jam factum ſenſerit, teſtis ore rejectis, pulpas retinet, iiſq. vi ventriculi percoctis alitur.

De Aſteria (vel Ocno ex Ardearum genere.

CAP. XXXVI.

Auis nomine Aſterias manſueſcit in Ægypto, & eatenus humanam vocem intelligit, vt ſi quis huic cõuiciũ faciẽs vel appellauerit ſeruã, ex ea contumelia iraſcatur: vel eandem ipſam vocauerit pigram, ea ſic dolenter, tanquam igno-

κύκνου μαχομένου, ἀλλὰ καὶ σὺν τῇ δίκῃ ἀμυνομένου.

Περὶ ἐρωδιοῦ. κεφ. λε.

Ὁ ἐρωδιὸς τὰ ὄστρεα ἐσθίειν δεινός ἐστι, καὶ μεμυκότα αὐτὰ καταπίνει, ὥσπερ οὖν οἱ πελεκᾶνες τὰς κόγχας, καὶ ἐν τῷ θαλαμένῳ πεηγορεῶνι ὑποθερμαίνων ὁ ἐρωδιὸς φυλάττει τὰ ὄστρεα. τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἀλέας διίσταται· καὶ ἐκεῖνος αἰσθανόμενος, τὰ μὲν ὄστρακα αἱμεῖ, φυλάττει δὲ τὴν σάρκα, καὶ ἔχει τροφὴν ἀναλίσκων τῇ τῆς πέψεως δυνάμει τὸ εἴσω περιελθὸν ὁλόκληρον.

Περὶ ἀστερίου τοῦ ὄρνιθος. κεφ. λϛ.

Ὄνομά ἐστιν ὄρνιθος ἀστερίας, καὶ τιθασοδίεται γε ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀνθρώπου φωνῆς ἐπαΐων τοσαῦτα· εἴ τις αὐτὸν ὀνειδίζων δοῦλον εἴποι, ὁ δὲ ὀργίζεται. καὶ εἴ τις ὄκνον καλέσειεν αὐτὸν, ὁ δὲ βρενθύεται καὶ ἀγανακτεῖ, ὡς καὶ εἰς τὸ ἀργὸν σκωπτόμενος,

μενος. καὶ εἰς ὀργὴν ἐκθυμούμενος.

περὶ νάρκης καὶ ὀποῦ τοῦ Κυρηναίου καὶ δράκοντος θαλαττίου. Κεφ. λζ.

Εἰ κατέχοι τις ὀπὸν Κυρηναῖον καὶ λάβοιτο τῆς νάρκης, ἐνταῦθα δήπου τὸ ἐξ αὐτῆς πάθος ἐκπέφευγε. Δράκοντα δὲ θαλάττιον εἰ ἀνασπᾶσαι τῇ δεξιᾷ ἐθέλοις, οὐδὲ οὐχ ἕψεται, ἀλλὰ μάχεται καὶ κατὰ κράτος. εἰ δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἀνάγοις, εἶκε καὶ ἑάλωκεν.

Περὶ τῆς τῶν ἀηδόνων φιλοδοξίας. Κεφ. λη.

Χάρμιδος ἀκούω τοῦ Μασσαλιώτου λέγοντος φιλόμουσον μὲν εἶναι τὴν ἀηδόνα, ἤδη δὲ καὶ φιλόδοξον. ἐν γοῦν ταῖς ἐρημίαις ὅταν ᾄδει πρὸς ἑαυτὴν ἁπλοῦν τι μέλος, καὶ αὐτὸ κατασχεδίως ᾄδειν τὴν ὄρνιν. ὅταν δὲ ἁλῷ, καὶ τῶν ἀκουόντων μὴ

bilitatis & ſegnitiæ arguta, indignetur.

Torpedinis vim liquore Cyrenaico remitti. Draconem marinum ſiniſtrâ manu facilè capi trahiq́, dextrâ non item. C. XXXVII.

Si quis liquorem Cyrenaicum teneat, & Torpedinem apprehêdat, nihil ab ea patietur. Draconem marinum ſi manu dextrâ attrahere conêris, non ſequitur, ſed violentè renititur. Siniſtram verò ſi iniicias, cedit & capitur.

Quantâ gloria cupiditate circa cantum Luſcinia laborat.

CAP. XXXVIII.

Charmidem Maſſilienſem audio dicentem, non modò muſicæ perſtudioſam eſſe Luſciniam, verùm gloriæ etiam cupidam. Quum enim in deſerta ſolitudine ſibi tantùm canit, tum ſimplicem cantum & illaboratum edit: quum autem captiua tenetur, & non

non caret auditoribus, cantum variat, contendit, remittit, exprimit, obſcurat, quod & Homerus inſinuaſſe mihi videtur, his verſibus:

Odyſſ. τ. Vt cum Pandarei proles chlorêis Aëdon,
Principio veris meditatur carmina ſecũ,
Vernantiſq; latens frondes ſedet arboris inter,
Multiplici & varians ſuaues de gutture voces
Fundit.

In his non πολυηχία (ideſt multiſonam) ſed πολυδευκία ſcribunt, & interpretantur vocem variè imitãtem: vt ἀδευκία contrà, quæ ad nullam prorſus imitationem ſit compoſita.

al. πολυδεύκιδα

al. ἀδευκία

διαμαρτάνοι, ποικίλον τε ἀναμέλπειν, καὶ παρειξῶς ἐλίττειν τὸ μέλος. καὶ Ὅμηρος δὲ τοῦτό μοι δοκεῖ ὑπαινίττεσθαι, λέγων·

† Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδὼν
Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσι·
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα, χέει πολυηχέα φωνήν.

Ἤδη μέντοι τινὲς καὶ † πολυδευκέα φωνὴν γράφουσι, τὴν ποικίλως μεμιμημένην· ὡς τὴν * ἀδευκίδα, τὴν μηδ' ὅλως εἰς μίμησιν παρατραπεῖσαν.

De Leonum partu, fortitudine, ſomno, paſtu, ſaturitatis remedio, iniuſtitia circa vltionem, & manſuefactione.

CAP. XXXIX.

De animalibus ſolum Leonem naſci oculis apertis Democritus ait, tanquam ſtatim à partu iracundum, & ſtrenuum aut furibundum aliquid meditantem. Alij obſeruarunt eum

Πῶς τίκτεται λέων. Κεφ. λθ.

Λέγει Δημόκριτος τῶν ζώων μόνον τὸν λέοντα ἐκπεπταμένοις τίκτεσθαι τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἤδη τρόπον τινὰ τεθυμωμένον καὶ ἐξ ὠδίνων δρασείοντά τι μανικόν. Ἐφύλαξαν δὲ ἄλλοι

καὶ καθεύδων ὅτι κινεῖ τὴν οὐράν, ἐνδεικνύμενος, ὡς τὸ εἰκός, ὅτι μὴ παντῇ ἀτρεμεῖ, μηδὲ μὴν κυκλωσάμενος αὐτὸν καὶ περιελθὼν ὁ ὕπνος καθεῖλεν, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπά. Τοιοῦτον γὰρ φυλάξαντας Αἰγυπτίους ὑπὲρ αὐτοῦ στομπάζειν φασί, λέγοντας ὅτι κρείττων ὕπνου λέων ἐστὶν ἀγρυπνῶν ἀεί. ταύτῃ τοι καὶ ἡλίῳ ἀποκρίνειν καὶ τὸν αὐτοὺς πέπυσμαι. καὶ γὰρ καὶ τὸν ἥλιον θεῶν ὄντα φιλοπονώτατον κατὰ τὸ ἢ ἄνω τῆς γῆς ὁρᾶσθαι, ἢ τὴν κάτω πορείαν ἰέναι μὴ ἡσυχάζοντα. Ὅμηρόν τε μάρτυρα Αἰγύπτιοι ἐπάγονται λέγοντα, Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα. Ἔστι δὲ πρὸς τῇ ῥώμῃ καὶ συνετὸς ὁ λέων· ταῖς γοῦν βουσὶν ἐπιβουλεύει νύκτωρ φοιτῶν ἐς τὰ αὔλια. Ὅμηρος δὲ ἄρα ἤδη καὶ τοῦτο λέγων. ὡς δὲ λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ. καὶ ἐκπλήττει μὲν ὑ-

tum quum dormit caudam mouere, vt oſtendat nimirum ſe non omnino dormire & ſomno vndiquaq; vinci vt cætera animalia: quod ipſum Ægyptij ſe obſeruaſſe gloriantur, leonem videlicet à ſomno inuictum eſſe, nempe qui ſemper vigilet. Idcirco hunc ſoli eos conſecrare exiſtimo, quòd ſol laborioſiſſimus ad nullũ temporis punctum verſari intermittẽs circum orbem terræ, ab inſtituto curſu nunquã conquieſcit: cui rei Homerum teſtem afferunt, quum ſolem inquit, operum & laborum requietem nullam habere. Quum autem inſidias bubus molitur, ſuo robore prudenter vtitur. nam noctu proficiſcens ad ſtabula (quod & Homerus nouit, Vtq; Leo veniens perterret nocte profundâ) fortitudine ſuâ omnes qui-

dem exterret, ſed vnum abreptum vorat. Vt verò exaturatus eſt, in poſterum quidem reliquias ſeruare cupit: ſed pudor certè eum prohibet in cuſtodia reliquiarum permanere, tanquam ab inopia cibi famem metuentem. Itaque maximè hians, graui ſpiritu ſuo afflat, tetertimam aſpirationem exhalans: ſicq; ejuſmodi aſpirationi tetræ cuſtodiâ permiſſâ diſcedit. Cætera autem animalia quamuis eò accedunt & ſentiant vbi illius reliquiæ jacent, non attingere audent, metuentia videri prædari, & deripere aliquid de rege ſuo voluiſſe. Quòd ſi ei feliciter ceciderit venatus, illum relicti primi cibi capit obliuio: húncque vt euaneſcentem & exoletum aſpernatus, relinquit. At ſi ex venatu nihil acciderit prædæ, ad primum tanquam penariam cellam regreditur. Quum

ἀπὸ τῆς ἀλκῆς ἁπάσας, μίαν δὲ ἐξαρπάσας ἐσθίει. ὁ αὐτὸς λέγει ποιητὴς ζώων. ὅταν δὲ εἰς κόρον ἐμπλησθῇ, βούλεται μὲν ταμιεύσασθαι καὶ εἰσαῦθις· αἰδὼς δὲ ἴσχει αὐτὸν φρουρεῖν παραμένοντα ὡς τροφῆς χρήζει λιμὸν δεδιότα. ἐκχανὼν περιχανὼν ἐμπνεῖ μὲν τῷ καθ' αὐτὸν ἐδέσματι· καὶ ταύτῃ τὴν φυλακὴν ἐπιτρέψας, ἀπαλλάττεταί γε μὴν αὐτός. τὰ δὲ ἄλλα ζῷα ἥκοντα καὶ αἰσθόμενα ὅπου λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, οὐ τολμῶσι προσάψασθαι, ἀλλ' ἀπαλλάττεται, δεδιότα δοκεῖν συλᾶν καὶ περικόπτειν τὰ τοῦ σφετέρου βασιλέως. Τὸν δὲ ἄρα εἰ μὲν εὐθηρία γένοιτο καὶ ἑτέρα, καὶ εὐπορία, λήθη τοῦ προτέρου λαμβάνει, καὶ ὡς ἕωλον ἀτιμάσας, ἀπαλλάττεται· εἰ δὲ μή, ὡς ἐπ' οἰκεῖον θησαυρὸν ὁρμώμενος παραγίνεται. Ὅταν δὲ ὑπερπλησθῇ, κε-

νοῖ

τοῖς ἑαυτὸν ἡσυχίᾳ καὶ ἀσιτίᾳ. ἢ αὖ πάλιν πιθήκῳ περιτυχὼν, καὶ τοῦτο φαγὼν, κενοῦται τὴν γαστέρα τοῖς ἐκείνου λαπάξας σαρξίν. ἦν δὲ ἄρα δίκαιος ὁ λέων, καὶ οἷος ἀνδρὶ ἐπαμύνεσθαι, ὅπῃ τις πρότερος χαλεπήνῃ. τὸν γοῦν ἐπιόντα αἰσθάνεται, τὴν ἀλκαίαν ἐπισείων, καὶ ἑλίττων ἐκ τῶν πλευρῶν. εἶτα ἐγείρει αὐτὸν ὥσπερ οὖν ὑποθήγων μύωπι. τὸν γε μὴν βαλόντα μὲν, οὐ τυχόντα δὲ, τῇ ἴσῃ ἀμυνόμενος, φοβεῖ μὲν, λυπεῖ δὲ οὐδέν. Ἡμερωθεὶς γε μὴν ἐξ ἔτι νεαροῦ πρᾳότατός ἐστι, καὶ ἐντυχεῖν ἡδύς, καὶ ἔστι φιλόπαις, καὶ πᾶν ὁτιοῦν ὑπομένει † πρᾳόνως, τῇ τροφῇ χαριζόμενος. Ἄννων γοῦν λέοντα εἶχε σκευαγωγόν. καὶ Βερενίκῃ λέων πρᾷος συνῆν, τῶν κομμωτῶν διαφέρων οὐδέν.

ſuprà quàm ferre queat cibo ſe compleuit, aut quiete & inediâ ſe exhaurit: aut ſimiam nactus vorat, illiusq; adeſis carnibus ventrem mollitũ extenuat. Iam porrò juſtus eſt leo, & virum qui ſe laceſſiuerit, vlciſcendi modum tenet. nam ſi quis inuaſurus accedat, illi ſe opponit caudam vibrans, & per latera contorquens, ſe ipſum incitat, tanquam ſtimulis admotis exacuens. Et cum qui ſe appetiuerit, ſed ab ictu aberrauerit, vt pariter vlciſcatur, exterret quidem, at non lædit. A prima ætate cicur factus, cùm manſuetiſſimus eſt, cum verò ejus occurſatio facillima & jucunda: *luſionibus delectatur: quiduis, modò id ſuo altori gratum eſſe ſentiat, libenter ſuſtinet. Hanno Carthaginenſis leonem, quo ad vectiones ſarcinarum vtebatur, habuit: vnáque cum Berenice manſuefactus leo viuebat, tanquam vnus ex comptoribus:

id eſt, pueros amat: πραϋμένως in Lexicis

linguaq; ejus faciei blandiebatur, leniter abſtergens, ac complanans rugas, demulcebat: cum eaq; in menſa conuiuebat, humaniter & aptè comedẽs. Onomarchus Catanæ tyrannus, & Cleomenis filius etiam leones habuerunt conuictores.

ἐφαίδρυνε γοῦν τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὰς ῥυτίδας ἐλέαινε, καὶ τὴν ὁμοτράπεζον, πράως τε καὶ δεξιῶς ἐσθίων, καὶ ἀνθρωπικῶς. Ὀνόμαρχος δὲ ὁ Κατανάης τύραννος καὶ ὁ Κλεομένους υἱὸς, συσσίτους εἶχον λέοντας.

Pantheram alicubi latẽtem odoris ſuauitate ad ſe allectas, imbecilliores feras ſubitò inuadere.

CAP. XL.

περὶ τῆς κατὰ τὴν πάρδαλιν εὐωδίας. Κ. μ.

Admirabilem quandam & nobis occultam odoris ſuauitatem olet pardalis, quam benè olendi præſtantiam diuino munere donatam, cùm ſibi propriam planè tenet, tum verò cætera animalia hanc ejus vim præclarè ſentiunt. Hæc autem hoc modo venationẽ capit: Quum horum quæ ad victum opus ſunt eget, ſeſe vel in loca fruticibus denſis conſita, vel foliis veſtita, ita occultat, vt inuentu difficilis, tantùm reſpiret. Tum hinnuli, dorcad

Εὐωδίας τινὸς θαυμαστῆς τὴν πάρδαλιν μεταληχέναι φασὶν, ἡμῖν μὲν ἀπορρήτου. αὐτὴ δὲ οἶδε τὸ πλεονέκτημα τὸ οἰκεῖον. καὶ μέντοι καὶ τὰ ἄλλα ζῷα συνεπίσταται τοῦτο τῇ παρδάλει, καὶ ἁλίσκεται τὸν τρόπον τοῦτον. ἐκείνη ἡ πάρδαλις, τροφῆς δεομένη ἑαυτὴν ὑποκρύπτει, ἢ λόχμῃ πολλῇ, ἢ φυλλάδι βαθείᾳ, καὶ ἐντυχεῖν ἐστιν ἀφανής. μόνον δὲ ἀναπνεῖ. οὐκοῦν οἱ νεβροὶ

καὶ δορκάδες καὶ αἶγες αἱ ἄγριαι, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζῴων, ὡς ὑπό τινος ἴυγγος τῆς εὐωδίας ἕλκεται, καὶ γίνεται πλησίον. ἡ δὲ, ἐκπηδᾷ καὶ ἔχει τὸ θήραμα.

Ὅτι τῶν μηρυκαζόντων κοιλίαι τρεῖς. καὶ περὶ τῶν προβοσκίδων τῶν ἐν ταῖς σηπίαις τε καὶ τευθίσι.

κεφ. μα

Πυνθάνομαι τῶν ζῴων τὰ μηρυκάζοντα τρεῖς ἔχειν κοιλίας, καὶ ὀνόματα αὐταῖς ἀκούω κεκρύφαλον, ἐχῖνον, ἤνυστρον. Σηπίαι δὲ καὶ τευθίδες, δύο νέμονται προβοσκίδας· οὐ γάρ τι χεῖρον οὕτως ὀνομάσαι καὶ ἐκ τῆς χρείας, καὶ ἐκ τοῦ σχήματος ἐπαρθέντα. καὶ ὅταν ἡ χειμέρια καὶ κλύδων τεταραγμένος, αἱ δὲ τῶν πετρῶν λαμβάνονται ταῖς αὐταῖς προβολαῖς, καὶ ἔχονται, ὡς ἀγκύραις πάνυ ἐγκρατῶς, καὶ ἄσειστοί τε καὶ ἄκλυστοι μένουσιν. εἰ δ'

cades, capræ ſylueſtres, atque alia ejuſmodi animalia quâdam ſuauis odoris illecebrâ attrahuntur, & proximè accedunt. Illa tū quàm mox de latebra exiliens, ad prædam ſe rumpit, atq. eam comprehendit.

De ventribus ruminantium, & Sepiarum, ac Lolliginum promuſcidibus. C. XLI.

Animalium ruminantium tres ventres eſſe audio, quos nominant reticulum ſiue vittam, omaſum vel proreticulum, & abomaſum quod poſt reticulum eſt. Porrò Sepiæ & Lolligines binas, quibus paſcuntur, promuſcides (vt ita appellem, propter figurā earum ſimul & vſum) prætendunt. His veluti anchoris, quum tempeſtas & fluctus mare agitant, petris firmiſſimè adhęrentes, aduerſus omnē concuſſionem ac fluctuationem tutæ exiſtunt. Et rurſus quum tranq

tranquillitas redierit, iis ſolutis liberè natãt, non inutili hâc ſcientiâ, quâ ſe contra hyemem & pericula muniunt, inſtructæ.

al. εὐλάβημα

De nomenclaturis Apũ, & mellis differentiis.

CAP. XLII.

Si cui Apum nomẽclaturas cognoſcere libeat, candidè impertiar quæ audiui. Earum igitur quædam duces appellantur, quædam ſirenes, aliæ operariæ, aliæ figulæ. Nicander ait Cephenas fructum afferre. In Cappadocia mel ſine fauis Apes cõficere ferunt, idq́; vt oleum perinde craſſum eſſe. In Trapezũnte Pontica ex buxo mel fieri accepi: hocq́; eſſe odoratu graue, quòd eos qui deducti ſunt de mente, vel comitiali correpti, ad ſanitatem reſtituat: ſanos verò dementet. Itemq́; in Media mel ex arboribus

αὖ γένοιτο ὑπεύδια, ἀπολύουσί τε αὐτὰς καὶ ἐλευθεροῦσι, καὶ νέουσι πάλιν, εἰδυῖαι † μάθημα οὐκ εὐκαταφρόνητον, χειμῶνος φυγὴν, καὶ ἐκ τῶν κινδύνων σωτηρίαν.

Μελιττῶν ὀνόματα.

Κεφ. μβ.

Εἰ σοι βουλομένῳ μαθεῖν ἐστι μελιττῶν ὀνόματα, οὐκ ἂν βασκήναιμι εἰπεῖν ὅσα πέπυσμαι. ἡγεμόνες καλοῦνταί τινες, καὶ ἄλλαι σειρῆνες, καὶ ἐργοφόροι τινὲς, καὶ ἕτεραι πλάστιδες. Νίκανδρος δὲ εὐφορεῖν τοὺς κηφῆνάς φησι. Περὶ δὲ τὴν Καππαδόκων γῆν, ἄνευ κηρίων τὸ μέλι τὰς μελίττας ἐργάζεσθαί φασι. παχὺ δὲ τοῦτο εἶναι κατὰ τὸ ἔλαιον λόγος ἔχει. Ἐν Τραπεζοῦντι δὲ τῇ Ποντικῇ ἐκ τῆς πύξου γίνεται μέλι πέπυσμαι· βαρὺ δὲ τὴν ὀσμὴν τοῦτο εἶναι· καὶ ποιεῖν μὲν τοὺς ὑγιαίνοντας, ἔκφρονας· τοὺς δὲ ἐπιλήπτους, εἰς ὑγείαν ἐπανάγει αὖθις. Ἐν Μηδίᾳ δὲ ἀποστάζειν τῶν

δένδρ

δένδρων ἀκύειν μέλι. ὡς ὁ Εὐριπίδης ταῖς Βάκχαις ἐν τῷ Κιθαιρῶνί φησιν, ἐκ τῶν κλάδων γλυκείας σταγόνας ἀποῤῥεῖν. γίνεται δὲ καὶ ἐν Θράκῃ μέλι ἐκ τῶν φυτῶν ἥκιστα. ἐν δὲ Μυκόνῳ μέλισσα οὐ γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ κομισθεῖσα ἀποθνήσκει.

ſtillare:&,vt ait Euripides in Bacchis, in Cithærone dulceis ex ramis guttas manare. In Thracia quoq; ex plantis mel fieri dicitur. In Mycono non gignitur Apis:quinetiam importata moritur.

περὶ τοῦ μονημέρου τοῦ κατὰ τὸν Ὕπανιν.

Κεφ. μγ.

Περὶ τὸν Ὕπανιν ποταμὸν γίνεται τὸ ζῶον τὸ μονήμερον οὕτω καλούμενον Ἀριστοτέλης φησί, πετόμενον μὲν ἅμα τῷ κνέφαι· ἀποθνήσκον δὲ ἐπὶ δυσμαῖς ἡλίου τρεπομένου.

De Monemero animalculo in Hypani fluuio.

CAP. XLIII.

Ariſtoteles ait beſtiolam apud Hypanin fluuium, vnum diem viuentem, ſub lucem matutinam naſci, poſt autem ad ſolis occaſum extingui.

περὶ τοῦ τῆς σηπίας δήγματος ἔτι δὲ καὶ ὀσμύλου καὶ πολύποδος.

Κεφ. μδ.

Ἔχει δῆγμα ἡ σηπία ἰῶδες, καὶ τοὺς ὀδόντας ἰσχυροὺς ὑπολανθάνοντας. ἔστι δὲ ἄρα δηκτικὸν καὶ ὀσμύλος, καὶ ὁ πολύπους. καὶ δάκνει μὲν αὖ οὗτος σηπίας βιαιότερον· τὸν δὲ ἰὸν μεθίησιν ἧττον.

De morſibus Sepiæ, Oſmyli & Polypi.

CAP. XLIIII.

Venenatus Sepiæ morſus eſt, dentes autem ipſius validi latẽt. Morſu Oſmylus quoque & Polypus lædũt. & hic quidem violentiùs quàm Sepia mordet, veneni verò minus infligit.

Περὶ

Aprum inuaſurum quẽpiam dentes acuere. Sues quibus gaudeant & pingueſcant. De Sue ſegetem herbeſcentem depaſta.

CAP. XLV.

Aprum priuſquam in aliquem inuadit, dẽtes exacuere ferunt: Cui rei teſtimonio eſt Homerus, quum ait, Album acuens dentem. Atque etiam intelligo Suillum pecus ſeſe in luto volutans, ac turbidam aquam bibens, delectari & pingueſcere: item cibis qui vehementer inflent & expleant: necnon quiete & ſuili tenebroſo gaudere. Et hæc omnia diuerſis in locis videtur etiam Homerus inſinuare: primò quòd in locis cœnoſis volutari gaudeat, vbi ſues humicubas cognominat. Deinde quòd aqua turbida pingueſcat, hoc verſu: Nigram potat aquam quę porcos reddit obeſos. Tertiò, quòd tenebras amet,

Περὶ συῶν ἀγρίων. Κ. με.

Τὸν σῦν τὸν ἄγριόν φασι μὴ πρότερον ἐπί τινα φέρεσθαι, πρὶν ἢ τοὺς χαυλιόδοντας ὑποθῆξαι. μαρτυρεῖ δὲ ἄρα καὶ Ὅμηρος τοῦτο, λέγων· Θήξας λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσι. παχύνεσθαι δὲ τὸν σῦν ἀκούω μὴ λουόμενον μάλιστα, ἀλλ᾽ ἐν τῷ βορβόρῳ διατρίβοντά τε καὶ στρεφόμενον, καὶ πίνοντα ὕδωρ τεθολωμένον, καὶ ἡσυχίᾳ καὶ στέγῃ σκοτωδεστέρᾳ χαίροντα, καὶ τροφαῖς ὅσαι φυσωδέστεραί εἰσι, καὶ ὑποπλῆσαι δύνανται. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἔοικεν ὑποδηλοῦν ταῦτα· φησὶ μὲν οὖν τοῦ καλινδεῖσθαι αὐτὸν καὶ φιληδεῖν τοῖς ἐν πυρωτέροις τέλμασι, λέγων· σῦες χαμαιευνάδες. Ὅτι δὲ τῷ τεθολωμένῳ ὕδατι πιαίνονται, φησὶ· μέλαν ὕδωρ πίνουσαι, τό θ᾽ ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν. Ὅτι δὲ χαίρουσι τῷ σκότῳ,

σκότῳ, διὰ τούτων λέγει. Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὕδειν Βορέω ὑπ' ἰωγῇ. Τὸ δὲ φυσῶδες αἰνίττεται τῆς τροφῆς ὅταν λέγῃ βάλανον μενοεικέα ἐσθίειν αὐτάς. Εἰδὼς δὲ ἄρα Ὅμηρος, ὅτι καὶ ἰσχναίνεται καὶ ἐπιτρίβει τὰ κρέα ὗς ὁρῶν τὴν θήλειαν, πεποίηκε τοὺς ἄρρενας ἰδίᾳ καθεύδοντας, καὶ τὰς θηλείας ἰδίᾳ.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ σίτου καὶ λείου κομῶντος ἐὰν σῦς πεσοῦσα ἀποκείρῃ, νόμος ἐστὶ Σαλαμινίων τοὺς ὀδόντας ἐκτρίβειν αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ παρ' Ὁμήρῳ, συὸς ληϊβοτείρης φασίν. οἱ δὲ ἑτέρως νοοῦσι, καὶ λέγουσι χλωροῦ σίτου τὴν ὗν γευσαμένην, ἀσθενεῖς ἔχειν τοὺς ὀδόντας.

Ad boream ſpectante caua ſub rupe cubabat. Quartò, quòd alimentum flatuoſum eis conueniat, vbi glandibus eas dulcibus paſci canit. Idem poëta non ignorans ſuem conſpectu fœminæ attenuari & imminui carnibus, ſeparatim vtrumque ſexum cubare facit. In Salamine ſi ſus ſegetem herbeſcentem fuerit depaſtus, ejus dentes lege Salaminenſium exteruntur. atque hanc eſſe aiunt apud Homerũ ſuem frugiuoram. Sunt qui aliter ſentiant, & ſuis viridem depaſtæ ſegetem dentes reddi infirmiores dicant.

περὶ κυνῶν· ἔτι δὲ καὶ περδίκων καὶ πελαργῶν, καὶ φαττῶν. Κεφ. μϛ.

Quomodo Canes, Perdices, Ciconiæ & Palumbi ſibi ipſis medeantur. CAP. XLVI.

Canibus herbam natura oſtendit, quâ ſuis vulneribus medeantur. Iidem ſi lumbricis vexentur, ſegetem herbe-

Ἔδωκε δὲ ἄρα ἡ φύσις τοῖς κυσὶ τραυμάτων αὐτίπαλον πόαν. εἰ δὲ ἕλμινθες αὐτοὺς λυποῦσι, τοῦ σίτου τὸ

τὸ καλούμενον λήιον ἐσθίουσαι, ἐκκρίνουσιν αὐτούς. λέγονται δὲ καὶ ὅταν δέωνται τὴν γαστέρα ἑκατέρωθεν κενῶσαι, πόαν τινὰ ἐσθίειν. καὶ τὸ μὲν ἐκ τῆς τροφῆς τὸ ἐπιπολάζον ἐμεῖν, τὰ δὲ ὑπεκτικὰ κάτωθεν ἐκκρῖναι αὐτοὺς φασιν. ἐντεῦθεν καὶ τὸ συρμαίζειν Αἰγύπτιοι λέγονται μαθεῖν. Πέρδικές τε καὶ πελαργοὶ τρωθέντες καὶ φάτται, τὴν ὀρίγανον ὡς λόγος διατρώγουσιν· εἶτα τοῖς τραύμασιν ἐντιθέντες ἀκοῦνται τὸ σῶμα· καὶ μηδέποτε τῆς ἀνθρώπων ἰατρικῆς δέονται οὐδέν.

ſcentem depaſti eos excernunt. Quum autem alterutrum ventrem exhaurire habent neceſſe, herbam dicuntur quandam comeſſe: cujus vi partim euomendo, partim deiicienda aluo, quicquid in eis redũdat, eiiciũt. Vnde Ægyptios etiam ſyrmaiſmum quo vtrumque ventrem expurgant, didiciſſe ferũt. Perdices quoque aiunt & Ciconias & Palumbos origanum herbã vulneribus, ſi quæ acceperint, manſam imponere, & ſanari, nec vllis humanis indigere remediis.

Περὶ σαύρου χλωροῦ, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν περιουσίας εἶτα τῆς ὄψεως, πάλιν. Κ. μζ.

De amuleto oculis ſalutari, annulo ſcilicet quocum lacertus viridis excæcatus in olla defoſſus fuerit.

CAP. XLVII.

Οὐ δεήσομαι μάρτυρος ἐνταῦθα πρεσβυτέρου, ἃ δὲ αὐτὸς εἶδον λέγω. Σαύραν τῶν χλωρῶν μὲν ὑπεράγαν, ἀδροτέρων δὲ

Non hîc antiquorum teſtimonio mihi erit opus: quæ ipſe vidi explicabo. Quum vir quiſpiam lacertum ex illis, qui colore ſunt admodum virides & cæt

τὴν ἕξιν, συλλαβὼν ἀνὴρ, καὶ κέντρῳ πεποιημένῳ χαλκοῦ διείρας, εἶτα τυφλώσας τὸν σαῦρον, καὶ χύτραν κεραμέαν τὴν καινὴν εἰργασμένην διατρήσας πάνυ λεπταῖς ὀπαῖς, ὡς μὴ εἴργεσθαι μὲν τὸ πνεῦμα, οὐ μὴν ἐκεῖνα παρασχεῖν ἔκδυσιν, τὸ θηρίον ἐμβαλὼν, καὶ γῆν ὑποχέας, καὶ μάλα ἔνδροσον, καὶ πόαν τινὰ ἧς οὐκ εἶπε τὸ ὄνομα, † δακτύλιον σιδηροῦν πεποιημένον καὶ ἔχοντα λίθον γαγάτην, ᾧπερ ἦν ἐνέγλυπτο γλύμμα σαύρου· τὴν μὲν χύτραν * ἐπηλυγάσατο, ἐννέα ἐμπλάσας σημεῖα, ὧν ἀφῄρει σφραγῖδα ἐφ' ἡμέραις ἐννέα, καὶ τὴν ἐπὶ πάσαις τὴν ἐνάτην ἀφανίσας, ἀνοίγει τὸ σκεῦος· καὶ ἔγωγε εἶδον τὸν σαῦρον ἐμβλέποντα. καὶ διαυγεστέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς πρὶν πεπηρωμένους εἶχε. καὶ τὸν μὲν ἔνθεν ᾑρέθη, ἐνταῦθα †ἀπλαύσαμεν· δακτύλιον δὲ ἐκεῖνον ἀνὴρ ὁ ζῶντα

cæteris majores, comprehendiſſet, atque æreo ſtilo excæcaūiſſet, eundemq́; in fictilem ollam recentem vtrinque eatenus exiguis foraminibus pertuſam, vt neque ſpirare fera prohiberetur, neque tamen exitum haberet, concluſiſſet: & ſimul terram roſcidam, & herbam cujus nomen non explicauit, impoſuiſſet, ſimulq́; ferreum annulum cui ineſſet gagates lapis, in quo lacertus inciſus erat: denique ollam nouem ſignis impreſſam in terra defodit: & ſingulis quotidie deletis, vbi nono ſigno ſublato ollam recluſiſſet, Lacertum vidi, oculorum vſu recuperato, clariùs quàm ante excæcationem cernere. Hunc igitur in priſtinum ipſius locum dimiſimus: annulum autem vir ille

ἢ δακτύλιον σιδήρου

* ἐπηλύγασεν

† al. ἀπελύσαμεν.

oculis ſalutarem eſſe prædicabat.

De amicitia & inimicitia diuerſorū animalium.

CAP. XLVIII.

Id ſummam mihi turpitudinem habere videtur, quòd non inter ſe homines amant, quum expertia rationis animalia amicitiā inter ſe faciant, & retineant: neque modò ea quæ ſunt ejuſdem ſpeciei, verùm etiam inter ſe nihil genere attingentia. Cum enim Capris oues amicitiâ conjunctæ ſunt: Cum Turture amicitia Columbæ intercedit: Palumbes item & Perdices benè inter ſe ſentiunt: Alcedo & Carulus mutuo inter ſe amore tenentur: Cornix & Ardeola mutuam inter ſe amicitiam colunt: Gauia cum Monedula amoris cōjunctionem habet: Cum Harpa Miluus amicitiam ſeruat. Contrà, Cornices & Noctuæ inexpiabili bello diſſident: hoſtes ſunt Mil-

δράσας ὀφθαλμοῖς ἀγαθὸν ἔφασκεν εἶναι.

Περὶ τῆς τῶν ζώων πρὸς τὰ μὴ ὁμογενῆ φιλίας τε καὶ ἔχθρας. Κεφ. μη.

Ἐμοὶ δὲ αἴσχιστον δοκεῖ, ὦ ἄνθρωποι, φιλίαν μὲν τοῖς ζώοις πρὸς ἄλληλα εἶναι, μὴ μόνον τοῖς συννόμοις αὐτῶν, μηδὲ μὴν τοῖς ὁμογενέσιν, ἤδη δὲ καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσι σφίσι κατὰ τὸ κοινὸν γένος. ταῖς γοῦν αἰξὶν αἱ ὄϊς φίλιαι, περιστερᾷ πρὸς τρυγόνα φίλη. φίλαι δὲ εἰς ἀλλήλας νοοῦσι φάτται τε καὶ πέρδικες· ἀλκυόνα δὲ καὶ κήρυλον ποθοῦντας ἀλλήλων πάλαι ἴσμεν, κορώνην τε ἐρωδιῷ φίλα νοεῖν, καὶ λάρον τῷ καλουμένῳ κολοιῷ, καὶ ἰκτῖνα ἅρπῃ. Πολεμοῦσι δὲ αἰώνιον πόλεμον καὶ ἄσπονδον, ὡς εἰπεῖν, κορῶναί τε καὶ γλαῦκες. πολέμιοι δὲ ἅρπ

εἰσὶν ἰκτῖνός τε καὶ κόραξ, καὶ πυῤῥαλὶς πρὸς τρυγόνα, καὶ βρένθος καὶ πάχος· πάλιν τε ὁ χλωρεὺς πρὸς τρυγόνα, καὶ αἰγυπιοὶ καὶ αἰετοί, καὶ κύκνοι καὶ δράκοντες, καὶ πρὸς βουβαλίδας καὶ ταύρους λέοντες. ἔχθιστοι δὲ ἄρα ἐλέφας καὶ δράκων εἰσί· καὶ πρὸς ἀσπίδα ὁ ἰχνεύμων· ὁ δὲ αἰγίθαλος, τῷ ὄνῳ. ὁ μὲν γὰρ ὀγκήσατο, ῥήγνυνται δὲ τῷ αἰγιθάλῳ τὰ ὠά, καὶ οἱ νεοττοὶ ἐκπίπτουσιν ἀτελεῖς. ὁ δὲ τιμωρῶν τοῖς τέκνοις ἐπιπηδᾷ τῷ ὄνῳ τοῖς ἕλκεσι, καὶ ἐσθίει αὐτά. μισεῖ δὲ ἀλώπηξ κίρκον, καὶ ταῦρος κόρακα, καὶ ὁ ἄνθος τὸν ἵππον. χρὴ δὲ εἰδέναι τὸν πεπαιδευμένον, καὶ μηδὲν μάτην ἀκούσαντα, ὅτι καὶ δελφὶς φαλαίνῃ διάφορος. λάβρακές γε μὴν κεστρεῦσι, μύραιναι δὲ γόγγροις, καὶ ἄλλ᾽ ἄλλοις.

περὶ ἄρκτων, καὶ ἄλλων τινῶν τῶν

uus & Coruus: itemq; Ignaria & Turtur. Brēthus & Larus: ac rurſus Luteus cum Turture diſſidet, Vultures & Aquilæ, Cygni & Dracones hoſtes inter ſe ſunt. Leones tauros & bubalidas infeſtant. Elephas & Draco inter ſe inſenſiſſimi ſunt. *λάρος ex Aristotele*

Aſpidi inimicus Ichneumon, Parus Aſino. nam ob hujus rudentis vocem, Pari oua franguntur, & pulli abortiui excidunt, quam ob rem auis hæc ſuam vlciſcens ſobolem, aſinorum vlcera inuadit & arrodit. Vulpes Circum odit, taurus coruum, & equum florus. Hoc etiam non prætetibit homo ſtudioſus rerum naturæ, delphinum aduerſari balęnæ, lupum mugilibus, murænas gongris, & alia denique aliis.

De Urſis & alijs quibuſdam animantibus, quæ à cadaueribus abhorrent. Item de Elephantorum religione in mor

tuos: & quàm religioſè ipſi vulnerati ac moribundi ſe gerant.

CAP. XLIX.

Vrſi poſteaquam venatores, qui non humi modò ſe ſternunt, ſed & os ad terram abjiciunt, & ſpiritum cōtinent, odorati fuerint, tanquam mortuos relinquunt. ejuſmodi enim animalium genus exiſtimatur mortuos odiſſe. Mures etiam oderunt eos, qui in ſuis ſedibus & cauernis moriuntur. itemq; hirundines & apes, ſuas gregales extinctas ejiciūt. Formicis etiam naturâ tributum eſt, vt ſui generis defunctas ex cauernis efferant, quo mundiùs habitent. Nā hoc brutis quoque inſeuit natura, vt gentiles & cognatas animantes extinctas, mox è conſpectu amoueant. Vt verò Æthiopum ſermonibus, græcanico faſtu carentibus, peruagatum eſt; Elephantus, quum alterum perſpe-

ἔχουσι πρὸς τοὺς νεκρούς, καὶ περὶ ἐλεφάντων. Κ. μθ.

Αἱ ἄρκτοι τῶν θηρατῶν τοὺς εἰς στόμα πεσόντας, καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ἑαυτοὺς ἀνέχοντας ὀσφρησάμεναι, ὡς νεκροὺς παραλιμπάνουσι. καὶ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῷον τὸν νεκρὸν βδελύττεσθαι. μισοῦσι δὲ καὶ οἱ μύες τοὺς ἐν ταῖς αὐτῶν διαίταις καὶ καταδρομαῖς ἀποθανόντας. καὶ μέντοι χελιδὼν ἐκβάλλει χελιδόνια νεκρὰ, καὶ μέλιτται. μύρμηξι δὲ καὶ ἐκείνοις ἐκφορᾶς νεκρῶν μέλειν, καὶ καθαίρειν τοὺς σφετέρους χηραμοὺς ἡ σοφωτάτη φύσις ἔδωκεν. ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν ἀλόγων· τὰ ὁμογενῆ τε καὶ ὁμοφυῆ τεθνεῶτα, τῶν ὀφθαλμῶν ἀποφέρειν θᾶττον. Λέγουσι δὲ Αἰθιόπων λόγοι αἱμυλίας τε καὶ κόμπου Ἑλληνικοῦ ἄγευστοι, ὅτι ἄρα ἐλέφαντα θεασάμενος ἐλέφας νεκρὸν, οὐκ ἂν παρέλθοι μὴ τῇ προ-

βοσκί-

βοσκίδι γῆν ἀρυσάμενος, καὶ ἐπιβαλὼν, ὁσίαν τινὰ ἀπόρρητον ὑπὲρ τῆς κοινῆς φύσεως τελῶν, καὶ φεύγων ἄγος. εἶναι γὰρ τὸ μὴ δρᾶσαι τοῦτο ἐναγές. ἀπόχρη δέ οἱ καὶ κλάδον ἐπιβαλεῖν, καὶ ἄπεισι, τὸ κοινὸν ἁπάντων τέλος μὴ ἀτιμάσας. Ἀφῖκται δὲ λόγος εἰς ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνος. ὅταν ἐλέφαντες ἀποθνήσκωσιν ἐκ τραυμάτων, ἢ βληθέντες ἐν πολέμῳ, ἢ ἐν θήρᾳ παθόντες τοῦτο, τῆς πόας τῆς παρατυχούσης, ἢ τῆς κόνεως τῆς ἐν ποσὶν ἀναιρόμενοι, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπουσι καὶ βάλλουσί γε τῶν ἀνῃρημένων, καὶ βοῇ τῇ σφετέρᾳ κινύρονταί τε καὶ ποτνιῶνται, ἀνακαλοῦντες τοὺς θεοὺς μαρτυρόμενοι, ἐφ' οἷς ἐκδίκως τε καὶ ἐκνόμως ὑπομένουσι.

xerit mortuum, non præterit, quin humum promuſcide hauſtam, veluti ſanctâ & myſticâ quadam ceremoniâ iniciat, communem naturâ miſeratus mortuo parentans; vt ne aliquid impiè committat; nam hoc quidem ipſum non facere, execrabile ducit. Quandoque ad hoc nefas vitãdum, ſatis eſt ei vel ramum iniicere, quo facto, abit, communem omnium finem non aſpernatus. Tum etiam ad nos is ſermo permanauit, Elephãtos quum ex vulnere, ſiue id in bello, ſiue in venatione acceperint, vicini ſunt ad moriendum, aut obuiam herbam, aut proximum pedibus puluerem alleuantes, in cælum ſuſpicere, eumq; puluerem herbámve jacere, & ſimul voce ſuâ lamentari, & miſerabiliter ſupplicare, tanquam Deum ob ea quæ injuſtè & indignè ſuſtinent, obteſtantes.

Τὰ ἥμερα ζῷα τίνι τῶν ζῴων οὐ

Manſueta animalia, quibus animalibus non confidant.

CAP. L.

Hanc etiam vim naturámque animalium non ignorare oportet: aues cicures & domeſticas audacter contemnere Equos, Aſinos, Boues, & Camelos: ac ſi cum manſuefactis Elephantis aluntur, non modò eos non timere, verùm per eos etiam ipſos gradi. Iam enim Gallinacei, vt in eorum dorſis confidere audent: ſic magnum eis metum Muſtela vel prę teriens iniĳcit. Et qui vocē vel mugientium vel rudentium præclarè contemnunt, hujus clamorem vehementer horrent. Anſeres item & Canes, & magnas Struthiones nihili faciunt. Contrà Accipitrem multò minorem formidant. Gallorum cantus Leones exterret, metu Baſiliſcos exanimat. Eundem præte-

Θαρρεῖ. Κεφ. ν.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ταῦτα δήπου καταγνῶναι πάρεστι. τὰς γοῦν ὄρνις τὰς ἠθάδας, καὶ τὰς ἐν τοῖς οἴκοις τρεφομένας τε καὶ ἐξεταζομένας ὁρῶμεν ἵπποις καὶ ὄνοις καὶ βουσὶ καὶ καμήλοις θαρροῦσας. εἰ δὲ καὶ ἐλέφαντες τιθασοὶ καὶ ἥμεροι συντρέφοιντο, οὐδὲ τούτους ὀρρωδοῦσιν, ἀλλὰ καὶ δι᾽ αὐτῶν ἐκείνων ἔρχονται. ἤδη δὲ καὶ ἀλεκτρυόνες, καὶ ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῶν ἀναπίπτονται· τοσοῦτον αὐτοῖς τοῦ θάρσους περίεστι, καὶ τοῦ ἀδεοῦς. πτοίαν δὲ αὐτοῖς ἐντίθησι καὶ δέος ἰσχυρὸν γαλῆ παραδραμοῦσα. καὶ μυκησαμένων μὲν καὶ ὀγκησαμένων οὐ ποιοῦνται ὤραν· κλάγξασαν δὲ ἄρα μόνον πεφρίκασι τὴν προειρημένην. χηνῶν τε καὶ κυνῶν καὶ στρουθῶν τῶν μεγάλων ἢ τι ἢ οὐδὲν φροντίζουσιν· ἱέρακα δὲ βραχύτερον ὄντα ὀρρωδοῦσιν. Ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν ᾄσας, φοβεῖ μὲν λέοντας, κατάγχει δὲ βασιλίσκον. οὐ φέρει μὴν οὔτε ὄλυρος,

οὔτε ἴκτινος. Αἱ δὲ περιστεραὶ πρὸς ἀετῶν μὲν κλαγγὴν καὶ γυπῶν θαῤῥοῦσι, κίρκων δὲ καὶ ἁλιαιέτων οὐκέτι. † Ἡ δὲ ἀμνὴ καὶ ὁ ἔριφος καὶ πώλιον πᾶν ἐπὶ τὰς μητρῴας θηλὰς ἔρχεται γεννηθέντα παραχρῆμα, καὶ μηδέν τοι καὶ τῶν οὐθάτων σπῶντα ἐμπίπλαται. πολυπραγμονεῖ δὲ † τεκὸν οὐδέν, ἀλλ' ἕστηκεν. ὕπτιας δὲ παραβάλλει τὰς θηλὰς τοῖς βρέφεσι τὰ σχιζόποδα πάντα, λύκοι καὶ κύνες καὶ λέαιναι καὶ παρδάλεις.

Ζώων διάφοροι φθογγαί.

Κεφ. ια.

Πολυφωνότατα δὲ τὰ ζῷα καὶ πολύφθογγα, ὡς ἂν εἴποις, φύσις ἀπέφηνεν, ὥσπερ οὖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ὁ γοῦν Σκύθης ἄλλως φθέγγεται, καὶ ὁ Ἰνδὸς ἄλλως, καὶ ὁ Αἰθίοψ ἰδίαν φωνὴν συμφυῆ, καὶ οἱ Σάκαι· φωνὴ δὲ ἑλλὰς ἄλλη, καὶ Ῥωμαία ἄλλη· οὕ-

rea neque Felis, neque Miluus ſuſtinet. Clangorem quidem aut Aquilarum aut Vulturum facilè Columbæ ſpernunt, non item Circi & marinæ Aquilæ. Cæterùm agnus, & hœdus & quiuis pullus mox vt in lucem editus eſt, ad maternas mammas illicò ſe applicat, & ſugendis vberibus impletur. id quod mater facilè & tranquilla patitur, & manet. Fidipeda omnia, vt Lupæ, Canes, Leænæ, Pantheræ, catulis ſuis papillas ſupino ſitu præbent.

forte, ὁ δὲ ἀμνὸς, vel μόσχος

al. τὸ τεκὸν

Animaliū diuerſæ voces.

CAP. XI.

Quemadmodum homines variis linguis loquuntur, ſic animalibus rationis expertibus natura comparauit vt diuerſum quiddam & varium ſonent. Ex hominibus aliter Scytha, aliter Indus loquitur, aliter Græcus, Ro-

manus, Æthiops, Saca. Animalium alia rugiunt, alia mugiunt, alia hinniunt. quædam rudunt: quædam balant, vel vlulant, baubantur aut latrant, frendéntve. alia clangunt aut ſtrident, alia ſuauiter cantant. ſunt quæ balbutiant: & ſexcenta naturæ dona, alia aliis animantibus propria exiſtunt.

al. ἀράζει

Aſpides, Teſtudines, Cancros & Crocodilos, futurum Nili incrementum præſentire, & longius ad loca tutiora ſe recipere. c. XII.

In vtraque Nili ripa aſpides latibulis ſe tegunt, & tanquam ædes ſuas homines, ſic hoc flumen omni alio tempore jucundè & ſuauiter accolunt. Quum autem in agros Nilus per æſtatem redundaturus

πού τι καὶ τὰ ζῷα ἄλλο ἄλλως προΐενται τῆς συγγενοῦς τῆς γλώττης ἠχόν τε καὶ ψόφον. τὸ μὲν γὰρ βρύχεται, μυκᾶται δὲ ἄλλο· καὶ χρεμέτισμα ἄλλου, καὶ ὄγκησις ἄλλου, βληχηθμός τε καὶ μηκασμὸς καὶ διάφορα φθέγματα. καί τισι μὲν ὠρυγμὸς, τισὶ δὲ ὑλαγμὸς φίλον, καὶ * ἀρράζειν ἄλλῳ. κλαγγαί τε καὶ ῥοῖζοι, καὶ κελγμοὶ, καὶ ᾠδαὶ, καὶ μελῳδίαι, καὶ προσαυλισμοὶ· καὶ μυρία ἕτερα δῶρα τῆς φύσεως, ἴδια τῶν ζῴων ἄλλα ἄλλων.

Περὶ ἀσπίδων, χελωνῶν, καὶ καρκίνων, καὶ κροκοδείλων, τῶν ἐπισταμένων εἰς ὅσον ὁ Νεῖλος ἀναπλεῖ. Κεφ. ιβ.

Ἀνὰ τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν ἀσπίδες φωλεύουσι τοῦ Νείλου πλησίον ἐπὶ τῆς ὄχθης ἑκατέρας. Καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον φιλοχωροῦσι καὶ ἀγαπῶσιν, ὡς τὰς οἰκίας τὰς σφετέρας οἱ ἄνθρωποι. μέλλοντος δὲ τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν ὥραν θερείαν ἀναπλεῖν, ἀναχθεῖσαι καὶ ἀθρόαι ὑπό τε πλήθους ὕδατος,

καὶ

καὶ πρὸ τῶν ἐτησίων ἀνέμων, πρὸ τριάκοντά που ἡμερῶν, αἱ προειρημέναι ἀσπίδες μετοικίζονται εἰς τὰ ἀπωτέρω τοῦ Νείλου χωρία, καὶ τοὺς ὄχθους τοὺς ὑπερέχοντας εἰσέρπουσι. καὶ μέντοι καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν ἔκγονα ἐπάγονται· δῶρον τοῦτο ἴδιον λαχοῦσαι παρὰ τῆς φύσεως, εἰδέναι ποταμοῦ τοσούτου, καὶ οὕτως ἐργατικοῦ τὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐπιδημίαν, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ κατάληψίν τε καὶ λύμην φυλάττεσθαι. Καὶ αἱ χελῶναι δὲ, καὶ οἱ καρκῖνοι, καὶ οἱ κροκόδειλοι τὰ ᾠὰ κατὰ τὴν ὥραν τὴν αὐτὴν μετακομίζουσιν εἰς τὰ ἄβατα τῷ ποταμῷ καὶ ἀνέφικτα. καὶ ἐντεῦθεν ἤδη λογίζονται οἱ ἐντυγχάνοντες τοῖς τῶν προειρημένων ᾠοῖς, ὁ Νεῖλος ἀνελθὼν ἐς πόσον εἶτα ἀρδεύσει τὴν γῆν.

eſt, tum triginta circiter antè diebus, aquarum copiâ & eteſiis ventis impulſæ promotæq; longiùs à fluuio in loca eminentiora vnà cum fœtibus ſuis demigrant: quod quidē munus à natura acceperunt, tanti vt fluminis, támque operoſi quotánis acceſſionem non modò non ignorent, ſed ab ejus etiam damno cauere ſciant. Teſtudines etiam & cancri, & crocodili in loca Nilo inacceſſa id temporis oua transferunt, vnde ij qui oua eorum offendūt, quantum & quatenus Nili rura irrigaturi incremētum ſit futurum, facilè colligunt.

Hippopotami quàm calli dè ſegetes prope Nilum depaſcantur.

CAP. XIII.

περὶ τῶν ἵππων τῶν ποταμίων. κεφ. ιγ.

Οἱ ἵπποι οἱ ποτάμιοι τοῦ Νείλου μὲν εἰσι πρόφι-

Fluuiatiles equi Nili alumni, ſegetum vt maturitas venit, & fla-

uent ſpicæ, non eas continuò depaſci ingrediuntur, ſed extrinſecus conjecturis aſſequuntur quantum ad ſe explendos ſatis ſit. Poſt talem conſiderationem paſcere in agrum ingrediuntur, & inter paſcendum retrò versùs Nilum cedunt. Hoc enim ipſum eo pacto machinantur, vt agricolas, quos ante ſe, non à tergo adfuturos expectant, longiùs videre, & in Nilum faciliùs ſe recipere poſſint.

Quemadmodum Pardales Simias capiunt.

CAP. LIIII.

In, Mauritania Pardalis, quum robore & viribus præſtet, non tamen iis ſimias aggreditur. cauſa eſt, quoniam ἀνθιστάντες. Simiæ non ſe opponũt ei, ſed in fugam ſe conferentes, in arbores al-

μοι· ὅταν δὲ τὰ λήια ἐνακμάζῃ, καὶ ὦσιν οἱ στάχυες ξανθοὶ, οὐκ ἄρχονται παραχρῆμα κείρειν αὐτοὺς καὶ ἐσθίειν, ἀλλὰ περιαμείβοντες ἔξωθεν τὸ λήιον, στοχάζονται πόσον αὐτοὺς ἐμπλήσαι μέτρον· εἶτα λογισάμενοι τὸ ἀποχρῆσον σφίσιν, ἐμπίπτουσι, καὶ ἀναχωροῦσιν ἐπὶ πόδα ἐμπιπλάμενοι, τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ κατὰ νώτου λαβόντες. πεφιλοσόφηται δὲ ἄρα τοῦτο αὐτοῖς, ἵνα εἴ τινες τῶν γεωργῶν ἐπίοιεν ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ῥᾴστου ἐς τὸ ὕδωρ καταδραμεῖν ἔχοιεν, τοὺς πολεμίους ἀντιπροσώπους, ἀλλ' οὐκ ὄπισθεν οἱ ἵπποι ὄντοι † δεχοῦντες.

περὶ τῶν παρδάλεων, καὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ.

Κεφ. νδ.

Ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ γῇ αἱ παρδάλεις τοὺς πιθήκους οὐ κατὰ τὸ καρτερὸν, οὐδὲ ὅπως ἂν ἔχωσιν ἀλκῆς τε καὶ ῥώμης, οὕτως ἐπιτίθενται. τὸ δὲ αἴτιον· οὐ χωροῦσιν ὁμόσε, ἀλλ' ἀποδιδράσκουσιν αὐτὰς, καὶ ἐπὶ τὰ δένδρα

δένδρα ἀναθέουσι, καὶ ἐκεῖ κάθηνται, τὴν ἐξ ἐκείνων ἐπιβουλὴν φυλαττόμενοι. ἣν δὲ ἄρα ἡ πάρδαλις καὶ τοῦ πιθήκου δολερώτερον· οἷα γοῦν ἐπ᾽ αὐτοῖς παλαμᾶταί τε καὶ ῥάπτει τὰς πάγας. ὅπου πλῆθος πιθήκων κάθηται, ἐνταῦθα ἐλθοῦσα ἑαυτὴν ἀπέρριψε τοῦ δένδρου, καὶ κεῖται κατὰ τοῦ δαπέδου ὑπτία, καὶ τὴν μὲν γαστέρα διώγκωσε, παρῆκε δὲ τὰ σκέλη, τὼ δὲ ὀφθαλμὼ κατέμυσε· πιέζει γε μὴν καὶ συνέχει τὸ ἄσθμα, καὶ κεῖται νεκρά. οἱ δὲ ἄνωθεν τὴν ἐχθίστην ἰδόντες, τεθνάναι νομίζουσιν αὐτήν, καὶ ὃ μάλιστα βούλονται τοῦτο οἴονται. οὐ μὴν θαρροῦσιν ἤδη, ἀλλὰ πεῖραν καθιᾶσι. καὶ ἔστιν ἡ πεῖρα· ἕνα ἑαυτῶν τὸν δοκοῦντα ἀδεέστερον καταπέμπουσι, βασανίζοντα καὶ κατασκεψόμενον τὸ τῆς παρδάλεως πάθος. ὁ δὲ κάτεισιν οὐ παντελῶς ἀδεής, ἀλλ᾽ ὀλίγον καταδραμ

tas aſcendunt: & illius impetum declinantes, illic conſident. Verumtamē pardalis ad hanc rationem ſimiā doloſior, inſidias mōlitur, & dolos nectit. Vbi enim ſimiarum multitudo manet, eò profecta ad terram ſe ſub arbore abijcit, & iacet tanquam ventre inflata, tibiis reſolutis, oculos al. ὑπέρρι-ψε
claudit, & ſpiritu compreſſo ſeſe ab anhelando continet, deniq; mortua videtur. Illæ vero hoſtem ex alto deſpicientes, mortuam ſuſpicantur, & facillimè credunt id quod vehementer optāt, nondum tamen deſcendere audent. At experimenti cauſâ vnam ex ipſis, quam audaciorem putant, ad examinandum Pardalis affectum præmittunt. hæc quidem non omnino ſibi præſidens deſcendit: ſed timidè & pedetentim pri-

mò decurrit, pòſt metu repreſſa reuertitur. Tũ verò iterum deſcendit, & quum proximè ad pardalim acceſſit, regreditur rurſus. Tum tertiò deſcendit, & illius oculos ſpeculatur, ſpiritũ ducat necne periclitatur. Illa autem immotam ſe fortiſſimè præſtans, paulatim huic animos addit. Et jam quum hanc permanere conſtanter ſine damno circum illã, ſublimiores ex ſuperiori loco ſimiæ ſpeculãtur, fiduciam & ſpiritum colligentes, ex arboribus frequentiſſimæ decurrunt, & circum eam concurſantes, ſaltant: ſimul & ſupra ipſam gradientes inſultant, & in illius contumeliam ſaltationem ſimiis conuenientem ſaltantes, multifariam ei illudunt: & gaudium quod de hac ipſa tanquam mortua immortaliter pergaudent, teſtantur. Illa au-

δραμὼν, εἶτα ὑπέστρεψε τοῦ φόβου ἀνασείλαντος αὐτὸν, καὶ κατῆλθε πάλιν· καὶ πλησίον γενόμενος ἀνεχώρησε, καὶ ὑπέστρεψεν αὖθις, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ κατεσκέψατο, καὶ τὸ πνεῦμά τε καὶ ἆσθμα εἰ μεθίησιν, ἐξήτασεν. ἡ δὲ ἀτρεμοῦσα καὶ μάλα ἐγκρατῶς, ἐντίθησίν οἱ τὸ κατὰ μικρὸν ἀδεές. προσελθόντος δὲ καὶ παραμένοντος ἀπαθοῦς, καὶ οἱ μετέωροι πίθηκοι θαρροῦσιν ἤδη; καὶ καταδραμόντες ἔκ τε ἐκείνου τοῦ δένδρου, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα πλησίον παραπέφυκεν, ἀθρόοι γενόμενοι, περιέρχονταί τε καὶ περιχορεύουσιν αὐτήν. εἶτα ἐμπηδήσαντες αὐτῇ καὶ ἐπιβάντες, κατεκυβίστησαν, καὶ κατωρχήσαντο, κίρτημά τινα καὶ πιθήκοις πρέπουσαν ὄρχησιν· καὶ ποικίλως ἐνυβρίσαντες. ἣν ἔχουσιν ὡς ἐπὶ νεκρᾷ χαρὰν καὶ ἡδονὴν ἐμφερόραντο.

Digitized by Google

ρανως. ἡ δὲ, ὑπομένει πάντα. εἶτα ὅταν συννοήσῃ κεκμηκυίας ὑπό τε τῆς χορείας αὐτὰς καὶ τῆς ὕβρεως, ἀδοκήτως ἀναπηδήσασα καὶ ἐνθοροῦσα, τὰς μὲν τοῖς ὄνυξι διέξαινε, τὰς δὲ τοῖς ὀδοῦσι διεσπάσατο, καὶ τὴν ἐκ τῶν πολεμίων πανθοινίαν τε καὶ πανδαισίαν ἄφθονα ταῦτα ἔχει. Τλημόνως δὲ ἔχει καὶ καρτερῶς, καὶ φυσικῶς ἡ φύσις κατέχει τὴν πάρδαλιν, ὑπὲρ τοῦ τῶν πολεμίων ἐνυβρισάντων περιγενέσθαι καρτερῶ ταῦτα ἐγκαθλοῦσαν, καὶ μὴ δεομένην εἰπεῖν· Τέτλαθι δὴ κραδίη. ὅγε μὴν ὁ τοῦ Λαέρτου ἑαυτὸν ἐξεκάλυψεν ὀλίγου πρὸ τοῦ καιροῦ, τὴν ἐκ τῶν παιδισκῶν ὕβριν μὴ φέρων.

tem omnia ſuſtinens, ſimul ac illas inſultando & illudendo defatigatas eſſe intelligit, ex inopinato exiliens, earum partim vnguibus lacerat, partim dentibus diſtrahit, atque opimum & adipale ex hoſtibus prandium ſibi abundè comparat. Egregiè ſanè, patienter & fortiter omnia ſuſtinet ac tolerat Pardalis, diſſimulat & ſe continet, donec opportunè hoſtes tam contumelioſos vlciſci poſſit. nec tali eget hortatione, quali ſeipſum Vlyſſes animabat, Pectore durato forti. Is quidem impatiens contumeliarum, quibus ancillæ eum afficiebant, parum abfuit quin ante tempus ſe ipſum proderet.

Περὶ ἐλεφάντων. Κ. νε.

Ἐν τοῖς Ἰνδοῖς οἱ ἐλέφαντες, ὅταν τι τῶν δένδρων αὐτόῤῥιζον ἀναγκάζωσιν αὐτοὺς οἱ Ἰνδοὶ ἐκσπάσαι, οὐ πρότερον ἐκ-

Quemadmodum arbores euertunt Elephanti.

CAP. LV.

Quum ab Indis hominibus arborem Elephanti radicitus extrahere coguntur, non priùs ad eam extirpandam

dam aggrediuntur, quã quateſecerint, ac treme ſecerint arborem: ſic periclitantes, euertíne poſſit, an omnino inuictam ab impetu ſit ſe præſtatura.

De Ceruis quomodo è Syria in Cyprum mare tranſmittant, item ex Epiro in Corcyram.

CAP. LVI.

In Amano, Libano, & Carmelo Syriæ mõtibus, Cerui naſcuntur; qui quum in Cyprum tranſmittere volunt, gregatim ad littora perueniunt, ibiq; tandiu ſecundos ventos præſtolantur, dum per placatiſſimam quietem bellè ſibi flare ſenſerint. Tum fidenti animo ſeſe traijcere mare ingreſſi, & ordine natant: & verò in antecedentium tergo ſubſequentes capita reponunt, ac nimirum dux idcirco retrocedit, quia non habet vbi nitatur: & poſt omnes clunibus proximi antegredientis nitens, ex labo-

πηδῶσιν, οὐδὲ ἐπιχειροῦσι τῷ ἔργῳ, πρὶν ἢ διασεῖσαι αὐτό, καὶ διασκέψασθαι εἰ ἄραγε ἀνατραπῆναι οἷόν τε ἐστίν, ἢ παντελῶς ἀδύνατον.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς Σύροις ἐλάφων.

Κεφ. ιϛ.

Οἱ ἐν Σύροις ἔλαφοι γίνονται μὲν ἐν ὄρεσι μεγίστοις, Ἀμανῷ τε καὶ Λιβάνῳ, καὶ Καρμήλῳ· ὅταν δὲ βουληθῶσι περαιώσασθαι θάλατταν, ἐπὶ τὰς ἠιόνας ἀφικνοῦνται ἡ ἀγέλη, καὶ ἀναμένουσι τοῦ πνεύματος τὴν † φύσιν· καὶ ἡνίκα ἂν αἴσθωνται πρᾶον αὐτὸ καὶ ἥσυχον καταπνέον, τηνικαῦτα ἐπιθαρροῦσι τῷ πελάγει. νέουσι δὲ κατὰ στοῖχον, καὶ ἀλλήλων ἔχονται, τὰ γένεια αἱ ἑπόμεναι τῶν προηγουμένων τῇ ὀσφύϊ ἐπερείδουσαι· † ἡ πλουταγὰ δὲ γινομένη τῇ ὄπισθεν ἐπὶ πάσαις ἑαυτὴν ἐπαναπαύουσα, εἶτα, ὑπεξιᾶσι. στέλλονται δὲ ἐπὶ τὴν Κύπρον,

τύζαι

Gillius hic plura legit in Græcis, vel addidit ex Oppiano.

χονται, πόθῳ πόας τῆς ἐ-
κεῖ, λέγονται γὰρ εἶναι βα-
θεῖαι, καὶ νομὰς ἀγαθὰς
ἔχειν. καὶ λέγουσί γε Κύπρι-
οι ὀλβίαν οἰκεῖν χῶρον,
καὶ ταῖς Αἰγυπτίων ἀρού-
ραις ἁμιλλᾶσιν αὐχοῦσιν
τὰς σφετέρας. ἔλαφοι δὲ
καὶ ἤπειροι τῶνδε τῆς νή-
ξιν ἀποδείκνυνται. Αἱ οὖν
Ηπειρωτικαὶ ἐς τὴν Κέρ-
κυραν διανήχονται. αὐ-
τὶ πορθμοὶ δὲ ἀλλήλαις αὐ-
δέ εἰσιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ε.
ΒΙΒΛΙΟΥ.

re quieti ſeſe dat, ſimul & extremum agmen ducit. In Cyprum ideò tranſnant: quòd paſtionum, quæ illic amplisſimæ eſſe dicuntur, deſiderio tenentur. & profectò adeò feracem Cyprij regionem ſe incolere teſtantur, de agrorum vt bonitate Ægyptiis non concedăt. Eodem modo Epirotici cerui in Corcyram, quæ cõtra Epirum eſt, mare tranſeunt.

FINIS LIB. V.

ΚΛΑΥ

Digitized by Google

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ϛ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber VI.

Aliena hortatione non egere beſtias ad fortitudinem, ſicut homines: quod oſtendunt exempla Apri, Leonis, Elephanti, Tauri.

CAP. I.

Homines, vt boni ac fortes viri ſint, hortatione egent, & ſuaſionis oratione plenâ, quæ & metũ tollat, & addat animos. Athletæ quidem ad ſtadia hortãdi ſunt,

Ὅτι τῆς ἔξωθεν παρορμήσεως τὰ ζῶα οὐ δεῖται εἰς ἀλκὴν ὡς οἱ ἄνθρωποι. καὶ ἡ ἀπόδειξις, ἐκ συός, καὶ λέοντος, καὶ ἐλέφαντος, καὶ ταύρου.

Κεφ. α.

Δέονται μὲν ἄνθρωποι λόγου τοῦ προτρέψοντος καὶ ἀναπείσοντος ἀγαθοὺς εἶναι, καὶ τὴν μὲν δειλίαν διώξοντος, τὸ δὲ ἀθαρσὲς παρασκευάσοντος, ἀθληταὶ μὲν ἐς τὰ στάδια,

σπου-

στρατιῶται δὲ ἐς τὰ ὅπλα. τὰ δὲ ζῷα οὐ δεῖται τῆς ἔξωθεν ἐπιῤῥώσεως· ἑαυτοῖς δὲ παρεγγυῶσι τὴν ἀλκήν, καὶ ἑαυτὰ ἀνίστησι καὶ ἐγείρει. Ὁ γοῦν σῦς μέλλων εἰς μάχην ἰέναι, πρὸς ταῖς λείαις πέτραις τοὺς ὀδόντας ὑποθήγει. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρος τῷ ζώῳ μαρτυρῶν δῆλός ἐστι. Καὶ μέντοι καὶ ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ἐπεγείρει μαστίζων, καὶ βλακεύειν καὶ ἐλινύειν οὐκ ἐπιτρέπων. καὶ τοῦτο δὲ ὁ ποιητὴς εἰδὼς, ᾄδει περὶ τοῦ λέοντος. Οἱ δὲ ἐλέφαντες τῇ προβοσκίδι ἑαυτοὺς παίουσιν, εἰς τὸν ἀγῶνα ἐξάπτοντες, ὅταν τοῦτο ᾖ καιρὸς· καὶ οὐ δέονται τοῦ προσᾴσοντος, καὶ ἐγεῖροντος, Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ᾽ ἀμβολᾶς· οὐδὲ μὴν τὰ Τυρταίου μέτρα ἀναμένουσιν. Ταῦρος δὲ ἡγεμὼν ἀγέλης ὅταν ἡττηθῇ ἡγεμόνος ἄλλου, ἑαυτὸν ἀποκρίνει εἰς χῶρον ἕτερον, καὶ ἑαυτοῦ γίνεται γυμναστὴς, καὶ

milites ad arma. Robore non item extrinſecus aſſumpto beſtiæ egent: at ex ſeſe potiùs vires incitant, & ſemet confirmant. Aper quidem pugnaturus, ad lapides leues ac politos, dentes exacuit: quod Homerus etiam non ignorauit. Leo, ne quid ignauè faciat, flagellās ſemetipſum caudâ excitat, Homero itidem teſte. Elephanti autem ad certamen vt incendantur, promuſcide ſeſe verberant: neque ad hoc ipſum cujuſquam egent præceptis, non eo qui accinat, Non jam ſedere, non licet trahere moram: neque Tyrtæi verſibus, vt animentur, opus habent. Taurus gregis dux, quum ab altero fuerit duce ſuperatus, ſe in quendam locum ab aliis ſegregat: & ſemetipſum non alieno impulſu, ſed ſuâ ſponte ex

exercet, atque omni contentione cornibus, calcibus, vnguibus certat: Cornua quidem in arbores infligit, pedibus puluerem ſpargit, cæteriſq; exercitationibus ſeſe accommodat: à vaccis ſe cōtinet. Sicq; à venere abſtinet, & libidini ſuæ moderatur: quemadmodum Iccus (*Iccus.*) palæſtrita Tarentinus, quem Plato toto certaminū tempore omnis coitus expertem permanſiſſe affirmat. (*πάντα*) Sed Iccum ratione præditum, atque Olympiorum cupidum, ſimul & gloriæ ſenſu affectum, nihil admodū mirum videri debet, emendatè & ſummâ corporis caſtimoniâ vixiſſe. Nam ei præmia propoſita videbantur illuſtria, pinus Iſthmica, laurus Pythica, oleaſter Olympicus: tum verò ſperabat ſe quoad viueret circunſpiciendum eſſe: & quum è vita exceſſiſſet magnam laudem ex ea ſe adeptu-

ἀθλεῖ πᾶσαν ἄθλησιν, κονιόμενος, καὶ τοῖς δένδροις τὰ κέρατα προσανατρίβων, καὶ θηλειῶν βοῶν ἀπεχόμενος, καὶ τῇ τε ἄλλῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἀλκῆς ῥυθμίζων, καὶ οὖν καὶ ἀφροδίτης ἀπεχόμενος, καὶ σωφρονῶν, ὡς Ἴκκος ὁ Ταραντῖνος, ὅνπερ οὖν ὑμνεῖ Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος παρὰ τὸν τῆς ἀθλήσεως χρόνον * παντὴ συνουσίας ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον διαμεῖναι ἀπτώσης. καὶ Ἴκκῳ μὲν οὖν τὰ αὐθαίρετα καὶ Ὀλυμπίων ἱερῶν καὶ Πυθίων, καὶ κλέους ἀντιποιουμένῳ, καὶ δόξης γλιχομένῳ μέγα οὐδὲν ἦν κεκολαστμένως καθεύδειν καὶ σωφρόνως. τὰ γὰρ ἆθλά οἱ κοινὰ καὶ ἦν καὶ ἐδόκει, κότινος Ὀλυμπικὸς, καὶ Ἰσθμικὴ πίτυς, καὶ δάφνη Πυθική· καὶ ζῶντα μὲν περιβλέπεσθαι, καὶ ἀποθανόντα δὲ εὐφημεῖσθαι. Καὶ μέντοι καὶ τὸν κιθαρῳδὸν Ἀ-

μοιβέα ἀκούω γῆμαι μὲν ὡραιοτάτην γυναῖκα, ἀποχέσθαι δὲ αὐτῆς παρὰ πάντα τὸν χρόνον, παρ' ὃν ἀγωνιζόμενος ἐς τὰ θέατρα ᾔει. Διογένης δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτὴς, τὴν ἀκόλαστον κύπριν ἀπείπατο παντελῶς πᾶσαν. Κλειτόμαχος δὲ ὁ παγκρατιαστὴς καὶ κύνας εἴποτε εἶδε μιγνυμένους, ἀπεστρέφετο· καὶ ἐν συμποσίῳ εἰ λόγον ἀκόλαστον ἤκουσε καὶ ἀφροδίσιον, ἐξαναστὰς ἀπηλλάττετο. Ἀνθρώπους δὲ ὄντας ποιεῖν ταῦτα, ἢ ὑπὲρ τοῦ κερδᾶναι χρήματα, ἢ ὑπὲρ τοῦ φήμης καὶ κλέους μεταλαχεῖν, οὐ πάνυ θαυμαστόν· ταύρῳ δὲ νικῶντι τὸν ἀντίπαλον, ποῖα μὲν κηρύγματα, ὦ παῖ Ἀρίστωνος, ὑποκηρύττουσι, ποῖα δὲ ἆθλα ἀποκείνουσι;

rum. Amœbeum quoque citharœdū accepi vxorem duxiſſe formoſiſſimam: omni tamen tempore quo in certaminibus verſaretur ab ea ſe abſtinuiſſe. Diogenes tragœdiarum actor vniuerſum omnino veneris vſum abjecit. Clitomachus Pancratiaſtes Canes ſiquādo complexu venereo junctos perſpiceret, oculos ab eorum conſpectu auertebat: & ſi quod in conuiuio verbum laſciuum & libidinoſum audiſſet, à conſeſſu exurgens diſcedebat. Atqui homines ratione valentes hæc vel ad quæſtum, vel ad gloriam feciſſe, non magnam admirationem habet: At tauro ſuum aduerſarium vincenti, quæ præconia, ô Plato, laborum deferuntur? aut quæ decernuntur præmia?

Amœbeus. *Diogenes.* *Clitomachus.*

Ὅτι τῶν συντρόφων φείδεται καὶ τὰ ἄλογα· ἐν ᾧ καὶ περὶ παρ-

Quomodo beſtiæ ſuis familiaribus parcant: & hiſtoria Pardalis quæ hædo familiari abſt

abſtinuit. c. 11.

Ratione carentia, ab his quibuscum conſuetudo eis quotidiana interceſſit, magnâ amicitiæ religione adductâ abſtinere, & parcere ſæpe ſolent. Pardalim enim audio, quum eam à paruula cum hominibus venator verſari aſſueſeciſſet, atque adeò manſueteciſſet; eamq; ſanè tãquam amaſiam adamaret, & magnâ curâ aleret: ob eamq; rem hœdũ huic edendum objeciſſet viuentem, eam ſimul & alere & oblectare cibo recenti, ab ipſaq; laniando, volens: laniare illum recuſaſſe. Quũ enim primo die is ad paſtũ objectus fuiſſet, ab eo ipſo edendo ſe ſuſtinuiſſe: quia propter cibi expletionem inediâ vti neceſſe haberet. Secundò iterum die hœdo ei allato, ab eo ſimiliter, quoniam adhuc fame non premeretur, ſe continuiſſe. Tertio die, quamuis eſuriret quidem, & ſolitâ voce cibum requireret,

δάλεων. Κεφ. β.

Τὰ ἄλογα καὶ τῶν συνήθων σφίσι γενομένων ἀπέχεσθαι φιλεῖ, καὶ φείδεσθαι πολλάκις. ἀκούω οὖν τὸν λόγον ἐκεῖνον. Πάρδαλιν ἐκ νηπίου θηρατὴς ἀνὴρ ἡμερώσας, εἶχεν οἷα δήπου φίλην, ἢ ἐρωμένην, ἀγαπῶν καὶ περιέπων ἰσχυρῶς. οὐκοῦν ἔριφον αὐτῇ φέρων ζῶντα ἐδίδου, τροφὴν ἐν ταυτῷ καὶ ἡδονὴν ἵνα ἐπινοήσας τῷ θηρίῳ, ἐν τῷ διασπᾶν τὸν ἔριφον, ἀλλὰ μὴ δοκεῖν ἐσθίειν καὶ νεκρῷ μασωμένῃ τὸ θνησείδιον. τὸ δὴ κομισθὲν τὸν ἔριφον, ἤδη ἐγκρατῶς ἔχει, δεομένη ἀπόσιτος εἶναι διὰ πλησμονήν. ἔδρασε δὲ τὸ τῇ δευτέρᾳ τοῦτο. ἰδεῖν γὰρ εἶχεν ὡς φαρμάκου τοῦ λιμοῦ. τῇ δὲ τρίτης ἐπισκέψεως ἡμέρας ἐπείνα μὲν, καὶ συνήθως ἐπεδείκνυτο τοῦτο τῷ φθέ-

σμαλῇ· οὐ μὴν τοῦ ἐρίφου γενομένου δύο ἡμερῶν ἑαυτῇ φίλου, ἔτι προσήψατο, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν εἴασεν, ἄλλον δὲ ἔλαβεν. Ἄνθρωποι δὲ καὶ ἀδελφοὺς προὔδοσαν, καὶ τοὺς γειναμένους, καὶ φίλους ἀρχαίους πολλοὶ πολλάκις.

περὶ ἄρκτων. κεφ. γ.

Η Ἄρκτος ὅταν τίκτῃ, ὅτι τίκτει σάρκα ἄσημον, εἶτα τῇ γλώττῃ διαρθροῖ αὐτὴν, καὶ οἱονεὶ διαπλάττει, ἄνω που λέλεκται. ὃ δὲ οὐκ εἶπον ἤδη, τοῦτο εἰρήσεται νῦν, καὶ μάλα ἐν καλῷ. χειμῶνος μὲν ἀποτίκτει, καὶ φωλεύει τεκοῦσα· καὶ ὑφορωμένη τοὺς κρυμοὺς τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ἦρος περιμένει· οὐδὲ αὖ πρὶν ἢ πληρωθῆναι τρεῖς μῆνας ἐξάγει ποτὲ τὰ βρέφη. ὅταν δὲ αἴσθηται ἑαυτῆς πεπλησμένης, ὑφορωμένη τοῦτο ὡς νόσον, ζητεῖ φωλεόν. ἐντεῦθεν

rerer, non hœdum tamen ſuum contubernalem attingere voluiſſe: ſed illo relicto, alterum ſumpſiſſe. Homines autem ſuos non modò intimos & perneceſſarios produnt, ſed ſæpe etiam in fratres & parentes multa perfidioſè faciunt & improbè & malitiosè.

De Urſæ latitatione, & fatibus, &c. & quomodo aro herba & Formicis ſibi medeatur.

CAP. III.

Quemadmodum Vrſa primò carnem informem pariat, deinde linguâ conformet antè dixi: jam quod nondum narraui, dicam: Hyberno tempore parit. quū peperit, latibulis ſe tegit. nam frigoris vim reformidat, & veris aduentum manet: nec antè treis menſes catulos in lucem educit. Quum autem ſe habitu corporis opimo ſentit, hoc enim ipſum morbi loco ducit, latibulum, quod Græci φωλεὸν appellant,

φωλεία

pellaut, expetit. Vnde affectus quo tempore latendi tenetur φωλία Græcè nominatur. In antrum non recto motu ſui corporis, ſed ſupino ingreditur, & dorſi ſui tractu repit, venatoribus vt veſtigia ſua obliteret. Ibiq; poſtquā eſt ingreſſa, ſe quieti dans, habitum corporis extenuat, per quadraginta dies, è quibus quidem quatuordecim (Ariſtotele teſte) immobilis manet, reliquis aliis mouetur: cibo interea per totos quadraginta dies abſtinens, tantùm ſolo lingendo dextero pede ſe ſuſtentat: eiq; inteſtinū eatenus adducitur, vt propemodum cohæreat. Quod quidem ipſum ea ſentiens, aron herbam agreſtem edit: cujus natura ventoſa inteſtinum diducit, & dilatat, eidemq; facultatem recipiendi cibi affert. Quum autem cibis ſeſe rurſus impleuerit, Formicas exedens, faci-

τετταράκοντα

τεσσαράκοντα

τοι κέκληται τῇ ἄρκτῳ τὸ φωλία τὸ πάθος. εἶτα εἰσέρχεται οὐ βαδίζουσα, ἀλλ' ὑπτία· ἀφανίζουσα τοῖς θηραταῖς τὰ ἴχνη. ἑαυτὴν γὰρ ἐπισύρει κατὰ τὰ νῶτα· καὶ παρεισελθοῦσα ἡσυχάζει. καὶ τρόπον τινὰ τὴν ἕξιν ῥινᾷ, καὶ δρᾷ τῶν τετταράκοντα ἡμερῶν αὐτό. καὶ λέγει μὲν Ἀριστοτέλης ὅτι ἄρα δὶς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀκίνητος μένει καὶ ἀτρεμεῖ· τῶν δὲ ἄλλων στρέφεται μόνον, ὥσπερ δὲ ἄρα διαγίνεται τῶν τεσσάρων πασῶν, καὶ ἄτροφος. ἀποζῇ δὲ τὴν αὑτῆς δεξιὰν περιλιχμωμένη. ἐκ δὲ τῆς συντήξεως τῆς ἄγαν συμπίπτεται τὸ ἔντερον αὐτῇ, καὶ συνῆλθεν ὅσα εἰδυῖα, ὅταν περιέλθῃ τοῦ καλουμένου ἄρου τοῦ ἀγρίου ἐσθίει. τὸ δὲ ἄρα φυσῶδες ὂν, διίστησιν αὐτῇ τὸ ἔντερον, καὶ εὐρύνει αὐτὸ καὶ ἀποφαίνει τροφῆς δεκτικόν. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ἢ πεπληρω-

μεν

Digitized by Google

μένον, μυρμήκων ἐσθίει, καὶ κινεῖται ῥᾷστα. Κενώσεως μὲν φυσικῆς τῶν ἄρκτων καὶ πληρώσεως εἰς δέον, ὡς προεῖπον, εἴρηταί μοι. μήτε ἰατρῶν, μήτε συγγραμμάτων, ὧν ἄνθρωποι, δέονται.

Περὶ δρακόντων. Κεφ. δ.

Οἱ δράκοντες ὅταν ὀπώρας μέλλωσι γεύεσθαι, τῆς πικρίδος καλουμένης ῥοφοῦσι τὸν ὀπόν. ὀνίνησι δὲ ἄρα αὐτοὺς αὕτη πρὸς τὸ μὴ φύσης τινὸς ὑποπίμπλασθαι. Μέλλοντες δέ τινα ἐλλοχᾶν ἢ ἄνθρωπον ἢ θῆρα, τὰς θανατηφόρους ῥίζας ἐσθίουσι, καὶ τὰς πόας μέντοι τὰς τοιαύτας σιτοῦνται. ἦν δὲ ἄρα οὐδὲ Ὅμηρος αὐτῶν τῆς τροφῆς ἀμαθής. λέγει γοῦν ὅπως ἀναμένει περὶ τὸν φωλεὸν εἰλούμενος, προεμπλησθεὶς σιτίων πολλῶν φαρμακωδῶν καὶ κακῶν.

Περὶ ἐλάφων. Κ. ε.

Οἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλοντες, εἰσδύονται

lè exinanitur. neque quẽmadmodum hominibus ad plenitudinem & dejectionem illi vel medici vel libri opus ſunt.

Dracones herbarum vires noſſe, & alijs ſibi mederi, alijs venenum ſuum augere.

CAP. IIII.

Quum poma Dracones comeſuri ſunt, ſylueſtris intybi ſuccũ idcircò exorbent quòd hæc illis ne inflatione impleantur, magnum adjumentum affert. Quum verò homini aut feræ cuipiam inſidias facturi ſunt, mortiferas radices & herbas edunt. id quod Homerum quoque non latuit. meminit enim draconis, qui ante ſuũ latibulum immorãdo ſeq; volutando, noxias herbas vorârit.

Quid agant Cerui amiſſis cornibus. C. V.

In latebras & condenſâ fruticũm amiſſis

cornibus ſeſe cerui abdunt. hoc diligentiùs ab hoſtibus ſibi cauentes, quòd à cornibus jam inopes cùm à priſtino robore, tum ab armis ſe nudos exiſtiment. Cauere etiam dicuntur, nequando in vulnera, quæ cornibus eliſis oriuntur recẽtia, ſolis radius incumbẽs priuſquam obducantur & callus innaſcatur, carnem putrefaciat.

Equos abhorrere à foſſis.

CAP. VI.

Equi, quũ ad prælia itur, ad foſſas tergiuerſantur, & foueas habẽt ſuſpectas, nec facilè ingredi aut tranſilire ſuſtinent, & à palis terræ infixis abhorrẽt. quod Homerus etiam hiſce carminibus aſſeruit: Sic Hector paſſim ſocios hortatur, & orat Vt ſuperent foſſam: ſed non eſt vllus equorum Auſus ſe magnæ primus committere foſſæ. Hinnitus edunt ſtantes in

παρελθόντες εἰς λόχμας τοὺς ἐπιόντας σφίσι φυλαττόμενοι, καὶ εἰκότως. ἔρημοι γὰρ τῶν ἀμυντηρίων ὄντες, ἀφῃρῆσθαι καὶ τὴν ἀλκὴν πεπιστεύκασιν ἐν τῷ τέως. λέγονται δὲ καὶ φυλάττεσθαι μή ποτε ἄρα νεαρῶς ὄντων αὐτῶν τοῖς ἕλκεσιν, εἶτα προσεπιπλοῦσα ἡ ἀκτὶς πρὶν ἢ παγῆναι, καὶ τοὺς καλουμένους χόνδρους λαβεῖν, ἤδη τὴν σάρκα ὑποσήψῃ.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰ πηδήματα φύσεως οἱ ἵπποι. Κεφ. ς.

Οἱ παρελθόντες εἰς πόλεμον ἵπποι ὑπόπτως ἔχουσι καὶ τάφρων πηδήσεις, καὶ ἅλλεσθαι βόθρον, καὶ διαβῆναι σταυροὺς καὶ σκόλοπας. πάρεστι δὲ καὶ Ὁμήρου λέγοντος ἀκοῦσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων· Ὡς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ' ἑταίρους, Τάφρον ἐποτρύνων διαβήμεναι. οὐδέ οἱ ἵπποι Τόλμων ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ

ἄκρῳ χείλει ἐφεστῶτες, ἀπὸ γὰρ ἀϊδίου τὴν τάφρον εὑρεῖν, οὔτ' ἂρ ὑπερθορεῖν σχεδὸν, οὔτε παρελθεῖν ῥηΐδιν.

Περὶ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις κορώνης τάφου. κ. ζ.

Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μοίριδος, ὅπου κροκοδείλων πόλις, κορώνης τάφος δείκνυται. καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην Αἰγύπτιοί φασι. τῷ βασιλεῖ τῷ τῶν Αἰγυπτίων, Μάρρης δὲ οὗτος ἐκαλεῖτο, ἦν κορώνης θρέμμα πανήμερον· καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἃς ἐβούλετο οἱ κομισθῆναί ποι, θᾶττον ἐκόμιζεν αὕτη, ἢ ἄγγελος ὠκίστη. καὶ ἀκούσασα, ἤδει ἔνθα ἰθῦναι δεῖ τὸ πτερὸν, καὶ τίνα χρὴ παραδραμεῖν χώραν. καὶ ὅπου ἥκουσαν ἀναπαύσασθαι. ἀνθ' ὧν ἀποθανοῦσαν ὁ Μάρρης ἐτίμησεν αὐτὴν καὶ στήλῃ καὶ τάφῳ.

margine tantùm: At qui tranſiliat non eſt, aut ingrediatur.

De ſepulchro Cornicis apud Ægyptios regias literas perferre ſolitæ.

CAP. VII.

Ad nuncupatum lacum Myridis in Ægypto, vbi Crocodilorũ oppidum eſt, Cornicis ſepulchrum oſtenditur: cujus cauſam Ægyptij eam afferunt, quòd eorum rex, Marres nomine, Cornicem valdè cicurem habuerit: quæ poſtquam audiſſet quò perferenda eſſet epiſtola, mox quo volatus dirigendus, & quænam regio tranſeunda, & vbi terrarum requieſcendum eſſet, cognouerit: eoq; regis literas ocyus quàm quiuis nuncius perferre ſolita ſit. eam mortuam & ſepulchri honore & cippi à rege affectam aiũt.

De nominibus diuerſis circa animalium nu-

tritionem.

CAP. VIII.

Nutricationes & curas, quas alendis inſtituendisq́. brutis homines impendunt, Græci ſingulis ſed compoſitis vocabulis nominãt, Latini circumloquuntur. Eſt enim quædam diſciplina Equorum, quâ pullos equiſones & hippocomi inſtituunt. Eſt & ſua canum educatio: eſt ars Elephantos curandi,& cicurandi. Leones,& nutriendi aues, & aliæ quædam.

Quomodo Vrſa cum ſuis catulis venatores fugiat,& quomodo Taurum proſternat.

CAP. IX.

Vrſa hâc calliditate pollet: ſi inſequentibus vrgetur, eatenus ſuos quoad poteſt catulos propellit: Quum autem eos jam intelligit laſſitudine deficere, & vt comprehendantur vicinos eſſe, tum alterum dorſo, alterum ore geſtans, in arborem aſcendit. Eorum autem alter vnguibus ad dorſum Vrſæ adhæreſcit, alter dentibus ejuſdem retinetur. Vbi verò ex fame laborans Taurum

Περὶ τῆς κατὰ τὴν κομιδὴν τῶν ζώων ὀνομασίας. Κ. η.

Ἴδιον καὶ ὄνομα τὸ κατὰ τροφὴν κομιδῆς ἕκαστα τῶν ζώων κέκτηται. πωλοδαμνικὴ γοῦν κληθείη τὶς ἄν, καὶ σκυλακοτροφική, καὶ ἐλεφαντοκομία, καὶ λεοντοτροφία, καὶ ὀρνιθοτροφία, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Περὶ ἄρκτου. Κεφ. θ.

Σοφία δὲ ἄρκτου ἦν ἄρα ἐκείνη. ἐὰν διώκεται μετὰ τῶν αὐτῆς σκυλακίων, προωθεῖ αὐτὰ εἰς ὅσον δύναται. ὅταν δὲ συνίδῃ ὅτι ἀπεῖπε, τὸ μὲν κατὰ τοῦ νώτου φέρει, τὸ δὲ κατὰ τοῦ στόματος· καὶ δένδρου λαβομένη, ἀναπηδᾷ· καὶ τὸ μὲν ἔχεται τοῦ νώτου τοῖς ὄνυξι, τὸ δὲ ἐν τοῖς ὀδοῦσι φέρεται ἀναθεούσης αὐτῆς. Ταύρῳ δὲ λιμώττουσα

ὅταν ἐντύχῃ, κατὰ μὲν τὸ καρτερὸν καὶ ἐξ εὐθείας οὐ μάχεται, προσπαλαίει δὲ καὶ τοῦ τένοντος λαβομένη κλίνει, καὶ ἅμα ἐσθίει, ὁ δὲ πιέζεται, καὶ μέμυκε, καὶ τελευτῶν ἀπεῖπε, καὶ κεῖται. καὶ ἐκείνη ἐμπίπλαται.

rum inuadit, nō omni robore nec rectâ & aperto Marte pugnam committit: ſed obliquo impetu ceruicem appetens, deprimit ac mordet. Hic quidem oppreſſus mugit, & denique ſuccumbit: illa autem deuorando expletur.

Περὶ τῆς τῶν κυνοκεφάλων εὐμαθείας, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ ἵππων. Κ. ι.

De diſciplina & memoria animalium quorundam, Cynocephalorum, Equorum, Canum, Boum, & rurſus Equorum. c. x.

Μαθεῖν δὲ ἀγαθὰ ζῷα καὶ ταῦτα κατέγνωμεν. Ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς κυνοκεφάλους καὶ γράμματα ἐδίδασκον, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ αὐλεῖν. † ψάλλειν. καὶ μισθὸν κυνοκέφαλος ἐπράττετο ὑπὲρ τούτων καὶ τὸ διδόμενον εἰς φασκώλιον ἐμβαλὼν ἐξηρτημένον ἔφερεν, ὡς οἱ τῶν ἀγυρτῶν δεινοί. Οὐ δὲ οἱ Συβαρῖται καὶ ὄρχησιν ἵππους ἐπαίδευσαν πάλαι κεκήρυκται. Ἐλεφάντων

Animalia diſciplinę idonea hæc eſſe percepi. Regnantibus Ptolemæis Cynocephalos Ægyptij literas, & ſaltare, & tibiam inflare, & pulſare citharam docebant. Tum verò vnuſquiſpiam Cynocephalorum mercedem, domini nomine, ſic ſcitè tanquam peritus aliquis mendicus exigebat: & id quod dabatur in marſupium, quod ferebat appenſum, congerebat. Sybaritas ſaltationem Equos docuiſſe, iam pridem peruagatum eſt. Elephantorum ad diſciplinas

† addit Gillius.

plinas docilitatem antè dixi. Dominorum vſui Canes ſeruire, & res domeſticas his planè ſciunt adminiſtrare: & pauperi ſatis ad famulatum eſt, vnum poſſidere canem. Imò Canes pauperum perpetui ceu ſerui ſunt, vt Arabum Troglodytæ, Libyum Nomades: & Æthiopum quicunque circa paludes viuunt, ſolis veſci piſcibus aſſueti. Probè autem animalia eorum quæ agūt aut patiuntur, memoriam tenent: nec ad memoriam Simonidis arte, nec Hippiæ, nec Theodectis, nec alterius cujuſpiam de memoria præceptionibus egent. Nam vacca eò proficiſci & mugitu dolorem teſtari nouit, vbi ab ejus vberibus ad macellum vitulus abſtractus fuerit. Boum ſub jugum mittendorum alij ſe lætos vultu oſtendunt, alij mox retrocedentes ſe ſubmit-

δὲ τὸ ἐπιτήδειον εἰς τὰ μαθήματα καὶ τὸ ῥᾴδιον ἀνωτέρω εἶπον. Κύνες δὲ ἄρα καὶ τὰ οἴκοι ὑπηρετεῖν τοῖς ἐκπαιδεύσασιν αὐτοὺς ἱκανοί· καὶ ἀπόχρη πένητι δοῦλον κύνα ἔχειν. ἦσαν δὲ ἄρα καὶ τῶν πιύτων αἰδοῦλοι, ἀσπαζῶν Αράβων μὲν οἱ Τρωγλοδύται, Λιβύων δὲ οἱ Νομάδες καὶ τῶν Αἰθιόπων, ὅσον τὸ λιμνόβιόν ἐστι, πέρα τῆς ἐκ τῶν ἰχθύων τροφῆς μεμαθηκὸς σιτεῖσθαι οὐδέν. Μέμνηται δὲ ἂν πάσχει τὰ ζῷα, καὶ δεῖταί γε τέχνης τῆς εἰς τὴν μνήμην οὐ Σιμωνίδου, οὐχ Ἱππίου, οὐ Θεοδέκτου, οὐκ ἄλλου τινὸς τῶν εἰς τόδε ἐπάγγελμα καὶ τήνδε τὴν σοφίαν κεκηρυγμένων. ἔνθα γοῦν ἀφῃρέθη ἡ βοῦς τὸν μόσχον, ἐλθοῦσα ἐνταῦθα ὀδύρεται τῷ μυκηθμῷ συντρόφῳ τὸ πάθος. καὶ βόες μέντοι ὑπὸ ζυγὸν ἰέναι μέλλοντες, οἱ μὲν μειδιῶσιν οἱ δὲ, ἐπὶ

ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσιν. Ἵππος δὲ ἄῤῥην ὅταν ἀκούσῃ ψελλίων κρότον, καὶ χαλινοῦ κτύπον, καὶ προστερνίδιά τε καὶ προμετωπίδια θεάσηται, φριμάττεται ἐνταῦθα, καὶ ταῖς ὁπλαῖς σκιρτῶν ἐπικροτεῖ, καὶ ἐνθουσιᾷ. ἤ τι τῶν ἱπποβοσκῶν βοὴ ἐγείρει αὐτὸν, καὶ τὰ ὦτα ὀρθοῖ αὐτὸς, καὶ τοὺς μυκτῆρας διΐστησι. μνήμῃ δρόμου, καὶ συνηθείας ἴυγγι ἀμηχάνῳ.

Περὶ ἐλάφων. Κεφ. ια.

Τίκτει δὲ ἔλαφος παρὰ τὰς ὁδοὺς, καὶ ἔοικέ γε σοφίᾳ τοῦτο δρᾶν. δέδοικε γὰρ τὰ θηρία καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν ἐπιβουλάς· τοὺς δὲ ἀνθρώπους θαῤῥεῖ. καὶ ἐκείνων μὲν πεπίστευκεν † ἀσθενέστερος οὖσα, τούτους δὲ ἀποδρᾶναι δύνασθαι οὐκ ἀμφιβάλλει. καταπιανθεῖσα δὲ οὐκ ἔτι τίκτει παρὰ τὰς ὁδοὺς· οἶδε γὰρ ὅτι δραμεῖν ἐστι νωθεστέ-

tunt, & libéter parent. Equus quum freni crepitum, & ſtrata, & cætera vt, frontis ac pectoris, ornamenta videt, tum fremit: & exultans, vngularum ſupploſione obſtrepit: & ex eorum conſpectu, afflatu quaſi furoris, ad iter incenditur: voce equiſonis excitatur, & aures erigit, & naribus inflatis, celerem feſtinationem anhélat, quodam incredibili curſus ſtudio ad currendi memoriam rediens.

Quo in loco Cerua parit.

CAP. XI.

Secundum vias cerua parere ſolet: quod quidem ipſum ſapienter facere videtur. nam hinnulis ſuis inſidias à feris, quibus ſe infirmiorem eſſe nouit, timet fieri: homines verò celeritatis fiduciâ contémnit, nec dubitat effugere poſſe. Poſtea autem quàm ſe opimo corporis habitu affectã ſentit: non ampliùs juxta vias partum edit, quòd jam ſe minus accomm

ἀσθενεστέρα

commodatam ad currendum intelligit: at enim vel in ſaltibus vel conuallibus parit.

Teſtudinem pugnaturam aduerſus Viperam, origanum aut rutam prægustare. c. XII.

Terrena Teſtudo quum Origanum comederit, Viperam præclarè contemnit. Quòd ſi ejus facultatem non aſſequatur, comeſa ruta contra hoſtem armatur. Iam ſi vtriuſque facultate caruerit, à ſerpente exeditur, planeq; conficitur.

De Ceruorum Helleſponti moderatione, collis cuiuſdam fines non egredientibus. c. XIII.

Ceruus ad viuēdum præſentibus contentus eſt, nec plura deſiderat, imò verò hominibus temperantiùs multò & ventri moderatur, & cupiditates continet. Nam in Helleſponto collis eſt, vbi cerui, quorum altera diffiſſa eſt auris, ſic paſcuntur, illius extra fines vt nunquam progrediantur. nec enim alias paſtiones deſiderant,

ρα. τίκτει οὖν ἐν τοῖς ἄγκεσι καὶ τοῖς δρυμοῖς, καὶ τοῖς αὐλῶσι.

Περὶ χελώνης καὶ ἔχεως. Κεφ. ιβ.

Ἡ χερσαία χελώνη διατραγοῦσα ὀριγάνου, παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὸν ἔχιν. ἐὰν δὲ ἀπορήσῃ, τοῦ πηγάνου ἐμφαγοῦσα, ὥπλισται πρὸς τὸν ἐχθρόν. ἐὰν δὲ ἑκατέρων ἀτυχήσῃ, ἀνῄρηται.

Περὶ τῆς τῶν ἐλάφων σωφροσύνης. Κεφ. ιγ.

Ὁ ἔλαφος, ὡς ἀκούω, τὰ παρόντα ἀγαπᾷ, καὶ οὐκ ἐρᾷ πλειόνων, ἀλλὰ σωφρονεῖ περὶ τὴν γαστέρα τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον. περὶ γοῦν τὸν Ἑλλήσποντον ἐστὶ λόφος, καὶ νέμονται κατὰ τοῦδε ἔλαφοι· καὶ τῶν ὤτων αὐτοῖς τὸ ἕτερον διέσχισται, περαιτέρω δὲ οὐ χωροῦσι τοῦ λόφου, οὐδὲ νομῆς ἐρῶσι ξένης,

οὐδὲ λειμῶνας ποθοῦσιν ἑτέρους, πόας χρείᾳ βελτίονας. ἀπόχρη δὲ ἄρα τὰ παρόντα αὐτοῖς δι' ἔτους ὅλου. Τί πρὸς ταῦτα ὦ ἄνθρωποι ὑμεῖς; οὓς οὐδὲ ἂν ἐμπλήσειε ποτὲ ἕως θανάτου, Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς† Ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει.

rant, nec prata alia bonitate prçſtantiora cócupiſcunt: & verò ſatis habét omni añni tempore præſentibus frui. Quid ad hęc homines? quos ſanè nunquam ne orbis quidem terræ explere queat.

Περὶ ὑαίνης. κ. ιδ.

De Hyæna vi maleſica in ſopiendis hominibus ſua manus attactu: & Canibus ſua vmbra, quos deinde deuorct. CAP. XIIII.

λάϊνος. A pollo iaculator; k. Stath.

Ἡ ὕαινα, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει δύναμιν ὑπνοποιὸν, καὶ ἐνεργάζεται κάρον μόνον προσθίγουσα. παρεισι γοῦν εἰς τὰ αὔλια πολλάκις. καὶ ὅταν ἐντύχῃ τινὶ καθεύδοντι, προσελθοῦσα, ἡσυχάζει. καὶ τὴν ὑπνοποιὸν, ὡς ἂν εἴποις, χεῖρα προσέθηκε τῇ ῥινί. ὁ δὲ, ἕλκεταί τε καὶ πιέζεται μᾶλλον, καὶ ἀναισθήτῳ ἔοικε. καὶ ἐκείνη μὲν ὑπορύττει τὴν γῆν τὴν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ ἐς τοσοῦτον, ἐς ὅσον αἰκλασει εἰς τὴν βόθρον, καὶ τὴν

Hyæna, vt Ariſtoteles tradit, læua in manu vjm ſopiẽdi habet, & ſolo tactu ſomnum conciliandi, ſæpeq; numero in ſtabula ingreſſa quum dormientem aliquem deprehenderit, & pedetentim ad illum progreſſa fuerit, ſoporiferam, vt ita dicam, manum ejus naribus admouet: ſicq; eas opprimit, hic vt ſine ſenſu eſſe videatur. ac tantum terræ ſuffodit, quantum ſit ad eum ipſum obruẽdum ſatis:

gutt

guttur verò & ſupinũ & nudum relinquit, in quod incumbens, ſomnino oppreſſum ſuffocat, poſteaq; in latibulum abſtrahit. Iam quum Lunæ orbis plenus eſt, retro poſito Lunæ fulgore ſuam canibus vmbram iniicit, quos ſtatim mutos reddit, & tanquam veneficio quodam eorum ſenſus perſtringit: Deinde & elingues abducit, & optatis fruitur.

De admirabili amore quo Delphini quidam formoſos pueros proſecuti ſunt primus in Iaſo, alter in Alexandria, tertius Puteolis.

CAP. XV.

Iaσὶς, oxytonum cũ ſſ duplici inſula eſt Cariæ. Iaſſus verò paroxytonum ſſimplici, ciuitas Peloponneſi, Stephanus.

Celebris ille jam olim Delphini in Iaſo amor, quo formoſum adoleſcentem proſecutus eſt, non eſt ſilentio mihi prætereundus. Iaſenſium igitur gymnaſium mari imminet: illic ephebi poſt curſus & palæſtras mare ingreſſi, antiquitus re-

φάρυγγα ὑπτίαν ἀπέφηνε καὶ γυμνήν. ἐνταῦθα δὲ ἡ ὕαινα ἐνέφυ, καὶ ἀπέπνιξε, καὶ ἐς τὸν φωλεὸν ἀπάγει. Καὶ τοῖς κυσὶ δὲ ἐπιτίθεται ἡ αὐτὴ τρόπον ἐκεῖνον. ὅταν ἦ πλήρης ὁ τῆς σελήνης κύκλος, κατόπιν λαμβάνει τὴν αὐγὴν, καὶ τὴν αὑτῆς σκιὰν ἐπιβάλλει τοῖς κυσὶ, καὶ παραχρῆμα αὐτοὺς κατεσίγασε, καὶ καταγοητεύσασα ὡς αἱ φαρμακίδες, εἶτα ἀπάγει σιωπῶντας, καὶ κέχρηται ὅ, τι καὶ βούλεται τὸ ἐντεῦθεν αὐτοῖς.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἰάσῳ δελφῖνος.

ΚΕΦ. ΙΕ.

Ἐρασθεὶς δελφῖνος ἐν Ἰάσῳ εἰς μειράκιον καλὸν πάλαι ᾀδόμενος ἄμοιρος μνήμης τῆς ἐξ ἐμοῦ ἀπολιπεῖν, οὔ μοι δοκεῖ. καὶ διὰ ταῦτα εἰρήσεται ὁ ἔρως. Τὸ γυμνάσιον τὸ τῶν Ἰασέων ἐπίκειται τῇ θαλάσσῃ· καὶ οἵ γε ἔφηβοι μετὰ τοὺς δρόμους καὶ τὰς παλαίστρας καλόν

τες ἐνταῦθα ἀπελούοντο, κατά τι ἔθος ἀρχαῖον. διανηχομένων δὲ αὐτῶν ἑνὸς τὴν ὥραν ἐκπρεποῦς ἐρᾷ δελφὶς ἔρωτα δριμύτατον, καὶ τὰ μὲν πρῶτα πλησίον γινόμενος, ἐφόβησέ τε καὶ ἐξέπληξεν αὐτόν· εἶτα μέντοι τῇ συνηθείᾳ φιλίαν τινὰ καὶ εὔνοιαν εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ παιδὸς ἰσχυρὰν ἐπηγάγετο. ἄθυρον γοῦν μετ᾽ ἀλλήλων ὑπήρξαντο, καὶ πῆ μὲν ἡμιλλάσθην παρανηχομένω τε καὶ ἐρίζοντε· πῆ δὲ ὁ παῖς ἀναβαίνων ὡς πώλῳ ἱππότης, ὑπονηχομένου τοῦ ἐραστοῦ, γαῦρος ἐφέρετο. καὶ ἦν τοῖς Ιασεῦσι καὶ τοῖς ξένοις τὸ πραττόμενον ἀξιόζηλον. περιῄει μὲν γὰρ τὰ παιδικὰ ὁ δελφὶν φέρων ἐπὶ πλεῖστον τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς ὅσον τῷ παιδὶ εἶχεν ὀνυμένῳ καλῶς, εἰς τοὔ- [illegible] εἶτα ὑπέστρεφε, καὶ ἦγε τοῦ αἰγιαλοῦ πλησίον. καὶ ἀλλήλων διαλυόμενοι, ὁ μὲν εἰς τὸ πέλαγος,

cepto more, lauabant. Et quum aliquando natationi indulgerent, vnum ex illis formâ pręſtãtem Delphinus quidam acerrimè amare occœpit: ad quē quum adnaſſet initiò, non mediocrem ei metum incuſſit: ſed auctâ paulatim familiaritate, ita puerum ſibi conciliauit, vt planè amicum & beneuolum haberet. Itaque luſitare inter ſe cœperunt, & natando inuicem certare. Eſt quando puer inſidens illi, ceu ceſſor equo, ſuperbus vehebatur. Atque hoc ſpectaculum tum Iaſenſes, tum peregrini admirabantur. Pergebat enim ſuos amores vehens Delphinus, & in mare tantum procedebat, quantum libebat puero: deinde reuertebatur, & prope littus eum reſtituebat: vbi inuicem digreſſi, hic domū

ſuam, ille in pelagus redibat. Solebat autem apparere Delphinus eo ipſo tempore quo dimittebatur gymnaſiũ. Eo quem expectauerat viſo, puer gaudebat: ſeq; & colludendo belluæ maris, & ſuæ pulchritudine formæ, jucundum præbebat ſpectaculum: vt qui non hominibus modò, ſed etiam nullâ ratione præditis feris, formoſus videretur. Sed neſcio quæ inuidia redamantem illum non multò poſt ſuſtulit. Nimium enim exercitatus & feſſus aliquando puer cum toto ventre in vectorem ſuum Delphinum temerè inje-
ἄκρῳ cit, non animaduertens aculeatam ſpinam dorſi erectam eſſe, atque horrentem: cujus acuminibus ejus vmbilicus quia exulceratus eſſet, ex eo factum eſt, vt & venæ quædam abrumperentur, & permultus ſanguis efflueret, ibiq; puer extremum ſpiritum effunderet. Id Delphinus partim ex

ὁ δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐπανήεσαν. ἀπήντα δὲ ὁ δελφὶς εἰς τὸν καιρὸν τὸν τῶν γυμνασίων ἀφέσεως. ὁ δὲ παῖς ἥδετο τῇ προσδοκίᾳ τῇ τοῦ φίλου, καὶ τῇ σὺν αὐτῷ παιδιᾷ, καὶ πρὸς τῷ κάλλει τῷ φυσικῷ περίβλεπτος ἦν, οἷα δήπου μὴ μόνοις ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλόγοις δοκῶν ὡραιότατος. οὐ μέντοι μετὰ μακρὸν καὶ οὗτος ὁ αἰτερῶν ἡττήθη τοῦ φθόνου. ἔτυχε γοῦν ὁ παῖς πλείω γυμνασάμενος, καὶ κάμνων ἑαυτὸν τῷ ὀχοῦντι κατὰ τὴν γαστέρα ἐπιβάλλει, καί πως ἔτυχεν ἡ τοῦ ζώου ἀκανθηὴ κατὰ τοῦ νώτου ὀρθὴ οὖσα, καὶ τῷ † ὡραίῳ τὸν ὀμφαλὸν κεντεῖ· εἶτά τινες φλέβες ὑπορρήγνυνται, καὶ αἵματος ἔπεσε ῥοὴ πολλὴ, καὶ ὁ παῖς ἐνταῦθα ἀποθνήσκει. ὅπερ οὖν ὁ δελφὶς συναισθόμενος

pond

ἐκ τοῦ βάρους. ἐπέκειτο γὰρ οὐ συνήθως κοῦφος, ἅτε μὴ τῷ πνεύματι ἑαυτὸν ἐλαφρίζων· καὶ θεασάμενος πορφυροῦν ἐκ τοῦ αἵματος τὸ πέλαγος, τὸ πραχθὲν συνῆκε, καὶ ἐπιβιῶναι τοῖς παιδικοῖς οὐκ ἐτόλμησε. πολλῇ τοίνυν τῇ ῥώμῃ χρησάμενος, ὥσπερ οὖν Ῥοδίων σκάφος, εἶτα ἑαυτὸν ἐς τοὺς αἰγιαλοὺς ἕλκων ἐξέβρασε, καὶ τὸν νεκρὸν συνεξήνεγκε, καὶ ἔκειντο ἄμφω· ὁ μὲν τεθνεώς, ὁ δὲ ψυχορραγῶν. Λάϊος δὲ ἐπὶ Χρυσίππῳ, ὦ καλὲ Εὐριπίδη, τοῦδε οὐκ ἔδρασε. καίτοι τοῦ τῶν ἀρρένων ἔρωτος, ὡς λέγεις αὐτός, καὶ ἡ φήμη διδάσκει, Ἑλλήνων πρῶτος ἄρξας. Ἀμειβόμενοι δὲ καὶ Ἰασεῖς τὴν φιλίαν ἐκείνων τὴν ἰσχυρὰν, ἀπέφηναν τάφον κοινὸν ὡραίου μειρακίου καὶ δελφῖνος ἐρωτικοῦ, καὶ στήλην ἐπέστησαν καλὸς παῖς

pondere ſentiens: non enim jam vt conſueuerat tam leuis & expeditus inſidebat, nempe qui ſpiritibus ſeſe non ſubleuaret: partim ſanguine imbutum mare cernens, id quod res erat vt intellexit, amaſio ſuo ſuperſtes viuere noluit. Quamobrem multo robore, quemadmodum Rhodia nauis (*plenis velis propulſa*) ſic ſimul cum defuncto in littus ſe ejecit: amboque, hic jam mortuus, ille animi defectione expirans, humi ſtrati jacuerunt. Laius, ô bone Euripides, non tale facinus propter Chryſippum cōſciuit, quamuis, ſicut tu ipſe ais, & fama docet, Græcorum primus pueros amare cœpit: Iaſenſes ciues, vt illorum vehementem amorē cum honoris gloriâ compenſarent, ſepulchri monumentum commune amborum & formoſi pueri & Delphini amatoris conſtituerunt:

runt: & ſtatuam quæ formâ eximiâ puerum in Delphini dorſo ſedentem haberet, excitarunt: atque etiam numiſmata ex argento atque ære fecerunt, & eorum imaginibus ſignauerunt, ad demonſtrandum vtriuſque miſerabilẽ caſum, ac nimirum tantum facinus memoriæ tradiderunt, vt dei amicum honorarent. In vrbe Alexandria Ptolemæo ſecundo regnante, ſimili amore Delphinum flagraſſe audio: item Puteolis Italiæ: quæ ſi Herodotus nouiſſet, non minus, ſicut mihi videtur, ac ea quæ de Arione Methymnæo dicuntur, miratus fuiſſet.

al. νικῶσι. Gillius legit. νικῶσιν.

De præſenſione Canum, & Boum, & aliorum animaliũ peſtis, famis, &c.

CAP. XVI.

Canes, boues, ſues, capræ, ſerpẽtes, & beſtiæ aliæ cùm impendentem peſtem, & ſterilitatem terræ: tum verò terræ motum, & cæ-

ἱππαδίων ἐπὶ δελφῖνος λῶ. καὶ νόμισμα δὲ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ εἰργάσαντο, καὶ ἐνέθλασαν σημεῖον τὸ ἀμφοῖν πάθος, καὶ μνήμῃ παρέδοσαν ἔργον τοσοῦτον, θεοῦ τιμῶντες † οἱ Κεῖοι.

Πυνθάνομαι δὲ καὶ ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πόλει, κατὰ τὸν Πτολεμαῖον τὸν δεύτερον ἐρασθῆναι δελφῖνα ἔρωτα παραπλήσιον. καὶ ἐν Δικαιαρχίᾳ τῆς Ἰταλίας. ἅπερ εἰ Ἡρόδοτος ἔγνω, οὐκ ἂν ἐμοὶ δοκεῖν ἐθαύμασε τὸ ἐπ' Ἀρίονι τῷ Μηθυμναίῳ ἧττον αὐτά.

Περὶ τῆς ὀξείας τῶν ζώων αἰσθήσεως, κυνῶν τε καὶ βοῶν καὶ λοιπῶν ἑτέρων.

Κεφ. ιϛ.

Λοιμοῦ μέλλοντος ἐπιδημεῖν αἰσθητικῶς ἔχουσι κύνες, καὶ βόες, καὶ ὕες, καὶ αἶγες, καὶ ὄφεις, καὶ ζῷα ἄλλα. καὶ λιμοῦ δὲ ἀφιξομένου συνίησι [illegible], καὶ σεισμοῦ. προγινώσκει δὲ καὶ ὑετίαν

ὑγείαν ἀέρων καὶ εὐφορίαν καρπῶν. καὶ λόγου μὲν οὐ μετείληχε, τοῦ καὶ σώζειν καὶ ἀποκτείνειν δυναμένου, τῶν γε μὴν προειρημένων οὐ διαμαρτάνει.

li ſalubritatem & frugum fertilitatem præſentiunt. Neque tamen ſi ratione carent, ab eorum quæ ſibi aut ſalutem, aut perniciem afferre queunt, intelligentia aberrant.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ ἐραστοῦ ἐν Ἰδουμαίᾳ. Κεφ. ιζ.

De Dracone puellæ amatore apud Idumæos.

CAP. XVII.

Ἐν τῇ τῶν καλουμένων Ἰουδαίων γῇ, ἢ Ἰδουμαίων, ᾖδον οἱ ἐπιχώριοι κατὰ Ἡρώδην τὸν βασιλέα, ἐρασθῆναι μείρακος ὡρικῆς δράκοντα μεγέθει μέγιστον. ὃς παρ' αὐτὴν ἐπιφοιτῶν, εἶτα μέντοι τῇ προειρημένῃ συνεκάθευδε σφόδρα ἐρωτικῶς. οὐκοῦν ἡ μεῖραξ τὸν ἐραστὴν οὐκ ἐθάρρει, καίτοι προσέρποντα ὡς ἐνῆν πρᾳότατά τε καὶ ἡμερώτατα. ὑπεξῆλθεν οὖν, καὶ διέτριψε μῆνα, οἷα δήπου λήθην τοῦ δράκοντος ἕξοντος, κατὰ τὴν τῆς ἐρωμένης ἀποδημίαν. τῷ δὲ ἄρα ἡ ἐρημία ἐπέτεινε τὸ πάθος. καὶ ἐφοίτα μὲν ὁσημέραι καὶ νύκτωρ. οὐ μὴν

Apud Idumæos, ſeu Iudæos, quum Herodes rerum potiretur, eximiâ magnitudine Draconi perpulchram admodum adoleſcentem fœminâ in amore fuiſſe indigenæ prædicant: ad quam ille quidem ventitaret, & ſimul cum ea amanter dormiret. Hæc verò etiam ſi amator quoad poterat leniter & manſuetè ad ipſam adreperet, ejus tamen metu perterrita, ſeſe ſubduxit, & vt ex amicæ abſentia eum amoris obliuio caperet, mēſtruum ſpatium abfuit. at ei ſanè quum abſentis deſiderium augebatur, indiésque amatorius affe-

 ctus

ſtus eatenus ingraueſcebat, vt noctes & dies ad eum locũ, vbi cum adoleſcentula verſari ſolitus erat, frequens accederet. Quum verò eam quã amabat non inueniret, tanquam amator, cui amor optatis non reſpondet, acerrimo dolore affligebatur. Poſtea autem quàm puella reuertiſſet, confeſtim eam adiuit: ac valdè amatoriè, tanquam ſpretus, ob eamq; rem amantiſſimâ irâ incitatus, reliquum per adoleſcentis corpus circumplicans, eius crura parcè & molliter verberabat. Non ergo expertia rationis animalia Cupido ille Iouis etiam dominus negligit: ſed ex his & aliis quemadmodum & erga ea affectus ſit, & ſingula curet, oſtenditur.

ἐντυγχάνων ᾗ ἐβούλετο, ὡς ἐραστὴς ἀτυχῶν ἐν τῷ πόθῳ καὶ ἐκεῖνος ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἡ ἄνθρωπος ἐπέστρεψεν αὐτῆς, ὅδε ἀφικνεῖται, καὶ περιβαλὼν τῷ λοιπῷ σώματι, τῇ οὐρᾷ τὰς κνήμας πεφεισμένως τῆς ἐρωμένης ἔπαιεν, ὑπεροφθείς τε καὶ μηνιῶν δῆθεν. Οὐκοῦν ὁ καὶ τοῦ Διὸς ἄρχων αὐτοῦ καὶ τῶν θεῶν τῶν ἄλλων, οὐδὲ τῶν ἀλόγων ὑπερορᾷ· ἀλλ' ὅπως ἔχει πρὸς αὐτὰ καὶ διὰ τούτων καὶ δι' ἄλλων ἀποδείκνυται.

De gula ſerpentum, & cur anteriore parte ſe erigant, & de Iaculo ſerpente. CAP. XVIII.

Περὶ ὄφεων στομάχου, καὶ τοῦ λεγομένου ἀκοντίου. Κ. ιη.

Quum voraciſſimæ Serpentes ſint, & longam & tenuem habeãt gulam, ſeſe humo excitant, ſeq; celſas & erectas conſtituunt, extremâ caudâ nitẽtes, vt in

Οἱ ὄφεις ἑαυτοῖς συνεγνωκότες τὸν στόμαχον λεπτὸν καὶ μακρὸν ἔχουσιν, ὅμως ὄντες ἀδηφάγοι καὶ παμβορώτατοι, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, ἀνίστανται

ὀρθοί, καὶ ἐπ' ἄκρας τὰς οὐρὰς ἑστῶσι, καὶ ἡ τροφὴ κατολισθαίνει αὐτοῖς, καὶ ἐς τὸν ὄγκον τοῦ σώματος ἀποχωρεῖ. ἄποδες δὲ ὄντες, εἶτα ἕρπουσιν ὤκιστα. ἤδη δὲ καὶ ἀκοντίων δίκην ἑαυτὸν ὅτε μεθίησι, καὶ ἐπιφέρεται· καὶ τὸ ὄνομα ἐξ οὗ δρᾷ ἔχει· κέκληνται γὰρ ἀκοντίας.

Περὶ φωνῆς διαφόρου ὀρνίθων τε καὶ ἄλλων τινῶν ζώων.

Κεφ. ιθ.

Τὸν ἐν ᾠδαῖς τε καὶ μούσαις ὀρνίθων, οὐδεὶς διαλέληθεν, ἀλλ' ἴσμεν χελιδόνας, καὶ κοσσύφους, καὶ τὸ τεττίγων φῦλον, καὶ κίτταν λάλον, καὶ βομβοῦσαν ἀκρίδα, καὶ πάρνοπα † ὑποκρεκίζοντα, καὶ μὴ σιωπῶσαν τρωξαλλίδα, ἀλκυόνας τε ἐπὶ τούτοις καὶ ψιττακούς. τὸν δὲ ἐνύδρων ὀλολυγὼν οὐ σιωπᾷ. Φθέγγονται δὲ αὐτῶν, τὰ μὲν γοερὰ καὶ θηλύφωνα, τὰ δὲ ὄρθια καὶ διάτορα. Καὶ

in aluum procliuior delabatur cibus: pedibus carent, ſerpunt velociſſimè. Earum quædam ſimiliter atque jacula ſemetipſas jaculantur, ex eoq; quod agunt nomen trahunt: nam Iaculi nominantur.

De ſonis & vocibus quarundam auium, & Inſectorum quorundam.

CAP. XIX.

Cantu valent Hirundines, Merulæ, & Cicadarum genus. Scimus etiam Picas loquaces eſſe, & bombis ſtrepere Locuſtarum nationem: & Parnopem (*Locuſtæ vel Culicis ſpeciem, vel Apiculã ſylneſtrem*) ſono minuto obſtrepere: neque ſilere Troxalidem, (*Gryllum interpretantur aliqui, Plinius.*) nec non vocales Alcedines & Pſittacos. Item auium alias flebili & muliebri, alias acri & contentâ vocalitate vti, alias migran-

al. ὑποκρ- ζοντα,

tes de ramo in ramũ, tanquam ex priore domo in aliam, præ nimio voluptatis ſenſu occinere: alias in pratis cantantes, tanquam feſtos dies agere, & vitam (vt ita dicam) floridam & mollem degentes, veris aduentum canoris omnibus, & lætis acclamationibus excipere. De Cygnis, & cui deorum ſeruiant, ſuprà dixi. Pica cùm alias voces, tum maximè humanam imitatur. Florus, Equi hinnitum: Salpinx, tubæ ſonitum: & Torquilla obliquam tibiam repręſentat. Imbrium guttas Coruus effingere conatur.

ὅ,τι *De Scorpionum ictu generibus nouem, & procreatione.*

CAP. XX.

al. ὑποκρί-νεται

Mares Scorpij infeſtiſſimi habentur, fœ-

τὰ μὲν ἀπὸ τῶν κλάδων ἐπὶ τοὺς κλάδους μεταθέοντα, ἄδει, ὡσπερεὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους ἐκ τῶν προτέρων ἀμείβοντες. διὰ τὴν τρυφὴν, καὶ τὴν τοῦ βίου θρύψιν. Τὰ δὲ ἐν τοῖς λειμῶσι κατάδει, οἱονεὶ πανηγυρίζοντα βίον, ὡς ἂν εἴποις ἀνθηρὸν καὶ ἁβρὸν διαιτώμενα, τὴν ἦρος ἐπιδημίαν κελαδίαις ἔγωγε ἂν φαίην εὐφημεῖν. Κύκνων δὲ πέρι, καὶ ὅτου θεῶν θεράποντές εἰσιν, ἀνωτέρω εἶπον. Ἡ κίττα δὲ οὖν ἐκ τῶν ἄλλων φωνημάτων μιμηλότατόν ἐστι, τοῦ δὲ ἀνθρωπικοῦ πλεῖον. Ἰδιάζει δὲ ταῖς μιμήσεσι τὰ τοιαῦτα· † ὅθεν αὐθος ὁ καλούμενος, καὶ ἡ σάλπιγξ, καὶ ἡ ἴυγξ, καὶ ὁ κόραξ. καὶ ὁ μὲν αὐθος † ὑποτίθεται χρεμέτισμα ἵππου· τὴν σάλπιγγα δὲ ἡ ὁμώνυμος. ἐκ δὲ τοῦ πλαγίου ἡ ἴυγξ αὐλόν. βούλεται δὲ τοῦ ὄμβρου τὰς σταγόνας ὁ κόραξ μεμιμῆσθαι.

Περὶ σκορπίων. κ. κ.

Σκορπίων μὲν ὁ ἄρρην χαλεπώτατος, ὁ δὲ θῆλυς

δοκεῖ

δοκεῖ τραχύτερος. ἀκούω δὲ αὐτῶν γένη ἐννέα. λευκὸν εἶναι, καὶ αὖ πάλιν πυρρόν τινα καπνοειδῆ, ἄλλον, μέλανα ἐπὶ τούτοις. πέπυσμαι δὲ καὶ χλωρὸν καὶ γαστρώδη τινά· καὶ καρκινοειδῆ ἄλλον. τὸν γε μὴν χαλεπώτατον φλογοειδῆ καλοῦσι. παρείληφα δὲ ἄρα φήμῃ καὶ πτερωτούς, καὶ δικέντρους τινάς. καί τινα ἑπτὰ ἔχειν σφονδύλους ὤφθη τις. σκορπίος δὲ οὐκ ᾠά, ἀλλὰ ζῷα ἀποτίκτει. Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι καί φασί τινες οὐκ ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας γίνεσθαι τὴν ἐπιγονὴν τοῖς ζώοις τοῖσδε. ἀλλ' εἰς τὰ καύματα ἄγαν τίκτειν σκορπίους. Ἐγχρίσμα δὲ ἕκαστος αὐτῶν τὸ κέντρον ὁποῖα ἐργάζεται, καὶ ἀναιρεῖ τίνα τρόπον, ἀλλαχόθεν† μαθήσεσθε.

minæ multò remiſſiores: non enim tantum virus acerbitatis habẽt. Eorum nouem eſſe genera accepi, album, rufum, fumoſum, nigrũ, viride, ventricoſum: aliud cancri ſimile. infeſtiſſimum omnium flãmeum appellant. aliud etiam ferunt alatum eſſe, & duplici aculeo armatum: aliud quod ſeptem haberet internodia. Non oua Scorpij, ſed fœtus animantes pariunt. Sunt qui eos non coitu, ſed nimio cęli calore tantùm procreari aſſerant. Ictus ab eis inflictus quo pacto afficiat vel interimat aliunde petendum.

Quomodo Elephantus à Dracone ſtranguletur. c. XXI.

Apud Indos, ſicut audio, grauéis inter ſe gerunt inimicitias Draco & Elephantus. Quare dracones haud inſcij

al. εἴσεσθε.

περὶ τῆς τῶν δρακόντων πρὸς ἐλέφαντας ἔχθρας. Κ. κα.

Ἐν Ἰνδοῖς ἀκούω ἐλέφας καὶ δράκων ἐστὶν ἐχθίστω. οὐκοῦν οἱ μὲν ἐλέφαντες ἀποσπῶντες τῶν δένδρων

impeririq;, ex arboribus elephantos ramos decerpere in paſtus ſuos ſolere: in has ipſas arbores primò ſerpunt: poſtea eam ſui corporis partem dimidiam quæ ad caudam pertinet, arborum frondibus circumtegunt: alteram partem anteriorem, funiculi inſtar appenſam demittunt. Eò quum acceſſit Elephantus ad arboris ſurculos carpendos, draco in hujus ipſius oculos inſiliẽs effodit, deinde anteriore parte collum ejus conſtringens, poſteriore flagellans, inuſitato & nouo quodam laqueo ſtrangulat.

τοὺς κλάδους, ἐκείνους νέμονται· ὅπερ οὖν εἰδότες οἱ δράκοντες, ἐπ' αὐτὰ μὲν ἕρπουσι· τὸ δὲ ἥμισυ σφῶν αὐτῶν τὸ οὐραῖον, τῶν δένδρων παραβάλλουσι τῇ κόμῃ. τὸ δ' ἐς τὴν κεφαλὴν πρόσθιον ἥμισυ μεθῆκαν, καλωδίου δίκην ἀπηρτημένον. καὶ ὁ μὲν προσῆλθεν ἀποδρέψασθαι τῶν ἀκρεμόνων ὁ ἐλέφας· ὁ δὲ δράκων ἐμπηδᾷ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐξορύττει, εἶτα τῷ τραχήλῳ περιερπύσας † τείνων τῷ οὐραίῳ μέρει, καὶ σφίγξας θατέρῳ, ἀπάγχει τὸ θηρίον ἀήθει βρόχῳ καὶ καινῷ.

θείνων

De animalium quorundam inter ſe inimicitijs & metu.

CAP. XXII.

Περὶ ζώων τῶν ἀλλήλοις πολεμίων, καὶ περὶ κινδύνου.

Κεφ. κβ.

Gallinaceum ac ignem, Leo: Pardalim, Hyæna: Stellionem Scorpius hoſtiliter odit: & eo admoto torpore afficitur. Dracone

Ἔχθιστα δὲ τῷ μὲν λέοντι πῦρ καὶ ἀλεκτρυών· ὕαινα δὲ τῇ παρδάλει, σκορπίος δὲ ἀσκαλαβώτῃ. νάρκη γοῦν τὸν σκορπίον καταλαμβάνει, προσαχθέντος οἱ τοῦ ζώου τοῦ προειρημένου. δράκοντι δὲ ἐλέφας

ὀργᾷ

ὀρρωδεῖ. ὑποζύγιον δὲ πᾶν τὴν μυγαλῆν οὐ θαρρεῖ. ἀστακὸς δὲ πολύποδα. Καὶ μέντοι ἀπωθούμενοι ἐκ τῶν στεγῶν οἱ κύνες, οὐκ ἂν αὐτοὺς ῥίψαις· τοῦ γὰρ κινδύνου δεδοίκασι τὸ μέγεθος.

Elephantus perhorreſcit. Omne iumentum murem araneum reformidat. Aſtacus Polypũ extimeſcit. Canem de tecto propellere & deiicere non poſſis. periculi enim magnitudine timet ac renititur.

περὶ τῆς τῶν σκορπίων τῶν Λιβυκῶν εἰς τοὺς καθεύδοντας ἐπιβουλῆς. Κεφ. κγ.

Quemadmodum Libyci Scorpij dormientibus inſidiantur.

CAP. XXIII.

Οἷα δὲ ἄρα σοφίσματα καὶ τοῖς σκορπίοις ἡ φύσις ἔοικε δοῦναι, καὶ τοῦτο ἴδια· οἱ Λίβυες τὸ πλῆθος αὐτῶν ὑφορώμενοι, καὶ πάντα τὰ τεχνάσματα μηχαναῖς αὐτοὺς μυρίαις ἀντεπινοοῦσι φυλαττόμενοι. κοῖλα γὰρ ὑποδήματα φοροῦντες, καὶ ὑψηλοὶ καὶ μετέωροι καθεύδοντες, καὶ τῶν τοίχων ἀποστέλλοντες τὰς † χεῖρας, καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας εἰς ὑδρίας ὕδατος πεπληρωμένας ἐνθέντες, οἴονται τὸ λοιπὸν ἐν ἀδείᾳ τε, καὶ εἰρήνῃ καθεύδειν πολλῇ. οἱ δὲ, ὁποῖα παλαμῶνται· σκορπίος εἰ λάβ

Fraudulẽti etiam naturâ Scorpij, & doloſi exiſtunt. etenim Libyci ab eorum multitudine metuentes, ad vitandos ipſos omnia machinamenta moliuntur. ſoccos ferunt in lectis cùm longè à pariete remotis, tum in excelſum collocatis, tum fulcrorum pedibus in hydrias aquæ plenas impoſitis, ſublimes ſomnum capiunt. quâ machinationis molitione factâ, ſeſe quieto, & tuto ſomno vſuros arbitrantur; atqui Scorpius

† τὰς κλίνας,

ſi quid, vnde ſemetipſum in tecto ſuſpendat, nanciſcatur, ibi fortiſſimè forcipibus inhæreſcit, ſimul & demittit aculeum; ſecundus igitur ex tecto deſcendens per primum ſerpit, atq; ſuis itidem forcipibus ad illius aculeum adhæreſcit, & ſublimè ſinit ſuum aculeum: item à ſecũdo tenetur tertius, à tertio quartus: quintus ſimilem ordinem conſeruat: itemq; cæteri omnes deinceps per primos decurrunt. Poſtremus dormientem ferit, & per ſuperiores recurrit: Similiter ab illo ſecundus, tum verò ab vltimo tertius, reliquique ſeſe ſubducunt, quoad velut ſanè catenam ſoluentes, inter ſe omnes ſubtraxerunt.

εἰ λάβοιτο ὁπόθεν ἑαυτὸν ἐξαρτήσει κατὰ τοῦ ὀρόφου, ἔχεται. τούτου ταῖς χηλαῖς καὶ μάλα ἐγκρατῶς καὶ καθῆκε τὸ κέντρον. οὐκοῦν ὁ δεύτερος κάτεισι μὲν ἐκ τῆς στέγης, καὶ διὰ τοῦ προτέρου ἕρπει, καὶ τοῦ κέντρου τοῦ ἐκείνου ἔχεται καὶ αὐτὸς ταῖς χηλαῖς· καὶ τό γε αὐτοῦ μετέωρον ἀφίησι κέντρον· καὶ ὁ τρίτος ἐκεῖθεν ἔχεται, καὶ ὁ τέταρτος ἐκ τοῦ τρίτου, καὶ ὁ πέμπτος κατὰ στοῖχον, καὶ οἱ ἐπ' ἐκείνοις διὰ τῶν προτέρων καθέρποντες. εἶτα ὁ τελευταῖος ἔπαισε τὸν καθεύδοντα, καὶ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἕρπει καὶ ὁ μετ' ἐκεῖνον, εἶτα ὁ κατόπιν τρίτος, καὶ οἱ λοιποὶ ἔστ' ἂν οἱ πάντες ἀλλήλων ἀπελύθησαν, οἷα δήπου λύσαντες ἅλυσιν.

Quemadmodum Vulpes inſidias parat Erinaceis, Otidibus, & piſcibus. Et quomodo Thraces ad tranſmittendos

περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐχίνους τῆς ἀλώπεκος ἐπιβουλῆς· καὶ ὅπως ὠτίδας θηρεύει, καὶ τοὺς ἰχθῦς. καὶ πῶς οἱ Θρᾷκες αὐτῇ διὰ

κρύσ

κρυστάλλου ἕπονται τοῦ τῶν ποταμῶν. Κεφ. κδ.

Δολερὸν χρῆμα ἡ ἀλώπηξ. ἐπιβουλεύει γοῦν τοῖς χερσαίοις ἐχίνοις τὸν τρόπον τοῦτον. ὀρθοὺς αὐτοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατός ἐστι. τὸ δὲ αἴτιον, αἱ ἄκανθαι ἀνείργουσιν αὐτήν. ἡ δὲ ἡσύχως καὶ πεφεισμένως τοῦ ἑαυτῆς στόματος ἀνατρέπει αὐτοὺς, καὶ κλίνει ὑπτίους, ἀναγκάσασά τε ἐσθίει ῥᾳδίως τοὺς τέως φοβερούς. Τὰς δὲ ὠτίδας ἐν τῷ Πόντῳ θηρεύουσιν οὕτως. ἀποστραφεῖσαι αὐταὶ, καὶ εἰς γῆν κύψασαι, τὴν κέρκον ἀνατείνουσιν ὡς τὸν τράχηλον ὄρνιθος· αἱ δὲ ἀπατηθεῖσαι προσίασιν ὡς πρὸς ὄρνιν ὁμόφυλον, εἶτα πλησίον γινόμεναι τῆς ἀλώπεκος, ἁλίσκονται ῥᾷστα, τῆς ἐπιστραφείσης τῆς ἀλώπεκος, καὶ ἐπιθεμένης κατὰ τὸ καρτερόν. Τὰ σμικρὰ δὲ ἰχθύδια θηρῶσι πάνυ σοφῶς.

fluuios congelatos vulpe duce vtantur.

CAP. XXIIII.

.Vulpes fraudulẽtum animal, inſidias hoc pacto in Erinaceos terrenos molitur: vt quum eos rectos, quòd à morſu vulpinum impetum ſpinis prohibent, expugnare non queat, ipſos ſummâ cautione oris leniter & cautè primũ euertens, ſupinos conſtituat: deinde & laniet, & qui antea eſſent formidabiles, exedat, conficiatq;. In Ponto ſic Otidas venatur, vt & ſeſe auertens, & caput in terram abjiciens, tanquam auis collum, ſic caudam extendat: eæ autem hâc inſidiarum inſtructione ſeductæ, ad illam tanquam ad ſuam gregalem accedunt, illa vero ſe vertens nullo negotio capiat. Tum verò ſecundùm fluuiorũ ripas gradiens, paruulos piſciculos callidè excipiat. nam caudam in

in aquam deijcit; in quam ij innantes denſis pilis comprehēduntur, quod quidē ipſum vulpes ſentiens, caudam ex aqua remouet, & repentè ſe in aridum ſubducens eam excutit: piſciculi excidunt, atq; ab ea deuorātur. Thraces quando conglaciantes fluuij periculoſè tranſeuntur, vulpis indicio & periclitatione percipiunt. nam ſi glaciem reſiſtentem, & nihil cedentem tranſmiſerit ejus veſtigia fidenter perſequuntur. Ad hunc autē modum tranſmiſſionem non eſſe periculoſam hæc experitur, vt ad glaciē aurem admoueat: ac ſi intra nō ſubſonare atque ſubterlabi fluctus ſentit, glaciei ſe tanquam ſolidæ credit, ac tranſmittit: ſin aliter, nequaquam tranſit.

παρὰ τὴν ὄχθην τὴν τοῦ ποταμοῦ ἔρχεται· καὶ τὴν οὐρὰν καθίησιν εἰς τὸ ὕδωρ· τὰ δὲ προσνέοντα ἐνίσχεταί τε. καὶ ἐμπλάσσεται τῇ δασεῖ τῶν τριχῶν· αἱ δὲ αἰσθόμεναι, τοῦ μὲν ὕδατος ἀναχωροῦσιν, ἐλθοῦσαι δὲ ἐς τὰ ξηρὰ χωρία διασείουσι τὰς οὐράς, καὶ ἐκπίπτει τὰ ἰχθύδια· καὶ ἐκεῖναι δεῖπνον ἀνέργαστον ἔχουσιν. Οἱ δὲ Θρᾷκες τὸ τῶν ποταμῶν πήξεως τὸ οὐ σφαλερὰς ποιοῦνται γνώμονα τὴν δὲ τὴν θῆρα καὶ ἐὰν διαδράμῃ τὸν κρύσταλλον, μὴ ἐνδιδόντα μηδὲ εἴκοντα τοῖς ἐκείνης βήμασι, θαρροῦσι καὶ ἕπονται. πεῖραν δὲ αὐτὴ ποιεῖται τοῦ μὴ σφαλεροῦ πόρου τὸν τρόπον τοῦτον. παραβάλλει τὸ οὖς ἐπὶ τῷ κρυστάλλῳ· καὶ τοῦ μὲν αἴσθηται μὴ ὑπηχοῦν κάτωθεν τὸ ῥεῦμα, μηδὲ ὑποψοφοῦν ἡσυχῇ † πρὸς βάθος· ἤδη ὡς ἑστῶτι τῷ κρυστάλλῳ θαρρεῖ, διαθεῖ τε· πρότερον γε μὴν οὐκ ἂν ἐπιβαίη.

al. εἰς

Περὶ

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας.

κεφ. κε.

Οἱ ποιηταὶ μὲν τὴν παῖδα τὴν τοῦ Ἴφιδος ᾄδουσι, καὶ τὰ θέατρα ὑπ' αὐτῶν ἐμπίπλησαι, ὑμνούντων τὴν ἡρωΐνην ἐκείνην, ἐπεὶ τὰς ἄλλας ὑπερεπήδησε σωφροσύνῃ, καὶ τὸν ἑαυτῆς γαμέτην προετίμησε τοῦ βίου. Τὰ δὲ ζῷα ὑπερβαλλούσης φιλοστοργίας οὐ παραλείπει. Ὁ γοῦν Ἠριγόνης κύων ἐναπέθανε τῇ δεσποίνῃ. καὶ ὁ Σιλανίωνος, καὶ ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ. καὶ οὔτε πρὸς βίαν, οὔτε πρὸς κολακείαν ἀπέστη τοῦ τάφου. Δαρείῳ δὲ τῷ τελευταίῳ Περσῶν βασιλεῖ ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ βληθέντι ὑπὸ Βήσσου, καὶ κειμένῳ, πάντων τὸν νεκρὸν ἀπολιπόντων, ὁ κύων ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς,

De Canum beneuolentia erga nutritores ſuos, Erigonem, Silanionem, Dariū, Lyſimachum.

CAP. XXV.

Iphidis filiam poëtę ita decantant, vt eorum vocibus theatra perſonent, heroinam illam laudantium, ſiue quòd longè multumq; alias mulieres caſtimoniâ ſuperaſſet, & propriæ vitæ conjugem ſuum antetuliſſet. Verùm beſtiæ quoque non minus pio quodam & innato amore flagrant, cujus rei teſtimonio ſunt hujuſcemodi, quæ inſequuntur. Erigonæ canis ſuæ dominæ ſepulturâ affectæ immortuus eſt. Ille verò Silanionis tyranni, non à ſepulchro domini ſui, nec vi, nec vllis blādimentis abſceſſit. Dario, qui extremus regnauit apud Perſas, in ea pugna quam contra Alexandrum ſuſcepit, & commiſit, quum à Beſſo, (& Nabarzane) multis vulneribus confoſſus eſſet, & jaceret ſtratus: omnibus mortuum relinq

relinquentibus, canis ab eo educatus ſolus permanſit fidelis, cúmque tametſi non amplius ſuum altorem, ſicut tamé adhuc viuentem ſeruauit Ita Xenophon ille Gryllii filius cum Cyro iuniore ſcribit, florido quidem & phalerato ſermone, ſolos menſę ipſius participes cum eo remanſiſſe, ac ſimul interiiſſe: & ſceptrigerum ejus eunuchum Artapaten nomine, ſuper eo extincto ſe occidiſſe, vitam deinceps ſine Cyro minimè vitalem ſibi futuram, aſpernatum. Lyſimachi etiam regis canis quum ſe ſeruare quiret, non inuitus eadem quâ ſuus morte dominus defungi voluit.

De Pithece venenato animali, quod ab aliis Oribates vel Hypodromus vel Pulex nominatur.

CAP. XXVI.

Pithece à quibuſdã

παρέμεινε μόνος πιστὸς, τὸν οὐκ ἔτι τροφέα μὴ προδοὺς, ὡς ἔτι ζῶντα. Τοιοῦτόν τι ὑπὲρ τῶν τοῦ Κύρου φίλων τοῦ νεωτέρου Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου καλλυνόμενος, δῆλός ἐστι λέγων, μόνους οἱ τοὺς ὁμοτραπέζους οἰκτρῷ συμπαραμεῖναι, καὶ συναπολέσθαι. καὶ τὸν εὐνοῦχον, ὃς ἦν οἱ σκηπτοῦχος τὴν τιμὴν, ὄνομα δὲ Ἀρταπάτης, ἑαυτὸν ἐπαποκτεῖναι τῷ νεκρῷ. μετ' ἐκεῖνον, ἀτιμάσαντα τὸν βίον ἄστεμβον οἱ ἔρημον Κύρου. καὶ Λυσιμάχῳ δὲ τῷ βασιλεῖ κύων κοινοῦ τοῦ τέλους ἑκὼν μετέλαβε, σωθῆναι δυνάμενος.

Περὶ τῆς καλουμένης πιθήκης.

Κεφ. κϛ.

Ἡ Πιθήκη ὑπό τινων ὀρειβάτης κέκληται, ὑπ' ἄλλων γε μὴν, ὡς ἀκούω, ὑπόδρομος· καὶ ἐν τοῖς δένδροις γίνεται, καὶ ἔν-

Oribates vocatur, ab aliis Hypodromus, aut Pſylla, id eſt Pulex. animal eſt piloſum, & in arb

κατὰ τρίχας. κέκληται δὲ ὑπ' ἐνίων καὶ ψύλλα. ἐντέτμηται μὲν οὖν τὴν γαστέρα ἡσυχῆ, ὡς εἰπεῖν ὅτι λίνῳ διακέκοπται. δάκνει δὲ σφαλερώτατα δήγματι· καὶ παρέπεται τρόμος τῷ δηχθέντι, καὶ περὶ τὴν καρδίαν ἄλγημα ἰσχυρὸν ἐπιγίνεται. καὶ τὰ οὖρα ἐμφράττεται, καὶ ἕτερος πόρος γίνεται, καὶ ἐκεῖνος ἄπορος. ἔοικε δὲ τοῖς προειρημένοις ἀλεξίπυλος ὁ καρκῖνος ὁ ποτάμιος εἶναι βραβεύς.

Περὶ αἰλούρων. Κ. κζ.

Αἰλούρων ὁ μὲν ἄρρην ἐστὶ λαγνίστατος, ὁ δὲ θῆλυς φιλότεκνος. φεύγει δὲ τὴν πρὸς τὸν ἄρρενα ὁμιλίαν. ἀφίησι γάρ φασι τὸν θορὸν θερμότατόν τε καὶ προσεοικότα πυρί, καὶ καίει τὸ τῆς θηλείας τὸ ἄρθρον.

arboribus naſcitur. Venter ei leuiter inciſus eſt, vt ſectio notata filo videri poſſit. Morſum ab eo periculoſiſſimũ tremor & cordis dolor ſequũtur. obſtruitur etiam vrina & aluus. Remedium ex cancro fluuiatili demonſtrant, quem in cibo ſumere jubent. *Genus eſt phalangij, quod & Ariſtoteles Pulicem vocat, vtpote paruum, procax & ſalax: Pithece forſan à figura dictum: Oribates à loco, quòd in arboribus, præſertim montanis, reperiatur: Hypodromus, quòd ſub folijs lateat. Nicander octauum genus phalangij ſub folijs Perſeæ degere ſcribit. Idem genus quartum Agroſten nominat Lupo ſimile, Ariſtoteles Pulicem Lupo comparat.*

De fele mare libidinoſo & catulos perimente. & quòd feles excrementa in terram occultent. CAP. XXVII.

Quemadmodum ex felibus mas eſt libidinoſiſſimus, ſic amantiſſima catulorum fœmina: quæ veneream idcirco maris conſuetudinem refugit, quòd is calidiſſimum ignisq; ſimile ſemen emittat,

Digitized by Google

genitale vt fœminæ comburat. Ejuſce quidem rei mas non ignarus, communes catulos ſuos interimit. Hæc autem nouorum catulorum deſiderio permota, eius libidini morem gerit. Quòd autem ab omni tetro odore feles abhorrere dicantur, cò excrementa ſua priùs foſſâ factâ, occultant, & terram ſuperingerunt.

εἰδὼς οὖν ὁ ἄῤῥην τοῦτο, τὰ κοινὰ βρέφη διαχρῆται. ἡ δὲ παίδων ἑτέρων πόθῳ ἑαυτὴν παρέχει συνελθεῖν γλιχομένῳ. φασὶ δὲ τοὺς αἰλούρους πάντα ὅσα δυσώδη ἐστὶ μισεῖν τε καὶ βδελύττεσθαι· ταύτῃ τοι καὶ τὸ σφέτερον περίττωμα ἀφιέναι, πρότερον βόθρον ὀρύξαντας, ἵνα ἀφανίσωσιν αὐτὸ τῆς γῆς ἐπιβαλόντες.

De Polyporum libidine, & vitæ breuitate.

CAP. XXVIII.

Ex piſcibus libidinoſiſſimum Polypum, eatenus flagranti veneris cupiditate incendi ferunt, dum & omnibus corporis viribus exhauſtis debilitatus, & ad natandum & cibaria inquirenda tantoperè infirmus factus fuerit, vt poſtea aliis præda efficiatur. Cùm enim paruuli piſciculi, tum cãcelli & cancri ipſum exedunt & conficiunt.

Περὶ τῆς τῶν πολυπόδων ἀκολασίας. Κεφ. κη.

Ἀκολαστότατον τῶν ἰχθύων τὸν πολύποδα εἶναί φασι, καὶ ἐς τοσοῦτον λαγνεύειν, ἐς ὅσον αὐτοῦ καὶ ἡ πᾶσα τοῦ σώματος ῥώμη ἐκρυεῖσα, ἀσθενῆ ἀπέφηνε· καὶ νήξασθαι μὲν ἥκιστον, τροφὴν δὲ μαστεῦσαι ἀδύνατον, καὶ διὰ ταῦτα ἄλλοις τροφήν. τὰ γοῦν σμικρὰ τῶν ἰχθυδίων, καὶ τὰς κολυμβάδας καρκινάδας, καὶ τοὺς καρκίνους ἐπιφοιτᾶν τε ἅμα καὶ κατεσθίειν αὐτόν.

αὐτόν. λέγουσι δὴ ταύτην εἶναι τὴν αἰτίαν τοῦ μὴ δύνασθαι πολύποδα ἐνιαυτοῦ βιῶναι χρόνον μακρότερον· καὶ θῆλυς δὲ ἄρα πολύπους ἀναλίσκεται ῥαδίως, τίκτων πολλάκις.

Περὶ τοῦ αἰετοῦ τοῦ ἀντερασθέντος ὡραίου παιδός. Κ. κθ.

Φύλαρχος μέμνηται παῖδα ἰσχυρῶς φιλόρνιθα αἰετοῦ νεοττὸν λαβεῖν δῶρον, καὶ τρέφειν τροφῇ ποικίλῃ, καὶ κηδεμονίαν αὐτῷ προσφέρειν πᾶσαν. οὐ γάρ τι που ὡς ἄθυρμα εἰς παιδιὰν ἔτρεφε τὸν ὄρνιν, ἀλλ᾽ ἐρωμένου δίκην, ἢ ἀδελφοῦ νεωτέρου, οὕτως ἄρα ὁ παῖς τοῦ αἰετοῦ προμηθῶς εἶχε. καὶ προϊὼν δὲ ὁ χρόνος, εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐξῆψεν ἀλλήλοιν ἰσχυράν. συνηνέχθη δὲ νοσεῖν τὸ σῶμα τὸν παῖδα, καὶ τὸν αἰετὸν παραμένειν, καὶ ἐνοσηλεύειν τὴν τροφίαν· καὶ καθεύδοντος μὲν ἡσυχά-

quamobrē eū non amplius anno viuere dicūt, fœminamq́; etiam propter crebros partus ocyus conſumi.

De Aquila redamante puerum formoſum.

CAP. XXIX.

Puerum auium ſtudioſiſſimum, Phylarchus memoriæ prodidit, Aquilæ pullum quem dono accepiſſet, vario & multiplici cibo aluiſſe, & ſtudioſè diligenterq́; curaſſe. Nam cum ipſum non tāquam rem ludicram alebat: ſed tanquam vel amores ſuos & delicias, vel natu minorē germanū fratrem, ſic ſanè is Aquilam magnā cum cura & diligentia tuebatur. Quum autem progreſſu ætatis in mutuam inter ſe amicitiam vehementer exarſiſſent, atque accidiſſet ex morbo vt puer laboraret, tum ei Aquila aſſiduitate officij aſſidebat. Quum enim is quietem caperet, ipſa quoque quieti

Digitized by Google

ſe dabat, quum vigilaret, eadem aſſiſtebat: quum non ederet, ipſa pariter cibum non admittebat. Poſtea verò quàm è vita exceſſiſſet, atque efferretur ad monumentum ſepulchri, eum proſecuta eſt: póſtque vbi cremaretur, in medios rogos ſe immiſit.

De Aſello piſce.

CAP. XXX.

Aſellus piſcis, vt cæteris quidem partibus interioribus non admodum cum aliis differt, ſic certè ſuo proprio quodam more nihil non ſolitarium amat, neque ſe cum aliis ſociari gaudet. Cor piſcium ſolus in ventre habet, & in cerebro lapillos molari figurâ poſſidet. Et alij quidem piſces tempeſtatibus perfrigidis occultantur, hic autem exortu caniculæ latet.

Quomodo Muſicâ Paguri capiantur.

CAP. XXXI.

Paguros Muſicæ il-

ζειν, ἐγρηγορότος δὲ παρεστάναι, ἀποσιτοῦντος δὲ τροφὴν μὴ προσίεσθαι. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸν βίον ὁ παῖς κατέστρεψεν, ἠκολούθησε καὶ ὁ ἀετὸς μέχρι τοῦ μνήματος. καιομένου δὲ, ἑαυτὸν εἰς τὴν πυρὰν ἐνέβαλεν.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ὄνου.

Κεφ. λ.

Ο ἰχθὺς ὁ ὄνος, τὰ μὲν ἄλλ' ὅσα ἐντὸς πέφυκεν, οὐ πάνυ τι τῶν ἑτέρων διεστῶτα κέκτηται· μονότροπος δέ ἐστι, καὶ σὺν ἄλλοις βιοῦν οὐκ ἀνέχεται. ἔχει δὲ ἄρα ἰχθύων μόνος οὗτος ἐν τῇ γαστρὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους, οἵπερ οὖν ἐοίκασι μύλαις τὸ σχῆμα. σειρίου δὲ ἐπιτολῇ φωλεύει μόνος, τῶν ἄλλων ἐν ταῖς κρυμωδεστάταις φωλεύειν εἰθισμένων.

Περὶ μουσικῆς ᾗ θηρῶνται οἱ πάγουροι. Κ. λα.

Οἱ θηρῶντες τοὺς πα-

γούρ

γούρους, τὸν τρόπον τοῦτον θηρῶσιν. ἐπ' αὐτοὺς ἐπιμηχανῶνται τὴν μουσικὴν δέλεαρ. φωτίγγιον γοῦν ὀνομάζεται τὸ ὄργανον τοῦτο, καὶ αὐλοῦσιν αὐτούς. οἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς φωλεοῖς δεδύκασιν, οἱ δὲ ὑπάρχονται τοῦ μέλους· καὶ ἀκούσαντες οἱ πάγουροι πείθονται ὡς ὑπό τινος ἴυγγος προελθεῖν τῆς θαλάμης. εἶτα ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἑλκόμενοι, προΐασι καὶ ἔξω τῆς θαλάττης· οἵ τε αὐλοῦντες ἐπὶ πόδα ἀναχωροῦσι, καὶ ἐκεῖνοι ἕπονται, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἁλίσκονται.

περὶ τῶν Αἰγυπτίων θρισσῶν, τῶν αἱρουμένων κρότῳ ὀστράκων καὶ συμμελεῖ τῇ ᾠδῇ. Κεφ. λβ.

Οἱ δὲ τῇ Μαρείᾳ λίμνῃ προσοικοῦντες τὰς θρίσσας θηρῶσι τὰς ἐκεῖθεν ᾠδῆς μέλει χορευτικῷ, καὶ κρότῳ ὀστράκων ὁμορροθοῦντι πρὸς τὸ μέλος. αἱ δὲ ὥσπερ ὀρχούμεναι ὑπὸ τοῦ μέλους πηδῶσι, καὶ ἐμπί-

lecebræ machinatione piſcatores capiũt. quorum alij ſe occultant, alij modulari incipiũt inſtrumento, quod Photingium nominãt. quod quum audiuerint Paguri, ſtatim tãquam amatorio quodam ad exeundum non modò inducũtur è latebra, verùm etiam voluptate allecti, extra mare egrediuntur. Hi quidem retrò ad tibiam canentes cedunt: illi autem ſequẽtes in arido comprehenduntur.

De Thriſſis Ægyptijs, quæ ad cantum & teſtarum crepitum ſaltantes capiuntur.

CAP. XXXII.

Qui Marcan vel Marœotim lacum accolunt, Thriſſas illinc cantu & pulſibus teſtarum concrepantium conſonantibus piſcantũr. Etenim eæ tanquã ſaltatrices ſaltantes in piſcatoria, ad ſe comprehendendas expiica-

ta, inſtrumenta incidunt, atque cum ſaltatione & luſione Ægyptij ſplendidã prædam conſequuntur.

De Ægyptiorum magia in aues & Serpentes.

CAP. XXXIII.

Ægyptios ſuâ propriâ quâdam magicâ ratione, accepi cùm de cælo aues deducere, tum ſerpentes primùm incantare, deinde ex latibulis facillimè extrahere.

De Fibro teſtibus ſibi euulſis à venatoribus ſe redimente, &c.

CAP. XXXIIII.

Fiber in vtraque ſede viuit. nam die quidem in fluuios abditus ætatem agit: nocte in terra vagatur: caſu & fortuitò obiectis veſcitur. Quòd autem cauſam ab inſequentibus venatoribus cur tam cupidè petatur non ignorat, idcirco mordicus premens vſque in-

πτουσι τοῖς θηράτροις, ἁπαξ οὖν αὐτοῖς περιπεπτώκασι, καὶ λαμβάνουσιν οἱ Αἰγύπτιοι θήραν εὔοψον, σὺν χορείᾳ τε καὶ παιδιᾷ.

Περὶ τῆς Αἰγυπτίων εἰς τοὺς ὄρνιας καὶ τοὺς ὄφεις ἐπαοιδῆς.

Κεφ. λγ.

Αἰγυπτίους ἐγὼ πυνθάνομαι μαγείᾳ τινὶ ἐπιχωρίᾳ τοὺς ὄρνιθας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταφέρειν. τῶν δὲ φωλεῶν τοὺς ὄφεις ἐπαοιδαῖς τισι καταγοητεύσαντες, εἶτα μέντοι προσάγουσι ῥᾷστα.

Περὶ ζώου τοῦ κάστορος.

Κεφ. λδ.

Ὁ κάστωρ ἀμφίβιόν ἐστι ζῶον, καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν τοῖς ποταμοῖς καταδὺς διαιτᾶται, νύκτωρ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ἀλᾶται, οἷς ἂν περιτύχῃ τούτοις τρεφόμενος. οὐκοῦν ἐπίσταται τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐπ' αὐτὸν οἱ θηραταὶ σὺν προθυμίᾳ τε καὶ ὁρμῇ τῇ πάσῃ χωροῦσι· καὶ ἐπικύψας καὶ δακὼν ἀπέκοψε τοὺς ἑ-

αὐτοῦ

αὐτοῦ ὄρχεις, καὶ προσέρριψεν αὐτοῖς, ὡς ἀνὴρ φρόνιμος λῃσταῖς μὲν περιπεσὼν, καταθεὶς δὲ ὅσα ἐπήγετο, ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, λύτρα δήπου ταῦτα ἀλλαττόμενος. ἐὰν δὲ ἤδη πρότερον ἐκτεμὼν, καὶ σωθεὶς, εἶτα πάλιν διώκηται, ὁ δὲ ἀναστήσας ἑαυτὸν, καὶ ἐπιδείξας ὅτι τῶν αὐτῶν ἀπεδὴς οὐκ ἔχει τὴν ὑπόθεσιν, τῆς παραιτέρω κινήματι παρέλυσε τοὺς θηρατάς. ἧττον γὰρ ἔτι τῶν κρεῶν ἐκείνοις φροντίς ἐστι. πολλάκις δὲ καὶ ἔνορχοι ὄντες, ὡς πορρωτάτω ἑαυτοὺς ἀποσπάσαντες τῷ δρόμῳ, εἶτα ἀποστείλαντες τὸ σπουδαζόμενον μέρος, πάνυ σοφῶς καὶ πανούργως ἐξηπάτησαν, ὡς οὐκ ἔχοντες, ἃ κρύψαντες ἔχουσιν.

Περὶ τῆς καλουμένης βουπρήστιδος.
Κεφ. λε'.

Βούπρηστις ζῷόν ἐστιν ὁ-

cumbit ad elidendos teſtes, quoad abs ſe abſciderit, & ſic illos eis objecerit, tanquam homo ſummâ prudentiâ in latrones incurrens, quæcunque portat ad ſe redimendum exponit. Quòd ſi poſtea quã exectus & ex periculo ſeruatus fuerit, ab inſectãtibus iterum vrgeatur, hic ſeſe erigens, atque quamobrem inſequi vlteriùs pergere nõ debeant, cauſam oſtendens, ad reuertendum, quòd iã eâ parte quam expetunt careat, venatores inducit: nam carnes ejus nõ admodum illi curant. Perſæpe etiamnũ teſticulis præditus, quum ſe à venatorum conſpectu longiſſimè curſu remouerit, eam partem deſideratam ita aſtutè comprimit & occultat, vt inſectatores fallat, tanquam iis careat quæ occultauit.

De Bupreſtide Boum veneno. CAP. XXXV.

Si Bupreſtidem be-

ſtiolam Bubulum pecus deuorauerit, tantoperè inflatur, vt & rumpatur, & non multò pòſt efflet halitum extremum.

De Erucis interimendis.

CAP. XXXVI.

Erucæ olera & exedunt, & celeriter conficiunt. eis mulier, ſi per media olera peruaſerit, ex menſibus laborans, perniciem affert.

De Oeſtro & Myope, ſiue Aſilo & Tabano.

CAP. XXXVII.

Inimiciſſimus Bubus eſt Aſilus & Myops. ille par eſt maximæ muſcæ, aculeo (*linguâ potiùs vel promuſcide*) firmo & magno armatus: ſonum autem bombi inſtar & aſperum edit. Myops Muſcæ caninæ ſimilis eſt, aculeo minor Aſilo, ſed magis ſonorus.

De Aſpidum differentijs, ſymbolo, veneno, & hoſte earum Ichneumone. C. XXXVIII.

Aſpides in diadema-

[illegible]ῶν ἐὰν βοῦς καταπίῃ, πίμπραται, καὶ ῥηγνύμενος ἀπόλλυται οὐ μετὰ μακρόν.

Περὶ τοῦ ζώου τῆς κάμπης.

Κεφ. λϛ.

Αἱ κάμπαι ἐπινέμονται τὰ λάχανα, τάχα δὲ καὶ διαφθείρουσιν αὐτά. ἀπόλλυνται δὲ αὗται. γυνὴ τὴν ἐπιμήνιον κάθαρσιν καθαιρομένη, εἰ διέλθοι μέση τῶν λαχάνων.

Περὶ οἴστρου καὶ μύωπος.

Κεφ. λζ.

Εἰσὶν δ' αὖ βουσὶν ἔχθιστα οἶστρος καὶ μύωψ. καὶ ὁ μὲν οἶστρος κατὰ τὰς μεγάλας τὰς μεγίστας ἐστὶ καὶ ἔχει στερεὸν καὶ μέγα κέντρον, καὶ ἦχον βομβώδη τινὰ ἀφίησι καὶ τραχύν. ὁ δὲ μύωψ τῇ κυνομυίᾳ προσείκασται. βομβεῖ δὲ τοῦ οἴστρου μᾶλλον, ἔλαττον δὲ ἔχει τὸ κέντρον.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀσπίδος δήγματος· ἀλλά τι περὶ τῆς αὐτῆς. Κεφ. λη.

Τῶν ὑπ' ἀσπίδος δη-

χθὲν

χθέντων οὐ μνημονεύεται οὐδεὶς ἐξ αὐτῆς γεγονέναι τοῦ κακοῦ. ἐνθέν τοι καὶ τοὺς βασιλεῖς ἀκούω τῶν Αἰγυπτίων ἐπὶ τῶν διαδημάτων φορεῖν πεποικιλμένας ἀσπίδας, τῆς ἀρχῆς αἰνιττομένους τὸ αἰίκητον ἐκ τῆς τοῦ ζώου μορφῆς τοῦ προειρημένου. γίνονται δὲ καὶ πενταπήχεις ἀσπίδες· καὶ μέλαιναι μὲν αἱ πλεῖσταί ἢ τεφραῖαι· ἴδοις δ' ἂν ἐ πυῤῥὰς ἀσπίδας. οἱ δηχθέντες δὲ ὑπ' ἀσπίδων οὐ περαιτέρω βιοῦσι τετάρτης ὥρας. πνιγμὸς δὲ αὐτοὺς καὶ σπασμὸς διώκει, καὶ λυγμὸς ὥς φασιν. Ἀκούω δὲ τὸν ἰχνεύμονα τῆς ἀσπίδος τὰ ὠὰ ἀφανίζειν, οἱονεὶ τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ὑπεξαιροῦντα τοὺς μέλλοντας ἀντιπάλους. Λίβυσσαν δ' ἄρα ἀσπίδα, καὶ ἀποφαίνειν τυφλοὺς τῷ φυσήματι λέγει τις λόγος.

tibus pictas Ægyptiorum reges gerunt, ex ejus beſtiæ forma regni firmitatem adumbratè ſignificantes. inuictum enim hujus ſerpentis venenum eſt, & nemo vnquam ab ea morſus euaſiſſe memoratur. earum quædam ad lõgitudinem quinque cubitorum accedunt: nonnullæ rutilo, plurimæ nigro, cineréove colore perſpiciuntur. Ampliùs quatuor horas quos momorderint, viuere non queunt: eos ſtrangulatio, conuulſio, & ſingultus cõſequitur. Ichneumo autem Aſpidis oua diſperdit, & tanquam catulis ſuis futuram hoſtilem perniciem ſummouet. Cæterum Aſpidé Libycam vel aſpiratione ſolâ excæcare quidam aiunt.

Διὰ τί τοὺς ἄῤῥενας νεβροὺς οἱ πατέρες ἀναιροῦσι.

Κεφ. λθ.

Hinnulos mares à patribus pleroſque occidi.

CAP. XXXIX.

Mira Naturæ cùm alibi, tum hîc etiam vis eſt. Hinnulos mares pleroſque patres occidunt, ne numero aucti matres poſtea ineant, id quod vel inter brutas animantes magnum ſcelus & piaculum eſt. At Cyro & Paryſatidi, ô Perſæ, nec indecorum hoc facinus, nec injuſtum videbatur. ille enim matrem amabat, & hæc in filium ſimili amore ardebat. Talis brutorum natura eſt. at homines vt temerariâ & effieni libidine omnia concupiſcunt, ita cupiditatibus ſuis* nuſquam moderantur, aut abſtinent.

De muribus inſulæ Heraclea, qui ab omnibus Herculi in ea ſacris abſtinent: & quum vuæ ſunt maturæ recedunt, ne per incontinentiam forte attingant.

CAP. XL.

Quantum eſt cunque murium in Heraclea, quæ in Ponto inſula eſt, Herculem & relig

Εἶτα οὐ χρὴ θαυμάζειν τὴν φύσιν τῇ τε ἄλλῃ καὶ ἐνταῦθα; μέντοι τῶν ἀῤῥένων οἱ πατέρες τοὺς πλείστους νεβροὺς ἀναιροῦσιν, ἵνα μὴ πληθύωνται, εἶτα μέντοι τὰς μητέρας ἀναβαίνωσιν. μίασμα γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις, καὶ ἐναγὲς ἔργον δοκεῖ τοῦτο δήπου. Κύρῳ δὲ καὶ Παρυσάτιδι, ὦ Πέρσαι, καὶ καλὰ ταῦτα καὶ ἔνδικα ἐδόκει. καὶ ἐφίλει Κῦρος τὴν μητέρα καλῶς, καὶ ἐφιλεῖτο ὑπὸ τῆς μητρὸς φιλίαν ὁμοίαν. καὶ ταῦτα † μὲν τοῖς συμφυής. οἱ δὲ ἄνθρωποι πάντων μὲν ἐπιθυμοῦντες, μηδενὸς δὲ φειδόμενοι.

Περὶ τῶν μυῶν τῶν ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ νήσῳ. κ. μ.

Νῆσος ἐν τῷ Πόντῳ, Ἡρακλεῖ μὲν † ἐπώνυμος, ἐκτετίμηται, ἐκεῖνο ὅσον μυῶν ἐστιν ἐνταῦθα σέβει τὸν θεόν· καὶ πᾶν ὅσον ἀ-

forte μὲν τὰ ἄλογα. *& mox* ἐπιθυμῶσι, *&* φείδονται.

al. ὁμώνυμος.

νεῖται αὐτῷ, τοῦτο πιστεύει τῷ θεῷ κεχαρισμένον ἀφεῖσθαι, καὶ οὐκ ἂν προσάψαιτο αὐτοῦ. ἐκεῖ οὖν ἡ ἄμπελος τῷ θεῷ κομᾷ, καὶ τετίμηται ὡς ἀνάθημα αὐτῷ μόνῳ· καὶ φυλάττουσιν οἱ θεραπευτῆρες τοῦ δαίμονος ἐς τὰς θυσίας τοὺς βότρυς. ὅταν οὖν ἐς ἀκμὴν αἱ * ῥάγες ἔρχωνται, οἱ δὲ ἀπολείπουσι τὴν νῆσον οἱ μύες, ἵνα μὴ μείναντες ἄκοντες γοῦν προσάψωνται, ὧν θιγεῖν οὐκ ἄμεινον. εἶτα τῆς ὥρας διαδρασάσης, οἱ δὲ εἰς ἤθη τὰ οἰκεῖα ὑποστρέφουσι. Καὶ μυῶν μὲν Ποντικῶν ἔργα ταῦτα. Ἵππων δὲ καὶ Διαγόρας καὶ Ἡρόστρατος, καὶ ὁ λοιπὸς τῶν θεοῖς ἐχθρῶν κατάλογος, πῶς ἂν ἐφείσαντο τῶν βοτρύων ἢ ἀναθημάτων ἄλλων, οἳ καὶ τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα, καὶ ἔργα ἀμωσγέπως συ-

* al. ῥῶγες

ligioſè colit: & quod deo cunque dedicatum eſt, tanquam id ei ſacrum, gratumq; eſſe intelligens & credens, non attingit. Itaque quum vitis (quæ ibi deo frondeſcit, & ſoli eidem ad religionem conſecrata eſt, cujusq; racemos dei adminiſtri ad ſacra ſeruant) vuæ aſſecutæ fuerint maturitatem, tum de inſula mures decedunt, vt ne ſi remanerẽt, per imprudentiam eas contingant, quas tangi fas non ſit: poſt verò vbi id anni tempus prætererit, ad domeſticam ſedem reuertuntur. Atque hæc quidem Ponticorum murium eſt probitas. Contrà Hippon, Diagoras, Heroſtratus, reliquique dei hoſtes, quomodo vel à racemis vel aliis rebus conſecratis cupiditatẽ manusq; abſtinuiſſent, qui ne ab ea quidem inſania ſuam aſſenſionem ſuſtinuerint, quominus & nomina deorum, & opera quomodocunque

que tollere conati ſuerint.

De numeroſa vi muriū in Ægypto poſt aquā pluuiam naſcente, quæ niſi inuocato numine exterminari non poſſit. Quo ordine tum Ægyptij iſti, tū Pōtici mures recedere ſoleāt. Ruinas ab eis præſētiri, Feles & Viperas timeri.

CAP. XLI.

Primùm vt in Ægypto pluit, perparuulis guttis Mures naſci ſolent, qui longè lateq; totis aruis vagantes, maximâ calamitate ex ſpicarum circumroſione & ſucciſione ſegetes afficiunt, & manipulorum aceruos vaſtantes, magnum Ægyptiis negotium exhibent: eò fit, vt ij inſidias eis conentur muſcipulis tendere, & ſepimentis aut muris repellere, & foſſis ac incenſionibus arcere. ſed mures vt minimè ad muſcipulas accedunt, ſic quum ſint ad ſaliendum apti, &

forte τοὺς διὰ ταῦτα ἐλλοχῶντας, *&c.* & *mox* ἀνασείλλοντας, & ἀνείργοντας.

λῶν περιῃρημένοις;

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὑετοῦ, καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ φυομένων μυῶν. καὶ ἔτι περὶ μυῶν πῶς τὰ βρέφη μετοικίζουσι.

Κεφ. μα.

Ἔθος τοῦτο Αἰγυπτίων, ὅταν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ὕσῃ, ῥανίσι δὲ ὀλίγῃ λεπταῖς ὁ θεὸς, μῦς παραχρῆμα τίκτονται. οὐκοῦν κατὰ τὰς ἀρούρας πλανώμενοι οὗτοι, λυμαίνονται τοῖς λῃίοις ὑποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ἀποκείραντες, ἤδη μέντοι καὶ τοὺς σωροὺς τῶν δραγμάτων κεραΐζοντες, λυποῦσι τοὺς Αἰγυπτίους, † καὶ διὰ ταῦτα παγίσι τε αὐτοῖς ἐλλοχῶντες, καὶ θριγκοῖς ἀνασείλλοντες, καὶ τάφροις ἀνείργοντες, καὶ καίοντες ἐν ταύταις πῦρ. οἱ τοίνυν μῦς οὔτε τὴν ἀρχὴν πρὸς τὰς παγίδας προσφοιτῶσιν, ἐῶσι δὲ αὐτὰς ἑστάναι ἄλλως· τοῖς δὲ θριγκοῖς καὶ τοῖς λελειασμένοις ὑπὸ τῆς

χειρός

ἐξ ἀρχῆς ἐπαναβαίνουσιν, ἁλτικώτατοί γε ὄντες, εἶτα μέντοι ὑπερπηδῶσι τὰς τάφρους. ὅταν οὖν ἀπαγορεύσωσιν οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μηχανὰς καὶ τὰς ἐπιβουλὰς ὡς ἀχρήστους ἀπολίπωσι· καὶ ἐκτραπέντες ἐπί τε δέησιν ἔλθωσι καὶ ἱκετείας τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς, ἐνταῦθα δήπου τὴν ἐκ θεῶν μῆνιν ὀρρωδοῦσιν οἱ μῦες, καὶ ἐς τὸ ὄρος ἀναχωροῦσι τάξιν πλαισίου φυλάττοντες. οἱ μὲν οὖν νεώτατοι πρόσω, οὐραγοῦσι δὲ οἱ μέγιστοι, καὶ τοὺς ὑπολειπομένους ἐπιστραφέντες, εἶτα μέντοι ἕπεσθαί σφισιν ἐκβιάζονται. καὶ δὲ οἱ νεώτατοι κάμνοντες ὑποστῶσι, καὶ τὸ ἑπόμενον ἵσταται πᾶν, ὡς ἐν δυνάμει στρατιωτικῇ πέφυκε γίνεσθαι· ὅταν δὲ ὑπάρξηται ἡ ἐκ τῶν προσώπων κίνησις, ἐνταῦθα καὶ οἱ λοιποὶ ἕπονται. Λέγουσι δὲ καὶ οἱ τοῦ Πόντου οἰ-

foſſas tranſiliunt, & muros etiam læues & incruſtatos reptando ſuperant. Ægyptij verò de ſpe & conatu depulſi, omni machinatione inſidiarum, tanquam parum efficaci, relictâ, ſe ad ſuppliciter deprecandam à Deo calamitatem vertunt. Mures diuinæ iræ metu, in montem quempiam aciei inſtructione ordinem quadrangulum conſeruãtes diſcedunt. horum omnium natu minimi primò in ordine conſiſtunt, maximi verò extremum agmen ducunt, & eos qui laſſitudine deficiũt, vrgent, ac ſeipſos ſequi cogunt. Quòd ſi ex itinere minimi natu laborantes ſubſiſtant, omnes quoque conſequentes, vt eſt in more belli inſtitutoq; poſitum, inſiſtunt, & interquieſcunt: Simulq; ſe vt primi mouere cœperunt, cæteri continuò omnes ſubſequũtur. Hoc idem qui Pontum

tum incolunt mures illic agere dicunt. Ex omni autem domo, cu jus ruinæ impendeant, quà primùm datur, celeriter demigrare creduntur. Iidem quum vocem felis aut viperæ ſibilum exaudiuerunt, è cauo ſuo muſculos alius aliò transfert.

κενοῦντες, καὶ αὐτοὶ δὲ ἐκεῖθι τοὺς μῦς δρᾶν. Πεπίστευται δὲ καὶ ἐξ οἰκίας ἁπάσης ἥτις μέλλει πεσεῖσθαι, ἢ ποδῶν ἔχουσι μετοικίζεσθαι καινῶς. Ἰδιότης δὲ ἄρα μυῶν καὶ ἐκείνη· ἐπειδὰν ἀκούσωσι γαλῆς τρυζούσης, ἢ συρίττοντος ἔχεως, ἐκ τῆς μυωπίας τῆς μιᾶς καὶ ἑαυτῶν βρέφη ἄλλο ἄλλῃ μετοικίζουσι.

De Capra adamata à caprario Crathide, quem dormientē inſidiatus ei riualis hircus occidit.
CAP. XLII.

In vrbe Sybari adoleſcens, nomine Crathis, cujus opera in tuē di caprini pecoris munere verſabatur, quum cupiditate libidinis flagraret, in eam amotis caprini cōſuetudinem cecidit, vt ſi quando venereis rebus vti haberet neceſſe, cum omnium caprarum formoſiſſima venereo cōplexu jungeretur, eámque ipſam in amaſiæ numero locoq; ducebat, donaq; non à ca-

Περὶ αἰγὸς ἧς ἠράσθη ὁ αἰπόλος Κράθις. Κ. μβ.

Λέγουσι δὲ Ἰταλοὶ τῇ Συβαριτῶν πόλει συνακμάσαντος ἔργου μνημονεύοντα, καὶ φοιτήσαντά γε εἰς ἐμὲ, εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστι. τὴν ἡλικίαν αὐτίπαις, αἰπόλος τὸ ἐπιτήδευμα, ὄνομα Κρᾶθις, εἰς ὀργὴν ἀφροδίσιον ἐμπεσὼν, τῇ τῶν αἰγῶν ἰδεῖν ὡραιοτάτῃ μίγνυται, καὶ τῇ ὁμιλίᾳ ἥσθη, καὶ εἴποτε ἐδεῖτο ἀφροδίτης, ὡς αὐτὴν ἐφοίτα, καὶ εἶχεν ἐρωμένην αὐτήν. καὶ μέντοι καὶ οἷα λαμβ-

λαμβάνειν ἡδίονα τὰ δῶρα, ταῦτα ὁ ἐραστὴς ὁ αἰπόλος τῇ ἐρωμένῃ τῇ προειρημένῃ προσέφερε, κιττοῦ ποτε καὶ σχίνου τὰς ἀρτιοζῶντας ἀκρέμονας, καὶ σμίλακος πολλάκις, καὶ σχοίνου τραγεῖν παρεῖχε, τὸ στόμα ἀποφαίνων αὐτῇ, εἰ δεηθείη φιλῆσαι, εὐῶδες αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ στιβάδας ἐγκαθεύδειν, ὡς νύμφην παρεσκεύαζεν ἁβροτάτην τε καὶ μαλθακήν. οὐκοῦν ἀμελῶς ταῦτα ἐθεάσατο ὁ τῆς ἀγέλης ἡγεμὼν ὁ τράγος. ἀλλ' αὐτὸν εἶσε ζηλοτυπία, καὶ κατέκρυπτε μέν πως τὸν θυμόν. καθεύδοντα δέ ποτε αὐτὸν ἐλλοχᾷ καὶ καθεύδοντα, ὃν δ' ἄρα ἐμβαλὼν τὸ μέτωπον εἰς τὸν κόλπον, ὡς οὖν εἶχε δυνάμεως, τῇ κεφαλῇ προσέρρηξε, καὶ διέθρυψεν οἱ τὸ βρέγμα. Διαφρεῖ φήμη εἰς τοὺς ἐπιχωρίους τὰ πραχθέντα· καὶ τῷ μὲν οὐκ ἀφανῆ τάφον αὔξησαν, ἐξ αὐτοῦ δὲ τὸν ποταμὸν Κρᾶθιν ὀνόμασαν.

præ deſiderio abhorrentia dabat, hederã nimirum, & lentiſci pulcherrimas frondes, & ſmilacem & juncum ſæpe edenda eidem obiiciebat, os illi reddens ad oſculationem ſuaueolentiùs. ſed & molles, & teneras, vt tanquam ſponſa molliùs dormiret, herbas ſubſternebat. Quod quidẽ ipſum vt hircus gregis dux perſpexit, riualitate laborare, atque interea ſuũ occultare animum cœpit, quoad aliquando tãdem eũ ſomnum capere deprehendiſſet. tum enim omnibus reuocatis viribus, facto in eum impetu, cerebrum diminuit. Quum autẽ ejuſmodi factum ad indigenas permanaſſet, non modò ei tumulum non obſcurum excitarunt: ſed ex eo etiam flúuium Crathim nominarunt. Infantem

autem puerum ex ejus cum capra conſuetudine ſuſceptum, caprina habentem crura, & faciem humanam, in deos repoſitum, deorúmque honore affectum fuiſſe, & ſyluanũ quendam napæumq; deum eſſe, in ſermonẽ hominum venit. In beluis igitur etiam obtrectationem & riualitatem ineſſe hircus docet.

μιγῆναι. γίνεται δὲ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς πρὸς τὴν αἶγα παιδίον· καὶ ἦν αἲξ οἱ τὰ σκέλη, τὸ πρόσωπον ἄνθρωπος. τοῦτο καὶ ἐκθειασθῆναι λόγος ἔχει, καὶ θεὸν ὑλαῖόν τε καὶ νάπαιον νομισθῆναι τὸν αὐτόν. Μετειληχέναι δὲ καὶ ζηλοτυπίας τὰ ζῷα ὁ τράγος διδάσκει.

De ſubterraneis Formicarum cauernis, earumq; ſtructurâ mirabili: item de pabulatione, ducibus, & ſepulturâ earum.

CAP. XLIII.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων γεωρυχίας. Κεφ. μγ.

Ægyptias foſſas & Creticos labyrinthos hiſtorici literarũ memoriâ celebrant, & poëtarum natio verſibus decãtat: verùm foſſionum quas Formicæ efficiunt, varia diuerticula, flexiones, anfractus nondum ſciunt: enimuerò eæ mirabili ſapientiâ ſubterraneas ædificatiunculas tortuoſiſſimè cõſtruunt, vt vel difficilem aditum, vel omnino inn

Σύριγγας μὲν Αἰγυπτίας ᾄδουσιν οἱ συγγραφεῖς, ᾄδουσι δὲ καὶ λαβυρίνθους τινὰς Κρητικοὺς ἐκεῖνοί τε αὐτοί, καὶ τὸ τῶν ποιητῶν φῦλον. Μυρμήκων δὲ ἐν γεωρυχίᾳ, ποικίλας τε ἀτραποὺς, καὶ ἑλιγμοὺς, καὶ περιόδους οὔπω ἴσασι. σοφίᾳ δὲ ἄρα τὴν ὑπόγειον οἰκοδομίαν τὴν δὲ ὑπεργάζονται σκολιωτάτην, τοῖς ἐπιβουλεύουσί σφισι τῶν θηρίων

πάροδον, καὶ δύσπορον, ἢ καὶ παντελῶς ἄπορον ἀποφαίνοντες. τὴν δὲ γῆν ἣν ἐξορύττουσιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην τι ὑπὲρ τοῦ στομίου περιβαλόντες, οἱονεὶ τείχη τινὰ καὶ προβλήματα ἐργάζονται, ὡς μὴ τὸ ὕδωρ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταθέον ῥᾳδίως εἶτα αὐτοὺς ἐπικλύσαι, ἢ ἀπολέσῃ πάντας, ἢ τούσγε πλείστους. αἱμασιὰς δέ τινας μέσας διειργούσας ἀπ' ἀλλήλων τοὺς χηραμοὺς διατειχίζουσι, καὶ μάλα ἐντέχνως. εἰσὶ δ' αὖ οἱ χῶροι τρεῖς, ὡς ἐν οἰκίᾳ σοβαρᾷ· καὶ τὸν μὲν ἀποφαίνουσιν ὅσον ἀνδρῶνα εἶναι, ἐν ᾧ διαιτῶνται οἱ ἄρρενες, καὶ ὅσον σὺν αὐτοῖς θῆλυ· τὸν δὲ ἕτερον ἔνθα ἀποτίκτουσι κύουσαι μύρμηκες, οἱονεὶ γυναικωνῖτιν· τρίτον δὲ ἕτερον θησαυρόν τι καὶ σιρὸν ἀποκρίνουσι τοῖς ἠθροισμένοις σπέρμασι, καὶ οὔτε Ἰσχόμαχος ἐνταῦθα, οὔτε Σωκράτης ὑπὲρ τῆς ἀξιολόγου οἰκονομίας σπουδάζοντες, διδάσκουσιν αὐ-

inuiũ inſidias ſibi molientibus efficiant. Terrá verò quá effodiunt, pro foraminibus aggerant, & tanquam muros quoſdam & propugnacula circumijciunt, ne ex cælo aqua pluuia defluens ipſas ſũditus alluuione perdat. Intermedia item ſepimenta, cauernas alias ab aliis ſecernentia, ſolertiſſimè machinantur. atq; vt de ſplendidis hominum ædibus fieri ſolet, domum ſuam triplici regione formaq; circunſcribũt: alterum enim in ea locum Andronem, in quo mares & iunctæ eis fœminæ habitent, ædificant: alterum Gynæcium nuncupatum, vbi fœminæ pariant, moliuntur: tertiũ granorum aceruis deſtinant: quum tamen ab Iſchomacho & Socrate rei œconomicæ pe-

A τά.

ritis nihil tale didicerunt. Quum autem tanquam ad pabulandum proficiſcuntur, natu grãdiores ſimiliter eas, atque exercitus duces, ducunt: vt ad ſegetes peruenerunt, adoleſcentiores ſub ſtipula ſtant, duces verò aſcendunt, & ſpicas abſciſſas inferioribus dejiciunt: hæ verò circumſtantes, ariſtas diſtrahunt, ſimul & ex ſuis glumis & vaginis grana incluſa explicant: neq; ad excutiendũ vllo inſtrumento egent, neq; ad ventilandum viris, neque ventis ad purganda à ſordibus grana, ex frumentis, quæ homines exarant ſeruntq;, cibos ſibi conficientes, humanis laboribus fruũtur. Illud etiam auditum habeo prudenter factum, eas humatione mortuas aliquâ neceſſitudine ſibi conjunctas afficere, & in granorũ folliculis con

al. ἐπισιτίσοντες

al. ἀστάχυς

ται. Οἱ δὲ μύρμηκες προϊόντες ὡσπερεὶ † ἐπισιτισμὸν τοῖς μεγίστοις ἕπονται· οἱ δὲ ἄγουσι στρατηγῶν δίκην. καὶ ἐς τὰ λήια ἐλθόντες, οἱ μὲν ἔτι νεαροὶ τὴν καλάμην ὑφεστᾶσιν. οἱ δὲ ἡγεμόνες ἀνέρπουσι, καὶ τοὺς καλουμένους * ὀραγὰς τῶν καρπίμων διατεμόντες, τῷ δήμῳ τῷ κάτω ῥιπτοῦσιν. οἱ δὲ περιελθόντες τοὺς μὲν ἀθέρας ἀποκόπτουσιν, ἐκλέπουσι δὲ τὰς τῶν πυρῶν στεγούσας τε καὶ περιαμπεχούσας θυλακίδας. καὶ μήτε ἀλοητοῦ δεόμενοι, μήτε ἀνδρῶν λικμῆσαι δυναμένων, μήτε μὴν ἐπιγομένων πνευμάτων ἀποκαθᾶραι καὶ διαστῆσαι τάς τε ἄχνας καὶ τὸν καρπὸν, ἀνθρώπων ἀρούντων τε καὶ σπειρόντων τροφὰς ἔχουσι μύρμηκες. Σοφὸν δὲ καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα, ὅτι ἄρα τοὺς τεθνεῶτας μύρμηκας οἱ προσήκοντες ἐν ταῖς τῶν πυρῶν κηδεύουσι θυλάκαις.

φυλακίσιν; ὡς πατέρας ἢ πᾶν τὸ φίλιον ἐν ταῖς σοροῖς οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας. καὶ περὶ ἵππου τοῦ ἐρασθέντος δεσπότου τοῦ Σωκλέους. κ. μδ.

Ἵππος εἰ τυγχάνει κηδεμονίας, ἀμείβεται τὸν εὐεργέτην εὐνοίᾳ τε καὶ φιλίᾳ. καὶ ὁποῖος μὲν ἦν ὁ Βουκέφαλος εἰς Ἀλέξανδρον, διαρρεῖ πανταχόσε λόγος, καὶ οὔ μοι λέγειν αὐτὸν ἡδύ ἐστιν. καὶ τὸν Ἀντιόχου δὲ ἵππον τὸν τιμωρήσαντα τῷ δεσπότῃ, καὶ ἀποκτείναντα τὸν Γαλάτην, ὅσπερ οὖν ἀπέσφαξε τὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ μάχῃ, ὄνομα δὲ τῷ Γαλάτῃ Κεντοαράτης ἦν, ἐῶ καὶ τοῦτον. Σωκλῆς δὲ ἄρα, οὐ γάρ τι που πολλοὶ τόνδε μοι δοκοῦσιν ἐγνωκέναι, Ἀθηναῖος μὲν ἦν, καλὸς δὲ καὶ ἐδόκει καὶ ἐπεφύκει· οὗτος οὖν ἐπρίατο ἵππον ὡραῖον μὲν

dere, vt homines in vrnis parentes ſuos vel amicos.

De beneuolẽtia equorum erga nutricios, vt Alexandrum & Antiochum. & de Socle Atheniẽſi ab equo ſuo etiam petulãter amato.

CAP. XLIIII.

Si accuratè & liberaliter tractetur equus, cum beneuolentia erga eum qui ſibi benefecit, cumq; amicitia acceptum beneficium compenſat. Iam quod longè lateq; peruagatum eſt, qualis in Alexandrum Bucephalus fuerit, propterea nihil mihi jucunditatis ad narrandum habere videtur. Antiochi item equum prætereo, qui vt dominum ſuum vlciſceretur, Gallo nomine Centoarati, qui Antiochum in pugna interfecerat, necem intulit. Socles formæ pulchritudine egregius Athenienſis, quem mihi permulti ignorare videntur, equum emit pulch

pulchrum, & tam vehementi in ſe amore incenſum, vt quum accedere ſentiret dominũ, vel quum palparetur, hinnitu aut fremitu ſuum teſtaretur gaudium: & quum ille aſcendere pararet, ſe ad conſcenſum præſtaret obedientem: quum ante oculos conſiſteret, ille ſuauiter & amatoriè in eum intueretur. Quæ omnia eatenus amatoria & iucunda viſa ſunt, quoad petulantiam in adoleſcentem attentare viſus eſt, ſimul & fama turpitudinis de ambobus diſſipata extitit. tum eam infamiam Socles ſibi conflari non paſſus, vt in amatorem flagitioſum & petulantem odio incenſus, equum vendidit. Is non ferens ab adamato ſuo ſe diſtractum abeſſe, acerrimâ inediâ volũtariam ſibi conſciuit mortem.

De mutuis quorundam animaliũ inimicitÿs.

CAP. XLV.

καὶ αὐτὸν, ἐρωτικὸν δὲ ἰσχυρῶς, καὶ οἷον σοφώτερον ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους ὁρᾶν ἵππους. οὐκοῦν ἐρᾷ τοῦ δεσπότου δριμύτατα, καὶ προσιόντος ἐφελμάττετο, καὶ ἐπικροτοῦντος ἐφρυάττετο, καὶ ἀναβαίνοντος ἑαυτὸν παρεῖχεν εὐπειθῆ, καὶ παρεστῶτος κατὰ πρόσωπον, ὅδε ὑγρὸν ἑώρα. Καὶ ταῦτα ἐρωτικὰ ὄντα ἤδη, ὅμως τερπνὰ ἐδόκει. ἐπεὶ δὲ ἦν, ὡς ἦν καὶ δρᾶν ζητῶν εἰς τὸ μειράκιον, προπετέστερος, καὶ διέρρει ὁ λόγος ὑπὲρ ἀμφοῖν ἀτοπώτερος, ὁ Σωκλῆς οὐκ ἐνεγκὼν τὸ ἀπόφημον, ὡς ἐραστὴν ἀκόλαστον μισήσας ἀπεμπολήσει τὸν ἵππον, ὁ δὲ οὐ φέρων τὴν ἐρημίαν τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ, ἑαυτὸν τοῦ ζῆν ἀπήλλαξε λιμῷ βιαιοτάτῳ.

Περὶ τῆς πρὸς ἄλληλα τῶν ζώων ἔχθρας. Κ. μς.

Νοῦσι

Νοσοῦσι δὲ ἄρα ἀτταγᾶς μὲν ἀλεκτρυόνι ἔχθιστος, ἀλεκτρυὼν δὲ αὖ πάλιν ἀτταγᾷ· καὶ κορώνη κίρκος, καὶ ἐκείνη ἐκεῖνος. καὶ πελαγίῳ ἱέρακι ὁ κόραξ, καὶ κόρακι ἐκεῖνος. τρυγόνι τε κόραξ καὶ κίρκος· καὶ μάρνανται καὶ ἡ τρυγὼν ἑκατέρῳ. πέπυσμαι δὲ καὶ πελαργὸν νυκτερίδα μισεῖν, καὶ ἐκείνην ἀντιμισεῖν ὡς πολέμιον. πελεκᾶνας δὲ μὴ νοεῖν φίλα ὄρτυγι, καὶ ἀμοιβὴν τοῦ μίσους ἀκούω εἶναι.

Attagenes & Gallinacei inter ſe inimici grauiter ſunt. Inimicitiæ intercedunt Cornici cum Circo. Mutuo vterque in alterum odio pelagius Accipiter & Coruus flagrant. Cũ Turture Coruus & Circus inſitas inimicitias gerunt, & vtrunque viciſſim Turtur odit. Ciconia & Veſpertilio inter ſe hoſtes ſunt. Pelecanum quoq; & Coturnicem inuicem infenſos eſſe audio.

Τίνα τίσι τῶν ζώων θανατηφόρα. Κεφ. μς.

Quænam ſint quibusdã animalia mortifera.

CAP. XLVI.

Ἀποκτίννυσι δὲ αἰετὸν μὲν τὸ καλούμενον σύμφυτον· τὴν δὲ ἶβιν ὑαίνης χολή· σκορόδου σπέρμα τὸν ψᾶρα· χαραδριὸν ἄσφαλτος· τὸν δὲ ἐχῖνον ὁ καλούμενος ποταμογείτων· ἐχῖνος δὲ αἰθυίας χολὴν οὐχ ὑπομένει. κίρκος δὲ καὶ λάρος, καὶ τρυγὼν καὶ κόσσυφος, καὶ τὸ γυπῶν ἔθνος ῥοιᾶς σίδην κοπεῖσαν εἰ διατράγοιεν, ἀπολώλασι. κέ-

Vt ſymphyto interimitur Aquila, ſic Ibis felle Hyænæ: allij ſemine, Sturnus: Charadrius, bitumine: Herinaceus, potamogitone: eidem fel Mergi intolerabile eſt. Iam Circus, Larus, Turtur, Merula, & Vulturum natio, & Scôpes, *vt Gillius addit*, malo punico trito pe-

reunt. Cedri foliis Calamodytes, amerinæ flore Atricapilla: Cornus, erucæ ſemine. vnguento Scarabeus occiditur. Feræ Capræ adeps, Vpupam interficit: ac ſi Cornix inciderit in comeſæ à Lupo reliquias carnis, moritur: Alaudam, ſinapis ſemen, & Gruem hauſta vitis lacryma conficit.

δρου τὴν καλαμοδύτην ἀπόλλυσι φύλλα, ἄνθος δὲ ἄγνου τὸν μελαγκόρυφον. κόρακα δὲ εὐζώμου σπέρμα. μύρῳ κάνθαρος ἀποθνήσκει, στέαρ δορκάδων ὁ ἔποψ. κορώνη δὲ λυκοβρώτου κρέως λειψάνῳ περιτυχοῦσα ἀποθνήσκει. κορυδαλὸς νάπυος σπέρματι. γέρανος ἀμπέλου δάκρυον σπάσασα διεφθάρη.

De Lepore ſua circa cubile turbante veſtigia.

CAP. XLVII.

De Lepore mihi hęc in mentem hoc loco veniũt explicare. Non eum ſanè priùs ſub ſolitum cubile ſubire, & ſuccedere, quàm modò ingrediens, modò egrediens ſua conturbarit veſtigia: vt ne ea ſtruẽtibus ſibi inſidias appareant naturali quâdam ſagacitate homines aſtutè decipiens.

Περὶ λαγωῶν. Κ. μζ.

Λαγὼ δὲ πέρι καὶ ἐνταῦθα ἔπεισιν εἰπεῖν τοιαῦτά μοι. εἰς τὴν κοίτην τὴν συνήθη οὐ πάρεισιν ὁ λαγὼς, πρὶν ἢ ταράξαι τὰ ἴχνη, πῆ μὲν εἰσιὼν, πῆ δὲ ἐξιὼν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἐκ τῶν θηρατῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλήν. σοφίᾳ τινὶ φυσικῇ τὸ θηρίον τοὺς ἀνθρώπους αἱμυλώτατα ἀπατήσαν.

De amore Equæ in ſuos pullos, & de Dario Equas à partu recẽtes ad pugnas ducere ſolito.

CAP. XLVIII.

Περὶ στοργῆς τῆς θηλείας ἵππου. Κεφ. μη.

Μήτηρ δὲ ἄρα καὶ ἡ θήλεια ἵππος ἀγαθὴ ἦν, καὶ τοῦ πώλου τοῦ ἐξ αὐτῆς μεμνῆσθαι δεινή· ὅπερ οὖν κατεγνωκὼς Δαρεῖος ὁ κάτω, εἶτα μέντοι ἐπήγετο εἰς τὰς μάχας ἐξ ὠδίνων ἵππους τὰ βρέφη καταλιπούσας οἴκοι. τρέφονται δὲ καὶ ὀρφανοὶ μητέρων οἱ πῶλοι γάλακτι ξένῳ, ὥσπερ οὖν καὶ ἄνθρωποι. ἀκούω ὅτε ἡ τροπὴ τῆς μάχης τῆς κατὰ τὴν Ἰσσὸν τὰ Περσῶν πιέζειν ὑπήρξατο, καὶ ἐνικᾶτο Δαρεῖος, ἵππον ἀνέβη θήλειαν, φυγῆς δεόμενος καὶ σωτηρίας ὠκίστης· ἡ δὲ ἄρα τοῦ καταλειφθέντος μνήμῃ, ὡς εἶχεν ἐπιθυμίας καὶ ποδῶν, τῆς δὲ ἀπό τὴν ὑμνεῖται τῆς ἀκμῆς τῶν ἐπικειμένων κινδύνων ἐξαρπάσαι.

περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις ἡμιόνου.
Κεφ. μθ.

Ἡμίονος γέρων Ἀθήνησιν ὑπό γε τοῦ δεσπότου τοῦ ἰδίου τῶν ἔργων ἀπολυ-

Equa mater optima ſummâ charitate, & fide pullum ſuum amat: cujus ſanè modi amoris Darius ætate inferior non imperitus, equas à partu recentes relictis domi pullis, ad pugnas ducebat. Pulli verò ſic alieno lacte à matribus orbi, quémadmodum homines parentibus amiſſis aluntur. Darius quum inclinata jam acie in eo prœlio quod ad Iſſum commiſerat, Perſarum res premi cœpiſſent, quumq; victus fuga ſalutem adipiſci neceſſe haberet, in equam aſcédit: quæ quòd relicti memoriam pulli recordaretur, quanto maximo potuit ſtudio, & celeritate eum ipſum prę dicatur ex periculis eripuiſſe.

De Mulo Athenienſe iã vetulo, aliorum labores comitãdo ſaltem cohortandoq; promouiſſe.

CAP. XLIX.

Athenienſis mulus jam vetulus, quamuis

immunitate vecturarũ donatus eſſet, non laborum tamen, qui per affectam ætatem obiri queunt, ſtudio exolutus eſſe voluit. Nam quum Mineruæ templum Athenienſes ædificarent, is nullâ re onuſtus, nullius imperio, ſed ſuâ ſponte cum adoleſcentibus mulis, tanquam ad iter faciendum ſocius & hortator ibat. Et quemadmodum quiſpiam ſenex artifex, per exactam ætatem quidem jam opere dimiſſus, veruntamen experientiâ, & ſenili doctrinâ juuenes ad laborem exacuens: ſic is vltrò citroq; cõmeans, ad opus jumenta incitabat. Quod quidem ipſum vt Athenienſis populus intellexit, per præconẽ declarari juſſit, vt ne à frumento aut hordeo prohiberetur: ſed & expleri, & ſatiari permitteretur, & pretium ex ærario peteretur: tanquam in Prytaneo ſportula illi

θεὶς, ὥς Ἀριστοτέλης λέγει, τοῦ μὴν φιλοπόνου καὶ ἐθελουργοῦ καθ' ἡλικίαν ἑαυτὸν οὐκ ἀφῆκεν. ἡνίκα γοῦν Ἀθηναῖοι κατεσκεύαζον τὸν Παρθενῶνα, οὔτε ἐπισύρων, οὔτε ἀχθοφορῶν, ὅμως τοῖς νέοις ὀρεῦσι προθεόμενος τὴν ὁδὸν ἄκλητος καὶ ἑκὼν εἰσιὼν παραστάτης ἦν, δορυφορῶν, ὡς ἂν εἴποις, καὶ παρορμῶν τὸ ἔργον τῇ βαδίσει τῇ κοινῇ, δίκην τεχνίτου παλαιοῦ, τοῦ μὲν αὐτουργοῦ ὑπὸ τοῦ γήρως ἀπολυθέντος, ἐμπειρίᾳ δὲ καὶ παλαιᾷ διδασκαλίᾳ ὑποθήγοντός τε ἅμα τοὺς νέους καὶ ἐπαίροντος. ὁ δῆμος οὖν μαθόντες ταῦτα, τῷ κήρυκι ἀνειπεῖν προσέταξαν, εἴτε ἀφίκοιτο ἐς τὰ ἄλφιτα, εἴτε ἐς τὰς κριθὰς παραβάλοι, μὴ ἀνείργειν, ἀλλ' ἐᾶν, ἐς κόρον σιτεῖσθαι, καὶ τὸν δῆμον ἐκτίνειν τὸ ἀργύριον, ἐν πρυτανείῳ τρόπον τινὰ ἀθλητῇ

θλητῇ σιτήσεως δοθείσης ἤδη γέροντι.

Περὶ τῆς τῶν μυρμήκων ἀλχινοίας. Κεφ. ν.

Κλεάνθην τὸν Ἄσσιον κατηνάγκασι καὶ ἄκοντα εἶξαι καὶ ἀποστῆναι τοῖς ζώοις τοῦ καὶ ἐκεῖνα λογισμοῦ μὴ διαμαρτάνειν, ἀντιλέγοντα ἰσχυρῶς καὶ κατὰ κράτος, ἱστορία τοιαύτη φασίν. ἔτυχεν ὁ Κλεάνθης καθήμενος, καὶ μέντοι καὶ σχολὴν ἄγων μακροτέραν ἄλλως, οὐκοῦν καὶ μύρμηκες παρὰ τοῖς ποσὶν ἦσαν αὐτοῦ πολλοί. ὁ δὲ ἄρα ὁρᾷ ἐξ ἀτραποῦ λιν⊙ τ ἑτέραν. νεκρὸν μύρμηκα, μύρμηκας ἄλλους κομίζοντας εἰς οἶκον ἑτέρων, καὶ ἑαυτοῖς οὐ συντρόφων· καὶ ἐπί γε τῷ χείλει τῆς μυρμηκίας ἑστῶτας αὐτοῦ νεκροῦ· καὶ ἀνιόντας κάτωθεν ἑτέρους, καὶ συνιόντας τοῖς ξένοις ὡς ἐπὶ λιις, εἶτα κατιόντας τοὺς αὐτοὺς, καὶ πλεονάκις.

decreta, ſicut athletæ jam ætate confecto.

Hiſtoria de Formicis ex diuerſis cauernis, quarū altera cum alteris formica cadauer pro lūbrico commutarunt.

CAP. L.

Cleanthem hæc de formica hiſtoria coëgit, & inuitum & fortiſſimè cōtradicentem, beſtias concedere rationis non expertes eſſe. Nam eum aliquando otioſâ ſeſſione fruẽtem, ferunt formicas, quæ complures ad eius pedes eſſent, animo cœpiſſe vacuo & ſoluto contemplari: alteras nimirum vidiſſe alicunde mortuam in alienarum domiciliū & ſua- ἑτέρας rum minimè contubernalium portantes, in formicariæ cauernæ faucibus conſiſtere: atque indè continuò alteras perſpexiſſe prodire, & cum externis velut quiddam contrahẽtes, iterum & ſæpiùs

vltrò citroq; commeare: denique lumbricum tãquam redemptionis pretium attuliſſe, eúmque alteras accepiſſe, & ſimul quam ferrent mortuam dimiſiſſe: alteras cum gaudio & libenter ſimiliter atque vel fratrem vel filium recepiſſe. Quid ad hæc dicet Heſiodus? qui ſcripſit Iouem naturas diſtinxiſſe, beſtiiſq; terrenis, aquatilibus, volucribus dediſſe, vt & inter ſe conficerent, & minimè quidem mutuâ inter ſe juſtitiâ vterentur: hominibus autem juſtitiæ munus largitum fuiſſe. Atqui nõ hæc dicet Priamus, ſiquidem is ipſe homo ab homine, & heroë, & ex Iouis ſtirpe oriundo, ipſe quoque Iouis progenies, multâ Hectorem pecuniâ redemit.

De Dipſadis veneno, forma, nominibus. Et fabula quomodo ab Aſino remedium aduerſus ſenectam, ſimul & ſi... tulerit. CAP. XI.

τοῦτο· καὶ πλουτῶ...
σκώληκα οἱονεὶ λύτρα...
μίσαι. τοὺς δὲ ἐκείνο...
λαβεῖν, περιελθεῖν δὲ ὀν...
νεκρὸν ἐπῆγον. καὶ ...
νους ἀποδέξασθαι ἀσμέ...
ὡς υἱὸν κομιζομένους ...
δελφόν. Τί οὖν πρὸς ...
σι Ἡσίοδος; λέγω...
ἄρα ὁ Ζεὺς τὰς φύσ...
πένειμε. καὶ οὖν καὶ ἰχ...
μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς...
τεινοῖς. Ἐσθίειν ἀλλή...
ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν...
τοῖς· Ἀνθρώποισι δ' ...
κε δίκην. ἀλλ' οὐκ...
ταῦτα ὁ Πρίαμος ...
καὶ ἐκεῖνος τὸν Ἕκτο...
λύσατο πολλῶν κειμ...
ων καὶ θαυμαστῶν, ...
τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἄνθρω...
καὶ τοῦ ἥρωος, καὶ τοῦ ...
ἐγγόνου, καὶ ἐκεῖνος ...
ἔκγονος τοῦ Διός.

Περὶ τῆς διψάδος τοῦ ...
Κεφ. ια.

Κατηγορεῖ τῆς διψάδος τὸ ἔργον αὐτὸ ἡμῖν τὸ ὄνομα. καὶ ἔχεως μὲν ἐστὶν ὀλιγωτέρα τὸ μέγεθος, ἀποκτεῖναι δὲ ὀξυτέρα. οἱ γάρ τοι τῷ δήγματι περιπεσόντες ἐξάπτονταί τε εἰς δίψος, καὶ πιεῖν ἀναφλέγονται, καὶ ἀμυστὶ σπῶσι, καὶ τάχιστα ῥήγνυνται. καί φησι μὲν Σώστρατος λευκὴν εἶναι τὴν διψάδα, ἐπί γε μὴν τῆς οὐρᾶς ἔχειν γραμμὰς δύο μελαίνας. ἀκούω δὲ ὅτι καὶ πρηστῆρας αὐτὰς καλοῦσι τινὲς, καύσωνας δ' ἄλλοι. γίνονται δὲ ἄρα ἐν Λιβύῃ τε καὶ Ἀραβίᾳ μᾶλλον. ὄχλον δὲ ἄρα ὀνομάτων ἐπαντλοῦσι τῷδε τῷ θηρίῳ καὶ ἄλλων. κέκληται δὲ καὶ μελάνουρος, ὥς φασι, καὶ ἀμμοβάτης ὑπ' ἄλλων. εἰ δὲ ἀκούσαις καὶ κεντρίδα, τὴν αὐτήν μοι λέγεσθαι νόει. Δεῖ δὲ καὶ μῦθον τῷδε τῷ ζῴῳ ἐπᾷσαί με, ὅνπερ οὖν ἀκοῦσαι οἶδα, οὐ σιωπήσομαι τοῦτον, ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἀμαθῶς ἔχειν αὐτοῦ.

Dipſas, cujus vim & naturam ejus nomen nobis declarat, inferior quidem eſt magnitudine, quàm vipera, ſed tamen in occidendo quã celerrimè ſuperior. ejus enim morſu confixi, etſi aſſiduam potionem hauriunt, ad ſitim tamen exardeſcunt, & ad bibendum eatenus inflammantur, quoad celerrimè rumpuntur. Eam Soſtratus quum albã eſſe ait, tum duas in cauda lineas nigras habere. Et, ſicut audio, vario ac multiplici nomine nuncupatur. Quidam Preſterem vocãt, alij Cauſonem, nonnulli Centrida, alij Ammobatẽ, à quibusdam Melanurus appellari fertur: Cùm in Africa tũ magis in Arabia naſcitur. Sed fabulam quoque quam de hac ſerpente audiui, ne ejus videar ignarus, attexã. Prometheum ignem à

Vulcano furatum aiũt: quamobrem indignatum Iouem furti indicibus dediſſe remediũ ſenectuti prohibendæ efficax. hoc illos qui acceperant Aſino impoſuiſſe audio. Et quũ ille ſic oneratus æſtiuo tempore incederet, ſiti laborantem ferunt ad fontem veniſſe bibendi gratiâ, ſed à ſerpente fontis cuſtode repulſũ. itaque Aſinum ſitis impatientem, id quod geſtabat pharmacum vt admitteretur obtuliſſe. Bibit igitur Aſinus, & vnâ cum remedio aduerſus ſenectam, quam Dipſas deinceps exuit, ſitim quoq; ſuam in illam transfudit. Cæterùm hujuſce fabulæ auctor non ego ſum, ſed ante me Sophocles, & Dinolochus aduerſarius Epicharmi, & Ibicus Rheginus, & Ari-

al. ἡ φήμη

αὐτόν. τὸν Προμηθέα κλέψαι τὸ πῦρ † Ἡφαίστου φησὶ, καὶ τὸν Δία ἀγανακτῆσαι ὁ μῦθος λέγει· καὶ τοῖς καταμηνύσασι τὴν κλοπὴν δοῦναι φάρμακον γήρως ἀμυντήριον. τοῦτο οὖν ἐπὶ τῷ ὄνῳ θεῖναι τοὺς λαβόντας πέπυσμαι· καὶ τὸν μὲν προϊέναι τὸ ἄχθος φέροντα, εἶναι δὲ ὥραν θέρειον, καὶ διψῶντα τὸν ὄνον ἐπί τινα κρήνην κατὰ τὴν τοῦ ποτοῦ χρείαν ἐλθεῖν· τὸν οὖν ὄφιν τὸν φυλάττοντα ἀνείργειν αὐτὸν καὶ ἀπελαύνειν· καὶ ἐκεῖνον στρεβλούμενον μισθὸν οἱ τῆς φιλοποσίας δοῦναι, ὅπερ οὖν ἐτύγχανε φέρων φάρμακον. οὐκοῦν ἀντίδοσις γίνεται, καὶ ὁ μὲν πίνει, ὁ δὲ τὸ γῆρας ἀποδύεται, προσεπιλαβὼν, ὡς λόγος, τὸ τοῦ ὄνου δίψος. Τί οὖν ἐγὼ τοῦ μύθου ποιητής; ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποιμι. ἐπεὶ καὶ πρὸ ἐμοῦ Σοφοκλῆς ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς, καὶ Δεινόλοχος ὁ ἀνταγωνιστὴς Ἐπιχάρμου καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστίας, καὶ Ἀπολλοφά-

νης

ἧς ποιηταὶ κωμῳδίας ᾄδουσιν αὐτόν.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σοφίας. Κεφ. ιβ.

Σοφὸν ἐλέφαντος ἔργον εἰ παραλείποιμι, φήσει μέ τις ἀγνοήσαντα σιωπῆσαι· ἔστι δὲ καὶ ἀκοῆς ἄξιον, καὶ διὰ ταῦτα ἀκούσωμεν αὐτοῦ. Ὁ τοίνυν κομιδῆς ἐγχειρισθεὶς τὴν φροντίδα, τῶν μὲν κριθῶν ὑφῄρει, λίθους δὲ † ὑποπίμπλων, ἐκείνῳ μὲν ἄβρωτον τὸ πλεῖστον εἰργάζετο, ἀπέσωζε δὲ τὸν ὄγκον τοῦ μέτρου πρὸς τὴν ἐπισκοποῦντα ἀμφοῖν δεσπότην, καὶ τέως διελάνθανεν. οὐκοῦν ἐλέφας ἀτρεμῶν, ἰδὼν ἕψοντα τὸν ἐπίβουλόν οἱ, τῆς ἄμμου τῆς ἐν ποσὶ τῇ προβοσκίδι χοῦν ἀναλαβὼν ἐνέβαλεν εἰς τὴν χύτραν, καὶ ἠμύνατο ἀνθ' ὧν ἔπαθε, δι' ὧν ἐποίησεν εὐμηχάνως.

περὶ κυνῶν τῶν Αἰγυπτίων.

ſteas & Apollophanes poëtæ comici.

De Elephanto à fure pabuli ſui callide ſe vlto.

CAP. LII.

Si Elephanti ſapienter factum idq́, auditu dignum præterirem, me quis ignorantem fortè præteriiſſe putet. quamobrem dicetur. Quum is qui hordeum huic admetiendi procurationem habebat, hordei partem ſubtraxiſſet: illiusq; in locum lapidibus ſuppoſitis, ipſi debitam tamẽ menſuram cumulatè ſeruaſſet, vt dominũ vtriuſq;, ſi quando vidiſſet, falleret: Elephantus videns hunc qui ipſum debito fraudabat, polentam coquere: primùm promuſcide ſabulum collegit, deinde in ollam infudit, ſicq; ſolerter injuriis injurias ſibi illatas vltus eſt. al. ὑπιπλάντων,

Quomodo Canes Ægyptij metu ferarum Nili (Crocodilorum) in tranſcurſu tantum raptim è flumine lăbant.

CAP.

CAP. LIII.

Alij quidem Canes, feras tum inueſtigare, tum etiam capere probè norunt: at verò Ægyptij fugaciſſimi ſunt. Nam quum ea quæ in Nilo degunt, timeant, ab his admodum fugitiui ſunt: neque quamuis illuc ſitis ad bibendum eos attrahat, ferarum Nili metus quietè ipſos potione ſe complere ſinit. Ideo, ne quid eorum quæ infra aquam degũt, emineat foras: ipſosq; obtortâ gulâ de ripa in altitudinem abripiat, nõ inclinatione corporis abjectâ incumbunt ad bibẽdum: ſed vt primùm ad ripam acceſſerunt, feſtinanter & in trãſcurſu linguâ lambentes, rapiunt, ac certè, vt ita dicam, potionem furantur.

Κεφ. νγ.

Οἱ μὲν ἄλλοι κύνες καὶ ἑλεῖν καὶ ἀνιχνεῦσαι τὰ θηρία σοφοί· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φυγεῖν δεινότατοι. τὰ γὰρ ἐν τῷ Νείλῳ δεδιότες, ἄγει μὲν αὐτοὺς τὸ δίψος πιεῖν ἡσυχῇ, τὸ δὲ εἰς κόρον πιεῖν, τὸ δέος οὐ συγχωρεῖ. καὶ διὰ ταῦτα οὐ πίνουσιν ἐπικύψαντες, ὡς ἂν μήτι τῶν κάτωθεν ἀνερπύσαν. ταῦτα ἐξαρπάζοιεν αὐτούς. οὐκοῦν τὴν μὲν ὄχθην παραθέουσι, λάπτουσι δὲ τῇ γλώττῃ, ἁρπάζοντες, ὡς ἂν εἴποι τις, ἢ καὶ νὴ Δία κλέπτοντες τὸ πόμα.

Herinaceus quomodo ſibi metuens ſe contrahat, & ſpiritu retento ſe mortuum ſimulet. CAP. LIIII.

περὶ τῶν χερσαίων ἐχίνων.

Κεφ. νδ.

Ἐχῖνος, οὐχ ὁ θαλάσσιος, ἀλλ' ὁ χερσαῖος, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλ' ὡς ἔστι πανοῦργος ἤδη μοι λέλεκται· ὃ δὲ οὐκ εἶπον αὐτοῦ δολιεργὸν ἔργον, τοῦτο εἰρή-

Multa quę callidè terrenus Herinaceus facit, jam alibi dixi: nunc nouam ejus veteratoriã explicabo. Quũ enim is vicinus eſt vt capiatur, contortiſſimè

ſeip

σεται τὰ νῶ. Μέλλων ἁλίσκεσθαι ἑαυτὸν συνειλήσας, ἄληπτον ἐργάζεται. εἶτα μέντοι καὶ πιέζει τὸ πνεῦμα, καὶ ἀκίνητος ἀτρεμεῖ, καὶ τὸν τεθνεῶτα ὑποκρίνεται.

περὶ λεπάδων. Κ. ιε.

Αἱ λεπάδες, οὐκ ἂν αὐτὰς ἀποσπάσαις τῶν πετρῶν, οὐδὲ εἰ λάβοις δακτύλοις τοῖς Μίλωνος· ὃς περ οὖν ἐς κράτιστα εὐλαβέστατα τὴν ῥοιὰν κατεῖχεν, ὡς μὴ αὐτὴν ἀφελέσθαι τῶν ἀνταπάλων τινὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ. ὅστις δὲ ἐπιχειρεῖ λεπάδα ἀποσπάσαι τῆς πέτρας ᾗ προσέχεται, γελᾷ τε μέγα, καὶ ἔχει θυμηδίαν, ἀδυνατεῖ γοῦν ἐγκρατὴς οὗ σπουδὴ γενέσθαι. ξυομένη δὲ σιδήρῳ χωρίζεται ἀπὸ τῆς πέτρας ὀψέ.

Περὶ τῆς Λιβύων ἐπὶ τοὺς ἐλέφαν-

ſeipſum concludit, & tantopere contrahit, vt comprehendi non queat, ſimul & animã continet, ſpiritúmque cõprimit, & ab omni motu conquieſcens, mortui ſpeciem præ ſe fert.

De Patellis quæ ſaxis adhærent firmius, quàm vt manibus auelli queant. c. xv.

Patellas non ſanè à ſaxis auellas, ne Milonis quidem digitis, qui Punicum malũ quum apprehendiſſet, arctè adeò comprimebat, vt non aduerſariorũ quiſquam poſſet extorquere è manu. Eas autem quicunque de ſaxo, ad quod adhæſerint, abſtrahere aggreditur, magnâ quidem voluptate ex earum cõprehẽſione afficitur, quòd manibus nitens ſperat ſe prædâ potiturum eſſe: verumtamen illarum compos fieri nequit: tandem aliquando ferro abraſæ abſcinduntur à ſaxo.

De Aforum expeditione contra Elephantos, & quàm prouidè acies ab his belluis inſtruatur, & quàm diſ-

cretè

cretè ſuis vtantur dentibus.

CAP. LVI.

Libyci homines bellũ non modò finitimis, prædæ, aut ſuos propagandi fines ſtudio, inferũt, ſed cum Elephantis etiam, de horum dẽtibus aſſequendis, ſuſcipiunt. Hãc verò cauſam cur petantur Elephanti præneſcentes, ex ſeſe qui dente altero mutili ſunt, ante cæteros reliquos, in prima acie conſtituunt, ad primum hoſtium impetum ſine magna jactura excipiendum: reliqui, qui in ſubſidiis manent, dentium amborum robore integri, auxilium feſſis ferunt. Mutilos autẽ eam fortè ob cauſam primo loco eſſe volunt, vt venatoribus oſtendant, non magnum adeò præmium & vix dignũ periculo cui ſe exponunt, ipſis expectandũ. Dentium altero, quem acutum ad propulſandas injurias ſeruant, tanquam armis vtuntur: altero tanquam ligone radices effod.

forte Λιβύων

τὰς στρατείας. K. ιε.

Στρατεύονται δὲ ἄρα οἱ Λίβυες, οὐ μόνον ἐπὶ τοὺς γείτονας, ἵνα αὐτῶν πλέον ἔχωσιν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἴσασί γε ἐκεῖνοι τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὑπόθεσιν οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ τοὺς ὀδόντας. οἱ τοίνυν πηρωθέντες τὸν ἕτερον ἐπὶ μετώπου ἑστᾶσι, τῶν λοιπῶν προβαλλομένων αὐτούς· ἵνα οἱ μὲν ὑποδέχωνται τὴν πρώτην ὁρμὴν, οἱ δὲ ἀμύνωσιν ἀκεραίῳ τῇ τῶν ὀδόντων ῥώμῃ, καὶ ἰσοπαλεῖ. ἴσως δὲ τῶν † Ἰνδῶν καὶ καταφιλοσοφοῦντες, καὶ ἐπιδεικνῦντες αὐτοῖς, ὅτι ἄρα οὐχ ὑπὲρ μεγάλου τοῦ ἄθλου κινδυνεύσοντες ἥκουσι: χρῶνται δὲ ἄρα τῷ μὲν τῶν ὀδόντων ὡς ὅπλῳ, καὶ τεθηγμένον αὐτὸν φυλάττουσι. τῷ δὲ ὡς σμινύῃ. καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ ῥίζας ὀ-

ρύττουσι, καὶ δένδρα ἐκμοχλεύοντες ὑποκλίνουσι.

effodiunt, & arbores extirpant.

Περὶ τῆς τῶν φαλάγγων γεωμετρίας. Κ. νζ.

De textoria arte & geometria Araneorum.

CAP. LVII.

Οὐ μόνον δὲ ἄρα ἦσαν ὑφαντικαὶ αἱ φάλαγγες καὶ εὔχειρες, κατὰ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐργάνην τε καὶ πινυτὴν θεάν, πεφύκασι δὲ ἄρα καὶ γεωμετρίαν δειναί· τὸ γοῦν κέντρον φυλάττουσι, καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ κύκλον, καὶ τὴν περιφέρειαν ἀκριβοῦσιν ἰσχυρῶς, καὶ Εὐκλείδου δέονται οὐδέν· κάθηνται γὰρ ἐν τῷ κέντρῳ μέσῳ, ἐλλοχῶσαι τὴν ἑαυτῶν ἄγραν. ἦσαν δὲ ὡς ἰδόντι εἰπεῖν καὶ ὑφάντριαι γυναῖκες, καὶ ἀκεστικὴν εὐπάλαμοι. καὶ ὅτι ἂν διαῤῥήξῃς ἐκείνων τῆς εὐπήνου τε καὶ εὐμίτου σοφίας, αἱ δὲ ἀνακοῦνται, καὶ ἀπαθὲς καὶ ὁλόκληρον αὖθις ἀποδείκνυνται.

Non modò texendi ſolertiam Aranei præclarè tenent, ac ſimiliter vt Minerua, lanificij illa præſes & ſolertiſſima dea, tereti manuum miniſterio & tenui valent: ſed & naturâ etiam ſunt ad geometriam eruditi. nam & centrum ſeruant, & quaſi circino circumducunt, & circumſcriptionem exactè ſciunt: neque interim Euclide egent, geometricis rationibus erudito. Ad medium autem centri ſedentes, inſidias prædæ ſuæ tendunt. Neque modò texendi ratione norunt, verumetiam ſarciendi artificio excellunt. Nam ſi ex eorum quippiam ſolerti opere ruperis, ſtatim à ruptura reſarciunt, integrumq; præſtant

Περὶ τῆς τῶν φοινίκων ἀριθμητικῆς. Κεφ. νη.

De Phœnicum auium numerandi peritia, quæ quingenteſimo quoque anno aduolare in Ægyptum ſolent.

CAP. LVIII.

Phœnices alites abſque vlla calculandi arte, numerum quingentorum annorum veluti ſapientiſſimæ naturæ diſcipuli, computare norunt: neque vel digitis vel aliâ re ad hāc cognitionem opus habent. Cujus autem rei gratiâ hunc numerum eos tenere oporteat, vulgatum eſt. Atqui ex ipſis Ægyptiis, qui ſpatium quingentorum annorum confectum intelligat, aut nullus eſt, aut fortè vnus vel quàm pauciſſimi, iiq́; ex ſacerdotibus. nam inter hos quoque non facilè conuenit; dumq́; inter ſe contendunt, & alius ſacram hanc auē non nunc, ſed in poſterum aduēturam ait, alius jam aduemiſſe, vnus aliquis (qui ſolus rectè intelligit) tanquā diuino ſpiritu ductus, ipſum temporis momentum, quo jamjam adeſt auis, demonſtrat. Itaque ſacerdotes ſacri-

Ἄνευ δὲ λογιστικῆς οἱ φοίνικες συμβάλλειν ἐτῶν πεντακοσίων ἴσασιν ἀριθμὸν, μαθηταὶ φύσεως τῆς σοφωτάτης ὄντες καὶ διὰ ταῦτά τοι μήτε δακτύλων δεδεημένοι, ἢ ἄλλου τινὸς εἰς ἐπιστήμην ἀριθμητικῆς. ὑπὲρ ὅτου δὲ ἴσασι τοῦτο, καὶ εἰδέναι ἀνάγκη αὐτοὺς, δημώδης ἐστὶν ὁ λόγος. Τὸν δὲ τῶν πεντακοσίων ἐτῶν χρόνον πληρούμενον ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις, ἢ οὐδείς· ὀλίγοι δὲ κομιδῇ καὶ οὗτοι τῶν ἱερέων. καὶ οὗτοι γοῦν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τούτων οὐ ῥᾳδίως συμβῆναι ἔχουσιν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐρεσχελοῦσι σφᾶς ἑαυτοὺς ἐρίζοντες, ἢ ὡς οὐ νῦν ἀλλ' ἐς ὕστερον ὅδε ὁ θεῖος ὄρνις ἀφίξεται, ἢ ὡς ἐχθὲς ἧκεν· ὁ δὲ ἄλλος ἐκείνων ἐριζόντων, ἀποσημαίνεται δαιμονίως τὸν καιρὸν, καὶ πάρεστιν. οἱ δὲ θύειν ἀνάγκη αὐτοὺς, καὶ ὁμολογεῖν, ὅτι τὸν μὲν ἥλιον

λιον ἐν ταῖς λέξεσι καὶ βαδίζειν ἄγουσι σχολήν, οὐκ ἴσασι δὲ ὅσα οἱ ὄρνιθες. Ἐκεῖνα δὲ ἆ πρὸς τῶν θεῶν οὐ σοφὰ εἰδέναι; ποῦ μὲν Αἴγυπτός ἐστι, ποῦ δὲ ἡ Ἡλίου πόλις, ἔνθα αὐτοῖς πέπρωται ἥκειν, ἢ ὅποι ποτὲ καταθέσθαι τὸν πατέρα χρὴ, καὶ ἐν θήκαις τίσι. Ταῦτα δὲ εἰ μὴ δοκεῖ θαυμαστὰ, ἆρα γε τὰ ἀγοραῖα καὶ τὰ ἐνόπλια, καὶ τὰς ἄλλας τὰς τῶν ἀνθρώπων εἰς ἀλλήλους τε καὶ κατ' ἀλλήλων ἐπιβουλὰς ἐροῦμεν σοφάς; ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ, ὦ Σισύφων καὶ Τελχίνων καὶ Κερκώπων ζηλωταὶ ἄνθρωποι, λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀκολούθους ταῦτα. πρὸς γε μὴν τοὺς ἀτελέστους τοῖς κακοῖς περιειργασμένοις οὐ λέγω.

περὶ τῆς τῶν κυνῶν σοφίας.
Κεφ. ιθ.

ſicare neceſſe eſt, ac ſimul fateri ſe, qui totos dies circa diſciplinas & literas conſumunt, auibus eſſe impe titiores. Iã porrò quod norunt eædem aues vbi ſit Ægyptus ſita, & vbi in ea Heliopolis, ad quam ceu fatalem ipſis ciuitatẽ aduolant: & vbinam pater ſit deponendus, & quibus in thecis, quis quæſo non admirabilis ſapientiæ argumenta fecerit? Sed hæc multi non mirantur ac preferunt eis negotia forenſia & militaria, & alia quibus homines inter ſe alius alij inſidiantur. Ego verò longè aliter ſentio, ô admiratores Siſyphorum, Telchinum, & Cercopum(*hoc eſt latrocinij, venefici, impoſture & omnium ſcelerum:*) cum illis mihi ſermo eſt, qui hæc probant & rimantur: non cum bonis qui hujuſmodi malis artibus initiati & infecti non ſunt.

κακοῖς περιειργασμένοις.

Canibus etiam ratiocinandi dialecticam quandam facultatem ineſſe. C. LIX.

Ratiocinationem & dialecticam, ac ſanè partitionem, canem intelligere vero proximum eſt, quum naturam omnium rerum habeat matrem inuictam. Mihi ſanè quiſpiam cùm dialecticæ non ignarus, tum venandi ſtudio deditus, hujuſcemodi dicebat. Venatica quæ aderat canicula, aiebat ille, quum leporis, qui nuſquam videbatur, veſtigiis inſiſteret: quumq; ea perſcrutans perueniſſet ad foſſam, dubitabat vtrum dextrum an læuum iter ad inſequendum leporem ſuſciperet. Vt verò primùm ſibi viſa eſt, tanquam diſſerendi perita, ſatis rem perpendiſſe, è veſtigio foſſam rectà iter faciens tranſiliuit. Is autem qui eam cùm ratione diſſerendi, tum venandi artem profitebatur, ſic colligẽs ſuprà dicta demonſtrare conabatur. Arguta canis, inquiebat ille, primùm ſecum conſider

Τὸ δέ γε ἐνθυμητικὸν καὶ διαλεκτικόν, καὶ τὸ τοῦδε μᾶλλον ἢ τοῦδε αἱρετόν, εἰ καὶ τὰ ζῷα οἶδεν, εἰκότως ἂν εἴποιμεν διδάσκαλον τῶν ὅλων τὴν φύσιν ἄμαχον. ἐμοὶ γ᾽ οὖν τις γευσάμενος διαλεκτικῆς καὶ κυνηγεσιῶν ἀμαστεύτως ἐχόμενος, τοιαῦτα ἔλεγεν. ἡ θηρατικὴ κύων, ἡ δ᾽ ὅς, ἐκεῖνον λαγὼ κατ᾽ ἴχνια ᾔει· καὶ ὁ μὲν οὐχ ἑωρᾶτό που. μεταθέουσα δὲ ἡ κύων ἐντυγχάνει τινὶ τάφρῳ, καὶ διαπορεῖ, ἆρά γε ἐπὶ δεξιὰ ἄμεινον, ἢ ἐπὶ θάτερα διώκειν. ὡς δὲ ἀποχρώντως ἔδοξε σταθμήσασθαι, εἶτα εὐθυωρὸν ὑπερεπήδησεν. ὁ φάσκων δὲ διαλεκτικός γε εἶναι, καὶ θηρατικὸς ταύτῃ πῃ συνῆγε τὴν ὑπὲρ τῶν λεχθέντων ἐπιχειρῶν ἀπόδειξιν. ἐπιστᾶσα ἡ κύων ἐσκοπεῖτο, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἔλεγεν, ἤτοι τῇδε

ἢ τῇδε, ἢ ἐκείνῃ ὁ λαγὼς ἐτράπετο· οὔτε μὴν τῇδε οὔτε τῇδε, ἐκείνῃ ἄρα. καὶ οὔ μοι ἐδόκει σοφίζεσθαι. τῶν γὰρ ἰχνῶν μὴ ὁρωμένων ἐπὶ τάδε τῆς τάφρου, κατελείπετο ὑπερπηδῆσαι τὸν λαγὼν αὐτήν· εἰκότως οὖν ἐπήδησε καὶ αὐτὴ κατ' αὐτήν· ἰχνολικὸν γὰρ ἦ εὔρινος ἐκεῖνος, ἢ ἐκείνη γε ἡ κύων ἦν.

Περὶ τῆς τῶν καμήλων σώφρονος μίξεως. κ. ξ.

Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὴν φαρετρεῶνα πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι ὁμιλεῖ τῇ θηλείᾳ ἐμφανῶς ὁ ἄῤῥην, εἰ καὶ ὁρῶσιν αὐτοὺς οἱ πάντες, πεφροντικότες οὐδὲν ἐκείνων γε. Καμήλων δὲ ὁμιλία οὐκ ἄν ποτε ἐμφανὴς γένοιτο, οὐδὲ ὁρώντων οἱονεὶ μαρτύρων· ἀλλ' εἴτε αἰδῶ φαμὲν, εἴτε φύσεως δῶρον

deratè reputabat: Vel hâc, vel iſthâc, vel illâc lepus in fugam ſe conjecit. Deinde ratiocinabatur, Non profectò hâc, nec iſthâc: ergo illâc fugit: Neque fallacibus concluſiunculis mihi errare videbatur. nam non perceptis citra foſſam ad hoc vel illud latus veſtigiis, relinquebatur leporem foſſam tranſiliuiſſe: rectè igitur canis foſſam tranſiuit: ea enim inueſtigatrix diligens erat, & ſagaciſſimè odorabatur.

De propatulo coitu Maſſagetarum, & verecundo Camelorum.

CAP. LX.

Maſſagetæ, vt Herodotus inquit, ſuſpensâ ad plauſtrum pharetrâ cum vxoribus in aperto & propatulo loco concumbunt, & concubitum licèt omnes aſpiciant, præclarè contemnũt. At contrà nunquam Cameli coëundam veneris palàm ſocietatem inter ſe ducunt. Quod quidem ipſum factíne verecundiâ, an

 adm

admirabili naturæ munere faciant, Democrito, aliiſq; (qui vel obſcuriſſimarum rerum cauſas ingenio ſe poſſe conſequi confidunt) diſputãdum relinquo. Quum autem inter eos conjunctionis appetitum paſtor exoriri ſentit, aliquò concedit. & tanquam ſponſo decedit ingredienti thalamum cum ſponſa.

De reuerentia Elephãtorum aduerſus ſenes Elephantos. C. LXI.

Ex omnibus legibus humaniſſimam judico, quã Lycurgus pręcipit, natu grandibus minores, cùm vel de ſedibus, vel de via decedere debere, tum verò eiſdẽ reuerentia aduerſus ętatem, quam vt aſſequantur (non obſtantibus fatis) omnes expetunt, aſſurgere oportere. Sed vtcunq; egregius & æquus iſte legiſlator cũ Naturæ legibus certare & conferri non pote-

forte ὑπὸ τῶν εὐνόμων

ἀπόρρητον, ταῦτα Δημοκρίτῳ τε καὶ ἄλλοις καταλίπωμεν, ἐλέγχειν τε, καὶ τὰς αἰτίας οἴεσθαι λέγειν ἱκανοῖς ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων τε καὶ ἀσυμβλήτων. ἤδη δὲ καὶ ὁ νομεὺς ἀπαλλάττεταί ποι ὅταν αἴσθηται τῆς συμφοιτήσεως αὐτοῖς τῆς πρὸς ἀλλήλους, τὴν ἐρημίαν, ὡσπεροῦν ἀφιστάμενος παρελθοῦσιν εἰς θάλαμον νύμφῃ τε καὶ νυμφίῳ.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων αἰδοῦς τῆς εἰς πρεσβυτέρους.
κεφ. ξα.

Λυκοῦργος δὲ νομοθετεῖ νόμον φιλανθρωπότατον, ὡς ἐγῷμαι νόμων, θάκων τε καὶ ὁδῶν ἀφίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους, αἰδοῖ χρόνου, εἰς ὃν εὔχονται πάντες ἀφικέσθαι, ἐὰν πρὸ οὖν αὐτοῖς πεπρωμένον τοῦτο δήπου ᾖ. Ποῦ δὲ ὁ γενναῖος ᵀ ὁ τῶν εὐνόμων δύναιτο αὐτοῖς τῆς φύσεως νόμοις ἁμιλλᾶσθαί τε καὶ ἀντικρίνεσθαι;

ἐπα

ἐπαίουσι γοῦν τὸ τῶν ἐλεφάντων γένος ὧν Λυκοῦργοί τε καὶ Σόλωνες, καὶ Ζάλευκοι, καὶ Χαρῶνδαι, οἱ παρ' οὖν ὑμεῖς νομοθέται, τι οὐδὲ τὴν ἀρχὴν, καὶ ὅμως δρῶσι τοιαῦτα· καὶ τροφῆς ἀφίστανται τοῖς πρεσβυτέροις οἱ νέοι, καὶ γήρᾳ παρειμένους θεραπεύουσιν αὐτοὺς, καὶ κινδύνων ῥύονται, καὶ εἰς ὀρύγματα ἐμπεσόντας, οἱ δὲ ἀνάγουσι, φρυγάνων τινῶν ἀγκαλίδας, καὶ φακέλους ἐμβάλλοντες. οἷς παρ' οὖν ὡς ἀναβαθμοῖς χρώμενοι ἐκεῖνοι, εἶτα ἀνιᾶσι γηροβαρεῖς ὄντες. Ποῦ δὲ ἠλόκασι πληγαῖς πατέρα ἐλέφας; ποῦ δὲ ἀπεκήρυξεν ὁ πατὴρ ὁ ἐν τούτοις τὸν υἱόν; ὑμῖν δὲ ἴσως ὦ ἄνθρωποι δοκῶ λέγειν μύθους τεχνίτας, εἰ τὰ ἀληθῆ λέγειν ἐθέλοιμι, καὶ ποιηταῖς οὖσι τῶν μύθων καὶ τῶν ἀπιστουμένων.

Περὶ κυνός. κ. ξβ.

rit. Elephantorum quidem genus hoc idem ſolo naturæ ductu, ſine Lycurgi, aut Solonis, aut Zaleuci, Charondęve præceptione, ſanctiſſimè obſeruant. Ætate affectis nimirũ juniores de legitimo cibo cedunt, eosdemq; ſummâ & obſeruantiâ colunt, & à periculis ſeruant. In foſſam delapſos, injectis fruticum faſcibus ſubtrahunt, quibus tanquam ſcalis ſenectute graues aſcendentes, liberantur. Elephas parricida nunquã fuit: nunquam in hoc genere pater filium exhæredauit. Hæc fortè nonnullis hominum confingi videbuntur, qui vt ipſi multa figmenta & fabulas cõminiſcuntur, ita ex ſuo etiam alios metiuntur ingenio: Nos verò omni ſtudio veritatem affectamus.

De amore Canum erga dominos, cum hiſtoria de cane Geloniſ.

CAP. LXII.

Amantes dominorũ eſſe canes cùm illa quę ante dixi argumento ſunt, tum ſanè illud ipſum quod infrà ſcribam. Gelon Syracuſanus quum arctiſſimè dormiret, ſe ictũ è cælo cogitabat: Hoc quod ei videbatur, inſomniũ erat. Is etſi dormiebat, inter ſomnium tamen contentiſſimâ voce clamabat. Canis igitur, quem ipſe alebat, ſimul atque altoris amici ſui vocem audiſſet, tanquã quodpiam Geloni periculum crearetur, inſidiæq; compararentur, & in lectum maximo impetu proſiliuit, & circum dominum conuerſans, vehementiſſimè latrabat, velut inſidiatorem vlciſci cupiens. Gelon cùm rei funeſtę metu, tum canis clamore ſomno, quamuis arctiſſimo teneretur, ſolutus eſt.

forte προστάττειν vel ἐπιτάττειν

Mirabilis hiſtoria Draconis, & pueri cum eo familiariter nutriti in Arcadia, &c.

Φιλοδέσποτον μὲν οὖν ὡς ἐστὶν ὁ κύων, τεκμήρια καὶ τὰ ἤδη λεχθέντα· χρὴ δὲ † ἄρα πάττειν αὐτοῖς καὶ ἐκεῖνό γε δήπου. Γέλων ὁ Συρακούσιος καθεύδων βαθύτατα, ἐδόκει διόβλητος γεγονέναι. καὶ τὸ μὲν φάσμα ὄνειρος ἦν. ἐβόα δὲ καί τοι καθεύδων αὐτὸς, καὶ μάλα γε ὀξεῖα καὶ διατόρῳ τῇ φωνῇ. κύων οὖν ὑπ' αὐτοῦ τραφεὶς, ἀκούσας φίλου καὶ συντρόφου φθέγματος, ὡς δὴ τοῦ Γέλωνος ἐξ ἐπιβουλῆς παθεῖν κινδυνεύοντος, ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἀναθορὼν ἐπὶ τὴν στρωμνὴν, καὶ περιβὰς τὸν προφίαν, ὑλακτεῖ σφοδρότατα· οἷα δὴ ἀμυνόμενος τὸν ἐπιόντα. ἐξήγερτο τοίνυν ὁ Γέλων, καὶ ὑπὸ τοῦ δέους, καὶ ὑπὸ τῆς ὑλακῆς ἐκβαλὼν τὸν ὕπνον, καί τοι βαθύτατον ὄντα.

Περὶ δράκοντος, καὶ τοῦ συντραφέντος αὐτῷ παιδὸς ἐν Αρκαδ

καρδίᾳ.

Κεφ. ξγ.

Δράκων νήπιος νηπίῳ παιδὶ τὸ γένος Ἀρκάδι κἀκεῖνος ἐπιχώριος γίνεται σύντροφος. οὐκοῦν συνανιόντε τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁ παῖς ἦν μειράκιον, καὶ ὁ σύντροφος ὑπερμέγας ἤδη ἦν. καὶ ἀλλήλους μὲν ἐφίλουν· οἱ δὲ τοῦ μειρακίου προσήκοντες ὀῤῥώδουν τοῦ θηρίου τὸ μέγεθος. τὸ γάρ τοι ζῷον τοῦτο ὤκιστα μεγέθει μὲν μέγιστον ἴδοις ἂν αὐτό, ὄψει δὲ φοβερώτατον. καθεύδοντα οὖν σὺν τῷ παιδὶ ἐπί γε τῆς κλίνης αὐτῆς δράμημοι ὡς ὅτι πορρωτάτω κομίζουσι. καὶ ὁ μὲν ὑπανέστη ὁ παῖς, ὁ δὲ ἔμεινεν ὁ δράκων. ὡς δὲ ὕλης ἐλάβετο, καὶ τῶν ἐκεῖ φαρμάκων τῶν συμφυῶν, διέτριβεν ἐνταῦθα ταῖς τῶν δρακόντων τροφαῖς ἡδόμενος, καὶ τὴν ἐρημίαν πρὸ τῆς ἀστικῶν διατριβῶν, καὶ τῆς ἐν τοῖς δωματίοις προαιρούμενος ἐκεῖνος. διέτριψε δὲ ὁ χρόνος, τὸν μὲν ἀν-

CAP. LXIII.

Draconis catulus cũ infante Arcade, & ipſe in Arcadia natus, ſimul educatus perhibetur, deinde etiam, quũ progreſſu ætatis, & puer jam adoleſcens, & Draco jam grandior eſſet, mutuum ſeruabant amorem. Adoleſcentis verò neceſſarij, quum ferã vidiſſent tam breui tempore, vt magnitudine prægrandem, ita aſpectu immanem euaſiſſe: dormientem aliquãdo cum puero eodem in lecto, in locum quàm remotiſſimum depoſitarunt: eoq; illic relicto, cum puero redierunt. Manſit igitur in ſyluis Draco, naſcentibus illic herbis & venenis veſcens, & ſolitariam vitam domiciliis & habitationibus hominum præferens. Poſtquam verò adjecto tempore, & puer juuentutem, & Draco ætatẽ

perfectam attigit: idem hic Arcas juuenis quũ per deſertam ſui amã tis regionem aliquando iter faceret, in latrones incurrens, ſtrictis gladiis appetitus fuit, & percuſſus quidem, ſiue quòd doleret, ſiue quia opem implorarer, auxilium, vt par erat, exclamauit. Draco autem beſtia & ad audiendum acerrima, & ad videndum acutiſſima, poſtquã puerum, quocum amoris conſuetudinem habuerat, exaudiuit, edito ſibilo, tanquam iræ ſuæ denũciatione formidinum terrorem illis injecit: cujus metu trepidantes ſcelerati, alij aliò diſperguntur: quoſdam deprehenſos acerbiſſimã morte affecit. Deinde vt veteris amici vulnera purgauit, & per loca illa in quibus ſerpentes erant, ipſum eſt comitatus, poſtea ad eum locum reuertit, quo expoſitus fuerat, neque tamen ei ex eo

πέφηνε νεανίαν, τὸν δὲ εἰργάσατο δράκοντα ἤδη τέλειον. καί ποτε δι' ἐρημίας ἰὼν ὁ Ἀρκὰς, ὁ τοῦ ζώου τοῦ προειρημένου ἐραστὴς καὶ ἐρώμενος, λῃσταῖς ἐπιτυγχάνει. καὶ παιόμενος ξίφει, οἷα εἰκὸς ἴυζε, τὰ μὲν ἀλγῶν, τὰ δὲ καὶ συμμάχους παρακαλῶν. ὁ δράκων δὲ ἦν ἄρα ζώων καὶ ἰδεῖν ὀξυωπέστατος, καὶ ὤκιστος ἀκοῇ· οὐκοῦν ἐκεῖνος ἅτε αὐτοῦ συντραφεὶς, τοῦ φθέγματος ἀκούει, καὶ συρίσας ὀξὺ, καὶ οἷον ὠργισμένος, ἐξέπληξέ τε ἐκείνους, τρόμος τε αὐτοὺς καταλαμβάνει, καὶ πᾶν ὅσον ἦν κακοῦργον διασπείρονται ἄλλος ἄλλη. καὶ μέντοι καὶ καταληφθέντας τινας, οἰκτίστῳ διαφθείρει τῷ θανάτῳ. τοῦ γε μὴν παλαιοῦ τὰ τραύματα καθήρας φίλου, καὶ πᾶν ὅσον ἔνθηρον ἦν, καὶ τοῦτο παραπέμψας, ᾤχετο ἀπιὼν, ἔνθα αὐτὸν

ἐξέθ-

ἐξέθεντο, οὔτε μηνίσας ὑπὲρ τῆς ῥίψεως, οὔτε ὡς οἱ κακοὶ τῶν ἀνθρώπων περιϊδὼν ἐν κινδύνῳ ὄντα τ̀ πίως φίλτατον.

iratior factus eſt, quòd in ſolitudines abiectus fuiſſet, neq; vt peruerſi homines antiquum amicũ in periculo deſeruit.

Περὶ ἀλώπεκος, καὶ ἐχίνου χερσαίου. Κεφ. ξδ.

Vulpem Erinaceum conglobatum vrina in os eius immiſſa ſuffocare. CAP. LXIIII.

Η ἀλώπηξ πονηρὸν ζῶόν ἐστιν, ἐνθένδε τοι καὶ κερδαλέην οἱ ποιηταὶ καλεῖν φιλοῦσιν αὐτήν. πονηρὸν δὲ καὶ ὁ χερσαῖος ἐχῖνός ἐστιν. καὶ ὁ μὲν ἑαυτὸν συνειλήσας κεῖται θεασάμενος ἥκουσαν τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ χανεῖν τε καὶ ἐνδακεῖν οὐ δυναμένη, κάτωθεν οὔρησεν αὐτοῦ ἐς τὸ στόμα. ὁ δὲ ἀποπνίγεται, καὶ τοῦ πνεύματος ἔνδον ἐκ τῆς συνειλήσεως κατεχομένου, καὶ ἐπιρρέοντός οἱ τοῦ προειρημένου. καὶ μέντοι καὶ τὸν τρόπον τοῦτον κακὸν κακίᾳ παρελθοῦσα τὸν ἐχῖνον ἡ ἀλώπηξ, ᾕρηκεν αὐτόν. ἀνωτέρω δὲ θήρα λέλεκται ἄλλη.

Vulpes eſt animal improbum, quamobrẽ callidam poëtæ ſolent cognominare. Sed Erinaceus terreſtris quoque improbus eſt. Is vt primùm aduẽtare Vulpem viderit, in orbem contractus iacet. Vulpes verò nullum ore apprehẽdendi aut mordẽdi locum inueniens, in eius os vrinam reddit. itaque ſuffocatur Erinaceus, ſimul ſpiritu ei ob contractionem intercluſo, ſimul & lotio influente. Sic improbum illum improbior Vulpes vincit & capit. Alio etiam modo capitur ſuprà expoſito.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Μαιώτιδι λύκων.

De Lupis Mæotidis, qui piſcatores non lædunt.

ſi

ſi partem prædæ ab eis acceperint: ſin minus, retia lacerant.

CAP. LXV.

Secundum Mæotidis paludis locum Canopium nuncupatum, Lupi, quos non à domeſticis canibus differre dicas, cum piſcatoribus ſtudioſè verſantur: Quòd ſi maritimę prędæ partem fuerint aſſecuti, cum his viris rem maritimam tractantibus, & pacem habent, & tanquam fœdere deuinciuntur: ſin nihil conſequuntur, eorum retia lacerant, & diſtrahũt, & pro eo quòd nihil dederunt, damnum retribuunt.

FINIS LIB. VI.

Κεφ. ξε.

Περὶ τὸ Κανώπιον οὕτω καλούμενον, χῶρος δὲ ἄρα τῆς Μαιώτιδός ἐστι, τοῖς ἁλιευταῖς τε καὶ θαλαττουργοῖς ἀνδράσιν, οἱ λύκοι δεινῶς παραμένουσι. καὶ εἰ θεάσαιο, οὐκ ἂν εἴποις αὐτοὺς κυνῶν οἰκουρούντων διαφέρειν. ἐὰν μὲν οὖν ἀπολάχωσι τῆς ἄγρας τῆς θαλαττίας μοίρας οἵδε οἱ λύκοι, εἰρηναῖα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ἁλιέας καὶ ἔνσπονδά ἐστιν· εἰ δὲ μὴ, διαξαίνουσιν αὐτῶν τὰ δίκτυα, καὶ ἀφανίζουσι, καὶ ἔδοσαν ὑπὲρ τῆς σφετέρας ἀμοιρίας ζημίαν οἱ λύκοι αὐτοῖς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ϛ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ζ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber VII.

Περὶ τῶν ἐν Σούσοις βοῶν. Κεφ. α.

ΗΕπιστήμης δὲ τῆς ἀριθμητικῆς τοὺς βοῦς οὐκ ἀμοίρους εἶναι τοὺς Σουσίδας· καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτυς ὁ λόγος ὁ λέγων, ἐν Σούσοις τῷ βασιλεῖ βοῦς εἰς τοὺς παραδείσους πολλάς, εἰς τὸ ἧττον ἐπιῤῥυτα αὐτλεῖν ἑκάστην κάδους ἑκατόν. οὐκοῦν ἢ τὸ ἐπιτηδευθὲν αὐ-

De Bobus Suſorum, quarum ſingulæ centenos quotidie cados aquæ hauriunt: nec vnum amplius.

CAP. I.

SVſidas boues numerãdi ſcientiam tenere Cteſias ſcribit. Nam Suſis regi ſingulæ quotidie centum cados in hortos ſicciores & minus riguos hauriunt. Quem quidẽ laborem, ſiue quòd ſit eis certus & conſtitutus, ſiue etiã quia

quia diu multumq; in eo ſe exercuerint, prõptiſſimè obeunt: Nullam enim earum ad opus remolleſcere videres. Ad alterum verò ſuprà quàm diximus cadum exhauriendum, nec verberibus, nec blãditiis inducere poſſes.

De Elephantis ætate prouectioribus in Africa ſacris & liberis.

CAP. II.

Sub pedibus Atlantis montis, quem & poëtæ & alij ſcriptores celebrant, paſcua ſunt præſtantiſſima, & maximæ ſyluæ, eæq; perquàm denſæ & opacæ. ad has elephantos jam prouectos ætate & membris graues peruenire aiunt: natura eos tanquã in coloniã ducente, vbi veluti in portu quodam exoptato reliquum ſuæ vitæ tran-

τῶς, ἢ τὸ συντραφέντας ἐκ πολλοῦ μόχθου προσθομένου ταῦτα ἐκτελοῦσι· καὶ οὐκ ἂν βλακεύουσάν τινα θεάσαιο. εἰ δὲ πέρα τῆς προειρημένης ἑκκαιδεκάδος, ἵνα γοῦν προσλιπαρήσαις καὶ δὴ ἀνιμήσασθαι, οὐ πείσεις, οὔτε ἀναγκάσεις, οὔτε παίων οὐδὲ κολακεύων, λέγει Κτησίας.

Περὶ τῆς τῶν γεγηρακότων ἐλεφάντων ἀγρίων διατριβῆς.

Κεφ. ϛ.

Ὑπὸ τοῖς ποσὶ τοῦ Ἄτλαντος (ὄρους δὲ ἄρα τούτου ὑμνεῖται καὶ ὑπὸ τῶν συγγραφέων, καὶ μέντοι καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν) νομαί τέ εἰσι θαυμασταί, καὶ ὗλαι βαθύταται· καὶ τί γε δάσος αὐτῶν ἔοικεν ἄλσεσι πάνυ σκιεροῖς καὶ συνηρεφέσιν. ἐνταῦθα δήπου τοὺς ἤδη παλαιοὺς τῶν ἐλεφάντων φασὶν ἀφικνεῖσθαι, γήρᾳ βαρεῖς ὄντας· ἄγει δὲ αὐτοὺς ἄρα ἡ φύσις ὥσπεροῦν εἰς ἀποικίαν, ἀναπαύουσα ἤδη, καὶ οἷον ὅρμον τινὰ καὶ λιμένα ποθεινὸν ἀποφήνασα αὐτοῖς ὅπου τὸν βίον τὸν σφέτερον τὸ λοιπὸν

κατ

καταζῶσιν. ἀνεῖται δὲ αὐτοῖς καὶ πηγὴ ποτίμου τε ὕδατος καὶ καθαροῦ μάλα ἀφθόνως. νομίζονταί τε ἱεροὶ, καὶ ἀφίενται ἄσυλοι, καὶ παρά γε τῶν βαρβάρων τῶν τῇδε εἰλήφασιν εἰς ἀθηρίαν σπονδάς. καὶ ᾄδονταί γε ὡς ὑλαίοις οὖσι θεοῖς καὶ ναπαίοις τοῦ χώρου δεσπόταις πάνυ μέλονται. Διαῤῥεῖ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐκεῖνος ὁ λόγος. ὡς ἄρα τῶν βασιλέων τις τῶν ἐπιχωρίων ἐπόθησε διὰ τὸ κάλλος τῶν ὀδόντων ἢ κεράτων μέγεθος, ἀποκτεῖναί τινας αὐτῶν, ἵνα οἱ γένηται κτῆμα ἐξαίρετον. εἶναι γὰρ διά τε πολυετίαν καὶ χρόνου πλῆθος μέγιστον, μέγιστα ἐκείνων τῶν ζώων ταῦτα τὰ ὅπλα. ὡς δὲ εἰσῆλθεν ἤδη ἡ ἐπιθυμία αὐτὸν, τριακοσίους λογάδας ἐξέπεμψε κατακτενοῦντας τήνδε τὴν ἱερὰν ἀγέλην. καὶ οἱ μὲν ᾗ ποδῶν εἶχον, διανύσαντες τὴν ὁδὸν ὡπλισμένοι, καὶ δὴ τῷ χωρίῳ προσεπέλαζον· λοιμὸς δὲ αὐτοὺς ἄφνω συλλαβὼν κατέσπα-

quil'iùs exigant. Scaturit eis etiam fons dulcis & puræ aquæ copioſus: ipſiq; ſacri habentur, ac liberi dimittuntur, & tanquam ſyluanis napæisq; in eo tractu diis curæ ſint, nullus illic barbarorũ venando eis inſidiatur. De iiſdem hæc quoque fama increbruit: Regẽ quẽdam ex indigenis, propter dentium ſiue cornuum formam & magnitudinem, vt rem pretioſâ potiretur, occidere voluiſſe. hæc enim in his belluis arma, propter longi temporis æuum, prægrandia eſſe. itaque lectos venatores trecentos in ſacrum hunc gregem immiſit. qui quum armati ad locum quàm celerrimè accederent, omnes repentinâ peſte proſtrati, vno tantùm

σε,

excepto, perierunt. Vnus ille reuerſus miſerabilem casum regi expoſuit. atq; hinc quàm chari diis ſint elephantes compertum eſt.

De Monope Pæonico.

CAP. III.

Pæonicum animal, quod Monopem Pæones nominant, piloſo tauro magnitudine ſimile, quum ab inſequẽtibus vrgetur, prę vexatione acre & igneum reddit ſtercus. quod quidem ipſum ſi in venatorum quempiam inciderit, mortem affert.

De obedientia & docilitate domiti Tauri.

CAP. IIII.

E natura Tauri eſt, quum ex feritate ad manſuetudinem traductus eſt, vt ad parendũ facilis ſit. Enimuerò ad feretrum portandum ſub jugum miſſus, quietus manet, ſiue velis

σι καὶ πλὴν ἑνὸς οἱ πάντες ἀπολώλασιν. ὥσπερ οὖν ἐπανελθὼν τὸ πάθος διηγήσατο τῷ πέμψαντι, καὶ μάλα γε οἴκτιστον. οὕτω μὲν δὴ καὶ θεοφιλεῖς ἐφωράθησαν ὄντες οἱ ἐλέφαντες.

Περὶ τοῦ μόνωπος τοῦ Παιονικοῦ.

Κεφ. γ.

Ζῶόν ἐστι Παιονικὸν, καὶ κέκληται μόνωψ, καὶ ἔοικε ταύρῳ λασίῳ τὸ μέγεθος. οὗτος οὖν ὃν μόνωπα καλοῦσιν οἱ Παίονες, ὅταν διώκηται ταραττόμενος ἀφίησι πυρῶδες καὶ δριμὺ ἀποπάτημα, ὡς ἀκούω· ὅπερ οὖν εἰ περιπέσοι τῷ τῶν θηρατῶν, ἀπέκτεινεν αὐτόν.

Περὶ τῆς τῶν ταύρων τῶν πεπωλευμένων εὐμαθείας τε καὶ εὐπειθείας.

Κεφ. δ.

Ἴδιον δὲ ἄρα ἦν ταύρου τὸ εὐπειθὲς, ἡμερωθέντος τε δὲ ἐς τὸ πρᾶον ἐκ τοῦ θηριώδους μεταβαλλομένου. πέδας μένουσι δὲ καὶ ἐπὶ τὸ φέρετρον ἀκίνητοι, εἴτε ὑπτίους αὐτοὺς ἐθέλεις ἀτρεμεῖν, εἴτε ἐπὶ τὸ στόμα

ὀκλάσ

ὀκλάσαντας τοὺς προσθίους, καὶ ἐπὶ τοῦ τένοντος φέροντας ἢ παῖδα ἢ κόρην. ὄψει δὲ ἄρα καὶ ἐπὶ τοῖς νώτοις γυναῖκα ἄγοντας, ὡς τὴν Εὐρώπην τὸν Δία. καὶ μετέωρον ἑστῶτα ἐπὶ τῶν κάτω σκελῶν· καὶ τὸ πᾶν σῶμα ἐφ' ὅτου δὴ κούφως ἐρείσαντα. εἶδον δὲ ἐπὶ ταύροις καὶ ὀρχουμένους, καὶ ἀκινήτους ἑστῶτας, καὶ ἀτρέπτους ἐκείνους.

Περὶ τοῦ παρὰ τοῖς Λίβυσι κατώβλεπος. Κεφ. ε.

Η γῆ ἡ Λιβύσσα πολλῶν καὶ ποικίλων θηρίων γόνιμός ἐστι· καὶ μέντοι καὶ τὸ κάτω βλέπον οὕτω καλούμενον, καὶ αὐτὸ δὲ ἡ αὐτὴ ἔοικε τίκτειν. καὶ ταύρῳ μέν ἐστι παραπλήσιον ὅσα ἰδεῖν, τὴν δὲ ὄψιν δοκεῖ βλοσυρώτερον. ὑψηλαὶ μὲν γὰρ προσω αἱ ὀφρύες αὐτῷ καὶ δασεῖαι· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ὑπόκεινται οὐ μάλα τι κατὰ τοὺς τῶν βοῶν μεγάλοι, βραχύτεροι

eum procumbentem corpore toto quieſcere, ſiue in anteriorum crurum poplites tantùm ſe demittere, licèt interim ceruice pueru puelláve geſtet. Quin & dorſo mulierem vehit, veluti Europam Ioui: & corpore toto interdũ ſublimi poſticis cruribus leuiter inſiſtit. Equidem ipſe vidi qui ſupra nihil ſe commouentes Tauros ſaltarent. Ali.

De Catobleponte Libyca fera, cuius ſpiritu infectum aerem quacunq; inſpirauerint animalia pereunt. c. V.

Quũ multiplices & varias Africa procreat beſtias, tum Catoblepontem ſic nuncupatũ parere exiſtimatur. Is tauro ſimilis ſpectatur, magis tamen truculentus, terribilíſque aſpectu. alta ei & dẽſa ſunt ſupercilia, oculi non perinde quidem magni vt bubuli ſubijciuntur, ſanguine ſuffuſi. nõ di-

rectè, ſed ad terram verſùs intuetur, vnde & nomen ei factum eſt. A vertice incipiens juba, equinæ ſimilis, per ejus frontem promittitur: & faciem ejus occupans, formidabiliorem eum reddit Mortiferas depaſcitur herbas, ac ſimul vt taurino aſpectu conſpexit, ſtatim horret, & jubam erigit. ea autem in excelſum excitata, atque apertis labris, per guttur quiddam vehemēter graue & viroſum emittit, vt aër ſupra caput obducatur & inficiatur: animalia autem appropinquantia, quæ hoc cælū hauriant, grauiter affligantur, & vocis vſum amittant, in letalesq; conuulſiones incidāt. quod & homini accidere dicunt. Hanc ſui noxiam vim & fera

τῷ ἐντυχόντι.

αἰσχυκβαρῆς

δὲ καὶ ὕφαιμοι. καὶ ὁρῶσιν οὐκ εὐθυωροὶ, ἀλλ' εἰς τὴν γῆν ἔνθεν τοι καὶ κέκληται κάτω βλέπον. λόφος δὲ αὐτῷ ἄνωθεν ἐκ τῆς κορυφῆς ἀρξάμενος αὐτῷ, καὶ ἱππεία τριχὶ παραπλήσιος, διὰ τοῦ μετώπου κάτεισι καὶ τὸ πρόσωπον οἱ καταλαμβάνει, καὶ ἐργάζεται φοβερώτερον † τῷ ἐντυχόντα. σιτεῖται δὲ ἄρα ῥίζας θανατηφόρους. ἐπειδὰν δὲ ὑποβλέψῃ ζω ἔνδον, φρίττει μὲν παραχρῆμα, καὶ ἐγείρει τὴν λοφιὰν ὑπανισταμένης δὲ ἄρα ταύτης καὶ ὀρθουμένης, καὶ γυμνουμένων τῶν περὶ τὸ στόμα χειλῶν, ἐκπέμπει διὰ τῆς φάρυγγος † ἀξιοβαρές καὶ βρωμῶδες, ὡς καταλαμβάνεσθαι μὲν τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς ἀέρα· τῶν δὲ ζώων τὰ πλησιάζοντα, τὰ ἀναπνέοντα τοῦτον, κακοῦσθαι σφόδρα, καὶ ἀφωνίαις τε καὶ σπασμοῖς θανατώδεσι περιπίπτειν· καὶ ἄνθρωπος εἰ παραπέσοι. συνίησι δὲ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως οὐδὲ ὁ θήρ· οἶδε αὐτὸν

φὶν καὶ τὰ ζῶα, καὶ ὡς ὅτι πορρωτάτω ἀποδιδράσκει.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων θήρας.

Κεφ. ς.

Ελεφάντων θήρας ἐπιστήμονες ἄδουσιν ἡμῖν, ὅταν διώκωνται οἴδε οἱ θῆρες, ἄττειν αὐτοὺς καὶ φέρεσθαι ῥώμῃ ἀμηχάνῳ, καὶ ὁρμῇ ἀκατασχέτῳ, καὶ ἀναστέλλεσθαι ὑπὸ μηδενός· καὶ μέντοι διὰ τῶν μεγίστων ἰέναι δένδρων, οἷον διὰ ληΐου, ὥσπερ οὖν στάχυς κλίνας κατακλῶντας τὰ δένδρα. καὶ πῇ μὲν τὰ δένδρα αὐτῶν ὑπερέστηκε, καὶ τὰς κόμας ὑπερέχει, πῇ δὲ αὐτοὶ τῶν δένδρων εἰσὶν ὑψηλότεροι. θέουσι μὲν οὖν ἀνὰ κράτος, καὶ ὑποτέμνονται ταῖς ὁδοῖς τοὺς διώκοντας. καὶ εἰκότως· εἰσὶ γὰρ τῶν χωρίων ἠθάδες. καὶ ὅταν πολὺ ἀποσπασθῶσι, καὶ πόρρω * τῆς μεταπελθούσης αὐτοὺς γένωνται, καὶ ἀναθαρσήσωσιν ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ δ

hæc in ſe agnoſcit,& aliç animantes norunt, eoq́; ab ea quàm longiſſimè refugiunt.

De venatione Elephantorum, & quod ignem metuant.

CAP. VI.

Qui venandi Elephātos ſcientiam tenent, nobis teſtantur,hos inſectatione venatorum preſſos,cùm robore immenſo, tum impetu effrenato atque præcipiti, & quem ſuſtinere poſſit nemo, ſic quidē per maximas arbores, tanquam per ſegetes excurrere,eaſq́; tanquā ſpicarum calamos, vbi curſum ramorum proceritas eis retardat,perſtringere: & alibi ipſos arboribus humiliores eſſe, alibi ſuperiores eminere,omniq́; neruorum contentione currere,& viam inſequentibus præcidere:nec mirum,locorum enim cō ſuetudinē tenēt. Quum autem ſe ex inſectatorum ſuorum conſpectu eripuerint,eoſq́; maxi-

*τῶν μετελθόντων

mis proceſſibus itineris longè & retrò poſitos ſenſerint: tum ex fuga recipiũt animum ſimul, & tanquam periculo liberati, inſiſtũt: ibiq́; dum metus ſolicitudine expulsâ, ex immenſo labore requieſcunt, his interea ad cibi cogitationem memoria excitatur. jũcos & hederas per arbores erraticis implicationibus ſerpentes depaſcuntur, atque palmarum tenera cacumina, & aliarum plantarum adoleſcentiores ſurculos. Quòd ſi rurſus inſectatores ad eos propiùs adſint, hi etiam iterum ſeſe in fugam impellunt: Quumq́; ab his multam viam abſunt, ſeſe ex fuga colligentes denuò requietem curarum ex itineris labore habent. Inſequentes autem præcipitante jam ſole ad cubilia ſe recepturi, ſyluam incẽdunt, & viam ipſis obſtruũt: quod ipſum ſentientes Elephanti, ſe ſu-

κινδύνου καὶ ἐλευθερίας γενόμενοι, ἔστασάν τε καὶ ἀναπαύονται, τὴν ἐκ τοῦ δέους φροντίδα καὶ μάλα ἀσμένως ἐκβάλλοντες. ἐνθυμοῦνται τοῦ χρόνου καὶ μνήμη τροφῆς αὐτοῖς εἰσέρχεται. σιτοῦνται δὲ ὡς ἀχύρῳ τήν τε χοῖνον ἀμφιλαφῆ τοῖς δένδροις περιπεφυκῦιαν, καὶ κιττὸν ἄγριον τοῖς φυτοῖς ἐφέρποντα καὶ ὑπερθέουσιν, καὶ φοινίκων μέντοι τὰς ἁπαλάς τε καὶ νεαρὰς κόμας, καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν τοὺς ὄρπηκας, καὶ τοὺς πτόρθους τοὺς ὑγροτέρους. εἰ δὲ οἱ διώκοντες πάλιν προσπελάζοιεν, οἱ δὲ εἰς φυγὴν ἐκτρέπονται αὖθις, καὶ πολὺ ἀποστάντες ἀναπαύονται. οἵ γε μὴν διώκοντες αὐλίζονται ἑσπέρας καταλαβούσης, καὶ τὴν ὕλην ἐμπρήσαντες, εἶτα μέντοι τρόπον τινὰ τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω διατειχίσαντες αὐτοῖς,

τρίς, ἔστησαν. δεδοίκασι δὲ πῦρ, οὐ μεῖον τῶν λεόντων οἱ ἐλέφαντες.

ſtinent à progrediendo. Ignem enim hi nõ minùs quàm Leones extimeſcunt.

Σημεῖα ἐκ διαφόρων ὀρνίθων εὐδίας τε καὶ χειμῶνος.

Κεφ. ζ.

Ex diuerſis auibus ſerenitatis prognoſtica & tempeſtatum.

CAP. VII.

Ἀριστοτέλους ἀκούω λέγοντος, ὅτι ἄρα γέρανοι ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν πετόμεναι, χειμῶνος ἀπειλὴν ἰσχυρὰν ὑποσημαίνουσι τοῖς συνιεῖσι. πετόμεναι δὲ ἄρα ἡσυχῆ αἱ αὐταὶ ὑπισχνοῦνται εὐημερίας λείας, καὶ εἰρήνην ἀέρος. καὶ σιωπῶσαι δὲ, ὅτι ἐστὶν ὑπὸ δέους; τοὺς οὐκ ἀπείρους ἔχοντας τῆς σιωπῆς ὑπομιμνήσκουσιν αἱ αὐταί. ἐὰν δὲ καταπέτωνται καὶ βοῶσι, καὶ ταράττωσί τε καὶ ταράττωνται, ἀπειλοῦσι καὶ αὗται χειμῶνα ἰσχυρόν. Ἐρωδιὸς δὲ κνεφαῖος βοῶν, τὰ αὐτὰ ἔοικεν ὑποδηλοῦν, ὡς αὐτὸς Ἀριστοτέλης φυλάξας λέγει. πετόμενος δὲ ἐρωδιὸς τῆς θαλάττης εὐθὺ, ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ ῥαγήσεσθαι αἰνίττεται. Εἰ δὲ ἐν χειμερίᾳ ᾄσειε γλαὺξ,

Grues ex mari in mediterranea volantes, ſi Ariſtoteli credimus, tempeſtatis atroces minas intelligenti ſignificant: eædem ſilentio & quietè volantes ſerenitatem & tranquillitatem promittunt. Quòd ſi turbulentè clamant, & ordine turbato volant, acerbam tempeſtatem denunciant. Hoc idem ſonans in crepuſculo matutino Ardea præſignificare exiſtimatur, vt idem Ariſtoteles obſeruauit: eadémque ad mare rectà proficiſcens, pluuiam portendit. Si noctua pluuio tempore ſit garrula, ſerenum & tran-

quillum cælum prænunciat. Contrà ſereno canens, tempeſtatem oſtendit. Coruus excitato & volubili ſono crocitans, & alarum plauſu ſe concutiens, tempeſtates præmõſtrat. Rurſus ſi Coruus, Cornix, Graculus, crepuſculo veſpertino vocales ſint, tempeſtatis aduentum prædicunt. Monedulæ volantes modò in ſublime, modò deorſum verſùs, & voce referentes accipitrem, eodem Ariſtotele teſte, frigus & pluuiam monſtrãt. Cornix, ſi ab altiore voce ter emiſſa leniùs deinceps ſonet, bonam cæli temperiem poſtridie futuram promittit. Quum autem aues albæ frequentes conueniũt, multam tempeſtatem demonſtrant. Anates & Mergi alarũm geſtu exultantes vehemẽtem ventum prædicunt. Aues ex mari in mediter

ἐὰν τεῖς κράξῃ, Theophraſt.

εὐδίαν μαντεύεται, καὶ ἡμέραν φαιδράν. ἐὰν δὲ εὐδία μὲν ᾖ, ὁ δὲ ὑποφθέγγεται, χειμῶνα δεῖ προσδέχεσθαι. Κόραξ δὲ ταχέως καὶ ἐπιτρόχως φθεγγόμενος, καὶ κρούων τὰς πτέρυγας καὶ κροτῶν αὐτὰς, ὅτι χειμὼν ἔσται κατείδω πρῶτος. Κόραξ δὲ αὖ, καὶ κορώνη, καὶ κολοιὸς δείλης ὀψίας εἰ φθέγξοιτο, χειμῶνα ἔσεσθαί τινα ἐπιδημίαν διδάσκουσι. Κολοιοὶ δὲ ἱερακίζοντες, ὡς ἐκεῖνος λέγει, καὶ πετόμενοι πῆ μὲν ἀνωτέρω, πῆ δὲ κατωτέρω, κρυμὸν καὶ ὑετὸν δηλοῦσι. Κορώνη δὲ * ἐπὶ δείπνῳ ὑποφθεγξαμένη ἡσυχῆ, εἰς τὴν ὑστεραίαν εὐδίαν παρακαλεῖ. Φανέντες δὲ ὄρνιθες πολλοὶ μὲν τὸν ἀριθμὸν, λευκοὶ δὲ τὴν χρόαν, χειμῶν' ὅτι ἔσται πολὺς ἐκδιδάσκουσι. Νῆτται δὲ καὶ αἴθυιαι πτερυγίζουσαι, πνεῦμα δηλοῦσιν ἰσχυρόν. Ὄρνιθες δὲ ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν

σιὼ

σιωῇ ἐρημῇ πετόμενοι, μαρτύρονται χειμῶνα. Ἐρίθακος δὲ ἐς τὰ αὔλια καὶ τὰ οἰκήματα παριὼν, δῆλός ἐστι χειμῶνος ἐπιδημίας ἀποδιδράσκων. Ἀλεκτρυόνες γε μὴν καὶ ὄρνιθες οἱ ἠθάδες πτερυσσόμενοι, καὶ φρυαττόμενοι καὶ ὑποτρίζοντες, χειμῶνα δηλοῦσιν. Ἀπολοῦσι δὲ τὸ πνεῦμα, λουόμεναί τε ὄρνιθες, καὶ ἀνέμων τινὰς ἐμβολὰς ὑποφαίνουσι. Χειμῶνος δὲ ὄντος εἰς ἀλλήλους ὄρνιθες πετόμενοι, καὶ δι' ἀλλήλων θέοντες, σημαίνουσιν εὐδίαν. Ὄρνιθες δὲ ἀθροιζόμενοι περί τε λίμνας καὶ ποταμῶν ὄχθας, χειμῶνα ἐσόμενον οὐκ ἀγνοοῦσιν. Πάλιν τε ὄρνιθες, οἵ τε θαλάττιοι καὶ οἱ λιμναῖοι ἐς τὴν γῆν πεσόντες, ὡς ἔσοιτο χειμὼν πολὺς οὐκ ἀγνοοῦσιν. Οἱ δὲ χερσαῖοι σπεύδοντες ἐς τὰ ὑγρὰ, εὐδίας ἄγγελοι εἶεν, ἐὰν μέντοι σιω-

ranea cum impetu volantes, tempeſtatem teſtantur. Rubecula auis ſtabula circumiens, & habitata loca luſtrans, ex aduentu tempeſtatis ſe fugere declarat. Gallinacei, cæteræq; domeſticæ aues, alarum percuſſione concrepantes, & cucurrientes, & ſuâ quâdam voce obſtrepẽtes, tempeſtatem nunciant. Aues lauatione vtentes, venti procellas & turbines ſignificant. Quòd ſi quum eſt tempeſtas aliæ in alias volent, & vltrò citroq; inter ſe commeent, meliùs temperatum tempus pollicentur. Circa ſtagna & fluuiorum ripas congregantes ſe aues, tempeſtatem impẽdere non ignorãt. Contrà marinæ & palaſtres in terram proficiſcentes, plurimam tempeſtatem prænunciant. Terreſtres verò, ſi modò ſilentes ſint, ad humidiora loca contendentes, ſerenitatem de-

nunciant.

Orygis & Caprarum Libyæ natura. & rurſus prognoſtica tempeſtatis ex quadrupedibus, & muſcis. item de Hipparcho & Anaxagora.

CAP. VIII.

Ægyptij dicunt Orygem caniculæ exortum cognoſcere, & ſternutamento teſtari. Libyci confidenter & fortiter aſſerunt, ſuum caprinũ pecus ſimiliter ejuſdẽ ſtellæ exortum præſcire: itemq; pluuias præſentire. Nam vt extra caprile proceſſerit, concitato curſu ad paſtionem accedit: deinde pabulo expletũ ſe in ſtabula domeſtica conuertit, eoq; intuens paſcitur, paſtorem, vt ſe feſtinet cogere expectans. Hipparchus tempore Neronis in theatro ſedens, ex caprina pelle quam ferebat, quòd futurã tempeſtatem prænunciaſſet, tantam Neroni admirationem

αὖθις, vel αὐτὰς

πῶσι.

Περὶ ζώου τοῦ ὄρυγος, καὶ ὅπως ἔχει αἴσθησιν τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς, καὶ περὶ αἰγῶν Λιβυκῶν· καὶ αὖθις εὐδίας τε καὶ χειμῶνος σημεῖα ἐκ τετραπόδων διαφόρων. περὶ Ἱππάρχου καὶ Ἀναξαγόρου.

Κεφ. η.

Αἰγυπτίων ἀκούω λεγόντων τὸν Ὄρυγα συνιέναι τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν πρότερον, καὶ τὴν ἐπιτολὴν μαρτυρεῖσθαι τῷ πταρμῷ αὐτόν. Νεανιεύονται δὲ καὶ οἱ Λίβυες ἀνὰ κράτος φάσκοντες, καὶ τὰς αἶγας παρ' αὐτοῖς προειδέναι τὸ αὐτὸ δήπου τοῦτο. αὗται μὲν καὶ μέλλοντα ὑετὸν προδηλοῦσι. ἐπειδὰν γὰρ προέλθωσι τῶν σηκῶν, δρόμῳ, καὶ μάλα γε ὤκιστα ὁρμῶσιν ἐπὶ τὸν χιλὸν, εἶτα ἐμπλησθεῖσαι † αὐτοῦ ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα καὶ ὁρῶσαι ἐκεῖσε οὕτω νέμονται τὸν ποιμένα ἀναμένουσαι, ἵνα τὴν ταχίστην συνελάσῃ αὐτάς. Καὶ Ἵππαρχος μὲν ...

ἐπὶ Νέρωνος τοῦ τυράννου
καθήμενος ἐν θεάτρῳ, καὶ
φορῶν διφθέραν, ὅτι τὸν
μέλλοντα χειμῶνα ἐκ τῆς
παρούσης αἰθρίας προηπί-
στατο, ἐξέπληξε, καὶ ἐθαύ-
μασε Νέρων αὐτόν· καὶ
Νικαεῦσι τοῖς Βιθυνοῖς
συνήδετο ὅτι Ἱππάρχου
πολῖται ἔτυχον. ἐν Ὀλυμ-
πίᾳ δὲ θεώμενον Ἀναξαγό-
ραν ἐν διφθέρᾳ καὶ αὐτὸν
τὰ Ὀλύμπια, ἐπιῤῥαγέν-
τος ὑετοῦ, τὸ Ἑλληνικὸν
πᾶν ᾖδε, καὶ θειότερα νο-
εῖν ἢ κατὰ τὴν θνητὴν φύ-
σιν ἐκόμπαζεν. Ὅτι δὲ βοῦς
ἐὰν μέλλῃ ὕσειν ὁ Ζεὺς ἐ-
πὶ τὸ ἰσχίον τὸ δεξιὸν κατα-
κλίνεται· ἐὰν δὲ εὐδία,
πάλιν ἐπὶ τὸ λαιὸν, θαυ-
μάζει τις ἢ οὐδείς. καὶ ἐ-
κεῖνα δὲ προσακήκοα ἐκ-
πλῆξαι ἱκανά. βοῦς ἐὰν
βοᾷ καὶ ὀσφραίνηται τῆς γῆς,
ὕσειν ἀνάγκη. ἄδδην δὲ
βόες καὶ πέρα τοῦ ἔθους ἐ-
σθίοντες, δηλοῦσι χειμῶνα.

mouit, vt ille Bithyniæ
Nicaenſibus gratulatus
fuerit, quòd Hipparchũ
ſuum ciuem haberent.
Sic & Anaxagoram in
diphthera Olympia
ſpectantem, ſubſecuto
imbre omnis Græcorũ
multitudo celebrabat,
& diuiniori quàm ple-
roſque mortales men-
te ipſum præditum ja-
ctabat. Iã ſi proximum
eſt vt pluat, ad dextram
Bos coxæ vertebram
inclinatur: ſin ſerenum
tempus propè futurum
eſt, ad ſiniſtram incur-
uatur: quæ quidem pau
ciſſimi ſunt qui admi-
rantur. & hæc inſuper
audiui, quæ admiratio-
nem pariunt. Bos ſi mu
git, & terram olfacit,
pluuia impendet. Idem
ſi ſuprà quàm conſue-
uit pabulo completur,
tempeſtatem futuram
oſtendit. Oues fodien-
tes terram pedibus, vi-
dentur tempeſtatem ſi-
gnificare. quæ etiam

Πρόβατα δὲ ὀρύττοντα ταῖς ὁπλαῖς τὴν γῆν, ἔοικε σημαίνειν χειμῶνα.

coitu earundem prænũciatur. Capræ dormientes frequentes, eadem monſtrant. Muſcæ in aromatis (*vel*, *Sues in arvis*) apparentes, pluuiam præſignificant. Agni & Hœdi laſciuientes, & inter ſe ſaltantes, ſerenos dies promittunt. Muſtelæ & Mures ſtridentes, vehementé præſagiunt tempeſtatem. A deſertis locis ad habitata refugiẽtes Lupi, hyemis acerbitatem ſe horrere oſtendunt. Leonis ad frugifera & fructuoſa loca profectio, ſiccitatem prænunciat. Iumenta ſupra conſuetudinem exultantia, humidiorẽ tempeſtatem præſciũt: hanc eandem ſi vngulis puluerem ſpargunt, denunciant. Lepores multi iiſdem in locis conſpecti, bonam aëris temperiem ſignificant. Homines verò per omnia inferiores ſunt,

μῦαι ἐν τοῖς ἀρώμασι, *Gillius.*

Ἀναβαινόμεναι δὲ τὰ αὐτὰ πρῶτα, χειμῶνα ὁμολογεῖ. Κοιμώμεναι δὲ ἀθρόαι αἱ αἶγες τὰ αὐτὰ ὁμολογοῦσιν. † Ὕες δὲ ἐν τοῖς ἀρώμασι φαινόμεναι, ὑετοῦ φυγὴν διδάσκουσιν. Ἄρνες δὲ ἄρα καὶ ἔριφοι ἀλλήλοις ἐμπηδῶντές τε καὶ ὑποσκιρτῶντες, φαιδρὰν ἡμέραν ὁμολογοῦσι. Γαλαῖ δὲ ὑποτρύζουσαι, καὶ μύες ἐκεῖναις δρῶντες τὰ αὐτὰ, χειμῶνα ἄγριον συμβάλλονται ἰσχυρόν. Λύκοι δὲ φεύγοντες ἐρημίαν, καὶ εὐθὺ τῶν οἰκουμένων ἰόντες, χειμῶνος ἐμβολὴν μέλλοντος ὅτι πεφρίκασι μαρτυροῦσι δι' ὧν δρῶσι. Λέοντος δὲ ἐν τοῖς καρπίμοις χωρίοις ἐπιδημία, αὐχμὸν δηλοῖ. Σκιρτῶντα μὴν τὰ ὑποζύγια, καὶ βοῶντα τοῦ ἔθους μᾶλλον, νοτερὸν χειμῶνα ἐσόμενον οἶδεν. εἰ δὲ καὶ ταῖς ὁπλαῖς κόνιν ἀνασκαλεύοι, τὰ αὐτὰ δηλοῖ που. Λαγωοὶ δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις ὁρώμενοι πολλοὶ, δηλοῦσιν

εὐδ

εὐδίαν. Πάντων δὲ τούτων ἀπολείπονται ἄνθρωποι, καὶ ἴσασιν αὐτὰ ὅτε γένωνται.

Περὶ ἱεράκων. Κ. Θ.

Ἱεράκων πέρι καὶ ταῦτα προσακήκοα. Οἱ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Αἰγύπτῳ θεραπευταὶ, λέγουσι καλεῖσθαί τινας οὕτως ἱερακοβοσκούς· οἱ περ οὖν εἰσι τῶν τοῦ θεοῦ ἱεράκων τροφεῖς τε, καὶ μελεδωνοὶ μόνοι οἱ αὐτοί. πᾶν μὲν οὖν τὸ τῶν ὀρνίθων φῦλον ἀνεῖται τῷ θεῷ τῷδε· ἤδη δέ τινες ἐκεῖθι καὶ ἱεροὶ τρέφονται τροφῇ πεφροντισμένῃ, καὶ δοκοῦσι τῶν ἀναθημάτων διαφέρειν οὐδέν· οἱ τοίνυν τὴν τούτων ἐγκεχειρισμένοι κομιδὴν πρὸς τοὺς ἀγνοοῦντας λέγουσιν, ἐν ταῖς νοττιαῖς ἑκάστους, ἐν ἄλσει γὰρ ἱερῷ † τρέφονται, τίκτειν. ὁμολογεῖσθαι δὲ * τὴν ἄλλων μὲν, ἐκ τούτων δὲ εἶναι καὶ

nec prius tempeſtatis mutationem, quàm vbi jam contigerit noſcunt.

De auibus Apollini in Aegypto ſacris, praeſertim Accipitribus, & earum nutritione.

CAP. IX.

De Accipitribus hæc quoque audiui. Apollinis in Ægypto ſacerdotes, hieracoboſcos quoſdam vocari aiunt: & hos Accipitrum dei nutricios & curatores eſſe. Porrò quum omne auiũ genus huic deo dicatum eſt: tum quædam etiam ſacræ illic, & in lucis ſacris, victu accurato aluntur, ita vt à conſecratis deo muneribus nihil differre videantur. Harum igitur auium nutricij, ſingularum nidos oſtẽdunt ignaris, in quibus eas parere aſſerunt. pręcæteris verò Accipitres ſibi curæ eſſe fatentur, quos hoc modo nutriunt. Nuper natis auium captarum cerebella obiiciunt, teneris

nem

τρέφονται, τὴν ἄλλων μὲν κομιδὴν, ἱεράκων δὲ ἐπι, &c.

nempe cibũ tenerum. jam adultis verò carnes, pulpas & fibras, quæ ſcilicet aues rapaces ſolido & firmo nutrimento roborare poſſunt. Mediis verò ætate inter vtroſque, corda obiiciuntur, quorum etiam reliquiæ videntur. Pulchrè autem norunt Accipitres, pro ſua quiſque ætate, conuenientem ſibi cibum: nec alium attigerint. Accedunt & Coturnicum & aliarum auium certo anni tempore greges, ex quarum itidem præda ſacri iſti Accipitres victitant.

Amor Canum erga alteres ſuos, demonſtratus hiſtoriis de duobus Canibus, vno Calui Romani ſocio eius in bello, & altero quodam domini defuncti corpus cuſtodiente.

CAP. X.

μᾶλλον. τοῖς δὲ ἀρτιφυέσι προσβάλλουσιν ὀρνίθων τεθηραμένων ἐξῃρημένους τοὺς ἐγκεφάλους, τροφὴν ἁπαλὴν νεοττοῖς ὑγροῖς· τοῖς γε μὴν τελείοις ὑπὸ παρατιθέασι σάρκας τε καὶ κρέα καὶ ἶνας, ὅσα ἰσχυρὰν τροφὴν ὄρνισιν ἁρπακτικοῖς ἐργάζεται. τῷ δὲ ἐν μεθορίῳ τῶν ἀρτιφυῶν τε καὶ τῶν ἤδη τελείων, καρδίαι κεῖνται. καὶ τούτων λείψανα ὁρᾶται. καὶ ἥγε διαφορότης ἡ προειρημένη τῆς τροφῆς, ὁμολογεῖ ὅτι τὸ ἁρμόττον ἡλικίᾳ ἑκάστῃ καὶ πρόσφορον ἴσασιν οἱ ἱέρακες, καὶ μάλα ἀκριβοῦσι τοῦτο, καὶ τῆς παρ' ἡλικίαν τροφῆς ἑκὼν ἂν ἅψαιντο. Καθ' ὥραν δὲ ἄρα καὶ ὀρτύγων αὐτοῖς ἐπιδημίαι γίνονται, καὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων ἐπιφοιτῶσιν ἀγέλαι· καὶ ἔχουσιν οἵγε ἱεροὶ κἀκεῖνοι καὶ ἐντεῦθεν θοίνην.

περὶ τῆς κυνῶν εὐνοίας τῆς εἰς τοὺς τρέφοντας αὐτούς.

Κεφ. ι.

Κυν

Κυνὸς ἐς τοὺς τρέφοντας αὐτὸν ἄμαχον εὔνοιαν ὁμολογεῖ καὶ ἐκεῖνο δήπου. ἔν τινι τῶν ἐμφυλίων πολέμων ἐν τῇ Ῥώμῃ Κάλβου τοῦ Ῥωμαίου σφαγέντος, οὐδεὶς μέντοι τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἀνδρὸς ἠδυνήθη τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν, καί τοι μυρίων ἀγώνισμα τιθεμένων σφίσι καὶ καλλώπισμα τοῦτο, πρὶν ἢ τὸν παρεστῶτά οἱ κύνα ἀποκτεῖναι, ὑπ᾽ αὐτοῦ τραφέντα, καὶ μέντοι καὶ τὴν εὔνοιαν οἱ πιστότατα ἀποσώζοντα, καὶ ὑπερμαχοῦντα τοῦ κειμένου ὥσπερ οὖν συστρατιώτην τε καὶ σύσκηνον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὰ ἔσχατα φίλον. Οἷον δ᾽ αὖ καὶ τόδε ἔρρεξε οὐκ ἀνὴρ μὰ Δία, ἀλλ᾽ ἀγαθὸς κύων, καὶ τὴν γνώμην καρτερὸς, μαθεῖν ἄξιον. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος ὁδοιπορῶν, εἶτα μέντοι περιτυγχάνει νεκρῷ

Firmiſſimæ beneuolentiæ quam canes erga altores ſuos habēt, illud certè magnam habet declarationem. Romæ bello quodam ciuili Caluus Romanus quum necatus eſſet, hujus viri caput ex hoſtibus nemo abſcindere poterat, quum tamen ſummâ contentione ſexcenti certarēt, & facinus iſtud conſciſcere pulchrum ducerent: priuſquã canem, quem is aluiſſet, interfeciſſent, ei aſſidentem, & beneuolētiam erga illum ipſum fidiſſimè amantiſſimeq; ſeruantē: & qui pro hero humi ſtrato jamq; extinctō ſic propugnabat, tanquã vir commilito & contubernalis bonus & ad extremum amicitiæ obſeruans. Iam fortiter & præclarè factum, quòd non vir, ſed profectò canis cùm bonitate eximia, tum robore animi ſeptus fecit, meritò narrandũ eſt. Pyrrhus Epirota, quum iter faceret, fortuitò

tuitò incidit in canem, cadaueri domini ſui aſtantem, & illud ipſum cum ſumma diligentia cuſtodientem, ne quis poſt mortem violaret, atque imminueret. Is autem jam triduum ferens inediam, diligenti cuſtodia aſſiduus illud ſeruabat. Hoc ſimulatque Pyrrhus intellexiſſet, hunc quidem miſeratus, ſepulturâ affici juſſit: cani verò plenũ cibum ad ſe amandum allicientem dedit, paulatimq; illum allectãs abduxit, atque adeò attraxit. Sed hæc quidem hactenus. Poſt paulum quum exercitus luſtraret Pyrrhus, militesq; recenſeret, & verò canis adeſſet: is non mãſuetus ſolùm, verùm cętera quàm tacitus erat. Vt verò in recenſione militum interfectores domini animaduertiſſet, tum non ſe continuit, quin vaſto latratu

πεφονευμένῳ, καὶ κυνὶ παρεστῶτι, καὶ φρουροῦντι τὸν δεσπότην, ἵνα μὴ πρὸς τῷ φόνῳ καὶ τὸν νεκρὸν λυμήνηταί τις. ἔτυχε δὲ ἄρα τρίτην ἔχων ὁ κύων ἄσιτος τὴν ἡμέραν ἐπὶ τῇ φιλοπονίᾳ καὶ καρτερικῶς τῇ φρουρᾷ. ὅπερ οὖν διδαχθεὶς ὁ Πύρρος, τὸν μὲν ᾤκτειρε, καὶ ταφῆς ἠξίωσε τὸν γε μὴν κύνα προσέταξε τυχεῖν κηδεμονίας, καὶ ἐδίδου ὅσα κυνὶ παρέσι ἐκ χειρὸς, καὶ μάλιστα ἱκανὰ καὶ ἐφολκὰ εἰς τὴν ἑαυτοῦ φιλίαν τε καὶ εὔνοιαν, κατὰ μικρὸν ὑπάγων τὸν κύνα ὁ Πύρρος. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον. Εἶτα μέντοι οὐ μετὰ μικρὸν ἐξέτασις ὁπλιτῶν ἦν· καὶ ὁ βασιλεὺς ὢν παρεῖπον, ἐθεᾶτο, καὶ οἱ παρῆν ἐκεῖνος ὁ κύων. καὶ τὰ μὲν ἄλλ' ἑαυτὸν σιγῇ εἶχε, καὶ πραότατος ἦν· ἐπεὶ δὲ ἄρα τοὺς τοῦ δεσπότου φονέας ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν εἶδεν ἐξετάσει, οὐδὲ οὐκ ἐκαρτέρησεν ἐνταῦθα ἀτρεμεῖν, ἀλλ'

εἰς

εἰς αὐτοὺς ἐπήδα καὶ ὑλάκτει, ἀμύσσων τοῖς ὄνυξι, καὶ ἐς τὸν Πύῤῥον ἀμφεπιστρεφόμενος, ὡς οἷόν τε ἦν ἐπήγετο μάρτυρα, ὅτι ἄρα τοὺς ἀνδροφόνους ἔχει. ἐκ τούτου ὑπόνοια εἰσέρχεται καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς περιεστῶτας αὐτὸν, καὶ ποιοῦνται ἐνθύμιον τὴν τοῦ κυνὸς ὑλακὴν τὴν εἰς τοὺς προειρημένους. καὶ συλληφθέντες στρεβλοῦνται, καὶ κατεῖπον ὅσα ἐτόλμησαν. Καὶ δοκεῖ μὲν μῦθος ταῦτα τοῖς ἄλλοις, ὅσοι Διὸς ἑταιρείου καὶ φιλίου τοῦ αὐτοῦ θεσμὸν πατήσαντες, εἶτα μέντοι ζῶντας προὔδοσαν τοὺς φίλους καὶ ἀποθανόντας. ἐγὼ δὲ οὐ πείθομαι τοῖς νοοῦσι κακῶς τὰ τῆς φύσεως καλά· ἥπερ οὖν εἰ τοῖς ἀλόγοις μετέδωκεν εὐνοίας τε καὶ στοργῆς, πάντως που καὶ τῷ δὲ τῷ ζώῳ τῷ λογικῷ μετέδωκε μᾶλλον· ἀλλ' οὐ χρῶνται τῷ δώρῳ. Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ ἐπιλέγειν ὅσα

in eos erumperet, atq; vnguibus laniaret, ſimul & ſe ad Pyrrhum conuertens quoad poterat, teſtem in hanc rem citabat, quòd homicidas teneret. Quod factum religioni habuit Pyrrhus, eiq; in ſuſpicionem & circũſtantibus hi venerunt de viri morte. Itaque quæſtione adhibita, ea quorum accuſarentur confeſſi ſunt. Non ita homines amicitiarum cultores, qui omni ſodalitatũ ſanctitate ſpretâ, amicos ſuos, cùm viuos, tum mortuos produnt. Ego verò probare illos non poſſum, qui naturam accuſant: quæ ſi animãlibus brutis beneuolentiæ & amoris vim inſeuit, multò magis eadem ornauit homines ratione præditos: illi verò naturæ munus negligunt, nec vtũtur. Quid nunc commemorem, qualiã facinora cõtra amicos

αὐτῷ

de retinendo lucro admittant, quot inſidias faciant, quas proditiones moliantur? vt profectò vehementer doleam, hominibus fideliorem & amantiorem canem inueniri.

De Polypo, qui Aquilã, à qua raptus erat, ſuis implicatam cirris in mare detraxit.

CAP. XI.

Quum in ſaxum nõ admodum è mari eminens Polypus aliquando correpens aſcendiſſet, ibiq; explicatis brachiis ſumma cum voluptate, quòd frigida tẽpeſtas eſſet, à tepore ſolis caleſceret: neque ſanè ſe in ſaxi colorem vertiſſet: quod quidem ipſum cùm ad declinãdas, tum magis ad moliendas piſcibus inſidias facere ſolet: Aquila acris & acuta in videndo prædam, non quidem ſibi futuram bonam, paratam & prõptam ſibi & ſuis pullis

ἄνθρωποι ὑπὲρ τοῦ πονηροῦ κέρδους κακὰ τοὺς ἑαυτῶν φίλους εἰργάσαντο, ἐπιβουλὰς ῥάπτοντες καὶ προδιδόντες; ὡς ἐμέ γε ἀλγεῖν εἴπερ ἀνθρώπων εὐνούστερος καὶ πιστότερος ἐλήλεγκται ὁ κύων ὤν.

Περὶ πολύποδος καὶ ἀετοῦ. Κεφ. ια.

Πολύποδος εἰς οὓς ἐμοὶ καὶ ἐκεῖνο ἧκεν. ἦν πέτρα προσήκουσα μὲν, οὐ μὴν ἄγαν ὑψηλή. ἐκεῖ πολύπους ποτὲ ἀνερπύσας, εἶτα ἥπλωσε τὰς πλεκτάνας, καὶ μάλα ἀσμένως ὑπεθάλπετο· ἦν γὰρ οὖν καὶ χειμερία ἐδόκει πως· οὐ μὴν ἑαυτὸν εἰς τὴν χρόαν τῆς πέτρας ἐκτρέψας ἤδη ἦν. πεφύκασι δὲ ἄρα δρᾶν τοῦτο οἱ πολύποδες, καὶ ταῖς εἰς ἑαυτοὺς ἐπιβουλὰς φυλαττόμενοι, καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοχῶντες. ἰδὼν οὖν ὀξὺ μὲν ἑαυτῷ δὲ οὐκ ἀγαθὸν τὸ θήραμα ἀετὸς, ὡς παρεῖχεν ὁρμῆς τε ἅμα ὁ

πτερ

πτερῶν εἶχεν, ἐμπηδᾷ τῷ πολύποδι, καὶ μέντοι καὶ δεῖπνον ἕξειν ἑτοιμον. ἑαυτῷ τε καὶ παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ κατέγραφε. πλοκάμοις δὲ ἄρα ἰχθὺς ἐκεῖνος περιβάλλουσι τῷ αἰετῷ σφᾶς ἑαυτοὺς καὶ ἀπρὶξ ἐχόμενοι, εἶτα ἕλκουσι κάτω τὸν ἔχθιστον· καὶ χανὼν λύκος, ὡς ἂν εἴποις, εἶτα μέντοι νεκρὸς ἐπενήχετο τῇ θαλάττῃ ὁ αἰετὸς ὑπὲρ τοῦ δείπνου. Μυρία μὲν δὴ τοιαῦτα πάσχουσιν ὄρνιθες. πλείω δὲ ἄνθρωποι· † ἐν δὲ τοῖς ᾀδομένοις ὑφ᾽ Ἡροδότου Μασσαγέταις, ὁ Καμβύσου Κῦρος ὁ ἕτερος, καὶ μέντοι καὶ Πολυκράτης εἰς Ὀροίτου ἀφί-σας, καὶ τὸν χρυσὸν ἁρπασόμενος, † καὶ ἄλλος τεύχων ὡς ἑτέρῳ τις ἑῷ κακὸν ἥπατι τεύχει. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδε τὰ ἄλογα, ἄνθρωποι δὲ οἱ εἰδότες, οὐ φυλάττονται. καὶ τί δεῖ γλώττης, καὶ λόγων,

perſpicuè cernẽs, quanto potuit maximo alarũ impetu in Polypum inſiluit: Sed & piſcis hic, circumplicantibus Aquilam & pertinaciter adhæreſcentibus cirris, in profundum detraxit hoſtem capitaliſſimam, ſimul & interfecit: quæ quidem Lupus hiãs (vt eſt in prouerbio) inani ſpe illuſâ, deinde in mari mortua fluitabat. Sed homines plura ejuſcemodi perpetiuntur, vt Cambyſis filius Cyrus alter apud Maſſagetas, ab Herodoto decantatos: & Polycrates * ad diripiendum aurum magno ſtudio & diligentiâ ad Orœten (*promiſſum ab eo theſaurum ſperans*) profectus, decepti fuerunt: & aliorum quę machinabantur aliis mala, in ipſos reciderunt. At beſtiæ ea pericula ignorant. homines verò non cauent, quin etiam ſcientes & prudentes in hæc ipſa incurrunt. Ad quid vo-

ὡς ἐν τοῖς.

* *vide Herodotum l.3.*

Ος δ᾽ ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑῷ κακὸν ἥπατι τεύχει. *vide Eraſm. in prouer. Malũ conſilium conſultori peſſimum.*

bis profuêre lingua, oratio, præceptores & caſtigatio, ô Cyre & Polycrates? alios omitto. quid enim ſurdos & ſtolidos vel vtiliſſimis conſiliis juuarem?

De laboris patientia Canum, quà vel operoſiſſimis Pæoniæ mulieribus & Ægyptijs puerperis præſtant.

CAP. XII.

Elatè ampleq; nunc ſentiant Pæoniæ mulieres, illaq; præclara facinora facientes magnos ſibi ſpiritus ſumant: quòd vno tempore, partim capite vrnam aquæ plenam ferant, ita ceruicem erigẽtes, vt ipſis ingredientibus immota vrna permanens, nulla inclinatione propendeat: partim infantem puerum è ſinu ſuo appenſum lactent, ſimul & brachio in habenam inſerto mariti equum ad aquã ducant, ſimul & manibus linum neant. Darius quidẽ magnâ admiratione affectus eſt, quum ei jus dicenti Pæones

καὶ διδασκάλων, καὶ πληγῶν, ὦ Κῦρε καὶ Πολύκρατες; Τοὺς δὲ ἄλλους ἐῶ. Τί γάρ μοι κωφοῖς καὶ ἀνοήτοις συμβουλεύειν τὰ λυσιτελέστατα;

Ὅτι καὶ κύνεσαι κύνες θήλειαι.

Κεφ. ιβ.

Μέγα νῦν φρονείτωσαν αἱ Παιονίδες γυναῖκες, καὶ τὸ φρύαγμα αἰρέτωσαν, δρῶσαι τὰ ὑμνούμενα, ἔστι δὲ ταῦτα. Τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν μεστὴν ὕδατος, καὶ τὸν αὐχένα ἀνέστησαν, ὥστε ταῖς βαδιζούσαις, ἄτρεπτόν τε καὶ ἀκλινῆ διαμένειν τὴν ὑδρίαν. ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη· καὶ εἰς τὸν βραχίονα τὸν ῥυτῆρα ἐνάψασαι, τὸν τοῦ γήμαντος ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. ταῦτά τοι καὶ Δαρεῖος ἐθαύμασεν, ὅτε Παίονες κανίαι τὴν ἑαυ-

τῶν ἀδελφὴν οὕτως σκευάσαντες, δικάζοντος αὐτοῦ, παρήγαγον αὐτὴν, ἵνα εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν τοῦ οὕτως ἀθρόας αὐτουργίας ἴδῃ Παίονας. Ἀλλὰ ἡ φύσις πάντων Παιόνων σοβαρωτέρα; κύων θηράσασα, λαγὼς δὲ ἦν τὸ ἄγρευμα αὐτῇ, καὶ ἐκύει ἡ κύων· ἐπεὶ δὲ τῆς σπουδῆς τῆς προκειμένης τετύχηκε, τῷ μὲν δεσπότῃ τοῦ θηράματος ἀπέστη· ἀναχωρήσασα δὲ, ἐννέα φασὶ σκύλακας ἀποκυήσασα, εἶτα ἐξέθρεψεν αὐτούς. Εἰ δὲ Αἰγυπτίων αἱ γυναῖκες μέγα φρονοῦσιν ὅτι κἀκεῖναι τὴν ὠδῖνα ἀπολύσασαι, καὶ ἐξαναστᾶσαι τῶν ἔργων ἔχονται τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν· ἀκούσασαι τὸ τῆς κυνὸς ἔργον τῆς προειρημένης τοῦ φρονήματος ἀποστᾶσαι, πάντως ἐγκαλύψονται.

Περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ δημοσίᾳ τρεφομένου ἐν ταῖς Ἀθήναις, διὰ τὸ καταφωρᾶσαι τοὺς θεοσύλας ἐν Ἀσκληπιοῦ. Κ. ιγ.

ones quidam juuenes ſororem ipſorum, eo quo dixi modo exornatam, adduxiſſent, vt ex ejus conſpectu Darius ſub jugum ſuum mittere Pæoniam aggrederetur, ſtudio adductus tam operoſæ nationis. Sed multis Pæonibus longè præſtiterit natura vnius Caniculæ: quæ quum venaretur, quamuis ventrem ferret, leporem cepit, eaque jam captâ prædâ ſtatim domino cedens ſeceſſit: atque quàm mox nouẽ catulos peperit, quos aluit poſtea. Quòd ſi Ægyptij eò magnificẽtiùs ſentiant, quòd eorum vxores à partu ſtatim è lecto ſurgunt ad obeunda domeſtica munia, antè dictæ Canis factum audientes, remittant ſpiritus inflatos, animique tumorem comprimant.

De Canis vigilantia, qui ſacrilegum prodidit.

CAP. XIII.

De Mulo ſupra ætatem ſuam laborioſo, ſimul & de cibo publicè ei ab Athenienſibus decreto, cùm Ariſtoteles meminit, tum verò nos quodam loco commeminimus. Quod verò Canis ſimiliter Athenis fecit, id quoque nõ alienum inſtituto opere declarare. Sacrilegus primùm obſeruato tẽpore intempeſto, quo dormientes arctiſſimus ſomnus complecteretur, de multa nocte intra Æſculapij tẽplum ingreſſus eſt: deinde vt permulta donaria ex æde ſurripuiſſet, quum rem jam putaret confectam, ſeq; latere, diſceſſum parabat: At excubitor Canis ad templi cuſtodiam intus aduigilans, æditimis qui noctu ad ſacras ædes vigilias agebant, multò vigilantior, expilatorẽ direptoremq; inſequebatur, quàm maximè poterat commiſſum ſacrilegium horribili fremitu ſuo prædicans. Fur primùm & ſocij hujus ſceleris ſaxis lapidat

Τὸ μὲν τοῦ ἡμιόνου τοῦ φιλοπόνου, καὶ τῆς δημοσίας αὐτῷ δοθείσης τροφῆς ἐξ Ἀθηναίων, ὑπὲρ τοῦ ἐθελεργεῖν καθ' ἡλικίαν, Ἀριστοτέλης εἶπε, καὶ ἡμεῖς ἄνω που καλῶς δρῶντες. τὸ δὲ τοῦ κυνὸς καὶ τοῦτο ἐν ταῖς Ἀθήναις γινόμενον, εἰπεῖν οὐδὲν ἄτοπον. Εἰς Ἀσκληπιοῦ παρῆλθε θεοσύλης, τό, τε μεσαίτατον τῆς νυκτὸς παραφυλάξας, καὶ τῶν καθευδόντων τὸν βαρύτατον ὕπνον ἐπιτηρήσας· εἶτα ὑφείλετο τῶν ἀναθημάτων πολλά· καὶ ὥς γε ᾤετο ἐλελήθει. ἦν δὲ ἄρα σκοπὸς ἀγαθὸς ἔνδον κύων, καὶ τῶν ζακόρων ἀμείνων εἰς ἀγρυπνίαν. ὁ ἐπεξιὼν εἵπετό οἱ διώκων καὶ ὑλακτῶν, καὶ οὐκ ἀνίει, ἀλλ' ἠπεξῄει σθένει δυνάμει τὸ πραχθὲν μαρτυρόμενος. τὰ μὲν οὖν πρῶτα, ἔβαλλεν αὐτὸν λίθοις, αὐτός τε

καὶ οἱ τῆς κακῆς ἐκείνου πράξεως κοινωνοί· τὰ δὲ πλουτοῦντα ὑποσείων ἄρτους τε καὶ μάζας· ἐπήγετο δ᾽ ἄρα καὶ ταῦτα δέλεαρ κυνῶν προμηθῶς ὥσπερ ὑπελάμβανεν. ἐπεὶ δὲ καὶ παρελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν οὐ κατήγετο ὑλακτῶν, καὶ πάλιν προϊόντος, ἐγνώσθη μὲν ὁ κύων ἔνθεν ἦν· τὰ λείποντα δὲ τῶν ἀναθημάτων ἐπόθουν αἱ γραφαί τε καὶ αἱ χῶραι ἔνθα ἀνέκειντο. συνέβαλον οὖν τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ στρεβλώσαντες τὸ πᾶν κατέγνωσαν. καὶ ὁ μὲν ἐδικαιώθη τὰ ἐκ τοῦ νόμου· ὁ δὲ κύων ἐτιμᾶτο δημοσίᾳ τροφῇ καὶ κηδεμονίᾳ, οἷα δήπου φύλαξ πιστός. καὶ τῶν νεωκόρων οὐδενὸς μείων κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

pidatione factâ, canem appetebant: deinde vbi is latrare non deſiſteret, illum demulcere conabatur, panes & offas canum illecebras obiiciens: nam hæc quoq; prouidè, vt ipſe putabat, ſecum attulerat. verùm cuſtos incorruptus canis, vel fur quũ euaſiſſet in domum vbi habitabat, vel quum indè exiret, ſe illi implacabilem, inexpiabilemq; præbens, furem latrare non deſinebat. Tandem intellectum eſt vnde Canis eſſet, ac ſimul animaduerſum quæ ornamenta deeſſent. Itaque ex hac Canis vociferatione is eſſe, qui tale furtum fecisſet, in Athenienſium ſuſpicionẽ adductus eſt: atque vt tormentis in eum quæſiuiſſent, totam rem cognouerunt. Denique ex lege hic capite damnatus, extremũ dedit ſupplicium. Cani verò cibus publiçè præbitus, & publicæ curæ, vt fidus cuſtos habitus eſt: nempe qui æditimorum nulli inferior vigilantia fuiſſet.

Quomodo Capra ſuffuſionem oculorum ipſa in ſe curet.

CAP. XIIII.

Caliginem oculorum, quam ſuffuſioné medici vocant, Caprinum pecus probè curare ſcit: & ab ipſa remedium eiuſdem homines quoque mutuati dicuntur. Quum enim conturbatum oculum, & non probè affectum ad videndum ſentit, eũ ad rubi ſpinam & admouet, & reſerandum permittit: hæc vt pupugit, pituita ſtatimq; euocatur, nullâq; pupillæ læſione factâ, videndi vſum recuperat. Neque ſanè hominum ſapientiâ ad faciendam ſibi medicinam eget.

Ὅπως ἰᾶται τὴν ἑαυτῆς ἡ αἲξ ὑπόχυσιν. Κεφ. ιδ.

Ἀγαθὴ δὲ ἄρα ἦν ἡ αἲξ καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀχλὺν, ἣν περ οἱ παῖδες Ἀσκληπιοῦ ὑπόχυσιν καλοῦσιν, ἀκέσασθαι. καὶ λέγονταί γε οἱ ἄνθρωποι παρ' ἐκείνης μαθεῖν τόδε τὸ ἴαμα. τὸ δὲ ἄρα τοιοῦτόν ἐστιν. ὅταν αἲξ νοήσῃ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπιθολωθέντα αὐτῇ, πρόσεισι βάτῳ, καὶ παραβάλλει τῇ ἀκάνθῃ τὸ ὄμμα, νύξαι αὐτό· καὶ ἡ μὲν ἐκέντησε, τὸ δὲ ὑγρὸν ἐξεχώρησε. μένει δὲ ἀπαθὴς ἡ κόρη, καὶ ὁρᾷ αὖθις. καὶ δεῖται σοφίας καὶ χειρουργίας ἀνθρωπικῆς οὐδὲ ἕν.

Elephanti quomodo fluuios tranſeant: de reuerentia natu minorum in maiores. quâ curâ iuniores, vel integri, alios ſenectute vel morbo affectos, vel ſaucios proſequantur: quâ pietate ſuos catulos matres. Item de Lanilla anu libidinoſa, & filiorum necis cauſa.

Ὅπως διέρχονται τοὺς ποταμοὺς οἱ ἐλέφαντες. καὶ περὶ τῆς φιλοτεκνίας τῶν ἐλεφάντων, καὶ περὶ Λανίλλης γυναικὸς παιδοφόνου. Κεφ. ιε.

CAP. XV.

Quum

Ποταμὸν ἐλέφαντες
διέρχονται, οἱ μὲν ἔτι νέοι
διανηχόμενοι· οἱ δὲ ἤδη
τέλειοι. καὶ εἰ καλύπτοιν-
το ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, ἀ-
νέχουσι μέντοι τὰς προβο-
σκίδας ὑπὲρ τὸ ὕδωρ. τὰ
δὲ ἀρτιγενῆ πωλία ἐπὶ τῶν
ὀδόντων ἢ κεράτων φέρου-
σι αἱ μητέρες. τῶν μὲν οὖν κιν-
δύνων καὶ πόνων οἱ νέοι
κατάρχονται. ποτοῦ δὲ ἄ-
ρα καὶ τροφῆς ἀφίστανται.
τοῖς πρεσβυτέροις αἰδῶ
νέμοντες, καὶ τὸν Λυ-
κούργου τιμῶντες τὸ γῆ-
ρας νόμον δέονται οὐδὲ
οὐδεί. γήρᾳ δὲ παρειμένον
ἐλέφαντα ἢ νόσῳ κατειλημ-
μένοι, οὐκ ἄν ποτε οἱ συ-
ναγελαζόμενοι καταλεί-
ποιεν· ἀλλὰ πιστῶς παρα-
μένουσι, καὶ ἀναῤῥῶσαι
προσεδρεύουσι τῇ τε ἄλλῃ, καὶ
ἂν διώκωνται, καὶ ὑπὲρ
αὐτοῦ μάχονται καὶ τιτρώ-

Quum flumen traii-
ciendum eſt, Elephan-
ti natu minores primi
aquam ingreſſi natan-
do traiiciunt, qui verò
confirmatâ ætate jam
grandes ſunt, pedibus
innixi tranſeunt & flu-
ctibus obruuntur, dun-
taxat promuſcidibus
extra aquam eminen-
tes. teneros verò pullos
dentium ſiue cornuum
projectorum eminen-
tiâ matres ferunt. Iu-
niores ſanè labores &
pericula primi ſuſci-
piunt: & antecedenti-
bus ætate, de cibo ac
potione concedunt,
propter obſeruantiam
per quam cultu quo-
dam, & honore natu
majores dignâdos exi-
ſtimant, idq; naturâ,
nullis ad hoc Lycurgi
legibus obſtricti. Nun-
quam enim neque ex
ſenectute infirmum, ne-
que eum qui morbo te-
neatur, ſui gregales de-
ferunt: ſed & fidiſſimi
ei permanent: ejusq; cùm cæteris in rebus ſtudent
incolumitati, tum verò quum inſectatione vrgen-
tur, pro eo propugnant: & vulnerati potiùs de-
D 4 fend

Videtur aliquid deſiderari, fortè διαβαίνουσι.

τὸν τοῦ Λυκούργου.

fendendo, quàm deſerere volunt, licèt fugere eis integrum ſit. Pullos ſuos, adhuc à partu recentes, nunquam deſerunt matres: at ſanè in illis à periculo tuendis conſtantiſſimè permanent, priusq; animã amittunt, ſi vrgeant venatores, quàm ſuos catulos deſerant. At nobis pueris vetula, cui Lænilla nomen erat, non ſolùm nobilis mulier, ſed etiam nota apud omnes erat, deq; ea fabulam ex ſenibus audiui tum peruagari, illã cum ſeruo, quem ardentiſſimè adamaret, ſtupri conſuetudinem habuiſſe, & ſuorum flagitiorum maculis liberos ſuos affeciſſe: hi enim ex ordine ſenatorio erant, & jam inde à patre, atque majoribus ſtirpem generis patritij trahebant. Itaque pudore & dolore impulſi, matrem, quum leniter ſubmonuiſſent, & clàm facinoris tur-

σκηνῶσι παρόντες, φυγεῖν δυνάμενοι. καὶ τὰ βρέφη δὲ τὰ νεαρὰ τὸν αὐτῶν οὐ τίκτουσαι προδιδόασιν. ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἐκεῖναι πιστῶς παραμένουσι, καὶ ὑπὸ τῶν θηρατῶν ἐγκειμένων, καὶ πρότερόν γε τὴν ψυχὴν ἀπολείπουσιν ἢ τὰ τέκνα. Ἐγὼ δὲ ᾔδειν μειράκιον ὢν ἄνθρωπον πρεσβῦτιν Λαινίλλαν ὄνομα, καὶ ἐδείκνυτο ὑπὸ πάντων, καὶ ἐπ' αὐτῇ μῦθος ἐλέγετο, καὶ ὅγε μῦθος τοιόσδε ἦν. Οἱ πρεσβύτεροι πρός με ἔφασκον ἐκείνην τὴν ἄνθρωπον ἐρασθεῖσαν οἰκέτου δριμέως, αὐτῷ μὲν συγκαθεύδειν, κηλῖδα δὲ ἄρα πᾶσι τοῖς ἑαυτῆς προσάπτειν· οἱ δὲ υἱεῖς ἦσαν, καὶ εἰς τὴν βουλὴν τὴν Ῥωμαίων ἐτέλουν ἐκ πατέρων τε καὶ τῶν ἄνω τοῦ γένους ἀρξάμενοι· † οἱ τοίνυν αἰδούμενοι τῇ μητρὶ ἤχθοντο τοιαῦτα δρώσῃ, καὶ πρᾴως ἐνουθέτουν, καὶ

τοι

τοῦ προτεθειμένου τὴν αἰσχύνην ἐπίλεγον ἠτυχῆ. ἡ δὲ κυμαίνουσα ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, καὶ τῆς ἔρωτος ἐπιπροσθεῖν τῶν υἱέων πεποιημένη, καταγορεύει αὐτῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα ὃς ἦν τότε, καὶ λέγει ὡς ἐπιβουλεύοιεν αὐτῇ. ὁ δὲ ἔχων εἰς διαβολὰς τὸ οὖς ῥᾴδιον, καὶ ὑπόπτης ὢν, καὶ δειλὸς, πάθη δὲ ταῦτα ἀγεννοῦς διανοίας, ἐπίστευσε. καὶ οἱ μὲν οὐδὲν ἀδικοῦντες ἀπέθνησκον· ἡ δὲ ἆθλον τοῦ κατειπεῖν κατηνέγκατο τὸ δούλῳ συγκαθεύδειν ἀδεῶς. Ω πατρῷοι θεοὶ καὶ Ἄρτεμι λοχεία, Εἰλήθυιαί τε Ἥρας θυγατέρες, τί αὖ οὖν ἔτι Μήδειαν εἴποιμεν τὴν Κόλχιν, ἢ Πρόκνην τὴν Ἀτθίδα, τῶν ἐναγχός τι καὶ καθ' ἡμᾶς παθῶν μνημονεύσαντες;

pitudinem oſtēdiſſent: hæc libidine flagrans, ſimul & ex ea tantum eff͡ꝛrata, ut liberis propriis amorem ſuum an teferret, filiorum nomina apud principem detulit, ab eis inſidias ſibi factas dicens. Is autem ſuſpicioſus & timidus, & calumniis aures facilè patefacere ſolitus (cujuſmodi ſunt homines illiberales & animi minimè ingenui) ejuſmodi ſcelus facilè credidit. Ita factum eſt, vt filij, qui nefarium facinus nullum admiſiſſent, indigniſſimè necarentur: mater hanc ex delatione mercedem aſſequeretur, vt cum ſeruo licentiùs ſtuprum facere poſſet. Quid igitur, ô patrij & genethlij dei, ô Iuno Lucina aut Medeam Colchidē, aut Procnen Atthidem hîc commemorem neceſſe eſt, quum memoriæ noſtræ exempla immanitatis proferre queamus?

Περὶ χελώνης χερσαίας, καὶ αἰτ-

Quemadmodum ab Aquilis Teſtudines terreſtres ex alto ſaxis illiſæ exeduntur, & de Æſchylo ſic perēpto.

CAP. XVI.

Terrenas Teſtudines à ſe comprehenſas, ex alto deiicientes Aquilæ ad ſaxa allidunt, & ita ex contritis earum teſtis extractam carnem exedunt. Sic Eleuſinius Æſchylus tragicus poëta de vita migraſſe dicitur. Quum enim is in ſaxo ſedens, ex conſuetudine inſtitutoq; ſuo & philoſopharetur nimirum & ſcriberet, ejus caput à pilis nudũ Aquila ſaxum eſſe arbitrata, Teſtudinem, quam in ſublime extulerat, in id ipſum dejecit, & ſine aberratione ictum dirigens, virum interfecit.

De Alcedinum in Carulos maritos iam ſenes pietate. C. XVII.

Carulus & Alcedo aues ſimul viuere & compaſci ſolent. Porrò Carulos jam ſenectute affectos Alcedines eorum vxores medio dor

τῶν, καὶ τελευτῆς Αἰσχύλου τοῦ τραγῳδοῦ. Κ. ις.

Τὰς χερσαίας χελώνας οἱ ἀετοὶ συλλαβόντες, εἶτα ἄνωθεν προσήρραξαν τῇς πέτραις· καὶ τὸ χελώνιον συντρίψαντες, οὕτω ἐξαίρουσι τὴν σάρκα, καὶ ἐσθίουσι. ταύτῃ τοι καὶ Αἰσχύλον τὸν Ἐλευσίνιον, τὸν τῆς τραγῳδίας ποιητὴν, τὸν βίον ἀκούω καταστρέψαι. ὁ μὲν Αἰσχύλος ἐπί τινος πέτρας καθῆστο, καὶ εἰθισμένα δήπου φιλοσοφῶν καὶ γράφων· ἄθριξ δὲ ὢν τὴν κεφαλὴν καὶ ψιλός. οἰηθεὶς οὖν ὁ ἀετὸς πέτραν εἶναι τὴν κεφαλὴν, εἶτα μέντοι κατ' αὐτῆς ἀφῆκεν ἣν κατεῖχε χελώνην, καὶ ἔτυχε τοῦ προειρημένου τὸ βέλος, καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

περὶ κηρύλου καὶ ἀλκυόνος.
Κεφ. ιζ.

Κήρυλος δὲ καὶ ἀλκυὼν ὁμόνομα καὶ συμβιοῖ. καὶ γήρᾳ γε παρειμένους αὐτοὺς ἐπιθέμεναι αἱ ἀλκυόνες περιάγουσιν ἐπ' αὐτῶν

τῶν τῶν καλουμένων μεσοπυργίων. ἄνθρωποι δὲ καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπογηράντων καταφρονοῦσι, καὶ πρὸς τὰ μειράκια ἀφορῶσι. καὶ οἱ γήμαντες περὶ τὰς νέας μαίνονται, τῶν ἀφηλικεστέρων γαμετῶν, ὥραν μὴ τιθέμενοι. καὶ οὐκ αἰδοῦνται οἱ ἔμφρονοι τῶν ἀλόγων ζώων βιοῦντες ἀλογώτερον.

Περὶ τῶν ἐν Κοπτῷ κοράκων. Κεφ. ιη.

Λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν καλουμένην Κοπτὸν, δύο μόνους ὁρᾶσθαι κόρακας. ἀλλὰ καὶ τῶν Ῥωμαίων οἱ τὴν ὄρειον παραφυλάττοντες, διὰ τὸ τῆς σμαράγδου μέταλλον, διισχυρίζονται καὶ οἱ δὲ τοσούτους ὄρνιθας τοῦ γένους τοῦδε οἰκεῖν καὶ ἐκεῖθι. νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι τιμᾶται ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ, οὗπερ οὖν ἱερούς εἶναι φασιν αὐτούς.

Περὶ δειλίας ζώων, καὶ ἀκολασίας ἑτέρων. καὶ περὶ κυνῶν, ἰδίως δὲ τῶν μεμφιτικῶν καὶ συῶν, καὶ ποταμίων ἵππων, καὶ

ſu geſtantes circumferunt. Mulieres contrà maritos ætate prouectos & præclarè contemnunt, & adoleſcentibus adiiciunt oculos: tum etiā mariti in fœminas adoleſcentes Veneris inſaniâ feruntur, & vetulas aſpernantur, à ratione remotiùs beſtiis ipſis viuentes.

De Coruis qui circa CoptūThebaidis oppidum bini ſemper apparent. CAP. XVIII.

Qui circa Coptum habitāt, binos tantùm Coruos in eo tractu videri aiunt. Ex Romanis etiam qui loca ibidem montana cuſtodiunt, propter metalla ſmaragdi, totidem illic hujus generis alites degere aiunt. Eſt & Apollinis delubrum eo in loco, cui Coruos ſacros eſſe fertur.

De diuerſis animantium ingeniis ac moribus: quænam ſint ignaua, quæ timida, quæ libidinoſa. Canes, præter Mēphiticos, circa cibum min

minimè communicare. Suem & Piſces iniqua & iniuſta eſſe animalia: impijſſimum verò Hippopotamum: impudentes Muſcas & Canes. c. XIX.

Hanc etiam vim & naturam quorũdam animaliũ non alienum eſt explanare. Ouis & Aſinus ignauis ſunt moribus, & degeneribus animis. Timidi exiſtimantur Hinnuli, Capreæ, Damæ, & Pygargi: item Lepores, quos Græci poëtæ à pauendo ptôcas appellant. tum ex volucribus Paſſeres, ex aquatilibus Mugiles. Libidinoſi verò Cynocephali & Hirci, quos vel cũ mulieribus commiſceri nonnulli aiunt: & hoc admirari Pindarus videtur. Canes etiã cum mulieribus Veneris cõſuetudinem habere deprehenſi ſunt. Nam Romæ mulier adulterij accũſata à marito fuiſſe dicitur: Adulter in judicio Canis eſſe prædicabatur. Audiui equidem Cynocephalos aliquando virgines

κοινῶν. Κεφ. ιθ.

Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἴδια τῶν ζώων εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. ἀθλιώτερόν πως δοκεῖ, πρόβατον καὶ ὄνος. Ἄτολμα δὲ, νεβροὶ καὶ πρόκες, καὶ ζόρκες τε καὶ πύγαργοι, καὶ οἱ λαγῳ, οὓς δὴ καὶ πτῶκας οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν, ἐκ τοῦ πτώττειν δηλονότι. καὶ ἄλλα δὲ καὶ τῶν πτηνῶν ἐστιν ἄτολμα, ὥσπερ οὖν οἱ στρουθοί. καὶ τῶν ἐνύδρων οἱ κεστρεῖς. Ἀκόλαστοι δὲ, κυνοκέφαλοί τε καὶ τράγοι· οὗτοι μὲν καὶ ὁμιλεῖν γυναιξί φασιν αὐτούς. καὶ ἔοικεν αὐτὸ θαυμάζειν ὁ Πίνδαρος. καὶ κύνες δὲ γυναιξὶν ἐπιτολμᾶν † ἐλέχθησαν. ἀλίσχθησαν καὶ μέντοι καὶ καταθλῖψαι λέγεται γυνὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ μοιχείας ὑπὸ τοῦ γήμαντος· καὶ ὁ μὲν μοιχὸς ἐν τῇ δίκῃ κύων εἶναι ἐλέγετο. Ἤκουσα δὲ κυνοκεφάλους καὶ παρθένοις

ἐπιμανῆναι, καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὑπὲρ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου, τὰ ἐν ταῖς Παννυχίσιν ἀκόλαστα. Λαγνίστατον δὲ καὶ ὁ πέρδιξ, καὶ μοιχικόν. λάθρα γοῦν ἐπὶ τὰς θηλείας, καί πως ἀψοφητὶ λέγεται φοιτᾶν. Τροφῆς δὲ κοινωνίαν ἥκιστα ἐνδέχονται κύνες. πολλάκις οὖν καὶ ὑπὲρ ὀστέου ἀλλήλους σπαράττουσιν, ὥσπερ οὖν ὁ Μενέλεως, καὶ ὁ Πάρις ὑπὲρ τῆς Ἑλένης. μόνους δὲ ἀκούω τοὺς Μεμφίτας κύνας εἰς μέσον τὰς ἁρπαγὰς κατατίθεσθαι, καὶ ἐσθίειν κοινῇ. Ἄσπονδον δὲ καὶ ἔκδικον ὁ σῦς. ἀλλήλων γοῦν τοι νεκρῶν ἐσθίουσι, καὶ οἱ ἰχθῦς δὲ οἱ πλεῖστοι δρῶσιν αὐτό. Ἀσεβέστατον δὲ ὁ ποτάμιος ἵππος, γεύεται γὰρ καὶ τοῦ πατρός. Ἀναιδῆ δὲ καὶ μὴ ῥᾳδίως ὑποστελλόμενα, μυῖαι καὶ κύνες.

gines deperiiſſe, iisq; vim intuliſſe, majori quàm adoleſcentes illi in Menandri Pannychidum fabula libidine incitatos. Eſt & Perdix intemperans, & in adulteria pronus, itaq; clàm ad fœminas, & minimo cum ſtrepitu accedere fertur. Porrò inter canes cibi nulla eſt ſocietas, vt perſæpe de oſſe inter ſe ſic lacerent & diſtrahant, quēadmodum de Helena Paris & Menelaus. Solos verò Memphiticos canes in medium auditione accepi rapinas proponere, & communiter viuere. Porcus ſanè iniquum injuſtúmque eſt animal: & ne cadaueribus quidē ſui generis abſtinet: vt neque piſcium plerique. Impiiſſimum verò dixerim fluuiatilem Equum, qui patrem quoque ſuum exeſt & cōficit. Impudentia denique importunaq; ſunt, neq; cedere aut repelli volunt, Muſcæ & Canes.

Quomodo Lupi ſe inuicē deuorent, quum venationis facultas deficit.

CAP. XX.

Lupi naturâ immanes & crudeles ideò exiſtimandi ſunt, quòd inter ſe vorant, ad hūc modum mutuas ſibi moliētes inſidias. Eos enim * ferunt Ægyptij primò in orbem circūagi, deinde excurrere: & quum ex vertigine currēdi & caligine eorum aliquis lapſus fuerit, in eum humi ſtratum cæteri omnes facto impetu ipſum laniant. Hoc quidem facere ſolent, quum venationis facultate deficiuntur. Ita enim præ fame omnia nugas putant, quemadmodum ſcelerati homines nihil non præ pecunia præclarè contemnunt.

Περὶ λύκων. Κεφ. κ.

Ἀχρειώτατοι δὲ λύκοι· λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι ὅτι καὶ ἀλλήλους ἐσθίουσι. καὶ τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐκεῖνόν φασιν. εἰς κύκλον ἑαυτοὺς περιάγοντες εἶτα μέντοι θέουσιν· ὅταν δέ τις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν δρόμον ἰλίγγου σκοτοδινιάσῃ καὶ περιτραπῇ, οἱ λοιποὶ κειμένῳ προσπεσόντες ἀπαρθρίζουσιν αὐτὸν καὶ ἐσθίουσι. δρῶσι δὲ τοῦτο ἐπὰν ἀθηρίᾳ περιπέσωσι. πρὸς γὰρ τὸ μὴ πεινῆν, πάντα λῆρον ἡγοῦνται· ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων κακοὶ πρὸς τὸ ἀργύριον.

Hiſtoria Simiæ, quæ peruerſè imitando nutricem, feruidâ perfuſum infantem interfecit.

CAP. XXI.

Περὶ πιθήκων. Κεφ. κα.

Κακοηθέστατον δὲ ἄρα τῶν ζῴων ὁ πίθηκός ἐστι, καὶ ἔτι πλέον ἐν οἷς πειρᾶται μιμεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. Αὐτίκα οὖν ἰδὼν τροφὸν λού-

Quum * cæteris in rebus omnium beſtiarum Simia peruerſiſſima eſt, tum peruerſior in iis, in quibus hominem imitari conatur. Quum enim

οῦσαν παιδίον ἐν σκάφῃ, καὶ πρότερον μὲν ἀπολύουσαν τὰ σπάργανα, εἶτα δὲ ἐκ τοῦ λουτροῦ καταλύουσαν αὐτό· παραφυλάξας ἔνθα ἀπέλιπε τὸ βρέφος, ὡς εἶδεν ἐρημίαν, εἰσέθορε διά τινος ἀνεῳγμένης θυρίδος, ἐξ ἧς οἱ καὶ πάντα σύνοπτα ἦν· καὶ ἄρας ἐκ τῆς εὐνῆς τὸ παιδίον, καὶ γυμνώσας ὡς ἔτυχεν ἰδών, καὶ κομίσας εἰς μέσον τὴν σκάφην, ζέον ὕδωρ (καὶ γὰρ ἦν ἐπὶ λίκνων ἀνθράκων θερμαινόμενον) τοῦ ἀτυχοῦς παιδίου κατέχεε· καὶ μέντοι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸ οἴκτιστα.

Περὶ ὑαίνης, καὶ περὶ τοῦ καλουμένου κοροκόττα. κεφ. κβ.

Κακοήθεις δὲ ἄρα καὶ ὕαιναι ἦν, καὶ ὃν καλοῦσι † κοροκόττας. ἡ γοῦν ὕαινα πρὸς τὰ αὔλια νύκτωρ φοιτᾷ, καὶ μιμεῖται τοὺς

enim nutricem ex eminenti loco perſpexiſſet puerum infantem in pelui lauare, & faſcias primùm ſoluere, deinde à balneo iiſdem denuo inuoluere: atque quo reliquiſſet loco puerum obſeruaſſet, ſimul & circa cũ ipſum à cuſtodibus magnam introſpexiſſet ſolitudinem, feneſtellâ, quæ tũ pateret in domum, intrauit ad puerum: quẽ ſimiliter vt factitari à nutrice viderat, ex lecto ſublatum integumentis nudauit, & aquam, ſuccenſis carbonibus, caleſcentem, in miſerum infantem infudit, atque interfecit.

De malignitate Hyænæ & Crocutæ ferarum: quarum illa noctu vomitum hominis imitatur, & accedẽtes Canes deuorat: Hæc hominũ voces in ſyluis addiſcit, & nominatim appellans, pellectum vorat. CAP. XXII.

κροκόττας *tribus ſyllabis Heſychio & Arriano.*

Maligna ſanè animalia ſunt Hyæna & Crocuta. Hyæna noctu ad ſtabula adit, & vomentes imitatur. Canes, qui audierint, accedunt veluti

luti ad hominem: quos illa correptos vorat. Cæterùm Crocutæ malignitas quam audiui, hæc eſt. In ſyluis abſcondita ſecantium ligna & operariorũ ſermones audit, & nomina quibus ſe inuicem appellant, addiſcit. Tũ ea imitatur & eloquitur tanquam humanâ voce (niſi fabuloſũ ſit quod fertur) appellatq́; nominatim aliquem. accedit ille. Crocuta verò recedit, & denuò vocat. Sequitur ille vocẽ, & appropinquat. Abductum tandem à ſociis & ſolitarium rapit ac deuorat fera.

Leo iniurias ſibi illatas meminit donec vlciſcatur, hiſtoria.

CAP. XXIII.

Eum à quo injuriã acceperit Leo, probè nouit vlciſci: & quamuis ex eo ipſo non ſta-

ἐμοῦντος. ἀκούοντες δὲ οἱ κύνες προσίασιν ὡς ἐπ' ἄνθρωπον· ἡ δὲ αὐτοὺς συλλαμβάνει καὶ ἐσθίει. Πανουργίαν δὲ κροκόττα ἣν ἤκουσα, καὶ αὐτὸς ἔοικα λέξειν νῦν. εἰς τοὺς δρυμοὺς ἑαυτὸν ἐγκρύψας, εἶτα μέντοι τῶν ὑλουργούντων ἀκούει, καὶ καλούντων ἀλλήλους ἐξ ὀνόματος, καὶ μέντοι λαλούντων αὐτοῖς. εἶτα μέντοι μιμεῖται τὰς φωνάς, καὶ φθέγγεται (εἰ καὶ μυθῶδες τὸ εἰρημένον) ἀνθρωπίνην γοῦν φωνήν, καὶ καλεῖ τὸ ὄνομα, ὃ ἤκουσε. καὶ ὁ κληθεὶς, πρόσεισιν. ὁ δὲ ἀναχωρεῖ, καὶ πάλιν καλεῖ· ὁ δὲ καὶ μᾶλλον κατὰ τὴν φωνὴν ἔρχεται· ὅταν δὲ αὐτὸν τῶν συμπονούντων ἀπαγάγῃ, καὶ ἔρημον ἀποφήνῃ, συλλαβὼν ἀποκτείνει. καὶ ποιεῖται φορβὴν τὸ ἐντεῦθεν φωνῇ δελεάσας.

Πῶς οἶδεν ὁ λέων ἀμύνεσθαι τὸν προαδικήσαντα. Κ. κγ.

Ἀμύνασθαι δὲ τὸν προαδικήσαντα ὁ λέων οἶδε. καὶ εἰ μὴ παραχρῆμα αὐτῷ τιμωρήσηται, ἀλλά γε καὶ

μετ

μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ, ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. καὶ τούτου μαρτύριον Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος, ὁ τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις ὁμηρεύσαντος πατήρ. ἤλαυνέ ποτε διὰ τῆς ἐρήμου ἐπί τινα ἔθνη τῶν ἀποστάντων· καί τις αὐτῷ τῶν παραθεόντων μειρακίσκος εὐγενής τε καὶ ὡραῖος, ἤδη δὲ θηρατικὸς, λέοντά πως παρὰ τὴν ὁδὸν ἐκφανέντα ἀκοντίῳ βάλλει· καὶ σκοποῦ μὲν ἔτυχε, καὶ ἔτρωσεν, οὐ μὴν ἀπέκτεινε. κατὰ σπουδὴν δὲ τῆς ἐλάσεως οὔσης, τὸ μὲν θηρίον ἀνεχώρησε, παρέδραμε δὲ καὶ ὁ τρώσας, καὶ οἱ λοιποί. ἐνιαυτοῦ γε μὴν διελθόντος ὁλοκλήρου, ὁ μὲν Ἰόβας κατορθώσας ἐφ᾽ ἃ ἐστάλη, τὴν αὐτὴν ὑποστρέφων ἔρχεται κατὰ τὸν τόπον ἔνθα ἔτυχεν ὁ λέων τρωθείς· καὶ

tum vltionem ceperit, tanto tamen poſt iram retinet, quoad pœnas pro maleficio ſibi illato ſumpſerit, cui rei teſtimonio eſt Iuba Maurus, pater illius qui Romam miſſus eſt obſes. Is quum aliquãdo iter per deſertam regionem faceret, vt gentem quæ ab ſe defeciſſet ſub jugum rurſus mitteret, è ſuo comitatu quiſpiam, cùm præſtanti nobilitate, tum egregiâ pulchritudine adoleſcens, rei venatoriæ nõ imperitus, Leonem caſu ſecundùm viam animaduerſum ſagittâ appetens, non ab ictu directo aberrauit: quin ei vulnus, non tamẽ mortem, intulit. Et quum expeditio accelerаretur, tum Leo vulnere excepto, ſtatim ſe ſubduxit: tum ille qui vulnus ei inflixiſſet, vnà cum cæteris diſceſſit. Anno vertente interpoſito, Iubâ rebus, ad quas cum exercitu profectus fuiſſet, præclarè geſtis, eâdẽ viâ regreſſus eſt ad eum locũ vbi anno antè Leo vulnus excepiſſet.

Is ſanè etſi in magna hominum multitudine erat adoleſcens, ab inuadendis tamen cæteris ſuum impetum ſuſtentauit: illum duntaxat qui ſe anno antè læſiſſet corripuit, & furorem acerbiſſimum, quem tandiu, quàm dixi, ſeruaſſet, in illum ipſum hominē peradoleſcētem, quem ab aliis internoſſet, effudit, ac ſimul dilacerauit, nec illum quiſpiam ab hac calamitate vindicare eſt auſus. Sed grauiſſimâ Leonis irâ perterrefacti, vrgente etiam itineris ratione, omnes præterierūt.

ὄντος πλήθους παμπόλλου, περιέσεισε τὸ θηρίον, καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀπέχεται, συλλαμβάνει δὲ τὸν τρώσαντα πρὸ ἐνιαυτοῦ. καὶ τὸν θυμὸν ὃν περιξῦν παρὰ τὸν χρόνον τὸν προειρημένον ἐφύλαττεν, ἀθρόον ἐκχεῖ, καὶ διασπᾷ τὸ μειράκιον γνωρίσας. ἐπιμώρησε δὲ οὐδεὶς φοβηθέντες ὀργὴν λέοντος ἰσχυράν, καὶ δεινῶς ἐκπληκτικήν, ἄλλως τε καὶ ἡ πορεία ἤπειγε.

De Cancris cum aliis diuerſis, tum Curſoribus. item de Cancris in Boſphoro Thracio contra fluctus nitentibus, & circa promontoria per terram tranſeuntibus.

CAP. XXIIII.

Περὶ καρκίνων. κ. κδ.

Καρκίνων γένη διάφορα, καὶ φῦλα ποικίλα ἀκούω εἶναι. καὶ γὰρ οἱ μὲν πετραῖοί εἰσι· ἀλλὰ καὶ πηλοὶ τίκτουσι καρκίνους, καὶ φυκία, καὶ ψάμμος. Ἰδέαι τε αὐτῶν καὶ ἐπωνυμίαι πολλαί. Πλανῶνται δὲ δεῦρο κἀκεῖσε, καλούμενοι δρομίαι· ὧδε γὰρ ἐπαινεῖν

Cancrorum genera diuerſa eſſe audio. ſunt enim quidam ſaxatiles: alij in limo, algis aut arena gignuntur. quamobrem & formis & cognominibus differunt. Sunt qui Curſores, quòd longè lateq; vagentur, meritò appellantur, plerumque enim

circum

αι τοὺς περιπωθέσεται· ἀτρεμεῖν γὰρ καὶ ἡσυχάζειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας οὔτε ἐθέλουσιν οὔτε πεφύκασιν, ἀλλὰ περὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἀλῶνται· ὅθεν τοι καὶ ἐξέφυσαν· ἤδη δὲ καὶ στέλλονται πορρωτέρω, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἀνθρώπων φιλαπόδημοι. ἡ δὲ πρόφασις τῆς πλάνης ἐς τὰ πετρώδη χωρία ἐλθεῖν, καὶ ἐς τὰ πηλώδη πολλάκις. ὑπόθεσις δὲ αὐτοῖς τῆς τοσαύτης ἄλης, τὸ ἐθέλειν πλείονός τινος ἀπολαῦσαι. Ἐν δὲ τῷ Θρᾳκίῳ Βοσπόρῳ ἐπειδὰν τὸ πνεῦμα βίαιον ἐκφέρηται, βούλονται μὲν οἱ καρκίνοι πρὸς ἐναντίον ἀθύμμοι τὸ ῥεῦν βαδίζειν, ἐν δὲ ἄκραις (ὡς τὸ εἰκὸς) βιαιότερον τὸ ῥεῦμα† παραῤῥήγνυται· τοὺς οὖν καρκίνους ὠθήσει τε πάντως καὶ † ἀποτρέψει, εἰ μέλλουσιν ἰέναι τῷ ῥῷ ὁμόσε. οἱ δὲ τοῦτο προΐσασι, καὶ ἐπειδὰν ἀφίκωνται τῆς ἄκρας πλησίον, ἕκαστος ἔν τινι κολπώδει χωρίῳ εἶτα ἑαυτὸν ἐπέχει, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναμένει. εἶτα ἀθροισθέντες ἐν ταυτῷ, προσανέρ-

circum littora errant, vbi & nati ſunt: modò longiùs proficiſcūtur, non aliter quàm peregrinationum ſtudioſi homines. Cauſa eis erroris eſt, cupiditas in loca ſaxoſa, vel cœnoſa ſæpe, perueniendi, dum ampliùs aliquid cibi perquirunt. Cæterū in Boſphoro Thracio, quum ventus ingruit violentus, Cancri aduerſus fluctus nituntur: circa promontoria verò vēti vis major eſt, ita vt omnino repulſi auerſiq́; Cancri impetum ſequi vndarū cogerentur. Hoc præſcientes Cancri, vbi jam propè ad promontorium appulerint, ſinguli in ſinuoſo aliquo loco ſe tenent, ſimul & reliquos expectant. Demum in eundem locū

al. περιῤῥήγνυται.

al. ἀνατρέψει.

congregati, adrepentes per præcipites crepidines in ſiccũ aſcendunt, & fluctuum vim (quâ parte violentior erat) euadunt, iter pedibus conficientes. Quum autem hanc violentiam pedibus prætergreſſi ſunt, rurſus per crepidines in mare recurrunt. Parcunt autem eis piſcatores, quum declinãdi communis periculi gratiâ ſponte in terram exeunt: neque homines quum ſint, ipſo etiam maris impetu ſæuiores ipſis videri volunt.

De Canicula quæ in Sicilia adulterũ prodidit.
CAP. XXV.

Quemadmodum adulteris obtrectet & inuideat Porphyrio, animal etiam prudentiſſimum, non modò moderatiſſimum, alibi, ſi bonâ memoriâ ſum, me dicere memini. Iã verò Caniculam Siculam adulteris infeſtiſſimam fuiſſe auditione accepi. Quum enim a-

ἄγουσιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τοὺς κρημνούς, καὶ τὸ μάλιστα ῥοῶδες καὶ βίαιον τοῦ πελάγους, πεζοὶ διέρχονται· εἶτα ἔξω τῆς ἄκρας γενόμενοι καὶ παραμείψαντες αὐτήν, εἰς τὴν θάλατταν κατίασιν αὖθις. φείδονται δὲ αὐτῶν οἱ ἁλιεῖς, ὅτε ἑκόντες ἐπὶ τὴν γῆν προστρέπουσι, σωθῆναι δεόμενοι ὁμοῦ αὐτοῖς. οὔκουν αὐτοῖς ἀπομηνίουσι τοῦ κλύδωνος ἀγριώτεροι δοκεῖν οἱ ἄνθρωποι.

Περὶ κυνὸς ζηλοτύπου. Κ. κε.

Ζηλοτυπίαν ζώου φρονιμωτάτου, καὶ μέντοι καὶ σωφρονεστάτου ἄλλοθί που οἶδα εἰπών· πορφυρίωνα ἄρα τὸ ζῷον ἦν, εἴπερ μέντοι καὶ παρ' ἡμῖν μνήμης ὑγιοῦς ἀγαθόν ἐστι. ἤδη δὲ καὶ κυνίδιον, μοιχοῖς πολέμιον, καὶ ἔχθιστον τῷ δὲ τῷ φύλῳ πέπυσμαι Σικελικόν. ὁ μὲν μοιχὸς ἔνδον

ᾤκ

ὑπεκρύπτετο, τῆς γυναικὸς τῆς μοιχαλίδος πυθομένης ἥκειν τὸν ἄνδρα ὡς ἐξ ἀποδημίας· καὶ † ὥσγε ᾤετο σκέπης ἐν καλῷ εἶναι. οἱ γάρ τοι τῶν οἰκετῶν δεκασθέντες, ὅσοι γοῦν τῇ δεσποίνῃ τὸ κακὸν συνεπέκρυπτον· ἦσαν δὲ ἄρα ὅσοι καὶ † τῶν πατρῴων καὶ μύρων † ἐπιστάται φησὶν εἶναι Εὐελπίδης· καὶ οἱ θυρωροὶ δέ· εἶτα μέντοι θαρρεῖν ἐποίουν τὸν τῆς εὐνῆς κλέπτα. οὐ μὴν ἀπελώτησε ταύτῃ ζῷόν τι, ἐπεὶ καὶ πολλοῦ δεῖ. τὸ γάρ τοι κυνίδιον ἔνθα ὁ μοιχὸς ἦν, ὑλακτεῖ τε ἅμα, καὶ μέντοι καὶ ταῖς θύραις τοὺς πόδας προσαράττει, ὡς ἐκπλῆξαι τὸν δεσπότην, καὶ συλλαβεῖν ἐκ τοῦ δρωμένου κακὸν εἶναί τι ὑπολανθάνον· καὶ οἷα εἰκὸς δείσας, τὰς θύρας ἐκβαλὼν τὸν μοιχὸν καταλαμβάνει. καὶ εἶχε ξίφος ἐκεῖνος, καὶ νύκτα ἀνέμενεν

dultera mulier conjugem ſuum peregre redire audiſſet, illum qui cum ea ſtupri conſuetudinem haberet in latebras benè penitus (vt ipſa putabat) occultauit. Verùm etſi ex ſeruis non lautiſſimi modò, ſed & janitores pecuniâ corrupti, quum dominam ad occultationem adulterij juuabant, tum adultero cõfidentiam ad inferendum ſtuprum afferebant. Tantùm tamen huic mulieri hæc aſtutia abfuit ad præcauẽdum, vt certè perparuus canis partim locũ illum, quo adulter abdebatur allatraret, partim pedibus fores conſtupratoris receptatrices eouſque conuellere adoriretur, domino vt non mediocris terror iniiceretur, ex eoq; ſuſpicaretur ibi malum aliquod latere. Quare fores effregit, adulterũ comprehendit: qui eo animo cinctus gladio noctem expectabat, vt

ὥσγε

al. τὸ πατρῷον

al. ἐπιστάται

 primò

primò dominum domus interficeret, deinde verò quam ante dixi vxorem duceret.

Hominis ſaliuam cùm alijs animantibus, tum Scolopendris exitialem eſſe, & à Capris vitari. Prænoſſe Capram quando ſit mactanda, & poſt Oues incedere non dignari, ſed præcurrere.

CAP. XXVI.

Capræ ſaliuam humanam pernicioſam eſſe cæteris animantibus noſcunt, itaque vitant: quemadmodum nos quoque conamur quæ homini ſunt pernicioſa effugere. veruntamen ſæpe imprudens ſibi noxia homo haurit. at non item capras ſaliua hominis latet: quæ & marinas Scolopendras poteſt interficere. Prænouit etiam Capra quum proximũ eſt vt juguletur: quod vel inde conſtat, quoniam non ampliùs cibũ attingit. Eadem indignum putans ſe in

ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν οἰκίας τὸν δεσπότην, καὶ τὴν προειρημένην ὑπογήμῃ γυναῖκα.

Ὅτι ἀναιρεῖ τὸ τοῦ ἀνθρώπου πτύελον. καὶ περὶ αἰγῶν.

Κεφ. κϛ.

Σοφὰ δὲ αἰγῶν ἐστι καὶ ἐκεῖνα. πτύελον ἀνθρώπου θανατηφόρον εἶναι ζώῳ ἑτέρῳ καλῶς ἴσασι, καὶ φυλάττονται ὥσπερ οὖν καὶ ἡμεῖς πειρώμεθα ἀποδιδράσκειν ὅσα ἀνθρώπων κακόν ἐστιν, ὥσπερ οὖν ἀπογεύσασθαι αὐτῶν. ἤδη μέντοι τις καὶ ἄνθρωπος ἀγνοῶν καὶ λαθὼν κατέπιεν· αἱ δὲ αἶγες, οὐκ ἂν αὐτὰς λάθοι τὸ ἤδη προειρημένον. ἀποκτείνειν δὲ καὶ τὰς θαλαττίας σκολοπένδρας τὸ αὐτὸ δήπου πτύελον δεινόν ἐστι. Μέλλουσα δὲ ἡ αἲξ ἀποσφάττεσθαι, σαφῶς οἶδε· καὶ τὸ μαρτύριον, οὐκ ἂν ἔτι τροφῆς προσάψαιτο. οὐκ ἀξιοῖ δὲ προβάτων ἡγεῖν,

γεῖν, ἀλλ' ἡγεῖσθαι οὖν αὐτῶν δεῖν καὶ ἐκ τοῦ βαδίσματος ὁμολογεῖ. προσθείην οὖν ἐκεῖνα, ὅτι μέντοι καὶ αὐτὰς τὰς αἶγας ὁ τράγος τῷ γενείῳ θαρρῶν, καὶ κατά τινα φύσιν θαυμαστὴν τοῦ θήλεος προκρίνων τὸ ἄρρεν.

Περὶ προβάτων. Κ. κζ.

Εὐπειθέστατα δὲ ἄρα τῶν ζώων τὰ πρόβατα ἦν, καὶ ἄρχεσθαι φύσει πεπαιδευμένα. ὑπακούει γοῦν καὶ τῷ νομεῖ, καὶ τοῖς κυσί, καὶ μέντοι καὶ ἕπονται ταῖς αἰξί. φιλεῖ δὲ καὶ ἄλληλα ἰσχυρῶς· καὶ ὑπό γε τῶν λύκων ἐπιβουλεύεται ἧττον. οὐ γὰρ πλανᾶται ἰδίᾳ ἕκαστον, οὐδὲ μὴν ἀπὸ τοῦ συννόμου χωρίζεται, ὥσπερ αἱ αἶγες. λέγουσι δὲ Ἄραβες, ὅτι ἄρα τὰ παρ' αὐτοῖς ποίμνια πιαίνεται ὑπὸ μουσικῆς μᾶλλον ἢ

extremo Ouilli pecoris agmine incedere, gregem quidem præcurrens antegreditur: at ipſam hircus tum barbæ fiducia, tum naturæ quodam inſtinctu genus maſculum fœmineo præferens, antecedit.

De Ouium natura cùm aliàs tum quod ad fœcunditatem, quam vẽti in eis promouent, maſculam Boreas, fœmineam Auſter.

CAP. XXVII.

Oues præ omnibus animalibus obedientes, & ad parendum naturâ factæ ſunt. Obtemperant enim & paſtori, & Canibus, & Capras in via ſequuntur. Eædem mutuo inter ſe amore vehementi deuinciuntur: ejusq; gratiâ minùs de Luporum inſidiis periclitantur. neq; enim quæuis ſeorſim oberrat, neque gregem temerè vlla deſeruerit ſicut Capræ. Cæterùm Arabes horum apud ſe pecorum greges, Muſicâ magis quàm paſcuis pingueſcere aiunt.

aiunt. Salſis delectantur, quòd ſalis ſapor potum eis ſuauiorem reddat. Hoc etiam non ignorant Oues, Boreã & Auſtrum nõ minus quàm qui eas ineunt Arietes, earum fœcunditatem promouere. & inſuper, quàm Boream ad maſculæ ſobolis generationem, Auſter fœmineæ efficax ſit, quãobrem vel ad hunc, vel ad illum, pro alterutrius deſiderio ſexus, quæ initur Ouis ſeſe obuertit. Achilles quidem vt amicus ejus Patroclus rogo impoſitus cremaretur, ſupplicatione opus habebat, vnde Iris apud Homerum ventos ei rogatos aduocat: quibus ille afflantibus ſacrificium tanquam mercedẽ promittit. Quin & Neoclis filius Athenienſes ventis ſacrificare edocuit. At Oues facilè & abſque vllis ceremoniis curioſis ventos ſuorum miniſtros

al. συμμάχονται

ὑπὸ τοῦ χιλοῦ. τῶν δὲ ἁλμυρῶν ἐσθίει ἥδιον· ποιεῖται γὰρ τὴν τοιαύτην τροφὴν ποτοῦ ὄψον. Τάχα μὲν προσέβαλα καὶ ἐκεῖνο· οἶδεν, ὅτι αὐταῖς ὁ βορρᾶς καὶ ὁ νότος † συμβάλλονται πρὸς τὸ τίκτειν, οὐ μεῖον τῶν κριῶν ἀναβαινόντων αὐτάς. Οἶδε καὶ τοῦτο, ὅτι ἄρα ὁ μὲν βορρᾶς ἀρρενοποιός ἐστιν, ὁ δὲ νότος θηλυγόνος εἶναι πέφυκε· καὶ ἐὰν δέηται τοῦδε τοῦ ἐκγόνου ἢ τοῦδε ὀχευομένη ἡ οἶς, πρὸς τὴν ἀπόβλεψιν, ἢ πρὸς τόν. Ἀχιλλεὺς δὲ ἵνα φίλος αὐτῷ κείμενος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καυθῇ, εὐχῆς ἐδεῖτο· καὶ ἡ Ἶρις παραγγέλλει τοὺς ἀνέμους αὐτῷ, ὦ καλὲ Ὅμηρε, καὶ ὑπισχνεῖται ἥκουσιν ἱερουργίαν οἱονεὶ μισθόν. καὶ ὁ τοῦ Νεοκλέους δὲ Ἀθηναίους ἐδίδασκε θύειν τοῖς πνεύμασιν. αἱ δὲ οἶς ἀπεριέργως καὶ ἄνευ τινὸς τερατείας τοὺς ἀνέ-

μους

-μους εἰς ὠδῖνα τὴν σφετέραν ὑπηρέτας ἑτοίμους καὶ ἀκλήτους ἔχουσι. σκοποὶ δὲ ἄρα τούτων εἰσὶ καὶ οἱ ποιμένες ἀγαθοί. ὅταν γοῦν ὁ νότος πνέῃ, τότε τοὺς κριοὺς ἐπὶ τὰς ὄϊς ἄγουσιν, ἵνα ἡ ἐπιγονὴ ἡ θηλύγονος ᾖ αὐτοῖς μᾶλλον.

Πῶς ἐτιμώρησε τῆς Ἠριγόνης κυνὶ ὁ Πύθιος. Κ. κη.

Ὅτε τὸν Ἰκάριον ἀπέκτειναν οἱ προσήκοντες † τοῖς πρῶτον πιοῦσιν οἶνον, καὶ εἰς ὕπνον ἐμπεσοῦσιν, οὐκ εἰδότες πω θαυάζειν εἶναι τὸ πραχθὲν ἀλλ' οἰνηρὸν κάρον, ἐνόσησαν οἱ κατὰ τὴν Ἀττικὴν, ἐμοὶ δοκεῖν τοῦ Διονύσου τιμωροῦντος τῷ πρώτῳ γεωργῷ τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ καὶ πρεσβευτῇ. Ὁ γοῦν Πύθιος ἔχρησεν εἰ βούλονται τυχεῖν σωτηρίας, Ἰκαρίῳ θύειν καὶ Ἠριγόνῃ τῇ τούτου παιδὶ, καὶ τῇ κυνὶ τῇ ᾀδομένῃ, ὅτι ἄρα δι' ὑ-

& adjutores conceptuũ ſuâ ſponte & non appellatos & promptos habent, ad quos periti paſtores eas dirigunt: Quũ enim Auſter flat, efficit vt fœmineæ prolis numerus augeatur, Ouibus arietes admittũt.

De Icario eiusq; filia Erigone, cui extinctæ Canis ſupereſſe noluit.

CAP. XXVIII.

Quum Icariũ populares ejus in Attica occidiſſent, qui primi vino epoto temulentiâ & ſomno capti ſunt, vim hujus potionis antea nunquam experti, temulentiæ ſimilem quẽdam ſoporem Bacchus (nimirum vt primum ſui ac vitium cultorem, eumq; ſenio grauem vlciſceretur) in regionem ipſorum immiſiſſe perhibetur. Itaque conſulto Pythij oraculo reſponſum tulerunt, ſi ſalui eſſe cupiãt, oportere ipſos ſacra facere Icario, & Erigonæ ejus filiæ, & Cani ejuſdem, quem fama cele-

forte al. πρῶτοι πιόντες, *&* *mox* ἐμπεσόντες.

brat ex eo quòd præ nimia in heram beneuolentiâ à morte ejus ſupereſſe noluerit. Euripides certè jocari mihi videtur his verſibus, Si res herilis cedat infeliciter, Ægrè ferunt hoc & dolent ſerui boni. quis enim ſeruum mihi propter dominũ mortuum nominabit, quum id canis ſeruus facere ſuſtinuerit?

De Cane viri Colophonij, qui relictum in via à ſeruo oblito marſypiũ, tandiu cuſtodiuit, donec illis ad eundem locum reuerſis, animam ſimul cum cuſtodia relinqueret. c. XXIX.

Canum beneuolentiæ proprium in altores ſuos illud de viro Colophonio teſtatur. Is ad nundinas Teon proficiſcens, vti quædã ibi emeret (nam ejus in mercaturis faciẽdis verſabatur induſtria) pecuniam, ſeruum & Canem ſecum accepit. Ac quidem ſeruus, qui eam ipſam pecu-

περβολὴν εὐνοίας τὴν πρὸς τὴν δέσποιναν, βιῶναι μεθ' αὐτὴν οὐκ ἔγνω. παίζει δὲ Εὐριπίδης λέγων, Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν Κακῶς πιτνῶντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. Ποῦ γὰρ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ δεσπότῃ τέθνηκεν, κυνὸς δούλου δράσαντος αὐτό;

Περὶ τοῦ Κολοφωνίου κυνός. Κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῶν κυνῶν εἰς τοὺς τρέφοντας εὐνοίας καὶ ἐκεῖνο μαρτυρεῖ. Ὁ Κολοφώνιος ἀνὴρ παρεγένετο εἰς τὴν Τέων, συνωνησόμενός τινα· ἦν γὰρ ἐμπορικὸς, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὠνίων καπηλείαν τε καὶ μεταβολὴν πρόσοδον εἶχεν. ἀργύριον δὲ ἐπήγετο, καὶ οἰκέτην, καὶ κύνα. ἔφερε δὲ τὸ ἀργύριον ὁ δοῦλος. ἐπεὶ δὲ περὶ ὁδοῦ ἦσαν, ὁ οἰκέτης ἐξετράπετο,

ἤπειγε

ἤπειγε γὰρ τὸ αὐτὸν ἡ κατὰ φύσιν, ἠκολούθησε δὲ καὶ ὁ κύων. τὸ τοίνυν φασκώλιον αὐτέπαυσεν ὁ νεανίας, καὶ ἐλέσθαι πάλιν οὐκ ἐνενόησεν, ἀλλ᾽ ᾤχετο ἀπιών. ὁ δὲ κύων ἑαυτὸν κατακλίνας ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ ἔμενεν ἥσυχος. ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Τέων, ὅ, τε δεσπότης καὶ ὁ οἰκέτης, εἶτα μέντοι ἄπρακτοι ἐπανῆλθον, ὅτου ὠνήσονται οὐκ ἔχοντες. τὴν αὐτὴν γε μὴν ἐκτρέπονται πάλιν ἔνθα ὁ οἰκέτης ἀπέλιπεν τὸ βαλάντιον, καὶ καταλαμβάνουσι τὸν σφέτερον κύνα ἐπικείμενον αὐτῷ, καὶ μόλις ἐμπνέοντα ὑπὸ λιμοῦ. ὁ δὲ, ὡς εἶδε τὸν δεσπότην καὶ τὸν ὁμόδουλον, αὑτὸν ἀποκλίνας τοῦ φασκωλίου, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τὴν φρουρὰν, καὶ τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν. οὔκουν οὐδὲ Ἄργος ὁ κύων μυθοποίημά ἐστιν, ὦ θεῖε Ὅμηρε, σόν.

niam ferebat, quum viç aliquantum proceſſiſſent, ad deiiciendam aluum ex inſtituto itinere diuertit, quem ſecutus eſt canis. Is poſtquàm neceſſitati dediſſet operam, è terra marſypium tollere oblitus diſceſſit. At verò Canis ibi remanſit, marſypio incubans. Deinde ſimul vt ad emporium, dominus & ſeruus veniſſent, re infectâ, quũ numi eis abeſſent ad emendum, eâdem viâ quâ profecti fuiſſent reuerterunt: atque quũ eò veniſsét, vnde priùs ille diuertiſſet, de recta via ab itinere ſuſcepto deflexerunt, eodem vbi ſanè numos ſeruus reliquiſſet. Vbi canem marſypio incubantem, præ fame vix ſpirantem offendunt, qui vix dum dominum & conſeruum ſuum viderat, quum à marſypio ſe remouens vno & eodem tempore, & cuſtodiâ & vitâ exceſſit. Hoc ſi ita habet, Argum quoque Canem, ô diuine

ne Homere, non tuum eſſe figmentum, neque poëticas nugas exiſtimandum eſt.

De Cancris lutariȷs ſiue volantibus.

CAP. XXX.

Cancrorum genus Lutarium colore aliis albius ſpectatur: hi in luto naſcuntur. quum inceſſit eis timor, humo ſe ex itant ad volatum, & perpatuis alis ſubleuantur. quibus quidem gradientes vti minimè neceſſe habēt. Quum autem injectus eis eſt metus, nonnihil in his ſubſidij, non tamen admodum firmi habent. enimuerò cōmprehēduntur, quòd ſurſùm altiùs ſubleuari non queunt. Quidam eos comedunt. & ex coxarum vertebris laborantibus remedio eſſe ferunt.

De Cancellis conchas, quas reperiunt vacuas, inhabitantibus.

CAP. XXXI.

A Conchis quidem inopes & nudi primùm Cancelli naſcuntur, deinde

οὐδὲ κόμπος ποιητικὸς εἰπεῖν σε τῷ Τρίῳ ἀπελώτησεν ὅσα καὶ περιεῖπον.

Περὶ καρκίνων. Κ. λ.

Γένος καρκίνων ἐστὶ, καὶ * πετηλίαι ὄνομα αὐτοῖς. τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἰδεῖν εἰσι λευκότεροι· τίκτονται δὲ ἐν τῷ πηλῷ. δείσαντες δὲ οὗτοι † καταπέτονται. ἔχουσι γὰρ πτερύγια μικρὰ ἀνασοβοῦν αὐτοὺς ἡσυχῇ μετεωρίζει τε καὶ ἐλαφρίζει. βαδίζοντες μὲν οὖν ἥκιστα τούτων δέονται, φοβηθέντες δὲ ἔχουσί τινα ἐπικουρίαν οὐ πάνυ καρτεράν. ἁλίσκονται γὰρ οὔτε ὑψηλοὶ πετόμενοι, οὔτε μὴν μετέωροι πορεῖν οἷοί τε ὄντες. τούτους μέντοι τοὺς καρκίνους ἐσθίουσί τινες. φασὶ δὲ ἰσχίῳ πόνῳ ἀγαθὰ εἶναι εἴ τις φάγοι ἀλγῶν.

Περὶ καρκινάδων. Κ. λα.

Αἱ δὲ καρκινάδες τίκτονται μὲν γυμναί· τὸ δὲ ὄστρακον ἑαυτοῖς αἱροῦνται,

πηλίαι Gillius. πετηλίαι quidē à volandō dicti videri poſſunt.

al. καὶ τίκτονται,

ὡς οἰκίαν οἰκοῦσι τὴν ἀρίστην. ὑποδύεται δὲ καὶ πορφύρας ὄστρακον κενῷ περιτυχοῦσα, καὶ στρόμβου. καὶ εἰς ὅσον μὲν αὐτὴν στέγει, χαίρει τῇ κατὰ γωνῇ. ἐπὰν δὲ αὐξήσῃ τὴν σάρκα, εἰς ἄλλον μετοικίζεται οἶκον. περιτυγχάνει δὲ τοῖς προειρημένοις, καὶ πολλοῖς καὶ κενοῖς ὀστράκοις.

Περὶ στρόμβων. Κ λβ.

Οἱ δὲ στρόμβοι καὶ βασιλέα ἔχουσι, καὶ μάλα εὐπειθῶς ἄρχονται. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς οὗτος μεγέθει μέν ἐστι μέγιστος, κάλλει δὲ κάλλιστος. καὶ εἰ μὲν εἴη οἱ καταδῦναι λῷον, ἔδρασε τοῦτο πρώτιστος· εἰ δὲ ἀναδῦναι, καὶ τοῦδε ὑπάρχει. μετακινούμενοι δὲ ἔρχονται καὶ οἱ

de eas tanquam domicilia ad habitandum deligunt, Quum enim vacuas & inanes offenderunt conchulas Purpuræ aut Turbinis, primò intra eas ingrediuntur: deinde quum in ampliorem magnitudinem excreuerunt, quā iis vt capi queant, in teſtā laxiorem tanquam domum alteram demigrant. Neq; modò in ſupradictorum conchas immigrant, ſed & in permultas alias capaciores tranſeunt, & ampliorem nacti, ea tanquam majore domicilio gaudēt, ac ſæpe de ſpoliis multo certamine inter ſe contendunt, viribusq; inferiore repulſo, victor exuuias aſſequitur.

De Turbinum rege: & quod illum habentes fortunati exiſtimentur. CAP. XXXII.

Turbines regem habent, cui ſe faciles ad obtemperandum præbent. Rex non modò magnitudine præſtat, ſed longè etiam & multum pulchritudine cæteris omnibus antecellit. Quòd ſi commodum ei videatur demergi, hoc quidem ipſum primus facit: ſin emergere, idem incipit: itemq; ſi

ſi commigrandum ſit, ipſe primus tentat, cæteri ſubſequuntur. Quicunque hunc regem ceperit, benè rem geret, omniaq; ei commodè cadét. Sed is etiam qui alium capientem viderit, alacrior & fidentior diſcedit. In vrbe Byſantio drachma Attica ei qui hunc comprehenderit, præmium proponitur, à ſingulis in piſcatione ſociis cõferendum.

De Echinis marinis, qui ſpinis lapillos tollunt, vt contra fluctus muniantur.

CAP. XXXIII.

Fluctus & tempeſtas ad terram Echinos deuoluens è mari funditus in aridum expellit, & violenter allidit. hi ejus periculi metuentes, quum ſentiunt mare inhorreſcere, & ventorum acerbitate procellas cieri, ſuis ſpinis lapillos ad geſtandum faciles tollunt: vt libramentum ac firmamentum habeant, vt ne procellarum incurſus, ac ſuæ

λοιποί. ὅστις δ' ἂν ἕλῃ τόνδε τὸν βασιλέα, οὗτος ἄμεινον πράξει καλῶς οἶδε. καὶ μέν τοι καὶ εἴ τις εἶδε θηρώμενον, εὐθυμότερος ἀπῆλθεν, ὥσπερ χρηστὸν καὶ οἰκεῖον ἔχων. ἐν Βυζαντίῳ δὲ καὶ ἆθλον πρόκειται τῷ θηράσαντι τὸν προειρημένον. διδόασι δὲ οἱ συνθηρῶνται δραχμὴν Ἀττικὴν ἕκαστος τῷ ἑλόντι. καὶ τοῦτο γε ἆθλον, τοῦτ' ἐστιν.

περὶ τῶν θαλαττίων ἐχίνων.

Κεφ. λγ.

Τοὺς ἐχίνους ὁ κλύδων κυλίων εἰς τὸ ἔξω, καὶ προσαρράττων τῷ ξηρῷ τῆς θαλάττης βιαιότατα ἐκβάλλει. τοῦτο τοίνυν ἐκεῖνοι δεδιότες, ὅταν αἴσθωνται φρίττον τὸ κῦμα, καὶ μέλλον πνεῦμα σφοδρότερον ὑπανίστασθαι, ταῖς ἀκάνθαις αἰωροῦνται λιθίδια, ὥστε εὔκολά ἐστι φέρειν αὐτοῖς, καὶ ἔχουσιν ἕρμα, καὶ οὐ ῥᾳδίως

χυλίον), οὐδὲ πάσχουσιν ὃ δεδοίκασι.

Περὶ τοῦ ζώου τῆς πορφύρας. Κεφ. λδ.

Ἡ Πορφύρα λίχνον ἐστὶν ἰσχυρῶς, καὶ ἔχει γλῶτταν προμηκεστέραν, καὶ διείρει διὰ παντὸς ὅπερ ἂν καὶ δύνηται, καὶ διὰ ταύτης ἕλκει ὅσα ἂν καὶ ἐσθίει· καὶ διὰ ταύτης δὲ ἁλίσκεται. καὶ ὁ τρόπος τῆς θήρας ἐκεῖνός ἐστι. διαπλέκεται κυρτὶς μικρὰ μὲν, πυκνὴ δέ· καὶ ἐντὸς ἔχει στρόμβον τῇ πορφύρᾳ τὸ δέλεαρ. καὶ δέδεται οὗτος ἐν τῇ κυρτίδι μέσῃ. ἀγώνισμα οὖν τῇ πορφύρᾳ διατεῖναι τὴν γλῶτταν ἐστὶ, καὶ ἐφικέσθαι αὐτοῦ· καὶ ἀνάγκη πᾶσαν αὐτὴν παραβάλλειν, εἰ μέλλοι μὴ ἁμαρτήσεσθαι οὗ γλίχεται λαβεῖν· καὶ ἐκβάλλουσα τὴν γλῶτταν ἐκμυζᾷ. εἶτα διῴδησεν ἑαυτὴν ἡ γλῶττα ὑπὸ πλησμονῆς, καὶ ἐξελκύσαι

ſuæ ejectionis periculum, à quo ſibi timent, ſubeant.

Purpura quomodo capiatur, dum lingua intra naſſam inſerta eſcam exugit, & intumeſcentem indè retrahere nequit.

CAP. XXXIIII.

Purpura vehemẽter guloſa eſt: longam linguam habet: ea penetrat quæcunque poteſt, & attrahit quæ comedit, eadem etiam capitur. Capiendi modus ejuſmodi eſt. Paruã naſſam denſo contextu, exiguis maculis purpuratij piſcatores contexunt: intus in media naſſa Strombus piſcis illecebra appenditur, ad eam alljciendam: Purpura majorem in modum linguam diſtẽdere cõtendens eò pertinere, & Strombum ipſum aſſequi conatur: & ne ab eſca quam ligurit, aberret, omnem eam neceſſe habet exerere. itaque ipſâ exertâ ſugit eſcam, quoad plen

plenitudine intumeſcentem retrahere non quit: vnde fit, vt eam piſcator liguritione irretitam comprehendat.

ἀδυνατός ἐστιν αὖθις μέ- νειν τίνειν ἁλῶσαι καὶ ὁ πορφυρεὺς αἰσθόμενος, ἐθήρασε δ' ὅσπερ ὑπὸ τῆς λιχνείας τὴν προῃρημένην.

De Scolopēdra ſiue Centipeda & Vrtica marinis.

CAP. XXXV.

περὶ τῆς σκολοπένδρας τῆς θαλαττίας. Κεφ. λε.

Scolopendra marina, terreſtri perquàm ſimilis eſt: quam primùm vt homo* contigerit, ſtatim prurit mordetur, & ſimili atque is qui ab vrtica terreſtri pungitur, doloris ſenſu afficitur. Vrticæ pruritum mouent, & vredinem concitant, ſed non tam acrem quàm Centipeda. Poſt æquinoctium Vrticarū genus eſculentius eſt.

Σκολόπενδρα θαλάττιον θηρίον, καὶ τῇ χερσαίᾳ * εἰπεῖν ὁμοιότατον ἐστιν. εἰ δὲ αὐτῆς προσάψεται ἀνθρωπεία σὰρξ, ὀδαξᾶταί τε παραχρῆμα καὶ κνησιᾷ, καὶ πάσχει τοιαῦτα ὁποῖα καὶ ὑπὸ τῆς βοτάνης, ἣν καλοῦσι κνίδην. ποιοῦσι δὲ καὶ ἀκαλῆφαι † κνισμὸν, ἀλλ' οὔπω τοσοῦτον. εἰσὶ δὲ ἐδώδιμοι μᾶλλον διελθούσης ἰσημερίας αἱ ἀκαλῆφαι.

*ἰδεῖν

†al. κνισμώσιτι

De fuga Elephantorum, atque vt ſint leonibus formidabiles. & quòd nōniſi prælii aut ægrotantiū cauſâ pugnent.

CAP. XXXVI.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων τροπῆς. Κεφ. λϛ.

Quum à venatoribus Elephanti, tanquā milites in bello fundūtur, & fugantur, non alij ab aliis ſeparatim, ſed omnes ſimul & co-

Ὅταν ὑπὸ τῶν θηρατῶν, ὡς ἐν πολέμῳ στρατιῶται, τραπῶσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ εἰς φυγὴν ὁρμήσωσιν, οὐ φεύγουσι διῃρημένοι.

ναι, οὐδὲ καθ' ἕνα, ἀλλὰ κοινῇ, καὶ πιέζουσιν ἀλλήλους τῶν συννόμων ἐχόμενοι. καὶ κύκλῳ μὲν οἱ νέοι, ὡς εἰπεῖν τὸ μαχιμώτατον. ἐν μέσῳ δὲ οἱ γεγηρακότες, καὶ αἱ μητέρες. ὑπὸ ταύταις δὲ τὰ πῶλια, ἑκάστη τὸ ἴδιον ἀποκρύπτουσα. καὶ ὁρῶνται γε οὐδὲ οἱ μικροὶ σπανιάκις. Ἀθρόους δὲ αὐτοὺς ἐὰν † ἀθρήσωσι καὶ λέοντες, ἢ φεύγουσι παρατροπάδην, ἢ ἄλλος ἄλλη κατέπτηξαν (ὡς νεβροὶ) τοὺς ἐλέφαντας, οἱ τέως φοβεροὶ καὶ ἐκπληκτικοὶ καταδείσαντες. Οὐκ ἀνθίσταται δὲ τοῖς διώκουσιν ἐλέφας· εἰ μή ποτε ἄρα ὑπὲρ τῶν τέκνων καὶ τῶν νοσούντων, ἐνταῦθα δὲ ἄμαχός ἐστιν.

muniter in fugam ſe dant, ac ſimul inter ſe prementes ad gregales ſuos adhæreſcunt. Horum autem qui jam ſunt firmatâ & integrâ ætate, reliquos ſic circumcludunt, tanquam pugnaciſſimi propugnatores totum agmẽ circummuniũt: qui verò longiùs ſunt ætate prouecti, atque matres ſub ſe quæque ſuos pullos ita occultantes, perrarò hi paruuli vt videantur, ſubter medium obtinent locum. Quòd ſi hos ipſos frequentes coactos leones etiam perſpiciant, vel omnes rectà, vel alij aliò, tanquam hinnuli ab elephantis ſibi incredibiliter timentes, ſeſe in fugam coniiciunt: & tametſi antea formidabiles, maximos terrores adferebant, & vel ſolo conſpectu denunciabant, ex horum tamen aſpectione exterrentur. Nunquam verò Elephas inſequentibus ſe opponit, niſi aut filiorum ſuorum aut ægrotantium cauſa: pro his nimirum nihil non moliens inexpugnabilis manet.

al. διάσωνται

F De

De Elephanto Pori regis.
CAP. XXXVII.

Poro Indorum rege in prælio, quod cum Alexandro cōmiſit, multis telis confixo, Elephantus quo vehebatur, etſi multis etiam ipſe ſagittis vulneratus, defixa tamen in corpore Pori tela, leniter & cautè promuſcide extrahere non priùs deſtitit, quàm dominū intellexiſſet, ex redundanti ſanguinis profuſione, debilitari & euaneſcere. Itaque leniter & ſenſim ſe demiſit, ac ita humi manſit, vt ne ex alto decidens Pori corpus grauí caſu affligeretur.

De canibus in pugna ſocijs dominorum.
CAP. XXXVIII.

Cum Hyrcanis & Magneſiis Canes quaſi ſocietatem bellorum gerendorum inire ſolebant, hiſq; maximo ad bella inferenda adjumento erant. In pugna etiam ad Marathonem commiſſa cujuſ-

Περὶ τοῦ ἐλέφαντος τοῦ Πώρου.
Κεφ. λζ.

Πώρου τοῦ τῶν Ἰνδῶν βασιλέως ὁ ἐλέφας, ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον μάχῃ τετρωμένου, πολλὰ ἡσυχῇ καὶ μετὰ φειδοῦς τῇ προβοσκίδι ἐξῄρει τὰ ἀκόντια. καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς τετρωμένος πολλά, οὐ πρότερον εἶξε, πρὶν ἢ συνιέναι, ὅτι ἄρα ὁ δεσπότης αὐτοῦ, διὰ τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος τὴν πολλὴν παρεῖται καὶ ἐκθνήσκει. ὀκνῶν ἑαυτὸν ὑπέκλινε, καὶ ὀκλάσας ἔμεινεν, ἵνα μὴ ἄνωθεν πεσὼν ὁ Πῶρος, εἶτα μέντοι κακωθῇ τὸ σῶμα ἔτι μᾶλλον.

Τίνες συστρατιῶται κύνες ἐγένοντο. Κεφ. λη.

Ὑρκανοῖς καὶ Μάγνησιν οἱ κύνες συνεστρατεύοντο. καὶ ἦν καὶ τοῦτο συμμαχικὸν ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ ἐπικουρικόν. Συστρατιώτην δέ τις Ἀθηναῖος ἐν τῇ μάχῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι

ἐπήγ

ἐπήγετο καὶ κύνα. καὶ ἐν γραφῇ εἴκασται ἐν τῇ Ποικίλῃ ἑκάτερος, μὴ ἀπαξιωθέντος τοῦ κυνὸς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κινδύνου μισθὸν εἰληφότος, ὁρᾶσθαι σὺν τοῖς ἀμφὶ τὸν Κυναίγειρον καὶ Ἐπίζηλόν τε καὶ Καλλίμαχον. ἔστι δὲ καὶ οὗτοι καὶ ὁ κύων Νίκωνος γράμματα· οἱ δὲ, οὐ τούτου, ἀλλὰ Θασίου Πολυγνώτου φασί.

Οσοι ἔγραψαν καὶ θήλειαν ἔλαφον κέρατα ἔχειν. κ. λθ.

Οσοι λέγουσι θήλειαν ἔλαφον τὰ κέρατα οὐ φύειν, οὐκ αἰδοῦνται τοὺς τοῦ ἐναντίου μάρτυρας, Σοφοκλέα μὲν εἰπόντα· Νομάδος δ' ἐκ κεροῦσσ' ἀπ' ὀρθίων πάγων Καθεῖρπεν ἔλαφος. Καὶ πάλιν, Ἄρασα μύξας καὶ κερασφόρους στόρθυγγας εἷρπεν ἔκηλος. καὶ ταῦτα μὲν ὁ τοῦ Σοφίλου ἐν τοῖς Ἀλεάδαις. Ὁ δὲ Εὐριπίδης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ· Ἔλαφον δ' Ἀχαιῶν χερ-

piam Athenienſis canis ſummâ contentione illi tulit auxilium. Quamobrem nec ipſe quanquam Canis contemptus, ſed hoc præmium conſecutus eſt, vt in Pœcile porticu vnà cum hero ſuo pingeretur, & inter fortiſſimos viros Cynægirū, Epizelum & Callimachum ſpectaretur. Picturæ hujus Nicon, vel, vt alij putant, Polygnotus Thaſius auctor fuit.

Ceruas etiam fœminas cornua habere auctores eſſe poëtas aliquot.
CAP. XXXIX.

Qui Ceruæ fœminæ cornua deeſſe aiunt, illi contrariæ ſententiæ aſſertores non verentur. Scripſit enim Sophocles, Cornuta ab altis Cerua collibus venit Ad paſcua prata. Et rurſus, Sublime tollens cornuū Graditur ſuorum ſpicula. Hæc Sophili filius in fabula quam Aleadas inſcripſit. Et Euripides in Iphigenia, Obiiciam A-

chiuis ceruam inſignē cornibus, Quam pro tua falſi mactabunt filia. Idem in fabula, cui titulus Temenidæ, Ceruam cornutam Herculi propoſitum certamē ait, his verbis: Acceſſit ad Ceruam aureis Cornibus inſignitam, Dum ſubit ingens certamen Montibus in aſperis. Et quærit illam paſcuis Nemoribus & pratis. Itē Thebanus ille poëta in Epinicio quodam carmine, Neceſſitas diuina Quum cogeret Euryſthei Parēre Alciden juſſibus, Vt ceruam adduceret Cornibus auriferam. Denique Anacreon de Cerua canit, Vt hinnulus tenertimus, In nemore quem cornuta Mater reliquit viridi, Solet pauere. quo in loco qui pro κερόεσσα, id eſt cornuta: ἐρόεσσα, id eſt amabilis reponunt, adulteratâ lectione, ab Ariſtophane

χρῦμα

al. ποίμνιά τε ἄλση. malim ποιμνικά

al. ἀπὸ

σὶν ἐνθήσω φίλαις Κερῶσσαν, ἣν σφάζοντες, αὐχήσουσι σὴν σφάζειν θυγατέρα. Ἐν δὲ τοῖς Τημενίδαις τὸ Ἡρακλέους ἆθλον ἔλαφον κέρατα ἔχειν ὁ αὐτὸς Εὐριπίδης φησὶ τὸν τρόπον τόνδε ᾄδων. Ἦλθε δ' ἐπὶ χρυσόκερων ἔλαφον, μεγάλων ἄθλων † ἵνα δεινὸν ὑποστὰς κατ' ἐναύλους ὀρέων ἀβάτους, ἐπί τε λειμῶνας, † ποιμνήϊά τε ἄλση. Ὁ δὲ Θηβαῖος μουσοποιὸς ἔν τινι τῶν ἐπινικίων ὑμνεῖ λέγων· Εὐρυσθέος ἐντὺ ἀνάγκα πατρόθεν χρυσόκερων ἔλαφον θήλειαν ἄξοντα. Καὶ Ἀνακρέων ἐπὶ θηλείας φησίν· Οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνὸν, ὅς τ' ἐν ὕλῃ κεροέσσης ὑπολειφθεὶς † ἀπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. Πρὸς δὲ τοὺς μοιχῶντας τὸ λεχθὲν, καὶ μέντοι καὶ φάσκοντας, δεῖν ἐροέσσης γράφειν, ἀντιλέγει κατακράτος Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος,

καὶ

καὶ μεγαίρει τῇ ἀπλογίᾳ.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν εὐνοίας.
Κεφ. μ.

Ἴδια δὲ ἄρα κυνῶν καὶ ἐκεῖνα, εὐνοίας ὑπερβολὴν πάντων ἐκνενικηκότα. Πώλῳ μὲν οὖν τῷ τῆς τραγῳδίας ὑποκριτῇ ὁ κύων ὁ τρόφιμος αὐτοῦ τεθνεῶτι καὶ καιομένῳ ἑαυτὸν συγκατέπρησε, τῇ πυρᾷ ἐμπηδήσας. Καιομένῳ δὲ καὶ Μέντορι σκύλακες Ἐρετρικαὶ ἑαυτὰς συγκατέπρησαν, ἑκοῦσαι κοινωνήσασαι τοῦ τέλους. Θεόδωρον δὲ ἄνδρα † ψάλτην ἀγαθόν, τὸν μὲν εἰς τὴν σορὸν ἐνέθεσαν οἱ προσήκοντες, κυνίδιον δὲ Μελιτταῖον ἑαυτὸ ἐνέβαλεν εἰς τὴν θήκην τοῦ νεκροῦ, καὶ συνετάφη. Πέπυσμαι δὲ καὶ Αἰθιόπων εἶναι ἔθνος, ἐν ᾧ βασιλεύει κύων, καὶ

al. ψαλτοκήν

Byzantio egregiè redarguuntur.

De Canibus Poli hiſtrionis, Mentoris, & Theodori pſaltæ, qui cũ dominis ſuis exuri aut ſepeliri voluerunt. De natione Æthiopũ quæ arbitratum Canis tanquam regis ſequitur.

CAP. XL.

Hoc ſanè admirabilis Canum amoris exuperantiã declarat. Quũ Pôlus, cujus, dum viueret, munus erat tragœdias agere, animã quoque egiſſet, & pro more cremaretur, Canis ejus alumnus in medios ignes inſiliens, viuus vnà cum altore ſuo exuſtus eſt. Rogo etiã eodem, in quem Mentor impoſitus fuiſſet, Canes ejus Eretrici voluntariam mortem ſibi conſciuerunt. Vt verò Theodorum pſalten ſui propinqui in ſepulchrum impoſuiſſent, ejus Melitẽſis Catellus, vltrò ſeipſum in cadaueris thecam iniiciens, pariter cum domino humatione & ſepulturâ affici voluit. Natio Æthiopũ eſt quæ Canem & habet regẽ

 ſuum,

κνυζομένου

ſuum, & illius etiam arbitrio paret. ſi ſuo quodam modo gannit vel murmurat, cum non iratum eſſe credunt: ſi latrat, iram agnoſcunt. Hoc, ſi cui videtur, Hermippo credat, qui Ariſtotelis etiam teſtimonio nititur. Mihi quidē hæc narratio huic loco viſa eſt opportuna.

De Anſere qui Lacyden philoſophum amauit. Et de Elephanto, qui nutriciū ſuū in prælio periclitātē curſu à medijs hoſtibus extulit.

al. Λυκάδη

CAP. XLI.

Lacyden peripateticum altorem ſuum Anſer tantoperè amauit, vt & cum ipſo ſimul ambularet: & quum ille ſederet, hic quoque ab ambulando quieſceret, nec ipſum vnquam relinqueret. Eum igitur Lacydes mortuum non minùs ambitioſè,

al. Λυκάδης

quàm aut filiū aut fratrem ſepulturæ honore affecit. Quum Pyrrhus Epirotarum rex ad Argos occubuiſſet,

τῇ ἐκείνου ὁρμῇ πείθονται. † κνιζομένου τε ἴσασιν ὅτι μὴ θυμοῦται, καὶ ὑλακτοῦντος τὴν ὀργὴν συνιᾶσι. Τοῦτο εἴ τῳ ἱκανὸς Ἕρμιππος τεκμηριῶσαι, μάρτυρα οἱ τοῦ λόγου ἐπαγόμενος Ἀριστοκλέωνα, πειθέσθω· ἐμὲ δὲ μὴ λαθὸν, εἶτα ἐν καλῷ τῆς μνήμης ἀφίκετο.

Περὶ τῆς χηνὸς ἣν Λακύδης ὁ περιπατητικὸς εἶχε. καὶ ἐλέφαντος Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου. Κ. μα.

† Λακύδῃ τῷ περιπατητικῷ κτῆμα ἦν χηνός τι χρῆμα θαυμάσιον. ἐφίλει γοῦν τὸν τροφέα ἰσχυρῶς, καὶ βαδίζοντι μὲν συνεβάδιζε, καθημένου δὲ ἀνεπαύετο, οὐκ ἀπελείπετο δὲ αὐτοῦ ἐν βραχεῖ. ὅθεν καὶ ἀποθανόντα ὁ † Λακύδης ἔθαψε καὶ πάνυ φιλοτίμως, ὥσπερ οὖν ἢ υἱὸν ἢ ἀδελφὸν ἐκεῖνος θάπτων. Πύρρου δὲ τοῦ Ἠπειρώτου ἦν ἐλέφας,

ὅσπερ

ὑπερεξῆν τὸν ἑαυτοῦ πωλευτὴν οὕτως ἠγάπησεν, ὡς ἀποθανόντος ἐν Ἄργει Πύρρου, ἐκπεσόντος δὲ τοῦ ἐλαύνοντος, οὐ πρότερον ὑπέμεινεν ἀτρεμῆσαι καὶ ἡσυχάσαι, πρὶν ἢ ἀνασώσαιτο τοῦτον αὐτὸν ἐκ τῶν πολεμίων, καὶ ἐς τὸ † φίλον μεταγαγεῖν.

Περὶ ἡμιόνου κακούργου, ὃν ἠμύνατο Θαλῆς ὁ σοφός.

Κεφ. μβ.

Κακουργίαν δὲ ὀρέως Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἠμύνατο, καταφωράσας πάνυ ἀπορρήτως. ἅλας ἡμίονος ἦγε φόρτον, καί ποτε διὰ ποταμοῦ ἰὼν κατὰ τύχην κατώλισθε, καὶ περιετράπη. βραχέντες οὖν οἱ ἅλες κατετάκησαν, καὶ κοῦφος ὁ ὀρεὺς γενόμενος, ἥσθη. καὶ συνιδὼν ὁπόσον τὸ μεταξὺ ἦν τοῦ μόχθου καὶ τῆς ῥαστώνης, τοῦ λοιποῦ τὴν τύχην διδάσκαλον ποιησάμενος. ὃ ὥσπερ ἄκων ἔπαθεν,

in eo conflictu Elephãtus fuit, qui domitorẽ ſuum tantoperè amauit, vt non priùs, quàmuis moderator jam excidiſſet, currere omiſerit, quàm ſuum nutricium ex hoſtibus & ſeruaſſet, & intra fines amicos reportaſſet.

De Muli aſtutiá à Thalete Mileſio deprehẽſa. al. φίλιον

CAP. XLII.

Malitiosè factũ Muli Thales Mileſius manifeſtò deprehenſum, ingeniosè admodum vltus eſt. Quum enim ille ſale onuſtus fluuiũ aliquando tranſmitteret, vſu fortè euenit, vt & caderet, & ſarcina euerteretur, ſal autem aquâ perfuſus liquefieret. Is ex eo quòd jam ab onere ſolutus, & liber factus eſſet, magnã lætitiam voluptatemq́; cepit, & ſimul vt quantum inter laborem & otium intereſſet cognouiſſet, in reliquum tempus fortunam ſibi jam magiſtram ſtatuens, quam primò labem & caſum

caſum inuitus feciſſet, deinde ſummâ cum voluptate prudens & ſciés admittebat. Non poterat autem agaſo aliâ quàm per fluuium viâ iter facere. Hoc igitur Thales vbi intellexiſſet, ſapientiâ vlciſcendam illius malitiam ἀντὶ arbitratus, pro ſale eũ ſpongiis & lana onerari præcepit. Mulus inſtructarum ſibi inſidiarum ignarus, ex veteri conſuetudine cecidit. Quum autem aquâ completum onus eſſe grauius ſenſiſſet, atque aſtutiam in detrimentum ſibi verſam percepiſſet: ex eo tempore ſine fraude & moleſtiâ flumina tranſiens, ab omni lapſu tibias ſuſtinebat, & ſalem ab eo incommodo integrum conſeruabat.

De Elephanto mulieris amatore.

CAP. XLIII.

In Antiochia Syriæ vrbe audio cicurem Elephantũ fuiſſe: hunc〈q〉; dum ad paſtionem iret, mulierem corollas venden-

den

εἶναι μέντοι τοῦτο εἰργάζετο ἑκών. ἄλλην δὲ τὴν ὁ ὀρεοκόμος ἐλαύνειν, ἢ ἔξω τῶν ποταμῶν ἀπορῶν ἦν. τοῦτό τοι διηγουμένου ὁ Θαλῆς ὡς ἐπύθετο, σοφίᾳ ἀμυνάσθαι τὴν κακουργίαν τοῦ ὀρέως ᾠήθη δεῖν· καὶ προσέταξεν ὑπὲρ τῶν ἁλῶν σπόγγους καὶ ἐρίοις ἐπισάξαι αὐτόν. ὁ δὲ, τὴν ἐπιβουλὴν οὐκ εἰδώς, κατὰ τὸ συνῆθες ὤλισθε. καὶ ἀναπλήσας ὕδατος τὰ ἐπικείμενα, τοῦ ἄχθους ᾔσθετο, καὶ ὅπως οἱ τὸ σόφισμα ἐτράπη ἐπὶ κακῷ, καὶ ἐξ ἐκείνου ἡσυχῇ διερχόμενος καὶ κρατῶν τῶν σκελῶν, ἀπαθεῖς τοὺς ἅλας διεφύλαττε.

Περὶ τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ Σύρων ἐλέφαντος. Κεφ. μγ.

Πυνθάνομαι δὲ ἐν τῇ Ἀντιόχου πόλει τῇ Σύρων γενέσθαι πρᾷον ἐλέφαντα· ἰόντα τε αὐτὸν ἐπὶ τὰς νομάς, στεφανόπωλιν γυ-

γυναῖκα ὁρᾶν ἡδέως, καὶ προσσαίνειν αὐτῇ, καὶ τῇ προβοσκίδι τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου καθαίρειν· δέλεαρ δὲ ἄρα ἐκείνη καθίει τοῦ φίλτρου αὐτῷ, στέφανον ἀεὶ τὸν ἐκ τῆς τέχνης τῶν καθ' ὥραν πλεκόμενον· καὶ τὸ μὲν ὁσημέραι λαμβάνειν ἔργον ἦν. τῇ δὲ διδόναι. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἡ μὲν ἄνθρωπος τὸν βίον κατέστρεψεν· ὁ δὲ ἐλέφας τῆς συνηθείας διαμαρτάνων, καὶ οὐχ ὁρῶν ἣν ἐπόθει γυναῖκα, ὥσπερ οὖν ἐραστὴς ἐρωμένης ἀτυχῶν, ἐξηγριώθη. καὶ ὅς πως πρᾳότατος ἦν, εἰς θυμὸν ἐξήφθη, ὥσπερ οὖν καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ἄγαν ὑπὸ τῆς λύπης † ὑποκλυσθέντες καὶ ἔκφρονες † γινόμενοι.

Ὅτι τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὅπως αὐτοῖς μήνιται ὁ θεός.

dētem cùm quàm ſuauiſſimè adſpexiſſe, tum verò etiam quàm libentiſſimè in illius conſpectu acquieuiſſe, atque hujus faciem promuſcide terſiſſe: Mulierem viciſſim ex ſuo artificio illecebras amatorias, corollas videlicet quas anni tempus permittebat, ita contexuiſſe, vt quotidie illi quidem ſumere operæ pretium, huic verò etiam opus largiri eſſet. Poſtea autem quàm mulier exceſſit è vita, Elephantus nec priſtinæ cōſuetudinis compos, nec quam amaret amplius mulierem vidés, tanquam amans qui amaſiam amiſiſſet, ſic eam deſiderabat, animoq; incitabatur: ac qui antè māſuetus fuiſſet, humanitate expulſâ, feritatem induebat, tāquamq; homines ex triſtitiâ ac mœrore laborantes de poteſtate animi exeunt, ſic is furens ferebatur.

al. ἐπικλυσθέντες, al. γινόμενοι.

De religione Elephantorum in Solem: & Ptolemai

Philopatoris hiſtoria.

CAP. XLIIII.

Exorientem Solem Elephanti venerantur, promuſcidem, tanquã manum, aduerſus Solis radios alleuantes. Itaque hos ei charos eſſe & egregiè diligi Philopator Ptolemæus teſtis eſt nobis locuples. Is ſanè poſt partã victoriam ejus belli quod cum Antiocho geſſiſſet, quum quàm gratiſſimus aduerſus ſolem, quem Deum exiſtimabat, eſſe vellet, proq; victoria ei gratias perſolueret, tum alia magnifica ſacrificia fecit, tum verò quatuor elephantos, benè magnitudine grandes, exiſtimans ſe ſic deum religiosè colere, primũ immolauit: deinde quũ in ſomnijs minis dei perculſus fuiſſet, ob inuiſam numini talem hoſtiam, religionis metu permotus, pro immolatis ex ære quatuor Elephantes in honorem Solis excitauit: hoc vt ſupplici facto hunc

Κεφ. μδ.

Τὸν ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνοῦσιν ἐλέφαντες, τὰς προβοσκίδας εὐθὺ τῆς ἀκτῖνος, ὡς χεῖρας, ἀνατείναντες· ἔνθεν τοι καὶ τῷ θεῷ φιλοῦνται. μάρτυς ἀγαθὸς ὁ Φιλοπάτωρ ἡμῖν Πτολεμαῖος ἔστω. ἡ μὲν κατ' Ἀντιόχου νίκη σὺν αὐτῷ ἐγένετο· θύων δὲ ἐπινίκια, καὶ ἱλεούμενος τὸν ἥλιον ὁ Πτολεμαῖος, τῇ τε ἄλλῃ μεγαλοπρεπῶς ἔθυσε, καὶ οὖν καὶ τέτταρας ἐλέφαντας μεγέθει μεγάλους παρέστησεν ἱερεῖα, ὥς γε ᾤετο καὶ ταύτῃ τῇ θυσίᾳ γεραίρων ἐκεῖνος τὸ θεῖον. ἐνύπνιον δὲ αὐτὸν διετάραξεν, ὡς ἀπειλοῦντος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῇ ἀήθει τε καὶ ξένῃ θυσίᾳ· καὶ δείσας ἐκεῖνος, χαλκοῦς τέτταρας ποιησάμενος ἀνῆψε τῷ θεῷ ὑπὲρ τῶν ἀνῃρημένων, δεόμενός τε καὶ ἀπομειλισσό-

μένος αὐτόν. Ἐλέφαντες μὲν θεοὺς προσκυνοῦσιν, οἱ δὲ ἄνθρωποι εἰ ἄρα γε εἰσὶ θεοί, καὶ ὄντες εἰ φροντίζουσιν ἡμῶν διαπορουσι;

περὶ τοῦ τῆς ἴβιδος ποτοῦ, καὶ πάλιν περὶ ἐλεφάντων. Κ. μέ.

Οἱ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἱερεῖς ἑαυτοὺς περιῤῥαίνουσιν οὐ παντὶ ὕδατι, οὐδὲ μὴν οὐδὲ τῷ παρατυχόντι, ἀλλ' ἐκείνῳ, ἐξ οὗ πεπιστεύκασιν ὅτι ἄρα καὶ ἶβις πέπωκεν. ἴσασι γὰρ καλῶς ὅτι μήποτε ἂν πίῃ ὕδατος ἐκείνη ῥυπαροῦ καὶ λελυμασμένου ἐκ τινῶν φαρμάκων. ἔχει γάρ τι προδεικτικὸν ἐν ἑαυτῷ τὸ ζῷον καὶ μαντικῆς, ἅτε ἱερόν. Ἐλέφαντας δὲ ἀκούω τῶν τετρωμένων τοὺς ἀτρώτους τὰ πεφυσμένα ἐξαιρεῖν καὶ ξυστὰ καὶ ἀκόντια, ὡσπερεὶ χειρουργίας ἐπιστήμονας καὶ μαθόντας τὴν ἐν χερσὶ σοφίαν. Οὕτω δὲ ἄρα ἦν διὰ σπουδῆς τοῖς

hunc ſibi placatum efficeret. Ergóne deum elephanti venerantur? homines autem rationis participes, ſitne deus nécne ſit, dubitāt: tum ſi ſit, humanáſne res curatione & adminiſtratione dignetur.

De potu Ibidis. Elephantos integros vulneratorum tela extrahere. Pyrrhum Aquilæ. Antiochum Accipitris cognomine oblectatum fuiſſe.

CAP. XLV.

Sacerdotes in Ægypto non quâuis aquâ ſe luſtrant, nec aliâ quâ ex qua Ibidem bibiſſe credant. Norunt enim egregiè hanc auem nūquam guſtare aquam ſordidam, aut vllis infectam venenis: vt quā diuinationis quoque non imperitam, veluti auem ſacrā exiſtiment. Cæterùm ex Elephantis audio eos qui integri ſunt, vulneratorum ſpicula & jacula leniter extrahere, veluti chirurgos quoſdam & hujus artis peritos. Priſcis

ſcis animalia vel quæ ratione carent adeò curæ fuerunt, vt Pyrrho Epirotæ gratum fuerit Aquilæ cognomen: Antiocho autem, vt fertur, Accipitris. Hæc licèt argumento diuerſa, à nobis conjũcta ſunt, hominibus ſtudioſis cognitu non indigna.

εἰρήσθω

Quemadmodũ Taurus, Equus, Ceruus, Mithridatẽ amauerunt.

CAP. XLVI.

Mithridates Ponticus, quum ſomnum caperet, ſui corporis cuſtodiam non modò armis & ſatellitibus excubitoribus committebat: ſed magis etiam tauro & equo & ceruo, quos manſuefactos habebat: Ij enim ad cuſtodiam ejus dormientis aduigilantes, ſi quis accederet, illius ſenſum ex ipſa reſpiratione quam mox percipiebant, atque ille mugitu, alter hinnitu, alius ſuâ propriâ voce, eum è ſomno excitabant.

De diuerſis nominibus quibus animalium, præcipuè ferox

αἰνοῦ τοῦ χρόνου καὶ τὰ ἄλογα ἔχαιρε μὲν ἀκούων ἀετὸς ὁ Ἠπειρώτης Πύῤῥος· ὁ δὲ, τὸ δὴ λεγόμενον, ἱέραξ, ὁ Ἀντίοχος. Διάφορα μὲν δὴ ταῦτα καὶ ἀθρόα† εἰρήσεται τῷ συνιέντι μαθεῖν ἄξια.

Τίσι φρουροῖς ἑαυτὸν ἐπίστευεν ὁ Μιθριδάτης ὁ Ποντικός.

Κεφ. μς.

Μιθριδάτης ὁ Ποντικὸς τὴν ἑαυτοῦ φρουρὰν καθεύδοντος, ἐπίστευεν ἧττον καὶ τοῖς ὅπλοις καὶ τοῖς δορυφόροις· καὶ διὰ ταῦτα ἡμερωθέντας εἶχε φύλακας ταῦρον, καὶ ἵππον, καὶ ἔλαφον. καθεύδοντα γοῦν ἐφρούρουν αὐτὸν οἵδε οἱ θῆρες, εἴ τις προσῄει, τάχιστα ἐκ τῆς ἀναπνοῆς αἰσθανόμενοι· καὶ ὁ μὲν τῷ μυκήματι, ὁ δὲ τῷ χρεμετίσματι, ὁ δὲ τῇ μύκῃ διύπνιζον αὐτόν.

Περὶ τῆς διαφορότητος τῶν ὀνομάτων, ἅπερ οὖν ἔχει τὰ ἐκγο-

κα τῶν ἀγρίων ζώων· καὶ ἔνια αὐτῶν τέλεια. κ. μζ.

Τὸν ἀγρίων ζώων τὰ ἔκγονα τὰ νέα διαφόρως ὀνομάζεται. καὶ τάγε πλείω διπλῆν τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. λεόντων γοῦν σκύμνοι καὶ λεοντιδεῖς ὀνομάζονται, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος μαρτυρεῖ. παρδάλεων δὲ σκύμνοι τε καὶ ἄρκηλοι. εἰσὶ δὲ οἵ φασι γένος ἕτερον τῶν παρδάλεων τοὺς † ἀρκήλους εἶναι. θώων δὲ μόνοι σκύμνοι φιλοῦσι καλεῖσθαι, καὶ τίγρεων ὁμοίως. καὶ * μυρμήκων δὲ καὶ πανθήρων. ἔοικε δὲ καὶ τὰ τῶν λυγκῶν ἔκγονα ὁμοίως ὀνομάζεσθαι. ἐν γοῦν τοῖς † Λάσου λεγομένοις διθυράμβοις οὕτως εὑρίσκεται· σκύμνος εἰρημένον τὸ βρέφος τὸ τῆς λυγκός. πιθήκων δὲ ἀκούομεν σκύμνους τε καὶ πιθηκιδεῖς τοὺς

ferorum, fœtus, & ipſa quædam adulta apud auctores Græcos nominantur.

CAP. XLVII.

Lege Pollucem l. 5. c. 2.

Teneri ferarum animantium fœtus nomina inuenerunt diuerſa: plerique gemina. nam Leonum & catulos dicimus, & *leunculos, Ariſtophane Byzãtio teſte: Pantherarum ſiue Pardalium ſimiliter vel catulos vel arcilos. ſed aliqui arcilos genus à Pantheris diuerſum faciunt. (*Poßis etiam vertere, Genus alterum Pantherarum faciunt.*) Porrò Thôum & Tigridum fœtus, nõ alio quàm catulorum nomine vocari ſolent. item formicarum, & Pantherum: (*qui ſunt Pantheræ minores, aliqui lycopantheros vel lupos ceruarios eoſdem putant.*) Lyncis etiam ſoboli non aliud inditum nomen puto. nam Laſus in Dithyrambis ſic ſcribit: Lyncisq; ſoboles, quæ catulus appellatur. At Simiarum vt catuli

Hoc & alia quadã diminutiua, claßicis auctoribus inuſitata, ad Græcorũ imitationẽ effinximus

al. ἀρχύλους vt & Pollux habet per υ. Euſtathio ἄρκιλοι per ι in penult. ſunt catuli vrſarũ. Pantherarũ verò παρδαλιδεῖς.

**ſi rectè legitur.*

al. Λάσου

tuli ita ſimiolæ dicuntur. Bubalidum verò vituli, & Orygum quoq;: vt idem Ariſtophanes coniicit. Iam Canum catuli aliud nomen nõ habent, ex Lupis tum catuli tum lupuli dicti naſcuntur. Ætate verò & magnitudine jam prouectâ eadem beſtia, monolycus, id eſt ſolitarius lupus dici ſolet. Leporum fœtura lepuſculi ſunt. ex iis adultum poëtæ etiam prôca, id eſt pauidum nũcupant. Lacedæmonij tachînai. Vulpes vulpeculam parit. ipſa quidem aliter cerdò & ſcaphóra & ſcindacus dicta. Aprorum porcellos, molóbria vocitant. vnde & ſus ipſe molobrites Hipponacti cognominatur. Eſt & ſus quidam monios, hoc eſt ſolitarius. Capreas Græci non ſolũ dorcadas vocant, ſed zórcas quoque & procas. Hyſtricum & hujuſmodi ferarum pro-

λαγίδες, Pollux.

ἀλωπεκίδες Pollux.

αὐτοὺς. βουβαλίδων δὲ πώλους. εἰ δὲ καὶ ὀρύγων, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι ὁ αὐτὸς Ἀριστοφάνης φησί. κυνῶν δὲ καὶ λύκων σκύλακες καλοῖντ' ἂν ἤδη ὡς. ἤδη δὲ καὶ λυκιδεῖς καλοῦνται οἱ τῶν λύκων. ὁ δὲ τέλειος καὶ μέγιστος καλοῖτο ἂν μονόλυκος. τῶν μὲν δὴ λαγῶν † λαγιδεῖς. ὁ τέλειος, καὶ πτῶκα αὐτὸν φιλοῦσιν ὀνομάζειν οἱ ποιηταί, Λακεδαιμόνιοι δὲ ταχίναν. ἀλωπέκων δὲ τὰ ἔκγονα † ἀλωπεκιδεῖς κέκληνται. αὐτὴ δὲ ἡ μήτηρ καὶ κερδὼ καὶ σκαφώρη καὶ σκινδακός. τῶν δὲ ἀγρίων ὑῶν τὰ τέκνα, μολόβρεια ὀνομάζουσιν. ἀκούσαις δ' ἂν τοῦ Ἱππώνακτος καὶ αὐτὸν τὸν ὗν μολοβρίτην που λεγόμενον: καλοῦσι δὲ καὶ τῶν ὑῶν μονιούς τινας. τάς γε μὴν δορκάδας καὶ ζόρκας καὶ πρόκας εἰώθασιν ὀνομάζειν. τῶν δὲ ὑστρίχων καὶ τῶν τοιούτων

των

τῶν ἀγελαίων τὰ ἔκγονα, ὄβρια καλεῖται. καὶ μέμνηται Εὐριπίδης ἐν Πελειάσι τοῦ ὀνόματος, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι, καὶ Δικτυουλκοῖς. τὰ δὲ ἔτι ἐν τῇ μητρὶ ἔμβρυα· καλοῦσι δὲ τὰ τῶν ὀρνίθων, καὶ τὰ τῶν ὄφεων, καὶ τῶν κροκοδείλων. ἔνιοι δὲ ἔμβρυα καὶ † ψακάλους καλοῦσιν, ὧν εἰσὶ Θετταλοί. τὰ δὲ πρόσφατα τὰ ὀρνίθια νεοττοὺς, καὶ ὀρταλίχους· ἀλεκτρυόνων δὲ, † ἀλεκτορίδας λέγουσι. καὶ τόνγε πέρυσιν ὀνομάζουσιν, ὡς καὶ τὸν οἶνον. καὶ αὖ πάλιν χηνιδεῖς, καὶ χηναλωπεκιδεῖς, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, κατὰ τὰ αὐτὰ σχηματίζουσιν. Ἀχαιὸς δὲ ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς, τὸν νεοττὸν τῆς χελιδόνος μόσχον ὀνομάζει.

Περὶ τῆς τῶν ζώων μνήμης.

les óbria dicuntur, cujus nominis mentio fit in Peliadibus Euripidis,& Æſchyli Agamemnone ac Dictyulcis. Embrya quidem ſunt fœtus qui vtero vuluáve adhuc continentur. *Sed & in lucem nuperrimè editi aliquibus embrya & pſácala vocantur, vt Theſſalis inter alios. Serpentium quoque & Crocodilorum catulos aliquis dixerit. De auiculis recẽs natis pullos & pulliciem. Gallinaceos pullos aliqui peculiariter pullos & pullicinos appellãt: item pullum juuencum vel pullaſtrum annotinum cognominant, qui plus quã anniculus ſit, nondum tamen bimus: vt & vinum annotinum, quod non hornum,ſed anni ſuperioris eſt. Licebit & anſerculos & vulpanſerculos dicere, & aliarum quoque auium pullos ſimiliter. Achæus tragœdiarum auctor hirundinis vitulum pro pullo dixit.

Tranſtulimus hac paulò aliter quàm in Græco codice habeantur, mutilo, vt videtur, vel corrupto.

ψακάλυς, Euſtat. ψάκαλα.

A recto ἀλεκτορίδης patronymica forma.

Hiſtoria mira Androclis ſerui à Leone, cui laniandus obiectus erat, ſeruati, quocum in deſertis Libyæ prius

conu

conuixerat.

CAP. XLVIII.

Memoriæ vim (quæ beneficium agnoſcat) animalibus quoq; rationis expertibus ineſſe ſine vlla arte & doctrina, quam mirabiles quidam oſtentatores ſe excogitaſſe gloriantur, illa quæ mox dicam argumento ſunt. Quum à ſenatore Romano ſeruus, cui nomen Androcles erat, aufugiſſet, quia facinus quodpiā nefariū (id verò quale fuerit ignoro) admiſiſſet, & verò in Africam veniſſet: relictis vrbibus, quarū ſitū ex aſtris fortè (quod aiunt) conijciebat, in deſertiſſimā proceſſit regionem: ibique quum ardore ſolis torreretur, ſpeluncam ſubiēs, ab æſtu requieſcebat: hæc autem ſpelunca Leonis erat cubile. Poſtea autem quā ex venatu Leo ſummo cum dolore quo laborabat ex pede transfixo ſtirpe à ſummo præacuta reuertiſſet: atque

Κεφ. μη.

Μνήμην δὲ παρακολουθεῖν καὶ τοῖς ζώοις, καὶ ἴδιον αὐτῶν καὶ τοῦτο εἶναι χωρὶς τῆς εἰς αὐτὴν τέχνης τε, καὶ σοφίας, ἣν τερατευόμενοί τινες ἐπινοῆσαι κομπάζουσι, τεκμήριοι καὶ ἐκεῖνα. τὸν δεσπότην ὄντα τῆς ἐκ τῆς Ῥωμαίας βουλῆς ἀπέδρα Ἀνδροκλῆς ὄνομα, οἰκέτης τὴν τέχνην, ὅ, τι κακουργήσας, καὶ ἡλίκον οὐκ οἶδα εἰπεῖν. ἧκε δ' οὖν ἐς τὴν Λιβύην, καὶ τὰς μὲν πόλεις ἀπελίμπανε· καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἄστροις αὐτὰς ἐσημαίνετο, προῄει δὲ ἐς τὴν ἔρημον. φρυγόμενος δὲ ὑπὸ πολλῆς διαπύρου τῆς ἀκτῖνος, ἀσμένως ὕπαντρόν τινα πέτραν ὑποδραμὼν, ἡσύχαζε. λέοντος δὲ ἄρα κοίτη ἡ πέτρα ἦν. ἐπανῆκε τοίνυν ἐκ θήρας ὁ λέων, σκόλοπι βιαίῳ περιπαρεὶς καὶ κολαζόμενος. καὶ ἐντυχ

ἐντυχὼν τῷ νεανίᾳ εἶδεν αὐτὸν πράως· καὶ σαίνειν ἤρξατο, καὶ προὔτεινε τὸν πόδα, καὶ ἐδεῖτο, ὡς ἠδύνατο, ἐξαιρεθῆναι τὸν σκόλοπα. ὁ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, καίτοι θανάτου δεόμενος, κατέπληξεν. ἐπεὶ δὲ πρᾶον τὸν θῆρα ἐθεάσατο, καὶ τὸ κατὰ πόδα συνεῖδε πάθος, ἐξεῖλε τὸ λυποῦν τοῦ ποδὸς, καὶ τῆς ὀδύνης ἀπήλλαξεν. ἡσθεὶς οὖν τῇ θεραπείᾳ ὁ λέων, ἰατρεῖα τ' ὡς ἐκεῖνον, ξένον τε ἐνόμιζε καὶ φίλον, καὶ ὧν ἐθήρα ἐκοινώνει. καὶ ὁ μὲν ἐσιτεῖτο ὠμὰ, ἣ λέοντος νόμος· ὁ δὲ, ἑαυτοῦ ὄπτα, καὶ κοινῆς ἀπέλαυον τραπέζης, κατὰ φύσιν τὴν αὐτοῦ ἑκάτερος. καὶ τριῶν μὲν ἐτῶν τὸν τρόπον τοῦτον διεβίωσεν ὁ Ἀνδροκλῆς. εἶτα ὑπεράγαν κυρῶν, καὶ ὀδαξησμοῦ βιαίου κατειλημμένος, τὸν μὲν λέοντα

in iuuenem qui intra ſpecum abdebatur, incidiſſet: ipſum leniter aſpexit, ac blandiri cœpit, pedemq; porrexit, & quoad poterat ſibi ſtirpem extrahi rogabat. Ille primò, etſi mors illi neceſſaria erat, ab eo pertimuit. deinde, poſtquã manſuetam vidiſſet belluã, & pedis morbum cognouiſſet, tum id quod pedem vexaret, euellit, tũ verò dolore liberauit. Quâ curatione Leo delectatus, illum hoſpitaliter (al. id) & amicè tractando, & quæ venaretur cũ illo communicando, præmium ſalutis perſoluit. Is quidem incoctis, vt Leonum mos fert, paſcebatur: ille verò aſſis veſcebatur, communiq; menſâ ſecundùm ſuam vterque viuendi rationem vtebantur. Itaq; totum triennium ibi Androcles ætatem duxit. Et quum tandem ejuſmodi habitationis illum tæderet, quòd corpus ei omnino incõptum illotũq; prurigine nimiâ vexaretur, à Leone

ne diſcedens, vagari & ſe fortunæ committere cœpit. Quumq́;, vbi eſſet, intellectum fuiſſet, cōprehenderunt eum, vinctumq́; Romam ad dominum miſerunt. Hunc dominus tum de his quæ admiſiſſet facinoribus reum facit: ita factum eſt, vt is ſic capite damnaretur, vt diſtrahendus beſtiis daretur: Tum verò ille Libycus Leo fortè captus fuit, & in theatrū immiſſus: ſimul & eò ad pereundum conjunctus eſt homo leonis aliquando hoſpes, & conuictor. Is primùm quidē ſeruatorem ſuū non recognouit: Leo contrà ſtatim hominē diuerſorem ſuū agnouit, ſuauiterq́; blanditus eſt, & totius corporis inclinatione ad pedes hominis ſe abjecit. Androcles tandem ſuū hoſpitem recognouit, & Leonem tanquam peregre veniētē amplexatur. Quamobrem quum artis magicæ pe-

ἀπολιμπάνει, ἑαυτὸν δὲ μεθίησι τῇ τύχῃ. εἶτα ἀλώμενον αὐτὸν συλλαβόντες, καὶ ὅστις εἴη πυθόμενοι, ἐς τὴν Ῥώμην τῷ δεσπότῃ δήσαντες ἀποπέμπουσι. ὁ δὲ ἐφ᾽ οἷς ἠδικήθη εὐθύνει τὸν οἰκέτην, καὶ κατεγνώσθη ἐκεῖνος θηρίοις βορὰ παραδοθῆναι. ἐθηράθη δέ πως καὶ ὁ Λίβυς ἐκεῖνος λέων, καὶ ἀφέθη ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ ὁ νεανίας δὲ ὡς ἀπολούμενος, ὁ ποτὲ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ λέοντι συνοικός τε καὶ σύσκηνος γεγενημένος. καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἐγνώρισε τὸν θῆρα. ἐκεῖνος δὲ παραχρῆμα ἀνεγνώρισε τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔσαινεν αὐτὸν, καὶ ὑποκλίνας τὸ πᾶν σῶμα, ἔρριπτέ οἱ παρὰ τοῖς ποσίν. ὀψὲ δὲ καὶ ὁ Ἀνδροκλῆς ἐγνώρισε τὸν αὐτοῦ ξένον, καὶ περιλαβὼν τὸν λέοντα, ὡς ἥκοντα ἑταῖρον ἐξ ἀποδημίας κατησπάζετο. ἐπεὶ δὲ ἔδοξε

γόης,

γένης, ἀφείθη οἱ καὶ πάρδαλις. ὁρμώσης δὲ αὐτῆς ἐπὶ τὸν Ἀνδροκλέα, ὁ λέων ἀμυνόμενος τὸν ποτὲ ἰασάμενον, καὶ κοινῆς τραπέζης οἱ μεμνημένος, διασπᾷ τὴν πάρδαλιν. οἷα γοῦν εἰκός, οἱ θεώμενοι ἐκπλήττονται. καὶ ὁ διδοὺς τὰς θέας καλεῖ τὸν Ἀνδροκλέα, καὶ τὸ πᾶν μανθάνει, καὶ θροῦς εἰς τὸ πλῆθος διαρρεῖ· καὶ τὸ σαφὲς ὁ δῆμος μαθόντες, ἐκβοῶσιν ἐλευθέρους ἀφεῖσθαι, καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὸν λέοντα. Ἴδιον δὴ τῶν ζώων καὶ ἡ μνήμη, καὶ συνῳδὸν τοῖς προειρημένοις. καὶ ἐς τὸ αὐτὸ δὲ ἐστὶν εὔδοντος ἐν τῇ † Σάμῳ. ἐπὶ τοῦ κεχηνότος Διονύσου νομίζοιτ' ἂν καὶ τὸ φίλιον εἰδέναι. καὶ τοῦτο ἀκούετε Ἐρατοσθένους τε καὶ Εὐφορίωνος, καὶ ἄλλων προειρημένων αὐτό.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ζ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ritus videretur Androcles, immiſſa eſt in ipſum etiam Pardalis, quæ quum inuadere eum aggrederetur, Leo illum, qui videlicet ei aliquando ſalutem attuliſſet, ab hujus laniatu ſeruauit, illamq́; lacerauit. Spectatores, vt par erat, incredibili tenebantur admiratione: qui autem ſpectacula præbebat, Androclem accerſiuit, ab eoq́; totã rem cognouit. Indè primò rumor in multitudinem effluxit, deinde re cognitâ, populus clamorem ſuſtulit, cunctusq́: conſeſſus multiplicem plauſum dedit, homini ipſi, & Leoni eſſe largiendam libertatem. Conſtat igitur brutis quoque nõ deeſſe memoriam. *Quæ ſequuntur in Græco de Baccho in Samo hiante, &c. nobis obſcura ſunt.*

† al. Σύλῳ

FINIS LIB. VII.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-
ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ
ἰδιότητος βιβλίον η.

*

CLAVDII ÆLIA-
NI, DE ANIMALIVM
natura liber VIII.

Quomodo Canis Indica concipiat & pariat è Tigride Tigrin, & is fœtus rurſus cum Cane mixtus Tigrin procreet, & tertius demũ fœtus degenerans Canem. Hiſtoria Indici Canis, qui ſpretis alijs feris Leonem inuaſit, & morſu infixo, quãnis crura omnia, & tandem corpus etiam reliquum à capite recideretur, non tamen remiſit. CAP. I.

Τὰ περὶ τῶν Ἰνδικῶν κυνῶν προσιστορηθέντα. κ. α.

ΙΝδικοὶ λόγοι διδάσκουσιν ἡμᾶς καὶ ἐκεῖνα. τὰς κύνας ἄγουσιν ἐς τὰ ἔνθηρα χωρία οἱ θηρατικοί, τὰς δὶ γλυεῖς τε καὶ ἴχνη καταγνῶναι

EX Indicatum rerum ſcriptis de his quæ ſubſequuntur docemur: Canes fœminas multò generoſiſſimas, tum ad inueſtigandas feras narium ſagacitate præſtan

θηρείων ἀγαθὰς, καὶ ὠκίστας εἰς δρόμους, καὶ τοῖς δένδροις προσδήσαντες, εἶτα μέντοι ἀπαλλάττονται. τοῦτο δήπου τὸ λεγόμενον ἀπεχθῶς, κύβον ἀναρρίψαντες. οἱ δὲ τίγρεις ἐντυχόντες αὐταῖς, ἀθηρίᾳ μὲν καὶ λιμῷ συμπεσόντες, διασπῶσιν αὐτάς. ἐὰν δὲ ὀργῶντες ἀφίκωνται καὶ κεκορεσμένοι, συμπλέκονταί τε αὐταῖς, καὶ τῆς ἀφροδίτης ἐν πλησμονῇ καὶ ἐκεῖνοι μέμνηνται. ἐκ δὲ τῆς ὁμιλίας ταύτης οὐ κύων φασὶν, ἀλλὰ τίγρις τίκτεται. ἐκ δὲ τούτου καὶ κυνὸς θηλείας, εἶτα τίγρις τεχθείη ἄν. ὁ δὲ ἐκ τούτου καὶ κυνὸς εἰς τὴν μητέρα ἀποκρίνεται, καὶ κατωλίσθεν ἡ σπορὰ πρὸς τὸ χεῖρον, καὶ κύων τίκτεται. πρὸς ταῦτα Ἀριστοτέλης οὐκ ἀντίφησι. οὗτοι δὲ ἄρα οἱ κύνες οἷς πάρεισι πατέρα αὐχεῖν τὸν τίγριν, ἔλαφον μὲν θηρεύσαι, ἢ σὺν

ſtantiſſimas, tum verò ad curſum velociſſimas, in loca vbi Tigridibus eſt habitãdi conſuetudo, venandi rationibus eruditi, perductas vt primùm ad arborem alligarunt, aleamq́;, vt vulgò dicitur, jecerunt, diſcedunt. In has autem Tigres incurrentes venationis inopiâ ex fame laborantes, lacerant: ſi autẽ ad libidinem inflammati, & cibo completi ſint, cum canibus complexu venereo junguntur: namque illi quoque, quum ſunt exaturati, venerem meminerunt. Ex hac Tigridis conſuetudine cum Cane, non Canis, ſed Tigris procreatur. & ſecundo quoque ex hoc & Cane fœmina, etiãnum Tigris. qui verò deinceps & hoc & Cane concipitur, Canis eſt, ſeminis in deteriùs degeneratione. neque hoc negauerit Ariſtoteles. Ij Canes Tigri de patre nati, vt vel

al. συμπιπτεῖν

Corui vel Apri venatū præclarè ſpernunt: ſic Leones inuadere, & ſui generis nobilitatē ita teſtari gaudent. Horum igitur Canum virtutis ſpecimen Indus quidā Alexandro Philippi filio quum exhiberet, & primò Ceruum emitteret: canis ex eo loco, vbi quieſcebat, eum deſpicatiſſimum habens, nihil ſe cōmouit, deinde ad Aprū dimiſſum, quemadmodum affectus fuerat in ceruum, immotus permāſit: tū verò vbi Vrſus immiſſus fuiſſet, æquè hunc, atque alios deſpicatui ducens, ab eo inuadendo ſe tenuit. ad extremum hic Leonem quē protuliſſent in mediū, vt vidit, cum ira exarſit, ac profectò, tāquam juſtus hoſtis in certamen deſcendiſſet, ſine mora intrepidus inuaſit, atque acerrimâ com prehenſione, Leonem conſtrictum tenens, illius fauces premebat, & ſuffocabat. Tum Indus, qui hoc ſpectaculū regi præbebat, quiq; probè ſciebat ejus robur animi & conſtātiam,

† ἐμπεσεῖν ἀτιμάζουσι· χαίρουσι δὲ ἐπὶ τοὺς λέοντας ἄττοντες, καὶ τοὺς αὐτῶν τοῦ γένους ἀποδεικνύντες ἐντεῦθεν. Ἀλεξάνδρῳ γοῦν τῷ Φιλίππου πεῖραν ἔδοσαν οἱ Ἰνδοὶ τῆς τῶν κυνῶν τῶνδε ἀλκῆς, τὸν τρόπον τοῦτον. ἀφῆκαν ἔλαφον, καὶ ὁ κύων ἡσύχαζεν. εἶτα σῦν, ὁ δὲ ἀτρεμῶν κατέμενε καὶ ἐπὶ τούτοις ἄρκτον, καὶ ἔκνιζεν αὐτὸν ἄρκτος οὐδέν. λέοντος δὲ ἀφεθέντος, ὁ δὲ ὡς εἶδεν ὡς μὲν μᾶλλον ἔδυ χόλος, καὶ οἷα δήπου θεασάμενος τὸν ὄντως ἀντίπαλον, οὔτε ἔμελλεν, οὔτε ἠτρέμει, ἀλλ' ἀΐξας ἐπ' αὐτὸν, εἶτα μέντοι καρτερᾷ τῇ λαβῇ εἴχετο, πνίζων καὶ ἄγχων. ὁ τοίνυν Ἰνδὸς ὁ τὴν θέαν τῷ βασιλεῖ τήνδε παρέχων, κάλλιστα εἰδὼς τοῦ κυνὸς τὸ καρτερικὸν, προσέτα-

ξεν οἱ τὴν οὐρὰν ἀποκό-
ψαι· καὶ ἡ μὲν ἀπεκόπτε-
το, ὁ δὲ οὐκ ἐφρόντιζε.
προσέταξεν οὖν ὁ Ἰνδὸς καὶ
τῶν σκελῶν ἓν ἀποκόψαι,
καὶ ἀπεκόπη. ὁ δὲ ὡς ἐξ ἀρ-
χῆς ἐνέφυ, εἴχετο, καὶ οὐκ
ἀνίει, ὥσπερ οὖν ἀλλοτρίου
κατατεμνομένου σκέλους καὶ ὀ-
θνείου. καὶ ἄλλο ἀπεκόπτε-
το, καὶ τὸ δῆγμα ὁ κύων
οὐ κατελίμπανε. καὶ τρί-
τον ἔπεσεν, ὁ δὲ εἴχετο. καὶ
τὸ τέταρτον ἐπ' ἐκείνοις,
καὶ ἦν ἐγκρατὴς τοῦ δή-
γματος ἔτι. καὶ τελευ-
τῶντες τῆς κεφαλῆς τὸ λοι-
πὸν σῶμα ἀφεῖλον· ὀδόν-
τες δὲ ἐκείνῃ ἤρτηντο τῆς
ἐξ ἀρχῆς ἀντιλαβῆς. καὶ
ἡ κεφαλὴ ᾐωρεῖτο μετέω-
ρος ἐκ τοῦ λέοντος, αὐτοῦ
μέντοι τοῦ δακόντος ἐξ
ἀρχῆς οὐκ ἔτι ὄντος. Ἀ-
λέξανδρος οὖν ἐνταῦθα ἡ-

tiam, primùm huic caudam abſcindi juſſit. is præ ipſo Leone, quem mordicus tenebat, ſibi caudam facilè abſcindi patiebatur. Deinde etiã crus vnũ ſuffringi imperauit. is verò æquè vt à principio vrgebat, & perinde nihil remittebat, quaſi alienum crus, & ad ſe nihil pertinens ſuffringeretur, Poſt alterũ, vnde quoque is nihil commotus arctè tenebat. Tum tertium incidi præcepit. is ſimiliter vt ante nihil ſe relaxauit à retinendo leone. Tum etiam quartum crus abſcindi voluit: is nihilo remiſſior factus, nihiloq; minùs Leonis retinẽs maximo robore ad eius perniciem incumbebat. Denique etſi caput à reliquo corpore abſciſſum erat, illius tamẽ dentes ex illa Leonis parte, in quam primùm defixi fuiſſent, pendebant. & quamuis is qui eos in initio defixiſſet, jam mortuus eſſet, ejus tamen ipſius etiam nunc ex Leone appenſum caput ſublime ferebatur. Hic quũ Alexander non medio-

cri dolore afficeretur, ipſius admiratione virtutis obſtupefactus, quòd is qui tale virtutis experimentũ dediſſet, è vita, quàm ex robore animi, contrà quã timidi ſolent, cedere maluiſſet. Quare Indus videns Alexandrum ex hujus caſu dolorẽ non mediocrem cepiſſe, quatuor canes huic ſimillimos illi donauit: ille cum grato & jucũdo animo eos munere accepit: tum verò eum ipſum qui dediſſet tanto pretio, quanto par eſſet præſtantiſſimum regem, remuneratus eſt. Itaque horum quatuor munere Alexander ex memoria dolorem quem ex primo ſuſcepiſſet, depoſuit.

νιᾶν τὸν κύνα ἐκπλαγεὶς, ὅτι ἄρα πεῖραν ἑαυτοῦ δεδοὺς εἶτα ἀπολώλει, τὸ ἐναντίον τοῖς δειλοῖς παθὼν, θάνατον δὲ ὑπὲρ τῆς ἀνδρείας ἠλλάξατο. ἰδὼν οὖν ὁ Ἰνδὸς αὐτὸν ἀνιώμενον, τέτταρας ὁμοίους ἐκείνου κύνας ἔδωκέν οἱ. ὁ δὲ ἥσθη λαβὼν καὶ ἀντέδωκεν ὁποῖα ἦν εἰκός· καὶ τῆς γε ἐπὶ τῷ προτέρῳ λύπης ἔλαβε λήθην ὁ τοῦ Φιλίππου παῖς, λαβὼν τοὺς τέτταρας.

De fide quam Canes venatoribus in venando ſeruant: & quomodo Apros Ceruosq́; indagent. CAP. II.

Περὶ τῆς κατὰ τὴν θήραν τῶν κυνῶν πρὸς τοὺς δεσπότας πίστεως. Κεφ. β.

Κύων ἀγρευτικὸς ἅπας, αὐτὸς μὲν λαβὼν θηρίον ἥδεται, καὶ κέχρηται τῇ ἄγρᾳ ὡς ἄθλῳ, ἐὰν αὐτὸν συγχωρήσῃ ὁ δεσπότης. εἰ δὲ μὴ, φυλάττει ζῶντα, ἔστ' ἂν ὁ θηρατὴς ἀφίκηται· καὶ κεί-

Omnis Canis venaticus, ex eo quòd ceperit feram, non mediocri voluptate afficitur: & tanquam præmio, ſi dominus ei permittat, ſic eâ captâ vtitur. Si verò non conceditur, beſtiã ſeruat, quoad venator

νηγὶ ὑπὲρ τοῦ ληφθέντος ὅ, τι καὶ θέλοι. νεκρῷ δὲ ἐντυχὼν ἢ λαγῷ τινι ἢ συΐ, οὐκ ἂν ἅψοιτο, τοῖς ἀλλοτρίοις ἑαυτὸν πόνοις οὐκ ἐπιγράφων, οὐδὲ ἀξιῶν σφετερίζεσθαι τὰ μὴ προσήκοντά οἱ ἥκιστα. ἔοικε δὲ ἐκ τούτων ἔχειν τι καὶ φιλοτιμίας ἐν ἑαυτῷ φυσικῆς. μὴ γὰρ δεῖσθαι κρεῶν, ἀλλὰ νίκης ἐρᾶν. Ἀκοῦσαι δὲ ἄξιον ὅ, τι καὶ δρᾷ παρὰ τὴν τῆς θήρας καὶ ἔργον ὁ κύων ὁ θηρατικός· προηγεῖται τοῦ κυνηγέτου, ἱμάντι μακρῷ προσημμένος, καὶ ῥινηλατεῖ, τῆς φωνῆς ἔχων ἐγκρατῶς καὶ σιωπῶν. καὶ εἰς ὅσον μὲν ἀθηρία ἀπαντᾷ αὐτῷ, καὶ οὐδενὶ ἐντυγχάνει, πρόεισιν ὡς ἰδεῖν καὶ τεκμήρασθαι κατηφέστερος· καὶ μέντοι καὶ εἰς τὸ πρόσω ἰὼν, ἐπάγεται τὸν θηρατὴν προθύμως τε καὶ καρτερικῶς οὐ μάλα ὁ κύων. εἰ δὲ ἰχνεύσειε τυχὸν, καὶ ὁρμῇ τινι προστύχοι τοῦ θηρίου,

nator aduentarit, de totaq́ captura pro ſuo arbitratu ſtatuerit. Quòd ſi mortuo vel Apro vel Lepori inciderit, non attingit quidem: nec enim alienis ſe laboribus adſcribit, nec quæ ad ſe non pertineant, ſibi aſſumit: ex quo apparet æmulationum virtutis naturâ eum nō expertem eſſe. Nec enim carnes quærere, ſed victoriam amare videtur. Nec jam alienum eſt explicare, quid vſu venādi peritus Canis agat, in eo ipſo tēporis articulo, quū venatur longo venatoris vinculo alligatus. Antecedit, & ſilentio odoratur ſimul: & quandiu nulla ei præda occurrit, ante venatorem præcurrit, vt ex aſpectu conjeceris, triſtior: & ſimul venatorem ad pergendum ire vlteriùs attrahit, & allicit. Si verò veſtigia deprehenderit, & aliquo beſtiæ

ſenſu afficiatur, hic ſe ſubitò retinens, ſiſtit pedem: & domino ad ſe propiùs accedenti, quòd venationis prouentus prope ſit, gaudio perfuſus blanditur: eumq; oſculatione pedum, & complexu inuitat ad prædam. Ac ſimul ad inſtitutam venationem incumbere perſeuerat, & pedetentim vſque eò procedit, quoad ad cubilis locũ peruenerit, quem vltrà non progreditur. Quo animaduerſo venator propria venatorum ſignificatione prædam adeſſe his qui retia ferunt denunciat. hi autẽ retia circũiiciunt. tum Canis intelligens voce opus eſſe, ad excitandam feram, latrat, vt ex fuga in caſſes incidens comprehendatur. Ex hac porrò capta, Canis quemadmodum viri, qui ex pugna victoriã retulerint, ſic exultat lætitiã, triumphat gaudio, & quaſi vitulatur.

ἐνταῦθα ἔστηκεν. ὁ δὲ κυνηγέτης ἔρχεται πλησίον. καὶ ὁ κύων περιχαρὴς τῇ διέρμιᾳ ὤν, αἰκάλλει τὸν δεσπότην, καὶ φιλεῖ τὼ πόδε καὶ πάλιν τῆς ἐξ ἀρχῆς ἰχνεύσεως ἔχεται. καὶ πρόεισι βάδην ἔστ᾽ ἂν ἀφίκηται πρὸς τὴν κοίτην. καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. συνῆκεν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ὑποθωΰξας σημαίνει τοῖς ἀρκυωροῖς. οἱ δὲ περιβάλλουσι τὰς ἄρκυς. καὶ ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ ὑλάκτησεν ὁ κύων. νοεῖ δὲ αὐτῷ τηνικαῦτα ἡ βοὴ εἰς ἀνάστασιν τῆς συὸς ὑποθῆξαι, ἵνα ἐμπέσῃ φεύγων, καὶ τοῖς δικτύοις καταληφθῇ. ἁλόντος δὲ τοῦ θηρὸς, ὅδε ἐπινίκιόν τινα οἱονεὶ παιᾶνα ἐκβοᾷ. καὶ γέγηθε καὶ σκιρτᾷ, ὥσπερ οὖν οἱ τοὺς ἐχθροὺς ὁπλῖται νενικηκότες. ταῦτα ἐπὶ συῶν καὶ ἐλάφων δρῶσιν οἱ κύνες.

Hæc circa Apros & Ceruos agunt Canes.

Parem

Ὅτι δελφῖνες ἴσασι τοῖς εὐεργέταις τὴν χάριν ἀποδοῦναι.

κεφ. γ.

Χάριν δὲ ἄρα καὶ δελφῖνες τῶν ἀνθρώπων ἀποδοῦναι ἦσαν δικαιότεροι· καὶ τῷ νόμῳ τῶν Περσῶν. ὃν ἐπαινεῖ καὶ Ξενοφῶν. οὐκ ἐνέχονται. ὃ δὲ λέγω τοιοῦτόν ἐστι. Κοίρανος ὄνομα, τὸ γένος ἐκ Πάρου. δελφίνων τινῶν ἐν Βυζαντίῳ βόλῳ περιπεσόντων καὶ ἑαλωκότων, δοὺς ἀργύριον οἱονεὶ λύτρα τοῖς ἠγρευκόσιν, ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους, ἀνθ' ὧν τὴν χάριν ἀπείληφεν. ἔπλει γοῦν πεντηκόντορον ἔχων, ὡς λόγος, Μιλησίους ἰοῦσαν ἄγουσαν ἄνδρας· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ Πάρου πορθμῷ τῆς νεὼς ἀνατραπείσης, καὶ τῶν ἄλλων διαφθαρέντων, τὸν Κοίρανον ἔσωσαν δελφῖνες, ὑπὲρ ἧς φθάσαντες εἶχον εὐεργεσίας, τὴν ἴσην ἀποδόντες. καὶ ἐν-

Parem gratiam Delphini benè de ſe meritis referunt: quod Cœrani Parij cuiuſdam hiſtoria demonſtrat.

CAP. III.

Ad referendam gratiam Delphini hominibus juſtiores ſunt, quum tamen lege Perſarum (quam laudibus tollit Xenophon) minimè teneâtur. Cœranus ſic nuncupatus, natione Parius, à piſcatoribus Delphinos ad Byzantium captos argento redemit, & liberos dimiſit: ex ea libertatis largitione hanc collegit gratiam, vt naue actuariâ quinquaginta remorum (ſicut in ſermonem hominum venit) Mileſiis vectoribus plena, in qua & ipſe vehebatur, in freto Parij maris funditus euerſa, & vectoribus naufragio perditis, illũ ipſum Delphini ex hoc periculo ſeruarint, eiq; ad parem gratiam cum beneficio quod priores ab ipſo accepiſſet, perſolu

ſoluendam ſatisfecerint: quod quidē ipſum, promontorium nomine Cœranium, quo ipſum expoſuerunt, vbi & ſpeluncam in ſaxo viſitur, facilè oſtendit. Itaque poſtea Cœranū mortuum ſecundū mare illud cognatione ei proximi ſepulturâ affecerunt: quod quidem ipſum, vt Delphini ſenſerunt, frequentes tanquam ad juſta funeri perſoluenda ad littus conuenerunt: & quoad pyra arderet, tandiu ſicut amicis fidi amici permanſerunt. Deinde reſtincto rogo diſceſſerunt. Non item certè homines, ſed potiùs viuos colunt, & eos quidem diuitiis diffluentes & opibus. Contrà verò ab iis defunctis, vel aliquo infortunio preſſis, ſe totos auertūt, vt ne gratiam pro beneficiis, quibus ab eis, dum viuerent, affecti fuerūnt, perſoluant.

θαι ἐξενήξαντο ὀχοῦντες αὐτὸν, ἄκρα δείκνυται καὶ ὕπαντρος πέτρα. καὶ καλεῖται ὁ χῶρος, Κοιράνιος χῶρος. χρόνῳ δὲ ὕστερον τεθνεῶτα τόνδε τὸν Κοίρανον, θαλάττης πλησίον ἔκαιον. εἶτα μέντοι αἰσθόμενοι πόθεν οἱ δελφῖνες ἠθροίσθησαν, ὥσπερ οὖν ἐπὶ τὸ κῆδος ἥκοντες. καὶ εἰς ὅσον ἡ πυρὰ ἤκμαζε καιομένη, παρέμεινα ὡς φίλῳ φίλος πιστός. εἶτα μέντοι κατασβεσθείσης, οἱ δὲ ἀπενήξαντο. Ἄνθρωποί γε μὴν ζῶντάς τε καὶ πλουτοῦντας καὶ οὐ πράττειν δοκοῦντας θεραπεύουσι, νεκροὺς δὲ ἀποστρέφονται, ἢ καὶ δυστυχοῦντας, ἵνα μή τινα ἐκτίσωσιν εὖ παθόντες χάριν.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων πρὸς τὴν κλῆσιν εὐπειθείας.

Κεφ. δ.

De Piſcium manſuetudine: deq; Murana Craſſi. item de manſuetudine & diuinatione Crocodilorum.

CAP.

Ἤδη δὲ ἄρα καὶ ἰχθύες πρᾶοί τε ἅμα καὶ χειροήθεις, καὶ οἷοι καλούμενοι ὑπακούειν, καὶ διδόντων τροφὰς ὁμοίως δέχεσθαι, ὥσπερ οὖν ἡ ἐν Ἀρεθούσῃ ἱερὰ ἔγχελυς. Τὴν Κράσσου τε τοῦ Ῥωμαίου μύραιναν ᾄδουσιν· ἥπερ οὖν καὶ ἐνωτίοις, καὶ ὁρμίσκοις διαλίθοις κεκόσμητο, οἷα δήπου ὡραία κόρη· καὶ καλοῦντος τοῦ Κράσσου τὸ φώνημα ἐγνώριζε, καὶ ἀντενήχετο. καὶ ὀρέγοντος ὁποιοῦν, ἤδη ἤσθιε προθύμως καὶ ἑτοίμως λαμβάνουσα. Ταύτην καὶ ἔκλαυσεν ὁ Κράσσος ὡς ἀκούω τὸν βίον καταστρέψασαν, καὶ ἔθαψε. καί ποτε Δομετίου πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, Ὦ μωρὲ μύραιναν ἔκλαυσας τεθνεῶσαν· ὁ δὲ ὑπολαβὼν, Ἐγὼ θηρίον ἔφατο, σὺ δὲ τρεῖς γυναῖκας θάψας οὐκ ἔκλαυσας. Αἰ-

CAP. IIII.

Piſces quoque Cicures & manſueti euadũt: & quum appellantur, intelligunt, & è manu largientium cibos capiũt, vt Anguilla ſacra in Arethuſa. Muræna etiã Craſſi Romani omniũ prędicatione celebrata, ſic inauribus & gẽmis diſtincto monili tanquam ſanè eximiâ formæ pulchritudine puella ornabatur: & appellantis vocem Craſſi agnoſcebat, atque ad eum adnatabat: quũq; quiſpiam ei porrigebat edendum, prompto & parato animo accipiebat. Hanc ille mortuam fleuit vberiùs, atque honore ſepulturæ affecit. Et quum aliquã do Domitius in hunc dixiſſet, Stulte Craſſe, Murænã fleuiſti mortuam. Ad hæc reſpondens Craſſus: Equidem (inquit) de beſtiæ morte fleui: Tu verò nullos, ne ex trium quidẽ vxorum interitu, quas ad ſepulturam dediſti, luctus percepiſti. De Croco

cod

codilis quidem hanc auditionem ex Ægyptiis accepi, ſacros eſſe, & manſueſcere: & à miniſtris ſe facilè contrectari ſuſtinere: & ſibi fruſta eſculenta in dentes inſita, extrahentibus patulum os præbere, atque antiquiores & præſtantiores diuinatione pollere, Ægyptij ferunt: idq; Ptolemæi (regis neſcio cujus) teſtimonio comprobant. eum ſanè quũ ex Crocodilis antiquiſſimum & præſtantiſſimum appellaret, nõ exauditum fuiſſe aiũt: quum cibaria ei comedenda objeciſſet, rejeciſſe. inde ſacerdotes collegiſſe, ex Ptolemęo idcirco Crocodilum, quòd eum vicinum ad moriendum prænoſceret, cibum capere noluiſſe.

De varijs diuinationum generibus, & quomodo Lycij per piſces diuinent. CAP. V.

γυπτίων δὲ ἀκούω λεγόντων τοὺς ἱεροὺς κροκοδείλους εἶναι πράους· καὶ τούτων γε θεραπευτήρων ἐπιψαυόντων καὶ ἐπαφωμένων, ὑπομένειν, καὶ κούφως φέρειν, καὶ κεχηνέναι καθιέντων ἐκείνων, καὶ τοὺς ὀδόντας σφισι καθαιρόντων, καὶ τὰ εἰσδυόμενα τῶν σαρκίων ἐξαιρούντων. ἤδη μέντοι καὶ μαντικῆς μετειληχέναι τοὺς πρεσβυτέρους κροκοδείλους Αἰγύπτιοί φασι· καὶ τὸ μαρτύριον ἐκεῖνο προσάγουσι) Πτολεμαίου, ὁποστὸς δὲ ἦν οὗτος, ἐκείνους ἔρεσθε. καλοῦντα γὰρ τὸν πρεσβύτερον τῶν κροκοδείλων μὴ ὑπακοῦσαί φασι, καὶ τροφὰς ὀρέγοντος μὴ προσίεσθαι. συνιέναι δὲ τοὺς ἱερέας ὅτι τὸ τέλος τοῦ Πτολεμαίου πρόσιον εἰδὼς ὁ κροκόδειλος, εἶτα μέντοι τὴν ἐξ αὐτοῦ τροφὴν ἠτίμασε λαβεῖν.

Περὶ τῆς τῶν ἐν Λυκίᾳ μαντείας τῆς διὰ τῶν ἰχθύων. Κεφ. ε.

Οἶνι

Οἰωνοῖς μαντευομένους ἀκούω τινὰς, καὶ ἐπ' ὄρνισι καθημένους ἐξετάζειν πτήσεις τε αὐτῶν καὶ ἕδρας· καὶ ᾄδονταί γε ἐπὶ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ Τειρεσίαι τε καὶ Πολυδάμαντες καὶ Πολύϊδοι, καὶ Θεοκλύμενοι, καὶ ἄλλοι πολλοί. Σπλάγχνων ἄρα φύσεις καὶ θέσεις καταγνῶναι δεινοὶ ἦσαν καὶ Σιλανοὶ, καὶ Μεγιςαῖαι, καὶ Ακλεῖδαι, καὶ ἐπὶ τούτοις πολὺς κατάλογος. Ακούω μέντοι τινῶν λεγόντων ὅτι καὶ ἀλφίτοις μαντεύονταί τινες, καὶ κοσκίνοις καὶ τυρίσκοις. Πέπυσμαι δὲ κώμην τινὰ Λυκιακὴν μεταξὺ Μύρων καὶ Φελλοῦ, Σύρρα ὄνομα, ἐν ᾗ μαντεύονταί τινες ἐπ' ἰχθύσι καθήμενοι· καὶ ἴσασιν ὅ, τι καὶ νοεῖ ἥ τε ἄφιξις αὐτῶν ἐλθόντων, καὶ ἡ ἀναχώρησις· καὶ ὅταν μὴ ὑπακούσωσι τί δηλοῦσι. καὶ ὅταν ἔλθωσι πολλοὶ τί σημαίνουσιν. ἀκούσῃ δὲ τὰ μαντικὰ τῶν σοφῶν τούτων, καὶ πηδήσαντος ἰχθύος, καὶ ἀναπλεύσαντος νεκροῦ, καὶ

Auſpiciis quidam diuinant volatus auium & ſedes conſiderantes. Et in hac ſapientia clari habentur Tireſias, Polydamas, Polyidus, Theoclymenus, & plerique alij. Multi verò viſcerum ſitus & naturas præclarè tenuerũt, vt Silani, Megiſtanæ, Aclidæ, & alij permulti. Alij farinis, & cribris, & caſeis futura præmonſtrant. Audio item Lyciæ vicũ nomine Sytrham eſſe, inter Myra & Phellum, vbi ſunt qui ad piſces ſeſſitando, ſciant quid ſibi velit appellatorum piſcium acceſſus & receſſus: quid itẽ oſtendant, quum non parent: quid quum frequentes veniunt portendant facilè intelligunt. Atque ejus diuinationis periti ſciunt, quid quum ſalit piſcis, demonſtrat, quid quum mortuus fluitat,

πορ

quid cibum ſumens, quid etiam recuſans præſignificet.

Quænam facilè capiantur à quibuſdam.

CAP. VI.

Nullo negotio Lupi Aſinos comprehendût, & facilè è vita tollunt. Meropibus, Apes: Hirũdinibus, Cicadæ ſunt faciles captu: à Ceruis Serpentes expeditè capiuntur, & interficiuntur: Pardalis curſus celeritate cùm alia pleraque, tum verò maximè Simias aſſequitur.

δίυζα Gillius.

De beſtijs quæ ſine morſu mortem inferunt.

CAP. VII.

Megaſthenem audio dicentem in mari Indico quendam piſciculũ naſci, eumq; quoad viuit, in profundo quidem natantem non apparere: mortuum verò ad ſummam aquã exiſtere, & fluitare: qui eum contigerit, animi defectionibus primùm tentari, deinde obire mortem. In libro de Theriaca Apollodorus

τροφὴν προσιεμένου, καὶ αὖ πάλιν μὴ λαβόντος.

Τίνα ὑπὸ τίνων ἁλίσκεται ῥᾳδίως. Κεφ. ϛ.

Ἦν δὲ ἄρα εὐχείρωτα, καὶ αἱρεῖν ῥᾷστα, οἱ ὄνοι μὲν τοῖς λύκοις, τοῖς μέροψι δὲ αἱ μέλιτται. ταῖς γε μὴν χελιδόσιν οἱ τέττιγες· ταῖς δὲ ἐλάφοις οἱ ὄφεις. ἡ πάρδαλις δὲ αἱρεῖ† θεωμένη τὰ πλεῖστα, καὶ ἔτι καὶ μᾶλλον τὸν πίθηκον.

Ὁποῖα τῶν ζώων καὶ μὴ δακόντα ἀναιρεῖ. Κ. ζ.

Μεγασθένους ἀκούω λέγοντος, περὶ τὴν τῶν Ἰνδῶν θάλατταν γίνεσθαί τι ἰχθύδιον, καὶ τοῦτο μὲν ὅταν ζῇ ἀθέατον εἶναι, κάτω που νηχόμενον καὶ ἐν βυθῷ· ἀποθανὸν δὲ ἀναπλεῖν· ὃ τὸ ἀψάμενον λειποθυμεῖν, καὶ ἐκθνήσκειν τὰ πρῶτα, εἶτα μέντοι καὶ ἀποθνήσκειν. Τὸν δὲ χέρσυδρον πατήσαι τις, καὶ εἰ μὴ δηχθείη, ὡς Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῷ Θηριακῷ

ρικοῦ λόγου, ἀποθνήσκει πάντως. ἔχειν γάρ τι σηπτικὸν καὶ τὴν μόνην τοῦ ζώου ἐπίψαυσιν λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸν πειρώμενον θεραπεύειν, καὶ ἐπικουρεῖν ἀμωσγέπως τῷ ἀποθνήσκοντι, φλυκταίνας ἴσχειν ἐν ταῖς χερσὶν, ἐπεὶ μόνον τοῦ πατήσαντος προσέψαυσεν. Ἀριστόξενος δέ πού φησιν, ἄνδρα ταῖς χερσὶν ὄφιν τινὰ ἀποκτεῖναι, καὶ μὴ δηχθέντα ὅμως θιγόντα ἀποθανεῖν. καὶ τὴν ἐσθῆτα δὲ αὐτοῦ ἣν ἔτυχε φορῶν ὅτε τὸν ὄφιν ἀνῄρει, καὶ ἐκείνην σαπῆναι οὐ μετὰ μακρόν.

ait,eum qui Cherſydrū conculcauerit,mortem cum vita commutare: quòd ejus tactus quiddam omnino tabificū habere dicatur : tum ei qui curare,& quoquomodo remedium afferre morienti tentauerit, ex ſola ejus qui conculcauit,tactione puſtulas ipſi exoriri. Ariſtoxenus quodam loco dicit,virum qui ſerpentem quandam interfeciſſet, nullo morſu ab ea affectum, ex ſolo tactu vitam amiſiſſe: illiusq; veſtem,quam eo tempore, quum Serpentem interimebat,geſtaret, non ita multò poſt putruiſſe.

Περὶ ἀμφισβαίνης. κ. η.

Ἀμφισβαίνης δὲ τὴν δορὰν βακτηρίᾳ περικειμένην, ἐλαύνειν λέγει Νίκανδρος τοὺς ὄφεις πάντας· καὶ τὰ ἄλλα ζῷα, ὅσα μὴ δακόντα μὲν, παίσαντα δὲ ἀναιρεῖ.

De Amphisbana pelle venenata, animalia fugante omnia.

CAP. VIII.

Nicander Amphiſbænæ pellem inquit, bacillo circumjectam, omnes ſerpentes pellere:& reliquas etiam animātes,quæ non morſu, ſed ictu venenato interimunt.

H *Canes*

Canes quibus remedijs ſe-ipſos curent.

CAP. IX.

Πῶς ἑαυτοὺς οἱ κύνες καὶ καθαίρουσι, καὶ ἰῶνται.

Κεφ. θ.

Quum redundantiâ Canis vexatur, herbam in maceriis naſcentem nouit: quâ comesâ, omne id, quo affligitur, cum pituita & bile euomit, & aluo pariter plurimum ſiccioris excrementi reddit. Sic ipſe ſibi ſine vllius medici operâ ſalutem affert. Quin & atræ bilis copiam excernit, quæ retenta rabiem facit, periculoſum Canibus morbum. Lumbricis vexati frumenti ariſtas deuorant, vt Ariſtoteles ait. Si vulnus acceperint, cùm vulnerum
τὰς obligationibus, tum pharmacorum temperationibus multam ſalutem dicentes, linguâ huic medicinã faciunt, & priſtinæ integritati reſtituunt. Hoc quoq; non ignorat Canis, fraxini fructum, quo ſagi-

Κύων ὑπὸ πλήθους ὀχλούμενος, οἶδε πόαν ἐν ταῖς αἱμασιαῖς φυομένην, ἧς περ οὖν γευσάμενος, ἐμεῖ πᾶν τὸ λυποῦν μετὰ φλέγματος καὶ χολῆς. ὑποχωρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ τῶν σκυβάλων πάμπολλα, καὶ πορίζει σωτηρίαν ἑαυτῷ, δεηθεὶς ἰατρῶν συμμάχων οὐδέν. καὶ μελαίνης μέντοι χολῆς ἐκκρίνει πλῆθος, ἥπερ οὖν μείνασα, λύτταν ἐργάζεται, κυσὶ νόσημα ἀργαλέον. Ἕλμινθας δὲ πεπληρωμένοι, τοῦ σίτου † τὰς ἀθέρας ἐσθίουσιν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει. Τρωθέντες δὲ ἔχουσι τὴν γλῶτταν φάρμακον, ἥπερ οὖν περιλιχμώμενοι, τὸ τρωθὲν μέρος εἰς ὑγείαν ἐπανάγουσι, ἐπιδέσμα καὶ σπληνία, καὶ κράσεις φαρμάκων μακρὰν χαίρειν ἀπολιπόντες. Κύνα δὲ ἐκεῖνο οὐ διαλέληθεν, ὅτι ἄρα τὸ

μελ

μελίας ὁ καρπὸς, τοὺς μὲν ὗς πιαίνει, αὐτῷ δὲ ἄλγημα ἰσχίου προξενεῖ. καὶ ὁρῶν ἐμφορουμένην τῶν προειρημένων τὴν ὗν, ἀφίσταται αὐτῆς πάνυ ἐγκρατῶς, καὶ τῶν δοκούντων ἡδέος. Ἄνθρωποι δὲ τῶν πειθόντων ἀκόντων ἐσθίειν, ἡττῶνται πολλάκις πάνυ ἀκρατῶς.

nantur Sues, dolorem coxendicis ſibi inferre. Et licèt videat ſuillum pecus hoc fructu ceu dulci auidiſſimè ingurgitari, eo tamen abſtinet, ac ſibimet imperat. Homines contrà illecebris ciborum, quę vel nolentes inuitant, immoderatè abutuntur.

Πῶς ἔχουσι πρὸς τὰς ἐνέδρας οἱ ἐλέφαντες. κ. ι.

Οὐκ αὖ ῥᾳδίως ἐνέδραι ποτὲ τοὺς ἐλέφαντας λάθοι. ὅταν οὖν γένωνται τῆς τάφρου πλησίον, ἣν εἰώθασιν ὑπορύττειν οἱ θηρῶντες αὐτοὺς, εἴτε ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ, εἴτε μαντικῇ νὴ Δία ἀπορρήτῳ, τοῦ μὲν περαιτέρω χωρεῖν ἀναστέλλονται, ἑαυτοὺς δὲ ἐπιστρέψαντες, εἶτα μέντοι ὡς ἐν πολέμῳ ἀθίσαντες μάλα καρτερῶς, καὶ

De Elephantis, qui foſſas à venatoribus ſtructas declinant, & retrò in venatores conuertuntur, & pugnâ cum eis commiſſâ, aut eos vincunt & effugiũt, quod inſtituebant: aut victi in foſſas repellũtur.

CAP. X.

Inſidiæ, quas Elephantis venatores inſtruxerint, non eos facilè latent. Nam quum ad foueam, quam contra ipſos ſuffodere venatores ſolent, proximi acceſſerunt, ſeu naturali quâdam intelligentiâ, ſeu retruſâ & abditâ præſenſione & ſcientiâ rerum futurarum, à progrediendo vlteriùs ſe ſuſtinent, ac quàm mox itinere conuerſo, in venatores inuadũt, viq; & impreſſione, ſeſe in medios inſidiatores incitant, ſimul & eos e-

uertere conantur, fugâ vt ſalutem contra inſidias ſuperiores facti adipiſcantur. Id igitur temporis quum atrox pugna, tum verò vel hominum, vel Elephantorum cædes, & occiſio fit multiplex. Hujus pugnæ ratio talis eſt: Homines quidem eminus haſtas & jacula intorquentes, ac collimantes, ictu directo eos feriunt. Contrà Elephanti, ex hominibus ſi quem cecidiſſe animaduerterint, ſtatim violenter illum & corripiunt, & ad terrâ à ſe abjectū, proterunt, & conculcant: ſimul & cornibus, ſiue dentibus tandiu profligât, quoad miſerabili, & refertâ acerrimis doloribus morte, hunc projectum affecerint. Quum autẽ hujuſcemodi animalia inuadunt, tanquam vela ex animi incitatione quàm contentiſſimè aures, quaș habẽt patulas, intendunt, & pandũt, more magnarum ſtruthionũ: quę vel dum fugiunt, vel dum inuadunt explicatis alis feruntur. Itémque

ἀνυτείψαι πειρῶνται τὰς θηρευτάς. καὶ δι' αὐτῶν ὠσάμενοι, φυγῇ πορίσασθαι τὴν σωτηρίαν κρείττους γινόμενοι τῶν ἐπιβουλευόντων. γίνεται τοίνυν ἐνταῦθα τοῦ καιροῦ μάχη καρτερὰ καὶ φόνος τῶν τε καὶ τῶν. ὁ μέντοι τρόπος τῆσδε τῆς μάχης τοιοῦτός ἐστιν. οἱ μὲν ἄνθρωποι δόρατα ἰσχυρὰ, καὶ λόγχας ἀφιᾶσι, στοχαζόμενοι αὐτῶν· οἱ δὲ ἐλέφαντες τὸν πεπτωκότα ἁρπάζουσι, καὶ τῇ γῇ προσαράξαντες πατοῦντές τε καὶ τοῖς κέρασι κατακεντοῦντες, οἰκτίστῳ περιβάλλουσι τῷ τέλει καὶ ἀλγεινοτάτῳ. ἐπίασι δὲ οἱ θῆρες ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τὰ ὦτα ἐκπετάννυντες ὡς ἱστία, δίκην τῶν στρουθῶν τῶν μεγάλων αἰωροῦντα τὰς πτέρυγας ἀπλώσασαι ἢ φεύγουσιν, ἢ ἐπίασιν. ἐπισημαίνοντες

addo καὶ

προσαράξαντες

δὲ καὶ τὴν προβοσκίδα οἱ ἐλέφαντες, καὶ ὑπὸ τοῖς κέρασι πήξαντες, ὥσπερ νεὼς ἔμβολον σὺν πολλῷ τῷ ῥοθίῳ φερομένης, ἐμπεσόντες τε ῥύμῃ σφοδροτάτῃ, πολλοὺς ἀνατρέπουσι βοῶντες διάτορόν τε καὶ ὀξὺ δίκην σάλπιγγος. πατουμένων δὲ τῶν ἁλισκομένων, καὶ ἀλοωμένων τοῖς γόνασι, ἄραβος πολὺς τῶν ὀστέων συντριβομένων ἀκούεται, καὶ πόῤῥωθεν. τὰ πρόσωπα δὲ ἐκθλιβομένων τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς ῥινὸς συνθλωμένης, καὶ ῥηγνυμένου τοῦ μετώπου, τὸ ἐναργὲς τοῦ εἴδους ἀπόλλυσι· καὶ ἀγνῶτες γίνονται πολλάκις καὶ τοῖς ἐγγυτάτω προσήκουσι. σώζονται δὲ παραδόξως ἄλλοι τὸν τρόπον τοῦτον. συνείληπται μὲν ὁ θηρατὴς, ὑφ' ὁρμῆς δὲ τὸ θηρίον ὑπερῆλθεν αὐτὸν, καὶ τὰ γόνατα εἰς τὴν γῆν ἐπήρεισε, καὶ προσκα-

que promuſcidibus, ſub cornua redactis, & contractis, quemadmodum roſtra nauium pleniſſimis velis propulſa, ſic Elephanti vehementi impreſſione irruentes, multos mortales funditus euertunt: Tumq; perinde vt tuba belli claſſicum ſonans, clamores vaſtiſſimos edunt. Humi porrò proſtratorum, & genibus contritorum, & oſſium obtritorum, tantus eſt ſtrepitus, vt vel illinc longiſſimè exaudiatur: nec non ſæpe eliſis oculis, naribus diſtractis, fronte diſrupta, facieiq; formâ amiſſâ, non vel à proximis cognatione ſibi noſcuntur. Iam ex iis nonnulli ad hunc modum inopinatò ſeruãtur. Quãuis enim ſanè venatorem belluæ curſus celeritate comprehenderit: præ tamen vehemẽti impetu, hunc tranſcurrens, genibus in terram præcipitibus actis, cornua aut in ra-

 dicem

dicem, frutetúmve, aut in quippiam aliud tale compingit: ex quo retinetur, ac vix dum ſe retraxit, quum venator elapſus jam ſalutem fugâ eſt conſecutus. In hac igitur pugna, Elephanti ſæpe vincunt, ſæpe item variis terroribus injectis vincuntur. Tubarum enim clangor vaſtum clamorem efficit, ipſiq; homines armis concrepantes, clypeos videlicet haſtis contundentes, ſtrepitu vndiq; omnia circumſonare faciunt: tum verò partim in terra ignem incendentes, partim in ſublime tollentes, ac tanquam fundâ eum contorquétes, ignitosq; torres jaculantes, atque etiam lógas faces in ferarum oculos magnâ vi inferentes, & intrudentes, eis hæc omnia ægrè intuentibus, timorem afferunt. Vndè adeò impelluntur, exterrentúrque, vt interdum in foſſam, quam antè decli-

πέπηξε τὰ κέρατα εἰς θάμνον ἢ εἰς ῥίζαν, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον, καὶ ἔχεται, καὶ μόγις ἀνασπᾷ καὶ ἐξαιρεῖ. ἐν δὲ τῷ τέως διεκδὺς ὁ κυνηγέτης, ἀπαλλάττεται. οὐκοῦν ἐν τῇ τοιαύτῃ μάχῃ πολλάκις μὲν κρατοῦσιν οἱ ἐλέφαντες, πολλάκις δὲ καὶ ἡττῶνται, δείματα ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ δέα ποικίλα ἐπαγόντων. καὶ γὰρ σάλπιγγες ᾄδουσι, καὶ δοῦπόν τε καὶ κτύπον ἐργάζονται, καὶ πρὸς τὰς ἀσπίδας ἀράττοντες τὰ δοράτια καὶ πῦρ τὸ μέν τι ἀπὸ τῆς γῆς ἐξάπτοντες, τὸ δὲ ὑψοῦ μετέωρον αἴροντες καὶ ἀλλοσφενδονῶντες, δαλοὺς διαπύρους ἀκοντίζοντες, καὶ δᾷδας μακρὰς πυρὸς ἐνακμάζοντος τοῖς θηρείοις κατὰ προσώπου βιαίως ἐπισείοντες ἀπαξοῦσι τὰ θηρία δεδιότα καὶ δυσωπούμενα, ὠθεῖται ἔστιν ὅτε, καὶ ἐκνικᾶται † ἐκπεσεῖν εἰς τὴν τάφρον, ἣν τέως

ἐμπεσεῖν

ἔφυλ

ἐφυλάττετο.

nabant, detrudantur, & compingantur.

Περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ Θετταλοῦ, ὅστις ἠράσθη Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ ποιμαίνοντος.

Κεφ. ια.

De Dr[a]cone Theſſalo qui Aleuam paſtorem Theſſalum amauit.

CAP. XI.

Ἡγήμων ἐν τοῖς Δαρδανικοῖς περὶ Ἀλεύα τοῦ Θετταλοῦ φησι καὶ ἄλλα μὲν, ἐν δὲ τοῖς καὶ ὅτι ἠράσθη δράκων αὐτοῦ. καὶ ὅτι μὲν εἶχε κόμην χρυσῆν ὅδε Ἀλεύας, λέγων τερατεύεται ὁ Ἡγήμων δηλονότι, ἐμοὶ δὲ ἔστω ξανθή. καὶ βουκολεῖν μὲν αὐτὸν ἐν τῇ Ὄσσῃ φησὶν, ὡς ἔδοξε τῇ Ἴδῃ τὸν Ἀγχίσην. παρὰ δὲ τῇ κρήνῃ νέμειν τὰς βοῦς τῇ καλουμένῃ Αἱμονίᾳ. Θετταλὴ δ᾽ αὖ καὶ ἡ κρήνη εἴη· δράκοντα οὖν μεγέθει μέγιστον ἐρασθῆναι τοῦ Ἀλεύα, καὶ τὸν ἀνέρπων εἰς αὐτὸν καὶ τὴν κόμην οἱ καταφιλεῖν, καὶ τῇ γλώττῃ περιλιχμώμενον τὸ πρόσωπον τοῦ ἐρωμένου καθαίρειν, καὶ δωροφορεῖν αὐτῷ θηρῶν ἑκάστοτε πάμπολλα. Εἰ δὲ Γλαύκης τῆς κιθαρῳδοῦ κριὸς ἥττητο, καὶ Πτολεμαίῳ γε τῷ Φιλαδέλφῳ

ὥς ποτ᾽ ἐν τῇ Ἴδῃ

ἀνέρποντα

Hegemon in Dardanicis cùm alia de Aleua Theſſalo cõſcribit, tum in ejus amorem inuſitatâ magnitudine Draconem veniſſe. Erat Aleuæ coma, vt fingit Hegemon, aurea, quam ego flauam dixerim. Et in Oſſa (inquit ille) ad Theſſalicum fontẽ nomine Hæmonium boues paſcebat, vt in Ida olim Anchiſes. Ad hunc adamatũ Draco ſenſim adrepere ſolebat, ejusq; comã deoſculari, & lingua faciem lambendo detergere: & varia de venatu ſuo munera adferre. Quòd ſi Glaucæ citharistriæ, Ptolemæi Philadelphi riualis Aries amore incẽſus fuit:

Iaſſo, Gillius. & in * Iſſo vrbe puerũ Delphinus amauit, quid vetat draconem amore in formâ præſtantem paſtorem flagraſſe, & quum oculos acres atque acutos haberet, bonum eximiæ pulchritudinis judicem fuiſſe? E natura igitur beſtiarum eſt, non modò ſui generis, ſed etiã alieni animalia, modò formoſa, amare.

Ἰασῷ

ζώων

δέλφῳ αὐτῇ ἐρᾷ, καὶ ἐν † Ἰασῷ δελφὶς ἤρα, τί κωλύει καὶ δράκοντα ἐρασθῆναι νομέως ὡραίου, τὸ ὀξυωπέστατον, καὶ τοὺς διαπρεπεῖς ἀγαθὸν κριτὴν γεγενημένον; Ἦν δὲ ἄρα ἴδιον τῶν ζώων τὸ ἐρασθῆναι μὴ μόνον τῶν συννόμων τε ἅμα καὶ συμφυοῦς, ἀλλὰ καὶ τῶν προσήκοντος ἥκιστα, ὡραίων μέντοι.

De Paria ſerpente.

CAP. XII.

Parias, ſeu Paruas (ſic enim vult Apollodorus) igneo colore eſt, & acerrimo oculorum ſenſu, & largo ore, nihil mordendo nocet, ſed mitis quum ſit, deorum humaniſſimo Æſculapio ipſum conſecrarunt: & ejus miniſterio dedicarunt.

Περὶ τοῦ παρείου ὄφεως

Κεφ. ιβ'.

Ὁ παρείας ἢ παρίας, οὕτω γὰρ Ἀπολλόδωρος θέλει, πυῤῥὸς τὴν χροιάν, ὀξυωπὴς τὸ ὄμμα, πλατὺς τὸ στόμα, δακεῖν οὐ σφαλερός, ἀλλὰ πρᾶος. ἐντεῦθεν τοι τῷ φιλανθρωποτάτῳ θεῶν ἱερὸν ἀφῆκαν αὐτόν, καὶ ἐπεφήμισαν Ἀσκληπιοῦ θεράποντα εἶναι, οἱ πρῶτοι μὲν τοῦτο αὐτὸ ἐνδείσαντες.

De Scorpijs Æthiopiæ, & Hydris Cercyræ: itẽ de Cophia ſeu Typhline, & Iaculo ſerpẽtibus.

CAP. XIII.

Περὶ τῶν σκορπίων ἐν Αἰθιοπίᾳ, ὕδρων τε, καὶ τυφλώπων τινῶν. Κεφ. ιγ'.

Ἐν

Ἐν Αἰθιοπίᾳ τοὺς καλουμένους * Συβρίτας σκορπίους, οὕτω δὲ αὐτοὺς ὡς εἰκὸς οἱ ἐπιχώριοι φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ἀκούω σιτεῖσθαι καὶ σαύρους, καὶ ἀσπίδας, καὶ σφονδύλας, καὶ σίφας, καὶ πᾶν ἑρπετόν. τὸν δὲ ἐπιβαίνοντα αὐτῶν τοῖς περιττώμασιν, ἑλκοῦσθαι πέπυσμαι. Περὶ Κέρκυραν δὲ γίνονται καλούμεναι ὕδραι· αἳ ἐξόπισθεν τοὺς διώκοντας ἐπιστραφεῖσαι, καὶ φυσήσασαι πνεῦμα ἄτοπον, εἶτα ἀναστέλλουσι τῆς ὁρμῆς, καὶ ἀποστρέφουσι. τὴν τυφλῶπα δὲ, ἣν καὶ τυφλίνην καλοῦσι, καὶ κωφίαν δὲ ἀκούω, κεφαλὴν μὲν παραπλησίαν ἔχειν μυραίνῃ λέγει τις λόγος· ὀφθαλμοὺς δὲ ἄγαν βραχίστους· καὶ θάτερον μὲν τοῖν ὀνομάτοιν ἐντεῦθεν εἴληφε· τὸ μὲν δὴ κωφίαν, ἐπεὶ νωθής ἐστι τὴν ἀκοήν· δορὰν δὲ ἰσχυρὰν ἔχει, καὶ διακοπτομένην δυσχερέστατα. Τὸν δὲ ἀκοντίαν,

In Æthiopia Scorpios Sibritas, quos ita nimirum indigenæ ſolent nominare, Lacertis audio expleri, & Aſpidibus & Verticillis, Blattiſq;, omniq; Serpentium genere: & eorum excrementa calcãtes, exulcerati. In Cercyra verò procreantur Hydræ ſerpentes, quæ ſe retrouerſus ad inſequentes retorquent, & ſpiritum malum anhelantes, ab impetu ſuos inſectatores reprimũt, ab ſeq; auertunt. Typhlopa, quam etiam Typhlinen nominant, & Cophiam, Murænæ caput habere ſimile in ſermonem hominum venit, tum perparuulis oculis eſſe: vnde & alterum ex his duobus nominibus traxit. Cophiæ verò nomen idcirco habet, quòd hebetes eidem aures ſint: adeò item dura eſt pelle, vix vt tandem ſecari queat. Porrò Iaculus,

al. Σιβρί-τας

aiunt, idem eſt Cherſydro ſerpens: qui *primũ in aqua, deinde* multo tẽpore in ſicco degit, & omni animantium generi inſidias molitur. hujus cautio in faciendis inſidiis ejuſmodi eſt, vt ſecundùm vias publicas abditè lateat, perſæpè etiam correpens in arborem aſcendat: ibiq; ſeſe contortè concludens, & in orbẽ coarctans, caputq; in ſpiram occultans, vt prætereũtes tacitus ex occulto perſpexerit, in id ipſum quod præterit, ſiue fuerit beſtia, ſiue homo, ſe jaculetur. Nam valet ſaltu, vt viginti cubitorum ſpatium tranſilire queat, protinusq; ad ea quæ ſaltu appetit inhæreſcat.

χέρσυδρον εἶναί φασι. χρόνου δὲ ἐν ξηρῷ ποιεῖσθαι τὴν διατριβὴν πολλοῦ, καὶ ἐλλοχᾶν ζῷον πᾶν. ἡ δὲ σοφία τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐξ αὐτοῦ τοιάδε ἐστίν. ἐν ταῖς λεωφόροις κατὰ λαθὼν ὑποκρύπτεται πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ τὸ δένδρον ἀνερπύσας, εἶτα ἑαυτὸν συνειλήσας, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐν τῇ σπείρᾳ ἀποκρύψας, τοὺς παριόντας ἡσυχῇ καὶ λανθάνων ὑποβλέπει. εἶτα ἑαυτὸν ἀφίησιν εἰς τὸ παριὸν εἴτε ἄλογον εἴη ζῷον, εἴτε ἄνθρωπος. ἔστι δὲ ἁλτικὸν θηρίον, καὶ διαπηδῆσαι καὶ εἴκοσιν εἰ δέοι πήχεις οἷόν τε, ἁλλόμενον δὲ παραχρῆμα ἐνέφυ.

Quemadmodum vel delapſum Bouem in paludem Lupi capiunt: vel Vitulũ aberrantẽ.

CAP. XIIII.

Πῶς αἱροῦσι τοὺς εἰς τέλμα ἐμπεσόντας βοῦς οἱ λύκοι.

κεφ. ιδ.

Si Boui qui in profundam inciderit paludem, Lupi interuene-

Λύκοι βοὶ εἰς τέλμα βαθὺ ἐμπεσόντι ἐάν πως περιτύχωσι, παρατείνουσι μὲν

αὐτοὶ

αὐτὸν ἔξωθεν καὶ φοβοῦσι, διανήξασθαι καὶ ἐπιβῆναι τῆς γῆς οὐκ ἐπιτρέποντες. ἀναγκάζουσι δὲ τὸν χρόνον στρεβλούμενον καὶ ἰλυσπώμενον ἀποπνιγῆναι. εἶτα εἰς αὐτὸν ὁ τελεώτατος ἐμπηδήσας τῷ ὕδατι, καὶ προσνεύσας ἐλάβετο τῆς σομφῆς τῆς οὐρᾶς τοῦ βοός, καὶ ἕλκει εἰς τὸ ἔξω. καὶ ἕτερος τοῦ ἐκείνου λαβόμενος, αὐτὸν ἕλκει, καὶ τὸν δεύτερον ὁ τρίτος, καὶ τοῦτον ὁ τέταρτος, καὶ δρᾶται τὸ εἰρημένον μέχρι τοῦ τελευταίου, ὅσπερ οὖν ἔξω τοῦ ὕδατος ἕστηκε. καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἐξαγαγόντες τὸν βοῦν, ποιοῦνται δεῖπνον. Βοὸς δὲ μόσχον πεπλανημένον ἐλλοχήσαντες, εἶτα αὐτῷ προσπηδῶσι. καὶ τοὺς μυκτῆρας λαβόμενοι ἕλκουσιν· ὁ δὲ ἀντισπᾷ ἑαυτόν, καὶ ἅμιλλα ὑπὲρ τούτου πολλή, τῶν μὲν ἐκβιάσασθαι πειρωμένων, τοῦ δὲ μὴ εἶξαι

tint, extrinſecus terrorem ei faciunt, eũdémque periculi denunciatione agitant, non extrà paludem eum permittéres egredi. Quem diu multumq́; ſe contorquentem & huc illuc verſantem ſuffocari cogunt. Tum maximus natu Luporum in aquam proſiliens adnat, & Bouem caudâ mordicus arreptum extrahit. Peragitur autem hæc extractio ſerie quâdam. nam Lupum primum ſecundus ſimiliter caudâ apprehenſum trahit, ſecundum tertius, hunc quartus, & ita deinceps ad poſtremum vſque qui extra aquam eſſe ſolet. Ita extractum Bouem epulantur. Quòd ſi Vitulus Bouis alicubi aberrarit, inſidiantes Lupi eum inuadunt, & naribus correptum trahunt. Renititur ille, atque ita ſummis vtrinque viribus certatur: dum hi attrahendo vincere, ille reluctando ef

fug

fugere conatur. Tandē verò Lupi tantoperè renitentem, ſubitò remittunt. vnde fit vt præ nimio in contrarium niſu vitulus euertatur: quem mox inuadentes Lupi ventre laniato vorant.

ἀγώνισμα ποιούμενος. ὅταν δὲ αὐτὸν ἔτι θεάσωνται σφόδρα ἀντιτείνοντα, μεθῆκαν· καὶ ἐκεῖνος ὑπὸ τῆς εἰς τοὔπισω βίας ἀνατέτραπται, καὶ οἱ λύκοι περιπεσόντες ἀνέρρηξαν τὴν νηδὺν, καὶ ἐσθίουσιν αὐτόν.

Quomodo Elephantis foſſas inſidioſas tranſeāt, & quòd loci Phalacra dicti herbas non attingant, ne pilos & cornua amittant. C. XV.

Πῶς τὰς ἐλλοχώσας τάφρους ὑπερβαίνουσιν οἱ ἐλέφαντες.

Κεφ. ιε.

Quum Elephāti foſſam tranſiiire non queunt, de his vnus aliquis in hanc ſeſe demittit, & tranſuerſus foſſæ ſtans, partim vacuitatem occupat, partim pontis ſe vicarium præſtat. Cæteri ſupra hunc gradientes tranſmittunt, & euadunt: ſimul & eum qui pontis loco erat, hoc modo ex foſſa conſeruāt. Superiore enim ex loco quiſpiam porrigit pedem, quem is qui infra eſt promuſcide circumplicat: reliqui autē virgultorum faſces ce-

Ὅταν ὑπερβῆναι τάφρον οἱ ἐλέφαντες μὴ δύνωνται, εἷς ὁ μέγιστος ἑαυτὸν ἐμβάλλει, καὶ πλάγιος ἵσταται, καὶ γεφυροῖ τὸ κενὸν, καὶ κατ' αὐτοῦ βαίνοντες εἰς τὸ ἀντιπέραν ἴασι, καὶ ἀποδιδράσκουσι, περίεργοι μηδὲν ἐκεῖνον ἀνασώσαντες. ὁ δὲ τῆς σωτηρίας τρόπος ὅτις ἐστιν. ἄνωθέν τις τὸν πόδα προτείνει, καὶ ἐκεῖνος παρέχει τὴν προβοσκίδα περιπλέξαι· οἱ δὲ ἄλλοι φρύγανα ἐμβάλλουσιν ἐξ

ὕλης

ὕλης ὤκιστα· ὧν ἐπιβαίνων εἰλημμένος †τοὺς πόδας, μάλα ἐγκρατῶς τε καὶ ἀλλαβῶς †ἀνασπᾷ ῥᾷστα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἰνδοῖς ἄρουρα, καὶ κέκληται Φαλάκρα· τὸ δὲ αἴτιον τοῦ ὀνόματος, ὁ γευσάμενος τῆς ἐνταῦθα γινομένης πόας, καὶ τὰς τρίχας ἀποβάλλει καὶ τὰ κέρατα. οὔκουν οἱ ἐλέφαντες ἑκόντες εἶναι οὐ προσίασι τῇδε τῇ ἀρούρᾳ, ἀλλ' ἀποστρέφονται πλησίον γενόμενοι, πᾶν τὸ βλάστον φεύγοντες, ὡς ἄνθρωποι φρόνιμοι, οἱ ἐλέφαντες.

τοῦ ποδὸς,

ἀνασπᾶται

leriter deiiciunt, quos ille conſcendens, & ad pedem demiſſum fortiter cauteq; inhærens, facilè ſubtrahitur. Apud Indos tractus eſt, cui nomen Phalacra, quaſi Latinè Caluus: eoq; ita appellatur, quòd qui herbam in eo naſcentem guſtauerit, & pilos & cornua amittit. Itaque Elephãti, niſi cogantur, non accedunt ad locum illum. imò verò propè quum acceſſerint, perinde atque homines prudétiſſimi, ab omni illius loci germine refugientes, pedem referunt.

Πῶς τρέφεται ἡ σπογγιά.

Κεφ. ιε.

Τὴν σπογγιὰν ἰθύνει βραχὺ ζῷον, οὐ καρκίνῳ τὴν ἰδέαν παραπλήσιον, ἀλλ' ἀράχνῃ μᾶλλον. οὐ γὰρ ἄψυχον οὐδὲ αἵματος ἄμοιρον ἡ σπογγιὰ, κύημα

Quomodo Spongiam beſtiola araneo ſimilis ſtimulet, vnde illa quũ vel eſculentum aliquid in ipſam inciderit, vt apprehendat, vel à piſcatore periculum eſt, vt ſit tutior, ſe contrahit & coarctat.

CAP. XVI.

Spongiam dirigit puſilla beſtia non ſpecie quidem Cancro, ſed magis Araneo ſimilis. neq; enim inanima, nec ſanguinis expers Spongia eſt: ſed

partus

partus maris animans ſaxis innaſcitur, quemadmodum & alia quędam animalia. Habet & ipſa ſuum quendam motum: verumtamen animalculo ad ſe ſenſu afficiendam, atque illud admonēdā quòd ſit animata, eget. Nam propter quādam raritatem ingenitam & mollitudinē pertuſam non ſe commouet, ſed quum quippiam in ſua foramina inciderit, ab ea beſtiola, quam dixi Araneo ſimilem, excitata, id comprehendit & exedit. Quum autem ad euellendam eam è ſaxis homo accedit, ipſa ab eodem animali conuictore ſuo ſtimulata inhorreſcit, & contorquens ſe arctiſſimè contrahit, quę cauſa hercule eſt, cur piſcatori plurimum negotij faceſſatur.

δ' ἐστὶ θαλάττης, καὶ πέφυκεν εἶναι ζῷον, καὶ ταῖς πέτραις προσφύεται, ὥσπερ καὶ ἕτερα. ἔχει δέ τινα κίνησιν ἰδίαν. δεῖται δὲ ὡς ἂν εἴποις τοῦ ὑπομιμνήσκοντος αὐτὴν ὅτι ἔμψυχός ἐστιν. ἀτρεμοῦσα γὰρ ὡς ὑπό τινος συμφυοῦς μανότητος καὶ ἡσυχάζουσα, τοῖς τρήμασιν αὐτῆς ὅταν προσπέσῃ τι, ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἀραχνώδους ζῴου νύττεται, καὶ συλλαμβάνει τὸ ἐμπεσὸν, καὶ τροφὴν ἴσχει. Ὅταν δὲ ἄνθρωπος προσίῃ ἐπ' ἐκτομῇ αὐτῆς, ἐκκεντουμένη ὑπὸ τοῦ ζῴου τοῦ συντρόφου φρίττει, καὶ ἑαυτὴν συστρέφει, καὶ αἰτία πόνου τε καὶ καμάτου γίνεται τῷ θηρατῇ ναὶ μὰ Δία πολλοῦ.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων σωφροσύνης. Κεφ. ιζ.

De caſtitate Elephantorum, qui ſemel tantùm in vita, & magno cum pudore coëant. Hiſtoria Elephanti, qui ſtrangulatæ à domino vxoris cadauer à ſe refoſſum, alteri ſuperinductæ oſtendit. C. XVII.

Quis

Εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν ἐλεφάντων πέρι ἰδίᾳ, τὰ δὲ καὶ εἰρήσεται ἐπωσί. Κρατεῖ μὲν βίου, σωφροσύνης δὲ ὅπως μετειλήχασιν, εἰπεῖν πρεπωδέστατον. οὐ γὰρ ὡς ὑβρίζοντες, οὐδὲ ὡς λάγνοι ἐπὶ τὴν ὁμιλίαν τὴν πρὸς τὴν θήλειαν ἔρχονται· ἀλλ' ὥσπερ οὖν οἱ γένους διαδοχῆς δεόμενοι καὶ παιδοσποροῦντες, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἐπιλίπῃ ἡ ἐπιγονὴ ἡ ἐξ ἀλλήλων. ἰάσουσι δὲ σπέρμα, ἅπαξ γοῦν ἐν τῷ βίῳ τῷ σφετέρῳ τ μεμνημονεύουσιν ἀφροδίτης, ὅταν ἡ θήλεια ὑπομείνῃ καὶ αὐτὴ. εἶτα ἐμπλήσας ἕκαστος τὴν σύννομον, τὸ ἐντεῦθεν ἐπὶ ταύταις οὐκ οἶδεν αὐτήν. συμπλέκονται δὲ οὐκ ἀίδην, οὐδὲ ἐν τῇ τῶν ἄλλων ὄψει, ἀλλ' ἀναχωρήσαντες καὶ ἑαυτῶν προβάλλονται ἢ δένδρα δασέα, ἢ ὕλην τινὰ συμφυῆ, ἢ χῶρον κοῖλον καὶ βαθὺν, τὸ λαθεῖν αὐτοῖς παρέχοντα ἀφθονίαν.

Quemadmodũ moderatè Elephanti libidines contineant, explicare conuenit. Ij igitur ab omni immoderata libidine caſtiſſimi ſunt. Nunquam enim, neque vi aut proteruiùs, neq; nimis laſciuè ſocietatem Veneris cum fœmina faciunt: ſed tanquã generis ſucceſſione carẽtes, liberis procreandis dant operam: ſic hi ſua ſtirps vt ne deficiat, complexu venereo junguntur. Neq; id ſanè pluſqnam ſemel in vita, & eo duntaxat tempore, quum ſe iniri fœminæ patiuntur. Vt autem eorum quiſque vxorem impleuerit, nõ eam ampliùs attingit. Apertè porrò ac palàm in aliorum oculis non coëunt, ſed ſecedentes, aut ſeſe in arbores denſas & frequentes occulcant, aut in cõcauum locum, & profundum, ad occultãdos eos idoneum, ſe

μνημονεύοντες

abdunt. Hæc de Elephãtorum temperantia: de quorum etiam juſtitia & fortitudine alibi dictum eſt ſuprà. Iã quẽadmodum malos auerſentur, & ſceleratos deteſtentur, ſi cui eſt otium, attẽdat animum ad ea quæ conſequuntur. Quum vir quidam cicuris Elephanti moderator, conjugem ætate prouectam, ſed ſanè diuitem haberet, amoris oculos primùm ad alteram adjecit, deinde eam vxorem ducere ſtudens, alteram priorem ſtrangulauit, ac propè ab Elephanti præſepi homo præcipiti conſilio non defodit modò, ſed alterã quam amaret, in matrimonium duxit. Elephantus autẽ quum tanti facinoris conſcientiâ incitatus, tum verò ſuâpte naturâ à malis abhorrens, nouã vxorem eò perduxit, vbi humata altera jaceret, cadauerq; cornibus reſodiens & denudans, quæ dicere nequiret, ex ipſis operibus

νίαν. Ὡς μὲν οὖν εἰσι δίκαιοι ἄνω εἶπον· καὶ τὸ ἀνδρεῖον αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἤδη λέλεκται· καὶ τὸ σῶφρον δὲ, ἀπολέλεκται τὰ νῦν ζῷα· ἀλλὰ καὶ τὸ μισοπόνηρον ὅτῳ σχολὴ μανθάνειν, οὗτος ὑπέχων τὰ ὦτα ἀκουέτω. Ἐλέφαντι ἡμέρῳ πωλοδότης ἦν, καὶ εἶχε γυναῖκα ἀφηλικεστέραν μὲν, πλουσίαν δὲ· οὐκοῦν ἑτέρας ἐρῶν, καὶ τὰ τῆς συνοικούσης ἀποδιδοὺς ἐκείνῃ χρήματα, ταύτην μὲν ἀποπνίγει, καὶ τῆς τοῦ ἐλέφαντος φάτνης κατορύττει πλησίον ὁ θερμουργὸς οὗτος ἄνθρωπος· ἄγεται δὲ τὴν ἄλλην. ἐνταῦθα τοίνυν ὁ ἐλέφας τῇ συμβοσκίδι λαβόμενος τὴν νεωστὶ ἀφιγμένην, ἄγει τοῦ νεκροῦ πλησίον· καὶ τοῖς κέρασιν ἀνορύξας, καὶ γυμνώσας τὸ σῶμα, ἃ εἰπεῖν οὐκ ἐδύνατο, ταῦτα ἐπεδείκνυτο δι' αὐτῶν τῶν ἔργων, τὴν

γυναῖκα τὸν τρόπον τοῦ γήμαντος αὐτὴν ἐκδιδάσκων ὁ μισοπόνηρος ἐλέφας.

Περὶ τῶν ἐγγραύλεων ἢ ἐγκρασιχόλων τῶν ἰχθύων. κ. ιη.

Ἐγγραύλεις, οἱ δὲ ἐγκρασιχόλους καλοῦσιν αὐτάς, προσακήκοά γε μὴν καὶ τρίτον ὄνομα αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ οἱ καὶ λυκοστόμους αὐτοὺς ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ μικρὰ ἰχθύδια, καὶ πολύγονα φύσει, λευκότατα δὲ ἰδεῖν. ἐσθίουσί γε μὴν μάλιστα οἱ ἀγελαῖοι τῶν ἰχθύων αὐτά. δείσαντα μὲν συνθεῖ εἰς ἄλληλα, καὶ ἐχόμενον τοῦ πλησίον ἕκαστον τῇ σφίγξει τὸ ῥᾳδίως ἐπιβουλεύεσθαι διαπέφευγε. τοσαύτη δὲ ἄρα αὐτῶν ἡ ἕνωσις γίνεται συνδραμόντων, ὡς καὶ πορθμίδας ἐπιθεούσας μὴ διασχίζειν αὐτά. καὶ μέντοι καὶ κώπην ἢ κοντὸν εἴ τις αὐτῶν διεῖραι θελήσοι, τὰ δὲ οὐ διαζεύγνυται, ἀλλ' ἔχεται ἀλλήλων ὡς συνυφασμένα. καθεὶς δὲ τὴν

bus hæc mulieri oſtendere conabatur, eam edocens, quibus eſſet moribus præditus is, cui ipſa nupſiſſet.

De Engraulibus ſiue Encraſicholis. c.X VIII.

Engraules piſces, quos alij engraſicholos, alij lycoſtomos appellant, paruuli piſciculi naturâ fœcundi & albiſſimi perſpiciuntur. Et quòd ab aliis piſciũ gregibus exedi & conſici valde metuant, idcirco ad inſidias, quibus ſunt opportuni, vitandas eatenus confertis turmis denſi natãt, vt eorum quiſque ad vicinum proximũ adhæreſcat, vt ne ſcaphæ quidem incurrẽtes eos diſſocient, nec ſi quis remo aut conto diſpergere conetur, eorum ſocietatem dirimere poſſit. Ita verò inter ſe reſtrictè & pertinaciter, tanquam contexti, contrahuntur, vt tanquam

ex aceruo frumentorũ aut fabarum ſi quis in eos immiſerit manum, accipere queat non tamen ſine vi abſtrahuntur, quin perſæpe diſtrahantur, vt & eorum alteram partem abruptam capias, & alterã relinquas, & in pleriſque caudam retineas, in aliis non aſſequaris, ex aliis caput reportes, & alteram partem in mari reliquam facias. Eorum conferta & continens natatio à rei maritimæ peritis græcis bólos appellatur, qui permultas piſcatorias naueis interdum implet, vt piſcatores teſtantur.

χεῖρα, ὡς ἐκ σωροῦ πυρῶν ἢ κυάμων, λάβοι αὐτοὺς βιαίως ἀποσπάσας, ὡς καὶ διασπᾶσθαι πολλάκις. καὶ τὰ μὲν ἡμίτομα τῶν ἰχθύων λαμβάνοντας, τὰ δὲ ἀπολείποντας. καὶ γὰρ ἐν τῷ πλήθει τὸ μὲν οὐραῖον καθέξεις, μένει δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ λοιπόν· ἢ κεφαλὴν κομιεῖς οἴκαδε σὺν τοῖς ἄλλοις, μένει δὲ ἐν τῇ θαλάττῃ τὸ λοιπόν. καλεῖται δὲ αὐτῶν ἡ πυκνή τε καὶ συνεχὴς νῆξις, βόλος. καὶ πεντήκοντα ἁλιάδας ἐπλήρωσε πολλάκις εἷς βόλος, ὡς φησὶν ὁ θαλαττουργός.

Sues agnoſcere vocem ſubulci. Hiſtoria Suum, qui à ſubulco vocati, piratarũ nauim, in qua auehebantur euerterunt. CAP. XIX.

Porculatoris vocem Suillum pecus ſic agnoſcit, vt etiamſi ab eo procul ſeductum fuerit, appellantem intelligat. cui quidem rei teſtimonio eſt id quod proximè ſequitur. Quum maris

Ὅπως ἡ ὗς γνωρίζει τοῦ τροφέως συβώτου τὴν φωνήν.

Κεφ. ιθ.

Ἡ ὗς γνωρίζει τοῦ συβώτου τὴν φωνὴν, καὶ ὑπακούει καλοῦντος, κἂν ᾖ πλανηθεῖσα. πλησίον δὲ τούτου τὸ μαρτύριον. τῇ

γῇ τῇ Τυῤῥηνίδι κακοῦργοι ναῦν λῃστρικὴν προσέσχον· καὶ προσελθόντες αὐλίῳ περιτυγχάνουσι, καὶ ἦν συβωτῶν τὸ αὔλιον, καὶ εἶχεν ὗς πολλάς. ταύτας οὖν συλλαβόντες εἰς τὴν ναῦν ἐνέβαλον, καὶ ἀπολύσαντες τὰ πείσματα, εἴχοντο τοῦ πλοῦ. οἱ τοίνυν συβῶται παρόντων μὲν τῶν λῃστῶν ἡσύχαζον, ἐπεὶ δὲ ἔτυχον τῆς γῆς ἀποσαλεύσαντες, ὅσον τε γέγωνε βοήσας, ἐνταῦθά τοι τὰς σῦς τῇ συνήθει βοῇ ὀπίσω ἐς παρὰ σφᾶς ἀπεκάλουν οἱ συβῶται. αἱ δὲ ὡς ἤκουσαν, ἐπὶ θάτερα τοῦ πλοίου ἑαυτὰς συνώσασαι, ἀνέτρεψαν αὐτό. καὶ οἱ μὲν κακοῦργοι παραχρῆμα διεφθάρησαν, οἱ δὲ ὗς παρὰ τοὺς ἑαυτῶν δεσπότας ἀπενήξαντο.

Ὅτι καὶ οἱ πελαργοὶ ζηλότυποι ζῷοί εἰσι. Κεφ. κ.

maris prædones ad Tyrrhenam terram piraticam nauem appuliſſent, ex hara permultos ſues furto abactos impoſuerũt in nauim. quam ſoluentes ad nauigandum incubuerũt. Subulci præſentibus piratis ſilentiũ tenebant, ſuesq́; eatenus abduci quieſcebant, quoad ex portu latrones ſe eripuiſſent, & à terra tantum abeſſent ſpatij, quanto adhuc vox clamantis audiri poterat. Tum voce Suibus audiri ſolitâ Suarij quàm maximè poterant exclamantes, eos retro verſùs ad ſe reuocabant. Porci primùm vt ſublatum clamorem paſtorum exaudierunt, ſtatim ſe in alterum nauis latus compellentes, eam euerterunt. Ita malefici piratæ naufragio quàm mox funditus perierunt, ſues verò ad ſuos enatarunt.

Hiſtoria Ciconiæ quæ herã adulterã excæcauit.

CAP. XX.

Ciconia riuali inuidiâ laborare fertur. Nã quum in Crannône Theſſaliæ eximiâ formâ mulier, cui nomen eſſet Alcinoë, à conjuge peregre profecto domi relicta, ſtupri conſuetudinem cum ſeruo quodam feciſſet, hoc quidem ipſum Ciconia intelligens, vxoris nempe in dominum perfidiam, non ſuſtinuit, quò minus quàm mox facto impetu, eam ſenſu oculorum orbans, injuriam in dominum illatam vlciſceretur.

κραννῶνι aliâs.

Ouium ſobolis colores, pro fluminibus diuerſis, quæ tempore, quo concipiunt, potant, enariare.

CAP. XXI.

Ad diuerſam potionem colorũ mutationem Oues faciũt: quod quidem ipſum ex vi & natura amnium vſu eis euenire, eo anni tempore, quum ineuntur, ſolet: Itaque ex albis cõ

Ζηλότυπον δὲ εἶναι καὶ τὸν πελαργόν φασιν. ἐν γοῦν †Κραώνωνι τῆς Θετταλίας, Ἀλκινόην ὄνομα γυναῖκα ὡραίαν ὁ γήμας, ἀπολιπὼν οἴκοι, ἐστείλατο εἴς τινα ἀποδημίαν. ἡ τοίνυν Ἀλκινόη ὡμίλει τῶν θεραπόντων τινί. τοῦτο συνιδὼν ὁ πελαργὸς ὁ οἰκέτης οὐχ ὑπέμεινεν, ἀλλ᾽ ἐπιμάρησε τῷ δεσπότῃ· προσπηδῶν γοῦν ἐπήρωσε τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὄψιν. Ἀνωτέρω μὲν ἐμνήσθην πορφυρίωνος ζηλοτυπίας, εἶτα κυνὸς τοιοῦτον. νῦν γε μὴν πελαργοῦ τὰ ἴσα ἐκείνοις εἰς τοσοῦτον γάμον.

Περὶ τῆς χρόας ἣν μεταβάλλει τὰ ζῷα ἐκ τῆς τοῦ πόματος διαφορᾶς. Κεφ. κα.

Μεταβάλλει δὲ τὰς χρόας τὰ πρόβατα ἐκ τῆς περὶ τὸ πόμα ἀλλαγῆς, κατὰ τὴν τῶν ποταμῶν ἰδιότητα. ἡ δὲ ὥρα τοῦ ἔτους καθ᾽ ἣν ἀπαντᾷ τοῦτο αὐτοῖς, ὁ τῆς μίξεως καιρός ἐστι. γίνεται γοῦν καὶ ἐκ λευκῶν μέλανα,

να, καὶ ἔμπαλιν τρέπει τὴν χρόαν. φιλεῖ δέ πως τοῦτο γίνεσθαι, περί τε τὸν ἐν Ἀντάνδρῳ ποταμὸν, καὶ τὸν ἐν Θράκῃ, οὗ τὸ ὄνομα ἐροῦσιν οἱ περίοικοι Θρᾷκες. ὁ δὲ ἐν Τροίᾳ Σκάμανδρος, ἐπεὶ ξανθὰς ἀποφαίνει ποιοῦσας τὰς ὄϊς, πρὸς τῷ Σκαμάνδρῳ τῷ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλο ὄνομα ἡ τῶν προβάτων ἐπίκτητος χρόα ἔθετο αὐτῷ τὸν Ξάνθον.

mutatio in nigras fit, contráque ex nigris in albas cōuertuntur. Hæc autem cùm ad Antādrum amnem accidunt, tum ad Thracię fluuium, cujus nomen Thrâces accolæ tibi dicent, tū verò ad Troiam Scamander ex aqua ſua potantes Oues fuluas efficit. ex eo factum eſt, vt huic, qui initio Scamander nominaretur, deinde aliud nomen aduentitius Ouium color Xanthum impoſuerit.

Περὶ τοῦ πελαργοῦ τὴν χάριν ἀποδόντος τῇ Ταραντίνῃ γυναικί. Κεφ. κβ.

De Ciconia, quæ beneficij accepti Tarentinæ mulieri gratiam retulit. CAP. XXII.

Χάριτος δὲ ἀπομνημονεῦσαι τὰ ζῷα, καὶ κατὰ τοῦτο ἀγαθά. Ἐν Τάραντι γίνεται γυνὴ τά τε ἄλλα σπουδῆς ἀξία, καὶ οὖν καὶ σώφρων πρὸς τὸν ἄνδρα. Ἡρακληὶς ὄνομα αὐτῇ. περιεῖπε μὲν οὖν ζῶντα τὸν γεγαμηκότα εὖ μάλα κηδεμονικῶς. ἐπεὶ δὲ τὸν βίον οὗτος κατέστρεψε, τὰς ἀ-

Gratiam accepti beneficij memoriam ipſę etiam beſtiæ retinent. Tarentina mulier, nomine Heracleis, & cæteris in rebus ex maximè raro fœminarum genere fuit, & verò ab omni ſtupro integram caſtamq; ſe marito cōſeruauit. quippe quæ vt viuentem eum ſtudioſè & diligenter coluiſſet, ſic poſteaquàm è vi-

ta exceſſiſſet, ſe fidiſſimam & ab omni libidine continentem humato conjugi præſtãs, vrbanas commorationes,& domum, in qua mortuum vidiſſet maritum, adeò malè odit, vt præ mœrore ad ſepulchri monumentum, vbi ſepulturâ affectus ille eſſet, miſerrimè cõmoraretur. Hæc igitur fœmina, quum æſtiuo anni tempore Ciconiis pullorum ſuorum volatum experientibus, vnus & infirmiſſimâ ætate, & alarum debilitate delapſus, alterum crus fregiſſet, ejuſmodi caſum intuita, ſe cognito morbo, miſericordem pullo præbuit. nam & vulnus blandè cauteq; obligauit, & medicamentis & cibo potioneq; adhibitis cicatricem obduxit & ad incolumitatem perduxit: atque jam ad volatum confirmatum, è manibus dimiſit. Hic

συνεχὲς ἡ προειρημένη μισεῖ διατριβὰς, καὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ τὸν ἄνδρα νεκρὸν ἐθεάσατο, καὶ ὡς εἶχε λύπης, ἐς τοὺς τάφους μετοικίζεται· καὶ τοῖς ἠρίοις τοῦ ποτε ἀνδρὸς τλημόνως παρέμενε, πιστὴν ἑαυτὴν καὶ σώφρονα τῷ κατὰ γῆς οὖν ἀποφαίνουσα. Καί ποτε τῇ ὥρᾳ θέρους, καὶ πελαργῶν ἐπὶ νεοττῶν πρόπτεραν τ' ἑαυτῶν πτήσεως λαβόντων, εἷς ὁ μάλιστα νεαρὸς, ἀκρατὴς ἔτι τοῦ παρόντος ὢν κατωλίσθη, καὶ τοῖν σκελοῖν συντρίβει τὸ ἕτερον. ἡ τοίνυν Ἡρακληὶς θεασαμένη τὸ πτῶμα, καὶ τοῦ ποδὸς τὸ πάθος καταμαθοῦσα, οἰκτείρει τὸν νεοττόν. καὶ ἀναλαβοῦσα σὺν πολλῇ τῇ φειδοῖ κατέπλει τὴν πληγὴν, καὶ θεραπεύει καταιονήμασι καὶ ἐπιπλάσμασι, καὶ τροφὴν προσέφερε, καὶ ποτὸν ὤρεγε. χρόνῳ δὲ τὸν οἰκότι ῥωσθέντα καὶ φύσαντα τὰ ὠκύπτερα, ἐλεύθερον

θερμὴν εἶναι μετῆκεν. ὁ δὲ, εἰδὼς ἐννοίᾳ τινὶ φυσικῇ καὶ θαυμαστῇ ὀφείλων ζωάγρια, ἀπῆλθεν ἀπιών. εἶτα ἐνιαυτοῦ διελθόντος, ἡ μὲν ἔτυχεν ἦρος ὑπολάμποντος ἐν ἡλίῳ θερομένη· ὁ δὲ πελαργὸς ὁ ἰαθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἰδὼν τὴν εὐεργέτιν, ὑφῆκε τῆς τῶν πτερῶν ὁρμῆς, καὶ ἑαυτὸν χθαμαλωτέρᾳ τῇ πτήσει κατάγων, πλησίον γίνεται. καὶ χανὼν ἀνέμεσε λίθον εἰς τὸν τῆς Ἡρακληΐδος κόλπον. καὶ ἀναπετασθεὶς ἐπὶ τοῦ τέγους ἑαυτὸν ἐκάθισεν. ἡ δὲ, τὰ πρῶτα, ὡς εἰκὸς, ἐθαύμασέ τε καὶ ἐκταραχθεῖσα ἠπόρει τί εἴη τὸ πραχθὲν, συμβαλεῖν οὐκ ἔχουσα. τὸν δ' οὖν λίθον ἔνδον που κατέθετο. εἶτα νύκτωρ διυπνισθεῖσα ὁρᾷ αὐγήν τινα καὶ αἴγλην ἀφιεῖσαν, καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, ὡς εἰσκομισθείσης δᾳδός. τοσοῦτον ἄρα ἐκ τῆς βώλου τὸ σέλας ἀνίει τε καὶ ἐτίκτετο, καὶ ἦν μέγα τίμιος. συλλαβοῦσα δὲ τὸν πελαργὸν καὶ ἐπαφωμένη, κατενόησε

admirabili quâdam naturæ intelligentia non ignorans ſe conſeruatæ vitæ præmium mulieri debere: anno pòſt quum ad vernum ſolé fortè apricantem eam, quæ ſibi benignè fecerat, perſpexiſſet, demiſſo atque humili volatu proximè ad ipſam profecta, in ejus ſinum lapidem euomuit: deinde in tecto ſubſedit. Cujus facti admiratione commota Heracleis, dubitabat quid iſthuc eſſet. Quum igitur lapidem intus alicubi depoſuiſſet, nocte inſequenti ſomno ſoluta, eum fulgere, & radiatam domum tanquam immiſſis facibus ex eo ſplendere perſpexit: maximus enim ex lapide illo pretioſiſſimo fulgor exibat & generabatur: vbi verò Ciconiam comprehendiſſet, & vulne-

ris cicatricem percepiſſet, hanc agnouit eam eſſe, quam miſeratione commota curauiſſet.

Aſtacus quantoperè conſuetum ſibi & familiarem locum amet.

CAP. XXIII.

Si quem Aſtacum comprehendiſti, eum longiſſimè exportes, relicto ibi ſigno vnde ipſum cepiſti, eodem eũ ipſum vnde comprehẽſus fuerit, arrepſiſſe reperies: ſi inquã modò ita ex mari exportaueris, vt deinde ſic propè depoſueris, vt in mare adrepere queat.

De Venatrice aue allectas ſuo cantu auiculas inuadente.

CAP. XXIIII.

Merulis affine genus quoddam eſt venaticũ & captioſum, colore atrum, ſplendidè canorum: rectè ex eo venaticum appellatũ: quòd ex auibus multas ſui cantus permulſione ad

τὴν ἐκ τῆς πληγῆς οὐλήν, καὶ ἐγνώρισε τοῦτον ἐκεῖνον εἶναι τὸν ὑπ' αὐτῆς οἴκτου τε καὶ θεραπείας τετυχηκότα.

Ὅπως ἐστὶ τῶν συντρόφων ἠθῶν μνήμων ὁ ἀστακός. Κ. κγ.

Ἀστακὸν εἰ λάβοις, καὶ πόῤῥωτάτω κομίσαις, σημεῖον καταλιπὼν ἔνθα αὐτὸν τεθήρακας, εὑρήσεις τὸν αὐτὸν ἐνταῦθα ὅθεν καὶ συνείληπται. λέγω δὲ εἰ παρὰ τὴν θάλατταν κομίσαις, εἶτα κατάθοιο αὐτόν που πλησίον ὡς εἰσερπύσαι δυνηθῆναι εἰς τὴν θάλατταν.

Περὶ ἀγρέως ὄρνιθος.

Κεφ. κδ.

Ἀγρεὺς τὸ ὄνομα, τὴν φύσιν πτηνὸς, τὸ γένος κοσσύφων φρήτωρ τε καὶ συγγενής, μέλας τὴν χρόαν, μουσικὸς τὴν γλῶτταν. κέκληται δὲ ἀγρεὺς, καὶ δικαίως. τῷ γάρ τοι μέλει τῶν ἄλλων ὀρνέων αἱρεῖ τὰ ἁπαλὰ ἐξαπατώμενα

τῇ

τῇ τῆς εὐμουσίας θέλξει. εἰδὼς οὖν τὸ συμφυὲς αὐτῷ πλεονέκτημα, ἔοικε χρῆσθαι τῷ παρὰ τῆς φύσεως δώρῳ καὶ εἰς ἡδονὴν ἅμα καὶ τροφήν. ἀκούων μὲν γὰρ ἑαυτοῦ εὐφραίνεται, θηρῶν δὲ τὰ προσιόντα ἐμπίπλαται. τοῦτον ἄρα εἴ τις ποτε ἐθήρασε, καὶ ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξεν, οὐδὲν αὐτῷ πλέον τῆς ᾠδῆς. ἔχει γὰρ ἄφωνον ὄρνιν, ὥσπερ οὖν τὸν θηράσαντα ἀμυνόμενον ὑπὲρ τῆς δουλείας τῇ σιωπῇ.

Ὅπως ἐπιβουλευομένῳ ὑπὸ τοῦ ἰχνεύμονος τῷ κροκοδείλῳ ὁ τροχίλος ἐπαμύνει.

Κεφ. κε.

Ἀνωτέρω εἶπον ἤδη οἱ τροχίλοι κατατίθενται εἰς τοὺς κροκοδείλους εὐεργεσίαν τὴν ἐκ τῶν βδελλῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέμνηται καὶ Ἡρόδοτος λόγοις. ἃ δὲ οὐκ εἶπον εἰδὼς, εἰρήσεται νῦν, ἵνα

ſe allicit,& capit:cujus ingenitæ ſibi præſtantiæ hæc auis non ignara, eo naturæ munere ad ſe voluptate & cibo explendam vti videtur. nam ex ſui cantus auditione & belliſſimas oblectationes habet,& aucupio & venatione proximè ad ſe accedentium auicularum exaturatur. Quòd ſi quando quiſquam hanc captam concluſerit in caueam,non modò canere omittit, verùm etiã pro ſeruitute ſua à venatore pœnas ſilentio ſumens, muta permanet atque elinguis.

De Trochili & Crocodili ſocietate, quomodo hũc ille dormientem aduerſus Ichneumonis inſidias excitet.

CAP. XXV.

Quo beneficio Trochili Crocodilos promereantur, dum hirudines eorum faucibus eximunt, vt Herodotus in ſuis de Ægypto ſermonibus tradit,jam ſuperiùs retuli: vbi quæ omiſſa ſunt, in præſen-

tia addam. Trochilus auis eſt paluſtris,& circa fluminum ripas vagatur, vbi eſcis quibuſque obuiis fruitur: & à Crocodilo quoque, vt dixi,alitur · quamobrẽ & gratus illi eſt,ejusq; dormientis curam ſuſcipit, proq; ipſo vigilat. Iacenti enim illi ac ſtertenti, inſidiatur Ichneumon, & ſæpe jugulo apprehenſo ſtrangulat. Eo cõſpecto Trochilus clamat, & Crocodilum, cui naſum ferit, excitatum, aduerſus hoſtem inſtigat. Hæc quidem Trochili natura eſt,haud ſcio an laudanda, quum voraciſſimæ noxiæq; belluę tam prouidam curam gerat.

καὶ ἄλλος μάθῃ. Ὁ μὲν τροχίλος ὄρνις ἐστὶ τῶν ἑλείων· καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν ἀλᾶται, καὶ ὅ, τι ἂν τύχῃ παρεκλέγων, βόσκεται. τρέφει δὲ αὐτὸν καὶ κροκόδειλος· ὡς εἶπον· καὶ ἐκεῖνος αὐτὸν ἀμείβεται, καθεύδοντος προμηθῶς ἔχων, καὶ ὑπεραγρυπνῶν αὐτοῦ. κειμένῳ μὲν γὰρ καί τοι ὑπνώττοντι, ἐπιβουλεύει ὁ ἰχνεύμων, καὶ ἐμφὺς τῇ δέρῃ πολλάκις ἀπέπνιξεν αὐτόν. ἀλλ' ὅ γε τροχίλος βοᾷ, καὶ παίει κατὰ τῆς ῥινὸς αὐτόν, καὶ ἀνίστησι, καὶ πρὸς τὸν ἐχθρὸν ὑποθήγει. εἰ μὲν οὖν χρὴ τὸν ὄρνιν ἐπαινεῖν οὕτως ἔχοντα φροντιστικῶς ζώου παμβόρου καὶ ἀδηφάγου, εἰσόμεθα. τὸ δ' οὖν ἴδιον τῶνδε τῶν ζώων εἶπον.

De Paſtinacæ marinæ natatione, volatu, & aculeo animalium & arborum veneno.

C A P. X X V I.

Paſtinaca marina, quum natandi eſt cupiditate affecta, natare poteſt: quum ruſus vo-

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος. Κεφ. κς.

Η τρυγὼν (οὔ φημι νῦν τὴν ὑπαέριον, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ) ὅτε βούλ

βούλεται, νήχεται, καὶ αὖ πάλιν ὀρθεῖσα πέτεται. ἔχει δὲ κέντρον, οὗ καὶ ἀνωτέρω μνήμην ἐποιησάμην, θανατηφόρον. τὸ μὲν οὖν κεντεῖν καὶ ζῶα ἄλογα, καὶ ἀνθρώπους, ἐς παραχρῆμα ἀποκτείνειν οὕτως, οὔπω παράδοξόν ἐστιν. ὃ δὲ ἄξιον ἐκπεπλῆχθαι, τοῦτο εἰρήσεται. δένδρῳ τῷ μεγίστῳ καὶ πάνυ εὐθαλεῖ καὶ εὐερνεῖ, καὶ λίαν τεθηλότι τὴν χλόην, εἰ προσαγάγοις τὸ κέντρον, καὶ νύξοις τὸ δένδρον, μετὰ μικρὸν ἐκβάλλει τὰ φύλλα· ἐς ἐκείνων καταρρεόντων εἰς τὴν γῆν τὸ πᾶν πρέμνον αὐαίνεται, καὶ ἔοικεν ἡλιοβλήτῳ, ὑπὸ αὐχμοῦ βιαίου ξηρῷ γεγενημένῳ.

Πῶς τίκτεται ἐλέφας καὶ ἡλίκος τὸ μέγεθος. κεφ. κζ.

Τίκτεται ἐλέφας κατὰ τὴν κεφαλὴν ἐκπηδῶν. τὸ δὲ μέγεθός ἐστι τοῦ πωρ-

landi ſtudio tenetur, ſurſum verſus ſublimis volat. Aculeum, cujus etiam ante mentionem feci, mortiferum habet, vt vel celeriter non modò homines, ſed etiam animalia alia perdere queat. Quod quidem ipſum vt non admirabilitatem facit: certè id ſtupendam admirationem habet, quòd ſi ad maximam arborem, & vegetã, & ſummè virentem, aculeum admoueas, & defigas, non multò pòſt amittit folia: quæ poſtquã defluxerunt, totus truncus ſimilis eſt arboribus Solis ardoribus exſiccatis æſtate quum eſt maxima ſiccitas.

De fœtu Elephantorum: & quod capti facilè ſeſe dedant, & cibum potumq; à porrigentibus mox accipiant.

CAP. XXVII.

Elephanti partus in caput procedit ad lucé. Partus magnitudo eſt inſtar integræ ætatis & juſtæ

juſtę magnitudinis porci. Matrem vnam fœtus plures ſequi aiunt. Nec verò ſi quis hos à partu recentes contigerit, matres indignantur. Planè enim noſcunt, non animo quidem lædendi, ſed ad ludicram delectationem & blanditias eos contrectari: eſſeq; hominis naturam ea excelſitate animi, ſuo vt partui adhuc tantillo incommodare nollet. Poſtea autem quàm in foueā inciderunt, & ſe jam teneri ſentiūt, animaduertentes exitus locū nullum eis relictum eſſe, cùm eos priſtini animi, tum libertatis capit obliuio: tum verò facilè cibos ex largientibus ſumunt: tum ſi quis aquam prębeat, libenter bibunt: atque vinum ſi in promuſcides effundas, ſine recuſatione admittunt.

De Ellope & Anthia piſcibus ſacris.

CAP. XXVIII.

μέτρου, κατὰ δελφακίας τὴν μεγίστην. μία δὲ μήτηρ πλείω ἐλεφαντίσκια ἕπεται φασίν. εἰ δὲ βούλοιο τῶν βρεφῶν νεογνῶν ὄντων προσάψασθαι, αἱ μητέρες οὐδὲν ἀγανακτοῦσιν, ἀλλ' ἐῶσι· συνιᾶσι γὰρ ὅτι μήτε ἐπὶ λύμῃ τις ἐπιψαύει αὐτῶν, μήτε ἐπὶ κολάσει, ἀλλὰ φιλοφρονούμενοι πάντες, καὶ κολακεύοντες. ἐπεὶ τίς ἂν τὸ τηλικοῦτον βλάψειεν; ὅταν δὲ θηρώμενοι ἐμπέσωσιν ἐς τὴν τάφρον, καὶ ἴδωσιν ὅτι λοιπὸν αὐτοῖς ἄφυκτά ἐστι, τοῦ μὲν τέως θυμοῦ τοῦ σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ λήθην λαμβάνουσι, καὶ ὀρεγόντων σιτία ἑτοίμως προσίενται, καὶ ὕδωρ προτεινόντων πίνουσι, καὶ οἶνον ἐγχεόντων ἐς τὰς προβοσκίδας, οὐδὲ τὴν φιλοτησίαν ταύτην ἀναίνονται.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ ἔλλοπος, ὃν καὶ ἱερὸν καλοῦσι.

Κεφ. κη.

Τὸν

Τὸν ἰχθὺν τὸν ἔλλοπα ἱερὸν ἰχθὺν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κληθῆναι νομίζουσι. λέγεται δὲ λόγος τις, σπάνιον μὲν αὐτὸν εἶναι, ἐν δὲ τῷ κατὰ Παμφυλίαν πελάγει θηρᾶσθαι, γλίσχρως δὲ καὶ ἐκεῖθι. ἐὰν δὲ ἁλῷ, στεφάνοις μὲν αὐτοῖς σφᾶς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς εὐερμίας ἀγλαΐζουσι· στεφανοῦσι δὲ καὶ τὰς ἁλιάδας, καὶ κροταλοῦσι κρότῳ τε καὶ αὐλοῖς, τὸ θήραμα μαρτυρόμενοι. Οἱ δὲ οὐ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν ἀνθίαν νομίζουσιν ἱερόν. τὸ δὲ αἴτιον, ἔνθα ἂν ὅδε φανῇ τῆς θαλάττης, ἀνάγκη δήπου τὸν χῶρον ἄθηρον εἶναι, σπονδὰς δὲ ἰχθύσι καὶ πᾶν ὅσον ὑδροθηρικόν· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἰχθύες θαρροῦντες ἀποτίκτουσι. φύσεως δὲ ἀπόρρητα ἐλέγχειν οὐκ ἐμὸν καὶ εἰκότως. ἐπεὶ καὶ ἀλεκτρυόνα δέδοικε λέων· καὶ τὸν αὐτὸν βασιλίσκος, τὸ καὶ μέντοι καὶ ὁ ἐλέφας τὸν δὲ

Ellopem ſacrum piſcem à poëta vocari exiſtimant. rarus inuentu creditur. in profundo Pamphylio capitur, ſed neque tamen etiam inde, niſi vix, & admodũ rarò. Quòd ſi capiatur, coronis ob ſecundam piſcationem ſeſe non modò piſcatores ornant, ſed & piſcatoria nauigia ſertis redimiri curant, & plauſu, & tibiarum ſono prædam teſtantes, ad terram nauem applicant. Alij propterea non hunc, ſed Anthiam ſacrum exiſtimant: quia locus quem Anthias incolit, & belluarum expers, & vrinatoribus tutus eſt, & cum piſcibus pacem ſeruat. Cujus ſiducia piſces confirmati ibidem pariunt. Naturę cauſam penitus retruſam & abditam, non meum eſt explicare: non magis quàm exponere cauſas, cùr Gallinaceum Leo & Baſiliſcus timeant: cur Suillũ pecus Elephantus horreat.

forte καὶ μέντοι κελόν, vel χοῖρον, vt Gillius videtur legiſſe.

reat. in quibus exquirendis etſi qui permulto abundant otio plurimum temporis conſumant, non tamen optatum aſſequuntur.

FINIS LIB. VIII.

ἀπίας ὅσοι πολλὴν ἄγουσι ζητοῦντες, τὸν μὲν χρόνον καταφρονήσουσιν, οὐ μὴν εἰς τέλος ἀφίξονται τῆς σπουδῆς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Η. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον θ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM

natura liber IX.

De Leonibus ſenibus & catulorũ in eos pietate.

CAP. I.

LEo quum ætate proceſſerit, & jam grauis ſa-

Περὶ λεόντων γεγηρακότων.

Κεφ. α.

ΟΛέων ἤδη πόρρω ἥκων τὴν ἡλικίαν, καὶ γήρᾳ βαρὺς γεγενημένος,

μένος, θηρᾶν μὲν ἥκιστός ἐ-
στιν, ἀσμένως δὲ ἀναπαύεται
ἐν ταῖς ὑπαύτροις ἢ λο-
χμώδεσι καταδρομαῖς· καὶ
τῶν θηρίων † οὐ τοῖς ἀσθενε-
στάτοις ἐπιθαρρεῖ, τὸν ἑαυ-
τοῦ χρόνον ὑφορώμενος,
καὶ τὸ τοῦ σώματος συν-
νοῶν ἀσθενές. οἱ δὲ ἐξ αὐ-
τοῦ γεγεννημένοι θαρροῦντες
τῇ τῆς ἡλικίας ἀκμῇ, καὶ
τῇ ῥώμῃ τῇ συμφυεῖ,
προΐασι μὲν ἐπὶ θήραν, ἐ-
πάγονται δὲ καὶ τὸν ἤδη γέ-
ροντα, ὠθοῦντες αὐτόν. εἶτα
ἐπὶ μέσης τῆς ὁδοῦ ἧς ἐλ-
θεῖν δεῖ καταλιπόντες, ἔ-
χονται τὴν ἄγρας αὐτοί. καὶ
τυχόντες τοσούτων, ὅσα ἀ-
ποχρήσει καὶ αὐτοῖς καὶ τῷ
γεγεννηκότι σφᾶς, βρυχη-
σάμενοι γενναῖόν τε καὶ
διάτορον, καλοῦσι τὸν πα-
τέρα ὡς δαιτυμόνα ἑστιά-
τορες ἐπὶ θοίνην, οἱ νέοι τὸν
γεγηρακότα, τὸν πατέρα
οἱ παῖδες. ὁ δὲ ἡσυχῇ καὶ

οὐδὲ

ctus fuerit, tum ad ve-
nandum infirmus, aut
in ſpecubus aut nemo-
roſis tractibus libenter
requieſcit: neque tum
vel cum infirmiſſimis
animalibus, ætatis ſuæ
infirmitati diffidens,
verſari fidenter audet:
ſed conſiderans ſenectã
& corporis ſui imbe-
cillitatem, ſemper timi-
dè & diffidenter cum
iis agit. Ex hoc verò
procreati, & robuſtæ &
vigentis ætatis fiduciâ
nitentes, longè proce-
dunt ad venandum: ac
patrem jam ſenem ſecũ
adducunt, eum impel-
lentes: deinde in media
via, quam ingreſſi fue-
rint, illum relinquen-
tes, toto animo ipſi in
prædæ curam incum-
bunt: ac tantumdem
prædæ conſecuti, quan-
tum vel ſibi vel geni-
tori ſatis ad prandium
ſit, generoſo quodam
& contentiſſimo rugi-
tu edito, parentem ſuũ
ſecum, is vt conuiuium
ineat, tanquam conuictores ad prandium con-
uiuam inuitant. Senex tum ſenſim & pedeten-
tim

tim velut reptans, eò accedens, primò filios amplexatur, deinde linguâ eis ſuauiter, velut horum laudãs felicem venationem, blãditur: pòſt & prandio dat operam, & cum his epulatur: Tametſi Solon, qui lege ſanciuit filiis parentes alendos eſſe, hæc eos facere non juſſit: ſed natura humanis legibus nihil egens, ipſa immobilis lex, hoc officij munus docuit.

βάδην καὶ οἷον ἕρπων ἔρχεται, καὶ περιβαλὼν τοὺς παῖδας, καὶ τῇ γλώττῃ μικρὰ ὑποσημήνας, ὥσπερ οὖν ἐπαινῶν τῆς εὐθηρίας, ἔχεται τοῦ δείπνου, καὶ σὺν τοῖς υἱέσιν ἑστιᾶται. Καὶ Σόλων μὲν τοῖς λέγουσι ταῦτα οὐ κελεύει, νομοθετῶν τρέφειν τοὺς πατέρας ἐπάναγκες. διδάσκει δὲ ἡ φύσις, ἣ νόμων ἀνθρωπικῶν μέλει οὐδὲν, γίνεται δὲ ἄτρεπτος αὕτη νόμος.

De Aquilæ pennis, quòd alijs admixtæ eas corrumpant.

CAP. II.

Non modò præſentem & viuentem reginam auium Aquilam cæteræ omnes volucres extimeſcunt, atq; ejus conſpectum exhorrent: ſed & pennæ ejuſdem ſi quis cum aliarum pennis commiſcuerit, incorruptæ atq; integræ manent: aliæ, cum illis communitatem non ferentes, putreſcunt.

Περὶ τῶν τοῦ ἀετοῦ πτερῶν.

Κεφ. ϛ.

Τὸν ἀετὸν τὸν τῶν ὀρνίθων βασιλέα οὐ μόνον παρόντα καὶ ζῶντα δέδοικε τὰ ὄρνεα, καὶ καταπτήσσει φανέντος· ἀλλὰ καὶ τὰ πτερὰ ἐκείνου, ἐάν τις τοῖς τῶν ἄλλων συναναμίξῃ, τὰ μὲν τοῦ ἀετοῦ μένει ὁλόκληρα καὶ ἀνεπιβούλευτα· τὰ δὲ ἕτερα κατασήπεται, τὴν πρὸς ἐκεῖνα κοινωνίαν οὐ φέροντα.

De Murium fœcundita-

Περὶ μυῶν πολυγονίας, καὶ χρο-

νου.

κοδείλων καὶ αἰτῶν πίει, πῶς τὰ ἑαυτῶν ἔκγονα βασανίζουσι. Κεφ. γ.

Οἱ μῦες εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλως πολύγονον ζῶον, καὶ ἀθρόα τῇ ὠδῖνι πολλὰ τίκτουσιν. εἰ δέ πως καὶ ἅλος γευσάμενοι τύχοιεν, ἐνταῦθα δήπου καὶ πάμπολλα ἀποκυΐσκουσι, καὶ πλείω τῆς συνηθείας πολλῷ. Οἱ δὲ κροκόδειλοι ὅταν τέκωσι, τὸ γνήσιον καὶ νόθον τόνδε τὸν τρόπον ἐλέγχουσιν. ἐὰν μὲν τὸ παραχρῆμα ἐκγλυφεὶς ἁρπάσῃ, τελεῖ τὸ λοιπὸν εἰς τὸ γένος, καὶ φιλεῖται τοῖς γειναμένοις, καὶ πεπίστευται κροκόδειλος εἶναι, καὶ ἠρίθμηται. ἐὰν δὲ ἐκλύσῃ καὶ βλακεύσῃ, καὶ μὴ λάβῃ ποθὲν ἢ μυῖαν ἢ σέρφον ἢ ἔντερον γῆς, ἢ σαῦρον τῶν μικρῶν, διέσπασεν αὐτὸν ὁ πατήρ, ὡς ἀδόκιμόν τε καὶ κίβδηλον, καὶ προσήκοντα οὐδέν. Καὶ δοκοῦσιν ὡς οἶδε οἱ θῆρες, καὶ οἱ αὐτοὶ δὲ βα-

te, præſertim à ſalis vſu. Qua ratione Crocodilus catuli recens editi ingenuitatem experiatur.

CAP. III.

Mures cùm ſuâ ſponte fœcunda animalia crebros partus ex ſeſe edūt: tum multò ſuprà conſuetudinem accedēte ſalis vſu fœcundiores fiūt. Crocodili quū ex ſeſe pepererunt, hoc experimento legitimū à ſpurio internoſcunt, vt ſi quid catulus ſimul atque excluſus eſt, rapuerit, in reliquum tēpus in Crocodilini generis numero locoq; à parentibus ducatur: ſin ignauia eum ipſum tardauerit, ad comprehendendam alicunde aut Muſcam, aut Lumbricū, aliámve beſtiolam, aut Lacertulam, eum parens tanquam à ſe degenerantem, nihílque ad ſe pertinentem, lacerat. atq; videtur vt ad Solis radios Aquilæ *al. lumbrici*

ſuorum ingenuitatem experiuntur, ſic celeri alacritate prædam capiendi Crocodili: vtrique ſcilicet non temerario ſuos affectu, ſed ratione amantes.

De dentibus Aſpidis.

CAP. IIII.

Aſpidis dentes, quos meritò letiferos dixeris, tenuiſſimis quibuſdam veluti tunicis aut membranis indui & veſtiri audio: & quum Aſpis aliquem mordicus inuadit, membranulis inuerſis (*vel compreſſis*) humorem venenoſum effundi, tum illas rurſus ad priſtinum locum redire & vniri. Itẽ in Scorpij aculeo meatum quendam ſinuoſum replicari aiunt, adeò anguſtum vt viſu non percipiatur: in eo venenum gigni, contineriq;: quod quum ille ferit, mox per foramẽ id quoque minùs quã cerni poſſit, emanet. Addunt vim aculei e-

σανίζοντες καὶ ἐκεῖνοι τὰ γνήσια τῇ ἀκτῖνι τοῦ ἡλίου, κρίσει φιλεῖν τὰ ἔκγονα, καὶ οὐ πάθει.

Περὶ τῶν τῆς ἀσπίδος ὀδόντων.

ΚΕΦ. δ.

Ἀκούω τοὺς ὀδόντας τῆς ἀσπίδος, οὓς ἂν ἰοφόρους τις εἴποι καλῶν ὀρθῶς, ἔχειν οἱονεὶ χιτῶνας περικειμένους ἄγαν λεπτοὺς καὶ ὑμέσι παραπλησίους ὑφ' ὧν περιαμπέχονται. ὅταν οὖν ἐμφύσῃ τινὶ τὸ στόμα ἡ ἀσπὶς, στρέφεσθαι μὲν φασὶ τὰ ὑμένια, ἐκχεῖσθαι δὲ τὸν ἰὸν καὶ πάλιν συντρέχειν ἐκεῖνα, καὶ ἑνοῦσθαι. Τοῦ γε μὴν σκορπίου τὸ κέντρον ἔχειν τινὰ κολπώδη δίπλωσιν, ὑπὸ τῆς ἄγαν λεπτότητος οὐ πάνυ τι σύνοπτον. καὶ εἶναι μὲν τὸ φάρμακον, καὶ πεπεῖσθαι λέγουσιν ἐνταῦθα, ἅμα δὲ τῇ κρούσει προϊέναι διὰ τοῦ κέντρου καὶ ἐκρεῖν, ὀπὴν δὲ εἶναι δι' ἧς ἔξεισιν, οὐδὲ ταύτην ὄψει θεωρητήν. ἀνθρώπου δὲ σιάλῳ καταπτύοντος

πτύοντος ἀμβλυώττεσθαι τὸ κέντρον, καὶ † μαλκιεῖν, καὶ ἐς τὴν πληγὴν ἀδύνατον γίνεσθαι.

jus retundi hominis ſputo, ita vt obtorpeſcat, & ad infligendum ictum reddatur impotens.

al. μαλα-
κιεῖν,

Ὅπως τῷ πρώτῳ τεχθέντι τὰ πρεσβεῖα ἀπονέμει ἡ κύων.

Κεφ. ε.

Ἡ κύων εἰ καὶ πολλὰ τίκτει σκυλάκια, ἀλλὰ γοῦν τὸ πρῶτον τῆς μητρὸς προελθὸν, καὶ ἐκείνης τῆς ὠδῖνος πρεσβύτατον ὂν, κατηγορεῖ τὸν πατέρα· ἐκείνῳ γοῦν ὁμοιότατον τίκτεται πάντως· τὰ δὲ ἄλλα ὡς ἂν τύχῃ. ἔοικε δὲ φιλοσοφεῖν ἐν τῷδε ἡ φύσις παραμυθοῦσα τοῦ ὑποδεχομένου τὸ σπέρμα.

Canis fœtum, qui primus in lucem editur, patrẽ referre. CAP. V.

Canis etſi permultos ex ſeſe parit catulos, horum tamen è numero primus prodiens in lucem, patrem refert, omninoq; ſimilitudinem ſpeciemq; illius gerit: cæteri vt caſus tulerit, naſcuntur. Quod ſtudio & prouidentiâ naturæ fieri videtur, matri ſcilicet anteferẽtis patrem, *& cæteris catulis primigenium longè anteponentis.*

Ὅτι κενότερά ἐστι τὰ ὀστρακόδερμα ὑπολήγούσης τῆς σελήνης.

Κεφ. ϛ.

Τῶν δὲ ὀστρακηνῶν τε καὶ ὀστρακοδέρμων καὶ τοῦτο ἴδιον· κενώτερά πως ταῦτα καὶ κουφότερα ὑπολήγούσης τῆς σελήνης

Luna decreſcente Teſtacea & Cruſtacea animalium inanior[illegible]ſe: & Iumenta eo [illegible]pore infirmiora naſci. Ad nouilunium quomodo afficiantur animalia.

CAP. VI.

Teſta cruſtáve intectorum hoc etiam proprium eſt, vt ad decreſcentẽ lunã ex inanitate & exilitate corporis laborẽt; quod

quidem ipſum declarãt teſtacei generis Purpuræ, Buccinæ, Spondyli, & his affines: itemq́; cruſtacei generis Paguri, Locuſtæ, Aſtaci, Cancri, & id genus. Itemq́; imbecilliora infirmioraq́; decreſcente lunâ, jumenta naſci dicuntur. eamq́; ob cauſam harum rerum prudentes, in hac menſis parte genita, quòd minùs præſtabilia ſint, conſulunt non alenda eſſe. Cæterùm in nouilunio animantes audio vel voce ipſis naturali aliquid ſonare, vel cadere: Leonem tantùm Ariſtoteles excipit, cui neutrum horum contingat.

Qui piſces auditu præſtẽt. Qui lapillum in capite habeant. Et de Pedunculo Delphini paraſito.

CAP. VII.

Senſu audiendi acerrimo eſſe Lupũ, Chromin, Salpam, Mugilem, ex Ariſtotelica præce-

φιλεῖ γίνεσθαι. καὶ τῶν μὲν ὀστρακονώτων ἐλέγχουσιν ὃ λέγω πορφύραι καὶ κήρυκες, καὶ σφόνδυλοι, καὶ τὰ τούτοις ὁμοφυῆ. τῶν δὲ ἑτέρων πάγουροί τε καὶ κάραβοι καὶ ἀστακοὶ, καὶ οἱ καρκίνοι, καὶ εἴ τι τούτων συγγενές. Λέγεται δὲ καὶ τῶν ὑποζυγίων τὰ τικτόμενα ληγούσης τῆς σελήνης ἀδυνατώτερα τῶν ἄλλων εἶναι, καὶ ἀσθενέστερα. καὶ μέντοι καὶ συμβουλεύουσιν οἱ τούτων ἐπιστήμονες, τὰ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ μηνὸς γινόμενα μὴ τρέφειν, μὴ γὰρ εἶναι σπουδαῖα αὐτά. Κατὰ τὴν νουμηνίαν δὲ τὰ ζῷα, ὡς πυνθάνομαι, ἢ φθέγγεται τῇ συντρόφῳ φωνῇ, ἢ πίπτει. λέων δὲ ἄρα μόνος, ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν, οὐδέτερον αὐτῶν δρᾷ.

Περὶ τῶν ὀξέως ἀκουόντων ἰχθύων. Κεφ. ζ.

Ἀκούειν ἀγαθὸν καὶ ὀξύτατον λάβρακα Ἀριστοτέλης εἶναί φησι· καὶ μέν-

τοι

τι καὶ τὸν χρόμιν, καὶ τὴν σάλπην, καὶ τὸν κεστρέα. Πυνθάνομαι δὲ τὸν λάβρακα σαφῶς εἰδέναι ὅτι ἄρα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λιθίδιόν ἐστι, καὶ χειμῶνος τοῦτο ψυχρότατον γίνεται, καὶ λυπεῖ αὐτὸν ἰσχυρῶς. ταύτῃ τοι καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ἀλεαίνειν αὐτόν, καὶ ἐπινοεῖν τῇ ψύξει τῇ ἐκ τοῦ λίθου φάρμακον τοῦτο, καὶ μάλα γε ἀντίπαλον. καὶ χρόμιν δὲ τὸ αὐτὸ ποιεῖν, καὶ φάγρον, καὶ σκίαιναν πέπυσμαι. ἔχειν γὰρ τὸν ὅμοιον λίθον καὶ τούτους. Παράσιτοι δὲ ἄρα καὶ ἐν ἰχθύων φύσει ἦσαν. ὁ γοῦν φθεὶρ οὕτω λεγόμενος, παρατρώγει τῶν τοῦ δελφῖνος θηραμάτων. ὁ δὲ ἥδεται αὐτῷ, καὶ ἑκὼν μεταδίδωσι, ἔνθεν τοι καὶ πιότατόν ἐστιν, ὥσπερ οὖν ἐκ πλουσίας καὶ ἀμφιλαφοῦς ἑστιάσεως ἐμπιπλάμενος. καὶ ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θή-

ptione patet. Lupum prætereà audio præclarè intelligere, ſe in capite poſſidere lapidem hyberno tempore perfrigidum, ſibiq; infeſtiſſimum. Itaque illo ipſo anni tempore eũ lapidẽ calefacere, haudquaquam inſcium contra lapidis frigus remedium eſſe ipſum tepefacere. Similem etiam lapidem Chromin, Pagrum, Vmbrum habere: eandemq; vitandi frigoris, quàm Lupum, ſequi rationem. Sunt & in piſcium genere paraſiti: vt peduncúlus appellatus, qui ex iis quæ Delphinus ceperit (ſuperfluis nimirum & intercidentibus) victitat. itaque ex ejus prçda, tanquam ex locuplete menſâ refertus pingueſcit. Eo nimirum Delphinus tantoperè delectatur, vt cùm ipſo libenter quæ comprehenderit, communicet. Theron quidem paraſitus apud Menandrũ, ſibi

ſibi ipſi placet, quòd quum hominum pecunias & opes attereret, ex eorum tamen facilitate tanquam præſepi victitaret. Huic ſimilis fuit Struthias. Eſt & ille Philippi celebris paraſitus nomine Cliſophus, qui in Philippi gratiam, in obſidione Methonæ oculo priuati altero, ipſe etiam alterum de ſuis oculũ deligare voluit. Atqui inter Pedunculum & Delphinũ beneuolentiam amicitiæ ego potiùs & familiaritati adſcripſerim: quum adulationem, vt & alia mala, homines tantùm calleant, bruta ignorẽt.

Κλείσοφος. *Athenæo lib.6.*

De amore & pietate Elephanti in ſobolem, hiſtorica declaratio.

CAP. VIII.

Quum alia pleraque naturali quodam amoris habitu Elephantos cum filiis ſuis conciliatos eſſe oſtendunt: tum verò maximè illa quæ conſequitur naturæ commendatio ad amorem vehemens, declarat, quanta eorum quæ procrearint, charitate teneantur. Horum venatores ſcrobes fodiunt, in quas quum hæc animalia incidunt, ex his parte

ρων μέγα φρονεῖ, ὅτι πινῶν ἀνθρώπους φάτνην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχε. καὶ ὁ Στρουθίας τοιοῦτος. †Κλείδημος δὲ ὁ Φιλίππου, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον δεσμῷ κατελάμβανε. Φιλίππῳ χαριζόμενος ἐν τῇ τῆς Μεθώνης πολιορκίᾳ τὸν ἕτερον ἐκκοπέντι. Φιλίαν δέ μοι δοκεῖν καὶ συντροφίαν τῷ φθειρὶ πρὸς τὸν δελφῖνά ἐστι. κολακεύειν μὲν γὰρ ὡς καὶ ἄλλα κακὰ ἄνθρωπος οἶδε, τὰ δὲ ἄλογα οὐκ οἶδε.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων εἰς τὰ τέκνα φιλοστοργίας.

Κεφ. η.

Ἐλέφαντος δὲ ἄρα ἐς τὰ τέκνα καὶ ἐκεῖνο φίλτρον ἰσχυρόν. οἱ τούτων θηραταὶ τάφρους ὀρύττουσιν, εἰς ἃς ἐμπίπτουσι τὰ ζῶα

ταῦτα· καὶ τὰ μὲν ἁλίσκεται, τὰ δὲ ἀποκτείνεται. καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς διὰ τῆσδε ταφρεύσεως, καὶ τὸ σχῆμα ὁποῖον, καὶ ὁποῖον τὸ πάθος, καὶ εἴσοδοι ποδαπαὶ, ἀλλαχόθεν εἴσεσθε, ἐκκαλύψων δὲ ἔγωγε καὶ ἐλέγξων τὴν στοργὴν ἔρχομαι. ἡ μήτηρ θεασαμένη τὸ ἑαυτῆς βρέφος εἰς μίαν τῶν τάφρων ἐμπεσὸν, οὔτε ἐμέλλησεν, οὔτε βλακεύουσα διέτριψεν, ἀλλὰ ὡς εἶχεν ὁρμῆς ἐκθύμως καὶ περιπαθῶς ἐπιδραμοῦσα, κατὰ τοῦ παιδὸς αὑτὴν ὦσεν εἰς κεφαλὴν, καὶ ἄμφω κατὰ ταὐτὸν τοῦ τέλους εἰχέτην. ὁ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ μητρῴου βάρους ἐκπιεσθεὶς, συνετρίβη· ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν, ἀίξασα. Γελοῖοι τοίνυν εἰσὶν οἱ διαπορoῦντες εἰ φυσικὴ πρὸς τὰ ἔκγονα στοργή ἐστι.

partim capiuntur, partim occiduntur. Hujus verò foſſæ faciendæ quæ ſit ratio, quæ figura, quiq; introitus aliàs dicam. Nunc pergo explicare quàm in genere Elephantorum matres charos pullos ſuos habeant. Quum enim in foueam pullum ſuũ incidiſſe mater perſpexiſſet, ne minimã quidem moram interpoſuit, nec ejus curſum vlla ad pullum conſequẽdum ſegnitia tardauit, quin vehementi dolore affecta, quanto maximè poſſet incitato incurſu, in delapſum filium præceps ageretur; amboq; eodem caſu morte occumberent. quum hic quidem materno pondere preſſus contereretur: illa verò præcipitata, caput diffringeret. Riſu igitur obruendi, qui vtrum naturalis ſit aliquis, necne, amor parentum in filios, dubitant.

Πῶς τίκτουσιν αἱ φῶκαι.

Vitulos marinos in arido parere, & fœtus ſuos paulatim per interualla in mare

deductos illi aſſueface-re. CAP. IX.

Vituli marini primũ in arido fœtus ſuos pariunt, deinde in lucem editos paulatim cùm in humidiora loca ſubducunt, atque ad deguſtandum mare eos introducunt, tum in aridum natalem locum reducunt: inde rurſum in mare deducunt, & quàm mox educunt. Sæpeq; numero quum id fecerunt, aptiſſimos tandem ad natandum efficiunt, partim doctrinâ inſtitutos, partim naturâ ad mores & ſedes maternas amandas impulſos.

Aquilas raptu animalium viuere, præter illam quæ Iouis cognominatur. CAP. X.

Aquila violentum & auarum animal, raptu viuit, & carnes appetit. nam ad ſe explendam Lepores, Hinnulos, Anſeres ex cohorte, & alia pleraque rapit. Vna tantùm ex Aquilarum genere, quæ

κεφ...
Αἱ δὲ φω...
ἐπὶ τῆς γῆς, ...
δὲ ὑπάγουσ...
σκυλάκια ε...
καὶ ἀπογεύ...
της· εἶτα ἐ...
τῆς ὠδῖνο...
ἀρχῆς. καὶ α...
πάγουσιν εἰς...
ταν, καὶ πα...
καὶ ὅταν π...
δράσωσι, τ...
χτικώτατα...
ῥᾳδίως δὲ...
πον βίον ὑπ...
τῆς διδασκαλ...
γούσης αὐτὰ...
δὲ τῆς φύσεω...
καὶ ἠθῶν κ...
Περὶ αἰετῶν...
Αἰετὸς ζ...
κλικὸν, καὶ δι...
οῦνται τροφ...
ἐσθίουσι καὶ...
πάζουσι, καὶ...
να ἐξ αὐλῆς...
νος δὲ ἄρα ἐν...
οῦν καὶ Διὸ...

κρεῶν οὐχ ἅπτεται, ἀλλὰ ἀπόχρη οἱ πόα, καὶ Πυθαγόρου τοῦ Σαμίου διακήκοε οὐδὲν, ὅμως ἐμψύχων ἀπέχεται.

Περὶ φαλαγγίου καὶ ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ια.

Εἰ τοῦ φαλαγγίου καὶ μόνον ἐφάψαιτό τις, ἀπέκτεινεν αὐτὸν, μηδὲ ὀδυνηθέντα φασὶν ἰσχυρῶς. ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ἀσπίδος δῆγμα πρᾳότατον εἶναι ἤλεγξε Κλεοπάτρα, ὅτε τοῦ σεβαστοῦ τῆς περιιόντος αἱρεθεῖσα ἀναλγῶν θανάτων ἐν τοῖς συμποσίοις ἐβασάνιζε. καὶ τὸν μὲν διὰ τοῦ ξίφους εὕρισκεν ἀλγεινὸν, τῶν πειρωσκομένων τοῦτο ὁμολογούντων. τὸν δὲ διὰ τῶν φαρμάκων, λυπηρόν. σπασμὸν γάρ τινα ἐμποιεῖν καὶ καρδιαλγίαν αὐχμάζειν. τὸν δὲ ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ἀσπίδος πρᾷον εἶναι, καὶ ἵνα Ὁμήρῳ ἰδίως εἴπω, ἀβληχρόν. ἔστι δὲ ὁ-

Iouis appellatur, carnes non attingit, ſed & ad victum ei herba ſatis eſt: & quamuis Pythagoram Samium nõ audiuit; nullam tamen animantem edit.

De Phalangij tactu & Aſpidis morſu ſine dolore fere letiferis.

CAP. XI.

Phalangium vel ſolo contactu & ſine magno dolore, vt audio, interimit. Aſpidis quoque morſum Cleopatra leniſſimum eſſe periclitatione percepit. προσιέντα, Gillius. Quum enim aduentante Auguſto, quænam ſine acerbo doloris ſenſu mors eſſet in conuiuio de circumſtantibus exquireret, eam quæ gladio inferretur, doloribus refertam eſſe, ex iis qui aliquod vulnus accepiſſent, reperiebat: acerbam autem ex venenis, & laborioſam: conuulſionem enim facere, & ſtomacho, & cordi dolorem inurere. Eam verò quæ Aſpidis morſu afferretur, lenem & im-

becillem eſſe. Sed vel
προσπυγοῦ-ſolo tactu interdum in-
σα terimit, & afflatu quo-
κιγχρίτης, que, vt & Cenrrites &
vel κεγχρί- Rubera.
της.

De marinæ Vulpis calliditate in declinanda eſca: vel ſi deuorauerit, inuertendo ſe mox & interiora euomendo.

CAP. XII.

Quemadmodũ Vulpes terrena animal fraudulẽtum exiſtimatur, ita etiam marinæ Vulpi machinatio quędam atque ſolertia ad declinandas inſidias attributa eſt. Principiò enim ad hamum non accedit: aut ſimul vt hunc deuorârit, ſtatim ſe tanquam veſtem inuertens, & interiora ſua euomit, & ad hunc modum ferrum expellit.

De coitu Ranarum, qui nocte in terra fit: & ex earum voce, prognoſticum pluuiæ.

CAP. XIII.

Vt hominum illecebræ quædam amoris eſſe dicuntur, ſic Ranæ amatoriu

τε καὶ μόν
ἀπέκτεινε· κ
γίνεται δὲ, ὥσπ
τρίτης. καὶ

Περὶ θαλαττ

Κεφ

Σὺ μὲν μ
νοῦργον εἶναι
κατ' αὐτὴν
γῆς τρεφομ
καὶ τὴν θαλαττ
καὶ ὁποῖα
πυνθάνου. ἢ
τοῦ ἀγκίστρου
ἢ καταπίνου
μα ἑαυτῆς
τεκδῦσα ἔ
ἔξω, ὥσπ
σῶμα αὖ ἐλ
τὸν δήπου
το τὸ ἄγκιστ

Βατράχων

Κεφ

Ἴυγγας ἐρ
ποί φασιν
ξεως δὲ ἀφ
μα ὁ βάτρ
πρὸς τὴν

τινα, ὡς ἐραστὴς ᾠδήν τινα κωμαστικὴν καὶ κέκληται ἤδη ἡ βοὴ ὀλολυγὼν ὥς φασιν· ὅταν δὲ τὴν θήλειαν προσαγάγηται, μένουσιν ἄμφω τὴν νύκτα. ἐν μὲν γὰρ τῷ ὕδατι συνελθεῖν οὐ δύνανται· μεθ' ἡμέραν δὲ ἐπὶ γῆς συμπλακῆναι ὀρρωδοῦσι· νυκτὸς δὲ ἐπιστάσης, κατὰ πολλὴν ἄδειαν περιελθόντες, ἀλλήλων ἀπολαύουσι. Ὅταν δὲ βάτραχοι γεγωνότερον φθέγγωνται, καὶ τῆς συνηθείας λαμπρότερον, ἐπιδηλοῦσιν ὑετόν.

Περὶ τῆς δυνάμεως ἣν ἔχει νάρκη εἰς τὸ ἐμποιεῖν πάθος.

Κεφ. ιδ.

Εἴ τις προσάψαιτο τῆς νάρκης, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ὀνόματος πάθος τὴν χεῖρα αὐτοῦ καταλαμβάνει, τοῦτο καὶ παιδάριον ὢν ἤκουσα τῆς μητρὸς λεγούσης πολλάκις. σοφῶν δὲ ἀνδρῶν ἐπυθόμην, ὅτι καὶ τοῦ δικτύου ἐν ᾧ θηρᾶται, † καὶ

in voce vſurpant. Etenim quemadmodum ad captandos amores ſuos, homo amans laſciuam cantiunculam cantitare ſolet, ſic ſuæ cujuſdam emiſſione vocis, quam ololyginem vocant, coitus ſignificationem mas fœminę dat, atque vt eam allexerit, ambo noctem, quòd in aqua nō queāt coire, expectant. Interdiu verò in terra venereo complexu implicati horrent: at noctu in magna ſecuritate veneri dant operam. Quum vocalius quiddam quā ſint ſolitæ, ſonant, pluuiæ aduentum denunciant.

De Torpedinis vi circa inferendum torporem.

CAP. XIIII.

Manū hominis qui Torpedinem piſcem contigerit, torpore affici, etiamnum puer à matre frequenter audiui. Præterea à viris peritis accepi, illum qui rete in quo fuerit capta attigerit, omnino ἢ ἴσως.

paſſ

paſſurum torporem. Item ſi quis eam viuā & grauidam in vas impoſuerit, & marinam aquam infuderit, pariet illa ſuo t mpore. eam deinde aquam ſi ex vaſe in hominis aut manum aut pedem infuderit, membra hæc non dubitanter obtorpeſcunt.

Quadā beſtiæ, poſtquam attigerunt venenatum quippiam, acerbiores ſunt ad ictū morſúmve. c. XV.

Non eandem vim ad plagas & morſus ſemper habent animalia, ſed ſæpe propter cauſas quaſdam morſus acerbitas intenditur. Nam guſtata Serpente Veſpa, lōgè morſu infeſtior eſt. Muſca item, quum ejuſmodi quippiam attigerit, a-

μῆα, Gill. criores morſus habet, & dolorem majorem facit. Aſpidis morſus ſi Ranam comederit, inſanabilis omnino fit.

εἰ δὲ ἐστιν, εἴ τις περισ…
το, ναρκᾷ πάντως…
τις εἰς σκεῦος αὐτ…
βάλοι ζῶσαν, καὶ ἐ…
θαλαττίου ὕδατος…
ἐγκύμων ᾖ, καὶ ὁ…
τῶν ὠδῖνος ἀφικνεῖτ…
κτλ. καὶ ἐν τῷ σκεύ…
ὕδωρ εἴ τις καταχέ…
ἀνθρώπου ἢ ποδί, ν…
τὴν χεῖρα ἢ τὸν πό…
νάγκη.

Κατὰ τί ἐπιτείνεται…
γματα τῶν θηρίων…
αὐτῶν χρήσεις. κ.…

Τὰ ζῶα οὔτε ἐ…
πληγαῖς, οὔτε ἐ…
δήγμασιν ἀεὶ τὴ…
τὴν δύναμιν ἴσχει…
ἐπιτείνεται πολλά…
τινος αἰτίας. ὁ γοῦν…
γευσάμενος ἔχεως…
λεπώτερός ἐστι τὴν…
γήν. καὶ ἡ μυῖα τοιού…
προσελθοῦσα, πικρ…
δακεῖν ἐστι, καὶ ὀδυ…
δῶκε. Καὶ μέντοι καὶ…
ἀσπίδος τὸ δῆγμα…
παντελῶς ἀνήκεστον, ἐὰν βατράχου φάγῃ. ὁ…
ὑγ…

Digitized by Google

ὑγιαίνων μὲν ἐὰν δάκῃ, τραῦμα εἰργάσατο, καὶ ἀλγηδόνα ἐξῆψεν· ἐὰν δὲ λυττῶν, διέφθειρεν. ὕδωρ τε δεδιέναι κατηνάγκασε πρῶτον· καὶ ὁ μετριάσαι δοκῶν, πάλιν ἐξάπτεται ἐς τὴν ὀδύνην, καὶ ὑλακτήσας ἀπέθανεν. ἀκέστρια δὲ ἀκουμένη χιτώνιον ῥαγὲν ὑπὸ λυττῶντος κυνὸς, δακοῦσά πως τῷ στόματι τὸ χιτώνιον, ἵνα ἀποτείνῃ αὐτὸ, ἐλύττησε καὶ ἀπέθανεν. Ἀνθρώπου δὲ ἀσίτου δῆγμα, χαλεπὸν καὶ δυσίατον. λέγονται δὲ οἱ Σκύθαι πρὸς τῷ σκυθικῷ ᾧ τοὺς οἰστοὺς χρίουσι, καὶ ἀνθρώπειον ἰχῶρα ἀναμιγνύναι φαρμάσσοντες, ἐπιπολάζοντά πως αἵματι, ὅνπερ† ἴσασιν ἀπόκριμα αὐτοῖς. τεκμηριῶσαι τοῦτο καὶ Θεόφραστος ἱκανός.

Canis ſi incolumis momorderit, vulnus quidẽ infert, & dolorem, non tamen peſtiferum, inuſtit: ſin rabioſus plagã inflixerit, perniciem molitur. Primò enim aquæ metum iniicit: vel ſi quis etiam ſatis benè & mediocriter ſe habere videatur, rurſus tamen repetente malo dolet vehementer & latrat, deniq; moritur. Olim quum veſtem, quam rabidus Canis laceraſſet, ſarcinatrix mordicus, vt eam extenderet, tenuiſſet, in rabiẽ acta periit. Ieiuni hominis morſus acerbior eſt, atque ad ſanandum difficilior. Scythę dicũtur ad toxicum, quo ſagittas oblinunt, humanum ſanguinem admiſcere.

forte ἴσασι ἀποκρίνεσθαι αὐτοῦ, i. quam ſaniẽ à parte craſsiorẽ ſecernunt. Alius codex pro ἴσασι habet ἴζασι.

Περὶ γήρως ὄφεως, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Κεφ. ις.

Serpens quomodo ſenectã abyciat, & oculorum hebetudinem ſanet.

CAP. XVI.

Ὅταν ἀποδύσηται τὸ γῆρας ὁ ὄφις, ὑπαρχομένου

Ineunte vere quum ſenectutem ſerpẽs exu-

erit, tum etiam viſus hebetudinem, tanquam oculorum ſenectutem, abijcit: quo ex morbo admotis & affricatis fœniculo oculis, liberatur. nam ex ejus hyberna in latibulis obſcuris manſione, oculos hebetes & præſtrictos frigoribus calefaciens fœniculum purgat, atque acres & acutos efficit.

De mirabili Alcyonis nidificatione.

CAP. XVII.

Alcyones ſuam grauiditatem ſentientes, nidum ad excipiendos pullos machinantur. ad eum verò non lutũ ei opus eſt, non tectum & domus vt hirundini, quæ quum hoſpes non vocata adueniat, tum matutino tempore cantu moleſta importuno, ſuauiſſimum ſomnum interrumpit. At neque corpore tantùm Alcyones in aper-

μὲν δὲ τοῦ ἦρος
τὸ ἐνζωθέν τι, καὶ τ
μῶν τὴν ἀχλὺν,
ἀμβλὺ τῆς ὄψεως
καὶ ἐκεῖνο ὡς γῆ
φθαλμῶν. τῷ δὲ
θρῳ προσυποθήγω
ἐψήχει τὸ ὄμμα
ρον, εἶτα ἐξαύτης τ
πάθους γίνεται. ἀμβ
τῇ δὲ ἄρα διὰ τοῦ χ
φωλεύουσα ἐν μυχ
σκότῳ. οὐκοῦν μάλ
ἐκ τῶν κρυμῶν τῶν ζ
ὄψιν ὑποθερμαίν
μάραθρον καθαίρε
ξυωπίστερον ἀποφα

περὶ ἀλκυόνος ὠδίν

κεφ. ιζ.

Ἡ ἀλκυὼν ὅταν
πῃ ἑαυτῆς κυούσης
κεύεται μέντοι εἰς τ
νεοττῶν ὑποδοχὴν
ἂν ἐργάζεται. οὔτε
καὶ ὀρόφου, ὡς ἡ χελ
καὶ οἶκον δεσμὸν,
κλητος εἰσιοῦσα ξέν
λυποῦσα τὰ ἑωθινὰ ἐν τῷ λάλῳ τε μέντοι καὶ
κόπτουσα τὸν ὕπνον τὸν ἥδιστον. οὔτε πάλιν τῷ σ

π μόνῳ ἐν ἐλευθέροις χωρίοις ἔχουσι. τῶν προειρημένων, συμπλέκουσί τι καὶ ἀθροίζουσι τὰς τῆς βελόνης ἀκάνθας, δεσμῷ δέ τινι ἀπορρήτῳ τῆς εὐθυμοσύνης περιλαμβάνουσι τὸ ποίημα. τὰς μὲν γὰρ εἰς τὸ ἰθὺ κατατίθησιν αὐτῶν, τὰς δὲ ἐπικαρσίας· ὑφαντικῆς ἐπιστήμονα γυναῖκα εἴποις αὐτὴν τῷ στήμονι τὴν κρόκην ἐπιστρέφειν· στρογγύλον δὲ ἡσυχῇ τὸ ἔργον ἀποφαίνει, καί τι καὶ κολπῶδες ὑπομήκες οἷον καὶ πλέγμα κύρτου δημιουργοῦσι. καὶ ὅταν ἐξυφήνῃ τὸ εἰρημένον, κομίζει πρὸς τὴν θάλατταν. ἔνθα τοῦ κύματος ἐπιπολάζοντος εἶτα ἡσυχῇ τὸ κλύσμα ἐπιὸν, ἐλέγχει τῇ ἀλκυόνι τὸ ἔργον. τὸ γάρ τι μὴ στεγανὸν μέρος, τὸ ὕδωρ τὸ ἐμπῖπτον ἀκεῖται αὖθις. τὰ δὲ ἡρμοσμένα καὶ καλῶς συνυφασμένα, ἐὰν γε παίοις λίθῳ, οὐκ ἂν διατρήσαις αὐτά. εἰ δὲ καὶ διακόψαις σιδήρῳ, τάδε οὐκ ἂν εἴξαι, καλῶς τε καὶ εὖ διυφασμένα

to ac libero mari, ad nidi ſtructuram legendis contexendisq; Belonæ ſpinis incumbunt. ſed ineffabili etiam vi ingenij ſolertiæq; propoſitum perficiũt. Spinas enim partim rectas, partim obliquas, vt mulieres ad textrinam eruditæ ſubtegmini ſtamen, intertexunt: & rotũdum paulatim, non omnino tamen, ſed oblongum & ſinuoſum inſtar naſſæ cujuſdam efficiũt. Perfectum in mare deferunt, vbi fluitans ab incurſantibus vndis earũ opus probatur tum partes, quas aqua incidens oſtendit non firmas eſſe, reſarciunt. Cætera quæ rectè connexa junctaq; ſunt, neque ſi percutias ſaxo, rumpi: neq; ferro diſcindi poſſunt, non magis quàm lineus ille thorax, qui

Mineruæ Lindiæ conſecratus carminibus celebratur. Os verò nidi non planè conſpicuũ, & aliis omnibus inacceſſum, ſolam illam ſuſcipere poteſt, neque per id ipſum quicquam ex mari intrò influere poteſt, adeò ſubtiliter conſtructum eſt. Ibidẽ vndis circunlata Alcyon, vt ferunt, pullos nutrit.

Lupum lycoctono herbâ calcatâ mori.

CAP. XVIII.

Proximè Nilũ herba naſcitur, quæ non ſine cauſa lycoctonos appellatur, quòd eam Lupus calcans, conuulſionibus moritur. Propterea Ægyptiorum illi, qui hoc animal venerantur, in terras ſuas eiuſmodi herbam importari prohibent.

Gallinacei generis auem in aqua putreſcere, non item in vino: Stellionem neque in aqua, neque in vino, ſed in oleo.

σφᾶγια τοῦ θώρακος
οὐ μεῖον, ὃν ἀπέξυν α...
ναι τῇ Ἀθηνᾷ τῇ ...
ᾄσμασιν ᾄδουσι. τ...
δὲ τοῦ κόρτου τοῦ δὲ ἀ...
οὔτε εἰσβατὸν, οὔτε
σύνοπτον, δέχεται
κείνην μόνην. ἀπ...
εἰσρεύσαι δὲ αὐτ...
τῆς θαλάττης εἴσω οὐ...
πως τοι στεγανόν ἐστ...
ζωοθάλπει τοὺς νεοττ...
φει κατὰ τῶν κυμάτων
κυὰν φερομένη, ὡ...
σι.

Περὶ τῆς λυκοκτόνου κα...
πίας. Κεφ. ...

Τοῦ Νείλου π...
πόα γίνεται καὶ ...
λυκοκτόνος· καὶ ο...
ψευδώνυμος, καὶ ...
τως. ὅταν γὰρ αὐτ...
βαίη λύκος, σπα...
ἀποθνήσκει. ἔνθεν τ...
οἱ σέβοντες Αἰγυπτί...
τὸ ζῶον, εἰς τὴν ...
τῶν χώραν κωλύουσι...
την τὴν πόαν κομί...

Περὶ ὄρνιθος κατοικιδίου, καὶ τοῦ καλουμένου γαλεώτου

γίν τι ἐμπιπτόντων.

Κεφ. ιθ.

Τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν ὄρνις ἐὰν εἰς οἶνον ἐμπέσῃ καὶ ἀποπνιγῇ, οὐδὲν λυμαίνεται, οὔτε τοῦ οἴνου φασὶν, οὔτε τῶν ἔνδον. ἐὰν δὲ εἰς ὕδωρ κατενεχθῇ, δυσῶδες ἀπέφηνε τὸ ὕδωρ, καὶ κακοσμίαν περὶ τὸν ἀέρα ἐργάζεται. Γαλεώτης δὲ ἐὰν εἰς οἶνον καταλισθήσας, εἶτα ἀποπνιγῇ, ἢ εἰς ὕδωρ, λυπεῖ οὐδέν. ἐὰν δὲ εἰς ἔλαιον ἐμπέσῃ καὶ ἀποθανῇ, δυσῶδες τὸ ἔλαιον ἀποφαίνει. καὶ ὁ γευσάμενος αὐτοῦ φθεῖρσιν ἐξέζεσε.

Περὶ τοῦ λίθου τοῦ διώκοντος τοὺς ὄφεις. Κεφ. κ.

Τὸ τοῦ ἐλάφου κέρας θυμιώμενον ὅτι τοὺς ὄφεις διώκει, δῆλόν ἐστι. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι καὶ λίθος ὁ γινόμενος ἐν τῷ ποντικῷ ποταμῷ, ἔστι δὲ οὗτος ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Μηδικῇ τε καὶ Παιονικῇ ἐπιθυμιώμενος διώκει τοὺς αὐτούς. καὶ μέντοι καὶ φύσιν τοῦ λί-

CAP. XIX.

Si quæ Gallinacei generis ales in vinum illapſa & ſuffocata fuerit, nullũ ex ea vitiũ vino cõtrahitur, neq; aliquid mali in domo exoritur: in aquam verò delapſa, tum ipſam reddit fœtidam, tum aërẽ putido replet odore. At Stellio ſiue in aqua, ſiue in vino ſuffocetur, nihil officit. Oleum verò, extinctus in eo, graui odore inficit: & qui de illo guſtarit, Pediculis ſcatebit.

De Cerui cornu & lapide, Serpẽtes fugãtibus.

CAP. XX.

Ceruini cornu ſuffimento Serpentes fugari manifeſtum eſt. Eſt & fluuius nomine Pontus, in Medica & Pæonica regione, vt Ariſtoteles prodit, in quo lapis inuenitur, cujus ſuffitu Serpentes pelluntur: ac ſi quis aquâ per-

fuderit, incendio conflagrat: ſin ardentem flabello incendere velis, reſtinguitur. atque ejus ſuffimentum odorem bitumine tetriorē emittit. His autem de ipſo proditis etiam Nicander conſentit.

θου περιηγεῖται το
ὕδατος μὲν εἴ τις
καταχέοι, ἐξάπτεται.
μενον δὲ ὑπὸ ῥιπιζά
πίδι εἰ θελήσαις, ὁ
ποσβέννυται. θυμ
μενον δὲ αὐτὸ ὀσμὴν
ναι ἀσφάλτου βαρ
φασι. τούτοις ὁμολ
Νίκανδρος.

De Serpentibus in Pharo inſula, & Helenio herba eis adverſa.

CAP. XXI.

Περὶ Φάρου τῆς νήσου,
αὐτῇ ὄφεων. K.

Pharus inſula olim (vt teſtantur Ægyptij) multis diuerſisq; ſerpentibus plena erat. Et quum Thônis Ægyptiorum rex cuſtodiendā accepiſſet Helenam Iouis filiam à Menelao per ſuperiora Africæ circa Ægyptum & Æthiopiam oberrante, inq; ejus amorem inci diſſet, & vim illi inferre conaretur: fama eſt illam vxori Thonidis Polydamnæ rem omnē aperuiſſe. Polydamnā verò & metuentem ne

Φάρος ἡ νῆσος
λαι, λέγουσι δὲ Αἰ
οἷα μέλλω λέγειν, π
ρωται ὄφεων πολ
καὶ διαφόρων. ἐπ
Θῶνις ὁ τῶν Αἰγυπτ
σιλεὺς λαβὼν πα
καθήκην τὴν Διὸ
νην, ἔδωκε δὲ αὐτὴν
[illegible] καὶ περὶ τὴν
τίαν, καὶ περὶ τὴν
πίαν πλανώμενος
νέλεως, εἶτα ἠράσθη
τῆς ὁ Θῶνις, καὶ βι
τοῦ προσφέροντος τῇ Ἑλένῃ εἰς ὁμιλίαν ἀ
σιον, φησὶν ὁ λόγος δείσασαν τὴν τοῦ Δι
τα εἰπεῖν ἕκαστα πρὸς τὴν τοῦ Θῶνιδος γαμ

ἄμνα ἐκαλεῖτο. τὴν
σαν μήποτε ἄρα
ἔληται ἡ ξένη τοῦ
αὐτὴν, ἅμα τε κ
ρουσιν. ὑπεχθέατ
λένην εἰς Φάρον.
κ τῶν ὄφεων τὸ ἐ-
χθρὰν δοῦναι, ἥσ-
αἴσθησιν λαβόντα
λεις, εἶτα καταδύ-
λὴν δὲ αὐτὴν κατα-
σαι, καὶ χρόνῳ ἀνα-
, κ ἀφιέναι σπέρμα
ὄφεσι. κ μῦθοι καὶ
Φάρου θηρίον τρόν-
ίεατ. κληθῆναι δὲ
τόσαν ἐλένιον λέγου-
παῦτα εἰδέναι δει-

τῶν θαλαττίων ἀστέρων.
Κεφ. κβ.
ἐλάττιον ζῶον οἱ ἀ-
, καί εἰσι καὶ αὐτοὶ
λακόστρακοι, ἐχθροὶ
ὀστρέοις. δεινῶς γὰρ
καὶ ὁ τρόπος τ
λῆς τῆς κατ' αὐτῶν
ς ἐστι. τὰ μὲν κόχλους
κις ψύχους δεόμε-

propter formam ſibi aliquando præferretur Helena, & ſimul miſerātem in Pharum eam expoſuiſſe, & donauiſſe herbam Serpentibus illic abundantibus aduerſariam: cujus ſenſus (vt ferunt) quamprimum perceptus eſt à Serpentibus, illi paſſim in terram ſe abdiderūt: Helena verò herbam plantauit: quæ quum comprehendiſſet, ſuo tempore ſemē Serpentibus inimicum protulit, & Helenjum, vt harum rerum periti aſſerunt, appellata eſt, & in Pharo peruenit.

fortè quiſ. citat hunc locum Euſtath. in 4. Odyſſ. ſed his verbis omiſſis.

Stellæ marinæ quomodo Oſtrea exedant.

CAP. XXII.

Stellæ marinæ molli cruſta intectæ, & Oſtreis tam crudeliter inimicæ sūt, vt hæc ipſa exedant, & conficiant. Ratio inſidiarum quas eis moliuntur, ejuſmodi eſt. Quum teſtacea ſuas patefaciant conchas, quum vel refrigeratione egent, vel vt a-

Ariſtot. lib. 5. c. 15. de hiſt. anim. ſtellas inter oſtra coderma numerat.

fuderit, incendio conflagrat: ſin ardentem flabello incendere velis, reſtinguitur. atque ejus ſuffimentum odorem bitumine tetriorẽ emittit. His autem de ipſo proditis etiam Nicander conſentit.

De Serpentibus in Pharo inſulâ, & Helenio herba eis aduerſâ.

CAP. XXI.

Pharus inſula olim (vt teſtantur Ægyptij) multis diuerſiſq; ſerpentibus plena erat. Et quum Thônis Ægyptiorum rex cuſtodiendã accepiſſet Helenam Iouis filiam à Menelao per ſuperiora Africæ circa Ægyptum & Æthiopiam oberrante, inq; ejus amorem incidiſſet, & vim illi inferre conaretur: fama eſt illam vxori Thonidis Polydamnæ rem omnẽ aperuiſſe. Polydamnã verò & metuentem ne

θου περιηγεῖται
ὕδατος μὲν εἰ
καταχέοι, ἐξάπ
μένον δὲ ὑπὸ ῥιπ
πίδι εἰ θελήσαι
κατασβέννυται.
μένον δὲ ἀποτρόπ
ναι ἀσφάλτου
φασι. τούτοις ὁμ
Νίκανδρος.

Περὶ Φάρου τῆς νήσ
αὐτῇ ὄφεων.

Φάρος ἡ ν
λαι, λέγουσι δὲ
οἷα μέλλω λέγ
ρωτατ ὄφεων
καὶ διαφόρων
Θῶνις ὁ τῶν Αἰγ
σιλεὺς λαβὼν
ραθήκην τὴν
νην, ἔδωκε δὲ α
μὴν καὶ περὶ
πειρᾶν, καὶ περὶ
πίαν παραναμ
νέλεως, εἶτα ἠ
τῆς ὁ Θῶνις,

τοῦ προσφθείροντος τῇ Ελένῃ εἰς ὁμιλίαν
σιον, φησὶν ὁ λόγος δείσασαν τὴν τοῦ
ρα εἰπεῖν ἕκαστα πρὸς τὴν τοῦ Θώνιδος

Πολυδάμνα ἐκαλεῖτο. τὴν δὲ δείσασαν μήποτε ἄρα ὑπερβάληται ἡ ξένη τῷ κάλλει αὐτὴν, ἅμα τε καὶ οἰκτείρασαν, ὑπεκθέσθαι τὴν Ἑλένην εἰς Φάρον. πόαν δὲ καὶ τῶν ὄφεων τῶν ἐκεῖθι ἐχθρὰν δοῦναι, ἥσπερ οὖν αἴσθησιν λαβόντας τοὺς ὄφεις, εἶτα καταδῦναι. τὴν δὲ αὐτὴν καταφυτεῦσαι, καὶ χρόνῳ ἀναθῆλαι, καὶ ἀφιέναι σπέρμα ἐχθρὸν ὄφεσι. καὶ μέντοι καὶ ἐν τῇ Φάρῳ θηρίον τοιόνδε γενέσθαι· κληθῆναι δὲ τὴν πόαν ἑλένιον λέγουσιν οἱ ταῦτα εἰδέναι δεινοί.

Περὶ τῶν θαλαττίων ἀστέρων. Κεφ. κβ.

Θαλάττιον ζῶον οἱ ἀστέρες, καί εἰσι καὶ αὐτοὶ * μαλακόστρακοι, ἐχθροὶ δὲ τοῖς ὀστρέοις. δειπνοῦσι γὰρ αὐτά. καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ᾽ αὐτῶν ἐκεῖνός ἐστι. ταῦτα μὲν κέχηνε πολλάκις ψύχους δεόμε-

propter formam ſibi aliquando præferretur Helena, & ſimul miſerātem in Pharum eam expoſuiſſe, & donauiſſe herbam Serpentibus illic abundantibus aduerſariam: cujus ſenſus (vt ferunt) quamprimum perceptus eſt à Serpentibus, illi paſſim in terram ſe abdiderūt: Helena verò herbam plantauit: quæ quum comprehendiſſet, ſuo tempore ſemē Serpentibus inimicum protulit, & Helenjum, vt harum rerum periti afferunt, appellata eſt, & in Pharo peruenit.

Stella marina quomodo Oſtrea exedant. CAP. XXII.

Stellæ marinæ molli cruſta intectæ, & Oſtreis tam crudeliter inimicæ sūt, vt hæc ipſa exedant, & conficiant. Ratio inſidiarum quas eis moliuntur, ejuſmodi eſt. Quum teſtacea ſuas patefaciant conchas, quum vel refrigeratione egent, vel vt a-

forte φυτόν. citat hunc locum Euſtath. in 4. Odyſſ. ſed his verbis omiſſis.

Ariſtot. lib. 5. c. 15. de hiſt. anim. ſtellas inter oſtra coderma numerat.

liquid pertinens ad victum incidat: ex vno de ſuis ſiue cruribus ſiue radiis intra teſtas oſtrei hiantes inſito, eas claudi prohibentes, carne explentur.

al. διείρων

Amphisbænæ duo eſſe capita, & vtroque verſus eam incedere.

CAP. XXIII.

Hydram Lernæam, Herculis certamen, decantent poëtæ, & veterum fabularum opifices, quorum è numero eſt Hecatæus hiſtoricus. Chimeræ naturam tricipitis canat Homerus: quod monſtrum Lyciorum rex Amiſodatus, varium & inuictum, ad perniciem multorum aluiſſe dicitur. Ego has res profectò ſic in fabulis numerandas duxerim, vt verum eſt Amphiſbænā ſanè ſerpentem duo habere capita, alterum in anteriori parte, alterum

Stephanus penult. per ω ſcribit.

να, καὶ ἄλλως εἴ τι σ
ἐμπέσῃ τούτῳ τροφ
να. εἰ δὲ ἴσω ἀστέρ
μέσον τῶν ὀστράκων †
χουσιν ἓν κῶλον τῶν σ
ρων εἰς ἑκάτερον, καὶ ἐμ
πλοῦνται τῶν σαρκῶν,
γεμένων συνελθεῖν
στράκων αὐτῆς. ἴδιον
καὶ ἀστέρων θαλαττίων
σθω ἡμῖν τοῦτο.

Περὶ ἀμφισβαίνης
Κεφ. κγ.

Τὴν μὲν ὕδραν
Λερναίαν, τὸν ἆθλον
ράκλειον ᾀδέτωσαν
ταὶ, καὶ μύθων ἀρχ
συνθέται, ὥσπερ οὖ
Ἑκαταῖος ὁ λογοποι
ου. ᾀδέτω δὲ καὶ
ρος χιμαίρας φύσι
φαλὰς ἐχούσης τρεῖ
ρας τοῦτο Λύκιον † Α
δάρου τοῦ Λυκίων βα
ως ἐπὶ λύμῃ πολλῶν
μα ποικίλον τε κα

ἀπρόσμαχον, ναὶ μὰ Δία. καὶ ζῶντα μὲν ἔοικ
τοὺς μύθους ἀποκηρύξας. Ἡ δὲ ἀμφίσβαινα, ὄφ
κέφαλός ἐστι, καὶ τὰ ἄνω καὶ ὅσα εἰς τὸ οὐραῖον. ω

ται δὲ ὅπως ἂν ἐς τὴν ὁρμὴν ἐπαναγάγῃ τὸ πρόσθεν ἡ χρεία αὐτήν, τὴν μὲν ἀπέλιπεν οὐρὰν εἶναι, τὴν δὲ ἀπέφηνε κεφαλήν. καὶ μέντοι καὶ πάλιν εἰ δεηθείη τὴν ὀπίσω ἰέναι, κέχρηται ταῖς κεφαλαῖς ἐς τὸ ἐναντίον ἢ τὸ πρόσθεν ἐχρήσατο.

Περὶ τοῦ βατράχου τοῦ καλουμένου ἁλιέως. Κεφ. κδ.

Ην δὲ ἄρα τι βατράχου γένος, καὶ καλεῖται τοῦτο ἁλιεὺς, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα ἐξ ὧν δρᾷ. δελέατα τὰ ἐκεῖνα ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει. προμήκεις τρίχας ὡς ἂν εἴποις τινὰς βλεφαρίδας. εἶτα ἑκάστῃ τὸ τραχὺ σφαιρίον προσπέφυκε. συνοίδεν οὖν ἑαυτῷ τούτοις ἐφόδιον ἐς τὴν τροφὴν, ὑπὸ τῆς φύσεως ἐς τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, παρεσκευασμένῳ τε καὶ πεπηγμένῳ προσόν. οὐκοῦν ὑποκρύψας ἑαυτὸν ἐν τοῖς θολερωτέροις τε καὶ

in poſteriori. quum enim aliquò neceſſe habet progredi, caudæ loco alterum ponit, altero pro capite vtitur: tum rurſus ſi ei retro ſit opus cedere, capitibus contrà quàm priùs vtitur.

Rana piſcatrix quomodo latitans, & appendices, quas ante oculos habet, veluti eſcam prætendens, piſciculos ad ſe allectos deuoret.

CAP. XXIIII.

E genere Ranarum quædam Piſcatrix appellatur, nomen ex iis actionibus rerum quas molitur trahens: hæc ante oculos, quaſdam piſciculorum capiendorum illecebras habet, longulos nimirum pilos, ſiue appendices quaſdam, quorum extrema aſperis (vel craſſis) globulis præpilantur. Hos ſibi conſcia à natura comparatos eſſe, dandæ anſæ ad illiciendos in eſcam piſces, ſeſe in turbidiſſima & referta limo lo-

ἰχνῶες

παχὺ

ca abdit, atq; illic ibidem ſilentio deliteſcés, porrigit pilos & prætendit. paruuli igitur piſciculi ad eos adnatant, & extremũ quod præpilatum eſt eſcam eſſe putant. ea verò in abſtruſis inſidiis manens, vbi illos propiùs acceſſiſſe perceperit, pilos ad ſe ſubducit. ſubducuntur enim occultis quibũſdam viis. piſciculi autem, qui helluatione & liguritione allecti proximè acceſſerint, comprehendũtur, & ei eſca fiunt.

Locuſta à Polypo hoſte quomodo vincatur, & quando cornua ſua obliquet, demittat, aut ante ſe porrigat.

CAP. XXV.

Locuſta ideò inimicitias cum Polypo graueis habet, quòd hic quum illius brachia circumplexus fuerit, aculeis, quos in dorſo
ἐκπιφ. inſitos habet, præclarè contemptis, & pro nihilo habitis, illã ipſam circumplicãs, ſuffocat.

ἰλύος μᾶλλον πεπλ
μένοις ἐντυχάζει· πρ
ναν τὰς τρίχας τὰς π
ρημένας. τὰ τοίνυν
χιστα τῶν ἰχθύων πρ
ταῖς δὲ ταῖς βλεφα
τὰς ἐπ᾽ ἄκρου σφαιρ
περιφορᾶς οἰόμενα
λέαρ εἶναι. ὁ δὲ ἐλλοχ
τρεμεῖ· πλησίον δὲ
γεγενημένων, ὑπάγ
τρίχας εἰς ἑαυτόν.
εἰσάγονται κρυπταῖς
ταῖς ὁδοῖς καὶ ἀφα
γλιχνιάσαντά τε ὑπὸ
μαργίας τὰ ἰχθύδια
πνόν ἐστι βατράχῳ τῷ
ειρημένῳ.

Περὶ τῆς τῶν καράβων,
τῶν πολυπόδων ἔχθρ

κεφ. κε.

Κάραβος πολ
ἐχθρόν. τὸ δὲ αἴτιον.
αὐτῷ τὰς πλεκτάνα
ἐμβάλῃ. τῶν μὲν ἐπὶ τοῦ
† εἰσπεφυκότων
κέντρων ποιεῖται οὐδ
ὤραν, ἑαυτὸν δὲ π
ας αὐτῷ ἐς πνῖγμα

τ

ταῦτα ὁ κάραβος σὺν φόβῳ οἶδε, καὶ ἀποδιδράσκει αὐτόν. καράβου δὲ ἡ φύσις τὴν νῆξιν ὁ ταῦ οὐδὲ ἧς ἦ πορεύεται οὐδὲ ὁ ἰχθὺς πρόσω, πλαγιάσας δεῦρο καὶ ἐκεῖσε τὰ κέρατα, ἵνα μὴ πρὸς ἐναντίαν τὴν νῆξιν τὸ ὕδωρ ἰὸν, εἶτα ἀναστέλληται οἱ τὰ κέρατα, καὶ ἐμποδίζηται πρόσω χωρεῖν. εἰ δὲ φεύγει τὴν ὀπίσω ἰὼν, παρῆκεν αὐτὰ τελέως. τὸ δὲ αἴτιον ὡς κώπαις ἐρέττων ὑγρὰ ὑποκινῶν δίκην πορθμίδος πολὺ ἀποπερᾷ. εἰ δὲ γένοιτο μάχη καράβων εἰς ἀλλήλους, τὰ κέρατα ἐγείροντες, εἶτα ὡς κριοὶ ἐμπίπτοντες, προσαράττουσι τὰ μέτωπα. Ἀγῶνα δὲ μυραίνης καὶ καράβου ἀνωτέρω εἶπον.

Πῶς διώκει τοὺς ὄφεις ἡ ἄγνος καὶ καλαμίνθη. Κεφ. κϛ.

Ἐλαύνει δὲ ἰσχυρῶς τῇ φυσῇ τοὺς ὄφεις ἡ ἐνδρο-

Cujus ſanè rei haud inſcia Locuſta, à Polypo ſummè refugit. Eadem quum nullius rei metu afficitur, tum ante verſus progreditur non prætenſis quidem; ſed obliquis & demiſſis in latera cornibus, vt ne aqua cōtra natationem veniens reprimat cornua, & inde vltrà progredi prohibeatur. ſin fugit & retrocedit, tum penitus demittit & laxat ſua cornua: & tanquam remis altiùs demiſſis ſcapham propellens, ſic ſeſe commouens, multum conficit itineris. Quòd ſi Locuſtæ inter ſe pugnant, alij contra alios, ita erectis cornibus veniunt, vt incurrentes arietes alliduntur & conferunt frontes. De pugna verò inter Locuſtam & Murænam in ſuperioribus egimus.

Serpentibus Agnon id eſt viticem arborem adverſari: vt inter herbas calaminthani ſiue nepetam & libanotidem. CAP. XXVI.

Permultam Serpentium fugam nepeta ir-

riguis gaudens locis,& Agnos faciunt, & longè lateq; expellunt. In Atheniéſium Theſmophoriis Atticæ mulieres Agni foliis cubilia ſubſternunt, quòd & Serpentibus ſit infeſta, & ſimul exiſtimetur ab appetitione veneris prohibere, vnde nomē traxiſſe videtur. Herba etiam Libanotis nuncupata Serpētibus formidabilis eſt.

Θεσμοφορίοις

Scorpium herba thelyphono perire, elleboro albo ad ſe redire. Smilum arborem Serpentes perimere. C. XXVII.

Thelyphonum herbā Theophraſtus narrat, ſi eam ad Scorpij dorſum admoueas, hūc ſtatim perire. Idemq; affert eundem ad integritatem valetudinis reſtitui, ſi eum candido elleboro cōſpergas: Atque equidem thelyphonum probo, non item elleborum: quòd ſanè ita homines egregiè di

Theophra. de hiſtoria plā. 9:19. Thelyphonum eſt genus aconiti primū.

ἐπιξύσαι

σός τε καὶ νοτερὸς καλλαι
θη φασί, καὶ ὁ ἄγν
τοῦτόν τι καὶ ἐν τ Θεσ
φορίοις ἐν ταῖς στιβάσι
γυναῖκα τὰ Αττικὰ
στρώννυται. καὶ δοκεῖ μὲν
ἐχθρὸς εἶναι τοῖς δακε
ὁ ἄγνος. ἤδη δὲ καὶ ὁρ
ἀφροδισίου κώλυμά
καὶ ἔοικε τό γε ὄνομα
βεῖν ἐντεῦθεν. δέδια
ἄρα τὴν αὐτὴν δάκετα
τὴν καλουμένην π
τὴν λιβανωτίδα.

Τί εἰς τὰ ζῶα ἐργάζεται
λύσεως πόα. Κ. κζ.

Θεόφραστος δὲ ἐγώ γε
κούω καὶ ἐκεῖνα, πόαν
ἱστορεῖ οὐδὲ ὁ αὐτὴρ, καὶ
μα θηλύφονον καλεῖ
τὴν· λευκοῦν εἴ τις σκ
πίω † κατὰ νώτου θεὶς
σαι, οὐδὲ παραχρῆμα
ὅς ἐστιν. ὁ δὲ αὐτὸς λέγ
αὐτὸν ἀναστῆσαι σε, εἰ
οὖν λευκοῦ ἐλλεβόρου κα
πάσαις αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ
παινῶ μὲν τὸ θηλύφονον
δὲ λευκὸν ἐλλέβορον ἥκιστα. τὸ δὲ αἴτιον, μόνω
σκο

σκορπίους, φιλῶ δὲ ἀνθρώπους. Καλλίμαχος δὲ ἄρα ἐν τῇ γῇ τῇ Τραχινίᾳ ᾄδει δένδρον τι φῦναι καὶ καλεῖσθαι σμίλον, ᾧ τὰ ἑρπετὰ γειτνιάσαντα καὶ παραψαύοντα τὴν ἀρχὴν, εἶτα ἀποθνήσκειν.

ligam, vt acerbè & penitus ſcorpios oderim. Callimachus etiam canit in terra Trachinia arborem nomine Smilum naſci, ad quam appropinquantes, & eam contingentes Serpētes pereunt.

Smilos arbor eadem fortè quæ melia, id eſt, fraxinus.

Περὶ ὑὸς καὶ σαλαμάνδρας. Κεφ. κη.

Τὴν ὗν κρέα ἔχειν τῶν ἄλλων κρεῶν ἡδίω, ἐκ πολλοῦ πεπίστευται. καὶ ἐκεῖνο δὲ ἡ πεῖρα διδάξει, καὶ μάλα γε ἐναργής· ὅταν ποτὲ σαλαμάνδραν φάγῃ, αὐτὴ μέν ἐστιν ἀπαθής, τούς γε μὴν αὐτῆς γευσαμένους ἀποκτείνει.

De Suis carnibus, & quòd Salamandram ſine periculo voret, &c.

CAP. XXVIII.

Suis carnes ſuauitate inter cæteras præſtare, vetus perſuaſio eſt. Hoc quidem experientiâ nō obſcurè conſtat; ſiquādo Sus Salamandram comederit, ipſum extra periculum eſſe: eos autem qui Suis illius carnibus veſcantur, perire.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Εὐφράτῃ ὄφεων. Κεφ. κθ.

Εὐφράτης, ὁ περὶ τῶν Πάρθων καὶ Σύρων ῥεῖ μέσος ποταμὸς, ὅτι μέν τι καὶ ἕτερον τῶν ἄλλων ἔχει ποταμῶν περιττὸν, ἐρῶ ἄλλοτε· ὃ δὲ αὐτῷ συνίσασι Πάρθοι τε καὶ Σύροι, καὶ

De Serpentibus Euphraten accolentibus, quæ peregrinis infenſæ & mortiferæ ſunt, indigenis nō item. C. XXIX.

Euphrates, qui inter Parthos & Syros intermedius fluit, qua in re longè cæteris fluminibus præſtet, aliâs dicā: Iam nunc de eo ipſo, quod Parthi & Syri nō

ignorant, quódque ab hoc inſtituto ſermone non abhorret, ponam. Ad primos ortus hujus fluminis quædam Serpentes naſcuntur homi nibus externis, non itē indigenis, inimiciſſimæ: atque vſque eò infeſtæ, vt eos morte mul ctent.

De greſſu Leonis & veſtigijs cōfuſis ad fallendos venatores.

CAP. XXX.

Quum Leo ingreditur, nec rectà iter facit, nec ſimplex ponit veſtigium, ſed varium im primit, & multiplex: modò enim progreditur, modò regreditur, tum rurſus procedit, idemq; viciſſim retrò cōmeat, ac rurſus pergit; & ſic viam oblite rat, vt ne venatores ejus veſtigia ſequi, & luſtrū, vbi cū ſuis catulis habitat, facilè reperire poſſint: Id quod diuino munere proprium na-

ἐστι συμμελὲς τοῖς λ
τοῖσδε, τοῦτο εἰρήσ
Πρὸς ταῖς προ
πηγαῖς τοῦδε τοῦ πο
φύονταί τινες ὄφεις
μάλα γε ἀνθρώπο
χθροί· ἀλλ' οὐ τῶν ἐπι
ων καὶ συντρόφων
ξένων καὶ προσηκ
οὐδέν· καὶ τιμῶντ
τὴν ἐπιδημίαν αὐτῶ
νάτου.

Περὶ λεόντων. Κ.

Λέων δὲ ὅταν βα
οὐκ εὐθύωρον πρ
οὐδὲ ἐᾷ τῶν ἰχνῶν
ἁπλᾶ εἶναι καὶ τὰ
ματα· ἀλλὰ πῇ μὲν
σι, πῇ δὲ ἐπάνεισι.
πάλιν δὲ πρόσω
καὶ μέντοι καὶ ἵεται
πάλιν· εἶτα πρ
τὴν ὁδόν, καὶ ἀφ
τοῖς θηραταῖς ἰ
στίβον τὴν ἑαυτοῦ,
δίως τὴν κοίτην
ἀναπαύεται καὶ ο
τοῖς σκύμνοις, δυ

καὶ τοῦτο μὲν λεόντων ἐστὶν ἴδιον δῶρον φύσεως

θεν αὐτοῖς δοθέντα.

Περὶ λυγμοῦ τῆς ἐπιγινομένης τοῖς ζῴοις, καὶ τῆς πόας ἣν δι' αὐτὴν φυτεύουσιν οἱ ποιμένες.

Κεφ. λα.

Ποιμένα μὲν νόει νομευτικὸν ἀγαθόν. ἐκεῖνο ὁ νομεὺς φιλεῖ μὲν τὰς οἶς. φιλεῖ δὲ καὶ τὰς αἶγας, μισεῖ δὲ λύγγα, νόσημα τοῦτο ἀνθρώπῳ πολλάκις ἐμπίπτον. ἄγει δὲ ἡ πλησμονὴ καὶ εἴσοδε τὴν λύγγα. οὐκοῦν πόαν ἰδίαν ἐχθρὰν τῷ πάθει τῷ δὲ τοῖς τῶν προειρημένων σηκοῖς οἱ νομεῖς περιφυτεύουσι. καὶ ἡ δὲ ἡ πόα ἀνείργει τὸ κακὸν αὐτοῖς. λέγουσι δὲ οἱ πεπειραμένοι ὅτι ἄρα καὶ ἀνθρώποις ἐς τὸ αὐτὸ πάθος ἐστὶν ἀγαθὸν ἡ πόα αὕτη.

Περὶ ζῴων τῶν τὸν ὀπὸν καὶ τὸν ὑοσκύαμον ἀνασπώντων.

Κεφ. λβ.

Ὑοσκύαμον καὶ ὀπὸν ὅσοις ἔργον τρυγᾶν, οὗτοι περισκάπτουσι μὲν γύρους, καὶ ὑποκινοῦσι τὰς ῥίζας, οὐ μὴν διὰ χειρῶν τῶν σφετέρων ἔτι ἀνασπῶσιν· ἀλ-

λὰ

turæ Leonum donatū eſt.

De ſingultu, & amoliente eum à pecoribus herba, quæ eā ob cauſam à paſtoribus plătatur.

CAP. XXXI.

Bonus & peritus paſtor, vt Oues & Capras amat, ſic odit ſingultū. Is quidem & homini frequens eſt, & pecori ex repletione accidit. Itaq; contrariam huic affectui herbam circa ſtabula paſtores ſerūt, hoc malum amolientem. Ejus vim experti, hominibus quoq; eandem aduerſus ſingultū ſalutarem faciunt. *Alyſſos dicta medicis herba.*

De Hyoſcyami & Opi ſtirpium euulſione circumfoſſis eis aliqua volucre alligata.

CAP. XXXII.

Hyoſcyamum & Opòn collecturi, circunfodiunt, ita vt commoueant luxentq; radices, nō ſuis tamen ipſi manibus euellunt: ſed volucrem aliquam altero

crute alligant herbæ, quam illa deinde irrequieto motu ſuo euellit. Vtraque autem vtilis eſt ad remedia homini, aduerſus voluulũ præſertim, ſiue quis ipſe ſic eruendum curarit, ſiue aliunde acceperit. Niſi autem hoc modo eruantur, periculum eſſe putant.

al. ἴσται
† εἰλεόν

Ὀπὸς liquorem Græcis ſignificat, & ſimpliciter pro Cyrenaico ſiue laſeris ſucco vſurpari ſolet. Sed Ælianus hoc loco aliud intelligere videtur, fortè papaueris fruticem, ex quo liquor opium dictus colligitur, vel opocarpaſi ſtirpem. hæ quidem vi refrigerante & ſoporifera, ex qua periculũ fortè timebant fodientes, cum hyoſcyamo conueniunt. Mandragoram quoque facultatis eiusdem, cane alligato ſu... qui eruendam nugentur: vt Ioſephus baaras ſtirpem, ... Ælianus lib. 14. aglaophotidem terreſtrem.

λὰ τῶν ζώων πτηνὸν ὀλιγ...
θηρεύοντες ἢ πειρώμενο...
τοῖν ποδοῖν τὸν ἕτερον ἀπ...
στέδησαν τῇ πόᾳ. τὸ δὲ ἰλ...
σπώμενον, εἶτα μέντοι ...
νασπᾷ αὐτήν· καὶ ἔστι λυσ...
τελῆ ἑκάτερα εἰς ἃ δέο...
ται ἄνθρωποι. εἰ δὲ μὴ του...
τῃ τις ἀνασπάσῃ, ἔχει ἀ...
λως ὀπὸν † οἱ ἔσται κα...
λῶς καὶ εἰς *ἰλεὸν θησαυ...
ρισμα εἰληφέναι.

Περὶ ἕλμινθος, καὶ τῆς πόας ...
ἀβροτόνου. ΚΕ. λγ.

Τὸ ἀβρότονον ὅσα ...
γαθὰ δρᾷ, καὶ ὅπως ὀδ...
πνεύματι δίδωσι, καὶ μ...
ται καὶ πνεύμονός ἐστι κα...
θαρτήριον, οὐ νῦν λέγ...
καιρός. ζῷον οὖν πονηρ...
πολέμιόν ἐστι καὶ ἀναι...
τὴν ἕλμινθα, ἥπερ οὖν ἐ...

De Abrotoni herbæ facultatibus: & hiſtoria mirab... mulieris curatæ à Lumbricis. CAP. XXXIII.

Abrotoni remedia cùm alia, tum ad expurga... dum pulmonem, & facilem reddendam ſpirati... nem, non eſt hujus loci explicare. Idem infenſu... eſt Lũbricis, eosq; interimit: quæ animalia ampli...

auc...

πλέον ἴσχουσι, καὶ αὐξανόμενοι, θηρίον γίνεται, σπλάγχνοις μὲν ἐγκεχρυμμένοι, ἀνθρωπείοις δὲ νόσοις ἐναριθμούμενον, καὶ ταῦτα ταῖς ἄγαν ἀνιάτοις τε καὶ ὑπὸ χειρὸς θνητῆς εἰς ἄκεσιν ἥκειν ἀδυνάτοις. τεκμηριῶσαι τοῦτο, καὶ Ἵππυς ἱκανός· ὁ δὲ λέγει ὁ συγγραφεὺς ὁ Ῥηγῖνος, τοιόνδε ἐστί. Γυνὴ εἶχεν ἕλμινθα, καὶ ἰάσασθαι αὐτὴν ἀπεῖπον οἱ τῶν ἰατρῶν δεινοί. οὐκοῦν εἰς Ἐπίδαυρον ἦλθε, καὶ ἐδεῖτο τοῦ θεοῦ ἐξαυτῆς λύεσθαι τοῦ συνήθους πάθους. οὐ παρῆν ὁ θεός, οἱ μέντοι ζάκοροι κατακλίνουσι τὴν ἄνθρωπον, ἔνθα ἰᾶσθαι ὁ θεὸς εἰώθει τοὺς δεομένους. καὶ ἡ μὲν ἄνθρωπος ἡσύχαζε† περὶ τὰ θεῖα. οἵγε μὴν ὑποδρῶντες τῷ θεῷ, τὰ εἰς τὴν ἴασιν αὐτῇ ἐποίουν· καὶ τὴν κεφαλὴν μὲν ἀπὸ τῆς δέρης ἀφαιροῦσι· καθίησι δὲ τὴν χεῖρα ὁ ἕτερος, καὶ ἐξαιρεῖ τὴν ἕλμινθα, θηρίον μέγα, τι χρῆμα· συναρμόσαι δὲ καὶ ἀποδοῦναι τὴν

aucta, etiam feræ nominantur. innaſcuntur illi interaneis: & inter hominis morbos numerantur, eoſq; grauiſſimos & ope mortali incurabiles: ad quod perſuadendum vel Hippys Rheginus ſcriptor idoneus fuerit. Mulier quædam (inquit ille) ex Lumbrico laborans, quum de ejus curatione peritiſſimi etiam medici deſperaſſent, Epidaurum (*Peloponneſi ciuitatem*) profecta, diis, ab hoc malo vt liberaretur, ſupplicabat. Et quũ deus (Æſculapius) abeſſet, miniſtri eam eo in loco, vbi deus mederi ſupplicibus ſolebat, quieſcere primũ juſſerunt: deinde capite ejus reſecto, vnus eorũ manu immiſſâ in ventrem, Lumbricum, ferã ſanè ingentem, exemit. Caput verò dum in ſuũ locũ & priſtinam har-

Hiſtoria mulieris lumbricoſa.

al. περὶ τὰ χθιζά

κεφ.

moniam reponere conantur, idq; præſtare non poſſunt: interim deus reuertitur, illisq; increpatis, quòd rem ſupra artem & vim humanã aggreſſi fuiſſent, ipſe diuino & ineffabili modo & caput ſuo corpori, & mulierem reſtituit. Tantum, ô rex & amantiſſime inter omnes deos humani generis Æſculapi, tua ſapientia pollet, cui ego ſi quenquam mortaliũ comparare auſim, inſaniam. Volui autem hoc beneficentiæ tuæ & mirificę medendi artis teſtimonium prædicare, facultatis abrotoni herbæ occaſione inuitatus, quam ſimiliter tuũ eſſe munus non eſt dubitandum.

De Nauta vel Nautilo piſce, è genere Polyporũ: qui è concha quam incolit brachijs remorũ inſtar extẽſis nauigat.

CAP. XXXIIII.

Nautilus è genere Polyporum concha vna præditus eſt. is quum ex ima ma

al. [illegible]

κεφαλὴν εἰς τ…
αν ἁρμονίαν σῶ…
τὸ σῶμ' ἔτι. ὁ τ…
ἀφικνεῖται, κ…
χαλέπηνεν, ὅτ…
θεῖον, ἔργα δυν…
ἑαυτῶν σοφίας…
ἀμάχῳ τινὶ κ…
νάμει ἀπέδωκε…
τὴν κεφαλὴν,…
νὴν αὖθις…
ὦ βασιλεῦ κα…
λανθρωπότατε…
βροτὸν ἔγωγε…
τῇ σοφίᾳ τῇ σ…
νείην ἐς π…
ἐπελθὼν ἐμνή…
γεσίας τε σῆς…
ἐκπληκτικῆς…
ἤδε ἡ πόα σὸν…
οὐδ' ἀμφιβάλ…

Περὶ τοῦ ζώου τοῦ ν… τίλου. ΚΕΦ…

Ὁ δὲ ναυτί…
πους μέν ἐστι κα…
κόγχην μίαν…
πλεῖ μὲν οὖν ἐκ…
της τὴν κόγχ…

ψας περὶ τὰ κάτω, ἵνα μὴ τῆς ἅλμης ἀρύσηται, καὶ ἀθήσῃ αὐτῆς αὐτόν. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κύμασιν. ὅταν μὲν ᾖ γαλήνη καὶ εἰρήνη πνευμάτων, στρέφει τὴν κόγχην ὑπτίαν· ὁ δὲ ἐπιπλεῖ δίκην πορθμείου. καὶ παρεὶς δύο πλεκτάνας ἐντεῦθέν τε καὶ ἐκεῖθεν, καὶ ὑποκινῶν ἡσυχῇ, ἐρέττει τε καὶ προωθεῖ τὴν συμφυῆ ναῦν. εἰ δὲ εἴη πνεῦμα, τοὺς ἐρετμοὺς μὲν τοὺς πρὶν προτείνας μακροτέρους οἴακας ἐργάζεται, ἄλλας δὲ ἀνατείνας πλεκτάνας, ὧν μέσος χιτών ἐστι λεπτότατος, τοῦτον διαστήσας ἱστίον αὐτὸν ἀποφαίνει. πλεῖ μὲν δὴ τὸν τρόπον τοῦτον ἀδεὴς ὤν. ἐὰν μέντοι φοβηθῇ τι τῶν ἀδροτέρων, βυθίσας τὴν κόγχην ἐπλήρωσε, καὶ κατώλισθεν ἐκ τοῦ βάρους. καὶ ἑαυτὸν ἀφανίσας, τὸν ἐχθρὸν ἀπέδρα. εἶτα ἐν εἰρήνῃ γενό-

ſummam aqnam effertur, inuertit & mutat concham deorſum verſus, vt ne hauſta aqua rurſus demergatur: vbi verò ad ſummum æquoris peruenit, & mare ab aduerſa tempeſtate côquieſcit, ſupinam concham vertit. hac enim tanquam ſcaphâ nauigatione fertur: & duo brachia in vtrumque latus demiſſa, ſenſim atq; moderatè mouens, remigat. domeſticamq; & natiuam nauem propellit. quòd ſi vetus flat, brachia quæ tanquam remos priùs longè lateq; porrigebat, gubernacula conſtituit: at quæ cæterórum brachioru media eſt membranula pertenuis, ea paſſa & intenta pro velo vtitur, ſicq;, quum eſt ſine metu, nauigat. Sin quippiã à valentioribus belluis metuit, ſe demergens concham aqua complet, & ſimul ex pondere in profundum delabens ſeſe occultat, atque ita hoſt

hoſtem effugit. Pòſt vbi mare eſt tempeſtate vacuum; & à belluis quietum, de imo maris gurgite ſe extollens, ruſus per ſummum mare nauigat, vnde nomen habet.

Quanta maris profunditas hominibus explorata ſit.

CAP. XXXV.

Ad paſſus trecentos hominibus aiunt exploratam eſſe maris altitudinem, nec vltrà. An verò in profunditate reliqua & inferiore piſces adhuc, aut belluæ tantùm degant: vel neutrum ex his animalibus, ſed dæmones tantùm marini & fluidæ rerum naturæ dominus incolant, neque alius dixit, neque ego id ſcire ſatago.

De piſce Adonide & Exocæto appellato, & horum nominum cauſis.

CAP. XXXVI.

Piſcis aſpectu flauus, è genere mugilum, ſaxa incolere, & ſimul in iis victitare ſolet. nè duo in vulgus nomina minimè ig

μένος, αὖθις ἀνέρ
πάλιν. καὶ ἔχει
τὸ ὄνομα.

Εἰς πόσον βάθος
δύναται τὰ ἐν
διασκέψασθαι.

Εἰς τριακοσ
φασὶν ἀνθρώ
πρὸς εἶναι τὰ ἐν
ἔτι, περαιτέρω
οὐκ ἔτι. εἴτε δὲ
ἰχθύες εἰσὶν, εἴτε
ἢ καὶ τούτοις μ
σι, θεοὶ δὲ θαλ
ἐνάλιοι δαίμο
λήχασι τῆς χώρα
τοι καὶ ὁ τῶν ὑγρῶν
ποτης, οὔτε
πραγματεύομαι οὔτε
λέ.

περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ
δώνιδος. Κ

Ην δὲ ἄρα
θὺς καὶ ἐν ταῖς
μένον γένος
χθὺς δὲ ἰδεῖν ξ
διαφέρει δὲ ἄρα
τοῦ δὲ ὠπλεῖ τὸ ὄ

μὲν ἄδωνιν καλοῦσιν, οἱ δὲ ἐ-
ξώκοιτον αὐτόν. ὅταν γάρ
τι κῦμα ἐν τοῖς ὑφάλοις
καὶ γαληνοῖς πραΰνηται,
τηνικαῦτα ἑαυτὸν
ἐξοκέλλει τοῦ κύματος, ἐ-
ποχούμενος τῇ ὁρμῇ, καὶ
κατὰ τῶν πετρῶν ἁπλοῖ, καὶ
καθεύδει βαθὺν καὶ εἰ-
ρηναῖον εὖ μάλα τὸν ὕπνον.
καὶ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάν-
των ἔνσπονδα ὥς ἐστιν οἱ
καλῶς οἶδε· πέφρικε δὲ
τοὺς ὄρνιθας, ὅσοι θαλάσ-
σης ἔντροφοι καί εἰσι καὶ
νομίζονται. ἐὰν οὖν ἐκεί-
νων ἐπιφανῇ τις, ὁ δὲ ἀνα-
πάλλεται καὶ πηδᾷ χο-
ρείᾳ τινὶ φυσικῇ καὶ ὀρ-
χηστικῇ, ὡς ἂν εἴποις μά-
λα ἀπορρήτως. ἐς τ' αὖ
ἀπὸ τῆς πέτρας ἐξαλλόμε-
νος, εἶτα ἐμπεσὼν τοῖς
κύμασι σώζεται. Ἄδωνιν δὲ
θέλουσι λέγειν αὐτόν· ἐπεὶ
καὶ γῆν καὶ θάλατταν ἔ-
οικε φιλεῖν· τῶν προτέρων ἐ-
μοὶ δοκεῖν θεμένων τὸ ὄνο-
μα, καὶ αἰνιξαμένων εἰς

alij enim Adonin nominãt: alij Exocœton, quòd extra mare in arido cubet. Quum enim eſt tranquilla & temperata tempeſtas, is tum in ſiccum vndarũ impetu peruectus ad ſaxa ſeſe exponit, ibidémque libenter & quietè altum ſomnum capit. Cum autem aliis omnibus animalibus tanquã fœdere deuinctus eſt, pacemq; habet: non ſimiliter cum incolis maris auibus pace conjungitur, ſed & eas perhorret, ac ſi earum quæpiã comparuerit, ſeſe verſat, & tandiu ſaltatorio quodam facto tripudio ſaltat, dum de ſaxo in vndam deſiliens, ſalutẽ adeptus fuerit. Quum autem mare & terram amicam habeat, ipſum idcirco Adonin, quemadmodum mea fere opinio, ij appellarunt, qui hujuſcemodi nomen ei impoſuerunt: quòd Adonidis, qui Cinyræ regis filius fuit,

M vitam

vitam inſpexerũt. eum ſanè duabus in amore deabus fuiſſe, alteri marinæ, alteri terreſtri, fabulantur.

Quemadmodum plantæ ramus alienæ arbori inſeritur operâ auium excernentium.

CAP. XXXVII.

Vnius plantæ ramus ſæpe innaſcitur & ſuccreſcit alienæ arbori. Cauſam cur id fiat Theophraſtus, abſtruſas rerum naturas perſcrutatus, affert: Aues enim arborum fructum comedentes, poſteaq́; in arboribus conſidentes, excrementa egerere ſemenq́; in cauernas & fiſſuras ligni delapſum pluuiâ irrigatum enaſci & pullulare, itaque in oliua ficum, in aliiſq́; alias ingenerari.

De piſcibus marinis magnis, ſedignauis, & latere ſolitis, vt ſunt Oues, Hepati, Prépontes & Aſelli. c. XXXVIII.

κελυμένου ἥπατου.

τὸ τοῦ Κινύρου π...
τὸ διηγημένον
σι, τὴν μὲν ὑπὸ...
αἰῶ γῆς, ἐρα...
κατέρας.

περὶ τῶν ζώων ὅσ...
τῆς τροφῆς κ...
δρων ἀφ᾽ ἡσι.

Φυτοῦ ἐπ...
ἐπιφύεται π...
σῆκαν οἱ μηδ...
κις. τὸ δ᾽ αἴτιο...
στος λέγει ...
αἰνιχνεύσας, ...
φια τὴν αἴ...
δρων σιτούμεν...
τοῖς φυτοῖς κ...
περιττὰ ἀποκ...
τὸ σπέρμα ἐν ...
σι τε ταῖς ὀπ...
καὶ ταῖς σχισ...
πίπτον, καὶ ἐ...
τοῖς ὄμβροις τ...
νου, εἶτα αἰα...
ἐξ ὧν ἐβλάστησ...
θαι. οὕτω τοι ...
συκῆν κατὰ ...
ἄλλῳ ἄλλο.

περὶ προβάτου θα...

Φωλεύει δὲ καὶ ἐν τοῖς μυχοῖς τῆς θαλάττης διαιτῶνται τὸ περίβραχον, καὶ οἱ καλούμενοι ἥπατοι, καὶ οὕσπερ οὖν φιλοῦσιν ἁλιεῖς ὀνομάζειν πρέποντας· καὶ μέγιστοι μὲν εἰσιν ἰδεῖν τὴν φύσιν, νωθεῖς δὲ τὴν νῆξιν. καὶ εἰλοῦνται περὶ τοῖς φωλεοῖς. ἔνθεν τοι οὐδὲ ἀπολείπουσι τὴν σφετέραν ὑποδρομήν. λοχῶσι δὲ τῶν ἰχθύων τῶν ἀσθενεστέρων τοὺς παρανέοντας. ἀριθμοῖτο δ' ἂν ἐν τούτοις καὶ ὁ ὄνος· δέδοικε δὲ μάλιστα ἰχθύων τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν οὗτος ὁ ὄνος.

περὶ τῶν καλουμένων κανθαρίδων. Κεφ. λθ.

Τίκτεται δὲ ἄρα ἐν τοῖς τῶν πυρῶν ληΐοις, καὶ ταῖς αἰγείροις, καὶ τοῖς σύκοις περιττὸν τὸ τῶν κανθαρίδων φῦλον, ὥσπερ οὖν Ἀριστοτέλης λέγει. ἐν μὲν τοῖς ἐρεβίνθοις τὸ τῶν καμπῶν· ἐν δὲ ὀρόβῳ γίνεται φαλάγγια ἄττα. ἐν δὲ τοῖς πράσοις, ἡ καλουμένη πρασο-

In latebris abditæ latent maris incolæ Oues & Hepati, & à piſcatoribus Prépontes nominari ſoliti. Ij quidem, quanquam naturâ maximi videantur, tamen ad natandum ſegnes ſunt. non enim à ſuis latibulis longè aberrant. imò verò circũ ea ipſa ſemper volutantur. Infirmioribus piſcibus adnantibus inſidias faciunt. Aſellus quoque inter eos numerari poteſt, qui omnium maximè exortum Caniculæ extimeſcit.

Vbi naſcantur Cantharides, Erucæ, & alij plãtis noxij vermiculi.

CAP. XXXIX.

Cantharides, vt prodit Ariſtoteles, inter tritici ſegetes, inq; populis arboribus & ficis procreantur. In Cicere naſcuntur Erucæ, in eruo Phalangia quædã: in porro Proſocuris di-

ćta. eſt & ſuus braſſicæ vermis, quem ab eodē olere Græci Crambidē nominant. item malo: qui ſæpe hujus arboris fructum perdit: in iis tamen quæ ad generationem adhuc validæ ſunt, necdum effœtæ, ijdem vermes ad fructificandum contulerint. id quo modo fiat, alius explicet.

Mala & ficus quum vermiculos patiuntur, pereunt, Theophraſtus de cauſis plant. 5.13. vbi & de crambo vuarum morbo loquitur.

Animalium ſingula noſſe in quo vim ſuam habeat, vt Xiphiam, Paſtinacam, Muranam.

CAP. XL.

In qua parte inſitā vim habeat præclarè nouit quodq; animal, cujus & quum inſidias facit, & quum ſe defendit fiduciâ nititur: Vt

κυρίς. Ὥσπε
κράμβῃ σκωλ
καὶ ὄνομα αὐ
θῶν ἐν οἷς διαφ
λεῖται ὁ οὖν κραμ
ἐ ἡ μηλέα. κα
ρει μὲν πολλά
καρπὸν τοῦ φ
ταῖς δὲ ἔτι τοῦ
σαις ὥραν,
ἐς κύησιν ἀγα
τρόπον ἐρεῖ ἄ
Ὅτι οἶδε τὰ ζῶ
ἰσχυεί. Κ

Οἶδε δὲ ἄρα
κασον ἐν ᾧ μέ
τὴν ἀλκήν. κ
ρεῖ, καὶ ἐπι
χεῖται ὡς ὅτ
νεῦον δὲ ὡς ἀμ
γοῦν ξιφίας
πτέρυγι ὡς ξ
τοι κέκληται.
τῷ κέντρῳ.
να τοῖς ὀδοῦσι

Gladius piſcis ea parte (*pinnâ vt Græc*
liani habent: roſtro, vt claſſici auctores tr
ipſa indicat) vnde nomen traxit, tanqua
titur. Paſtinaca aculeo ſe tuetur: Mura
cò commodiùs ſe defendit, quòd co

γε εἰκότως. † ἔχουσι γὰρ αὐτῶν διστοιχίαν.

περὶ θαλαττίων μυῶν.

κεφ. μα.

Οἱ μὲν οὖν μῦς οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν, δειλὸν καὶ ἀσθενὲς ζῶόν ἐστι, καὶ φοβεῖται κτύπον, καὶ τὴν γαλῆν πεφρίκασι κεκραγυῖαν. δειλοὶ δὲ καὶ οἱ ἀρουραῖοι. τῶν γε μὴν οἰκετῶν θρασύτεροι οἱ θαλάττιοι, μικρὸν μὲν αὐτῶν τὸ σῶμα, τόλμα δὲ ἄμαχος. καὶ θαρροῦσι δυοῖν ὅπλοις, δορᾷ τε εὐτόνῳ, καὶ ὀδόντων κράτει. μάχονται δὲ καὶ τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἀδροτέροις, καὶ τῶν ἁλιέων τοῖς μάλιστα θηρατικοῖς.

περὶ τῶν θυννῶν. κ. μβ.

Τῆς τῶν ὡρῶν μεταβολῆς ἔχουσιν αἰσθητικῶς οἱ θύννοι, καὶ ἴσασι τροπὰς ἡλίου ὀξύτατα, καὶ δέονται

ſit duplici ordine. ἰχθ

Mures terreſtres, tum domeſticos tum agreſtes, timidos eſſe: marinos verò validos & pugnaces.

CAP. XLI.

Incolæ domorum Mures cùm ad cætera omnia timidi & perimbecilli habentur, tum maximè ſtrepitus timore afficiuntur, ſed nihil pejus quàm Felis vocẽ perhorrent. Timidi etiam agreſtes. Sed domeſticis audaciores sũt marini: qui etſi nõ magno ſunt corpore, inexpugnabili tamen ſunt audacia muniti: quippe qui ad propugnandum duplici confidunt armaturæ, prædutæ nimirum pelli, & dentiũ robori. cum enim valentibus piſcibus, & rei piſcatoriæ peritiſſimis hominibus pugnant.

De Thynnis, quòd vbicunque eos hyemis initium deprehenderit, illic æquinoctium expectent vernum. deq́; ipſorum in Pontum ingreſſu, egreſſuq́;. C. XLII.

Temporum commutationem Thynni ſentiunt. Solſtitia præclarè noſcunt, nihilq́; iis ad hanc

rem cæleſtium rerum peritis opus eſt. vbi enim eos hyemis initium deprehenderit, ibi libenter commorãtur, & ex eo loco ad vernum æquinoctium non ſe commouent: vt Ariſtoteles tradidit. Eoſdem altero tantùm oculo videre, conſẽtit Æſchylus, quũ inquit, Siniſtrũ oculum Thynni more applicãs. Pontum ingredientes, ad dextrum latus, vnde acriùs vident, terram habent: egredientes verò ad contrarium litus ſe accommodant, & terrã ſecundùm eum oculũ quo clariùs vident, habentes nauigant, atque ita ſuæ incolumitati proſpiciunt.

Paguri quomodo cruſtã exuant: & quòd antequam illa renaſcatur ſolidior, in ſabulo tanquã exanimes lateant, & valdè ſibi timeant.

CAP. XLIII.

Paguris cruſta rumpitur, & ſenectutem quemadmodum Ser-

τῶν τὰ οὐράνια εἰδ
μένων οὐδέν. ὅ
αὐτοὺς χειμῶνος
καταλάβῃ, ἐνταῦθ
ζουσί τε καὶ ἀτρ
γαπητῶς, καὶ κ
σιν εἰς τὴν τ
ἰσημερίαν. κα
ρεῖ Ἀριστοτέλης
δὲ τῷ ἑτέρῳ τῶν ὀ
ὁρῶσι, τῷ δὲ ἀλλ
καὶ Αἰσχύλος
λέγων· Τὸ σκ
παραβαλὼν θ
νου. παρίασι δὲ
τὸν, καὶ κατὰ τὴ
αὐτῶν πλευρὰ
λαμβάνουσι κα
βλέπουσιν. ἐξιό
κατὰ τὴν αὐτὴ
τῆς γῆς ἐχόμενοι
ραν τὴν τοῦ σώ
τὸ ὁρῶντα τῶν ὀ
λαμβάνοντες
στατα.

Περὶ παγούρων.

Τοῖς παγ
ρεῖ τὸν ἔλυτρ
ται· καὶ ὥσπερ

γῆρας, οὕτω δήπου καὶ οὗτοι τὸ ὄστρακον ἀποδύονται. ὅταν δὲ αἴσθωνται ὑπαφιστάμενον τῆς σαρκὸς αὐτό, πανταχοῦ φοιτῶσι οἰστρούμενοι, καὶ μαστεύοντες τροφὴν πλείονα, ἵνα ὄγκου προσγινομένου αὐτοῖς καὶ ὑποπρησθέντες, ἀπορρήξωσιν ἑαυτῶν τὸ ἔλυτρον. ὅταν δὲ διολισθῶσιν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐλεύθεροι γένωνται, κεῖνται παρειμένοι κατὰ τῆς ψάμμου, νεκροῖς εἰκασμένοι. δεδοίκασι δὲ ὑπὲρ τῆς φυομένης αὐτοῖς δορᾶς ὑγροτέρας τε οὔσης καὶ ἔτι ἁπαλῆς· κατὰ μικρὸν δὲ ἑαυτοὺς ἀθροίσαντες, καὶ ἀναβιωσκόμενοι τρόπον τινὰ πρῶτον μὲν ἀπογεύονται τῆς ψάμμου. ἐς τοσοῦτον δὲ ἄτολμοί εἰσι καὶ ἥκιστα θαρραλέοι, εἰς ὅσον αὐτοῖς ὑμὴν περίκειται τὸ στέγασμα ἔξωθεν. ὅταν δὲ ἄρξηται πήγνυσθαι, καὶ εἰς ὀστράκου φύσιν μεταχωρεῖν, ἀπορρίψαντες ἐνταῦθα τὴν δειλίαν, ὡς ὅπλῳ θαρροῦντες τῇ τοῦ πε-

pens, ſic integũmento ſe ipſi exuunt. Id quum primum luxari & à carne abſcedere ſentiunt, tũ huc & illuc tãquam furiis incitati feruntur, pleniorem victum inquirentes, vt tumoris acceſſione & corporis mole inflati, inuolucrũ ſuum rumpere poſſint: ex quo vbi elapſę ſunt, atque ſe explicauerunt, in ſabulo iacent, mortuorum ſimilitudinem ſpeciemq́; gerentes. Denaſcente autem pelle, etiamnum molli & tenerâ, maximo afficiuntur timore. Deinde poſtquàm ex diſſolutione ſe paulatim collegerunt, & quodammodo reuixerunt, primùm ſanè guſtant ſabulum. Tã diu autem timidi ſunt, & viribus ſuis diffidentes, quoad tegumento circumueſtiantur: id ſimul vt cœptum fuerit conglutinari & ſolideſcere, tum continuò te-

gmini tanquam armaturæ confidétes, adſunt animis, & omittunt timorem.

Serpentes timere Troglodytas, quòd ab eis in cibo conſumantur. Quũ inter ſe coëunt, odorem eos grauiſſimum exhalare.

CAP. XLIIII.

Troglodytæ natio hominum in ſubterraneis degit cauernis, atque inde hoc nomen ſibi vendicauit. Timentur autem à Serpentibus, quoniam eos in cibo conſumere ſolent. Quum inter ſe coëunt Serpentes, odorem exhalant grauiſſimum.

Quomodo Polypi & Oſmyli adrepant ad arborum fructus.

CAP. XLV.

Polypos & Oſmylos in ſiccum egreſſos æſtiuo tempore, ex maritimis arboribus frugiferis fructus ſubripiétes, (ſcandunt enim per truncos, & ramis ſe implicant;) ſæpe agricolæ & deprehendũt, & pro

ἐμβολῆς σκέπη
καὶ ἐς τ̀ βίον ὡς
πανοπλία.

περὶ τῶν ἐν Τρωγλ
αν. κεφ.

Τρωγλοδύτ
ἀνθρώπων ὑμνέ
τό γε ὄνομα εἰλ
δίαιτης καὶ τοῦ
νόμ. φοβοῦνται
οἱ ὄφεις. τὸ δ' α
ουσιν αὐτοὺς οἱ
Μιγνύμενοι δ' ἀ
ὄφεις βαρυζέτ
ἀφιᾶσι.

Περὶ πολυπόδων
πὶ τὴν ὀπώραι ἀ
κεφ. μ

Α...ου γείτνια
λάτη, ἢ φυτ
σάτων ἐξαίρεπω
πολλάκις καλαλ
σιν ἐν ὥρᾳ θερε
ποδάς τε καὶ
ἐκ τῶν κυμάτω
θόντας, καὶ Δ
μεναι αὐτεπόσω
τοῖς κλάδοις α
ζονται, καὶ ὀπωρίζ

τὴν δίκην ἐπιθέντες αὐτοῖς φωρῶ συλλαβόντες αὐτούς. ἀνθ' ὧν δὲ ἐτρύγησαν οἱ προειρημένοι, ὑπὲρ τούτων ἀντεφεστιῶσι δι' ἑαυτῶν τοὺς δεσπότας τῶν σεσυλημένων καρπῶν.

Περὶ τῶν ῥυάδων τοῦ ζώου.

Κεφ. μϛ.

Ῥυάδες ὄνομα θαλάττιου ζώου, σοφοῦ διαγνῶναι τὴν τῶν ὡρῶν διάβασιν. ὑπαρχομένου γοῦν τοῦ χειμῶνος ἡσυχάζουσι, τοὺς κρυμοὺς ἀποδιδράσκουσαι, καὶ ἀσμένως ἑαυτὰς τῇ καταμονῇ θάλπουσαι, ἰσομοιρίᾳ ἀδελφικῇ. εἶτα ἦρος νέου ὑπάρχονται ἐκεῖναί γε καὶ πορείᾳ τῇ μακροτέρᾳ, καὶ νέμονται τροφὴν οὐ μόνον τὴν παραπεσοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἂν μαστεύσωσιν εἶτα ἀνιχνεύσωσι.

Περὶ τῶν ἐχίνων τῶν θαλαττίων.

Κεφ. μζ.

Τοὺς ἐχίνους ἔτι ζῶντας, καὶ ἐν τοῖς ὀστράκοις

direptis fructibus pœnas ex comprehenſis ſumunt, & pro commiſſo ab eis furto, fructuũ dominis ipſos ad epulas afferunt.

De Aſpargis piſcibus.

CAP. XLVI.

Aſpargi piſces marini ſapientes ſunt ad diligenter penitusq; cognoſcendam temporũ mutationem. nam ineũte hyeme ad vitandam frigorum vim ex natatione conquieſcunt, & conſiſtentes ipſa commoratione & quiete æquabiliter & fraternè ſeſe tepefaciunt. Poſtea verno tempore ingrediuntur longiora itinera facere, neque modò obuiis, ſed iis etiam quos inquiſierint, & inueſtigarint, cibis paſcuntur.

ῥυὰς Gaza ſluta vel ſpargus.

Partes Echini marini viuẽtis, in mari diſiectas, denuò coire & coaleſcere.

CAP. XLVII.

Echinos marinos viuentes obductos teſtâ

 atque

atque aculeis communitos, ſi quis contriuerit,& alia ſeparatim ab aliis fruſta in mare abjecerit, hæc tamen cohærentiam & coitionẽ inter ſe faciunt, & affinem partem recognoſcunt, & applicata cohæreſcunt, velutiq; cõſeruntur ſimul, & naturali rurſus quadam cõciliatione integrantur, mirum dictu.

Quibus pharmacis illinendis Oues, Capræ & Equæ ad libidinem excitentur, augenda gratia ſobolis.

CAP. XLVIII.

Ex animalibus ſibi quo plus prolis naſcatur, harum rerum curatores, & paſtores ouiũ, caprarum,& equarum, genitalia tempore coitus, repletis multo ſale & nitro manibus, perfricant: vnde iis vehementior coitus appetitio exoritur. Alij ea pipere & melle: alij nitro perũgunt,& vrticæ fructu. ſunt etiã qui ſmyrnio & nitro eadem il-

ὄντας, καὶ περι-
νους ἐς κέντρα,
τρίψας καὶ
εἰς τὴν θάλα
ἄλλο τρύφος
τὰ δὲ ἄρα συνέρ
θις, καὶ ἑνοῦται.
ζοντες θρύμμα
περιπλακέντα
ὁλόκληρα γίνε
καὶ θαυμαστῇ
θις.

Τίσι ἐπιοῦσι γινομέ
τα τῶν ζώων ἐπι
Κεφ. μ

Ὑπὲρ τοῦ πλ
ἐπιγονὴν τῶν ζώ
γίνεσθαι, οἱ τούτων
οἱ καὶ νομεῖς τὰ
θηλειῶν καὶ οἰῶν
καὶ ἵππων αἰδοῖ
τῆς ὀχείας καὶ
καὶ νίτρου τὰς χεῖ
πλήσαντες. ἐκ
ὄρεξις αὐτοῖς γίν
τὴν ἀφροδίτην
ἕτεροι δὲ πεπέρ
λιτι τὰ αὐτὰ
τρῳ δὲ ἄλλοι, κ

καρπῷ. σμυρνίᾳ δὲ ἤδη τινὲς ἔχρισαν, καὶ μήτραν. ἐκ δὴ τοῦδε τοῦ ὀδαξησμοῦ ἀκράτορες ἑαυτῶν γίνονται αἱ θήλειαι ποιμένων, καὶ ἐπιμαίνονται τοῖς ἄρρεσι.

Περὶ τῶν μεγίστων κητῶν.
Κεφ. μθ.

Τῶν κητῶν τῶν μεγίστων αἰγιαλοῖς καὶ ἠϊόσι καὶ τοῖς ἐλαφροῖς καλουμένοις καὶ βραχέσι χωρίοις προσπελάζει οὐδέν. οἰκεῖ δὲ τὰ πελάγη, καὶ ἔστι μέγιστα, ὅ, τε λέων, καὶ ἡ ζύγαινα, καὶ ἡ πάρδαλις, καὶ ὁ φύσαλος, καὶ ἡ πρῆστις, καὶ ἡ καλουμένη μάλθη. δυσανταγώνιστον δ᾽ ἄρα θηρίον τοῦτο, καὶ ἄμαχον καὶ ὁ κριὸς ἰδεῖν ἐχθρὸν ζῷον, καὶ κίνδυνον φέρον, εἰ καὶ πόρρωθεν φανείη τῇ τῆς θαλάττης ταραχῇ, καὶ τῷ κλύδωνι ὃν αὐτὸς ἐργάζεται. καὶ ἡ ζύγαινα οὐκ αἴσιον ὁρᾶν οὐδὲ ἐργάζεται τοῖς ναυτιλλομένοις αὐτή γε. κυνῶν δὲ πέρι διαφορᾶς καὶ ἀλκῆς ἀνωτέρω εἶπον.

linant: ex ea ſane fricatione fœminæ & libidinoſiores euadunt, & mares ſuſtinent.

De maximis Cetis.
CAP. XLIX.

Ad litora & minimè profunda loca & breuia ex cetaceo genere nullum appropinquat: ſed in alto & profundo verſatur. Eximia autem magnitudine exiſtimantur, Leo, Libella, Pardalis, Phyſalus, Priſtes, Maltha bellua inexpugnabilis, Aries vel ipſo aſpectu infeſtiſſimus & periculoſiſſimus: procul enim licèt compareat, maris procellas & tempeſtates ciet & agitat. Libella etiam tum aſpectu tum reipſâ infelix eſt nauigátibus. Porrò de Canum differentia & robore ſuperiùs dixi.

Περὶ

Digitized by Google

Caſtorides, Balænas & Phocas è mari in litus egredi.

CAP. L.

Caſtorides marinæ ad litora & ſaxa eminentia vlulatum dirita tis plenum edunt, & grauiſſimè rugiunt: earum ſonitum quicunque audierit, non effugiet, quin paulo pòſt excedat è vita. Balæna etiam è mari egreſſa ad Solem ſe calefacit. Phocæ circa veſperam magis exeunt, aliquando tamen etiam meridie, & extra mare ſomnum capiunt. Hoc & Homerus nouerat, qui in Odyſſea Menelaum inducit hoc earum cubile Telemacho & Piſiſtrato narrantem, quum de iis quæ in Pharo acciderant, & marino dæmone Proteo, ejusq; vaticinio verba faceret.

Περὶ τῶν κασορίδ…
τίων, φαλαίνη…
θαλάττης ἐξι…

Κεφ.

Αἱ κασορίδ… θαλάττιον. καὶ … κτιᾶς καὶ τα… ταῖς προβεβλ… πὸ θρηνόν ἐκ… μεθιᾶσι, καὶ… βαρύτατα. τοῦ… ἤχου, ὅσοις α… ἄφυκτά οἱ ἐστὶ… μακρὸν ἀποθ… ἡ φάλαινα δὲ τ… πρόεισι, καὶ… τῇ ἀκτῖνι. Κυ… φῶκαι ἐξίασι… δὴ μέντοι καὶ… ας οὔσης, καὶ κα… θαλάττης ἔξω.… Ομηρος ᾔδει.… σείᾳ τὸν Μενέλα… κε τοῦ Τηλεμά… Πεισιστράτῳ … νον τὴν κοίτ… τὴνδε, ὅτε τὰ ἐν Φάρῳ, καὶ περὶ Πρωτ… λαττίου δαίμονος αὐτοῖς ὁ Μενέλαος … μαντείας ἣν ἐμαντεύσατό οἱ ὁ Πρωτε…

περὶ τρίγλης. κ. ια.

Τρίγλης πέρι ἀνωτέρω εἶπον. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, νῦν ἐρῶ. ἐν Ἐλευσῖνι τιμὰς ἔχει ἐκ τῶν μυουμένων. καὶ διπλοῦς ὁ λόγος τῆς αἰτίας τῆσδε. οἱ μὲν φασιν, ἐπεὶ τρὶς τοῦ ἔτους τίκτει· οἱ δὲ, ἐπεὶ τὸν λαγὼν ἐσθίει, ὅσπερ οὖν ἐστιν ἀνθρώπῳ θανατηφόρος. ἴσως δὲ ἐρῶ τι περὶ τρίγλης καὶ πάλιν.

Τίνες τῶν ἰχθύων πέτονται. κεφ. ιβ.

Πέτονται ἰχθύες ὅταν δείσωσι, καὶ ἐξάλλονται τῆς θαλάττης, αἵ τε τευθίδες καὶ οἱ ἱέρακες οἱ θαλάττιοι, καὶ ἡ χελιδὼν ἡ πελαγία, καὶ αἱ μὲν τευθίδες ἐπὶ μήκιστον ἄττουσι τοῖς πτερυγίοις, καὶ ἐλαφρίζουσί γε ἑαυτὰς ὕψου· καὶ κατὰ ἀγέλας ὀρνίθων δίκην φέρονται κοινῇ. αἱ δὲ χελιδόνες χθαμαλώτερον ποιοῦνται τὴν πτῆσιν. οἵ γε μὴν ἱέρακες ὑπὲρ τὴν ἅλμην φέρονται ὀλίγον, ὡς μόλις ὅτι μὴ νή-

χοντ

De Mullo piſce ſacro initiatis Eleuſine.

CAP. LI.

De Mullo nonnihil ſuprà dixi, hîc aliud addam. Eleuſine ſacris initiati, idcirco huic piſci honores habent, vel quòd is ter anno parit, vel quia mortiferum homini leporem exeſt, planeq; cõficit. Sed de eodem piſce fortè etiam denuò dicemus.

De piſcibus qui volare dicuntur.

CAP. LII.

Lolligines, Accipitres marini, Hirundo pelagia, quum quippiã metuunt, ex mari exilire dicuntur: ac Lolligines quidem pinnarum longiſſimo & ſublimi tractu gregatim more auium efferri: Hirundines verò humiliùs volant: Accipitres deniq; paulò ſupra ſummam aquam maris tolli ſolent, vt ad judicandum

Digitized by Google

ſit difficile naténtne an volitent.

De vario & multiplici piſcium natantium ordine.

CAP. LIII.

Vagantur piſces atq; errant, alij quidem frequentes, ſimiliter atque greges pecorum, vel ordines militum turmatim euntium, vel acies longior quàm latior, à fronte nimirum ad tergum porrecta: alij ordinibus à fronte ad tergum ſigillatim explicatis, cum ornatu proficiſcuntur: alij manipulorum ſimilitudinem ſpeciemq; gerunt: nonnulli velut decuriati, alij inſtructis ab vno cornu ad alterum ordinibus natant. ſunt qui in cauernis ſe tenent, ibidemq; æuum agitant.

al. συνήχονται.

Pecora quomodo pingueſcant. Hirci quomodo ad coitum excitentur, & rurſus cohibeantur. Equæ abortus cauſa. Canes ne aufugiant.

ζονται, ἀλλὰ
καγνῶνται.

περὶ νήξεως ἰχθ
Κεφ.

Ἀλῶνται δὲ
καὶ πλανῶντ
θρόοι, ὥσπερ
θρεμμάτων ἢ
τῶν ἰόντων κατὰ
λαγγας. οἱ δὲ
κατὰ στοῖχον ἔρχ
φαίης ἂν αὐτ
χους. ἠθροίσμ
δέκα ἄλλοι. ἐ
νέουσιν. ἤδη δὲ
κατὰ ζεῦγος εἶναι
οἰκουροῦσιν ἐν τ
καὶ ἐνταῦθα κ

πῶς εἰς πιμελὴν
γουσι τὰ πῶεα
Κεφ.

Πυνθάνομαι
ὅτι οἱ νομευτικ
ταν ἐθέλωσιν
λὴν τὰ ζῷα ἐπ

CAP. LIIII.

Rei paſtoritiæ peritos audio quum
gnitudinem volunt animalia perduc

φαιρῦσιν αὐτῶν τὰ κέρατα. Καὶ τοὺς τράγους δ' ὅταν ἐθελήσωσιν εἰς μίξιν προθυμοτέρους ἐργάσασθαι, μύρῳ χρίουσιν αὐτῶν τὰς ῥῖνας, καὶ τὰ γένεια. μέντοι καὶ ἐκεῖνα χρίουσι τῶν αὐτῶν. πάλιν τε τὴν ἄγαν ὀρέξεως ἀναστέλλουσιν, ἐὰν τις αὐτῶν μέσας τὰς οὐρὰς ἀποδήσῃ λίνῳ. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ἐκβάλλειν τὰ ἔμβρυα τὰς ἵππους, ἐὰν ἐπιπλέον ὀσφρήσωνται θρυαλλίδος λύχνου ἐσβεσμένου. Ἀκούω δ' ὅτι πρὸς τοὺς κύνας τοὺς οἰκουροὺς, ἵνα μὴ ἀποδιδράσκωσι τετέχνασται ἐκεῖνο. τὴν οὐρὰν αὐτῶν καλάμῳ μετρήσαντες χρίουσι τὸν κάλαμον βουτύρῳ. εἶτα μέντοι διδόασιν αὐτοῖς περιλιχμήσασθαι αὐτόν. καὶ καταμένουσί φασιν ὡς οὖν δεδεμένοι.

nua eis adimere. Ad coitum verò procliuiores Hircos quum efficere ſtudent, horum nares & mentum odorato vnguento perungere: cōtraq; eoſdem mediis caudis lino alligatis à vehementi coitus appetitione reprimere. Abortum Equa facit, ſi paulò vehementiùs fumantis funiculi odorem extinctæ lucernæ ſenſerit. Vt ne Canes domeſtici aufugiant, audio hac machinatione ac ſolertia retineri. Eorum caudam primùm arundine, quæ butyro ſit oblita, dimetiuntur: deinde hanc eis ad lambendum concedunt: eo fit, vt poſtea tanquam ligati permaneant.

Canis ne latret, & Aſinus ne rudat. C. LV.

περὶ κυνῶν σιωπῆς. Κεφ. νε.

Peculiaris hæc etiã in Cane natura eſt, quòd non allatrat illũ qui caudam Muſtelæ

Ἴδια δ' καὶ ἐκεῖνα κυνός. οὐχ ὑλακτοῦσιν εἴ τις ἔχων οὐρὰν γαλῆς σὺν ἑαυτῷ εἶτα πρόσεισι. γαλῆς δ' ἣν

ſecum habuerit. oportet autem Muſtelam, cujus captæ abſciderit caudã, dimitti viuam. Aſinum autem negant rudere, lapide ab ejus cauda ſuſpenſo.

Elephanti quomodo æſtate vim Solis depellant illito limo. Et quòd veſtigia hominis odorati, herba quam attigerit euulſa, & per manus toto agmine tradita, mox omnes fugiant, & latebras quærãt. Item de pabulo eorum.

CAP. LVI.

τίνας Anni æſtiui tempore quum calor à Sole intenditur, & æſtus ingraueſcit, tum Elephanti ad calorem frangendum inter ſe craſſo perfunduntur cœno, quo vim caloris depellant: & hæc refrigeratio ipſis gratior eſt vel vmbroſis ſpeluncis, vel arboribus quæ ramorum frequentia eos opacare poſſent. Iidem ſagaciſſimè odorantur, & ſenſibus exiſtũt. Nam quum ex his, part
dientes, partim ſubſequentes, ordinatim
rum primus narium ſagacitate, herbam

δ' ἣν ἐθήρασ
ψας δὲ τὴν
νην οὐρὰν, εἶτα
σιν αὐτήν.
βρωμήσεται,
οὐρᾶς λίθον
ὥς φασιν.

πῶς ἐν τῷ καύμ
αὐτοῖς οἱ ἐλέ
χρῶνται.

Ἐν ὥρᾳ θε
πάνυ σφόδρα
νακμάζοντος
τες ἀλλήλους χ
παχείᾳ, καὶ
ψῦχός τε παρ
κίων ὑπ' αὐτ
ὑπὸ δένδρου κ
φιλαφοῦς, ἤδ
ζώοις περιεργ
τι ῥινηλατοῦσ
καὶ αἴσθησιν
ἔχουσι· περὶ
λήλοις ὁδοιποι
γε προϊόντος,
στοῖχον, τὸ ἐν

αἰσθόμενος, καὶ ὅτι δῆλον ἄνθρωποι ἐκ τῆς παραψαύσεως συνεὶς αὐτῶν, ἀνασπᾷ τὴν πόαν, καὶ δίδωσι τῷ κατόπιν ὀσφραίνεσθαι, καὶ ἐκεῖνος τῷ μετ' αὐτὸν, καὶ ἤδη ἡ ἀπόδοσις ὡς ἂν εἴποις διὰ πάντων ἔρχεται. καὶ † μέντοι τοῦ οὐραγοῦντος ὅταν ἀφίκηται, ὁ δὲ μέγα ἐπήχησε· οἱ δὲ ὥσπερ οὖν σύνθημα στρατιᾶς λαβόντες, εἶτα μέντοι ἐκτρέπονται εἰς τὰ τῶν ὀρῶν ἄλση καὶ δάση, ἢ τῶν ἑλῶν τὰ κοιλότερα. καὶ μέντοι καὶ τῶν πεδίων ὅσα κομᾷ τοῖς θάμνοις, πάντως δὲ ἃ καταστείβουσιν ἄνθρωποι, ταῦτα τὴν ἀποδιδράσκουσιν. ὑφορῶνται γὰρ τοῦτο τὸ ζῷον ὡς ἔχθιστον. Ὅταν δὲ αὐτοὺς αἱ νομαὶ καταλίπωσιν, οἱ δὲ τὰς ῥίζας ἐξορύττουσι, καὶ σιτοῦνται καὶ αὐτάς. καὶ οἱ μὲν, ἐσθίουσι καὶ ταύτας. οἱ δὲ, ἀπίασι ζητοῦντες χιλόν. καὶ ὅμως ἐντυχὼν τῷ θηρεύματι

ſuos poſitam ſentiens humanis veſtigiis eſſe tranſitam, eam euellit, & ei, qui à tergo proximus eſt, odorãdam tradit: is rurſus alteri, qui poſt eum ſtat: ac deinceps per omnium quaſi manus ſagaciter con trectatur, quoad ad illum ipſum, qui extremum agmen ducit, per- μίχει
uentum fuerit. is ſimulac olfecerit, barritum vaſtum edens, quaſi ſignum ad fugam dat. Hi tunc in conualles profundas, aut in loca concaua & paluſtria, vel, ſi minùs id concedatur, in nemoroſa cãpeſtria, ab eo loco iter auertunt: prorſusq; ſe totos auertunt ab his locis, quacunq; frequẽtes homines iter facere ſolent: quòd ab hominibus vt animalibus ſibi infeſtiſſimis timeãt. Quum autem eos cætera pabula defecerint, radices effodiunt, quibus paſcuntur. alij interim gramina, herbas aut frondes quærunt:

ex his primus qui aliquid repererit, regreditur, vt & ſuos gregales aduocet, & in prædæ communionem deducat.

Quomodo Piſces per hyemem ſe abdant & calefaciant, intra ſaxa aut in pelagi fundo: & rurſus ineunte vere ad ſummum mare & propius litora natent.

CAP. LVII.

Hyeme ſumma & teterrima, quum mare maxima vndarum ventorumq; tempeſtate furit, tum à grato & familiari ipſis æquore, piſces abhorrentes, fundum petunt. Itaque ex ipſis ſunt qui arenas pinnis exaggerent, & his tecti ſeipſi tepefaciant: alij intra ſaxorū anguſtias recepti, ibi in protectione à frigore libenter quieſcant. alij in pelagi cauernas abditi atque abſtruſi, ſummā maris inhorrentem vitant. neq; enim in mari imo tam aiunt furentes & inflatas, quàm in

πρῶτος αὐτῶν ὑποστρ
ψας, καλεῖ τοὺς συνν
μους, καὶ ἐπάγει τὸ ἕρμα
ον αὐτοὺς ἄγει.

Τίνα τρόπον ἑαυτοὺς θάλπου
ἐν τοῖς κρυμοῖς οἱ ἰχθύες
Κεφ. νζ.

Ἐν δὲ τῷ χειμῶνι
βιαιοτάτῳ, κυμαινού
μὲν τῆς θαλάσσης, σκλη
δὲ τῶν ἀνέμων καὶ βίαιον
ἐμπεσόντων, φρίττουσι
σύντροφόν τε ἅμα καὶ
λην οἱ ἰχθύες θάλαττ
καὶ οἱ μὲν αὐτῶν τοῖς πτ
ρυγίοις ἐπαμῶνται τὴν ψ
μμον, καὶ ἑαυτοὺς ἐπιλυ
σαντες ὑποθάλπουσι
δὲ, ὑπεισδύνται ἔνια πέτ
ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρύους
μάλα γε ἀσμένως ἡσυ
ζουσιν. οἱ δὲ, ἐς τοὺς μυ
τοῦ πελάγους καταθέο
εἶτα τὴν ἄνωθεν φρ
ἐξέκλιναν κάτω καὶ ἐ
θαι. οὐχ οὕτως γὰρ φ
ὥσπερ τὴν ἄνω διοιδ
τε καὶ τύπτειν τὸ κῦμ
γ

χειμῶνι. ὑπαρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, καὶ τοῦ μὲν ἀέρος φαιδροῦ γινομένου, τῶν δὲ φυτῶν θάλλειν ἀρχομένων, καὶ τῶν λειμώνων τὰ σύντροφα κομώντων, γαλήνῃ τε ἅμα τοῦ πελάγους καὶ ὑπ' εὐδίᾳ αἰσθόμενοι οἱ ἰχθύες ἀναθέουσι, καὶ πηδῶσι, καὶ πλησίον τῆς γῆς νήχονται, ὥσπερ οὖν ἥκοντες ἐξ ἀποδημίας.

Τίνα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζώων γίνεται. κ. ιη.

Τρία δὲ ἄρα ταῦτα ἐκ βραχίστων μέγιστα ζῷα γίνονται. τῶν μὲν ἐνύδρων, ὁ κροκόδειλος· τῶν δὲ ὑποπτέρων, ἡ στρουθὸς ἡ μεγάλη· τῶν γε μὴν τετραπόδων, ὁ ἐλέφας. Λέγει δὲ ὁ Ἰόβας, γενέσθαι μὲν αὐτοῦ τῷ πατρὶ πολυετῆ Λίβυν ἐλέφαντα, καὶ ἥκοντα ἐκ τῶν αἰῶνος τῆς γενεᾶς. καὶ Πτολεμαίῳ δὲ τῷ Φιλαδέλφῳ Αἰθίοπα, καὶ ἐκεῖνον ἐκ

ſet: nempe qui & per vſque ab hujus alta ſtirpe.

ſummo tempeſtates cieri & agitari. Ineunte vere quum cælũ ſerenum eſt, & dies læti illucẽt, & herbæ prata conueſtiunt, plantæ virere incipiunt, tum piſces maris tranquillitatem & temperiem ſentientes, ad extimum ac ſummum mare efferuntur, vagosq; & ſaltatorios agunt motus, & tanquã peregre redeuntes, prope à continenti natãt.

Ex minima origine in maximam creſcere magnitudinem, Crocodilum, Struthionem magnam, & Elephantum. Et de longæua Elephanti vita.

CAP. LVIII.

Hæc tria ex minimis euadunt maxima animalia: ex aquatilibus Crocodilus: ex volucribus magna Struthio: ex quadrupedibus Elephantus. Iuba rex Elephantum Libycum ſcribit patri ſuo fuiſſe, qui multa ſecula vixiſſet, manus traditus fuiſſet. Et Ptolemæo Philadelpho

delpho Æthiopem Elephantum fuiſſe, qui ad multas ætates vixiſſet, ex hominum conſuetudine, ſimul & inſtitutione manſuetiſſimum. Idem celebrat Indicum Elephantum Seleuci, cognomine Nicatoris, qui vſque ad Antiochorum imperium vixerit.

Νικάτορος

Piſces qui prope fluuios aut lacus degunt, imminente partu in eos enatare. Pontus Euxinus cur piſcoſus. c. lix.

Piſces qui in mari degere ſolent prope fluuium aliquem aut lacum, quum vicini ad pariendum fuerint, è mari in illos ſubeunt, aquam ſcilicet à ventis & fluctibus quietam cupidè amplexantes. Tranquillitas enim probè affecta eſt ad excipiendos piſcium partus, eoſq; damni expertes conſeruandos: cùm aliâs, tum quòd nihil aut parum periculi in his aquis metuendum ſit à belluis. Hæc enim

πολλὰ βιώσα
πεαότατον κα
τον, τὰ μὲν ἐ
ἀνθρώπους· σ
τὰ δὲ ἐκ τῆς φύ
θεντα... Σελευ
† Νικάνορος
δεῖ Ινδὸν ἐλέ
μένον καὶ δια
τον μέχρι τῆς τ
τικρατείας φ

πῶς τίκτουσιν οἱ
λάττῃ ὅταν
ποταμόν.

Ἰχθύες ὅσ
γείτονα τῇ
σιν πρόσω κέ
καὶ λίμνην ἵνα
λωσι τίκτειν,
ἅλμης, ἐς τὸ
ἄκλυστον ὕδω
μενοι, ἐς γαλ
πὸ τῶν πνευμά
πτόμενον ἥκιστ
αὐτοῖς ἡ τῶν ὑδ
τι, λοχείαν
καὶ φυλάξαι
ἀνεπιβουλευτ
τὰ βρέφη τῆ

μέντοι καὶ διὰ τὴν τῶν θηρῶν ἐρημίαν καὶ σπάνιν. φιλοῦσι δέ πως τήνδε τὴν ἐλευθερίαν ἔχειν αἵ τε λίμναι καὶ οἱ ποταμοί. ἐνθένδε τοι καὶ πολλοῖς ἰχθύσιν εὐθηνεῖται ὁ Εὔξεινος Πόντος. θηρία γὰρ τρέφειν οὐκ ἔμαθε. φώκας δ' εἴ που τρέφει καὶ δελφῖνας βραχίστους, τῶν δὲ ἄλλων ἁπάντων οἱ τῇδε ἰχθῦς ἐν σκέπῃ εἰσί.

libertatem & immunitatem flumina & lacus habere ſolent: atque ideo Euxinus pontus plurimis piſcibus abundat, quòd non ſolitus ſit belluas procreare: ſicubi autem vitulos marinos profert, minimè ij quidem grandes euadunt: à cæteris quidem omnibus belluis maleficis piſces ibidé tuti ſunt.

περὶ τῆς θαλαττίας βελόνης.
Κεφ. ξ.

Αἱ θαλάττιαι βελόναι λεπταὶ οὖσαι, κολπώδη καὶ χωρητικὴν ἐμβρύων μήτραν οὐκ ἔχουσαι, τὴν αὔξην τῶν ἐνύδρων βρεφῶν οὐ φέρουσιν ἀλλὰ ῥήγνυνται, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον οὐ τίκτουσιν, ἀλλὰ ἐκβάλλουσι τὰ τέκνα.

De Acu piſce, cui in partu venter diſrumpitur.
CAP. LX.

Marinæ Acus, quòd ſunt pertenues, & minimè tortuoſum & ſinuoſum vterum, fœtuumq; capacem, habent: idcircò* catulorum ſuorum non ſuſtinentes incremẽtum diſrumpuntur. Non igitur pariunt catulos, ſed expellunt atq; eiiciunt.

Atqui euiparus hic piſcis eſt.

ποταπὰ ἴχνη ἐστὶ τοῦ τῆς ἀσπίδος δήγματος. Κεφ. ξα.

Λέγεται δὲ τὰ ἴχνη καὶ τὰ γνωρίσματα τῶν τῆς ἀσπίδος δηγμάτων μὴ πάνυ τι εὐ-

Qualia ſunt Aſpidis morſus veſtigia, & de morte Cleopatræ. C. LXI.

Morſuum veſtigia tam perparum apparẽtia Aſpis imprimit, vt indicia vix acri oculo-

 rum

rum acie deprehendantur. Cur verò ſint tam obſcura, ignotaq;, cauſam hanc eſſe audio: Ipſius venenum ad träſmittendum eſt peracutum, mirabiliq; celeritate ad intima tranſitionem facit. Quum enim hæc ipſa morſum effecit, venenum non eminet circa ſuperficiem: ſed ſub cutē ſubiens, intra meatus benè penitus ſubit, atque ſic ad intima delabitur, vt nihil extet atque emineat. Quare ab Octauianis Cleopatræ mors non facilè oculis comprehenſa eſt, niſi tandem ſerò admodum ex duobus punctis difficilibus ad videndum animaduerſis, mortis obſcura ſignificatio deprehenſa eſt, & inſuper veſtigia Aſpidis ipſius corporis tractus iis qui hujuſmodi animalium motionis diſcrimina tenent, manifeſta apparuerunt.

ναι δῆλα καὶ
ἓ τὸ αἴτιον
πῶν θαύομαι
σι γὰρ ἐξ αὐτῆς
καὶ διαδραμ
οὐκοῦν ἡ μὲν ἐνέ
ἐπιπολάζει;
ἔσω πόρους κ
καὶ τὸ μὲν ἐπιφ
τοῦ χρωτὸς τοῦ
ψιν, ἀφανίζ
ται δὲ ἔνδον. ἐ
Κλεοπάτρας
τοῖς ἀμφὶ τὸν Σ
παῖον τι ῥᾳδίω
ἀλλὰ ὀψὲ δύο
των, καὶ μάλ
των καὶ δυσ
φθέντων, δι' α
τὸ τοῦ θανάτου
ἄλλως τε καὶ ἴ
σπίδος σύρμ
νη πρόδηλα τ
τούτων κινήσε
τὴν ἱστορίαν,

περὶ ἀσπίδος τοῖς
δακούσης.

De Circulatore mortuo ex Aſpidis morſu, ...
ille exuxiſſet, neque in promptu habuiſſe...

Πομπηΐου Ῥούφου Ῥωμαίοις ἀγορανομοῦντος ἐν παναθηναίοις, οἷα εἴωθε τῇ Ῥωμαίᾳ ἀγορᾷ δρᾶσθαι, φαρμακοτρίβης ἀνήρ, καὶ τῶν τοὺς ὄφεις ἐς τὰ τῶν θαυμάτων τρεφόντων, ἑτέρων ὁμοτέχνων περιεστώτων πολλῶν ἀσπίδα κατὰ τοῦ βραχίονος περιστείλας, εἰς ἔλεγχον αὐτοῦ τῆς σοφίας. ὁ δὲ παρέσχε, καὶ ἐδήχθη, εἶτα τῷ στόματι ἐξεμύζησε τὸ κακόν. ὕδωρ δὲ οὐκ ἐπιρροφήσας, (οὐ γὰρ παρῆν, καί τι παρεσκευασμένον δι' αὐτὸ τέτραπτο δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς τὸ σκεῦος) οἷα μὴ ἐκκλύσας τὸν ἰόν, μηδὲ τὸ ἀποδρυψάμενος, τὸν βίον κατέστρεψε μετὰ ἡμέραν οἶμαι δευτέραν, οὐκ ἀλγῶν οὐδὲ ἕν, τοῦ μέντοι κακοῦ ἡσυχῇ κατασήψαντος αὐτοῦ τά τε οὖλα καὶ τὸ στόμα.

περὶ μίξεως ζώων.
Κεφ. ξγ.

luendo ori.

CAP. LXII.

Quum Pōpeius Rufus Romæ ædilitium munus obiret quinquatriis(vel Panathenaico feſto) vt ſolet in Romano foro fieri, circulator aliis permultis qui eādem quam is ipſe artē factitarent, circunſtantibus, ad ſuam ipſius oſtentandam ſapientiā, ſimulq; ex artificio ſuo ſpecimen dandum, Aſpidem ad brachium admouit, & ex impreſſo morſu malum exuxit. Quum poſtea non aquam quam ſibi præparauerat exorbuiſſet, quòd ea eſſet ſubducta (ex inſidiis nimirū vas fuerat euerſum) veneno non exhauſto neq; abſterſo, ſecundo poſt die ſine doloris ſenſu, ſenſim & pedetentim pernicie veneni illapsâ, poſtquam ejus os & gingiuæ extabuiſſent, vitā priuatus eſt.

χρήματα

ἀπορυψάμενος,

De coitu Animalium, & priuatim de coitu partimq; piſcium.

CAP. LXIII.

Vigente verno tempore & efflorefcēte terrâ, libidinis ardore beſtiæ terrenæ, aquatiles, & volatiles flagrant. Ex piſcibus alij frequētia oua, atque alia ex aliis nexa, arenis atterunt: alij interea quum natant, infinitatē quandam ouorum expellūt, atque eiiciunt, quorum non pauca à tergo nantes exorbēt. Mares quidem antecedunt, & ſemen ſpargunt: fœminę verò ſequentes inſaturabiliter hiantes atque imminentes explentur: neque aliter inter ſe coeunt. Iā quòd piſcium quidam ſic cum fœminis verſantur, tanquam cum vxoribus: eaſq; cuſtodiunt: quòd etiam ex piſcium genere aliqui riualitate laborāt, atque obtrectatiōne, antea dixi.

Dulci aqua in mari piſces aluntur.

λοτυπία τις καὶ ἐν ἰχθύων τέρω εἶπον.

Τοῦ ἦρος ἐνακμάζοντος, καὶ τῆς γῆς ἐξανθούσης, οἴστρου τε ἀφροδισίου τὰ ζῷα ὑποπίμπλαται, καὶ μιμνήσκεται γάμων, καὶ ἀλλήλοις συμπλέκεσθαι ὀρέγεται τά γε ὄρνεα, καὶ ὅσα ἐνθαλαττεύει, καὶ μετεωροπορεῖ ὅσα. Τῶν δὲ ἰχθύων οἱ μὲν ταῖς ψάμμοις προσαποτρίβουσι τὰ ᾠὰ πυκνὰ ὄντα καὶ ἀλλήλων ἐχόμενα. οἱ δὲ νηχόμενοι εἶτα ἐκβάλλουσι πάμπολύ τι τῶν ᾠῶν τὸ χρῆμα. καὶ οἱ κατόπιν νέοντες τὰ πολλὰ καταπίνουσιν. ἤδη μέντοι καὶ οἱ ἄρρενες προηγοῦνται, καὶ τοῦ θοροῦ προσαπορραίνουσιν· αἱ δὲ θήλειαι ἑπόμεναι, καὶ πάνυ γε ἀπλήστως περιχανοῦσαι ἐμπίπλανται, καὶ ἥδε ἐστὶν ἡ μίξις αὐτῶν. Ὅτι δὲ ἰχθύων τινὲς καὶ συνοικοῦσιν ὡς γαμεταῖς, καὶ φυλάττουσιν αὐτάς, καὶ ζηλοῦσιν ἐξάπτεται, αὐ-

Ὅτι δὲ γλυκεῖ ὕδατι τρέφονται οἱ

Οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῇ θαλάττῃ.

Κεφ. ξδ.

Λέγει δὲ Ἀριστοτέλης, καὶ Δημόκριτος πρὸ ἐκείνου, Θεόφραστός τε ἐκ τρίτων καὶ αὐτός φησι, μὴ τῷ ἁλμυρῷ ὕδατι τρέφεσθαι τοὺς ἰχθῦς, ἀλλὰ τῷ παρακειμένῳ τῇ θαλάττῃ γλυκεῖ ὕδατι. καὶ ἐπεὶ δοκεῖ πως ἄπιστον, δι' αὐτῶν τῶν ἔργων βεβαιῶσαι βουληθεὶς τὸ λεχθὲν, ὁ τοῦ Νικομάχου λέγει, εἶναί τι πότιμον ὕδωρ ἐν πάσῃ θαλάττῃ, καὶ ἐλέγχεσθαι τοῦτο, εἴ τις ἀγγεῖον ἐκ κηροῦ ποιήσας κοῖλον καὶ λεπτὸν, καθείη κενὸν ἐς τὴν θάλατταν, ἐξάψας ποθὲν ὥστε ἀνιμήσασθαι δύνασθαι· νυκτὸς δὲ διελθούσης καὶ ἡμέρας, ἀνέλκεται πεπλησμένον γλυκέος τε καὶ ποτίμου ὕδατος μεστὸν αὐτό. καὶ Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος λέγει τι εἶναι γλυκὺ ἐν τῇ θαλάττῃ ὕδωρ, οὐ πᾶσι δῆλον, τρόφιμον δὲ τῶν ἰχθύων. καὶ τὴν αἰτίαν τοῦδε τοῦ ἐν τῇ ἅλμῃ γλυκαινομένου λέγει φυ-

CAP. LXIIII.

Ariſtoteles, & ante hunc Democritus, & tertius Theophraſtus dicit, nō aqua ſalſa, ſed dulci (quę intra ſalſam continetur) piſces qui mare incolūt ali. idémque, quod propemodū incredibile videtur, ex ipſis operibus confirmare volens Ariſtoteles, potabilem in omni mari aquam eſſe, id experimento docet, nam ſi quis cōcauū, (inquit,) è cera vas tenui opere finxerit, atque in mare demiſerit inane, alicunde appenſum vt aquam tranſmittere queat, die ac nocte vna dulciculo & potabili humore cōpletur. Empedocles Agrigentinus aliquam etiam ait dulcem non omnibus notam in mari aquam eſſe: quâ piſces nutriantur: cauſámque affert, cur in ſalſo

dulcis ſit, quam ex ejus ſcriptis cognoſces.

στηλῶ, ἵν᾽ ἐκεῖθεν εἴσεσθε.

Cur non edunt ſacerdotes quidam Muſtellum & Mullum piſces.

CAP. LXV.

Διὰ τί οὐκ ἐσθίουσι γαλεοῦ οἱ μυούμενοι τοῖν θεοῖν, οὐδὲ τῆς τρίγλης. καὶ πῶς τίκτει ὁ γαλεός.

Κεφ. ξε.

Muſtellum piſcem aiunt nunquam* deorũ ſacerdotes edere: non enim, quoniam ore pariat, mundum cibum eſſe. Quidam non ipſum ore parere ferunt: ſed inſidiarum timore perculſum, vt occultet catulos ſuos deuorare. deinde, quum nihil amplius ab inſidiarum cõparatione timet, viuos euomere. Itemq; Mullum nunquam attingunt, nec iidem ſacerdotes, nec fœmina Argolicæ Iunonis ſacerdos. Cauſas cũr ab eo abſtineant, quodam loco antè me dixiſſe memini.

πάσαιντο Græcè numerus dualis eſt: (Cererẽ & Proſerpinam intelligo, quas Athenienſes θεὰς (θεὼ) vocabant, vt Lacedæmonij Dioſcuros σιὼ (σιὼ) Varinus.

Οἱ μυούμενοι τοῖν θεοῖν οὐκ ἂν† πάσαιντο γαλεοῦ φασιν. οὐ γὰρ εἶναι αὐτὸν καθαρὸν ὄψον, ἐπεὶ τῷ στόματι τίκτει. οὐ τίκτειν δὲ αὐτὸν ἔνιοι λέγουσιν, ἀλλὰ δείσαντά τι τῶν ἐπιβουλευόντων, τὰ σκυλάκια καταπίνειν καὶ ἀποκρύπτειν· εἶτα τοῦ φοβήσαντος παραδραμόντος, ζῶντα αὖθις ἀνεμεῖν. Τῆς δὲ τρίγλης οὐκ ἂν γεύσαιντο οἱ αὐτοὶ μύσται. οὐ δὲ μὴν ἡ τῆς Ἥρας τῆς ἐν Ἄργει ἱέρεια. καὶ τάς γε αἰτίας ἄνω που εἰπὼν οἶδα.

De Vipera & Muræna coitu. C. LXVI.

Περὶ ἔχεως καὶ μυραίνης, τὰ μὲν ἀνωτέρω λεχθέντα.

Κεφ. ξϛ.

Quomodo Vipera mas & Muræna coeãt, hæc mari egrediens, illa ex aliquo prorepens latibulo, ſuprà me expo

Ἔχεως μὲν καὶ μυραίνης γάμους, καὶ ὅπως ἀλλήλοις ὁμιλοῦσιν· ἡ μὲν, ἀνιοῦσα ἐκ θαλάττης· ὁ δὲ, ἐξέρ-

πων

πων τοῦ φωλεοῦ, ἐν τοῖς πρόσθεν εἰπών, οὐκ ἐπιλέλησμαι. ὃ δὲ οὐκ εἶπον, νῦν ἂν εἴποιμι. Μέλλων ὁ ἔχις ὁμιλεῖν αὐτῇ, ἵνα δόξῃ πρᾶος καὶ πρέπων νυμφίος, τὸν ἰὸν ἀπεμεῖ καὶ ἐκβάλλει. καὶ οὕτως ὑποσυρίσας, τὴν νύμφην παρακαλεῖ, οἱονεὶ προγάμιόν τινα ὑμέναιον ἀναμέλψας. ὅταν δὲ τὰ τῆς ἀφροδισίου σπουδῆς τελέσωσι μετ᾽ ἀλλήλων ὄργια, ἡ μὲν ἐπί τε τὰ κύματα καὶ τὴν θάλατταν ὥρμησεν· ὁ δὲ, ἀναρροφήσας τὸν ἰὸν αὖθις, εἶτα ἐς τὰ ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐπάνεισι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Θ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

fuiſſe memini. nunc quod ſupereſt dicendũ. Quum proximum eſt, vt Vipera complexu venereo jungatur cum Muræna, venenum vomitione eiicit, atque expellit, vt blandus decorusq; ſponſus videatur. Poſtea edito ſibilo (tanquam Hymenæo quodam ante nuptias miſſo) ſponſam appellat: atque vbi mutuam veneris libidinem inter ſe expleuerunt, hæc quidem ad mare regreditur: illa verò exorpto veneno & recollecto, ad domeſticam ſedem reuertitur.

FINIS LIB. IX.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ι.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber X.

Hiſtoria pugnæ riualium Elephantorum. c. I.

ELephantum quamuis rarò amare ferunt: quoniam, vt ante dictum eſt, libidinum moderatione temperatus ſit: tamen ipſe illud admirabile amore plenum audiui, quod conſequitur. Virum venandi Elephãtos haud imperitum, Alexandrum nomine; vt auctor eſt Dion, quum ab Imperatore Roma-

Περὶ τοῦ τῶν Ἐλεφάντων ἔρωτος. Κεφ. α.

ΣΠανίως ἐλέφας ἐρᾷ φασιν. ἔστι γὰρ σώφρων, ὡς ἀνωτέρω μοι λέλεκται. ἀκούω γοῦν ἐλεφάντων πάθος ἐρωτικὸν, καὶ ἄξιον θαυμάσαι αὐτό. ὃ δὲ πέπυσμαι, ἐκεῖνό ἐστιν. ἀνὴρ τῶν τούτων ἄγραις οὐκ ἄπειρος δύναμιν λαβὼν ἐκ βασιλέως τοῦ Ῥωμαίων πάλαι, Ἀλέξανδρ-

ξανδρος ὄνομα, καὶ σταλεὶς
ἐς τὴν θήραν καθ' ἣν ἔ-
θος τοῖς Μαυρουσίοις ἐ-
πιχώριον, φησὶν ἐν συγ-
γραφῇ Δίων, μόσχον ἐ-
λέφαντος ὡραῖον ὡς ἐ-
κεῖνοι ἰδεῖν, συνελθεῖν
ἐλέφαντι νέᾳ καὶ καλῇ.
πρεσβύτερον δὲ ἄλλον, εἴτε
οὖν ἐραστὴς, εἴτε ἀνὴρ τῆς
προειρημένης, ὑπεριδὼν ἀ-
τιμασθέντα ἀγανακτῆσαι·
θυμῷ γὰρ βιαίῳ ἐξα-
φθεὶς, ὥρμησε μὲν καὶ
ὀλίγου πάντας διέφθειρεν.
ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὸν νέον καὶ
καλὸν καὶ συμπεσὼν, εἶ-
τα ἐμάχετο, ὡς ὑπὲρ τι-
νος ἢ νύμφης ἢ ἐρωμέ-
νης ἀλγῶν· καὶ ἐς τοσοῦτον
ἄρα ἀλλήλοις συνέρρη-
ξαν, ὡς ἀμφοτέρους ζη-
μιωθῆναι τὰ κέρατα. ἐνί-
κησε δὲ οὐδέτερος, ἀλλὰ
ἀπέστρεψαν ἀπ' ἀλλήλων
οἱ θηραταὶ βάλλοντες. ἐ-
πεὶ καὶ ἀχρεῖοι συλλαβεῖν
τὸ λοιπὸν ἦσαν τῶν ὅπλων

no cum poteſtate in Mauritaniam ad venandum Elephantos ablegatus eſſet, ex Elephantino genere adoleſcentem formoſam vidiſſe, coëuntem cum Elephā to ſimiliter & adoleſcē te & pulchro. alterum verò ſeniorem, quia huius ſiue amator ſiue maritus eſſet, vt ſe ſpretū vidit, ignominiæ loco hoc tuliſſe. quare acri animo incitatum impetum feciſſe, vt nihil propius factum fuerit, quàm vt nos (inquit) omnes perderet. ſicq; incurriſſe in illum formoſum riualem ſuum: pugnamq; edidiſſe tanquam eum qui de amica ſibi erepta, doloribus acerrimis premitur: adeoq; infeſtis animis vtrumque cum altero pugnam commiſiſſe, vt ex impetu cornibus ambo mutilarentur. Neutrum verò viciſſe, quòd multis jaculis eos venatores diſtraxerint. Iam enim cornibus mutilos tanquam inutiles capere non di-

gnabantur. Hîc igitur amatorum Elephantorum pugnæ æquis ſemper vtrinq; viribus decertatæ finis eſt impoſitus. At Paridem apud Homerum trahit Menelaus, & loro ſub galea conſtrictum tãtúm non ſuffocabat:& ſanè viciſſet, & præclaram eo deuicto cæſoq; laudem ſibi comparaſſet: niſi & lorum fuiſſet ruptum:& imbellem iſtũ pugnatorem turpemq́; adulterũ Iouis & Diones filia eripuiſſet. à qua liberatus ille mox ad cubile adulteræ concubiturus ſe contulit.

De piſcium coitu & partu. cæteros ſemel tantũ anno parere, Lupum bis; Mullum ter.

CAP. II.

Non vno eodemq; tempore piſces habent libidinem procreandi: verùm alij verno tempore ſe ad venerem rũpunt, alij æſtiuo ad coitum impelluntur, alij autumno amoris flammâ conflagrant, com-

ἀφηρημένοι. ἐρωτικὴ μὲν δὴ μάχη ἐραστῶν ἐλεφάντων ἰσότιμος μέχρι τοῦ τέλους, ἐνταῦθα αὐτοῖς παύσεται. εἵλκετο δὲ ὁ Πάρις ὑπὸ τοῦ Μενέλεω, καὶ ἤγχετο τοῦ ἱμάντος αὐτὸν πιέζοντος τοῦ ὑπὸ τῷ κράνει. Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος ὁ τοῦ Ἀτρέως, εἰ μὴ ἐρράγη μὲν ὁ ἱμάς, αὐτὸν δὲ ἐξήρπασεν ἡ Διὸς καὶ Διώνης αἴσχιστον μοιχὸν καὶ ἄνανδρον μεμαχημένον. καὶ ἀπελθὼν ὁ δειλὸς ἐκάθευδε μετὰ τῆς μεμοιχευμένης.

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων μίξεως, καὶ περὶ λάβρακος, καὶ τρίγλης.

Κεφ. ϛ.

Ἰχθύες δὲ ἄρα οὐ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐς ἀφροδίτην πρόθυμοι, ἀλλὰ οἱ μὲν ἦρος ἐπιθορνύνται, οἱ δὲ θέρειον εἰλήχασι τὴν ὁρμὴν τήνδε, σὺν τῇ ὀπώρᾳ ἄλλοι, καὶ † δίχα τοῦ

δὲ καὶ

χει-

χειμῶνος ἐξάπτονταί τινες ἐς τὴν προειρημένην συνουσίαν. καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τοῦ ἔτους ἅπαξ ὠδίνοντες, εἶτα παύονται. λάβρακα δὲ ἀκούω καὶ ἐπιτίκτειν· τρίγλην δὲ καὶ τρὶς κύειν κατηγορεῖ φασι καὶ τὸ ὄνομα.

Περὶ καμήλων. Κ. γ.

Ηρόδοτος λέγει τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέτταρας μηροὺς καὶ μέντοι καὶ γόνατα τοσαῦτα. τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐτοῖς.

Περὶ τῶν οἰῶν τῶν Ἀραβίων. Κεφ. δ.

Τὰς οἶς τὰς Ἀραβίων ἔχειν οὐρὰς ἀήθεις ὡς πρὸς τὰς ἄλλας Ἡρόδοτος λέγει. γένη δὲ αὐτῶν εἶναι διπλᾶ ὁ αὐτὸς δήπου διδάσκει· καὶ τοῦτο λέγει, τὰς μὲν αὐτῶν οὐρὰς ἔχειν μηκίστας, ὡς εἶναι μετρήσαντι καὶ τριῶν πηχῶν οὐκ ἐλάτ-

plures hyeme venereũ complexum expetunt. Plurimi vt ſemel pepe-rêre, deinde toto anno à pariendo conquieſcunt. Lupum vnius anni ſpatio binos partus edere audio: Mullum verò ter ſingulis annis ventrem ferre, ejus nomine (quo Græci eum triglam nominant) ſignificari aiunt.

De Camelorum femoribus, genibus & cole.

CAP. III.

Herodotus ſcribit, Camelum in poſterioribus gerere quatuor femora, & totidem genua, & veretrum inter poſteriora crura caudam verſus ſpectare.

De Ouibus Arabicis, quibus partim longiſſimæ ſunt caudæ, partim latiſſimæ.

CAP. IIII.

Præditas eſſe oues Arabiæ caudis inſolitis & diuerſis Herodotus ſcribit. earum ſanè duo genera ponit, vnum dicit caudas longiſſimas habere, vt dimetienti non

non tribus breuiores ſint cubitis: quæ ſi trahantur, omninò ad terram atterũtur, & exulcerantur. At paſtores ad fabrilem artem inſtituti, ploſtellâ fabricantur, ad quæ quidem ipſa alligatæ caudæ nituntur & ſuſtinentur: quo fit vt à vulneratione defendantur. Alterũ caudarum genus dicit eſſe cubitali latitudine.

ὑπερεῖν ἁμαξίδας· Vide Herodot. lib. 3.

τους· ἀπορεῖν εἰ ἐάν τις ἐπισύρειν, ἑλκοῦσθαι δ' αὖ αὐτὰς πάντως παρατριβομένας πρὸς τὸ δάπεδον. τοὺς νομέας δὲ εἶναι ἀγαθοὺς χειρουργεῖν † ὅπως αὖ τῶν ἁμαξίδων· αἷς ὑπερείδουσι τὰς οὐρὰς τῶν δὲ τῶν κτηνῶν, ὥστε ἀποστέγειν τὴν ἕλκωσιν αὐτοῖς. Τὰς δὲ ὄϊς τὰς ἑτέρας φησὶ πλατείας φορεῖν, πλατύνεσθαι δὲ καὶ ἐς πῆχυν αὐτάς.

De Cochleis, & Ardeis, atque Perdicibus. c. v.

Perdices & Ardeas hoſtes ſuos Cochleæ agnoſcunt, & fuga ſibi cauent. itaque vbi aues illæ paſcuntur, nuſquã reptantes videris Cochleas. At qui è Cochlearum genere Ariones vocantur, naturali quadã calliditate jam dictas aues decipiunt & eludũt. Egreſſi enim è teſtis ſuis abſque metu paſcuntur. Aues ve-

al. ἀρείονες

Περὶ κοχλιῶν καὶ ἐρωδιῶν, καὶ περδίκων. Κ. ε.

Οἱ κοχλίαι ἴσασιν εὖ καί σφισι πολεμίους τοὺς πέρδικας, καὶ τοὺς ἐρωδιοὺς, καὶ αὐτοὺς ἀποδιδράσκουσιν. οὐδ' αὖ ἴδοις ἔνθα οὗτοι νέμονται καὶ κοχλίας διέρποντας. οἱ δὲ καλούμενοι τῶν κοχλιῶν † ἀρείοντες, οὗτοι μὲν καὶ ἀπατῶσι, καὶ περιέρχονται τινι φυσικῇ σοφίᾳ τοὺς προειρημένους. τῶν γὰρ συμφυῶν ὀστράκων περιελθόντες, αὐτοὶ μὲν νέμονται κατὰ πολλὴν τὴν ἄδειαν. οἱ δὲ ὄρνιθ-

ὄρνιθες οὓς εἶπον ἐπὶ τὰ κενὰ τῶν ὀστράκων ὡς ἐπ' αὐτοὺς ἐκείνους καταπέτονται. οὐδὲν δὲ εὑρόντες, ἀπέρριψαν ὡς ἀχρεῖά σφισι, καὶ ἀνεχώρησαν. οἱ δὲ ἐπανελθόντες εἶτα ἕκαστος ὡς ἰδίαν οἰκίαν παρῆλθε, κεκορεσμένος μὲν ἐκ τῆς νομῆς, σωθεὶς δὲ ἐξ ἧς ἠπάτησε πλάνης.

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ κοχλιῶν.
Κεφ. ε.

Ποντικοὶ δὲ ἄρα κοχλίαι τὸν Περσῶν βασιλέα μεμίμηνται, θερίζοντες μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντες δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. καὶ γὰρ ἄτοι ἐν μὲν τῇ καλουμένῃ Προποντίδι χειμάζουσιν. ἀλεεινὴ γὰρ ἤδη ἡ γῆ. θέρους δὲ περὶ τὸν Αἰγιαλὸν διαιτῶνται. παρέχει γὰρ αὐτοῖς αὔρας μαλακὰς ἡ θάλαττα ἡ προειρημένη.

Περὶ τῆς τῶν τριγλῶν κοιλίας.
Κεφ. ζ.

Πυνθανόμεθα τῶν μαγείρων τοὺς τὴν τέχνην ἀκριβοῦντας, ὅταν βούλωνται τῶν τριγλῶν τὰς κοιλί-

tò ad teſtās vacuas fruſtrà aduolant: & quum inanes viderint, táquā inutiles abiiciunt, & ſe recipiunt aliò: redeunt illi, ad ſuam quiſque domum, & cibo jam ſatur, & dolo ſuo incolumis.

*De Cochleis Ponticis, quæ in Propontide hyemāt, circa * Ægialum æſtiuant.*

CAP. VI.

Perſarum regem Cochleæ Ponticæ imitantur, æſtiuos dies Suſis agentem, hybernos verò Ecbatanis. etenim ad nuncupatam Propontidem calidam hyemāt: æſtiuum autem tempus ad Ægialum agitant, propter molles auras quas hoc mare eis afflat.

Ægialus locus eſt inter Sicyonem & Buphraſiū: & alius proximus Pōto, cum vico eiuſdē nominis.

Mullorum inter aſſandū ventres ne rumpantur.

CAP. VII.

Coquos peritiores audio, ne Mullorum vētres inter aſſandum rū

pantur, ora eorum deoſculari ſolere: atque ita illos permanere integros aiunt.

Delphinorum catulos lacte ali: & de miro Delphinorum gregatim natantium ordine.

CAP. VIII.

Delphinus fœmina ſimiliter atque mulier mammas habet, ſimul & vberrimo lacte catulos ſuos lactat. Ex ætatum ratione diſpoſiti, gregatim natāt. etenim perparuuli etiamnum ex ætate infirmi in primo ordine locantur. hos natatione proximi ſequuntur qui ſunt con- αὐτοῖς firmata ætate. nam Delphinus cùm cātulorum ſuorum amantiſſimum animal eſt, tum de iis vehementer metuens, diligenti cuſtodia eos conſeruat: ac nimirum ſic natant, vt tanquam in militari cuneo alij in prima acie, alij ſecūda, alij tertia conſtituātur. natu minimi antè prænatant. poſt verò hos fœminæ ſequuntur, deinde mares extremum agmen ducentes, filios

αι ὀπτωμένας μὴ ῥήγνυσθαι, καταφιλοῦν αὐτῶν τὰ στόματα ὑπαρξεῖν γεγενημένους ὁλόκληροι διαμένουσιν ὥς φασι.

Περὶ τῆς καθ' ἡλικίαν τῶν δελφίνων νήξεως. κεφ. η.

Ο δελφὶς ὁ θῆλυς μαζοὺς ἔχει κατὰ τὰς γυναῖκας καὶ θηλάζει τὰ βρέφη πάνυ ἀφθόνῳ καὶ πολλῷ τῷ γάλακτι. νήχονται δὲ κοινῇ μὲν, καθ' ἡλικίαν δὲ διακριθέντες. καὶ τὸ μὲν πρώτης τετάχαται οἱ νέοι καὶ ἁπαλοί· ἕπονται δὲ † αὐτοῖς τῇ νήξει οἱ τέλειοι. φιλότεχνον γὰρ καὶ φιλόστοργον ὁ δελφὶς ζῶον, καὶ ὑπὲρ τῶν βρεφῶν ὀρρωδεῖ, καὶ φυλακῆς χάριν, ὡς ἐν φάλαγγι στρατιωτικῇ. οἱ μὲν τὴν πρώτης εἰσὶν, οἱ δὲ τὴν δευτέρας, οἱ δὲ τὴν τρίτης. καὶ προνήχονται μὲν οἱ νέοι, ἐπινήχονται δὲ αἱ θήλειαι, καὶ οἱ ἄρρενες οὐραγοῦ-

σιν ἐφορῶντές τε καὶ παραφυλάττοντες τὴν τῶν ἐγγόνων τε καὶ τῶν γαμετῶν νῆξιν. Τί πρὸς ταῦτα ὁ Νέστωρ ὦ καλὲ Ὅμηρε; ὃν πάντων ἄδεις τακτικώτατον ἡρώων τῶν καθ᾽ ἑαυτὸν γεγονέναι.

filiorum & vxorum natationem inſpiciunt atque obſeruant. Quid ad hos Neſtor bone Homere? quem ais ad inſtruendas acies principum ſuæ ætatis præſtantiſſimum fuiſſe.

περὶ ἔχεως καὶ ἐχίδνης.
Κεφ. θ.

Ἔχιν ἐχίδνης οἱ μὲν τῷ θήλει διαφέρειν, οὐ μέντοι τῇ φύσει φασί. τὸν μὲν γὰρ εἶναι ἄρρενα, τὴν δὲ θήλειαν. οἱ δὲ, καὶ τῇ φύσει διαφέρειν οἴονται. ἀλλοῖον μὲν γὰρ εἶναι τοῦτο ζῷον, ἀλλοῖον δὲ ἐκεῖνο. ἀκούω δέ τινων λεγόντων, τοὺς μὲν ὑπὸ τοῦ ἔχεως δηχθέντας, σπᾶσθαι οὐ μὴν τοὺς ὑπὸ τῆς ἐχίδνης. ἕτεροι δέ φασι, τὸ μὲν τῆς ἐχίδνης δῆγμα εἶναι λευκόν· τὸ δὲ τοῦ ἔχεως οὐ τοιοῦτον, πελιδνὸν δέ. Νίκανδρος δέ φησιν ἐκ μὲν τοῦ δήγματος, ὅταν ὁ ἔχις ἐμφύσῃ, δύο ὀδόντων ἴχνη φαίνεσθαι·

Echin & Echidnam, vt Græci appellant, aliquos vnam ſerpentem exiſtimare, ſexu tantũ differente (quam Latini Viperam vocant:) alios ſerpentes ſpecie diuerſas. c. IX.

Echin ab Echidna ſexu non naturâ nonnulli differre aiunt: illũ marem eſſe, hanc fœminam. alij etiam naturâ differre exiſtimãt. Et ſunt quidem qui dicant conuulſione illũ affici quem Echis percuſſerit: non item quẽ Echidna. Alij dicũt hujus album morſum eſſe, illius liuidum. Quũ morſum inflixit Echis (inquit Nicander) duorum dentium veſtigia apparent: quum Echi-

 dna,

dna, plurium.

Quemadmodum manſue-fiant Elephanti. c. x.

Quid Elephantis, poſtquam capti ſunt, faciant, vt manſueſcant, dicendum eſt. Primò in ſyluam non ita longo interuallo ab ea foſſa, vbi comprehẽſi fuerint, diſtantem, ſic eos ſtrictè cõſtrictos funibus trahunt, vt ne permittant quidem, néve hi præcurrant, néve rurſus retrahantur: deinde certo & dimenſo ſpatio horum quemq; ad maximam arborem alligantes, ita vt neu in anteriorem partem inſilire, neu rurſus admodum in poſteriorẽ reſilire queant, néve ipſis ex funis laxitate facultas ſit ad inferendum injuriam, victus tenuitate & fame, horum robur frãgunt. Poſtea verò quàm eorum domitores duritiam animi tãdiu paulatim molli-

πλέον ἢ εἰ δάκοι ἢ ἔχιδνα.

Τίνα τρόπον πραΰνονται οἱ ἐλέφαντες. Κεφ. ι.

Εὐθηνείας γινομένης, καὶ τῶν ἐλεφάντων ἑαλωκότων, οἷα δρῶσιν εἰς τὸ πραΰναί τε αὐτοὺς καὶ ἡμερῶσαι, εἰπεῖν ἄξιον. Πρῶτον μὲν εἰς ὕλην τινὰ ὀλίγον ἀφεστῶσαν τῆς τάφρου ἐν ᾗ ἐθηράθησαν, ἄγουσιν αὐτοὺς δεδεμένους, πολὺ διαλαβόντες τοῖς σχοίνοις· καὶ μή τε προσθεῖν ἐπιτρέποντες, μή τε αὖ πάλιν ὑφίστασθαι, καὶ ἀποσπᾶν εἰς τοὐπίσω. εἶτα ἕκαστον ἐξάψαντες μεγίστου δένδρου μεμετρημένῳ διαστήματι, ὡς μή τε εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἐπιπηδᾶν ἔχειν, μή τε ἐπὶ πολὺ πάλιν ἀναχωρεῖν τοῦ σχοίνου, καὶ ὑβρίζειν ἐξουσίᾳ, τῇ ἀτροφίᾳ τε καὶ λιμῷ τὴν ἄγαν ἰσχὺν καὶ ῥώμην καθαιροῦσι. καὶ μέντοι καὶ τὸν θυμὸν αὐτῶν, καὶ τῆς ψυχῆς τὸ ἄτρεπτον ἡσυχῇ καταμαραίνουσιν·

ὡς ἐκείνους μὲν λήθην ἴσχειν τῆς πρώην ἀγριότητος ἀμήχανον, παραλύσασθαι δὲ τοῦ πρόσθεν θυμοῦ, περιπένειν τε τοὺς τῶν σιτίων πωλευτάς, καὶ ἐκ χειρὸς ὀρέγειν τροφήν· τοὺς δὲ ὑπὸ τῆς χρείας ἀναγκαζομένους λαμβάνειν, καὶ μὴ κακουργεῖν, βλέπειν τε ἤδη πρᾶόν τι καὶ κεκμηκός. οἱ δὲ ἄγαν αὐτῶν ἰσχυροὶ καὶ τέλειοι ἀπορρήξαντες τὰ δεσμά, καὶ ταῖς ἀκμαῖς τῶν κεράτων καὶ ταῖς προβοσκίσι ἀνασπῶντες τὰ δένδρα, τὰ δὲ καὶ κατεάξαντες ὑπὸ ῥύμης, καὶ ἐμπεσόντες εἰς αὐτά, μόγις καὶ ὀψὲ τοῦ χρόνου τὰ μὲν λιμῷ, τὰ δὲ γλυκεία τροφῇ, τὰ δὲ κέντροις ἡμερώθησαν. τροφὴ δὲ ἡμερουμένοις τοῖσδε τοῖς ζώοις, ἄρτοι τε οἱ μέγιστοι, καὶ κριθαί, καὶ ἰσχάδες, καὶ ἀσταφίδες, καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα, καὶ μέλι χύδην, σχοίνου τε καὶ φοίνικος καὶ κιττοῦ φάκελοι, καὶ πᾶν ὅσον ἐδώδιμος ὕλης, καὶ ἐκείνοις σύντροφα, καὶ ἐκ

uerunt, quoad priſtinæ inexpugnabilis feritatis eos ceperit obliuio, de manu cibum ſumēdum dant. Hi neceſſitate preſſi, cùm non malitioſè jam, tum verò oculis manſuetioribus, quàm eſſent ſollti, & tanquam ſe laſſos confitentes, intuentur. Horum autem, qui ſunt ætate robuſti, vinculis ruptis, cùm dentium robore, tum verò promuſcide arbores reuellūt, aut cum impetu irruentes frangunt, vixq; ſerò admodum, partim fame, partim ciborum illecebris, partim ſtimulis manſuefiunt. Dū verò cicurantur, panibus maximis, hordeo, caricis, vuis, cæpis, alliis, & melle copioſè: item junco, palma, hederarum faſcibus, & aliis quibus aſſueti fuerint gaudentq; eſculen-

tis eos paſcunt.

τούτου τοῖς καὶ φίλης.

Piſcium quinam vocem vel ſonum quempiam edant. c. XI.

Qui omnes piſces ſilentij condemnant, eos mutos affirmantes, ij in eorum natura indocti ſunt & rudes. nam ex iis nonnulli editis ſibilis ſtrident, & grunniunt. Lacerta enim, Chromis, & Aper, Ariſtotele teſte, grunniūt: Chalcis ſibilat: Coccys ſimiliter atque auis ei gentilis, vnde nomen traxit, vocem emittit.

Ὅτι μὴ πάντες οἱ ἰχθύες ἄφωνοι. Κ. ια.

Φύσεως δὲ ἰχθύων εἰσὶν ἀμαθεῖς, ὅσοι τὰ ξὺν πελίας ἀπηχότων καταψηφίζονται σιωπὴν αὐτῶν. ἐπεὶ καὶ συρίττουσί τινες, καὶ γρυλλίζουσι. σαῦρος μὲν γρυλλίζει καὶ χρόμις καὶ κάπρος, ὡς Ἀριστοτέλης φησί. χαλκὶς δὲ συρίττει. κόκκυξ δὲ ἄρα τὸν ὁμώνυμον ὄρνιν τῇ φωνῇ μεμιμημένος. φθέγγεται παραπλήσια.

Quæ partes Elephanti eſui aptæ ſint. Adipem eius venenata fugare. CAP. XII.

In Elephanto tametſi maxima corporis moles eſſe videtur, ex eo tamen nihil eſculētum eſt, niſi promuſcis, & labra, & cornuum medulla. Ejus animalis adeps contra venenata valet. Nam ſi quis eo inungatur, ejúsve ſuffimento expietur, hæc ab illo aufugiunt lon-

Τί μέρος ἐδώδιμον τοῦ ἐλέφαντος. Κεφ. ιβ.

Ἐλέφαντος μὲν ὄγκος ἐστὶ τῶν σαρκῶν ἰδεῖν, καὶ πάνυ μέγιστος. ἐδώδιμα δὲ τὰ κρέα αὐτοῦ οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ ἡ προβοσκὶς, καὶ τὰ χείλη τοῦ στόματος, καὶ τῶν κεράτων ὁ μυελός. στέαρ δὲ ἐλέφαντος ἦν ἄρα τοῖς ἰοβόλοις ἔχθιστον. εἰ γάρ τις χρίσαιτο ἢ ἐπιθυμιάσαιτο αὐτῷ, τάδε ἀ-

ποδ

ποδιδράσκει πορρωτάτω.

Περὶ τῆς τῶν Ἀραβίων πολυχροίας, καὶ περὶ τῶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης ὀστρέων, καὶ περὶ μαργαριτῶν, καὶ κόχλων.

Κεφ. ιγ.

Τῶν δὲ Ἀρραβίων† ζώων ἡ πολυχροιά τε καὶ τὸ πολύμορφον, καὶ πάντα γραφικὴν ἐλέγξαι δεινά· καὶ ταῦτα οὐ μόνον τὰ ἄλκιμα καὶ γενναῖα, ἤδη δὲ καὶ τὰ ἀδοξότερα, αἵ τε ἀκρίδες, καὶ οἱ ὄφεις. Χρυσοειδῆ γὰρ ἰνδάλματα καὶ ἐπ' αὐτῶν καταπέπτωκε. Οἱ δὲ ἰχθύες ἔτι καὶ πλείονα τῆς πολυχρώμου χρόας μετειληχότες, εἶτα ἰδεῖν ἐκπληκτικοί εἰσι. Καὶ τὰ ὄστρεα δὲ τὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἥπερ οὖν ἐστιν ἡ Ἀρράβιος, τῆς αὐτῆς ἀγλαΐας ἄμοιρα οὐκ ἔστι. Ζῶναί τε γὰρ περιέχουσι φλογώδεις αὐτὰ καὶ φαίης ἂν θεασάμενος τὴν Ἶριν αὐτὰ μιμεῖσθαι τῇ κράσει τῶν ποικίλων χρω-

gissimè.

De diuersis Arabiæ, & maris rubri animalibus, quæ diuersis pleraque coloribus mirificè splēdent. Item de Margaritis. c. XIII.

Arabiorum animalium varius color & forma multiplex, omnem picturam longè multumq; superat. neque modò magna animalia & generosa hac permulta colorum varietate picta atque ornata sunt, sed etiam ignobilia. etenim Locustæ & Serpentes aurei coloris similitudinem speciemq; gerunt: tum pisces etiam magis vario insignes & ornati colore, admirabiles sūt spectatu: tum maris rubri ad Arabiam pertinentis Ostrea hujus splendoris expertia haudquaquam sunt: imò verò flammeis illustrata zonis, ea vt diceres varij coloris temperatione ad Iridis similitudinem accedere: adeò lineis perpetuo ductu

al. Ἀραβίων

ductu æquè inter ſe diſtantibus diſtinguũtur. atque deſcribuntur. Inſano hominum vel pretio vel ſermone celebris eſt atque illuſtris Margarita, & ſimul mulierum admirationem habet. Maris fœtura hæc etiam eſt, & ad partum deduci aiunt, quum in apertas Conchas fulgura affulſerint. Bona tempeſtate, & tranquillo mari Cōchæ, hujus genitrices, capiuntur. eas poſtea, quàm piſcatores comprehenderunt, ab illis Margaritam animorũ libidinoſorum illecebram eximunt. In maxima Concha, paruam inuenire eſt: contrâ in parua, magnam. Alia inanis eſt, alia nō plus quàm vnam habet, alię multos vniones poſſident: vt ſint qui dicāt, in vna Concha viginti procreatos fuiſſe. Inhęret is carni paxilli inſtar. Quòd ſi quis ante

μάτων, γραμμαῖς παραλλήλοις ὑπὸ τῆς φύσεως καταγραφέντα. Ὁ ᾀδόμενος μὲν παρὰ τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ἐν ταῖς γυναιξὶ θαυμαστὸς μαργαρίτης, θρέμμα μέντοι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης καὶ οὗτός ἐστι. καὶ ἀποτίκτεσθαί τε αὐτὸν παράλογόν ἐστιν, ὅταν ταῖς κόγχαις ἀνῳγμέναις ἐπιλάμψωσιν αἱ ἀστραπαί. θηρῶνται δὲ ἄρα αὗται αἱ κόγχαι αἱ τῶν προειρημένων μητέρες, εὐημερίας τε οὔσης καὶ τῆς θαλάττης λείας. οἱ δὲ θηραταὶ συλλαβόντες, εἶτα ἐξεῖλον τοῦτον δὴ τὸ θέλγητρον τῶν τῶν μάχλων ψυχάς. εὑρεθείη δ' ἂν καὶ ἐν κόγχῃ μεγίστῃ μικρὸς, καὶ ἐν μικρᾷ, μέγας. καὶ ἡ μὲν οὐδένα ἔχει, ἡ δὲ οὐ πέρα τοῦ ἑνὸς, πολλαὶ δὲ καὶ πολλούς. εἰσὶ δὲ οἳ λέγουσι καὶ εἴκοσι περιπεφυκέναι μιᾷ κόγχῃ. καὶ ἡ μὲν κόγχη κρέας ἐστὶν, ἐμπέφυκε δὲ ἄρα ὡς σκόλοψ ταῦτα. περὶ και-

ρῶ

ρεῖ δὲ καὶ τὸ ὠδῖνος τὸν ἐντελοῦς, εἰ φθάσειεν ἀνοῖξαί τις τὰς κόγχας, κρέας μὲν εὑρήσει, τῆς δὲ θήρας τὸ ἀγώνισμα οὐχ ἕξει. λίθῳ δὲ ἄρα ὁ μαργαρίτης ἔοικε πεπωρωμένῳ, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ, καὶ στέγειν ὑγρὸν οὐ πέφυκεν οὐδὲ ὀλίγον. δοκοῦσι δὲ ἄρα τοῖς τούτων καπήλοις, καὶ τοῖς ὠνουμένοις οἱ ἄγαν λευκοὶ καὶ οἱ μεγάλοι κάλλιστοι καὶ τιμαλφέστατοι, ὥστε ἐκείνοις κέρδος αὐτούς· καὶ πλούσιοί γε ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, οὐ μὰ Δία ὀλίγοι, οἷς ἐστιν ἐντεῦθεν ὁ βίος. οὐκ ἀγνοῶ δὲ οὐδὲ ἐκεῖνο, ὅτι ἄρα ἐξαιρεθέντων τῶν λίθων τῶνδε ἀφείθησαν αὖθις αἱ κόγχαι, οἱονεὶ λύτρα δοῦσαι τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, τὸ σπούδασμα τὸ ἤδη προειρημένον. εἶτα ἐπανέφυσαν αὖθις αὐτό.

legitimum pariendi tépus Conchas aperuerit, carnem quidem reperiet, hujus autem palmam piſcationis non aſſequetur. Lapillo ſimilis eſt margarita indurato, & humoris ne minimum quidem in ſe continet. Iam verò qui vendunt aut emunt, earum pulchritudinem, & pretium ex candore & magnitudine ęſtimant: & quidem hâc artem factitantes, plerique ex eis locupletati fuerunt. Non etiam illud me fugit, auulſis his lapidibus quaſi redemptionis præmio perſoluto, Conchas liberas dimitti, iterumque vniones renaſci. Quòd ſi priusquàm Lapis eximitur, hujus altrix beſtia moriatur, vnà cum carne putreſcere, & perire dicitur. Suapte natura rotundus & læuis

ἐὰν δὲ τὸ ζῷον τὸ τρέφον αὐτὸν πρὶν ἢ ἐξαιρεθῆναι τὸν μαργαρίτην ἀποθάνῃ, ὥς πού λέγει τις λόγος, τῇ σαρκὶ μέντοι συσσήπεται καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀπόλλυται. φύσει δὲ ἔχει τῆς περιφερείας τὸ λεῖον καὶ εὐ-

eſt, probeq́; circunſcriptus. Si quem ex eis velis affabrè, aliter quàm natus eſt, circunſcribere vel expolire, is artificium prodit. non enim cedit, ſed aſper fit, & ſe fraudibus atque inſidiis ad ſpeciem indicat attentari.

Ægyptij cur Accipitrem colant: & plura de huius auis natura.

CAP. XIIII.

Accipitrem Apollini conſecrant Ægyptij, & venerātur. Oron ſua lingua deum hunc appellant. Auem autem eiuſmodi Thauſtum nominăt. Cum Apolline idcirco cōuenientiam habere aiunt, quòd de auibus ſoli accipitres ſemper nullo negotio aduerſos Solis radios intuētur, neque intentis oculis ſurſum verſus iter ſuſcipere grauātur, nec diuina flamma offenduntur. Contrà etiam quàm cæteræ au s ſupino interdum volatu ferri Accipitres quidam obſeruarunt: quo

θαυστὸς, Gillius.

περιέγραφον. εἰ δὲ ἐθέλοι τις τῶν πεφυκότων ἑτέρως, τινὰς σοφίας τέχνῃ περιγράψαι τε, καὶ λεῖον ἀποφῆναι τὸν λίθον, οὐδὲ ἐλέγχει τὴν ἐπιβουλήν. οὐ γὰρ πείθεται· τραχύτητας δὲ ὑποκαταφύει, καὶ ὅτι ἀρχῇ ἐπιβουλεύεται ἐς κάλλος κατηγορεῖ ἑαυτῆς.

Ὅπως τιμῶσιν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα. Κεφ. ιδ.

Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα Ἀπόλλωνι τιμᾶν ἐοίκασι· καὶ τὸν μὲν θεὸν Ὧρον καλοῦσι τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· τοὺς δὲ ὄρνιθας λέγουσι τὸν θαυμαστὸς, καὶ προσήκειν τῷ θεῷ τῷ προειρημένῳ φασίν. ὁρῶσι γὰρ ἱέρακες ὀρνίθων μόνοι ἀεὶ ἐν ταῖς ἀκτῖσι τοῦ ἡλίου ῥᾳδίως καὶ ἀβασανίστως βλέποντες· καὶ δισωπούμενοι ἥκιστα, πορείαν τε τὴν ἀνάντη ἴασι· καὶ αὐτοὺς ἡ θεία φλὸξ λυπεῖ οὐδὲν καὶ. ἀνάπαλιν μέντοι πέτεσθαι τὸν ἱέρακα οἱ ἰδόντες φασιν

στινὰς ἐξ Ἰταλίας νέοντα. ἐνθά τοι καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁρᾷ, καὶ πρὸς τὸν πάντα ἐφορῶντα ἄλλα ἐλευθέρως καὶ ἀτρέπτως ὁ αὐτός. ὄφεών τε καὶ δακετῶν θηρίων ὁ αὐτός ἐστιν ἔχθιστος. οὔκουν γοῦν αὐτὸν διαλάθοι οὔτε ὄφις, οὔτε σκορπίος, οὔτε μὴν πονηρᾶς ὕλης ἄλλο τι ἔκγονον. ἀκροδρύων μὲν οὖν καὶ σπερμάτων ἄγευστος. σαρκῶν δὲ ἥδεται βορᾷ, καὶ πίνει αἷμα. καὶ τὰ νεόττια ἐκτρέφει τοῖς αὐτοῖς. καὶ εἰς λαγνείαν ἐστὶ δριμύτατος. τὸ δὲ αὐτοῦ τῆς κνήμης ὀστέον εἰ χρυσίῳ τις παραθείη, ἕλκει τε αὐτὸ, καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ τινὶ πρὸς ἑαυτὸ ἄγει, καὶ ἐπισπᾶ θέλγει, ὥσπερ οὖν ᾄδουσι τὴν Ἡρακλεώτην λίθον καταγοητεύειν πως τὸν σίδηρον. Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ εἰς ἑπτακόσια ἔτη βιοῦν προήκειν τὸν ἱέρακα, καὶ οὔπω με πείθουσιν, ἃ δ᾽ οὖν ἀκούω, λέγω. Ἔοικε δέ φασι καὶ Ὅμηρος ὅτι τοῦ Διὸς

quidem corporis geſtu cælum intuentur, ac rerum inſpectorem omnium liberè intrepidéq; aſpectant. Iidem ipſi Serpentibus & venenatis beſtiis inimiciſſimi ſunt, nec enim ipſos Serpens, vllâve alia mala beſtia latere poteſt. Nullas fruges exedunt, ſed & carnes vorant, & ſanguinem exorbêt; iiſdemq; ſuos alunt pullos. Ad libidinem ſunt inflammatiſſimi. Os tibiæ illorum ſi ad aurum admoueatur, ſic ipſum illecebra quadam mirabili ad ſe allicit, quemadmodum Heracleoten lapidem ſua vi prædicant quaſi præſtigiis & captionibus ferrum ad ſe attrahere. Hujus alitis vitã Ægyptij dicunt ad annos vſque ſeptingentos pertingere, quibus ego non facilè crediderim. Homerus Accipitrem Apollini & Latonæ

καὶ

gratum eſſe inſinuare videtur, vbi de Apolline canit. Ille per Idæos montes deſcendere pergit Accipitri ſimilis celeri, ſolitoq́; palumbos Infeſtare.

ὁ Λητοῦς ἐστι φίλος, ὑπαινίττεσθαί πως λέγων· Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἴρηκι ἐοικὼς Ὠκέϊ φασσοφόνῳ. ὁ Ἀπόλλων αὐτός.

Pilularium Scarabeum carere fœmina. c. xv.

Ὅτι ἄθηλυ τὸ ζῶον ὁ κάνθαρος. Κεφ. ιε.

In ſuo genere Scarabeorum natio fœminei ſexus quòd ſit expers, Ideo in *fimi* pilam ſemen emittit: quam octo & viginti dierum ſpatio & volutat, & cõcalefacit, deinde fœtum procreat. Ægyptiorum porrò bellatores Scarabeum in annulis inſculptum habere ſolebant, ex eo adumbrante nimirum legiſlatore ſolos omninò mares pro patria bellum gerere oportere, quòd ſanè Scarabeus caret fœmina.

Ο κάνθαρος ἄθηλυ ζῶόν ἐστι. σπείρει δὲ εἰς τὴν σφαῖραν ἣν κυλιεῖ. ὀκτὼ δὲ καὶ εἴκοσι ἡμερῶν τοῦτο δράσας, καὶ θάλψας αὐτὴν εἶτα μέντοι τῇ ἐπιούσῃ, ἐξάγει τὸν νεοττόν. Αἰγυπτίων δὲ οἱ μάχιμοι ἐπὶ τῶν δακτυλίων εἶχον ἐγγεγλυμμένον κάνθαρον, αἰνιττομένου τοῦ νομοθέτου, δεῖν ἄρρενας εἶναι πάντας πάντῃ τοὺς μαχομένους ὑπὲρ τῆς χώρας. ἐπεὶ καὶ ὁ κάνθαρος θηλείας φύσεως οὐ μετείληχεν.

Sues voracitatem ſuam ne à fœtibus quidem ſuis, neque humano corpore abſtinere: eamq́; ob cauſam deteſtabiles Ægyptijs eſſe: vt ſacras Ciconias & Vpupas, quòd piæ ſint in parentes, & Vulpanſeres, quòd amantiſſimi pullorum. Lactis ſuilli noxa, &c. c. xvi.

Ὅτι λαιμαργότατον ὗς, ἔτι περὶ πελαργοῦ, καὶ χηναλώπεκος, καὶ ἔποπος. Κ. ις.

Suill

Ἡ ὗς καὶ τῶν ἰδίων τέκνων ὑπὸ τῆς λαιμαργίας ἀφειδῶς ἔχει· καὶ μέντοι καὶ ἀνθρώπου σώματι ἐντυχοῦσα, οὐκ ἀπέχεται, ἀλλ' ἐσθίει. ταύτῃ τοι καὶ ἐμίσησαν Αἰγύπτιοι τὸ ζῷον ὡς μυσαρὸν καὶ παμβορον. Φιλοῦσι δὲ οἱ Φρόνιμοι καὶ τῶν ἀλόγων τὰ πρᾳότερα, καὶ φειδοῦς ἅμα καὶ εὐσεβείας μετειληχότα προτιμᾶν. Αἰγύπτιοι γοῦν τοὺς πελαργοὺς καὶ προσκυνοῦσιν· ἐπεὶ τοὺς πατέρας γηροκομοῦσιν, καὶ ἄγουσι διὰ τιμῆς. οἱ αὐτοὶ δὲ Αἰγύπτιοι καὶ χηναλώπεκας καὶ ἔποπας τιμῶσιν. ἐπεὶ οἱ μὲν φιλότεκνοι αὐτῶν· οἱ δέ, περὶ τοὺς γειναμένους εὐσεβεῖς. Ἀκούω δὲ καὶ † Μανέθωνα τὸν Αἰγύπτιον σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακότα ἄνδρα εἰπεῖν, ὅτι γάλακτος ὑείου γευσάμενος ἀλφῶν ὑποπίμπλαται καὶ λέπρας. Μισοῦ-

Suillum pecus tãtopere explendo abdomini deditum eſt, vt ne propriis quidem ſuis fœtibus parcat, neque helluationem ſuam ab humano corpore abſtineat. Quæ cauſa eſt, cur hujuſmodi animal vt impurum, deteſtabile, & voraciſſimum apud Ægyptios in ſummo odio habeatur. Cõtrà autem mitiores beſtiæ, naturæ & miſericordis & piæ participes, præcipuo quodam honore à prudentibus viris ſolitæ ſunt affici. Ciconiæ enim apud Ægyptios eò venerationem habent, quòd ſenectute affectos parentes alunt. iidemq; ipſi idcirco Vulpanſeribus & Vpupis honorem habent: quia illi quidem ſunt pullorum ſuorum amantes, hæ autem aduerſus parentes, exiſtimãtur piæ. Manethoné portò Ægyptium ſumma ſapientia virum accepi dicere, eum qui ſuillo lacte veſcatur, vitiliginibus & lepra opplet

al. maribus

pletum iri, quos quidẽ morbos Aſiani omnes peſſimè oderunt. Ægyptij verò, quibus perſuaſiſſimum eſt, Sues Soli & Lunæ inimiciſſimos eſſe, ſemel tantùm quũ feſtos dies agitant, aliâs verò nunquam, nec huic ipſi, nec cuipiam alij deorum ſacrificant: idq; propterea faciunt, quia execrãdos & deteſtabiles ducunt. Tum Athenienſes in myſteriis jure optimo Sues immolant, propter perniciem, quã ſegetibus moliuntur. Nam ex ſpicis ſæpe illas quæ nõdum ad maturitatem peruenerunt vaſtant, alias effodiunt. Eudoxus verò inquit, Ægyptios ab immolãdis Suibus parcentes eis ſe ſuſtinere: quòd poſteaquàm ſementem fecerunt, eorum greges ad proterendam & cõculcandam frumentorum ſationem atque depellendam in altiorem terram & humidiorem inducere ſoleant, vt hac quaſi occatione terrâ obductâ ne ab auibus

σι δὲ ἄρα οἱ Ἀσιανοὶ πάντες τάδε τὰ πάθη. πεπιστεύκασι δὲ Αἰγύπτιοι τὴν ὗν καὶ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ ἐχθίστην εἶναι. ὅταν δὲ Αἰγύπτιοι πανηγυρίζωσι τῇ σελήνῃ, θύουσιν αὐτῇ ἅπαξ τοῦ ἔτους ὗν· ἄλλοτε δὲ οὔτε ἐκείνῃ, οὔτε ἄλλῳ τῳ τῶν θεῶν τόδε τὸ ζῷον ἐθέλουσι θύειν, ὡς μυσαρόν. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τοῖς μυστηρίοις καταθύουσι σῦς, καὶ μάλα δικαίως. λυμαίνονται γὰρ τὰ λήϊα, καὶ εἰσπηδήσασαι πολλάκις τοὺς μὲν † κενοὺς τῶν σταχύων, καὶ οὔπω ὡραίους, κατακλῶσι· τοὺς δὲ ἐξορύττουσι. Εὔδοξος δέ φησι φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι † τοὺς πυρούς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μένῃ ἔμβιο-

κενοὺς

τὸ πυρὸν,

-ος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀναλωθῇ.

Ὅπως ἐρῶσι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες. κ. ιζ.

Ἀποσπώμενοι τῆς συνήθους γῆς οἱ ἐλέφαντες, καὶ ἰδίᾳ ἡμερωθῶσι, καὶ μὴ πιεσθῶσι τοῖς δεσμοῖς καὶ τῷ λιμῷ, καὶ δὲ ἐπὶ τούτοις ταῖς τροφαῖς καὶ τῷ ποικίλῳ αὐτῶν, ὅμως τὸ φίλτρον τῆς θρεψαμένης χώρας οὐκ ἂν αὐτοῖς ποτε ἐξίτηλον γένοιτο. οἱ πλεῖστοι γοῦν ὑπὸ τῆς λύπης διαφθείρονται. ἤδη δέ τινες καὶ κλαίοντες † ἀσταντεὶ καὶ ἀμέτροις τοῖς δακρύοις, ἐπηρώθησαν τὴν ὄψιν. Εἰσάγονται δὲ εἰς τὰς ναῦς διὰ γεφύρας παρ' ἑκάτερα † αὐτοῖς κλάδων τεθηλότων καὶ κομώντων μιγνυμένων, καὶ ὕλης ἄλλης χλωρᾶς διαπεπλεγμένης εἰς ἀπάτην τῶν θηρίων. εἰ γὰρ ταῦτα ὁρῷεν οἱ ἐλέφαντες, εἶτα καὶ τό τε διὰ τῆς γῆς ἰέναι σφᾶς ἐ-

al. ἀσιάχητι

αὐτῆς

ſemina exhauriantur.

Elephanti, quàm ament terram conſuetam.

C. XVII.

Abſtracti à ſuis Elephanti ſedibus patriis, quamuis vinculis primùm & fame, deinde variis cibariorum blandimentis manſuefacti ſint, tanta tamen naturalis ſoli illecebrâ tenentur, vt patriæ memoria eis obſcurari & euaneſcere nequeat. Quare quum horum plerique grauiſſimo mœrore ſuſcepto conficiũtur: tum verò quidam ex his, vberrimè flentes, tantam lacrymarum vim profundunt, vt oculorum ſenſibus capiantur. In naueis autẽ immittuntur, ponte vtrinque ramis frondeſcentibus adumbrato, ad fallenda huiuſcemodi animalia. hœc enim ipſum quum vidẽt, ſe per terrá, quia eis hæc mare videndi facultatem adimant, e-

etiam

al. additur οὐκ, melius, ut cõjicio.

αὐτοῖς·

tiam nunc iter facere arbitrantur. Sunt autẽ loca maris breuia & vadoſa circa litus regionis, vnde eis ſoluendum eſt: ita vt per pontem quo diximus modo obumbratum, belluas in naues onerarias aliquatenus diſtantes traduci opus ſit.

Quemadmodum vtrumque æquinoctium ſignificat Arietis cubitus.

CAP. XVIII.

Aries ſex hybernos menſes in læuum latus jacens, quietem capit & ſomno fruitur: contraq; ab æquinoctio verno in dextrum incumbens, ſomnũ accipit. Ad vtrumque igitur æquinoctiũ ipſam Aries mutat cubandi rationem.

De Pagris & Maotis piſcibus Nili, qui tanquam ſacri coluntur, quòd futuram Nili inundationem ſuo prouentu nunciant: & nullum de ſuo genere deuorãt.

CAP. XIX.

αὐτοὺς δοκοῦσιν, οὐδ᾽ ἐπιτρέπει ταῦτα ὁρμᾶσθαι τὴν θάλατταν. βραχέα δέ ἐστι καὶ † ἀγχιβαθῆ τὰ περὶ τῆς χώρας, ἐξ ἧς ἀνάγειν πλεῖν † αὐτοῖς· καὶ αἱ ναῦς ἀφεστᾶσιν αἱ φορτίδες. ἐκ διὰ τοῦτο τῆς γεφύρας δεῖ, καὶ τῆς μηχανῆς τε καὶ ἐπιβουλῆς τῆς διὰ τῶν κλάδων, καὶ τῆς ὕλης τῆς περιειργμένης.

Ὅπως ἑκατέρας ἰσημερίας ἐστὶ σημαντικὸς ὁ κριὸς ἐκ τοῦ καθεύδειν. Κ. ιη.

Ἀκούω τὸν κριὸν τὸ ζῷον ἐξ μηνῶν τῶν χειμερινωτάτων κατὰ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς κεῖσθαι καὶ καθεύδειν, ὅταν αὐτὸν αἱρῇ καὶ περιλαμβάνῃ ὕπνος. ἀπὸ δὲ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἔμπαλιν ἀναπαύεσθαι, κατὰ δὲ τῆς δεξιᾶς κεῖσθαι. οὐκοῦν καθ᾽ ἑκατέραν ἰσημερίαν τὴν κατάκλισιν ἀμείβει ὁ κριός.

Περὶ φάγρων τῶν ἰχθύων.

Κεφ. ιθ.

Τοὺς

Τοὺς ἰχθῦς τοὺς φάγρους Συηνῖται μὲν Αἰγυπτίων, ἱεροὺς νομίζουσιν. οἱ δὲ οἰκοῦντες τὴν καλουμένην Ἐλεφαντίνην τοὺς Μαιώτας. φῦλον δὲ ἄρα καὶ τοῦτο ἰχθύων. Ἡ δὲ εἰς ἑκάτερον τὸ γένος ἐξ ἀμφοτέρων τιμὴ, τὴν γένεσιν εἴληχεν ἐντεῦθεν. ἀνίεναι τι καὶ ἀναπλεῖν τοῦ Νείλου μέλλοντος, οἱ δὲ προθέουσί τε καὶ νήχονται, οἱονεὶ τοῦ νέου ὕδατος ἄγγελοι. καὶ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ἀνηρτημένας γνώμας προευφραίνουσι καλαῖς ἐλπίσι, τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ῥεύματος πρῶτοι συνιέντες, καὶ θαυμαστῇ τινι φύσει προμαντευόμενοι ἐκεῖνοί γε. Ἤδη δὲ καὶ τοῦτο ὑπὲρ τῆς εἰς αὐτοὺς τιμῆς φιλοῦσι προστιθέναι οἱ προειρημένοι, λέγοντες αὐτοὺς διαμένειν ἀλλήλων ἀγεύστους.

Περὶ κόγχων ἑτέρων ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. Κ. κ.

Ægyptij Syenitæ ſacros piſces Pagros ducunt: atque Elephantinem ſic nuncupatam incolentes, eadem exiſtimatione Mæotas piſces ornant. Cauſa verò cur hujuſmodi piſciũ genus hanc apud eos populos venerationem habet, & magnam religionem poſſideat, ex eo profecta eſt: quòd aduentãtem Nilum hi præcurrentes, futuram aquam prænunciant, & mirifica quadam vi ejus acceſſionem præſẽtientes ex ſua anteceſſione ſuſpenſas Ægyptiorum mentes optima ſpe recreant. Ideirco etiam eo honore illos afficiunt, quia in eo permanent, nullum vt ſui generis comedant.

De Conchis alijs maris rubri, quæ acutiſſima labrorum acie quamcunque apprehenderint natantium hominũ partẽ amputant. c. x x.

In mari rubro aliæ etiam Cōchæ naſcuntur, quæ tum teſtas nō læues, concauas, & ſecturis diſtinctas, tum labra acuta habent: quæ quum coëunt inter ſe, ſic alterno incurſu conjunguntur, vt tāquam duarum ſerrarū coëuntium dentes videantur inter ſe conuenire; vnde fit, vt ſi piſcatoris natantis, quamcunque partem etiam ſi ſub eam os ſubeſt, mordicus apprehenderint, amputent: & ſimiliter ſi articuli locum comprehenderint, neque id mirum, quum tanta ſit marginum acies.

Cur ex Ægyptijs Ombitæ Crocodilos venerentur, Apollonopolitæ oderint. Item de ſexagenario numero Crocodilorum natura multis modis accommodato.

CAP. XXI.

Crocodilorum colentes Ombitæ Ægyptij populi, ſic hōs venerari dignantur: quēadmodum nos deos O-

Γίνονται δὲ ἄρα ἐν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ κόγχαι καὶ ἕτεραι, οὐ λεῖαι τὰ ὄστρακα, ἀλλὰ ἔχουσαί τινας ἐντομὰς καὶ κοιλάδας. ὀξεῖαι δὲ αὗται τὰ χείλη εἰσί. καὶ συνιοῦσαι εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσι, παραλλὰξ ἐντιθεῖσαι τὰς ἐξοχάς, ὡς δοκεῖν δύο πριόνων συνιόντων τοὺς κνώδοντας εἰς ἀλλήλους συνέρχεσθαι. οὐκοῦν τῶν ἁλιέων ὅτου ἂν νηχομένου λάβωνται, καὶ δάκωσιν ὁκοῦν μέρος, ἀποκόπτουσιν, εἰ καὶ ὀστέον ὑπείη τῷ μέρει τῷ δηχθέντι. καὶ κατὰ ἄρθρον μέντοι δακοῦσαι, καὶ τοῦτο ἀπέκοψαν· καὶ εἰκότως. τομώτατον γάρ ἐστι τὸ δῆγμα.

Ὅπως διάκεινται περὶ τῶν κροκοδείλων οἱ Αἰγύπτιοι.

Κεφ. κα.

Τοὺς κροκοδείλους Αἰγυπτίων οἱ μὲν σέβουσιν, ὡς Ὀμβῖται, καὶ οἷα ἡμεῖς τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους ἄγομεν θαυμαστούς, τοι-

αῦτα

αὐτῷ καὶ ἐκείνου ἔκγονοι, καὶ τῶν τέκνων γε αὐτοῖς ἐξαρπαζομένων πολλάκις, οἱ δὲ ὑπερήδονται. καὶ αἵ γε μητέρες τῶν δειλαίων γαίνυνται, καὶ σεμναὶ περιίασιν, οἷα δήπου τεκοῦσαι θεῷ βορὰν καὶ δεῖπνον. Ἀπολλωνοπολῖται δὲ Τεντυριτῶν μοῖρα, σαγηνεύουσι μὲν τοὺς κροκοδείλους, καὶ τῶν περσεῶν (φυτὰ δέ ἐστιν ἐπιχώρια) ἐξαρτήσαντες μετεώρους, μαστιγοῦσί τε πολλαῖς †, καὶ τοὺς ἐξ ἀνθρώπων ξαίνουσι κνυζομένους καὶ δακρύοντας. εἶτα μέντοι κατακόπτουσιν αὐτοὺς, καὶ σιτοῦνται. Κύει δὲ ἄρα τὸ ζῷον τοῦτο ἑξήκοντα ἡμέραις. καὶ τίκτει ᾠὰ ἑξήκοντα, καὶ τοσαύταις ἡμέραις θάλπει αὐτά. σφονδύλους τε ἔχει ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοσούτους, νεῦρά τε αὐτὸν τοσούτοις φασὶ διεζῶσθαι. λοχεία τε αὐτῶν ἐς τοσοῦτον πρόεισιν ἀριθμόν. καὶ ἔτη βιοῖ ἑξήκοντα. λέγω δὲ ἐγὼ ταῦτα Αἰγυπτίους φήμας τε καὶ πίστεις.

lympios ſolemus. A crocodilis ſuos liberos rapi mirificè gaudent, & matres ex eo magnam lætitiam voluptatemq; capiunt: & ſimul magnificè & amplè de ſe ſentiunt, quæ nimirum deo cibaria pepererint. Contrà Apollonopolitæ pars Tẽtyritarum, ſagenis captos à perſeis arboribus ſublimes ſuſpendunt, atque eos primũ flebiliter gemẽtes permulta verberatione affligunt: deinde iis conciſis veſcuntur. Sexaginta dies (vt narrant Ægyptij) ventrem ferunt, & oua totidem ex ſeſe pariunt, totidemq; dies hæc fouent. Sexaginta vertebras in ſpina habent, quam totidem neruis alligatam eſſe ferunt. Curatio partus ab eiſdem ſexaginta diebus peragitur: annos viuunt ſexaginta.

Videtur locus deprauatus.

totidẽ dentes poſſident: totidem quotannis dies ſine vllo cibo in latibulis quieſcunt. Iam Crocodili qui in paludibus, manu Ombitarum factis, nutriuntur, eis domeſtici & vernaculi ſunt, & ſe appellantes intelligunt. Capita idcirco hoſtiarum eis edenda obiiciunt, quòd ea ipſi non comedunt. Apollonopolitæ verò ejuſmodi beſtiam oderunt, quòd dicant, Tiphonem ejus formam induiſſe. Alij non ob eam cauſam, ſed quòd Pſammythi regis juſtiſſimi viri filiam Crocodilus rapuerit, ejus cladis recordatione etiam poſteros vniuerſã eorum nationem odiſſe.

Τυφῶνα

Barcæos morbo defunctos ceu ignauos cremare: in bello defunctos, Vulturibus obijcere: De Romuli ex Vultu-

πάρεισι δὲ καὶ ὀδόντες ἑξήκοντα τοῦδε τοῦ ζώου ἀριθμεῖν. φωλεύουσι δὲ ἄρα καθ' ἕκαστον ἔτος ἑξήκοντα ἡμερῶν, ἀτρεμεῖ τε καὶ ἀτροφεῖ. τοῖς δὲ Ὀμβίταις καὶ συνήθεις εἰσὶ, καὶ μέντοι καὶ ὑπακούουσι καλούντων αὐτῶν οἱ τρεφόμενοι ἐν ταῖς λίμναις ταῖς ὑπ' αὐτῶν πεποιημέναις· κομίζουσι δὲ ἄρα αὐτοῖς κεφαλὰς τῶν ζώων τῶν θυομένων. αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἂν γεύσαιντο τοῦδε τοῦ μέρους, καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτοῖς· οἱ δὲ περὶ ταύτας πηδῶσιν. Οἵγε μὴν Ἀπολλωνοπολῖται μισοῦσι κροκόδειλον, λέγοντες τὸν † Τυφῶνα ὑποδῦναι τὴν τούτου μορφήν. οἱ δὲ οὐ ταύτην φασὶ τὴν αἰτίαν, Ψαμμύθου δὲ βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ δικαίου ἐς τὰ

al. ἔσχατα * ἔκγονα ἁρπάσαι θυγατέρα κροκόδειλον· εἶτα μέντοι μνήμῃ τοῦ τοῦγε πάθους, μισεῖν τὸ φῦλον αὐτῶν πᾶν καὶ τοὺς κάτω τοῦ χρόνου γεγενημένους.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Βάρκῃ νεκρῶν, καὶ γυπῶν. Κεφ. κβ.

Βαρ

Βαρκαῖοι, γένος δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἑσπέριον, τῶν ἀποθανόντων νόσῳ τοὺς νεκροὺς ὑβρίζοντες, ὡς ἀνάνδρως καὶ μαλακῶς τεθνεώτων, θάπτουσι πυρί· τοὺς δὲ ἐν πολέμῳ βίον καταστρέψαντας, ὡς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἀρετῆς μετειληχότας, γυψὶ προβάλλουσιν, ἱερὸν τὸ ζῷον εἶναι πεπιστευκότες. Ῥωμύλος δὲ ἄρα ἐν τῷ Παλλαντίῳ λόφῳ δώδεκα γυψὶν οἰωνισάμενος, ὡς ἀγαθῆς τῆς μαντείας ἔτυχεν, ἀμειβόμενος τῶν ὀρνίθων τὸν ἀριθμόν, τοὺς Ῥωμαίους ἄρχοντας, ἰσαρίθμους τοῖς τότε ὀφθεῖσιν ὄρνισι προπορεύεσθαι ῥάβδοις ἐνομοθέτησεν. Αἰγύπτιοι δὲ Ἥρας μὲν ἱερὰν ὄρνιν εἶναι πεπιστεύκασι τὸν γῦπα. κοσμοῦσι δὲ τὴν τῆς Ἴσιδος κεφαλὴν γυπὸς πτεροῖς, καὶ τῶν προπυλαίων ὀρόφοις ὑποτρέφουσαν γυπῶν πτέρυγας. εἶπον δὲ καὶ ἀνωτέρω ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου πολλὰ ἱστορημένα.

ribus augurio: & quòd ſacri ſunt Iunoni ac Iſidi. C. XXII.

Barcæi gens Heſperia ex aliquo morbo mortuos, vt muliebriter & ignauiter defunctos, ad notandam mortis ignominiam igni cremant: Eos verò qui in bello morte, vt ſumma virtute ornatos, Vulturibus deuorandos obiiciunt: quòd eas aues ſacras exiſtiment. Romulus in Palatino colle quũ à duodecim Vulturibus viſis optima auguria cõſecutus eſſet, ad rei memoriam principes Romanos, totidem miniſtros quot aues perſpexiſſet, virgis antecedere juſſit. Ejuſmodi volucres Iunoni ſacras Ægyptij ducunt, atque earum pennis Iſidis caput, & veſtibulorum faſtigia ornant. Sed de hac alite plura etiã alibi dixi.

De Iſidis cultu in Ægypto per mulieres lugentes, quæ mirificè à Scorpijs eius loci veneratiſſimis tuta sũt. Dorcades quoque fœminas Iſidi ſacras eſſe.

CAP. XXIII.

In Copto Ægyptia vrbe, & magna conficiendorum aliorum ſacrorum religione Iſim Ægyptij colunt, & verò eodem cultu hanc ipſam venerantur, quo aut conjuges aut liberi à lugentibus afficiuntur. Vbi Iſis hanc religionem poſſidet, ibi acerrimi ad peſtiferum vulnus inferendũ Scorpij maximi verſantur, qui vt percuſſerunt, ſtatim interficiũt: ad quorum vitationem omne cautionis genus Ægyptij adhibent, ſexcentáque machinaméta moliuntur. verumtamen lugentes ad Iſidis fanũ mulieres, pedibus incedentes nudis & tantúm non calcantes Scorpios, & humi jacentes, ab horum acerbitate integræ incolumesq; permanent. Porrò eidem Co-

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κοπτῷ σκορπίων καὶ δορκάδων. Κ. κγ.

Ἐν τῇ Κοπτῷ τῇ Αἰγυπτίᾳ τὴν Ἶσιν σέβουσιν Αἰγύπτιοι ταῖς τε ἄλλαις ἱερουργίαις, καὶ μέντοι καὶ τῇ παρὰ τῶν πενθουσῶν ἢ τοὺς ἄνδρας τοὺς σφετέρους, ἢ τοὺς παῖδας, ἢ τοὺς ἀδελφοὺς λατρείᾳ τε καὶ θεραπείᾳ. ὄντων * δὴ σκορπίων ἐνταῦθα μεγέθει μὲν μεγίστων, πληγὴν δὲ ὀξυτάτων, πεῖραν γε μὴν σφαλερωτάτων (παίοντες γὰρ ἀναιροῦσι παραχρῆμα) καὶ μηχανὰς μυρίας εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν φυλακὴν μηχανωμένων τῶν Αἰγυπτίων· ἀλλ' αἵ γε πενθοῦσαι παρὰ τῇ θεῷ καὶ χαμαὶ καθεύδουσαι, καὶ ἀνυπόδετοι βαδίζουσαι, καὶ μόνον οὐ πατοῦσαι τοὺς προειρημένους σκορπίους, εἶτα μέντοι ἀπαθεῖς διαμένουσι. Σέβουσι δὲ ἄρα οἱ

pitæ

αὐτοὶ Κοπτῖται καὶ θηλείας δορκάδας, καὶ ἐκθειοῦσιν αὐτάς· τοὺς δὲ ἄρρενας καταθύουσιν. ἀθύρματα δὲ εἶναι τὰς θηλείας τῆς Ἴσιδός φασι.

pitæ Capras feras fœminas ad diuinitatem & religionem conſecrant, & religioſè colunt: eaſdemq́; Iſidi in amore & deliciis eſſe exiſtimant, mares autem ad cibũ mactãt.

Περὶ κροκοδείλων καὶ ἱεράκων. Κεφ. κδ.

De ingenio Crocodilorum, quodq; Tentyritæ Ægyptij eos exoſi occidant: quum Ombitæ, Coptitæ & Arſenoitæ eoſdem reuereantur. Et quam ob cauſam ab aliys, Crocodili, ab aliys Accipitres eorum hoſtes colantur.

CAP. XXIIII.

Ὁ κροκόδειλος (καὶ μέντοι καὶ ταῦτα πρὸς τοῖς ἤδη δεδηλωμένοις ὑπὲρ τοῦ ζῴου προσακήκοα) φύσει δειλός ἐστι, καὶ κακοήθης δὲ καὶ πανοῦργος δεινῶς· καὶ ἁρπάζει μὲν καὶ ἐπιβουλεύει μάλα ὀξέως. πέφρικε δὲ τοὺς κτύπους πάντας, ἐδεδοίκει δὲ καὶ ἀνθρώπου βιαιοτέραν βοήν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς εὐθαρσέστερον ἐπιόντας ὀρρωδεῖ ἰσχυρῶς. οἱ τοίνυν καλούμενοι κατὰ τὴν Αἴγυπτον Τεντυρῖται, ἴσασι καὶ ὅθεν εὐχείρωτόν ἐστι

Crocodilus (vt hæc etiam reliquis ſuprà de eodem dictis, quæ inſuper audiui, addam) natura timidus, improbus, malitioſus, fallax: cùm ad rapinas faciendas, tum ad comparandas inſidias acerrimus, & promptiſſimus exiſtit: omnem ſtrepitum perhorreſcit, humanam vocem contentiorem extimeſcit: eos à quibus paulò confidentiùs inuaditur, reformidat. Tẽtyritæ (ſic nuncupati) Ægyptij, qua ex parte comprehenſibilis, atque expugnabilis ſit, præclarè intelligunt. Etenim ejus oculos, quòd

ſint hebetes, planè ſciūt peropportunos eſſe ad vulnus accipiendum: atque etiam ejuſdem axillas & ventrem commodè feriri poſſe. Contrà verò tergum, & caudam ab omni ictu inuictà ideò exiſtere, quòd tecta ſint; & quaſi armata corticis ſquammarumq; robore, teſtis validis aut conchis (cruſtiſve) haud diſſimiliū. Ij igitur quos modò dixi populi, eos comprehendere ſoliti, tam ſtudioſè iis ipſis inimico infenſoq; animo ſunt, vt illîc fluuius à Crocodilis tantoperè cõquieſcat & liber ſit, vt fidēter ibidē natatio, & inter natandū luſus exerceri poſſit. Non item in Ombitis*, vel Coptitis, vel Arſenoitis tutum eſt aut pedes lauare, aut aquā haurire; ſed neq; in ripis inambulare, niſi ſumma cautione liberum eſt. Iā Accipitres Tentyritæ ſanctiſſimè colunt. Contrà eos Coptitæ vt Crocodilorū

τὸ θηρίον. μάλιστα δὲ ἂν τρωθείη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς βληθεὶς, ἢ μασχάλας, καὶ μέντοι καὶ τὴν νηδύν. ταῦτα δὲ πέφυκε καὶ τὴν οὐρὰν ἄρρηκτος. λεπίσι μὲν γάρ τι καὶ φολίσι πέφρακται, καὶ ὡς ἂν εἴποις ὥπλισται· καὶ ἐοίκασιν ὀστράκοις καρτεροῖς, ἢ κόγχαις. οἱ τοίνυν προειρημένοι θηραταὶ αὐτῶν οὕτως εἰσὶ φιλοπόνηροι πρὸς τὴν κατ' αὐτῶν ἔχθραν, ὡς τὸν ἐκεῖθι ποταμὸν εἰρήνην ἄγειν αὐτῶν βαθυτάτην. ἐνταῦθά τοι καὶ θαρροῦντες νήχονται, καὶ ἀθύρουσιν ἐν τῇ νήξει. Ἐν † Ὀμβροις δὲ ἢ Κοπτίταις ἢ Ἀρσενοίταις οὐδ' ἀπονίψασθαι πόδας ῥᾴδιον, οὐδὲ ἀρύσασθαι ὕδωρ εὔκολον, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ ἐστιν ἐμβαδίσαι ἐλεύθερον, καὶ ἀφύλακτον. σέβουσι δὲ οἱ Τεντυρῖται ἱέρακας. οὐκοῦν οἱ Κοπτῖται οἱ-

κοιῶτ

*Ὀμβίταις

ὄντες ὡς κροκοδείλοις πολεμίους, λυπεῖν προῃρημένοι, πολλάκις ἀνασταυροῦσιν ἱέρακας. εἰκάζουσι δὲ τὸν μὲν κροκόδειλον ἐκεῖνοι ὕδατι, ἔνθεν τοι καὶ σέβουσιν. οἱ δὲ τὸν ἱέρακα πυρί. ταύτῃ τοι καὶ προσκυνοῦσι, μαρτύριόν τε ἐπάγουσιν ἀπότομον αὐτῶν εἶναι λέγοντες πῦρ καὶ ὕδωρ ἀμιγές. ταῦτα οὖν πεισθέντες Αἰγύπτιοί φασι.

Περὶ κυνοπροσώπων.
κεφ. κε.

Ὄασιν τὴν Αἰγυπτίαν διελθόντι ἀπαντᾷ ἑπτὰ ἡμερῶν ὅλων ἐρημία βαθυτάτη. μετὰ δὲ ταύτην κυνοπρόσωποι νέμονται ἄνθρωποι κατὰ τὴν ὁδὸν εἰς Αἰθιοπίαν ἄγουσαν. ζῶσι δὲ ἄρα οὗτοι, θηρῶντες δορκάδας τε καὶ βουβαλίδας. ἰδεῖν γε μὴν μέλανές εἰσι. κυνὸς δὲ ἔχουσι τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς ὀδόντας. ἐπεὶ δὲ ἐοίκασι τῷδε τῷ

hoſtes odio adducti ſæpè in crucem agunt. Porrò hi ob ſimilitudinem quam cum aqua Crocodilis eſſe affirmant, hos diuino honore afficiunt. Illi autem accipitrum genus adorant, propter comparationem quam cum igne iis eſſe affirmant. atque hujus rei teſtimonium afferunt, quòd ſimiliter atque ignis hi veloces & violẽti ſint, tum etiam aquam ſimul cum igne exiſtere non poſſe aſſerunt.

De Cynoproſopis hominibus. c. xxv.

Vltra Oaſin Ægypti, ſolitudo maxima ad ſeptem dierum iter extenditur. Eam excipit regio quam Cynoproſopi homines incolunt, in via Æthiopiã verſus. Viuunt illi caprearum & bubalidum venatu. Aſpectus eis niger, caput & dentes Canis. quod animal quũ referant, non abſurda eorum (*quanquam homi*

num)hoc in loco exiſtimanda eſt mentio. Nam & ſermonis vſu carent, & acuto quodã ſtridore ſonant. barbã infra ſupraq; os gerũt, Draconum quadam ſimilitudine. Manus eorum validis & acutiſſimis vnguibus armantur. corpus omne hirſutum eſt, hoc etiam inſtar Canum. Sunt autem perniciſſimi & aquas regionis norunt, atque eam ob cauſam difficiles captu.

Dracones barbati, vt & lib. 11. cap. 25.

ἀνθρώπων

De Lupi collo inflexibili: quòd noctu etiam videat. Soli & Apollini ſacrum eſſe: cur ſimulacrum eius Delphis ſpectetur.

ὀπισθῆναι

CAP. XXVI.

Lupi collum in eas breuitatis anguſtias cõpulſum atque vehementer compreſſum eſt, vt contorqueri retroq; verſari non queat: & ſi retrò velit aſpicere, totum corporis truncum retorqueat, neceſſe eſt. Acerrimis atque acutiſſimis præditus eſt oculis. Enimuerò intempeſta nocte vel luna ipſa

ζώῳ, καὶ μάλα γε εἰκότως, αὐτῶν ἐνταυθοῖ τὴν μνήμην ἐποιησάμην. φωνῆς γοῦν ἀμοιροῦσι, τρίζουσι δὲ ὀξύ. κάθεισι δὲ ὑπὸ τὴν ὑπήνην αὐτοῖς γένειον, ὡς εἰκάσαι τοῖς τῶν † δρακόντων αὐτό. αἱ δὲ χεῖρες αὐτῶν ὄνυξιν ἰσχυροῖς καὶ ὀξυτάτοις εἰσὶ πεπηγμέναι. τὸ δὲ πᾶν σῶμα δασεῖς πεφύκασι, κατὰ τοὺς κύνας καὶ τοῦτο. ὤκιστοι δέ εἰσι· καὶ ἴσασι τὰ ἐν τοῖς τόποις ὕδατα. † ἐνταῦθά τοι καὶ δυσάλωτοι δοκοῦσι.

Περὶ λύκου. Κ. κϛ.

Τῷ λύκῳ ὁ τράχηλος εἰς βραχὺ συμπέπτωκεν· οὔκουν οἷόν τ᾽ ἐστὶν ἐπιστραφῆναι, ὁρᾷ δὲ ἐς τὸ πρόσω ἀεί. εἰ δὲ βούλοιτό ποτε εἰς τοὐπίσω θεάσασθαι, πᾶς ἐπιστρέφεται. ὀξυωπέστατον δέ ἐστι ζῷον. καὶ μέντοι καὶ νυκτὸς καὶ σελή-

τῆς οὐκ οὔσης, οὐδὲ ὁρᾷ· καὶ ὅτε πᾶσίν ἐστι σκότος, ἐκεῖνος βλέπει. ἔνθεν τοι καὶ λυκόφως κέκληται ὁ καιροῦ οὗτος τῆς νυκτὸς, ἐν ᾧ μόνος ἐκεῖνος, τὸ φῶς ὑπὸ τῆς φύσεως † παραλαβὼν ἔχει. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα, καθ' ἣν ἤδη βλέποντες λύκοι βαδίζουσι. λέγουσι δὲ φίλον ἡλίῳ εἶναι αὐτὸν καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τὴν τοῦ ζῴου κεκλῆσθαι καὶ τὸν ἐνιαυτὸν λυκάβαντα εἰσὶν οἳ λέγουσι. χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα λόγος· καὶ ἡ αἰτία ἐκείνη διαφοιτῶσα καὶ εἰς ἐμὲ ἀφίκετο. τὸν γάρ τοι θεὸν τοῦτον τεχθῆναί φασι τῆς Λητοῦς μεταβαλούσης τὸ εἶδος εἰς λύκαιναν. ταῦτά τοι λέγει καὶ Ὅμηρος εἰπὼν, λυκηγενεῖ κλυτοτόξῳ. ταύτῃ τοι καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνάκειται λύκοι πεποιημένοι χαλκοῦ, τὴν τῆς Λητοῦς ὠδῖνα αἰνιττόμενοι:

pſa ſilente, lucis vſura perfruitur: Et tametſi omnibus tenebræ offenduntur, non huic tamē lux eripitur. Hinc lycophos id temporis appellatur, quum lucem is ſolus naturæ munere oculis perceptam habet. Et verò Homerus mihi vocare videtur id tempus, quum jam tūc cernens Lupus ſe in viam dat ἀμφιλύκην νύκτα. Iam porrò lycabanta iccircò annum nominari exiſtimāt, quòd erga Lupum Sol amorem habeat: Tum eo Apolliné delectari aiunt, quia hic ex Latona in Lupæ ſpeciem ſimilitudinemq; conuerſa, editus in lucem, & ſuſceptus fuiſſe feratur: Cujus ſanè rei Homerus meminit, quum Apollinem nominat Lycogenem: Eamq; ob rem Lupi ſimulachrum in Delphico templo, ad deſignandum partum Latonæ, ex ære excita-

παραλαβὼν

ἀμφιλύκη νύξ.

Lycabas.

tum eſſe audiui. Alij non id propterea ibidem poſitum eſſe dicunt: ſed donaria ex téplo quum expilata direptaq; fuiſſent, eadéq; à ſacrilegis defoſſa, Lupus indicauit, quũ intra téplum ingreſſus, prophetarum quempiã (ſacram illius veſtem mordicus comprehendens) traxit ad locum vſq; in quem donaria occultata fuiſſent: deinde anterioribus pedibus eum ipſum locum effodit.

Cur Vaccas Veneri conſecrant Ægyptij.

CAP. XXVII.

In Aegypti vico * Schuſſa nũcupato, nõ magno quidem, ſed certè eleganti, qui in Hermopolitanam præfecturam cenſetur, Venerem religiosè & ſanctiſſimè colunt, quam Vraniam appellant. Atque vaccam etiam ideò venerantur, quia affinitatem & conuententiã cum dea ipſa habere exiſtimetur. Etenim hu-

Chuſa

νόν· οἱ δὲ οὐ διὰ τοῦτό φασιν· ἀλλ' ἐπεὶ κλαπέντα ἀναθήματα ἐκ τοῦ νεὼ καὶ κατορυχθέντα ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων, λύκος τὸ ζῷον κατεμήνυσε, παρελθὼν εἰς τὸν νεὼν, καὶ τῶν προφητῶν τινα τῆς ἐσθῆτος τῆς ἱερᾶς ἑλκύσας τῷ στόματι, καὶ προσαγαγὼν μέχρι τοῦ τόπου ἐν ᾧ τὰ ἀναθήματα ἐκέκρυπτο, εἶτα τοῖς προσθίοις ὤρυττεν αὐτόν.

Ὅτι τὰς θηλείας βοῦς Αἰγύπτιοι ἀνατιθέασιν Ἀφροδίτῃ. Κεφ. κζ.

Κώμη Αἰγυπτία Χουσαὶ τὸ ὄνομα, τελεῖ δὲ εἰς Ἑρμουπολίτην νομὸν, καὶ μικρὰ μὲν δοκεῖ, χαρίεσσα μήν. ἐν ταύτῃ σέβουσιν Ἀφροδίτην, οὐρανίαν αὐτὴν καλοῦντες. τιμῶσι δὲ καὶ θήλειαν βοῦν, καὶ τὴν αἰτίαν ἐκείνην λέγουσιν. πεπιστεύκασιν αὐτὰς προσήκειν τῇδε τῇ δαίμονι. πλείστην γὰρ εἰς ἀφροδίσια ἰσχυρὰν ἔχει ἐ-

κεῖνος

κεῖνος βοῦς θῆλυς, καὶ ὀργᾷ τοῦ ἄρρενος μᾶλλον. ἀκούσασα γοῦν τοῦ μυκήματος, εἰς τὴν μῖξιν θερμαίνεται ἐξλωέμαται, καὶ ἐκπέφλεκται. καὶ οἱ ζῷοτά γε συνιδεῖν δεινοί, καὶ ἀπὸ τριάκοντα σταδίων ἀκούειν ζωέρου βοῦν ἐρωτικὸν σύνθημα καὶ ἀφροδίσιον μυκωμένου φασί. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἶσιν Αἰγύπτιοι βούκερων καὶ πλάττουσι καὶ γράφουσι.

Ὅπως μισοῦσι ὄνοι τι καὶ ὄρυγα οἱ Αἰγύπτιοι. Κ. κη.

Σάλπιγγος ἦχον βδελύττονται Βουσιρῖται, καὶ τ' Ἄβυ ἡ Αἰγυπτία, καὶ Λύκων πόλις. καὶ λέγουσι τὴν αἰτίαν, ἐπεί πως ἔοικεν ὄνῳ βρωμωμένῳ. ἀλλὰ καὶ ὅσοι περὶ τὴν θρησκείαν ἔχουσι τὴν τοῦ Σαράπιδος, μισοῦσι τὸν ὄνον. τοῦτό τοι καὶ Ὦχος ὁ Πέρσης εἰδώς, ἀπέκτεινε

juſcemodi beſtia tàtopere ad venerem incitata eſt, (& appetit eá multò magis quàm mas) vt quum maris mugitū audit, ad coitū vehementiſſimè exardeſcat: atque adeò ſicut harum rerum experiētes confirmant, Taurū à triginta ſtadiis ipſo mugitu amatoriam ſignificationem, quaſi teſſeram veneris dantem, exaudiat. Itemq; Iſim bubulis cornibus Aegyptij & fingunt, & pingunt.

Quinam Aegyptiorum, & quas ob cauſas Aſinum & Orygen oderint. item de Apide boue ſacro. al. Ἀβυδὸν

CAP. XXVIII.

Buſiritæ, Abydus Aegyptia & Lycopolis idcircò tubæ ſonitum ab auditione ſua deteſtantur, atque exècrantur, quòd ab Aſino rudente ejus clangor diſſimilitudinem non habet. & ſimul eis qui Serapidis religionem obſeruant, odio eſt Aſinus, atque acerbitati: Cujus rei non ignarus Ochus Perſes

Apim

Apim quidem interfecit, Aſinum autem & conſecrauit,& coli juſſit, Aegyptios vt moleſtiâ afficeret. Sed is ſanè tanti ſceleris ſacro Boui perſoluit pœnas, nec injuſtas, neque minùs graueis, quàm Cãbyſes dediſſet, qui primus bello ſacrilego religionibus indicto ejuſmodi impietatem commiſerat. Et verò etiam quos modò commemoraui Serapidis colentes, ex eo Origem malè oderunt, quòd ad Solis exortum conuerſus, ſicut Ægyptij ferũt, aluum deiiciat. Et Pythagorei de animalibus ſolum Aſinum afferunt ad harmoniam non factum eſſe, proinde abſurdam beſtiam, nullo ſenſu ad lyræ ſonum affici. Sunt qui etiam Typhoni gratum fuiſſe dicant hoc jumẽtum:& hanc quoque odij quod ſuſtinet cauſã accedere putant, quòd quum populi prædicti omnes fœcundas ani-

μὲν τὸν Ἆπιν· ἐξεθέωσε δὲ τὸν ὄνον, ἐς τὰ ἔσχατα λυπῆσαι θέλων τοὺς Αἰγυπτίους. ἔδωκε δὲ ἄρα καὶ αὐτὸς δίκας τῷ ἱερῷ βοὶ οὐ μεμπτὰς, οὐδὲ ἥττονας Καμβύσου τοῦ πρώτου τὴν ἱεροσυλίαν ταύτην τετολμηκότος. Μισοῦσι δὲ οἱ αὐτοὶ θεραπευταὶ τοῦ Διὸς τοῦ προειρημένου καὶ τὸν ὄρυγα. τὸ δὲ αἴτιον, ἀποστραφεὶς πρὸς τὴν ἀνατολὴν τὴν τοῦ ἡλίου, τὰ περιττὰ τῆς ἑαυτοῦ τροφῆς ἐκθλίβει φασὶν Αἰγύπτιοι. Λέγουσι δὲ οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς λόγος, ὑπὲρ τοῦ ὄνου καὶ ἐκεῖνα· μόνον τοῦτον τῶν ζώων μὴ γεγονέναι κατὰ ἁρμονίαν. ταύτῃ τοι καὶ πρὸς τὸν ἦχον τῆς λύρας εἶναι κωφότατον. ἤδη δὲ αὐτῶν τινες καὶ τῷ Τυφῶνι προσφιλῆ γεγονέναι φασί. λέγουσι δὲ καὶ ἐκείνην αἰτίαν τοῦ ὄνου προσπίπτειν, παρὰ τοῖς προειρημένοις παντὶ † εὖ

ἦθυ

† εὐθηνεῖν vel tale quid.

γενόμενον τετίμηται· ἐναντίως δὲ ἄρα πρὸς ταῦτα πέφυκε τὸ ζῶον τοῦτο. δίδυμα γοῦν ὄνον τεκοῦσαν, οὐ ῥαδίον μέμνηταί τις λόγος.

Περὶ τῆς ἴβεως αὐτῆς.
κεφ. κθ.

Ἴδιον δὲ ἐν Αἰγυπτίοις λόγοις ἴβεως καὶ ἐκεῖνο προσακήκοα. Ὅταν ὑποκρύψηται τὴν δέρην καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς ὑπὸ τῷ στέρνῳ πτεροῖς, τὸ τῆς καρδίας σχῆμα ἀπεμάξατο. Ἄλλως τε καὶ ὅτι εἰσὶ τοῖς ἐπὶ λύμῃ καὶ ἀνθρώπων καὶ καρπῶν ζώοις γεγενημένοις ἔχθισται, ἤδη που καὶ ἄνω προεῖπον. Μίγνυνται δὲ τοῖς στόμασι, καὶ παιδοποιοῦνται τὸν τρόπον τοῦτον. Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμέ γε ἔχουσιν οὐ ῥαδίως πειθόμενον· λέγουσι γοῦν τοὺς ταῖς

mantes colant, Aſinus minimè fœcundus nullo in honore meritò ſit. Geminos quidem Aſinam ex ſeſe peperiſſe non facilè quenquam meminiſſe ferunt.

Ibin referre cordis figurã, &c. De eiuſdem coitu, partu, inteſtino, inceſſu. Cur ſacra ſit Mercurio, quòd ſit longæua, calidiſſima, cibóſque multos & venenatos conficiat. Optima eam eſſe valetudine, puritatis ſtudioſam, nidificare cautiſſimè.

CAP. XXIX.

Illam Ibidis etiam vim Aegyptiorum libris accepi, eam nimirum quum in pennas, quæ ſub pectus exiſtunt, collum & caput abdiderit, cordis figuram exprimere. Quòd verò, animalibus omnibus quæ homini & fructibus ſunt pernicioſa, infeſtiſſimæ ſint hæ aues, jam ſuprà cõmemoraui. Eandem Aegyptij ferunt ore coire, & parere itidem. Dicunt prætetea, quod mihi non facilè perſuadent, eos qui præparandis vt in-

uee

ueterentur(vel ad reſeruandum condiantur) beſtiarum cadaueribus præſunt, Ibidis inteſtinum 96. cubitorum eſſe affirmare: idq; in Lunæ defectione comprimi, donec aucto rurſus ſplendore fulgeat. Cruribus ad cubiti ſpatium diſtentis eam incedere aiunt: & Mercurio ſermonis parenti idcirco in amore eſſe, quòd orationis ſpeciem ſimilitudinemq; gerat. namque pennæ in eius alis nigræ cum tacito adhuc & nondum emiſſo ſermone comparari queunt: iam verò prolatæ orationi, quæ iam auditur intimorum ſẽſuum enunciatrici & interpreti, candidę poſſunt conferri. Dixi etiã eam longiſſimæ vitæ, vt refert Apion, atque in eam rem Hermopolis ſacerdotes teſtes citat, qui immortalem ipſi Ibin oſtenderint: ſed hoc & Apion procul à vero abeſſe iudicat,

ταριχείαις τῶν ζῴων ἐφεστῶσι, καὶ δεινοὺς τὴν δὲ τὴν σοφίαν, ὁμολογεῖν τὸ τῆς ἴβιδος ἔντερον ἐξ εἶναι πήχεων καὶ ἐνενήκοντα. διαβαίνειν δὲ κατὰ πῆχυν αὐτὴν προσακήκοα βαδίζουσαν. σελήνης δὲ ἐκλιπούσης καμμύειν, ἔστ' αὖ ἡ θεὸς αὖθις ἀναλάμψῃ. Καὶ τῷ Ἑρμῇ δέ φασι τῷ πατρὶ τῶν λόγων φιλεῖται. ἐπεὶ ἔοικε τὸ εἶδος τῇ φύσει τοῦ λόγου. τὰ μὲν γὰρ μέλανα ὠκύπτερα τῷ τε σιγωμένῳ καὶ ἔνδον ἐπιστρεφομένῳ λόγῳ παραβάλλοιτο ἄν· τὰ δὲ λευκὰ, τῷ προφερομένῳ τε καὶ ἀκουομένῳ ἤδη, καὶ ὑπηρέτῃ τοῦ ἔνδον καὶ ἀγγέλῳ, ὡς ἂν εἴποις. Ὡς μὲν οὖν μακροβιώτατόν ἐστι τὸ ζῷον καὶ δὴ εἶπον· λέγει δὲ Ἀπίων, καὶ ἐπάγεται τοὺς ἐν Ἑρμοῦ πόλει ἱερέας μάρτυρας δεικνύντας οἱ ἶβιν ἀθάνατον. τοῦτο μὲν οὖν καὶ ἐκεῖνος δοκεῖ τῆς ἀληθείας

ἀφίσταιτο πάμπολυ· καὶ ἐμοὶ δὲ πάντως ἂν καὶ καταπεφάνθαι ψευδής, εἰ καὶ ἐκείνῳ δοκεῖ. ἔστι δὲ τὴν φύσιν θερμότατον ἡ ἶβις. πολυβορώτατον γοῦν ὂν καὶ κακοβορώτατον ἥγει, ὄφεις σιτεῖται καὶ σκορπίους· ἀλλὰ τὰ μὲν πέττει ῥᾳδίως, τὰ δὲ εὐκολώτατα ἀποκρίνει. ἴδοι δ' ἄν τις νοσοῦντα ἶβιν σπανιώτατα. πανταχοῦ δὲ καθιεῖσα ἶβις τὸ ῥάμφος, καὶ τῶν ῥυπαρῶν καταφρονοῦσα, καὶ ἐμβαίνουσα αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ καὶ ἐκεῖθέν τι ἀνιχνεῦσαι· ὅμως δ' οὖν εἰς κοίτην τρεπομένη λούει τε πρότερον αὐτὴν καὶ ἐκκαθαίρει. νεοττεύει δὲ ἐπὶ τῶν φοινίκων τοὺς αἰλούρους ἀποδιδράσκουσα. οὐ γάρ τοι πως ῥᾳδίως ἐκεῖνο τὸ ζῷον ἀναρριχᾶται καὶ ἀνέρπει κατὰ τοῦ φοίνικος, ἐκ τῶν ἐξοχῶν τῶν ἐπὶ τοῦ πρέμνου πολλάκις ἀποκρουόμενόν τε καὶ ἐκβαλλόμενον.

& ego ſimiliter ab omni ratione abhorrere exiſtimo, etiamſi ille ſecus judicaſſet. Quòd autem calidiſſima ſit natura, propterea vel peſſimarum rerum conficiétiſſima vorago eſt, ſiquidem Serpentes & Scorpios exeſt, & conficit, atque ex his partim facilè & calore, quo permulto abũdat, exterit & concoquit: partim nullo negotio excrementa excernit, atque expellit. Aegritudine perrarò afficitur. In quidlibet vel ſordidiſſimum, quamuis immittit roſtrum, vt quippiam illic inquirat, ex inquiſitione tamen cibi, quum ſe quieti tradit, cubile lauat, & purgat. In palmis, ad euitãdas Feles, nidificat. nõ enim facilè in palma ob eminentem & cultellatum trunci corticem eæ ſæpe repulſæ & rejectæ, ſurſum correpere poſſunt.

De Cynocephalorum ingenio.

nie, moribus & victu.

CAP. XXX.

De Cynocephalis mihi etiam illa veniunt in mentem explicare: Si eſculenta teſtaceis inuolucris circumueſtita reperiant, cuiuſmodi ſunt amygdala, glandes, nuces, frangere & nucleos eximere ſolent: præclarè intelligentes, intima quidem eſculenta eſſe, extima verò reiici oportere. Vini item potione vti non recuſant. atque etiam carnibus, vel elixis vel aſſis exaturantur. & his quidem rectè & ſuauiter apparatis, magna delectatione afficiuntur: cõtrà ex non accuratè elixis valdè offenduntur. Veſte induti, parcunt ei: & alia quæ ſupra expoſui faciunt. Quòd ſi eorum catulos etiamnum perparuulos ad mulieris vbera admoueas, tanquam pueruli lac exugunt.

φημὶ,

De Thermuthi Aſpide in Ægypto ſacra, quã

Αὖθις περὶ κυνοκεφάλων.

Κεφ. λ.

Καὶ ἐκεῖνα δὲ κυνοκεφάλων εἰπεῖν ἐπὶ στόμα μοι νῦν ἀφίκετο. εἰ λάβοι τινὰ ἔχοντα περικειμένην τοῖς ὀστράκοις, ἀμυγδάλας † φησὶ, καὶ τὰς τῶν δρυῶν βαλάνους καὶ κάρυα, ἐκλέγει τε καὶ καθαίρει, καὶ καταγνὺς περίτερον πάνυ συνετῶς· καὶ οἶδεν ἅπερ ἄρα τὸ μὲν ἔνδον ἐδώδιμόν ἐστι, τὰ δὲ ἔξω ἐκβάλλειν χρή. πίνει δὲ οἶνον· καὶ παρατεθέντος ἑφθὰ κρέα καὶ ὀπτὰ, ἐμπίπλαται. καὶ τοῖς μὲν ἡδυσμένοις χαίρει· τοῖς δὲ ἀσκευάστως ἑφθοῖς πάνυ ἄχθεται. φείδεται δὲ καὶ ἐσθῆτος ἐνδὺς αὐτήν. καὶ τὰ ἄλλα δρᾷ ὅσα ἀνωτέρω εἶπον. θηλὴν δὲ γυναικὸς εἰ προσαγάγοις ἔτι νήπιον, σπάσει τοῦ γάλακτος ὡς παιδίον.

Περὶ τῆς ἀσπίδος ἣν Αἰγύπτιοι θέρμουθιν ὀνομάζουσι.

Κεφ.

Digitized by Google

κεφ. λα.

Τὴν δὲ θέρμουθιν ἀσπίδα, ἣ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύπτιοι, ταύτην ἱερὰν εἶναί φασι, καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ ἐκεῖθεν, καὶ τῆς Ἴσιδος τὰ ἀγάλματα ἀναδοῦσι ταύτῃ, ὡς εἶναι διαδήματι βασιλείῳ. λέγουσι δὲ αὐτὴν ἐπὶ δηλήσει τῶν ἀνθρώπων καὶ βλάβῃ μὴ φῦναι. ἐκεῖνο δὲ προστιθέντες, φείδεσθαι μὲν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν, τοὺς δὲ ἀσεβεῖς ἀποκτιννύναι. εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, ἡ τοῦ παντὸς αὐτὴ δίκη τιμήσασα τήνδε τὴν ἀσπίδα τιμωρὸν αὐτῇ, καὶ ὁρῶσαν ὀξύτερον. οἱ δὲ ἐπιλέγουσιν ὅτι ἡ Ἶσις τοῖς τὰ μέγιστα πλημμελήσασιν ἐπιπέμπει αὐτήν. Λέγουσι δὲ αὐτὴν καὶ Αἰγύπτιοι μόνον ἀσπίδων ἀθανάτην εἶναι, ἑκκαίδεκα γένη καὶ διαφορότητας τῶνδε τῶν ζώων καταλέγοντες. ἐν τούτοις

improbis tantum necē afferre comminiſcuntur, & immortalem faciunt.

CAP. XXXI.

Aſpidis genus vnum Thermuthin Aegyptij nominant. hāc ſacram eſſe aiunt, & ſummâ religione colunt. itaque eâ Iſidis ſimulachra, tanquam regio quodā diademate coronant. Eandem in perniciem hominum natam eſſe negant. enimuerò comminiſcuntur eam ſe à probis abſtinere: contrà verò impiis necem afferre. Quod ſi ita eſt, Iuſtitiam vniuerſi dixeris hanc feram honorare, vt quæ acrimonia intellectus bonum à malo diſcernat, & tanquam illius miniſtra ac vindex in malos animaduertat. Addunt alij Iſidē ſceleratiſſimis hominum eam immittere. Hanc quoq; ſolam in hoc genere immortalem eſſe Aegyptij referunt, qui A- ſpidum genus in ſedecim ſpecies diuidunt. In ſeis

ἐν δὲ τοῖς ἱε

ſacris igitur ædibus ad vnumquenque angulum ſubterranea ſacella exædificant; vbi ſanè Thermuthidi habitanti bubulum adipem edendum interuallis quibuſdã obiiciunt.

De Acanthi ſeu Spini auis natura.

CAP. XXXII.

Alius eſt enim Græcorum.

Ad notionem auium periti Spinum auem dicunt ex ſpinis vbi viuit, nomen traxiſſe: Hæc quum non ſit à muſis auerſa, ſplendidè canora eſt. Quòd ſi, ſicut Ariſtoteles ait, Spini & Aegithali (Ægithi) ſanguinem in eodem vaſe permiſceas, & ſimul temperes, non coire, nec commiſceri poſſunt: hunc ſacrum eſſe aiunt geniis, qui præſunt hominibus itinera ingredientibus.

ἐμμελὴς & εὔμουσος, ex Ariſtot.

αἰγίθου Ariſt. Gaza Salum transfert.

De Turturibus albis.

CAP. XXXIII.

ἱερῷ, ὥς αὐτοί φασι, καθ' ἑκάστην γωνίαν θαλάμας τινὰς καὶ σηκώδεις ὑποδρομὰς ἐξοικοδομοῦντες, εἶτα μέντοι θερμούθις εἰσῳκίζειν, στέαρ μόσχου βοεῖον † παρατιθέντες ἐκ διαστημάτων.

τυςανθυ-σι

Περὶ ἀκάνθου τοῦ ὄρνιθος.

Κεφ. λβ.

Ἄκανθον τὸν ὄρνιν ἐκ τῶν περιφυουσῶν ἀκανθῶν λαβεῖν τὸ ὄνομα οἱ σοφοὶ τὰ ὀρνίθων φασί. φθέγγεται δὲ ἄρα † ἐμμελὲς καὶ ἄμουσον οὐδαμῶς. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης ἐὰν τοῦδε τοῦ ἀκάνθου καὶ μέντοι τοῦ καλουμένου † αἰγιθάλου τὸ αἷμα ἐς ταυτὸν ἀγγεῖον τις ἀναμίξῃ καὶ κεράσαι θελήσῃ, τάδε μὴ συνιέναι, μηδὲ ἑνοῦσθαι εἰς μίαν κρᾶσιν. ἱερόν τε εἶναι τὸν ἄκανθον τῶν δαιμόνων τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν πομπευόντων καὶ ἀγόντων τοὺς ἀνθρώπους, φασί.

Ἔτι περὶ τρυγόνος. Κ. λγ.

Ὅπ

Ὅτι σώφρων ἐστὶν ἡ τρυγὼν, καὶ πλὴν τοῦ συννόμου ὅτῳ καὶ συνῆλθεν ἐξ ἀρχῆς, μὴ ἄν ποτε ὁμιλήσῃ, ἀσπαζομένη λέχος ὀθνεῖόν τε καὶ ἀλλότριον, ἄνω μοι λέλεκται. ἀκούω δὲ τῶν ἀκριβούντων τὴν ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἱστορίαν. καὶ λευκὰς τρυγόνας φανῆναι πολλάκις. λέγουσι δὲ αὐτὰς ἱερὰς εἶναι Ἀφροδίτης τε καὶ Δήμητρος, καὶ Μοιρῶν, καὶ Ἐριννύων αὐτάς.

Περὶ χελιδόνος. Κ. λδ'.

Ὤφθησαν ποτὲ καὶ χελιδόνες λευκαὶ, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιός φησιν. Ἐν δὲ τῇ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύρρου παιδὸς σκηνῇ χελιδὼν νεοττεύουσα, εἶτα μηνύει ἀτελῆ τὴν πρᾶξιν αὐτῷ, ἐφ' ἣν ὡρμᾶτο, ὑπεσήμηνεν, οὐ πάνυ τι οὖσαν ἀγαθήν. Καὶ Ἀντιόχῳ δὲ νεοττεύουσα ἐν αὐτοῦ τῷ μέλλοντά οἱ ἀπαντήσεσθαι ὑπῃνίξα-

Turturem auem eſſe caſtam, externíque & alieni conjugij minimè auidam: ſed cum ſua tantùm miſceri, quacũ ſocietatem primùm inierit, conjuge, ſuperiùs dixi. Cæterùm audio ab iis, qui hujuſmodi rerum cognitionem ſcrutantur, Turtures etiam albas non rarò apparere, eaſdemq; cùm Veneri & Cereri, tum verò Parcis & Furiis ſacras eſſe.

Hirundines albas aliquãdo videri. Auſpicia aliquot ex hirũdinibus.

CAP. XXXIIII.

Apparent aliquando, ſicut dicit Alexander Myndius, albæ hirundines. Cæterùm in Alexandri filij Pyrrhi tabernaculo nidificans Hirundo, rerum actionem quam ſuſciperet, parum laudabilem, nõ benè neque feliciter euenturam eſſe ſignificauit. Et item Antiocho altera nidum in ejus tectis conſtruens, quæ ei malè caſura eſ-

ſent prænunciauit. cōtra enim Medos profectus, propoſito etiam hic parùm honeſto, nō reuertit ad Syros: ſed rebus malè geſtis de loco quopiam ſe præcipitem dejecit. Dionyſio primùm arcem relinquenti, Hirundines quæ in ea nidificarant, ſimul auolantes, reditū præmonſtrarunt. Hirundinum genus diis penatibus, & Veneri, quæ ipſa quoque è numero penatium eſt, charum eſſe dicitur.

De Perdicum incubitu. & quòd in Paphlagonia cor duplex habeāt. Iouem & Latonam eis oblectari. C. XXXV.

Perdices ad incubādum loca fruticibus & aliter denſa quærunt, vbi oua occultant, vt rorem, imbrem, & omnem ab eis humiditatem auertant. Nam ſi fortè humectentur, niſi mater ſtatim incubitu ſuo ea denuò concalefaciat, infœcunda redduntur. Patit an-

εἶτα μὲν οὐκ ἐπανῆλθεν

μυχίοις & μυχία Gil. quod placet.

Addo τὰ ὠὰ

το. ἀπελθὼν γὰρ εἰς τοὺς Μήδους, εἶτα μέντοι † ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς Σύρους, ἀλλ' ἑαυτὸν κατά τινα ἔσωσε κρημνόν. ἀφορμὴ δὲ ἄρα ἐπὶ πρᾶξιν οὐ χρηστὴν καὶ οὗτος. Ἡνίκα δὲ ἐξέλιπε τὴν ἀκρόπολιν τὸ πρότερον Διονύσιος, συνανήχθησαν οἱ καὶ αἱ νεοττεύουσαι χελιδόνες ἐκεῖθι, καὶ ἐμαντεύοντο τὴν ἐπάνοδον. Τιμᾶται δὲ ἡ χελιδὼν θεοῖς † μυχίοις, καὶ Ἀφροδίτῃ, † μυχία μέντοι καὶ ταύτῃ.

Περὶ περδίκων. ΚΕΦ. λε.

Οἱ πέρδικες ὅταν ἐπωάζωσι, προβάλλονταί τινας θάμνους, καὶ δάση ἕτερα, ἀποκρύπτουσι † ὑπὲρ τοῦ καὶ δρόσους καὶ ὄμβρον, καὶ πᾶν ὅτι ἂν εἴη νοτερόν, ἀποστέγειν αὐτῶν. εἰ γὰρ διάβροχά πως γένοιτο, ἐὰν μὴ πάλιν ἡ τεκοῦσα ἐπιθάλψῃ αὐτὰ ἐπιπλῆσθεῖσα ταχέως, γίνεται ἄγονα. Ἀθρόα δὲ καὶ πιεπι-

καὶ δ

καὶ δέκα ᾠὰ ἀποτίκτει. Παφλαγόνων δὲ ἄρα πέρδικαι διπλῆν ὁρῶνται καὶ καρδίαν Θεόφραστός που φησιν. Ἄθυρμα δὲ ὁ πέρδιξ τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς, ὥς τινες καὶ ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ κύκνων αὖθις. Κ. λϛ.

Εἶπον μὲν καὶ ἀνωτέρω περὶ τῶν κύκνων, εἰρήσεται δὲ ἄρα καὶ νῦν ὅσα οὐ πρότερον εἶπον. Ἀριστοτέλης λέγει ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Λιβύων φανῆναί ποτε κύκνων ἀγέλην, καὶ ἀκουσθῆναί τε μέλος αὐτῶν, ὡς ἐκ χοροῦ τινος ὁμοφωνίας, πάνυ μὲν ἡδύ, γοερὸν γε μήν, καὶ οἷον εἰς οἶκτον ἐπικλάσαι τοὺς ἀκούοντας· καί τινας ἐπὶ τῷ μέλει φησὶ φανῆναι τεθνεῶτας αὐτῶν. φίλος δὲ ἦν ἄρα ὁ κύκνος πηγαῖς τε καὶ τενάγεσι, καὶ λίμναις, καὶ ταῖς ὅσαι πεφύκασιν ὑδάτων ἐπίρροιαί τε καὶ ἀφθονίαι. ἐνταῦθα γοῦν καὶ τὰς ἑαυτοῦ μούσας αὐτὸν φιλοσοφεῖν οἱ σοφοὶ τού-

tem vno tempore ad quindecim oua. Paphlagoniæ Perdicum cor geminum reperiri, Theophraſtus alicubi prodidit. Iouem & Latonam hâc aue delectari auctores habeo.

De Cygnorum cantu, & quibus in locis degant.
CAP. XXXVI.

De Cygnis ſuprà etiam dictum eſt, & quę illic omiſſa ſunt nunc adiicientur. In mari Aphrico Ariſtoteles ait Olorum gregem interdum apparere, & cantum tanquam ex choro quodam conſonanti, ſuauem quidem, at lugubrem; & velut ad miſericordiam inclinantem à præternauigantibus exaudiri: & ab illa modulatione nonnullos viſos extinctos. Fontes, lacus, paludes, aliáve loca aquis redúdantia incolere ſolent, vbi earum rerum periti dicunt eos muſicas rationes exercere.

Noctuam eſſe inauſpicatam. C. XXXVII.

Accedenti ad ſeriam actionem homini occurrentem Noctuam inauſpicatam ſignificationem dare aiunt. Cui quidé rei teſtimonio fuit Pyrrhus Epirotarum rex: quum noctu in illius Argos proficiſcentis haſtâ quam erectam inſidens equo ferebat, hæc auis ſediſſet, non parum diu ſuper eam immorata, tanquam non relictura, ei malum auſpicium dedit. nam Argos ingreſſus, valdè ingloria atq; ignobili morte occubuit. Quare mihi Homerus quoque præclarè intellexiſſe videtur, auem hanc mali auſpicij eſſe, quum Diomedi ad caſtra Trojanorum exploranda proficiſcenti, Mineruam facit auſpicatò mittentem Ardeam è flumine egreſſam, non autem Noctuam, quamuis gratā

σπουδῇ ἐρχομένῳ

των φασί.

Περὶ γλαυκός. Κεφ. λζ.

Ἡ γλαὺξ ἐπὶ τὰς πράξεις† σπουδῇ ἐρχομένῳ ἀνδρὶ ὡρμημένῳ συνοῦσα καὶ ἐπιπτᾶσα, οὐκ ἀγαθὸν σύμβολόν φασι. μαρτύριον δὲ καὶ ἐκεῖνο ἦν. Ὁ Ἠπειρώτης Πύρρος νυκτὸς ὁδὸν τὴν Ἄργους ᾔει. καὶ αὐτῷ ἐντυγχάνει ἥδε ἡ ὄρνις, καθημένῳ μὲν ἐπὶ τοῦ ἵππου φέροντι δὲ τὸ δόρυ ὀρθόν. εἶτα ἐπὶ τούτου ἑαυτὴν ἐκάθισεν, οὐδὲ ἀπέστη δορυφοροῦσα, οὐ χρηστὴν ἐπὶ δορυφορίαν ἡ ὄρνις ἡ προειρημένη τήνδε. παρῆλθε γοῦν ὁ Πύρρος εἰς τὸ Ἄργος, καὶ ἀκλεέστατα ἀνθρώπων ἀπέθανεν. Ἔνθεν μοι δοκεῖ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς καλῶς τὸν ὄρνιθα τὸν οὐδαμῇ δεξιὸν σύμβολον ἐρωδιὸν μὲν τὸν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνεῖναι τοῖς ἀμφὶ τὸν Διομήδην τὴν Ἀθηνᾶν φάναι, ὅτε ἀπῄεσαν κατασκεψόμενοι τὰ τῶν Τρώων, μὴ μέντοι τὴν γλαῦ-

κα,

και, εἰ καὶ δοκεῖ φίλη εἶναι αὐτῇ. ὅτι δὲ ἡ Ἰλιὰς γῆ ἔνδροσός τε καὶ κατάρρυτός ἐστιν, Ὅμηρος τεκμηριῶσαι ἱκανὸς, ἐν τοῖς περὶ τῆς τειχομαχίας.

Περὶ πολύποδος καὶ καράβου, καὶ τῶν ἐν Λουσίᾳ ποταμῷ μελάνων ἰχθύων. κ. λη.

Φοβερός ἐστι καὶ ἰσχυρὸς τῷ καράβῳ ὁ πολύπους. ἐὰν γοῦν ἁλῶσί ποτε δικτύῳ ἑνὶ, οἱ κάραβοι τεθνήκασι παραχρῆμα. Λουσίας δὲ ποταμὸς ἐν Θουρίοις ὀνομάζεται, ὅσπερ οὖν ἔχει μὲν λευκότατον ὑδάτων αὐτός τε ῥεῖ διαυγέστατα. τίκτει δὲ ἰχθῦς μέλανας ἰσχυρῶς.

Περὶ τῆς παρδάλεως καλουμένης ἀμπέλου. κ. λθ.

Ἄμπελον ὁμώνυμον τῷ φυτῷ, πάρδαλίν τινα οὕτω καλεῖσθαί φασι, φύσεως ἰδίας παρὰ τὰς λοιπὰς μετειληχυῖαν, καὶ οὐρὰν οὐκ ἔχειν ἀκούω αὐτήν. ἡ δ' οὖν εἰ ὀφθῇ γυ-

ſibi auem. Quòd autem Iliaca regio ſit irrigua, vel Homerus fuerit idoneus teſtis, vbi pugnam ad muros Ilij vt bis deſcribit.

Locuſta quantoperè Polypum extimeſcat. In Luſia Thuriorum flumio piſces nigros procreari. CAP. XXXVIII.

Tam vehemẽter Polypum Locuſta extimeſcit, vt ſi quando vno & eodem reti ambo cõprehendantur, hæc continuò moriatur. In Thuriis fluuius Luſias appellatur, qui tametſi perlucidos liquores habet, nigerrimos piſces tamen procreat.

De Ampelo genere Pantheræ. C. XXXIX.

Pãtheræ genus quoddam Ampelon, hoc eſt vitẽm, eodem cum frutice vinifero nomine vocari aiunt, peculiaris præter cæteras naturæ, abſque cauda videlicet, & mulieribus ſolo conſpectu

ſpectu morbi inopinati cauſam afferens.

De Aſini Scythici cornu, quod ſolum Stygis aquam continet, cæteris vaſis omnibus tranſmittentibus.

CAP. XL.

In Scythia Aſini cornibus præditi naſcuntur, quorum cornua Arcadiæ fluminis Stygis aquam continent, quæ trãſmittit vaſa omnia, etiamſi ſint ex ferro. Hæc cornua à Sopatro apportata fuiſſe aiunt Alexandro Macedoni, & illum admiratum miſiſſe Delphos vt dedicarentur Pythio: cum hiſce carminibus, Hoc tibi Alexander Macedo mirabile cornu Dedicat ô Pæan, ex aſino Scythico, Illæſũ quod aquam Stygis eſt pote claudere ſolum, Inuictique aliâs vincere vim laticis. Porrò Stygis aquam Ceres propè Pheneum emiſiſſe dicitur,

fortè χῦμα

fortè Λυσιάδος à Cerere Luſia Arcadib. cognominata, cuius meminit Pauſanias

ναγξὶν, εἰς νόσον ἐμβάλλει ἀδόκητον αὐτάς.

περὶ τῶν ὀνείων κεράτων τῶν τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ στεγόντων.

Κεφ. μ.

Ἐν τῇ Σκυθίᾳ γῇ γίνονται ὄνοι κερασφόροι. καὶ στέγει τὰ κέρατα ἐκεῖνα τὸ ὕδωρ τὸ Ἀρκαδικὸν τὸ καλούμενον τῆς Στυγός· τὰ δὲ ἄλλα ἀγγεῖα διακόπτει πάντα, κἂν ᾖ σιδήρου πεποιημένα. τούτων τοι τῶν κεράτων ὑπὸ Σωπάτρου κομισθῆναί φασιν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι, καὶ ἐκεῖνον πυνθανόμενον θαυμάσαντα εἰς Δελφοὺς ἀνάθημα ἀναθῆναι τῷ Πυθίῳ τὸ κέρας, καὶ ὑπογράψαι ταῦτα. Σοὶ τόδ' Ἀλέξανδρος Μακεδὼν κέρας ἄνθετο Παιὰν Κάνθαρος Σκυθικοῦ, * χρῆμα τὸ δαιμόνιον, Ὃ Στυγὸς ἀχράντου † Λυθησιάδος οὐκ ἐδαμάσθη ῥεύμασι, βαστάζειν δ' ὕδατος ἠνορέην. Δημήτηρ δὲ ἄρα τὸ ὕδωρ ἀνῆκε τοῦτο πλησίον Φενεοῦ. τὴν δὲ αἰτίαν,

εἴποι

εἴπον ἀλλαχόθι.

cujus rei cauſa alibi nobis expoſita eſt.

Περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ Εὐπόλιδος.
Κεφ. μα.

Εὐπόλιδι τῷ τῆς κωμῳδίας ποιητῇ δίδωσι δῶρον Αὐγέας ὁ Ἐλευσίνιος σκύλακα ἰδεῖν ὡραῖον, Μολοττὸν τὸ γένος· καὶ καλεῖ τοῦτον ὁ Εὔπολις ὁμωνύμως τῷ δωρησαμένῳ αὐτόν. κολακευθεὶς οὖν ταῖς τροφαῖς, καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ὑπαχθεὶς τῆς μακροτέρας, ἐφίλει τὸν δεσπότην ὁ Αὐγέας ὁ κύων. καί ποτε ὁμόδουλος αὐτῷ νεανίας ὄνομα Ἐφιάλτης, ὑφαιρεῖται δράματά τινα τοῦ Εὐπόλιδος. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε κλέπτων, ἀλλὰ τ' οἶδεν αὐτὸν ὁ κύων. καὶ ἐμπεσὼν ἀφειδέστατα δάκνων ἀπέκτεινε. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐν Αἰγίνῃ τὸν βίον ὁ Εὔπολις κατέστρεψε, καὶ ἐτάφη ἐνταῦθα. ὁ δὲ κύων ὠρυόμενός τε καὶ

De Cane Eupolidis Comici, domini ſui amantiſſimo. c. XLI.

Eupolidi poëtæ comico Augeas Eleuſinius munere donauit Canem, non modò genere Moloſſum, ſed etiam forma præſtantē: quem eodem nomine Eupolis, quo Augeas erat, appellauit. Canis jā nomine Augeas, cùm longa conſuetudine, tū verò ciborū illecebris allectus, & blanditiis, diligebat dominum: vt præclarè oſtendit, quū aliquando juuenis conſeruus ejus nomine Ephialtes dramata quædam Eupolidis domini ſui ſurriperet. non enim latuit Canem furax ſeruus. Is itaque acerrimo impetu, crudeliq; , incurrit in hunc direptorem, mordicúsque comprehendens interfecit. Pôſt autem aliquanto in Aegina ibiq; ejus corpus ad

Eupolis exceſſit è vita, ibiq; ejus corpus ad ſepulturam datum fuit. Hujus verò Canis mor-

ti

ei illius ingemiſcens, non tantùm vlulatu primũ illius exceſſum è vita luxit, ſed deinde mœrore inediaq; exta-buit: in odiumq; vitæ adductus ex altoris ſui morte, extinctus eſt. Ex eo locus hic, ad hujus caſus memoriam conſeruandam, Canis luctus appellatur.

θρηνῶν τὸν τῶν κυνῶν θρῆνον, εἶτα μέντοι λύπῃ καὶ λιμῷ ἑαυτὸν † ἐκπτήξας, ἀπέθανεν ἐπὶ τῷ τροφεῖ καὶ δεσπότῃ, λοιπὸν μισήσας τὸν βίον ὁ κύων. καὶ ὅ γε τόπος καλεῖται μνήμῃ τοῦ τόδε πάθους Κυνὸς θρῆνος.

ἐκτήξας, Gillius.

De Formica Laerte nuncupata, & eiuſdem nominis Veſpis.

CAP. XLII.

Mortiferum genus quoddam formicarum eſſe dicitur, quæ Laërtæ nuncupantur. Eodem nomine Veſpas quaſdam appellarunt. Hæc ait Telephus Cretenſis ex Myſio Pergamo oriundus.

Περὶ τοῦ μύρμηκος, τοῦ Λαέρτου, καὶ τῶν ὁμωνύμων σφηκῶν.

Κεφ. μβ.

Μύρμηκος εἶδος θανατηφόρου φασὶν εἶναί τι· καὶ λαέρτην ὄνομα ἔχειν τόνδε τὸν μύρμηκα τὸν προειρημένον. καὶ σφῆκας δέ τινας ἐκάλουν λαέρτας. λέγει ταῦτα Τήλεφος ὁ Κρὴς ὁ ἐκ τῆς Μυσίας Περγάμου.

Piſces Nili, poſtquam hic flumius ab inundatione intra ſuum alueum ſe recepit, in limo relictos ab Ægyptijs copioſè colligi.

CAP. XLIII.

Περὶ τῶν Νειλῴων ἰχθύων.

Κεφ. μγ.

Διὰ τοῦ θέρους τοῦ πυρωδεστάτου τὰ τῶν Αἰγυπτίων πεδία ὁ Νεῖλος ἐπικλύσας, ὄψιν μὲν αὐτοῖς θαλάττης ἡπλωμένης καὶ λεί

Maximis æſtatis caloribus, quum in Ægyptiorũ agros Nilus redundat, atq; explicati læuiſq; marini æquoris ſpeciem ſimilitudinemq; gerit: tum

Æg

ὡς δίδωσι. καὶ ἁλιεύουσι κατὰ τῆς τέως ἀρουμένης Αἰγύπτιοι· καὶ πλέουσι σκάφαις ἐς ταύτην τὴν ὥραν καὶ τήνδε τὴν ἐπιδημίαν τοῦ ποταμοῦ πεποιημέναις. εἶτα ὁ μὲν ὑπονοστεῖ εἰς τὰ ἑαυτοῦ μέτρα, † ὑποστρέφει τὰ ἐκ τῆς φύσεως οἱ αὐτῆς ἀεὶ νενομισμένα. ἰχθῦς δὲ ἐκεῖνοι χῆροι τοῦ πατρὸς, καὶ ἔρημοι τοῦ ἀναπλεύσαντος ὕδατος, ὑπαπολείπονται ἐν ἰλύϊ βραχείᾳ, τρεφόμενοι γεωργοῖς δεῖπνον· καὶ βιαιότερον μὲν εἰρήσεται, ἄμητος δ' οὖν ἰχθύων οὗτός ἐστιν Αἰγύπτιος.

Τεττίγων ὀνόματα.

Κεφ. μδ'.

Γένη δὲ ἄρα καὶ τεττίγων οὐκ ὀλίγα ἦν. καὶ αὐτὰ οἱ δεινοὶ εἰδέναι διηριθμῆσαι. καὶ ὀνόματα ᾄδουσιν αὐτῶν. ὁ μὲν γὰρ τέφρας ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται. ὁ δὲ ἄρα μέμβραξ· τοῦτο ὁπόθεν οὐκ οἶδα. καὶ λακέτας τε ἦν ἄρα τέττιξ ὄνομα· καὶ κέρκωπα ἀ-

κούῃ

Aegyptii ibi piſcantur, vbi antea arationes eſſent. & nauibus ad fluuii acceſſionem accommodatis præparatisq́; nauigant. Poſtea verò quàm Nilus redit ad ſe, atque ad priſtinam modi rationem à natura ſibi attributam, piſces à parentis fluuii deceſ- ὑπερίζει
ſu deſerti, & aquâ deſti- sis
tuti in breuibus limoſis ad prædam agricolis relinquuntur: atque hæc piſcium Aegyptiis (vt ita dicam) ceu meſſis quædam eſt.

Cicadarum nomina.

CAP. XLIIII.

Cicadarũ genus multiplex à peritis harum rerum & cognitum & nominatum eſt. Vnum appellatur ex colore Cinereum, alterum Mẽbrax, quod quidem nomẽ neſcio cur huic generi impoſitum ſit: aliud Lacétas, id eſt, Argutum, aliud Cercopẽ. aliud Achetam, aliud

Acanthiam nuncupãt. Tot Cicadarum genera me audiſſe memini: cui plura cognita fuerint, explicet.

Quòd Canis catuli naſcãtur cæci: & quare ipſũ venerentur Ægyptij.

CAP. XLV.

Hæc etiam de natura Canum accepi: catulos naſci cæcos, à partuq; tredecim primis diebus ita oculis affectos eſſe, quot etiam Luna diebus (*per annũ*) non lucet noctu. reliquò verò tempore perſpicaciſſimus animaliũ Canis eſt. Eum ipſum Aegyptii venerantur, ex eoq; regionem quãpiam vocitarunt: cur id faciant, duplicem cauſam afferunt: Alteram, quòd quum Iſis vſquequaque Oſyrim quæreret, Canes præcurrentes partim vnà cũ ipſa puerum inueſtigare conatentur, partim feras

καὶ παρεδεξάμην, καὶ ἀχέτας ἑκὼν, καὶ ἀκανθίαν. ἐγὼ μὲν τοσαῦτα τεττίγων ἀκούσας γένη μέμνημαι. Ὅτῳ δὲ καὶ πλείω τῶν προειρημένων εἰς γνῶσιν ἀφίκετο, λεγέτω ἐκεῖνος.

Περὶ κυνὸς, καὶ ὅτι χάριν τιμῶσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι.

Κεφ. με.

Καὶ ταῦτα μέντοι κυνῶν προσήκοντα. τὰ σκυλάκια τυφλὰ τίκτεται, καὶ ἐκ χορᾶς τῆς μητρὸς ὠδῖνος προελθόντα. καὶ τρισκαίδεκα ἡμερῶν τῶν πρώτων κατείληπται τῷ πάθει τῷδε, ὅσων καὶ ἡ σελήνη οὐ φαίνεται νύκτωρ. εἶτα μέντοι ζώων ὀξυωπέστατος γίνεται ὁ κύων. τιμῶσι δὲ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, καὶ νομόν τινα ἐκάλεσαν ἐξ αὐτοῦ. καὶ τῆς γε τιμῆς διπλῆν εἶναι τὴν αἰτίαν φασὶ τὴν λέγουσαν, ὅτι ἄρα τῆς Ἴσιδος ζητούσης πανταχόσε τὸν Ὄσιριν, κύνες προηγούμενοι, τὰ μὲν ἐπειρῶντο συνανιχνεύειν αὐτῇ τὸν παῖδα. τὰ δὲ ἀνεστέλλετο τὰ θηρία· ἡ δὲ ἑτέρα, ὅτι ἄρα ἡ μὲν ἀ-

ιαι

ἐπιτέλλει τὸ ἄστρον ὁ κύων, ὃν Ὠρίωνος ἡ φήμη γενέσθαι λέγει. συνανίσχει ἄρα δὲ αὐτῷ τρόπον τινὰ καὶ ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἐς τὴν ἀρδείαν τῆς γῆς τῆς Αἰγυπτίας, καὶ ἀναχεῖται περὶ τὰς ἀρούρας. ὡς οὖν ἀγγέλλοντα τὸ γόνιμον ὕδωρ καὶ παρακαλοῦντα τιμῶσιν Αἰγύπτιοι.

reprimerent. Alteram, quòd quum ſtella Canis(quem Orionis fuiſſe famâ celebratũ eſt) exoritur, tum cum ipſo pariter Nilus ſeſe attollens irrigationem in terram Aegyptum inuehit, in agroſq; redundat. Quamobrem Canem, vt fertilis aquæ cõciliatorem Aegyptij venerantur.

Περὶ τοῦ Νειλώου ὀξυρύγχου. Κ. μς.

Ὀξύρυγχος οὗτος ὁ ἰχθὺς κέκληται, ὡς ἔοικεν, ἐκ τοῦ προσώπου λαβὼν τὸ ὄνομα, καὶ τοῦ σχήματος τοῦ κατ' αὐτό. τρέφει δὲ ἄρα τὸν προειρημένον ὁ Νεῖλος. καὶ μέντοι καὶ ἐξ αὐτοῦ κέκληται νομός, ἔνθα δήπου καὶ τιμὰς ἔχει ὁ αὐτὸς ἰχθύς. ἀγκίστρῳ δὲ θηραθέντα ἰχθὺν, οὐκ ἄν ποτε φάγοιεν οἱ δὲ ἄνδρες, δεδιότες μή ποτε ἄρα αὐτῷ περιπαρεὶς ἔτυχεν ὁ παρὰ σφίσιν ἱερὸς καὶ θαυμαστὸς ἰχθύς, ὃν εἶπον. ἐὰν δὲ καὶ δικτύοις ἁλῶσί ποτε ἰχθύες, τούτων

De Oxyryncho Nili piſce, ſacro Oxyrynchitis.

CAP. XLVI.

Oxyrynchus Nili alumnus, ex acumine roſtri nomen trahit, vt apparet: & ab eo etiam præfectura quædam in Aegypto: illic enim venerationem & religionem habet adeò, vt nullum hamo captum piſcem attingere velint, metuentes ne quando is piſcis apud eos ſacer, & magnâ religione præditus, eodem fuerit hamo trajectus: atque quum piſces retibus cõprehenduntur, diligen-

αἰχ

ter etiam atque etiam perſcrutantur, núnquã horum piſcium imprudentes vnà cum aliis cꝫ perint. Malunt enim nihil piſcium excipere, quàm hoc retento maximum piſcium numerum aſſequi. Eum accolæ dicunt ex Oſiridis vulneribus eſſe prognatum. Oſirin autem ſentiunt eundem cum Nilo eſſe.

Quemadmodum Ichneumo vtriuſque ſexus eſt particeps, & Aſpidi & Crocodilo hoſtis, Latonæ & Lucinæ ſacer.

CAP. XLVII.

Ichneumoni vtriuſque ſexus participi à natura tributum eſt, vt & ſuo ſemine grauiditatem & partum aliis afferat: & ipſe quoque ventrem ferat, & ex ſeſe pariat. Qui in pugna, quam inter ſe pugnãt, victi fuerint, eâ bellicæ offenſionis notâ inurũtur, vt & in viliorem ſexum cenſeantur, & muliebria patiantur. Contra ij, qui ex bello ſuperiores euaſerunt, victos ſubigũt, & ſimul ſuo ſemine implent: at victi ex ea ma-

Victi patiũtur libidinẽ victorũ

ἀγχινοοῦσι, εἰ μὴ παραλαθὼν ἐνέπεσεν ἐκεῖνος· καὶ προσλιμῶσιν ἀθηρίαν, ἢ ἁλόντος ἐκείνου τὴν μάλιστα εὐθηρίαν. Λέγουσι δὲ αὐτὸν οἱ περίχωροι ἐκ τῶν Ὀσίριδος τραυμάτων γεγονέναι. νοοῦσι δὲ τὸν Ὄσιριν ἄρα τὸν αὐτὸν τῷ Νείλῳ εἶναι.

Ὅτι ἀρρενόθηλυς ὁ ἰχνεύμων, καὶ ὅτι ἐχθρός ἐστιν ἀσπίδι καὶ κροκοδείλῳ. Κ. μζ.

Ὁ δὲ ἰχνεύμων ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ἄρρην καὶ θῆλύς ἐστι, μετείληχε καὶ τῆς δὲ τῆς φύσεως καὶ τῆς δι. καὶ σπείρει τε καὶ τίκτει τοῖς αὐτοῖς ἡ φύσις δέδωκεν. Ἀποκρίνονται δὲ εἰς τὸ ἀτιμότερον γένος οἱ ἡττηθέντες, μετὰ τὴν μάχην. οἱ γὰρ κρατήσαντες ἀναβαίνουσι τοὺς ἡττημένους, καὶ εἰς αὐτοὺς σπείρουσιν· οἱ δὲ ἆθλον τῆς ἥτ-

τῆς φέρονται, ὠδῖνας τε ὑπομένειν, καὶ ὑπὲρ τῶν τέως αὐτῇ πατέρων γενέσθαι μητέρες. Τοῖς γε μὴν πολεμιωτάτοις ἀνθρώπων ζῴοις ἀσπίδι τε καὶ κροκοδείλῳ ἔχθιστον ὁ ἰχνεύμων. καὶ τόν γε πόλεμον αὐτῶν ἀνωτέρω εἶπον. Λέγονται δὲ οἱ ἰχνεύμονες ἱεροὶ εἶναι Λητοῦς καὶ Εἰληθυιῶν. σέβουσι δὲ αὐτοὺς Αἰγύπτιοι Ἡρακλεοπολῖται, ὥς φασιν.

Πῶς οἶδε χάριν ἀποδιδόναι ὁ δράκων τις. Κ. μη.

Λυκάονι τῷ βασιλεῖ τῆς Ἠμαθίας γίνεται παῖς ὄνομα Μακεδὼν, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα κέκληται μετὰ ταῦτα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα οὐκ ἔτι φυλάξασα. τούτῳ δὲ ἄρα παῖς ἀνδρεῖος ἦν καὶ κάλλει διαπρεπὴς, Πίνδος ὄνομα. ἦσαν δέ οἱ καὶ ἄλλοι παῖδες ἀνόητοι δὲ οὗτοι τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ

lè à ſe pugnata pugna, hoc præmio afficiuntur, vt & partus dolores ſufferant, & ex patribus qui iã antè fuiſſent, matres reddantur. Cum homini infeſtiſſimis beſtiis Aſpide & Crocodilo inimicitias gerunt. Latonæ & Lucinæ ſacri eſſe exiſtimãtur: & apud Ægyptios Heracleopolitas venerationem & religionẽ poſſidere feruntur.

De Pindo Lycaonis filio, qui à tribus fratribus, per inuidiam in venatione occiſus eſt: & quomodo fratricidas Draco, iam prius mirificè familiaris Pindo, ſit vltus. c. XLVIII.

Lycaoni Emathiæ regi, filius fuit, nomine Macedo: ex quo poſtea, antiquo nomine obſoleto, nominata regio eſt: ex hoc quoque Pindus, id enim ei nomen erat, filius procreatus, cùm robore animi atque virtutis indole prę ditus fuit, tum formâ etiam excellens. Cæteri verò ex Lycaone liberi nati, improbo ani-

mo affecti, & corpore minùs ſtrenui erãt. Hi quũ Pindo & virtutem & cæteras illius dotes inuiderent, non modò eum oppreſſerunt, verumetiam pœnas tanti maleficij pẽdentes, ſeipſos funditus perdiderunt. Pindus enim ſentiens ſe fratrum inuidiâ ardere, atque ab iis inſidias ſibi comparari, regno, quod à patre acceperat, relicto, quum robuſtus eſſet, & ad venandi ſtudium propenſus, non ſolum quidem vertit, ſed certè illic ibidem quum in venando agitans, quum aliquando hinnulos inſequeretur, & ſumma virium contentione equum incitaſſet, ab eis qui ſecum venabantur, ſe longiſſimè abduxit: hinnuli verò altiſſimã cauernam ſubeuntes, ex inſectantis conſpectu ſe eripuerunt, atque ex periculo ſe ſeruarunt: is ex equo deſiliens, quum hunc ad proximam arborem al

σῶμα οὐ ῥωμαλέοι· οὗτοι ἐν χρόνῳ ὕστερον βασκήναντες τῷ ἀδελφῷ τῆς ἀρετῆς, καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας, ἐκεῖνον μὲν διέφθειραν, ἑαυτοὺς δὲ ἐπαπώλεσαν, διδόντες δίκην κατὰ τὴν δίκην. αἰσθόμενος γὰρ ὅδε ὁ Πίνδος τὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπιβουλὴν, τὴν πατρῴαν ἀρχὴν ἀπέλιπεν, ᾤκει δὲ ἐν χώρᾳ, καὶ ἦν τά τε ἄλλα ῥωμαλέος, καὶ οὖν καὶ κυνηγετικὸς ἦν. καί ποτε ἐδίωκε νεβροὺς καὶ οἱ μὲν ἔφθησαν ποδῶν εἰ χον· ὁ δὲ μεταδιώκων, εἰ μένος τὸν ἵππον αὐτὰ κρα τος ἤλαυνεν. καὶ τῶν μὲν συνθηρατῶν ἀπεσπάσθη πολύ· οἱ νεβροὶ δὲ εἰς φάραγγα κοίλην τε καὶ βαθυ τάτην εἰσδύντες, καὶ ἑ αυτοὺς σώσαντες ἀπὸ τ ὄψεως τοῦ διώκοντος ἠφανίσθησαν. ὁ δ' οὖν ἀποπηδήσας τοῦ ἵππου ὁ Πίνδος ἐκεῖνον μὲν τοῦ ῥυμοῦ πρ τι

καὶ τῶν παρεστώτων ἐξῆψε δένδρων· αὐτὸς δὲ οἷος ἦν ταῖς χερσὶ τὴν φάραγγα διερευνᾶν, καὶ μαστεύειν τοὺς προειρημένους. εἶτα ἀκούει βοῆς, καὶ ἔλεγεν αὕτη· τῶν νεβρῶν μὴ ἅψῃ. οὐκοῦν ἐπεὶ πολλὰ περιβλέψας οὐδὲν ἐθεάσατο, ἔδεισε τὸ φώνημα, ὡς ἔκ τινος αἰτίας κρείττονος προσπεσόν. καὶ τότε μὲν ᾤχετο ἀπιὼν, καὶ τὸν ἵππον ἀπάγων· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μόνος ἀφικνεῖται, καὶ πάρεισι μὲν εἰς τὴν φάραγγα οὐδαμῶς, μνήμῃ τι τῆς φωνῆς τῆς προσπεσούσης αὐτοῦ ταῖς ἀκοαῖς, καὶ δέει † τρέφοντι δ' ἰδεῖν ἑαυτῷ βουλὴν, καὶ διαπορεῦντι τίς ἦν ἄρα ὁ τῇ προτεραίᾳ ἀναστείλας αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὴν ἄγραν ὁρμῆς καὶ περιβλέποντι οἷα εἰκὸς, ἢ νομέας ὀρείους, ἢ αὔλιον, ἢ θηρατάς τινας, μέγα τι χρῆμα ὁρᾶται δράκων, τὸ μὲν πλεῖστον τοῦ σώματος ἐπισύρων, ὀλίγον δὲ ἀνα-

ligaſſet, quumq; vt diligentiſſimè potuit, latebram illam manibus perſcrutans, hinnulos exquireret, ſibi denunciātem vocem exaudiuit, ne hinnulos tangeret: quare vbi diu multumq; circumſpexiſſet, nec quicquam videret, vocem, vt ex majore quadam cauſa redditā, extimuit, & ſimul in equum aſcendens, ex eo loco diſceſſit. Poſtero autem die ad eundem locum reuertit: non eò tamen, quò illi ſe abdi diſſent, ingreditur, vocis memoriâ quam auribus acceperat, deterritus. Quum igitur dubitaret quiſnam pridie ſe ab inſectanda præda auertiſſet, ac vt par erat, circunſpectaret montanos paſtores, aut venatores, aut aliquod tugurium: interea ei inuſitata magnitudine Draco apparet, ex magna parte corporis adrepens, collūq; & caput

στρέφοντι δ' ἐν ἑαυτῷ

τείνας

paulūlum attollens, & ad ſe velut intendens. Collum autem cum capite erat ea proceritate, vt vel cum proceriſſimo homine exæquari potuiſſet. Verùm vt ejus conſpectus Pindum exterruerit, certè non in fugam impulit. At enim is ſeſe ex maximo terrore colligens, ſapienter beſtiam mitigauit. nam ex auibus quas immolârat, ei eibum edendum obiicit, & tanquam hoſpitalē menſam & redemptionis ſuæ præmium appoſuit. Is ſanè velut donis delinitus, & captionibus, vt ita dicam, præſtrictus, ex eo loco exceſſit: quod quidem ipſum ita iucundū Pindo fuit, vt ea quæ vel ex venationibus montanis, vel ex aucupio capere poſſet, Draconi tāquam vir bonus & gratus adeptæ ſalutis mercedem afferret. Neque verò ſine fructu has ei donationes ex præda

τείνας ὡς πρὸς ἑαυτὸν τὴν δέρην αὐτήν. καὶ ἦν ἡ δέρη σὺν τῇ κεφαλῇ ὑπὲρ τέλειον ἄνδρα τὸ μέγεθος. εἶτα ὀφθεὶς ἐξέπληξεν. οὐ μὴν εἰς φυγὴν ὁ Πίνδος ἐξώρμησεν, ἀλλ' ἀθροίσας ἑαυτὸν σοφίᾳ περιέρχεται τὸ θηρίον. τῶν γὰρ ὀρνίθων ὧν θύσας ἔτυχε, προσήγαγε, καὶ προὔτεινεν οἱ ξένια ζῶντα, καὶ ἑαυτοῦ ζωάγρια. ὁ δὲ, οἷα δήπου τοῖς δώροις μειλιχθεὶς καὶ καταγοητευθεὶς ὡς ἂν εἴποις, ᾤχετο ἀπιών. ζῶντα δὲ τῷ νεανίᾳ ἦσε· καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἀπέφερε τῷ δράκοντι μισθὸν σωτηρίας, ὡς ἄνθρωπος ἀγαθὸς, ὧν εἶχε θηραμάτων ἀπαρχὰς κεχαρισμένας, ἢ τῆς ἄγρας τῆς ὀρείου, ἢ τῆς πλωτῆς. καὶ τῶν μὲν τὰ τῆς προειρημένης δωροφορίας ἐνεργότατα ἦν· ὑπῆρχε δὲ καὶ τὰ ἐκ τοῦ δαίμονος εὐθυμεῖσθαι τῷ

conſtituit: nam fortuna ei ſubinde proſperior aſpir

Πίνδῳ, καὶ ὁσημέραι χωρῶν ἐς τὸ συνουράνιον ὄρον. θηρῶντι μὲν γὰρ ἀπάντων εὐθηρίαι· ὅσαπερ τῶν ἐν ταῖς ὕλαις ζώων, τῶν τε ὀρνίθων ὅσα. ἦν οὖν αὐτῷ καὶ † περιβολή. καὶ διεῖρπε μέντοι καὶ κλέος ὡς ὁμόσε τοῖς θηρίοις ἰόντος, καὶ ἀτρέπτως αἱροῦντος αὐτά. ἦν δὲ καὶ ἰδεῖν μέγας, καὶ οἷος ἐκπλῆξαι τῷ τε ὄγκῳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ εὐεξίᾳ προσεῖχε. τῇ δὲ ὥρᾳ τὸ θῆλυ πᾶν ἀνέφλεγεν, καὶ εἰς αὐτὸν ἐξάπτων ἦν δῆλος, καὶ ἐφοίτων ἐπὶ θήρας τὰς ἐκείνου. οἷα δήπου βεβακχευμέναι, ὅσον μέντοι γυναικῶν ἦν χηρῶν. αἵγε μὴν συνοικοῦσαι τοῖς γεγαμηκόσι, φρουρούμεναι μὲν τῷ νόμῳ, τῷ κλέει δὲ τοῦ κάλλους τοῦ κατὰ τὸν Πίνδον δεδουλωμέναι, προὐτίμων συνοικεῖν ἐκείνῳ, ἢ θεαὶ γεγονέναι. καὶ ἐτεθήπεσάν γε αὐτὸν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἐφίλουν. ἐχθροὶ δὲ οἱ ἀδελφοὶ μόνοι ἦσαν καί ποτε θηρῶντα

aſpirabat omniũ enim quæ ven aretur ſecunda venatione fungebatur, ſiue terrena ſiue volucria perſequeretur, quare gloria magna apud omnes erat, quòd contra feras cõgrederetur, & eas expeditè caperet. Iam verò ea erat proceritate, vt corporis mole perterrefaceret: tum verò firma corporis conſtitutione, tũ pulcherrimo oris habitu, fœminas ad ſe amandum vehementer inflammaret: & ſanè cælibes omnes quaſi furentes atque bacchantes ad eius venationes proficiſcerentur: & nuptiis alligatæ à maritorum cuſtodiis aſſeruatæ, mallent cum illo degere, quã in numerum dearum referri. plerique etiam viri eum, quòd ipſius virtus & forma admirationem omniũ excitaret, diligebant: ſo-

περιβολή, [illegible] nimiũ etiã fama ei attribuebat.

li fratres infenſo atque inimico animo in illũ erant. Quamobrem eũ ipſum aliquando ſolũ venantem, ex inſidiis aggrediuntur, atque in propinqui fluminis anguſtias compulſum, auxilioq; deſtitutum ſtrictis gladiis appetunt, atque adeò trucidant. hunc exclamantem quum Draco ipſius amicus exaudiſſet, (etenim eſt animal ſenſu audiendi cùm acerrimo, tum videndi acutiſſimo) ſuo ex cubili prodiit, & ſimul impios circumplicans, ſuffocauit. & verò cæſum ſumma diligentia tandiu cuſtodire non deſtitit, dum cognatione defuncto proximi, deſiderio ejus permoti ad illum humi iacentem veniſſent. Hi propiùs facti etſi iuſto in luctu & ſqualore eſſent, accedere tamen & ſepulturâ iuſtisq; exequiarum interfectum, cuſtodis metu, afficere prohibebantur. Tum hic recondita quadam ac mirabili natura, intelligens ſe illos arcere, de præſidio

ἐλλοχῶσι μόνον· καὶ ποταμοῦ γε ἦν ἡ θήρα πλησίον. εἶτα ἐρήμου συμμάχων οἱ τρεῖς ἐπιστάντες ἔπαιον τοῖς ξίφεσιν αὐτόν. ὁ δὲ ἐβόα. ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ ἑταῖρος αὐτοῦ δράκων, ὀξυήκοον δὲ καὶ ὀξυωπέστατον τὸ ζῷόν ἐστιν. οὐκοῦν πρόεισι τῆς ἑαυτοῦ κοίτης, καὶ τοῖς ἀνοσίοις περιπλακεὶς, ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐς πνῖγμα ἄγχων. αὐτὸς δὲ οὐ κατέλυσε τὴν φυλακὴν, ἔστ' ἂν οἱ προσήκοντες τῷ νεανίᾳ ποθοῦντες αὐτὸν, ἀφίκοντο καὶ ἐνέτυχον κειμένῳ, καὶ ὠλοφύραντο μὲν, προσελθεῖν δὲ ἐπὶ κηδείᾳ τοῦ νεκροῦ οὐκ ἐτόλμων, δέει τοῦ φρουροῦ. ὁ δὲ συνεὶς φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ ἀπ' ἀναστέλλει αὐτοὺς, ὑπεχώρει ἀπιὼν, κατὰ πολλὴν τὴν χολὴν, ἀπο-

λιπὼν ἐκεῖνον τῆς τελευτῆς ἐκ τῶν προσηκόντων χάριτος τυχεῖν. οὐκοῦν καὶ ἐτάφη μεγαλοπρεπῶς, καὶ ὁ γείτων τοῦ φόνου ποταμὸς ἐκλήθη Πίνδος, ἐκ τοῦ νεκροῦ, καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν τάφου. Ἴδιον μὲν δὴ τῶν ζώων ἐκτίνειν χάριτας τοῖς εὐεργέταις, ὅπερ οὖν καὶ ἄνω λέλεκται, καὶ νῦν δὲ οὐχ ἥκιστα.

Ὅτι ἄβατος τοῖς ἰοβόλοις ὁ ἐν Κλάρῳ τοῦ Ἀπόλλωνος ναός.

Κεφ. μθ.

Ἴδια δὲ καὶ ἐν τῇ Κλάρῳ τὸν Διὸς καὶ Λητοῦς τιμῶσιν οἱ Κλάριοι, καὶ πᾶν τὸ ἑλληνικόν· οὐκοῦν ἐνταῦθα χῶρος τοῖς ἰοβόλοις θηρίοις ἀστιβής τε ἅμα καὶ ἔχθιστός ἐστι. τοῦτο μὲν καὶ τῇ τοῦ δαίμονος βουλῇ. πάντως δὲ καὶ πεφρικότων τῶν θηρίων αὐτὸν, ἅτε καὶ σώζειν θεὸν εἰδότα καὶ μέντοι καὶ τὸν σωτῆρα, καὶ νόσων ἀντίπαλον τὸν Ἀσκληπιὸν φύσαντα. ἀλλὰ

ſtationeq; cadaueris tranquillè diſceſſit, quò commodiùs nulla interpellatione ſupremã gratiam à propinquis aſſequeretur. Magnificè igitur & ſplendidè honore ſepulturę ornatus fuit, atque etiam fluuius factæ occiſioni proximus, ex mortuo nomen traxit. Beſtiarũ igitur vis eſt, eis à quibus beneficium acceperint gratiam referre, quod & alibi ſuprà, & hic non ſpernendâ hiſtoriâ ſumus teſtati.

Apollinis Clarij templum à venenatis animalibus non adiri.

CAP. XLIX.

Iouis & Latonæ filium incolæ Clari, & Græci omnes peculiariter colunt. Eſt verò locus in Claro, deo ſacer, venenatis animalium omninò inſenſus & inuius, Apollinis ſcilicet voluntate, quem ſalutis auctorem & Aeſculapij morborũ depulſoris parentem, ſi noxiæ homini feræ me-

tuant, nihil mirum. Iis quæ dico Nicander etiam conſentit, his verſibus, In Clario luco nō lædit Scorpius ictu, Vipera non morſu, ſed neque dira Phalanx: Qua ſibi fraxinea delegit Phœbus opacum, Reptilibusq; procul, fronde comāte locum.

forte ἀιζώεις, vel ἀθύροις ἐπεὶ ῥ' αὐλῶνα βαθὺν

γε δὲ Νίκανδρος οἷς λέγω μάρτυς, λέγει δὲ Νίκανδρος. Οὐκ ἔχις, οὐδὲ φάλαγγες ἀπεχθέες, οὐδὲ βαθυπλὴξ Ἄλσεσιν † ἐν ζώοις σκορπίος ἐν Κλαρίοις. Φοῖβος † ἐπεὶ ῥαυλῶνα βαθὺ μελίαισι καλύψας Ποιηρὸν δάπεδον θῆκεν ἑκὰς δακετῶν.

De templi Erycinæ Veneris theſauro, antiquitate & manſtate: deq; pœna quam Afer Amilcas eo ſpoliato ſubiuit.

Ὅτι ἄσυλα τὰ ἐν τῷ ἐν Ἔρυκι ναῷ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ὅπως τὰ ἱερεῖα αὐτόματα φοιτᾷ. Κεφ. ν.

CAP. L.

Audiui qui dicerent in Eryce, vbi ſcilicet celebertimum illud Veneris templum eſt, (cujus ſuprà etiam mentionem feci, quum naturam quæ illic ſunt columbarum exponerē) auri argentiq; vim magnam eſſe, & monilia, & annulos pretioſiſſimos: atq; hunc theſaurum, deæ metu, tutum intactumq; permanere: & quum deā ipſam, tū res illas in ejus æde pretioſas, magno ſem-

Ἀκούω λεγόντων ἐν Ἔρυκι, ἔνθα δήπου καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ὑμνούμενος νεώς ἐστιν (οὗπερ οὖν καὶ ἀνωτέρω τὴν μνήμην ἐποιησάμην, τῆς ἐκεῖθι περιστερᾶς εἰπὼν τὰ ἴδια) εἶναι δὲ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἄργυρον πάμπλειστον, καὶ ὅρμους καὶ δακτυλίους μεγατιμίους· ἄσυλα δὲ εἶναι καὶ ἄψαυστα ταῦτα, τῷ τῆς θεοῦ δέει. καὶ ἀεὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους δι' αἰδοῦς ἄγειν θαυ-

μας

μαστῆς, καὶ τὴν δαίμονα τὴν ἀπεστερημένην, καὶ τὰ κειμήλια ἐκείνης. Ἀμίλκαν πυνθανόμεθα τὸν Λίβυν συλήσαντα αὐτὰ, καὶ ἐργασάμενον χρυσίον καὶ ἀργύριον, εἶτα μέντοι διανείμαντα τῇ στρατιᾷ πονηρὰν νομὴν καὶ ὑπὲρ τούτων αὐτὸν ἀλγεινότατα καὶ βαρύτατα αἰκισθέντα ἅμα καὶ κολασθέντα κρεμασθῆναι. πᾶν δὲ ὅσον αὐτῷ τῆς πράξεως καὶ τῆς ἐκδίκου θεοσυλίας ἐγένετο μέτοχον βιαίοις τε καὶ δεινοῖς χρήσασθαι θανάτοις. ἥ τε πατρὶς ὡς εὐδαιμονιζομένη τέως αὐτῷ καὶ ζηλωτὴ δοκοῦσα, ἐν ὀλίγαις τῶν ἱερῶν χρημάτων εἰσκομισθέντων ἤδη δούλη ἦν. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὴν παροῦσάν μοι χρείαν σεμνὰ ὄντα, ὅλως οὐχ ὁρᾷ πῃ· τὸ δὲ τοῖς λόγοις συγγενὲς τοῦτο εἰρήσεται.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ ἡμέραν πᾶσαν θύουσι† τῷ θεῷ καὶ οἱ ἐπιχώριοι καὶ οἱ ξένοι. καὶ ὁ μὲν βωμὸς ὑ- τῇ

per in honore ac veneratione multis retrò tẽporibus fuiſſe. Cæterũ Amilcam Afrum fama eſt quum hoc templo ſpoliato, conflatum inde aurum & argentum militibus diſtribuiſſet, grauiſſimis poſtea pœnis affectum, denique ſuſpenſum eſſe: ac ſimiliter omnes ei huius ſceleris & ſacrilegii patrandi participes, violẽtas dirasq; mortes ſuſtinuiſſe. patria quoque eius, cuius antea ſtatus felix beatusq; videbatur, paucos poſt dies quàm ſacra hæc pecunia in eam inuecta eſſet, in ſeruitutem redacta eſt. Hæc quanquam maieſtatem quandam præ ſe ferunt, nihil tamen ad propoſitum noſtrum faciũt, de quo nunc dicetur. Singulis per totum annum diebus tum incolæ tum peregrini ſacrificãt. Ara maxima ſub dio eſt,

Digitized by Google

quæ quum multa ſubinde ſacrificia recipiat, non die tantùm toto, ſed etiam nocte ardet. Et mirum eſt illam ita ſplendere igne, quum nulla ſubſit pruna, non cinis, non vlli titiones, ſed tota ſit plena, & recétibus herbis, quę ſubinde ſingulis noctibus in ea renaſcűtur. Porrò victimæ de pecorũ gregibus ſua ſponte accedunt, & aræ aſtant. Ducit autem illas primũ deæ vis, deinde voluntas ſacrificantis. Nam ſi ouem ſacrificare libuerit, en tibi Ouis ad aram aſtat, & gutturnium ad ſacrificandi vſum: ſi Capram, ſi Hœdum, ſimiliter. Quòd ſi copioſior fueris, & vaccam aut etiam plures ferire volueris, neque paſtores nimio eius pretio indicato tibi moleſti erunt vendendo, neque tu ipſis licitãdo. Intuetur enim dea

πὸ τοῦ οὐρανοῦ ὁ μέγιστός ἐστι. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καθαγιζομένων θυμάτων, * ὁ δὴ πανημέριος καὶ εἰς νύκτα ἐξάπτεται. ὡς δὲ καὶ ὑπολάμπει καὶ ἐκεῖνος οὔτε ἀνθρακιὰν, οὐ σποδὸν, οὐχ ἡμικαύστων τρύφη δᾳδῶν ὑποφαίνει, δρόσου δὲ ἀνάπλεώς ἐστι, καὶ πόας νεαρᾶς, ἥπερ οὖν ἀναφύεται ὅσαι νύκτες. τάγε μὴν ἱερεῖα ἑκάστης ἀγέλης αὐτόματα φοιτᾷ, καὶ τοῦ βωμοῦ παρέστηκεν. ἄγει δὲ ἄρα αὐτὰ πρότη μὲν ἡ θεὸς, εἶτα ἡ δύναμίς τε καὶ ἡ τοῦ θύοντος βούλησις. εἰ γοῦν ἐθέλοις θῦσαι ὄιν, ἰδού σοι τοῦ βωμοῦ παρέστηκεν ὄις· καὶ δὴ χέρνιβος, καὶ κατάρξασθαι εἴτε αἶγα, εἴτε ἔριφον. εἰ δὲ εἴης τῶν ἀδροτέρων καὶ ἐθέλοις βοῦν θήλειαν, ἢ καὶ ἔτι πλείους, εἶτα ὑπὲρ τῆς τιμῆς, οὔτε ὁ νομεὺς ἐπιτιμῶν ζημιώσει, οὔτε σὺ λυπήσεις ἐκεῖνον. τὸ γὰρ δίκαιον

* ὅλ

κημον τῆς πράσεως ἡ θεὸς ἐφορᾷ, καὶ εὖ κριθεὶς ἵλεων ἕξεις αὐτήν. εἰ δὲ ἐθέλοις τοῦ δέοντος πρίασθαι λυσιτελέστερον, σὺ μὲν κατέθηκας τὸ ἀργύριον ἄλλως· τὸ δὲ ζῷον ἀπέρχεται, καὶ θύσαι οὐκ ἔχεις. ἴδιον μὲν δὴ καὶ Ἐρυκίνων ζῴων εἰρήσθω καὶ τοῦτο ἡμῖν ἐπὶ τοῖς ἄνω.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ι. ΒΙΒΛΙΟΥ.

contractus iuſtitiam, quam ſi ſeruaris & iuſtum ſolueris pretium, propitiam eam experieris. at ſi minoris quàm par eſt emere volueris, fruſtrà à te deponetur pecunia. victima enim recedet, nec erit quod ſacrifices. Hoc igitur Erycinis animalibus proprium iis quæ ſuprà dixi hîc addiderim.

εὐτελέστερον

FINIS LIB. X.

ΚΛΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ια.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM natura liber XI.

De ſolēni Apollinis apud Hyperboreos honore. & quod Cygni è Ripæis montibus certo quotannis tempore ad eūdem ſuo cantu concelebrandum aduolent.

CAP. I.

Hyperboreorum gẽtem, & Apollinis apud eos honores, non modò poëtę, ſed alii etiã ſcriptores celebrãt: & inter alios Hecatæus, non Mileſius ille,

Περὶ τῶν κύκνων τῶν ἀφικνουμένων ἐκ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐν τοῖς Ὑπερβορείοις.

Κεφ. α.

Ἀνθρώπων Ὑπερβορέων γένος, καὶ τιμὰς Ἀπόλλωνος ἐκεῖθι ᾄδουσι μὲν καὶ ποιηταί, ὑμνοῦσι δὲ καὶ συγγραφεῖς. ἐν δὲ τοῖς καὶ Ἑκαταῖος οὐ Μιλήσιος, ἀλλ' ὁ Ἀβδηρ

ὁ Ἀβδηρίτης. ἃ δὲ λέγει πολλά τε καὶ σεμνὰ ἕτερα, ἅ μοι νῦν ἡ χρεία † παραλαβεῖν δοκεῖ † ὄντα. καὶ οὖν καὶ εἰς ἄλλον ὑπερθήσομαι χρόνον ἐκεῖνα εἰπεῖν, ἡνίκα ἐμοί τε ἥδιον, καὶ τοῖς ἀκούουσι λῷον ἔσται. ἃ δέ μοι μόνα ἤδη ἡ συγγραφὴ παραβάλλει, καὶ δεῖ λέγειν ταῦτα. Ἱερεῖς εἰσι τοῦδε τοῦ δαίμονος Βορέου καὶ Χιόνος υἱεῖς τρεῖς τὸν ἀριθμὸν, ἀδελφοὶ τὴν φύσιν, ἑξαπήχεις τὸ μῆκος. ὅταν οὖν οὗτοι τὴν νενομισμένην ἱερουργίαν κατὰ τὸν συνήθη καιρὸν τὸν προειρημένον ἐπιτελῶσιν, ἐκ τῶν Ῥιπαίων οὕτω καλουμένων παρ' αὐτοῖς ὀρῶν καταπέτονται κύκνων ἀμήχανα τῷ πλήθει τὰ νέφη. καὶ περιελθόντες τὸν νεὼν, καὶ οἱονεὶ καθήραντες αὐτὸν τῇ πτήσει, εἶτα μέντοι καθιᾶσιν εἰς τὸν τοῦ νεὼ περίβολον, μέγιστόν τε μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος ὡραιότατον ὄντα. ὅταν οὖν οἵ τε ᾠδοὶ τῇ σφετέρᾳ μού-

ſed Abderita. Is quum & alia quædam, nec pauca, nec vilia referat, quæ in præſentia recitari nihil attinet, ea in aliud tempus differentur, quo & mihi narrare iucũdius, & aliis forſan audire ſit commodiùs: quæ verò præſentis ſunt inſtituti, ea nũc ſolùm exponam. Apollini igitur ſacri ſunt Boreæ & Chionis filii, tres numero fratres, ſex cubitorum proceritate. Hi quum ſolenne ſacrificium ſtato & præfinito tempore peragunt, innumera Cygnorum examina è Ripæis (vt ipſi appellant) montibus aduolant. Qui vbi templum volãdo circumuecti fuerint, & veluti luſtrarint, in ſeptum templi deſcendũt, quod & ſpatio ampliſſimum eſt, & ſpecie pulcherrimum. Quum autem cantores vernaculo eis Muſicæ gene-

al. περαβαλεῖν

ὄντα.

σῃ

te, & ſimul citharœdi ſuauiſſima melodia deum celebrant: Cygni etiã ipſis concinnè accinunt, nec vſquam abſona aut inepta voce aberrant: ſed tanquam incitamentum & auſpicium cantus à chorodidaſcalo editum ſecuti peritiſſimis carminum ſacrorum decantatoribus concinunt. Hymno jam perfecto, volucris ille chorus, vt ita dicam, recedit: poſtquã ſolito ſibi Dei celebrãdi munere eſt defunctus, ac diuinos honores per totum audiuit diem, ſimulq́, & ipſe cã tauit, & oblectauit alios.

ἀκύζοντες

De Draconibus in Epiro Apollini ſacris, & diuinatione ex ipſis.

CAP. II.

Epirotæ etiam tum ipſi, tũ peregrini quotquot adſunt, Apollini ſacrificant, & vnum quotannis diem feſtũ

σῃ τοῦ θεοῦ προσᾴδουσι, καὶ μέντοι καὶ οἱ κιθαρισταὶ συγκεκρόταςι τῷ θεῷ παναρμόνιον μέλος, ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ κύκνοι συναναμέλπουσιν ὁμορροθοῦντες, καὶ οὐδαμῶς οὐδαμῇ ἀπηχὲς ἢ ἄπῳδον ἐκεῖνοι μελῳδοῦντες· ἀλλ' ὥσπερ οὖν ἐκ τοῦ χορολέκτου τὸ ἐνδόσιμον λαβόντες, καὶ τοῖς σοφισταῖς τῶν ἱερῶν μελῶν τοῖς ἐπιχωρίοις συνᾴσαντες· εἶτα τοῦ ὕμνου τελεσθέντος οἵδε ἀναχωροῦσι τῇ πρὸς τὸν δαίμονα τιμῇ τὰ εἰθισμένα λατρεύσαντες, καὶ † ἀκούοντες τὸν θεὸν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν οἱ προειρημένοι, ὡς εἰπεῖν χοροῦ τοῦ πτηνοὶ τέρψαντές τε ἅμα καὶ ᾄσαντες.

Περὶ τῶν ἐν τῇ καλυμένῃ Ηπείρῳ δρακόντων ἱερῶν.

Κεφ. β.

Θύουσί τε ἄλλως οἱ Ηπειρῶται τῷ Απόλλωνι, καὶ αὐτοὶ καὶ πᾶν ὅσον τῶν ξένων ἐπιδημοῦν ἐστι θύουσι· καὶ τούτῳ ἤδη τὴν μεγίστην

ἑορτ

ἑορτὴν ἄγουσι μιᾶς ἡμέρας τοῦ ἔτους σεμνήν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ. ἔστι δὲ αὐτόθι τῷ θεῷ ἄλσος, καὶ ἔχει κύκλῳ περίβολον· καὶ ἔνδον εἰσὶ κύκλῳ δράκοντες, τοῦ θεοῦ ἄθυρμα οὗτοί γε. ἡ τοίνυν ἱερέα γυμνὴ παρθένος πάρεισι μόνη, καὶ τροφὴν τοῖς δράκουσι κομίζει. λέγονται δὲ ἄρα ὑπὸ τῶν Ηπειρωτῶν ἔκγονοι τοῦ ἐν Δελφοῖς Πύθωνος εἶναι. ἐὰν μὲν οὖν οὗτοι παρελθοῦσαν τὴν ἱέρειαν πρᾴως θεάσωνται, καὶ τὰς τροφὰς προθύμως λάβωσιν, εὐθηνίαν τε ὑποδηλοῦν ὁμολογοῦνται, καὶ ἔτος ἄνοσον. ἐὰν δὲ ἐκπλήξωσι μὲν αὐτήν, μὴ λάβωσι δὲ ὅσα ὀρέγει μειλίγματα, τἀναντία τῶν προειρημένων, οἱ μὲν μαντεύονται, οἱ δὲ ἐλπίζουσι.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Αἴτνῃ κυνῶν. Κεφ. γ.

Ἐν Αἴτνῃ δὲ ἄρα τῇ Σικελικῇ Ἡφαίστου τιμᾶται νεὼς

in ejus honorem perquàm magnificè agitant. Lucus apud eos deo ſacer eſt, & muro ſeptus. intra illum Dracones ſunt deo grati. Ad hos virgo ſacerdos nuda accedit, & victū Draconibus porrigit. Eos Epirotæ à Pythône Delphico prognatos aiunt. Quòd ſi virginem accedentem illi placidè aſpexerint, & alimenta promptè ſuſceperint, annum fertilem & ſalubrem ſignificare creduntur. Sin & terribiles erga illam fuerint, & porrecta cibaria non acceperint, contrarium anni futurum ſtatum alij diuinant, alij ſperant.

De Canibus Ætnæis Vulcano ſacris, qui bonis blandiuntur, malos lædunt. cap. III.

In Ætna Siciliæ ſacra eſt Vulcani ædes, & circa eam muri &

arbores ſacræ. ibidem ignis perpetuus & inextinctus aſſeruatur. Sunt & Canes in templo lucoq; ſacri, qui modeſtè ac decenter in templum & lucum accedentes blandè & adulantes excipiunt, & tanquam familiaribus, illis ſe benignos oſtendunt. At ſi quis ſceleratus aut manibus impurus adeat, illum & mordent & laniant. illos verò qui libidine aliqua turpi ſe contaminarint, fugant ſolùm & perſequuntur.

De Bobus quos Hermionenſes in Chthonio feſto Cereri ſacrificant, è quibus vnum licèt validiſſimũ mulier ſacerdos ſola aure ad arã adducit. CAP. III.

Cererem Hermionẽſes colunt: & ſplẽdida ei magnificaq; ſacra faciunt. feſtum id Chthonium appellant. Aiunt ſanè maximos Boues à muliere Cereris ſacerdote ad aram è grege ſe abduci atque feriri

al. ἐννεύμενοι. malim οἷα δὴ φιλοφρονούμενοι

νεώς, καὶ ἔστι περίβολα, καὶ δένδρα ἱερά, καὶ πῦρ ἄσβεστόν τε καὶ ἀκοίμητον. εἰσὶ δὲ καὶ κύνες περί τε τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος ἱεροί. καὶ τοὺς μὲν σωφρόνως, καὶ ὡς πρέπει τε ἅμα καὶ χρὴ παρελθόντας εἰς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος, οἱ δὲ σαίνουσι καὶ αἰκάλλουσι, οἷα δὴ φιλόφροσιν † ἐνεύμενοί τε καὶ γνωρίζοντες δήπου. ἐὰν δέ τις ᾖ χεῖρας ἐναγής, τοῦτον μὲν καὶ δάκνουσι καὶ ἀμύσσουσι. τοὺς δὲ ἄλλους ἔκ τινος ὁμιλίας ἥκοντας ἀκολάστου, μόνον διώκουσι.

Περὶ τῶν βοῶν τῶν τῇ Δήμητρι θυομένων ἐν τοῖς καλουμένοις Χθονίοις. Κεφ. δ.

Τὴν Δήμητρα Ἑρμιονεῖς σέβουσι, καὶ θύουσιν αὐτῇ μεγαλοπρεπῶς τε καὶ σοβαρῶς· καὶ τὴν ἑορτὴν Χθονίαν καλοῦσι. Μεγίστους οὖν ἀκούω βοῦς ὑπὸ τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος ἄγεσθαί τε πρὸς τὸν βωμὸν ἐκ τῆς ἀγέλης, καὶ θύ-

σιν,

ειν ἑαυτὴν παρέχειν. καὶ οἷς λέγω, μάρτυς Ἀριστοκλῆς, ὅπου φησὶ, Δάματερ πολύκαρπε, σὺ κ' λὼ Σικελοῖσιν ἐναργὴς, Καὶ πὰρ' Ἐρεχθείδαις. ἓν δέ τι τῶν μέγα. Κρίνετ' ἐν Ἑρμιονεῦσι. τὸν ἐξ ἀγέλης γὰρ ἀφαυρὸν Ταῦρον, ὃν οὐκ ἄγρευσ' ἀνέρες οὐδὲ δέκα, Τοῦτον γραῦς στείχουσα μόνη μόνον οὔατος ἕλκει Τόνδ' ἐπὶ βωμόν. ὁ δ' ὡς ματέρα παῖς ἕπεται, Σὸν τόδε Δάματερ, σὸν τὸ σθένος, ἵλαος εἴης, Καὶ πάντων θάλλοι κλῆρος ἐν Ἑρμιόνῃ.

permittere. quòd Ariſtocles his carminibus teſtatur: O fœcunda Ceres Siculas veneranda per oras, Cecropiósque agros: hoc ego præcipuè Miror, in Hermione quòd magno robore Taurum, Quemq; viri poſſent vix domuiſſe decem, E grege deductum ſola aute adducit ad aram Sancta tibi mulier: qui puer vt ſequitur. Hæc tua vis Ceres eſt, tu nobis eſto benigna, Per teq; Hermione, læta beata fuat.

Addidenim τῶν

Περὶ τῶν φιλελλήνων κυνῶν τῶν ἐν Δαυλίᾳ. Κεφ. ε'

Ἐν γῇ τῇ Δαυλίᾳ νεὼν μὲν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος ᾄδουσι· τοὺς δὲ ἐνταυθοῖ κύνας τρεφομένους ὑμνοῦσι τῶν μὲν Ἑλλήνων τοὺς ἀφικνουμένους σαίνειν· ὑλακτεῖν δὲ τοὺς βαρβάρους.

De Canibus in Daulia, qui erga Græcos blandi ſunt, Barbaros allatrant. c. v.

In Daulia regione celebre eſt Iliadis Mineruę templum. ejus loci Canes Græcis aduentantibus adulari, Barbaros allatrare prædicant.

Περὶ τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ Πανὸς Αἰ-

De templo Panis in Arcadia, in quod quæ confugerint animalia, à feris proſequentibus tu-

S ta

ta ſunt.

CAP. VI.

In Arcadia locus eſt Aula nomine, & in eo delubrum Panis. Ad id quæcunque animantes confugerint Deus velu- ti ſupplices miſeratus ſuſcipit, & incolumem earum vitam tuetur. Itaque Lupi etiã, ſi quæ animalia eò vſque fortè fuerint perſecuti, intrare non audent, & ſolo loci in quem illæ confugerũt aſpectu territi recedunt. Ita etiam animalibus loci religio mira & peculiaris eſt ſalutis cauſa.

De Ceruis Curidij, in Apollinis luco tutis à Canibus.

CAP. VII.

In Curidio magna Ceruorum copia eſt, de quibus capiendis multi venatores ſpem ſibi faciunt inanem. Hi quũ in lucum, qui ingens illic Apollini ſacer eſt, confugerint, latrant quidem canes, ſed pro-

λῶς, καὶ τῶν ἐκεῖ καταπεφευγότων ζώων. Κ. ς.

Ἐν Ἀρκαδίᾳ δὲ χώρα ἐστὶν ἱερὸν Πανός. Αὐλὴ δὲ τῇ χώρᾳ τὸ ὄνομα. οὐκοῦν ὅσα ἂν ἐνταυθοῖ τῶν ζώων καταφύγῃ, ὡσπεροῦν ἱκέτας ὁ θεὸς δι' αἰδοῦς ἄγων τὰ ζῶα, εἶτα μέντοι σώζει τὴν μεγίστην σωτηρίαν. αὐτίκα γάρ τοι λύκοι οἱ διώκοντες παρελθεῖν εἴσω πεφρίκασι, καὶ ἀναστέλλονται μόνον θεασάμενοι οὗ κατέφυγεν. ἴδια δὲ καὶ τούτων τῶν ζώων ἔφυ πρὸς σωτηρίαν ἀγαθά.

Περὶ τῶν ἐν Κουριδίῳ ἐλάφων.

Κεφ. ζ.

Ἐν Κουριδίῳ αἱ ἔλαφοι, πλῆθος δὲ ἄρα τούτων τῶν θηρίων ἐνταῦθά ἐστι, καὶ πολλοὶ θηραταὶ περὶ τὴν ἄγραν αὐτῶν ἠνέμωνται· ὅταν καταφύγωσιν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν τὸ ἐνταυθοῖ [t] τεμένιον (ἔστι δὲ ἄλσος μέγιστον,) ὑλακτοῦσι μὲν οἱ κύνες, πλησίον δὲ ἐλθεῖν οὐχ ὑπομ-

forte τεμένιον, *al.* τεμένισμα

πομ

πολεμήσουσιν. αἱ δὲ ἐνταῦθα νέμονται ἄτρεστον καὶ ἀδεῆ τὴν νομὴν, ἀπορρήτῳ τινὶ φύσει τὴν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας τῷ θεῷ πεπιστεύκασιν αἱ ἔλαφοι.

Περὶ τῶν μυιῶν τῶν ἐν τῇ πανηγύρει ἣν ἐν Ἀκτίῳ ἄγουσι τῷ Ἀπόλλωνι. Κ η.

Ἄνω που λέλεκταί μοι τὰς μυίας τὰς ἐν Ὀλυμπίᾳ τῇ τῆς πανηγύρεως ἐπιδημίᾳ ἑκούσας ἀφίστασθαι, καὶ ὡς αὖ ὥσπερ τις μετὰ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ ἀπιέναι. ἐν δὲ τῇ Λευκάδι ἄκρα μέν ἐστιν ὑψηλὴ, νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι ἵδρυται, καὶ Ἄκτιόν γε αὐτὸν οἱ τιμῶντες ὀνομάζουσιν. ἐκεῖ τῆς πανηγύρεως ἐπιδημεῖν μελλούσης, καθ' ἣν καὶ τὸ πήδημα πηδῶσι τῷ θεῷ, θύουσι βοῦν ταῖς μυίαις. αἱ δὲ ἐμπλησθεῖσαι τοῦ αἵματος, ἀφανίζονται δεκασθεῖσαι μὲν οὖν ἀπαλλάττονται αὗται. αἱ δὲ Πισαῖαι ἀδε-

piùs accedere non audent. Ceruì verò quieti, & ſui cuſtodiam deo curæ futuram ineffabili quadam vi certò perſuaſi, paſcuis ſine metu liberè fruuntur.

De Muſcis quæ in Actij Apollinis feſto, poſtquã Bouis mactati sãguine ſaturatæ fuerint, recedunt.

CAP. VIII.

Muſcas in Olympia tempore feſto ſua ſponte diſcedere, & , vt ita dicam, vnâ cum mulieribus in vlteriorem Alphei ripam traiicere, jã ſuprà memoraui. Cæterùm in Leucade (inſula) promontorium eſt exceljum, & ſacrum in eo Apollinis Actij fanum: cujus honori dedicatum tempus feſtũ quum inſtat, in quo ſaltando etiam certatur, Bouem Muſcis feriunt: cujus illæ ſanguine ſaturatæ recedunt, veluti munere ad id faciendũ perſuaſæ. Piſææ verò Muſcæ, quum non mer

cede, ſed dei reuerentiâ motæ, quod ab eis requiritur, faciant, laude mihi digniores videntur.

De feris Icari inſula, quas niſi veniâ Dianæ nemo venari poteſt.

CAP. IX.

Icarus inſula maris rubri eſt, in qua templum Dianæ, & caprarum ſylueſtrium Dorcadumq; optimæ habitudinis, & Leporum quoque magnus numerus viſuntur. Ex illis ſi quis venari aliquas deſideret, venia à Dea impetrata, non fruſtrabitur, ſed capiet omnino mediocrem earum numerum, captiſq; gaudebit. At ſi non petierit nec ſupplicauerit deæ, præter id quòd fruſtrà venabitur, pœnas etiã luet, quarum alij meminerunt.

De Apide Tauro Memphiti ſacro.

CAP. X.

Quum Cygnos Rhipæos, quod Iouis & Latonę filio apud Hyper-

κασι, κρείττους ἀρετὴν ἐκείνων, αἰδοῖ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ μὴ μισθοῦ τὰ δέοντα πράττουσι.

Περὶ τῶν ἐν Ικάρῳ τῇ νήσῳ αἰγῶν καὶ δορκάδων, καὶ λαγῶν.

Κεφ. θ.

Ικαρός ἐστι νῆσος, καὶ τῇδε ἐρυθρᾷ θαλάττῃ ἔγκειται. ἐνταῦθα τοίνυν νεώς ἐστιν Αρτέμιδος, καὶ πλήθη αἰγῶν ἀγρίων καὶ δορκάδων εὖ μάλα εὐτραφῶν, καὶ λαγῶν μυρίοι. τούτων οὖν ἐάν τις αἰτήσας λαβεῖν παρὰ τῆς θεοῦ, εἶτα ἐπιχειρήσῃ θηρᾶν, ὅστις αὖ ἔχῃ καλῶς, οὐ διαμαρτάνει τῆς σπουδῆς, ἀλλὰ καὶ λαμβάνει, καὶ τῷ δώρῳ χαίρει. ἐὰν δὲ μὴ αἰτήσῃ, οὔτε αἱρεῖ, καὶ δίδωσι δίκας ἃς ἄλλοι λέγουσι.

Περὶ τοῦ ἐν Μέμφιδι Απιδος ταύρου. Κεφ. ι.

Εἶτα κύκνων μὲν τῶν Ριπαίων τῶν ἐν τοῖς Υπερβορέοις, ἐπεὶ λατρεύουσι

τῷ

τοῦ Διὸς καὶ Λητοῦς ὁσημέ-
ραι φιλοπόνως, εἰ ποιησά-
μην μνήμην· τοῦτον δὲ ἱε-
ρὸν, ὅνπερ ἐκθειοῦσιν Αἰγύ-
πτιοι, οὐκ ἐροῦμεν τὰ ἴδια;
καὶ πῶς ἡμᾶς οὐκ ἂν μέμ-
ψαιτο καὶ ἡ συγγραφὴ καὶ
ἡ φύσις, ἧς ἐστι τοῦτον ἔργον
τε καὶ δῶρον; ἀλλὰ † μή-
σιός γε οὐδὲ ταύτῃ ῥᾳθυ-
μον, καὶ εἰκότως εἰρήσεται
ἐστι ἡ θεολογία ἥδε. Θεὸς
Αἰγυπτίοις ἐναργέστατος
ὁ Ἆπις εἶναι πεπίστευται.
γίνεται δὲ ἐκ βοὸς, εἰς ἣν
οὐράνιον σέλας ἐμπεσὸν
κυοφορεῖς αἴτιόν ἐστι τῆς προ
ειρημένης. Ἕλληνες αὐτὸν
καλοῦσιν Ἔπαφον. καὶ γε-
νεαλογοῦσιν οἱ μητέρα Ἰὼ
τὴν Ἀργείαν τὴν Ἰνάχου·
Αἰγύπτιοι δὲ ἐκβάλλουσι τὸν
λόγον ὡς ψευδῆ, ἐστι καλοῦν-
ται τοῦ χρόνου μάρτυρα.
φασὶ γὰρ Ἔπαφον μὲν, ὀψὲ
καὶ κάτω γενέσθαι· τὸν δὲ Ἀ-
πιν τὸν πρὸ τὸν μυριάδας
ἐτῶν παμπόλλας τὴν εἰς
ἀνθρώπους ἐπιδημίαν προ

boreos quotidie ſtu-
dioſè inſeruiant, ſuprà
commemorârim: Tau-
rúmne illum Ægyptiis
ſacrum prætermittam?
atqui hoc ſi facerem,
tum hoc quod ſuſcepi
munus ſcribendi, tum
ipſa natura (quæ hunc-
ce Bouem mortalibus al. μισιώγα
& procreat & donat)
incuſare me poſſet. Ex-
ponam igitur, vt par
eſt, hanc quoque theo-
logiam, non oſcitâter.
Apis apud Ægyptios
efficaciſſimus deus cre-
ditur. ex Vacca, quæ
fulgure afflata concepe
rit, naſcitur. Epaphum
Græci vocant: atque hu
ius generis antiquam
ſtirpem repetentes, Io
Argiuam Inachi filiam
illius matrem fuiſſe te-
ſtantur. Sed hunc ſer-
monem Ægyptij vt
mendacem reiiciunt,
temporis longinquita-
tem teſtem citantes. E-
paphum enim multis
pòſt ſeculis extitiſſe fe-
runt: primùm verò A-
pim permultis anno-
rum myriadibus ante

illum in homines veniſſe. Inſignes ejus notas Herodotus atque Ariſtagoras explicant. Quibus Ægyptij non aſſentiuntur, nouem enim & viginti eas huic ſacro Boui aptas & cōſentaneas eſſe dicunt. Quænam ſint, tū quēadmodum per corpus ſparſæ, tum vt ipſis quaſi floribus inſignitus ſit, aliundè intelligendum. Cujuſnam autem ex ſyderibus naturam vnumquodque inſigne per notas deſignet, Ægyptij ſatis ſuperq; declarant. Etenim Nili aſcenſum vnum inſigne ſignificare aiunt: aliud mundi, aliud quo tenebras ante lucem fuiſſe inſinuatur: aliud Lunaris figuræ: aliaq; inſignia aliarum rerū ſignificationes eſſe, σκότος haud profectò prophanis, & diuinæ hiſtoriæ ignaris intellectu faci-

εἰληφέναι. Σημεῖα δὲ αὐτοῦ καὶ γνωρίσματα λέγει μὲν καὶ Ἡρόδοτος καὶ Ἀρισταγόρας· οὐχ ὁμολογοῦσι δὲ αὐτοῖς Αἰγύπτιοι. ἐννέα καὶ εἴκοσι γὰρ αὐτὰ εἶναί φασι· καὶ ἐμπρέπειν τῷδε τῷ ἱερῷ βοΐ. τίνα δὲ ταῦτ᾽ ἐστι, καὶ ὅπως διεσπαρται κατὰ τοῦ σώματος τοῦ ζῴου καὶ ὃν τινα τρόπον οἱονεὶ διηνθίσται καὶ τοῖς ἀλλαχόθεν εἴσεσθε. ὅτου δὲ τῶν ἄστρων ἕκαστον σημεῖον διὰ συμβόλων αἰνίττεται τὴν φύσιν, Αἰγύπτιοι τεκμηριῶσαι ἱκανοί. καὶ γάρ τοι καὶ τὴν ἄνοδον τὴν τοῦ Νείλου ὑποδηλοῦν σημεῖόν φασι, καὶ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα· ἀλλ᾽ ὄψει τι καὶ σύμβολον ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν, ὁπωσοῦν αἰνίττεται τοῦ φωτὸς εἶναι τὸ †σκεῦος πρεσβύτερον· καὶ τὸ μηνοειδὲς τῆς σελήνης κατηγορεῖ σχῆμα συνιέναι μέρος ἄλλο· καὶ ἄλλα δὲ ἐπὶ τούτοις, ἄλλων τε αἰνίγματα, βεβήλοις τε καὶ ἀμαθέσιν ἱστορίας θεοπρεποῦς ὄντα δυσσύμβολα

τοιαῦτα

ταῦτα ὀφθαλμοῖς ὄντα. ὅ-
ταν δὲ διαῤῥεύσῃ ἡ φή-
μη τὸν θεὸν Αἰγυπτίοις τε-
τίχθαι λέγουσα, τῶν γραμ-
ματέων τῶν ἱερῶν τινες, οἷς
πάτριον μάθημα καὶ δὴ ἐκ
πατέρων παραδοθὲν † ἀ-
κριβοῖ τὸν ὑπὲρ τῶν σημεί-
ων ἔλεγχον, ἥκουσιν ἐνταῦ-
θα, οὗ τὸν θεὸν φασὶν Αἰγυ-
πτίων βοὸς τὸ βρέφος ἐ-
πίχθη· καὶ κατά γε τὴν ὑ-
φήγησιν τοῦ Ἑρμοῦ τὴν πρε-
σβυτάτην, οἰκίαν ἐγεί-
ρουσιν, ἔνθα δήπου καὶ διαι-
τήσεται, τήν γε πρὸς τὴν,
εἰς ἡλίου μὲν ἀνατολὰς ἀ-
ρῶσαν, τροφὰς δὲ ἐπὶ τοῦ
βρέφους ὑποδέξασθαι, καὶ
μάλα γε ἱκανήν. τεττάρ-
των γὰρ δεῖ μηνῶν ἐν γά-
λακτι τόνδε εἶναι τὸν μόσχον.
ἐπὰν δὲ θρέψηται τραφεὶς
ἐνταῦθά τοι ὑπανισχούσης
σελήνης νέας, ἀπαντῶσι
γραμματεῖς ἱεροὶ καὶ προφῆται. καὶ μέντοι καὶ ναῦν
αὐτῷ ἔτος ἐς τοῦτο καὶ τῷδε τῷ δαίμονι ἱερὰν κοσμοῦ-
σι, καὶ ταύτῃ πορθμεύουσιν αὐτὸν ἐς Μέμφιν. ἔν-
θα φίλαι τε ἤθη αὐτῷ, καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι, καὶ

lia. Quum autem fama
emanauit, Aegyptiorū
deum exortum eſſe, ex
ſacris ſcribis quidam,
qui documentum à ma
ioribus traditum, inſi-
gnium notarum indi-
cium, accuratè callent,
eò vbi diua vacca par- ἀκριβῶσι
tum ex ſeſe ediderit, ac- , vel ἀ-
cedunt, atque ibidem κριβοῦσι
domum ad orientem
Solem, ex vetuſtiſſimo
Mercurij præſcripto,
vbi commodè alatur,
quatuor menſes (qui-
bus ipſum lacte nutri-
ri oportet) excitant. Po-
ſtea autem quàm ibi
nutritus eſt exoriente
noua luna, ſcribæ ſacri,
& prophetæ eòdem
proficiſcuntur: & ſimul
nauem huic ſacrā quot
annis inſtruunt, eaq́;
ipſum Memphim trāſ-
portant, vbi ſedes huic
ſunt & commoratio-
nes ſuaues & loca ad

voluptatem comparata, curricula, puluerationes, exercitationes, & vaccarum formæ præſtantiâ inſignium ædes, tanquam thalami in quos ingreditur, quũ quam amat ſuperuenire appetit: Itemq́, eſt puteus, & fons aquę potabilis. nam ejuſmodi huic ſemper conducere miniſtri & ſacerdotes aſſerunt: Non item ex Nili potione, ne propter dulcedinem in immenſam molem pinguescat. Iam verò quas pompas, quæ ſacrificia Ægyptij conficiant, cùm nouæ amnis alluuionis aduẽtum, tum dei exortum celebrantes, quas etiam ſaltationes cum agant, quæ cõuiuia agitent, quos conuentus habeant, tum quemadmodũ omnes vrbes & vici immortaliter gaudeant, longum eſſet explicare. Is autẽ ex cujus armento hæc diuina beſtia exorta fuerit, beatus & habetur & eſt, ſummamq; Ægy

ἐνδιαιτήματα, καὶ δρόμοι, καὶ κονίστραι, καὶ γυμνάσια, καὶ θηλειῶν βοῶν ὡραίων οἶκοι, οἱονεὶ θάλαμοι ὅτε ἐθέλοι, καὶ ἦν ἱερᾷ θυμὸς ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ φρέαρ, καὶ κρήνη ποτίμου νάματος. τοῦτο γάρ φασιν οἱ θεραπευταί τε καὶ ἱερεῖς λυσιτελεῖν ἀεὶ, †Νείλου πίνειν, οὐκ ἄλλα πιαίνονται. καὶ γὰρ γλυκὺ τοῦτο τοῦ ῥεύματος, καὶ εἰς ὄγκον σαρκῶν ὄντος ἀγαθοῦ. Πομπὰς δὲ ἃς πέμπουσι καὶ ἱερουργίας ἐπιτελοῦσι τοῦ νέου ὕδατος καὶ δαίμονος τὰ θεοφάνια θύοντες Αἰγύπτιοι, καὶ χορείας χορεύουσι, καὶ θαλίας, καὶ πανηγύρεις ἃς ἐπιτελοῦσι· καὶ ὅπως αὐτοῖς καὶ πόλις ἅπασα καὶ κώμη δι' εὐφροσύνης ἔρχεται, μακρὰ ἂν εἴη λέγειν. λέγεται δὲ ἐκεῖνος, ἐν ὅτου τῇ ἀγέλῃ τόδε τὸ θεῖον ἐγένετο ζῶον, δοκεῖ τε εὐδαίμων καὶ ἔστιν· ἄγουσι δὲ Αἰγύπτιοι

ἀλλ' ὁ Νείλου, Gill.

πλέον θαυμαστόν γε αὐτόν. Μάντις τε ἄρα ἀγαθὸς ὁ Ἆπις, οὐ καθίζων μὲν διὰ κόρας, ἢ πρεσβυτέρας γυναῖκας ἐπὶ λίνων τριπόδων, οὐ δὲ μὴν πόματος ἱεροῦ ἐμπιπλάς· ἀλλ' ὁ μέν τις εὔχεται τῷ θεῷ· † τοῦ δὲ αὐτοῦ καὶ μαθεῖν ἐθέλει. παῖδες δὲ ἀθύροντες ἔξω, καὶ πρὸς ἀλλήλους σκιρτῶντες, ἐπίπνοοι γενόμενοι σὺν τῷ ῥυθμῷ αὐτὰ ἕκαστα προλέγουσιν, ὡς εἶναι † Σάγραν τὰ ἀληθινά. Εἰκάζουσι δὲ ἄρα καὶ τῷ Ὥρῳ αὐτὸν Αἰγύπτιοι, ὃν παρ' ὧν πεπιστεύκασι φορᾶς καρπῶν καὶ εὐετηρίας αἰτιάζεσθαι ἁπάσης. ἔνθεν τοι καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχροίας αὐτοῦ φιλοσοφοῦσι, τὸ ποικίλον τῶν † τρόπων ὑπαινιττόμενοι διὰ συμβόλων. Λέγει δέ τις τῶν προφητῶν λόγος οὐ πᾶσιν ἔκπυστος, ὅτι ἄρα ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπινοήσει ζῷον ὥστε σέβειν ἔμψυχον· οὔπω

priorum admirationẽ habet. Is bos præſenſione valet: Nec ſanè vel puellas, vel aniculas ad tripodem ſeſſitantes habet, neque ſacra potione implet: ſed pueri diuino afflatu concitati, extrà ludentes, atque inter ſe ad numerum ſaltantes, conſulentibus futura prædicunt, quæ vel iis quæ apud Sagram contigerunt, veriora habeantur. Apin ſanè Ægyptij etiam Oro comparant, quem frugum prouentus & totius anni fertilitatis præcipuum eſſe auctorem exiſtimant. Hinc eſt quod de multifario ejus colore diſſerunt, fructuum ſcilicet varietatem hoc ſymbolo innuentes. Extat & propheticus quidam ſermo, non paſſim notus: Aegyptiorũ regem Menin (al. Mneuin) nomine, quum inquireret quodnam potiſſimum animal eſſet

ι ᾗ

Vide prouerb. Veriora ijs quæ apud Sagram.

καρπῶν

colẽdum, ceteris omnibus Taurum prætuliſſe, quòd illum omniũ eſſe formoſiſſimum iudicaret, Homeri quidẽ hac in re, vt ferunt, veſtigia ſecutus. Sic enim in Illade Homerus canit: Taurus in armento præcellit vt omnibus vnus, Dux gregis & princeps. Cætera quæ Aegyptij animaliũ naturæ ſcriptores de hac animante fabulantur, rerum veritate peruerſa, repetere mihi non libet.

Μνεῦις

De Mneuide altero Boue Ægyptijs ſacro.

CAP. XI.

Nunc age jam tranſi (inquit ille apud Homerum) non quidem ad Durium illum equũ, & in eo conditos milites decantandum: ſed noſtri vt ſermonis inſtitutum poſtulat, ad Mnêuis bouem, quem Soli ſacrum Ægyptij faciunt, vt Apin Lunæ. Iidem hunc quoq; ſuo

al. ἵππου λόγον ᾄδε

μάλιστα περιεῖλεν τοῦ ἔργου, ἁπάντων ἁρμόζοντα αὐτὸν εἶναι πεπιστευκώς· καὶ τῶν γε Ὁμηρείων κάλλιστος τῶν ὑπὲρ τούτων κατ' ἴχνια ἰὼν, ὁ † Μνεῦις φασὶν. εἰπεῖν γὰρ ἐν Ἰλιάδι καὶ Ὅμηρον. Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων Ταῦρος. ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν. Οἷα δὲ μυθολογίαν ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζώου ἐκτρέπουσιν Αἰγύπτιοι τῇδε τῇ περὶ ζώων ἀληθείᾳ καὶ ἰδιότητι, οἱ τὰ περὶ τῶν ζώων γράψαντες, οὔ μοι δοκεῖ φίλα εἶναι.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καλουμένου Μνεύιδος. Κεφ. ια.

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, φαίη ἂν ὁ λόγος, καὶ οὐχ ἵπποι μὰ Δία, οὐδὲ μὴν τὸν * ἐν αὐτῷ λόχον εἰπεῖν, ἀλλὰ Μνεῦιν βοῦν, καὶ τοῦτον Αἰγύπτιοι ἡλίου φασὶν ἱερόν. ἐπεὶ τόν γε Ἆπιν ἀνάθημα εἶναι σελήνῃ λέγουσιν. ἴδιοι δὲ ἄρα καὶ τού-

τῳ

τῷ γνωρίσματι ἐς τὸ εἶναι μήτε κίβδηλον, μήτε μὴν νόθον, ἀλλὰ φίλον τῷ θεῷ τῷ προειρημένῳ, φασὶν Αἰγύπτιοι· καὶ ὑπὲρ τοῦδε ἱερεῖ ἄλλος· ὃν δὲ ἤκουσα λόγον Αἰγύπτιον ἐς βάσανον τοῦδε τοῦ ταύρου καὶ ἔλεγχον, εἴτε ἐπὶ σπορᾶς κρείττονος, εἴτε μὴ, τοῦτον εἰπεῖν ἐθέλω. Βόκχωρις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, κατὰ κλέος ψευδὲς καὶ φήμην οὐδὲν λέγουσαν ὑγιὲς, οὐκ οἶδα ὅπως ἁρπάσας, δίκαιός τε ἐν ταῖς κρίσεσι ἐδόκει, καὶ πρὸς τὸ θεῖον τὴν ψυχὴν κεκοσμημένος. ἦν δὲ ἄρα ἔμπαλιν πεφυκὼς ἐκεῖνος. καὶ τὰ μὲν πολλὰ ἐῶ νῦν. τὸν δὲ Μνεῦιν λυπῆσαι θέλων Αἰγυπτίους, οἷα ἐργάζεται γῦν αὐτόν. ταῦρον ἄγριον ἐπάγει οἱ ἀντίπαλον. ὁ κεῖν μυκᾶται μὲν ὁ Μνεῦις· ἀντεμυκήσατο δὲ ὁ ἐπηλύς· εἶτα ὑπὸ θυμοῦ φέρεται ἐμπεσεῖν τῷ ταύρῳ

quodam inſigni, quo genuinus & verus dignoſcatur, eſſe aiunt cõſpicuum, quod qui deſiderat, aliunde petat. ſed nec ipſe diſſimulabo quẽ accepi Aegyptiorum ſermonem ſuper hujus Tauri procreatione, verum procreatio ejus, ita vt par eſt, excellat, necne. Bocchoris Aegyptiorum rex, neſcio quomodo falſam hanc gloriam & fictitiam famam adeptus, juſtus in judiciis & cauſis decernendis exiſtimabatur, & animo erga deum moderatò ac probè compoſito, quum ingenio prorſus contrario eſſet. nam vt aliud nihil dicam, aduerſus Mnêuin, vt injurius ac moleſtus Aegyptiis eſſet, hæc eſt moſitus. Taurum ferum ei aduerſarium adduxit: qui Mnéuidem mugientem viciſſim primùm edito mugitu excepit: dein impetu in ſacrum illũ Taurum irruens aberrauit,

Bocchoris.

rauit, & cornibus in perſeæ caudicem defixis inhæſit. tum Mnẽuis eum per latera ſauciatum interemit. Hujus facti & pudore ductus eſt Bocchoris, & in odium Ægyptiorũ incurrit. Quòd ſi quis parum nobis benignus me iis quæ ritu naturę fiunt relictis, ad fabulas diuertiſſe putat, fallitur. Refero enim ea quæ & noſtro tempore circa hos Tauros fieri ſolẽt, & facta ſunt olim: quæq; ipſos narrantes audiui Aegyptios, ejus quidem auctoritatis viros; quos mentiri voluiſſe minimè credas.

Videtur locus imperfectus.

De Delphini intellectu.

CAP. XII.

Quàm vehemẽti Delphini muſicæ amore teneantur, quamq; admirabili ad vocis cantum ſtudio concitẽtur, ſermone & literis multorum: longè lateq; peruagatum eſt: quàm itẽ hominũ amantes ſint, cùm alij plerique ſcri-

τῷ θεοφιλεῖ μὲν ὁ ξένος, ἐθέλων δὲ καὶ σφάλλεται. καὶ εἰς περσαίας ἐμπεσὼν πρέμνον, ἐπισχέθη τὰ κέρατα, ὁ δὲ κατὰ πλευρὰν ὁ Μνεῦις τιτρώσκων τῇ κεφαλῇ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. αἰδεῖται Βόκχορις, καὶ μισοῦσιν αὐτὸν Αἰγύπτιοι. εἰ δέ τις ἐχθρὸς οἴεται ἐκ τῶν φυσικῶν λόγων εἰς μύθους ἐμπεσεῖν, μωρός ἐστι. λέγω γὰρ ὅσα τε δρᾶται ἐπὶ τοῖσδε τοῖς ταύροις, καὶ ὅσα ἐπράχθη, καὶ ἀκούω λεγόντων Αἰγυπτίων. οὐκ οὖν δὲ ἄρα † ὧ. ὡς τὸ ψεῦδος ἐκείνοις ἐχθρόν ἐστι.

περὶ τῆς τῶν δελφίνων συνέσεως.

Κεφ. ιβ.

Οἱ δελφῖνες τὸ μὲν φιλόμουσον αὐτῶν, καὶ περὶ τὴν φωνὴν ᾠδικόν τε καὶ φιλόπονον, κεκήρυκταί τε καὶ εἰς πολλοὺς ἐξεφοίτησε. καὶ ὡς εἰσὶ φιλάνθρωποι, ἄλλοι τε εἶπον, καὶ ἡμεῖς αὖ που δεδηλώκαμεν

τῷ

τοῦ λόγου. ἐνταῦθοῖ δὲ εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς συνέσεως αὐτῶν, οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ὅταν γὰρ δικτύῳ περιπέσῃ δελφίς, τέως μὲν πρῶτα ἡσυχάζει, καὶ φυγῆς οὐδὲν μέμνηται. εὐωχεῖται δὲ τῶν συνεαλωκότων ἰχθύων, καὶ ὥσπερ ἐπὶ δαῖτα ἥκων κλητὸς, εἶτα ἐμφορεῖται αὐτῶν. ὅταν δὲ αἴσθηται ἐπισυρόμενος ὅτι γίνεται τῆς γῆς πλησίον, ἐνταῦθά τοι τὸ δίκτυον διατραγὼν ἀπαλλάττεται, καὶ ἔστιν ἐλεύθερος. ἐὰν δέ ποτε ἁλῷ, οἱ χαριέστεροι τῶν ἁλιέων ὁλόσχοινον αὐτοῦ διείραντες τῶν ῥινῶν, ἐπαφῆκαν αὐτὸν, γνώρισμα δὲ τοῦτο εἰ ἐμπέσῃ ἄρα οὐ καὶ πρόσθεν ἁλῶναί τε καὶ σεσῶσθαι αὐτὸν περιφέρει. ὁ δὲ, οἷα τὸν ἔλεγχον αἰδούμενος, οὐκ ἔτι πλησιάζει σαγήνῃ τὸ ἐντεῦθεν. Λέ-

ſerunt, cum nos ante explicauimus: nunc já de intelligendi pruden-tia dicere, non alienum eſt. Simul enim vt in retia delphinus incidit, ſtatim primò quidem quietè & liberè manet, neque omninò fugere meminit: ſed & epulatur, & alios ſecum captos depaſcitur: & tanquam ei condictum eſſet conuiuium, ex iis exaturatur. Deinde quũ ſe extrahi, atque ad littus appropinquare intelligit, dentibus lacerato reti è ſeruitute liberatur. Iam ſiquando piſcatores poſteaquàm captiui delphini nares holoſchœno junco tra-jecerint, quodam obſequio atque indulgentiâ eum ex poteſtate idcirco dimittant, ſeruituteq́; liberent, vt hac notionis nota inuſta, ſi iterum capiatur, apertiora det indicia, ſe aliâs captum & ſeruatum fuiſſe, is velut indicium & notam priſtinæ captiuitatis veritus, non amplius ad ſagenam appropinquat.

Ariſt. de hiſt. anim. lib 9, c. 48, hoc tãquã hiſtoriam, i. quod ſemel factũ ſit, refert, non quod fieri ſemper ſoleat.

Si Delphinus quiſpiã comprehenſus in piſcatoriam nauem (vt narrat Ariſtoteles) ſubtrahatur, alij tum permulti nauiculam hanc circumnatantes, tandiu ſe ibi crebris ſaltibus verſant, & tanquam piſcatoribus pro hujus ſalute ſupplicãtes prouoluunt, dum piſcatores ad captiui miſericordiam inducti, eisq; ita ſuppliciter quaſi petentibus cedentes, irretitum ex vinculis in libertatem expediant.

λέγει δὲ καὶ Ἀριστοτέλης, ὅτι καὶ ἁλῷ, καὶ δεθῇ εἴσω ἐν τῇ σκάφῃ, πολλοὶ περινήχονται δελφῖνες τὴν ἁλιάδα, καὶ ἐς τοσοῦτον πηδῶσί τε καὶ σκιρτῶσι δίκην ἱκετῶν, ἔστε παθεῖν τι τοὺς ἁλιέας, καὶ οἰκτεῖραι μὲν τὸν δεσμώτην, εἶξαι δὲ τοῖς δεομένοις, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοῖς τὸν ᾑρημένον.

Vide Var. hiſt. lib. 10, cap 18.

De Daphnide Syracuſano, eiusq; canibus, qui propter domini calamitatem mori voluerint.

CAP. XIII.

Daphnidis Syracuſani bubulci, celebri illa calamitate à nympha quadam affecti, Canes quinque ab ipſo nutritos, Sanum, Podargum, Lãpadem, Alcimum & Theôtem) quum miſerabilem domini caſum vidiſſent, propter illum mori voluiſſe aiunt, luctu priùs & vlulatu plurimo eum proſecutos.

Περὶ τῶν Δάφνιδος κυνῶν.

Κεφ. ιγ.

Δάφνιδος τοῦ βουκόλου τοῦ Συρρακουσίου παθόντος ὑπὸ τῆς νύμφης ταῦτα δή που τὰ ὑμνούμενα, πέντε τροφίμους κύνας, τὸν Σάνον, καὶ τὸν Πόδαργον, καὶ τὴν Λαμπάδα, καὶ τὸν Ἄλκιμον, καὶ τὸν Θέοντα θεασαμένους τοῦ δεσπότου τὰ πάθη, ἐπ' αὐτῷ θάνατον ἑλέσθαι φασί, καὶ πολλὰ μὲν ὀδυρομένους πρότερον, κλαῦσαι δὲ πάμπολλα.

De

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων μνήμης· καὶ πρὸς τοὺς κηδεμόνας φιλοστοργίας. Κ. ιδ.

Διάφορα μὲν καὶ ποικίλα τὰ τῶν ἐλεφάντων ἰδιότητος ἄνω μοι λέλεκται· νῦν δὲ εἰρήσεται ὅτι καὶ μνήμην ἀγαθόν ἐστι τὸ ζῷον τοῦτο, καὶ ἐντολὰς φυλάξαι οἶδε· καὶ μὴ ψεύσασθαι τὴν τῶν παρακαταθεμένων ὁτιοῦν αὐτῷ προσδοκίαν τε καὶ ἐλπίδα. Ὅτε γοῦν Ἀντίγονος ἐπολιόρκει Μεγαρέας, ἑνὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν πολεμικῶν συνετρέφετο καὶ θῆλυς, ὄνομα Νίκαια ταύτῃ· ἡ τοίνυν τοῦ τρέφοντος αὐτὸν γυνὴ παιδίον ἔτυχε τεκοῦσα πρὸ ἡμερῶν τριάκοντα καὶ παρακατέθετο φωνῇ τῇ Ἰνδῶν, ἧς ἀκούουσιν ἐλέφαντες. ὁ δὲ, καὶ ἐφίλει τὸ παιδίον, καὶ ἐφύλαττε, καὶ κειμένου πλησίον ἥδετο, καὶ κνυζομένου παρέβλε-

De memoria & fide Elephantorum.

CAP. XIIII.

Variam & multiplicem Elephantorum naturam antè dixi. Nunc quàm memoria ſint bona, quamq; diligenter præceptum officij aduerſus præcipientes teneant: quàm ſimul eorum qui quippiam eis committunt, vel expectationem vel fidem non fallant, explicandum eſt. Quum Antigonus Megarenſem vrbẽ obſideret, fœmina ſimul Elephas Nicęa nomine cum vno de Elephantis bellatoribus verſabatur. Et quum illius qui Elephantum aleret vxor, infantem puerum ante menſem peperiſſet, eundem Nicææ Elephanto, linguâ vtens Indica, quam Elephanti intelligunt, credidit. Vt verò is primùm ſibi creditus eſt, illum diligebat, & cuſtodiebat, ex eoq; proximè adjacente magnã voluptatem capiebat: quum ploraret, oculos tum

κλαδὶ pro κλάδῳ. Euſtath.

tum auertebat, tum verò ab eo dormiente muſcas abigebat, promuſcide ventilans arũdinis ramum, ex illis qui pro pabulo ei obiiciebantur. omnem verò cibũ niſi puer adeſſet, reiiciebat. Nutrix igitur neceſſe habebat, poſteaquàm eum lacte compleuiſſet, Elephanto curatori apponere, vel omnino Elephantus non parum iracundiâ incitabatur, ac nonnunquam ita vt etiam mali aliquid minari & moliri videretur. Interdum etiam quum vagiret infans, cunas vbi iaceret mouebat: ſicq; eidem ipſi ex hoc motu oblectamenta & ſolatia, ſicut nutrix, afferre ſtudebat.

De odio Elephanti in adulteros, hiſtoriæ duæ mirabiles. c. xv.

Obtrectationem ac riualitatem vehementem diuerſorum animalium, Porphyrionis Canis, & Ciconię diximus ſuis locis. Nunc mihi

πι, καὶ καθεύδοντος τῇ προβοσκίδι τὰς μυίας ἀνεσόβει, καλάμου † κλαδὶ τοῦ παραβαλλομένου εἰς τροφήν. εἰ δὲ μὴ παρῆν τὸ βρέφος, οὔτε καὶ τροφὴν ἀνεστέλλετο. οὐκοῦν ἔδει τὴν τρέφουσαν αὐτὸ ἐμπλῆσαι μὲν τοῦ γάλακτος, παραθεῖναι δὲ τῷ κηδεμόνι, ἢ πάντως ἀγανακτοῦσα ἡ Νίκαια ἦν δῆλος, καὶ τεθυμωμένος ἔτι, καὶ δρασείων τι τῶν δεινῶν. πολλάκις δὲ καὶ ἀνακλαίοντος αὐτοῦ, εἶτα τὴν σκάφην ἢ ἐνέκειτο διέσειε, παραμυθούμενος τῷ σεισμῷ τὸ βρέφος, οἷα δήπου φιλοῦσι καὶ αἱ τροφοί, καὶ αἱ τίτθαι δρᾶν, ποιῶν ἂν ἄνθρωποι ὁ ἐλέφας.

περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ζηλοτυπίας. Κεφ. ιε.

Ζηλοτυπίαν ζώων ἐνεργεστάτην διαφόρων ἐν καιροῖς οἶδα εἰπὼν, πορφυρίωνος καὶ κυνὸς, καὶ μὲν τοι καὶ πελαργοῦ

νῦν

τῇ Διὰ ἐκ τρίτου· ἴσμεν δὲ ἔοικα λέξειν ἐλέφαντος ὀργὴν εἰς γάμον ἀδικουμένου· μοιχευομένην γὰρ τὴν τοῦ πωλεύοντος αὐτὸν καὶ τρέφοντος γυναῖκα ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβὼν, δι' ἀμφοτέρων διέπειρεν πείρας τῶν κεράτων, ἀπέκτεινε καὶ τὸν μοιχὸν καὶ τὴν μοιχευομένην, καὶ εἴασε κεῖσθαι κατὰ τῶν στρωμάτων τῶν ὑβρισμένων, καὶ τῆς εὐνῆς τῆς πεπατημένης, ὡς ἐλθόντα τὸν πωλεύοντα καταγνῶναι καὶ τὸ ἀδίκημα, καὶ τὸν τιμωρήσαντα αὐτῷ γνωρίσαι. καὶ τοῦτο μὲν Ἰνδικὸν τὸ ἔργον, ἐκεῖθεν δὲ ἐξεφοίτησε δεῦρο. Ἀκούω δὲ καὶ ἐπὶ Τίτου Ῥωμαίων βασιλεύοντος ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ τοιοῦτον γενέσθαι. προστιθέασι δὲ ὅτι ἄρα ὁ ἐνταῦθα ἐλέφας, ἀπέκτεινε μὲν ἀμφοτέρους, καὶ ἐν ἱματίῳ κατεκάλυψε, καὶ

exponendum videtur Elephanti odium in eos qui cum alienis vxoribus ſtuprũ faciant. Nam quum vxorem ſui domitoris & altoris ſtuprari manifeſtò deprehendiſſet, ambos, & eum qui ſtuprum inferebat, & eam quacum id faciebat, cornibus transfigens, interfecit, ac in ſtragulis cõſtupratis, & lecto adulterato jacẽtes reliquit: vt quum primùm ſuus rector veniſſet, & manifeſtò nefarium facinus, & ſe hujus vindicẽ cognoſceret. Hoc quidẽ factum, ab India huc ad nos manauit. At Romæ aliud ſimile euenisſe audio ſub optimo imperatore Tito, præterquam quod addunt, ibi Elephantum non vtrumq; modò occidiſſe, ſed & ſtragula veſte eos texiſſe, & nutritio aduenienti ſtragula rejeciſſe, & retexiſſe, & proximè inter ſe jacentes demonſtraſſe. Ita illetum facilè injuriam

illatam ſibi fuiſſe intellexit, tum etiam maximè facinus ei liquebat, vbi cornu quo ipſos confixiſſet, cruentum perſpexit.

De diuinatione Draconum in luco Lauinij, mazam quam virgines non integræ attulerint, reſpuentiũ. c. XVI.

Eſt & peculiaris Draconum diuinatio. Nam & in Lauinio oppido Latinorum, quod à Lauinia Latini (regis) filia nomen tulit: quo tempore Latinus Æneę aduerſus Rutulos auxiliatus eos deuicit, & Aeneas Trojanus Anchiſæ filius ciuitate prædicta potitus eſt, quæ quidem nõ temerè Romæ veluti auia nominari poſſet. Ex hac enim profectus Aſcanius Aeneæ & Creuſæ Trojanæ filius Albam condidit, cujus colonia eſt Roma. Cæterùm in Lauinio ſacer eſt lucus magnus & opacus, ju-

Strabo Lauinium ſcribit, Stephanus Λαβίνιον.

ᾤκισε

ἐλθόντι τῷ τροφεῖ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον, κειμένους πλησίον ἀλλήλων ἀπέδειξε. καὶ τὸ κέρας, ᾧπερ διέπειρεν αὐτοὺς, καὶ τοῦτο ᾑμαγμένον ἐνεδείκνυτο.

Περὶ τῆς τῶν δρακόντων μαντικῆς. Κεφ. ις.

Ἴδιον δ' ἦν ἄρα τῶν δρακόντων καὶ ἡ μαντική. ἐν γοῦν Λαουινίῳ τῷ ἐν τῷ πολίσματι, ὅπερ τῆς Λατίνων χώρας ἐστὶ, κέκληται δὲ ἀπὸ τῆς Λατίνου θυγατρὸς Λαουινίας, ἡνίκα Λατῖνος Αἰνείᾳ συνεμάχησε, κατὰ τῶν καλουμένων Ῥουτούλων, εἶτα ἐνίκησεν αὐτούς· ἐνίκησε δὲ Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου ὁ Τρὼς τὴν πόλιν τὴν προειρημένην. εἴη δ' ἂν τῆς Ῥώμης μητρομήτωρ, ὡς ἂν εἴποι τις. ἐντεῦθεν γὰρ ὁρμηθεὶς Ἀσκάνιος ὁ Αἰνείου καὶ Κρεούσης τῆς Τρῳάδος, τὴν ᾤκησε τὴν Ἄλβαν. Ἀλβανῶν δὲ ἡ Ῥώμη ἄποικος. Οὐκοῦν ἐν τῷ Λαουινίῳ ἄλσος τιμᾶται μέγα καὶ δασὺ, καὶ ἔχει

πλησ

πλησίον νεὼν Ηρας Αργολίδος. ἐν δὲ τῷ ἄλσει φωλεός ἐστι μέγας καὶ βαθὺς, καὶ ἔστι κοίτη δράκοντος. παρθένοι τε ἱεραὶ νενομισμέναις ἡμέραις παρίασιν εἰς τὸ ἄλσος ἐν ταῖν χεροῖν φέρουσαι μᾶζαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τελαμῶσι κατειλημμέναι. ἄγει δὲ αὐτὰς εὐθύωρον ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ δράκοντος πνεῦμα θεῖον, καὶ ἀπταίστως πρόεισι βάδην καὶ ἡσυχῆ, ὥσπερ οὖν ἀκαλύπτοις ὁρῶσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς. καὶ ἐὰν μὲν παρθένοι ὦσι, προσίεται τὰς τροφὰς ἁγνὰς ὁ δράκων, καὶ πρεπούσας ζώῳ θεοφιλεῖ· εἰ δὲ μὴ, † ἄπαστοι μένουσι, προειδότος αὐτοῦ τὴν φθορὰν, καὶ μεμιασμένην. μύρμηκες δὲ τὴν μᾶζαν τὴν τῆς διαφθαρείσης εἰς μικρὰ καταθρύψαντες, ὡς ἂν εὔφορα αὐτοῖς εἴη, εἶτα ἐκφέρουσιν ἔξω τοῦ ἄλσους, καθαίροντες τὸν τόπον· γνωρίζεταί τε ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων τὸ πραχθὲν, καὶ

† ἄπαστος μένει.

xtaq; ipſum ædes Iunonis Argolidis. In eodē luco latibulum eſt amplum ac profundum, Draconis cubile. In lucum quotannis virgines certis diebus ingrediuntur, quæ mazam geſtant manibus, oculos faſciis deuinctę. Eas rectà ad latibulum diuinus quidam ſpiritus deducit. Progrediuntur illæ ſenſim ac pedetentim ſine offenſione, ac ſi detectis oculis viderent. Quòd ſi virgines fuerint, cibos tanquam puros & deo gratæ animanti conuenientes admittit Draco: ſin minus, non attingit, corruptas eſſe intelligens & diuinans. formicæ verò hanc relictam ab illo mazam minutatim confractam, vt leuius ferant, è luco exportāt, expurgandi gratiâ loci. Hoc quum fit, ab indigenis animaduertitur,

& quæ ingreſſæ fuerant indicantur, examinanturq́; , & cujus pudicitiam eſſe violatam conſtiterit, pœna legibus conſtituta plectitur. Dracones igitur nō expertes eſſe vaticinationis hoc modo demonſtrârim.

αἱ παρελθοῦσαι ἐλέγχονται. καὶ ἥγε τὴν παρθενείαν αἰσχύνασα, ταῖς ἐκ τοῦ νόμου κολάζεται τιμωρίαις. Μαντικὴν μὲν δὴ δρακόντων ἂν ἀποφήναιμι τὸν τρόπον τοῦτον.

De ſacro in Ægyptia Melite Dracone, libum menſæ impoſitum vorante noctu: & de pœna curioſi cuiusdam qui illū videre voluit.

CAP. XVII.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ Μελίτῃ δράκοντος. Κεφ. ιζ.

Non temerè canit Homerus, Conſpexiſſe deos homini nō vtile, non fas. Nam & Draco ſacer ac venerandus, diuinius in ſe aliquid habet, quodq́; præſtat ignorari. Nempe in Melite Aegyptia Draco diuinis honoribus afficitur in turri quadam. adſunt ei ſacerdotes & miniſtri, menſa & crater ponuntur. Crateri quotidie immittunt libum ex farina ſubacta melicrato, & recedunt. poſtridie reuerſi craterem inueniūt vacuum. Et quum

Talem & Babylonij draconem colebant, vt in ſacra Daniel. hiſtoria legimus.

Λέγει μὲν οὖν Ὅμηρος, Χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς. οὐκοῦν ἔχει τι καὶ δράκων ὁ ἐν ταῖς ἁγιωτάταις τιμαῖς, θειότερον· καὶ εἰδέναι οὐ λυσιτελὲς αὐτόν. καὶ ὅγε λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν. Ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου δράκων ἐστὶν ἱερὸς, ἐν πύργῳ, καὶ τετίμηται· καὶ ἔχει θεραπευτὰς καὶ ἱερέας. καὶ κεῖται οἱ τράπεζα, καὶ κρατήρ. εἰς τοῦτον οὖν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἄλφιτα ἀναδεύσαντες μελικράτῳ, εἶτα ἀπίασι· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὑποστρέψαντες, κενὸν τὸν κρατῆρα εὑρίσκουσιν. ἀ-

κρυμῷ ὁ πρεσβύτατος πάντων δὲ τῶν ὑπηρετῶν ἱμείρων δριμύτατον ἔχει θεάσασθαι τὸν δράκοντα· καὶ παρελθὼν μόνος, καὶ ποιήσας τὰ εἰθισμένα, ὑπανέστη. ὁ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ δράκων εἱστιᾶτο. καὶ τὰς θύρας ὁ πολυπράγμων ἀνοίξας, ἔτυχε γὰρ κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐπικλείσας, ψόφον εἰργάσατο ἰσχυρόν. ὁ δράκων δὲ ἠγανάκτησε καὶ ἀνεχώρησεν. ὁ δὲ ἰδὼν ὃν ἐπόθει σὺν τῷ ἑαυτοῦ κακῷ, γίνεται μὲν ἔκφρων· εἰπὼν δὲ ὅσα εἶδε, καὶ ὡς ἠσέβησεν ὁμολογήσας, ἦν ἄφωνος. εἶτα οὐ μετὰ μακρὸν πεσὼν ἀπέθανεν.

quùm aliquando maximus natu ſummo videndi Draconis deſiderio teneretur, ſolus ingreſſus, & libo propoſito, receſſit. & mox Dracone menſa conſcenſa epulante, ille ſubitò magno cum ſtrepitu fores (quas pro more clauſerat) aperuit. Draco indignatus abiit. At ille viſo quem voluerat, ſuo quidem malo, mente captus & ſuum confeſſus crimen, mox obmutuit & paulò pòſt collapſus interiit.

Ἴδιά τινα θαυμαστὰ ταῶ καὶ ἵππου. κεφ. ιη.

Pauo quomodo faſcinationem amoliatur. In equo remedium retenta urina. Equarum in Venerem impetum, iuba detonſa ſedari.

CAP. XVIII.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ταῶτ' ἐστιν. ὁ ταὼς ὑπὲρ τοῦ μὴ βασκαίνεσθαι, λίνου ῥίζαν οἱονεὶ περίαπτον φυσικὸν ἀναζητήσας, ὑπὸ τῇ ἑτέρᾳ πτέρυγι βύσας περιφέρει. Λέγεται

Hæc etiam in animalibus mireris. Pauo faſcini veluti naturale amuletum lini radicem inquirit, & ſub alarum altera retruſam geſtat. Retentam in equo vri-

nam laxari aiunt, & ſtatim copiosè reddi, ſedariq; dolorem, ſi virgo zona quâ amicitur ſolutâ, *faciē ejus feriat. Equæ in Venerem ſuror nimius, Ariſtotele auctore, ſedabitur facilè, juba ceruicis ejus detonſa ſic enim veluti pudore ducta, furorē, motumq; libidinis, & concitationem nimiā præ verecundia remittet. quod ipſum etiam Sophocles innuit in fabula, cui titulus Tyro: quæ ita loquitur: Luctū capillus arguit tonſus grauem. Laſciuientis ſic equæ jubam ſolent Fluxam comantem tondere à ceruicibus Equiſones. hæc inde mœſta in fontibus, Et amnibus contemplatur ſe priſtino. Iubæ decoro ſpoliatam, luget, dolet

Facies de homine tā[illegible]ium, &c. Plinius & Græcis ſimiliter πρ[illegible] ζώνῃ. Ariſtot.

al. [illegible]ζαι

ἡ δὲ ἵππου γαστὴρ εἰ ἐπισχεθῇ, παρθένον λύσασαν ἣν φορεῖ ζώνην, καὶ αὐτὸν παίειν κατὰ τοῦ προσώπου τῇ ζώνῃ, παραχρῆμα ἐξουρεῖν ἀθρόως, καὶ τὸ ὀδύνας παύεσθαι. Θήλειαν δὲ ἵππον εἰς ἀφροδίσια †λυττήσασαν πάνυ σφόδρα, παῦσαι ῥᾳδίως ἐστὶν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, εἴ τις αὐτῆς ἀποκείρειε τὰς κατὰ τοῦ τένοντος τρίχας. αἰδεῖται γὰρ, καὶ οὐκ ἀγανακτήσει, καὶ παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ τοῦ σκιρτήματος τοῦ πολλοῦ, κατηφήσασα ἐπὶ τῇ αἰσχύνῃ. τοῦτό τοι καὶ Σοφοκλῆς αἰνίττεται ἐν τῇ Τυροῖ τοῦ δράματος. πεποίηται δέ οἱ αὕτη λέγουσα. καὶ ἃ λέγει ταῦτά ἐστι.

Κόμης δὲ πένθος †λαχαρτιπόλου δίκην, Ἥτις
συναρπασθεῖσα βουκόλων ὕπο Μάνδραισιν
ἱππείοισιν ἀγρίᾳ χερὶ Θέρος θερισθῇ ξανθὸν
αὐχένων. Ἀπο- Σπασθεῖσα δ' ἐν λειμῶνι πο-
ταμίων ποτῶν †Εἴδει σκιᾶς ἴδωλον αὐγασθεῖσ',
ὑπὸ Κουρᾶς ἀτίμως διαπεπτερωμένης φόβης. †Αν

al. λαχαρτιπόλου
al. ἰδεῖ
fortè Κάνθαρ' ἂν οἰκτείρ[illegible] μων τις εἰ[illegible] ντείζει ὑπὸ Ὀσηπιν αἰ[illegible] χων. &c.

οἰκτ

οἰκτίρμων ἐς οἰκτείρη, οἱ ἵπποι ἴσασιν αἰσχύνησιν οἷα μαίνεται. Πενθοῦσα, καὶ κλαίουσα τὴν πάτρον φόβιν.

Adeò, mouere poſſit vt viros quoque Ad condolendum miſeratos vicem ipſius.

Ὅτι αἰσθητικῶς ἔχει τινὰ τῶν ζώων τῶν μελλουσῶν ἐν ταῖς οἰκίαις γίνεσθαι ἀνατροπῶν. Κεφ. θ.

Mures, Muſtelas, & alia quædam animalia imminentes domorum & vrbium ruinas præſentire, ac emigrare. Helicæ ſubuerſæ hiſtoria. Pantetidas Lacedæmonius à Canibus laceratus. c. XIX.

Μελλούσης δὲ οἰκίας καταφέρεσθαι αἰσθητικῶς ἔχουσιν οἵ τε ἐν αὐτῇ μύες, καὶ μέντοι καὶ γαλαῖ, καὶ φθάνουσι τὴν καταφορὰν, καὶ ἐξοικίζονται. τοῦτό τοι καί φασιν ἐν Ἑλίκῃ γενέσθαι. ἐπειδὴ γὰρ ἠσέβησαν ἐς τοὺς Ἴωνας τοὺς ἀφικομένους οἱ Ἑλικήσιοι, καὶ ἐπὶ βωμοῦ ἀπέσφαξαν αὐτοὺς, ἐντεῦθεν δήπου τὸ Ὁμηρικὸν τοῦτο, Τοῖσι δὲ θεοὶ τέραα προὔφαινον· πρὸ πέντε γὰρ ἡμερῶν τοῦ ἀφανισθῆναι τὴν Ἑλίκην, ὅσοι μῦς ἐν αὐτῇ ἦσαν καὶ γαλαῖ, καὶ ὄφεις, καὶ σκολόπενδραι, καὶ σφονδύλαι, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἦν τοιαῦτα, ἀθρόα ὑπεξῄει τῇ ὁδῷ τῇ

Domum ruiturã qui in ea ſunt Mures, & Muſtelæ etiam præſentiũt, & maturè excedunt. Hoc & in Helice contigiſſe aiunt. Nam quũ Helicẽſes in Iones aduenas impij fuiſſent, eosq; ad aram mactaſſent, prodigia quædam viderũt. quinque enim diebus priuſquam peſſum iret Helice, omnes in ea Mures, Muſtelæ, Serpẽtes, Scolopendræ, Verticilli, & alia hujuſmodi animalia, magnis copiis exibãt per viam *Pauſanias in Achaic.*

quæ ducit Coriam. Hęc ciues quum fieri viderent, admirabantur, neque tamen de rei cauſa facere conjecturam poterat. Proxima ab illorum egreſſu nocte terrę concuſſa ciuitas ſubſedit, & inundantibus aquis abolita eſt: & pariter cum vrbe Lacedęmoniorum naues decē, quæ tum fortè ad portum appulerant, eadem maris exundatione perierunt. Eſt quādo animalium etiam ad capiendam ab hominibus impiis vltionem miniſterio juſtitia vtitur. argumento eſt Pantetidas Lacedæmonius, qui quū artifices Dionyſij proficiſcentes Cythera per Spartam tranſire prohibuiſſet, poſtea in ephororūm curia ſedens à Canibus laceratus eſt.

εἰς Κορείαν ἐκφεύγουσιν. οἱ δὲ Ἑλικήσιοι ὁρῶντες ταῦτα πραττόμενα, ἐθαύμαζον μὲν, οὐκ εἶχον δὲ τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν τὰ προειρημένα ζῶα, νύκτωρ γίνεται σεισμὸς καὶ συνιζάνει ἡ πόλις. καὶ ἐπικλύσαντος πολλοῦ κύματος, ἡ Ἑλίκη ἠφανίσθη· καὶ κατὰ τύχην Λακεδαιμονίων ὑφορμοῦσαι τῇ πόλει δέκα νῆες, συναπώλοντο τῇ προειρημένῃ θαλάσσης ἐπικλύσει πολλῇ. Χρῆται δὲ ἅμα εἰς τιμωρίαν τῶν ἀσεβῶν ἀνδρῶν ὑπηρέταις τοῖς ζῴοις ἡ δίκη· καὶ τοῦδε μαρτύριον· Παντεδίδας ὁ Λακεδαιμόνιος ἀνασείλας διὰ τῆς Σπάρτης ἐλθεῖν τοὺς ἐς Κύθηρα ἀπιόντας τῶν περὶ τὸν Διονύσιον τεχνιτῶν, εἶτα καθήμενος ἐν τῷ ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη.

De Canibus ſacris in Adriano Siciliæ, moderatis & benignis erga bonos, in fures verò & prædones crudelibus.

Περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ κυνῶν τῶν ἐν Ἀδράνῳ. al. Ἀδρανῷ.

Κιφ.

Κεφ. κ.

Ἐν Σικελίᾳ Ἀδρανὸς ἐστὶ πόλις, ὡς λέγει Νυμφόδωρος. καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἀδρανοῦ νεὼς ἐπιχωρίου δαίμονος. πάνυ δὲ ἐναργῆ φησιν εἶναι τοῦτον. καὶ τὰ ἄλλα μὲν ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγει, καὶ ὅπως ἐμφανής ἐστι, καὶ ἐς τὸ τῶν δεομένων προχείρως εὐμενής τε ἅμα καὶ ἵλεως, εἰσόμεθα. νῦν δὲ καὶ ἐκεῖνα εἰρήσεται. Κύνες εἰσὶν ἱεροὶ καὶ οἵδε θεραπευτῆρες αὐτοῦ, καὶ λατρεύοντές οἱ, ὑπεραίροντες τὸ κάλλος τοὺς Μολοττοὺς κύνας, καὶ σὺν τούτῳ καὶ τὸ μέγεθος, χιλίων οὐ μείους τὸν ἀριθμόν. οὗτοι μεθ' ἡμέραν μὲν ἀγκάλλουσί τε καὶ σαίνουσι τοὺς ἐς τὸν νεὼν καὶ τὸ ἄλσος παριόντας, εἴτε εἶεν ξένοι, εἴτε ἐπιχώριοι. νύκτωρ δὲ τοὺς μεθύοντας ἤδη καὶ σφαλλομένους κατὰ τὴν ὁδὸν, οἵδε πομπῶν δίκην καὶ ἡγεμόνων τε, μάλα εὐφυῶς ἄγουσι, προηγούμενοι ἐς τὰ οἰκεῖα ἕκαστον.

CAP. XX.

In Sicilia * Adranus eſt ciuitas; auctore Nymphodoro: & in ea Adrani dæmonis vernaculi templum: quod omnino inſigne ac ſplẽdidum eſſe ait. Sed quæ de hoc deo refert cætera quamq; ſit clarus, & in ſupplices prŏpè facilis ac propitius aliâs dicam: nunc aliud explicabo. Canes ei ſacri ſunt, qui & ipſi colunt eum atque inſeruiũt, Moloſſis Canibus tum formâ tum magnitudine * ſuperiores, numero non pauciores quàm mille. Hi interdiu blandè & adulãtes tum peregrinos tũ indigenas, qui templum lucumq; ingrediuntur, excipiunt. Nocte verò jam ebrios & titubantes, tanquam viæ duces & comites, egregiè deducunt ad ſuam vſque domum quenque ante-

al. Adrianus.

Quærendũ an hic ſit Adrianus imperator, cui à morte tẽplum Puteolis ſtructum, & honores diuini decreti.

cedentes. Cæterùm contumelioſos, vt par eſt, puniunt & inſiliunt nēpe, & veſtes eorum lacerant, & eatenus caſtigant. eos denique qui furari prædarive moliūtur, crudeliſſimè dilaniant.

σωφρονίζουσι

De Cochlea maris rubri.

CAP. XXI.

In rubro mari Cochlea tum ſpecie pulcherrima, tum maxima naſcitur. Teſta ei purpurea, & in ejus medio ſpira ſiue voluta, mira colorum varietate & veluti floribus natiuis diſtincta. Sertum diceres ſummo artificio & ornatu contextum, è floribus multijugis, viridibus, aureis, rubicundis, per æqua digeſtis interualla.

μέσην,

Quemadmodum Delphinus ſemper mouetur, etiam dormiens.

CAP. XXII.

καὶ τῶν μὲν παροινούντων τιμωρίαν ἀρκοῦσαν εἰσπράττονται. ἐμπηδῶσι γὰρ καὶ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῖς καταῤῥηγνύουσι, καὶ τοὺς σωφρονοῦσιν ἐς τοσοῦτον αὐτούς. τούς γε μὴν πειρωμένους λωποδυτεῖν, διασπῶσι πικρότατα.

Περὶ κοχλίου τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ. κ. κα.

Κοχλίας δὲ ἄρα θαλάττιος ὁ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γινόμενος, ὡραιότατος ἰδεῖν ἦν, καὶ μέγιστος. ἔστι μὲν γὰρ φοῖνιξ τὸ ἔλυτρον. ἔχει δὲ καὶ ἕλικα τὴν μέσην, διηνθισμένην, καὶ πεποικιλμένην ὑπὸ τῆς φύσεως. κόσμῳ δὲ περιττῷ, στέφανον ἂν εἴποις ὁρᾶν, ἐκ τινος πολυχροίας αὐτῶν ποικίλης διαπλακέντα, πρασίνων τε καὶ χρυσοειδῶν, καὶ κινναβαρίνων ἐναλλὰξ τῶν χρωμάτων καταπεπαρμένων τοῖς διαστήμασιν ἴσοις.

Ὅτι ἀεικίνητος ὁ δελφίς. κεφ. κβ.

Τὸν

Τὸν δελφῖνα ἡ φύσις ἀεικίνητον εἰργάσατο, ὥς φασι. καὶ πέρας τούτῳ τῆς κινήσεως, τὸ τοῦ βίου τέλος. ὕπνου γοῦν δεόμενος, μετεωρίσας τὸ σῶμα, καὶ ἀναπλεύσας ἐπ᾽ ἄκρον τὸ ὕδωρ, ὡς ὁρᾶσθαι πᾶς, καταδαρθάνει τηνικάδε. ὕπνος δὲ καὶ ἄμοιρος τοῦδε τοῦ θηρὸς οὐδὲ οὗτός ἐστιν. ὅτι γοῦν καθεύδει, ὠθεῖται εἰς βυθὸν, ἕως ψαύσῃ τῆς κάτω γῆς· ὅταν δὲ προσπελασθῇ αὐτῇ, διυπνίζεται, κρουσθεὶς πρὸς τὸ δάπεδον, εἶτα ἀναδύνει· καὶ πάλιν εἰς ὕπνον ὑπαχθεὶς καὶ νικώμενος τοῦ θηρὸς, καταολισθαίνει. καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ αὐτῇ κρούσει, ἀναπλεῖ πάλιν. καὶ πολλάκις δρᾷ τοῦτο, μεταξὺ ἡσυχίας καὶ ἐνεργείας ὢν, οὐ μὴν εἰς ἀκινησίαν ἐκπίπτων παντελῆ ποτε.

Περὶ ἰχθύος τοῦ λεγομένου κιθαρῳδοῦ. κεφ. κγ.

Delphinum perpetuo motu præditum eſſe ferunt: nec quoad vivit, (ne dormiens quidem) à motione conquieſcit: Quum enim neceſſe habet dormire, ex alto ad ſummam aquam elatus, vt totus videatur, dormit. non enim ſomni expers eſt, atque ita dormiens, in profundum tandiu depellitur, quoad imam ſedem maris cõtingat. ad quam poſtquam funditus delapſus eſt, terræ pulſu è ſomno excitatur, deinde ex alto emergit, ac repetito ſomno ſimiliter atque priùs ad maris fundum appulſus, expergiſcitur, tum rurſus eminet extra aquã. & hoc ipſum ſæpe facit, eamq; ob cauſam inter quietem & actionem agens, nũquam omnino à motu quieſcit.

De Citharœdo piſce maris rubri, duorum generum.

CAP. XXIII.

In

In mari rubro piſcis procreatur, cujus corpus ita figuratum eſt, vt ſimilitudinem Lingulacæ ejus latitudo gerere feratur. ſquammæ non magnam tangenti aſperitatem habent. Cùm ſubaureo eſt colore, tum lineis à ſummo capitis vertice ad extremam caudam nigris ſic diſtinguitur, vt eas citharæ fidiculas contentas eſſe dicas, vnde is Citharœdus appellatur. Os ei peſſum it & ſubſidet, idemq; nigerrimum eſt, cinguloq; croceo circumligatur. Vertex varietate diſtinguitur, fulgore aureo, & nigris quibuſdam lineis. pinnas aureas habet (ruſo colore multipliciter variatur:) Cauda eſt nigra præter extrema, ea enim candidiſſimo colore aſperguntur. Alij item Citharœdi picti naſci dicuntur, toto corpore purpurei, certis inter-

Parentheſi incluſa ex Gilij verſione reliquimus in noſtris codic. Græc. non inuita

Ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ γίνεται ἰχθὺς πλατὺς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν βούγλωττον, ὥς φασι. καὶ φολίδας μὲν οὐ σφόδρα τραχύς ἐστι προσεψαυμένῳ· τὴν δὲ χρόαν ὑπόχρυσός ἐστι, μελαίναις τε γραμμαῖς ἐς τὸ οὐραῖον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄκρας καταγέγραπται. εἴποις ἂν αὐτὰς εἶναι χορδὰς ἐκτεταμένας. ἔνθεν τοι καὶ ἰχθὺς αὐτὸς κιθαρῳδὸς κέκληται. τὸ στόμα δὲ αὐτοῦ σπωΐζει, καὶ ἔστι μέλαν ἰσχυρῶς, ζώνῃ γε μὴν κροκοειδεῖ κατείληπται. πεποίκιλται δέ οἱ ἡ κορυφὴ διαφόρως, τῇ τε χρυσοειδεῖ αὐγῇ, καὶ μέντοι καὶ μελαίναις ταῖς περιγραφαῖς. πτερύγια χρυσοειδῆ ἔχει. μέλαινα δὲ αὐτοῦ ἡ οὐρά, πλὴν τῶν ἄκρων. ταῦτα δὲ λευκὰ ἰσχυρῶς. Καὶ ἄλλοι δὲ ᾄδονται κιθαρῳδοὶ στικτοὶ πεποικιλ- καί εἰσι πορφυροῖ μὲν τὸ πᾶν σῶμα· γραμμὰς δὲ ἐκ διαστημάτων ἔχοντες

χρυσ

χρυσοειδεῖς ζώνας δὲ ἔχουσιν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἴσοις τοῖς ἄνθεσι παραπλησίας, τὴν μὲν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρι τῶν βραγχίων καθήρπουσαν· τὴν δὲ μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς προχωροῦσαν· τὴν δὲ περιθέουσαν κατὰ τῆς δέρης, ὡς ὅρμον.

uallis aureolas lineas poſſidentes. Earum verò caput cingulis violaceis illuſtratur, vno (quod eſt ante oculos) ad branchias pertinente: altero ſecundum oculos vſque ad medium caput excurrente: alio autem tanquã monili ſic collum circumplicante.

Περὶ παρδάλεως ἰχθύος τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ὀξυρύγχου. Κεφ. κδ.

De Pardali & Oxyryncho piſcibus.

CAP. XXIIII.

Πάρδαλις δὲ ἰχθὺς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ φύεται θαλάττῃ, ὡς οἱ θεασάμενοι λέγουσι. καὶ ἔοικε τὴν χροιὰν καὶ τὰ στίγματα ἐμφερὴς τῇ ὀρείᾳ παρδάλει. Ὁ δὲ ὀξύρυγχος ὁ ἐνταῦθα γινόμενος, ἔχει μὲν περιμήκες τὸ στόμα· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς, χρυσοειδεῖς· τὰ δὲ βλέφαρα αὐτοῦ λευκά· τοῦ δὲ νώτου οἱ σημεῖά τε ἐπέστικται ὠχρά, καὶ πτέρυγας αὐτοῦ, αἱ μὲν πρόσθιαι μέλαιναι· αἱ δὲ νωτιαῖαι, λευκαί. ἡ οὐρὰ, περιμήκης τὸ σχῆμα, τὴν δὲ χρόαν

πρά

Pardalis piſcis, vt ij, qui ipſum viderunt, dicunt, in mari rubro naſcitur, colore & maculis orbiculatis, ſimilis eſt montanæ Pardali. Oxyrynchus, quem idẽ mare profert, ore eſt prælongo, oculis ad ſimilitudinem auri fulgentibus, palpebris albis. Ejus dorſo puncta pallore inſignita ſunt. pinnæ priores ei nigræ exiſtunt, eæ verò quæ ſunt in dorſo, albæ: cauda prolixa & viridis.

Digitized by Google

quam mediam aureola linea interſecat.

De Hinnulo Græcum ſermonem intelligente.

CAP. XXV.

Ptolemæo ſecundo, quem & Philadelphū cognominant, hinnulus Ceruі dono datus eſt. Is ſermone Græcanico enutritus, loquentes intelligebat: quum ante id tempus ſolam Indorum linguam Cerui intelligere crederentur.

Sexum maſculum etiam inter bruta naturam præferre.

al. ἡ ἄῤῥην φύσις.

CAP. XXVI.

Sexus maſculus etiā inter bruta videtur à natura præferri. Siquidem Draco mas inſignis eſt criſtâ, & *barbâ hirſutus. Gallinaceus & ipſe criſtatus, paleas inſuper velut barbam gerit. Ceruus cornutus, Leo jubatus, Cicada mas canorus eſt.

Suprà etiam lib. 10 cap. 25.

* μαξις

Quòd paruæ occaſiones, ſæpe magnorum bello-

πράσινός ἐστι, μέσην δὲ αὐτὴν διείληφε χρυσοειδὴς γραμμή.

Περὶ τῆς τοῦ Πτολεμαίου ἐλάφου.

Κεφ. κε.

Τῷ Πτολεμαίῳ τῷ δευτέρῳ, ὃν καὶ Φιλάδελφον καλοῦσι, βρέφος ἐλάφου δῶρον ἐδόθη. καὶ τῇ φωνῇ αὐτὸς τράφη τῇ Ἑλλάδι, καὶ λαλούντων συνίει. ἐπεπίστευτο δὲ περὶ τούτου τοῦ ζώου, τῆς Ἰνδῶν μόνης φωνῆς ἐπαΐειν τὰς ἐλάφους.

Ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις προτιμᾶται ἡ τοῦ ἄῤῥενος φύσις.

Κεφ. κς.

Ἔοικε δὲ ἄρα καὶ ἐν τοῖς ἀλόγοις ὑπὸ τῆς φύσεως προτιμᾶσθαι τὸ ἄῤῥεν. ἔχει γοῦν ὁ μὲν δράκων ὁ ἄῤῥην τὸν λόφον, καὶ τὴν ὑπήνην δασεῖαν. ὁ δὲ ἀλεκτρυὼν, καὶ οὗτος λόφον, καὶ τὰ κάλλαια. ὁ δὲ † ἐλέφας τὰ κέρατα· χαίτην ὁ λέων· ὁ τέττιξ φωνήν.

Ὅτι καὶ μικραὶ προφάσεις πολλάκις

κις αἴτια μεγάλων πολέμων γεγόνασι. Κ. κζ.

Ὑπόθεσις μὲν τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τοῖς Τρωσὶ τοῦ πολέμου, ἡ Διὸς Ἑλένη φασί. καὶ Πέρσαις πρὸς τοὺς Ἕλληνας, Ἄτοσσα ἡ Δαρείου γυνή, ποθήσασα θεραπαίνας κτήσασθαι Ἀττικὰς καὶ Ἰάδας. καὶ τοῦ μακροῦ πολέμου τοῖς Ἕλλησι τὸ πινάκιον τὸ κατὰ τῶν Μεγαρέων. Μάγνητας δὲ καὶ Ἐφεσίους εἰς πόλεμον ἀκρὶς ἐξῆψε. Περιστερὰ δὲ Χάονας καὶ Ἰλλυριούς. Θηβαῖοι δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὲρ κυνὸς πρὸς Ῥωμαίους πολεμῆσαι λέγονται.

Ὅτι δὲ μικρὰ αἴτια πολλάκις μεγάλας ὁρμὰς ἐνῆψαν. Κεφ. κη.

Λέγεταί τις λόγος Πυθοχάρην τὸν αὐλητὴν ἀποσεῖσαι λύκων ὁρμήν, ἀπολήσαντα σύντονον καὶ γενναῖον αὔλημα. *Μυῶν δὲ πλῆθος ἀνέστησε Μεγα-

rum cauſa fuerunt.

CAP. XXVII.

Græcis & Trojanis belli cauſam Helena dedit. Darii vxor Atoſſa, quòd ancillas Atticas & Ionicas habere deſideraret, Perſis ad bellum Græcis inferendum argumentum dedit. Tabella cauſam attulit Græcis longiſſimi belli gerendi cum Megarenſibus. Magnetes atque Epheſios Locuſta ad bellum excitauit, atque inflammauit. Columba * Carnos & Illyricos in bellum commiſit. Thebani in Aegypto de Cane contra Romanos pugnaſſe dicuntur. *Chaones in noſtris codib. Græcis.*

Lupus concitato tibiæ ſono territus. Quæ parua animalia quos populos ſedibus expulerint.

CAP. XXVIII.

Pythocharem tibicinem fama eſt, concitato & vehementi tibiæ ſono Luporum impetū cohibuiſſe. Muriū (Muſcarum, Gillius) multitudo Megarenſes ſedibus *Μυῶν, Gillius.*

bus pepulit. Phaſelitas Veſpæ fugarunt Scolopendræ exegerũt Rhœthienſes.

Fel Ouium alibi nullum, alibi duplex.

CAP. XXIX.

Oues in Ponto ſine felle naſci aiunt in Naxo verò inſula etiam duplici.

Meropem pietate in parentes Ciconijs præſtare.

CAP. XXX.

Merops auis hoc nomine Ciconiis etiam iuſtior eſt, quòd parentes non ſenectute demum affectos alit: ſed vt primùm maiores alarum pennæ ei natæ fuerint, id facit. itaque inter aues iuſtiſſima & piiſſima omnium habetur.

Deo etiam brutas animantes curæ eſſe. Hiſtoria de Equo Lenai cuiuſdam exoculato, & à Serapide reſtituto.

CAP. XXXI.

Hoc quoque animalibus contigit, quòd diis curæ ſint, neque vel contemnantur ab

ρέας· Φασηλίτας δὲ, σφῆκες· σκολοπένδραι δὲ, Ροιτιεῖς.

Περὶ προβάτων ἀχόλων τε καὶ διχόλων.

Κεφ. κθ.

Πρόβατα ἄχολα ἐν τῷ Πόντῳ φασίν· ἐν δὲ τῇ Νάξῳ τῇ νήσῳ καὶ δίχολα.

Περὶ τῆς τῶν μερόπων ὀρνίθων δικαιοσύνης.

Κεφ. λ.

Ο μέροψ ὄρνις ταύτῃ τοι δοκεῖ δικαιότερος εἶναι τῶν πελαργῶν· οὐ γὰρ ἀναμένει γηράσαντας ἐκτρέφειν τοὺς πατέρας, ἀλλὰ ἅμα τῷ φῦσαι τὰ ὠκύπτερα, τοῦτο ἐργάζεται. καὶ ἔστι δικαιότερος καὶ εὐσεβέστατος ὀρνίθων ἁπάντων.

Ὅτι καὶ τῶν ἀλόγων πρόνοιαν ποιοῦνται τὸ θεῖον.

Κεφ. λα.

Ἴδιον δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἐκεῖνο ἀγαθόν. Προνοίας αὐτῶν καὶ οἱ θεοὶ ποιοῦνται, καὶ οὔτι αὐτῶν καταφρονοῦσιν,

νῦπιν, ὡδί μὴν ὀλιγώρως ἔχουσιν. εἰ γὰρ καὶ ἀμοιροῦσι λόγου, ἀλλὰ γοῦν συνέσεώς γε καὶ τῆς καθ' ἑαυτὰ σοφίας οὐκ ἔστιν ἀτυχῆ. ὅπως δ' ἂν καὶ αὐτὰ φιλοῖτο θεοῖς, ἐρῶ, καὶ εἰ μὴ πολλὰ ἐκ πολλῶν, ὅσα δ' ἂν ἀποχρήσῃ, ταῦτα. Ἀνὴρ ἱππεὺς τὴν στρατείαν, Λεναῖος τὸ ὄνομα, ἵππον εἶχεν ἰδεῖν μὲν ὡραῖον, δραμεῖν δὲ ὤκιστον, τὸν δὲ θυμὸν ἀδεέστατον· καὶ ἀγαθὸν μὲν ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι τὴν ἱππείαν διαδραμεῖν τὴν δεδιδαγμένην, καρτερικὸν δὲ ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ δεῖξαι, ἔνθα ἦν καιρὸς· καὶ ἀναχωρῆσαι ἔνθα αὐτὸν χρεία παρήγγελλε, πάνυ γεννικόν. οὐκοῦν ἐκ τούτων ἁπάντων, ὁ μὲν κτῆμα ἦν ἀγαθὸν· ὁ δὲ εὐκλεέστατος ἐν τοῖς ὁμοτέχνοις ἱππεῦσιν ἐδόκει. ὁ τοίνυν ἵππος ὁ νικῶν τὴν ἱππικὴν ἀρετὴν, θατέρου τοῖν ὀφθαλμοῖν τοῦ δεξιοῦ ὑπό τινος πληγῆς τραυματί-

eis, vel negligantur. Nã vt ratione careant, ſuo tamen intellectu & cõueniente eis ſapientia non deſtituũtur. Quomodo autem à Diis amentur, dicam, ſi non multa è multis: tantum tamen quantum ſatis fore videbitur. Vir quidam Lenæus nomine, Equum poſſidebat & formâ ſpecioſum, & curſu celerrimum, & animo intrepidũ: quiq; in ſpectaculis curſum ad quem inſtitutus erat egregiè decurrebat, & in bello fortitudinẽ tolerantiamq; ſuam cũ aliâs declarabat, tum perſequẽdo ſi opus eſſet, tum retrocedendo tempeſtiuè. propter hęc igitur omnia commendabilis Equus, dominũ ſuum inter cæteros equites quàm celeberrimum reddebat. Hic equus adeò eximius ictu quodam dextro oculo

læſus eoq; captus eſt. Et quum Lenæus ſpem ſuam omnem propter hunc Equi caſum vacillare videret(nam læuo eius oculo, ſoli adhuc integro, ſcutum equeſtre & alia *arma* tenebras offundebant,) Serapidis templum adit, adducto ſecum ceu victima quadam equo. & pro eodem deum precatur, ceu fratre aut filio, & vt ſupplicem inſonté miſereretur orat. huius enim calamitatis cauſam ab hominum quorundam ſiue facto nefario, ſiue mali ominis dicto eſſe profectam. Equus verò quonam pacto (dicebat) vel ſacrilegium, vel cædem, vel blaſphemiam committeret? Per ſuam quoque innocentiam, vt qui nemini vnquam iniurius fuiſſet, deum obteſtabatur: & propterea vt cómilitonis ac amici ſui oculum reſtitueret, ro-

ἰκέτην

της, ὁρᾶν ἀδύνατος ἦν. οὔκουν ὁ Λεναῖος ὁρῶν ἑαυτοῦ σαλεύουσαν τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἐν τῷ τοῦ ἵππου τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου πάθει, ἐπεὶ τὰ ἄλλα καὶ ἀσπὶς ἡ ἱππικὴ τὸν λαιὸν ὀφθαλμὸν οἱ ἔσκεπε τὸν μόνον ὁρῶντα, εἰς τοῦ Σαράπιδος ἔρχεται, θρέμμα ἀνάγων, καὶ μάλα ἀληθές, ὥσπερ οὖν ἱερεῖον τὸν ἵππον, καὶ δεῖται τοῦ θεοῦ ὥσπερ ὑπὲρ ἀδελφοῦ τινος ἢ υἱοῦ ὁ Λεναῖος τοῦ ἵππου, οἰκτεῖραι τὸν † οἰκίτην, καὶ ταῦτα ἀδικήσαντα οὐδέν. εἶναι γάρ τινας ἀνθρώπους σφίσι κακῶν αἰτίους, ἢ δράσαντάς τι ἀσεβές, ἢ εἰπόντας τι δύσφημον. ἵππον δὲ ἔλεγε ποία μὲν θεοσυλία; φόνος δὲ τίς; βλασφημία δὲ πῶς, ἢ πόθεν; ἐμαρτύρατο δὲ τὸν θεὸν καὶ αὐτός, ὡς οὐδεπώποτε οὐδένα οὐδὲν ἀδικήσας· καὶ διὰ ταῦτα τὸν συστρατιώτην τε καὶ φίλον ἰδεῖν τῆς ὀφθαλμίας ἀπαλλάξαι τὸν θεόν.

θεόν. ὁ δὲ, οὐχ ὑπερεῖδεν, οὐδὲ ἐξεφαύλισε τὸν ἄλογόν τε καὶ ἄφωνον ἱκέτην, ὢν τοσοῦτος θεὸς, καὶ διὰ ταῦτα οἰκτείρει καὶ τὸν νοσοῦντα, καὶ τὸν δεόμενον ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίδωσιν ἴασιν. μὴ καταιονᾶν μὲν τὸν ὀφθαλμὸν, προστάσσει δὲ αὐτὸν ἀλεαίνειν μεσούσης ἡμέρας ἐν τῷ τοῦ νεὼ περιβόλῳ. καὶ ταῦτα μὲν ἐπράττετο, ἐρρώσθη δὲ τῷ ἵππῳ τὸ ὄμμα. καὶ ὁ μὲν Λιναῖος, χαριστήριά τε καὶ ζωάγρια ἀπέθυεν· ὁ δὲ ἵππος ἐσκίρτα, καὶ περὶ τὸν νεὼν ἐφρυμάττετο, καὶ ἐδόκει μείζων τε καὶ ὡραιότερος, καὶ ἦν φαιδρὸς, ἐς τῷ βωμῷ τῷ πρὸς θεῷ ἐνεδρεύων. καὶ μέντοι καὶ πρὸς τοῖς ἀναβαθμοῖς καλινδούμενος ἑωρᾶτο τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι χαριστήρια ἐκτίνων, ἢ πρόσω ὢν ἤθελεν.

Περὶ ἀσπίδος. Κ. λβ.

Ἐν ἀμπέλῳ δὲ γεωργὸς

gabat. Tum deus vtcunque magnus, non neglexit neque contempſit brutum mutumq; animal: & pariter ipſius & ſupplicantis miſertus remedium dictat: iubetq; oculum Equi, non quidem perfundi liquido vllo remedio, ſed fomentis per meridiem in ambitu templi calefieri. His peractis, Equi oculus redintegratus eſt, & Lenæus deo, vt gratum ſe declararet, ſacrificauit. Equus iam integer ſaltabat, & hinniebat circa templum: iamq; grandior & formoſior videbatur, ſeq; veluti oſtentans ad aram vſq; nō ſine ambitione accurrebat: denique circa πρεοβίως
gradus ſe voluitans, deo ſeruatori quo poſſet modo gratias ſe agere præ ſe ferebat.

De vinitore qui Aſpidē ſacram & hominibus innocentem imprudens diſſecuerat.

CAP. XXXII.

Vinitor dum ſcrobē ſodit

fodit pulchram & generoſam vitem plantaturus, ligonis ictu Aſpidem ſacram & minimè infeſtam hominibus, quæ fortè illic latebat, imprudens mediam diſſecuit, deinde quum terram dimoueret, poſteriorem eius partem, quæ caudam continet, in arena iacẽtem reperit: anteriorẽ verò, quæ à ventre ad ceruicem tendit, adhuc reptantem & cruentã. Quamobrem obſtupefactus & mẽtis impos, totus ad inſaniã, eámque vehementem redactus eſt. Et quum interdiu non apud ſe nec rationis compos erat, tũ noctu etiam delirans è lecto exiliebat, & Aſpidem ſe perſequi dictitabat, & veluti morſu læſus, terribili clamore vociferabatur, & auxilium implorabat, & interemptæ ab ipſo Aſpidis ſimulachrum ſe vi-

εἰργάζετο τάφρον, ἵνα ἐμφυτεύσῃ καλὸν κλῆμά τε καὶ εὐγενές. εἶτα τὴν σμινύην καταφέρων ὑποικουροῦσαν ἀσπίδα ἱερὰν, καὶ ἀνθρώπων ἥκιστα ἐχθρὰν, λαθὼν διέκοψε μέσην. καὶ τὴν γῆν διαξαίνων, τὸ μὲν οὐραῖον βλέπει τῇ ψάμμῳ κατειλημμένον· τὸ δὲ ἡμίτομον τὸ ἐκ τῆς γαστρὸς ἐς τὴν δέρην αὐτῆς, ἔτι ἕρπον, ἐκ τοῦ λύθρου τοῦ διὰ τὴν τομὴν πεφυρμένον, καὶ ἐκπλήττεται, καὶ ἔκφρων γενόμενος, εἴς τε ὀρθὴν μανίαν καὶ ὡς τὰ μάλιστα ἰσχυρὰν, ἐκφοιτᾷ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἑαυτοῦ τε, καὶ τοῦ λογισμοῦ ἦν ἀκράτωρ. καὶ μέντοι καὶ νύκτωρ, † ἡνίκα παράφορος καὶ ἐκ τοῦ λέχους ἀναθορὼν, καὶ ἔλεγε τὴν ἀσπίδα * διώκειν, καὶ ὡς ἀπὸ ξυνόμου † ἦν τῷ δήγματι ἂν ἐκπεπληγμένος ἐβόα· καὶ ἐκάλει συμμάχους· καὶ μέντοι καὶ τῆς ἀνῃρημένης ὑπ' αὐτοῦ, τὸ εἴδωλον ἔλεγεν ὁρᾷν

ἡνίκα videtur melius omitti.

διώκειν τι abũdat

βελμ

θερμώμενόν τε καὶ ἀπειλοῦν· τὸ ἀμφιλόγον ποτὲ τὸ δεδῆχθαι, καὶ ὡς ἀδυνατεῖ ἐξ ὧν ἤμαξεν, ἦν δῆλος. ἐπεὶ † μὲν οὖν ἡ νόσος πόρρω τοῦ χρόνου ἦν, οἱ προσήκοντες οἱ τὸν ἄνδρα ἐς τοῦ Σαράπιδος ἄγουσιν ἱκέτην, καὶ ἱκετεύουσιν ἀναστῆλαι καὶ ἀφανίσαι τὸ τῆς προειρημένης τὸ φάσμα. οἰκτείρει μὲν οὖν τὸν ἄνδρα ὁ θεὸς, καὶ ἰᾶται. Ὡς δὲ ἀλιμάρητος οὐκ ἔμεινεν ἡ ἀσπὶς, εἴρηται καὶ πάνυ γε ἀποχρώντως. μέντοι vel δὲ

Περὶ ταώ. Κεφ. λγ.

Ταὼν δὲ Ινδικὸν δῶρον λαβὼν ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ταῶν ὡς ἰδεῖν μέγιστόν τε καὶ ὡραιότατον, οὐκ ἀξιοῖ σὺν τοῖς ἀγελαίοις τρέφειν, ὡς οἰκίας ἄθυρμα αὐτὸν ἔχειν, ἢ γαστρὸς χάριν· ἀλλὰ ἀνάπτει τῷ πολιεῖ Διῒ, κρίνας ἀνάθημα ἐπάξιον τοῦ θεοῦ τὸν ὄρνιν τὸν προειρημένον. ἱερῶν τοίνυν συλλαβεῖν

dere aiebat, idq; frendens & minans: & aliquando morſu ſe impetitum, eiulatu quidem dolere ſe arguebat. Quum autem iam aliquandiu duraſſet morbus, cognati eius ſupplicem ipſum in ædem Serapidis ducũt, deúmque vt ſpectrum illud Aſpidis amoliri & cohibere dignetur orãt. Miſertus ille, virum curat. Hæc de vindicta Aſpidem læſam ſequuta ſufficiant.

De Pauone Indico, quem Ioui conſecratum à rege Aegypti, ſacrilegi ſuffurari non potuerunt.

CAP. XXXIII.

Aegyptiorum rex quum Indicum Pauonẽ maximum pulcherrimumq́; dono accepiſſet, noluit cum gregariis cæteris eum alere, vel cibi gratiâ, vel oblectamenti. itaq; Ioui vrbis cuſtodi eum conſecrauit, dignum hoc deo munus hujuſmodi alitem judicans.

Hujus deinde capiendę deſiderio ventri ac luxui deditus juuenis quidam locuples, vt ſplendidè epularetur, captus eſt. Solebat enim ille ſẽper indulgere gulę, & varias quęrebat dapes, etiã cũ periculo, quauis occaſione, quouis pretio, lucrum exiſtimãs omuia quibꝰ ſuam delectaret improbitatem, & ſatiaret ingluuiem. Mercedem igitur hujus ſacrilegij amplam vni ex miniſtris dei largitur, & inſuper aliam promittit. Is verò ſpe vana inductus, eum acceſſit ad locum, vbi morari alitem nôrat, & capere juueni adferendam aggreſſus eſt. Sed non apparuit Pauo: & loco illius Aſpis viſa eſt erecta, & aduerſus ipſum irata, quare territus retroceſſit. Quum verò guloſus ille vrgeret & inſtigaret, ad Pauonem venit, qui mox ambabus alis in aërem eleuã

ἄσωτος νεανίας, καὶ πάνυ γε πλούσιος, ὃ ποιήσαιτο δεῖπνον. ἀεὶ γὰρ τῇ γαστρὶ ἐχαρίζετο, καὶ ἐξ ἁπάσης αἰτίας ὁ ἄσωτος τὸ ποικίλον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σὺν κινδύνῳ πορισθέν, καὶ τὸ ἐωνημένον πολλοῦ, τρόπῳ βδελυρίας καὶ λαιμαργίας ὑπερβολῇ, κέρδος ἡγούμενος εἰς ἡδονήν. μισθὸν οὖν τῆς θεοσυλίας ἄφθονον προτείνει τινὶ τῶν τοῦ θεοῦ θεραπευτήρων, καὶ ὑπισχνεῖται καὶ ἄλλον. ὁ δὲ ἐλπίδι κουφισθεὶς ματαίᾳ, ἔνθα ᾔδει τὸν ὄρνιν αὐλιζόμενον ἐλθών, ἐπιχειρεῖ συλλαβεῖν, καὶ τῷ πλουσίῳ κομίσαι. καὶ ἐκεῖνον μὲν οὐχ ὁρᾷ, μεγίστην δὲ ἀσπίδα ὀρθὴν εἶδε, καὶ ἐπ' αὐτὸν τεθυμωμένην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἔδεισε, καὶ ὑπαπῆλθεν· ἐγκειμένου δὲ τοῦ ἀσώτου καὶ παρορμῶντος, ὁ ὑπηρέτης ἐπὶ τὸν ταὼν ἦλθεν· ὁ δὲ ἀμφοτέρας ἀΐξας, καὶ ἑαυ

ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς μετεωρίσας, καὶ ἀρθεὶς κοῦφος, οὔτε ἐπί τι τῶν ἱερῶν δένδρων ἐκάθισεν, οὔτε ἐπ' ἄλλον μετέωρόν τε καὶ ὑψηλὸν χῶρον· ἀλλὰ ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ θεοῦ τοῦ νεὼ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀτρέπτως ἑώρα, οἷον ὑποφαίνων ὅτι ἄρα τῆς ἐπιβουλῆς τῆς ἐκείνων κρείττων πέφυκε, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἑλεῖν αὐτόν. οὐκοῦν ἐπεὶ μηδὲν ἤνυστο, ὁπαρέξων † προδοὺς ἀργύριον ὁ ἄσωτος ἀπῄτει λαβεῖν. ὁ δὲ, οὐκ ἀπεδίδου, λέγων ποιῆσαι μὲν τὰ ἑαυτοῦ πάντα, ἀδύνατος δὲ εἶναι θεῶν κτῆμα ὑφελέσθαι. οἷα οὖν εἰκὸς ἦν ἔρις ὑπὲρ τούτων καὶ βοὴ ἤδη, καὶ ἤκουον πολλοί. εἶτα ἀφίκετο ὁ ἐπὶ πᾶσιν ἱερεὺς, καὶ ἐρωτᾷ τὴν ἐν τῷ νεῷ φιλονεικίας τὴν ὑπόθεσιν. οἱ δὲ ἐλέγχουσιν ἀλλήλους. καὶ ὁ μὲν πλούσιος ἀπειλαῖς καὶ βλασφημίαις, καὶ λοιδορίαις αἰκισθεὶς ἀπαλλάττεται, καὶ ὄρνιθος ἄλλου καταπιὼν ὀστέον, καὶ ὀδυ-

tus, neque in ſacra aliqua arbore conſedit, neque in alio ſublimi & excelſo loco, ſed in medio quodam inter templum(& ipſos)vnde intrepidè illos aſpectans præ ſe ferre hoc videbatur, ſe illorum inſidiis ſuperiorem ac tutum eſſe, neque capi ab eis poſſe. Itaque re infecta luxurioſus ille pecuniam expenſam repetit. Negat ille ſe redditurum,quòd quantum in ſe eſſet nihil nõ feciſſet, rem verò ſacrá deo auferre nequiret. προὔδωκεν
Hinc ortam contentionem,& clamores multi audiuerunt: & tandem ſummus quoque ſacerdos ſuperueniens, litis in æde cauſam ſciſcitatur. Illi ſe inuicem accuſant. & juuenis ille diues, minis, conuiciis & maledictis affectus, diſcedit: & alterius cujuſdam auis oſſe deglutito,magno cum dolo-

Digitized by Google

re è vita migrauit. Miniſtrum verò improbũ illum, vtpote ſacrilegũ, ciuitatis princeps puniuit. Auis ab eo tempore neque viua neque mortua viſa eſt: ſed quum annis centum, vt ferũt, vixiſſet, euanuit.

De curato à Serapide viro, qui Serpentis oua deuorauerat.

CAP. XXXIIII.

Huc & illud pertinet. Vir quidam Ciſſus nomine, Serapidis cultui deditiſſimus, petitus inſidiis mulieris quam priùs amatam deinde vxorem duxerat, quum oua ſerpentis deuoraſſet, angebatur & miſerè affligebatur, ita vt à morte parum abeſſe videretur. Rogatus autem ab eo deus, Murænam viuam præcepit emendam, & manum viuario ſeu vaſi (in quo ſeruaretur) immittendam. Paret ille, manum immittit: cui Muræna mordicus inhæret: & quum auel-

νόμενος τὸν βίον κατέστρεψεν ἀλγεινότατα. τὸν δὲ ὑπηρέτην τὸν κακὸν, οἷα δήπου ἱερόσυλον, ὁ τῆς πόλεως ἁρμοστὴς ἐκόλασεν. ἡ δὲ ὄρνις οὔτε ζῶσα οὔτε νεκρὰ ἐθεάσατο· ἀλλὰ ἑκατὸν ὡς ὁ λόγος ἔτη διαβιώσασα, εἶτα ἠφανίσθη.

Περὶ μυραίνης, πῶς δι' αὐτῆς ἰάθη ὁ φαγὼν ὄφεως ᾠά.

κεφ. λδ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ἔοικε τούτοις ὁμολογεῖν. Κίσσος ὄνομα θεραπεύων τὸν Σάραπιν ἰσχυρῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῆς πρότερον μὲν ἐρωμένης, ὕστερον δὲ γαμετῆς, καὶ ᾠὰ ὄφεως φαγὼν, ἀδημονῶν, καὶ ἑαυτοῦ κακῶς εἶχε, καὶ ἐπίδοξος τεθνήξεσθαι ἦν. δεῖται δὲ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ, προστάξει πρίασθαι μύραιναν ζῶσαν, καθεῖναι δὲ τὴν χεῖρα εἰς τὸ ζώγριον. καὶ ὁ Κίσσος πείθεται, καὶ καθίησιν. ἡ δὲ, ἐμφῦσα εἴχετο. ἀπο-

σπῶμαι

συνεμβὰν δὲ καὶ τὴν νόσον τὴν ἐν τῷ νεανίᾳ συνιάσασθαι. Ὑπηρέτις μὲν δὴ θεοῦ θεραπείας ἡ μύραινα αὕτη γενομένη, καὶ εἰς ἀκοὴν τὴν ἡμετέραν ἀφίκετο.

Ὅτι καὶ Χρύσερμος αἷμα ταύρειον πιὼν, καὶ Βάθυλλις φθισικὸς ὑπὸ τοῦ Σαράπιδος εὐώθησαν. κεφ. λε.

Χρύσερμόν τε ἐπὶ Νέρωνος αἷμα ἀνεμοῦντα καὶ τηκόμενον ἤδη, αἷμα ταύρου πιόντα, ἰάσατο αὐτὸς οὗτος ὁ θεός. ἐγὼ δὲ λέγω ταῦτα ὅτι ἐς τοσοῦτον ἄρα τὰ ζῷα θεοφιλῆ ἐστιν. ὡς καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν σώζεσθαι. καὶ σώζειν, ἐκείνων βουλομένων, ἑτέρους. Λέγει οὖν καὶ Βάθυλλιν τὸν Κρῆτα ἐς νόσον φθίσεως ἐμπεσόντα, ἐξαιρέτη τῶν τούτων κακῶν ὁ δὲ ὁ θεὸς εἰργάσατο, ὀνείων κρεῶν γευσάμενον. καὶ προσέπαισε γλοιάζων καὶ αὐτῷ παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ζῴου. ἔφατο γὰρ ὀνησιφόρον εἶ τηνίκα ἔσεσθαι τὴν θε-

leretur, ſimul cum ea morbus etiam iuuenis illius euulſus eſt. Sic Murænæ hujus diuinæ Serapidis voluntatis miniſtræ, ad nos quoque fama peruenit.

Hiſtoria Chryſermi à Serapide curati, quum ſanguinem Taurinum bibiſſet, & Bathylidis phthiſici. c. xxxv.

Idem hic deus imperante Nerone, Chryſermum, qui Taurino ſanguine poto, jam & reuomebat ſanguinem, & contabeſcebat, curauit. Hæc eo propoſito mihi referuntur, vt ſignificem animalia tam grata eſſe diis, vt & ab iis ſeruentur, & ipſa quoque alios eorum voluntate ſeruent. Idē hic deus Bathylin Crētenſem tabe periclitantem ab hoc grauiſſimo malo aſininę carnis imperato eſu, reſtituit. atque ita quemadmodū deus colludentibus vocabulis Græcis ei prædixerat. ὄνεια κρέα ὀνησι-

φόρα; id eſt, aſini jumentiq; carnes adjumento ei fuere. Hæc haſtenus.

Equas ad agitationem currunm præferri. Equos lauatione & vnguentis delectari: timeriq; eos à Camelis.

CAP. XXXVI.

De animalium natura hæc quoque feruntur. Equæ ad vectioné curulem aptiores eſſe creduntur. Viros rei equeſtris peritos affirmare audio, Equos lauatione & vnctione gaudere. Solitos quidé vnguentis liniri Equos, Simonides in Iambis teſtatur. Perſæ poſt Cyri pugnam in Lydia Camelos ſimul cum Equis alunt, Equorum metum ex Camelis cõuictu conantes expellere.

Diuiſio animalium.

CAP. XXXVII.

Cartilaginea vocantur, quæ ſquammis carent, vt Muræna, Conger, Torpedo, Paſtina-

ραπείαν καὶ ἴασιν, καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἀπόχρη τοσαῦτα.

Περὶ τῶν ἵππων. Κ. λϛ.

Ἴδια δὲ ἄρα τῶν ζώων καὶ ἐκεῖνα λέγεται. Αἱ ἵπποι εἰς ἁρματηλασίαν ἐπιτηδειότεραι εἶναι πιστεύονται. Πυνθάνομαι δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς πωλικοὺς λέγειν, ὅτι ἄρα χαίρουσιν ἵπποι λουτρῷ τε καὶ ἀλοιφῇ, ὅτι δὲ καὶ μύρῳ ἐχρίοντο ἵπποι, Σιμωνίδης ἐν τοῖς ἰάμβοις λέγει. Πέρσαι δὲ μετὰ τὴν Κύρου μάχην τὴν ἐν Λυδίᾳ, καμήλους τοῖς ἵπποις συντρέφουσι, τὸ δέος τῶν ἵππων τὸ ἐκ τῶν καμήλων εἰς αὐτοὺς ἐξαπτόμενον, ἐκβάλλειν πειρώμενοι τῇ συντροφίᾳ.

Διαφορότητες ζώων εἰς ἐπωνυμίαν τε καὶ ζωογονίαν.

Κεφ. λζ.

Καλεῖται δὲ σελάχια, ὅσα οὐκ ἔχει λεπίδας. εἶεν δ' αὖ μύραινα, γόγγρος, νάρκη, τρυγὼν, βοῦς, γαλεός.

λιός. Δελφὶς (δὲ καὶ) † φάλαιναι (ἐστὶ) κήτη. ταῦτα δ' ἄρα μόνα τῶν ἐνύδρων ζωοτοκεῖ. Μαλάκια δὲ καλεῖται, ὅσα τῶν ἐνύδρων ἀνόστεά εἰσι, καὶ εἴη ἂν πολύπους, σηπία, τευθὶς, ἀκαλήφη. ταῦτα δέ τοι καὶ αἵματος ἄμοιρα, καὶ σπλάγχνων ἐστί. Μαλακόστρακα δὲ, ἀστακοὶ, καρίδες, καρκίνοι, πάγουροι· ἀποδύονται δὲ καὶ τὸ γῆρας ταῦτα. Ὀστρακόδερμα δὲ, ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, στρόμβοι, ἐχῖνοι, κάραβοι. Καρχαρόδοντα δὲ, στρογγύλους ἔχοντα τοὺς ὀδόντας καὶ ὀξεῖς, λύκος, κύων, λέων, πάρδαλις, ταῦτα μέντοι καὶ σαρκῶν ἐσθίει. Ἀμφώδοντα δὲ ἄνθρωπος, ἵππος, ὄνος, ἀτὰρ οὖν πιμελὴν ἔχει. Συνόδοντα δὲ, βοῦς, πρόβατον, αἴξ. Χαυλιόδοντα δὲ, τὰ ὑποφαίνοντα ἔξω τοὺς ὀδόντας ὗς ὁ ἄγριος, ἀσπάλαξ. τοῦ γὰρ ἐλέφαντος οὔ φημι ὀδόν-

ca, Bos, Muſtellus. Delphinus verò & Balęna, cete ſunt. Et hæc quidē de aquatilibus ſola viuipara. Mollia appellātur, ex aquatilibus oſſium expertia: vt, Polypus, Sepia, Lolligo, *Vrtica: quæ etiam ſanguine, & viſceribus carēt. Cruſtis tenuibus tecta: Aſtaci, Squillæ, Cancri, Paguri, hæc ſenectutem exuunt. Siliceis teſtis cō cluſa, Conchæ, Murices, Buccina, Turbines, Echini, Locuſtæ. Iam dentibus ſerratis prædita eſſe dicuntur, quæ dentes teretes & acutos habent: vt Lupus, Canis, Leo, Panthera, hæc eadem ſunt carniuora. Vtrinque dentati, Homo, Equus, Aſinus, & ſanè adipem habent. Dentes continuos poſſidet, Bos, Ouis, Capra. Dentes exertos habent, quæ extra dentes eminentes oſtendūt, Aper, Talpa. nam Elephanti, potiùs quàm dentes, cornua appellāda ſunt.

Inſect

al. φάλαιναι, φώκη.

Vrticā animal' marinū Rondeletius quoque inter mollia cenſet. Plinius inter Zoophyta.

Inſecta: vt Veſpæ, Apes: hæc etiam pulmonibus carere dicuntur. Ambigentia: Equus fluuiatilis, Lutra, Caſtor, Crocodilus. Cortice teguntur, Lacertus, Salamandra, Teſtudo, Crocodilus, Serpens: hæc etiam ſenectutem exuũt, præter Crocodilum, & Teſtudinem. Solipeda: Equus, Aſinus. Biſulca: Bos, Ceruus, Capra, Ouis, Sus. Multifida: vt, Homo, Canis. Planipeda: Cygnus, Anſer. Cuteis alis prædita, Veſpertilio. Vncinatis vnguibus ſunt, quibus incuruum eſt roſtrum: vt Accipitres, Aquilæ. Aliorum, ſi quæ præterea eſt, animalium natura, alibi dixi.

† addo, Διχηλὰ δέ. Elephas Ariſtoteli multifidus eſt, ſed digitis indiuiſis. hoc in loco potius ἔλαφος legerim.

Vulpanſerem venatori ſpem ſui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur. c. XXXVIII.

Vulpãſer pullos ſuos vehementer amat, eandemq; operam, quam Perdix, in eis tuendis ponit. nam ante ſuos fœtus ſeſe prouoluens,

ταῦτα ἔχειν, ἀλλὰ κέρατα. Ἔντομα δὲ, σφὴξ, μέλισσα. λέγουσι δὲ μηδὲ πνεύμονας ἔχειν ταῦτα. Ἀμφίβια δὲ, ἵππος ποτάμιος, καὶ ἔνυδρος, καὶ κάστωρ, καὶ κροκόδειλος. Φολιδωτὰ δὲ, σαῦροι, σαλαμάνδρα, χελώνη, κροκόδειλος, ὄφις. ταῦτα δὲ καὶ τὸ γῆρας ἀποδύεται, πλὴν κροκοδείλου καὶ χελώνης. Μώνυχα δὲ ἵππος, ὄνος, † βοῦς, ἐλέφας, αἴξ, ὄϊς, χοῖρος. Πολυσχιδῆ δὲ, ἄνθρωπος, κύων. Στεγανόποδα καὶ πλατυώνυχα, κύκνος, χήν. Δερμόπτερος δὲ, νυκτερίς. Γαμψώνυχα δὲ, οἷς καὶ ῥάμφος ἐπικαμπὲς, ἱέρακες, ἀετοί. Τὴν δὲ ἄλλων τῶν ζώων ἰδιότητα, ἀλλαχοῦ εἶπον.

Περὶ τοῦ καλουμένου χηναλώπεκος. Κεφ. λη.

Φιλότεκνοι δὲ ἄρα ζῷον ἦν καὶ ὁ χηναλώπηξ· καὶ ταὐτὸ τοῖς πέρδιξι δρᾷ· καὶ γὰρ οὗτος πρὸ τῶν νεοττῶν ἑαυτὸν κυλινδεῖ, καὶ ἐνδίδωσιν

δίδωσιν ἐλπίδας ὡς θηρά-σοντι αὐτὸν τῷ ἐπιόντι. οἱ δὲ ἀποδιδράσκουσιν οἱ νεοττοὶ ἐν τῷ τέως. ὅταν δὲ πρὸ ὁδοῦ γένωνται, καὶ ἐκεῖνος ἑαυτὸν τοῖς πτεροῖς ἐλαφρίζων ἀπαλλάττεται.

aucupi ſpem ſui capiẽdi oſtendit. hi verò interea quum venator illuditur, elabuntur: quibus fugâ elapſis, is ſeſe alis alleuans diſcedit, (ac ſæpe vt pulli faciliùs elabantur, capiendum ſe venatoribus præbet.)

Parentheſi incluſa Gillij verſio habet: in Græcis noſtris non ſunt.

Περὶ ἱέρακος. κ. λθ'.

Ægyptij quid de Accipitre tradant. CAP. XXXIX.

Λέγουσι δὲ Αἰγύπτιοι τὸν ἱέρακα ζῶντα μὲν καὶ ἔτι περιόντα θεοφιλῆ ὄρνιν εἶναι· τοῦ βίου δὲ ἀπελθόντα, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ ὀνείρατα ἐπιπέμπειν ἀποδυσάμενον τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴ γεγενημένον γυμνή. λέγουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τρίποδα † ἱέρακα παρ' αὐτοῖς φανῆναί ποτε, καὶ ὑγιῆ δοκοῦσι λέγειν τοῖς πεπιστευκόσι.

Interea Accipiter quoad viuit, quum apud Aegyptios egregiè charus deo eſſe exiſtimatur, tum poſt exceſſum è vita (quum animal eſſe deſiit, eſt autẽ anima & ſpiritus) futura oſtendere, ab eodémque ſomniorum ſignificationes proficiſci. Eidem Aegyptij ternis aliquando pedibus Accipitrem apud ſe viſum aiũt, & nonnullis perſuadent.

† Gillius legit τρίποδα ἱέρακος, & vertit, Tripodem Accipitris aliquando fuiſſe in Ægypto, vnde oracula conſulentibus diuino inſtinctu funderentur.

Περὶ ζώων διπλᾶ μέλη ἐχόντων· οἷον πέρδικες, λαγωοί, ἔλαφοι, καὶ ἕτερα τοιαῦτα. Κεφ. μ'.

De animalibus partes aliquas ſui corporis duplicatas habentibus. CAP. XL.

Perd

Perdices in Paphlagonia, vt ſcribit Theophraſtus, cor geminum habent. Biſaltiæ Lepores Theopompus ait, ſingulos duplex habere iecur. Apion, niſi nugatur, alicubi Ceruis quatuor eſſe renes prodidit. Et * quum Oenis Menidis filius regnaret in Aegypto, Gruem bicipitem eſſe viſam, & feracitatem regionis ſecutam, idem auctor eſt. item ſub alio rege quadricipitem auem: & alluuione Nili ſecuta copioſiore quàm aliâs vnquam, fructuum & ſegetum admirabilẽ fertilitaté extitiſſe. Quadricornem Ceruum Nicocreon Pythius habuit, & Delphis conſecrauit cum hoc diſticho: Quatuor inſignem quòd Ceruum cornibus altis Nicocreon cepit, munus Apollo tuũ eſt. Oues etiam tum quadricornes tum tricornes fuerunt in tem-

** Oeneo in Menide regnãte, Gil*

Πέρδικες οἱ Παφλαγόνες δικάρδιοί εἰσιν, ὥσπερ Θεόφραστος λέγει. καὶ Θεόπομπος τοὺς ἐν Βισαλτίᾳ λαγὼς, διπλᾶ ἤπατα ἔχειν ἕκαστόν φησι. Λέγει δὲ Ἀπίων, εἰ μὴ τερατεύεται, καὶ ἐλάφους νεφροὺς τέτταρας ἔχειν κατά τινας τόπους. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ κατὰ τὸν Οἴνιδος τοῦ Μένιδος βασιλεύοντα, δικέφαλον γέρανον φανῆναι, καὶ εὐθηνῆσαι τὴν Αἴγυπτον. καὶ Διπάλλου βασιλέως τετρακέφαλον ὄρνιν, καὶ πλημμυρῆσαι τὸν Νεῖλον ὡς οὔποτε, καὶ καρπῶν ἀφθονίαν γενέσθαι, καὶ εὐποτμίαν λήϊον θαυμαστήν. Τετράκερων δὲ ἔλαφον Νικοκρέων ὁ Κύπριος ἔσχε, καὶ ἀνέθηκε Πυθοῖ καὶ ἐπέγραψε. Σῆς ἕνεκα Λητοῦς τοξαλκέτα κοῦρ' ἐπινοίας, Τήνδ' ἕλε Νικοκρέων τετράκερων ἔλαφον. Καὶ μέντοι καὶ τετράκερω πρόβατα ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ πολιέως ἦν,

ἦν, καὶ τρίκερων. Ἐγὼ δὲ καὶ πεντάποδα βοῦν ἱερὸν ἐθεασάμην ἀνάθημα τῷ θεῷ τῷδε ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀλεξάνδρου τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ καλουμένῳ τοῦ θεοῦ ἄλσει, ἔνθα † περσαῖαι σύμφυτοι σκιὰν παρεῖχον καλὴν καὶ ὄψιν ἀπεδείκνυντο. καὶ ἦν μόσχος ἐνταῦθα τὴν χρόαν κηρῷ προσεικασμένος, καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου πόδα ἐπηρτημένον εἶχεν, † ἀσύνεργον μὲν ὅσα ἐπιβῆναι, τέλεον δὲ ὅσα εἰς πλάσιν. Καὶ ταῦτα μὲν δοκεῖ τῇ φύσει ὁμολογεῖν οὐ πάντως, ἐγὼ δὲ ὅσα εἰς ἐμὴν ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἀφίκετο, εἶπον.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΑ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

plo Iouis cuſtodis vrbis (in Aegypto) Ego etiā quinque pedes Bouis miratus ſum, quem vidi ſacrum eidem deo in magna vrbe Alexandria, in luco dei, vbi cōſitæ Perſeæ egregiam vmbram & ſpectaculū præbebant. Ibidem Vitulus colore cereo pedem ab humero depēdentem ferebat, abſolutum quidem illum, ſed ad greſſum inutilem. Hæc etſi conſuetam naturæ rationem non omninò ſequi videantur, ea tamen vt vel ipſe vidi, vel famā accepi, referre libuit.

περσέα.

[illegible] in Gillius, i. vtilem & adiuuantem.

FINIS LIB. XI.

ΚΛΑΥ-

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιβ.

*

CLAVDII ÆLIANI, DE ANIMALIVM naturâ liber XII.

De Orphis, ſacris piſcibus Myrenſium. c. 1.

IN Myrenſi Lyciæ ſinu Apollinis templũ eſt, ad cujus ſacerdoté vitulinas carunculas diſpergentem Orphi gregatim adnatant, & tanquam ſanè conuiuæ ad epulas inuitati, carnes comedunt: & verò immolantes ex eo magna voluptate afficiun-

Μύρα urbs eſt Lyciæ. inde μυρεῦς, & genitiuus pluralis μυρέων.

Περὶ τῶν ἱερῶν ἰχθύων τῶν παρὰ Μυρεῦσιν, οὓς καλοῦσιν ὀρφώς. Κεφ. α.

Μυρέων † τῶν ἐν Λυκίᾳ κόλπος ἐστὶ, καὶ ἔχει πηγὴν, καὶ ἐνταῦθα νεὼς Ἀπόλλωνός ἐστι. καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ ἱερεὺς κρέα μόσχου διασπείρει, τοῦ τῷ θεῷ τεθυμένου. ὀρφοὶ δὲ οἱ ἰχθύες ἀθρόοι προσνέουσι, καὶ τῶν κρεῶν ἐσθίουσιν, οἱονεὶ κεκλημένοι δαιτυμόνες. καὶ χαίρουσιν οἱ θύσαντες, καὶ τὸν

τούτων δ' αὖ τὰ πιστεύουσιν εἶναί σφισιν ὅπλα ἀγαθήν. καὶ λέγουσιν ἵλεων εἶναι τὸν θεὸν, δι' ὃν οἱ ἰχθύες ἐνεπλήσθησαν τῶν κρεῶν. εἰ δὲ ταῖς οὐραῖς αὐτὰ εἰς τὴν γῆν ἐκβάλλοιεν, ὥσπερ οὖν ἀτιμάσαντες, καὶ μυσαρὰ κρίναντες, τοῦ δὴ τοῦ θεοῦ μῆνιν εἶναι πεπίστευνται. Γνωρίζουσι δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱερέως φωνὴν οἱ ἰχθύες, καὶ ὑπακούσαντες μὲν εὐφραίνουσι τούτους δι' οὓς κέκληνται. τοὐναντίον δὲ δράσαντες, λυποῦσι.

Περὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει ἰχθύων. Κεφ. β.

Κατὰ τὴν πάλαι Βαμβύκην, καλεῖται δὲ νῦν Ἱερόπολις Σελεύκου ὀνομάσαντος τοῦτο αὐτὴν, ἰχθύες εἰσὶν ἱεροὶ, καὶ κατ' ἴλας νήχονται. καὶ ἔχουσιν ἡγεμόνας, καὶ τῶν ἐμβαλλομένων αὐτοῖς τροφῶν, προεσθίουσιν οὗτοι. φυλάττουσι δὲ καὶ τὴν πρὸς

tur, quòd piſces ſua ſacrificatione paſcantur. Quod quidem ipſum res ſuas benè & feliciter caſuras eſſe ſignificare ſibi perſuadent, idcircoq; propitium eſſe ſibi deum dicunt, quòd ſuis cibis piſces expleātur. Quòd ſi caudis carnes in terram eiiciant, tanquam ſordidas à ſe deteſtantes, inde ſibi iram Dei portendi arbitrātur. Itemq; huiuſcemodi piſcium genus ſacerdotis vocem & agnoſcit, & ſi ad eos à quibus appellatur, acceſſerit, ſic incredibilē ipſis lætitiam affert, vt ſi contrà fecerit, magnum dolorem eiſdem inurit.

De piſcibus Hierapolitanis ſacris.

CAP. II.

Ad Bambycen olim ſic appellatam, nunc verò Hierapolim à Seleuco nuncupatam, piſces & ſacri habentur, & confertis turmis natant. Duces item habēt, qui cibos eis objectos primi deguſtant, maxi-

meq; ex omnibus piſcibus amicitiam inter ſe ſeruant, perpetuaq; pace deuinciuntur: ſiue quòd dea (*Atergatis, ex Strabonis lib.* 16.) hunc animorum conſenſum eis afflat, ſiue etiam quia objectis eſcis quũ abundè expleantur, neceſſe non habent ſe inuicem inuadere & vorare.

ἀλλήλους φιλίαν μάλιστα ἰχθύων, καὶ ἔστιν ἀεὶ ἔνσπονδα αὐτοῖς ἤτοι τῆς θεοῦ τὴν ὁμόνοιαν καταπνευσάσης, ἢ διότι τῶν ἐμβαλλομένων τροφῶν ἐμπιπλάμενοι, οὔτε καὶ τῆς ἀλλήλων βορᾶς ἄγευστοί τε καὶ ἀμαθεῖς εἰκότως διαμένουσι.

De Agno Ægyptio bicipite, & locuto.

CAP. III.

Περὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ δικέρκου ἀρνός. Κεφ. γ.

Aegyptii ferũt (quod mihi quidem non perſuaſerint) quo tempore decantatus ille Bocchoris regnauit, Agnum pedibus octonis & cauda gemina eſſe natum: ac eundem fuiſſe bicipitem & quadricornem, & humano ſermone locutum. Veniam merentur poëtæ, vt Homerus qui Xantho equo ſermonem attribuit: & imitatus illum hac in re Alcman, quum id poſt tantum auctorem (qui primus id fingere fuit auſus) Homerum fecerit, non eſt accuſandus.

quià pro ſermone hominis, vt ſuprà etiã lib. 10. ca. 25. de Cynoproſopo.

Λέγουσιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐμὲ μὲν ἥκιστα πείθουσι, λέγουσι δ᾽ οὖν ἄρνα καὶ ὀκτάπουν καὶ δίκερκον κατὰ τὸν Βόκχοριν τὸν ᾀδόμενον ἐκεῖνον γενέσθαι, καὶ ῥῆξαι τὴν φωνήν· καὶ δύο κεφαλὰς ᾄδουσι τὸν ἀρνὸς, καὶ τετράκερων γενέσθαι φασὶ τὸν αὐτόν. Ὁμήρῳ μὲν οὖν φωνὴν Ξάνθῳ τῷ ἵππῳ δόντι, συγγνώμην νέμειν ἄξιον· ποιητὴς γάρ. καὶ Ἀλκμὰν δὲ μιμούμενος ἐν τοῖς τοιούτοις Ὅμηρον οὐκ ἂν φέροιτο αἰτίαν. ἔχει γὰρ

ἀξιόχρεων εἰς αἰδῶ τὴν περιφανεστάτην τόλμαν. Αἰγυπτίοις δὲ τὰ τοιαῦτα κομπάζουσι προσέχειν πῶς οἷόν τε; εἰρήσθω γοῦν εἰ καὶ μυθώδη τὰ τῆσδε τῆς ἀρνὸς τὰ ἴδια.

dus. Ægyptiis verò talia iactantibus quis credat? Volui tamen hæc de Agno, licet fabuloſa, non præterire.

Περὶ τῶν πτερῶν τῶν τοῖς ἱέραξιν ἐπιφυομένων. Κ. δ.

Καὶ ἐκεῖνο δὲ ὑπὲρ τῶν ἱεράκων ἀκούσας, οἶδα. πρὸ τοῦ τὸν Νεῖλον ἐπιπολάζειν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐς τὰς ἀρούρας ἀνέρχεσθαι, ἀφιᾶσι τῶν πτερύγων τὰ ἤδη γηρῶντα, ὥσπερ οὖν τῶν φυτῶν οἱ κλάδοι φύλλα τὰ ξηρά, ἀναφύουσι πάλιν νεαρὰ καὶ ὡραῖα οἱ ἱέρακες ὡς τὴν ἄνθην τὰ δένδρα. Γένη δὲ ἱεράκων πλείονα ἄρα ἦν, καὶ ἔοικεν ὑπαινίττεσθαι καὶ Ἀριστοφάνης τοῦτο, φησὶ γοῦν· Ἀλλ' ἐπέμψαμεν Τρεῖς χιλίους ἱέρακας ἱπποτοξότας. Χωρεῖ δὲ πᾶς τις ὄνυχας ἠγκυλωμένος, Κερχνῆς, τριόρχης, γύψ, κύ-

Accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura eſſe: quæ quibus dijs ſacra habeantur.

CAP. IIII.

De Accipitribus audire memini: ſolere eos antequam Nilus inundet & agros operiat, ex pennis illas quę iam conſenuerint dimittere, (vt rami fruticum iam arida folia,) & alias nouellas & elegantes producere, ſimiliter vt arbores comam. Sunt autem Accipitrum genera plura, quod & Ariſtophanes inſinuare videtur, quũ inquit: Sed Accipitrum miſimus tria millia Inſtar ſagittæ qui volantos aëra Secant, aduncis & minantur vnguibus. Sunt Buteones, Vultures, Tinnunculi, Cymindides, & Aqui-

φυτοῦ

al. κέγχρις

læ. Diſtributi ſunt autẽ & cõſecrati variis diis. Perdicarius & Ocypteros Apollinis miniſter eſt, vt ferunt. Oſſifraga & Harpe, ſacræ ſunt Mineruæ. Palumbario Mercurium delectari aiunt. Iunoni dedicatur Tanyſipteros, Dianæ Buteo, Matri deûm Mermnus: alii denique aliis diis, genera enim Accipitium permulta ſunt.

De Muſtela quam Thebani in Bœotia adorant. Item de Muribus in Troade & Apollinis Sminthij templo.

CAP. V.

Ægyptii quòd diuerſa animalium genera in deos referant, & ſacra religione colant, multiplex & varius riſus eos conſequitur. At Thebani, natione quidem Græci, riſu obruẽdi, qui Muſtelam religioſè venerentur, & dicant, Herculis hanc nutricem fuiſſe, vel non fuiſſe quidem nutricẽ,

μινδὶς, αἰγυπιός. Νενέμηνται δὲ καὶ ἀπονενέμηνται θεοῖς πολλοῖς. ὁ μὲν περδικοθήρας καὶ ὠκύπτερος Ἀπόλλωνός ἐστι θεράπων φασί. φήνην δὲ καὶ ἅρπην Ἀθηνᾷ προσνέμουσι. Ἑρμῇ δὲ τὸν φασσοφόντην ἄθυρμα εἶναι φασίν. Ἥρας δὲ τὸν τανυσίπτερον καὶ τὸν τριόρχην οὕτω καλούμενον Ἀρτέμιδος, μητρὶ δὲ θεῶν τὸν μέρμνον, καὶ ἄλλον δὲ ἄλλοις θεοῖς. γένη δὲ ἱεράκων ἐστὶ πάμπολλα.

Περὶ τῆς γαλῆς ἣν Θηβαῖοι ἐν τῇ Βοιωτίᾳ σέβουσι. καὶ περὶ τῶν ἐν Σμίνθῳ μυῶν.

Κεφ. ε.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν σέβοντές τε καὶ ἐκθειοῦντες γένη ζώων διάφορα καὶ διαφόρως, γέλωτα ὀφλισκάνουσι παρά γε τοῖς πολλοῖς. καὶ Θηβαῖοι δὲ σέβουσιν Ἕλληνες ὄντες (ὡς ἀκούω) γαλῆν. καὶ λέγουσί γε Ἡρακλέους αὐτὴν γενέσθαι τροφόν· ἢ τροφὸν μὲν οὐδαμῶς,

μῶ, καθημένης δὲ ἐπ' ὠδῖσι τῆς Ἀλκμήνης, καὶ τεκεῖν οὐ δυναμένης, τήνδε παραδραμεῖν, καὶ τοὺς τῶν ὠδίνων λῦσαι δεσμοὺς, καὶ προελθεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἕρπειν ἤδη. καὶ τούς γε ὑμνησίους δράκοντας, ἡ Ἥρα ἔπεμπεν αὐτῷ. Καὶ οἱ τὴν Ἀμαξιτὸν δὲ τῆς Τρωάδος κατοικοῦντες, μῦς σέβουσιν. ἐνθένδε τοι καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον, Σμίνθιον καλοῦσί φασιν. ἔλε γὰρ καὶ τοὺς Αἰολέας καὶ τοὺς Τρῶας τὸν μῦν προσαγορεύειν σμίνθον. ὥσπερ οὖν καὶ Αἰσχύλος ἐν τῷ Σισύφῳ· Ἀλλ' ἀρουραῖός τίς ἐστι σμίνθος, ὧδ' ὑπερφυής. Καὶ τρέφονται μὲν * ἐς τοὺς Σμινθίους μῦες τιθασοὶ δημοσίας τροφὰς λαμβάνοντες· ὑπὸ δὲ τῷ βωμῷ καὶ φωλεύουσι λευκοί. καὶ παρὰ τῷ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος ἕστηκε

ſed quum Herculem Alcmena parturiret, & parere non poſſet, hâc prætercurrentem parturiendi vincula diſſoluiſſe: eoq; eſſe factum, in lucẽ vt Hercules exiret, & jamjam natus reptaret: cui deinde Iuno decantatos ilios* Dracones immiſit. *Vide Theocritum in Heracliſco, Idyll. 31. Porrò Mures adorant ij qui Troadis Amaxitum incolunt: vnde Apollinem, qui apud eos maxima religione eſt, Sminthium appellãt. *Sminthius Apollo, de quo multa Euſtathius in primum Iliad.* Murem enim Sminthium Aeoles & Trojani nominant, ſicut Æſchylus in Siſypho teſtatur, quum ait: Sed eſt agreſtis maximusq; Sminthius. Tum verò in æde Sminthij cicures aluntur Mures, eíſque victus publicè præbetur: atque infra altare, vbi degant, Mures albi latibula habent. Apud etiam tripodem Apollinis, Muris eſt effigies.

ὑμνημένους *Sic Eurip.* τὸν ὑμνη- μηθέντα ἀπὸ ποίησιν, *pro* κακολογου- μένας

Mures adorati.

ἐν τῷ Σμινθίῳ

figies. Cæterùm de hujus religionis origine hanc accepi fabellam. Permulta Murium millia quum Æolum & Trojanorum ſegetes inuaſiſſent, atque immaturas ſuccidiſſent, & ſimul eis qui earum ſementem feciſſent, infructuoſas reddidiſſent: quúmque Delphicus deus de hac re conſultus eſſet, reſpondiſſe: Oportere ſacrificare Sminthio Apollini. Eos quibus datum eſſet oraculum, reſponſum ſecutos, ab hoc Muriũ impetu liberatos fuiſſe, & frumentum eis ad ſolitas meſſes perueniſſe. Huc etiam addunt, Cretenſes ad coloniam dome miſſos, Pythium rogaſſe, quempiam ſibi locum ad habitandũ appoſitum oſtenderet: Illum oraculum edidiſſe, vbi terrâ geniti bellum eis inferrent, ibi conſidendum, atque vrbem excitandam eſſe: ita eos profectos ad Ha

ἄωρα

μῦς. Μυθολόγημα δὲ ὑπὲρ τῆσδε τῆς θρησκείας κἀκεῖνο προσακήκοα· τῶν Αἰολέων καὶ τῶν Τρώων τὰ λήια πολλὰς μυῶν μυριάδας ἐπελθούσας, † ἀώρους ἀποκείρειν, καὶ ἀτελῆ τὰ θέρη τοῖς σπείρασιν ἀποφαίνειν· οὐκοῦν τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν πυνθανομένοις εἰπεῖν, ὅτι δεῖ θύειν Ἀπόλλωνι Σμινθεῖ. τοὺς δὲ πεισθέντας ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν μυῶν ἐπιβουλῆς, καὶ τὸν πυρὸν αὐτοῖς ἐς τόνδε τὸν νενομισμένον ἄμεμπτον ἀφικνεῖσθαι. Ἐπιλέγουσι δὲ ἄρα τούτοις καὶ ἐκεῖνα· Εἰς ἀποικίαν Κρητῶν οἱ σταλέντες οἴκοθεν ἔκ τινος τύχης καταλαβούσης αὐτοὺς ἐδεήθησαν τοῦ Πυθίου φῆναί τινα αὐτοῖς χῶρον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὸν συνοικισμὸν λυσιτελῆ. ἐκπίπτει δὴ λόγιον, ἔνθα ἂν αὐτοῖς οἱ γηγενεῖς πολεμήσωσιν, ἐνταῦθα καταμεῖναι, καὶ ἀναστῆσαι πόλιν. οὐκοῦν ἥκουσι

κατέσχουσι μὲν εἰς τὴν Ἀμαξιτὸν τήνδε, καὶ στρατοπεδεύουσιν ὥστε ἀναπαύσασθαι. μυῶν δὲ ἄφατόν τι πλῆθος ἐφερπύσαν τά τε ὄχανα αὐτοῖς τῶν ἀσπίδων διέτραγε, καὶ τὰς τῶν τόξων νευρὰς διέφαγον. οἱ δὲ ἄρα συνέβαλον τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς γηγενεῖς. καὶ μέντοι καὶ εἰς ἀπορίαν ἥκοντες τὴν τῶν ἀμυντηρίων, τὸ δὲ τὸ χωρίον εἰσοικίζουσι, καὶ Ἀπόλλωνος ἱδρύονται νεὼν Σμινθίου. Ἡ μὲν οὖν τῶν μυῶν μνήμη, προήγαγεν ἡμᾶς καὶ εἰς θεολογίαν τινά. χείρους δὲ αὐτῶν οὐ γεγόναμεν καὶ ταῦτα προσακούσαντες.

maxitum caſtra poſuiſſe, vt illic quieſcerent: Murium verò incredibilem multitudinem erupiſſe, & clypeorum lora deroſiſſe, & arcuũ neruos exediſſe: ex quo conjecturam duxerũt, illos eſſe terrigenas. proinde, ad armorum etiam inopiâ redactos, hunc locum incoluiſſe, atque Sminthio Apollini templum excitaſſe. Ad hanc theologiam Murium nos mentio promouit: & hæc quoque obiter cognouiſſe detrimento nobis non fuerit.

Ὅτι τοὺς ἀποθανόντας αὐτῶν οἱ δελφῖνες θάπτουσι. καὶ περὶ πεττίγων. Κεφ. ς.

Ἦσαν δὲ ἄρα δελφῖνες καὶ νεκρῶν μνήμονες, καὶ τῶν συννόμων ἀπελθόντων τὸν βίον οὐδαμῶς προδόται. τὸν γοῦν ἑαυτῶν τεθνεῶτα ὑποδύντες, εἶτα μέχρι

Delphinos ſui generis extinctorum cadauera ad litus efferre, quum homines ſepulturâ non dignentur homines.

CAP. VI.

Delphini etiã mortuorum memoriã non abiiciunt, & eos quibuſcum conſuetudinem viuis habuerant, extinctos quoque non deſerunt. Itaque ſui generis cadauera ſubeuntes, ad ſummam aquam alle-

Digitized by Google

uant, tum ad continentem (velut funere) illos efferentes, hominibus ipſos ſepeliendos tradunt, Ariſtotele teſte: pòſt verò ſequitur magna Delphinorum multitudo, tanquam funeri operam dantium, atque in extinctos honorem conferentium, aut certè eos ab impetu aliarum belluarum ne deuorentur defendentium. Itaque homines rei Muſicæ intelligentes, reuerentiâ ſtudij in Delphinorum Muſicam adducti, humatione eos afficiunt. Vos verò inſcitię veniam agreſtibus hominibus qui à Muſis & Gratiis (quod aiunt) auerſi ſunt, Delphini tribuite, quandoquidem vel ipſi Athenienſes Phocionem probum virum inhumatum projecerunt: tum Olympias, quæ filium Iouis pepeperiſſet, vt ipſa gloriabatur, & ille profitebatur, inſepulta jacuit. Pompeius item Magnus, quum tot tantáſque res præclaras geſſiſſet,

al. ἁρπάζαν καταδαίσηται

al. ἀὖ ὡς

Ὀλυμπιὰς Gillius.

κομίζουσι φοράδην ἐς τὴν γῆν, τοῖς ἀνθρώποις παραδόντες θάψαι. καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ τοῦτο. ἕπεται δὲ πλῆθος ἕτερον οἱονεὶ τιμῶντες, ἢ καὶ νὴ Δία ὑπερμαχοῦντες, μή τι ἄλλο κῆτος ἐπιδράμῃ, καὶ τὸν νεκρὸν τὸν ἁρπάσειεν, εἶτα καταφάγῃ. ὅσοι μὲν οὖν εἰσιν ἔνδικοι καὶ τῆς μουσικῆς ἐπαΐοντες, τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας αἰδοῖ, θάπτουσιν αὐτούς. οἱ δὲ ἀπό τε Μουσῶν (φασὶν) ἀπό τε Χαρίτων ἀηδῶς ἔχουσι. καὶ δότε γε συγγνώμην ὦ δελφῖνες φίλοι τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀγριότητι, εἴ γε καὶ Ἀθηναῖοι Φωκίωνα τὸν χρηστὸν ἔρριψαν ἄταφον καὶ ἡ Ὀλυμπίᾳ Διῒ ἐκδοθεῖσα γυμνὴ ἥ τε κύσασα τὸν τοῦ Διός, ὡς ἐκόμπαζεν αὐτή, καὶ ἐκεῖνος ἔλεγε. καὶ τὸν Ῥωμαῖον Πομπήιον μέγαν ἐπίκλην ἀποκτείναντες Αἰγύπτιοι,

τοσαῦτα ἐργασάμενον, καὶ νίκας νικήσαντα ἄγαν σεμνάς, καὶ θριαμβεύσαντα τρίς, καὶ τὸν τοῦ φονέως πατέρα σώσαντα, καὶ εἰς τὴν Αἰγυπτίων βασιλείαν ἐπαναγαγόντα, εἴασαν ἐρριμμένον ἀμοιροῦν τῆς κεφαλῆς, πλησίον τῆς θαλάττης. καὶ ἐκεῖνον † ὡς ἡμεῖς πολλάκις ἴσμεν. Ἐγὼ δὲ εἶδον καὶ τέττιγας εἰρμένους τινάς, καὶ πιπράσκοντας ἐπὶ δεῖπνον καὶ μάλα γε* ἐδείπνει. τὸ γάρ τοι ζῷον τὸ παμβόρον τοῦτο οὐδὲ † ὑμῶν φείδεται. ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς παρέχης ἐργάτας τολμῶσι.* καὶ σφᾶς ἑαυτοὺς λελήθασι ταῖς Μούσαις ταῖς Διὸς θυγατράσι ζῶντα ἀπὸ θυμοῦ δρῶντες.

ſiſſet, ac ſummis victoriis partis, ter triūphaſſet, & interfectoris ſui patrem ſeruaſſet, & in regnum reſtituiſſet, Ægyptij non modò interfecerunt, ſed capite mulctatum, projectum ad litus reliquerunt. Sed bruta * etiam alia pleraque ſepulturæ officium negligunt. Vidi ego qui connexas Cicadas ad cibum venderēt, hominibus homines: animalium ſcilicet voraciſſimi, imò omniuori, & ab omni procul humanitate & Iouis filiabus Muſis alieni, qui ne Cicadis quidem abſtineant, & ad cibum illas quoque reponere & inueterare velint.

Quæ ſequuntur ad finem cap. obſcura & à Gillio prætermiſſa, nos ex coniectura conuertimus.

Hi loci nō videntur integri. πε ιδιιπ. Caſ. vel ἄλλως ἰδ. & infr. ἀλλ' ἦ καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐ λελῆθ.

Videtur Cicadas alloqui, vt ſuprà Delphinos.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐκθειουμένων λεόντων, καὶ περὶ σφιγγός. Κεφ. ζ.

De Leonibus quos Ægyptij ceu ſacros colunt, & de Sphinge obiter: & plura de Leonū natura. C. VII.

Λέοντας μὲν ἐν Αἰγύπτῳ σέβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν κέκληται πόλις· καὶ τὰ ἴδια γε τὰ ἐκεῖ λεόντων εἰπεῖν

Leonibus in Ægypto religioſus cultus non modò tribuitur, ſed etiam ex iis vrbs nomen traxit: quorum ſanè vim ac naturam

exponere non alienum videtur. Templa habẽt ſibi conſecrata, & ſedes ad commorandum amplas, & ad exercendum ſpatia & curricula laxa: tum eis bubulæ carnes quotidie præbẽtur, quas diſtractas atque ab oſſibus & fibris nudas dum exedunt, ab Ægyptiis incantantur Ægyptia voce. Cantionis argumentum eſt, ne ex aſpicientibus quenquam faſcinent. Neque verò eorum modò permulti diuinitatem & religionem apud ipſos habent: verùm etiam ſedes eis dedicatæ, è regione contrarios aduerſosq; aſpectus habent: quarum feneſtræ, tam quæ ad Solis exortum pertinent, tam etiam quæ ad occaſum ſpectant, apertæ, ſuauioreṁ viuendi rationem eis, & jucundius habitandi domicilium efficiunt.

ἄξιον. ἔχουσι νεὼς καὶ διατριβὰς εὖ μάλα ἀφθόνους. καὶ κρέα βοῶν αὐτοῖς ἐστιν ὁσημέραι, καὶ διασπαρακτὰ κεῖται γυμνὰ ὀστέων καὶ ἰνῶν. καὶ ἐσθιόντων ἐπᾴδουσιν Αἰγυπτίᾳ φωνῇ. ἡ δὲ ὑπόθεσις τῆς ᾠδῆς μὴ βασκήνητέ τινα τῶν ὁρώντων· καὶ ἔοικεν, ὡς ἂν εἴποις, ἀντὶ περιάπτων τὸ ᾆσμα. ἐκθειοῦνται δὲ ἄρα παρ' αὐτοῖς πολλοί, καὶ ἀντιπρόσωποί γε δίαιται ἀνειμέναι αὐτοῖς εἰσι. καὶ αἱ μὲν πρὸς τὴν ἕω θυρίδες, αἱ δὲ πρὸς τὴν ἑσπέραν ἀνεῳγμέναι, χαριεστέραν αὐτοῖς τὴν δίαιταν ἀποφαίνουσιν. ἔστι δὲ αὐτοῖς γυμνάσια ὑγιείας χάριν, καὶ πλησίον παλαῖστραι. ὁ δὲ ἀντίπαλος τῷ εὐτραφῶν μόσχος, καὶ πρὸς

tum eis etiam ſunt exercitationum loca ad tuendam valetudinem, tum propinquæ palæſtræ. Exhibetur autem cuique quocum certet aduerſarius ei Vitulus aliquis benè habitus, quem quum certando

proſts

τούτου γυμνασάμενος ἵνα αὐτὸν καθέλῃ, (δρᾷ δὲ βραδέως ὑπὸ ἀργίας αὐτὸ καὶ ἀθηρίας,) ἐμφορεῖταί τε καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸ αὔλιον τὸ ἴδιον. Διάπυρον δέ ἐστι τὸ ζῶον ἰσχυρῶς· καὶ ἐντεῦθεν καὶ Ἡφαίστῳ ἀνῆψαν αὐτὸ Αἰγύπτιοι. τὸ δὲ ἔξωθεν πῦρ δυσωπεῖται καὶ φεύγει, πλήθει τοῦ ἔνδοθεν φασίν. ἐπεὶ δὲ ἄγαν πυρῶδές ἐστι, καὶ αὐτὸν οἶκον Ἡλίου φασὶν εἶναι. καὶ ὅταν γε ἡ ἑαυτοῦ θερμότατος καὶ θερειότατος ὁ ἥλιος, λέοντι αὐτὸν πελάζειν τῷ οὐρανίῳ φασί. Προσέτι γε μὴν καὶ οἱ τὴν μεγάλην οἰκοῦντες Ἡλιούπολιν, ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ προπυλαίοις τούσδε τρέφουσι τοὺς λέοντας, θειοτέρας τινὸς μοίρας, ὡς Αἰγύπτιοί φασι, μετειληχότας. καὶ γάρ τοι καὶ ὄναρ, οἷς ἂν ὁ θεός ἐστιν ἵλεως ἐπιστάντες, προθεσπίζουσί τινα, καὶ τοὺς ἐπίορκον ὀμόσαντας

proſtrauerit (quod quidem tardiùs facit, vipote otio & exercitij venandíque penuriâ ſegnior) inde ſatiatur, & ad ſuum redit ſtabulū. Eos ideò Vulcano Aegyptij conſecrarunt, quòd ſint naturâ vehementer ignita: atque adeò exteriorem ignem ob copiam interioris ægerrimè intuentur, & fugiunt. Tum idcircò Solis domicilium Leonem conſtituunt, quòd igneus ſit: ſimul & Solem, quum eſt æſtiuo tempore calidiſſimus, accedere ad Leonem cęleſtem dicunt: Ij quidē qui magnā Heliopolin incolunt, in dei veſtibulis eos diuinæ cujuſdā ſortis, vt Ægyptij dicunt, participes alunt. Nam iis, quibus propitius eſt deus, ſomniorum ſignificationibus ſecundùm quietem, futura non ſolùm oſtendunt: ſed etiam à perjuris non longo interual

οὐκ

lo, atque adeò eueſtigio, deo eis juſtam iracundiam afflante, pœnas illorum fraudi debitas, repetunt. Empedocles inquit, ſi poſt exceſſum è vita homo de ſemetipſo in beſtiæ alicujus naturam demigrare debeat, multò præſtantiſſimam commutationem eſſe, quæ fit ex homine in Leonem. Sin homines è natura ſua in plātas commutari ſors jubeat, optimam eſſe conuerſionem & demigrationem, ex humano genere in laurum. Verſus quidem ipſius hi ſunt:

Vtq; feras inter prȩſtat Leo montiuagus, trux:
Sic aliis fruticum nitidiſſima laurea cunctis.

Quòd ſi Aegyptiorum, qui animantes etiam earumq; partes ad mūdum & Naturam referunt, rationem æſtimatione dignandam ducimus, vt par eſt: non eſt ignorandum quòd illi attribuunt igni, hujus animalis anteriora, aquæ verò poſteriora. Sphingem quoq; Aegyptij qui ſculpturam exercēt, & Thebanæ fabulæ, duplici naturâ con

ὀὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἤδη δικαιοῦσι, τοῦ θεοῦ τὴν ὀργὴν τὴν δικαίαν καταπνέοντος. Λέγει δὲ ὁ Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀρίστην εἶναι μετοίκησιν τὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὲν εἰς * ζῶον ἡ λῆξις αὐτὸν μεταγάγοι, λέοντα γίνεσθαι· εἰ δὲ εἰς φυτὸν, δάφνην. ἃ δὲ Ἐμπεδοκλῆς λέγει ταῦτ' ἐστίν·

Ἐν θηρσὶ δὲ λέοντες ὀρειλεχέες χαμαιεῦναι Γίνονται.
δάφναι δ' ἐνὶ δένδρεσιν ἠϋκόμοισιν.

Εἰ δὲ δεῖ καὶ τῆς Αἰγυπτίων σοφίας, εἰς φύσιν † ἐκ τῶν ἱερόντων καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥραν πιθεάζ· τὰ μὲν † ἐμπροσθίδια ποῦδε τοῦ ζώου πυρὶ ἀποκρίνουσιν· ὕδατι μέντοι τὰ κατόπιν. Καὶ τὴν σφίγγα μέντοι διφυῆ Αἰγύπτιοί τε χειρουργοὶ γλύφοντες, καὶ Θηβαῖοι μῦθοι κομπά-

ζῶον ἡ λῆξις αὐτὸν

al. ἱκετευόντων

al. πρόσθια

ζοντες, δίμορφον ἡμῖν πειρῶνται δεικνύειν, † σημαίνοντες τὴν τῆς παρθενικῆς, καὶ τὴν τῆς λεοντοειδοῦς σώματος κρᾶσιν αὐτήν. Τοῦτό τι καὶ Εὐριπίδης ὑπαινίττεται λέγων· † Οὐρὰν δὲ ὑπήλασα ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν Καθίζετο. καὶ μυθεύει καὶ τὸν Νεμεαῖον λέοντα, τῆς σελήνης ἐκπεσεῖν φασι. λέγει οὖν καὶ τὰ Ἐπιμενίδου ἔπη· Καὶ γὰρ ἐγὼ γένος εἰμὶ σελήνης ἠϋκόμοιο, Ἡ δεινὸν φρίξασ᾽, ἀποσείσατο θῆρα λέοντα * Ἐν Νεμεαίῳ, ἄγοις αὐτὸν διὰ πότνιαν Ἥραν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοὺς μύθους ἀποκρίναιμεν. πέρι μὲν λεόντων ἰδίᾳ, καὶ ἀνωτέρω καὶ νῦν ἀποχρώντως εἴρηται.

Περὶ τοῦ καὶ ὑμῖν πυραύστου.

Κεφ. η.

Ζῶόν ἐστιν ὁ πυραύστης ὀξέως χαίρει μετὰ τῇ λαμπηδόνι τοῦ πυρός, καὶ ἀποσπῖζεται τοῖς λύχνοις, ἐν ἀκμαζούσῃ ἐπὶ τῇ φλογί.

καὶ

conformantes, biformẽ nobis conantur repræſentare, ipſam ex corpore virginis & Leonis cum grauitate compoſitam architectantes. Quod & Euripides inſinuat, quum inquit: Caudam reuoluens ſub leoninos pedes Sedebat. Porrò Nemeæum Leonem è Luna decidiſſe aiunt. Vnde & Epimenides in ſuis carminibus cecinit: Nam genus è Luna noſtrum, cæleſtis origo eſt: Terribili quæ me quondã concuſſa rigore In Nemeam ſyluam Iunoni ſcilicet almæ Vt gratũ faceret, dejecit. Sed hæc in fabellas reiicienda, nos propriam Leonũ vim & ſuprà & in præſentia ſatis explicauimus.

De Pyrauſta.

CAP. VIII.

Ex ignis fulgore Pyrauſta quòd vehementi afficitur voluptate, idcircò quum flamma

al. σημαίνοντες

Οὐρὰν δ᾽ ὑπήλασ᾽

Ἐν νεμεαίῳ ἄλσει

Vide prouerbium, Pyrauſtæ interitus, in Chiliad. Eraſmi.

vel maximè viget, ad lucernas aduolat, atque nonnihil captare videtur: at enim lapſus viuus comburitur. Meminit verò ejus etiam Æſchylus Tragœdiarum ſcriptor hoc ſenario: Magnoperè ſtultũ metuo Pyrauſtæ exitum.

ῥύμης

καὶ δοκεῖ τι λήψεσθαι. ἐμπεσὼν δὲ ὑπὸ †ῥύμης, εἶτα μέντοι καταπίφλεκται. Μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰσχύλος ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς λέγων, Δέδοικα μωρὸν κάρτα πυραύστου μόρον.

De Cinclo aue, quam aliqui Motacillam appellant. c. IX.

Περὶ κίγκλου. Κ. θ.

Vide Eraſmi Chil. in prouerbio Cinclus.

Cinclus volatilis beſtia quòd poſteriore ſui parte debilis ſit, ideò ſuapte natura & per ſe dicunt non poſſe nidũ fingere, & conſtruere, ſed in alienis parere: eamq; ob rem bonorũ inopes in ruſticorum prouerbio Cinclos appellari ſolere. Hæc etiã ſemper caudam mouet; vt apud Archilochum * Catulus. Mentionem hujus auis Ariſtophanes etiam in Amphiarao facit, his verſibus: Et lumbis ceuero ruis, ceu debilis illa Cinclus parte ſenex: hoc incantatio quædam Creditur eſſe potens. Idem in Ge

Cerylus.

Ὁ δὲ κίγκλος ζῷόν ἐστι πτηνόν, ἀσθενὴς τὸ κατόπιν· καὶ διὰ τοῦτό φασι, μηδὲ ἰδίᾳ μηδὲ καθ' αὑτὸν δυνάμενον αὐτὸν νεοττείαν συμπλέξαι, ἐν τοῖς ἄλλοις δὲ τίκτειν. ἔνθεν καὶ τοὺς πτωχοὺς κίγκλους ἐκάλουν αἱ τῶν ἀγροίκων παροιμίαι. κινεῖ δὲ καὶ τὰ οὐραῖα πτερά, ὥσπερ οὖν ὁ παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ κήρυλος. μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦδε Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Ἀμφιαράῳ λέγων, Ὀσφὺν δ' ἐξ ἄκρων διακιγκλίζει, ἥπερ κίγκλου ἀνδρὸς πρεσβύτου. τελεῖ δ' ἀγαθὴν ἐπαοιδήν. καὶ ἐν τῷ

*Γηρᾷ

* Γπερλόρδαι Κιγκλιοβάταν ῥυθμόν. Καὶ Αὐτοκράτης ἐν Τυμπανισταῖς· Οἷα παίζουσι φίλαι Παρθένοι αὐλῶν κόραι κοῦφα πηδῶσαι, *κόμας, Κ' ἀνακρούουσαι χεροῖν, Ἐφεσίαν παρ' Ἄρτεμιν Κάλλιστ' ἀν, καὶ τοῖν ἰσχίοιν, Τὸ μὲν κάτω, τὸ δ' αὖ Εἰς ἄνω ἐξαίρουσαι, Οἷα κίγκλος ἅλλεται.

tolordo cincliobaten rhythmium dixit. Et Autocrates in Tympaniſtis : Ludere vt ſolent blandæ Virgines ſono quondam Tibiæ delectatæ , lactare palmas, comas Vibrare leuiter pedes Epheſiæ Dianæ in feſto: Motitare laſciuè Surſum deorſum lũbos Cincli more ſalientis.

Ariſtophanis περινώ. *ſuſcitatur ab Athenæo.*

κόμας

Ὅτι τῷ ἰδίῳ θανάτῳ ἀποθνήσκοντες οἱ μύες κατὰ μέρος ἀποθνήσκουσι. καὶ περὶ τρυγόνων. καὶ ὅτι λαγνίστατοι οἱ μύες. Κεφ. ι.

Mures quum moriuntur, eorum partes non pariter, ſed ſingillatim extingui. & de ipſorum libidine. Item de Turture. CAP. X.

Οἱ μύες ἀποθνήσκοντες καθ' αὑτοὺς, καὶ ἐκ μηδεμιᾶς ἐπιβουλῆς, ἀπορρεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν, κατὰ μικρὸν ἀπέρχονται τοῦ βίου. ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία λέγει τὸν μυὸς ὄλεθρον. μέμνηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος ἐν τῇ Θαΐδι. Τρυγόνος δὲ λαλίστερον ἔλεγον. ἡ γὰρ τοι τρυγὼν, καὶ διὰ τοῦ στόματος μὲν ἀπαύστως φθέγγεται· ἤδη

Mures qui nõ ex inſidiis, ſed ſuâ ſpõte moriuntur , defluentibus membris, è vita paulatim excedũt: vnde profectũ id quod eſt in prouerbio . Iuxta Muris interitum: cujus Menander meminit in Thaide. Quin & Turture loquaciorem hominem dicebant. Siquidem Turtur & ore ſemper garrula eſt : & poſtica etiam

Meminit Eraſmus in prouerbijs Murium interitus, & Turture loquacior.

δὲ καὶ

parte plurimum, vt ferunt, obſtrepit. Et hanc quidem parœmiam idem poëta vſurpat in Plocio: & Demetrius in Sicilia fabula, Turtures podice etiam loqui ait. Porrò Mures flagrāti libidine dicunt eſſe, teſtemq́; Cratinum afferunt dicentem: Age nunc tibi de ſereno aduerſus mollitiem muris fulgurabo Xenophontis. Et fœminam quidem murem majore Veneris rabie flagrare dicunt. Et rurſus Epicratem citant in dramate quod inſcribitur Chorus: Poſtremò ſubiit lęna deteſtabilis, Per Pherſephattam, per Dianam dejerans, Eſſe hāc puellam, virginemq́, & integram Pullus vt indomitus: at cauus erat murium. Voluit autem extremè libidinoſam dicere, cauum totum

δὲ καὶ ἐκ τῶν κατόπιν μερῶν ὥς φασι παμπληθέστατα. μέμνηται δὲ καὶ Ζώτης τῆς παροιμίας ἐν τῷ Πλοκίῳ ὁ αὐτός. καὶ Δημήτριος μὲν ἐν τῇ Σικελίᾳ τῷ δράματι μέμνηται ὅτι καὶ τῇ πυγῇ λαλοῦσιν αἱ τρυγόνες. Λέγουσι δὲ τοὺς μῦς λαγνιστάτους εἶναι καὶ μάρτυρά γε Κρατῖνον ἐπάγονται, εἰπόντα ἐν ταῖς Δραπέτισι· Φέρε νῦν σοι ἐξ αἰθρίας καταπυγοσύνην μυὸς ἀστράψω Ξενοφῶντος. Καὶ ἔτι μᾶλλον τὴν θήλειαν ἔλεγον εἰς τὰ ἀφροδίσια εἶναι † λυττήζαν. καὶ πάλιν παρὰ Ἐπικράτει ἐν τῷ Χορῷ, δράμα δ' ἐστὶ τοῦ Ἐπικράτους τοῦτο. * Τελέως δὲ ὕστερον ὑπῆλθεν ἡ κατάρατος μαστροπὸς ἐπομνύουσα τὰν κόραν, τὰν Ἄρτεμιν, Τὰν Φερσέφατταν, ὡς δάμαλις, ὡς παρθένος, Ὡς πῶλος ἀδμής. ἦδ' ἄρ ἣν * μυωνία. Εἰς ὑπερβολὴν δὲ λαγνιστάτην αὐτὴν εἰπεῖν ἠθέλησε μυωνίαν ὅλην ὀνομάσας. Καὶ Φιλήμων,

Μῦς

† al. λυτ[illegible]κὸν

* τέλει δ' ὑπῆλθεν

* μυωνία al. μυοξία, vt & Politianus videtur legiſſe, qui cauū murium vertit.

Μῦς λευκὸς ὅταν αὐτὴν ᾖς, ἀλλ' αἰσχυνόμενη λίγειν. κέκραγε † τηλικοῦτον λίθους ἡ καταπέρατος Μαστροπός. ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν.

murinum eam appellãdo. Et Philemon, Mus albus, illam ſi quis: at fari pudet: Clamauit adeò læna mox turpiſſima, Latère nuſquam licuit. *Verſus non conſtat.*

Περὶ ταύρου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ὃν Ὄνουφιν καλοῦσι. Κεφ. ια.

Σέβουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ μέλανα ταῦρον, καὶ καλοῦσιν Ὄνουφιν αὐτόν. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ χώρου ἔνθα τρέφεται Αἰγύπτιοι λεγέτωσαν ἡμῖν λόγοι. τραχὺ γάρ. αὐτίαι αὐτοῦ τρίχες ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰσίν. ἴδιον γάρ τι καὶ τοῦδε τοῦτο. μέγιστος δὲ ἦν ἄρα βοῶν οὗτος, καὶ ὑπὲρ τοὺς Χάονας, οὕσπερ καὶ λαρινοὺς καλοῦσι Θεσπρωτοί τε καὶ Ἠπειρῶται, τὸ ἀπορρῶξ τὸ τῶν Γηρυόνου βοῶν εἶναι λογοῦντες αὐτούς. καὶ σιτεῖταί γε Ὄνουφις πόαν μηδικὴν οὗτος.

De Tauro Ægyptijs ſacro, quem Onuphin nominant. C. XI.

Colunt & nigrum Taurum Ægyptij, quẽ Onuphin vocitant. Loci nomen vbi nutritur, ipſi referant: ego propter aſperitatem omitto. Pili in eo contrà quàm aliis vertuntur: atque hoc ei proprium eſt. Inter boues magnitudine excellit, ita vt Chaones etiam (quos Theſproti & Epirotæ larinos nuncupant, & è Geryonis bobus prognatos dicunt) exuperet. Paſcitur autem Medica herba.

Ὅτι πάντων ἁλτικώτατοι δελφῖνες. Κ. ιβ.

Omnium velociſſimos & ſaltu præſtantiſſimos eſſe Delphinos. CAP. XII.

Non modò aquatilium beſtiarum, ſed etiam terrenarum omnium Delphinus velociſſimus, & ad ſaliendum præſtantiſſimus eſt. nauium enim, ſicut Ariſtoteles ait, malos tranſilit, & cauſam conatur afferre ejuſmodi. Quemadmodum vrinatores animam continent, ſic ille primò ſpiritum cóprimit: deinde corpus ſicut ſagittam neruo expulſam jaculatur. nã ſpiritus intus compreſſus, & illum & vrinatores compellit ac jaculatur.

Ὀξύτατος δὲ ἦν ἄρα καὶ ἀλκιμώτατος ἰχθύων ὁ δελφὶς, ἀλλὰ καὶ τῶν χερσαίων ἁπάντων. ὑπερπηδᾷ γοῦν καὶ ναῦν, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει· καὶ τὴν γε αἰτίαν πειρᾶται προσθεῖναι, καὶ ἔστιν αὕτη, συνεχὲς τὸ πνεῦμα. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ὕφυδροι κολυμβηταί. καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι καὶ οὗτοι συντείναντες ἔνδον τὸ πνεῦμα, ὥσπερ οὖν νευράν, εἶτα τὸ σῶμα ὡς βέλος ἀφιᾶσι· τὸ δὲ θλιβόμενόν φησιν ἔνδον ὠθεῖται καὶ ἐξακοντίζει αὐτούς.

De Phyſa piſce.
CAP. XIII.

Phyſa Aegyptius piſcis admirabili natura præditus eſt. nam eum notionem habere ſerunt quando luna augeatur & diminuatur: ejusq; jecur cum luna pariter decreſcere, pariterq; recreſcere: corporisq; habitu modò eſſe opimo, modò gracili

Περὶ τῆς φύσης τοῦ ἰχθύος.
Κεφ. ιγ.

Ἡ δὲ φύσα ἐστὶν ἰχθὺς Αἰγύπτιος, θαυμασίως ἄξιος. οἶδε γὰρ ὥς φασιν ὁπότε ἡ σελήνη λήγει· οἶδε δὲ αὖ τῆς καὶ τὴν αὔξησιν. καὶ οὖν καὶ τὸ ἧπαρ αὐτοῦ συναύξει τῇ θεῷ, ἢ συμφθίνει. καὶ πῆ μὲν εὐτραφής ἐστι, πῆ δὲ λεπτότερος.

ρος.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου * λάγνιδος. Κ. ιδ.

Ο δὲ * λάγνις ἐστὶ μὲν περὶ τὸν Μαίανδρον καὶ τὸν Λύκον τοὺς Ἀσιανοὺς ποταμούς. τὸν δὲ Εὐρώπης περὶ τὸν † Στρύμονα. καὶ σιλούρῳ μὲν τὸ εἶδος ὅμοιός ἐστι. πέφυκε δὲ φιλοτεκνότατος ἰχθύων οὗτος. ὅταν γὰρ οὖν θήλεια ἀποκυήσῃ, ἡ μὲν ἀφεῖται τῆς ὑπὲρ τῶν τέκνων φροντίδος, οἷα δήπου λεχῶσα. ὁ δὲ ἄρρην τὴν φρουρὰν τῶν βρεφῶν ἑαυτὸν ἐπιτάξας παραμένει, καὶ ἀναστέλλων τὸ ἐπιβουλεῦον. ἱκανὸς δέ ἐστι καὶ ἄγκιστρον καταπιεῖν, ὡς Ἀριστοτέλης φησί.

Περὶ βατράχου καὶ ὕδρου, καὶ κροκοδείλου. Κ. ιε.

Βάτραχος ὕδρον μισεῖ, καὶ δέδοικεν ἰσχυρῶς. οὐκοῦν τῇ βοῇ τῇ πολλῇ πειρᾶται ἀντεκπλήττειν αὐτὸν καὶ ἀντιφοβεῖν. Κροκόδειλον δὲ κακουργίᾳ ὢν ἐκείνη

& tenui.

De Glani piſce.

CAP. XIIII.

al. γλάνιδος

al. γλάνις

Glanis piſcis, incola Mæandri & Lyci Aſianorum fluminum, & Europæi Strymonis, ſpeciem ſiluri ſimilitudineinq; gerit. Ex piſcibus ſuorum fœtuum amātiſſimus eſt. nam ſimul vt fœmina peperit, cura quidem illa de partu ſuo liberatur, ac veluti puerpera quietem impetrat. At verò aſſiduum ſe præſtans mas cuſtodem ad conſeruationem ejus, quā procreauit, ſobolis, eam tuetur, & inſidias omnes arcet. Poteſt quidem & hamum deuorare, Ariſtotele teſte.

† Στρυμόνα *paroxyt.*

De Ranis, Hydro, & Crocodilis. CAP. XV.

Hydrū valdè & metuit & odit Rana, quāobrem multo clamore illum viciſſim terrere ac perturbare conatur. Cæterū Crocodili malignum ingenium, hominem quoque & a-

τὴν ἀτρα- πὸν

lias animantes vt ca-
piat, meditatur inſidias.
Itaque in via, quã no-
uit ad fluuios deſcen-
ſum eſſe, vel aquandi
gratiâ, vel potandi e-
quum camelúmve, vel
certè ingrediendi na-
uim, aquam noctu, quã
plenis buccis hauſerit,
effundit, idq; ſæpiùs,
vt locum reddat lubri-
cum, vt faciliùs quod-
cunq; in eo collapſum
fuerit animal, præde-
tur. Labentia enim ſu-
ſtinere ſe nequeunt, &
mox ab illo inſiliente,
vt jacent, corripiuntur,
ac deuorantur. Addam
& aliud nonnihil de
hac fera. Tametſi non
pauca ſint Trochilorũ
genera, & nomina, quę
ſanè quidem quàm du-
ra ſunt, & ab aure reli-
gioſa & terete auerſa,
prætereo: haudquaquã
cum iis omnibus fœde-
re deuincitur, amici-
tiamq; colit Crocodi-
lus: ſed cum ſolo nun-
cupato Cladarorynchο
ſocietatem atque ami-

εἰς ἀνθρώπου τε θήραν καὶ
ζώου ἑτέρου ἐτράπη, *ἵνα
τρόπον, δι' ἧς οἶδε κατιόν-
τας εἰς ποταμοὺς, ἢ ἐφ' ὑ-
δρείαν, ἢ ἵππους τινὸς ἀρ-
δείαν, ἢ καμήλου, ἢ καὶ νὴ
Δία ὥστε ἐπιβῆναι πλοίου·
ταύτῃ τοι νύκτωρ καὶ πολ-
λῷ τῷ ὕδατι καταῤῥαίνει
ἐμπλήσας τὸ στόμα, καὶ ἐκ-
χεῖ κατὰ τῆς ἀτραποῦ πολλά-
κις, ὀλισθηρὰν αὐτὴν ἐρ-
γάσασθαι θέλων, καὶ εὐ-
κολωτέραν ἑαυτῷ τὴν ἄ-
γραν ἀποφαίνων. Τὰ γάρ
τοι καταλισθαίνοντα, οὐ κρα-
τεῖ τῆς ἐπιβάθρας· ἀλλ' ἐ-
κεῖνα μὲν κατηνέχθη, ὁ δὲ
ὑπεπήδησεν ὑπολαβὼν,
καὶ ἐδείπνει. Ὀλίγα δὲ κρο-
κοδείλων πέρι ἐρῶ καὶ
νῦν. Οὐ πρὸς πᾶν τὸ τῶν
τροχίλων γένος ἐστὶ τῷδε
τῷ θηρίῳ ἔνσπονδα· πολ-
λὰ δὲ αὐτῶν γένη καὶ ὀνό-
ματα· τραχέα δὲ, καὶ ἀκοῦ-
σαι ἀντίτυπα, καὶ διὰ
τοῦτο ἐῶ αὐτά· μόνον δὲ τὸν
καλούμενον κλαδαρόρυγ-
χον

χον ἐστὶ ῥᾷον καὶ φίλον ἔχει. δύναται γὰρ οὗτος ἀλύπως ἐκλέγειν αὐτοῦ τὰς βδέλλας.

Τίνα τῶν ζῴων πολύγονα κατὰ Δημόκριτον, οἷον ὗς καὶ κύων, καὶ περὶ μυῶν. Κ. ιϛ.

Λέγει Δημόκριτος πολύγονον εἶναι ὗν, καὶ κύνα· καὶ τὴν αἰτίαν προστίθησι, λέγων, ὅτι πολλὰς ἔχει τὰς μήτρας, καὶ τοὺς τόπους τοὺς δεκτικοὺς τοῦ σπέρματος. ὁ τοίνυν θορὸς οὐκ ἐκ μιᾶς ὁρμῆς ἁπάσας αὐτὰς ἐκπληροῖ· ἀλλὰ δίστε καὶ τρὶς ταῦτα τὰ ζῷα ἐπιθόρνυται, ἵνα ἡ συνέχεια πληρώσῃ τὰ τοῦ γόνου δεκτικά. Ἡμιόνους δὲ λέγει μὴ τίκτειν, μὴ γὰρ ἔχειν ὁμοίας μήτρας τοῖς ἄλλοις ζῴοις, ἑτερομόρφους δὲ, ἥκιστα δυναμένας γονὴν δέξασθαι. μὴ γὰρ εἶναι φύσεως ποίημα τὴν ἡμίονον, ἀλλὰ ἐπινοίας ἀνθρωπίνης, καὶ τόλμης, ὡς ἂν εἴποις μοιχιδίου ἐπιτε-

citiam facit. Enimuerò nulla hic offenſione hirudines ei legere poteſt.

Cur Sus & Canis animalia multipara, ex Democrito. Item de Mulis, & cur non pariant.
CAP. XVI.

Cur Sus & Canis ſint tam fœcundæ, & multiparæ, Democritus cauſam affert, quòd multiplicem vuluam, & ſeminis ſellas receptatrices multas habeant. eas omnes ſemé non vno initu explet, ſed iterum & ſæpius eæ proſeminantur, vt frequentia ſeminis receptacula impleantur. Mulas idem non parere ait: nec enim ſimiles aliis vuluas animalibus habere, ſed formâ diuerſas minimè concipere quire: nec enim mulas eſſe naturę opus; ſed humanæ machinationis audaciæq;, vt ita dicam, adulterinum inuentum, & fur-

 tum.

tum. Videri autem ſibi ait aſinum, vi equæ illata, fortuitò grauidam reddidiſſe, ac homines poſtea hujus violentiæ diſcipulos factos, in cõſuetudinem procreandi hæc jumenta adduxiſſe. Libycorum aſini maximi non equas comatas ſuperueniunt, ſed duntaxat tonſas. nec enim has comæ ornamento ſuperbientes, harum rerum periti aiunt ejuſmodi maritos pati.

Vbi crebrius abortus fiat. C. XVII.

In Auſtrinis (vel regionibus vel tempeſtatibus) partus magis relaxari, atque adeò excidere Democritus ait, quàm Septẽtrionibus. Quod quidem ipſum cur fiat, cauſam affert: Quia ventrem ferentibus corpora Auſtro laxentur, & diſſoluantur: idcircò receptaculo dilatato, & longè lateq; diffuſo, & malè compacto partus errare, &

κύημα τοῦτο καὶ κλέμμα. δοκεῖ δέ μοι τοῦτο, ἦ δ᾽ ὅς, ὁ ὄνος ἵππον βιασάμενος κατὰ τύχην κυῆσαι· μαθητὰς δὲ ἀνθρώπους τῆς βίας ταύτης γενομένους· εἶτα μέντοι προσελθεῖν ἐπὶ τὴν τῆς γονῆς αὐτῶν συνήθειαν. καὶ μάλιστά γε τοὺς τῶν Λιβύων ὄνους μεγίστους ὄντας ἐπιβαίνειν ταῖς ἵπποις, οὐ κομώσαις, ἀλλὰ κεκαρμέναις. ἔχουσα γὰρ τὴν ἑαυτῆς ἀγλαΐαν τὴν διὰ τῆς κόμης οὐκ ἂν ὑπομεῖναι τὸν τοιόνδε γαμέτην οἱ σοφοὶ τοὺς τούτων γάμους φασί.

Πῶς μᾶλλον ἐξαμβλίσκεται τὰ ἔμβρυα. Κ. ιζ.

Ἐν τοῖς νοτίοις μᾶλλον τὰ ἔμβρυα ἐκπίπτειν Δημόκριτος λέγει, ἢ ἐν τοῖς βορείοις· καὶ εἰκότως· χαυνοῦσθαι γὰρ ὑπὸ τοῦ νότου τὰ σώματα τῶν κυουσῶν, καὶ διΐστασθαι· ἅτε τοίνυν τοῦ σκήνους διακεχυμένου καὶ οὐχ ἡρμοσμένου, πλανᾶσθαι καὶ

καὶ τὰ κυήματα, καὶ θερμαινόμενα δεῦρο καὶ ἐκεῖσε διολισθαίνειν, καὶ ἐκπίπτειν ῥᾷον. εἰ δὲ εἴη πάγος, καὶ Βορρᾶς καταπνέοι, συμπέπηγε μὲν τὸ ἔμβρυον, δυσκίνητον δέ ἐστι καὶ οὐ ταράττεται ὡς ὑπὸ κλύδωνος. ἅτε δὲ ἄκλυστον καὶ ἐν γαλήνῃ ὄν, ἔρρωταί τε καὶ εὔτονον καὶ διαρκὲς πρὸς τὸν κατὰ φύσιν χρόνον τῆς ζωογονίας. οὐκοῦν ἐν κρυμῷ μὲν φησὶν ὁ Ἀβδηρίτης συμμένειν, ἐν ἀλέᾳ δὲ ὡς τὰ πολλὰ ἐκπίπτειν. ἀνάγκην δὲ εἶναι λέγει τῆς θέρμης πλεοναζούσης, διίστασθαι καὶ τὰς φλέβας καὶ τὰ ἄρθρα.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἀναφύεται τῶν ἐλάφων τὰ κέρατα.

Κεφ. ιη.

Αἰτίαν δὲ ὁ αὐτὸς λέγει τοῖς ἐλάφοις τῆς τῶν κεράτων ἀναφύσεως ἐκείνην εἶναι. ἡ γαστὴρ αὐτοῖς ὡς ἔστι θερμοτάτη, ὁμολογεῖ.

vagari: eoſdemq; calefactos huc & illuc dilabi & diffluere, ac jam locis diſcluſis & remiſſis faciliùs excidere. Contrà ſi tempeſtas ſit frigida, & Septentriones venti ſint, locorũ aſtrictione fœtus contrahi, & comprimi, vt de locis dimoueri ac depelli non queant: nec ſanè diſſolutione & laxitate quaſi tempeſtate quati, præſertim quũ à perturbatione conquieſcant, & firmiſſima ſede diſtringantur, ita vt facilè ad pariendi tempus durare poſſint. Quamobrem frigida conſtitutione (inquit Abderita) fœtus manent, calore verò vt plurimum excidunt. hoc enim ſuperante, fieri poſſe negat, quin nerui & artus laxentur & fatiſcant.

Cur & quomodo Ceruorũ cornua renaſcantur.

CAP. XVIII.

Cauſam Ceruis cur cornua renaſcuntur, idem Democritus eam dicit, ventrem iis calidiſ-

ſimum eſſe, & eorum venas per vniuerſum corpus pertinentes, eſſe rariſſimas: & os quod cerebrum amplectitur, membranæ inſtar tenuiſſimum & perrarũ eſſe, indeq; ad ſummũ capitis verticem craſſiſſimas venas exoriri: itaque fieri vt nutrimentum, & cibi pars vtilior, celeriter à natiuo calore digeratur. ex eo autem quod pinguius eſt, extrinſecus ipſis circunfundi ait: quod ſolidius per venas in caput retorqueri, & reflecti: ac indè cornua permulto humore irrigata enaſci. Hic influxus quum continenter fiat, quod ex eo coaluerit, promouetur & truditur foras, & ſubindè ſuccreſcit aliud atque aliud. Quicquid igitur ejus extra corpus eminet, dureſcit ab aëre eum ipſum conſolidante, & in corneam duritatem confirmante. Id autem quod etiam nunc intra cutem ſubeſt, molle &

καὶ τὰς φλέβας δὲ αὐτῶν τὰς διὰ τοῦ σώματος πεφυκυίας πάντη ἀραιοτάτας λέγει· καὶ τὸ ὀστέον τὸ κατειληφὸς τὸν ἐγκέφαλον λεπτότατον εἶναι, καὶ ὑμενῶδες καὶ ἀραιόν· φλέβας τε ἐντεῦθεν, καὶ ἐς ἄκραν τὴν κεφαλὴν ἀνατείνειν παχυτάτας· τὴν γοῦν τροφὴν, καὶ ταύτης γε τὸ γονιμώτατον, ὤκιστα ἀναδίδοσθαι. καὶ ἡ μὲν πιμελὴ αὐτοῖς ἔξωθεν φησὶ περιχεῖται, ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς τροφῆς ἐς τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν φλεβῶν ἀναθόρνυται. ἔνθεν οὖν τὰ κέρατα ἐκφύεσθαι διὰ πολλῆς ἐπαρδόμενα τῆς ἰκμάδος. συνεχοῦς οὖν οὔσης, ἐπιρρέουσα τὸ ἐξωθεῖται πρότερον· καὶ τὸ μὲν ὑπερέχον ὑγρὸν ἔξω τοῦ σώματος, σκληρὸν γίνεται, πηγνύντος αὐτὸ καὶ κερατοῦντος τοῦ ἀέρος· τὸ δὲ ἔνδον ἔτι μεμυκὸς ἁπαλόν ἐστι. καὶ τὸ μὲν σκληρύνεται ὑπὸ τοῦ

ἔξω

ἔξωθεν ψύξεως· τὸ δὲ ἁπαλὸν μὲν ὑπὸ τοῦ ἔνδον ἀλέας. ἐκεῖνη ἡ ἐπίφυσις τοῦ νέου κέρατος τὸ πρεσβύτερον ὡς ἀλλότριον ἐξωθεῖ. θλίβοντος τοῦ ἔνδον καὶ ἀνωθεῖν τοῦτο θέλοντος, καὶ ὀδυνῶντος, καὶ σφύζοντος, ὥσπερ οὖν ἐπειγομένου τεχθῆναι καὶ προελθεῖν. ἡ γάρ τοι ἰκμὰς πηγνυμένη καὶ ὑπανατέλλουσα, ἀτρεμεῖν ἀδυνατός ἐστι. *δυνατὴ γὰρ καὶ αὐτὴ σκληρά, καὶ ἐπωθεῖται τοῖς προτέροις. καὶ τὰ μὲν πλεῖω ἐκθλίβονται ὑπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἔνδον· ἤδη δέ τινα καὶ κλάδεις περιαχθέντα, καὶ ἐμποδίζοντα εἰς τὸν ὠκὺν δρόμον ὑπὸ τῆς ῥύμης τὸ θηρίον ὠθούμενον, ἀπέρρηξε. καὶ τὰ μὲν ἐξώλισθε· τὰ δὲ ἕτοιμα ἐκκύπτειν ἡ φύσις προάγει.

tenerum eſt. Quocirca recens cornu ſubnaſcēs, & intrinſecus p̃remens, vetus tanquam alienum expellit, dum veluti parturiens turget, & in lucem emergere gliſcit, moræ interioris impatiens. Et humor quidem recenter concreſcens, ad depellendum antiquum infirmus eſt: at dureſcens, priora extrudere poteſt. Itaque vetera cornua pleraque interno robore expelluntur: nōnnulla arborum ramis circumplicata, & feram ad curſum incitatam vi impedientia abrumpuntur: & ſic veteribus eliſis, recentia ad erumpendum parata, naturę munere proferuntur.

forte γίνεται

ῥύμης

Περὶ τῶν τομίων βοῶν, καὶ μὴ τομίων, πῶς διαφέρουσι κατὰ τὰ κέρατα. Κεφ. ιθ.

De genere Bubulo caſtrato & non caſtrato. quomodo cornibus & fronte differat. c. XIX.

Οἱ τομίαι βόες, Δημόκριτος λέγει, σκολιὰ, λεπ

Bubulo pecori caſtrato Democritus ait

tortuoſa, gracilia, lōga naſci cornua. Contrà teſtibus prædito enaſci ſecundùm radicem craſſa, recta, minusq́; prolixa: eosdemq́; latiori quàm alteros frōte eſſe. Nam hic ibidem quū multæ venæ ſunt, ab iis oſſa dilatantur: ſimul & cornuum eruptio quoniam craſſior exiſtat, frontis latitudinem promouet. Caſtratis verò quòd ſedes cornuum & initium enaſcendi perparuum habeat circulum, minùs dilatatur hæc pars.

τομίαι

De Bobus mutilis.

CAP. XX.

Porrò mutili Boues: threnôdes (vt Democritus vocat) ideſt foraminulentam cranij partem, & poris ſeu meatibus plenam non habent, ſed os vniuerſum ſolidum: quod quum affluxum humorū non admittat, vt cornibus nudi ac mutili ſint, in

τρημῶδες *fortè, pro* τρηματώδες *vel* τερηδώδες. *nā* θρίπες *vermiculi sūt perforantes. al. quidem legitur* θελνώδες.

λεπτὰ καὶ μακρὰ φύεται τὰ κέρατα αὐτοῖς. τοῖς δὲ ἐνόρχοις παχέα τὰ πρὸς τῇ ῥίζῃ καὶ ὀρθά, καὶ πρὸς μῆκος προήκοντα ἧττον. καὶ πλατυμετώπους εἶναι λέγει τούτους τῶν ἑτέρων πολλῷ μᾶλλον. τῶν γὰρ φλεβῶν πολλῶν ἐνταῦθα οὐσῶν, διευρύνεσθαι τὰ ὀστᾶ ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἡ ἔκφυσις δὲ τῶν κεράτων παχυτέρα οὖσα, εἰς πλάτος τὸ αὐτὸ τοῦ ζώου μέρος προάγει καὶ ἐκείνη. οἱ δὲ † τομεῖς μικρὸν ἔχοντες τὸν κύκλον τῆς ἕδρας τῆς τῶν κεράτων, πλατύνονται ἧττον, φησί.

Περὶ τῶν ἀκεράτων ταύρων.

ΚΕΦ. Κ.

Οἱ δὲ ἄκεροι βόες τὸ * θρηνῶδες, οὕτω δὲ ὀνομάζει Δημόκριτος, ἐπὶ τοῦ βρέγματος οὐκ ἔχοντες (εἴη δ' ἂν τὸ σηραγγῶδες λέγων) αὐτὸ πυκνὰ τοῦ παντὸς ὄντος ὀστέου, καὶ τὰς συῤῥοίας τῶν χυμῶν οὐ δεχομένου, γυμνοί τε καὶ ἄμοιροι γίνονται τούτου τῶν

ἀμυν

ἀμειωτηρίων. Καὶ αἱ φλέβες δὲ αἱ κατὰ τὸ ὀστοῦν τοῦτο ἀτροφώτεραι οὖσαι, λεπτότεραί τε καὶ ἀσθενέστεραι γίνονται. Ἀνάγκη δὲ καὶ ξηρότερον τὸν αὐχένα τῶν ἀκεράτων εἶναι· λεπτότεραι γὰρ καὶ αἱ τούτων φλέβες, ταύτῃ τοι καὶ ἐρρωμέναι ἧττον. Ὅσαι δὲ Ἀράβιοι βόες θήλειαι μέν εἰσι τὸ γένος, ἐκφυεῖς δὲ ἐς τὰ κέρατα. καὶ ταύταις ἡ ἐπισύρροια πολλὴ τῶν χυμῶν φησι, τροφὴ τῆς εὐγενοῦς βλάστης τοῖς κέρασίν ἐστιν. ἄκεροι δὲ αὗται οὖσαι τὸ δεκτικὸν τῆς ἰκμάδος ὀστοῦν στερεώτερόν τε ἔχουσι, καὶ δέχεσθαι τοὺς χυμοὺς ἥκιστον. καὶ συνελόντι εἰπεῖν, αὔξης ἡ ἐπιρροὴ αἰτία τοῖς κέρασι. ταύτην δὲ ἄρα ἐποχετεύουσι φλέβες πλεῖσταί τε καὶ παχύταται, καὶ ὑγρὸν κύουσαι ὅσον καὶ δύνανται στέγειν.

Ὅτι δὲ αἰετὸς ἀνθρώπου βρέφος

cauſa eſt. Venæ etiam circa idem os cũ pertenues & infirmæ ſint, minùs alimenti continent. Sed ceruix quoq; mutilorum Boum neceſſariò ſiccior eſt, quũ in ea ſimiliter graciliores habeantur venæ, & idcirco minùs validæ. Cæterùm Arabicis Vaccis egregia naſcuntur cornua: quòd ad ea ſcilicet (inquit ille) humor copioſus, vnde generoſa illa germina nutriuntur, confluat. Ex eiſdem quæ cornibus carent, os humorem capere ſolitum, ſolidius habent, & haudquaquã hunc ipſum ſibi humorem recipere idoneum. In ſumma igitur incrementi causâ cornibus exiſtit influentia: quam ſanè plurimę & craſſiſſimæ venæ humore, quãtum ferre poſſunt, grauidatæ infundunt.

De Aquila quæ deiectũ è turri infantem ſubteruolando ſeruauit.

C. XXI.

Eſt

Eſt & amor & benignitas erga homines in brutis laudabilis. Nā Aquila olim infantem ſeruauit. Sed operæ pretium eſt hiſtoriam integram explicare, amplum ſententiæ noſtræ teſtimonium futuram. Sacchorę Babyloniorū regis futurum è filia nepotem, regnum auo ademptur ū Chaldęi prędixerunt. hoc ille metuēs, durior in filiā eſt: & vt omnis ſuſpicio abeſſet, arctiſſimè incluſā cuſtodiri voluit. Sed fruſtrà ſuo conſilio rē fatalē impedire conatus eſt. Nā filia ex obſcuro quodam homine grauida peperit. Natū autē ex ea infantem cuſtodes regis metu ex arce (cui filia includebatur) præcipitarunt. Fortè autem præteruolās Aquila, viſo infantis caſu, perſpicaciſſima nimirum auis, illico priuſquàm terrę allideretur,

ἴσωσι. K. κα.

Ἴδιον δὲ τῶν ζώων καὶ ἡ φιλανθρωπία. αἰετὸς γοῦν ἔθρεψε βρέφος. καὶ εἰπεῖν τὸν πάντα λόγον ἐθέλω, ὡς ἂν γένοιτο μάρτυς ὧν προὐθέμην. Βαβυλωνίων βασιλεύοντος Σακχόρου, Χαλδαῖοι λέγουσι τὸν γενόμενον ἐκ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς, τὴν βασιλείαν ἀφαιρήσεσθαι τὸν πάππον. καὶ Χαλδαίων μὲν ἦν τὸ προειρημένον θέσπισμα. τοῦτο ἐκεῖνος πέφρικε. καὶ ἵνα εἴπω ἔτι καὶ ὑποπτεύσας* Ἀκρίσιος γίνεται εἰς τὴν παῖδα. ἐφρούρει γὰρ πικρότατα. λάθρα δὲ ἡ παῖς, ἦν γὰρ τοῦ Βαβυλωνίου σοφώτερον τὸ χρεὼν, τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς. τοῦτο οὖν οἱ φυλάττοντες δέει τοῦ βασιλέως ἔρριψαν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ἦν γὰρ ἐνταῦθα ἀφειργμένη ἡ προειρημένη. οὐκοῦν ὁ αἰετὸς τὴν ἔτι τοῦ παιδὸς καταφορὰν ὀξύτατα ἰδὼν, πρὶν ἢ τῇ γῇ * προσαραχθῆ

ἴσωσι

[illegible] *vel tale quid. Si mihi quidem refertur fabula de Danae Acriſij filia, &c.*

προσαράξαι

ῥαχθῆ

ῥαχθῆναι τὸ βρέφος, ὑπῆλθεν αὐτὸ, καὶ τὰ νῶτα ἐπέβαλεν, καὶ κομίζει ἐς κῆπόν τινα, καὶ τίθησι πεφεισμένως εὖ μάλα. ὁ τοίνυν τοῦ χώρου μελεδωνὸς, καλὸν παιδίον θεασάμενος, ἐρᾷ αὐτοῦ, καὶ τρέφει. καὶ καλεῖται † Τίλγαμος, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων. εἰ δέ τῳ δοκεῖ μῦθος τοῦτο, σύμφημι, † πειρώμενον εἰς ἰσχὺν κατεγνωκέναι αὐτόν. ἀλλ' Ἀχαιμένην μὲν τὸν Πέρσην, ἀφ' οὗ κάτεισιν ἡ τῶν Περσῶν εὐγένεια, ἀετοῦ τρόφιμον ἀκούω γενέσθαι.

volando ſubiens eum dorſo excepit, & in hortum quendam deportatum leniter depoſuit. Eum loci dominus inuentum, formâ ejus delectatus amauit, educauitq́; & Tilgamum appellauit. is poſtea in Babylonios regnum adeptus eſt. Hoc ſi cui fabula videtur, me quoque non approbare illi fatebor. Audio tamen Achæmenê Perſam quoque, à quo nobilis Perſarum proſapia deſcendit, Aquilæ alumnum fuiſſe. *al.* Τίλγαμος *al.* πειρώμενος *Achamenes.*

Περὶ τῶν κυνῶν τῶν παρὰ τῷ ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἐν τῇ Κρήτῃ. Κεφ. κβ.

De Canum rabie in Creta.

CAP. XXII.

Ἐν δὲ Κρήτῃ Ῥοκκαίας, οὕτως Ἀρτέμιδος καλεῖται νεώς. ἐνταῦθα οἱ κύνες λυττῶσιν ἰσχυρῶς, ἐς ταύτην ὅταν τὴν νόσον ἐμπέσωσιν. εἶτα μέντοι ἑαυτοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὠθοῦσιν εἰς τὴν θάλατταν.

In Creta Dianæ Roccææ templum eſt, circa quod quum rabie corripiuntur Canes, vehementer ex ea laborant: adeò quidem vt ex promontorio in mare ſe præcipites dent.

Περὶ τῶν ἐν Ἀδώνιδος τιθασῶν λεόντων. Κ. κγ.

De Leonibus manſuetis in æde Adonidis.

CAP. XXIII.

In Elymæa regione Adonidis templum eſt, & in eo manſueti Leones: qui homines templum ingredientes tanquam ſalutatos adulando excipiunt. Eos ſi ad cibum aduoces tanquã inuitati conuiuæ adſunt: & quicquid porrexeris, poſtquam acceperint, modeſtè & decenter abeunt.

Ἐν τῇ Ἐλυμαίᾳ χώρᾳ νεώς ἐστιν Ἀδώνιδος· καί εἰσιν ἐνταῦθα τιθασοὶ λέοντες, καὶ τοὺς ἐς τὸν νεὼν παριόντας ἀσπάζονταί τε καὶ σαίνουσι. καὶ εἰ καλοίης ἐσθίειν, οἷα δὴ ὡς κλητοὶ δαιτυμόνες ἔρχονται· καὶ ὅσ᾽ ἂν ὀρέξῃς, λαβόντες, εἶτα ἀπίασι σωφρόνως τε καὶ κεκοσμημένως.

De Maris rubri Hygrophœnice piſce.

CAP. XXIIII.

Piſcem in mari rubro naſci ferunt, cui nomen Hygròs (hoc eſt humidus vel aquaticus) Phœnix. is nigris lineis, quas cæruleæ variant maculæ, diſtinguitur.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρυθρᾷ καλουμένου ὑγροῦ φοίνικος. Κ. κδ.

Ἐν τῇ θαλάσσῃ τῇ ἐρυθρᾷ ἰχθὺς γίνεταί φασι, καὶ ὄνομα αὐτῷ ὑγρὸς φοῖνιξ· καὶ γραμμὰς ἔχει μελαίνας, καὶ μεταξὺ τούτων κυανέαις σταγόσι κατάστικται.

De Lacerto, Charace & Sagittario eiuſdem maris piſcibus.

CAP. XXV.

Ejuſdem maris Lacertus eſt, cujus magnitudo ei qui naſcitur apud nos æqualis eſt: ſed virgatus ſpectatur, lineis nimirum aureolis circundatur à bran-

Περὶ σαύρου καὶ χάρακος, καὶ τοξότου τῆς αὐτῆς θαλάττης ἰχθύων. Κεφ. κε.

Τῷ δὲ σαύρῳ τῷ ἐκεῖθι τὸ μὲν μῆκος, τῷ κατὰ τὴν ἡμετέραν γινομένῳ ἴσον ἐστι. ῥάβδοι δὲ αὐτὸν περιέρχονται χρυσαῖ προσεοικυῖαι

κεχρωσμέναι, ἀπὸ τῶν βραγχίων ἐς τὴν οὐρὰν καθήκουσαι. μέση δὲ αὐτὰς διατέμνει † χρυσῆ ἀργύρῳ περιεσφηκωμένη. τὸ στόμα δὲ αὐτῶν κέχηνε, καὶ ἡ κάτω γένυς ἐς τὴν ἄνω νεύειν ὑποπέφυκε. πρασίνους δὲ ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. βλέφαρα δὲ αὐτοὺς χρυσοειδῆ περιέρχεται. Ἔστι δὲ καὶ ὁ χάραξ ὁ καλούμενος τῆς αὐτῆς θαλάττης θρέμμα. ἔχει δὲ πτερύγια, καὶ χρυσᾶ περιστείχουσιν, * ὅσα δὲ ἰδεῖν τὰ παρ' ἑκάτερα, καὶ τὰ νωτιαῖα ὅσα. καὶ ταῦτα ἔχει χρυσοειδῆ. κατωτέρω δὲ ἄρα εἰσὶ πορφυραῖ ζῶναι τὴν χρόαν. χρυσοειδὴς δὲ καὶ τὸ οὐραῖον μὲν οὖν τοῦ αὐτοῦ. πορφυρᾷ δὲ ἄρα γε σκιᾷ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ μέσους ἐς κάλλος εὖ γράφουσιν. Ὁ δὲ τοξότης ἐν τῇ αὐτῇ θαλάττῃ γινόμενος, ἐχίνῳ ὅμοιός ἐστι τὸ εἶδος. κέντρα δὲ ἔχει στερεὰ καὶ μακρά.

† γραμμαὶ

* ὅσα τε

chiis ad caudam pertinentibus, quas media argentea diſtinguit. Ore eſt hianti, maxilla inferior eminet in ſuperiorem. viridesoculos habet, quos aureo fulgore palpebræ ambiunt. Ejus item maris fœtura eſt Charax nuncupatus piſcis: is pinnas habet & vtrinque & in tergo auricolores. Inferiores partes purpureis cingulis illuſtrantur. Similiter ejuſdem cauda auri colorem gerit. Purpureus color medios oculos pulchrè adumbrat. Sagittarius in eodem mari procreatur, & quoniam herinacei ſpeciē & ſimilitudinem habet, firmis & benè longis armatur aculeis.

De Hyſtrice Libyca.

CAP. XXVI.

Περὶ ὕστριχος τῆς Λιβυκῆς. κεφ. κϛ.

Hyſtrices Libycę eos à quibus attinguntur

Αἱ δὲ ὕστριχες αἱ Λιβυκαὶ κεντοῦσί γε τοὺς ἀπτο-

μένους

acerbè pungunt, & aculei eorum non leues dolores inferunt. quinetiam mortuarum (*vel nō ab ipſis viuis emiſſorum*) puncturas noxias eſſe aiunt.

De Simia maris rubri.

CAP. XXVII.

Eſt etiam in mari rubro Simia, non piſcis quidem hæc, ſed beſtia cartilaginea, velut ſquammarum expers, non magna. Colore eſt terreſtri ſimilis, tum faciem ſpeciem ſimilitudinemq; ejuſdem gerit. Non piſceo tegmine reliquum corpus, ſed illiusmodi circumueſtitur, cujuſmodi teſtudinis inuolucrum eſt. Eadem ſimiliter atque terreſtris leuiter ſima eſt. Ejus reliquum corpus inſtar torpedinis latum eſt, vt dicas auem eſſe alas explicantem. Quū natat volare videtur. In hoc verò à terreſtri differt, quòd variè diſtinctus eſt: & rufa eſt cer-

μυρίους πικρῶς. καὶ μέντοι καὶ ὀδύνας ἐνεργάζονται χαλεπὰς τὰ κέντρα. καὶ τεθνεώτων δὲ πονηρὰ τὰ ἐκ τῶν ἀκανθῶν νύγματα ἀπαντᾷ, ὥς φασιν.

περὶ τοῦ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάττῃ πιθήκου. Κεφ. κζ.

Ἔστι δὲ ἐν θαλάττῃ τῇ ἐρυθρᾷ καὶ πίθηκος, οὐκ ἰχθύς, ἀλλὰ σελαχῶδες ζῷον, εἰονεὶ † ἄλιπον, οὐ μέγα δὲ οὐδὲ τοῦτο. ἔοικέ γε μὴν τῷ χερσαίῳ ὁ θαλάσσιος τὴν χρόαν. καὶ τὸ πρόσωπον δὲ πιθηκῶδές οἱ ἐστί. περιβέβληται δὲ τοῦ λοιποῦ σώματος ἔλυτρον, οὐκ ἰχθυῶδες, ἀλλὰ ὥσπερ τὸ τῆς χελώνης εἶναι. ὑπόσιμος δὲ καὶ οὗτος, οἷα δήπου καὶ ὁ χερσαῖος. τὸ ἄλλο σῶμα πλατύς, καὶ σχῆμα τὸ τῆς νάρκης, ὡς εἰπεῖν ὄρνιν εἶναι τὰς πτέρυγας ἀπλώσαντα. καὶ νηχόμενός γε ἔοικε πετομένῳ. παραλλάττει δὲ τοῦ χερσαίου καὶ ταύτῃ, καταστικτός ἐστι. πυῤῥοὶ δέ εἰσιν οἱ

ἀνεπίδωτοι

καὶ

κατὰ τοῦ ἰνίου πλατεῖς * ὡς βράγχια. τὸ δὲ στόμα οὐκ ἐπ' ἄκρῳ τοῦ προσώπου ἴσχει μακρὸν, * συμφυὲς δὲ, τῇ τοῦ χερσαίου πλάσει, ᾧ κατὰ τοῦτο ὁ ἰχθὺς εἰκασμένος.

Περὶ τῶν ὀρνίθων τῶν μεταβαλλόντων τὰς ᾠδὰς, οἷον ἀηδόνος, κοσσύφου, κίχλης, πτώκος τε καὶ θαλαττίας. ἔτι δὲ κοσσύφου καὶ αὐτοῦ θαλαττίου, καὶ λοιπῶν ἑτέρων, καὶ θωὸς τοῦ χερσαίου. κ. κη.

Η ἀηδὼν διὰ τοῦ θέρους καὶ τὴν χρόαν ἐκτρέπει εἰς εἶδος ἕτερον, καὶ μεταβάλλει τὸ φώνημα. οὐ γὰρ ᾄδει πολυήχως καὶ ποικίλως, ἑτέρως δὲ ἤπερ ὧν διὰ τοῦ ἦρος. Κόσσυφος δὲ θέρους μὲν ᾄδει, χειμῶνος δὲ παταγεῖ, καὶ παρακεχυμένον φθέγγεται· καὶ τὴν χρόαν ὡς στολὴν μεταμφιασάμενος ὑπὸ τοῦ πρόσθεν μέλανος ὑπόξανθός ἐστιν. ἤγε μὴν κίχλη χειμῶνος ἐστὶ ψαρωτέρα ἰδεῖν, θέρους δὲ τὸν αὐχένα ποικίλον ἐπιδείκνυσι. καὶ ἰχθῦς δὲ τὴν χρόαν μετα-

uix, vt branchiæ (quoque.) Os verò non in *rictus for* ſumma facie oblongũ *adducen-* ei prominet, ſed hac e- *dum.* tiam parte modicè ſi- *al. simulima*, terreſtrem repræ- *dis* ſentat ſibi cognatam.

De Auibus cantum, (vt Luſcinia, Merula, Turdo:) & animalibus nonnullis colorem mutantibus. c. x x v i i i.

Luſcinia colorem & vocem per æſtatem in aliam ſpeciem immutat. neq; enim ſic cantum variat, diſtinguit, inflectit, acuit, quemadmodum verno tempore. Merula æſtate quidem canit: at enim hyeme ſtrepit, & inconditã vocem edit: & quaſi veſtis mutatione facta, ex nigro colore in ruſum conuertitur. Turdus vere inſpicitur magis murino colore, æſtate varietate circa collum coloris diſtinguitur. Et verò piſces ex alio colore in alium

mutabiles ſunt, vt Turdi, Merulæ, Fucæ, Mænides. Lupi item ceruarij æſtiuo tempore à pilis nudi, hyberno contrà hirti efficiuntur.

De Siluru vbi cicures ſint: vbi maiores minorésve habeantur.

CAP. XXIX.

In Bubaſto Ægyptia ſtagnum eſt, vbi cicures permulti Siluri alũtur: & objecto ad ſe nutriendos pane, ad quem illi certatim ſubſiliunt, paſcuntur. Iidé etiam in fluminibus procreantur, vt in Cydno Ciliciæ fluuio, ſed ij quidem idcircò minuti proueniunt, quòd ejus confluens nitidiſſimus & frigidus ſit, quo non ipſi delectantur, ſed turbido potiùs ac planè limoſo, eoq; pingueſcũt. Pyramus quidem, atque Sarus Cilices fluuij, eos longè ple

βλητικοί εἰσι· κίχλαι τε, καὶ κόσσυφοι, καὶ φυκίδες τε, καὶ μαινίδες. οἱ δὲ λύκοι ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, διὰ μὲν τοῦ θέρους εἰσὶ ψιλοί, δασεῖς δὲ διὰ τοῦ χειμῶνος.

Περὶ σιλούρου. Κ. κθ.

Ἐν Βουβάστῳ δὲ τῇ Αἰγυπτίᾳ, λίμνη ἐστί, καὶ τρέφει σιλούρων πάμπολυ πλῆθος. καὶ χειροήθεις εἰσὶν οὗτοί γε, καὶ ἰχθύων πρᾳότατοι. καὶ ἐμβάλλουσιν αὐτοῖς ἄρτων τρύφη. οἱ δὲ ἀνασκιρτῶσι, καὶ πηδῶντες ἄλλος πρὸ ἄλλου, τὰς ἐμβαλλομένας τροφὰς ἐκλέγουσι. γίνεται δὲ ἄρα ὁ ἰχθὺς ὅδε καὶ ἐν ποταμοῖς ἀτὰρ οὖν ἐν τῷ Κύδνῳ τῷ Κιλικί. βραχὺς δὲ οὗτος ἐστὶ τὸ μέγεθος. τὸ δὲ αἴτιον· † οὐ τρέφει ἀφθόνως διὰ τὸ ἐς νᾶμα καὶ καθαρὸν, καὶ προσέτι καὶ ψυχρόν.

ὅτι el ὅτι μὲν καὶ τοιοῦτος † δὲ ὁ Κύδνος ἐστί. τεθολωμένῳ δὲ καὶ ἰλύος μεστῷ φιληδεῖ μᾶλλον, καὶ ἐν τούτοις πιαίνεται. Πύραμος δὲ καὶ Σάρος τρέφουσι τούτους ἁδροτέρους. καὶ οὗτοι δὲ Κιλίκιοί εἰσι. εἶεν δ᾽ ἂν οἱ αὐτοὶ τρόφιμοι καὶ

* Ὀρρον

Digitized by Google

*Ὀρόντης ὁ τῶν Σύρων. καὶ μέντοι ὁ Πτολεμαίων ποταμὸς μεγίστους τρέφει. καὶ λίμνη δὲ ἡ Ἀπαμεῖς.

niores ferunt; tum Orontes Syrorum fluuius eos progignit. Ptolemæorũ item fluuius, & Apamienſe ſtagnum maximos generant. Ὀρόντου

Ὅτι πολλαχόθι εἰσὶ χειροήθεις ἰχθῦς καὶ πρᾶοι, καὶ ἐν τῷ καλεῖσθαι ὑπακούοντες.

κεφ. λ.

De piſcibus manſuetis in diuerſis locis.

CAP. XXX.

Χειροήθεις δὲ ἰχθῦς, καὶ ὑπακούοντες τῇ κλήσει, καὶ τροφὰς ἀσμένως δεχόμενοι, πολλαχόθι καὶ εἰσὶ καὶ τρέφονται. ὥσπερ οὖν καὶ ἐν Ἠπείρῳ, *ἐν Ἠπείρῳ μὲν τῇ πόλει ἣν ἐκάλουν πάλαι Στεφανήπολιν, ἐν τῷ νεῷ τῆς τύχης, ἐν ταῖς παρ' ἑκάτερα ἀνιόντων δεξαμεναῖς. καὶ ἐν *Χλωρῷ δὲ τῆς Σικελίας, ὅπερ ἦν πάλαι Συρακουσίων φρούριον. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ δὲ τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐστὶ κρήνη διειδοῦς νάματος, *καὶ ἔχουσιν ὁρμίσκους χρυσοῦς, καὶ ἐλλόβια, χρυσᾶ μὲν καὶ ταῦτα. ἀφέστηκε δὲ ὁ νεὼς τοῦ Διὸς τοῦδε τῆς Μυλασίων πόλεως σταδίους ἑβδομήκοντα. εἰς τὸ ἄγαλ-

Permultis quidem locis manſuefacti piſces & ſe appellãtibus obtemperantes, & cibos objectos libenter excipientes, aluntur: vt in Epiroticæ, olim nuncupatæ Stephanepoleos, templo Fortunæ, in viuariis ſiue canalibus vtrinque juxta aſcenſum atque in Peloro Siculo olim Syracuſiorum propugnaculo. In templo etiam Iouis Labrandei fons nitidus manſuetos piſces habet, monilibus, & aureolis inauribus ornatos, quod quidem templum ſeptuaginta ſtadia ab vrbe Mylaſiorũ diſtat. Ex hujus Iouis

ἐν Λευκῷ

πελώρῳ. *Gillius.*

Labrandus vicus eſt Cariæ.

Subaudi χειροήθεις τρέφουσα ἰχθῦς

ſtatua gladius eſt appēſus: & colitur deus Carij Stratijq; cognomine, quòd Cares primi ſtipendia meruerunt, & pecuniâ militarūt. Ioris clypeos appenderunt, criſtas galeis accommodarunt. Cares autem ſunt appellati à Care Iouis & Cretæ filio. At Iupiter Labrandeus nominatus eſt, quòd labro id eſt multo & impetuoſo imbre pluiſſet. In Chio ad portum nuncupatum Γερόντων, id eſt ſenū, cicurum magnus eſt piſcium numerus, quos Chij ad ſolatium ſenectutis exacta ætate affectis alunt. Inter Euphratem & Tigridem regione media fons intereſſe prædicatur, cuius aqua vſque ad imā ſedem perlucida eſt: & aquam limpidiſſimam emittit: vnde fluuius emanat Burrhas, vbi piſcium manſuetorū greges exultantes errant.

al. ἐκλήθησαν

Chaboras & Saocoras fluuij inter Euphraten & Tigrim medij ſunt in tabulis Ptolemæi.

μέγα ξίφος παρήρτηται· καὶ τιμᾶται, καλούμενος Κάριός τε καὶ Στράτιος. πρῶτοι γὰρ οἱ Κᾶρες ἀργυρίου πολέμου ἐπενόησαν, καὶ ἐστρατεύσαντο ἀργυρίου, ὄχανά τε ταῖς ἀσπίσι προσήρτησαν, καὶ λόφους ἐνέπηξαν τοῖς κράνεσιν. † ἐκάλεσαν δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπὸ Καρὸς τοῦ Κρήτης καὶ Διός. Ζεὺς δὲ Λαβρανδεὺς ὕσας λάβρῳ καὶ πολλῷ, τὴν ἐπωνυμίαν τήνδε ἐκτήσατο ἔχειν. καὶ ἐν τῇ Χίῳ δὲ, ἐν τῷ καλουμένῳ Γερόντων λιμένι, τιθασῶν ἰχθύων πλῆθός ἐστιν. οὓς τάξαν εἰς παραμυθίαν τοῦ γήρως, τοῖς πρεσβυτάτοις οἱ Χῖοι τρέφουσι. καὶ ἐν τῇ γῇ δὲ τῇ τῶν ποταμῶν τοῦτε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριδος μέσῃ, πηγὴ ὑμνεῖται, καὶ εἰς βυθὸν κάτω διειδὴς εἶναι, καὶ ἐκβάλλειν ὕδωρ ἰδεῖν λευκὸν, καὶ γίνεται ποταμὸς τὸ ἐκπῖπτον, ὄνομα † Βύρρας. ἐπαοδουσί

τε τῷ ὀνόματι οἱ ἐπιχώριοι καὶ λόγον ἱερὸν, καὶ ἔστιν ὁ λόγος. ἡ Ἥρα μετὰ τοὺς γάμους τοῦ Διὸς, ἐνταῦθα ἀπελούσατο, ὥς φασι καὶ Σύροι, καὶ ἐς νῦν ὁ χῶρος εὐωδίαν ἀναπνεῖ· καὶ πᾶς ὁ ἀὴρ κύκλῳ ταύτῃ κίρναται. καὶ ἐνταῦθα σκιρτῶσιν ἰχθύων πρᾴων ἀγέλαι.

Ὅτι ἀγριώτατον καὶ πρᾳότατον ζώων λύκος καὶ ἀρνὸς, κατὰ τὴν ἐκ Δελφῶν μαρτυρίαν.

Κεφ. λα.

Τὰ δὲ ἴδια τῶν ζώων εἰδέναι οὐδὲ θεοὶ ὑπερορῶσιν. ἀκούω γοῦν Εὐρυσθένην καὶ Προκλέα τοὺς Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεάδου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέους, παῖδας, βουλομένους ἀγαγέσθαι γυναῖκας, ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἐρέσθαι, τίνι ἂν κηδεύσαντες Ἑλλήνων ἢ Βαρβάρων, εἶτα μέντοι καλῶς καὶ συμβούλως γῆμαι δόξαιεν. τὸν δὲ θεὸν

Prædicant autem incolæ fabulã quandam ſacram: nempe Iunonem celebratis cum Ioue nuptiis, in hac aqua ſe abluiſſe: quod & Syri aiunt, vnde locus etiamnum ſuauem odorem ſpiret, qui in vicinum etiam aërem circunquaque diſtribuitur.

Oraculum Euryſtheni & Procleæ datum, illic eis ducendas eſſe vxores, vbi efferatiſſimum animal, ferens mitiſſimum, eis occurriſſet.

CAP. XXXI.

Animalium vim & naturam ne dii quidem à ſua cognitione ſcientiaq; aſpernantur. Siquidem Euryſthenem & Procleam (Ariſtomachi filios, cui pater fuit Cleadas, Hyllus auus, proauus Hercules) audio quum in matrimonium fœminas ducere conſtitutum haberent, profectos ad Delphicũ oraculum, deum conſuluiſſe, quocum Græcorum Barbarorúmve affinitate deuincti pulchrè & prudenter nuptiis alligati viderentur

derentur: iis deum reſpōdiſſe, quà veniſſent, in Lacedæmoniam reuerterentur. Vbicunque porrò terrarū ſummè ferum animal ferensmitiſſimum eis occurreret, inde ducendas vxores eſſe. ſic enim feliciter ipſis & proſperè proceſſurum eſſe. Cui oraculo obtemperantes, quum in Cleonæorum regionem veniſſent, ipſis occurrit Lupus, Agnum, quem ex aliquo grege diripuerat portans. Ex eo illi conjecerunt Apollinē de iis animalibus oraculo ſignificationem dediſſe: proinde ipſos Theſandri (filij Cleonymi) probi viri filias vxores duxiſſe. Ergo ſi probè Dij tenēt quodnam animal ſit manſuetiſſimū, quodq́; immanitate efferatiſſimū, nobis etiam horū ſciētia negligenda non eſt.

ἄρνας Agnum ferens.

ποίμνης

De Serpentibus Indiæ.

CAP. XXXII.

Res multas & varias producit India: quarū

αὐτοῖς ἀποκρίνασθαι, ἐπανελθεῖν μὲν εἰς Λακεδαιμονίαν, ὑποστρέφειν δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, καθ᾽ ἣν καὶ ἀφίκοντο. ἐν ᾗ δ᾽ ἂν αὐτοῖς χώρᾳ τὸ ἀγριώτατον ἀπαντήσῃ ζῷον φέρον τὸ πρᾳότατον, ἐνταῦθα τοι ἁρμόσασθαι γάμους, ὅπως γὰρ αὐτοῖς ἔσεσθαι λῷον. Καὶ οἱ μὲν, ἐπείθοντο. οἱ δὲ γίνονται κατὰ τὴν Κλεωναίαν χώραν, καὶ ἐντυγχάνει αὐτοῖς λύκος φέρων ἄρνα ἔκ τινος τοῦ ποιμένος αὐτὸν ἡρπασμένος. συνέβαλον οὖν ἐκεῖνοι λέγειν ταῦτα τὰ ζῷα τὸν χρησμόν· καὶ ἠγάγοντο τὰς Θεσάνδρου τοῦ Κλεωνύμου θυγατέρας, δοκίμου ἀνδρός. Εἰ δὲ οἱ θεοὶ ἴσασι τὸ ἡμερώτατον ζῷον καὶ τὸ ἀγριώτατον, οὐδὲ ἡμῖν ἀμελὲς τὰς φύσεις αὐτῶν εἰδέναι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ὄφεων.

Κεφ. λβ.

Ἰνδῶν γῆ, φέρει μὲν πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ τὰ μὲν,

[illegible]

ἀοίδιμός ἐστι καὶ θαυμαστῆς μαρτυρεῖται φορᾶς, τὰ δέ. οὐκ ἀξιόζηλα αὐτῆς, οὐδὲ οἷα ἐπαινεῖν ἢ ποθεῖν ἄξια. καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν λυσιτελῶν, ἢ ἁβρῶν τε καὶ πολυτελῶν, τὰ μὲν εἶπον, τὰ δὲ εἰρήσεται σὺν τοῖς θεοῖς· τὸ δὲ νῦν ἔχον ὅπως ὠδῖνα ὄφεων ἡ γῆ ἀποδείκνυται εἰπεῖν ὥρμημαι. Πολλοὺς τίκτει καὶ διαφόρους καὶ τὸ λεχθὲν τοῖς ἀπείροις † ἄπειρον. οὔτι οὖν ἄρα οἱ ὄφεις καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ἀδικοῦσι. Τίκτει δὲ ἡ αὐτὴ γῆ καὶ πόας τῶν δηγμάτων ἀμυντηρίους, ἴσχουσί τε αὐτῶν τὴν ἐμπειρίαν τε καὶ σοφίαν οἱ ἐπιχώριοι. καὶ ποῖον φάρμακον ὄφεως τινὸς ἀντίπαλόν ἐστι κατεγνώκασι· καὶ ἀμύνουσιν, ὡς ὅτι τάχιστα, ἀλλήλοις ἐπιτιμελῶς πειρώμενοι τὴν τοῦ ἰοῦ·

aliȩ felicem ſanè illam & admirandam eſſe parentem teſtantur: aliæ contrà neque vlli ſunt expetendæ, neque laudis merentur quicquã. Sed de aliis quæ vel vſum aliquem ſui afferunt, vel ad luxum & oſtentationem faciunt, aut propter pretij magnitudinem appetuntur, partim jam prius dixi, partim dicturus ſum poſtea, fauentibus dtis: in præſentia de Serpentibus tantùm regionis illius verba facere ſtatui. *al. abeſt.* Has illa multas variasq; educat, quarum ſpecies omnes perſequi velle infinitum foret. Non ſolùm autem hominibus, verumetiam aliis animantibus pernicioſè incommodant: eademq; herbas, defendẽtes à venenatorũ morſuum pernicie, gignit: ad quarũ vſum & ſcientiam tantoperè periti ſunt indigenæ, vt quodnam medicamentum cuique Serpentiũ aduerſetur, probè teneãt: ſimul & ne acerrima veneni vis celerrimè per corpus manet, néve

id ipſum conficiat, præſens ſibi mutuò ferunt auxilium, quòd neceſſarium regio ipſa abũdè ſubminiſtrat. Iam porrò Serpentem quæ hominem interfecerit, Indi (permultis in hanc rem teſtibus Libycis & Ægyptiis Thebarũ incolis vtentes) dicunt, idcircò ſubterraneam latebram (quia terra ſuis ipſa ſedibus eam non ampliùs recipiat, atq; quaſi gremio ſuo in exilium eiiciat) ingredi nequire. Sed poſtea errare, vagari, & pluribus iactatam miſeriis, æſtiuo & hyberno ſub dio ærumnoſum omne ætatis tempus degere: neque ampliùs à conjugibus adiri, neq; ab iis quos ex ſe procreauerit, parentem agnoſci. Ergo pœnas diuina prouidentia vindice, etiam rationis expertia, ob cædes hominum factas dependunt. Quod quidem ipſum à me commemoratur, vir prudens vt ex earũ

κατὰ τοῦ στόματος ἐπινομὴν ὀξυτάτην τε οὖσαν καὶ ὠκίστην. καὶ ταῦτα μὲν αὐτοῖς εἰς ἐπικουρίαν τὴν ἀναγκαίαν, καὶ μάλα εὐπόρως ἀνίησιν ἡ χώρα καὶ ἀφθόνως. Ὄφις δὲ ὃς ἂν ἀποκτείνῃ ἄνθρωπον, ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι, καὶ μάρτυρας ἐπάγουσι Λιβύων πολλοὺς, καὶ τοὺς περὶ Θήβας οἰκοῦντας Αἰγυπτίους, οὐκ ἔτι καταδῦναι καὶ εἰσερπύσαι εἰς τὴν ἑαυτῶν οἰκίαν ἔχει, τῆς γῆς αὐτὸν μὴ δεχομένης, ἀλλ' ἐκβαλλούσης τῶν οἰκείων, ὡς ἂν εἴποις, φυγάδα κόλπων. ἀλήτης δ' ἐντεῦθεν καὶ πλανήτης περιέρχεται, καὶ ταλαιπωρεῖται ὕπαιθρος, καὶ διὰ τοῦ θέρους, καὶ διὰ τοῦ χειμῶνος· καὶ οὔτε ἔτι σύννομος αὐτῷ πρόσεστιν, οὔτε οἱ ἐξ αὐτοῦ γενόμενοι γνωρίζουσι πατέρα. Τιμωρία μὲν δὴ καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐπ' ἀνδροφονίᾳ παρὰ τῆς φύσεως ἥδε ἠλέγχθη, προνοίᾳ

νοίας τοῦ θείου, κατά γε τὴν μνείαν τὴν ἐμήν· εἴρηται δὲ εἰς παίδευσιν τῷ συνιέντι.

Περὶ τῆς τῶν κυνῶν καὶ χηνῶν φρουρᾶς τῆς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ. Κεφ. λγ.

Φυλάττειν δὲ ἄρα χηνῶν κύνες ἀργότεροι. καὶ τοῦτο κατεφώρασαν Ῥωμαῖοι. ἐπολέμουν γοῦν αὐτοὺς οἱ Κελτοί, καὶ πάνυ καρτερῶς. καὶ ὡσπέμενοι γε αὐτοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἦσαν. καὶ ᾕρητό γε ὑπ' αὐτῶν ἡ Ῥώμη πλὴν τοῦ λόφου τοῦ καπιτωλίου· ἦν γὰρ αὐτοῖς οὐκ ἐπιβατὸς ἐκ τοῦ ῥᾴστου. τὰ μὲν οὖν δοκοῦντα δέξασθαι οἷά τε χωρία τοὺς ἐπιόντας, σὺν ἐπιβουλαῖς πεφύλακτο μέν τισι ταῦτα. ἦν δὲ ὁ χρόνος καθ' ὃν Μάρκος Μάλλιος ὑπατεύων τὸν λόφον τὸν περιηρημένον ἐγχειρισθέντα οἱ διεφύλαττεν· οὗτός τοι καὶ τὸν υἱὸν ἀριστεύσαντα μὲν ἀνέδησε στεφάνῳ· ὅτι δὲ ἐκ τῆς αὐτοῦ μετῆλθε τάξ-

ſupplicio documentũ, ne ipſe humanam occiſionem efficiat, capere poſſit.

Quomodo Anſeres circa Capitolij cuſtodiam vigilãtiores Canibus fuerint. c. XXXIII.

Anſeres ad cuſtodiã præferendi ſunt Canibus, quod Romanorũ periclitatione conſtat: quo tempore acerrimè à Gallis impugnati sũt, qui eis repulſis jam in vrbem inuaſerant, jámque vniuerſam occupabant Capitolio tantùm excepto, quod ſuperare non facilè poterãt. Hujus igitur loca, quæ inſidiantes admiſſura & minùs tuta videbantur, cuſtodibus committebant. Conſulatum gerebat tum temporis Manlius Conſul, & commiſſum ſibi Capitoliũ cuſtodiebat. Hic eſt qui filium propter fortitudinem & rem benè geſtã coronauit: ſed * quòd extrà ordinis ſui locum

* *quòd iniuſſu imperatoris pugnaſſet, Gillius.*

progreſſus eſſet morte affecit. Poſtquam verò Galli collē ſibi vndequaque inacceſſum animaduerterunt, intempeſta nocte per inſidias adoriri ſomno profundiore detentos ſtatuerunt. Conſcenſuros autem ſe ſperabant per illam partem, quæ tanquam natura ſatis munita cuſtodibus erat vacua. quòd indè inſidiaturos Gallos Romani minimè ſperaſſent. Atqui ex eo etiam loco collis pariter cum Iouis æde occupatus fuiſſet, niſi fortè adfuiſſent Anſeres. Canes enim ad cibum eis obiectum ſilebant. Anſerum verò proprium eſt, ad eſculenta quæ eis obiiciuntur, non quieſcere, ſed exclamare. Suo igitur clangore Manlium & cuſtodes excitarūt. Quā obrem nunc etiam Canes apud Romanos pœnas luunt quotannis, ad veteris perfidiæ memoriam. Anſeri ve-

ἀλωτά. al. ἄκληστα

τάξιν, ἀπέκτεινεν. ἐπεὶ δὲ οἱ Κελτοὶ πανταχόθεν ἄβατα ἐγνώρισαν εἶναί σφισι, τῆς νυκτὸς τὸ ὄρος ἐκεῖνο ἐλλοχήσαντες, εἶτα ἐπιθέσθαι καθεύδουσι βαθύτατα· ἔσεσθαι δὲ ἐπιβατὰ ἑαυτοῖς ἤλπισαν κατὰ τὸ ἀφύλακτον, καὶ ἔνθα ἠρεμία ἦν, τῶν Ῥωμαίων πεπιστευκότων μὴ ἂν ἐντεῦθεν ἐπιθήσεσθαι τοὺς Γαλάτας. καὶ μέντοι καὶ ἐκ τούτων * ἄληπτα ἦν, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἄκρα τοῦ Διὸς, εἰ μὴ χῆνες παρόντες ἔτυχον. οἱ μὲν γὰρ κύνες πρὸς τὴν ῥιφθεῖσαν τροφὴν κατεσιώπησαν. ἴδιον δὲ ἄρα χηνῶν πρὸς τὰ ῥιπτούμενα εἰς ἐδωδὴν σφισι, βοᾶν, καὶ μὴ ἀτρεμεῖν. οὐκοῦν ἀνέστησάν τε τὸν Μάλλιον ἀνακλάγξαντες, καὶ τὴν προειρημένην φυλακήν. τούτου τοι τίνουσι δίκας οἱ κύνες παρὰ Ῥωμαίοις καὶ νῦν ἀνὰ πᾶν ἔτος, προδοσίας ἀρχαίας μνήμην·

μνήμην· τιμᾶται δὲ ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, καὶ ἐν φορείῳ πρόεισιν εὖ μάλα πομπικῶς.†

Περὶ ζώων τῶν παρὰ διαφόροις ἔθνεσι διαφόρῳ μεταχειριζομένων ἔθει. Κεφ. λδ.

Καὶ ταῦτα μὲν ὑπὲρ ζώων εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν ἀπόμουσα. Σκύθαι ξύλων ἀπορίᾳ, ἅπερ ἂν καταθύσωσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. Φρυξὶ δὲ ἐὰν παρ' αὐτοῖς τις ἀροτῆρα ἀποκτείνῃ βοῦν, ἡ ζημία θάνατος αὐτῷ. Σαγαραῖοι δὲ τῇ Ἀθηνᾷ καμήλων ἀγῶνα ὅσα ἔτη σὺν αἰδοῖ τῇ τῆς θεοῦ ἐπιτελοῦσι. γίνονται δὲ ἄρα παρ' αὐτοῖς αὗται δρομικώταταί τε ἅμα καὶ ὤκισται. Σαρακόροι δὲ οὔτε ἀχθοφόρους οὔτε ἀλετῆρας ἔχουσι τοὺς ὄνους, ἀλλὰ πολεμιστάς. καὶ ἐπ' αὐτῶν γε τοὺς ἐνοπλίους κινδύνους ὑπομένουσιν, ὥσπερ οὖν οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῶν ἵππων. ὅς δ' ἄρα παρ' αὐτοῖς ὄ-

νων

tò certis diebus ſuus decernitur honor, & magna cum pompa in *foro incedit.

*ſic Gillius. φορεῖον quidē Græcis lecticā aut vehiculū significat. addoixίν.

Quemadmodum diverſæ nationes vario modo beſtijs utuntur.

CAP. XXXIIII.

Hæc etiam non à cognitione ſcientiaq; animalium abhorrent. Scythæ ligni inopiá, quæ Diis immolant, eorundem oſſibus ſuccenſis coquunt. Apud Phryges ſi quis aratorē Bouem occiderit, morte mulctatur. Sagarenſes quotannis ſumma aduersùs Mineruam obſeruantiâ ei celebrant Camelorum certamen: enimuerò velociſſimi apud eos procreantur. Saracori Aſinis ad ferenda onera nō vtūtur, neq; ad molas, ſed bellatores habent: & quēadmodū in Equis Græci ſedentes, ſic Aſinis hi bellica pericula excipiunt. Quòd ſi quis Aſinorū apud eos cor-

pulentior eſſe videatur, illum Marti ſacrificăt. Clearchus Peripateticus dicit ſolos de Peloponenſibus Argiuos, Serpentem non interimere: & ſi Canis in forum ingrediatur, certis quibuſdă diebus quos illi ſacros agunt, & Arneidas vocant, eum interficere. In Theſſalia verò is qui uxorem ducturus eſt, pro nuptiis ſacrificans, Equum bellatorem inducit frenatum, & omnibus armis inſtructum: deinde ſacrificatione facta, Equū vxori habenis ducendū tradit. Iam porrò id quam ſignificationem habeat, Theſſalis explicandum relinquo. Tenedij olim præſtantiſſimam grauidam Vaccă alunt, & quum peperit, tanquam ſanè puerperæ inſeruiunt: vitulum autem recĕtem natum cothurnis induti immolant: qui eum ſecuri

γαμοδαί-σια.

γων ὀγκωδέστερος εἶναι δοκεῖ, τοῦτον τῷ Ἄρει προσάγουσιν ἱερόν. λέγει δὲ Κλέαρχος ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου, μόνους Πελοποννησίων Ἀργείους ὄφιν μὴ ἀποκτείνειν. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἃς καλοῦσιν Ἀρνηΐδας οἱ αὐτοί, ἐὰν κύων εἰς τὴν ἀγορὰν παραβάλλῃ, ἀναιροῦσιν αὐτόν. Ἐν Θετταλίᾳ δὲ ὁ μέλλων γαμεῖν, θύων τὰ † γαμοδίσια, ἵππον εἰσάγει πολεμιστὴν τὸν χαλινὸν περικείμενον, καὶ τὴν ἐνόπλιον σκευὴν, καὶ ἐκείνην πᾶσαν. εἶτα ὅταν ἀπὸ τῆς ἱερουργίας γένηται, καὶ σπείσηται τῇ νύμφῃ, τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ ῥυτῆρος ἀγαγὼν, παραδίδωσι. τί δὲ νοεῖ τοῦτο, Θετταλοὶ λεγέτωσαν. Τενέδιοι δὲ † τῷ πάλαι ἀναρίστην Διονύσῳ ἔτρεφον κύουσαν βοῦν, τεκοῦσαν δὲ ἄρα αὐτὴν οἷα δήπου λεχὼ θεραπεύουσι. τὸ δὲ ἀρτιγενὲς βρέφος καταθύουσιν, ὑποδήσαντες κοθόρνους. ὅγε μὴν πατάξας

Forte καὶ τὰ παλαιὸν ἰθὺς ἀρίστην Διονύσῳ, &c. al. ἀναρίστην

ξας αὐτὸ τῷ πελέκει λίθοις βάλλεται τῇ ὁσίᾳ, καὶ ἔστε ἐπὶ τὴν θάλατταν φεύγει. Ἐρετριεῖς δὲ τῇ †Ἐμβοίνθῳ Ἀρτέμιδι κολοβὰ θύουσι.

Κύνες ὑπὲρ φιλοδεσποτίας. Κεφ. λε.

Πέπυσμαι δὲ πρὸς τοῖς ἤδη μοι προειρημένοις κύνας γενέσθαι φιλοδεσπότας, ὡς Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος μετοικιζομένου κατὰ τὸν Ἀθηναίων ἐς τὰς ναῦς, ἡνίκα τοῦ χρόνου ὁ Πέρσης τὸν μέγαν πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα †ἐξῆγε, καὶ ἔλεγον οἱ χρησμοὶ λῷον εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν μὲν πατρίδα ἀπολιπεῖν, ἐπιβῆναι δὲ τῶν τριήρων· οὐδὲ οἱ κύνες τοῦ προειρημένου ὑπελείφθησαν, ἀλλὰ συμμετῴκισαν τῷ Ξανθίππῳ, καὶ διανηξάμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα ἀπέβησαν. λέγεται δὲ ἄρα τοῦτο Ἀριστοτέλης καὶ Φιλόχορος.

percuſſerit, lapidatione facta appetitur, atque ad expiandam occiſionem in mare fugit. Eretrienſes Embointho Dianæ pecudes mutilas immolant. Ἐμβρύθῳ.

De amore Canum in dominum Xanthippum, qui ipſum per mare nauigantē ſecuti ſunt. CAP. XXXV.

Præter ea quæ ſuprà dixi, Xanthippi (cui pater fuit Ariphrus) Canes domini perſtudioſos fuiſſe audio eo tempore, quum ingenti bello Perſarum in Græciā exardeſcente, Athenienſes ex oraculis inſtinctu diuino afflatuq; editis, relicta patria, in claſſem demigrarunt: tum huiuſce, quem modò nominaui, Canes vnà cum domino tranſmittente, ſeipſi ex Attica in Salamina traiecerunt. auctores habeo Ariſtotelem & Philochorum. *al.* ἐξῆψε

Ex

Ex Crathidis ſluuij potu albeſcere pecora, & Boues in Eubœa omnes albos naſci.

CAP. XXXVI.

Confluentem candidi coloris efficientem Crâthis fluuius emittit. Nam ouillum & bubulum pecus, & omnis grex quadrupes, ſicut Theophraſtus ait, ex eo bibens, de nigro ruſóve albus fit. Boues quoque in Eubœa ferè omnes albi naſcuntur, quare & Argiboëum poëtæ Eubœam cognominant.

Περὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐν τῷ Κρά-θει, καὶ ὡς λευκαίνει τὰ θρέμ-ματα. καὶ περὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Εὐβοίᾳ. Κεφ. λϛ.

Τὸ ὕδωρ ὁ Κρᾶθις λευ-κῆς χροιᾶς ποιητικὸν με-θίησι ποταμὸς ὤν. πρό-γων πρόβατα πίνοντα αὐ-τοῦ καὶ οἱ βόες, καὶ πᾶσα ἡ τετράπους ἀγέλη, καθά-φησι Θεόφραστος, λευ-καὶ ἐκ μελαινῶν ἐγίνοντο ἢ πυῤῥῶν. καὶ ἐν Εὐβοίᾳ δὲ οἱ βόες λευκοὶ τίκτονται σχεδὸν πάντες· ἔνθεν καὶ Ἀργιβόειον ἐκάλουν οἱ ποιη-ταὶ τὴν Εὔβοιαν.

Περὶ ἀλεκτρυόνος, ὃς ἠράσθη τοῦ οἰνοχόου. καὶ περὶ κολοιοῦ τε καὶ μελιττῶν. Κ. λζ.

Οἰνοχόου βασιλικοῦ, ὃν ἦ-λεν ὁ βασιλεὺς Νικομή-δης ὁ Βιθυνῶν, ἀλεκτρυ-ὼν ἠράσθη Κένταυρος ὄ-νομα. καὶ λέγει Φίλων τοῦ-το. Ἠράσθη δὲ ἄρα καὶ κο-λοιὸς ὡραίου παιδός. καὶ μελίττας δέ τινας ἐρωτι-

De Gallo qui vini miniſtrū amauit: itemq; de Graculo & Apibus.

CAP. XXXVII.

Philon dicit eum qui Nicomedi Bithyniæ regi pocula adminiſtraret, à Gallinaceo (Centauro nomine) adamatum fuiſſe: tum Graculo formoſum puerum in amore fuiſſe: tum etiam Apes amatorio affectu flagrare (ob eámque cauſam à pungendis hominibus quos amant, aculeos ſuſtinere,) quamuis earum plurimæ à libidine

Digitized by Google

κρὰς εἶναι πεπυσμένη, εἰ καὶ αἱ πλείους συμφρονοῦσι.

Περὶ σφιγγὸς καὶ τῆς πτερωτῆς ὑός. Κεφ. λη.

Τὴν σφίγγα ὑπόπτερον γράφουσί τε καὶ πλάττουσι πάντες ὅσοι περὶ χειρουργίας ἀσκοῦσιν, καὶ πεπιστευμένον. Ἀκούω δὲ ἐν Κλαζομενίοις σῦν γενέσθαι πτηνὸν, ὅπερ ἐλυμαίνετο τὴν χώραν τοῖς Κλαζομενίοις. καὶ λέγει τοῦτο Ἀρτέμων ἐν τοῖς ὅροις τοῖς Κλαζομενίων. ἔνθεν τοι καὶ χῶρος ἐκεῖ κέκληται ὑὸς πτερωτῆς ὀνομαζόμενός τε, καὶ ᾀδόμενος. τοῦτο δὲ εἴ τῳ δοκεῖ μῦθος εἶναι, δοκείτω. ἐμὲ δὲ οὖν περὶ ζώου λεχθὲν, καὶ μὴ λαθὸν οὐκ ἐλύπησεν εἰρημένον.

Περὶ δράκοντος καὶ τῶν καλουμένων Ὀφιογενῶν. Κ. λθ.

Ἁλίᾳ τῇ Συβάριδος †περιϊούσης εἰς ἄλσος Ἀρτέμιδος, ὃ δὲ ἐν Φρυγίᾳ τὸ ἄλσος, δράκων ἐ-

dine ſint alienæ.

De Sphinge & Sue Clazomenio, alatis.

CAP. XXXVIII.

Sphingem, quicunque vel picturæ vel plaſticæ operam dant, fingere alatam ſolent. Cæterùm apud Clazomenios Suem alatum exortum fuiſſe auditum eſt, qui Clazomenios agros vaſtaret: Quod quidem ipſum in libro de Clazomeniorum finibus Artemon confirmauit: vnde illic locus decantatus, Sus alatus nominatur. Id quod ſi cuipiam fabula videatur, non prohibeo. ego quod de animali dictũ ab aliis non ignorabã, non inuitus retuli.

Ex Halia mulieris coitu cum Dracone, Ophiogena nati.

CAP. XXXIX.

Haliæ Sybaridis filiæ quum in Phrygia lucum Dianæ ingreſſa eſſet, Draco quidam fa- παριδοῦ

cer

cet prægrandis appa-ruit, & cum ea coiuit: vnde Ophiogenæ dicti primam ſui generis originem trahunt.

De Ophiogenis lege Plin. lib. 7 cap. 2.

Quænam animalia à quibus cultu vel honore affecta ſint.

CAP. XL.

Lupum Delphi colunt, Samij ouem venerantur, Leænam Ampraciotæ adorant. Cauſas autem quamobrem huiuſmodi beſtias diuini cultus honore proſequantur, non alienum eſt explicare. Delphis aurum ſacrum furto lectum, direptumq́, & in Parnaſſo defoſſum, ſicut dicit Polemon, inueſtigauit Lupus. Samiis item aurum furto ſublatum Ouis inuenit. quare Mandrobulus Samius Iunoni Ouem conſecrauit, vt Ariſtoteles tradit. Ampraciotæ Leænam, quòd tyrannum ſuum lacerallet & diſtraxiſſet, idcircò vt ſuæ liberta-

πιφανὴ θεὸς, μέγιστος τὴν ὄψιν, καὶ ὁμιλῆσαι αὐτῇ. καὶ ἐντεῦθεν οἱ καλούμενοι Ὀφιογενεῖς τὸ ἐκ σπορᾶς τῆς προτέρας ὑπῆρξαν.

Τίνα παρὰ τίσι τιμᾶται ζῶα.

Κεφ. μ.

Τιμῶσι δὲ ἄρα Δελφοὶ μὲν, λύκον· Σάμιοι δὲ πρόβατον, Ἀμπρακιῶται γε μὴν τὸ ζῶον τὴν λέαιναν. τὰ δὲ αἴτια τῆς ἑκάστου τιμῆς εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἔξω τῆσδε τῆς σπουδῆς. Δελφοῖς μὲν χρυσίον ἱερὸν σεσυλημένον, καὶ ἐν τῷ Παρνασσῷ κατορωρυγμένον, ἀνίχνευσεν ὁ λύκος. Σαμίοις δὲ καὶ αὐτοῖς τοῦ χρυσίον κλαπὲν πρόβατον ἀνεῦρε, καὶ ἐντεῦθεν Μανδρόβολος ὁ Σάμιος τῇ Ἥρᾳ πρόβατον ἀνάθημα ἀνῆψε. καὶ τὸ μὲν, Πολέμων λέγει, τὸ πρότερον· τὸ δὲ, Ἀριστοτέλης, τὸ δεύτερον. Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπεὶ τὸν τύραννον αὐτῶν Φαῦλον διεσπάσατο λέαινα, τιμῶσι τὸ ζῶον, αἴτιον.

ἐν αὐτοῖς ἐλευθερίας γεγενημένον. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ. καὶ Εὐαγόρας δὲ ὁ Λάκων καὶ ἐκεῖνος † Ὀλυμπιονίκας ἵππους ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς.

tis vindicē, ſumma religione colunt. Miltiades treis Equas* Olympiæ victrices ſepulturę honore in Ceramico affecit. Euagoras Lacō, itidem Olympionicas Equos ad ſepulturam magnificè dedit.

Olympia occiſas, verterat Gill. Legimus & Cimonis equas poſt tres victorias Olympicas Athenis ſepultas.

† Ὀλυμπιονίκας.

Περὶ τῶν ἐν Γάγγῃ κητῶν, χελωνῶν τε καὶ κροκοδείλων.

Κεφ. μα.

De magnitudine Gangis fluuij, Cetorúmque & Teſtudinum in eo. De duobus in eodem Crocodilorum generibus.

CAP. XLI.

Ὁ Γάγγης ὁ ποταμὸς τοῖς Ἰνδοῖς ῥέων, ὑπαρχόμενος ἐκ τῶν πηγῶν βαθύς ἐστιν εἰς ὀργυιὰς εἴκοσι, πλατὺς δὲ εἰς ὀγδοήκοντα σταδίους. ἔτι τοῦ αὐθιγενεῖ τῷ ὕδατι ῥέει καὶ ἀμιγεῖ πρὸς ἕτερον. προϊὼν δὲ τῶν ἄλλων εἰς αὐτὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀνακοινουμένων οἱ τὸ ὕδωρ, εἰς βάθος μὲν ἥκει καὶ ἑξήκοντα ὀργυιῶν· πλατύνεται δὲ καὶ ἀναχεῖται εἰς σταδίους τετρακοσίους. καὶ ἔχει νήσους Λέσβου τε καὶ Κύρνου μείζονας, καὶ τρέφει κήτη. καὶ ἐκ τῆς τούτων πιμελῆς † ἀ-

Gāges Indiæ fluuius, initium ducēs à fontibus, quum per ſe fluit, & nondum ad alios admiſtus eſt, altitudine eſt viginti paſſuum, latitudine vero octoginta ſtadiorum: quū vero iam alij in eum influxerint, altus ſexagenos paſſus profluit, dilatatur autē & diffunditur in quadraginta ſtadia. Inſulas Lesbo Cyrnóve maiores efficit. Cete procreat, quorum adeps vnguentorū

Gillius ἄλειφα *legit.*

vſum præſtat. In eo etiam Teſtudines naſcūtur quarum teſta non minori magnitudine ſit quam dolium capax viginti amphorarum. Idem Crocodilorum genera duo [illegible]. Horum alteri nihil nocent, alteri inexorabiles ſunt; immiſericordi in quodlibet voragine carniuori ſunt. In eorum ſummo roſtro quiddam ſimiliter vt in Ceraſtis (ſerpentibus) eminet. His adminiſtris ad vlciſcēdos maleficos, turpiſſimis iudiciis conuictos Indi vtuntur: nam eoſdem rerum capitaliſſima damnatos eis obiiciūt: neque ad percutiendos eos ſecuri, laqueove ad frangendam ipſorum ceruicem carnifice egent.

κέρας: Gibbus

αὐτοῖ,

De moribus piſcium eſcis CAP. XLII.

Enallage numeri & generis.

Piſcationis marinæ periti, vt auctor eſt Leonides, Scaris eſcam demittunt coriādrum & *carton. ſic enim nullo negotio capiuntur: Status enim his condimentis

λιθα ἐργάζονται. εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῇ καὶ χελῶναι καὶ αὐτῶν τὸ χελώνιον πιθάκνης καὶ εἴκοσιν ἀμφορέας δεχομένης οὐ μεῖόν ἐστι. Κροκοδείλων δὲ ταῦτα διττὰ γένη· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἥκιστα βλάπτει, τὰ δὲ τὸ μὲν ὠμότατα σαρκῶν ἐσθίει, καὶ ἀφειδέστατα. ἔχουσι δὲ ἐπ' ἄκρου τοῦ ῥύγχους ἐξοχὴν ὡς † κεράστην. τούτοις καὶ πρὸς τὰς τῶν κακούργων τιμωρίας ὑπηρέταις χρῶνται. ἐν γὰρ τοῖς μεγίστοις τῶν ἀδικημάτων ἑαλωκότας ῥιπτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ δημίου δέονται ἥκιστα.

Τίνα τισὶν ἀρέσκεται τῶν θαλαττίων.

Κεφ. μβ.

Δέλεαρ δὲ καθιᾶσι οἱ ποιοῦντες τὰ θαλάττια, τοῖς μὲν σκάροις, ὡς Λεωνίδης φησὶ, κορίαννα καὶ κάρτα. καὶ † ἐστιν εὐθήρατα ταῦτα καὶ ἑλεῖν ῥᾷστα. προσνεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ σκάρος θα-

γοητευόμενος ὥσπερ ἰδύσμασι τισι. Φύλλα δὲ τεύτλιον αἱρεῖ τὰς τρίγλας. χαίρει δὲ πρὸς τὴν λαχάνων ζῶον, καὶ δι' αὐτὸ δελεάζεταί τε καὶ δουλοῦται, † ἴκιστα.

ῥᾷστα

Ἐνύδρων θήρας διαφοραί.

Κεφ. μγ.

Ἐνύδρων δὲ θήρας διαφοραὶ δ' εἰσί. δικτυεία, κοντωτὶς, καὶ κυρτεία καὶ ἀγκιστρεία φασί. καὶ ἡ μὲν δικτυεία, πλουτεῖν ἔοικεν ἁλισκομένων στρατοπέδων καὶ ἀθροιζομένοις αἰχμαλώτοις τοῖς πολ. καὶ δεῖται χορηγίας ποικίλης, σπάρτου, καὶ λίνου λευκοῦ, καὶ μέλανος ἄλλου, καὶ κυπέρου, καὶ φελλοῦ, μολίβδου τε καὶ πίτυος, καὶ ἱμάντων, καὶ θύου, καὶ λίθου, καὶ βύβλου, καὶ κεράτων, καὶ νεὼς ἑξήρους, ἄ-

tis ceu præſtigiis quibuſdam allicitur. Porro betarum foliis Mulli capiuntur. nam hoc olere gaudet hic piſcis, eoque facilè ineſcatus capitur.

Carton Athenæo eſt paſtinaca magna & bene acuta. Porrum vero karton, vel certe cario oxyton. eſt quod Latini ſectiuum cognominant. Caros quòd vulgò carum eſt huius ſemen, ineſcandis piſcibus conuenire videtur, vt cumini etiam & anethi, ſuo odore.

De quatuor modis piſcationum.

CAP. XLIII.

Piſcationis * modi quatuor traduntur, fit enim vel reti vel conto, vel naſſa vel hamo. Ea quæ retibus vtitur, præcipue ditare piſcatores poteſt, propter copioſam capturã quã piſces pariter plurimi, vt occupatis hoſtiũ caſtris captiui in eorum poteſtatem veniunt. Supellectilẽ vero requirit variã: vt ſunt funes, fila alba & nigra, Cyperus, ſuber, picea, lora, thûs, lapis, bybl' ſiue papyr' cornua, nauis ſex remorum, axis, ſcytalides ſiue ba-

Vide Oppianũ circa initiũ lib. 4. de piſcat. & Platon in Sophiſta: & Pollucẽ li. 1. & 7. Quædã horũ nobis obſcura ſunt: poterunt autẽ explicari ab illis qui cũ piſcatoribus præſertim maritimis verſãtur.

ci⟨l⟩li teretes, cottana, tympanum, ferrum, ligna, pix. Incidunt autē in ea diuerſa genera piſcium, & varij multiq; eorum greges. Quæ verò per contum piſcatio fit, inter cæteras ſtrenuiſſima eſt, & piſcatore opus habet robuſtiſſimo. Ad eā requiruntur pertica recta oleagina, & funes è ſparto contexti: & tędę vel faces de pinu perquàm reſinoſa: item nauis parua & remiges aſſidui, validique brachiis. At naſſarum vſus, præ cæteris inſidioſus atque doloſus, ingenuos homines minimè decere videtur. Adhibētur holoſchœni iuncorū generis non madidi, vimen, lapis qui facilè manibus tractetur, alga marina, funes, coma cupreſſi, ſubera, ligna, eſca, & nauis parua. Porrò ea quæ hamis fit piſcatio, vt callidiſſima eſt, ita liberis ho-

ξονός τε καὶ σκυταλίδων, καὶ κοτταίνης, καὶ τυμπάνου, καὶ σιδήρου, καὶ ξύλων, καὶ πίττης. ἐμπίπτει δὲ γένη τε ἰχθύων διάφορα, καὶ ἀγέλαι ποικίλαι τε καὶ πολλαί. ἡ δὲ διακοντῶσις, ἔστι μὲν τῶν ἀγρῶν ἀνδρειοτάτη, καὶ δεῖται θηρατοῦ ῥωμαλεωτάτου. παρεῖναι δὲ δεῖ κάμακα ὀρθὴν, ἐλαΐνην, καὶ σχοινία σπάρτινα, πυρσά τε πεύκης τῆς λιπαρωτάτης. † νεὼς μικρᾶς, ἐρετῶν συντόνων καὶ βραχιόνων ἀγαθῶν. Ἡ δὲ κυρτεία δολερωτάτη θήρα καὶ ἐπιβουλοτάτη δοκεῖ, καὶ ἐλευθέροις πρέπειν δοκεῖ ἥκιστα. δεῖ δὲ ὁλοσχοίνων τε ἀβρόχων, καὶ λύγου, † καὶ χερμάδος, καὶ † αἴκων. καὶ λίθου, καὶ φύκους θαλαττίου, χαιτῶν τε, καὶ κυπαρίττου κόμης, καὶ φελλῶν, καὶ ξύλων, καὶ δελέατος, καὶ νεὼς μικρᾶς. Ἡ δὲ ἀγκιστρεία σοφωτάτη ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐλευθέροις πρεπωδεστάτη.

ἐλαίας, al. ἔλαιον,

aldo δεῖ δὲ

καὶ χειρμάδος λίθου.

αἴκων vox corrupta, al. ἀκίων

ϛεάτη. δεῖται γὰρ ἱππείων τριχῶν τὰς χρόας καὶ λευκῶν καὶ μελαινῶν καὶ πυῤῥᾶς, καὶ μεσαιπολίους. τῶν δὲ βεβαμμένων ἐξαιροῦσι τὰς λευκὰς, ἢ τὰς ἁλιπορφύρους. αἱ γὰρ ἄλλαι πᾶσαι, πονηραί φασι. χρῶνται δὲ καὶ τῶν χοιρείων συῶν ταῖς θριξὶ ταῖς ὀρθαῖς, καὶ † πείρινθω δὲ καὶ χαλκῷ πλείστῳ καὶ μολίβδῳ. καὶ * σπαρτίναις. καὶ πτεροῖς μάλιστα μὲν λευκοῖς ἢ μέλασι, καὶ ποικίλοις. χρῶνται γε μὴν οἱ ἁλιεῖς καὶ φοινικοῖς ἐρίοις, καὶ ἁλουργέσι, καὶ φελλοῖς, καὶ ξύλοις· καὶ σιδήρου, καὶ ἄλλων δέονται· ἐν δὲ τοῖς καὶ καλάμων ἀφυῶν καὶ ἀβρόχων καὶ ὁλοσχοίνων βεβρεγμένων, καὶ νάρθηκος ἐξεσμένου, καὶ † ῥάβδοις κρανείας, καὶ † χιμαίρας κεράτων, καὶ δέρματος. ἄλλος δὲ ἄλλῳ τρόπων ἰχθὺς αἱρεῖται. καὶ τούς γε ἐφεξῆς ἤδη εἴπον αὐτοῖν.

minibus inprimis decora. Opus autem habet pilis equinis, albis, nigris, rufis, & ad canum colorem vergentibus: cæteris qui tingũtur inferunt albos vel purpureos, reliquos omnes improbant. Aprorum etiam ſetis (de dorſo) rigidis vtuntur: & linis ſeu filis. & ære multo, plumboq;, & e ſparto funiculis: & pẽnis præcipuè albis, aut nigris & variis. Sunt ex piſcatoribus qui etiam lanis vtantur puniceis vel purpureis, & lignis ferroq; & aliis rebus indigeãt: & inter illas, arundinibus rectis procerìſq;, nec madidis: holoſchœnis verò madefactis. & virga de corno arbore, & Capræ cornibus, & corio, Alij enim piſces aliis iſtorũ capiuntur: vt iam ſuprà explicatum eſt.

Indici Elephanti ætate prouecti, quomodo capti manſueſcant. Mneſi-

al. πείρινθω. lego μηρίνθω

χ λίνοις

σπαρτίναις

ῥάβδῳ

χιμαίρας

co inſtrumento. E quo modo Equæ in Libya mulceantur tibiæ cantu, quo etiam ad venerem incitantur.

CAP. XLIIII.

Quæ Indus & Afer de ſuæ vterque regionis animalibus referũt, hæc ſunt. Si Indicus Elephantus robore ætatis confirmatus capiatur ex feritate ægre traducitur ad manſuetudinem: & quòd deſiderio libertatis teneatur, deò cædes molitur: ac ſi vinculis deuinciatur & cõſtringatur, magis incitatur animo neque vllam ſeruitutem perpetitur. At enim Indi variis & multiplicibus cibariorum illecebris eũ delinire ſtudẽt: ille tamẽ nihil de acerbitate ſua remittẽs, nihilq; ab iis blanditiis miteſcẽs, iis præclarè contemptis, pergit iiſdem infeſtus eſſe. Quid igitur ij comminiſcutur & machinantur? Inſtrumento quodã muſico (ſcindapſum vocant) verna-

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἵππων.

Κεφ. μδ´

Ἄγουσι δὲ ἄρα τάδε Ἰνδοὶ καὶ Λίβυς τὸ χωρίον διαιρόμενοι. ἐρεῖ δὲ ὁ μὲν Ἰνδὸς τὰ ἐπιχώρια, ὁ δὲ Λίβυς ἴσα ἴδια καὶ ἐκεῖνος. ἃ δὲ οὖν ᾄδετον ἄμφω τὰ λέγειν ὥρα ἐκεῖνα. ἐν Ἰνδοῖς ἂν ἁλῷ τέλειος ἐλέφας, ἡμερωθῆναι χαλεπός ἐστι καὶ τὴν ἐλευθερίαν ποθῶν, φονᾷ. καὶ εἰ αὐτὸν καὶ δεσμοῖς διαλάβοις, ἔτι καὶ μᾶλλον ἐς τὸν θυμὸν ἐξάπτεται καὶ δεσπότην οὐχ ὑπομένει. ἀλλ᾽ οἱ Ἰνδοὶ καὶ ταῖς τροφαῖς κολακεύουσιν αὐτόν, καὶ ποικίλοις καὶ ἐπαγωγοῖς δελέασι πραΰνειν πειρῶνται, παρατιθέντες ὡς πληροῦν τὴν γαστέρα, καὶ θέλγειν τὸν θυμόν. ὁ δὲ ἄχθεται αὐτοῖς καὶ ὑπερορᾷ. τί οὖν ἐκεῖνοι καταβουλεύουσι καὶ δρῶσι; μουσικὴν αὐτοῖς προσάδουσιν ἐπιχώριον, καὶ κα-

τᾴ

τὰ ἥδιστον αὐτῷ ὀργάνῳ τινὶ, καὶ πείθεται συνήθει, καὶ κηλεῖται σκινδαψὸς τὸ ὄργανον. ὁ δὲ ὑπέχει τὰ ὦτα καὶ θέλγεται, καὶ ἡ μὲν ὀργὴ πραΰνεται, ὁ δὲ θυμὸς ὑποστέλλεταί τε καὶ ἀποτήκεται. κατὰ μικρὰ δὲ καὶ εἰς τὴν τροφὴν ὁρᾷ. λύεται μὲν τῶν δεσμῶν, μένει δὲ τῇ μούσῃ δεδεμένος, καὶ δειπνεῖ προθύμως, ἁβρὸς δαιτυμὼν κατὰ δεδεμένος. πόθῳ γὰρ τοῦ μέλους οὐκ ἂν ἔτι ἀποσταίη. Λίβυσσαι δὲ ἵπποι, δεῖ γὰρ ἀκοῦσαι καὶ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ τούτων, ἐς τοσοῦτον αὐτὰς αἱρεῖ ἡ αὔλησις, ὡς πραΰνεταί τε καὶ ἡμεροῦται καὶ ὑπολήγουσι μὲν τοῦ ὑβρίζειν τε καὶ σκιρτᾶν, ἕπονται δὲ τῷ νομεῖ ὅποι ἂν αὐτὰς τὸ μέλος ἐπάγῃ ἐπιστάντος δὲ, καὶ ἐκεῖναι ἑστᾶσι ταχέως. ἐὰν δὲ ἐπιτείνῃ εἰς τὸ αὔλημα, λείβεται δάκρυα ὑφ' ἡδονῆς αὐταῖς. οἱ μὲν οὖν βουκόλοι τῶν ἵππων, ῥο-

σέρτυται

culam cantiunculam ei canunt: is animum attendit, aurémque ad audiendum erigit, & ſuauitate illius demulcetur: animi incitatio comprimitur. Tũ paulatim in obiectum cibum reſpicit; & tametſi omnibus vinculis exſoluitur, tamẽ cantu deuinctus, nõ amplius ad priſtinos mores à manſuetudine deficit: & cibo libenter veluti conuiua fruitur. Tibiæ cantu vſque eo capiũtur Libycæ Equæ, vt huius blandimentis ad homines manſueſcant, & inſultare ac lædere deſinant: & quocunque eas cantiuncularũ blãditiæ inuitauerint, eò paſtorem conſequuntur: quum ille inſiſtit, hæ etiam à progrediẽdo ſe ſuſtinent: ac cantum contentiorem ad tibiam canat, ex eo tãta voluptate afficiuntur, vt lacrymas tenere non poſſint. Harũ paſtores ex rhododaphne

arbore paſtoritiam fiſtulam excauant, cuius ſonoro inflatu armentum antegredietes demulcent. Euripides dicit, paſtores hy enæos ad tibiam c.n. e., ad venerem equas n ta-re, atque etiam equos ad ineundas fœminas incendere. Ad hũs igitur modum equinę nuptiæ initiantur, vt nuptiale carmen tibia præcinat.

προηγούμενοι Gillius.

δαφνάδος κλάδον κοιλάναντες καὶ ἐργασάμενοι αὐλὸν, καὶ εἰς αὐτὸν ἐμπνέοντες, εἶτα ὅποι προάγουσιν κατακηλοῦσιν. λέγει δὲ Εὐριπίδης καὶ ποιμένας τινὰς ὑμεναίους. ἔστι δὲ ἄρα τοῦτο αὔλημα ὅπερ τὰς μὲν ἵππους τὰς θηλείας εἰς ἔρωτα ἐμβάλλει, καὶ οἶστρον ἀφροδίσιον· τῶν δὲ ἀρρένων τὰς μίξεις αὐτῶν ἐκμαίνει. τοῦτο δὲ ἱππικοὶ γάμοι τῶν ἵππων τούτων, καὶ ἔοικεν ὑμέναιον ᾄδει τὸ αὔλημα.

Arionis à Delphino ſeruati hiſtoria.

CAP. XLV.

Delphinorum genus quantoperè cãtu & tibiis delectetur, luculẽtum Arionis Methymnæi hiſtoria nobis teſtimonium fuerit: quam & ſtatua eius in Tænaro, & ſubſcriptũ epigramma repræſentant, hoc videlicet diſtichon: E pelago ſeruauit Ariona Cyclone natum Delphinus vector, diis ducibus, Siculo. Cæterùm hymnus

πομπῇσιν

Περὶ τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας.

Κεφ. με.

Τὸ τῶν δελφίνων φῦλον ὡς εἴη φιλῳδόν τε καὶ φίλαυλον, τεκμηριῶσαι ἱκανὸς καὶ Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, ἔκ τε τοῦ ἀγάλματος τοῦ ἐπὶ Ταινάρῳ, καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῷ χαραχθέντος ἐπιγράμματος. ἔστι δὲ τὸ ἐπίγραμμα, Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀ-

ρίονα Κυκλέος υἱὸν, ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄ-

χη-

χημα τὸν Ὕμνον χαριστήριον τῷ Ποσειδῶνι, καὶ μάρτυρα τῆς τῶν δελφίνων φιλομουσίας εἶναι καὶ τούτων ζωάγρια ἐκτίνων, ὁ Ἀρίων ἔγραψε. καί ἐστιν ὁ ὕμνος οὗτος. Ὕψιστε θεῶν πόντιε, Χρυσοτρίαινε πόσειδον, Γαιήοχ' ἀν' ἐγκυμονάλμαν· Βράγχιοι περὶ δὲ σὲ πλωτοὶ θῆρες Χορεύουσι κύκλῳ, Κούφοισι ποδῶν ῥίμμασιν Ἐλαφρ' ἀναπαλλόμενοι Σιμοὶ φριξαύχενες Ὠκυδρόμοι σκύλακες, Φιλόμουσοι δελφῖνες, Ἔναλα θρέμματα κουρᾶν Νηρεΐδων θεᾶν, Ἃς γείνατ' Ἀμφιτρίτη. Οἵ μ' εἰς Πέλοπος γᾶν ἐπὶ Ταιναρίαν ἀκτὰν ἐπορεύσατε Πλαζόμενον Σικελῷ ἐνὶ Πόντῳ, Κυρτοῖσι νώτοις ὀχεῦντες, Ἄλοκα Νηρείας πλακὸς Τέμνοντες ἀστιβῆ πόρον. Φῶ-

quo ſe Arion gratum Neptuno declarare, & ſimul Delphinorum in Muſicam ſtudium teſtari voluit, tanquam & illis mercedem pro ſeruato & ſuperſtite exoluens, ab eo conditus eiuſmodi eſt.

Neptune deûm maxime: Qui rex maris profundi Tridenti clarus aureo Cōplecteris vndique terram: Te branchiis & pinnis Inſigne piſcium genus Mutæ colūt natantes Præ cęteris te pandi Circumnatant Delphines Canes marini, & errant Iuxtà, leueſq; ſaliunt: Quandoq; & inſtar iaculi Vibrant ſeipſos eminus Pernicitate mira, Ceruice rigidi recta. Oblectat hoſce Muſica, Amant eos Nereides Suū pecus puellæ, Quas Amphitrite peperit. Vos me vagantem Siculo In æquore, ad Tenarium Litus tuliſtis equitē Vectúmque dorſis veſtris. Veſter chorus me placidè Non ſeruium mortalibus Longè ſalum lateq; Sulcans

Videntur duæ dictiones in codice manuſcripto altero ἔγκυμον ἅλμαν in altero una.
πτερύγων σῴζοντε

ſortè ἐώ- τας δ' ἄ- λέα με al. ἕλκουσι	cans natando eduxit: in quod viri me nautæ Deiecerant è naui Curua marina perfidi. Ergo etiam alia quæ prædiximus & Muſicę ſtudium in Delphinus laudari cōnuenit.	πες· τὸ δ' ἕλκεί με ἀπὸ ἀγ-πλεῖν Γλαυκερῆς νεὼς εἰς οἶδμα ἁλὸς πορφύρεον ἱμερας εἶφαι. δεῖν μὲν δή που δεῖ εἶναι πρὸς τοῖς ἄνω λεχθεῖσι καὶ τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο.
	Apri & Cerui quomodo Muſica capiantur.	Πῶς ἔργα τὰ ζῶα ἀγρεύονται μουσικῆς σῦς τε καὶ ἔλαφοι.
	CAP. XLVI	Κεφ. μϛ.
ʒ al. al- ieſt.	Tyrrhenorum ſermone peruagatum eſt Apros & Ceruos apud eos cum retibus & Canibus, vt venandi ſanè vſus ferre ſolet, tum multo maximè Muſicæ adiumento capi. quod quidem ipſum quemadmodum fiat, iā porrò dicam. Circumiectis retibus, & cæteris inſtrumentis accommodatis ad faciendas beſtiis inſidias, collocatis homo ad tibiam canendi benè peritus, quoad eius fieri poteſt, omnem cantus contētionem remittit & relaxat, & quilibet ad canendum ſuaue præclarè vſurpat:& ſenſim pedetentimq; progre-	Λόγος που διαρρεῖ Τυρρηνός, ὁ λέγων τοὺς σῦς τοὺς ἀγρίους, καὶ τὰς ἐλάφους, καὶ ὑπὸ δικτύων μὲν καὶ κυνῶν ἁλίσκεσθαι, ᾗπερ οὖν ὁ νόμος συνάγει θήρας, δι' αὐτοὺς τῆς μουσικῆς καὶ μᾶλλον. πῶς δὲ, ἤδη λέγω. τὰ μὲν δίκτυα περιβάλλουσι, καὶ τὰ λοιπὰ ἐπὶ θήραις ὅσα ἐλλοχᾷ τὰ ζῷα· ἵστησι δὲ ἀνὴρ αὐλῶν τεχνίτης, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα πειρᾶται τῆς μὲν ὑποκρούσεως ἀνιέναι, τί ποτε δὲ τῆς μούσης συντονώτερον ἐᾷ, πᾶν δὲ τι γλυκύτατον αὐλῳδίας, τοῦτο ᾄδει. ἡσυχία δὲ καὶ ἠρε-

ἠρε-

μηνύει ῥᾳδίως· διὰ τοῦτο δὴ μέλος, καὶ εἰς τὰς ἄκρας, καὶ εἰς τὸν αὐλῶνας καὶ εἰς τὰ δυση καὶ εἰς ἁπάσας συνελόντι εἰπεῖν τὰς τῶν θηρίων κοίτας καὶ εὐνὰς μέλος εἰσρεῖ. καὶ τὰ μὲν πρῶτα παριόντος εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν τῆς ἠχῆς ἐκπέπληκται, καὶ δέος ἄνθεσ, καί που καὶ δείματος ὑποπίμπλαται. εἶτα ἀκρατῶς καὶ ἀμάχως ἄττα ἡδονῇ τῆς μουσικῆς περιλαμβάνεται, καὶ κατακηλούμενα λήθην ἴσχει καὶ ἐγγόνων καὶ οἰκιῶν, καὶ χωρίων καίτοι φιλεῖ τὰ θηρία μὴ ἀπὸ τῶν συνήθων χωρίων πλανᾶσθαι. κατὰ δὴ ταῦτα Τυρρηνικὰ κατ' ὀλίγον ὥσπερ ὑπὸ πειθοῦς τινος αἰχ πιθανοῖς ἕλκεται καὶ καταγοητευόμενος τῷ μέλει ἁλίσκεται, καὶ ἐμπίπτει ταῖς πάγαις, τῷ μύσει κεχειρωμένα.

diente illo in montiũ vertices & conualles, & denſa frutetis loca, atq;(vt breui explicẽ) in omnia luſtra ferarũ & cubilia, tibiæ cantus influit, ac nimirũ primo in eorum aures influentis ſoni inſolentia ipſos exterret: deinde quum impotẽti voluptate aures tenẽtur, tum nullo negotio cõprehenduntur: cantuſque ſuauitate permulti & deliniti, in eorum quæ procreauerint, & domeſticarum ſedium obliuionem veniant: Etiam ſi feræ beſtię nõ à locis vbi verſari aſſueuerunt aberrare ſolent. Sic igitur Tyrrhenæ beſtiæ paulatim tãquam ſuadæ illecebrã ducũtur: & quaſi cantu præſtrictæ, in laqueos ſeſe inſerunt, quibus illaqueatæ cõprehenduntur

Τί δρῶσιν οἱ ἰχθύες οἱ καλούμενοι ἀνθίαι ἁλισκόμενοι.

Κεφ. μζ.

Quid capti Anthiæ faciant.

CAP. XXLVII.

Anthiæ quum ſunt capti, miſerabile præbēt ſpectaculum: mortem ſuā lugere & quodammodo ſupplicare videntur. Ac nimirum quemadmodum homines qui in latrones immiſericordes, & cædis auidos incurrerunt aufugere conantur, ſic ſane ij retibus inſultantes inſidias tranſilire conātur. hoc dum moliuntur, trucidātur ferro. Qui hoc genus mortis euadunt, in terram antehac eis inimicam exiliunt, atque ibidem mortem obire malunt, quam gladio perire.

FINIS LIB. XII.

Ἀνθίαι δὲ βαλλόμενοι ἔστιν ὅτε ἐλεεινοὶ εἰσι θεαμάτων. καὶ ἀποθνήσκοντες ἑαυτοὺς ἐοίκασι θρηνεῖν, καὶ ἔοικασί τινα ἱκετεύειν, ὥσπερ οὖν ἄνθρωποι λησταῖς ἐντυχόντες ἀνηλεέσι τε καὶ φονῶσι τοὺς οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν. ἀποδιδράσκειν πειρώμενοι, εἶτα τοῖς δικτύοις ἐμπλάσσονται. ὑπεράλλεσθαι δὲ αὐτὸ πειρώμενοι τὴν λόγχην, εἶτα μέντοι καταλαμβάνει αἰχμή. οἱ δὲ ἀποδιδράσκοντες τὸν θάνατον, ἐς τὴν πάλαι πολεμίαν ἰχθύσι γῆν ἐξεπήδησαν, τὸ πολὺ τῆς βίας τὸ χωρὶς τοῦ ξίφους προκρινόμενοι, καὶ μάλα ἀσμένως.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΒ· ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΚΑΑΥ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιγ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XIII.

Περὶ ἀετοῦ τοῦ προσημήναντος Γορδίῳ τὴν βασιλείαν. καὶ λύκου τοῦ σώσαντος Γέλωνα τὸν Συρακούσιον.

De Aquila, quæ Gordio regnum præſignificauit, & de Lupo qui Gelonem Syracuſanum ſeruauit.

Κεφ. α.

Αἰετὸν ἀκούω Γορδίῳ τὴν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδα βασιλείαν ὑποσημῆναι. ἐπὶ κατ' ἀρχὰς τοῦ Γορδίου ἐπιπτάς, εἶτα μέχρι τοῦ ζυγοῦ καθίσας, συνδιημέρευσεν, οὐδὲ ἀφίπτατο πρὶν ἢ ἐρχομένης ἑσπέρας ἢ ἀνει-

CAP. I.

EX Aquilæ ſignificatione filium ſuum nomine Midam, Gordius regem fore coniecit: quum ſupra huius caput arantis primò volaſſet, deinde totum diem in iugo ſeſſitare non priùs deſtitiſſet, quàm is ad veſper

ſperam arationem dimiſiſſet. Lupus item maxima magnitudine quum in ludum inuaſiſſe, & de manibus Geloni Syracuſani pueri tabellas rapuiſſet, Gelon de ſede ſurrexit, non quidem feram timore perterrens, ſed acerrimo tabellarum ſuarum deſiderio eam inſequebatur. Poſtea autem quam hic extra tabernam ludi literarij fuiſſet, hæc quidem labem fecit & repentina ruina concidens, pueros vna cum præceptore confecit, & oppreſſit: ſolus Gelon diuinæ prouidentiæ munere ſodalibus ſuis ſuperfuit. Quod ipſum non eum a Lupo occiſum ſed potius ſeruatū fuiſſe, magnam profectò admirationem habet. Non igitur rationis expertia Deus negligit, imò vero chara habet, quum per illa Gordio regnum præſignificarit, Gelonē vero ex impēdēte periculo ſeruauerit. Ergo beſtiæ etiā in amore ſunt diuino num

νος κατέλιπε τὴν ἄροσιν, ἐπιστάντος τοῦ βασιλεύειν. Γέλωνος δὲ τοῦ Συρακουσίου παιδὸς ὄντος λύκος μέγιστος εἰσπηδήσας εἰς τὸ διδασκαλεῖον, ἐξήρπασε τὸ γραφεῖον ὃ εἶχε τὴν δέλτον. καὶ ὁ Γέλων ἐξαναστὰς τοῦ θάκου ἐδίωκεν αὐτὸν, μὴ ὑπὸ δέους καταπτήξας τὸ θηρίον, ἐχόμενος δὲ τῆς δέλτου ἰσχυρῶς. ἐπεὶ δὲ ἔξω τοῦ διδασκαλείου ἐγένετο, τὸ μὲν κατελύθη καὶ τοὺς παῖδας αὐτῷ διδασκάλῳ κατέβαλε. θαῦμα δὲ περιμεῖνα ὁ Γέλων περιῆν μόνος καὶ τοῦτο παράδοξον, οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτὸν τὸ θηρίον, ἀλλ' ἔσωσεν ὁ λύκος. οὐκ ἄτιμα σά ἐστιν τῶν θεῶν ἐστιν οὐδὲ τὰ ἄλογα· τῷ μὲν βασιλείαν προεδήλωσαν, τὸν δὲ ἐκ μέλλοντος κινδύνου σώζουσι. ἴδιον δὲ τῶν ζῴων καὶ

τὸ θεοφιλές.

Περὶ τῆς τῶν σαργῶν θήρας.

Κεφ. β.

Οἱ Κᾶρες ἀγρεύουσι τοὺς σαργοὺς τὸν τρόπον τοῦτον. ὅταν ὁ νότος πνέῃ ἡσυχῆ, καὶ προσβάλλῃ ἡ αὔρα μαλακωτέρα, καὶ τὸ κῦμα τοῦ [illegible], καὶ πράως ταῖς ψάμμοις ἐπηχοῦν ᾖ, τηνικαῦτα ὁ θηρατὴς καλάμου μὲν οὐ δεῖται οὐδὲ ἕν, λαβὼν δὲ κλάδον κέδρου σφόδρα ἐρρωμένης, ἐπ' ἄκρας αὐτῆς ἐξάπτει σεῖραν· καὶ περὶ τῷ ἀγκίστρῳ τὸν λυκόστομον ἤτοι ἡμιτάριχον, καὶ καθίησιν εἰς τὴν θάλατταν· καὶ κάθηται μὲν ἐπὶ τῇ πρύμνῃ τοῦ πορθμίδος, καὶ τὸ δέλεαρ ὑποκινεῖ. ὑπηρετεῖ δέ οἱ καὶ παῖς ἡσυχῇ, προσελαύνων τὰς ἐλάτας τῷ σχολαίως ἐπίτηδες· καὶ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν προσάγει τὸ σκάφος. πολλοὶ δὲ οἱ σαργοὶ περισκιρτῶσιν ἐν τῷ συμβ-

numini.

De piſcatione Sargorum, qui inelcatis hamo capiuntur.

CAP. II.

Sargos Câres hoc modo capiunt. Quum Auſter placidè & mollibus auris ſpirat & vndæ tranquillæ leni ad litus murmure offendunt: tum piſcator non indigens arundine, iuniperi alicuius vegetiſſimæ virgam accipit, & extremitati eius lineam alligat: hamo autem lycoſtomum neq; recentem neque plenè tamen ſalſum ſiue inueteratum. Hunc dolū in mare demittit: & in Piſcatorij nauigij puppe ſedens inſidias tendit, easq; in mare demiſſas leuiter mouet. ſimul & ei quietè inſeruit puer, qui probè tenens vt ſenſim pedetentimq; nauis impellēda ſit, ad terram verſùs remigat. Tum Sargi permulti exultantes & geſtientes eſcam aſſequi

λυκόστομον

ſequi, ſeſe ex ſuis latibulis incitant & proſiliunt: atque eſcæ ex piſce diuulſo illecebrâ allectati ad hamum congregātur: quumq; propius à terra ſunt, cibi auiditate capti facilè comprehenduntur.

φωλεῶν ἀναστρέψαντες ἀθροίζονται δὲ ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον. ἄγει γὰρ αὐτοὺς εἰς ἓν ὁ πάνυ ποθεινὸς μὲν, εἰς τὸ ἐσθίειν δὲ, διασπασθεὶς ἰχθύς. εἶτα πλησίον τῆς γῆς νεμόμενοι, ῥᾳδίως ἁλίσκονται τῇ λιχνείᾳ τῆς γαστρὸς δεδεμένοι.

De herbis diuerſis quæ in mari naſcuntur, & quòd alij piſces alias depaſcantur.

CAP. III.

Θαλαττίας πόας διαφοραὶ καὶ ὅτι ἄλλος ἰχθὺς σιτεῖται ἄλλην.

Κεφ. γ.

Piſces alij alia loca amant & incolunt. Alij inter ſaxa morantur, in arenis alij: quidam inter herbas. Sunt enim in mari etiam herbæ: vt brya quæ vocantur, de muſci genere: & vites & vuæ dictæ, & fuci vel algæ. Eſt & braſſica quædam marina: ſunt †mnia, & triches, id eſt pili. Ex his piſces alij alias deguſtant, familiarem ſibi ſcilicet, & cui ſit aſſuetus quiſque: nec aliam attigerit.

† *Gillius Staphylinæ vertit. eſt autem ſtaphylinus paſtinaca.*

Διατριβαὶ δὲ ἰχθύων πολλαὶ, καὶ γίνονται οἱ μὲν ἐν ταῖς πέτραις· οἱ δὲ ἐν τῇ ψάμμῳ· ἄλλοι δὲ ἐν ταῖς πόαις. καὶ γάρ τοι πόαι θαλάττιαί εἰσι. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν καλοῦνται βρύα· αἱ δὲ, ἄμπελοι, καὶ τὸ σταφυλαί τινες, καὶ φυκία ἄλλα. ἔστι δὲ ἄρα θαλαττίας πόας καὶ κράμβη ὄνομα, καὶ μνία καλεῖταί τινα ἐν αὐτοῖς, καὶ τρίχες. τροφὴ δὲ ἄρα τούτων ἄλλῳ ἄλλο ἐστὶ. καὶ οὐκ ἂν πάσαις τὸ ἕτερον ἢ ἐπιστρέψεις τῇ συντρόφῳ καὶ ὁμοεθνεῖ, ὡς ἂν εἴποι τις.

Περὶ

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου καλλιωνύμου.

Κεφ. δ.

Ἀκήκοας δ᾽ ἂν τῶν ἁλιέων καὶ ἰχθύν τινα καλλιώνυμον οὕτω λεγόμενον· καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀριστοτέλη λέγοντα ὅτι ἄρα ἐπὶ τοῦ λοβοῦ τοῦ δεξιοῦ κατὰ ἐπιπέδου ἔχει χολὴν πολλήν. αὐτὸ δὲ τὸ ἧπαρ κατὰ τὴν λαιὰν φορεῖται πλευράν. καὶ μαρτυρεῖ τούτοις καὶ ὁ Μένανδρος, ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ εἰρηκὼς λέγων. Τίθημι ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμου πλείω. καὶ Ἀνάξιππος ἐν Ἐπιδικαζομένῳ· Ἐὰν με κινῇς, ἢ ποιήσῃς τὴν χολὴν ἅπασαν ὥσπερ καλλιωνύμου ζέσαι, Ὄψει διαφέρον τῶν ἐσχαρίων κινούς. Εἰσὶ μὲν οὖν οἱ καί φασιν αὐτὸν ἐδώδιμον. οἱ δὲ πλείους ἀντιλέγουσιν αὐτοῖς. ῥᾳδίως δ᾽ αὐτοῦ μνημονεύουσιν ἐν ταῖς † ὑπὲρ τῶν ἰχθύων παραθέσεσιν, ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, ποιητῶν θεμένων σπουδὴν εἰς μνήμην

De Callionymo piſce.

CAP. IIII.

De rei piſcatoriæ benè peritis audire potes, ex piſcibus quendam eſſe nomine Callionymum. Huic Ariſtoteles ait in dextra iecoris fibra fel ſitum eſſe, pro portione corporis maxime omnium copioſum: iecur autem ad lævum latus collocatum eſſe. Cui quidem rei teſtimonio eſt Menãder in Meſſenia: Facio (inquit) te habere fel Callionymo copioſius. Anaxippus item in Epidicazomeno: Me ſi moueas, & ſicut Callionymi feruere efficias omne fel. Sũt qui eum dicant eſculentum, alij plerique negant. Poetæ quidem vbi conuiuia & epulas deſcribunt, non facile eius meminerunt, quum alioqui pleroſque quorum vſus eſt, ſuis verſibus no

dextrum, Gillius.

fortè ἐγξιρίω

ἀπὸ τ. ἰ. π, πάντας ὧν ex Caſ.

minarint, vt Epicharmus in Nuptiis Iunonis, & Mneſimachus in Iſthmionice.

De Rana marina.

CAP. V.

Non animatos partus edit, ſed ſimiliter vt aues ex ſeſe Rana marina ouũ parit: cuius quidem fœtus, vel à partu recentes capite præditi ſunt tum magno tum aſpero eamq; ob rem, quum quippiam metuunt ipſa intra ſe recipere minimè eſt idonea. nam illam etiam rurſus ſubeuntes exulcerant & ſimiliter ſi viuos in lucem proferret, exeundo læderent. Non ergo faciles partus habet nec fœtibus bona perfugia præſtat. Huius enim non naturæ ouatæ ſpeciem ſimilitudinémq; propriè gerit, quum ſit ſquamoſum, aſperum, & ad tactum reſiſtens & durum.

† ἔνθεσμον.* Ἐπίχαρμος μὲν ἐν Ἥρας γάμῳ. καὶ γὰρ καὶ θάλασσαι καὶ περισσό- τι Μούσαις: Μνησίμαχος δὲ ἐν τῇ Ἰσθμιονίκῃ.

Περὶ θαλαττίας βατράχου. Κεφ. ε.

Βάτραχος ὁ θαλάττιος τίκτει κατὰ τὰς ὄρνιθας ᾠὸν καὶ αὐτός. οὐ ζωογονεῖ γὰρ ἐν αὑτῷ. κεφαλὴν γὰρ ἔχει καὶ ταύτην μεγάλην τε ἅμα καὶ τραχεῖαν. καὶ διὰ ταῦτα ὑποδέξασθαι τὰ ἔκγονα δεδίσσεται ἥκιστα. ἑλκοῦσι γὰρ αὐτόν. καὶ κακῶς εἰ τρέποιτο τὰ τέκνα αὖθις ἔξω καὶ τικτόμενα αὖ καὶ ἐξιόντα εἰργάζετο ἀθεράπευτα. ὅτι οὖν θαλάττιος εἰς ζῷον γεννῶσιν εἰσίν, οὔτε μὴν καταφυγὴν τοῖς ἐγγόνοις. † ἀγαθοειδὲς δὲ τὴν φύσιν ἢ ἰδιότητα οὐχ ὁμολογεῖ τὸ τῶν βατράχων. τραχὺ δέ ἐστι καὶ ἐκεῖνο, καὶ ἔχει φολίδας, καὶ προσσταλαμένῳ φαίνεταί σοι ἀντίτυπον.

al. ἔνθεσμον. ἀεὶ δ' εἰκός. Ἐπιχ. μ. ἐν Ἥρας γ. κ. Γ. καὶ Θάλασσα κ.τ. Μνησίμ. ἐ. τῷ Ἰσθ. ex Caſ.

ἀμαθεῖ.

Digitized by Google

Ὅτι μέγιστοι γίνονται οἱ πολύποδες, καὶ ἀριθμοῦνται ἐν κητῶν τάγμασι.

Κεφ. ϛ.

Οἱ πολύποδες καὶ αὐτοὶ χρόνῳ γίνονται μέγιστοι, καὶ εἰς κήτη προχωροῦσι καὶ ἐναριθμοῦνται ἐν αὐτοῖς καὶ ὅ τοι ἐν Δικαιαρχίᾳ τῇ Ἰταλικῇ πολύπους εἰς ὄγκον σώματος ὑπερφυέστατον προελθὼν τὴν μὲν ἐν τῇ θαλάττῃ τροφὴν καὶ τὰς ἐκεῖθεν νομὰς ἀπράκτας καὶ ἰσχνὰς ὑπερεώρα αὐτῶν, ποθεῖ δὲ ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐνήχετο καὶ τὴν χερσαίαν ἐσθίειν ἀεὶ ἐκεῖ καὶ διὰ πόρου ὑπονόμου κρυπτοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὴν θάλατταν τὰ ἐκ τῆς πόλεως τῆς προειρημένης ῥυπαρὰ, εἰσνέων, καὶ ἀνιὼν εἰς οἶκόν τινα παράλιον ἔνθα δὴ ἐμπόρων Ἰβηρικὸς φόρτος, καὶ τάριχοι ἐκεῖθεν ἐν σκεύεσιν ἁδροῖς εἶτα τὰς πλεκτάνας περιχέων, καὶ σφίγγων τῶν

Hiſtoria mira de Polypo ingenti Puteolis è mari per cuniculum in domum mercatoriam ingreſſo, vbi ſalſamentorum dolia ſuis brachiis confringebat.

CAP. VI.

Temporis longinquitate Polypi adeò magni euadunt, vt ad ceti magnitudinē accedant, cetaceiq́; generis numerum obtineāt. Puteolis oppido Italiæ auditum eſt Polypum quum inuſitata ad corporis molē facta progreſſione ad maximam magnitudinem perueniſſet, egregiè ſpreto & neglecto maritimo victu in continentē proceſſiſſe, & terrena quędam deprædatum eſſe: & quum per ſubterraneum ſpecum, Puteolanas ſordes in mare tranſmittētem in maritimam domum aſcēdiſſet, vbi mercatorū, ex Iberia res, ſalſamētaque in magnis vaſis eſſent, brachiorum circumplexione vaſa fri-

mò ſtrictè comprimētem corrupiſſe, deinde ſalſamenta depopulatū fuiſſe. Mercatores vero ingreſſos, vbi dolia diſrupta inſpexiſſent, & permagnum earum rerum, quas naui aduexiſſent, numerum exhauſtum deprehendiſſent ſtupuiſſe: Ac nimirum quum ab inſidiis fores integras, tecta ab omni irruptione intacta, parietes nō perfoſſos intuerētur, quiſnā populator fuiſſet, nulla coniectura aſſequi potuiſſe: At enim quū reliquias conditorum piſcium animaduerterent, eos cōſtituiſſe, ex domeſticis audaciſſimum armatum intus in inſidiis ponendum eſſe: Polypum verò noctu ad aſſuetas tanquā epulas adrepentem reuertiſſe: & tanquam athleta aduerſariū ſtrictiſſimè correptū ſuffocat, ſic flagellis vaſa circumplicantem perfregiſſe. Eū porrò qui inſidias moliretur, e-

κέραμον, ἐξέῤῥηγνυ τὰ ἀγγεῖα καὶ κατεδήδοντο τὰ ταρίχη. οἱ δὲ εἰσιόντες ὡς ἑώρων τὰ ὄστρακα, πολλοῦ δὲ τῶν φορτίων ἀριθμὸν ἀραιὸν καταλαμβάνοντες, ἐξεπλήττοντο καὶ τίς ἦν ὁ κεραΐζων αὐτοὺς συμβαλεῖν οὐκ εἶχον, τῶν μὲν θυρῶν ἀνεπιβουλεύτων βλεπομένων, τοῦ δὲ ὀρόφου ὄντος ἀσινοῦς, καὶ τῶν τοίχων μὴ διεσκαμμένων. ἐνεωρᾶτο δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τῶν ταρίχων λείψανα ἀπολειφθέντα ὑπὸ τοῦ ἀκλήτου δαιτυμόνος. ἔκριναν δέ τινα τῶν οἰκείων μάλιστα εὐτολμότατον, ἔνδον ὡπλισμένον καταλιπεῖν ἐλλοχῶντα. νύκτωρ οὖν ἐπὶ τὴν συνήθη δαῖτα ὁ πολύπους ἀνέρπει, καὶ περιχυθεὶς τοῖς σκεύεσιν, ὥσπερ εἰς πάλαισμα ἀθλητὴς, συλλαβὼν τὸν ἀντίπαλον ἐγκρατῶς τε καὶ μάλα διαλαβὼν, εἶτα συντρίβει τὸν κέραμον, λῃστὴς (ὡς εἰπεῖν) ὁ πολύπους ῥᾷστα.

ἦν δὲ

ἦν δὲ διχόμηνος. καὶ κατελάμπετο ὁ οἶκος, καὶ πάντα ἦν εὐσύνοπτα. ὁ δὲ ἰὰ ἐπιχειρεῖ μόνος, δείσας τὸ θηρίον. καὶ γὰρ μείζων ὁ ἐχθρὸς ἦν. ἀφηγεῖται δὲ ἕωθεν τοῖς ἐμπόροις τὰ πεπραγμένα. ἀκούοντες δὲ ἠπίστουν. εἶτα οἱ μὲν τῆς ζημίας τοσαύτης τὸν κίνδυνον τὴν μνήμην ἀπέθεντο, καὶ συνεισελθεῖν τῷ ἐχθρῷ συνίσχυσαν. οἱ δὲ τῆς καινῆς καὶ ἀπίστου θέας ἐρασθέντες, συγκατεκλείοντο αὐθαίρετοι σύμμαχοι. εἶτα ἑσπέρας ὁ φὼρ ἐπιφοιτᾷ, καὶ ὁρμᾷ ἐπὶ τὴν συνήθη τράπεζαν. ἐνταῦθα οἱ μὲν ἀπέφραττον τὸν ὀχετόν, οἱ δὲ ὡπλίζοντο ἐπὶ τὸν πολέμιον, καὶ κοπίσι καὶ ξυροῖς τεθηγμένοις αὐτοῦ διέκοπτον τὰς πλεκτάνας, ὡς δρυὸς κλάδους ἀδροτάτους ἀμπελουργοί τε καὶ δρυοτόμοι·

μνήμην malim post τοσαύτης

συνελθεῖν Gillius.

tiamſi lunæ fulgore domus illuſtraretur, omniaque conſpicua eſſent, non tamen, quoniam ſolus eſſet, beſtię tantæ metu perterritũ, hanc aggreſſum fuiſſe, ſed mane mercatoribus totam rem explicaſſe: quod quidem ipſum ij audientes, ei fidem enarratarum rerũ non habebant. Deinde tum negociatores ob tantum acceptum detrimentũ, periculi memoria depoſita, conſenſerunt ſimul ingredi, & congredi cum hoſte, tum alij inuſitati & incredibilis ſpectaculi ſtudio ſua ſponte ſeſe auxiliatores vnà in domo illa concluſerunt. Poſtea verò quã ſub veſperam in ſolita dolia fur inuaſiſſet, ex eis partim cloacã obſtruebãt, partim armis tecti in hoſtem irruentes, dolabris & cultris acutiſſimis eius brachia abſcindebãt. Quũque quemadmodum frõdatores & putatores arborum robuſtiſſimos ramos ſecant, ſic ij ipſius

pſius membra circuncidiſſent, tandem vix non pauco labore cum ip[illegible]m confecerunt at[illegible] q[illegible]e [illegible]preſſerunt. & q[illegible]d [illegible]dem admirationem hab[illegible] [illegible] terra Piſcē mercat[illegible] [illegible]ue runt expiſcati, huiusq; belluæ propriā [illegible]ete ratoriam nobis o[illegible]enderunt.

In Elephantis & vulnera oc[illegible]rum, & a[illegible]ios mor[illegible] quomodo ſanent Indi

CAP. VII.

Eorum quos ceperint Indi Elephantorū vulneribus ad huc modum medicinam afferunt. Aqua primùm tepida hæc perfundunt, vt Eurypyli Patroclus apud Homerum. deinde butyro vngunt. poſtea ſi profūdiora fuerint inflammationem leniunt. Suillam carnē recenti ſanguine ſuo madentem & calidam adhuc admouentes. Oculorum vero morbos ad hanc rationem ſanant, vt bubulum lac

ἀπέφηναν

καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ ὑφεωρακότες, καθεῖλον ὀψὲ καὶ μόγις οὐκ ὀλίγα πονήσαντες· καὶ τ[illegible] χρῆμα τ[illegible]τον ἐν τῇ γῇ τ[illegible] ἰχθ[illegible] ἐθεάσαντο [illegible]. καὶ τὸ [illegible] [illegible] τοῦ ζώου. καὶ τὸ [illegible] [illegible] ἴδιον ἦν.

Τίνα τρόπον ἰῶνται τὰ τῶν ἐλεφάντων τραύματα οἱ Ἰνδοί, καὶ τὰς ὀφθαλμίας, καὶ ἄλλα νοσήματα.

Κεφ. ζ.

Τῶν τεθηραμένων ἐλεφάντων ἰῶνται τὰ τραύματα οἱ Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. καταιονοῦσι μὲν αὐτὰ ὕδατι χλιαρῷ, ὥσπερ οὖν τὰ τοῦ Εὐρυπύλου παρὰ τῷ καλῷ Ὁμήρῳ ὁ Πάτροκλος· εἶτα μέντοι διαχρίουσι τῷ βουτύρῳ αὐτά· ἐὰν δὲ ᾖ βαθέα, τὴν φλεγμονὴν πραΰνουσιν, ὕεια κρέα θερμὰ μὲν, ἔναιμα δὲ ἔτι προσφέροντες, καὶ ἐντιθέντες. Τὰς δὲ ὀφθαλμίας θεραπεύουσιν αὐτῶν, βόειον γάλα ἀλεαίνοντες, εἶτα

ἔπειτα αὐτοῖς ἐγχέουσι τοῦτο. οἱ δὲ, ἀνοίγουσι τὰ βλέφαρα. καὶ θεραπευόμενοι ἥδονταί τε καὶ αἰσθάνονται ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ ἐς τοσοῦτον ἐπικλύζονται, ἐς ὅσον ἂν ἀποπαύσηται λημῶντες. μαρτυρεῖ δὲ τὴν αὐτῶν δὲ τὴν ἰατρείαν τοῦ ἴστι. τὰ δὲ νοσήματα ὅσα αὐτοῖς προσπίπτει ἄλλως, ὁ μέλας ἴαμά ἐστιν αὐτοῖς οἶνος. εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἐξάντης τῆς κακῆς τῷ φαρμάκῳ τῷδε, ἄσωστά οἱ ἐστί.

Διαφέρει τροφῆς ἐλεφάντων ἀγελαίων καὶ ἀθλητῶν. Κεφ. η.

Ἐλέφαντι δὲ ἀγελαίῳ μὲν, τιθασευομένῳ γε μὴν, ὕδωρ πόμα ἐστί· τῷ δὲ εἰς πόλεμον ἀθλοῦντι, οἶνος μὲν, οὐ μὴν ὁ ἐξ ἀμπέλων. ἐπεὶ ὁ μὲν ἐξ ὀρύζης χειρουργεῖται, ὁ δὲ, ἐκ καλάμου. φοιτῶσι δὲ καὶ ἐπὶ στεφάνων ἀθροίσοντες. εἰσὶ γὰρ ἐν εὐωδίας, καὶ ἄ-

tepefactum infundant: quo hi remedio oculos aperiunt, & magno cũ voluptatis ſenſu, ſicut homines vim medicina agnoſcunt. tandiu vero vtuntur ac repetunt hoc remedium, donec lippitudo ceſſet. Cæteris quibus tentãtur morbis, vinum nigrum medetur. Quòd ſi, hac medicina ex morbo non liberantur, inſanabiles ſunt.

Gregarios Elephantos aquam bibere, certamini verò deſtinatis vinũ factitium dari: eiſdem flores (quibus mirificè delectantur) & lanacrum? dari? De magnitudine Indicorum.

CAP. VIII.

Elephantus quidem gregarius aſſuefactus, aquę vtitur potione. Ei verò qui ad bellũ certat, vini non quidẽ ex vitibus confecti, ſed ex oryza vel calamis factitij vſus indulgetur: ſimul & flores eis dantur, atque in prata ad legendos flores, quia

ſuauitatem odorũ amplexentur, & manſuetiores euadant. aguntur ipſo enim odoratu flores internoſcentes colligunt. atque etiam hos lectos in calathum inferunt, quem eorum rector ſuſtinet. Poſtquam hunc floribus compleuerint, tanquã vindemia facta lauatione ſimiliter atque homines lauti delectantur. Vt vero eâ vſi reuerterint, flores ſuos expetunt. Quod ſi rector afferre tardauerit, barritum edunt, neque prius cibum ſumunt, quàm eis quiſpiã quos collegerint flores attulerit, eos allatos de quaſillo tollentes ſui præſepis labra ornant, hanc nimirum cibo ſuauitatem ex his benè olentibus comparantes. ſtabulum etiam vbi diuerſantur floribus permultis ſternunt, vt ſuauiùs dormiant. Cæterùm Indici Elephanti nouem cubitorũ altitudine, latitudine ve-

γονταί γε ἐπὶ τοὺς λειμῶνας, καὶ ὀσμῇ παιδευθησόμενα τῇ ἡδίστῃ. καὶ ὁ μὲν ἐκλέγει κρίνας τῇ ὀσφρήσει τε αὐτός. τάλαρον δὲ ἔχων ὁ πωλοδύτης τεχνίτος καὶ ἐμβάλλεται ὁπίσω. εἶτα ὅταν ἐκπλήσῃ τοῦτον, ὥσπερ ὀπώραν δρεπόμενος, λούεται, καὶ ἥδεται τῷ λουτρῷ ὥσπερ τῶν ἀνθρώπων ἀβρότεροι. εἶτα ἐπανελθὼν τὰ ἄνθη ποθεῖ, καὶ βοᾷ βραδύνοντος, καὶ οὐκ αἱρεῖται τροφήν, πρὶν ἢ κομίσῃ τὶς οἱ ὅσα ἐτρύγησεν. εἶτα μέντοι τῇ προβοσκίδι ἀναιρούμενος ἐκ τοῦ ταλάρου τῆς φάτνης* καταπλάττει τὰ χείλη ἥδυσμα οὕτω γε τῇ τροφῇ διὰ τῆς εὐοσμίας ἐπινοῶν ὡς εἰπεῖν. καταπάσσει δὲ καὶ τὴν χώραν ἔνθα αὐλίζεται τῶν ἀρίστων πολλά, ἡδυσμένον αἱρεῖσθαι γλιχόμενος ὕπνον. Ἰνδοὶ δὲ ἐλέφαντες ἦσαν ἄρα πηχῶν ἐννέα τὸ ὕψος, πέν-

καταπασ-
σει

τε δὲ τὸ εὖρος. μέγιστοι δὲ ἄρα τῶν ἐκεῖθι ἐλεφάντων οἱ καλούμενοι Πράσιοι. δεύτεροι δὲ ἂν τάττοιντο τούτων οἱ Ταξίλαι.

Ὅτι δυσμεταχείριστοι οἱ Ἰνδοὶ ἵπποι. καὶ περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. θ.

Ἵππους δὲ ἄρα Ἰνδῶν κατασχεῖν καὶ ἀνακροῦσαι προπηδῶντας καὶ ἐκθέοντας, οὐ παντός ἐστιν, ἀλλὰ τῶν ἐκ παιδὸς ἱππείαν πεπαιδευμένων. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἐστιν ἐν ἔθει, χαλινῷ ἄρχειν αὐτῶν, καὶ ῥυθμίζειν αὐτοὺς καὶ ἰθύνειν. κημοῖς δὲ ἄρα κεντρωτοῖς ἀκόλαστόν τι ἔχουσι τὴν γλῶτταν, καὶ τὴν ὑπερῴαν ἀβασάνιστον. ἀναγκάζουσι δὲ αὐτοὺς ἴμως εἶδε οἱ τὴν ἱππείαν σοφισταὶ, περικυκλεῖν καὶ περιδινεῖσθαι ἐς ταυτὸν στρεφομένους, καὶ, ὥσπερ εἶδον, ἀτρέμους. δεῖ δὲ ἄρα τοῦτο δρῶντα καὶ ῥώμης χειρῶν, καὶ ὅστις [illegible] εὖ

rò quinque, habentur. Maximi illi qui Praſij appellantur. Secundi verò ab his exiſtimantur Taxilæ nuncupari. ϑεράποντ. Gillius.

Equi Indici ad domandum difficiles. Et de Indico Elephanto.

CAP. IX.

Indicum Equum exultantem, & immoderatiùs excurrentē continere, & habenis adductis coërcere, non eſt cuiuſuis, ſed hominū qui à primis temporibus ætatis ad rerum equeſtrium ſcientiam inſtituti ſint: hi fræno ipſos ſuſtinere, regere & moderari aſſueuerunt. & quanquā nullis lupatis, ſiue frænis aculeatis os & palatum ipſorum vrgeant: cogunt tamen eos, vtcūque effrænes, equinæ tractationis benè periti, in gyrum circumagi, vt ipſe vidi. Veruntamen ad hunc gyrum agendum, atque ad cōficiendum orbem manuum robore opus eſt, & ſumma rei equeſtris

ſcientia. Qui huius diſciplinæ ſunt experientiſſimi & callidiſſimi agitatores currũ etiam ſiue quadrigas verſare in orbem plane norũt: cuius certamen non eſt contemnendum, currus quidẽ duos milites pugnantes ferre. Cæterum militaris Elephantus thoracio (vt vocant) aut etiã nudo dorſo ſuo tres bellatores fert: alterũ dextra, alterum in læua pugnãtem: tertium retro verſus belluã eminus: ſimul quartũ manu [illegible] tenentem: ſic qui illis belluam [illegible] gentem tanquam nauem [illegible] [illegible] remq; nauticæ peritum.

Elephantus Indicus.

Quemadmodum Pardales venentur Mauri.

CAP. X.

Pardales quo Mauri venantur vt viuas capiant eiuſmodi inſidias collocant, veteris ædificatiunculam lapidibus quam primò

μάλα ἱππικῆς. περιάγουσι δὲ οἱ περιόντες τῇ εἰς ἄκρον ἥκοντες τῆς σοφίας καὶ ἅρμα ὅμως [illegible] γε. οὐκ ἂν δέ σοι [illegible] ἔοικε καταφρονητέος [illegible] ἵππων τέτρωρον [illegible] ῥᾳδίως· φέρει δὲ τὸ ἅρμα ἐπιβάτας καὶ δύο. Ὁ δὲ στρατιώτης ἐλέφας ἐπὶ τῆς καλουμένης θωρακίδος ἢ καὶ νὴ Δία τοῦ νώτου γυμνοῦ καὶ ἐλευθέρου, πολεμιστὰς μὲν τρεῖς παρ᾽ ἑκάτερα βάλλοντας, καὶ τὸν [illegible] ἐκ τῶν [illegible] δὲ [illegible] διὰ χειρῶν. καὶ ἐκεῖνον [illegible] ὥσπερ [illegible] ναῦν κυβερνήτης ἀνὴρ, καὶ [illegible].

Πῶς Μαυρούσιοι θηρῶσι τὰς παρδάλεις.

ΚΕΦ. ι.

Θήρα δὲ τῶν παρδάλεων Μαυρουσία [illegible]. καὶ ἔστιν αὐτοῖς οἰκοδομία λίθου [illegible] καὶ ἔοικε ζωγρίᾳ τινὶ καὶ [illegible] ὁ λόχος αὐτοῖς ὁ [illegible]. [illegible]

μένω

μὲν δ' [illegible] ἐν δὲ τῷ πρό-
σφατον κρέως κ[illegible]
τος μείζονος ἀπαρτήσαντες τι-
νὸς μακροτέρας ἐξάπτου-
σιν· ἐπιτιθέασι δὲ ἐκ κρατί-
δων καὶ τῶν καλάμων
ἀραιὰν ἐπιπλοκήν, ἵνα κινῶν-
ται δι' αὐτῶν ἐκ πνο-
ταὶ ἡ τοῦ κρέως τοῦ σαπρουμέ-
νου ὀσμὴ διαδίδοται·
αἰσθάνεται δὲ τὰ θηρία· καὶ
γάρ πως τοῖς κακώδεσι
φιληδεῖ. προσβάλλει γὰρ
αὐτοῖς ὁ τοῦ σεσηπμένου
ἀήρ, ἐάν τε ἐν ἐρήμοις
τοῖς ὄρεσιν, ἐάν τε ἐν φά-
ραγξι, καὶ μέντοι καὶ ἐν
ὕλαις. εἶτα ἀνεπλήσθη,
ἣ καὶ ἐν τῇ ὀσμῇ ἐντυχοῦ-
σα, καὶ ὑπὸ τῆς [illegible] ὁρ-
μῆς, ἐς τὴν θοίνην τινὰ
εἵλκυσται τὴν φερομένην,
[illegible] ὡς
ὑπό τινος ἴυγγος, εἶτα
ἐμπίπτει τῷ βρόχῳ, καὶ ἡ
[illegible] αὐτήν, [illegible] ἔχεται καὶ
[illegible] δεινῶς, τῇ γάρ
τοι μηρίνθῳ τῇ προειρη-
μένῃ συνυφαίνεται ὁ βρόχος, καὶ μάλα πως σοφῶς, κινουμένου

ſtruxerint, putreſcēti
iam canis fruſtum ex
longiore funiculo ap-
pendant: deinde è vir-
gis & arundinibus ia-
nuam rara ſtructura ἱππίδων
imponant, per eas vt
fœtidæ carnis odor e-
manet, & longè lateq;
vagetur. Hūc incluſum
fœtorem feræ beſtiæ
ſentiunt. nam quodā-
modo tetris odoribus ci
delectātur. Eum igitur
percipiunt, ſiue in de-
ſertis montibus ſiue in
valle profunda, ſiue
alio tractu ſylueſtri fue
rint: & quæ primum
hunc odorem hauſerit,
cibi deſiderio incitata,
quanto poteſt impetu
ad eum feſtinat & ſa-
lit, tanquam quadam a-
matoria illecebra attra
cta: & incidit in la-
queos, & infelici eſca
conſtricta tenetur. nam
cum funiculo prædi-
cto contextus eſt la-
queus perquā callidè:
qui dum eſca mouetur,

comma & coniũ- ctio abũ- dant.

comprehendit feram, quæ ſubito miſerè illaqueata pœnas dat liguritionis & helluationis importunæ.

μένει τῆς ἄγρας, κινεῖται καὶ ἀναβαίνει τὴν λίχνον πέδιλιν. καὶ ἑάλω γαστρὸς ἀδδηφάγου, καὶ μυστροῦ ἀκρατοῦς δίκας ἐκτίνουσα δυστυχής.

Quemadmodum à Vulpibus Lepores capiantur. Cum quæ plures in locos ſobolem ſuam diſtribuat Lepus

Τίνα τρόπον ὑπὸ τῶν ἀλωπέκων οἱ λαγῳοὶ θηρῶνται.

CAP. XI.

Κεφ. ια.

Lepores interdum à Vulpibus non tantùm curſu, ſed etiam magis arte comprehenduntur. Captioſè enim circunuenire & inducere Vulpes probè nouit. Quum igitur noctu in Leporis veſtigium inciderit, & ſenſum ex eo perceperit, tacita animam continens, ſpiritumque comprimens, ſenſim & pedetentim vſque eò veſtigiis leporis inſiſtit, quoad in ipſo cubili eum deprehendens, tanquam de inſidiis ſecurum animi & inſperantem capere aggreditur. At enim no hic diſſoluto & ignauiter remiſſo animo, ſed ſuſpēſo & ſolicito ſomnum capit: & ſimulac primū Vulpem aduētantē ſenſu cōprehēderit, de

παιᾶν

Αἱροῦνται δὲ οἱ λαγῳοὶ ὑπὸ ἀλωπέκων ἐνίοτε, οὐχ ἧττον δρόμῳ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τέχνῃ. σοφὸν γὰρ ἡ ἀλώπηξ, καὶ δόλους οἶδεν. ὅταν οὖν νύκτωρ εἰς ἴχνος ἐμπέσῃ τοῦ λαγῳοῦ, καὶ αἴσθηται τῆς θήρας, σιγῇ τε ἐπιβαίνει καὶ ποδὶ ἀψόφῳ, καὶ ἀναστέλλει τὸ ἆσθμα. καὶ καταλαβοῦσα ἐν τῇ κοίτῃ, πειρᾶται αἱρεῖν ὡς ἀδεᾶ καὶ ἀφρόντιν. ὁ δὲ οὐκ ἂν προσφυῶς οὐδὲ ῥαθύμως καθεύδει· ἀλλά τι ἅμα ἔχει τοῦ ζῴου τοῦ φρουροῦ, καὶ

cub

τῆς δ' εὐνῆς ἐξεπήδησε, καὶ θεῖ. καὶ ὁ μὲν, ἀνύει τὸν δρόμον, καὶ μάλα ὠκέως· ἡ δὲ ἀλώπηξ καὶ αὐτὴ κατ' ἴχνος ἕπεται, καὶ τοῦ δρόμου ἔχεται. καὶ ὁ μὲν, πολλὴν ὁδὸν διανύσας, ὡς ἤδη κρείττων, καὶ ταῦτα ἀνιὼν, ἐμπεσὼν εἰς λόχμην ἀσμένως ἀναπαύεται. ἡ δὲ ἀλώπηξ ἐφίσταται, καὶ ἀτρεμεῖν οὐκ ἐπιτρέπει, πάλιν τε αὐτὸν ἐγείρει, καὶ εἰς δρόμον ἐξελαύνει ἕτερον. εἶτα οὐχ ἥττων τῆς προτέρας ἰδὼν καὶ δὴ διανύσας, καὶ ὁ μὲν ἀναπαύσασθαι διψᾷ πάλιν· ἡ δὲ ἐφίσταται καὶ σείουσα τὸν θάμνον, ἀγρυπνίαν ἐνεργάζεται αὐτῷ. ὁ δὲ πάλιν ἀνέθει· καὶ ἡ ἀλώπηξ οὐχ ὑστερεῖ. συνεχέστερον δὲ ὅταν αὐτὸν ὁ δρόμος ἐκ δρόμου διαλάβῃ, καὶ ἀγρυπνία διαδέξηται, ὁ

cubili exilit, properans fugam capere, & curſum ad ſummam celeritatem facit: Vulpes item veſtigiis eum inſequens ingreditur currere. Verùm longam viam vbi hic confecerit, vt qui iam longinquo abſceſſu contra Vulpem ſuperior factus ſit ſub dumeta aliáve fruteta denſiora ſubiens, ex longo curſu libenti animo ſe quieti dat: at Vulpes e ueſtigio inſequens, ei non concedit ex fuga vt conſiſtat; & laboris requietem habeat, ſed ad alterum curſum ex quiete eum excitat, & agitat. Poſtea verò quã incitato curſu is permultum viæ procedẽs, itinera non minora quàm priùs fugerit, rurſus vehementer quietẽ cupit capere: illa verò frutetum quo ſe is cõiecerit vrget, idq; cõcutiẽs, ab aſſiduo curſu non ſinit conquieſcere. itaque is iterũ excurrit. illa quoque non ſe ad inſequendum tardans, currere inſiſtit. Quũ autem cõtinenter ex alio alius curſus hunc vigiliis diu multũmq; fatigatum exceperit,

periit currendo feſſus, & laboribus ſuccumbit & longius procedere deſiſtit: ipſa vero cõſecuta eum ipſum non ſane curſu ſed longinquitate tẽporis, & captioſa inueſtigatione comprehendit. Hæc de leporis curſu alibi alio feſtinans, dicenda diſtuleram nunc aliud etiam de hoc animali opportunè addam, vt ne ab inſtituto diſcedã. Fœtus ſuos quũ in plureis locos Lepus diſpergit, hoc pacto arbitratur à rapinis tutiores eſſe nam ſumme in eos amore flagrat, neq; à venaticis modo inſidiis de illis timet, verumetiã Vulpium incurſiones perhorreſcit, nec minus auium impetus extimeſcit: imprimis quidem Coruorũ & Aquilarum vocem multo maximè metuit, atque horret. & ſane quidem cum his auibus nulla pace coniũgitur ſed ſeſe abſtrudit in dumeta, in aliave frutera, aut ceſpites aut quum

μὲν ἀπεῖπε καὶ μένει. ἡ δὲ ἐπιλέλοιπε κατέχειν αὐτοῦ· ἡ μὲν διὰ δρόμου ἀλλὰ τῷ γὰρ τοῦ χρόνου, καὶ τοῦ δόλου κατείληφε. ἴδια μὲν δὴ ταῦτα προσεκθέσθαι ὁ λόγος [illegible] τοῦ δρόμου τοῦ λαγὼ ἐξέλιπε. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις λέγειν ὁ καιρὸς [illegible] ἐξ ἐκτροπὴν καὶ μὴν ἐπάνειμι αὖθις. ὧν δὲ ἄρχει τῶν διασπείρειν τὰ τέκνα, καὶ ἄλλο ἄλλῃ τρέφειν αὐτὸν ἤδη. ἔστι μὲν ὁ λαγὼς φιλοτεκνότατον δεινῶς· δέδοικε δὲ τὰς ἐκ τῶν θηρώντων ἐπιβουλὰς καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀλωπέκων ὑποδρομάς. πέφρικε γε μὴν καὶ τὰς ἐκ τῶν ὀρνίθων οὐχ ἥκιστα κορώνης δὲ κόρακος καὶ ἀετοῦ μάλιστα. ἀκούει γὰρ δὴ ταῦτα τῶν πτηνῶν ἐκ ἐστὶν αὐτῷ ἐναντία. ὑποκρύπτει δὲ αὑτὸν ἢ θάμνοις ἢ κεράμῳ τινὶ ἢ χωρίῳ δασεῖ, ἢ τινα ἄλλην ἑαυτῷ φρο-

βάλλεται ἀναγκαίαν καὶ ἐπιμήχανον τὴν σκέπην.

Ὅτι καὶ ἄρρην λαγὼς τίκτει. Κεφ. ιβ.

Θηρατοῦ δὲ ἀνδρὸς καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθοῦ, εἶτα μὴν καὶ τὸ ψεύσασθαι, λόγον ἤκουσα· καὶ αὐτὸν παραθήσομαι· καὶ δὴ καὶ διὰ ταῦτα εἰρήσεται· τίκτειν γὰρ δὴ καὶ ἄρρενας λαγὼς ἔλεγε. καὶ ἔχειν παιδοποιεῖσθαί τι ἅμα καὶ ὠδίνειν, ὡς τῆς φύσεως μὴ ἀμοιρεῖν ἑκατέρας. καὶ τὸ ἐκτρέφειν τικὼν ἔλεγε. καὶ ὡς ἀποτίκτει καὶ δύο ποτὲ καὶ τρία, καὶ τοῦτο ἐμαρτύρει. καὶ δὴ καὶ τὸν κολοφῶνα ἐπῆγε τῷδε τῷ λόγῳ πάντως ἐκεῖνον ἐπιθηραθῆναι γὰρ λαγὼ ἄρρενα ἡμιθνῆτα· ἐξελκυσθῆναι δὲ αὐτοῦ τὴν γαστέρα ἔτι ἔγκαρπον· ἀνατμηθῆναι τὸ αὐτὸν ὡμολόγει, καὶ μήτραν προσφαίνεσθαι, καὶ τρεῖς λαγιδεῖς· τούτους οὖν ἀκινήτους πρῶτον ἐξαιρεθέντας, καὶ κεῖσθαι οἱονεὶ κρέα ἄλλως. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀλεαινόμενοι, καὶ δὴ κατὰ μικρὸν

quum neceſſitate vrgetur, in quoduis aliud latibulum ſe occultat.

Quemadmodum mas Lepus pariat

CAP. XII.

De viro rei venatoriæ benè perito, & cætera quàm bono, & à mendaciis alieno, auditione accepi, mares Lepores vno eodemq; tempore tum alios implere tum ex ſeſe parere, tum nutrire, quippe qui ſint vtriuſque ſexus participes. Idémq; teſtabatur aliquando duos, aliquando tres parere. Huc etiam addebat, marem ſemimortuum captum fuiſſe, ipſum autem prægnantē fuiſſe, atque in diſſecti vtero tres lepuſculos repertos fuiſſe, eos primum extractos immobiles fuiſſe & veluti offas quaſdam carnis ſine motu iacuiſſe: deinde à ſole intepeſcētes, reuixiſſe, & eorũ quē-

dam poſtea reſpexiſſe: forſan & linguam porrexiſſe, & cibi deſiderio os aperuiſſe: & lac ei admotum, & paulatim alitum fuiſſe veriſimile eſt ad oſtentandum parentem. Non poſſum equidem mihi vt huic narrationi non credã perſuadere: quòd viri illius ſermo ab omni mendacio & oſtẽtatione alienus fuerit.

Tempora & ventos Lepus cognoſcit. De ſomno eius & paſtione, &c.

CAP. XIII.

Rationem tum ventorum, tum temporum Lepus planè ſcit, animal callidius quàm blandius. Hyeme apricis locis cubilia idcirco informat atque imprimit, quòd apricationem vehementem appetit, frigus hoſtilem in modum declinat: æſtate verò altioris ſedis ſtudio captus, ad

Sic Gillius ex Cicerone, pro algidorum.

ἐν χειμῶνι ἂν κοίτην vel κοιτῶνα.

ἀποθανεῖν πρὸ ἀμοι ἐξίσ... ψαι, ἀναφερόμενος ... τὸν αὐτὸν ... καὶ ... τι ... ταῦτα ἀνέβλεψε. τὰ ... καὶ γλῶτταν ... προύβαλε, καὶ στόμα ... ξε τροφῆς πόθῳ. προσ... θλάσαι ἐν αὐτοῖς ... τοῖς τηλικούτοις γάλα, ... κατ᾽ ὀλίγον ἐκτρα... αὐτοῖς· καὶ δεῖγμα ... δοκεῖν εἰς θαῦμα τοῦ τ... τοῦ τόκου. μὴ πισ... ἐν τῷ λόγῳ πεῖσαι ἐμ... τὸν οὐ δύναμαι τὸ δ᾽... πον, ὁ τῆς αὐτοῦ γλῶ... οὔτε ψεῦδος οὔτε κομ... ἠπίστατο.

Ὅτι καὶ ὥρας καὶ ἀνέ... ἐπιστήμων ὁ λαγώς...

Κεφ. ιγ.

Ἦν δ᾽ ἄρα ὁ λαγώς ... ἀνέμων τε καὶ ὡρῶν ... στήμων. ... γάρ τι ... μα αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ... χαρᾷ ὃν † ἐν χειμῶνι ἂν κοιτῶν ἐν τοῖς προσ... οἷς τίθεται. δεῖται γὰρ εἴλης ἐπὶ θάλπεται μὲν ἀσμ... κρύει δὲ ἐχθρῶς ἔχει. θέρους δὲ πρὸς ἄρκτον ἀποκ...

πεδίῳ ψύχους. τὰς δὲ τῶν ὡρῶν διαφορὰς αἱ ῥῖνες αὐτῷ γνώμονες. οὐ μὴν ἐπιμύει καθεύδων ὁ λαγὼς, καὶ τοῦτο αὐτῷ ζῴων μόνῳ πρόσεστιν, οὐδὲ νικᾶται τῷ ὕπνῳ τὰ βλέφαρα. φασὶ δὲ αὐτὸν καθεύδειν μὲν τὸ σῶμα, τοῖς δὲ ὀφθαλμοῖς πάντα ὁρᾶν. γελάσω δὲ ἀνδρῶν οἱ σοφοὶ τῶν θηρατῶν λέγουσιν. εἰσὶ δὲ αὐτῷ νύκτωρ αἱ νομαί. τοῦτο πόρρω μὲν καὶ τροφῆς ξένης ἐπιθυμία ἴσως. ἐγὼ δ' αὖ ταύτην ὅτι γυμνασίας ἕνεκα, ἵνα καὶ τὴν ἰκμάδα, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ὕπνου χωρὶς ἦ, ἀργὸς ὤν, κρατύνηται τὸ τάχος. τῆς δὲ ὁδοῦ τὴν ὀπίσω ἐρᾷ δεινῶς, καὶ συνήθη πάντως χωρία ἀγαπᾷ. ἐνθένδε τοι καὶ ἁλίσκεται τὰ πολλά, ἤθη τὰ οἰκεῖα ἐκλιπεῖν οὐχ ὑπομένων.

Περὶ λαγωῶν ὠκύτητος ἐν ὄρει καὶ ἐν πεδίῳ τραφέντων.

Κεφ. ιδ'.

aquilonem cubitat. Temporum commutationes nares ei indicãt. Non oculos claudit quũm ſomnum capit ſolus animalium, nec ſomno eius palpebræ cedunt: imò verò quũ reliqua mẽbra ſomnũ accipiũt, interea tamẽ oculi vident. In paſtionibus tum nocturnis, tum longinquis, pabulum inquirit, ſiue quòd fortè peregrini cibi deſiderio tenetur, ſiue etiam, quantũ equidem intelligo, vt ſe exerceat, & pedum celeritatem etiam noctu (dum abſtinet ſomno) firmet. Viam retrouerſus pertinentem cupidè amplexatur, & conſuetam ſedem, omnibus locis antefert, eoq; non parum ſæpe capitur, quòd aſſuetum cubile relinquere non poſſit.

De Leporum velocitate montanorum & campeſtrium.

CAP. XIIII.

Lepus quem Canes & Equi inſectantur, ſi campeſtris ſit, celeriore & concitatiore curſu, quàm montanus viam conficit, propter corporis exiguitatem, & tenuitatem. Quum enim gracili habitu ſit, ipſum leuitate & celeritate præſtare vero proximum eſt. Primùm igitur ex terra exiliens ſaltu fertur, & per dumeta aliave denſiora virgulta & rigua loca expeditus perlabitur: tum verò ſicubi herbæ ſint altæ & frequentes, ex eis facilè ſe ſe explicat atque clabitur. Ac quemadmodũ Leonibus caudæ ad excitandas vires magno adiumento eſſe dicuntur, ſic huic aures roboris quaſi vexilla & curſus incitamẽta exiſtũt: fugiens eas ad tergum retorquet: ſicq; ipſis tãquam ſtimulis torporem & ignauiam ne à currendo retardetur, concitat. Iã porro rurſum nec vnum, nec rectà tenet: ſed huc & illuc

Θεῖ δὲ λαγὼς ὑπό τε κυνῶν καὶ ἱππέων διωκόμενος, εἰ μὲν ἐκ πεδιάδος γῆς εἴη, ὠκύτερον τῶν ὀρείων λαγῶν, ἅτε μικρὸς τὸ σῶμα, καὶ λιτός· ἔνθεν τοι καὶ κοῦφον αὐτὸν εἶναι καὶ ἀτεικός. σκιρτᾷ γοῦν τὰ πρῶτα ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ πηδᾷ. διαδύεται δὲ καὶ διὰ θάμνων ὀλισθηρῶς καὶ εὐκόλως, καὶ διὰ πυκνῶν ἑλώδεις τόπους. καὶ εἴτε πόα βαθεῖα, καὶ διὰ τούτων διεκπίπτει ῥᾳδίως. καὶ ὥσπερ τοῖς λέουσί φασι τὴν ἀλκαίαν δύναμιν πρὸς τὸ ἐγείρειν αὐτοὺς καὶ ἐποτρύνειν, οὕτω τοι καὶ ἐκείνῳ τὰ ὦτα ἐστὶ ῥώμης συνθήματα καὶ ἐγερτήρια δρόμου. ἀνακλίνει γοῦν κατὰ τὸν νῶτον αὐτά. κέχρηται δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ ἐλινύειν, μηδὲ ὀκνεῖν ἐν τῷ μύωπι. δρόμον δὲ ἕνα καὶ ἰθὺν οὐ θεῖ. δεῦρο δὲ καὶ ἐκεῖσε παρακλίνει,

καὶ ἐξελίττει τῇ καὶ τῇ, ἐκ-
πλήττων τοὺς κύνας καὶ
ἀπατῶν. ἐπὴν ποτὲ δὲ ἀν-
ορμήσῃ καὶ ἀπονεῦσαι θέ-
λῃ, κατ' ἐκείνην τὴν
ἐκτροπὴν κλίνει τῶν ὤτων
τὸ ἕτερον, ὥσπερ ἰθύνων ἑ-
αυτὸν διὰ τούτου τὸν δρόμον.
οὐ μὴν ἀναλίσκει τὴν ἑαυ-
τοῦ δύναμιν ἀπρομηθῶς·
τηρεῖ δὲ τοῦ διώκοντος τὴν
ὁρμήν. καὶ ἐὰν μὲν ᾖ νωθής,
οὐ πάνυ αἰρεῖ τὸ ἑαυτοῦ
τάχος· ἀλλὰ καί τι καὶ
† αἰσιστεν, ὡς προεκ-
θεῖν μόνον τοῦ κυνός, οὐ μὴν
ἐπαγορεύουσα ὑπὸ τοῦ συν-
τόμου τοῦ δρόμου αὐτός. εἰ δὲ
τοῦ ἀμείνων εἴη, καὶ ὁρᾷ
εἰς τὸ μὴ ὑπερπονεῖσθαι, εἰ
τὸν κρατηθέντα. ἐὰν δὲ καὶ
ὁ κύων ᾖ ὠκύς, τηνι-
καῦτα ὁ λαγὼς τί ἐστι
θεῖν ἢ ποδῶν ἔχει ἤδη
χρεὼν καὶ πολὺ τὸ ὁδοῦ προ-

illuc ſe verſat, & verò de recto curſu deflectit, vt perturbet ac decipiat Canes. Ad id quidẽ diuerticulum quo vult iter cõuertere, de auribus alterutram intorquet, atque inflectit eáque quaſi moderatrice curſum dirigit. Neque vero improuidè vno eodemque tempore omnes ſuarum virium neruulos prodigit: ſed impetum inſequentis obſeruat: qui ſi ad inſequendum tardus & ſegnis ſit, non omnem ſuam celeritatem profũdit: Sed dũtaxat Canes antegredi maturãs, ſeſe integrum ſeruat, & viribus ſuis moderatur, ne omnem ſuam currẽdi facultatem vrgens, ex incitato curſu viribus deficiat. Penitus enim cognoſcit ſe ad curſum longè multũmq; antecellere, & videt impenſius laborare non eſſe neceſſe. Quòd ſi pedũ celeritate Canis ad conficiẽdum iter pollet, tum omnibus renouatis viribus, Lepus quãto maximo poteſt curſu fertur. Quum autẽ lõge multumq; Canibus an-

αἴσχει

συντόνω

teuerterit, & longo ſanè interuallo venatores atq; equos reliquerit, tum ſanè in aliquē tumulum aſcendit: & in poſteriores pedes ſeſe erigens, tanquam ex aliqua ſpecula & inſectantium certamen proſpicit, & quantum equidem exiſtimo, eos vt debiliores ridet. Et ita hoc veluti lucro cō fidentior, & iam quietem tranquillitatemq; adeptus, ex laſſitudine gratè & libenter dormit. Montium incolæ non tam veloces, quàm qui in planitie verſantur, niſi quādo ſub mō tem ſubiectos habent tractus in planitiē explicatos, quo ex montibus decurrant: vnde fit, vt tametſi montes incolant, tamē in campis exerceantur, vnde ſæpe cāpani homines eos excitant, atq; inſequuntur. Quum autem proximi ſunt vt capiā-

Locus nō videtur integer. Nos de translatione Gilij, nihil mutauimus.

λαβὼν, καὶ ἀπολιπὼν
πολλοῦ διενεγκὰς, καὶ
νας καὶ ἵππους ἐπί τινα λ
φον ὑψηλὸν ἀναδραμὼν,
ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐπὶ
κατόπιν ποδῶν, οἷον
σκοπιᾶς ὁρᾷ τὴν τῶν δι
κόντων ἅμιλλαν· καὶ
δοκεῖ ὡς ἀσθενεστέρων
ταγελᾶν αὐτῶν. εἶτα
ταύτῃ διαναστὰς ὡς πλ
ον ἔχων, οἷον εἰρήνης
γαλήνης λαβόμενος, ἀ
μένως ἡσυχάζει καὶ κ
ται καθεύδων. Λαγῳ δὲ
ρειοι οὐχ οὕτως ταχεῖς, ὡ
ωρεῖν οἱ τοῖς πεδίοις ἐν
κύνες εἰ μή ποτε ἄρα
καὶ οἱ πεδίον ἔχοιεν ὑπ
κείμενον, ἐν ᾧ καταθέον
διαθέουσι. καὶ τὸ μὲν ὄ
κατοικοῦσι, γυμνάζεν
δὲ ἐνταῦθα. ἐνθένδε τοι
ἐκ τῶν πεδίων πολλάκ
† φιλεῖ γοῦν ἐν μὲν τ
πεδίοις αὐτοὺς διώκειν
τὰ μὲν ὑποκινεῖν, τὰ δὲ ὑπ
λανθάνειν· εἶτα ἐκ τῆς συνήθους διώξεως ἀνιστα
τους ὑποφυγεῖν οὐδείς. ἐπεὶ δὲ ἁλῶσιν ὁμοῦ τῷ

-λίπεσθαι, τῆς πεδιάδος ὁδοῦ βραχὺ ἀποκλίνοντες, εἰς τὰ ἀνάντη, καὶ τὰ ὄρεια ἀνέθορον, ἅτε εἰς οἰκεῖα ἤθη καὶ ἐννομία * σφίσιν ἀποδιδόντες. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπιόντες οἴχονται, καὶ ἀδοκήτου σωτηρίας τυχόντες. ὀρειβασίαι γὰρ καὶ ἵπποις καὶ κυσὶν ἐχθραὶ πεφύκασιν ἀπαγορευόντων τῶν ποδῶν καὶ ἐκτριβομένων ῥᾷστα. κυνῶν δὲ ἔτι καὶ μᾶλλον ἅπτεται τὸ πάθος. σαρκώδεις γὰρ αὐτῶν εἰσιν οἱ πόδες, καὶ ἔχουσιν οὐδὲν πρὸς τὴν πέτραν ἀντίτυπον, ὡς ἵπποι τὴν ὁπλήν. ὁ δὲ λαγὼς τοὐναντίον. πέφυκε γὰρ δασὺς τοὺς πόδας, καὶ δὴ καὶ τὴν τραχεῖαν ἀνέχεται. Ὅσοι δὲ εἰσι λαγῷ αἴτε ἐν τοῖς δάσεσι καὶ τοῖς θάμνοις διατρίβουσι, νωθεῖς μέν εἰσιν εἰς τὸν δρόμον, βραδεῖς δὲ εἰς τὴν φυγήν. πεπαχυσμένοι γὰρ οἱ τοιοίδε εἰσί, καὶ ὑπὸ τῆς ἀργίας οὐχὶ ἀθλεῖς τοῦ δρόμου, ἤκι-

* ἐννομία

-tur, à campeſtri via parum declinantes, in altiores locos & montoſos ſe conuertunt, in ſuas nimirum ſedes feſtinãtes: idcircóq; euadunt, & inſperatam ſalutẽ aſſequũtur, quod Canibus & Equis mõtium itinera infeſta atque inimica, pedes obterunt & debilitãt: ſed eò acerbius Canes vexantur, quòd carneos pedes & minimè ad perpetienda ſaxa reſiſtẽtes, nec quemadmodum Equi vngulas habent. Cõtrà, Lepus cõueſtitos pilis pedes habet, & duritatis & aſperitatis patientes. Iam ex Leporibus qui in crebris dumetorũ frequentia locis commorantur, laboris inertiâ ſegnes, ad curſum velocitate non valent, ex pedum tarditate ad fugiendum laborantes. Nam huiuſcemodi opimo habitu & ceſſatione torpentes, currẽ-

di inſueti ſunt, & ad proficiſcendũ longiſſimè à ſuis frutetis perimbecilles. Ipſorum ratio venandorum talis eſt. Primùm per frutices perparuulos & minime continenti crebritate dẽſos permeãt: denſiores verò qui trãſiri non poſſunt, tranſiliunt. At vbi fruticetum aliud ex alio nexum latiſſimè continuatur, ibi hoc ipſum crebrò facere coacti quũ ſint, corporis grauitate ad ſaltum parũ valentes, ſanè quàm citò laborant, & ſuccumbunt. Canes verò ab eis ipſis primùm aberrãt, quòd propter minutarum arbuſcularum frequentiam eos non vident. quare & ipſi per frutices ſaliunt odoris ſenſu illecti. deinde tãdem aliquando viſos, inſequuntur, de cõtentione currendi nil remittentes: illi autem ipſi ex continuatione

al. πεφύκασι

στοί τε ὡς ὅτι πορρωτάτω τῶν θάμνων ἀποχωρεῖν. θῆραι δὲ καὶ τίνες εἰσὶ τοιαίδε. τὰ μὲν πρῶτα διαδύονται διὰ τῶν θάμνων τῶν μικρῶν, ὅσοις μὴ συνεχὴς ἡ λόχμη· τοὺς γε μὴν δασυτέρους αὐτῶν, ἅτε μὴ οἷοί τε ὄντες ὑπεξελθεῖν, εἰκότως ὑπερπηδῶσι. † περιέχουσι δὲ οὐ τοι συνεχεῖς καὶ δι' ἀλλήλων, ὅπου τοῦτο ἅτε ἐνὸν πολλάκις ἀναγκαζόμενος τοῦτο δρᾶν ὁ λαγώς, καὶ διὰ τὴν βραδυτῆτα τὴν τοῦ σώματος ἐκ αὐ ατικὸς κάμνει ῥᾷστα καὶ ἀπαγορεύει. αἵ γε μὴν κύνες τὰ πρῶτα σφάλλονταί τε αὐτοῦ καὶ ἁμαρτάνουσιν. οὐ γὰρ ὁρῶσιν αὐτὸν διὰ τὴν τῆς ὕλης πυκνότητα. πηδῶσι δὲ καὶ αὗται κατὰ τῶν θάμνων ὑπὸ τῆς ὀσμῆς ἀγόμεναι. τελευτῶσαι γε μὴν εἶδον, καὶ διώκουσι, καὶ ἐνδιδόασιν οὐδέν. ὁ δὲ ἐκ τῆς τοῦ πηδᾶν συνεχείας κάμνει τε καὶ

ἀπαγ-

ἀπαγορεύει, καὶ ἐντεῦθεν ἑάλωκε. τὰ δὲ ἀνάντη μὲν καὶ ὑψηλὰ οἱ λαγῳοὶ ἀναθέουσι ῥᾷστα. τὰ γάρ τοι κατόπιν κῶλα μακρότερα ἔχουσι τῶν ἔμπροσθεν. καὶ καταθέουσιν οὐχ ὁμοίως· λυπεῖ γὰρ αὐτοὺς τῶν ποδῶν τὰ ἐναντία.

ſaliendi ad capiendam fugam longiorem remolleſcũt, & viribus defecti comprehendũtur. Porrò vt facilè ſurſum verſus ferũtur Lepores, quòd poſteriora membra longiora habent: ſic ſanè deorſum verſùs ægrè ideò decurrũt, quia anteriora quũ ſint breuiora, eos affligent.

Περὶ τῶν ἐν Ἴβηρσι τοῖς ἑσπερίοις λαγωῶν, καὶ περὶ τοῦ τῆς ἐλάφου ἐν τῇ καρδίᾳ ὀστοῦ.

Κεφ. ιε.

De Cuniculis.

CAP. XV.

Πέφυκε δὲ καὶ λαγὼς ἕτερος μικρὸς τὴν φύσιν, οὐδ' αὔξεταί ποτε, κόνικλος ὄνομα αὐτῷ. οὐκ εἰμὶ δὲ ποιητὴς ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συγγραφῇ † συνάπτω τὴν ἐπωνυμίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς, [illegible] Ἰβηρίαν Ἑσπέριοι ἔθεντο οἱ πάροικοι, † καὶ γίνεταί τε καὶ ἔστι πάμπολυ. τούτῳ τοίνυν ἡ μὲν χρόα παρὰ τοὺς ἑτέρους μέλαινα· καὶ ὀλίγην ἔχει τὴν οὐρὰν τῶν ἄλλων † ἔτι καὶ ἔτι πλέον. τά γε μὴν λοιπὰ τοῖς προειρημένοις [illegible] ἐμφερής ἐστι. διαλλάττει δὲ ἔτι καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς μεγέθος.

Aliud eſt etiã genus Leporum, naturâ perparuum, nec tamen augetur vnquã: ei Cuniculus nomen eſt: quod quidem ipſum nouatũ à me non eſt, ſed vtor illo quod à principio Hiſpani impoſuerunt, apud quos abundat. Color ei quàm cæteris nigrior: & caudam cæteris breuiorem habet, cætera reliquis leporibus conſimilis eſt: præterquàm quòd magni-

φυλάττω

ἄλλο παρ' ἐμ. & mox lego πάμπολυ.

ἔτι

tudo capitis quippiam differt, quia exilius ſit, & minima carne præditum reliqui corporis reſpectu. Reperitur & in Cerui corde oſſiculum, cuius vſum referant alij.

al. βραχυτέρα

Os in corde Cerui.

Locus nõ integer apparet.

De Thynnis & eorum piſcatione.

CAP. XVI.

Thynnorum piſcationem Itali & Siculi Cetiã appellare ſolent: tum loca quo magna retia reponere ſoliti ſunt, cæterúmq; inſtrumentum quo captari aſſueuerunt, Cetotheria ideò nominãt, quòd magnos Thynnos in numerum reliquorum cetaceorum referre velint. Celtas audio & Maſſilienſes, atque omnes Ligures maximis & firmiſſimis hamis ex ferro confectis Thynnos comprehen-

θος. λεπτοτέρα γὰρ ἡ τούτου καὶ δὴ ὡς ἄσαρκος, καὶ † βραχυτέρα τι, δηλονότι πρὸς τὸ πᾶν σῶμα. † λευκότερος ἢ τῶν λοιπῶν. λέγουσι δ' ἐπιτηδείας φύσεις, ἀφ' ὧν οἰστρᾶται καὶ ἐκμαίνεται ὅταν ἐπὶ τὰς θηλείας ἄττῃ. Ἔστι δὲ καὶ ἐλάφου ὀστέον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῇ, ὅπερ εἶναί τινος ἀγαθὸν εἰδέναι μαλλῆσαι ἄλλοι.

Πῶς καλοῦσι τὴν τῶν θύννων θήραν Ἰταλοί τε καὶ Σικελοί.

Κεφ. ις.

Τὴν τῶν θύννων θήραν Ἰταλοί τε, καὶ Σικελοὶ δὲ, κητίαν φιλοῦσιν ὀνομάζειν. τά τε χωρία ἔνθα αὐτοῖς εἴωθε θησαυρίζεσθαι τά τε δίκτυα τὰ μεγάλα, καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευὴ θηρατική. καλεῖται μέντοι κητοθηρεία, τῶν θυννων τὸ μέγεθος ἐς τὰ κήτη βουλομένων τὸ λοιπὸν ἀποκρίνειν. Ἀκούω δὲ Κελτοὺς καὶ Μασσαλιώτας, καὶ τὸ Λιγυστικὸν πᾶν ἀγκίστροις τοὺς θύννους θηρᾶν. εἶναι δ' αὐ ταῦτα ἐκ σιδήρου μὲν πεποιημένα, μέγιστα δὲ καὶ

παχ

παχέα ἰδεῖν. καὶ τάδε μὲν ὑπὲρ τῶν θύννων οὐ πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις παρ᾽ ἐμοῦ ἔστω μοι.

Περὶ τῶν καλουμένων αὐλωπίων ἰχθύος.

Κεφ. ιζ

Περὶ τὰς χελιδονίας νήσους Τυῤῥηνικὰς θηρῶσιν οἱ κατὰ τὴν ἄγραν ἔχοντες τὴν ἐκεῖθι κητώδη ἰχθὺν, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν αὐλωπίαν· καὶ ὑπὲρ διηγήσασθαι τὰ τούτου ἴδια οὐ χεῖρόν ἐστι. μέγεθος μὲν ἀπολείπεται τῶν μεγίστων θύννων ὁ μέγιστος αὐλωπίας, ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα φέροιτο ἂν πρὸς ἐκείνους ἀντικρινόμενος. ἄλκιμοι μὲν γὰρ ἰχθύων εὖ λέγω ὅτι, καὶ οἱ θύννοι· ἀλλὰ τῷ ἀνθισταμένῳ καὶ προθύμως ἀντεχομένῳ πρὸς τὴν ὁρμὴν, ἀφίσταται τοῦ κράτους, τοῦ αἵματος αὐτοῦ πηγνυμένου· οὐ παρειμένος, ὤκιστα εἶτα ἑάλω. διακαρτερεῖται γε μὴν ὁ αὐλωπίας ἐπὶ μακρὸν, ὅταν ἐπιθῶνται οἱ κατὰ τὰ

dere ſolere. Hæc de Thynnis, præter ea quæ aliâs retuli, hîc addiderim.

De piſce Aulopia, pugna eius contra Thynnum, ſpecies & captura.

CAP. XVII.

Qui circum inſulas Tyrrhenicas nuncupatas in maritimis rebus verſantur, cetaceum quempiam piſcem Aulopiam appellant (cuius vim, &naturam explicare non alienum eſt) magnitudine maximum. Aulopiam maximi Thynni ſuperant at robore Aulopias cum illis collatus, primas fert. Quamuis enim Thynnorum natio fortiſſima eſt aduerſarij tamen Aulopiæ promptè repugnantis ne primũ quidem impetũ ſuſtinet: ſed ſanguine ei (per metũ) refrigerato cedit: vnde reſolutus mox vincitur. Aulopias verò cum omni cona-

tu ei reſiſtit, perdiu pugnam tolerat, ac nimirum contra piſcatores quoque decertat & ſæpiſſimè victoriam reportat, ſeſe premens & capite in profundum nutans: ſuâ enim naturâ ore ac ceruice (elata, velutiq; pariter ſuperbiente) eſt robuſtus. Quum eſt captus, eximia forma ſpectatur: oculis eſt patulis, rotundis, magnis, cuiuſmodi Homerus bubulos canit. Maxillæ non ſolùm robuſtæ, ſed etiã pulchræ ſunt. Dorſo eſt cæruleo coloris ſaturati, & ventre candido. à capite ad caudam pertinens aurea quædam linea in orbem deſinit. Iam quàm inſidioſis captionibus cõprehẽdatur, mihi ſicut auditione accepi exponendum eſt. Homines ad piſcatum prudẽtes, lo-

al. ὠθήσας

καρτερός. καὶ ὡς πρὸς ἀντίπαλον ἵσταται τὴν ἄγραν, καὶ κρατεῖ τὰ πλεῖστα. καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἑαυτὸν τὸν πιέσας, καὶ κάτω νεύσας τὴν κεφαλὴν, καὶ ὠθήσας κατὰ τοῦ βυθοῦ. πέφυκέ τε γένυν ἰσχυρὸς, καὶ τὸν αὐχένα καρτερὸν, ὥσπερ οὖν καὶ συντείνοντά οἱ, καὶ ῥώμας ἔχει κάλλιστα. Ὅταν δὲ ἀγρευθῇ, ἰδεῖν ὡραιότατός ἐστι. τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀνεῳγότας, καὶ περιφερεῖς, καὶ μεγάλους, οἵους Ὅμηρος τὴν βοῶπιν ᾄδει. ἡ δὲ γένυς (ὥσπερ οὖν εἶπον) καρτερὰ οὖσα, ὅμως καὶ ἐς ὥραν οἱ συμμάχεται. καὶ τὰ μὲν νῶτα αὐτοῦ, κυανοῦ μεμιμημένα χρόαν τὴν βαθυτάτην. ὑπέζωσται μὲν λευκὴν καὶ γαστέρα· ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ γραμμὴ χρυσῆ τὴν χρόαν. καὶ παύουσα δὲ ἐς τὸ οὐραῖον μέρος, ἀπολήγει εἰς κύκλον. Εἰπεῖν δὲ καὶ τὴν δολερὰν ἐπ' αὐτοῖς θήραν, ἥνπερ οὖν ἀκούσας οἶδα, ἐθέλω. Περιελόμενοι χώρους ἐκ πολλοῦ εἰς οὓς ἀθροίζεσθαι

ζειν δεῖν τοὺς αὐλωπίας ὑπολαμβάνουσιν, εἶτα μέντοι κορακίνους πῃ ὑπὸ γρίποις πολλοὺς συλλαβόντες τὴν ἑαυτῶν ἄκατον ἐκεῖ ἐγκυρῶν ὁρμίσαντες καὶ σιωπῇ, κτύπον τινὰ ὑποδράντες, διατείνουσι τοὺς κορακίνους ἅμα σφηκιῶντες, οἱ δὲ ἀκούοντες τοῦ κτύπου, καὶ τὸ δέλεαρ ὁρῶντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνασκιρτῶσι, καὶ ἀθροίζονταί τε καὶ περιέρχονται τὴν ἁλιάδα. περιμένουσί τε ἐς τοσοῦτον τῷ κρότῳ, καὶ πλήθει τῆς τροφῆς, ὡς καὶ προτεινόντων τὰς χεῖρας παραμένειν. ἀνέχονται δὲ ἀνθρώπους ἐπιψαύοντας ὡς μὴ κινεῖν ἐμοί, τῇ βίᾳ διδόντα σφίσι. ἤδη δὲ ὥς οἱ θηρατικοί φασι, καὶ τῷ πλήθει τῆς ἀλκῆς· εἰσὶ δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ χειροήθεις, οὓς ἄρα οἱ ἁλιεῖς ὡς τοὺς εὐεργέτας † καὶ τοὺς ἄλλους γνωρίζουσιν. εἶτα μέντοι τὰ περὶ ἑαυτοὺς ἔχουσιν

† χρῆ vel τροφῇ

ca vbi domeſticas ſedes & commorationes arbitrantur Aulopias tenere. ex ſpeculatione præcipiunt & præſumũt: deinde poſtquam permagnum piſcium Coracinorum numerũ retibus ceperunt, & nauem ſuã anchoris firmauerunt, ſtrepitum quendam more Veſparum faciũt, & Coracinos ad illiciendos eos prætendunt: vbi verò ij ſtrepitum exaudierũt, & eſculẽtam illecebrã animaduerterunt, alij aliundè eò ire pergunt, & gregatim circum nauim piſcatoriam errãt, atq; eatenus & plauſu & cibo ad piſcatores manſueſcunt, ſiue meo iudicio eſcæ cupiditate capti: ſiue, quemadmodum piſcatores inquiunt, ſuo permulto robore nitentes, vt non ab hominum contactu refugiant, nõnulli ex eis cicures ſunt, quos ſanè piſcatores vt beneficos ab aliis internoſcunt, fœderéque cum

cum iis deuinciuntur, pacémq; ſeruāt. eos tāquam duces ſectantur alij feri Aulopiæ, quos vt piſcatores & capiūt & occidunt, ita à manſuetiorum (quos Colūbis allectatricibus cōtulerim) capturâ ſe abſtinent, quaſi fœdus quoddam cum iis ſancitum habētes. Nec verò piſcator benè peritus, quantalibet inopia prematur, manſuetum Aulopiam prudens & ſciens comprehendit. quinimo ſi eum ipſum imprudens ceperit, nō mediocri dolore afficitur. Capitur autem hamo transfixus aut mortifero vulnere ictus. Sed & aliis modis hi piſces capiuntur.

De regia maximi Indorum regis, & horto eius, & auibus (& ſi tacis & Pauonibus) & plantis in ea.

CAP. XVIII.

In regiis ædibus Indiæ, vbi regum maxi-

ἔνσπονδοι. ἕπονται δὲ τ… τοῖς ἡγεμόσι καὶ ἄλλοι ξένοι… καὶ τούτους μὲν (ὡς ἂν εἴπ… τις) ἐπήλυδας καὶ θηρῶσ… ἢ ἀποκτείνουσι. περὶ … μὴν τοὺς τιθασοὺς, οἳ … μὴν ἐοίκασι τ… παλευτρ… ας πλεῖστον, ἀθηρία … αὐτοῖς ἐστι, καὶ ἐκεχειρία … ἀλλ' οὐ θήρια σοφὸν τ… οὐδέ τι ποτε κατα… ἀπορία, ὡς ἐξ ἐπιβουλ… ἑλεῖν αὐλωπίαν ἥμερον. … γάρ τινων αἰτιῶν αἱρεθ… κατὰ τύχην, καὶ λυπεῖ ἀλγ… κεῖται δὲ ἢ τῷ ἀγκίστρῳ … παρεὶς, ἢ τρωθεὶς εἰς θά… νατον. ὀρθῶς δὲ καὶ τοὺς … τιθασευομένους μὲν αὖ τῶν ἐλλ… χόντων ὀρνίθων ἐπέχ… ἀποκτείνειν τινάς ἢ … περιστερὰς ἢ ἐπὶ διαίτῃ. … ἄγρια δὲ θηρία τοῖσδε τῶν … χθύων εἰσί.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ψιττακ… καὶ λοιπῶν ὀρνίθων.

Κεφ. ιη.

Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τοῖς Ἰνδικοῖς, ἔνθα ὁ μ…

χρόν⊕ τῶν βασιλέων διαιτᾶται τῶν ἐκεῖσε, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐστὶ θαυμάσαι ἄξια, ὡς μὴ αὐτοῖς ἀντικρίνειν μήτε τὰ Μεμνόνια Σοῦσα, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς † πολυτέλειαν, μήτε τὴν ἐν τοῖς Ἐκβατάνοις μεγαλουργίαν. ἐοίκασι γὰρ κόμπ⊕ εἶναι Περσικὸς ἐκεῖν⊕, εἰ πρὸς ταῦτα ἐξετάζοιτο. καὶ τὰ λοιπὰ μὲν παρελθεῖν τῷ λόγῳ εὖ διὰ τὸ σῶσαι τῆς συγγραφῆς ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς παραδείσοις τρέφονται μὲν καὶ ταῶς ἥμεροι, καὶ γὰρ φασιανοί. ἔχουσι δὲ ἐν τοῖς φυτοῖς τοῖς ἠσκημένοις, ἃ φρουροῦσι μελεδωνοὶ οἱ βασίλειοι τῆς δεούσης ἀξιοῦσι τιμῆς. καὶ γάρ εἰσιν ἄλση σκιερὰ, καὶ νομαὶ σύμφυτ⊕, καὶ κλάδοι δι' ἀλλήλων συνυφασμένα σοφίᾳ τινὶ δενδροκομικῇ. καὶ τὸ σεμνότερον τῶν ἀέρων τῶν ἐκεῖσε, τὰ δένδρα αὐτὰ τὰ ἀειθαλῆ ἐστι, καὶ οὔποτε γηρᾷ καὶ ἀποῤ-

ῥεῖ

muſillic regna tenentium ętatē degit, quũ alia permulta & magnã hominum admirationem, & nullam cõparationem habent, quibuſcum ſane nec Memnonia Suſa, neq; tota eorum ſumptuoſitas conferri poſſunt, neq; Ecbatanorum magnificentia cum his in comparatione coniungenda eſt. Etenim illa Perſici faſtus vanitas ſi cũ iis comparentur, videri poſſunt. Tum porrò in hortis Pauones & Faſiani manſueti alũtur, & plantę quidem ſumma regiorum procuratorum cura elaboratæ ſunt. Enimuerò vmbroſa ſunt nemora, & paſtiones arboribus conſitæ, & rami ſapienti quadam frondatorum colligatione conſerti & contexti: Et quod præcipuè ad cæli illius commendationem facit, arbores ſemper virentes nulla ſenectute

Gillius ποιῆσαι, vertit enim Rep. adminiſtrationi.

folia amittunt, ex eiſq; partim ſunt indigenæ, partim ex aliis locis Indiæ magno ſtudio importatæ, quæ regionem ornant. Oliuã tamen terra India non gignit, neq; aliundè importatam fert. Sunt itẽ aliæ aues ab nexu liberæ, nullaque ſeruitutis conditione aſtrictæ, quæ ſua ſponte eò ventitantes, nidos figũnt, & cõſtruunt, vbi etiam Pſittaci aluntur & ſurſum deorſum, vltro citroque circum regem verſantur. Nec Pſittacũ idcirco Indorum quiſquam, etſi eorum magna illic multitudo ſit, edit: quòd eos ſacros putent, & Brachmanes quidem ex auibus plurimi hunc exiſtiment. Quod quidem ipſum non abs re ſe facere profitẽtur, quòd ſolus pſittachus humanã verborum appellationem explanata oris expreſſione, & vocis conformatione imitando cõſequatur. Atq; etiam in

ῥεῖ τὰ φύλλα. καὶ τὰ μὲν ἐπιχώριά ἐστι· τὰ δὲ ἀλλαχόθεν σὺν πολλῇ κομισθέντα τῇ φροντίδι. ἃ πάσιν κοσμεῖ τὸν χῶρον καὶ ἀγλαΐαν δίδωσι, πλὴν ἐλαίας. οὐ γὰρ αὐτὴν ἡ Ἰνδῶν φέρει, οὔτε αὐτή, οὔτε ἥκουσαν ἀλλαχόθεν τρέφειν. Ὄρνιθες μὲν καὶ ἕτεροι ἐλεύθεροι, καὶ ἀδίδακτοι, καὶ ἐλθόντες αὐτομάτως ἔχουσι καὶ τὰς τῶν κοίτας καὶ εὐνάς. ἐνταῦθά τοι. καὶ οἱ ψιττακοὶ τρέφονται, καὶ εἱλοῦνται περὶ τὸν βασιλέα. σιτεῖται δὲ Ἰνδῶν οὐδεὶς ψιττακόν· καίτοι παμπόλλων ὄντων τὸ πλῆθος. αἴτιον δὲ ἱεροὺς αὐτοὺς εἶναι πεπεικασι καὶ οἱ Βραχμᾶνες, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀρνίθων ἁπάντων τιμιωτάτους. καὶ ἐπιεικῶς δρᾶν τοῦτο μόνον εἰκότως. μόνον γὰρ ψιττακὸν ἀνθρώπου φωνὴν εὐστομώτατα ὑποκρίνασθαι. εἰσὶ δὲ ἄρα ἐν τοῖσδε τοῖς

βασ

βασιλείοις καὶ λίμναι χειροποίητοι ἄρισται· καὶ ἰχθύας ἔχουσι μεγέθει μεγίστους καὶ πρᾳεῖς· καὶ θηρᾷ αὐτοὺς οὐδείς, ὅτι μὴ οἱ τῶν βασιλέων υἱεῖς παῖδες ἔτι ὄντες· καὶ ἐν ἀκλύστῳ καὶ ἥκιστα ἐπικινδύνῳ τῷ ὕδατι, καὶ δὴ καὶ θηρῶντες καὶ παίζοντες καὶ ἅμα καὶ πλεῖν μανθάνοντες.

iis hortis perbella ſtagna ſunt manu facta, vbi maxima magnitudine piſces cicures æuũ agitant: nec eos quiſquam alius piſcatur, quam regis liberi, qui nondum ex pueris exceſſere: ij enim in aqua tranquilla & non periculoſa, ludentes, & captãt piſces, & vero nauigare diſcunt. *natare, Gillius.*

Περὶ τῶν ἐν τῷ Ἰονίῳ κεφάλων.

Κεφ. ιθ.

Ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει κατὰ τὴν Λευκάδα, καὶ τὴν περὶ τὸ Ἄκτιον θάλατταν ἔνθα τοι καὶ τὴν χώραν καλοῦσιν Ἤπειρον, κεφάλων εἰσὶ κατὰ ἴλας, ὡς αἱ ἐπιτηδευμένοι, ἀγέλαι καὶ πλήθει πάμπολλοι. οὐκοῦν θηρῶνται, καὶ μάλα ἐκπληκτικῶς. ὁ δὲ τρόπος τῆς ἄγρας οὗτός ἐστι. νύκτα ἀσέληνον οἱ ἐπειδὴ ἁλιεῖς παραφυλάξαντες, ἀπὸ δείπνου γενόμενοι, κατὰ δύο * ἐπὶ μίαν σκάφος, οὐκ ὄντος κύματος, ἀλλ' ἀτρέμας ἀκλύστου καὶ γαληναίας τῆς θαλάττης. εἶτα ἀπὸ γῆς καὶ

Capitones & Mugiles Ionij maris quomodo capiantur. C. XIX.

In mari Ionio ad Leucaten & Actiam Epirotica promontoria, Capitones velut cõfertis turmis frequentes natãt. Ipſorum captura, quæ ad hanc rationem fit, mirifica eſt. Piſcatores bini obſeruato tempore quum luna ſilet, naui cœnati cõſcendunt & à terra ſoluentes, modò mare à tempeſtate cõquieſcat, ſilentio & moderatè-

κατ

remigant, ſimul & eorum alterurer ſenſim ac leniter remo nauem impellit: alter in cubitum recubās, ſuam nauis partem vſq; eò deprimit, quoad eius labrum proximè ad aquā acceſſerit. Capitones, horúmq; ſpeciem ſimilitudinémq; gerentes Mugiles, ſiue quòd ex nocte notitiam & voluptatem percipiūt, ſiue etiam quia tranquillitate maris delectantur, latebras ſuas relinquētes, ſic ad ſummam aquam efferuntur, vt ex aqua ſummo roſtro emineant, & natare vſq; eò pergant, donec ad litus propiùs acceſſerint. Quod quidem ipſum piſcatores poſtquam perſpexerūt, ſedata remigatione & pedetētim acceſſu ad piſces facto, nauigant: vbi verò ex nauiculæ piſcatoriæ motione fluctus cieri ac agitari cœpti ſunt, à terra ſtatim piſces refugiunt, & freqꝫentes in partem na-

εἰς ὅσον ἄκρον τὸ χεῖλ☉

κεςρεῖς

νου δικτύων εἰς τὸ ἐπικλινὲς τῆς ἀκάτου, σφᾶς ἑαυτοὺς τῷ ὑποπλήθουσι, καὶ εἶτα παρελθόντες ἑαλώκασι.

uis inclinantem & pręcipitátem ſine retibus innatant, & verò ſub poteſtatem piſcantium cadunt. ὑποδῦσι,

Περὶ κητῶν μεγίστων, ἃ καὶ τροχοὶ καλοῦνται.

Κεφ. κ.

Τὸν δὲ κητῶν τὰ ὑπερφυᾶ ἄγαν καὶ τὸ μέγεθος ὑπέρφωνα, τίκτεται μὲν ἐν τοῖς πελάγεσι μέσοις· ἤδη γε μὴν καὶ σκηπτοῖς βάλλεται, περὶ τούτοις δ' οὖν καὶ ὅσα ἕτερα σπάνια τοιαῦτα· καὶ ὄνομα τροχοὶ αὐτοῖς. καὶ νεῖ μὲν κατ' ἀγέλας ταῦτα, μάλιστα δὲ ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἄθω τοῦ Θρᾳκίου, ἔν γε τοῖς κόλποις * τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλέουσιν ἐν τῷ χεῖν ὅτιν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον ὁρᾶται τὸν Ἀρτακαίου καλούμενον τάφον, καὶ τὸν Ἀκανθαίων ἰσθμόν, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ

De cetis maximis, & primatim iis quæ Rotæ appellantur.

CAP. XX.

Cete immenſa corporis mole exaggerata, in altitudine maris verſantur, & fulminibus quandoque feriuntur. Inter huiuſcemodi belluas numerantur quæ Rotæ appellantur. Hæ gregatim natant, maximè propè Athō Thraciæ montem ad dextrā, in finibus, è regione Sigei Troadis promōtorij, & iuxta dictum Artacæi tumulū & Acāthæum Iſthmon, vbi & Xerxis ſciſſura illa, quâ montem Athon abſcidit, ſpectatur. Easquidē fortes eſſe negāt. Ceruices earum apparent, & adeò lōgis ſunt hir- τοῖς ἀπὸ Σιγείου πλέουσι

* Παραίνει φαίνεται διατομή, ἣ δίεισι μὲν τὸν Ἄθω. Τὰ κήτη ταῦτα δὲ καλοῦσι τροχούς ἄλκιμα οὔ φασιν εἶναι. λοφιαὶ δὲ ὑπερφαίνονται, καὶ ἀκρίβεια τὰ μήκεις, αἷς

ſutæ ſpinis, vt hæ extra mare emineant. Quum remigationis ſtrepitũ percepére, tũ circumuerſantur & circũuoluũtur, vt quàm altiſſimè ſeſe in profundum detrudãt: rurſuſque ex imo gurgite ad ſummum ſeſe efferẽtes, reuerſiones in orbem faciunt, vnde nomen traxerunt.

Tritones reuerà eſſe in mari, & quales ſint.

CAP. XXI.

Etſi non admodum explicatam rationem ad demonſtrandã Tritonum formam piſcatores afferre poſſe dicũtur: magna tamen fama eſt in ſermone hominum ſanè multorũ, Cete quædam, à capite ad medium corporis humanam ſpeciem, ſimilitudinémq; gerentia in mari naſci. Demoſtratus, in libris quos de piſcatu conſcripſit, exſiccatũ Tritonem in oppido Tanagra ſpecta

καὶ πολλάκις ἐξᾶσθαι ἔξά-
λως αὐταί. ἀκούσαντα
εἰρεσίας κτύπου, περιστρέ-
φεταί τε καὶ κατειλεῖται
ὡς ὅτι κατωτάτω ἑαυτὰ
ὠθοῦντα. ἔνθεν τοι καὶ τοῦ-
δε τοῦ ὀνόματος μετείλη-
χεν. ἀναπλεῖ δὲ ἀνελιχθέν-
τα καὶ κυλινδούμενα ἔμπα-
λιν.

* Ξέρξου ταίνε?) διατο-
μὴ, ἢ διατέμνουσα τὸν Ἄθω.
nam Xerxes Athon montem abſcidiſſe fertur, & velut feciſſe per uium. Artacaus dux fuit in exercitu Xerxis.

Περὶ τριτώνων. Κ. κα.

Τριτώνων πέρι σαφῆ
μὲν λόγον καὶ ἀπόδειξιν ἰ-
σχυρὰν οὐ μάλα τοί φασιν
εἰπεῖν ἔχειν τοὺς ἁλιέας. ἔ-
χει δὲ πολλὴ φήμη διαρρέ-
ουσα καὶ μὰ Δία, πολλῶν
γίνεσθαί τινα ἐν τῇ θαλάτ-
τῃ κήτη ἀνθρωπόμορφα
τὰ ἀπὸ κεφαλῆς ὅσα εἰς
ἰξὺν λέγω. λέγει δὲ Δη-
μόστρατος ἐν λόγοις ἁ-
λιευτικοῖς, ἐν Ταναγραίοις θεάσασθαι τάριχον Τρίτω-
να.

τε· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἔφη
φησὶ καὶ τοῖς πλαττομένοις
ὅμοιος, καὶ τοῖς γραφο-
μένοις· τὴν δέ οἱ κεφα-
λὴν ὑπὸ χρόνου διεφθαρ-
μένην οὐ πάντη συνεῖναι ἔ-
φατο ἔχειν, οὐδ' οἷον ἐν-
τυχεῖν τι καὶ γνωρίσαι
ῥᾷστα. ψαυσαμένου δέ
μου, φολίδες ἀπέπιπτον
τραχεῖαι. καὶ μέντοι καὶ
ἀντίτυποι εὖ μάλα. τῶν δέ
τις τῶν ἐκ βουλῆς ἁρμοζόν-
των κλήρῳ τὴν Ἑλλάδα,
καὶ πεπιστευμένων τὴν ἀρ-
χὴν ἐνὸς ἔτους, βασανί-
ζων οἷα δὴ καὶ ἐλέγχων τὴν
βλεπομένην φύσιν, εἶ-
τα τοῦ δέρματος παρελὼν
ὀλίγον, καθήγισεν ἐπὶ πυ-
ρός. καὶ ὀσμὴ μὲν βαρεῖα
καιομένου τοῦ ἐμβιώσαντος
προσέβαλλε τῶν παρόντων
τὰς ῥῖνας. οὐ μὴν συμβάλ-
λειν ποιεῖν εἴτε χερσαῖον
τὸ ζῷον, εἴτε θαλάσσιον
εἶχε τὴν φύσιν, εἴχομεν.
ἀλλ' ἦγε πεῖραν οὐ χρηστὸν οἱ τὸ μαθεῖν ἀπέδωκεν. οὗ-
τος γὰρ μετ' ὀλίγον τὸν βίον κατέστρεψε, ἀφανισθέ-

tum fuiſſe, cætera qui-
dē (inquit) fictis & pi-
ctis ſimilem: eius verò
caput, quòd vetuſtate
obſcuratum eſſet, & e-
uanuiſſet, nō facile in-
telligentiâ cōprehendi
& percipi potuiſſe: ſed
quū ſolum attigiſſem,
(inquit) ſquāmę aſpe-
ræ & prædura dilabe-
bātur. Quū verò quiſ-
piam ex magiſtratibus
Græciæ, qui ſortitione
facta annuū magiſtra-
tū gerūt, eius naturā ex-
quirere expeririq; vel-
let, paulum quiddā de
corio detraxit, atq; in
ſuccenſum ignem inie-
cit, idq; ambuſtum in
circunſtantium nares
teterrimum odorem
immiſit: Neq; verò (in-
quit) terrenumne an
marinum eſſet animal
coniecturâ aſſequi po-
teramus. Sed male ei
hæc curioſitas ceſſit.
Paulò pòſt enim diem
extremum clauſit quū
è parua nauicula exi-

guum & anguſtum fretum traiiciens, in mare incidiſſet, quod ei accidiſſe Tanagræi interpretabãtur propter impietatis crimen aduerſus Tritonem, cõiectura inde ſumpta, quòd defuncti cadauer è mari reiectum ſanie ſtillaſſet eiuſdem odoris, qualem aduſtum ab ipſo Tritonis corium emiſerat. Cęterùm vnde hic Triton aberrarit, & quomodo hunc in locum eiectus ſit, Tanagræi & Demoſtratus dicant. Ego vt Tritones eſſe credã, Dei veraciſſimi teſtis reuerẽtiã moueor. is eſt Apollo Didymæus apud nullum non ſanæ mentis hominem fide dignus: qui Tritonẽ marinam pecudẽ cognominat, vbi cecinit: Dũ vocale maris monſtrũ natat æquore Triton Neptuni pec' in funes fortè incidit extra De-

ἐξηράθη ab ἐξιράω, vel ἐξιβράθη. al. ἐξηρίθη

Vide Gyral tũ de diis, Syntagm. 7.

νος ὀλίγον καὶ στενὸν πο-
θμὸν ἐξήει πορθμείῳ κ-
βραχεῖ. καὶ ἔλεγόν γε, ο
ἐκεῖνος λέγει, Ταναγρα-
οι παθεῖν αὐτὸν ταῦτ-
ἀνθ' ὧν εἰς τὸν Τρίτων-
ἠσέβησε. τεκμαίρονταί τε
τὸ ἀπόψυχον μὲν * ἐξ-
ράνθη τῆς θαλάττης·
χώρα δὲ ἠφίει παραπλ-
σιον τὴν ὀσμὴν τῇ τοῦ Τρ-
τωνος δορᾷ, ὅτε αὐτ-
ἐκεῖνος ἔκαε καὶ ὠ-
τιμωρία. ὁπόθεν δὲ ἄρ-
Τρίτων ὢν ἐπλανήθ-
καὶ ὅπως δεῦρο ἐξεβρ-
άθη, Ταναγραῖοί τε λεγ-
τωσαν καὶ Δημόστρατος
ἐπὶ τούτοις δὲ αἰδοῦμαι
θεὸν, καὶ ἄξιον πείθεσθ-
μάρτυρι τῷ τοσῷδε.
δ' αὖ ἐν τοῖς Διδυμοῖς
πόλλων τεκμηριῶσαι ἱκ-
νὸς παντὶ, ὅτῳ νοῦς τε
γιαίνει καὶ ἔρρωται ἡ φρ-
Τρίτωνα γοῦν θρέμμ-
θαλάττιόν φησιν εἶναι,

ἃ λέγει καὶ ταῦτ' ἐστι. Θρέμμα Ποσειδάων-
ὀχεῖν τέρας, ἐμπίπτει Τρίτων Νηχόμενον γλα-

τοῖς ὁρμήμασι συντυχεῖν. Εἰ τοίνυν ὁ πάντα εἰδὼς καὶ Τρίτωνας εἶναί φησι, ἡμᾶς ὑπὲρ τούτου διαπορεῖν οὐ χρή.

missos nauim. Ergo ſi omniſcius ille Tritonas eſſe pronunciat, nos de illis dubitabimus?

Περὶ τῶν ἐλεφάντων τῶν παρεσταμένων τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν.

Κεφ. κβ.

Τὸν Ἰνδῶν βασιλέα προσιόντα ἐπὶ δίκας, προσκυνεῖ ὁ ἐλέφας πρῶτος δεδιδαγμένος τοῦτο, καὶ μάλα γε δρᾷ μνημόνως τε καὶ ἀντεπιστρεπτικῶς αὐτό. παρέστηκε δὲ καὶ ἐκείνῳ, ὁ ταῦτα ἐκδιδάσκων εἰ τῶν παιδευμάτων τὴν ὑπόμνησιν τῇ ἐκ τῆς ἅρπης κρούσει, καὶ φωνῇ τινι ἐπιχωρίῳ, ἣν συνιᾶσιν ἐλέφαντες ἰνδικοὶ εἰδότες φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, καὶ μάλα γε ἰδίᾳ τῶν ζῴων τῶνδε. καὶ μέντοι γε καὶ κίνησίν τινα ὑποκινεῖται πολεμικὴν, οἷον ἐνδεικνύμενος ὅτι καὶ τοῦτο τὸ μάθημα ἀποσώζει. τέσσαρες δὲ καὶ εἴκοσι τῷ βασιλεῖ φρουροὶ ὁρμῶνται ἐλέφαντες ἐκ δια-

De aſtantibus Elephantis Indorum regi.

CAP. XXII.

Elephantus Indorũ regem ad forum euntem, primus adorat, id quidẽ facere edoctus: nec hoc officium vel recuſat, vel obliuiſcitur. Huic adeſt, rector, qui illũ huius inſtituti cõmonefacit, ipſiq; memoriam diſciplinæ inſtrumenti quo illum moderatur (harpę) pulſu, atq; voce Indorum propria renouat, cuius natura quadam admirabili recondita Elephanti intelligentes ſunt: tum etiam motus quoſdam bellicos edit, velut oſtendens, quòd hanc etiam diſciplinã ſeruat. Viginti quatuor Elephãti huic regi permanent cuſtodes alternis vigiliis, alij aliis in

ſtationem ſuccedētes, tanquam cæteri cuſtodes homines. Sapientia item quædam Indica ad vigiliarum diſciplinam erudiuntur, ne inter cuſtodias ſomnum capiant. Hecatæus quidem Mileſius Amphiaraum Oiclis filiū ſcribit ſomno oppreſſum neglexiſſe cuſtodiam. & tantum non ea paſſum eſſe quæ dicit. At Elephanti ad vigilias agendas præſtantiſſimi excubitores, & à ſomno inuictiſſimi, & ſecundum homines fidiſſimi illic ſunt.

al. ἰκλέους lego Οἰκλέους Amphiaraus.

De Scolopendra Cetacea.

CAP. XXIII.

Scolopendræ vim & naturam quanto equidem maximo potui ſtudio quum multum ac diu perſcrutatus eſſem quendam maximū Cetum marinum hanc quoq; eſſe audiui: quā de mari tempeſtatibus in litus expulſam nemo foret tam audax quin aſpicere horreret. Ij verò qui res mariti-

ἀρχῆς, ὥσπερ ἂν οἱ φύλακες οἱ λοιποί. καὶ αὐτοῖς παράδειγμα τὴν φρουρὰν ἐκ κατανυστάξωσι. διδάσκονται γάρ τοι σοφίᾳ τινὶ Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο. καὶ λέγει μὲν ὁ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰκλέους καταπεκοιμῆσθαι τὴν φυλακὴν καὶ ὀλίγου παθεῖν ὅσα λέγει. οὗτοι δὲ ἄρα ἄγρυπνοί τε καὶ ὕπνου μὴ ἡττώμενοι πιστότατοι τῶν ἐκεῖθεν φυλάκων μετά γε τοὺς ἀνθρώπους εἰσί.

Ὅτι καὶ σκολόπενδρα θαλάττιον ἐστὶ κῆτος.

Κεφ. κγ.

Ἐγὼ δὲ ἄρα ἀκούσας εἶχον ὁρμῆς, ὅτι μάλιστα ταῦτά τε καὶ τὰ ὑπὲρ τούτων ἀνασκοπούμενος: τί καὶ ἀνιχνεύων, πέπυσμαι καὶ σκολόπενδραν εἶναί τι θαλάττιον κῆτος, μέγιστον κητῶν καὶ τοῦτο, καὶ ἐκβρασθεῖσαν μὲν θεάσασθαι οὐκ ἄν τις θρασύνοιτο. λέγουσι δὲ οἱ ἀκριβοῦντες ἄνθρωποι

τὰ

τὰ θηρία, ὁρᾶσθαι αὐ-
τὰς πλωτάς. καὶ τὴν μὲν
ὅσον ἐς κεφαλὴν, τοῦ τοῦ ὕ-
παρτεῖν ἔξεχον. καὶ μυ-
τοι καὶ μυκτήρων τρίχας
ἐξεχούσας, καὶ μάλα γε ὑ-
ψηλὰς ἀποδείκνυσθαι. πλα-
τεῖαν δὲ τὴν οὐρὰν, καὶ ἴσον
δοκεῖν καράβῳ. ἤδη δὲ
ὁρᾶσθαι αὐτῆς καὶ τὸ λοι-
πὸν σῶμα ἐπιπολάζον
τοῖς κύμασιν ὁρᾶσθαι, ὅ-
σον τριήρει τελείᾳ τε
λείας αὖ ὁ μέγιστος. νή-
χεσθαι δὲ ἄρα πολλοῖς τοῖς
ποσὶ, καὶ κατὰ στοῖχον αὐτοῖς
κατὰ τοῦ τῆς ἑκατέρων,
οἱ ἐκ σκαλμοὶ παρηρτη-
μένοις (εἰ καὶ τραχύτε-
ρον εἰπεῖν) * ἐμπεσεῖν
ῥοθοῦσαν. λέγουσιν οὖν οἱ
δεινοὶ ταῦτα καὶ ἀκηκοέναι
τὸν ῥόθον ἠρέμα καὶ ἡσυχῆ
σιγῶντα.

Περὶ τῆς ἀγρεύσεως τῶν κυνῶν
κατὰ Ξενοφῶντα
Κεφ. κδ.

mas percallent, eas inquiũt ſpectari toto capite eminentes è mari: & narium pilos magna exceſſitate apparere: ſecius caudam ſimiliter atque Locuſtæ latam perſpici. Reliquũ etiam corpus aliquando in ſuperficie æquoris ſpectari, idq; cõferri poſſe cũ triremi iuſtæ magnitudinis: atq; permultis pedibus vtrinq; ordine tanquam è ſcalmis appenſis (vt ita dicam) remigare. Addunt harum rerum periti ac fide digni, ipſos etiam ſluctus ea natante leuiter ſubſonare.

Vt ſit educendis Canes ſecundum Xenophontem. αὐ τοῖς

CAP. XXIIII.

Xenophon de Canibus hæc ait. Per montes eos agitari oportere, per agros rarius. tramites enim culterũ

Ξενοφῶν δὲ ὑπὲρ κυνῶν λέγει καὶ ταῦτα. δεῖν εἰς τὰ ὄρη πολλάκις ἄγειν αὐτάς, τὰ δὲ ἔργα ἧττον. τῶν

locorum eis negotium exhibere, & in errorē inducere. Multò ſanè idem præſtare ait, per aſpera Canes agitari, robuſtioribus enim fieri pedibus, & ad curſū præſtantiores corpora exercentes. Itemq; Leporis veſtigia multum hyemis tēpore procedere, propter longiores noctes: parum autē æſtate quia ſint tum noctes contractiores.

De ſtudio regis Indorum circa Equorum & Elephantorum nutritionē. Et quænam animalia, ex Auibus & quadrupedibus præſertim, Indi ſuo regi donent.

CAP. XXV.

Circa Equos & Elephantos, quòd eorum in armis ac bellis vſus ſit, Indi perquàm ſtudioſi ſunt. Itaque regi ſuo fœni manipulos adferunt, quos in præſepia iniiciunt: & ſemina vel fruges, quę recētia atque integra oſten-

γάρ τοι τετριμμένες ἐκ τῶν ἐνεργῶν χωρίων λυπεῖν τε αὐτὰς καὶ σφάλλειν. λῷον δ' εἶναι ὁ αὐτός φησιν εἰς τὰ τραχέα ἄγειν, καὶ κέρδος γε ἐκεῖνο πρὸς τούτῳ διδάσκει· ὠκυπόδας τε αὐτὰς γίνεσθαι, καὶ ἀθλητικωτέρας ἐκπονήσαντας τὸ σῶμα. ἴχνη δ' ἄρα λαγὼ τοῦ μὲν χειμῶνος μακρὰ ὁρᾶσθαι λέγει, διὰ τὸ μῆκος τῶν νυκτῶν· τοὐναντίον δὲ τούτου, τοῦ θέρους καὶ σπανά· ἐκ τῶν προειρημένων τί βούλεται τὸ ἐναντίον.

Τίνα τρόπον ἄγει διὰ σπουδῆς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς τὴν τῶν ἵππων τε καὶ ἐλεφάντων τροφήν.

Κεφ. κε.

Ἵππους καὶ ἐλέφαντας ἅτε ζῷα καὶ ἐν ὅπλοις καὶ πολέμοις λυσιτελῆ, τιμῶσιν Ἰνδοὶ καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς. τῷ γοῦν βασιλεῖ κομίζουσι καὶ κωμύθας, ἃς ἐμβάλλουσι ταῖς φάτναις, καὶ χιλὸν, καὶ ἐπιδεικνύουσι νεαρόν τι καὶ ἀσινῆ. καὶ εἰ μὲν εἴη τοιοῦ-

τος,

τος, ἐπαινεῖ ὁ βασιλεύς· εἰ δὲ μή, κολάζει τούς τε τῶν ἐλεφάντων ἐπιμελητὰς καὶ τοὺς ἱπποκόμους πικρότατα. οὐκ ἀτιμάζει δὲ οὐδὲ τὰ ἄλλα τὰ μικρότατα ζῷα· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα προσίεται δῶρά οἱ κομιζόμενα. Ἰνδοὶ γὰρ οὐκ ἐκτιμῶσι ζῷον οὔτε μὴν ἥμερον οὐδὲ ἄγριον οὐδέν. ἀτάρ τοι καὶ δωροφοροῦσι τῶν ὑπηκόων οἱ διὰ τιμῆς ἰόντες, γεράνους τε καὶ χῆνας, ἀλεκτορίδας τε καὶ νήττας, καὶ τρυγόνας τε καὶ ἀτταγᾶς, προσέτι πέρδικάς τε, καὶ πινδάλους, ἔστι δὲ ἐμφερὲς τῷ ἀτταγᾷ τοῦτό γε. καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις τῶν προειρημένων βραχύτερα· τε, καὶ βουκαλίδας καὶ συκαλίδας, καὶ τὰς καλουμένας κεγχρίδας. ἐπιδεικνύουσι δὲ αὐτὰ ἀναπτύξαντες, ὡς εἰς βάθος αὐτῶν ἐλλάμψοντος πασμῶν. καὶ τούτων πεπασμένων, τῶν ἐλεφάντων τε, καὶ βουβαλίδων, καὶ δορκάδων, καὶ ὀρύγων τε, καὶ τῶν ὄνων τῶν ἐχόντων ἓν κέ-

tant. quòd ſi talia fuerint, laudantur à rege: ſin minus, acerbè tum Elephãtorum curatores, tum equiſones ab eo caſtigantur. Sed ne alias quidem vtcunq; minimas animantes contemnit: & quum dono ei offeruntur, admittit libẽter. Siquidẽ Indi animal nullum ſiue cicur ſiue ferum aſpernantur. Quamobrẽ ſubditi, qui in aliqua dignitate ſunt, munera ferũt, Grues, Anſeres, Gallinas, Anates, Turtures, Attagẽnas, Perdices & Pindalos (aues Attagenum ſimiles) & prædictis minores quaſdam, vt Boccalides (al. Barcalides) Ficedulas & Miliarias. Has apertas oſtendunt, vt interior earum pinguitudo appareat. Afferunt & Ceruos obeſos, & Bubalides, & Capreas, & Oryges, & Aſinos vni-

ὄντες

Pindali animalis nemo meminit, quod ſciã.

καὶ τοὺς τῶν προειρημένων βραχυπτέρας. *al.* βαρκαλίδας

ἐλάφων τε

cornes, quorum ſuprà mentionem feci, deniquepiſcium genera diuerſa

ρα, ἂν καὶ αὐτὸς πρόσθεν τὴν μνήμην ἐποιησάμην καὶ ἰχθύων γένη διάφορα· καὶ κομίζουσι καὶ ταῦτα.

De marinis Cicadis.

CAP. XXVI.

Περὶ τεττίγων θαλαττίων.

Κεφ. κς.

Eſt etiam Cicadarum genus marinum quarũ maxima parui Carabi ſimilitudinẽ ſpeciémque gerit. Veruntamen cornua non ſimiliter atq; ille magna, nec aculeos habet: aſpectu etiã nigrior eſt: & quũ captus eſt, ſtridorẽ quẽdã edere videtur. Pinnæ ipſius exiguæ ſub oculis enaſcuntur terrenarum alis ſimiles. Hominum plerique ab ea idcirco ſe abſtinent, quòd ſacram exiſtiment. Seriphij in retia vel fortuitò delapſam non ſane retinent, ſed mari reddunt atq; etiã mortuam lũgẽtes & ſordidati humatione afficiunt, quòd eam dicãt Perſeo Iouis filio conſecratam eſſe.

Ἔστι δὲ ἄρα καὶ τέττιξ ἐνάλιος καὶ ὁ μὲν μέγιστος αὐτῶν ἔοικε καράβῳ μικρῷ. κέρατα δὲ οὐκ ἔχει μεγάλα κατὰ τὰ ἐκείνου, οὐδὲ κέντρα. ἰδεῖν δέ ἐστι τοῦ καράβου ὁ τέττιξ ζοφωδέστερος· καὶ ἐπὰν αἱρεθῇ, τετριγός τι πάσχει. πτέρυγες δὲ ὅσον τὸ μέγεθος ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῷ ἐκπεφύκασι, καὶ εἴκασαι κατὰ τὰς τῶν χερσαίων καὶ αὗται. οὐ σιτοῦνται δὲ αὐτὸν οἱ πολλοὶ νομίζοντες ἱερόν. Σερίφιοι δὲ καὶ ὡς θάπτειν κεκρίκασι· ζῶντα δὲ εἰς δίκτυον ἐμπεσόντα οὐ κατέχουσιν, ἀλλὰ ἀποδιδόασι τῇ θαλάσσῃ· αὐτὸν θρηνοῦσι δ' ἄρα ἀποθανόντας, καὶ λέγουσι Περσέως τοῦ Διὸς ἄθυρμα εἶναι αὐτόν.

Περὶ

Περὶ ὑαίνης ἰχθύος, καὶ τραχούρου, καὶ θύννου, νάρκης τε καὶ πνεύμονος.

Κεφ. κζ.

Ὕαινα ἰχθὺς ὁμώνυμος τῇ χερσαίᾳ ὑαίνῃ ἐστί. ταύτης ἂν τὴν πτέρυγα δεξιὰν εἰ ὑποθήσεις ἀνθρώπῳ καθεύδοντι, εὖ μάλα ἐκταράξεις αὐτόν. δεινὰ γάρ τινα καὶ ἰνδάλματα καὶ φάσματα ὄψεται, καὶ αὐτὸν [illegible] δυσμενῶς ἐν [illegible] καὶ φίλα. τραχούρου γε μὴν ζῶντος ἐὰν ἀποκόψῃς τὴν οὐρὰν καὶ τὸν τράχουρον ἄφες ἐλεύθερον ἀπολύσῃς ἐς τὴν θάλασσαν, τὴν γε μὴν περιφερομένην οὐρὰν ἐξάψῃς τῆς ἵππου κυούσης, ἡ μὲν ἐκπεσεῖται τὸ ἔμβρυον, καὶ ἐξαμβλώσει ἡ ἵππος. νέφρα εἴ γε μὴν διαμείνῃ ἐπὶ μήκιστον τριχῶν ἀπορίας τῆς ἐπὶ τοῦ γενείου, αἵματι ἐπιχρισθεὶς θύννου, ἀναφέρεσθαι τὸ μηνίον ἐκπυγάζεται. δρᾷ δὲ ἄρα καὶ νάρκη καὶ πνεύμων τὸ αὐτό. ἐν ὄξει γὰρ διασαπεῖσαι τῶν τούτων σάρ-

De Hyæna, Trachuro, Thunno, Torpedine & Pulmone piſcibus.

CAP. XXVII.

Si piſcis marini Hyænæ nuncupati (eodẽ quo terreſtris nomine) pinnam dextram ad hominem ſomno conſopitum admoueas, ſanè quàm eum ipſum perturbabis. Etenim formidoloſa ſecundũ quietem ſpectra & ſimulachra videbit acerbaq; inſomnia perpetietur. Item ſi poſtea quàm Trachuri caudã abſcideris, ipſumq; in mare liberum remiſeris, eam Equę venerem ferenti appendas, non multò certè poſt abortum pariet. Iam verò ſi quis qui nondum exceſſerit ex extrema pueritia Thunni ſanguine illinatur, nõ pubeſcet: hoc idem Torpedo & marinus Pulmo efficiunt. nam in aceto putrefactæ eorum carnes

κες

& mento aſperſæ, fugam pilorum facere dicuntur. idē vt prĉſtarēt Tarētini & Tyrrheni ſophiſtæ & mangones variorum malorum picis vſu pſilothrũ oſtēderũt, vt pro viris redderent mulieres.

καὶ ἐπιχρισθεῖσαι τοῖς γενείοις, φυγὴν τριχῶν ἐνεργάζονται, φησί. τί πρὸς ταῦτα Ταραντῖνοί τε καὶ Τυρρηνοὶ σοφισταὶ κακῶν δαιδάλων, † ἐκεῖνο μὲν χιλώσαντές τε καὶ περιεργάσαντες τὴν πίτταν, ὡς ἐξ ἀνδρῶν εἰς γυναῖκας ἀποκρίνειν.

πρὸς ἐ-
ναῖτο

De Aurata piſce timidiſſimo, & eius captura.

CAP. XXVIII.

Ὅτι δειλότατος ἰχθύων ἐστὶν ὁ χρύσοφρυς.

Κεφ. κη.

Aurata omnium piſcium timidiſſimus eſt. nam ſub Arcturi tempus, quum maris acceſſus & receſſus maximè fiunt, & eò altiùs exaggerata arena, ad litus relinquitur, vt naues ſæpe ex omnibus aquis nudæ in terra relinquātur. Tum piſcatores poſtquam populorum armorum ramos frondibus conueſtitos paxillorum modò in mucronem acutos in arenā defixere, diſcedũt: poſt autem rurſus accedēs mare ſecum imbellem Auratarũ mul-

Ὁ χρύσοφρυς ἄρα ἰχθύων ἁπάντων δειλότατός ἐστιν. ἐν δὲ ταῖς παλιρροίαις τῆς θαλάττης, ὅταν ᾖ ὥρα Ἀρκτούρου συνδρομος, ἡ μὲν ὑποστρέφει μάλιστα ἡ θάλαττα περὶ τὸ * ἄκτιον· ψιλὴ δὲ ἡ ψάμμος ὑπορρίπτεται· καὶ αἱ ναῦς πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆς ἑστήκασιν ὕδατος χηρεύουσαι· οἱ ἐπιχώριοι ὅρπηκας αἰγείρων χλωροὺς καὶ κομῶντας ὀξύναντες δίκην πασσάλων, καὶ ἐμπήξαντες τῇ ψάμμῳ ἀναχωροῦσιν, εἶτα ἐπανελθὸν τὸ κῦμα † ὑποσύρει ἰχθύων τῶν προειρημένων πλῆθος.

Actiõ Epiri promontoriũ eſt; ſed videtur hic adiectiuũ poni pro ſubſtant. nomine ἀκτή, *quod eſt litus.*

καὶ ἐπισύ-
ρει

πλῆθος ἄμαχον, ὑπονοστεῖ αὖθις. καὶ ἀπολείπονται πολλοὶ τῇ χύσει τῇ ἐν ὀλίγῳ ὕδατι, ἔνθα καὶ τὸ χωρίον βαθὺ καὶ κοῖλον. εἶτα ὑπὸ τοῖς κλάδοις πτήξαντες, ἡσυχάζουσι. διασειομένους γὰρ αὐτοὺς καὶ διακινουμένους ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος πνεύματος, ἐρρωδοῦσι, καὶ οὔτε ἀπαίρουσιν, οὔτε ἀναπάλλονται. πάρεστι δήπου λαβεῖν ὡς αἰχμαλώτους καὶ παίειν παντὶ τῷ προ…όντι δειλιχθύων θήρειον, εἴποι τις ἄν. αἱροῦσι γοῦν αὐτοὺς οὐ τεχνῖται μόνοι, ἀλλὰ καὶ ἰδιώτης ὁ παρατυχὼν, ἢ καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΓ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

titudinẽ attrahit. Quæ vbi æſtus reciprocauit & receſſit, in exigua aqua concauis locis retenta relinquuntur, & verò ramorum metu quieſcunt. Adeò nimirum ramos vento agitatos exhorrent, vt ne loco quidem ſe commouere audeant. Quãobrem primo cuique magnum meticuloſorum piſcium numerũ capere & ferire licet. Neque modò ab vſu piſcãdi inſtructi, ſed etiã totius piſcationis rudes, atq; adeò pueri & fœminę capere poſsũt. χυσίφυς

FINIS LIB. XIII.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙ-
ΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ
ἰδιότητος βιβλίον ιδ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM
natura liber XIIII.

De Scombris piſcibus in Ionio prope Epidamnum mari eicuribus, & quomodo ijdem includant feros, donec à piſcatoribus capi & occidi poſſint.

CAP. I.

IN mari Ionio propè Epidamnũ (vbi & Taulãtij habitãt) inſula eſt quę Athenas id eſt, Mineruæ appellatur, eã piſcatores incolũt: & tũ, qui ad piſcatorũ conſuetudinem aſſuever-

Ταυλάντιοι. Stephano

Περὶ σκόμβρων τῶν ἐν τῷ Ἰωνίῳ Ἐπιδάμνου πλησίον. Κεφ. α.

ἘΝ δὲ τῷ Ἰονίῳ πελάγει πλησίον Ἐπιδάμνου, ἔνθα καὶ † Ταυλάντιοι παροικοῦσι, νῆσός ἐστι καὶ Ἀθηνᾶς κέκληται· καὶ οἰκοῦσιν ἐνταῦθα ἁλιεῖς. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι καὶ σκόμβρων ἠθάδων καὶ ἡμέρων ἀγέ-

λαι τρέφονται. καὶ τούτοις μὲν τροφὰς ἐμβάλλουσιν οἱ ἁλιεῖς· καὶ ἔστιν αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς ἔνσπονδα, καί εἰσιν ἐλεύθεροι, καὶ ἀθηρίαν εἰλήχασι. καὶ προΐασιν εἰς χρόνου πλῆθος, καὶ ζῶσιν αὐτόθι καὶ σκόμβροι γέροντες. οὐ μὴν ἀργοί εἰσιν, οὐδὲ μὴν ὑπὸ ὧν τρέφονταί εἰσιν ἀχάριστοι. λαβόντες δὲ καὶ ἕω τῶν ἁλιέων τροφὰς τὰς ἑωθινάς, εἶτα μέντοι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὴν θήραν ἴασιν, ὥσπερ ἂν τροφεῖα ἐκτίνοντες. καὶ τοῦ λιμένος προελθόντες ἐπὶ τοὺς ξένους, καὶ τοὺς ξένους στέλλονται σκόμβρους, καὶ ἐντυχόντες ὡς ἴλῃ τινὶ ἢ φάλαγγι, ἅτε ὁμοφύλοις καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως οὖσι προσνέουσι, καὶ οὔτε τούτους ἐκεῖνοι φεύγουσιν, οὔτε οὗτοι ἐκκλίνουσιν αὐτούς, ἀλλὰ συνίασιν.

uerunt, & manſuefacti ſunt greges aluntur. Iis ſanè cibaria edenda piſcatores idcirco obiiciunt, quòd cum iiſdē fœdus quoddam ſanctum habent, atq; adeò firmâ pace deuinciuntur. Nam hoc piſciū genus ab omni captura tum liberum eſt atque ad errandum ſine vlla exceptione ſolutū: tū verò eatenus ętate procedit, vt viuat ibidem ad ſummam ſenectutē. Nec tamen ætatis tempus ignauiter traducit, neq; in ſuos altores ingratum eſt. at enim de piſcatoribus paſtū quū manè acceperit, piſcationem mox capeſſit, vt ſe nutricātibus præmium pro nutrimento perſoluat. Quare ex portu ſoluens ad feros Scombros gētiles ſuos natare contendit, ac ſimul vt ad eos peruenit, cum ipſis ita cōtinuò, tanquam cum aliqua phalange ſuorum popularium errat: & nimirum quum eiuſdem generis ſint, non inter ſe fugiunt, ſed ſimul natant:

tant:

tant : pòſt autem cicures circum feros concurſantes in orbem cõſiſtunt , & ſuorum corporum obſtructione eos fugâ exituq; intercludentes, ſuorum nutritiorum (vt pro iis quibus expleti cibi fuerint, illos remunerentur) aduentũ acerrimè tandiu expectant, dum piſcatores eò profecti, captorum permultas cædes effecerint. Cicures vero matuſè properantes ad portum regrediuntur , atq; ibidẽ intra cauernas abditi, à piſcatoribus cœnam expectant: quam quidẽ ipſi eis quotidie largiũtur , ſi ipſos ad piſcatũ adiutores atq; amicos fidos habere velint.

De remedio ex Scaro ad morbum regium.

CAP. II.

Quòd ſi hominibus, ex iecore laborantibus atq; ex arcuato morbo ęgrotãtibus † Scarũ edendum dederis quẽ admodum rei piſcatoriæ benè periti docent,

Scãbrũ, Gillius.

εἶτα οἱ τιθασσοὶ τῶν ἐπ

λυδας περιελθόντες, κ

κυκλόσε γενόμενοι, καὶ

τῶν συμφράξαντες,

πλήσασι μὲν τὸ πολύ

πλῆθος, καὶ ἐκ ἐῶσι δι

διδράσκειν· ἀναμένουσι

τῶν τροφείας, καὶ αἰτ

ἐκορέσθησαν, εἶτα ἐρετ

τῶν ἁλιέας. ἐπελθόντες

αἱροῦσιν αὐτούς, καὶ πο

ἐργάζονται φόνον. οἱ δὲ

θασσοὶ ἐπανίασιν ἀποδιδ

τες εἰς τὴν λιμένα· καὶ

ἑαυτῶν χηραμοὺς ὑπο

θέντες, ἀναμένουσι τὸ δ

λινὸν δεῖπνον. οἱ δὲ ἠκ

κομίζοντες, εἰ βούλοντ

συνθήρους ἔχειν, καὶ φί

πιστούς. ὁσημέραι μὲν

παρατίθεται ταῦτα καὶ δ

νᾶς φασι.

Περὶ τοῦ σκάρου πρὸς ἰκ-
τερον ὠφελοῦντος. Κ.

Σκάρον διαχυθείσης

χολῆς περὶ πᾶν τὸ σῶμ

ἐὰν δῷς ἐμφαγεῖν αὐτ

στῳ νοσοῦντι τὸ ἧπαρ, κ

ἴκτερον ἔχοντι, συνθήσει

ὡς οἱ σοφοὶ τῶν ἁλιέων δι-
δάσκουσι.

ad ſanitatem redibunt.

Πῶς ἁλίσκονται οἱ ἰχθύες ἐν τοῖς κόλποις καὶ τοῖς τενάγεσι.

Quomodo capiantur piſces in paluſtribus & vadoſis locis.

Κεφ. γ.

Ἁλίσκονται δὲ ἄρα ἰχθύες καὶ ἄνευ κύρτων καὶ ἀγκίστρων καὶ δικτύων, τὸν τρόπον τοῦτον. κόλποι θαλάττης πολλοὶ τελευτῶσιν ἐς τενάγη τινὰ καὶ ἔστι ταῦτα ἐπιβατά. ἵνα οὖν ἡ γαλήνη καὶ εἰρήνη πνευμάτων, οἱ τεχνῖται τῶν ἁλιέων ἄγουσι πολλοὺς ἐνταῦθα. εἶτα αὐτοὺς προστάττουσι βαδίζειν, καὶ πατεῖν τὴν ψάμμον ὡς, ὅτι μάλιστα ἐπαφιέντας τὸ τέλμα ἰσχυρῶς. εἶτα ἴχνη καταλείπεται βαθέα, ἀσφαλῶς ἐὰν φυλαχθῇ, καὶ μήποτε συμπεσοῦσα ἡ ψάμμος συγχέῃ αὐτά, μηδὲ ἐνταραχθῇ ὑπὸ πνεύματος τὸ ὕδωρ, ὀλίγον διαλείπουσιν οἱ ἁλιεῖς καὶ ἐμβαίνοντες καταλαμβάνουσιν ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν βημάτων, καὶ ἀναζοῦσι τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἰχθῦς τοὺς πλατεῖς τοὺς ἀναξομένους, ψῆτ-

CAP. III.

Capiuntur piſces etiam ſine naſſis, hamis, & retibus, hoc modo. Sinus maris multi deſinũt in paludes quaſdã, quæ quidem vadoſæ ſunt. Ad hæc loca periti piſcatores, eo tẽpore quum à procellis & tempeſtatibus cõquieſcunt, multos mortales adducunt, eóſq; iubent inambulare, & arenam eatenus proterere, & conculcare, quoad ex vehementi pedum impreſſione, benè alta veſtigia faciant: quòd ſi nec ipſa veſtigia concidens arena confundat, neque ventorum perturbatione aqua cõcitetur: non longo interuallo eò ingreſſi in veſtigiis impreſſis planos piſces conſopitos,

ἀναζω-
μένους

ea τας

Pſettas, Rhombos, Paſſeres, Torpedines, & pleroſque alios eiuſmodi capiunt.

Quibus rebus commodus ſit Echinus marinus & terreſtris.

CAP. IIII.

De Echino marino & ſuprà dixi, & nunc denuò dicā quæ inſuper accepi. Ad ſtomachum hebeſcentem nō parum proficit Echinus marinus. etenim vel omnium ciborum faſtidio laborantem in priſtinæ valetudinis ſtatū reſtituit: atq; veſicam (quemadmodum harum rerum benè periti affirmant) vacuam facit: etſi corpus ſcabie infectum eo peringatur ad ſanitatem redit. vulnerum ſordes cum teſtis crematus extergit. Cinis terreni herinacei cremati ad picē admiſtus & locis à pilo nudis illitus, pilum (vt ſic dicam) à ſuis ſedibus fugitiuum redu-

τάς τε, καὶ ῥόμβους, καὶ στρουθὸς, καὶ ναρκᾶς, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Θαλάττιος ἐχῖνος εἰς πόσα ἐστὶν ἀγαθὸς· καὶ τί ὁ χερσαῖος.

Κεφ. δ'.

Ἐχίνου θαλαττίου πέρι εἶπον ἀνωτέρω· καὶ νῦν δὲ εἰρήσεται ὅσα προσακήκοα. ἔστι μὲν καὶ τῷ στομάχῳ ἀγαθόν. τὸν τέως γὰρ κακιζόμενον ὄντα καὶ πᾶν ὁτιοῦν βδελυττόμενον ἰδεῖν ἀναῤῥώννυσιν. ἔστι δὲ καὶ κύστεως καθαρτικὸς, ὡς οἱ τούτων λέγουσι σοφοί. εἰ δὲ αὐτῷ καὶ ἐπιχρίσαις σώματι ψωριῶντι, ὑγιὲς σῶον ἐργάζεται τὸ τέως νοσοῦν τὴν νόσον τὴν προειρημένην. καυθεὶς δὲ ἄρα ἐν ὀστράκοις αὐτοῖς, ἐκκαθαίρει τὰ ῥυπῶντα τῶν τραυμάτων. Χερσαίου δὲ ἐχίνου καυθέντος ἡ σποδιὰ πίττῃ προσαναμιχθεῖσα, εἶτα μέντοι καταχριέσθω τῶν ψιλοτρίχων μερῶν, καὶ αἱ τέως φυγάδες, ἵνα τι καὶ παίξω, ὑπαναφύονται.

ποτιζόμενον δὲ οἴνῳ νεφροῖς ἀ-
γαθόν ἐστι. σώζει δὲ ἄρα καὶ
ὑδερικοὺς, ποθεῖσα ...
δὲ καὶ θεραπεύει. τὸ δὲ ἧπαρ
... ἐχῖνος τούτου ... ὑφ'
ἡλίου ξηραινόμενον αὐτὸ τῶν
μέντοι νόσῳ τῇ τοῦ κα-
λουμένου ἐλέφαντος κατει-
λημμένους.

Π. ... κέρατα τιμιώτερα
ἐλεφάντων τὰ τῆς ἄρρενος,
ἢ τὰ τοῦ θήλεος.

Κεφ. ε.

Ἐλέφας ὁ θῆλυς τι-
μιώτερα εἶναι τὰ τούτου κέ-
ρατα οἱ σοφοὶ ταῦτα ὑ-
μνοῦσι γε. καὶ ἐκεῖνα ἡμᾶς
διδάσκουσιν ἐν τῇ Μαυρου-
σίᾳ γῇ οἱ ἐλέφαντες· δη-
λαδὴ ... πάντως αὐτοῖς
τὰ κέρατα ἐκπεσεῖν ...
... καὶ τὴν ἐλά-
φων, ἀλλὰ τούτου ἀνὰ πᾶν
ἔτος. οἱ τοίνυν ἐλέφαν-
τες εἰς δὲ γῆν ... καὶ
... τῆς
ὕλης, καὶ ἐμπείδουσιν εἰς
αὐτὴν ... ἐπικύψαν-
τες, ἐνδύωσιν αὐτὸν δή-

cit: in vini autem potione ſumptus remedium ad dolores renũ adhibetur: ad aquam intercutẽ datus medicinam efficit: ex eiuſdẽ iecore ad aſſum ſolem exſiccato Elephãtiaſis morbi ſanatio efficitur

Fœminarum in genere Elephantorum præferri: & quomodo eorum cornua in terram ab ipſis defixa, vbi herba ſuperincreuerit, perueſtigentur.

CAP. V.

Ex Elephantino genere cornua fœminæ maius pretium quàm maris habere ab huiuſcemodi rerum ſcientiâ inſtructi & prædicant: & illa nos docẽt, nimirum in Mauritania. quemadmodum quotannis Ceruis, ſic decimo quoque anno cornua Elephantis excidere ſolere. Itaque hi in genua incumbẽtes, vſque adeò cornua impellunt & defigunt in terram expoſitam in planiciem & riguam,

quoad illa ipſa occultauerint, quibus ſe exonerare tantoperè cupiunt. Deinde locum in quem abſtruſerunt & repoſuerūt eiuſmodi theſaurum, pedibus exaquant & complanant. Terra autē quod ſit feraciſſima, poſtpaulum herbam proferēs, abditorum cornuum aſpectū viatoribus adimit. Eorum verò peruestigatores, qui ſanè ad illorum inſidias & aſtus prudentes ſunt, in eum locum in quem cornua defoſſa ſuſpicantur, vtribus caprinis aquam deportant. & verò alium aliò ex vtribus repletis diſpertiunt & diſponunt, atque ibi commorantur, alius quidem dormiēs, alius potās, alius inter pocula cantiunculam canens ſuos amores meditatur. Sunt ſanè Maurusij viri magni & formoſi, aſpectuque

ἄκιστα, Gillius.

ναῖς σφετερῶντες· τὸν
δ' ἄρα ἐπιδοῦσιν,
τέως αὐτὰ ἀποκρύψα
τα μέντοι ὑποψήσα
τοῖς ποσὶ, λεῖον τὸ χ
ἀπέστησαν, τὸ ἐρυμ
ἀποτιθέμενα αὐτοῖς.
νιμωτάτη δ' ἄρα ἡ γῆ
σα, εἶτα τὸ ἥκιστα
πόαν ἀναδύει, καὶ
νίζει τὴν ὄψιν τῶν γε
μένου τῆς ὁδοῦ χωμ
οἱ δὲ καὶ ταῦτα ἀνιχν
τες τὰ φωλεά, καὶ
σοφίαν τῆς ἐκείνων
βουλῆς ἔχοντες, ἐν ἀ
αἰγείοις ὕδωρ κομίζ
εἶτα αὐτοὶ διασπεί
πεπληρωμένους ἀσκοὺς
λαχόσι, καὶ αὐτοὶ κα
μένουσι. καὶ καθεύδ
καὶ ἄλλος ὑποπίνει, κ
τις καὶ μεταξὺ ἐπιρ
τῆς κύλικος ὑποκινε
πει, καὶ μέμνηται
μέλους ἧς ἐρᾷ. οἱ δὲ
ἐρωτικὸν ὑποπειρᾷ τι
τά τις, καὶ αὐτὸν τῆς ἰχνεύσεως κοινωνὸν, ὡς αὖ
διασῴζομαι. εἰσὶ γὰρ Μαυρούσιοι καὶ καλοὶ καὶ μ

κέρασι, καὶ ἀνδρικοῖς οὖσι, καὶ ἔργων ἐχομένοις θηρατικῶν, καὶ μάρτυρι καὶ τὰ πολλὰ λέγουσι μαρτυρίᾳ, ὅτι καὶ τηλικοῦδε ὄντες ἐκεῖνοι εἰ τὰ κέρατα εἴη κατορωρυγμένα πλησίον ἐκείνα, τὰ ἀσκία ὅσα πλησίον ἀποκείμενα καὶ θαυμαστῶς, τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἐκ τῶν ἀσκῶν ἕλκει, καὶ ἀποδείκνυσι κενοὺς αὐτούς. οἱ τοίνυν σμινύαις τε καὶ μακέλλαις διασκάπτουσι τὴν χώραν, καὶ ἔχουσι τὸ θήραμα εὐκταῖον ἀποτυχόντες. ἐὰν δὲ ἔμπλεῳ μένωσιν οἱ ἀσκοί, ἐνταῦθα καὶ καλινδοῦσιν αὐτοὺς οἱ τῶν κεράτων τῶνδε θηραταί, οἱ δὲ ἀπίασιν ἐπ' ἄλλην θήραν, καὶ μεταφέρουσι καὶ ἀσκοὺς καὶ ὕδωρ ἐπάγονται μᾶλλον, τὰ θηράτρα τῆς ἄγρας τῆς προειρημένης.

virili, & rei venatoriæ ſtudioſi. Quod ſi cornua ſint alicubi probè defoſſa, quædam mirabili illecebra ex vtribus ſic aquã eliciunt, vt vaſa exſiccent & exinaniant. Ij autem qui cornua exquirunt, ſtatim ſine canibus ſagaciſſimè prædam odorati, locum illum bidẽtibus & ligonibus perfodiunt, & optatum conſequuntur: ſi verò vtres permãſerint pleni, eos inde transferentes aliò ſe conferunt.

al. πολλὰ αἰχολίγοισι

Elephanto cor eſſe duplex. Item de Lynce.

Ὅτι λέγεται διπλῆν καρδίαν ἔχειν ὁ ἐλέφας, καὶ περὶ τῆς καλουμένης λυγγός.

Κεφ. ϛ.

CAP. VI.

Duplici tum corde, tum ſenſu animi Elephantus eſſe dicitur, & altero quidem ira incendi, altero mitigari,

Λέγεται δὲ καὶ ἐλέφας διπλῆν ἔχειν καρδίαν, καὶ διπλᾶ φρονεῖν, καὶ τῇ μὲν θυμοῦσθαι, καὶ πραΰνεσθαι γε

& leniri, Maurorum ſermonibus peruagatũ eſt. Idem de Lynce tradunt, magis eſſe ſimam quàm Pardalim, & ſummis hirſutam auriculis. Fera hæc mirum in modum ſaltu valet. & ad retinendum quod corripuerit pertinaciſſimè longè validiſſima. Videtur & Euripides huius tanquam informis beſtiæ meminiſſe quum ait: Accedit ille vel humeris aprum ferens Lyncémve deformem malamq; beſtiã. Cur autem Græcè *δύστοκον* eam cognominet, critici diſputent.

μὴν τῇ ἑτέρᾳ. Μαυρουσίοις δὲ ἄρα ἑπόμενοι λόγοις, λέγουσι ταῦτα ἔπειτα καὶ ἐκεῖνα, εἰ αὐτοὶ ὑμνοῦσι, λύγκα εἶναι. φασὶ δὲ αὐτὰς παρδάλεως μὲν εἶναι καὶ πλέον σιμάς, ἄκρα γε μὴν τὰ ὦτα λασίας. θηρίον τοῦτο ἁλτικὸν δεινῶς· καὶ κατασχεῖν βιαιότατόν τε καὶ ἐγκαρτερέστατον μάλιστα. ἔοικε δὲ ἄρα τῷ θηρίῳ τούτῳ μαρτυρεῖν καὶ Εὐριπίδης, τὸ ἄμορφον αὐτοῦ ὅταν λέγῃ, Ἥκει δ' ἐπ' ὤμοις ἢ συὸς φέρων βάρος, ἢ τὴν ἄμορφον λύγκα, δύστοκον † δάκος. ὑπὲρ ἧς δὲ λέγει δύστοκον, τῶν κριτικῶν ἐρέσθαι λοιπόν.

al. δ' ἄκος.

Struthionẽ lapides deuorare, & concoquere. De remediis ex ea, & captura modis duobus.

Περὶ τῆς στρουθοῦ τῆς μεγάλης.

CAP. VII.

Κεφ. ζ.

In Struthionis ventre, quum is à ſordibus expurgatur, lapides inueniuntur, quos hæc poſtea quàm deuorauit, in omaſo prope reticulum diu aſſeruauit.

Περὶ στρουθοῦ δὲ τῆς μεγάλης, εἴποι τις ἂν καὶ ἐκεῖνα, ἡ γαστὴρ αὐτῆς αἰρουμένης εὑρίσκεται καὶ καθαιρομένη, λίθους ἔχουσα. ὑστάτους καταπίνουσα ἡ στρουθὸς ἐν τῷ ἐχίνῳ φυ-

λάπτει, καὶ πέττει τῷ χρόνῳ. εἶεν δ' ἂν οὗτοι καὶ ἀνθρώπων ὄψεως ἀγαθοί. νεῦρα δὲ τὰ ταύτης καὶ λίπος, ἀνθρωπείων νεύρων ἀγαθὰ εἶπεν. ἁλίσκεται μέντοι αὕτη ὑπὸ ἵππων ἀπειπούσης τοῦ δρόμου. θεῖ μὲν γὰρ εἰς κύκλον, ἀλλ' ἐξωτέρω περιθέουσα. οἱ δὲ ἱππεῖς τῷ ἐνδοτέρῳ ὑποτέμνονται κύκλῳ, καὶ ἐλαύνοντες, ἀπειπούσης τοῦ δρόμου ἀγρεύουσιν αὐτὴν χρόνῳ. Λαμβάνεται δὲ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον. καλιὰν ἐργάζεται ταπεινὴν ἐν τῷ δαπέδῳ, τὴν ψάμμον διαγλύψασα τοῖς ποσί. καὶ τὸ μὲν μεσαίτατον αὐτῆς κοῖλόν ἐστι, τὰ χείλη δὲ τὰ κύκλῳ ὑψηλὰ ἐργάζεται, ἀποτειχίζουσα τρόπον τινά, ἵνα τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ ἀποστάξῃ τὰ χείλη, καὶ μὴ εἰσίῃ τῇ καλιᾷ, καὶ ἐπικλύζῃ τῆς στρουθοῦ τοὺς νεοττοὺς, ὄντας ἁπαλούς. τίκτει δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, οὐ μὴν ἀθρόα ἀνα-

al. ἀποστέγῃ

tos concoquit: ij ſanè ad efficiendam oculorum medicinam ſalutares ſunt: atque illius adeps & nerui auxiliũ & ſalutem neruis hominum afferunt. Eadẽ in curſu deficiens laſſitudine, comprehenditur ab equitibus. etenim in orbem currit exteriùs: verũ equites interiore & breuiore orbe circumacti, currẽdo tandem defeſſam aſſequuntur. Ad hunc etiam modum capitur: Pedibus ſanè nidum ex ſabulo architectans, in ſolo humilem cõſtruit, cuius medium concauum efficit, labra ambientia altè exaggerat, ac tanquam muro circummunit, vt munitio eminens pluuiam in nidum influere, & pullos etiamnum teneros alluere prohibeat. Amplius quidẽ octoginta oua ex ſeſe parit: non tamen vno eodémq;

tẽpore ex ouis pullos excludit, ſed ex his partim iam in lucem proferuntur, partim intra oua informantur, partim etiam fouentur. Quum autem ipſam ſic incubantem vir huius venationis benè peritus animaduerterit, peracuta haſtilia mucronibus è ferro ſurſum erectis, & reſplendẽtibus, circa nidum defigit: & alicubi propè in occulto latẽs, ex inſidiis rei euentũ auidè expectat. Struthio verò quoniam amore quem erga fœtus ſuos acerrimum habet, flagrans ſitienter cum eis verſari cupiat, ex inquiſitione paſtus reuertitur: ac nimirum priuſquàm in nidum introëat, huc illuc verſans oculos, circunſpectat, quòd metuat ne quis ipſam ſpeculetur. Deinde ardentiſſimo pullorum ſtudio victa, etſi ferrum ſplẽdeſcit, ita tamen alis paſſis, tanquam velis

γλύφει, οὐδὲ ἐν ταὐτῷ χρόνῳ παρίστησιν ἐς τὸ φῶς πάντα, ἀλλὰ τὰ μὲν ἤδη τέτεκται, ἀνὰ δὲ ἔτι ἐν τοῖς ᾠοῖς ὑποτυποῦνται μὲν, τὰ δὲ ὑποθάλπεται. ὅταν οὖν ἐν τούτοις ᾖ ὄρνι-θα, θεασάμενός τις, οὐκ ἄπειρος, ἀλλὰ τῆς τοιαύτης θήρας πεπειραμένος, αἰχμὰς περὶ τὴν καλιὰν πήγνυσι τεθηγμένας, ὀρθὰς δὲ ἄρα ἀπὸ τοῦ στόματος πήγνυσι καὶ ὁ σίδηρος ἐκλάμπει, καὶ αὐτὸς ἀναχωρήσας ἐλλοχᾷ τὸ περιτελόμενον. ἐπάνεισιν οὖν ἐκ τῆς νομῆς ἡ στρουθὸς, ἐρῶσα τῶν νεοττῶν ἰσχυρῶς, καὶ διψῶσα αὐτοῖς τῆς συνουσίας· καὶ τὰ μὲν πρῶτα περιβλέπει δεῦρο καὶ ἐκεῖσε καὶ ἐπιτείνει τὸ ὄμμα, δεδοικυῖα μή τις αὐτὴν θεάσηται· εἶτα μέντοι νικωμένη ὑπὸ τοῦ ἱμέρου καὶ στεργομένη, τὰς πτέρυγας ἁπλώσασα ὡς τὰ ἱστία δρόμῳ συντόνῳ φερομένη καὶ ῥοίζῳ

al. ἱστίον, vt etiam Gillius legit

ῥοίζῳ, εἶτα εἰσήλατο εἰς τὴν ἑαυτῆς καλιὰν, καὶ οἴκτιστα· τῇ γὰρ αἰχμῇ ἐμπλιχθεῖσα καὶ ὀξεῖ παρεῖσα, ἀποθνήσκει. ὀξέως τε ἔπεισιν ὁ θηρατὴς, καὶ ᾕρηκε σὺν τῇ μητρὶ τὰ ἔγγονα.

Περὶ τῶν ἐγχελύων τῶν ἐν τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ, καὶ ὅπως θηρῶνται,

Κεφ. η.

Πόλις ἐστὶν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν ἑσπέραν χωρίοις Ἰταλικοῖς. καὶ ὄνομα αὐτῇ Πατάβιον, Ἀντήνορος ἔργον ἐστὶ γέροντος τῶν Τρώων τὴν πόλιν. ταύτην δ' ᾤκησεν ἄρα γῆν ἐκεῖθεν φυγεὶς, ὅτε ἀπηλλάγη τῆς πατρίδος ἁλούσης τῆς Ἰλίου, αὐτὸν αἰδεσθέντων τῶν Ἑλλήνων, ἐπεὶ πρεσβεύοντα τὸν Μενέλεων σὺν τῷ Ὀδυσσεῖ ὑπὲρ τῆς Ἑλένης, ἔσωσεν, Ἀντιμάχου συμβουλεύοντος ἀποκτεῖναι αὐτούς. ἔλεγε δὲ ἄρα καὶ οὗτος ταῦτα, Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος ἀγλαὰ δῶρα, ὡς Ὅμηρός φησι. οὐ πάνυ τοίνυν τῆς Πα-

contēto fune explicatis, intra nidum cum curſu & ſtridore ſe recipit: & miſerrimè quidem. nam cuſpidato ferro trāſfixa, acerba morte afficitur. Venator vero repentinus eò accedit, ac ſimul cū matre pullos capit.

Anguilla quomodo capiantur in Pado.

CAP. VIII.

In Italiæ Occidentē verſus regionibus ciuitas eſt Patauium nomine, quam ab Antenore Troiano conditam ferunt, quum Ilio patriā capto in hanc terram veniſſet ſuperſtes, & dimiſſus à Græcis eò quòd Menelaum & Vlyſſem propter Helenā legatione fungentes, ipſe ſeruaſſet quos Antimachus occidendos ſuaſerat. Amplis muneribus Paridis corruptus & auro, vt canit Homerus. Non procul hac vr-

Sed Vincentiam flumen paruum præterfluit, quod in Athesin ſe exonerat, nō in Padū

al. βιτητίαν

be Patauio diſtat alia nomine Bitetia (*fortè Vincentia*) quā fluuius Eretenus alluit, & terram non modicā prælapſus, tandem in Eridanum influit. Cæterùm in Eridano anguillæ maximæ & omniū pinguiſſimæ naſcūtur, capiūturq; hoc modo. Piſcator ad ſinuoſum locum, vbi latiùs confluens dilatatur, vel in ſaxo ex aqua eminēte, vel in arbore radicitus ventorum turbiuibus extirpata (& iā putreſcēnti & ad ignem inutili)ſedens, perpinguis inteſtini ouilli recētis tria aut quatuor cubita patentis alterum caput in aquam deiicit, quod aquę vorticibus agitatum volutatur, idēmq; illius alterum extremū manibus tenet, in quod

καταχεῖται

ταβίου πόλις κτιστή ἐσ...
ρα καὶ τὴν Βιτητιν καὶ...
σιν αὐτὴν καὶ παραρρ...
ποταμὸς αὐτῇ Ηρετηνὸς...
ὄνομα, καὶ παραμειβετ...
οὖσαν γῆν οὐκ ὀλίγην. εἶτ...
εἰς τὸν Ηριδανὸν ἐμβάλ...
λει, καὶ ἀνακοινοῦται τ...
ὕδωρ. ἐν δὲ τῷ Ηριδανῷ...
ἐγχέλεις γίνονται μέγισ...
τι, καὶ τῶν ἀλλαχόθι...
πότεται μακρῷ. ἁλίσ...
κονται δὲ ἄρα τὸν τρόπ...
τοῦτον. ἐπὶ πέτρας πε...
βλῆτος καὶ ἐπιτεταγ ὁ ἐπιχ...
της, ἐν τινι κολπώδει χω...
ρίῳ, ἔνθα καὶ πλατύν...
ται τὸ ῥεῦμα ἔτι μᾶλλον...
ἢ καὶ ἐπί τινος δένδρ...
καθῆται προρρίζου πλη...
σίον τῆς ὄχθης ῥιφέντος...
ὑπὸ πνεύματος σκληρ...
ἐχεσιν ὑποσήπεται μὲν...
ἀχρεῖον δέ ἐστι † καταχεῖν...
τι καὶ ἐγκαῦσαι αὐτό. ἐκεῖνο ἑαυτὸν καθίσας ὁ τῶν ἐγχ...
λύει τοῦτο δὲ ἁλιεύς, καὶ λαβὼν ἔντερον νεοσφαγοῦς ἀρ...
νὸς, τριῶν μὲν ἢ τεττάρων πηχῶν. πεπασμένον δ' ἰσχυ...
ρῶς, τὴν μὲν ἀρχὴν αὐτοῦ καθίησιν ἐς τὸ ὕδωρ, καὶ ει...
λεῖται ἐν ταῖς δίναις περιφερόμενον, τό γε μὴν τὸν δ...

χ

χορδὴν ἔχει. ἐμβιβάζονται δὲ εἰς αὐτὴν καλάμου τρύφος, ὅσον κώπην εἶναι τὸ μῆκος ξίφους. οὐ μὴν λανθάνει τὰς ἐγχέλεις ἡ τροφή. χαίρουσι γὰρ τῷδε τῷ ἐντέρῳ. καὶ ἥγε πρώτη προσιοῦσα, εἶτα ὠμῷ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ ἀνεῳχυῖα ἐμφύει τοὺς ὀδόντας, γρυπούς τε καὶ ἀγκιστρώδεις καὶ δυσαπολύτους ὄντας· καὶ συνεχῶς ἀποσκάλλει τι, καὶ πειρᾶται καθέλκειν τὸ δέλεαρ. ὁ δὲ κραδαινόμενον τοῦ ἐντέρου συνεὶς ἔχεσθαι τὴν ἔγχελυν ἤδη, κάλαμον ᾧ τὸ ἔντερον προσήρτηται, προσάγει τῷ ἑαυτοῦ στόματι, καὶ εἶτα ὠθεῖ κατὰ μέσον φυσῶν τὸ ἔντερον· καὶ μάλα γε ἰσχυρῶς. τὸ δὲ ἐκ τοῦ καταρρέοντος πνεύματος πίμπλαται καὶ οἰδαίνει· ὁ τοίνυν ἄνεμος καταολισθαίνει εἰς τὴν ἔγχελυν· καὶ πληροῖ μὲν τοῦ πνεύματος αὐτῆς τὴν κεφαλὴν, πληροῖ δὲ τὴν φάρυγγα, καὶ ἐμφράττει τῷ θηρίῳ τὸ ἆσθμα· ἡ

μία

quidem ipſum arundinis fruſtũ perinde lõgum atq; gladij capulus inſertum eſt. Neq; verò diu Anguillas eſca latet gaudent enim hoc inteſtino. & continuò earum prima quæque fame ſtimulata hiã te ore atque imminẽti hamatos ac vncinatos dentes ſuos in idipſum inteſtinum defigit atq; hoc idem crebra inſultatione detrahere conatur. At piſcator Anguillam intelligens ex fluctuatione inteſtinum inhæreſcere, arundinẽ ad quam alligatum eſt inteſtinum ori ſuo admouet & quoad poteſt inteſtinum inflat: quod quidem ipſum defluẽte hominis aſpiratione & impletur, & penitus intumeſcit, & vẽtus in Anguillam illapſus illius fauces opplet atq; anhelitum eatenus obſtruit, vt ea non queat neq; reſpirare, neq; in-

fixos dentes detrahere: quare ſuffocatur, & à tribus velut aduerſariis, calamo, ſpiritu & inteſtino capta ſubtrahitur. Hoc quū quotidie fiat, multæ à multis capiuntur. Et ſanè peculiaris hic earum piſcationis modus, dignus quem memoriæ proderem mihi viſus eſt.

σπλάγχνου pro inteſtino impropriè.

De marino Leone.

CAP. IX.

Marinum Leonem Locuſtę fermè ſimilem eſſe ſcio, præterquàm quòd tenuior & gracilior appàret, & ex aliqua cruſtarum ſuarum parte cæruleus. Ignauus eſt: forcipes illius maximæ Cancrorum forcipibus figurâ ſimiles ſunt. A piſcatoribus benè peritis membranas quaſdam habere dicitur appenſas ex roſtris & colligatas, ſub quas ſubiectę ſint molles carunculæ & tene-

Cæruleo eo ore eſt, & ſubnigru maculis diſtinguuntur, Gillius.

αὐτὴν πιεῦσαι μὴ δύνασθαι μέν, μηδὲ μὴν ἐξελεῖν τὸ τ' σπλάγχνου τοὺς ἐμπεφυκότας ὀδόντας, ἀποπνίγεται, καὶ ἀνασπῶνται ἁλοῦσαι ὑπὸ τῶν ἐντέρων, καὶ τοῦ πνεύματος, καὶ τοῦ καλάμου τρία τε καθ' ἑκάστην μὲν οὖν δρᾶται τοῦτο· ἁλίσκονται δὲ ὑπὸ πολλῶν πολλαί. ταῦτα τῆσδε τῆς ἰχθύων λοχείας τὰ ἴδια ἱστορῶ.

Περὶ τοῦ θαλαττίου λέοντος.

Κεφ. θ.

Λέοντα θαλάττιον ἐοικέναι καράβῳ ἀκριβῶς καὶ ἡμεῖς ἴσμεν· λεπτότερον δὲ τὴν ἕξιν τοῦ σώματος ὁρᾶσθαι αὐτόν, ὑπό τι καὶ κυανοῦ μέρη τῶν ὀστράκων προσβάλλοντα· νωθὴς δὲ καὶ ἔχοντα χηλὰς μεγίστας, καὶ ταῖς τῶν καρκίνων παραπλησίας κατὰ σχῆμα. λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν σοφῶν ἁλιέων ἔχειν ἰμάς ὑμένας προσηρτημένους τοῖς ἐς ακ-κεραίας ἁπαλά, καὶ καλύπτειν

δὴ ἐκεῖνα τοῦ λέοντος στέατα ταῦτα. ὀνίνασθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐξ αὐτοῦ ἐκεῖνα· αὐχμοῦντι καὶ θαίρησι χρῶτα θολερὸν· καὶ ἐλαίῳ ῥοδίνῳ ἀνακραθέντι ἐμβληθέν τε, καὶ γενόμενον χρῖσμα εἰς ὥραν καὶ ἀγλαΐαν συμμαχεῖσθαι [illegible] ἤκουσα δὲ καὶ ἐκεῖνο τὸν ἐπὶ τῆς γῆς λέοντα δεδιέναι ἰσχυρῶς τὸν θαλάττιον τὴν ὄψιν ὡς τὸ ἐκτράπελον· καὶ μὴ φέρειν αὐτοῦ τὴν ὀσμήν. ὡς δέδοικε δὲ καὶ ἀλεκτρυόνα ὁ λέων αὐτός, ἀνωτέρω μοι λέλεκται. λέγουσι δὲ καὶ συντριβέντων αὐτοῦ τῶν ὀστράκων, καὶ ἐμβληθείσης τῆς κόνεως εἰς ὕδωρ, πίοντα τὸν χερσαῖον λέοντα, ἔξω αὐτὸν γίνεσθαι νόσου λυπούσης αὐτοῦ τὴν κοιλίαν. εἰρήσθω δέ μοι καὶ ταῦτα τοῦ θαλαττίου λέοντος ἴδια.

ra, quæ Leonis adeps appellentur. Id ad hoc ipſum (aiunt) homines adiuuat, vt ſqualidam & infuſcatam faciem ad nitorem adducat. Cum roſaceo in vnguentum cõformatus, formæ pulchritudinẽ conciliat, & venuſtum ſplendorem enitere facit. Id etiam auditione accepi, terrenũ leonem ſummè timere marini aſpectum, abſurdũ ſcilicet ac formidabilem: ſed neque odorem eius ferre. Gallinaceũ quidẽ ab eodem timeri ſuprà dixi. Illum ipſum Leonem terreſtrem dicũt, marini contritarũ cruſtarum puluerem ex aqua bibentem à vẽtris morbo liberatum iri. Hæc de marino Leone.

Περὶ τῶν ὄνων τῶν Μαυρουσίων.

Κεφ. ι.

De Aſinis Mauritaniæ.

CAP. X.

Maurusij Aſini primùm vt ſe in viam dederunt, incredibiliter

Ὄνοι δὲ Μαυρούσιοι ὤκιστοι δραμεῖν, πάνυ γε

πλὴν

incitata celeritate iter conficiunt vt euolare, non excurrere videantur. Deinde eos citò feſſos de via & pedes & ſpiritus deficiunt: ac pedũ tarditate ad currẽdũ conſtricti inſiſtunt, & acerrimas profundũt lacrymas, non tantoperè (meo iudicio) ob futuram mortem, quã ob pedum infirmitatẽ. quare ab equis deſiliẽtes Mauritani, illos, collo alligatos ad ſuum quiſq; equum, trahũt, tãquam captiuos. Cæterum & equos & aſinos Libycos corporibus eſſe exiguis, curſu vero perniciſſimos, ſuperius dixi.

De Libycis Bobus.

CAP. XI.

Libycorum Boum, qui feri ſolutíq; errãt, tãta eſt innumerabilitas, tãta item celeritas, vt vnum inſequentes

τὴν πορείαν ἦν ὁρμὴν ἔστιν ὀξύτατοι, ὡς καὶ τὰ Δία ἀέρος τινα ἐμβολὴν ἔχειν ἢ τὴν πεζὴν αὐτέχνημα ὁρατός. ταχέως δὲ κάμνουσι καὶ αὐτοῖς οἱ πόδες ἀπαγορεύουσι, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιλείπει· καὶ τῆς τε ὠκύτητος ἐπιλήφασι λήθην, καὶ ἑστᾶσι γνωσθεῖσι πεπεδημένοι, καὶ ἀκριβῶς δάκρυα θερμά. οὐ μὰ δοκεῖ ὅτι τοῦ μέλλοντι θανάτου τοσοῦτον, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν ποδῶν ἀσθενείᾳ. τὸν μὲν οὖν πεσὸν ἀποπηδήσαντες, εἶτα μέντοι περιβάλλουσιν αὐτοῖς βρόχους περὶ τὴν δέρην· καὶ τῷ ἵππῳ προσαρτήσας ἕκαστος ἄγει ὡς αἰχμάλωτον ἑαλωκότα. Ὅτι δὲ μικροὶ μὲν ἰδεῖν εἰσὶν οἱ Λίβυες ἵπποι καὶ ὄνοι, δραμεῖν δ' ὤκιστοι, ὡς ἀνωτέρω εἶπον.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν. Κεφ. ια.

Βοῶν δὲ Λιβύων πλῆθος μὲν ἄρα καὶ πλεῖον ἀριθμοῦ. καὶ εἰσὶν ὤκιστοι οἱ ἄγριοί τε καὶ ἐλεύθεροι.

καὶ

καὶ τοίγε θηρατοὶ πολλάκις σφάλλονται ἔνια. διώκοντες, καὶ ἐμπίπτουσιν εἰς ἑτέρους ἀκμῆτας. καὶ ὁ μὲν εἰσδὺς εἰς θάμνον, ἢ νάπην, ἠφανίσθη· ἕτεροι δὲ ἀναφαίνονται ὅμοιοι, καὶ ἀπατῶσι τὴν ὄψιν. καὶ εἰ γέ τις ὑπάρξοιτο τούτων διώκειν τινὰ, † περισσὰ ταίρειν αὐτῷ ἵππον. ὁ μὲν γὰρ ἤδη κεκμηκότα αἱρήσει τις τῷ χρόνῳ. εὖ δὲ αὐτὸν ἐχόμενος δρόμου, προαποκάμνει τις οἱ τοῦ ἵππου οὐχ αἱρήσει. ἁλίσκονται δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος πολλοὶ, καὶ ἀποθνήσκουσιν. ἥγε μὴν ἐπιγονὴ αὐτῶν διαδέχεται, καὶ μάλα ἀφθόνως. ἀλῶνται δὲ σὺν τοῖς μόσχοις καὶ οἱ ταῦροι· κοινῇ δὲ καὶ αἱ θήλειαι, αἱ μὲν κύουσαι, αἱ δὲ ἄτοκοι. εἰ δὲ ἕλοι τις μόσχον ἔτι νεαρὸν, καὶ μὴ παραχρῆμα ἀποκτείνῃ, διπλοῦν, * γέρας ἕξει. συνήρπακε γὰρ καὶ τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν, δράσας γε ἐ-

venatores interdũ fallantur: quòd nimirum in alios feros incidant, & ille interim ſub dumeta ſaltúſve ſubiens ſe ſubducat: alij autem ſimiles exoriantur, & venatorum oculos fallant. Horum quempiã ſi quis ingrediatur inſequi, primùm cohibẽdus eſt equus. ſic enim feſſum longinquitate temporis comprehendet. Sin ab initio ſtatim equi habenas laxarit, illo demum defeſſo Bouẽm non capiet. Quamuis verò multi quotannis capiantur & mactentur, ſobolis tamen eorum ſucceſſio perfœcunda eſt. Cum Vitulis etiam Tauri oberrant: item Vaccæ vnà, aliæ fœtæ aliæ fœtus expertes. Quòd ſi quis Vitulũ adhuc tenerum ceperit, & non ſtatim occiderit, & eo duplici commodo afficietur: Nam præter quã quòd & ipſe commoditatem affert, matrem ſuam pariter in captiuitat

† αἱρεῖν λήψει χρὴ τὸν ἵππον. vel περιττὸν ἐπιχειρεῖν τὸν ἵππον.

* al. κέρδος

uitatẽ inducit. Poſtea enim quàm venator Vitulum fune alligauit, ab eo ſecedit: illa, filij deſiderio inflammata, tanquam aſilo ſtimulata fertur, cupiens diſſoluta reſte eum abducere: ac nimirum cornua impingit, vt vinculum laxet & diſtrahat: At enim alterutro cornu in funis complicationem inſerto, vnà cum Vitulo conſtricta tenetur, bis miſera mater, quæ neq; ſobolem ſuã liberârit, & ipſa inſuper vinculo ineuitabili detẽta ſit. Cuius venator quum iecur detraxit, & vbera turgentia lacte excidit, & pellem exemit, carnes relinquit auibus & feris. Vitulum verò integrũ ſecum aufert: qui & in cibo ſuauiſſimus eſt, & lacti denſando coagulum præbet.

De marino Dracone.
CAP. XII.

κεῖνα, ἀλλὰ εἰπεῖν ὡς ἔστιν ἄτοπον· τὸν μὲν καταδήσας χοινίῳ, ἀπολείπεται καὶ ἀναχωρεῖ αὐτός. ἡ δὲ τῷ πόθῳ τοῦ τέκνου τυρεῖται, καὶ φλεγομένη οἰστρᾶται καὶ βουλομένη λύσασα ἀπάγειν ἐμβάλλει τὰ κέρατα, ἵνα διαξαίνῃ τε καὶ διασείσῃ τὰ δεσμά. ὅταν δ᾽ οὖν τὸ κέρατον ἐς τὴν τῆς χοίνου συμπλοκὴν διείρῃ, κατέχεται, καὶ πεδηθεῖσα σὺν τῷ μόσχῳ καταμένει, ἐκεῖνον μὲν οὐκ ἀπολύσασα, ἑαυτὴν γε μὴν ἀφύκτῳ τῷ δεσμῷ περιβαλοῦσα. ταύτης οὖν ὁ θηρατὴς ἐξελὼν τὸ ἧπαρ αὐτὸ, καὶ τὰ οὔθατα σφριγῶντα ἔτι ἐκτεμὼν, καὶ τὴν δορὰν δείρας, τὰ κρέα ἀφῆκεν ὄρνισι καὶ θηρίοις δαῖτα. τὸν δὲ μόσχον οἴκαδε κομίζει· ταῦτα ἔστι γὰρ καὶ ἐδωδὴν ἥδιστος, καὶ πῆξαι γάλα παρέξει ὀπὸν δούς.

Περὶ θαλαττίου δράκοντος. Κεφ. ιβ.

Δράκ-

Δράκων θαλάττιός ἐστι τὰ μὲν ἄλλα πλεῖστος τοῖς ἰχθύσι τοῖς ἄλλοις, ὅσα ἐς τὸ λοιπὸν σῶμα· τὴν γε μὴν κεφαλὴν ἔοικε τῷ χερσαίῳ δράκοντι, καὶ τὴν ὀφθαλμῶν τὸ μέγεθος. εἰσὶ γὰρ μεγάλοι καὶ καλοί. καὶ τοῦτο μέντοι, καὶ αἱ γένυες μὲν τοῖς χερσαίοις προσβάλλουσι τὴν ἑαυτῶν ἀμφιγένους μορφήν. ἔχει δὲ καὶ φολίδας, καὶ τραχεῖά ἐστι· καὶ τὸ δέρμα τὸ δρακοντεῖον οὐ πόῤῥω δοκεῖ εἶναι, εἴ τις προσψαύσαι. ἐκπέφυκε δὲ καὶ κέντρα χαλεπὰ αὐτῷ, καὶ ἰὸν φέρει τὰ κέντρα· καὶ ἔστι τῷ θίγοντι οὐ χρηστά.

Marinus Draco aliis piſcibus reliquo corpore aſſimilis eſt, eius caput & oculorum magnitudo terreni Draconis ſpeciem ſimilitudinémq; gerunt, magni enim ſunt & venuſti. maxillæ etiam ſimilitudinem quandam habent cum terreſtribus: & eius pellis non procul abeſſe à terrena palpanti videtur, ſquamarum ſcilicet aſperitate. quin & infeſtis ac venenatis armatur aculeis, tactu noxiis.

Τίνα ζῷα ἐπιδόρπια ἐσθίει ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς.

Κεφ. ιγ.

De ſecundis menſis & deliciis Indorum regis.

CAP. XIII.

Ζῴων δὲ οὐκ ἂν εἴη με εἰπεῖν καὶ τὸ ἴδιον αὐτῶν. ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ἐπιδόρπια σιτεῖται ταῦτα, † εἶτα δή γε οἱ Ἕλληνες * ὅσα ἐντραγεῖν αἰτοῦσι ἢ τὸ τῶν φοινίκων τὴν χαμαιζήλων. ἐκεῖνος σκώληκά τινα ἐν τῷ φυτῷ

Inter cætera animalium naturæ propria hoc quoque non omiſerim. Indorum rex ſecundis menſis & bellariis non iiſdem delectatur quibus Græci, qui palmarum * pumilarũ fructus experũt. at ille vermem quendam in planta (quadam) naſcē-

* forte

item ſecundis menſis igne toſtum adhibet, ſuauiſſimum quidẽ illum vt Indi aiũt. & eorum qui guſtauerunt nonnulli aſſerunt quibus ego fidem habuerim. Eidem tragematũ loco ſunt, Olorum, Struthiocamelorũ, & Anſerum oua, ex quibus vt ipſe cætera non reprehendo, ita ne cygnis quidẽ amici ſunt Indi, quòd illas quanquam Apollini ſacras, & mirè canoras aues, ſuæ tamen pullitiei inſidiari, & oua propria perdere fama ſit.

ἄλλο πεπειραμένοι, ἐπαίκλια

ὡς

Palmas pumilas quaſdam chamariphes vel margarides vocant, fructu baccis acini uve & margaritæ ſimili, candido, rotundo. Alia fructus ferunt magnitudine & figura cucumeri ſimiles. vulgò mulas vocant.

τοῦ φυτοῦ πεττόμενον στεθευτὸν ὑπὸ δὲ πυρὶ γλυκύστον ὡς Ἰνδοὶ λέγουσι κάγοι, καὶ φασὶν οἱ τὴν ἡδονὴν τὴν τοσαύτην ἐκπεπειράμενοι † καὶ ἐμέ γε αἱρεῖσι λέγοντες. * ἐπίκλα δέ οἱ καὶ ἐκεῖνά ἐστι κύκνων τὰ ὠὰ καὶ τὰ τῶν χηνῶν στρουθῶν καὶ χηνῶν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα οὐ μέμφομαι· κύκνων γε μὴν Ἀπόλλωνι μὲν λατρευόντων, ᾠδικωτάτων δὲ, † ὡς ἡ φήμη διαρρεῖ, λέγονται ἐπιβουλεύειν ἐγγόνοις, καὶ διαφθείρειν τὰ ὠὰ, Ἰνδοὶ φίλοι οὐκ εἰσί.

De Dorcadibus & Cemadibus [vel Capreis & Damis] Libycis.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ δορκάδων. Κεφ. ιδ.

CAP. IIII.

Λιβυστικῶν γε μὴν πέρι δορκάδων καὶ κεμάδων ἐκεῖθεν εἰπεῖν αἱρεῖ με θυμὸς τὰ νῦν ταῦτα. ὠκίσται μὲν οὖν εἰσιν αἱ δορ-

De Libycis Dorcadibus & Cemadibus animus eſt mihi nũnc dicere. Dorcades quanquam velocitate ſunt mirabili, tamen inferiores ſunt

κατ' ἄς; καὶ ὅμως τῶν ἵπ-
πων τῶν Λιβύων οὐ δια-
λείπεται. λαμβάνεται δὲ
δὲ καὶ ἄρκυσι † καί εἰσι μὲν ἐν
καὶ τὴν γαστέρα, καὶ αὐ-
τῆς ἄχρι χιόνι ἴσαι τὰς λα-
πάρας εἰσί. περὶ ἑκά-
τερα δὲ τὴν νηδὺν μέλαι-
ναι ταινίαι καθέρπουσιν
αὐταῖς, ξανθή γε μὴν τὸ
λοιπὸν σῶμά εἰσι· μα-
κροὶ τοὺς πόδας, μέλα-
νες τὸ ὄμμα, τὴν κεφα-
λὴν κέρασι κατεστεμμέ-
ναι. τὰ ὦτα αὐταῖς εἰσι
μήκιστα. Ἡ γε μὴν καλου-
μένη καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν
κεμμὰς, δραμεῖν ὠκίστη
θυέλλης δίκην· ἰδεῖν δὲ ἄ-
γαν πυρρόθριξ καὶ λασιω-
τάτη, τὴν δὲ οὐρὰν λευ-
κὴν ἔχει. εἴκασται δὲ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς κυανῷ βαφῇ·
τὰ δὲ ὦτα τριχῶν ἀνά-
πλεως εὐθυτενῶν τὰ κέ-
ρατά τε αὐτῆς, αἴτια καὶ ὡραῖα· ὡς ἐπιδείκνυσι μὲν
τὴν θήραν; ἐν αὐτῷ δὲ καὶ φοβεῖν ἅμα καὶ βραδύτη-
τα διαρκεστέραν. αὕτη δὲ ἔρχεται κεμμὰς ἐν ἐπὶ τῆς γῆς μό-
νη τὴν τῶν ποδῶν ὠκύτητα ἀποδείκνυται, ἀλλὰ

in currendo Equis Libycis. Capiuntur & retibus: Vētre ſunt albo, (*ſic verum ut ex coniectura*) qui color eis ad laparas vſque (*id eſt, proximas lateribus ad mediū ventris partes cauas*) aſcēdit. Ad ventrem verò vtrinque latera nigris vittis diſtinguūtur. reliqui corporis color rufus aut flauus eſt. Et pedes quidem eis longi ſunt: cornibus caput ornatur, oculi nigri, longiſſimæ aures habentur. Porrò Κεμμὰς poetis etiam nuncupata, turbinis inſtar celerrimè fertur, pilis eſt rufis, & perquam hirſuta, cauda albicat eius oculi cyaneo colore tincti videntur. aures dēſiſſimis pilis refertæ, cornua antrorſum ſpecioſa tendunt neq; modò in terra pedum celeritatem oſtēdit: ſed etiā

Corrupta hac ſunt, & a Gillio præterita. Coniectura legendum καὶ εἰσὶ μὲν λευκαὶ τὴν γαστέρα, vel pro λευκαί, alterius e ſerumque men.

Obſcura & ſunt, & a Gillio quoque omiſſa.

quũ in fluuij confluẽtem inciderit, biſulcis pedum remigãs vngulis, fluctus perrumpit. & verò in lacubus natare gaudet, vnde ſibi paſtum comparat. nam ſemper viridia *thrya, & cyperum depaſcitur. vnde & venter ei initio veris euacuatur, poſtquàm iam ſuos fœtus enutriuit.

iunceos, Gillius.

ἐμπεσοῦσα καὶ εἰς ῥεῦμα ποταμοῦ ταῖς χηλαῖς τῶν ποδῶν ὡς εἰπεῖν ἐρέττουσα, εἶτα μέντοι διακόπτει τὸ ῥεῦμα. χαίρει δὲ καὶ ἐν λίμνῃ νήξασθαι, καὶ ἐντεῦθέν τοι καὶ τροφὴν ἴσχει· τεθηλός τε ἀεὶ θρύον, καὶ κύπειρον δὲ ἐπινέμεται· καὶ τὴν γαστέρα ἦρος ἀρχομένου πεπληρωμένην ὑπολαπάττει ἐκ τοῦδε, ὅτ' αὖ καθῆκε, καὶ μέντοι καὶ ἐξέθρεψε τὰ ἑαυτῆς βρέφη ἡ κεμάς.

De Myro vel Myrone piſce.

CAP. XV.

Piſcem eſſe accepi nomine Myron, vnde nomen duxerit haud equidem ſcio. cum ipſum eſſe dicunt marinum ſerpentem: ac ſi illius vtercunque oculus erutus tanquam amuletũ geſtetur, oculum improbè affectum ex lippitudine ſicca curabit, & ſimul huic alterũ renaſci loco eruti aiunt. at oportet vi

al. μύρον.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ὃν καλοῦσι μύρον.

Κεφ. ιε.

* Μύρος δή τις ἄρα καὶ ἰχθύς, πυνθάνομαι, ἐστιν, ἐξ ὅτου μὲν ἀνάσαντες τὴν ἐπωνυμίαν ἐκείνην, οὐκ οἶδα, κέκληται γοῦν ταύτῃ. λέγουσι δὲ αὐτὸν εἶναι θαλάττιον ὄφιν. ὀφθαλμὸς δὲ ἄρα ὁ τούτου ὁπότερος οὖν ἐξαιρεθείς, καὶ περίαπτον γενόμενος, ἀπαλλάττει ξηρᾶς ἄνθρωπον ὀφθαλμίας. ἔστι δέ φασι τῷ δὴ ἄρα μύρῳ τῷδε ἀναφύεται ὀφθαλμὸς ἕτερος. δεῖ δὲ αὐτὸν

ἀπολ

ἀποσυλᾷ τοῦ ἰχθύος ζῶντος· ὁ μάτην τὸν ὀφθαλμὸν ἔχων φυλακτήριον.

Περὶ τῶν ἐν Λιβύῃ ἀγρίων αἰγῶν.

Κεφ. ιϛ.

Αἶγες ἄγριαι τὰς Λιβύων ἄκρας ἐπιστείβουσι· εἰσὶ κατὰ τοὺς βοῦς τὸ μέγεθος ἰδεῖν. τούς γε μὴν μηροὺς, καὶ τὰ στέρνα, καὶ τοὺς τραχήλους κομῶσι θριξὶ δασυτάταις καὶ σὺν τούτοις καὶ τὴν γένυν· τὰ μέτωπα μὲν ἀγκύλαι, καὶ περιφερεῖς, καὶ τὰ ὄμματα χαροποὶ, σκέλη δὲ αὐτοῖς ἐστι κολοβά. κέρατα μετὰ τὴν πρώτην συμφυὴν ἀλλήλων * ἐπηρτημένα καὶ πλάγια. οὐ γάρ τοι ταῖς κατὰ τὰς ὀρειβάτιδας αἶγας τὰς ἄλλας ὀρθά ἐστι κέρατα, ἐγκάρσια δὲ, καὶ εἰς τοὺς ὤμους προήκοντα. οὕτως ἄγαν μήκιστά ἐστιν. ἐκ δὲ τοῦ λόφου τοῦ ὑψηλοτάτου, (τοὺς ἐπιπλέον αἶγας νομευτικοὶ φιλοῦσιν ὀνομάζειν ποιητοῦ παῖδες) ῥᾳδίως εἰς ἕτερον πάγον πηδῶσιν. ἁλτικώταται γὰρ αἰγῶν ἁπάντων. ἀπηρτημένα Gillius.

uum dimittere, vel fruſtrà illius oculum geris amuletum.

De feru[illegible] [illegible] Libycis.

CAP. XVI.

Capræ feræ ad ſummos Libycorum montium vertices commorantur: ad boum magnitudinem accedunt: ipſarũ femora, pectus, ceruix, & maxillæ denſiſſimis pilis diffluunt: frons rotũda protuberat. tibiis breuibus, oculis rauis ſunt: Cornibus poſt primum exortum vtriſq; inuicem longè auerſis, & aberrãtibus, & ad latera incuruis. non enim ſimiliter atque aliarum Caprarum montanarum recta exiſtũt. ſed eatenus retorquentur tranſuerſa, vt ad armos pertingant, adeò sũt procera. Ex Capris longè maxima ad ſaliendum habilitate ſunt: nam ex cacumine in aliud longè diſtans

cacumen trãſiliunt. Et tametſi ſæpe earũ quæpiam dum ex vno verticein alterum ſaltare contendit, ob nimiam interuallorum diſtantiam per prærupta ſaxa præceps agitur, nihil tamen læditur, ſic eſt aduerſus ſaxorum duritiem membrorum reſiſtenti firmitare, vt nec cornua frangat, nec caput diminuat. eſt enim durities ipſorum [cornuum] ingens, & ipſarum æmula rupium. In ſummis montibus plurimas ſolertia quadam captãdi caprarij generis, nimirum vel iaculis, vel retibus, vel laqueis à doctrina artis venaticæ inſtructi cõprehendũt. Iam in patentium camporum æquoribus quilibet vel tardus pedibus eas, quod ibidem non valent ad fugiendum, capere queat. Earum pelles & cornua aliquot commoditates habent. nam in frigidis tempeſtatibus ad vim frigorũ atque hyemẽ excipienda

al. αἰγοθηρίαν π.

των οἶδέν εἰσι. εἶτα μέντοι καὶ πολλάκις, προϊούσης τῆς ὑποδεξομένης ὄντος αὐτοῦ οὐ ῥᾳδίως ἐφικέσθαι, τὸ δὲ ἄρα μεταξὺ πλεῖστον τοσοῦτον κρατεῖ, ὡς ἀπ᾽ αὐτῆς μὴ ἂν κατενεχθῆναι αὐτόν. θραύεται δ᾽ οὐδὲν ἐν, εἰ καὶ πέσοι κατὰ ῥαχίας, οὐ κέρας, οὐ βρέγμα. ἔστι δὲ καρτερὰ καὶ παρόμοια ταῖς πέτραις αὐτῶν τὰ. οἱ πλεῖστοι μὲν οὖν τούτων ἐν ταῖς ἀκρωρείαις αὐταῖς ἄρκυσι καὶ ἀκοντίοις καὶ ποδάγραις αἱροῦνται, σοφίᾳ δὲ ἄρα τῇ τε ἄλλῃ κυνηγέταις ἀνδράσι, καὶ γοῦν καὶ * ἀποθηρῶσιν. θηρῶνται δὲ καὶ ἐν πεδίοις, καὶ φυγεῖν ἐνταῦθα ἀδύνατοί εἰσιν· αἱρήσει δὲ καὶ ὅστις ἐστὶ βραδὺς τὼ πόδε. λῶ δὲ ἄρα ἀγαθὴν καὶ δοράν τε καὶ κέρατα. ἡ μὲν δορὰ, ἐν χειμῶσι τοῖς σφοδροτάτοις τὰ κρυμώδη πελάζει καὶ νιφετώδη ἄρα

καὶ ὑλουργοῖς ἀνδράσι. μέγιστα δὲ ἐκεῖνα ἄξιόν ἐστι καὶ πιεῖν ἐκ ποταμοῦ παραρρέοντος, ἢ πηγῆς τινὸς * ἀναστελλούσης ὥρᾳ θερείῳ χρῆσθαι, καὶ δὴ δίψος ἀποσβέσαι λυσιτελῆ παρέχει γὰρ ἄμυστι πιεῖν τὸ * αναδοῦν κύλικος μεῖζον οὐδέν· ὥστε καὶ αὔξειν τὸ ἆσθμα, καὶ σβέσαι τὸ ὑπεκκαῖόν τι πᾶν καὶ τὸ ἀνταπολέγον· ἀνὴρ εἰ τοῖς ἔνδον καθαρθείη ὑπό τινος ξέειν εἰδότος † κερατοφόρου, καὶ τρία μέτρα ῥᾳδίως αὐτοῦ δέξεται τὸ ἔπερ αὖ

al. ἀναστελλούσης

ἀδρόν

forte κατεκτοξόου, vel κερατουργοῦ.

Περὶ τῶν τῆς Λιβύης χελωνῶν τῆς ὀρείου.

Κεφ. ιζ.

Εἰσὶ δὲ ἄρα καὶ χελῶναι θρέμματα Λιβύης ἀλεεινόταται ἰδεῖν. ὄρειοι δὲ αὗται. καὶ ἔχουσι τὸ χελώνιον εἰς βάρβιτον ἀγαθόν.

Περὶ τῶν καλουμένων ἱππομανές. Κεφ. ιη.

Ἵππος ὅταν τέκῃ, τὸ βρέφος ἐκπεφυκυῖαν σάρ-

dam paſtoribus & fabris materiariis pelles mirificè proſunt. Cornua ad hauriendam de præterfluentium riuorum cõfluentibus, aut è fontibus potionẽ æſtiuo tẽpore ad depellendam ſitim, non minori vſui habentur, quã calices etiã ampli. tãta enim capacitate ſunt, vt ex calore anhelationem, vtrunque omnem extinguant. Ab homine expoliendi benè perito cornu intrinſecus politum, tres menſuras facilè capere poteſt.

De Teſtudine montana Libyca.

CAP. XVII.

Sunt & Teſtudines in Libya, eæq; montanæ, & aſpectu criſpiſſimæ: quarum teſta barbitis eſt accommodata.

De Hippomane.

CAP. XXIII.

Carunculam vnà cũ pullo enatam, alij in

fronte inſitam eſſe, alij ad lumbos, alij ad genitalia adhæreſcere aiūt: eam ſanè nuncupatam hippomanes, primùm vt ex ſeſe Equa pepererit, continuò deuorat, quod quidem fit Naturæ quadam benignitate miſericordi in equinam ſtirpē: ne ſi (vt ferunt) idipſum vſque ad extremum vitæ diem pullus ſemper inſitum in ſe perſeueraret habere, ad effrenationē impotentis veneris, tam mas quàm fœmina rueret. Et forſan Equeſtris ſiue Neptuni ſiue Mineruæ munus hoc fuerit, ad cōſeruandam Equini generis ſucceſſionem, ne libidinis rabie funditùs periret. Quod quidem ipſum penitus cognitum paſtores habent: ac ſi quando ad moliendas alicui amatorias inſidias egeant, vt ipſum ad cupidinem veneris inflammēt, diligenter obſeruāt quādo Equa ventrem ferēs pariat, atq; ſtatim à par

καὶ οὐ πολλήν, ἀλλὰ ὀ
γην, ἀπηρτῆσθαι οἱ μὲν
τοῦ μετώπου φασίν, οἱ
κατὰ τῆς ὀσφύος, ἄλλοι
μὴν κατὰ τῶν αἰδοίων. τα
την οὖν ἀποτραγοῦσα
φανίζει. καλεῖται δὲ
σαρκίον τοῦτο ἱππομανὲ
οἴκτῳ δ᾽ ἄρα τῆς φύσεω
καὶ ἐλέῳ ἐς τὸ ἵππω
δρᾶται τοῦτο. εἰ γὰρ ἀεὶ
σι καὶ διὰ τέλους
σήρτητο ἐκεῖνο, εἰς ἀσ
αν ἀκατασχέτω μίξεως
ἥπτοντο εἴτε ἄῤῥενες, κ
αἱ θήλειαι αὐτῶν. ἔστω δ᾽
εἰ δοκεῖ ἱππίου Ποσειδ
ῶνος ἢ Ἀθηνᾶς ἱππίας
το δῶρον ἵπποις, δεῖ δὲ ἵ
να αὐτοῖς τὸ γένος δι
μένῃ, μὴ δὲ ἀφροδισ
λύσσῃ διαφθείρηται.
σασι δ᾽ ἄρα ἱπποφο
βοὶ τοῦτο εὖ καὶ καλῶς.
ἐάν ποτε δεηθῶσι τῆς
ειρημένου σαρκίου εἰς ἐπι
βουλήν τινος, ὡς ἐξ
ψαι εἰς ἔρωτα, τὴν ἵππ
τίκουσαν παραφυλάττου

Κα

καὶ ὅταν τίκῃ, παραχρῆμα ἁρπάζουσι τὸ πωλίον, καὶ ἀποκόπτουσι τὴν προειρημένην σάρκα, καὶ εἰς ὁπλὴν ἐμβάλλουσιν ἵππου θηλείας. ἐνταῦθοῖ γὰρ καὶ μόνως εὖ φυλαχθείη καλῶς καὶ ἀποθησαυρισθείη. τὸ δὲ πῶλον εἰσιόντι τῷ ἡλίῳ καταθύουσιν. οὐ γὰρ ἔτι θηλάζει ἡ μήτηρ αὐτὸν, τὸ γνώρισμα ἀφῃρημένον, καὶ τῆς οἰκειότητος οὐκ ἔχοντα τὴν ὑπόθεσιν. ἐκ γάρ τοι τοῦ καταφαγεῖν τὴν σάρκα ἡ μήτηρ φιλεῖν τὸ βρέφος ἰσχυρῶς ἄρχεται. ὅστις δὲ αὖ κατά τινα ἐπιβουλὴν αὐτῆς ἐκείνης γεύσηται τῆς σαρκὸς, ἔρωτι καὶ μανίᾳ γε ἀκρατεῖ συνέχεται, καὶ ἐμφλέγεται, καὶ βοᾷ καὶ ἀκαταχέτως ὁρμᾷ καὶ ἐπὶ παιδικὰ αἴσχιστα, καὶ ἐπὶ γυναῖκα ἐξώλη καὶ ἀπρόσωπον· καὶ μαρτύρεται τὴν νόσον, καὶ τοῖς ἐντυχοῦσιν ὅπως ἐξοίστρηται λέ-

tu pullium (nam ſic etiam vocant carunculam illam) à pullo abſcindunt, & in Equæ vngulam iniiciunt. Nã in hac ſolùm abditum & conditum optimè ſeruatur: ſimul & pullum, quòd ipſum poſtea non lactaret mater illo inſigni & propria beneuolentiæ nota carentẽ, exoriẽti ſoli immolant. nam ideò pullũ mater vehemẽter amare ingreditur, quòd illam deuorârit carunculam. Iam quicunque per inſidias carnem illam guſtauerit, proiecta & præcipite amatoria libidine conſtrictus tenetur, ardet & perbacchatur, & vociferatur, atq; effrenatus ad amores etiam turpiſſimos, & quantumuis deformem, annoſamq; mulierem cupiditatis adiicit oculos, ac morbũ teſtãs obuiis omnibus quemadmodum cõflagret amoris flammâ, exponit. Tum ex eo il-

lius corpus diffluit & extabeſcit. quod veneris inſaniâ animus exagitetur. Equam Olympiæ ex ære excitatam eſſe accepi, ad cuius cõſpectu. Equi amatores adhinniant, ac amoris furore incitati cum ea geſtiant venereo complexu implicari, quòd abſtruſa quadam artificis machinatione Hippomanes reconditum intra æneam ſtatuam equos alliciat. neque enim eſſe tam diligentẽ fabricam, vt ex ea Equi eatenus falli & induci poſſint, vt tãtoperè ad illius conſpectum in ventrem ſtimulari deberent. Quod ſiue verũ ſiue falſum eſt, ita vt accepi, literis mãdaui.

[illegible] (margin note)

De piſcibus qui viuunt in feruenti aqua.

CAP. XIX.

In Africa feruentis aquæ lacum eſſe, in quo piſces & viuere & na-

[illegible]

[illegible] καὶ ἐν ταῖς τῶν [illegible] ἰχθύας ζῆν, καὶ νήχεσθαι· καὶ τῆς ἐμβαλλομένης ἀναπάλλεσθαι πρὸς τὴν τροφήν. εἰ δέ τις αὐτὸν εἰς ὕδωρ ἐμβάλλει ψυχρὸν, ἀποθνήσκειν, καὶ τοῦτο προσακήκοα.

tare dicuntur, & ad obiectum cibum aſſilire: ac ſi quis in frigidam eos iniecerit auditione accepi ipſos interire.

Περὶ τῆς τοῦ ἱπποκάμπου γαστρός.

Κεφ. κ.

Λέγουσι δὲ ἄνδρες ἁλιείας ἐπιστήμονες τὴν τοῦ Ἱπποκάμπου γαστέρα, εἴ τις ἐν οἴνῳ κατὰ τὰ [illegible] ἕψοι, καὶ τοῦτο δοίη τινὶ πιεῖν, φάρμακον εἶναι τὸν οἶνον ἄηθες ὡς πρὸς τὰ ἄλλα φάρμακα ἀντιπαρατιθέμενον. τὸν γάρ τοι πιόντα αὐτὸν πρῶτον μὲν κατατείνεσθαι λυγμῷ ἰσχυρῷ, εἶτα βήσσειν ξηρὰν βῆχα, καὶ τεθλῖφθαι μὲν, ἀναπτύειν δὲ μηδέν. διογκοῦσθαι δὲ καὶ διοιδαίνειν τὴν ἄνω γαστέρα· θερμά τε ῥεύματα ἐς τὴν κεφαλὴν ἀναπάλλεσθαι, καὶ διὰ τῶν ῥινῶν κατιέναι λεπτὰ, καὶ ἰχωρώδη

De veneno ex Hippocampi ventre, quod pleroſque interimit: ſuperſtites verò mirè gaudent aquis: & de remedio ex ipſis Hippocampis aduerſus Canis rabidi morſum.

CAP. XX.

Rei piſcatoriæ benè periti homines dicunt Hippocampi ventrem in vino decoctum ſi quis dederit cuipiam bibere, eum multo aliter & inſolētius quàm ex aliis venenis affici: primò ex ea potione acerrimo ſingultu laborare, deinde tuſſire, & ſicca quidē tuſſi vehementer torqueri, nihil interim excreare. ſed & ſuperiorem ei ventrē intumeſcere, & calidas fluxiones in ſummum caput efferri, & verò per nares rurſus tenues & aquoſas defluere.

γλίχονται, ἐρῶσι δὲ τήχεσθαι, καὶ τέγγειν τὼ πόδε, ἢ ἀπονίπτειν τὼ χεῖρε. οἱ δὲ, ἐπ' αὐτὴν τὴν τοῦ ἱπποκάμπου γαστέρα τούτων αἰτίαν εἶναί φασιν· ἀλλὰ νέμεσθαί τι φυκίον τὸ ζῷον πικρὸν δεινῶς, ἐξ οὗ τὴν ποιότητα εἰς ἐκείνην μεταχωρεῖν. Εὑρέθη δὲ ἄρα καὶ εἰς σωτηρίαν ἱππόκαμπος ἐπιτήδειος, ἀγχινοίᾳ παλαιοῦ μὲν ἁλιέως, σοφοῦ δὲ τὰ θαλάττια. ἦν Κρὴς ἁλιεὺς γέρων, καὶ παῖδας νεανίας εἶχε, καὶ τούτους ἁλιέας. οὐκοῦν συνηνέχθη τὸν μὲν πρεσβύτην ἱπποκάμπους θηρᾶσαι μετὰ καὶ ἄλλων ἰχθύων, τοὺς δὲ νεανίας δηχθῆναι ὑπὸ κυνὸς λυττώσης, τὸν πρότερον δηχθέντι τῶν ἄλλων ἀμυνόντων, καὶ τὸν αὐτὸν πεσεῖν προσιόντων. οἱ μὲν οὖν ἔκειντο Μηθύμνης τῆς Κρητικῆς πρὸς ταῖς ἠϊόσιν. ἔστι δὲ αὕτη κώμη ὥς φασιν. οἱ δὴ θεώμενοι συνήλγουν τῷ πάθει, καὶ τὴν

bibere: ſed & natare, & pedes aquâ madefacere, & abluere manus, eis plurimum iucunditatis affert. Sunt qui nõ hæc mala dicant huius beſtiæ ventrem creare, ſed Hippocampum algam peramaram ex qua ita afficiatur, depaſci. Verumtamẽ ſolertia veterani piſcatoris, & ad res maritimas benè prudentis, ſalutaris etiam repertus eſt Hippocampus. is & Cretẽſis erat, & filios adoleſcentes piſcatores etiã habebat. Accidit etiam vt hic piſcator Hippocampos ſimul cum aliis piſcibus caperet, & adoleſcentes à rabida canicula morderentur: vnus ex eis primùm, deinde etiam cæteri dũ fratri adeſſe, & opem ferre conantur. Quum vero eorum in Methymna Cretenſi ad litus iacentium vicem dolẽtes ſpectatores interſi-

κώμα

ciendam caniculã cenſerẽt, & illius iecur medicamentum ad rabiẽ edendũ iuuenibus dãdum eſſe: alij conſulerent à Diana ſalutem petendam eſſe: ſenex piſcator eos de conſiliis quæ afferrent, laudatos dimiſit. & Hippocamporum diligenter exenteratorum [vẽtriculo & inteſtinis abiectis] alios aſſos eis comedendos dedit, alios cum aceto & melle cõtriuit: eoq; cataplaſma te morſus vlcera obligauit; atq; filiorum adoleſcẽtium [excitato in ipſis per Hippocampos aquæ deſiderio] rabiem vicit: eosq; ad incolumitatem quamuis ſerò reſtituit

De Canibus fluuialibus (quos Lutras interpretor.) C. XXI.

De Canibus marinis non pauca in præcedẽtibus attuli. Fluuiatiles verò Caniculæ ſpecie

εἰς τόν. ſcilicet ναόν. al. Ποκκαίας.

νιὰ ἀποκτεῖναι προ
ταῖς, καὶ τὸ ἧπαρ δ
τοῖς νεανίαις ὡς φάρ
κον τοῦ κακοῦ κατα; ἀγ
οἱ δὲ τὴν ἐκ τῆς * Ῥοκκαίας
τῷ καλουμένης Ἀρτέμι
ἄγειν, καὶ αἰτεῖν ἴασιν π
ἐκ τῆς θεοῦ. ὁ δὲ γέρων,
μάλα ἀδεῶς τε καὶ ἀπ
στως ἐπαινέσας μὲν ἐπα
τῶν συμβουλευσάντας
τῶν δὲ Ἱπποκάμπων τ
σι ἔξω ἐκκαθαίρεσ, καὶ
βαλών, τῶν μὲν ὀπτ
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς πρ
ἐγκαθεῖναι· τῶν δὲ σίων
ψας εἰς ὄξος καὶ μέλι,
τὰ ἕλκη περιπλάσας
τος τὰ τοῦ δήγματος. ἐ
τῆς τῶν νεανιῶν ἐκράτ
λύττης τῷ πόθῳ τοῦ ὕ
τος, ὃν ἀφεῖν οἱ Ἱππόκα
ποι αὐτοῖς ὑπεξῆπτον
τὸν δὲ τὸν τρόπον τῶν π
δας ἰάσατο, ὀψὲ μέντοι.
Περὶ τῶν κυνῶν τῶν ποτ
μίων. Κεφ. κα.

Ὑπὲρ δὲ θαλαττίων μὲν κυνῶν εἴρηται ἡμῖν καὶ π
λείστως. δῆλοι ποταμοὶ ἰδεῖν μὲν εἰσί τῆς τῶν

παρὰ τοῦ χερσαίας ζῴου μικρ... λέασι δὲ εἰσὶ καὶ τὴν κέρκον λέγονται δ' τῷ μὲν αἵματι ... ἀνθρώπων διὰ ... ἐὰν ἔχει ὕδατι καὶ ὄξει ... τὰ ... δίδωσιν ... καὶ ταῦτα ... χρησιμώτατα νεύροις, ὥς φασιν.

Περὶ τοῦ ἰχθύος τοῦ καλουμένου θυμάλλου.

Κεφ. κβ.

Θύμαλλον δ' ἰχθὺν τὸν καλούμενον τρέφει Τικῖνος ποταμὸς δ' ὄνομα τῆς Ἰταλίας, καὶ μέγεθος μέν ἐστιν καὶ ὅτι πήχυν προήκει. ἡ δ' εἶδος δὲ μεταξὺ λάβρακος ... καὶ κεφάλου. ἄξιον δ' αὐτοῦ ... θαυμάζειν τὴν ὀσμήν ... ἰχθυηρὰν ... κατὰ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ εἴποις ἂν διὰ χειρῶν κατέχειν θύμαλλον ... τῆς γῆς ... καὶ ... καί τις μὴ ἰδὼν τὸ ζῷον, οἰήσεται ... τὴν μάλιστα ...

referunt terreſtres paruos. & cauſam quoq; hirſutam habent. Sanguis earum ex poſca illitus, intumeſcẽtes hominum neruos mitigare creditur. Expelle cal... cei fiunt commodi, & ipſi vtiles neruis, vt aiunt.

De Thymallo piſce.

CAP. XXII.

Piſcem Thymallum, ſic nuncupatum, Ticinus fluuius Italiæ procreat: is ad cubiti magnitudinem accedit: & Lupi & Mugilis communẽ ac mediam ſpeciem ſimilitudinémq; gerit. Eius capti odor non indignam admirationem habet: non enim vt cæteri piſces piſculentum quendam mittit odorem: imo verò exiſtimes te eius gẽtilem herbam recẽtem ex terra lectam manibus tenere. Tanta ſanè odoris ſuauitate fragrat, vt qui eum ipſum non videt, gratiſſimam

Θύμαλλος, piſcis, & herba thymus.

Apibus herbam, vnde nomen duxit, in manu latere putet. Retibus facile capitur: non item hamatis eſcarũ illecebris: non adipe Suis, nõ Serpho (*inſecto aut vermeſimis formica vel culici*) non Chamâ, non alterius piſcis inteſtino, non deniq; Strombi collo, ſed ſolo Culice (improba ſane beſtiola, & noctes diéſq; homini tum morſu tum ſtrepitu ſuo moleſta) quòd hac ſola delectatur eſca, comprehenditur.

De Xiphia & alijs piſcibus Danubij.

CAP. XXIII.

Initium Europæorũ fluminum maximi Danubij, ad Septentriones ventos ſub Alpium radices ſubiectum cõtra ſolis exortum, à non magno fonte naſcitur, vbi gens rei equeſtris perita habitat: deinde ſimul permulti, tanquã

al. Ἀλπίων *Videtur locus mutilus.*

πόαν τὴν φερεσμηνί[...]
ἔνθεν τοι καὶ κέκληται [...]
νῳ μὲν αἱρεθείη ἂν ῥᾳ[...]
δικτύῳ· οὐ μὴν ἀγκίστρῳ [...]
αἱρήσει· αὐτὸν ῥ' ἄστε [...]
ὑὸς πιμελή, οὐ σέρφο[...]
χείλη, οὐκ ἰχθύος ἑτέρου [...]
τέρον, οὐ στρόμβου τρ[...]
κώνωπι δὲ αἱρεῖται μ[...]
πονηρῷ μὲν ζώῳ καὶ μ[...]
μέραν καὶ νύκτωρ ἀν[...]
ποις ἐνοχλοῦντι καὶ δάκνει [...]
βοῶντι. αἱρεῖ δὲ τὸν θύμ[...]
λον τὸν φερεσμηνέμενον. [...]
δεῖ γὰρ αὐτῷ μόνου.

Περὶ τοῦ ἐν Ἴστρῳ ξιφ[...]
ἑτέρων ἰχθύων.

Κεφ. κγ.

Ὑπὸ ταῖς ποσὶ δὲ τῶν [...]
πείων ὀρῶν πρὸς [...]
μοι βορρᾶν ὑπὸ τῇ [...]
τος † ὅτω κέκληται. [...]
δὲ τοιοῦτον ἱππικοὶ ἄν[...]
ἐντεῦθεν τοι προϊόντι[...]
Εὐρωπαίων ποταμῶν [...]
γιστος Ἴστρος· ἐκ π[...]
μὲν οὐ πολλῆς, τῆς δὲ [...]
λοις προσβολαῖς τοῖς φρέατας αὐτὸς [...]
οὖν δορυφοροῦντες αὐτὸν, ἅτε τῶν ἐπιχωρίων [...]

τὸν βασιλέα, συνωθοῦσι οἱ πολλοί, καὶ ἀέναον τὸ ῥεῦμα αὐτοῦ ἐστι. καὶ ἴσασι μὲν ἑκάστου τὸ ὄνομα οἱ προσοικοῦντες αὐτοῖς· ἐπὰν δὲ εἰς τὸν Ἴστρον ἐμβάλωσι, τοῖς μὲν ἀπὸ γενεᾶς ἐπωνυμίαις πέπαυνται, ἀφίστανταί γε μὴν ἐκείνου τοῦ ὀνόματος, καὶ ἐξ αὐτοῦ καλοῦνται πάντες, καὶ συνεκβάλλουσιν εἰς τὸν Εὔξεινον. Γίνονται δὲ ἐνταῦθα ἰχθύων γένη διάφορα· κορακῖνοί τε καὶ οἱ μυαλοί, καὶ ἀντακαῖοι, καὶ κυπρῖνοι μέλανες ὄντες, καὶ χοῖροι δὲ, καὶ ἥσυχοι ἰδεῖν λευκοί, πέρκαι τε ἐπὶ τούτοις καὶ ξιφίαι. πρέπουσι δὲ τῷ ὀνόματι οἱ ἰχθύες οἵδε, καὶ τὸ μαρτύριον. τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα ἁπαλοί τ' εἰσι, καὶ ἄλυποι προσαπτομένῳ. καὶ ὀδόντες οἱ οὐ τὸ πάντες σκολιοί, οὐδὲ ἀπηνεῖς ἰδεῖν· οὐ ἄκανθα ἐπὶ τῷ νώτῳ ὀρθὴ τῇ τῶν δελφίνων ἐμπέφυκεν, οὐ κατὰ τὸ οὐραῖον. ὃ δὲ ἐστι θαῦμα

ſtipantes indigenarum fluminum regem exoriuntur, & eorum cõfluens continuatus & perennis eſt: quorum nomina qui huiuſmodi fluuios accolũt, planè ſciunt. ij poſtquam in Danubium influxerunt, primogenio nomine appellari deſiſtẽtes, Europæ fluuiorum regi de ſuo nomine decedunt. atq; ex eo nominati, ſimul in Euxinum defluunt. In hoc flumine permulti & diuerſi piſces naſcuntur, Coracini, Mylli, Antacæi, & nigri colore Cyprini, item Porci, Percæ, & Gladij, qui conuenientiſſimum nomẽ habent. quum enim omni reliquo corpore teneri ſunt, & tactu mites: tùm dentes eorum nec admodum curui, neq; immanes ſpectantur: neq; ſic horret ſpina in dorſo, quemadmodum Delphinorũ, nec in cauda: ſed quod

μυλλοί, | al. πάντη | οὐ

magnam vel audientiũ vel videntium admirationem moueat, ſub ipſis naribus, quâ reſpirãt (*at piſces aut non reſpirant, aut non per nares*) & aqua ad branchias eis influit ac refluit, in mucronẽ roſtrum procedit, & rectum porrigitur, ſenſimq; & leniter in longitudinem & craſſitudinem augetur: & dum ad cetaceam
δι' ἀπο-ρίας magnitudinem piſcis excreſcit, illius etiam mucro tandem vel triremis roſtro comparari poteſt. Neque modò quum cibi inopiâ vrgetur, mucronati roſtri incurſu piſces interficit atq; exedit: ſed etiam maxima cete propellit & vlciſcitur non quidẽ armis ex ferro confectis, ſed naturâ comparatis, vt ij qui magnitudine proceſſerunt, cõtra nauem mucronem in ea defigentes venire audeant. Quidam gloriantur ſe ſpectauiſſe nauem Babyloniam in litus extractam, vt carina eius iam vetuſtate fatiſcens reſarciretur, atque

καὶ ἀκούσαντι καὶ ἰδόντι, ὑπ' αὐτὴν τὴν ῥῖνα, ἐξ ἧς καὶ ἀναπνεῖ, καὶ τὸ ῥεῦμα αὐτῷ διαρρεῖ ἐς τὰ βράγχια, καὶ ἐκπίπτει, εἰς ὀξὺ οἱ προήκει ἡ φύσις. καὶ ὀρθά ἐστι, καὶ αὐξάνεται κατ' ὀλίγον εἰς μῆκός τε καὶ πάχος. καὶ κητώδους τοῦ ἰχθύος συμπεραίνεται καὶ ἐκείνη, καὶ ἔοικε τριήρους ἐμβόλῳ. καὶ τῇ διὰ πορείας ἐμπίπτων ὁ ξιφίας ἰχθῦν, καὶ ἀποκτείνας, εἶτα θοινᾶται. καὶ ἀμύνεται δὲ τοῦ αὐτοῦ τὰ μέγιστα τῶν κητῶν, καὶ ἀγχέμαχον γε τοῦτο τὸ ὅπλον [illegible] [illegible] [illegible] ἐκεῖνοι εἰσὶν οἱ ξιφίαι εἰς μέγεθος προήκοντες ἄρχονται καὶ [illegible] καυχῶνταί γέ τινες λέγοντες ναῦν Βαβυλωνίαν ἰδεῖν ἀνασπασθεῖσαν, ἵνα αὐτῇ πονησάσῃ ὑπὸ γήρως ὁ [illegible] τύχῃ τ[illegible]

στις κοσμιδῆς. ἑώρων προσ-
πεπηγμένην διάστασιν τὴν τοῦ
ξιφίου κεφαλήν. αὐτοῦ θηρὸς
ἐμπήξαντος μὲν τῷ σκάφει
τὴν αἰχμὴν τὴν συμφυῆ,
ἀποσπασθῆναί τε καὶ συμπει-
ρομένου ὑπὸ τῆς ῥώμης τοῦ
πολλῆς τῇ ἀποχισθῆναι μὲν
ὑπὸ τῆς τένοντο, τὸ πᾶν σῶ-
μα. τὴν δὲ ἀπομεῖναι πε-
πηγμένην ὡς ἐνεπάγη ἐξ
ἀρχῆς. θηρᾶται δὲ ἐστ᾽ ἄ-
ρα καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ
ἐν τῷ Ἴστρῳ· χαίρει δὲ καὶ
πικρῷ ὕδατι, καὶ γλυκεῖ
ῥεύματι.

Περὶ τοῦ θαλαττίου φύκους
τοῦ ἰσομεγέθους τῇ μυ-
ρίκῃ.

Κεφ. κδ.

Θέρους ἐνακμάζοντος
τοῦ σφοδροτάτου, οἱ θα-
λάττιοι κύνες καὶ τὰ ἄλ-
λα ζῷα, οἷς τὸ θρασὺ ἐστι συμ-
φυὲς ὁ τόλμα, ἔς τε τοὺς
αἰγιαλοὺς παραβάλλει, καὶ
διὰ τῶν κρημνῶν ἐρχό-
μενα, καὶ τὰς ... ἄκρας ... καὶ ... στενὰς
καὶ βαθεῖς ...

atq; in ea Gladij caput
affixum inſpexiſſe: cu-
ius, quum in nauē mu-
cronem ſuum defixiſ-
ſet, & nullis viribus i-
pſum trahere quiuiſ-
ſet, corpus quidem re-
liquū à ceruice auul-
ſum fuerit: roſtrum ve-
ro infixum vt a princi-
pio inhæſerat, reman-
ſerit. Capitur in mari
& Danubio, quod & ſal
ſa & dulci aqua dele-
ctetur.

ἀποχι-
σθῆναι

De alga quadam marina noctu lucente, Caniculis mari in... noxia.

CAP. XXIIII.

Caniculæ & alia ma-
ris alumna animalia,
quibus audaciā natu-
ra inſeuit, quum ſum-
mus per æſtatem calor
viget, ad litora ſe reci-
piūt, & verſus præcipi-
tia natant, & expoſita
fluctibus promonto-
ria ſubeunt, & anguſtis
profundiſq; fretis ſeſe
inſinuant. Re... ...e-
nim pelagus, & qua in

eo ſunt paſcua eo tempore negligunt. Naſcitur autem genus quoddam algæ ſeu fuci in petris profundis, quæ magnitudine myricã, fructu papauer refert. Fructus reliquo anni tempore occluſus ſolidúsque & oſtrei inſtar, durus eſt. dehiſcit autẽ ab æſtiuo ſolſtitio, vt calices roſarum. Exterior pars fructus, nempe cruſta quædam ſiue membrana, teſtæ vel oſtrei modo dura, & viſu quàm maximè flaua, interiorem, cui color cæruleus, ſubſtãtia mollis. & tanquam veſicæ inflatæ pellucida, valli modo ambit ac munit. Ex hac (*interiore parte*) noxium ſtillat venenum. Emittit autem noctu ignem quẽdam, & veluti ſcintillantem ſplendorem: & oriente iam Sirio veneni vehementia creſcit. Quam-

Ἕρμακες αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ ἀφανισταί, *Variam.* Et ſunt; Ἑρμαὶς, ὕφαλος πέτρα. *Item,* Ἕρμα, πέτρα ἐν θαλάσσῃ [illegible] ὕφαλος. *Fortè* στερεὸς, *nempe* ὁ καρπός.

λάγια ἤδη. καὶ τ' ἐν...
τήν. καὶ δὴ τῆς ἀ...
ορῶσι. γίνεται δὲ...
φῦκος ἐν ταῖς τ...
ταῖς βαθέσι· καὶ τ...
θος αὐτοῦ κατὰ μ...
δεῖ. φέρει δὲ καρ...
μήκωνι προσεμφερ...
τῶν μὲν ἄλλων ὡρῶν...
μέμυκε, καὶ ἔστιν α...
τος καὶ τὴν στερεὰ...
στρίου. ἀπλοῦται...
μετὰ τὰς τροπὰς τὰ...
τάς, ὡσαφρὶ αἱ...
δωνιαῖς κάλυκες.
μὲν περικείμενον...
φρουρεῖ τὸ ἔνδον, ...
ἔρκος ὀστρακῶδες ὃ...
ἄρχεται, ἰδεῖν ...
ξανθότατόν ἐστι· τὸ...
τούτῳ τῷ χιτῶνι, ...
δὲ χρόα, καὶ χαῦν...
φύσαν πεφυσημένη...
διαυγὴς ἄγαν. λείβ...
ἐξ αὐτοῦ πονηρὸν...
μακον. καὶ νύκτωρ...
πέμπει τοῦτο αὐγὴν...
εἰ ἐνίκησαι, καὶ τινας ἀφίησι μαρμαρυγάς. ἀνα-
τέλλοντος δὲ τοῦ σειρίου ἔτι καὶ μᾶλλον κα...

Digitized by Google

ἡ τοῦ φαρμάκου γένεσις. καὶ ἐντεῦθεν ὅσον ἐστὶν ὑδροθηρικὸν † παγκυνικὸν οἱ ὄνομα θέμενοι, εἶτα οἴονται τὴν τοῦ ἄστρου ἐπιτολὴν αἰτίαν αὐτοῦ. οἱ θαλάττιοι δὲ κύνες πρὸς τὴν νύκτωρ τοῦ ἄνθους φαντασίαν τὴν ἐλεγχθεῖν, εἶτα ἐμπεσόντες αὐτῷ ὡς † ἕρμα τὴν ἔνδον μυρίκην τινὰ δὲ, τοῦ φαρμάκου, τοῦ μὲν καταλύσαντος αὐτῶν, τοῦ δὲ καταποθέντος, καὶ ἑτέρου διὰ τῶν βραγχίων αὐτοῖς εἰσθορέντος, εἶτα μέντοι τεθνήκασι. καὶ παραχρῆμα ἀναπλέουσιν οἱ τοίνυν δεινότατοι τὰ τοιαῦτα ἀνιχνεύειν τοῦ φαρμάκου ἐν τῇ κήτων τῶν προειρημένων, τὸ μὲν ἐκ τῶν μυκτήρων λοιπῶν, τὸ δὲ, ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ἐπερὸς φάρμακον ἀθροίζουσι δεύτερον. καὶ † καλὸν τοῦτο τῆς καλουμένης χερσαίας ἀγλαοφώτιδος. ὄνομα δὲ αὐτῇ ἄρα ἔθεντο καὶ κυνόσπαστον. καὶ τίς ἡ αἰτία ἐκεῖ ὑπομνησθῶ εἰπεῖν, εἴσεσθε εἰσαῦθις.

obrem piſcatorũ natio omnis, quæ pancynicũ (*lego * cynoſpaſtum, vt infra quoque*) hanc ſtirpem appellat) à Canis ortu venenum hoc gigni arbitrantur. Porro Canes marini ad igneũ iſtum in hac marina myrica floris ſplendorem tanquam inopinati alicuius lucri ſpe allecti, veneno partim aſperſi, partim deuorato, & branchiis etiam hauſto extincti fluitãt. Vnde his in rebus exercitati homines venenum ſecundarium ex piſcium iſtorum tum ore tum partibus cęteris colligũt. Simile malum ex terreſtri etiam aglaophotide eſt, de qua mox dicemus.

παν, κυνικόν. *al.* πασκύνικον, *cillum, unto, cynoſpaſtum habet, vt etiam infrà vocatur, al.* παγκύνιον. *malim* ἑρμαῖον, τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος.

al. κακὸν

** Vel cynoſphaſtum potiùs, vt Gillius: quòd Canes marinos occidat. nam & Aglaophôtis terreſtris, vel cyno-*

ſphaſtus ſimiliter ... dicetur, à ca num terreſt... ium pernicie: vel cynoſp...ſtus, quòd cani alligata extrahatur nam σπάν ... occidere ſignificat. ... antem trahere

De Myſis circa Heracleam Ponti [vel potius Iſtri in Europa accolis] & quomodo ab eis capiantur ...

CAP. XXV.

Myſi non ij qui Telephi Pergamum incolunt ſed inferiores qui ad Pontum: quiq; vicinorum Scytharum incurſiones propulſant, & ſuis viribus regionē ſuā defendunt. Ea prope Heracleā eſt, & circa [a] Naxium flumen propè Tomin [Tomium vel Tomos] ciuitatem. Eodem in loco Medeā Æetæ filiam, impium illud aduerſus Abſyrtū fratrem faſinus perpetraſſe, incolæ Myſi [nefarium ſanè Colchidis veneficæ inter alia crimen] Græcis commemorant. Hi, inquam, piſcandi rationem obſeruant huiuſmodi. H...

ſtriam

Heracleā hodie Naxiū portum vocari ſcribit Munſterus.

κτ ... Ἀψύρτω τῶ ἀδελφῶ

al. φαρμακίαις. for τὸ φαρμακίδι

Περὶ τ... ἰχθύων θήρ... τῶν ἐν Μυσίᾳ.

Κεφ. κε.

Μυσοὶ ... οὐχ οἱ τ Τηλ... ου τὸ Πέργαμον κατοικοῦ... τες Μυσοὶ ἀλλ' ἐκείνους τ... πρὸς τῷ Πόντῳ μοι νό... σον κάτω οἰκοῦντας ... τῇ Σκυθίδι συνοικοῦντ... τὰς ἐκείνων ἐπιδρομὰς ... νέμοντες, καὶ τῇ ἑαυτῶν τ... χώρᾳ τ προσφρουρουμένην ... ἐρωμένους πάντα· Ἡρακλε... ας πλησίον φημὶ, καὶ τ... Ναξίου ῥεύματος τοῦ κα... ... Τόμεως πλησίον ἐνταῦθά τοι καὶ τὴν Αἰ... του Μήδειαν οἱ ἐπιχώρ... ὑμνοῦσι τὸ ἔργον ἐκεῖ... τ τοῦ τ Ἀψύρτου τ ἀ... δελφοῦ χερσὶ κακαῖς ... μῆσαι, καὶ μὰ Δία δεισ... χῦ σημεῖον ἐπὶ τῇ Κόλχ... τ φαρμακίδι, πρὸς το... ἄλλοις τοῖς Ἕλλησι ... ᾄδοντες οἱ Μυσοί. ... οὗτοι γε θήραν ἰχθύω... ἐκείνην ἐπιτελοῦσιν. ...

στερεᾶς ζεῦγος. τὴν πί-
χνίου ἀνιεὶς, τὰς τῶν Ἰστρου
ὄχθας πλησίον ἐλαύνει βο-
ῶν ζεῦγος. ἔπιπο δό-
μενος ἀρόσων τὰς. οὔτε
γάρ ἐστιν ὁ λόγος μη-
δὲν εἶναι βουσὶ κοινὸν ἅμα
καὶ δελφῖσιν· οὕτω τοι φι-
λία χερσὶν ἁλιέων καὶ ἀ-
ρότρου πόθεν ἂν γένοιτο;
εἰ γοῦν καὶ ἵππων πα-
ρεῖν ζεῦγος, τὸ δ' ἵπποις
ἄγεται. καὶ τὸ μὲν ζυγὸν ὁ
ἀνὴρ φέρει κατὰ τῶν ὤμων, ἔρ-
χεται δὲ ἔνθα οἱ δοκεῖ κα-
λῶς ἔχειν ἑαυτὸν καθίσαι,
καὶ ἐν καλῷ τῆς ἄγρας εἶναι
πεπίστευκε. τῆς οὖν μυ-
ρίνθου στερεᾶς οὔσης καὶ
ἄγαν ἀκτικῆς, τὴν μὲν ἀρ-
χὴν ἐξῆψε μέσου τῶν ζώων
τοῦ ζυγοῦ. ἐδωδὴν δὲ τρο-
φῆς παρατίθησιν, ἢ τοῖς
βουσὶν, ἢ τοῖς ἵπποις. οἱ δὲ
ἐμπίμπλανται. καὶ ἐκεῖ-
νος τῇ ἑτέρᾳ κατὰ θατέ-
ρου πέρας προσῆψεν ἄγκιστρον
ἰσχυρὸν, καὶ μέντοι καὶ τε-
θηγμένον δεινῶς. περιεί-

ſtrianus natione piſca-
tor ad (*Atqui Iſter Eu-
ropæ fluuius eſt, non re-
gionis iuxta Pontum & Heracleam. Vtrobique tamen Myſi dicti populi habitant. Vide Onon aſticon noſtrum*) Iſtri rapam Boum par impellit, nō ad arandum (nam quēadmodū, vt in ſermonem hominum venit, nulla Boui communitas cum Delphino intercedit, ſic piſcatoris manibus vnde amicitia cum aratro?) ſed ad piſcandum potius iugatos Boues, aut Equos in ea loca primū impellit (iugum ipſe humeris gerēs) vbi cōmodam ſibi & ſedem & piſcationem arbitratur: atque ad ripam iumentis pabulum apponit, vnde interea hæc complentur, dum ipſe funis benè robuſti alterum caput ad medium iugum alligat, ex altero capite hamum appēdit validiſſimum illū acutiſſimúmq;, quē aſſo Tauri pulmone in-

 ſtructi

ἀπληρεί-
τον
Gillius.

ſtructum ad illiciendũ Silurum ſuauiſſimam ei eſcam deiicit, poſtquam ex linea, ad quã hamus alligatus eſt, quãtum ſatis ſit plumbi ad moderandum tractum appendit. Vbi Silurus bubulæ eſcæ ſẽſum percepit, ſtatim eſcam appetẽs, hamum incautè totis faucibus deuorat: & nimia gulæ auiditate trãsfixus imprudens, dũ ex eo euadere cupit, omnibus viribus funem exagitat. quod quidẽ ipſum animaduertẽs piſcator, cũ ſummo gaudio quàm mox à ſeſſione exurgit, & Boues Equóſve admotis ſtimulis incitat, tanquam arator iam ex piſcatore factus, vt qui in fabulis ſubitò perſonam mutant: ac

ρας δὲ αὐτῷ πεδήμονας ταύρου † πιθηκείου, αὐτὸ μεθῆκε προσάψας ἰσχυρῷ σιδήρῳ, καὶ μόλυβδον ἰδίαν, ὑπὲρ τοῦ συνδέοντος τὸ ἄγκιστρον λίνου ἐξάψας τὴν ἀρκοῦντα μόλιβδον. ὁ δὲ ἐς τὴν ὄρεξιν ἐπὶ ἕρμα αὐτοῦ, ὁ ποτάμιος ἰχθὺς ὅπως αἴσθηται τῆς ταυρείου βορᾶς, περιχανὼν κατὰ τὴν ἄγραν ὁρμᾷ· εἶτα ὢν ἱμείρει τούτοις ἐντυχὼν ἀθρόοις, καὶ περιχανὼν ἄδην καὶ ἀπαμυθήτως, τὴν ἐμπεσοῦσάν οἱ κακὴν δαῖτα εἰς ἑαυτὸν σπᾷ. εἶτα ὑπ' ἡδονῆς ἐλπιζόμενος ἐδεῖ ὁ γάστρις, ἑαυτὸν διαλέληθε τῷ περιειρημένῳ περιπαρεὶς ἀγκίστρῳ, καὶ ἀποδρᾶναι τὸ ἐμπεσὸν κακὸν διψῶν, τὴν μήρινθον ὡς ἔχει δυνάμεως ὑποταράττει καὶ κινεῖ. συνίησιν οὖν ὁ θηρατὴς, καὶ ἡδονῆς ὑπερεμπίπλαται. εἶτα τῆς ἕδρας ἀνέθορε, καὶ μεθῆκεν ἑαυτὸν ποτάμιόν τε καὶ † κυνηγέσιον ἔνυδρον· ὥσπερ δὲ ἐν δράματι ὑποκριτὴς ἀμείψας πρόσωπον, ἤδη τοὺς βοῦς ἐλαύνει, ἢ τοὺς ἵππους. ἀλλὰ δὲ ἄρα

ἐνύδρων
κυνηγε-
σίων

καὶ

ἢ ὑπὸ τοῦ χάλινος. καὶ ἡ τῶν ὑποζυγίων αὐτίκα πάλη ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ θὴρ ὁ τοῦ Ἴστρου τρόφιμος ἕλκει κάτω ὅσον ποιεῖ ἀξία τὴν ἐν αὐτῷ ῥώμην ἔχει· καὶ μέντοι ζεῦγος τὸ ἀνθέλκον ἐκλείει τὴν μήκιστον. διχῇ εἰ πλέον οὐδέν. τὸ γοῦν ἐπ' ἀμφοῖν ἕλξεως ἰχθὺς ἡττᾶται, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕλκεται ζυγῷ τῆς ἠϊόνος. εἴποι ἂν ὁμηρίδης δρυῶν στελέχη ἕλκειν ἡμιόνους τοιαῦτα ὡς ἐπὶ τῇ Πατρόκλου ταφῇ Ὅμηρος ᾄδει ταῦτα δήπου ὑμνούμενα.

iumentis cum cetaceo piſce benè robuſto luctatio eſt: Nam hic Iſtri alumnus omni virium contentione in altitudinem ſe deprimit, illa contrà retrahunt: ſed piſcis vincitur ex amborũ tractu, atq; in ripam iugo extrahitur. Diceret ſane aliquis Homeri ſtudioſus, Mulos hoc pacto in Patrocli funere, quod poëta celebrat, quernos aduexiſſe truncos.

Περὶ ἰχθύων τῶν ἐν τῷ κρυστάλλῳ τοῦ Ἴστρου θηρωμένων, καὶ περὶ τῶν καλουμένων ἀντακαίων.

Quemadmodum ex Iſtro conglaciante piſces capiuntur: & de natura Antaceorum.

Κεφ. κϛ.

CAP. XXVI.

Ἔστι δὲ ἐξ τοῦ Ἴστρου καὶ κόλπος μέγιστος βαθύτατος, καὶ ἔοικε τῇ θαλάττῃ τὴν πολλὴν περίοδον. καὶ μέντοι βάθους οὐ ἥκει ἐνδεὴς ὁ κόλπος. καὶ ἐκεῖνο τεκμηριοῦται ἱκανόν. αἱ ναῦς αἱ φορτίδες αἱ τὴν θάλατταν περῶσι, καὶ ἐνταῦθα καταπλέουσι, χρεία τῶν περιοικούντων

Eſt etiam Iſtro ſinus adeò profundus & latus, & ambitu ampliſſimo, vt mare eſſe videatur, in quem onerariæ naues mare trãſmittẽtes ad vſum accolentiũ inſinuãtur, atq; appelluntur Itaq; tempeſtatibus quũ is quatitur,

quemadmodum, mare inhorreſcit. Sũnt etiam in eo inſulæ & receſſus quidam riparum in quos refugere licet & crepidines & colles lõgè eminentes quibus, quum æſtus reciproca tur, fluctus vehementer refringuntur: atque eodem velut in angu ſtias compulſi in mare redundanter aguntur. Hoc ipſum ineunte hyeme fieri ſolet. tum enim hunc augeſcentẽ Boreas impellit & cõcitat. Hic adeò duram glaciem defert, vt hæc vecturas omneis ſuſtineat. Cõtrà acerrimus Boreas flans huic reſiſtit, & vndas ſuas magno motu & (vt ita dicam) deſiderio in mare exonerare feſtinantem, non ſinit: & repulſum cedere cogit. Sic fit vt glacies in altitudinem deprimatur, vt bene pe

δι[illegible] πε[illegible]εται ἢ καὶ τὸ [illegible] θάλαττας [illegible] ἐγείρεται ὑπὸ τῶν καταπν[illegible] ἀνέμων εἰς κύματα [illegible] τε αὐτοῦ [illegible]. περίκειται δ' ἄρα ἐν αὐτῷ καὶ νῆσοι καί τινες μυχοὶ καὶ τῆς ὄχθης ὑποδρομαὶ εἰς ἃς ἔστι καταφυγεῖν. ἀλλὰ καὶ ἀκταὶ καὶ ἄκραι προήκουσι, καὶ περιρρήγνυνται αὐτοῖς, καὶ [illegible]ζεται κλύδων ἄγριος. [illegible] δὲ [illegible] μάλιστα ὑποπλησθεὶς, εἶτα εἰς τὴν θάλατταν [illegible] στενοχωρούμενος [illegible] δὲ [illegible] τὸ ἤδη [illegible] ἀρχομένης [illegible], ἀρχομένης δὲ τῆς χειμῶνος, καὶ ἀκμάσας αὐτὸς [illegible] πλημμυρεῖν. πληθύνοντα δ' ἄρα βορέας ἐπωθεῖ αὐτὸν, καὶ ἐξελαύνει [illegible] ἄγειν. καὶ ὁ μὲν καταφέρει μέγα τε κρυμῶδες καὶ σκληρὸν, ὡς εἶναι πλατὺ [illegible] τὸν καθ' ἑαυτοῦ κρύσταλλον· ὁ δὲ ἀντιτίθεται ὁ βορέας αὐτῷ καταπνέων σκληρὸς, ἔ[illegible]

αὐτὸν

αὐτὸν ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἴ-
λαγ, ὁ αὔθιςτα (ὡς εἰπεῖν) λέλυται τῆς ἰσχ † αἰα-
θνων χρὸ. θάλπος ἐπιπί-
ὁ κρύσταλλος αὐτοῦ ἐπιπηγνύμενος τε καὶ συνελλό-
μενος ἐς βάθος χωρεῖ καὶ
ἀδικνύεται ἐς πολὺ καὶ
ἐπιπῦσιν ὑπορρεῖ αὐτοῖς Ἴ-
στρου γνήσιον ὕδωρ ἀδῆς
(ὡς εἰπεῖν) κρυφίως.
τὰ δὲ ὑπὲρ τῆς ἐπιφανείας τὸ
ἐπικεῖται πεδίου ὄψιν.
καὶ κατὰ ταῦτα τῆς ὁ-
δὸς τὴν ἐκεῖ διαπορεύ-
ονται οἱ ἐκεῖ πρόσοικοι καὶ
ζεύγη καὶ ἱππεῖς † O-
πότε αὐτῇ αὐτοῦ ἰσχύει τε
καὶ βαστάζει τὴν πῆξιν
τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὸ δὲ τ
Θρᾳκίου Στρυμόνος, τὸ
πονηρόν τε καὶ δολερὸν θη-
ρίον ἀλώπηξ, αὐτὸς εἴρη-
ται. ὁ δὲ αὐτοῦ κρύσταλ-
λος ὁ ἐν τῷ Ἴστρῳ καὶ ναῦν φορτηγὸν κατὰ ῥοῦν φερομένην
† περιεσχ ε, εἶτα ἐπέδησεν αὐτήν. καὶ οὔτε † ἱστί
οἱ ἐμπλωομένου ὅτι δή, οὔτε προσφόρα τις τὰ πρόσω βλέ-
πει, οὔτε ὁ τῆς νεὼς ἄρχων ἐπιστρέφει τοὺς οἴακας. πε-
πήγασι γάρ. ἐπεὶ καὶ τὸ πᾶν σκάφος τῷ περιεχο-
μένῳ

nitus congeletur aqua, eiuſque confluens viis occultis infra delabatur, glacies vero campi patentis æquor eſſe videatur. Ac per eam nimirum homines accolæ vel equis inſidētes, vel iugata iumenta agentes, iter faciunt. De Vulpe quomodo improba & doloſa hæc beſtia huius fluuij & Thracij Strymonis glaciem eiuſq; firmitatē exploret, ſuprà dixi. Porrò Iſtri glacies etiā nauem onerariam, inter nauigandum ei adnaſcens & in ipſo confluente verſantem tantopere circumligat, vt nec paſſa vela, nec gubernatores opus ſint, nec prora ſpectet antrorſum quod omnia & inſtrumenta & nauis ipſa glaciei vinculo

al. ἀια-χίων

al. ὕδωρ

Omnia

περιτρα-φεὶς

al. ἱςίου ἐπλημμέ-νε ἐπιδὴ

conſtricta teneantur: nec ſanè nauis eſſe videtur: non enim amplius fluctibus verberatur: ſed in magna planicie tumuli aut cuiuſdam ſpeculæ vel promontorij ſimilitudinē ſpeciemq; gerit. Tum nautæ exiliunt, in flumine excurrētes: plauſtriſque onera transvehūt: donec rurſus exacta hyeme, & flumine ad priſtinum reuerſo fluendi impetū, ipſum iam Iſtrum calcantes Bones, onera nauibus reddant: quæ interim in loco manēt, ceſſantque, donec ſoluta fuerit glacies & mirabile gelu aſtringētis vinculum laxatum. Eo tempore piſcatores glaciē in orbē ligonibus perfodiētes vbicunque libuerit, puteum excauant, vt vel putei vel maximi dolij os eſſe videatur. Permulti verò

μένω κατείληπται δεσμῷ. καὶ ἔοικεν οὐ μὰ Δία τῇ νηΐ· οὐ γὰρ ἔτι τοῖς κύμασι τύπτεται. ἀλλ' ἐν πολλῷ πεδίῳ λόφῳ τινὶ ἀνεστῶτι, ἢ καὶ νὴ μὰ Δία σκοπιᾷ, ἢ ἄκρᾳ. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ναῦται ἐκπηδῶσι. καὶ ἐν τῷ ποταμῷ θέουσι, καὶ ἁμάξας ἄγουσι. καὶ τὸν φόρτον μεταφέρουσιν ἐπὶ τῆς τέως ὕδατος· καὶ πάλιν μετὰ τὴν χειμερινὴν ὥραν τοῦ αὐτοῦ φερομένου σφοδρῶς, ἀπερείδουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ ἄχθη, καὶ τὸν Ἴστρον πατοῦσι βόες. μένει δὲ ἡ ναῦς ἐς τ' αὖ ἀναλυθῇ μὲν τὰ τοῦ κρυμοῦ, κατὰ μὲν δὲ ὁ κρύσταλλος καὶ λυθῇ ἡ ἐλάθειρα τοῦ παραδόξου πεπονημένου δεσμοῦ. ἀπολυθῇ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καὶ οἱ ἁλιεῖς ὑακίνθους λαβόντες, ἔνθα αὐτῶν ἄλλ' ἐθέλωσι, διακόπτουσι τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος, καὶ τὸ ἔργον κυκλοτερὲς ἐργάζονται· καί τινες εἰς τὸ ὕδωρ, ὥσπερ φρέατος εὐρὺ στόμα, ἢ μεγίστου πί-

θου

νηῒ Gill.

Omiſit hic quædam Gill. hæc quidē periodus obſcura videtur. quo modo enim exacta hyeme & iam ſoluta glacie amplius Iſtrū calcãt boues? niſi ſeriè ut denuò onera ad naues per vadum vehebant, ipſum iā calcantes Iſtrum, non glaciem & nivem, ut hyeme.

κατπίντα

δου καὶ πάνυ γάστριδος. ἐνταῦθα ἰχθύες πολλοὶ τῆς ἠρεμίας ἀποδρᾶναι θέλοντες, οἱονεὶ στέγην ἐπικειμένην, καὶ ποθοῦντές τι φωτὸς, ἀσμένως εἰς τὸ ἀνεῳγμένον στόμιον συννέουσι καὶ γίνονται πλῆθος ἄμαχοι, καὶ ἐπωθοῦνται ἀλλήλοις· ἀναιροῦνται δὲ, ἅτε ἐν βόθρῳ στενῷ, ῥᾳδίως. καὶ πάρεστι λαβεῖν κυπρίνους τε καὶ κορακίνους ἄδην, καὶ πέρκας, καὶ ξιφίας, ἀλλ' οὔπω μεγάλους, καὶ ἔτι τῆς κέντρου τοῦ στόματος ὀξέος ἀμοιροῦσι. καὶ ἀντακαῖον, καὶ τοῦτον ἁπαλόν. ἐπεὶ οἵ γε μεγάλοι καὶ προσήκοντες τὴν ἡλικίαν, γίνοιντο ἂν καὶ κατὰ τὸν θύννον τὸν μέγιστον· οὗτός τοι καὶ πιότατός ἐστι τὰς λαπάρας καὶ τὴν γαστέρα, καὶ φαίης ἂν ὑὸς οὖθαρ εἶναι θηλαζούσης βρέφος. δορὰν δὲ ἔχει τραχεῖαν, καὶ μέντοι καὶ τὰ δόρατα λεαίνουσι ταύτῃ δρυξόοι. ὑπὸ δὲ τῷ μυελῷ τῷδε τῷ ζῴῳ ἀρξάμενος ἐκ μέσης τῆς κεφαλῆς, καὶ μέχρι τῆς οὐρᾶς καθήκων,

ὑμὴν

piſces lucis deſiderio ex glacie tanquam ex tecto incumbente effugere cupientes, in apertum os innatāt. eodēmque frequentes cōgregantur, vt inter ſe trudant. Vbi vt in ſtricto ſcrobe cùm permulti alij piſces facilè capiūtur, tū plurimi Cyprini, & Coracini, & Percæ, & Xiphię, qui necdum conſirmatā ætate, nec mucronato roſtro exiſtunt: & Antacæi, & ij quidē teneri. nam qui ætate proceſſerunt, ad maximi Thunni magnitudinem accedunt. ij ſanè pinguiſſimo abdomine ſunt, vt eius vētrem lactantis Scrophę ſuos fœtus vbera dicas: ſicq; aſpero corio regūtur, vt eo perpoliantur haſtę. Ab illius capitis medio à medulla (*cerebro*) ipſius ad caudam mollis & ſtricta membrana pertinet, quam

ad aſſam ſolem exſiccatam, flagellum ad concitanda iumēta efficere poſſis: nihil enim ferè a corio differt. Quū eſt iuſta magnitudine, nunquam ad cauum ſeu puteū glaciei peruenit: ſed aut ſub ſaxa ſubiicitur aut in imam harenam ad vitandum frigus abditur. Nam id temporis quum gelidū eſt flumen, & perfrigida tēpeſtas, nullis nec herbis nec piſcibus veſci neceſſe habet: tantū inertia laboris gaudet, & alitur ex pingui ſuo ſucco. Et quemadmodum Polypi, quū prædâ deſtituūtur brachia ſua circumrodunt: ſic is ſuam pinguitudinē exedens viuit. Ineunte rurſus vêre iamq; liberè fluente Iſtro, odit ignauiam: itaq; ſeſe ex latibulis ad ſummam aquam incitans, aquæ ſpumâ abundante ex-

δέρματος

ὑμὴν ὑγρὸς καὶ στερεὸς ἔρχεται τοῦτον αὖ πρὸς τὴν ἄλλην αὐτὴν ἐργασίαν, ἔξεστιν εἰ θέλει καὶ μάστιγας, ὡς ἐλαύνει. ζεῦγος ἵππων. + ζεῦγος γὰρ ἢ π[illegible] οὐδὲν διαφέρει. εἰς μέγεθος δὲ ἤδη προήκων, οὐκ ἂν αὐτὸν θεάσαιτό τις ὑπεισδυόμενον τοῦ κρυστάλλου, καὶ μὴ ἐμπίπτοντα εἰς τὸν βόθρον· ἀλλ᾽ ἢ πέτραις ὑποδύεται πολυσχιστοῖς θύραις, καὶ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ ἑαυτὸν ἔκρυψε[illegible] ἀποθάλπεται, καὶ μάλα ἀγαπητῶς. δεῖται δὲ οὔτε πόας τινὸς [illegible] οὔτε ἰχθύος εἰς βορὰν ἑτέρου. χρώμενος δὲ ὄντος, ἀργὸς εἶναι θέλει. καὶ τρέφεται τῇ σχολῇ, καὶ τὴν ἑαυτοῦ πιμελὴν ἐσθίει. ὥσπερ οὖν καὶ οἱ πολύποδες ἀθροίζουσι τὰς πλεκτάνας τὰς ἰδίας περιτρώγοντες, ἐχθροῦ δὲ λήγοντος, καὶ

[illegible] καὶ ἐκεῖνοι βιοτεύουσι [illegible] καὶ [illegible] θέρους [illegible] ῥέοντος,
[illegible]

τῆς χώρας τὸ ὕδωρ ἀφρῷ πολὺ, ἐς δὲ τὰς δίνας μορμύροντος δὲ τοῦ ῥεύματος, καὶ ὠθουμένου σφοδρότατα, ἐνταῦθα τοι καὶ ἁλίσκεται ῥᾳδίως, ἐπελθόντων αὐτῷ ἐν τῷ ἀφρῷ, καὶ τὸ ἄγκιστρον εἰς τὸν ἀφρὸν καθέντων σὺν τῇ ὁρμιᾷ καὶ τὸ μὲν κρύπτεται ὑπὸ τῇ δένδρου σκιᾷ, ἡ αὐγὴ τοῦ χαλκοῦ δυσσύνοπτος. ὁ δὲ ἔστι καὶ διὰ ταῦτα λίχνος καὶ λάβρος † ἀθρῶν τῷ προσφερομένῳ στόματι καταπίνει τὸ δόλον, καὶ ἀπόλλυται ἐντεῦθεν ὅθεν τὰ πρότερα ἐτρέφετο.

Περὶ διὰ κυνῶν ἀνασπωμένης τῆς καλουμένης κυνοσπάστου ἢ καὶ ἀγλαοφώτιδος. Κεφ. κζ.

Ὄνομα αὐτοῦ κυνόσπαστος, καλεῖται δὲ ἄρα καὶ ἀγλαοφῶτις ἡ αὐτή. βούλομαι γὰρ ἐπὶ ταύτης τὸν λόγον ὑπομνῆσαι, ὃ μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν ταῖς ἄλλοις διαλανθάνει, καὶ οὐκ ἔστι πάντη σύνοπτον, νύκτωρ δὲ ἐκφαίνεται καὶ διαφαίνει ὡς ἀστήρ. φλογώδης

pletur. Vbi magno murmure rapidus fertur, ibi à piſcatoribus ad hunc modum inſidias ei molientibus facilè capitur, vt hamus cum linea in ſpumam demiſſus ſub arborem occultetur, & ferri ſplendor minimè perſpicuus ſit: is tum ore hiante atque imminente ligurriens inſidioſam eſcam deuorat, ex eoq; perit, vnde prius alebatur. al. πρῶτ

De mirabili noctu lucente herba aglaophotide terreſtri, quæ & cynoſpaſtus dicitur, quòd per canem euellitur.

CAP. XXVII.

Cynoſpaſtus herba alio nomine aglaophôtis dicitur, hæc per diē inter cæteras herbas, (à quibus ne minimū quidem differt,) deliteſcit, nec vllo modo agnoſcitur: noƈte verò ſtellæ inſtar lucens, & igneo ſplendore coru- *ſupra ca. 24.*

ſcans, facilè in conſpectum venit. Itaq; ſigno ad radices eius defixo diſcedunt: abſque eo neq; colorem eius interdiu, neq; ſpeciē cognituri. Nocte iam exacta aduentant, & herbam ex ſigno agnoſcūt: euellere vero aut circunfodere tantùm, cauent. Primùm enim qui eius naturę imperitus eam attigit periiſſe ferunt. Canem igitur iuuenem adducūt, diei ſpatio famelicum, & funiculum validum arctiſſimè ad inferiorem herbæ ſtipitem vinctū Cani etiam alligant, & carnes aſſas multas ei obiiciunt; quàm lōgiſſimè interim poſſunt recedētes. Canis nido-

ſcilicet συμβῇ, quod verbum ſequitur.

γάρ ἐστι, καὶ ἔοικε πυρί. ἐκείνῳ σημεῖόν τι ταῖς ῥίζαις παραπήξαντες αὐτῆς, ἀπαλλάττονται· οὔτε τὴν χρόαν ἔχοντες μεθ' ἡμέραν, εἰ μὴ τοῦτο δράσαιεν, μνημονεύσειν, οὔτε μὴν τὸ εἶδος· παρελθούσης δὲ τῆς νυκτὸς, ἥκουσι. καὶ ἐπισταθμῶνται τὸ σημεῖον ἀφροντίστως κατὰ τὸν τόπον, καὶ γνωρίσαντες, ἔχουσι συμβαλεῖν ὅτι ἄρα τοῦτο ἐκεῖνό ἐστι, οὗ καὶ δέονται. ἐπεί τοι γε ἄλλως ὅμοιόν ἐστι τοῖς παρεστῶσι, καὶ οὐδὲ ὀλίγον διαλλάττει αὐτῶν. ἐκ ἀνασπάσουσι δὲ αὐτοὶ τὸ φυτὸν τόδε, ἢ οὐ χαιρήσουσι πάντως. ἐκείνῳ οὔτε ἀνασκάλλει τις, οὔτε ἀνασπᾷ. ἐπεὶ καί φασι, τὸν πρῶτον ὑπ' ἀπειρίας τῆς κατ' αὐτὴν οὐσίας προσαψάμενον, ἐκ εἰς μακρὰν ἀπώλεσιν. ἄγουσιν οὖν κύνα νεανίαν ἡμερῶν ἀτροφήσαντα καὶ λιμώττοντα ἰσχυρῶς· καὶ τούτου σπάρτον ἐξάψαντες εὖ μάλα στερεὸν, καὶ τῆς ἀγλαοφώτιδος τοῦ κάτω στελέχους βρόχον τινὰ δύσλυτον προσαρτήσαντες, ὡς οἷόν τέ εἰσι μακρόθεν· εἶτα τῷ κυνὶ προτιθέασι τὰ κρέατα πάμπολλα ὀπτά,

al. κρέα.

κνίσ

κύνας προσβάλλοντα. ὁ δὲ, ὑπὸ τῆς λιμοῦ πιεζόμενος, καὶ στριβλούμενος ὑπὸ τῆς κνίσσης, ἐπὶ τὰ προκείμενα ἵεται κρέα * καὶ ὑπὸ ὀδύνης αὐτόρριζον ἀνασπᾷ τὸ φυτόν. ἐὰν δὲ ὁ ἥλιος ἴδῃ τὰς ῥίζας, ὁ κύων ἀποθνήσκει παραχρῆμα. θάπτουσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ αὐτόν. καί τινας δράσαντες ἀπορρήτους ἱερουργίας τινὰς, καὶ τιμήσαντες τῆς κυνὸς τὸ νεκρὸν ὡς ὑπὲρ αὐτῶν τεθνεῶτος. εἶτα μόλις προσάψασθαι τολμῶσι τοῦ φυτοῦ τοῦ προειρημένου, καὶ κομίζουσιν οἴκαδε, καὶ κατατίθενται φασιν εἰς πολλὰ καὶ λυσιτελῆ. ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν ἐκ τῆς σεληνιακῆς νόσου ἐνσκήπτειν τοῖς ἀνθρώποις λεγομένην, ἰᾶσθαι φασιν αὐτὴν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ πάθος ἐπιφορᾶς ὑγρῶν ἐπικλύσαντος καὶ ῥαγέντος ἀφαιρεῖται τὴν ὄψιν αὐτῆς.

addo ὁρμῷ.

re motus impetu ad carnes fertur, & herbam radicitus eruit, cuius radices ſi Sol viderit, Canis mox expirat: & ſecretis quibuſdam ceremoniis, vtpote in ipſorum gratiam extinctus, ſepelitur. Tũ demum herbam contingere, & ſecum auferre audent Vſus eius ad multa celebratur: & inter cætera ad comitialem morbum remediũ ex ea homini commẽdant. item ad oculorũ vitium, quòd delato in eos humore nimio, videndi facultatem adimit.

De Nerite.

CAP. XXVIII.

Cochlea marina magnitudine exigua, formæ pulchritudine eximia ſpectatur, eò maris

Περὶ τοῦ κόχλου τοῦ θαλαττίου, τοῦ καλουμένου νηρίτου. Κ. κη.

Κόχλος ἐστὶ θαλάττιος, μικρὸς μὲν τὸ μέγεθος, ἰδεῖν δὲ ὡραιότατος· καὶ ἐν θαλάττῃ τίκτεται τῇ

vbi ſordium vacuitas eſt, & tranquillitas viget, & in ſaxis tum tectis mari tum eminentibus modicè [chœradas vocant] naſcitur. hæc Nerites appellatur, & duplex ſuper ea narratur fabula, quas [vt accepi] referam. nā in longo opere modicè ad fabulas deflectere, tum animi recreandi, tum cōdiendi edulcandiq; ſermonis gratia nihil prohibet. Nereo [dæmoni] marino, quem veracē & minimè fallacem eſſe hactenus omnes prædicant. Doris Oceani filia [vt canit Heſiodus] filias peperit quinquaginta: quarum Homerus quoq; in Megaris poëmate meminit. Poſt tot vero filias, etiam filium vnicum ei natum eſſe, non illi quidem auctores ſunt, ſed vulgus piſcatorum prædicat: cui nomen fuerit Nerites, hominum ſimul atq; deorum formoſiſſimo: quocum Ve

καθαρωτάτη, καὶ ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, καὶ ἐν ταῖς καλουμέναις χοιράσι. ὄνομα δὲ νηρίτης ἐστὶ αὐτῷ. καὶ διαῤῥεῖ λόγος διπλοῦς ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζῴου, καὶ εἰς ἐμέ γε ἀφίκετο ἄμφω τὼ λόγω. καὶ μέντοι καὶ διαμυθολογεῖσθαι μικρὰ ἄττα, ἐν μακρᾷ τῇ συγγραφῇ οὐδὲν ἄλλ᾽ ἢ διαναπαῦσαί τε τὴν ἀκοήν, καὶ ἐφηδῦναι τὸν λόγον. Τῷ Νηρεῖ τῷ θαλαττίῳ, ὄντι ἀληθεῖ τε καὶ ἀψευδεῖ ἀκούομεν δεῦρο ἀεί, πεντήκοντα μὲν τεκεῖν θυγατέρας τὴν Ὠκεανοῦ Δωρίδα Ἡσίοδος ᾄδει. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Μεγάροις. ἕνα δὲ οἱ γενέσθαι παῖδα ἐπὶ ταῖς τοσαύταις θυγατράσιν, ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ᾄσασι· λέγοι δὲ θαλάττιοι ὑμνοῦσι, καὶ Νηρίτην αὐτὸν κληθῆναι λέγουσι· καὶ ὡραιότατον γενέσθαι καὶ ἀνθρώπων καὶ

θεῶν. Ἀφροδίτην δὲ συνδιατρίβουσαν καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ἡσθῆναί τε τῷ Νηρίτῃ τῷδε καὶ ἔχειν αὐτὸν φίλον. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο χρόνος εἱμαρμένος, * ἔδει τοῖς ὀλυμπίοις ἐγκαταλεγῆναι καὶ τήνδε τὴν δαίμονα, τοῦ πατρὸς ἀνακαλοῦντος, ἀπιοῦσαν αὐτὴν ἀκούω, καὶ τὸν ἑταῖρόν τι καὶ συμπαίστην τὸν αὐτὸν ἐθέλειν ἄγειν· τὸν δὲ οὐχ ὑπακοῦσαι λόγος ἔχει, τὸν ἑλόμενον προτιμῶντα τὴν σὺν † τοῖς ἀδελφοῖς καὶ τοῖς γειναμένοις διατριβήν. παρῆν δ' ἄρα αὐτῷ καὶ ἀναφῦσαι πτερά· καὶ τοῦτο ἐγχαρίσασθαι δῶρον τῆς Ἀφροδίτης διδούσης· ὁ δὲ καὶ ταύτην παρ' οὐδὲν ποιεῖται τὴν χάριν. ὀργίζεται τοίνυν ἡ Διὸς παῖς, καὶ ἐκεῖνον μὲν εἰς τὸν κόχλον τόνδε ἐκτρέπει τὴν μορφήν· αὐτὴ δὲ αἱρεῖται ὀπαδόν τε καὶ θεράποντα εἶτ' ἐκεῖνον τὸν Ἔρωτα, νέον καὶ τοῦτον καὶ καλόν· καὶ οἱ τὰ πτερὰ τὰ ἐκείνου δί-

adde καὶ

al. ταῖς ἀδελφαῖς

nus etiam in mari ſe oblectârit, magno illũ amore proſecuta. Quũ vero iam tẽpus fatale aduenıſſet, & Venerẽ diis cæleſtibus, iuſſu patris, inſcribi oporteret? audio eam de mari exeũtem Neritẽ quoque delicias ſuas ſecũ abducere voluiſſe: illũ vero recuſaſſe, quod inter parentes ac ſorores viuere, quàm cælo potiri mallet. Et quum alas etiam quandocũque libuiſſet, ad volãdum ſibi producere poſſet, hoc quoq; munus à Venere (ni fallor) acceptum, aſpernatus neglexit. Quamobrem indignata Iouis filia, illum in Cochleã eiuſdem nominis conuertit: comitẽ verò & miniſtrum illius loco Cupidinem, ipſum quoq; iuuenem & formoſum ſibi delegit: & alis, quas Nerites habuerat, cũ-

al. ἱερασθῆναι

addo καὶ αὐτὸν ἀντεραστός

dem induit. Altera verò fabula, Neptunum ait amaſſe Neritem, & pariter ab eodem redamatum eſſe, vnde nomen & celebritas Anterotis (id eſt Amoris mutui) inter homines exorta ſint. & hūc Neptuni amaſium tum aliás familiariter cum ipſo viuere ſolitum eſſe: tum currum eius & equos, ſiquando per æquora veheretur, quā proximè ſemper ſecutum, marinis beſtiis omnibus ſua celeritate ſuperatis. Nam piſces Cetacei Delphini, Tritones, aliiq; è penetralibus maris excitati, circumſiliendo currum, & tripudiando, (quod eos facere Homerus etiam in Iliade teſtis eſt) omnes mox feſſi deſiſtebāt, & relinquebātur à tergo. Puer verò pergebat ſemper, fluctibus etiam ei (ob reuerētiam Neptuni) ſe ſubmittentibus, & locum aquarum diuortio cedēte mari: quòd Neptunus voluiſſet tam præſtantis formæ puerum, tum cæteris

δῶσιν. ὁ δὲ ἄλλος λόγος † ἱερασθῆναι βοᾷ Νηρίτου Ποσειδῶνα· ἀντερᾶν δὲ τοῦ Ποσειδῶνος* καὶ τοῦ γε ὑμνουμένου* ἀντέρωτος, ἐντεῦθεν τὴν γένεσιν ὑπάρξασθαι· συνδιατρίβειν οὖν τά τε ἄλλα τῷ ἐραστῇ τὸν ἐρώμενον ἀκούω· καὶ μέντοι καὶ αὐτοῦ ἐλαύνοντος κατὰ τῶν κυμάτων τὸ ἅρμα, τὰ μὲν κήτη τὰ ἄλλα, καὶ τοὺς δελφῖνας, καὶ προσέτι καὶ τοὺς τρίτωνας ἀναπηδᾶν ἐκ τῶν μυχῶν, καὶ περισκιρτᾶν τὸ ἅρμα καὶ περιχορεύειν, ὃ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι λέγει ἡμῖν. ἀπολείπεσθαι γοῦν τοῦ τάχους τοῦ ἵππου πάντας καὶ πάντα. μόνα δὲ ἄρα τὰ παιδικὰ οἱ παρομαρτεῖν, καὶ μάλα πλησίον. ϛόρνυσθαι δὲ ἄρα αὐτοῖς καὶ τὸ κῦμα, καὶ διΐστασθαι καὶ τὴν θάλατταν, αἰδοῖ Ποσειδῶνος. ἐθέλειν γὰρ τά τε ἄλλα τὸν θεὸν εὐδο-

κομεῖν τὲ καλὸν ἱδρύμενον, καὶ ὂν καὶ τὴν ἕξιν διαφέροντα. τὸν δὲ Ἥλιον νεμεσῆσαι τῷ τάχει τοῦ παιδὸς ὁ μῦθος λέγει· καὶ ἀμεῖψαί οἱ τὸ σῶμα * εἰς τὸν κόχλον. τ̃ δ' ν̃ν ἐκ ἔχω εἰπεῖν ὁπόθεν ἀγανακτήσας, οὐδὲ γὰρ ὁ μῦθος λέγει· εἰ δέ τι χρὴ συμβαλεῖν ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων, λέγοιται ἀντεραστὰν Ποσειδῶν καὶ Ἥλιος. καὶ ἠγανάκτει μὲν ἴσως ὁ Ἥλιος, ὡς ἐν θαλάττῃ φερόμενος, ἐβούλετό τε αὐτὸν οὐκ ἐν τοῖς κήτεσιν ἀριθμεῖσθαι, ἀλλ' ἐν ἄστροις φέρεσθαι. καὶ τὸ μὲν μύθου ἐς τοσοῦτον ἐλήξατον. ἡμεῖς δὲ εἴη θεῶν ἵλεω ἴσω. καὶ τά γε παρ' ἡμῶν ἴσω πρὸς αὐτοὺς ἔστωμα· εἰ δέ τι θρασύτερον εἴρηται τοῖς μύθοις, ἐκείνων τὸ ἔγκλημα.

cæteris in rebus excellere, tũ corporis habitu & viribus præ cunctis florere. Solem igitur, inquit fabula, pueri celeritate commotũ ſuccenſuiſſe, & in hocce Cochleæ genus vertiſſe. Quã verò ob cauſam Sol iratus hoc fecerit, non exprimit fabula: veriſimile tamen eſt, ſi quid coniicere licet in rebus obſcuris, hos deos fuiſſe riuales: & Solem ægrè tuliſſe quod tam formoſus puer in mari degeret, quem ipſe digniorem inter ſydera, quàm inter belluas maris numerari iudicaret. Hic fabulam vtramq; finierim, precor autem deos mihi propitios eſſe, & quę narraui in meliorem partem accipere: & ſi quid peccatum eſt, id omne fabulis vulgi adſcribere.

* εἰς τὸν κόχλον τὸν δ' ἐκ εἴδα, &c. al. νῦν

Πῶς θηρῶσιν ἐν τῷ Ηριδανοῦ ποταμοῦ καὶ τῷ Ταναΐρῳ τοὺς ἰχθῦς.

Κεφ. κθ.

Quomodo Eridani & Tanarii confluxu aquæ conglaciante piſces capiantur.

CAP. XXIX.

 Vbi

Tænari fl. haud ſcio an alius quiſquam meminerit. Rariſſime etiam Eridanum, i. Padũ, cõglaciari putarim.

Vbi inſignis Eridanus & parum nobilis Tęnarus coitionem faciunt, ibi peculiaria piſcandi genera accolæ exercent: quæ ex Mitylenæi cuiuſdam viri, mihi etiam noti, carminibus didici, non indigna referri. Hyberno quidem tempore dum glacies aſtringit aquam, ſationi operam dant. Fertilẽ enim regionem colunt, deinde ineunte vere, nondũ confluente frigoribus conglaciare deſinente, qui antea agricolæ eſſent, nunc piſcatores facti, ſinnoſum locum deligũt: quem peracutis ſecuribus circuncidunt, vt figuræ rotũditate quiddam lacui vel paludi ſimile efficiant. non tamen glaciem prope ripam ſecãt, ſed in ſuo ſtatu conſiſtere ſinunt: atque locum à

Ἔνθα ὁ Τάναρος ποταμὸς καὶ ὁ Ἠριδανὸς συμβάλλεται, ὁ μὲν καὶ διὰ δόξης ἰὼν καὶ κλεινὸς ἐκεῖνος, ὁ δὲ οὐ πάντη γνώριμος· ἐνταῦθά τοι θῆραι νὴ μὰ Δία ἰχθύων ἴδιαι, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ ἥκουσι μέτροις Μιτυληναίου ἀνδρὸς, ὃν οἶδα καὶ αὐτὸς, μηδὲ ἐξ ἡμῶν ἀγέραστοι γενέσθωσαν τοῦ λόγου τοῦδε. Πεπηδημένων αὐτοῖς ὑπὸ κρυστάλλου τῶν ῥευμάτων, ὅσοι περιοικοῦσιν αὐτοὺς, τῇ μὲν ὥρᾳ χειμερίῳ ἀργοῦσί τε καὶ ἀποσχολάζουσι. καὶ γάρ πως καὶ εὔγεων χωρίον κεκλήρωνται. εἶτα ἀρχομένου τοῦ ἦρος, τῶν ῥευμάτων τῆς πήξεως λυομένων, δι' ὧν αὐτίκα εἶπον, ἔτι ἑστώτων, καὶ ποῦ δή τινα τόπον περιορίζουσιν οἱ γεωργοὶ τέως, νῦν δὲ ἁλιεῖς, καὶ περιτέμνουσι τοῦτον εὖ μάλα τοῖς πελέκεσι πελέκεσι, καὶ τὸ ὕδωρ ἀναφαίνεται, περιφερὲς κατὰ τέλμα. τοῦ μὲν πλησίον ἐπὶ ταῖς ὄχθαις κόπτουσιν· ἀλλὰ ἐῶσι τὸν κρύσταλλον, ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸ αὐτὸ γράφων πε-

al. ἀπεργάζη.

ριϛ

περιβάλλουσιν ἐν τῷ χώρῳ τῷ γεγυμνωμένῳ τὸ δίκτυον καὶ μέντοι καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸ κύκλῳ ἀ-διεξίτῳ ... τό γε τὸ δίκτυον ἐπισπῶσιν ἄνδρες ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἑστῶτες, καὶ ἁλιεῖς καὶ ἄλλοι καὶ μέντοι τὴν τῶν ἰχθύων ἄγραν θεῶνται πολλοί, οἱ τῆς τέχνης ἀπείρατοι, ψυχαγωγίας δέ τινος ἕνεκα. ἐπεὶ δὲ πλησίον αὐτῆς εἰσι γενόμενοι, ἀγόμενοι τῆς ὄχθης πλησίον ἀφίκωνται, περικόπτουσι καὶ* τὸ ἐντεῦθεν ἐπιμήκη κρύσταλλον οἱ ἔξωθεν ὑφεστῶτες. τῇ γάρ τοι θήρᾳ ἐνέχονται, καὶ ἀνθέλκονται τοῖς ἰχθύσι τὴν ἔξω πορείαν. τούτου δὲ οὕτω γενομένου, πλῆρες ἰχθύων τὸ δίκτυον ἐκεῖνο, τῆς περικοπείσης ἐπιθέει τῆς κρυστάλλου πέτρας, καὶ ἡ συνεστάγη. καὶ εἶτα οἱ ἑστῶτες ἁλιεῖς αὐτὴν ἕλκουσιν ἐπὶ νήσου εἰργασμένης πλωτῆς. Ἴδια μὲν δὴ καὶ ταῦτα ἰχθύων τῶν ἐκεῖσε. καὶ θήρας ἑτέρας ἐν αὐτοῖ-

glacie nudarum circũdant amplo verticulo quod fune valido ambitur. Tũ rete piſcatores, aliiq; in ripa conſiſtentes trahunt ac nimirum permulti, etiã piſcatoriæ artis imperiti piſcium captionẽ animi cauſâ ſpectant. Quum autem ij qui adducunt, propè ripam venerũt, tum piſcatores alij extrinſecus glaciem ripæ continẽtem frãgũt. detinetur enim rete in lacu quem diximus, & promoueri vltrà non poteſt. Ita igitur circuncidunt glaciẽ, vt pars eius in medio ſin er lacum ſcilicet ab eis factum & ripam) iam libera abſoluteq; & inſulæ fluitãtis inſtar: cui inſiſtunt qui rete trahunt ab reti piſcibus pleno dum trahitur, verſus ripam agatur ac impellatur. Hoc quidẽ illo in loco piſcãdi genus, vſitatis piſcationibus aliis

[margin: ῆ] [margin: συνεστά- γη]

longè diſſimile, huiuſmodi eſt. De piſcatoribus verò illis Homericè dixerim, eos dupli cem fructum percipere, alterum ex terra, alterum ex flumine. vt iidem & nautæ & agricolæ cenſendi ſint.

FINIS LIB. XIIII.

κεκομένα. δ' αὐτὸς δὲ Ὅμηρος· εἰπεῖν μοι, ὅτι καὶ διπλοῦν αἱροῦνται μισθὸν οἵδε οἱ ἄνδρες, τὸν μὲν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τὸν δὲ ἐκ τῆς γῆς, ὡς εἰκὸς αὐτοὺς εἶναι καὶ ναύτας καὶ γεωργούς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΔ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΕΛΑΤ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιε.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XV.

Θήρα ἰχθύων ἐν Μακεδονίᾳ οὐ πάνυ συνήθης.

Κεφ. α.

Θήραν ἰχθύων Μακεδονικὴν εἶναι ἀκούσας καὶ ἤδη ἡ θήρα ἐστί. Βεροίας τε καὶ Θεσσαλονίκης μέσος ῥεῖ ποταμὸς ὄνομα Ἀστραῖος. εἰσὶν οὖν ἐνταῦθα ἰχθύες τὴν χρόαν κατάστικτοι· τίνας αὐτοὺς οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, Μακεδόνας ἐρωτᾶν λῷον ἐστί. οὗτοι οὖν τοῖ

Quomodo in Macedonia non admodum vſitatè piſces capiantur.

CAP I.

HVjuſcemodi Macedonicã piſcandi rationẽ auditione cõprehẽſam habeo: in fluuio nomine Aſtræo, qui inter Berœam & Theſſalonicen medius fluit, diſtincti variis coloribus piſces (nomine ab incolis Macedonibus interrogando) gi-

conſtricta teneantur: nec ſanè nauis eſſe videtur: non enim ampliùs fluctibus verberatur: ſed in magna planicie tumuli aut cuiuſdam ſpeculæ vel promontorij ſimilitudinē ſpeciemq; gerit. Tum nautæ exiliunt, in flumine excurrētes: plauſtriſque onera transvehūt: donec rurſus exacta hyeme, & flumine ad priſtinum reuerſo fluendi impetū, ipſum iam Iſtrum calcantes Boues, onera nauibus reddant: quæ interim in loco manēt, ceſſantque, donec ſoluta fuerit glacies, & mirabile gelu aſtringētis vinculum laxatum. Eo tempore piſcatores glaciē in orbē ligonibus perfodiētes vbicunque libuerit, puteum excauant, vt vel putei vel maximi dolij os eſſe videatur. Permulti verò

vui Gill.

Omiſit hic quædam Gill. hæc quidē periodus obſcura videtur. quo modo enim exacta hyeme & iam ſoluta glacie ampliùs Iſtrū calcãt boues? niſi forte vt denuò onera ad naues per vadum deuehant, ipſum iã calcantes Iſtrum, non glaciem & niuem, vt hyeme.

μένη κατείληπται λιμνῆ. καὶ ἔοικεν οὐ μὰ Δία τὸ νεώ· οὐ γὰρ ἔτι τοῖς κύμασι τύπτεται. ἀλλ' ἐν πολλῷ πεδίῳ λόφῳ τινὶ ἀνίσχοντι, ἢ καὶ ναὶ μὰ Δία σκοπιᾷ, ἢ ἄκρᾳ. ἐνταῦθά τοι καὶ οἱ ναῦται ἐκπηδῶσι, καὶ κατὰ τοῦ ποταμοῦ θέουσι, καὶ ἁμάξας ἄγουσι, καὶ τὸν φόρτον μετάγουσιν ἐπὶ τῆς τέως ὕδατος † καὶ πάλιν μετὰ τὴν χειμερινὴν ὥραν τοῦ αὐτοῦ φερομένου σφοδρῶς, περιέρχονταί τε καὶ ἄγουσι τὰ ἄχθη, καὶ τὸν Ἴστρον πατοῦντι βόες. μένει δὲ ἡ ναῦς ἐς τὸ αὐτὸ ἀτρεμοῦσα μέχρι τοῦ κρυμοῦ, κρεμαμένου δὲ ὁ κρύσταλλος καὶ λυθῇ ἐλευθέρα ἐκ τοῦ παραδόξου πεισμένη δεσμοῦ. ἀπολυθῆναι ἐντεῦθεν τοῦ καιροῦ. καὶ οἱ ἁλιεῖς ὑγακιλλας λαβόντες, ἔνθα κύκλον ἂν ἐθέλωσι, διακόπτουσι τὴν πῆξιν τοῦ ὕδατος, καὶ τὸ φρεατῶδες ἐργάζονται κατὰ τοῦ ἐς τὸ ὕδωρ· ὥσπερ οὖν ἢ φρέατος εἶναι στόμα, ἢ μεγίστου πί-

κατπίντα

δαν

ὅτου καὶ πάνυ γάστρειδος. ἐκεῖ ἰχθύες ποθοῦσι τὸ θερ-μὸν ἀναπνεῦσαι θέλοντες, οἱονεὶ στέγην ἐπικειμένην, καὶ ποθοῦντες τὸ φῶς, ἀσμένως εἰς τὸ ἀνεῳγμένον στόμιον εἰσνέουσι· καὶ γίνονται πλῆθος ἄμαχοι, καὶ ἐπιθλοῦνται ἀλλήλοις· αἱροῦνται δὲ, ἅτε ἐν βόθρῳ στενῷ, ῥᾳδίως. καὶ πάρεστι λαβεῖν κυπρίνους τε καὶ κορακίνους ἄδην, καὶ πέρκας, καὶ ξιφίας, ἀλλ' οὔπω μεγάλους, καὶ ἔτι τοῦ κέν-τρου τοῦ προσμετωπιδίου ἀ-μοιροῦν. καὶ ἀντακαῖον, καὶ τοῦτον ἁπαλόν. ἐπεὶ οἵ γε μεγάλοι καὶ προήκοντες τὴν ἡλικίαν, γένοιτο ἂν καὶ κατὰ τὸν θύννον τὸν μέγι-στον· αὐτός τοι καὶ πιότατός ἐστι τὰς λαπάρας καὶ τὴν γαστέρα, καὶ φαίης ἂν ὑὸς οὖθαρ εἶναι θηλαζούσης βρίθος· δορὰν δὲ ἔχει τραχεῖαν, καὶ μέντοι καὶ τὰ δόρατα λεαίνουσι ταύτῃ διαξέουσι. ὑπὸ δὲ τὸν μυελὸν τοῦδε τοῦ ζῴου ἀρξάμενος ἐκ μέσης τῆς κεφαλῆς, καὶ μέχρι τῆς οὐρᾶς καθήκων,

pisces lucis desiderio ex glacie tanquam ex tecto incumbente effugere cupientes, in apertum os innatãt. eódemque frequentes cõgregantur, vt inter se trudant. Vbi vt in stricto scrobe cùm permulti alij pisces facilè capiũtur, tũ plurimi Cyprini, & Coracini, & Percæ, & Xiphię. qui needum confirmatã ætate, nec mucronato rostro existunt: & Antacæi, & ij quidẽ teneri. nam qui ætate processerunt, ad maximi Thunni magnitudinem accedunt. ij sanè pinguissimo abdomine sunt, vt eius võtrem lactantis Scrophę suos fœtus vbera dicas: sicq; aspero corio regũtur, vt eo perpoliantur hastę. Ab illius capitis medio à medulla (*cerebro*) ipsius ad caudam mollis & stricta membrana pertinet, quam

ὑμὴν

ad aſſam ſolem exſicca-
tam, flagellum ad con-
citanda iumẽta efficere
poſſis: nihil enim fe-
rè a corio differt. Quũ
eſt iuſta magnitudine,
nunquam ad cauum
ſeu puteũ glaciei per-
uenit: ſed aut ſub ſaxa
ſubiicitur aut in imam
harenam ad vitandum
frigus abditur. Nam id
temporis quum gelidũ
eſt flumen, & perfrigi-
da tẽpeſtas, nullis nec
herbis nec piſcibus ve-
ſci neceſſe habet: tantũ
inertia laboris gaudet,
& alitur ex pingui ſuo
ſucco. Et quemadmo-
dum Polypi, quũ præ-
dâ deſtruũtur, brachia
ſua circumrodunt: ſic
is ſuam pinguitudinẽ
exedens viuit. Ineunte
rurſus vere iamq; libe-
rè fluẽte Iſtro, odit i-
gnauiam: itaq; ſeſe ex
latibulis ad ſummam
aquam incitans, aquæ
ſpumâ abundante ex-

δέρματος

ὑμὴν ὑγρὸς καὶ στενὸς ἔρ-
χεται· τοῦτον οὖν πρὸς τὴν
εἵλην αὐτὴν ἐργαστέον [illegible],
ἐξῆν εἰ θέλει καὶ μάστι-
γας, ὡς ἐλαύνει ζεῦγος
ἵππων. τὸ ζεῦγος γὰρ ἢ
[illegible] οὐδὲν διαφέρει. εἰς
μέγεθος δὲ ἤδη προήκων,
[illegible] θελήσοι τις
ἀποκεκρυμμένον τοῦ κρυ-
στάλλου, καὶ [illegible]
εἰ τὴν βόθρον· ἀλλ' ἢ πέ-
τραις [illegible] πολυτελε-
στὴ [illegible], καὶ ἐν ἄμμῳ βα-
θείᾳ [illegible] εἶτα
[illegible], καὶ μάλα
ἀγαπητῶς. δεῖται δὲ οὔτε
[illegible] οὔτε ἰ-
χθύος [illegible].
χειμαῖ δὲ ὄντος, [illegible]
[illegible] θέλει. καὶ [illegible]
τῇ χολῇ, καὶ τὴν [illegible]
[illegible]. [illegible]
καὶ οἱ πολύποδες [illegible]
[illegible] πλεκτανῶν [illegible]
[illegible] περιτρώγοντες, ἐ-
[illegible] δὲ [illegible], καὶ

[illegible] καὶ ἐκεῖνοι [illegible] [illegible] καὶ [illegible] θέρος [illegible],
[illegible]

τὸ δὲ τὸ ὕδωρ ἀφρίζει πολὺς δὲ ἐστὶν ἐν ταῖς ἐκβολαῖς καὶ μορμύροντος δὲ τοῦ ῥεύματος, καὶ ἀκολουθεῖν σφοδρότατα. ἐνταῦθα τοι καὶ ἁλίσκεται ῥᾳδίως, ἐλλοχώντων αὐτὸν ἐν τῷ ἀφρῷ, καὶ τὸ ἄγκιστρον εἰς τὸν ἀφρὸν καθιέντων σὺν τῇ ὁρμιᾷ, καὶ τὸ μὲν κρύπτεται ὑπὸ τῇ ῥοῇ, ἡ δὲ αὐγὴ τοῦ χαλκοῦ δυσσύνοπτος. ὁ δὲ κέχηνε καὶ διὰ ταῦτα λίχνος ὢν καὶ λάβρος τοῦ ἐδωδὴν τὴν προκειμένην σπάσας καταπίνει τὸν δόλον, καὶ ἀπόλλυται ἐντεῦθεν ὅθεν τὰ πρόσθεν ἐτρέφετο.

Πῶς διὰ κυνὸς ἀνασπᾶσι τὴν καλουμένην κυνόσπαστον ἢ καὶ ἀγλαοφῶτιδα. Κεφ. κζ.

Ὄνομα αὐτοῦ κυνόσπαστος, καλεῖται δὲ ἄρα καὶ ἀγλαοφῶτις ἡ αὐτή. βούλομαι δὲ ἐκπίσαι χρόνος τὸ ὑπομνησθεὶς, ὃ μεθ' ἡμέραν μὲν ἐν ταῖς ἄλλοις διαλέληθε, καὶ οὐκ ἔστι πάνυ τι σύνδηλον, νύκτωρ δὲ ἐκφαίνεται καὶ διαφαίνει ὡς ἀστήρ. φλογώδης γάρ

pletur. Vbi magno murmure rapidus fertur, ibi à piſcatoribus ad hunc modum inſidiæ ei molientibus facilè capitur, vt hamus cum linea in ſpumam demiſſus ſub arborem occultetur, & ferri ſplendor minimè perſpicuus ſit: is tum ore hiante atque imminente liguriens, inſidioſam eſcam deuorat ex eoq; perit, vnde prius alebatur. al. ποῦ

De mirabili noctu lucente herba aglaophotide terreſtri, quæ & cynoſpaſtus dicitur, & quòd ſer can m.e.... eretur.

CAP. XXVII.

Cynoſpaſtus herba alio nomine aglaophôtis dicitur, hæc per diē inter cæteras herbas, (à quibus ne minimū quidem differt,) deliteſcit, nec vllo modo agnoſcitur: nocte verò ſtellæ instar lucens, & igneo ſplendore coru- ſupra ca. 24.

ſcans, facilè in conſpectum venit. Itaq; ſigno ad radices eius defixo diſcedunt: abſque eo neq; colorem eius interdiu, neq; ſpeciē cognituri. Nocte iam exacta aduentant, & herbam ex ſigno agnoſcūt: euellere vero aut circunfodere tantùm, cauent. Primùm enim qui eius naturę imperitus eam attigit periiſſe ferunt. Canem igitur iuuenem adducūt, diei ſpatio famelicum, & funiculum validum arctiſſimè ad inferiorem herbæ ſtipitem vinctū Cani etiam alligant, & carnes aſſas multas ei obiiciunt; quàm lōgiſſimè interim poſſunt recedētes. Canis nido-

ſcilicet συμβαίνει, quod verbum ſequitur.

γάρ ἐστι, καὶ ἔοικε πυρί. ἐκεῖνο σημεῖόν τι ταῖς ῥίζαις ἐμπήξαντες αὐτῆς, ἀπαλλάττονται, οὔτε τὴν χρόαν ἔχοντες μεθ' ἡμέραν †, εἰ μὴ τοῦτο δράσαιεν, ἐμνημονευκότες, οὔτε μὴν τὸ εἶδος παραλαβοῦσι δὲ τῆς νυκτὸς, ἥκουσι. καὶ ἐπισκεψάμενοι τὸ σημεῖον ἀφρουρὴ κατέλιπον, καὶ γνωρίσαντες, ἔχουσι συμβαλεῖν ὅτι ἄρα τοῦτο ἐκεῖνό ἐστι, οὗ καὶ δέονται. ἐπεί τοί γε ἄλλως ἐμφερὴς ἐστι τοῖς παρεστῶσι, καὶ οὐδὲ ὀλίγον διαλλάττει αὐτῶν. ἐκ ἀνασπάσουσι δὲ αὐτοὶ τὸ φυτὸν τόδε, ἢ οὐ χαιρήσουσι πάντως. ἐκεῖνο οὔτε ἀνασκάλλει τις, οὔτε ἀνασπᾷ. ἐπεὶ καί φασι, τὸν πρότερον ὑπ' ἀπειρίας τῆς κατ' αὐτὴν εἰ ὅταν προσαψάμενον, ἐκ εἰς μακρὰν ἀπώλεσιν. ἄγουσιν οὖν κύνα νεανίαν ἡμερῶν ἀποσιτήσαντες καὶ λιμώττοντα ἰσχυρῶς· καὶ τούτου σπάρτον ἐξάψαντες ὡς μάλα στερεὸν, καὶ τῆς ἀγλαοφώτιδος τοῦ κάτω στελέχους βρόχον τινὰ δύσλυτον προσαρτήσαντες, ὡς οἷόν τέ εἰσι μακρόθεν· ἴσταται τῷ κυνὶ προστιθέασι † κρέατα πάμπολλα ὀπτὰ,

ἀλ. κρέα.

κνίσ

κύνας προσβάλλοντες. ὁ δὲ, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ φλεγόμενος, καὶ στριβλούμενος ὑπὸ τῆς κνίσσης, ὅτι τὰ προκείμενα ἰέναι τι πρόσω * καὶ ὑπ' ἰσχύος ἀνασπᾷ ἐκ ῥιζῶν τὸ φυτόν. ἐὰν δὲ ὁ ἥλιος ἴδῃ τὰς ῥίζας, ὁ κύων ἀποθνήσκει παραχρῆμα. θάπτουσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ αὐτόν. καὶ τινας δράσαντες ἀπορρήτους ἱερουργίας τε, καὶ τιμήσαντες τὸν κύνα τὸν νεκρὸν ὡς ὑπὲρ αὐτῶν τεθνεῶτα. εἶτα μόνως προσάψασθαι τολμῶσι τοῦ φυτοῦ τοῦ προειρημένου, καὶ κομίζουσιν οἴκαδε, καὶ κατατιθέασιν εἰς πολλὰ καὶ λυσιτελῆ. ἐν δὲ τοῖς καὶ τὴν ἐκ τῆς σελήνης νόσον ἐνσκήπτειν τοῖς ἀνθρώποις λεγομένην, ἰᾶσθαί φασιν αὐτήν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ πάθος, ὅταν ῥεῦμα ἐπικλίσωνται ἀθρόον καὶ ῥαγδαῖον, ἀφαιρεῖται τὴν ὄψιν αὐτοῖς.

re motus impetu ad carnes fertur, & herbam radicitus eruit, cuius radices ſi Sol viderit, Canis mox expirat: & ſecretis quibuſdam ceremoniis, vtpote in ipſorum gratiam extinctus, ſepelitur. Tũ demum herbam contingere, & ſecum auferre audent Vſus eius ad multa celebratur: & inter cætera ad comitialem morbum remediũ ex ea homini commẽdant. item ad oculorũ vitium, quòd delato in eos humore nimio, videndi facultatem adimit.

addo ἑρμᾶ.

De Nerite.

CAP. XXVIII.

Cochlea marina magnitudine exigua, formæ pulchritudine eximia ſpectatur, eò maris

Περὶ τοῦ κόχλου τοῦ θαλαττίου, τοῦ καλουμένου νηρίτου. Κ. κη.

Κόχλος ἐστὶ θαλάττιος, μικρὸς μὲν τὸ μέγεθος, ἰδεῖν δὲ ὡραιότατος· καὶ ἐν θαλάττῃ τίκτεται τῇ

vbi ſordium vacuitas eſt, & tranquillitas viget, & in ſaxis tum tectis mari tum eminentibus modicè [chœradas vocant] naſcitur. hæc Nerites appellatur, & duplex ſuper ea narratur fabula, quas [vt accepi] referam. nã in longo opere modicè ad fabulas deflectere, tum animi recreandi, tum cõdiendi edulcandiq; ſermonis gratia nihil prohibet. Nereo [dæmoni] marino, quem veracẽ & minimè fallacem eſſe hactenus omnes prædicant. Doris Oceani filia [vt canit Heſiodus] filias peperit quinquaginta: quarum Homerus quoq; in Megaris poëmate meminit. Poſt tot vero filias, etiam filium vnicum ei natum eſſe, non illi quidem auctores ſunt, ſed vulgus piſcatorum prædicat: cui nomen fuerit Nerites, hominum ſimul atq; deorum formoſiſſimo: quocum Ve

καθαρεύει τε, καὶ ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, καὶ ἐν ταῖς καλουμέναις χοιράσιν. ὄνομα δὲ νηρίτης ἐστὶν αὐτῷ. καὶ διαρρεῖ λόγος διπλοῦς ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ζῴου, καὶ εἰς ἐμέ γε ἀφικέσθην ἄμφω τὼ λόγω. καὶ μέντοι δὲ διαμυθολογεῖσθαι μικρὰ ἄττα, ἐν μακρᾷ τῇ συγγραφῇ οὐδὲν ἄλλ' ἢ διαναπαῦσαί τε τὴν ἀκοὴν, καὶ ἐφηδῦναι τὸν λόγον. Τῷ Νηρεῖ τῷ θαλαττίῳ, ὃν ᾄδουσιν ἀληθῆ τε καὶ ἀψευδῆ ἀκούομεν δεῦρο ἀεί, πεντήκοντα μὲν τεχεῖν θυγατέρας τὴν Ὠκεανοῦ Δωρίδα Ἡσίοδος ᾄδει. μέμνηται δὲ αὐτῶν καὶ Ὅμηρος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ Μεγάροις. ἕνα δὲ ἐπιγενέσθαι παῖδα ἐπὶ ταῖς τοσαύταις θυγατράσιν, ἐκεῖνοι μὲν οὐκ ἴσασι· λόγοι δὲ θαλάττιοι ὑμνοῦσι, καὶ Νηρίτην αὐτὸν κληθῆναι λέγουσι· καὶ ὡραιότατον γενέσθαι καὶ ἀνθρώπων καὶ

θεῶν. Ἀφροδίτην δὲ συν-
διατρίβειν καὶ ἐν τῇ
θαλάττῃ ἡδέως τῷ
Νηρίτῃ, τοῦτον δὲ καὶ εἶχεν αὐ-
τὸν φίλον. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο
χρεὼν εἱμαρμένον, * ἔ-
δει τοῖς ὀλυμπίοις ἐγγρα-
φῆναι καὶ ταύτην τὴν δαί
μονα, τοῦ πατρὸς παρα-
καλοῦντος, ἀκούσειν αἱ-
τὴν ἀκούω, καὶ τὸν ἑταῖρόν
τε καὶ συμπαίστην τὸν αὐ
τὸν ἐθέλειν ἄγειν· τὸν δὲ οὐχ
ὑπακοῦσαι λόγος ἔχει, τὸν
ὀλύμπου προτιμῶντα τὴν
σὺν † τοῖς ἀδελφοῖς καὶ
τοῖς γειναμένοις διατρι-
βήν. παρῆν δ᾽ ἄρα αὐτῇ
καὶ ἀναφῦσαι πτερὰ καὶ
τοῦτο ἐχαρίσατο δῶρον τῆς Ἀ-
φροδίτης δωρουμένης· ὁ δὲ
καὶ ταύτην παρ᾽ οὐδὲν
ποιεῖται τὴν χάριν. ὀργί-
ζεται τοίνυν ἡ Διὸς παῖς,
καὶ ἐκεῖνον μὲν εἰς τὸν κό-
χλον τόνδε ἐκτρέπει τὴν
μορφήν· αὐτὴ δὲ αἱρεῖται
ὀπαδόν τε καὶ θεράποντα ἀντ᾽ ἐκείνου τὸν Ἔρωτα, νέον
καὶ τοῦτον καὶ καλόν· καὶ οἱ τὰ πτερὰ τὰ ἐκείνου δί-

nus etiam in mari ſe
oblectâriț, magno illũ
amore proſecuta. Quũ
vero iam tẽpus fatale
aduenisset, & Venerẽ
diis cæleſtibus, iuſſu
patris, inſcribi oporte-
ret: audio eam de mari
excũtem Neritẽ quo-
que delicias ſuas ſecũ
abducere voluiſſe: illũ
vero recuſaſſe, quod
inter parentes ac ſoro-
res viuere, quàm cælo
potiri mallet. Et quum
alas etiam quandocũ-
que libuiſſet, ad volã-
dum ſibi producere
poſſet, hoc quoq; mu-
nus à Venere (ni fallor)
acceptum, aſpernatus
neglexit. Quamobrem
indignata Iouis filia, il-
lum in Cochleã eiuſ-
dem nominis conuer-
tit: comitẽ verò & mi-
niſtrum illius loco Cu-
pidinem, ipſum quoq;
iuuenem & formoſum
ſibi delegit: & alis, quas
Nerites habuerat, eũ-

addo καὶ

al. ταῖς ἀδελφαῖς

 δωσιν

al. ἱερασθῆναι

addo καὶ αὐτὸν ἀντεραστός

dem induit. Altera verò fabula, Neptunum ait amaſſe Neritem, & pariter ab eodem redamatum eſſe, vnde nomen & celebritas Anterotis (id eſt Amoris mutui) inter homines exorta ſint. & hũc Neptuni amaſium tum aliás familiariter cum ipſo viuere ſolitum eſſe: tum currum eius & equos, ſiquando per æquora veheretur, quã proximè ſemper ſecũtum, marinis beſtiis omnibus ſua celeritate ſuperatis. Nam piſces Cetacei Delphini, Tritones, aliijq; è penetralibus maris excitati, circumſiliendo currum, & tripudiando, (quod eos facere Homerus etiam in Iliade teſtis eſt) omnes mox feſſi deſiſtebãt, & relinquebãtur à tergo. Puer verò pergebat ſemper, fluctibus etiam ei (ob reuerẽtiam Neptuni) ſe ſubmittentibus, & locum

δύσιν. ὁ δὲ ἄλλος λόγος † ἱερασθῆναι βοᾷ Νηρίτου Ποσειδῶνα· ἀντερᾶν δὲ τοῦ Ποσειδῶνος * · καὶ τοῦ γε ὑμνουμένου * ἀντέρωτος, ἐντεῦθεν τὴν γένεσιν ἀρξασθαι· συνδιατρίβειν οὖν τά τε ἄλλα τῷ ἐραστῇ τὸν ἐρώμενον ἀκούω· καὶ μέντοι καὶ αὐτοῦ ἐλαύνοντος κατὰ τῶν κυμάτων τὸ ἅρμα, τὰ μὲν κήτη τὰ ἄλλα, καὶ τοὺς δελφῖνας, καὶ προσέτι καὶ τοὺς τρίτωνας ἀναπηδᾶν ἐκ τῶν μυχῶν, καὶ περισκιρτᾶν τὸ ἅρμα καὶ περιχορεύειν, ὃ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι λέγει ἡμῖν. ἀπολείπεσθαι γοῦν τοῦ τάχους τοῦ ἵππου πάντας καὶ πάντα· μόνα δὲ ἄρα τὰ παιδικά οἱ παρομαρτεῖν, καὶ μάλα πλησίον. στόρνυσθαι δὲ ἄρα αὐτοῖς καὶ τὸ κῦμα, καὶ διίστασθαι καὶ τὴν θάλασσαν, αἰδοῖ Ποσειδῶνος. ἐθέλειν γὰρ τά τε ἄλλα τὸν θεὸν διδο-

aquarum diuortio cedẽte mari: quòd Neptunus voluiſſet tam præſtantis formæ puerum, tum

cæteris

τιμῶν τὸ κάλλος ἐξαίρετον, καὶ ἦν καὶ τὴν ἕξιν διαπρεπής. τὸν δὲ Ἥλιον νεμεσῆσαι τῷ τάχει τοῦ παιδὸς ὁ μῦθος λέγει· καὶ ἀμεῖψαί οἱ τὸ σῶμα * εἰς τὸν κόχλον. τὸ δ' ἂν ἐκ τίδε ἐποίει ὁπόθεν ἀγανακτοῦντα, οὐδὲ γὰρ ὁ μῦθος λέγει. εἰ δέ τι χρὴ συμβαλεῖν ὑπὲρ τῶν ἀτεκμάρτων, λέγοιντο ἂν ἀντερᾶν Ποσειδῶν καὶ Ἥλιος. καὶ ἠγανάκτει μὲν ἴσως ὁ Ἥλιος, ὡς ἐν θαλάττῃ στρεφόμενος, ἐβούλετό τε αὐτὸν οὐκ ἐν τοῖς κήτεσιν ἀριθμεῖσθαι, ἀλλ' ἐν ἄστροις φέρεσθαι. καὶ τὸ μὲν μύθω ἐς τοσόνδε ἐληξάτην. ἐμοὶ δὲ ἐκ θεῶν ἵλεω ἔστω. καὶ τά γε παρ' ἐμοῦ ἔστω πρὸς αὐτοὺς αἴσιμα· εἰ δέ τι θρασύτερον εἴρηται τοῖς μύθοις, ἐκείνων τὸ ἔγκλημα.

εἰς τὸν κόχλον τόνδε ἐκ τίδε &c. al. γὰρ

Πῶς θηρῶσιν ἐν τῷ Ἠριδανῷ ποταμῷ καὶ τῷ Ταναΐρῳ τοὺς ἰχθῦς.

Κεφ. κθ.

cæteris in rebus excellere, tũ corporis habitu & viribus præ cunctis florere. Solem igitur, inquit fabula, pueri celeritate commotũ ſuccenſuiſſe, & in hocce Cochleæ genus vertiſſe. Quã verò ob cauſam Sol iratus hoc fecerit, non exprimit fabula: veriſimile tamen eſt, ſi quid coniicere licet in rebus obſcuris, hos deos fuiſſe riuales: & Solem ægrè tuliſſe quod tam formoſus puer in mari degeret, quem ipſe digniorem inter ſydera, quàm inter belluas maris numerari iudicaret. Hic fabulam vtramq; finierim, precor autem deos mihi propitios eſſe, & quę narraui in meliorem partem accipere: & ſi quid peccatum eſt, id omne fabulis vulgi adſcribere.

Quomodo Eridani & Tanariſ confluxu aqua conglaciante piſces capiantur.

CAP. XXIX.

Tanari fl. haud ſcio an alius quiſquam meminerit. Rariſſimè etiam Eridanum, i. Padū, cōglaciari putarim.

Vbi inſignis Eridanus & parum nobilis Tęnarus coitionem faciunt, ibi peculiaria piſcandi genera accolæ exercent: quæ ex Mitylenæi cuiuſdam viri, mihi etiam noti, carminibus didici, non indigna referri. Hyberno quidem tempore dum glacies aſtringit aquam, ſationi operam dant. Fertilē enim regionem colunt, deinde ineunte vêre, nondū confluente frigoribus conglaciare deſinente, qui antea agricolæ eſſent, nunc piſcatores facti, ſinnoſum locum deligūt: quem peracutis ſecuribus circuncidunt, vt figuræ rotūditate quiddam lacui vel paludi ſimile efficiant. non tamen glaciem prope ripam ſecāt, ſed in ſuo ſtatu conſiſtere ſinunt: atque locum à

Ἔνθα ὁ Ταίναρος ποταμὸς καὶ ὁ Ἠριδανὸς συμβάλλεται, ἔστι μὲν καὶ διὰ δόξης ἰὼν καὶ κλέους· ἐκεῖνος δὲ οὐ πάντη γνώριμος· ἐνταῦθά τοι θῆραι νὴ μὰ Δία ἰχθύων ἴδιαι, καὶ εἰς ἐμὲ δὲ ἥκουσαι μέτροις Μιτυληναίου ἀνδρὸς, ὃν ᾔδειν καὶ αὐτὸς, μηδὲ ἐξ ἡμῶν ἀγέραστοι γινέσθωσαν τῷ λόγῳ τῷδε. Πεπεδημένων αὐτοῖς ὑπὸ κρυστάλλου τῶν ῥευμάτων, οἳ περιοικοῦσιν αὐτοὺς, τῇ μὲν ἄρα χειμερίῳ ἀροῦσί τε καὶ σπείρουσι. καὶ γάρ πως καὶ εὔγεων χωρίον κεκλήρωνται. εἶτα ἀρχομένου τοῦ ἦρος, τῶν ῥευμάτων τῶν πεπηγμένων, δι' ὧν αὐτίκα εἶπον, ἐκ γεωργῶν, καὶ ποταμόν τινα τόπον περιγράφουσιν οἱ γεωργοὶ τέως, νῦν δὲ ἁλιεῖς, καὶ περιτέμνουσι τοῦτον εὖ μάλα πελέκεσιν ὀξέσι, καὶ τὸ ὕδωρ ἀναφαίνεται, περιφερὲς κατὰ τέλμα. οὐ μὴν πλησίον ἐπὶ ταῖς ὄχθαις κόπτουσιν· ἀλλὰ ἐῶσι τὸν κρύσταλλον, ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸν αἰεπαγῆ πε-

al. ἐπ πεάγη.

μβάλλουσιν ἐν τῷ χώρῳ τῷ γεγυμνωμένῳ τῷ αὐτῷ δίκτυον καὶ μέντοι καὶ περιβάλλουσιν αὐτὸ καλῳδίῳ ἀδιβ στερεῷ κ. τοῦτό γε τὸ δίκτυον ἐπισπῶσιν ἄνδρες ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἑστῶτες, καὶ ἁλιεῖς καὶ ἄλλοι καὶ μέντοι τὴν τῶν ἰχθύων ἅλωσιν θεῶνται πολλοὶ, τῆς τέχνης οὐκ ἐπαΐοντες ψυχαγωγίας δέ. ἐπεὶ δὲ ὕπαρσιν αὐτοὺς ἐπειγομένοι ἀγόμενοι τῆς ὄχθης πλησίον ἀφίκωνται, περικόψαντες καὶ τὸ ἐντεῦθεν τέμνουσι κρύσταλλον οἱ ἔξωθεν ὑφεστῆρες. τῇ γάρ τοι θήρᾳ ἀνέχονται, καὶ ἀνεστέλλονται τοῖς ἰχθύσι τὸ ἔξω πόρρω. τούτου δὲ οὕτω γενομένου, πλῆρες ἰχθύων τὸ δίκτυον ἐκεῖνο, τῆς περιμηθείσης ἐπιβᾶσι τοῦ κρυστάλλου πέτρας, καὶ ἣ συνεστάγη. καὶ εἶτα οἱ εἰσιόντες ἁλιεῖς αὐτὴν ἕλκουσιν ἐπὶ νῆσον εἰρεσίᾳ πλωτοῦς. Ἴδια μὲν δὴ καὶ ταῦτα ἰχθύων τῶν ἐκεῖσε. καὶ θήρας ἑτέρας ἐπ᾽ αὐτῶν εἰ-

glacie nudatum circũdant amplo verticulo quod fune valido ambitur. Tũ rete piſcatores, aliiq; in ripa conſiſtentes trahunt ac nimirum permulti, etiã piſcatoriæ artis imperiti piſcium captionẽ animi cauſâ ſpectant. Quum autem ij qui adducunt, propè ripam venerũt, tum piſcatores alij extrinſecus glaciem ripæ continẽtem frãgũt. detinetur enim rete in lacu quem diximus, & promoueri vltrà non poteſt. Ita igitur circuncidunt glaciẽ, vt pars eius in medio (inter lacum ſcilicet ab eis factum & ripam) iam libera abſolutaq; & inſulæ fluitãtis inſtar: cui inſiſtunt qui rete trahunt, ab reti piſcibus pleno dum trahitur, verſus ripam agatur ac impellatur. Hoc quidẽ illo in loco piſcãdi genus, vſitatis piſcationibus aliis

συνεπάγη

longè diſſimile, huiuſmodi eſt. De piſcatoribus verò illis Homericè dixerim, eos duplicem fructum percipere, alterum ex terra, alterum ex flumine: vt iidem & nautæ & agricolæ cenſendi ſint.

FINIS LIB. XIIII.

κασμένα. διὸ δὲ Ορ
εἰπεῖν μοι, ὅτι καὶ δι
αἱροῦνται μισθὸν οἱ δ
ἄνδρες, τὸν μὲν ἐκ τῆς π
μοῦ, τὸν δὲ ἐκ τῆς γῆς, ὡ
αὐτοὺς εἶναι καὶ ναύτας
γεωργούς.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΥ.

ΕΛ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιε.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XV.

Θήρα ἰχθύων ἐν Μακεδονίᾳ οὐ πάντῃ συνήθης.

Κεφ. α.

Θήραν ἰχθύων Μακεδονικὴν ἀκούσας καὶ ἤδη ἡ θήρα ἐστί. Βεροίας τε καὶ Θεσσαλονίκης μέσος ῥεῖ ποταμὸς ὄνομα Ἀστραῖος. εἰσὶν οὖν ἐνταῦθα ἰχθύες τὴν χρόαν κατάστικτοι· τίνας αὐτοὺς οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι, Μακεδόνας ἐρωτᾶν λῷόν ἐστι. οἵγε μὲν οὖν τοι

Quomodo in Macedonia non admodum uſitatè piſces capiantur.

CAP I.

HViuſcemodi Macedonicã piſcandi rationẽ auditione cõprehẽſam habeo: in fluuio nomine Aſtræo, qui inter Berœam & Theſſalonicen medius fluit, diſtincti variis coloribus piſces (nomine ab incolis Macedonibus interrogando) gi-

gnũtur: qui indigenis Muſcis in fluuio volitantibus paſtum ſibi comparant. Eæ nec ſimile de ſpecie quicquã aliarum Muſcarum habent, quæ vbiq; ſunt: nec ad Apum ſimilitudinem accedunt, nec Veſparum, nec deniq; Anthedonum [*Crabronum*] ſpeciem gerunt: harum tamen aliquam cuiuſque propriã particulam referunt. nam in audacia quiddam ſimile cæterarum Muſcarum habent, tum magnitudine Anthedoni ſimiles ſunt, tũ Veſparum colorem reddunt, & ſimiliter quidẽ atq; Apes bombo ſtrepunt. Eas Hippuros appellant indigenæ, eæ ad ſummam aquam verſantes ſui gratiã a [illegible] Piſcium natione non latẽ. Nam vt ex his quiſpiam earum aliquam per ſumma apparentem conſpexit, ſilentio ſub aqua ſubiẽs, ne prædam aquæ agi-

al. ἀμί-
ρους lego
ἀνθηδόσιν
ex [illegible]
tibus.

ποιοῦνται τὴν μυίας ἐπιχωρίους ἐν τῷ ποταμῷ πετομένας, οὐδέν τι ταῖς ἀλλαχόθι μυίαις προσεικασμέναις· οὐδὲ μὴν σφηκῶν ὄψει παραπλήσιοι· οὐδ' αὖ εἴποι τις ταῖς καλουμέναις * ἠρέμισι τὴν μορφὴν εἰκότως ἂν ἀντικρίνεσθαι τοῦτο τὸ ζῷον, οὐδὲ ταῖς μελίτταις αὐταῖς. ἔχουσι δὲ τῶν προειρημένων ἑκάστου μοῖραν ἰδίαν. ἐοίκασιν οὖν τὸ μὲν θράσος, μυίᾳ· τὸ δὲ μέγεθος, εἴποις ἂν ἀνθηδόνα· σφηκὸς δὲ τὴν χρόαν ἀπεμάξαντο· βομβοῦσι δὲ ὡς αἱ μέλιτται. καλοῦσι δὲ ἵππουρον αὐτὸν, [illegible] ἴσον [illegible] ἐπιχώριοι. ἐκδιαιτῶνται οὖν ἐπιπολῆς τοῦ ὕδατος [illegible] τὴν [illegible] σιλύω. [illegible] [illegible] ἰχθύων. [illegible] ἐπιπολάζουσαν τὴν [illegible] θεάσηταί τις, ἡσυχῇ καὶ ὕφυδρος νέων ἔρχεται, κινῆσαι

ὕπεισι τὸ αὐτῷ δεδοικὼς ὕδωρ, ἵνα μὴ σοβήσῃ τὸ θήραμα. εἶτα ἐλθὼν πλησίον κατὰ τὴν σκιὰν αὐτῆς, ὑποχανὼν κατέπιε τὴν μυῖαν· ὡς οἶν ἐξ ἀγέλης λύκος ἁρπάσας, ἢ χῆνα ἐξ αὐλῆς ἀετός· καὶ τοῦτο δράσας ὑποδύεται τὴν φρίκην. ἴσασι μὲν οἱ ἁλιεῖς τὰ προειρημένα· καὶ ταῖσδε μὲν ταῖς μυίαις εἰς δέλεαρ τῶν ἰχθύων χρῶνται οὐδέν· ἐὰν γὰρ αὐτῶν προσάψηται χεὶρ ἀνθρωπίνη, ἀπήνθηκε μὲν τὴν χρόαν τὴν συμφυῆ, μαραίνεται δὲ αὐτῆς τὰ πτερὰ καὶ ἄβρωτοι γίνονται τοῖς ἰχθύσι, καὶ διὰ ταῦτα οὐ προσίενται αὐτὰς ἀπορρήτῳ φύσει, τὰς ἡρμένας μεμισηκότες. οἱ δὲ ἄνδρες ἔχονται † ὑδροθηρικῇ δόλον αὐτοῖς ἐπινοήσαντες· τοῖον τῷ ἀγκίστρῳ περιβάλλουσιν ἔριον φοινικοῦν, ἤρτηνται δὲ τοῦ ἐρίου δύο πτερὰ ἀλεκτρυόνος

tatione loco moueat, proximè ad illius vmbram accedit & quemadmodum vel de grege ouem Lupus vel anſerē ex cohorte Aquila rapit, ſic is ore hiante atque imminēti eam deuorat, & mox ſub aqua ſuperficiē denuo mergitur. Quod quidē ipſum etſi piſcatores haudquaquam ignorant, non iis tamē Muſcis ad ineſcandos piſceis vtūtur. ſimul enim ac hominis manu continguntur, & natiuum colorem perdunt, & pennæ euaneſcunt, & inepti ad eſcam piſciū omnino reddūtur. Quæ cauſa eſt, cur earum odio incenſi, ipſas à ſe deteſtentur. Veruntamen qui piſcandi ſciētiam cognitionemque præclarè tenēt captioſa quadam machinatione atq; ſolertia eiuſmodi piſces circumueniunt: Purpuraſcēte enim lana hamum circumueſtiunt: & ad eandem lanam gallinacei penn-

ὑδροθηρικῇ vel ὑδροθηρικὸν

al. κηρῷ

ὀργυιαῖος

pennas duas è barba ſeu paleis, cerei coloris ſpeciem ſimilitudinémq; gerentes, accõmodãt. quaternûm cubitorum eſt arundo & eiuſdem longitudinis linea atq; has abſtruſas inſidias in flumen deiiciunt. piſces colore illecti, cupidè pergunt contrà venire, ac nimirum lautum cibum ſe habituros ex pulchro aſpectu arbitrantes hamatis eſcis configuntur, iiſdemq; acerbis captiui fruuntur.

ὑπὸ τοῖς κάλλεσι πεφυκότα, καὶ τὸ χρυσῷ τὴν χροιὰν παρῃκασμένα. τὸ ἐργαλεῖον δὲ ὁ κάλαμός ἐστι, καὶ ὁρμιὰ δὲ τοσοῦτον ἔχει τὸ μῆκος. καθιᾶσιν οὖν τὸν δόλον. ἑλκόμενος δὲ ὑπὸ τῆς χροιᾶς ὁ ἰχθύς, καὶ οἰστρούμενος, αὐτὸς ἔρχεται, καὶ θοίνην ὑπολαμβάνων ἐκ τοῦ κάλλους τῆς ὄψεως ἕξειν θαυμαστὴν, εἶτα μέντοι περιχανὼν ἐμπλάσσεται τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ πικρᾶς τῆς ἑστιάσεως ἀπολέλαυκεν ᾑρημένος.

De marinis Arietibus.

CAP. II.

Marini Arietes, quorum quidem nomen apud multos peruagatũ eſt, ſed non tamen hiſtoria omninò explicata, niſi quatenus à pictoribus & fictoribus oſtenditur. Circa Corſicum & Sardoum fretum hybernant, atq; ex ſumma aqua eminentes ſpectantur: Simul & maximi Delphini circum eos natant. Mas

Περὶ τῶν θαλαττίων κριῶν, καὶ ὅπως θηρῶσι τὰς φώκας. Κεφ. β.

Οἱ θαλάττιοι κριοί, ὧνπερ τὸ ὄνομα μὲν ἐς τοὺς πολλοὺς διαρρεῖ, ἱστορία δὲ οὐ πάντη σαφής, ἢ ὅσον γραφῆ χειρουργίας, καὶ πλάσματι δείκνυται. χειμάζουσι μὲν περὶ τὸν Κύρνιόν τε καὶ Σαρδῷον πορθμὸν, καὶ φαίνονταί γε καὶ ἔξαλοι. περινήχονται δὲ ἄρα αὐτοὺς καὶ δελφῖνες μεγέ-

θη

δὴ μέγιστος. ὁ τοίνυν ἄῤῥην κριὸς, λευκὴν τὸ μέτωπον ταινίαν ἔχει περιθέουσαν· εἴποις ἂν Λυσιμάχου τοῦτο διάδημα, ἢ Ἀντιγόνου, ἢ τινος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλέων ἄλλου. κριὸς δὲ θῆλυς, ὡς οἱ ἀλεκτρυόνες τὰ κάλλαια, οὕτω τοι καὶ οὗτος ὑπὸ τῇ δέρῃ ἠρτημένους πλοκάμους ἔχει. ἁρπάζει δὲ ἄρα τοῖνδε τοῖν κριοῖν ἑκάτερος καὶ νεκρὰ σώματα, καὶ ποιεῖται βορὰν αὐτὰ, καὶ ζῶντας ἁρπάζει. ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν νῆξιν κλύδωνι πολὺς ὢν καὶ ὑπέρογκος, καὶ ναῦς ἀνατρέπει, χειμῶνα αὐτοῦ ἐξ ἑαυτοῦ τοῦτον ἐργασάμενος. ἁρπάζει δὲ καὶ ἀπὸ γῆς ἑστῶτας τοὺς πλησίον. λέγουσι δὲ οἱ τὴν Κύρνον κατοικοῦντες· νεὼς διεφθαρμένης ἐν χειμῶνι, ἄνδρα εὖ μάλα νηκτικὸν πολλὴν θάλατταν διανύσαντα, λαβέσθαι τινὸς ἄκρας σφισιν ἐπιχωρίας, καὶ ἀνελθόντα ἑστάναι καὶ μάλα ἀδεῶς, ἤδη

aries frontem alba vitta redimitam habet, vt vel hanc Lyſimachi, vel Antigoni, vel alterius cuiuſpiam regum Macedoniæ diadema dicas. Aries verò fœmina, quemadmodū barbæ appendiculas gallinacei quaſdam poſſident, ſic ipſa cirros ex imo collo pendentes habet. Neq; modò eorū vterq; mortua: ſed & viua corpora exeſt, & conficit. In natando magnos fluctus facit: tempeſtate, quam ex ſua agitatione ciet, naues funditus euertit, ac eos qui ſecundùm mare verſantur, rapit. Nā qui Corſicam incolūt, dicunt, virum qui ex tempeſtate naufragiū feciſſet, natandi benè peritum, vbi permultū maris natando tranſmiſiſſet, circa Corſicā crepidinem quandam aſſecutum aſcendiſſe, ibiq; conſtitiſſe, tan-

quam periculo iam omni exemptum atque ſecurum: poſt verò quã Aries famelicus eũ oculis comprehẽdiſſet, conuolutũ agitatumq; poſteriore ſui parte plurimum in mare concitaſſe: deinde ab intumeſcente æſtu elatum inſtar procellæ & turbinis hominem corripuiſſe. Hæc de Ariete circa Corſicam. Cæterùm Oceani accolæ fabulantur veteres Atlanditis [*Atlantides vel Atlantis insulæ, quas beatas vocant, duæ ſunt*] reges qui genus ad Neptunum referunt in capitibus ſuis Arietum marium tænias geſtaſſe, imperij inſigne: & reginas ſimiliter citros [quos diximus] fœminarum Arietum. Tanto narium robore prędita eſt huiuſmodi bellua, ſpiritum vt vehe-

ἤδη κινδύνων ἁπάντων ἐλεύθερον γενόμενον, καὶ ἐν ἀδείᾳ τοῦ ζῆν καὶ ἐξαντλοῦντα. κριὸν οὖν περινηξάμενον θεάσασθαι τὸν ἑστῶτα, καὶ ἀναπλεχθέντα ὑπὸ λιμοῦ, ἑλίξαι τε ἑαυτὸν, καὶ κυρτῶσαι, καὶ τὴν οὐραίαν μέρος πολλὴν ἐλάσαι θάλατταν· εἶτα ἐκεῖνον μετεωρίσαι ἀρθέντα ὑπὸ τοῦ οἰδήσαντος κύματος, καὶ ἐπὶ τὴν ἄκραν φθάσαι ἀναπταθέντα καὶ δίκην καταιγίδος ἢ στροβίλου ἁρπάσαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ τὸ μὲν Κύρνειον ἅρπαγμά τε καὶ θήραμα τοῦ κριοῦ ἐστι τοιοῦτον. Μυθοποιοῦσι δὲ οἱ τὸν Ὠκεανὸν οἰκοῦντες, τοὺς πάλαι τῆς Ἀτλαντίδος βασιλέας, τοὺς ἐκ τῆς Ποσειδῶνος σπορᾶς, ἐπιφέρειν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τὰς τῶν κριῶν τῶν ἀρρένων ταινίας, γνώρισμα τῆς ἀρχῆς· εἶτα καὶ τὰς ἐκείνων γαμετὰς τὰς βασιλίδας, τοὺς πλοκάμους τῶν ἑτέρων καὶ ἐκείνας φορεῖν τῆς ἀρχῆς ἔλεγχον. ἔστι δὲ ἄρα τοὺς μυκτῆρας τὸ ζῷον τοῦτο καρτερὸν δεινῶς, καὶ

πολὺ

πολύ τι ... καὶ ἕλκει ἀέρα τε ὁ ... ἑαυτὸν παμπολλὴν. θηρᾷ δὲ κατὰ φώκας τὸν τρόπον τοῦτον. αἱ μὲν συνιᾶσαι πλησίον ὄντα κριὸν εἶναι, καὶ φέρειν σφίσιν ὄλεθρον ὡς ὅτι τάχιστα ἐκνήχονται. καὶ παρελθοῦσαι εἰς τὴν γῆν, καὶ τὰς ὑπαντίας πέτρας ὑπελθοῦσαι, καταδύονται. ᵃ οἱ δὲ αἰσθόμενοι τὴν φυγὴν μεταθέουσιν, καὶ ἀντίοι στάντες τοῦ ἄντρου κατὰ τὴν τοῦ χρωτὸς ὀσμὴν, ἔνδον εἶναι σφίσι τὴν ἄγραν συνιᾶσι· καὶ ὡς ἴυγγί τινι βιαιοτάτῃ ἕλκουσι ταῖς ῥισὶ τὸν μεταξὺ ἑαυτῶν καὶ τῆς φώκης ἀέρα· ἡ δὲ ὡς βέλος ἢ δόρατος αἰχμὴν ἐκκλίνει τὴν τοῦ πνεύματος προσβολήν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὑποχωρεῖ. τελευτῶσα δὲ ὑπὸ τῆς βιαιοτάτης ἕλξεως ἐκσπᾶται τοῦ ἄντρου, καὶ ἄκουσα ἀκολουθεῖ, ὥσπερ ἱμᾶσί τισιν ἢ σχοίνοις κατατεινομένη, καὶ τρίζει, καὶ γίνεται τοῦ κριοῦ δεῖπν-

menter & permultum anhelet & immenſum aëra reſpiratione ad ſe attrahat eáq; aſpiratione marinos Vitulos ad hanc rationem comprehẽdat. Quum enim Arietem illi nouerunt vicinum eſſe ad moliendas ipſis inſidias, in terram celerrime enatantes in ſpecus ſaxorũ conduntur: is cognita fuga, inſequitur: & cõtra antrum ſtãs ex corporis odore prædam intus eſſe percipit, & narium illecebra quadam acri, inter ſe & Vitulos aërem intermedium attrahit. Hi tanquam vel ſagittam, vel ſpiculum ſic ſanè ſpirationis illius appulſum declinant & refugiunt. Tandem tamen violẽtiſſimo anhelitus ductu inuiti, & tanquam loris quibuſdam, aut funibus cõſtricti, ex latebra extrahũtur, & ſtridẽt, & ab Ariete deuo-

εἰς ἑαυτὸν, vel δι' αὐτόν

Enallage numeri.

δεῖπν-

rantur. Ex earum naribus enatos pilos harũ rerum periti magnos vſus afferre teſtantur.

De Thynnis Bubonicis.

CAP. III.

Ad promontorium Bubonicum innumeri Thynnorũ greges verſantur. Eorum maximi, ſimiliter vt Sues, ſoli & ſeparatim natant: alij more Luporum bini proficiſcuntur: alij quemadmodum Capræ, quæ in latis paſtionibus gregatim paſcũtur. Exoriente Canicula, & ingraueſcente æſtiuo calore, in Euxinum natare contendunt: & marinis fluctibus è feruidè radiato Sole caleſcentibus, inter ſe velut conſerti cõtextíq; cõfertis turmis natant, & corporum coniunctione ad perfruendam vmbram ſe inuicem opacant.

De Luna piſce.

CAP. IIII.

δείκνυσιν. Τάς γε μὴν ἐκπεφυκυίας τῶν μυκτήρων τῶν κριῶν τρίχας, οἱ ταῦτα ἐξετάζειν δεινοὶ λέγουσιν εἰς πολλὰ ἀγαθάς.

Περὶ τῶν θυννῶν τῶν ἐν τῷ Ῥίῳ τῷ Βυβωνικῷ.

Κεφ. γ.

Ἐν δὲ τῷ Ῥίῳ τῷ Βυζαντίῳ, (ἄλ. Βυβωνικῷ) θύννων ἔθνη μυρία. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατὰ τοὺς σῦς εἰσι μονίαι, καὶ καθ' ἑαυτοὺς νήχονται μέγιστοι ὄντες. οἱ δὲ συνδυασθέντες, καὶ εἰς τὸ κατὰ τοὺς λύκους συνόμων. ἄλλοι δὲ κατ' ἀγέλας, ὥσπερ τὰ αἰπόλια, πλατείας νομὰς νενεμημένοι. ἐπιτέλλοντος δὲ τοῦ Σειρίου, καὶ τῆς ἀκτῖνος ἐπακμαζούσης ὀξύτατα, ἐπὶ τὸν Εὔξεινον στέλλονται. καὶ τοῦ κύματος αὐτοὺς ἐμπύρου δοκοῦντος, ἀλλήλοις συνυφασμένοι νήχονται καὶ τῆς τῶν σωμάτων συναφῆς σκιᾶς τινος ἀμαυροτέρας μεταλαγχάνουσι.

Περὶ τοῦ ἰχθύος ὃν καλοῦσι σελήνην. Κεφ. δ.

Αἰγλ

Αἰγλ δὲ Δημόστρατος ἀνὴρ ἁλιευτικῆς σοφίας ἐπιστήμων, καὶ μὰ Δία, καὶ ἑρμηνεῦσαι χρηστὸς, εἶναί τινα ἰχθὺν ὡραῖον τὸ εἶδος· καὶ καλεῖσθαι σελήνην τοῦτον. τὸ μέγεθος βραχὺν, κυάνεον τὸ εἶδος, πλατὺν τὸ σχῆμα. τὸ νῶτον δέ οἱ λοφιὰς ἔχειν, καὶ ταύτας ἀνατείνειν· ὁ αὐτός φησι, μαλακὰς εἶναι αὐτὰς, καὶ οὔτε ἀποτόμους οὔτε τραχείας. ταύτας μὲν ὅταν ὁ ἰχθὺς ἐθέλῃ ὑπονήχεσθαι διαιρεῖσθαι καὶ ἀποδείκνυσθαι κύκλου ἡμίτομον, καὶ εἶναι σελήνης τῆς διῃρημένης σχῆμα· καὶ ταῦτα μὲν ὅσα ἰδεῖν. Κύπριοι δὲ ἁλιεῖς φασιν. Δημοστράτου δὲ καὶ ἐκεῖνος ὁ λόγος· πληρουμένης μὲν τῆς σελήνης τὸν ἰχθὺν τόνδε ᾐρημένον πεπληρῶσθαί τε αὐτὸν, καὶ πληροῦν καὶ τὰ δένδρα ἐκ τούτοις † ἀπαρτήσῃς φέρων αὐτόν. ληγούσης δὲ ἄρα ὑποτήκεσθαι καὶ ἐκλείπειν, καὶ φυτοῖς προσαχθέντα αὐαίνειν αὐτά. Ὀρυττομένων τε φρεάτων, ἐὰν μὲν τ πλη-

Demoſtratus vir rei piſcatoriæ peritiſſimus, ſimul & diſertus, piſcẽ quondam eſſe affirmat ſpecie perpulchrum, & appellari Lunam: exigua magnitudine, lata figura. Idémque aſſert, cyanei coloris ſpeciem ſimilitudinémq; gerere: in dorſo pinnas habere molles & lenes, eaſdémque in natando explicare, & ad ſimilitudinẽ Lunæ ſemicirculum efficere: ſimul & eum ipſum (vt Cyprij piſcatores aiunt) quum eſt plena Luna, tũ impleri, tum implere arbores, ſi ex his illũ appenderis, decreſcente verò Luna exſiccari atque interire: ac ſi ad plantas admoueris, eas marceſſere, & euaneſcere: Item ſi iam plena vel creſcente Luna in id aquæ, quod in per-

λοφιὰς eminentias quaſdã, vel ſetas eminentes.

al. ἀπορ- σαρ.

i i νός

foſſis puteis reperitur, quis hunc piſcem iniecerit, aquam iugem & perennem fore: ſin extrema aut decreſcente Luna, aquam exareſcere. Quòd ſi hunc eundem in fontem ſcaturiētem cōieceris, quomodo dixi de puteo, is ad rationem Lunæ vel euaneſcet, vel implebitur.

νὸς ὑποφαινομένου εἰς τὸ ὀρυχθὲν ὕδωρ ἐμβάλῃ τις τὸν ἰχθὺν τοῦτον, ἀέναον ἔσται τὸ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἐπιλείψει ποτέ· εἰ δὲ ὑπολήγοντος, οὐχ ἕξει τὸ ὕδωρ. καὶ μέντοι καὶ εἰς πηγὴν ὑπαναπέλλουσαν εἰ τὸν αὐτόν γε ἐμβάλλεις ἰχθὺν, ἕξεις ἢ πεπληρωμένην αὐτὴν, ἢ κενὴν τὸν χῶρον τὸ ἐντεῦθεν.

De piſcatione Thunnorum in Ponto.

CAP. V.

Quemadmodum in Propontidem Thynni innatāt, & enatant, ſuprà ſcripſi: iam porrò qui Heracliam, Tion, Amaſtriam, Ponticas vrbes incolunt, planè ſciunt quo anni tempore eiuſmodi piſces eò accedāt: Quare tum ad mare ſe conferunt, habéntq; permulta cōtra eos inſtrumēta parata, naues, retia, ſpeculam in excelſum excitatam, quam in litto-

al. τόνδε τὸν λόγον

al. μέντοι

Περὶ τῶν ἐν Πόντῳ θυννῶν.

Κεφ. ε.

Ὅπως μὲν οὖν εἰσνέουσι τε εἰς τὴν Προποντίδα, καὶ ὅπως ἐκνέουσιν αὖ οἱ θύννοι, εἶπον ἤδη ἀλλαχόθι που * τῶν λόγων τῶνδε. νοείτω δέ μοί τις ἐνταῦθα Ἡράκλειαν, καὶ Τῖον, καὶ Ἄμαστριν, πόλεις Ποντικάς. ἴσασιν οἱ τήνδε τὸν χῶρον πάντες οἰκοῦντες τὴν τῶν θύννων ἐπιδημίαν ἐς τὰ μάλιστα, καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀφικνοῦνται τοῦ ἔτους πάνυ καλῶς, καὶ ὅπλα κατ' αὐτῶν εὐτρεπῆ ἔστιν πολλά, ναῦς, καὶ δίκτυα, καὶ σκοπιά· ὑψηλὴ δὲ αὕτη ἐπί τινος

τινος αἰγιαλοῦ παγεῖσα, ἀνέστηκεν ἐν περιωπῇ σφόδρα ἐλευθέρα. καὶ γὰρ αὐτῆς τὸ ποίημα περιηγήσασθαι, ἐμοὶ μὲν οὐκ † ἔπι (†alias ἐστὶ) μόχθος, σοὶ δὲ τῷ ἀκούοντι τέρψις τῶν ὤτων τρυφῆς τῆς ἐκείνου, οἶμαι. δύο πρέμνα ἐλάτης ὑψηλὰ δοκίσι πλατείαις διειλημμένα ἕστηκε πυκναῖς ταύταις διαφρασσόμεναι, ἀνελθεῖν τῷ σκοπῷ καὶ ἐπιβῆναι μάλα ἀγαθαῖς. αἱ δὲ νῆες ἐρέτας ἑκάστη καὶ ἓξ ἔχει παρ' ἑκάτερα νεανίας εὖ μάλα ἐρέττοντας. δίκτυα δὲ περιμήκη, οὐκ ἔστι ἀλαφρὰ λίαν, καὶ † αἰτερόμενα τοῖς φελλοῖς, μολίβδῳ γε μὴν βοηθούμενα μᾶλλον. ἀθρόαι δὲ ἄρα αἱ πανταχόθεν τῶν ἰχθύων ἀγέλαι εἰσνήχονται. ἦρος δὲ ὑπολάμποντος καὶ τῶν ἀνέμων εἰρηνούντων ἤδη καταπνεόντων, καὶ τοῦ ἀέρος φαιδροῦ τε ὄντος, καὶ οἱονεὶ μειδιῶντος, καὶ τοῦ κύματος κεκοιμημένου καὶ λείας οὔσης τῆς θαλάττης· ὁ σκοπὸς σοφίᾳ τινι ἀπορρήτῳ, καὶ

ris eminenti loco, & circumſpectum facilem habenti, defigũt: cuius conficiendi rationem moleſtum mihi non erit explicare. Tigna bina proceriſſima abiegna excitãt intercepta & iũcta inter ſe trabibus latis & crebris immiſſis, & facilem aſcenſum ſpeculatori præſtãtibus. ſingulæ naues vtrinque ſex iuuenes expedite remigantes habent. Retia bene longa ſunt, nõ admodum leuia & quæ magis deprimantur plumbo quàm leuẽtur ſuberibus. Copioſi autem iſtorum piſciũ greges in ea feruntur. Itaque verno Sole illucente, ventis placidè & trãquillè flãtibus, cælo læto & quaſi ridente, cõquieſcente à tempeſtatibus mari, iam propinquare Thynnos ſimul vt ex ſpecula prudenter & a-

al. αἰχγόμενα

etiã ſpeculator proſpexit, piſcatoribus vnde veniãt, denũciat. Hi ad vocis ſignificationem retia tendunt, nã ſi intra retia ingrediãtur, ſicut dux exercitus, vel choro præfectus, hoc ipſum ſigno dato edocet. Itaque ſæpe totum gregem capit, & non aberrat à ſcopo, neq; deſiderio fruſtratur. Quum verò Thynnorum cohortes in altum ſeſe incitauerint, is qui ex ſpecula acerrima oculorum acie, horum actiones obſeruat, cõtentâ voce exclamat, rectà ad altum remigationem contendendam, illúcq; inſequẽdos eſſe. Hi porrò alligato ad alterum tignũ, quod ſpeculam ſuſtinet, perlongo retium fune, naues ordine remis propellunt, ita vt inuicem non ſeparentur. nam & rete in ſingulas diſtributum eſt naues. Et prima nauis,

φύσει ὀξέως· ὀξυωπέστατα γὰρ λέγει μὲν τοῖς θηραταῖς ὁπόθεν ἀφικνοῦνται οἱ δέ, οἵ γε μὴν πρὸς τὴν ἐκείνου παρατείνουσι τὰ δίκτυα, καὶ τοῦτο ἐνδιδάσκει. εἰ δὲ ἐνδοτέρω, δίδωσιν ὥσπερ οὖν στρατηγὸς τὸ σύνθημα, ἢ χορολέκτης τὸ ἐνδόσιμον. αἱρεῖ γε μὴν πολλάκις καὶ τὸν πάντα ἀριθμὸν, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται τοῦ σκοποῦ. ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα, ὅταν ἑαυτοὺς ὠθήσωσιν ἐς τὸ πέλαγος ἡ τῶν θυννων ἴλη, ὁ τὴν σκοπιὰν φυλάττων, καὶ ἀκριβῶν τὴν τῶν προειρημένων ἱστορίαν, καὶ μάλα ὀξὺ ἐμβοήσας, λέγει διώκειν ἐπειδὴ καὶ τοῦ πελάγους ἐρέττειν ἰθύ. οἱ δὲ ἐξαρτήσαντες ἐλάτης, τῆς τὸν σκοπὸν ἀνεχούσης, τῆς ἑτέρας σχοῖνον εὖ μάλα μακρὰν τῶν δικτύων ἐχομένην, εἶτα ἐπαλλήλους τὰς ναῦς ἐρέττουσι κατὰ στοῖχον, ἔχονταί τε ἀλλήλων. ἐπεί τοι καὶ τὸ δίκτυον ἐφ' ἑκάστῃ διῄρηται. καὶ ἡγεῖται

ἄλ. ἀποῖον

πρώτη

πρώτη ἡ τὴν ἑαυτῆς ἐκβάλλουσα μοῖραν τοῦ δικτύου, ἀναχωρεῖ· εἶτα ἡ δευτέρα δρᾷ τοῦτο, καὶ ἡ τρίτη, καὶ δεῖ καθεῖναι τὴν τετάρτην. οἱ δὲ τὴν πέμπτην ἐρέσσοντες, ἔτι μέλλουσι. τὸν δὲ ἐπὶ πᾶσιν οὐ χρὴ καθεῖναί ποτε. εἶτα ἐρέττουσιν ἄλλος ἄλλῃ. καὶ ἕλκουσι τοῦ δικτύου τὴν μοῖραν, εἶτα ἡσυχάζουσι· νωθεῖς δὲ ἄρα ὄντες οἱ θύννοι, καὶ ἔργον τι πόλεως ἐχόμενον ἁλισκομένης τε δρῶσι, περιεστομωμένοι μένουσί τε καὶ ἀτρεμοῦσιν. οἱ δὲ ἐρέται ὡς ἁλούσης πόλεως, ἀγείρουσιν ἰχθύων (ποιητὴς ἂν εἴποι) δῆμον ὅλον (ὡς εἶπον Ἕλληνες) καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα, καὶ Νάξιοι κατὰ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες ἴσασι Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. τὰ δὲ ἔτι λοιπὰ τῆς θήρας, ἀκούσεσθε ἄλλων.

vbi ſuam retis partem eiecit, diſcedit: hoc idē facit deinceps ſecūda, & tertia, & quarta: qui quintam remis impellunt interim ſeparant, vt mox eiecturi videātur. Reliqui verò nunquam laxare debent. Deinde alij aliò remigant, & pro ſe quiſque retis partem trahit, poſtea quieſcunt: Thynni verò circunuallati per ignauiam & timiditatem non ſe loco mouent. itaque conferti comprehenduntur. Itaque remiges, tanquam ciuitate aliquâ in poteſtatem redactâ, totum piſcium (vt poëta diceret) populum capiunt. Norūt hæc & teſtantur tum Eretrieſes tum Naxij hâc piſcatione inſignes, vt Herodotus & alij referūt. Eius autem reliqua audietis ab aliis.

Columella populum de Apibus dixit.

Eretria vrbs eſt Eubœa: Naxus vna Cycladum in Ægeo.

Thynnorum piſcatio vbi.

Et cur Thynnorum piſcatores Neptuno vota

Διὰ τί εὔχονται τῷ Ποσειδῶνι οἱ θηρῶντες τοὺς θύννους, καὶ περὶ ξιφίου

nun upent.

CAP. VI.

Non verò in Ponto tantùm capiũtur Thynni, ſed in Sicilia quoq;, vt mihi videtur, quum Sophron [*Syracuſanus poeta*] Thynnorum piſcatoris meminerit. Sed alibi quoq; piſcatores eorum eſſe conſtat. Quum autem iam circumretiti tenentur, Neptuno malorum depulſori omnes omninò vota faciunt. cuius rei cauſam dum mecũ ſtudioſè inquiro, inuenio illos hoc dæmone maris domino, opus habere, ne vel Gladius piſcis vel Delphinus huic Thynnorum agmini captiuo accedat. Nam ſæpe ſtrenuus aliquis Gladius, lacerato reti, Thynnorum gregi irretito, ad ſe exuendum ex laqueis facultatem dedit. Delphinus etiam ad moliendas retibus inſidias acerrimus, iis

τί γὰρ

ὅτι

καὶ δελφῖνος.

Κεφ. ς.

Θυννων δὲ ἄγρα ᾑρημένων τῇ θήρᾳ τῇ Ποντικῇ, ἐγὼ δ' αὖ φαίην ὅτι καὶ Σικελικῇ (τί καὶ βουλόμενος αὖ τὸν ἁλιέα θυννοθήραν ὁ Σώφρων ἔγραψε; πάντως δὲ καὶ ἀλλαχόθι ἄγρα τοῦδε τῶν θυννων ἐστὶ) τοῦ δικτύου ἤδη περιπλακέντων αὐτῷ, Ποσειδῶνι πάντες εὔχονται παντως ἀλεξικάκῳ τὴν ἱκέτιν. καὶ ὁπόθεν καὶ τοῦδε τοῦ δαίμονος ἀξιῶ τὸ ὄνομα εἰπεῖν, ἐμαυτὸν καὶ μάλα ἀπαιτῶν τε καὶ βουλόμενος, ἐπειδὴ φή μάλιστα τοῦτο οἱ δέονται τοῦ Διὸς ἀδελφοῦ τῆς θαλάττης κρατοῦντος, μήτε τὸν ξιφίαν τὸν ἰχθὺν τῇδε τῇ ἴλῃ συνέμπορον ἀδικεῖσθαι, μήτε μὴν δελφῖνα. ὁ γοῦν γενναῖος ξιφίας, πολλάκις τὸ δίκτυον διέκειρε, καὶ ἀφῆκεν ἐλεύθερον διεκπεσεῖν τὴν ἀγέλην. καὶ δελφὶς τὸν ἐπίβουλον δικτύῳ ζῷον. δια-

ꝓ

πραχ

φαγεῖν γάρ τοι δεινός ἐστι.

Πῶς γλυκὺ γίνεται τὸ ἐν Ἰνδοῖς γάλα.

Κεφ. ζ.

Ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τῆς ἦρος μέλιτι ὑγρῷ. καὶ ἔτι καὶ πλέον Πρασίων χώρα. ὅπερ οὖν ἐμπῖπτον τῇ πόᾳ, καὶ τῶν ἑλείων καλάμων κόμαις, νομὰς τοῖς βουσὶ καὶ τοῖς προβάτοις παρέχει θαυμαστάς. καὶ τὰ μὲν ζῷα ἑστιᾶται τὴν ἡδίστην. μάλιστα ἐνταῦθα οἱ νομεῖς ἄγουσιν αὐτά, ἔνθα καὶ μᾶλλον ἡ δρόσος ἡ γλυκεῖα κάθηται πεσοῦσα. ἀντεστιᾷ δὲ καὶ τὰ ζῷα τοὺς νομέας. ἀμέλγουσι γὰρ γλύκιστον γάλα, καὶ οὐ δέονται ἀναμίξαι αὐτῷ μέλι, ὅπερ οὖν δρῶσιν Ἕλληνες.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς μαργάρων.

Κεφ. η.

Ὁ δὲ Ἰνδὸς μάργαρος (αἴω γὰρ εἴποι περὶ τοῦ Ἐ-

perniciem affert, ac dẽtibus conficit.

Lac pecorum apud Indos ex cæleſti melle dulceſcere.

CAP. VII.

In India & maximè in Praſiorum regionę, liquido melle pluit: quod in herbas, ac paluſtrium arundinũ comas decidens mirificas paſtiones ouillo & bubulo pecori præſtat: quod quidem ipſum à paſtoribus eò, vbi dulcis plus roris de cælo delapſum eſt, agitur: & ſic illis paſtionibus tã-quam epulis iucundè accipitur: paſtoréſque viciſſim ſuaui epulo cõpenſat. nam ex pecore illi ſuauiſſimũ lac exprimunt, neque (ſicut Græci faciũt) mel miſcere & temperare habent neceſſe.

De Margaritis marinis Indicis, Erythræis, Boſphoris, & Britannicis, & earum rege, item de Indicis terrenis.

CAP. VIII.

Indica Margarita

hoc modo capitur. Vrbs eſt nomine Perimuda, cui eo tempore quũ in Bactris Eucratides regnaret, Soras ex generi regij ſtirpe natus imperauit. hanc quidẽ ipſam Ichthyophagi incolentes Margaritas retibus in orbẽ circa littus ampliſſimũ extenſis, comprehendũt. Margaritiferę Cõchæ magnorũ Stromborum ſimilitudinem gerentes, gregatim natant, & quemadmodũ Apum examina reges, ſic eæ habent, tum coloris pulchritudine tũ magnitudine præſtantes. Summâ autem cõtentione vrinatores ideò certant ad capiendum gregis ducẽ, quòd eo capto cunctum gregem rectione orbatũ, non loco ſe mouentẽ, aſſequuntur: quandiu

ῥυθραίου) λαμβάνεται τρόπῳ τῷδε. πόλις ἐστὶν ἧς ἦρχε Σώρας ὄνομα, ἀνὴρ γένους βασιλικοῦ, ὅτε καὶ Βάκτρων ἦρχεν Εὐκρατίδης, ὄνομα δὲ τῇ πόλει Περιμούδα. κατοικοῦσι δὲ αὐτὴν ἄνδρες ἰχθυοφάγοι. οὓς ὁρμωμένους σὺν τοῖς δικτύοις φασὶ τοὺς δὲ περιειλημμένους περιλαμβάνειν ἀξιοῦσι μεγάλοις αἰγιαλοῦ κύκλον ἐν μεγέθει. γίνεσθαι δὲ τὸν προειρημένον λίθον ἐν κόγχης στρόμβῳ ἐμφερῶς τῷ μεγάλου. νήχεσθαι τε κατὰ ἀγέλας τὸν μαργαρίτην, καὶ ἔχειν ἡγεμόνας, ὡς ἐν τοῖς σμήνεσιν αἱ μέλιτται τοὺς καλουμένους βασιλέας. ἀκούω δὲ εἶναι καὶ τοῦτον διαπρεπῆ καὶ τὴν χρόαν, καὶ τὸ μέγεθος. ἀγώνισμα δὲ ἄρα ποιοῦνται συλλαβεῖν αὐτὸν οἱ κολυμβηταὶ οἱ ὑποδύται. τούτου γὰρ ᾑρημένου, καὶ τὴν ἀγέλην αἱροῦσι πᾶσαν, ἐρήμην, ὡς ἂν εἴποι τις, καὶ ἀπροστάτευτον οὖσαν. ἀτρεμεῖ γὰρ, καὶ οὐκ ἔτι τὴν περαιτέρω οἷα ἄνευ ποίμνη τὸν νομέα ἀφορμ-

μεγάλῳ

περαιτέρω

ορμ

ἐκφύγῃ κατά τινα τύχην ἰχθύων. ἕως δὲ διαφύγῃ, καὶ μάλα γε στρατὸς ἐξολίσθει, κυβερνήτης ἐστὶ καὶ σώζει τὸ ὑπήκοον. τὰς δὲ ληφθέντας ἐν πιθακνίοις λέγονται ταριχεύειν. ὅταν δὲ ἡ σὰρξ μυδήσῃ, καὶ ἀπορρυῇ, καταλείπεται ἡ ψῆφος. ἄριστος δὲ ἄρα ὁ Ἰνδικὸς γίνεται καὶ ὁ τῆς θαλάττης τῆς ἐρυθρᾶς. γίνεται δὲ καὶ κατὰ τὸν ἑσπέριον Ὠκεανόν, ἔνθα ἡ Βρεττανικὴ νῆσός ἐστι. δοκεῖ δέ πως τὸ χρυσωπότερος ἰδεῖν εἶναι, τάς τε αὐγὰς ἀμβλυτέρας ἔχειν, καὶ σκοτωδεστέρας. γίνεσθαι δὲ εἶπεν Ἰόβας καὶ ἐν τῷ κατὰ Βόσπορον πορθμῷ, καὶ τῆς Βρεττανικῆς ἥττω εἶναι αὐτόν. τῷ δὲ Ἰνδῷ καὶ τῷ ἐρυθραίῳ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἀντικρίνεσθαι. ὁ δὲ ἐν Ἰνδίᾳ χερσαῖος οὐ λέγεται φύσιν ἔχειν ἰδίαν, ἀλλὰ ἀπογέννημα εἶναι κρυστάλλου, οὐ τοῦ ἐκ τῶν παγετῶν συνεστηκότος, ἀλλὰ τοῦ ὀρυκτοῦ.

quidem rex fugiendo elabi poteſt, ſapienter eas regit & conſeruat. Iam porro captas in paruulis doliis ſale cõdiunt: vbi quum contabuerit caro & defluxerit, vnio ſolus relinquitur. Optimus Indicus, & in mari rubro procreatus exiſtimatur. Idem in occiduo Oceano, vbi exiſtit Britannia naſcitur: ſed is magis fului coloris eſt, minusq; ſplendidus. Iuba in Boſphoro etiam freto naſci ſcribit, qui & Britannicis inferiores ſint. & cum Indicis ac Erythræis nullo modo comparandi. Indicus terrenus dicitur naturam habere non propriam, ſed fœturã eſſe cryſtalli, nõ gelu concreſcentis, ſed foſſitij.

χρυσωπότερος

De Grue marino.

CAP. IX.

Περὶ γεράνου θαλαττίας. Κεφ. θ.

De Gruibus volucribus iam priùs me verba feciſſe non ſum oblitus. Sed Gruem quoque piſcem marinum Corinthiaci maris alumnum eſſe audiui. Declinabat autem ea pars Corinthiaci maris, quâ Grus piſcis captus eſt, Atticam versùs, iuxta latus Iſthmi, quod Athenas reſpicit Procedebat hic piſcis ad quindecim iuſtæ menſuræ pedum longitudinē : craſſitudine Anguillam, non tamen maximā (vt audio) æquabat. Eius & caput & os alitis Gruis ſpeciem ſimilitudinémq; gerit: * ſquammæ pennis gentilis auis ei ſimiles ſunt. Natat autē non conuoluto in ſpiras corpore, vt alij piſces Anguillarū inſtar anguſti & oblongi. Tāto robore ſaliendi eſt, vt tanquam emiſſum à contento neruo telum feratur. In ſermonem

forte pinnas dicere voluit auctor.

Γεράνων μὲν οὖν πέρι τῶν πτηνῶν ἐν τοῖς πρεσβυτέροις λόγοις εἰπεῖν ἐμαυτὸν καλῶς οἶδα· θαλάττιον δὲ γέρανον ἰχθὺν Κορινθίου πελάγους ἔντροφον ἀκοῦσαί φημι. ἀπέκλινε δὲ ἄρα τοῦτο τὸ πέλαγος ἔνθα ὁ γέρανος αἰχμάλωτος ἑάλω ἐς τὸ πρὸς τὰς Ἀθήνας πελάγους τοῦ ἰσθμοῦ κατὰ τὴν πλευρὰν τὴν εἰς αὐτὰς ὁρῶσαν. μῆκος μὲν οὖν περιήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. ἰσχνὸς δὲ (ὡς ἀκούω) εἶχεν οὐ μέντοι τῆς μεγίστης, τὸ πάχος. κεφαλὴ δὲ ἄρα ἐκείνη καὶ στόμα γεράνου ἐστὶ τοῦ πτηνοῦ. λεπίδες δὲ αὐτῷ, γεράνου πτεροῖς ἔοικε αὖ καὶ ταῦτα. ἔρχεται δὲ οὐχ ἑλικτὴν τὴν νῆξιν, ὥσπερ οὖν οἱ τῶν ἰχθύων κατὰ τὰς ἐγχέλυς στενοὶ καὶ μακροί. ἴσχει δὲ ῥώμην καὶ μάλα ἀλκτικήν, πηδᾷ γοῦν ὥσπερ ἀπὸ νευρᾶς οἰστὸς ἀφεθείς. λέγουσιν

σιν οὖν οἱ λόγιοι οἱ μετ᾽ Ἐπιδαύριοι τοῦτο τὸ ζῶον οὐδενὸς ἰχθύων ἔγγονον· ἀλλὰ καὶ τὰς γεράνους πτηνὰς φθηρούσας τὸν Θρᾴκιον χειμῶνα, καὶ τὸν ἑσπέριον τὸν ἄλλον, ἐμπίπτειν μὲν τῷ πνεύματι, τὰς γε μὴν θηλείας εἰς μίξιν ὀστρεῖσθαι, τοὺς δὲ ἄῤῥενας αὐταῖς ἐπιλέγεσθαι, καὶ μέντοι καὶ ἐς τὴν πρὸς αὐτὰς ὁμιλίαν κυμαίνειν καὶ διὰ ταῦτά τοι καὶ τὸ διαβαίνειν αὐτὰς ἐθέλειν. τὰς δὲ οὐχ ὑπομένειν γὰρ οἷόν τε εἶναι μετέωρον μίξιν, φέρειν οὐδ᾽ ἑτέραν· τοὺς δὲ ἐγκρατεῖς οὐκ ἴσχοντας γίνεσθαι τοῦ πόθου, ἐκβάλλειν τὴν γονήν. καὶ εἰ μὲν τύχοιεν ὑπὲρ γῆς φερόμενοι, τὴν δὲ ἐκπίπτειν εἰς οὐδὲ ἕν, ἀλλ᾽ ἀπόλλυσθαι ἄλλως. εἰ δὲ ὑπὲρ τοῦ πελάγους πέτοιντο, ἐνταῦθά τοι τὴν θάλατταν, ὥσπερ οὖν θησαύρισμα παραλαβοῦσαν φυλάττειν ἔμβρυον. καὶ γίνεσθαι τὸ ζῶον τοῦτο, ἀλλ᾽ οὐ διαφθείρειν ὥσπερ εἰς τινα ἄγονον καὶ στερίφην γαστέρα ἐμπεσόν. καὶ τούτων

Epidauriorũ venit hoc animal ex nullo piſce generari: ſed quum volucres Grues Thraciũ frigus & reliquum ad Occidentem fugientes obuio vento, tum fœminæ ad coitum exardeſcentes, tum mares veneris libidine cõflagrantes, inter ſe complexu venereo iungi cupiunt: fœminas ſuſpenſum coitum ſuſtinere non poſſe, idcircoq; ſemen temere emittere, quòd voti compotes fieri non poſſint. Ac ſi ſupra terram volent id ipſum ad nihilum recidere, & perire: ſin ſupra mare, id delapſum, tanquam theſaurum per manus traditum, ſic à mari hunc fœtũ aſſeruari, animãtémq; effici, neque velut in aluũ ſterilem illapſum pe-

ἐπιβαίνειν

μὲ

tire. Hęc Epidaurij. Sed & Demoſtratus vir genere mihi ignotus, cuius antè mētionem feci: Hunc inquit piſcem vidi & magnopere cōſideraui: quúmq; (vt aliis oſtendere poſſem) exſiccare vellem atque coquis ipſum ſecantibus viſcera intuerer, tum ex vtroque latere ſpinas exortas rurſum inferius inter ſe ſuis extremis coire: & ſimiliter atq; tabulas legum, triangulas eſſe: tū eius iecur in longitudinem procedere aſpexi: tū iecori ſubiectū fel longū inſtar mitricæ aut bulgæ, vt *faba recens videretur. Vbi verò primùm iecur & fel exempta fuiſſent, ambo ſta-

Synecdoche cú forte pro ſiliqua fabæ.

μὲν τῶν λόγων ἄπειρος καὶ δὴ διηγούμενος ὁ Ἐπιδαύριος. Λέγει δὲ καὶ ἄλλος, οὗ τὸ γένος οὐκ οἶδα, ἔμπροσθεν ὀλίγον προειπὼν μὲν, εἶτα μέντοι οὐ πάντα ὁμολογεῖ, ὡς ἂν μὴ δοκῇ μὴ ἔμαθεν εἰπεῖν αὐτός. λελέξεται μέντοι καὶ ἐκεῖνος. Δημόστρατος, οὗ μοι καὶ πρότερον μνήμην πεποίημαι, εἶδον τὸν ἰχθὺν ἤδη ὅς καί μοι εἰσῆλθεν αὐτοῦ θαῦμα, καὶ ἐβουλήθην αὐτὸν ποιῆσαι τάριχον, ἵνα ᾖ καὶ ἄλλοις βλέπειν. ἐκείνου ἐνεργοῦντος καὶ ἐξαιρούντων τῶν μαγείρων αὐτὸν, καὶ τεμνόντων τὴν γαστέρα ἐπεσκόπουν τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. ἀκάνθας εἶδον ἐξ ἑκατέρας τῆς πλευρᾶς, συμφυούσας τε καὶ ἐπικλινούσας τὰ πέρατα εἰς ἀλλήλας. παρείχοντο δὲ σχῆμα τρίγωνον αἱ κύρβεις. ἧπάρ τε ἐτείνετό οἱ προσῆκον εἰς μῆκος. ὑπέκειτο δὲ αὐτῷ καὶ χολὴ μακρὰ, ἔχουσα τὴν φύσιν κατὰ τὰ φασηλίων ἔπη· δ' ἂν ἰδὼν τὴν χολὴν κύαμον ὑγρὸν εἶναι. ἐξαιρεθέντων δὲ ἀμφοῖν, καὶ ἡ χολὴ καὶ τὸ ἧπαρ, ἐν μὲν ὑ-

στερον

πέρσαι μέντοι † διογκω-
θῆναι, καὶ ἐῴκει ἰχθύος ἥ-
πατι μεγίστου. διατήξασα
δὲ ἡ χολὴ τὸν λίθον· καὶ γάρ
πως ἔτυχε τεθεῖσα ἐπὶ λί-
θου, εἶτα ἠφανίσθη. ἄμφω δὲ
τῷ λόγῳ τῷδε ἐνταῦθα ὁ-
ρίζομεν.

Περὶ θήρας πηλαμύδων.

Κεφ. ι.

Θήραν δὲ πηλαμύδων εἰπεῖν μὴ πάνυ μοι συν-εθισμένην, οὐκ ἔστιν ἔξω τῆσδε τῆς σπουδῆς. δέκα νεανίαι τὸ ἀκμαιότατον ἀνθοῦντες ἀναβαίνουσι ναῦν ἐλαφράν, καὶ διὰ ταῦτα μέντοι καὶ ταχυναυτοῦσαν· διανέμοντες δὲ αὑτοὺς εἰς ἑκατέραν ἰσονομίαν πλευράν, καὶ κορεσθέντες εὖ μάλα τροφῆς, εἶτα μέντοι τοῖς ἐρετμοῖς καὶ ἕκαστος ἐπιχειροῦσι, πλανώμενοι δεῦρο κἀκεῖσε· κάθηται δὲ εἷς ἐπὶ τῆς πρύμνης καὶ ἐνδεδεμένη καὶ ἐκεῖθεν παρασείρους καὶ διττοὺς ὁρμιάς· ἤρ-

tim intumuiſſe, vt iecur inſtar hepatis maximi piſcis videretur: fel vero lapidē, ſuper quē fortè poſitum fuerat, liquefeciſſe. Hic & Epidauriorum & Demoſtrati ſermones finierim. διωγκῶσθαι

De captura Pelamydū quæ Purpurarum carne hamis infixa ineſcantur.

CAP X.

Rationem piſcandi Pelamydes haud ſanè peruulgatam non à ſeria conſideratione alienum eſt explicare. Decē iuuenes ad ſummum ætatis vigorem floreſcētes, expeditam nauém & celerem cōſcendūt, & ſimulatque ſe cibo expleuerint, pariter continuo æqualitérque in vtrūque nauis latus diſtributi remigare contendūt, atque huc illuc errant. eorum vnus aliquis ad puppim ſedens, armatas hamis lineas binas (quibus & alia anne-

ctun

ctuntur) ad vtranque nauis partem demittit: tum ad ſingulos hamos eſcam ex Purpura Lacæna (Concha) cõfectã ſtrictè religat, tum Lari marinæ auis pennam ad hamum quemque alligat, vt ab occurrente aqua ſenſim & leuiter agitetur. Pelamydes autem eſcæ ſic inſtructæ illecebrâ delinitæ in hamos innatant. Quum autem ex iis aliqua liguritione apprime ſtimulata, os in eſcã impegerit, tum reliquæ conſequentes hamis configuntur, vt hami ob multitudinẽ vno eodémq; tempore transfixorum piſcium vexentur. Iuuenes verò remigare deſiſtentes, de tranſtris ſurgunt ad ſubtrahẽdas lineas multitudine piſcium onuſtas: quos poſteaquàm in nauim ſubduxerunt, fecundiſſima piſcatio ex permagno piſcium numero apertè oſtenditur.

μαλλῷ

τείνεται δὲ τούτων καὶ ἄλλων καὶ συνῆπται πάσαις τὰ ἄγκιστρα. καὶ ἕκαστον ἄγκιστρον δέλεαρ φέρει Λακαίνης πορφύρας † μάλλον κατειλημμένον, καὶ πτερὸν μέντοι λάρου ἑκάστῳ ἀγκίστρῳ προσήρτηται ἡσυχῇ, ὥς τε διασείεσθαι ὑπὸ τοῦ προσπίπτοντος ὕδατος. τούτων σὺν ἱμέρῳ προσνέουσιν αἱ πηλαμύδες· μία δὲ ἡ παρατυχοῦσα ὅταν τὸ στόμα ἐναρμόσῃ, περιπίπτουσι καὶ λοιπαὶ καὶ δονεῖται τὰ ἄγκιστρα ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν περιπαρέντα τοῖς ἰχθύσιν. οἱ ἄνδρες οὖν τὸ μὲν ἐρέττειν ἔτι ἀπέστησαν, παρῆκαν δὲ τὰς κώπας. ἐξαναστάντες δὲ ἀνασπῶσι τὰς μηρίνθους βαρείας οὔσας, καὶ μέντοι καὶ βριθομένας τοῖς ἰχθύσιν. ὅταν δὲ ἐς τὴν ναῦν ἐμπέσωσι διαφαίνεται τ' ἀληθείας τὸ μαρτύριον ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων τῶν ἑαλωκότων.

Περὶ γαλῆς χερσαίας τε καὶ θαλαττίας.

Κεφ. ιά.

Η χερσαία γαλῆ ὅτι ἦν ἄνθρωπος ἤκουσα, καὶ ὅτι τοῦτο ἐκαλεῖτο, καὶ ὅτι ἦν γόης καὶ φαρμακίς, καὶ ὅτι δεινῶς ἀκόλαστος ἦν καὶ ἀφροδίτην παρανομον ἐνόσει. καὶ ταῦτα εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν ἀφίκετο· καὶ ὡς εἰς τοῦτο τὸ ζῷον τὸ κακὸν ἔτρεψεν αὐτὴν Ἑκάτης τῆς θεοῦ μῆνις οὐδὲ αὐτό με λέληθεν. ἡ μὲν οὖν θεὸς, ἵλεως ἔστω μοι· μύθους δὲ ἐῶ καὶ μυθολογίας ἄλλοις. ὅτι δέ ἐστι θηρίον ἐπιβουλότατον, καὶ νεκροῖς ἀνθρώποις ἐπιτίθεται γαλῆ καὶ μὴ φυλαττομένοις ἐπιθεῖσα καὶ συλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐκκορεύουσι, δῆλόν ἐστι. φασὶ δὲ καὶ ὄρχεις γαλῆς γυναικὶ κατ᾽ ἐπιβουλὴν ἢ ἑκούσῃ περιαφθέντας ἐπέχειν τὸ ἔτι μητέρας γίνεσθαι, καὶ ἀναστέλλειν αὐτήν. σπλάγχνα δὲ γαλῆς, σκευασίαν δέ τινα προσλαβόντα, ἣν ἴσασιν οἱ σοφοὶ τὰ τοι-

De Muſtela terreſtri & marina: & de vrinatoribus.

CAP. XI.

Muſtelam terreſtrem aliquando mulierem fuiſſe audiui, eodémq; nomine vocatam, quo nunc à Græcis quadrupes vocatur Gale: incãtationum ac veneficiorum peritam, immodicè libidinoſam, & inceſtæ Veneris auidã: nec illud me latet, quòd ab Hecate irata in hãc feram conuerſa dicitur. Sed hęc dea mihi benigna ſit: ego huiuſmodi fabulas aliis relinquo. Hanc beſtiã inſidioſiſſimã eſſe conſtat: inq; defunctos homines inuadere: &, niſi arceatur, eorum oculos diripere & exorbere. Teſticulos eius mulieri ſiue dolo ſiue ſponte appenſos, omnes conceptus & fœcunditatis vim abolere dicunt. Eiuſdẽ viſcera neſcio quo modo præparata, harum rerũ

artificibus cognito, & inſidioſè immiſſa vino amicitiã dirimunt. & beneuolentiã prius coalitam diſſoluunt, vt quidam aiunt. Verùm hæc magis & Veneficis, quibus Martem ſuũ inimicitiæ principem colant, cedamus. Eſt & paruus piſcis Muſtela nomine, qui nullã cum Muſtelo dicto piſce cõmunitatem habet. hic enim cartilagineus eſt, & pelagius, & magnitudine præſtans, ſimul & Caniculæ piſcis ſpeciem ſimilitudinémq; gerit. Muſtelã verò diceres eſſe Iecorinũ. nã piſcis eſt breuis, & oculis conniuentibus. Pupillę oculorum ad cyaneũ colorem accedũt. Eius barba quàm iecorini maior eſt, & minor quàm Cremytis. Algas depaſcitur, & ſaxatilis eſt, atque ſimiliter vt terrena omnium cadauerum, in quę incur-

ταῦτα, καὶ εἰς οἶνον ἐμβληθέντα κατ' ἐπιβουλὴν, φιλίαν (ὡς λόγος) διίστησι, καὶ ἡρμοσμένην τινὸς εὔνοιαν διακόπτει. καὶ ταῦτα μὲν τοίνυν γόησί τε καὶ φαρμακίσιν, Ἄρει φίλῳ κολάζειν καὶ † διακαίειν καταλείπωμεν. Ἔστι δὲ καὶ ἰχθὺς † γαλῆς μικρὸς οὗτος, καὶ οὐδὲν τὸ κοινὸν πρὸς τοὺς καλουμένους γαλεοὺς ἔχων. οἱ μὲν γάρ εἰσι σελάχιοι καὶ πελάγιοι, καὶ μέγεθος ἀξιόλογοι, εἶτα μέντοι καὶ κυνὶ ἐοίκασιν· ἡ γαλῆ δὲ, φαίην ἂν αὐτὴν εἶναι τὸν καλούμενον ἥπατον. ἰχθὺς δέ ἐστιν αὕτη βραχὺς, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ἐπιμύει. κόρας δὲ ἔχει κυανοῦ χρόας προσεικασμένας. καὶ τὸ μὲν γένειον ἔχει, ἢ ἥπατος μεῖζον. ἐλάττω δὲ αὖ πάλιν τοῦ † χρέμυος κατά γε τοῦτο. φυκία δὲ οὐ σπα-

διακόπτει ν. — *γαλῆ* — *χρέμυος, aliqui primam per K ſcribũt* — *al. νεκρούς: τὴν γαλῆν, καὶ νεμομένην φωνῆς ἀκούω πάντων* — *ἐσθίει.* στοιχείων εἰς αὐ.* νεκροὺς † τύχῃ δὲ τῶν ὀφθαλμοὺς καὶ ταῦτ

ταύτην ὡς τὴν χερσαίαν ἐσθίειν. χρῶνται δὲ ταύτῃ τοῖς ἐς τὰ [illegible] ἁλιεῖς, ὅσοι κατὰ τὴν Ἤπειρον φαρμακεύουσι, πονηροὶ καὶ οὗτοι σοφισταὶ κακῶν. Ἐπεὶ δὲ ὠμοβόροι εἰσὶ τὸ τῶν ἰχθύων φῦλον πᾶν, τὸ τῶν ὑδροθηρῶν γένος συμβαίνει, καὶ τὰς ἀποδύσεις τὰς κατὰ τὴν [illegible] μελαίνουσι τὰς ἑαυτῶν βάσεις καὶ τὰ κοῖλα τῶν χειρῶν, ἀφανίζειν πειρώμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν αὐγήν. τὰ γάρ τοι τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ὡς ὅτι μάλιστα ἐκλάμποντα ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ἱκανὰ τῶν ἰχθύων, ταῦτά ἐστιν. αὐτῇ

Περὶ τῶν θαλαττίων χημῶν.

Κεφ. ιβ.

Χῆμαι δὲ θαλάττιαι ζῷόν εἰσι καὶ αὗται διάφοροι. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, τραχεῖαι πεφύκασιν· αἱ δὲ λεῖαι πάνυ. καὶ τὰς μὲν τοῖς δακτύλοις πιέσας συνθλάσεις· τὰς δὲ συντρίψεις λίθῳ, καὶ μόγις. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν μαλάττονται τὴν

rit, oculos exeſt & conficit, vt audio. Qui Epirum incolunt piſcatores quidam veneficiis dediti ad eadem hâc marinâ Muſtelâ vtuntur, ad quæ alij terrenâ. Porro quum plerique piſces carniuori ſint, homines vrinatores qui maris interiora ſcrutantur, (*quo ſint à piſcibus carniuoris tutiores*) manuum volas & pedum veſtigia denigrant, vt partium iſtarum ſplendor obſcuretur, hæ enim præ cęteris humani corporis partibus in aqua reſplẽdere, & piſces ad ſe allicere ſolent.

De hamis diuerſis.

CAP. XII.

Chamæ marinæ & variæ & multiplices ſunt, aliæ aſperæ, aliæ læues. quædam digitorum compreſſu confringuntur: aliæ vel ſaxo ægrè conteruntur. Quædam ipſarum ni-

gerrimæ ſunt, nonnullæ argentei coloris ſimilitudinem gerere videtur, aliæ vtroque colore mixto inſignes. Ac quemadmodum earũ eſt varium & multiplex genus, ſic multas & diuerſas ſedes habẽt Quædam enim in littorious diſperſæ, iacent in arena, vel in limo quieſcunt, nõnullæ ſub algã ſubiiciuntur, aliæ in limo commorantur. aliæ ſaxis tãquam mordicus adhærent. Æſtiuo tempore quum incipit meſſis, in Iſtrico mari gregatim natant, & leuiter ferũtur, quũ ante id tempus ſuâ ſibi mole graues efferri nõ poſſent. Euri, Boreæ & Auſtri idcirco fugientes ſunt, quod eos ventos ferre non poſſint. Contrà ex tranquillo mari mirificâ voluptate afficiuntur, & Fauonij mollibus auris af-

προσέ-χονται

χρόαν εἰσίν· αἱ δὲ ἀργύρῳ εἰκῆς αἱ αὐτὰς προσεοικέναι. αἱ δὲ ἀνακραθεῖσαι περίκεινται τὰς χρόας τὰς προειρημένας. γένη δὲ αὐτῶν διάφορα καὶ δύναι πάνυ ποικίλαι. αἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς ψάμμοις κεῖνται διεσπαρμέναι ταῖς τῶν αἰγιαλῶν, διαναπαύονταί τι κατὰ τὸν ἰλυόν· αἱ δὲ ὑπόκεινται βρύῳ· αἱ δὲ εἰλημμέναι τῶν σπιλάδων, εἶτα αὐταῖς † προσέρχονται μάλα ἐγκρατῶς. ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ Ἰστριάδι θαλάττῃ, ὅταν αἱ χῆμαι κατὰ τὴν ὥραν τὴν θέρειον ὑπαρχομένην τοῦ ἀμήτου, δίκην ἀγέλης ἀλλήλαις συμφέρονται, καὶ ἀναπλέουσι κούφως. τέως γε πρὸ τοῦ ἐν αὐταῖς βαρεῖαί τε καὶ ἐπαχθεῖς οὖσαι, καὶ ἰὸν ἀναπλεύσουσαι· ἀλλ' αἱ πλωτικαὶ δὲ ἰὸν ἔτι τοιαῦται. ἀποδιδράσκουσι δὲ τὸν νότον, καὶ φεύγουσι τὸν Βορρᾶν, καὶ τὸν εὖρον οὐδ' ἀνέχονται. χαίρουσι δὲ ἀκύμονι θαλάττῃ, καὶ ζεφύρου καταπνεύσαντος αὔ-

ραις ἥδεσθαί τε καὶ μάλα καλῶς. ὑπὸ ταύταις σὺν σφᾶς ἑαυτὰς εἰ λάθοις ἐκλιπῆσαι; μεμυκυῖαί τε καὶ κατάκλειστοι εἰσι, ἀνιᾶσιν ἐκ τῶν μυχῶν. καὶ ἀκύμονος οὔσης τῆς θαλάττης νήκουσι, καὶ τότε ἀνοίξασαι τὰς ἑαυτῶν στέγας ἐκκύπτουσιν ὡς ἐκ τῶν ἰδίων θαλάμων αἱ νύμφαι ἢ τὰ ῥόδα πρὸς τὴν ἥλιον ὑπαλεαθέντα καὶ ἐκκύψαντα τῶν καλύκων. ἐνθένδε καὶ αἱ κόγχαι κατὰ μικρὸν ὑποθαρσοῦσαι μάλα γε ἀσμένως ἡσυχάζουσι καὶ ἀτρεμοῦσι τὸν * ἕτερον ἄνεμον προσδεχόμεναι. καὶ τὸν μὲν ὑπεστόρεσαν χιτῶνα, τὸν δὲ ἀνώρθωσαν. καὶ πλέουσι, τῷ μὲν ἱστίῳ χρώμεναι, τῷ δὲ σκάφει χρώμεναι. καὶ προσίασι μὲν τὸν τρόπον τοῦτον ἡσυχίας οὔσης· καὶ εὐδίας οὐδὲν φαίης ἂν μακρόθεν ἰδὼν ἢ νηΐτην στόλον ἰέναι. ἐὰν δὲ αἴσθωνται ἐπίπλουν ἢ ἔφοδον θηρίου, ἢ νῆξιν ἰχθύος ἁδροῦ, ἑαυτὰς ἐφ'

flari gaudẽt: eámq; ob rem in latebras abditæ & ſuis conniuentes teſtis, quum à tẽpeſtatibus mare ſentiunt conquieſcere, & Fauoniũ flare, tum relictis ſedibus, ad ſummam maris aquam natãt, & apertis teſtis eminent, (ſic tãquam vel ſponſę è thalamis prodeunt, vel roſę ad Solis radios exporrectæ ex inuolucris ſeu calycibus ſuis erumpunt,) & quieſcẽtes ventum expectant placidum ac ſecũdum: qui ſi contigerit alterã concham ſubſternentes, alteram erigentes, hac pro velo, illâ pro naui ad nauigandum vtuntur, vt ſi eas procul videas ſic per tranquillum mare natãtes, claſſem nauium exiſtimes. Quòd ſi nauem ad ſe accedere ſentiũt, aut belluæ impetum, aut valentioris piſcis natationem, metu perculſæ, contractis vno

* ἑτοῖμον ex Euſtathio.

impetu teſtis, frequentes delabuntur & occultantur.

De Hæmorrhoo genere Viperarum.

CAP. XIII.

Hæc ex Nicandri Theriacis paraphraſticè reddita ſunt ab Æliano.

Hæmorrhous è genere Viperarum, in ſaxorum cauernis domeſticam ſedem habet, pedē vnum tum longus eſt, tũ à capite in tenuitatē eius corporis habitus procedit. Colore eſt partim flammeo, partim nigro, eius caput tãquam cornibus quibuſdã inhorreſcit: ſenſim & pigrè ſerpit, ventris ſquammis terram premens: tortuoſa, non rectâ viâ progreditur, & gradiendo leuiter ſubſtrepit, vnde eius ſegnicies & infirmitas oſtenditur. Primum vt momordit, ſtatim pũctus cyanæi (liuidi) coloris exoritur: percuſſus stomachi doloribus affligitur: vēter copiosè fluit & exhauri-

ἀλγυνό- μενα

ἐνὶ κρότῳ τῶν ὀστράκων πλήξασιν. καταπολισθέν τε ἀθρόαι, καὶ ἠφανίσθησαν.

Περὶ τοῦ ἔχεως ὃν αἱμόῤῥουν καλοῦσιν.

Κεφ. ιγ.

Ὁ δὲ αἱμόῤῥους, εἴη δὲ καὶ γένος ἐχίων, οὗτος μάλιστα ἐν ταῖς πετρώδεσι χηραμοῖς ἤδη τε ἔχει καὶ διατριβάς· μῆκός τε σώματος εἴληχε, πόδα· πλάτος δὲ, ἐξ οὐραίας τῆς κεφαλῆς μείουρος κάτεισιν ἔς τε ἐπὶ τὴν οὐράν· καὶ τῇ μὲν φλογώδης ἰδεῖν ἐστι· τῇ δὲ δεινῶς μέλας. φέρει δὲ τὴν κεφαλὴν οἱονεὶ κέρασί τισιν. ἕρπει δὲ ἥσυχος ἐπιθλίβων τὰς τῆς γηδύος φολίδας. λοξὴν δὲ οἴμην πρόεισιν. ἠρέμα γοῦν ὑποηχεῖ, ὡς καταγνῶναι νωθείαν αὐτοῦ καὶ ἔνδειαν. δακὼν δὲ νύγμα ἐργάζεται. καὶ τοῦτό γε ἰδεῖν ἐστι παραχρῆμα κυανοῦν. καρδίαν εἶτα γε μὴν ὁ πληγεὶς, * ἀλλὰ ἄνιστα. ἐκκρέει δὲ ἡ γα-

στὴρ

ϛὴρ ὀχετύς. νὺξ δὲ ἀφίκετο ἡ πρώτη, καὶ αἷμα ἐκρεῖ διά τε ῥινῶν καὶ αὐχένος, καὶ μέν τοι καὶ δι' ὤτων σὺν ἰῷ χολάδη. οὖρα δὲ ἀφίησιν ὕφαιμα ἡ κύστις. εἰ δὲ καὶ ὠτειλαί εἰσί τινες παλαιαὶ περὶ τὸ σῶμα, ῥήγνυνται καὶ αὗται. Οἱ δὲ θήλεις αἱμόῤῥου κνήσει τινὶ, μεθίασιν ἐκ τῶν ὀνύχων ἄκρων καὶ εἰς τὰ οὖλα δ' ἰὸς ἀναθεῖ, καὶ αἷμα ἐκεῖται πάμπολυ, καὶ ἐκθλίβονται δὲ οὖλων οἱ ὀδόντες. Τούτῳ φασὶ τῷ θηρίῳ περιπεσεῖν ἐν Αἰγύπτῳ τὸν τοῦ Μενέλεω κυβερνήτην Κάνωβον, Θώνιδος βασιλεύοντος· καὶ συνεῖσαν τὴν Ἑλένην τοῦ δακέτου τὴν ἰσχὺν, κατάξαι μὲν αὐτοῦ τὴν ῥάχιν, ἐξελεῖν δὲ τὸ φάρμακον. ἐς τίνα δὲ ἄρα χρείαν ἐσώθυσε λαβεῖν τὸ θησαύρισμα τοῦτο οὐκ οἶδα.

Περὶ ζώων ἃ κομίζουσιν οἱ

tur. Et primâ ſtatim no-ćte ſanguis per nares, fauces & aures cum bilioſa ſanie emittitur, veſica ſanguineam vrinam reddit. Cicatrices ſi quæ ſint in percuſſi corpore, etiamſi conſenuerunt, tamen recrudeſcunt, & rumpũtur. At ſi Hæmorrhois fœmina morſum alicui inflixerit, ſanguis etiã per ſummos vngues emanat, & gingiuæ quoque veneno inficiuntur, & ſanguis ab eis fluit copioſus, & eliduntur dentes. In hanc ferã incidiſſe aiunt Canobum Menelai gubernatorem in Ægypto, Thonide regnante: & Helenam quum vim veneni intellexiſſet, ſerpentis ſpinam confregiſſe, & * pharmacũ exemiſſe. in quem verò vſum hoc eximere & reſeruare voluerit, ignoro.

Φάρμακον Græcis & venenum & remediũ ſignificat.

Nicander, ex quo hæc transferuntur, non ſcribit Helenam exemiſſe ſpinam aut aliud quidpiam ex hoc

hoc ſerpente, reſeruandi gratiâ: ſed ſimpliciter illi iratam confregiſſe ſpinam eius, & hinc eſſe quod obliquè ceu claudicantes & elumbes procedunt. Τῶν δ' Ἑλένη μέσον ὁλκὸν ἀνέκλασε, θραῦσε δ' ἀκάνθου Δεσμὰ πέριξ νωτιαῖα, ῥάχις δ' ἐξέδραμε γυίων. *Spondylos tamen de ſpina ſerpentium noſtro tempore aliqui vrunt, & morbis quibuſdam, vt elephantiaſi incipienti, mederi putant.*

Quænam animalia ſuo regi adferant Indi, vt Tigrides & Pardos cicures, &c.

CAP. XIIII.

Adferunt regi ſuo Indi animantes diuerſas: vt Tigrides cicures, Pardos mãſuetos Oryges quadricornes. Item Boũ genera duo, quorum alij ad curſum velociſſimi ſunt: alij perquàm feri: & ex his Bubus (*eorum caudis*) etiam muſcaria faciunt. Corpore omninò nigri ſunt, caudas verò egregiè albas habent. Columbas quoque luteas afferunt, quas vnquã mãſuefieri aut cicurari negãt: & aues quas Cerciones nominãt. & canes generoſos, de quibus ſuprà dixi: &

κερκί-ωνας

Oryges quadricornes.

Boum genera duo.

Columba lutea.

Cerciones

τῶν Ἰνδῶν ὑπήκοοι βασιλεῖ τῷ σφετέρῳ, οἷον τίγρεις τε καὶ πάνθηρες, καὶ ἀκοιπά.

Κεφ. ιδ'.

Κομίζουσι δὲ ἄρα τῷ σφετέρῳ βασιλεῖ οἱ Ἰνδοὶ, τίγρεις τε πεπωλευμένους, καὶ πεπιθασευμένας πάνθηρας καὶ ὄρυγας τετρακέρωας, βοῶν δὲ γένη δύο, δρομικούς τε καὶ ἄλλους ἀγρίους δεινῶς. ἐκ τούτων γε τῶν βοῶν καὶ τὰς μυιοσόβας ποιοῦνται. καὶ τὸ μὲν σῶμα παμμέλανές εἰσιν, οὐρὰς δὲ ἔχουσι λευκὰς ἰσχυρῶς καὶ περιστερὰς ὠχρὰς κομίζουσιν, οἷας τιθασὸν καὶ λέγουσι μήτε ἡμεροῦσθαι, μήτε ποτὲ τιθασεύεσθαι. καὶ ὄρνιθας δὲ οὓς κερκορώνους φιλοῦσιν ὀνομάζειν καὶ κύνας γενναίους, ὑπὲρ ὧν ἄνω μοι λέλεκται· καὶ πι-

θήκους λευκούς· καὶ μελαντάτους ἄλλους καὶ τούτους πιθήκους. οὐ γάρ τοι πυρσοὺς ὡς γυναικομανεῖς εἰς τὰς πόλεις οὐκ ἄγουσι. ἀλλὰ καὶ ποθὲν ἐπιδημήσαντας ἀναιροῦσιν, ὡς μοιχοὺς μεμοιχευκότας.

Περὶ ζώων κερατοφόρων τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἀγωνιζομένων.

Κεφ. ιε.

Ἰνδῶν δὲ ὁ μέγας βασιλεὺς μιᾶς ἡμέρας ἀνὰ πᾶν ἔτος ἀγωνίαν προτίθησι, τοῖς τε ἄλλοις ὅσοις εἶπον ἑτέρωθι· ἐν δὲ δὴ τοῖς καὶ ζώοις ἀλόγοις, ἀλλ᾽ ἐκείνοις ἂν ἐκπέφυκε κέρατα. κυρίττει δὲ ταῦτα ἄλληλα. καὶ ῥύμῃ τινὶ θαυμαστῇ μέχρι νίκης ἁμιλλᾶται ὥσπερ οὖν ἀθληταὶ, ἢ ὑπὲρ ἄθλων μεγίστων ἰσχυριζόμενοι, ἢ ὑπὲρ κλέους σεμνοῦ, καὶ εὐφημίας τινὸς ἀγαθῆς. εἰσὶ δὲ οἱ ἀγωνισταὶ οἵδε οἱ ἄλογοι, ταῦροί τε ἄγριοι, καὶ κριοὶ ἥμεροι, καὶ οἱ καλούμενοι

Simias albas, & alias nigerrimas. rufas enim tanquam nimium libidinoſas & incontinentes erga mulieres, non ferũt in ciuitates: & ſi fortè in eis reperiantur, tanquam adulteros exoſi occidunt. *Simia diuerſa.*

De Cornigeris apud Indos certantibus beſtiis.

CAP. XV.

Magnus Indorũ rex quotannis diem vnum certaminis, non modò hominibus proponit, vt alibi dixi: ſed etiam beſtiis cornutis: quę ſanè inter ſe cornibus appetẽtes, mirabili naturâ quâdã eatenus ſtrenuè decertant, quoad aduerſarium funditus vicerint, ſicq́; omni neruorum contentione, quemadmodum athletæ, vt aut maximo afficiantur præmio, aut gloriam capiãt certaminis luculentã, nitũtur. Rationis quidem expertes ſunt luctatores iſti: Tauri feri, Arietes manſueti, & qui vocãtur* μέσοι, & Aſini v-

** Vocabulum videtur corruptum.*

no armati cornu, denique Hyænæ: quod animal Capreis minus eſſe aiūt, ſed Ceruis animoſius multò & cornibus ferociens. poſtremi in certamen veniūt Elephanti. ij inter ſe vulnerant, & alter ſæpe alterum vincit, atq; adeò interimit: ſæpe etiam vterque vulneribus confectus, ſimul decumbit.

μίσσοι, καὶ ὄνοι μονόκερῳ, καὶ ἡ ὕαινα. φασὶ δὲ εἶναι τοῦτο τὸ ζῶον, δορκάδος μὲν ἧττον, ἐλάφου δὲ πολλῷ θρασύτερον, καὶ θυμούμενον εἰς κέρας. εἶτα ἐπὶ πᾶσιν, οἱ ἐλέφαντες ἀγωνισταὶ παρίασι. προσχωροῦσι δὲ οὗτοι, καὶ μέχρι θανάτου τιτρώσκοντες ἀλλήλους τοῖς κέρασι. καὶ πολλάκις μὲν ὁ ἕτερος κρατεῖ. καὶ ἀποκτείνει τὸν ἀντίπαλον, πολλάκις δὲ καὶ συναποθνήσκουσι.

4 *Μίσσοι animalia cornuta quæ ſint, ignorare me fateor* Μαρσωλοὶ *Heſychio in India ſunt quadrupedes vitulis ſimiles. præteriȳt hæc verba Gillius: ut ſequentia etiam, quibus animal cornutum capreolo minus deſcribitur: quod quidem Hyænam appellari (vt codices noſtri habent, & Gillius ſimiliter legit), abſurdum eſt, quum Hyænam conſtet abſque cornibus eſſe, Lupis cognatam quadrupedem, nihil cum capreis aut ceruis cōmunem habere. Axis quidem Cteſiæ Indica fera eſt, hinnuli pelle, pluribus candidioribúſque maculis. Eſt & Indica caprea illa ſeu dorcas, ex qua moſchus odoramentū legitur. Colos apud Scythas & Sarmathas inter arietem & ceruum eſt, duobus paruis cornibus.*

Quid Theophraſtus ſentiit de partu Viperarum.

Τί φρονεῖ περὶ τῆς τῶν ἐχιδνῶν ὠδῖνος ὁ Θεόφραστος.

CAP. XVI.

Κεφ. ιϛ.

Viperæ catulos Theophraſtus ſcribit paren-

Θεόφραστος δέ φησι τὰς ἐχίδνας τὰ βρέφη διεσθίειν

τὸ μικρὸς τὴν γαστέρα, ὥσπερ οὖν θυρεοκοποῦντα, ἵνα τι καὶ παίξω, καὶ ἐξαράττοντα τὴν πεφραγμένην ἔξοδον. ἀλλὰ τὸ θλιβόμενον αὐτὸν, καὶ τῆς γαστρός οἱ στενουμένης. Ὁμηρείως δὲ εἰπεῖν, τὴν δὲ οὐκ ἀντέχειν, ἀλλὰ διαρρήγνυσθαι. καί με πείθει λέγων. ἐπεί τοι καὶ θαλάττιαι βελόναι ἄκολποί τε οὖσαι καὶ λεπταὶ, ὅτι τὰ αὐτὰ πάσχουσιν ὑπὸ τῶν σφετέρων βρεφῶν, καὶ ἐκεῖνα ἄνω που τῶν λόγων εἶπον. Ἡρόδοτον δὲ ἀξιῶ μή μοι μηνιᾶν, εἰ τοὺς μύθους ἐγγράφω, ὅσα ὑπὲρ τῶν ἐχιδνῶν ἀδεῖος λέγει.

Φυσικὰ κοινὰ δελφίνων καὶ λεόντων. Κεφ. ιζ.

Φυσικὴ δ' ἄρα ἦν κοινωνία καὶ συγγένεια λέοντι καὶ δελφῖνι, ἀπόρρητος. οὐ γὰρ ὅτι βασιλεύουσιν, ὁ μὲν, τῶν χερσαίων· ὁ δὲ, τῶν ἁλίων, τοῦτο ἀπόχρη. ἀλλὰ

tis vterum non exedere, atque cõficere: neq; ſanè vt quiddam ludẽs dicam, foribus effractis obſtructum exitũ perrumpere: at enim fœminę vterum anguſtiis compulſum non ampliùs reniti poſſe, ſed diſrumpi. Cuius ſentẽtia ita rem habere mihi ad veritatem planè perſuadet: Siquidem & marinæ Acus, quia tenues ſunt & haudquaquam ſinuoſam & capacem aluum habeant, iccirco ſimiliter à ſuis fœtibus afficiuntur, vt iam antè ſcripſi. Interim verò Herodotum rogo, ne mihi ſuccenſeat, ſi ea quæ ſuper Viperarum partu ipſe affert, ego fabuloſa cenſeam. μῦθον vel εἰς μύθους

De natura Leonis cum Delphino ſimilitudine.

CAP. XVII.

In media natura quędam communitas retruſa Leoni eſt, & affinitas cum Delphino: non ex ea parte ſolùm quòd vterque imperat, ille quidem terrenis beſtiis, hic verò aquatilibus

libus:ſed quòd ſenectute ambo tabeſcunt: & quum ſunt in ægritudine, illi terreſtris. Simia medetur huic marina quoque Simia remedio eſt. Nam vt in terra ſic etiam in mari aliquod eſt Simiarum genus, (vt aliâs dixi,) quod ſimiliter huic, vt illi terrenum medicinam morbi affert.

De Sepedone Serpente.

CAP. XVIII.

Inter feras inutiles, & vel numerari indignas Sepedon eſt, pernicioſus ſerpens: quem tum figura hęmorrhoo cognatum, tum colore ſimilem eſſe, Nicander cecinit. ſed celerior eſſe videtur: & quoniã per gyros & flexiones graditur, parua apparet: quod quidem cauſa eſt quamobrem inſpectantes neſciant de eius magnitudine iudicare. Vulnus quod infert acerbitatis plurimum habet, & benè pe

μικρᾶς

γάρ τοι καὶ τήκονται προϊόντε εἰς γῆρας· καὶ ἄλλως νοσοῦντε, ὁ μὲν, τὸ χερσαῖον πίθηκον ἔχει φάρμακον. ὁ δὲ, ἀναζητεῖ τὸ συμφυῆ. ὡς γάρ ἐστι καὶ ἐν θαλάττῃ πίθηκος, εἶπον πρόσθεν· καὶ ἔστι καὶ τῷδε ἐκεῖνος ἀγαθὸς, ὡς ἐκείνῳ ἐκεῖνος.

Ὅτι γένος ἐστὶ δακέτου καὶ ἡ καλουμένη σηπεδών.

Κεφ. ιη.

Ἔστι δὲ ἄρα ἐν τοῖς ἀδοκίμοις καὶ ἀριθμοῦ φαυλοτέροις, καὶ σηπεδὼν κακὸν ἑρπετόν. ἐμφερὴς μὲν τε εἶναι τῷ αἱμορρόῳ καὶ τὴν ἰδέαν φησὶ Νίκανδρος, καὶ ἀδελφὴν κατὰ χροιὰν, καὶ τοῦτο ἐκεῖνος λέγει. ὠκυτέρα γε μὲν εἶναι δοκεῖ. ἀμφίσει δὲ καί τινα * μικρὰν φαντασίαν: γυρὸν γὰρ καὶ πέριξ καὶ ἑλικτὸν πρόεισι τὸν οἶμον. καὶ μάλιστα ἐν τούτῳ διαψεύδεται τοὺς ὁρῶντας, ὅσον τὸ μέγεθός ἐστι. Δεινὸν δὲ ἄρα τὸ ἐξ αὐτῆς τραῦμα. περὶ οὖν

γοῦν

γοῦν καὶ ὑποσήπει, καὶ τήν γε ἐπιφορὰν τὴν προειρημένην ἀποδείκνυσι φερώνυμον. ὁ γοῦν ἰὸς ἐπὶ πᾶν ὠθεῖται τὸ σῶμα τοῦ τάχει ἀμάχῳ. καὶ μέντοι καὶ ἡ θρὶξ καὶ ἐκείνη μυδῶσα ἀφανίζεται. λείβονται δὲ αἱ ὀφρῦς, καὶ αἱ βλεφαρίδες καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀχλὺς κατέχει, καὶ ἔφηλοι τ. γίνονται.

Περὶ τῆς τῶν χελωνῶν λαγνείας.

Κεφ. ιθ.

Χερσαία χελώνη ζῷον λαγνίστατον· ἀλλὰ ὅγε ἄρρην, ὁμιλεῖ δὲ ἡ θήλεια ἄκουσα καὶ λέγει Δημόστρατος, ἀνὴρ ὃς καὶ τοῦτο λέγεται ἐκ τοῦ νόμου τῆς βουλῆς γενόμενος. καὶ οὔ τι που διὰ τοῦτο ἤδη τεκμηριῶσαι ἱκανός· δοκεῖ δέ μοι ἐπιστήμης τῆς ἁλιευτικῆς ἐς ἄκρον ἐλάσαι, καὶ ὅσα ἔγνω εἰπεῖν κάλλιστα. εἰ δέ τι οἱ καὶ ἄλλο ἐσπούδασται τῶνδε σοβαρώτερον, καὶ σοφίας τῆς ἀμφὶ τὴν

nitus intrat, & putrefacit: qua ex vi nomen traxit. Inexpiabili celeritate ipſius venenum in vniuerſum corpus tranſitionem facit: Capillus etiam tabe quâdam putreſcit & funditus interit: tũ ſuperciliorum & palpebrarum pili defluunt, oculi effuſi tenebris obſcurantur: & corpori maculę, tanquam aduſtâ à Sole cute, ſuperueniunt.

ἐφηλίδες alioqui ἔφηλος dicitur qui ephelides in facie habet. Varinus.

De libidine Teſtudinum terreſtrium. c. XIX.

Ex terrenis Teſtudinibus mas ad Venerem inflammatiſſimus eſt: fœmina non niſi inuita coit. Cuius rei cauſam inquirit Demoſtratus. fuit is ſenator Romanus, nec ideò hac in re fide dignior, niſi pariter rei etiam piſcatoriæ exquiſitam notitiam ſibi comparaſſet, & quæcunque cognouit dictione etiam honeſtâ ornaſſet: condidit autem (ni fallor) & alia quædã & argumento grauiore ingenij doctri-

al. προσέπαυσε

ctrinæq; ſuæ ſpecimen edidit admirabile. Hic (inquã) ſcribit, ſi quid aliud in cauſa ſit, cur fœmina maris coitum auerſetur, non ſatis ſibi exploratum eſſe: hãc vero ſuam eſſe coniecturam, fœminam humi ad coitum ſtratam ait ſupinã iacere, deinde expleto coitu, propter teſtæ magnitudinem, & corporis in terrã niſum, quum ſe conuertere non queat, eſcã paratam à marito relinqui cùm aliis animalibus, tum aquilæ: vnde fit, vt mares eas ad coitum ideò illicere non poſſint, quòd fœminæ magnâ moderatione libidines contineant, & ſalutẽ voluptati anteponant. At enim mares mirabili quâdam naturâ illecebrã amatoriam, & omnis metus obliuionem afferentẽ fœminis iniiciunt, neque tamẽ huiuſcemodi illecebræ ſunt can-

ψυχὴν * προσέψαυσε θαυμάσια αὐτοῦ. λέγει δὲ ὅδε ἀνήρ, ὑπὲρ ὅτου μὲν καὶ ἑτέρου τὴν ὁμιλίαν ἀναίνεται ἡ θήλεια, οὐκ ἔχειν σαφῶς εἰδέναι, τεκμαίρεσθαι δὲ ἐκεῖνό φησιν. ἡ θήλεια οὐκ ἄλλως ὁμιλεῖ, ἢ πρὸς τὰ ἄρσενα ὁρῶσα. καὶ ὁ μὲν ἐξέπλησε τὴν ἐπιθυμίαν, κατὰ ἀπαλλαγὴν δὲ ἑαυτὴν ἐπιστρέψαι ἥκιστα δεῖ, διὰ τὸν ὄγκον τοῦ χελωνίου, καὶ ἐρεισθεῖσα εἰς τὴν γῆν. δεῖπνον οὖν ἕτοιμον ὑπὸ τοῦ γαμέτου καταλέλειπται τοῖς τε ἄλλοις ζώοις, καὶ οὖν καὶ τοῖς ἀετοῖς. αἱ μὲν οὖν ταῦτα ὀρρωδοῦσιν, ὡς ἐκεῖνος λέγει. οἵ γε μὴν ἄρρενες εἰδότες σωφρονούσας αὐτάς, καὶ τεθειμένας πρὸ τῆς ἡδονῆς τὸ σωτήριον, οὐκ ἔχουσιν ἀναπείθειν. οἱ δὲ φύσει τινὶ ἀμηχάνῳ ἴυγγα ἀπορρήτους προσιᾶσι ἐρωτικὴν, καὶ δέους ἐπίληθον παντός. ἧσσον δὲ ἄρα ἐρωτικῶς ἰσχύουσι χελώνης ἴυγ-

γες

γας, οὐκ ᾠδαὶ μὰ Δία, ὁποίας Θεόκριτος ὁ τῶν νομευτικῶν παιγνίων συνθέτης ληρεῖ, ἀλλὰ ἀπόρρητος πόα· ἧς τοὔνομα οὔτε ἐκεῖνος εἰδέναι φησὶ, οὐδ᾽ ἄλλον ἐγνωκέναι ὁμολογεῖ. ἐοίκασι δὲ τῇ πόᾳ καλλωπίζεσθαι καὶ πείσας καὶ ἀπορρήτους παλιώρας. εἰ γοῦν ἐκείνην διὰ στόματος ἔχοιεν, ἔμπαλιν γίνεται τῶν προειρημένων. θρύπτεται γὰρ ὁ ἄρρην ἐρῶν ὡς οὐκ ἐρῶν. μεταθεῖ δὲ ἡ θήλεια ἡ τέως φεύγουσα, καὶ φλεγομένη, καὶ ἐξοιστρᾶται, καὶ ἱμείρει τῆς συνουσίας. δίκας δὲ ἐκεῖνο φροῦδόν ἐστι, καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν ὀρρωδοῦσιν ἥκιστα.

tiunculæ, quales Theocritus, paſtoritiæ luſionis compoſitor, nugatur: ſed occulta herba, cuius neque ille nomē ſe ſcire dicit, neque alium coguoſcere cōfitetur. Itaque mares eā ore continētes, ad libidinem fœminas alliciunt. & iam illi amorem diſſimulāt: fœminæ verò, quæ hactenus fugiebant, nūc exardeſcunt ad coitum, & ſecuræ de ſe nullo amplius timore afficiuntur.

Herba amatoria.

Περὶ τῶν ἐν Νίβᾳ ἀλεκτρυόνων. Κεφ. κ.

Θεσσαλονίκῃ τῇ Μακεδονίτιδι χώρᾳ ἐστὶ γειτνιῶν καὶ καλεῖται Νίβας. ἐκεῖ οὖν οἱ ἐνταῦθα ἀλεκτρυόνες, ᾠδῆς τῆς συμφυοῦς ἀμοιροῦσι, καὶ σιωπῶσι πάντα πάντη. καὶ διαρρεῖ λόγος παροιμιώδης ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων

De Gallinaceis Nibæ. CAP. XX.

Nibas locus eſt vicinus Theſſalonicæ ciuitati Macedoniæ, in quo Gallinaceorum genus perpetuò mutum ſilētio, nunquam familiari his alitibus cātu vocale auditur. Indè adeò natum eſt prouerbiū, vt quum futurum ali-

Prouerbiū Quū Nibas cocyſanerit. apud Eraſ. Roter.

ὡς

quid dicitur qũum Nibas cecinerit, res impoſſibilis intelligatur.

ὅς λέγῃ, τό τε αὖ ἔχῃ τὸ δή τι ἐὰν Νίβας κοκκύσῃ.

De Dracone maximo ſacro quem in Indis inuenit Alexãder Macedo.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς δράκοντος, ᾧ καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐνέτυχε.

CAP. XXI.

Κεφ. κα´.

Alexander dum Indiæ loca alia oppugnat aut vaſtat alia etiã capit, cùm alia pleraque animalia inuenit, tum Draconem: quem quia ſacrum in antro quodã Indi exiſtimarent, & ſummâ religione colerent, idcircò ſummis precibus Alexandrum obſecrarunt, ne illum ipſum inuaderet: quod quidem ipſum ille annuit. At enim Draco quum prętereuntis exercitus ſtrepitum ſenſit (quòd ſit animal tũ audiendi tum videndi acerrimo ſenſu præditum) maximo ſibilo, & ingenti afflatu edito, omnes exterruit & perturbauit. Septuaginta cubita longus eſſe exiſtimabatur: non tamen

περιεστρέποντο. al. συριγμὸν

Ὅτι Ἀλέξανδρος τὰ μὲν ἐδόνει τῆς Ἰνδῶν γῆς, τὰ δὲ ᾕρει, πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις ζώοις ἐνέτυχεν, ἐν δὲ τοῖς καὶ δράκοντι· ὃν ἐφρουροῦν ἐν ἄντρῳ τινὶ νομίζοντες ἱερὸν Ἰνδοὶ, μετὰ πολλοῦ τοῦ θειασμοῦ τὸ περιετρέποντο. ἐκεῖνον παντοῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ· ὁ δὲ κατένευσε. παριούσης οὖν τὸ ἄντρον τῆς στρατιᾶς καὶ κτύπου γινομένου, εἶτα ὁ δράκων ᾔσθετο. ὀξυηκοώτατον δὲ ἄρα τῶν ζώων ἐστὶ, καὶ ὀξυωπέστατον· τὸ συριγμὸν μὲν οὖν ἀφῆκε μέγιστον, καὶ φύσημα, ὡς ἐκπλῆξαί τε πάντας, καὶ ἐκταράξαι. ἐλέγετο δὲ ἄρα πηχῶν ο´ εἶναι. καὶ ἐφά-

ιη

ννη μὲν οὐ πᾶς. μόνην γὰρ ἐξέκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ οἵ γε ὀφθαλμοὶ ᾄδονται αὐτοῦ τὸ μέγεθος ἔχειν Μακεδονικῆς περιφεροῦς ἀσπίδος μεγάλης.

Περὶ ἔριδος ἀετοῦ, καὶ κορώνης. Κεφ. κβ.

Ταῖς κορώναις ἔργον τοὺς ἀετοὺς ἐρεσχελεῖν ἐστιν. οἱ δὲ ὑπερφρονοῦσιν αὐτῶν. καὶ ἐκείνας μὲν ἀπολείπουσι τὴν κάτω φέρεσθαι πτῆσιν. αὐτοὶ δὲ τὸν αἰθέρα ὑψηλότερον ὄντα, ταῖς ὠκίστοις τέμνουσιν αὐτῶν πτέρυξιν· οὐ δήπου δεδιότες. πῶς γὰρ ἂν τοῦτο εἴποι τις, τὴν τῶν ἀετῶν ἀλκὴν καλῶς ἐπιστάμενος, ἀλλ᾽ ἰδίᾳ τινὶ μεγαλονοίᾳ ἐῶσιν ἔρρειν ἐκείνας κάτω.

Περὶ τῶν ἰχθύων τῶν καλουμένων πομπίλων. Κ. κγ.

Τὸν ἰχθὺν τὸν πομπίλον οὐ μόνον Ποσειδῶνος λέγουσιν εἶναι ἱερόν, ἀλ-

eis totus apparuit, ſed illius ſolum caput ex antro eminuit. Eius oculi ad magni & rotundi clypei Macedonici magnitudinem acceſſiſſe dicuntur.

Aquila quomodo Cornices contemnant.

CAP. XXII.

Cornicibus ſtudium eſt irritare & prouocare Aquilas. hæ verò illas præclarè cõtemnũt, & deorſum ferri ſinũt: ipſæ ſurſum ſubuolantes, æthereum locum celeri alarum remigio ſecant. quod quidem ipſum non Cornicum timore agunt: (quiſnã hoc dicat, qui planè ſciat Aquilarum vim?) ſed potiùs propriâ quâdam animi magnitudine earum infra ſe volãtium lapſus facilè patiuntur.

De Pompilis piſcibus ſacris in Samothracia. Delphinum Pompilo guſtato morte pœnam luere. Pompili vortitoris in hunc piſcem conuerſio.

CAP. XXIII.

Pompilum piſcem dicunt non modò Neptuno,

ptuno, ſed etiam incolis Samothraciæ diis ſacrum & charum eſſe. Ob eamq; cauſam piſcatorem olim nomine (ſicut dicitur) Epopeũ, ex Icaro inſula profectum, ætate iam affectum, quòd aliquando quum nihil aliud piſcium prẹter Pompilos cepiſſet, eoſdẽ cum filio comediſſet, protinus huic piſci meritas pœnas perſoluiſſe. Etenim cetacea belua facto in eius piſcatoriam impetu ipſum iñ conſpecta filij deuorauit. Pompilum hoſtili odio Delphini perſequuntur: neque hoc ipſum tamen impunè faciũt. Quum enim hunc guſtauerunt, diſcruciantur & cõuelluntur cõtinuò, & quòd furore inflammati conſiſtere non queunt, idcirco in littora expelluntur: atque fluctu eiecti, à Cornicibus Gauiíſq; exe-

Ἐπωπεύς, Gillius.

λα καὶ τοῖς ἐν Σαμοθρᾴκῃ θεοῖν φίλον. ἁλιέα γοῦν τινα ἐν τοῖς ἄνω τῶν χρόνων τιμωρίαν ὑποσχεῖν τῷδε τῷ ἰχθύϊ. καὶ τὸ μὲν ὄνομα ἦν ὡς λόγος τοῦ ἁλιέως, *Ὀπωπεύς. ἦν δὲ ἐξ Ἰκάρου τῆς νήσου, καὶ υἱὸς αὐτῷ ἦν. ἀθηρίας οὖν ποτε γενομένης ἰχθύων, ἀνήγαγε τὸν βόλον, μόνους θηράσαντα τοὺς πομπίλους, ὁσαρῶν καὶ δεῖπνον σὺν τῷ παιδὶ ὁ Ὀπωπεὺς ἔθετο. οὐκ εἰς μακρὰν δὲ δίκη τιμωρὸς μετῆλθεν αὐτόν. τῇ γὰρ ἁλιάδι αὐτοῦ κῆτος ἐπελθὸν ἐπ' ὄψει τοῦ παιδὸς τὸν Ὀπωπέα κατέπιε. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς δελφῖνας πολεμίους τοῦ πομπίλου εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκείνους καλῶς ἀπαλλάττειν ὅταν αὐτοῦ γεύσωνται. σφαδάζουσι γὰρ παραχρῆμα, καὶ ἐκμαίνονται, καὶ ἀτρεμεῖν ἀδυνατοῦντες ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκφέρονται· καὶ ἅπαξ ἐκβρασθέντες ὑπὸ τοῦ κύματος, κορώναις τε ἐναλίαις καὶ λάρ

λάγοις δεῖπνόν εἰσι. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης, ὅτι καὶ ἄνθρωπός ποτε οὗτος ἦν, καὶ ἐπόρθμευσεν. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἠράσθη κόρης, καὶ ἐπεχείρει αὐτῇ ὁμιλῆσαι. ἡ δὲ ἀποδιδράσκουσα ἦλθεν εἰς Μίλητον. καὶ ἐδεήθη Πομπίλου τινὸς θαλαττουργοῦ, ἵνα αὐτὴν διαγάγῃ τὸν πορθμόν. ὁ δὲ ὑπήκουσεν. ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, τὴν μὲν κόρην ἁρπάζει· τὴν δὲ ναῦν λίθον ἐργάζεται· τὸν δὲ Πομπίλον εἰς τὸν ἰχθὺν τοῦτον μετέβαλε.

Περὶ τῆς ἁμίλλης τῆς ἐν Ἰνδοῖς βοῶν τῶν δρομικῶν. Κεφ. κδ΄.

Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ περὶ τοὺς βοῦς τοὺς δρομικοὺς τίθενται σπουδὴν· καὶ ὑπὸ τῆς ὠκύτητος τῆς ἐκείνων ἁμιλλῶνται βασιλεῖς τε αὐτοὶ καὶ τῶν ἀρίστων πολλοὶ καὶ ποιοῦνται ἐν-

duntur, & conficiuntur. Apollonius Rhodius ſiue Naucratites, dicit, hunc aliquando hominem fuiſſe portitorem. & quum puellæ (inquit) Apollo amore teneretur, quacū etiā complexu venereo iūgi conaretur, hæc autē effugiens Miletum veniſſet, & Pōpilum precibus obſecraſſet, vt ſe traiiceret, is quidē paruit: at verò Apollo ſeſe oſtendens, hanc quidem rapuit nauem autem in lapidem, Pompillum in piſcem conuertit.

De certamine curſus Boū apud Indos: tum maiorum, qui Equis bigatis vtrinque iunguntur: tum minorum, qui maximos Hircos magnitudine non excedunt, & per ſe coniugati currunt.

CAP. XXIIII.

In bubulo pecore, quod incitato curſu valet, curā Indi ponunt: & ſimul de eorum velocitate rex & permulti principes decertant, neque turpe ducunt pro

huiuſcemodi animaliũ genere auro argentóve ſponſionem facere. Adiungunt autem ipſos bigis, & fortunæ aleam ſuper victoria periclitãtur. Equi igitur in medio iugati currunt: at Boues vtrinque loris annexi, donec ad metam, quæ à carceribus ſtadiis abeſt triginta, peruentum ſit. Æquales ſanè ac pares Boues Equis currunt, neque velocitate alteros ab alteris internoſcas. Quòd ſi quando rex de ſuis Bobus cum quopiam ſponſionem fecerit, in tantum contentionis ſtudium procedit, vt is ipſe in curru ſequatur, atque adeò aurigã inciter. Is ſanè quidem Equos ſtimulis cruẽtat, à Bubus verò manus abſtinet: ſi quidẽ ij nullis admotis ſtimulis incitatiſſimo curſu ſponte ferũtur. Ac nimirum tam ambitioſa eſt bubuli certaminis contentio, vt nõ diuites modò &

ἀκέντητοι

τερας ὑπὲρ χρυσίου παμπόλλου καὶ ἀργυρίου. καὶ οὐκ ἐγνώκασιν αἰσχρὸν εἶναι ἐρείδεσθαι ὑπὲρ τῶνδε τῶν ζώων. συνωρίζουσι δὲ αὐτοὺς ἔρα καὶ ὑπὲρ τῆς νίκης κυβεύουσιν. οἱ μὲν οὖν ἵπποι ζύγιοι θέουσιν. οἱ δὲ βόες παρήορον· καὶ ἐγχεῖται τῇ νύσσῃ ὁ ἕτερος. καὶ δεῖ δραμεῖν σταδίους τριάκοντα. ἴσοι δὲ τοῖς ἵπποις οἱ βόες συνθέουσι. καὶ οὐκ ἂν ἀποκρίναις τὸν ὠκύτερον οὔτε βοῦν οὔτε ἵππον. ἐὰν δέ ποτε ὁ βασιλεὺς πρός τινα ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ βοῶν συνθῆται, ἐς τοσαύτην προχωρεῖ φιλονεικίας ὡς αὐτὸς ἐφ᾽ ἅρματος ἕπεσθαι καὶ παρορμᾶν τὸν ἡνίοχον. ὁ δὲ ἄρα τοὺς μὲν ἵππους ἐξαιμάττει τῷ κέντρῳ, τῶν δὲ βοῶν τὴν χεῖρα ἀπέχει· ἄκεντροι γὰρ θέουσι. τοσαύτη δὲ ἄρα περὶ τὴν βοεικὴν ἅμιλλαν ἡ φιλοτιμία, ὡς μὴ μόνους τοὺς πλουσίους

ὑπὲρ

ἐς ἔριν αὐτῶν ὅτι πολλοὶ φιλονεικεῖ· μηδέ τις δεσπότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεωμένους, εἰ δ᾽ ἄρα καὶ ὁ Ἰδομενεὺς ὁ Κρὴς, καὶ ὁ Λοκρὸς Αἴας παρὰ τῷ Ὁμήρῳ φιλονεικοῦντες ἀποδείκνυνται. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι παρ᾽ αὐτοῖς βόες, ἰδεῖν κατὰ τοὺς μεγίστους τράγους. καὶ αὖ οἱ δὲ καθ᾽ ἑαυτοὺς ζευγνύμενοι, καὶ τρέχουσιν ὠκύτατα, καὶ τῶν ἵππων τῶν Γετικῶν οὐκ εἰσὶ νωθέστεροι.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν ἐν τῷ Κοσσινίτῃ ποταμῷ καὶ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πινόντων καὶ περὶ ἵππων ἑτέρων, Κελτῶν καὶ προβάτων ἰχθυοφάγων.

Κεφ. κε.

Λέγουσιν ἐκθηριοῦσθαι τοὺς ἵππους τοὺς πίνοντας ἐκ τοῦ Κοσσινίτου ποταμοῦ. ἔστι δὲ οὗτος ἐν Θρᾴκῃ ... ἐκθηριοῦσθαι. ἐκδίδωσι δὲ ὁ ποταμὸς οὗτος ἐς τὴν Ἀβδηριτῶν καὶ ἀναλίσκεται εἰς τὴν Βιστονίκην λίμνην. ἐνταῦθά τοι καὶ

domini magno pretio depoſito inter ſe certẽt, ſed etiam ſpectatores, vt apud Homerũ Idomeneus Cretẽſis, & Aiax Locrus. Sunt item apud Indos alij Boues, qui maximos Hircos magnitudine nõ ſuperare videntur. Ij quoq; per ſe coniugati velociſſimè currũt, nec minùs ſtrenuè quã Getici equi curſũm conficiũt.

Equos è Coſſinito flumio Thraciæ bibentes efferari. item è Potnio fonte non procul Thebis. Ibi piſcibus alantur Equi. De Celticis equis. Myſi coeuntibus equis cur accinant. Ab ætate affectis ſobolem infirmam procreari. Ætas & vita ipſorum.

CAP. XXV.

Equos efferati & tãquam rabie inflammari ferũt bibẽtes ex Coſſinito flumine Thraciæ, qui defluit in Abderitarum regionem, & in Biſtonicum ſtagnũ influit: vbi Diomedis

Thracis, qui immanes illos Equos habebat, quos Hercules expugnauit, regia olim fuit. Ex eodem morbo laborare dicunt Equos bibentes de fonte Potnio. is eſt in loco quē Potnias vocăt, non lōgè ab vrbe Thebis. Itē Oritas & Gedroſios fama eſt tanquā fœnum piſces Equis edendos obiicere. Celtas quoq; audio Boues & Equos piſcibus alere. apud eoſdem aiunt Equos odore hominum offenſos ad meridionales Europæ regiones perfugere, præſertim Auſtro flante. Nonnulli quoque teſtantur Macedones & Lydos piſcibus Equos ſuos paſcere: quin & Oues Lydiæ & Macedonicæ ex eiſdem pingueſcere dicuntur. Apud Myſos quum equinum genus coit,

Γεδρω-σίους Gidius. Adraſios quidem nullos inuenio.

τὰ βασίλεια γενέσθαι τὰ πάλαι τοῦ Διομήδους τοῦ Θρᾳκὸς, οὗ καὶ αὗται αἱ ἀνήμεροι ἐκεῖναι ἵπποι κτῆμα ἦσαν Ἡρακλέους ἆθλος. τὸ δὲ αὐτό φασι πάσχειν καὶ τῶν ἵππους τῶν ἐκ τῆς Ποτνιάδος κρήνης πίνοντας. αἱ δὲ Πότνιαι τὸ χωρίον ἔνθα ἡ κρήνη, οὐ μακρὰν ἀπὸ Θηβῶν ἐστι. Ὠρείτας δὲ λέγουσι καὶ τοὺς Ἀδραστίους ἰχθῦς παραβάλλειν τοῖς ἵπποις χόρτον. Κελτοὺς δὲ ἀκούω καὶ τοῖς βουσὶ, καὶ τοῖς ἵπποις ἰχθῦς διδόναι δεῖπνον. ἐνταῦθά τοι λέγουσι καὶ τοὺς ἵππους τὴν ἀποπνοὴν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκφεύγοντας, εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Εὐρώπης φέρεσθαι, μάλιστα ὅταν οἱ νότοι καταπνέωσι. καὶ Μακεδόνας δὲ καὶ Λυδοὺς ὁμολογοῦσί τινες καὶ αὐτοὺς ἰχθύσι τῶν ἰδίων ἵππους τρέφειν. καὶ τὰ πρόβατα δὲ τὰ Λύδια, καὶ τὰ Μακεδονικὰ ἐκ τῶν αὐτῶν πιαίνεσθαι λέγουσιν. Ἐν Μυσοῖς δὲ τῶν θηλειῶν ἵππων ἀναβαινομένων, ἐ-

πειδὰν

προαυλοῦσί τινες, οἷον ὑμεναιόν τινα τοῦτον τοῖς τῶν ἵππων γάμοις ἐπᾴδοντες. τάς τε ἵππους ὑπὸ τοῦ μέλους θελγομένας, τάχιστα ἐγκύμονας γίνεσθαι*. καὶ ἐν καὶ καλοὺς τοὺς πώλους ἀποτίκτειν. Καὶ ἐκεῖνο δὲ περὶ ἵππων ἤκουσα. τοὺς πρεσβυτέρους ἤδη φασὶ καὶ προήκοντας τὴν ἡλικίαν, ἀσθενῆ γεννᾶν τὰ ἐξ αὐτῶν ἔκγονα, τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ τοὺς πόδας ἀγεννεῖς ἔχειν. Βίον δὲ ἵππων καὶ χρόνον, ἀριθμὸν εἰς λοπάδε ἔτη. τῶν μὲν γὰρ ἀρρένων εἰς πέντε, καὶ λ. ἔτη διαβιῶναι ἵππους.

quidũ velut Hymenę-um quendam nuptiis pręcinunt: vnde cantus ſuauitate permulſæ Equæ mox grauidæ fiũt, & formæ pulchritudine eximios pullos ex ſeſe pariunt. Iam verò Equos ætate affectos ait pullos cum cæteris in rebus debiles, tũ pedibus infirmos procreare ſolere. Quòd ad ætatem & vitam Equorum, mares aiũt ad annos triginta quinque viuere poſſe.

φασί, aut tale quid addiderim.

Περὶ τῶν σκορπιῶν τῶν μεταξὺ Μηδείας καὶ Σούσιδος, καὶ περὶ Αἰγυπτίων μυῶν τῶν διπόδων.

De Scorpijs inter Mediam & Suſidem: deque Scolopendris, quæ Rhytienſes expulerunt, & Muribus Cyrenaicis diuerſis, & Ægyptiis bipedibus.

Κεφ. κς.

CAP. XXVI.

Ἐκ Σούσων τῶν Περσικῶν εἰς Μηδίαν ἀπιόντων ἐν τῷ δευτέρῳ σταθμῷ, πάμπολύ τι λέγεται σκορπίων πλῆθος γίνεσθαι· ὥστε, τὸν Περσῶν βασιλέα, ὁπό-

In itinere ſecundi diei eorum qui à Perſicis Suſis in Mediam proficiſcuntur, quòd permagna Scorpionũ multitudo naſci dicitur: idcirco Perſarum Rex quum eò ſuſcepit

iter triduo antè omnibus imperat vt eos venentur, & ei qui plurimos confecerit donat munera: niſi hoc fit locus tranſiri non poteſt. nam ſubter omnem lapidem & ceſpitem abditus ſcorpius manet, Rhytienſes aiunt à Scolopēdris pulſos eſſe, quum infinita earũ vis in regionem ingruiſſet. In Cyrene diuerſa tum colore tum formâ Murium genera naſci tradunt: ac quoſdam ipſorum quemadmodum Muſtelæ ita latâ facie eſſe: alios Viperæ (*vt Gillius vertit, malim Echini*) ſpeciem ſimilitudinémq; gerẽtes, acutas ſpinas habere, quos indigenæ Echenatas appellant. In Ægypto audio bipedes Mures maximâ magnitudine eſſe, & prioribus pedibus tanquam manibus vti. eos enim breuiores eſſe poſterioribus. Hos videre memini. Libyci ſunt. Re-

Rhytium Stephano vrbs eſt Cretæ. Ῥοίτειον *Troadis,* Ῥοιτεία *Bactrorũ*

ἐχινώδεις *Echenata vel potiùs Echinata.*

Ægyptij mures, qui fortè ſunt quos Sciuros Africanos vocãt: quorum iconem in hiſtoria animaliũ dedimus,

τι δέοι, πρὸ τριῶν ἡμερῶν προστάττει πᾶσι θηρεύειν αὐτούς, καὶ τῷ πλείστους θηράσαντι δῶρα δίδωσι. εἰ γὰρ τοῦτο μὴ γένοιτο, ὁ χῶρος ἄβατός ἐστι. ὑπὸ παντὶ γὰρ λίθῳ καὶ βώλῳ πάσῃ σκορπίος ἐστί. λέγουσι δὲ καὶ ὑπὸ σκολοπενδρῶν ἐξαναστῆναι Ῥυτιεῖς. τοσοῦτο πλῆθος αὐτοῖς ἐπεφοίτα τούτων. Φασὶ δὲ καὶ ἐν Κυρήνῃ μυῶν διάφορα γίνεσθαι γένη, οὐ μόνον ταῖς χρόαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς μορφαῖς. ἐνίους γὰρ αὐτῶν πλατυπροσώπους εἶναι καθάπερ τὰς γαλᾶς. καὶ αὖ πάλιν ἄλλους † ἐχινώδεις ὀξείας ἀκάνθας ἔχοντας, οὕσπερ οὖν καὶ οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσιν ἐχινέας. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ἀκούω δίποδας εἶναι μῦς, καὶ μεγίστους μεγέθει φῦναι, τοῖς γε μὴν ἐμπροσθίοις ποσὶν ὡς χερσὶ χρῆσθαι. εἶναι γὰρ αὐτοῖς τὰ ὄπισθεν βραχύτερα. εἶδον τούτους Λι-

Βύων

βυκοί εἰσι βαδίζουσι δὲ ὀρθοὶ ἐπὶ τοῖν ποδοῖν. ὅταν δὲ διώκωνται, πηδῶσι. Θεόφραστος λέγει ταῦτα.

ctiduobus pedibus nitentes gradiuntur. quū autem inſequentibus vrgentur, ſaliunt. Hæc Theophraſtus prodit.

Ὅτι φιλεῖ τὴν ἐλευθερίαν πτῆσιν ὁ ἀτταγᾶς.

Quemadmodum libertatem in volando amant Attagenes.

Κεφ. κζ.

Λόγος τις λέγει τοὺς ὄρνιθας † τοὺς ἀτταγὰς μετακομισθέντας εἰς Αἴγυπτον ἐκ Λυδίας, καὶ ἀφεθέντας εἰς τὰς ὕλας, τὰ μὲν πρῶτα ὄρτυγος φωνὴν ἀφιέναι, χρόνῳ δὲ ὕστερον τοῦ ποταμοῦ κοίλου † ῥυέντος, λοιμὸς ἐγένετο. καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν ἀπώλλυντο. οἱ δὲ λιποῦν οἱ ὄρνιθες οὗτοι πολλῷ σαφέστερον καὶ ἐναρθρότερον παιδὸς μεῖζον φθέγμα ἀφιέντες, καὶ λέγοντες, Τρὶς τοῖς κακοῖς τὰ κακά. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι συλληφθέντες, καὶ ἀχθέντες, οὐ μόνον οὐ τιθασσεύονται, ἀλλὰ τὴν οὐ φωνὴν ἔτι ἀφιᾶσιν, ἣν πρότερον ἠφίεσαν. ἡ δουλεία δὲ αὐτοῖς καὶ ἡ καθεῖρξις καταψηφίζεται σιωπήν.

CAP. XXVII.

Attagenes aues ferūt ex Lydia in Ægyptum deportatas, & in ſyluā demiſſas, primò Coturnicis vocem miſiſſe: pòſt quum fluminis alluuione cęlum peſtilens factum eſſet, quo multi paſſim mortales perierunt, eiuſmodi aues non intermiſiſſe maiori oris expreſſione, quàm quemuis explanatiſſimæ linguæ puerū loqui, & dicere, Τρὶ τοῖς κακοῖς τὰ κακά, id eſt, Ter mala malis. Itemque aiunt eas captas neque manſueſcere, neque idcircò amplius priſtinas voces edere, quòd ſeruitute cōticeſcunt, & obmute-

τὰς ἀτταγὰς vel ἀτταγᾶς

ῥέοντος

ἀλλ

ſcunt. Quòd ſi ex poteſtate in libertatem volandi dimittantur, & in ſuas ſedes perueniant, rurſū loqui, paritérq; cum libertate vocem recipere.

Scô es, quos quidam (vt Gaza) Aſiones interpretantur, ſaltatione capi: & plura tum de iis, tum alius, quos Aſcopes vocant, auibus.

CAP. XXVIII.

Scôpes aues (quarum Homerus in Odyſſea mentionem facit, quū earum multas circum Calypſus antrum verſari ſcribit) viri ſaltandi benè periti tradunt cum ſaltatione comprehendi. tum genus quoddam ſaltationis eſſe, quæ, ſi adhibenda iis fides ſit, Scops appellatur. nam quòd iis auibus iucundiſſimum ſit quoſdam ridiculè imitari, ex eo profectum eſt verbum σκώπτειν, id eſt, effingere, & nō aberrare ab eis imitādis, quos ludicrà aſſimulatione imitātur. Minor

ἐὰν δὲ ἐλευθερωθῶσι ϗ ἐλεύθερον ἀπολάβωσι τὸ πτερὸν, ϗ εἰς ἤθη τὰ ἑαυτῶν ἀφίκωνται, πάλιν γίνονται ἔμφωνοι ὁμοῦ ϗ τὸ φθέγμα τὸ ϗ τὴν παῤῥησίαν ἀναλαβόντες.

Ὅτι ϗ οἱ σκῶπες οἱ ὄρνιθες ὀρχήσει ἁλίσκονται.

Κεφ. κη.

Λέγονται δὲ ϗ τοὺς σκῶπας (ὧν ϗ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσείᾳ μέμνηται, λέγων πολλοὺς αὐτοὺς περὶ τὸ ἄντρον τὸ τῆς Καλυψοῦς ἐνδιάζεσθαι) καὶ ἐκεῖνοι ἁλίσκεσθαι ὀρχήσει † ἄνδρες ὀρχηστικοί. ἔστι δὲ καὶ ὀρχήσεως εἶδός τι ἐξ αὐτῶν κεκλῆσθαι. καὶ εἴ γε αὐτοῖς χρὴ πιστεύειν, ἡ ὄρχησις αὕτη σκὼψ κέκληται. καὶ τὸ μιμεῖσθαι δέ τινας ὅσα τὸ γελοιότερον, καὶ διαπαίζειν, ἥδιστον δοκεῖ τοῖσδε τοῖς ὄρνισιν, ἔνθεν τοι ἐπρέπη ὁ λόγος, καὶ ἡμεῖς τὸ σκώπτειν οὕτω καλοῦμεν. λέγεται δὲ ὁ σκὼψ

κόρδος ὀρχηστικοῦ.

ἐστὶ μικρότερος ἀεὶ εἶναι γλαυκός. καὶ τὴν χρόαν ἔχει μολιβδοειδῆ αὐθαδέστατα. ἔχει δὲ τὰ πτερὰ αὐτοῦ ὀξέσι καὶ στίγματα ὑπόλευκα ἀναφέρει τε δύο ἀπὸ τῶν ὀφρύων παρ' ἑκάτερον τὸν κρόταφον πτερά. Καλλίμαχος δὲ δύο φησὶν εἶναι γένη σκωπῶν, καὶ τοὺς μὲν φθέγγεσθαι, τοὺς δὲ συγκεκληρῶσθαι σιωπῇ, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν λέγεσθαι σκῶπας, τοὺς δὲ ἀεισκώπας. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης τοὺς παρ' Ὁμήρῳ διὰ τοῦ σίγμα μὴ λέγεσθαι, ἀλλὰ ἁπλῶς ὀνομάζεσθαι κῶπας. τοὺς οὖν προστιθέντας τὸ σίγμα ἁμαρτάνειν τῆς κατὰ τὸ ὄνομα ἀληθείας, καὶ τῆς Ὁμήρου περὶ τὴν ὄρνιν κρίσεώς τε καὶ γνώσεως. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὥρας τοῦ ἔτους μὴ ἐσθίεσθαι αὐτούς, ἐν δὲ τῷ μετοπώρῳ δύο ἡμέρας ἢ μίαν τοὺς θηρευθέντας. ἀλλὰ τοῦτό γε ἐδωδίμους εἶναι. τῶν δὲ ἀεισκώπων διαφέρουσι οἱ

eſt hæc auis quàm Noctua. plumbei coloris ſaturati ſimilitudinem eius pennæ gerunt, & albicantibus maculis diſtinguūtur: à ſuperciliis ſecundùm vtraque tempora duæ plumæ exiſtunt. Callimachus duo genera ponit Scôpas, & Aiſcôpas, id eſt, Semperaſiones: quorũ alterũ vocale ſit, alterum mutuũ. Ariſtoteles† dicit, apud Homerum non Scôpas per ſigma, ſed Copas legi oportere, & peccare illos aduerſus Homeri de hac aue ſententiam, qui ſigma præfixerint. Aiſcopes omnibus anni temporibus patere, easq́; eſculentas nõ eſſe propter carnis vitiũ. Scopes aliquando apparere autumni exitu: neque tamen vno aut altero plus die cõmorari, quæ eſui accommodatæ ſunt, & differunt a perennibus illis

Vide Athenaeum.

corpulentia: & Turturi & Palūbis ſimiles ſunt.

De Pygmæis, & Gerana ipſorum regina in Gruē mutata.

CAP. XXIX.

Pygmæorum gentis proprium & peculiare regnum eſſe audio: & quum maſculū genus regium aliquādo defeciſſet, mulierem, Geranam nomine, ipſis imperitaſſe: quæ quum à Pygmæis, ſuprà quàm deceret, diuinis propè honoribus afficeretur, inde animo inflata, ipſas etiam deas contemnebat: nominatim verò Iunonem, Mineruā, Dianam & Venerem, à ſuæ formæ præſtantia procul abeſſe dictitabat. At hunc ſuæ iactantiæ morbum non impunè tulit. Nā à Iunone irata ex homine in auem conuerſa eſt, quæ nunc Géranos, id eſt Grus nominatur, Py

κῶπες τοῦ πάχους παραπλήσιαι δὲ εἰσὶ τὴν ἰδέαν τρυγόνι τε καὶ φάττῃ.

Περὶ τῶν καλουμένων Πυγμαίων, καὶ τοῦ κατ' αὐτῶν μύθου.

Κεφ. κθ.

Ἀλλὰ τό γε τῶν Πυγμαίων ἔθνος ἀκούω καὶ ἐκεῖνο καθ' ἑαυτὸ βασιλεύεσθαι. καὶ οὖν καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, ἐκλείποντος τοῦ γένους τῶν ἀῤῥένων βασιλέως, βασιλίδα τινὰ, καὶ κρατῆσαι τῶν Πυγμαίων, Γεράναν ὄνομα· ἥνπερ οὖν ἐκθεοῦντες οἱ Πυγμαῖοι, σεμνοτέραις ἢ κατ' ἄνθρωπον ἐτίμων ταῖς τιμαῖς. ἐκ τούτων οὖν ἐκείνην φασὶ τὴν διάνοιαν ἐξῳδημώθη, καὶ τὰς θεὰς παρ' οὐδὲν ἐτίθετο. μάλιστα δὲ τὴν Ἥραν, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τὴν Ἀφροδίτην οὐδὲ ἴκταρ ἔλεγε βάλλειν πρὸς τὸ αὐτῆς κάλλος. οὔκουν ἔμελλε ἄρα ἀπήσεσθαι κακοῦ τοιούτου τοιαῦτα. κατὰ γοῦν τὸν τῆς Ἥρας χόλον ὄρνιν αἰσχίστην τὸ εἶδος

τὸ

τὸ ἐξ ἀρχῆς ἤμειψε. καὶ ἔστιν ἡ νῦν γέρανος, καὶ πολεμεῖ τοῖς Πυγμαίοις, ὅτι αὐτὴν ἐξέμηναν τῇ πέρα τιμῇ, καὶ ἀπώλεσαν.

gmæis infeſta eam ob cauſam, quòd illi immodicis honoribus ei delatis, ad hanc inſaniã & exitium eam adegerint.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΕ. ΒΙΒΛΙΟΥ.

FINIS LIB. XV.

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ἰδιότητος βιβλίον ιϛ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM natura liber XVI.

Περὶ πορφύρας τῶν ζώων.

Κεφ. α.

Ἀνὴρ πορφυρεὺς ὅταν θηρᾷ τὴν πορφύραν, ἐκ εἰς

De Purpurea.

CAP. I.

Purpurarius piſcator; ſi poſtquam purpurãnõ

in

in hominum cibum, ſed ad tingendas lanas comprehenderit, inexhauſtum, conſtantem & genuinum velit fieri colorem, & perfectè tinctum, vno ſaxi ictu Purpuram vnà cum teſta interimit. Quòd ſi leuior plaga inferatur, & etiam nunc ſpirans relinquant, atque iterũ lapide percutiatur, ad tincturam fit inutilis. nam ex eo dolore tincturam amittit, ſiue illa per eius corpus diſperſa imbibatur, ſiue aliter effluat. Quod quidem ipſum præclarè Homerum intellexiſſe dicunt: idcircóq; vno ictu celeriter morientes purpureâ morte affici ait, peruulgatũ ſuis verſibus illud canens, Purpurea illum mors, violentáq; Parca peremit.

ἀνθρώπων τροφὴν, ἀλλ' εἰς ἐρίων βαφὴν, εἰ μέλλει μένειν ἡ ἐκ τοῦ ζῴου χρόα ἀδυσώπητος, καὶ δυσέκνιπτος. καὶ οὐκ ἄν τις ἴσχοι τὴν βαφὴν ἐργάσασθαι γνησίαν, ἀλλ' οὐ δεδολωμένην, μιᾷ λίθου καταφορᾷ διαφθείρει τὴν πορφύραν αὐτοῖς ὀστράκοις· ἐὰν δὲ κουφοτέρα ἡ πληγὴ γένηται, καὶ καταλειφθῇ δὲ τὸ ζῷον ἔτι ἐμπνέον, ἀχρεῖος ἔσται εἰς τὴν βαφὴν ἡ δεύτερον ἐνθλιβεῖσα τῷ λίθῳ πορφύρα. ὑπὸ γὰρ τῆς ὀδύνης ἐξανάλωσε τὴν βαφὴν, ἀναποθεῖσαν εἰς τὸν τῆς σαρκὸς ὄγκον, ἢ ἄλλως ἐκρυεῖσαν. τοῦτό τοι καὶ Ὅμηρον οἶδέ φασι, καὶ τοὺς ἀποθνήσκοντας ἀθρόως μιᾷ πληγῇ, τῷ τῆς πορφύρας θανάτῳ καταλαμβάνεσθαί φησι, τὸ ᾀδόμενον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέτροις αἰχμήτων ἐκεῖνος, Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.

De Indicis Pſittacis, Pauonibus, Palumbis

Περὶ γένων τῶν Ἰνδικῶν σιττακῶν καὶ περὶ ταῶν, πελειάδων

λειάδων

χελιδόνων τε, καὶ ἀλεκτρυόνων.

Κεφ. β.

Ἐν Ἰνδοῖς μανθάνω σιττακὸς ὄρνις γίνεσθαι. ἀναφρῶν καὶ πρότερον μνήμην ἐπεποιησάμην. ἃ δὲ περὶ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν οὐκ εἶπον, ταῦτά μοι λεχθῆναι νῦν δοκεῖ ἁρμοδιώτατα. Γένη τρία αὐτῶν ἀκούω· οἱ πάντες δὲ οὗτοι μαθόντες, ὡς παῖδες. οὕτω καὶ αὐτοὶ γίνονται λάλοι καὶ φθέγγονται φθέγμα ἀνθρωπικόν. ἐν δὲ ταῖς ὕλαις ὀρνίθων μὲν ἀτεχνῶς ἦχον, φωνὴν δὲ εὔσημόν τε καὶ εὔστομον οὐ προΐενται, ἀλλ' εἰσὶν ἀμαθεῖς, καὶ οὔπω λάλοι. γίνονται δὲ καὶ ταῷς ἐν Ἰνδοῖς τῶν πανταχόθι μέγιστοι καὶ πελειάδες χλωρόπτιλοι. φαίη τις ἂν πρῶτον θεασάμενος, καὶ οὐκ ἔχων ἐπιστήμην ὀρνιθογνώμονα, σιττακὸν εἶναι καὶ οὐ πελειάδα. χείλη δὲ ἔχουσι καὶ σκέλη ταῖς Ἑλληνικαῖς πέρδιξι, ὁμό-

liuidu & Gallinaceu.

CAP. II.

Apud Indos intelligo Pſittacos aues naſci, quorum ſuprà etiã mentio à nobis facta eſt: in præſentia verò eſt quòd commodè addam Tria eorum genera eſſe audio: hi omnes verba quæ didicerint tanquã pueri, reddunt, & ſermonis imitatione humani loquaces euadunt. At in ſyluis ſuum duntaxat & auibus proprium edũt ſonum, nullũ verò articulatum & ſignificã tem exprimunt, indocti adhuc, & nondum loquaces. Sunt & Pauones Indici maximi omnium. Item Palumbi quidam parui (quibus à liuido dolore apud Græcos factum eſt nomen) in India virides pennas habent: vt is primo aſpectu qui ſit rudis in ſcientia auiũ, Pſittacum, non Palumbum dicat: earum labra & crura colore Græciæ Perdicibus ſũt ſimil.

Columbas liuia, vt Gaza vertit.

ſimilia Naſcuntur & Gallinacei maximi: nec rubram habent criſtam vt noſtri, ſed ita variam & floridam, quemadmodum coronam ex floribus contextā. Pēnas poſteriores non inflexas habent, neque in orbem reuolutas, ſed latas, quas quum non erigunt, vt Pauones trahunt: eorum pēnæ partim auri, partim cærulei vel ſmaragdi colorem gerunt.

De Cercione aue ſiue Motacilla Indica.

CAP. III.

In India auis ad Sturni magnitudinem accedens, variis coloribus picta naſcitur, quæ & humanam vocem effingit, & Pſittacis vocalior & maiore eſt docilitate ac ingenio: non tamen humanum victum æquo animo ſuſtinet, ſed libertatis de-

χρόαν προσεοικότα. Ἀλεκτρυόνες δὲ γίνονται μεγέθει μέγιστοι, καὶ ἔχουσι λόφον οὐκ ἐρυθρὸν, κατά γε τοὺς ἡμεδαπούς, ἀλλὰ ποικίλον κατὰ τοὺς ἀνθινοὺς στεφάνους. τὰ δὲ πτερὰ τὰ πυγαῖα ἔχουσιν οὐ κυρτὰ οὐδὲ εἰς ἕλικα ἐπικαμφθέντα, ἀλλὰ πλατέα, καὶ ἐπισύρουσιν αὐτὰ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ταῶς ὅταν μὴ ὀρθώσωσί τε καὶ ἀναστήσωσιν αὐτά. χρόαν δὲ ἔχει τὰ πτερὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλεκτρυόνων † χρυσωπόν τε καὶ κυανοαυγὲς κατὰ τὴν σμάραγδον λίθον.

Περὶ κερκίωνος ἐν Ἰνδοῖς ὄρνιθος.

Κεφ. γ.

Γίνεται ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἄλλο ὄρνεον, καὶ ἔχει τὸ μέγεθος κατὰ τοὺς † ψᾶρας, καὶ ἔστι ποικίλον καὶ μιμεῖσθαι ἀνθρώπου φωνὴν, εἶτα μέντοι τῶν ψιττακῶν ἐστι λαλίστερόν τι καὶ θυμοσοφώτερον. οὐ μὴν τὴν ἐξ ἀνθρώπων τροφὴν ἡδέως ὑπομένει, ἀλλ' ἐλευθερίας πόθῳ, καὶ παρρησίας τῆς κατὰ τὴν συνήθειαν ἐπιθυμίᾳ, ἀποσι-

χρυσωπόν τε καὶ κυανοαυγῆ

Al. ψάρας

ζῆν λιμῷ μᾶλλον ἢ δουλείαν μετὰ τῆς τρυφῆς καλῶσι δὲ αὐτὸ οἱ Μακεδόνων Ἰνδοῖς τὴν ἐποικήσαντες, ἐν τῇ Βουκεφάλους πόλει καὶ τῇ περὶ ταύτην, καὶ τῇ καλουμένῃ Κυροπόλει, καὶ ταῖς ἄλλαις, ἃς ἔκτισεν Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, κερκίωνα. ἴσχει δὲ ἀρχὰς τοὔνομα τήνδε τὴν κίνησιν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ διασείει τὸ ὄρρον, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ κίγκλοι.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος ὃν καλοῦσι κήλαν οἱ Ἰνδοί.

Κεφ. δ.

Γίνεσθαι δὲ καὶ κήλαν ἐν Ἰνδοῖς ἀκούω ὄρνιν, καὶ τὸ μέγεθος τριπλάσιον ὠτίδος εἶναι, καὶ τὸ στόμα ἔχειν γενναῖον δεινῶς, καὶ μακρὰ τὰ σκέλη. φέρει δὲ καὶ προσηρτημένον καὶ ἐκεῖνον μέγιστον, προσεοικότα θυλάκῳ. φθέγμα δὲ ἔχει καὶ μάλα ἀπηχές, καὶ τὴν μὲν ἄλλην πτίλωσιν ἐστὶ τεφρός, τὰς δὲ πτέρυγας ἄκρας ὠχρός ἐστι.

ſiderio famem potiùs quàm ſeruitutem deliciis ciborum refertam amplectitur. Vrbes quas Alexander in India excitauit, & Macedonibus incolēdas dedit, vt Bucephala cum adiacente agro, & Cyropolis, aliæque ideo Cercionem appellant, quod ſimiliter caudam atque Cinclus mouet. ἐπαινῆ, Gillius. ἐποική-σαντες.

De aue quam Indi Celan vocant

CAP. IIII.

Auem præterea in India naſci accepi, magnitudine triplo maiorem Otide, ore permagno, ingluuie etiã maxima, & longis cruribus. abſonum quiddã ſonare. eiusq; ſummas alas pallidas, cæteras vero pennas cinericias eſſe.

Cnocrotalum Indicum dixerim, & celam, id eſt, gutturis tumore glanduloſo (quem bronchocelam quoque nominant Græci) appellatum.

Περὶ

De Vpupa Indica.

CAP. V.

Indicam Vpupã duplo maiorem noſtrâ, & aſpectu formoſiorem eſſe audio. Et quemadmodum Homerus regium decus & oblectamentũ eſſe ſcribit, frenum & reliquũ ornatum Equi: ita Indorum rex amores & delicias ſuas Vpupam facit. Hanc manibus geſtat, eâ ſe oblectat: & natiuam eius venuſtatem ſummâ admiratione frequenter intuens, magnam inde lętitiam voluptatémq; capit. Brachmânes verò fabulam huiuſmodi de ea narrant. Regi Indorum (inquiũt) olim filius fuit minimus natu: quem fratres cęteri maiores, quum planè improbi & iniqui eſſent, propter ætatem contempſerunt. Quum verò parentes quoque iam ſenectute graues contumeliosè ab eis tractarentur, vt improbitatem eorũ declina-

al. διπλα- σίονα.

Περὶ τοῦ ὄρνιθος ὃν καλοῦσιν ἔποπα.

Κεφ. ε.

Ἀκούω δὲ γίνεσθαι καὶ Ἰνδὸν ἔποπα *διπλάσιον τοῦ παρ' ἡμῖν, καὶ ὡραιότερον ἰδεῖν. καὶ Ὅμηρος μὲν λέγει βασιλεῖ κεῖσθαι ἄγαλμα Ἑλληνικὸν χαλινὸν καὶ κόσμιον ἵππου. ὁ δὲ ἔποψ οὗτος Ἰνδῶν βασιλεῖ ἄθυρμά ἐστι, καὶ διὰ χειρῶν αὐτὸν φέρει καὶ ἥδεται αὐτῷ, καὶ συνεχὲς ἐνορᾷ τὴν ἀγλαΐαν τεθηπὼς τοῦ ὄρνιθος, καὶ τὸ κάλλος τὸ αὐτοφυές. Ἐπᾴδουσι δὲ ἄρα τῷδε τῷ ὀρνέῳ καὶ μῦθον Βραχμᾶνες· καὶ ὅ γε μῦθος ὁ ᾀδόμενος, οὗτός ἐστι. Βασιλεῖ παῖς ἐγένετο Ἰνδῶν, καὶ ἀδελφοὺς εἶχεν. οἱ δὲ τοῦ ἀνδρωθέντες, ἀδικώτατοι γίνονται καὶ *λεωργότατοι. καὶ τοῦτον μὲν ὡς νεώτατον καταφρονοῦσι· τὸν δὲ πατέρα ἐκερτόμουν, καὶ τὴν μητέρα τὸ γῆρας αὐτῶν ἐκχαυνίσουντες.

κάκιστοι πάντοκ- μαίης πα- νοῦργος καὶ ἀνδροφό- νος,

τες. ἀπάγονται οὖν ἐκεῖνοι τὴν σὺν τούτοις διατριβήν, καὶ ᾤχοντο φεύγοντες ὅ,τε παῖς καὶ οἱ γέροντες συντόνου δὲ ἄγαν αὐτοῖς τῆς πορείας † διεξειμένης, οἱ μὲν ἄπειτοι καὶ ἀποθνήσκουσιν· ὁ δὲ παῖς οὐκ ὠλιγώρησεν αὐτῶν, ἀλλ' ἔθαψεν αὐτοὺς ἑαυτῷ, ξίφει τὴν κεφαλὴν διατεμών. ἀγασθέντα δὲ τὸν πάντας ἐφορῶντα ἥλιον οἱ αὐτοί φασι τῆς εὐσεβείας τὴν ὑπερβολὴν, ὄρνιν αὐτὸν ἀποφῆναι, κάλλιστον μὲν ὄψει, μακραίωνα δὲ τὸν βίον. ἐπανέστηκε δέ οἱ καὶ λόφος ἐκ τῆς κορυφῆς οἱονεὶ μνημεῖον τοῦτο τῶν περιγεγενημένων ὅτε ἔφευγε. τοιαῦτα ἄττα καὶ Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῆς κορυδοῦ τερατευόμενοι προσεῖχον μύθῳ τινὶ ἀφρεῖν ἀκολουθῆσαί μοι δοκεῖ καὶ Ἀριστοφάνης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Ὄρνισι λέγων. ἀμαθὴς γὰρ ἔφυς κοὐ πολυπράγμων οὐδ' Αἴσωπον πεπάτηκας, Ὃς ἔφασκε λέγων. κορυδὸν πάντων πρώτην ὄρνιθα γενέσθαι Προτέραν τῆς γῆς,

al. διαδεξαμένης,

rent, aſſumpto filio minimo diſcedunt ac fugiunt: & laboribus in itinere conſumpti moriuntur. Defunctos filius in ſui capitis vulnere, quod enſe ſibi inflixerat, ſepelit. Inſignē hāc eius pietatem conſpicatus admiratúſque Sol, puerum in auem formoſam admodum & viuacem conuertit, criſtâ ſupra caput eius erectâ, de ſepultis ab eo in fuga parentibus eadem in parte monumento. Talia quædam de Alauda etiam fabulantur Athenienſes, vt in Auibus Ariſtophanis Comici poëtæ apparet, ita ſcribentis: Nimis tu quidem imperitus es, & minimè curioſus, ſed ne Æſopū quidē triuiſſe videris: qui Alaudā auem omnium

Alauda.

primam, & ante terrā quoque natā dicebat, & mortuo patre, quum locus vbi ſepeliretur non extaret, illum iam quinque dies inſepultum, tandem in capite ſuo cōtumulaſſe: eiúſque tumuli ſignum ſeu veſtigium adhuc in ea ſpectari ſurrectum capitis apicem. Hanc de Vpupa Indorum fabulam quum audiuiſſent Græci, ad Alaudam ab eis trāſlatam veriſimile eſt. Ante multa quidem ſecula Brachmânes ab Epope Indo homine adhuc, & ætate puero, hanc in parentes pietatem declaratam aiunt.

De Phattage Indica.

CAP. VI.

In Indis naſcitur beſtia, quæ Crocodili terreni ſpeciē ſimilitudinemq; gerit, magnitudine eſt Meliteniſis Canis: eius pellis adeò aſperis denſiſq; ſquammis quibuſdam ſcatet, vt detracta eis ſerræ vſum præbeat, & vel æs

κἄπειτα νόσῳ τὸν πατέρα αὐτῆς ἀποθνήσκειν. Τὸν δὲ ἄταφον εἶναι. τὸν δὲ προκείμενον πεμπταῖον. τὴν δὲ ἀπορήσασαν ὑπ' ἀμηχανίας, τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν τῇ κεφαλῇ κατορύξαι. Ἔοικεν οὖν ἐξ Ἰνδῶν τὸ μυθολόγημα ἐπ' ἄλλου μὲν ὄρνιθος, ἀπορρεῦσαι δ' οὖν καὶ τοῖς Ἕλλησι. ὠγύγιον γάρ τι μῆκος χρόνου λέγουσι Βραχμᾶνες ἐξ οὗ ταῦτα τῷ Ἔποπι τῷ Ἰνδῷ ἔτι ἀνθρώπῳ ὄντι, καὶ παιδὶ τήν γε ἡλικίαν ἐς τοὺς γειναμένους πέπρακται.

Περὶ τοῦ ἐν Ἰνδοῖς ὃς καλεῖται φαττάγης.

Κεφ. ς.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται ζῷον κροκοδείλῳ χερσαίῳ παραπλήσιον ἰδεῖν, μέγεθος δὲ αὐτοῦ κυνιδίῳ μελιταίῳ ἂν εἴη. περίκειται δὲ φολίδα τραχεῖαν ἄγαν οὕτω καὶ πυκνὴν, ὥστε ἀποδαρῇ, ῥίνης αὐταῖς ἔργα παρέχει. διατέμνει δὲ καὶ

χαλκ

χαλκὸν, καὶ τὸ σίδηρον ἰ-
σθίει. καλοῦσι δὲ φαττάγην
αὐτό.

Περὶ τοῦ ἐν Φρυγίᾳ συρο-
πέρδικος.

Κεφ. ζ.

Συροπέρδιξ γίνεται περὶ
τὴν Ἀντιόχειαν τὴν Πισι-
δίας καὶ σιτεῖται καὶ λίθους.
μικρότερος δέ ἐστι τῆς πέρ-
δικος, καὶ μέλας τὴν
χρόαν, πυῤῥὸς τὸ ῥάμφος.
οὐχ ἡμεροῦται δὲ κατὰ τὴν ἄλ-
λην, οὐδὲ γίνεται τιθασσός,
ἀλλ' ἄγριος εἰς τὸ ἀεὶ
διαμένει. ἔστι δὲ οὐ μέγας,
κρεῶν δέ τε ἡδίων τῆς ἑτέ-
ρας· καὶ τὴν σάρκα πως
δοκεῖ πυκνότερος.

Περὶ τῶν θαλαττίων ὕδρων
καὶ ὄφεων τῶν ἐν Ἰνδοῖς.

Κεφ. θ.

Η δὲ Ἰνδῶν θάλαττα
ὕδρους θαλαττίους τίκτει,
πλατεῖς τὰς οὐράς. τίκτου-
σι δὲ καὶ λίμναι μεγίστους
ὕδρους. οἱ δὲ θαλάττιοι ὄ-
φεις οἶδε καρχαρόδοι ἐοίκα-
σι μᾶλλον ἔχειν τὸ δῆγμα ἰοβόλον ἢ ἰώδες.

dissecet, & ferrum exe-
dat & conficiat. eã In-
di Phattagen vocant.

De Syroperdice Phrygio.

CAP. VII.

Syroperdix circa An
tiochiam Pisidiæ la-
pides exest, & con-
ficit: Perdice minor
est, & niger, excepto ro
stro, quod rufum spe-
ctatur. non mansue-
scit vt alius perdix, sed
semper perseuerat fe-
rus esse. Eius carnes &
densiores sunt quàm
cæterorum. & suauio-
rem sibi vsum pręstant.

De marinis & lacustribus Hydris in India

CAP. VIII.

Indicum mare Hy-
dros gignit marinos
caudis latis. Lacus etiã
Hydros maximos pro-
ducũt. Cæterùm mari-
ni isti serpentes, asperũ
potiùs serratis denti-
bus quàm venenosum
os videntur habere.

De rufis Mulis Indiæ feris.
CAP. IX.

In India Equorum ferorum & Aſinorum ſimiliter greges ſunt: & Aſinos Equæ facillimè admittunt, & rubros Mulos pariunt ad currēdum præſtātiſſimos, ſed contractionis impatiētes, quos compedibus captos ad Praſiorum regem adducunt. Ex iis qui bimi comprehenduntur domari poſſunt: Contrà vetuli ab immanibus & carniuoris feris nihil differunt.

De Simijs Praſiorū Indiæ.
CAP. X.

In Praſiis Indicis Simiarum genus eſſe ferūt, humanis ſenſibus, & magnitudine Hyrcanorum Canum: tum earum comam etſi naturalem, artificio tamē homini veritatis impe-

Περὶ τῶν ἡμιόνων τῶν ἐν Ἰνδοῖς τῶν ἀγρίων.
Κεφ. θ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἵππων τε ἀγρίων καὶ ὄνων τοιούτων εἰσὶν ἀγέλαι. ἐκεῖ οὖν ἀναβαινόντων ὄνων τὰς ἵππους, ὑπομένειν ἐκείνας λέγουσι, καὶ ἥδεσθαι τῇ μίξει, καὶ τίκτειν ἡμιόνους πυρσοὺς τὴν χρόαν, καὶ ἄγαν δρομικούς· * δυσλόφους δὲ καὶ γαργαλεῖς ἄλλως. ποδάγραις δὲ τούτους αἱροῦσι. εἶτα ἀνάγονται τῷ τῶν † Πρασίων βασιλεῖ φασι. καὶ διετεῖς μὲν ἑαλωκότας μὴ ἀναίνεσθαι τὴν πώλευσιν. * πρεσβυτέρους δὲ μὴ διαφέρειν τῶν καρχαρόδων θηρίων καὶ σαρκοφάγων μηδὲ ἕν.

Περὶ τῶν πιθήκων τῶν ἐν Πρασίοις τοῖς Ἰνδικοῖς.
Κεφ. ι.

Ἐν † Πρασίοις δὲ τοῖς Ἰνδικοῖς εἶναι γένος πιθήκων φασὶν ἀνθρωπόνουν. καὶ ἰδεῖν δὲ εἰσι κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς κύνας τὸ μέγεθος. προκόμιά τε αὐτοῖς ὁρᾶται συμφυῆ. εἴποι δ' ἂν ὁ μὴ τὸ ἀληθὲς εἰδὼς, ἀ-

δυσφόρους

Πρασίων

πρεσβυτέρους

Πρασίοις

σκησεως

σκηταὶ εἶναι αὐτάς. γένειον δὲ αὐταῖς ὑποπέφυκε σατυρῶδες. ἡ δὲ οὐρὰ κατὰ τὴν τῶν λεόντων ἀλκαίαν ἐστί. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν σῶμα πεφύκασι λευκοί, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρὰν ἄκραν εἰσὶ πυρσοί. σώφρονες δὲ καὶ φύσει τιθασοί. εἰσὶ δὲ ὑλαῖοι τὴν δίαιταν καὶ τὸ γένος, καὶ σιτοῦνται τῶν ὀρνέων τὰ ἄγρια. φοιτῶσι δὲ ἀθρόοι εἰς τὸ τῆς Λατάγης προάστειον. πόλις δέ ἐστιν Ἰνδῶν ἡ Λατάγη. καὶ τὴν προτιθεμένην αὐτοῖς ἐκ βασιλέως ἑφθὴν ὄρυζαν σιτοῦνται. ἀνὰ πᾶσαν δὲ ἡμέραν ἡ δαὶς αὐτοῖς εὐτρεπὴς πρόκειται. ἐμπλησθέντας δὲ ἄρα αὐτοὺς ἀναχωρεῖν αὖθις ἐς ἤθη τὰ ὑλαῖα φασὶ σὺν κόσμῳ, καὶ σίνεσθαι τῶν ἐν ποσὶν οὐδὲ ἕν.

Περὶ τῶν ποηφάγων ζώων τῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐχόντων τὰς οὐρὰς τὰς ὡραιοτάτας. Κεφ. ια.

Ποηφάγον Ἰνδοῖς ζῶόν ἐστι καὶ πέφυκέ γε δι-

rito elaboratam videri: tum barbā ipſarum ſpeciem ſatyricæ ſimilitudinémq; gerere, caudamq; leoninæ ſimilē ſpectari: reliquo corpore albas, capite & extremâ caudā flauas eſſe. Neque verò quòd viuēdi ratione & genere ipſo ſylueſtres ſint (auibus enim agreſtibus paſcūtur) propterea feras eſſe, imò naturâ cicures & moderatas. Ad ſuburbium Latages Indicæ vrbis frequentes proficiſcūtur, quibus coctā oryzam rex comedendam obiicit, ac quotidie cibaria eis proiiciūtur: expletæ ad ſylueſtres ſedes cum magna moderatione redire, neque obuium quicquā lædere dicuntur.

De Poephagis animalibus Indiæ pulcherrimam caudam habentibus.

CAP. XI.

Indicum animal Poëphagus duplo quàm

Equus maior, ſpiſſiſſimâ caudâ & nigerrimâ præditus eſt: humani pili ſubtilitatem eius ſetæ vincunt. Permagni eas idcircò Indiæ mulieres æſtimant, quòd eis ipſis crines ſuos pulcherrimè implicēt & deuinciant. Ad bina cubita ſingulæ ipſius feræ longitudine procedunt: & ex vna radice circiter triginta ſimul, thyſanorum inſtar, exoriuntur. Omnium animalium timidiſſimus eſt. nam ſi à quopiam animalium ſe inſpectum ſentit, eueſtigio quantâ poteſt maximâ celeritate ſeſe in fugā properat conijcere. in quam magis ſtudiosè quā celeriter ſe impellit: ac ſi, quum inſequētibus Canibus & Equis ad curſum promptiſſimis vrgetur, intelligat ſe appropinquare vt comprehēdatur, priùs occūltatâ caudâ in aliquo fruteto, cō

πλάσιον ἵππου τὸ μέγεθος. οὐρὰν δὲ ἔχει δασυτάτην, καὶ μέλαιναν ἀκροτάτως χρόαν. καὶ εἰσὶν αὗται αἱ τρίχες καὶ τῶν ἀνθρωπείων λεπτότεραι αὗ. καὶ ἐν μεγάλῳ τίθενται ταύτας ἔχειν Ἰνδῶν αἱ γυναῖκες. καὶ γάρ τοι συμπλέκονται ἐξ αὐτῶν καὶ κοσμοῦνται μάλα ὡραίως ταῖς πλοκάμοις ταῖς συμφύτοις, καὶ ταύτας ὑποδέονται. προήκει δὲ καὶ εἰς δύο πήχεις ἑκάστης τὸ μῆκος τριχός. ἐκ μιᾶς δὲ ῥίζης ὁμοῦ τι καὶ τριάκοντα θυσανηδὸν ἐκπεφύκασι. ζώων δὲ ἄρα ἁπάντων τοῦτο δειλότατον ἐστὶν, ἐὰν γὰρ ὑπό τινος ὀφθῇ, καὶ αἴσθηται βλεπόμενον, ἣ ποδῶν ἔχει φεύγει καὶ θέουσι, καὶ κέχρηται προθυμίᾳ μᾶλλον ἢ σκελῶν ὠκύτητι. καὶ διώκεται μὲν ὑπὸ ἵππων καὶ κυνῶν ἀγαθῶν δραμεῖν· ἐὰν μέντοι συνίδῃ ὅτι ἄρα ἁλίσκεσθαι μέλλει, τὴν οὐρὰν ἀπέκρυψεν ἔν

τινι

πη διὰ πέ. αὐτὸς δ' αἰπορεῖ-
σωπον ἕστηκε, καὶ δοκοῦσι τῶν
θηρατῶν, καὶ ὑποθαρρεῖ
πως καὶ οἴεται μηκέτι φανεῖ-
σθαι περισπούδαστον, εἰ κέρας
μὴ ἔχοι πορφύρας. ἐκεῖνο γὰρ
οἶδεν εἶναι τὸ καλὸν κέλλος· κείνην
δ' ἴσχει τὴν χάριν πάνυ
φαντασίαν. βάλλει γάρ τις
αὐτὸ βέλει πεφαρμαγ-
μένῳ καὶ ἀποκτείνας ἀπο-
κόψει τὴν οὐρὰν, τὸ ἆθλον
τῆς ἄγρας. καὶ δείρας τὸ
πᾶν σῶμα, ἀγαθὴ γὰρ καὶ
ἡ δορά, ἀφίησι τὸ νεκρόν.
σαρκῶν γὰρ τῶν ἐκείνου δέον-
ται οὐδὲ Ἰνδοί.

Περὶ τῶν κητῶν ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ Ἰνδικῇ λαβρακῶν τε καὶ ἀμιῶν καὶ χρυσοφρυῶν.

Κεφ. ιβ.

Κήτη δ' ἐν ἄρα ἐν τῇ τῶν Ἰνδῶν θαλάττῃ πενταπλασίονα μέγεθος ἐλέφαντος τοῦ μεγίστου. πλευρὰ γοῦν μία κήτους καὶ εἰς τοὺς εἴκοσι πήχεις φέρεται. † χειλῶ-νην δὲ πηχῶν πεντεκαίδε-

trà ſtans, venatores expectat, ſimul & ex magno timore colligit ſe, & quâdam fiduciâ nititur. neque enim iâ caudâ abditâ ſe illius precij putat amplius viſũ iri, quòd præclarè ſcit in cauda causam eſſe quamobrem tantopere appetatur. Interea quiſpiam venenato telo illum ferit, & ab occiſo caudã præmium prædæ abſcindit: & pelle, quæ vtilis eſt, ex toto corpore detracta cadauer obiicit. quòd eiuſmodi carnium vſum nullum Indi habent.

ἀπέκοψε, vel ἀποκόπτει

De cetis & alijs maximis aquatilibus animalibus Indici maris, & Lupis piſcibus, & Amijs, Auratiſque.

CAP. XII.

Cete in mari Indico quintupla ad Elephantum vel maximum magnitudine degũt. Nam vna etiam coſta Ceti ad viginti cubita accedit. Labrũ habet quindecim cubitorum. pin-

al. χειλω-νην. *fortè* χειλῶνην *quæ vox etiam Ariſtophani labia ſignificat.*

Brāchias dicit pro loco branchiarū nā ceti branchias non habēt ꝙ autem videtur abū dare, niſi addas μῆκος.

χρυσόφρυς

καὶ abundat.

καθημένοις

al. αἰνέαι

nam ad vtramque brāchiam ſeptem cubitos longam. Purpuræ etiā & Buccina huius maris tanta ſunt, vt facilè congium capiant: quē admodum & Echinorum teſtæ ſiue cruſtæ. Sunt & innumeri piſces prægrandes, præſertim Lupi, Amiæ, & Auratæ. Fertur autem quo tēpore fluuij augentur, & maiore iam profluentes impetu in agros exundāt, hos piſces etiam ſimul abreptos inundationem ſequi, & per agros in pauca & tenui aqua ferri & oberrare: poſtquam verò imbres ex quibus augentur fluuij ceſſārint, & confluentes ad ſuos redierint alueos, in humilibus, planis, paluſtribus, & ſinuoſis locis, vbi & Enneæ [vt vocant] reperiri ſolēt, piſces vel octo cubitorum relicti, & ęgrè propter aquæ breuitatem tum natantes, tum vitā vteunque ſuſtinentes, ab agricolis capiuntur.

καὶ ἑκατέρωθεν. τὸ δὲ πτερύγιον † βράγχια ἑκατέρου πηχῶν τὸ εὖρος καὶ ἑπτά. Κήρυκες δὲ καὶ πορφύραι ὡς καὶ χοῦν ῥᾳδίως δέξασθαι, καὶ μέντοι καὶ τῶν ἐχίνων τὰ χελώνια δύναιτο ἂν τοσοῦτον στέγειν. Μεγέθει δὲ ἰχθύων ἄπειροι, λάβρακες μάλιστα, καὶ ἀμίαι καὶ † χρύσοφροι. ἀκούω δὲ τούτους κατὰ τὴν ὥραν ὅταν ἐπιρρέωσιν οἱ ποταμοί, καὶ λάβροι κατιόντες ἐς τὴν πλημμύραν † καὶ ἐς τὴν γῆν ἀναχέωνται, καὶ αὐτοὺς ὑπορχεῖσθαι, καὶ κατὰ τὰς ἀρούρας, καὶ ἐν ὕδατι λεπτῷ φέρεσθαί τε καὶ ἀλᾶσθαι. παυσαμένων δὲ τῶν ὑετῶν πλείστων τοὺς ποταμοὺς ὑετῶν, καὶ ἀναχωρούντων ὀπίσω τῶν ῥευμάτων, καὶ ἐς τὰς ὁδοὺς τὰς κατὰ φύσιν ὑποστρεφόντων, ἐν τοῖς † καθειμένοις χωρίοις, καὶ τοῖς τεναγώδεσι καὶ ἀπέδοις, ἔνθα δήπου φιλοῦσι καὶ * ἐννέαι καλούμεναι κόλπους τινὰς

τὰς

νὰς ἔχειν, ἰχθῦς ἀπὸ μέτικοι καὶ ὀκτὼ πηχῶν· καὶ αἱροῦσιν οἱ γεωργοῦντες αὐτοὺς ἀσθενεῖ τῇ νήξει χρωμένους, ἅτε μὴ ἐν βυθῷ φερομένους, ἀλλὰ ἐπιπολῆς καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου ὕδατος ἀγαπητοὺς καὶ μόλις ἀποζῶντας.

Περὶ βατίδων καὶ καρίδων Ἰνδικῶν. Κεφ. ιγ.

Ἰνδῶν δὲ ἰχθύων ἴδια καὶ ἐκεῖνα. Βατίδες γίνονται παρ' αὐτοῖς οὐδέν τι μείους Ἀργολικῆς ἀσπίδος, ἰκάςη καρίδες τε καὶ μείζους καράβων αἱ Ἰνδῶν εἰσίν. αἱ μὲν οὖν ἐκ τῆς θαλάττης ἀναθέουσαι διὰ ποταμοῦ τοῦ Γάγγου, χηλὰς μεγίστας ἔχουσι, καὶ τραχείας θιγεῖν αὐτάς. τάς γε μὴν ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς ἐμπιπτούσας εἰς τὸν Ἰνδὸν, λείας ἔχειν πέπυσμαι τὰς ἀκάνθας, περιμήκεις γε μὴν καὶ βοστρυχώδεις τὰς ἀπηρτημένας ἕλικας· χηλὰς δὲ οὐκ ἔχειν ταύτας.

† Quòd ſi χελώνην Græcè legas, non labrum, ſed Teſtudinem vertes: & pinnarum nomine pedes intelliges, quos etiam Nicander in Teſtudine marina πτέρυγας dixit: quanuis autem nec Ceti, nec Teſtudines branchias habent, branchiarum tamen locus in Cetis commodius quàm in Teſtudinibus intelligi mihi videtur.

De Raia & Squilla Indicis.

CAP. XIIII.

Non minores Argolico clypeo Raiæ gignuntur in India, itemq; Squillę Locuſtis maiores Indicæ ſunt. harum quæ ex mari veniunt in Gangem, forcipes maximas habent, & tãgentibus aſperæ ſunt. quæ verò ex mari rubro in Indum excidũt, læues audio habere ſpinas (*cruſtas vel dorſalamia*) ſed oblongos & implicatos ab eis depẽdentes cirros, & forcipibus carere.

De Indica & fluuiatili & terrena Teſtudine.

CAP. XIIII.

Teſtudinis Indicæ & fluuiatilis teſta non minor eſt quàm ſcapha iuſtæ magnitudinis: decem enim leguminum medimnos capit. Ac illic quoque terrenę Teſtudines gignũtur, magnitudine maximarum glebarum, quæ in altis arationibus terræ non difficilis excitãtur, benè penitus intrãte aratro, & ſulcum facillimè proſcindẽte, & glebas in excelſum excitãte. Eiuſmodi Teſtudinũ genus aiũt teſtas exuere: ac ſanè eaſdem ab agricolis ſic ligonibus abſtrahi, quemadmodum vermes ex verminoſis plantis, eædémq; non amaræ, vt marinæ, ſunt: ſed & ſuaues & pingues habentur earũ carnes.

χελώνιον

al. θερ- απηδίστων

De Formicarũ prudentia.

CAP. XV.

Περὶ χελώνης ποταμίας καὶ χερσαίας.

Κεφ. ιδ'.

Χελώνη δὲ ἐν Ἰνδοῖς ποταμία, μεγίστη δὲ αὕτη, καὶ τὸ † χελώνιον ἔχει σκάφης οὐ μεῖον τελείας, χορηγοῦν ἕκαστον μεδίμνους δέκα ὀσπρίων. Γίνονται δὲ καὶ χερσαῖαι χελῶναι, καὶ εἶεν ἂν τὸ μέγεθος κατὰ τὰς βώλους τὰς μεγίστας, ὅσπερ μάλ' ἐπανίστανται ἐν τοῖς βαθέσι ἀρόμασιν, εὐπειθοῦς μὲν οὔσης τῆς γῆς, εἰσιόντος δὲ κατιόντος τοῦ ἀρότρου καὶ τὴν αὔλακα σχίζοντος ῥᾷστα, καὶ ἐγείροντος τὰς βώλους ὑψοῦ. ταύτας δὲ καὶ ἀποδύεσθαι τὸ ἔλυτρόν φασιν. οἱ τοίνυν ἀρόται, καὶ πᾶν τὸ περὶ τὸν ἀγρὸν ἐργατικόν, ταῖς μακέλλαις ἀνασπῶσιν αὐτάς, καὶ ἐξαιροῦσιν ὥσπερ ἐκ τῶν † θριπηδεστάτων φυτῶν τὰς εὐλάς. εἰσὶ δὲ γλυκεῖαι τὴν σάρκα καὶ πίονες, οὐ μὴν κατὰ τὰς θαλαττίας πικραὶ καὶ αὗται.

Θυμόσοφα ἰνδικὰ ζῷα, καὶ περὶ μύρμηκος. Κ. ιε.

Θυμ

Θυμόσοφα δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ζῷά ἐστιν, οὐ μὴν ὅσα ἐν Ἰνδοῖς ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγα. ἐκεῖ δὲ, ὅ, τε ἐλέφας τοιοῦτός ἐστι, καὶ ὁ ψιττακὸς, καὶ αἱ σφίγγες, καὶ οἱ καλούμενοι σάτυροι. Σοφὸς δὲ ἄρα ἦν καὶ ὁ μύρμηξ ὁ Ἰνδός. οἱ μὲν γὰρ ἐπιδήμιοι τὰς ἑαυτῶν χειὰς, καὶ ὑποδρομὰς ὑπὸ τὴν γῆν ὀρύττουσι καὶ φωλεούς τινας κρυπτοὺς ἀποφαίνουσι γεωρυχοῦντες, καὶ μεταλλείαις ὡς εἰπεῖν τισὶν ἀπορρήτοις καὶ λαθραίοις κατατρίβονται· ἀλλ' οἵ γε Ἰνδοὶ μύρμηκες οἰκίσκους τινὰς συμφορητοὺς ἐργάζονται, καὶ τούτους γε αὐτοὺς οὐκ ἐν χωρίοις ὑπτίοις καὶ λείοις καὶ ἐπικλύζεσθαι ῥᾷστα· ἀλλ' ἐν μετεώροις καὶ ὑψηλοῖς. ἐν αὐτοῖς δὲ περιόδους τινὰς, καὶ ὡς εἰπεῖν * σήραγγας Αἰγυπτίας, ἢ λαβυρίνθους Κρητικοὺς, σοφίᾳ τινὶ ἀπορρήτῳ διατρήσαντες, οἰκεῖα ἑαυτοῖς ἀπέφηναν, οὐκ εὐθυπορῆ καὶ ῥᾴδια παρελθεῖν ἢ εἰσρυῆν. al. σύριγγας

Naturali quodam ingenio & prudentiâ, valent etiam apud nos animalia, non totidem tamen quot ſunt in India; illic enim eiuſmodi ſunt, Elephantus, Pſittachus Sphinges, & nūcupati Satyri, & Indica formica. Noſtrates quidē Formicę cauernas & latibula quędam effodiunt, ſub terra habitantes, & veluti in fodinis metallicis cuniculisq; eruēdis ſeſe exercent: at Indicæ ſingulari ſapientiâ prędita domunculas commodas in excelſis locis conſtruunt: non in deuexis & planis, qui facilè inundari queant. In eis ambitus & vt ita dicam, foſſas Ægyptias & Creticos labyrinthos magnâ ſapientiâ effodientes, domeſticas ſedes conſtituunt: non rectas quidem & peruias, aut in

quas quippiam influere poſſit, ſed ſinuoſis foraminibus obliquas, in quãtum ſuperficie foramen vnum relinquũt, per quod quidẽ ipſum ingrediantur ipſæ, & ſemina quæ colligunt, in ſuos theſauros inferãt. In excelſis quidem locis latibula machinã tur, vt fluminum alluuiones effugiãt. Itaque hâc ſuâ induſtriâ, veluti in ſpeculis habitant, aut etiã inſulis, quum ſcilicet adiuncta colliculis illis humiliora loca circunquaque ſtagnãt. Ipſorum verò aggeres quanquam congeſti, tantùm abeſt alluente aquâ vt ſoluantur, vt cõfirmentur magis. Primùm enim ex matutino rore admixto pulueri, tunicâ quâdam veſtiuntur tenui, ſed validâ: deinde parte inferiori de fluuiatili cœno cortex muſcoſus adnaſcens aggerem a-

ῥεῦσαί τι, ἀλλ' ἑλιγμοῖς καὶ διατρήσεσι λοξαῖς. καὶ ἀπολείπουσι γὰρ ἐπιπολῆς μίαν ὀπὴν, δι' ἧς εἰσίασί τε αὐτοὶ, καὶ τὰ σπέρματα ὅσα ἐκλέγονται, εἶτα ἐς τοὺς ἑαυτῶν θησαυροὺς εἰσκομίζουσι. παλαμῶνται δὲ ἄρα τὰς ἐν ὕψει φωλεύσεις, ὑπὲρ τοῦ τὰς ἐκ τῶν ποταμῶν ἀναχύσεις τε καὶ ἐπικλύσεις διαδιδράσκειν. καὶ αὐτοῖς ὑπὲρ τῆσδε τῆς σοφίας περιγίνεται ὥσπερ ἐν σκοπιαῖς τισὶν ἢ νήσοις κατοικεῖν, ὅταν τὰ † λοχσ- δίων ἐκείνων τὰ κύκλῳ περιλιμνάσῃ. τὰ δὲ αὐτῶν χώματα ἐκεῖνα καίτοι συμπεφορημένα, τοσοῦτον ἀποδεῖ τοῦ λυθῆναί τε καὶ διαζευχθῆναι ὑπὸ τῆς περικλύσεως, ὡς καὶ κρατύνεσθαι αὐτά· πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς ἑῴας δρόσου. ὑπαμφιέννυνται γὰρ ὡς εἰπεῖν ἐκ ταύτης καὶ † πάγου μὲν χιτῶνα ὑπόλεπτον, πλὴν καρτερόν· εἶτα μέντοι δεσμεύεται κάτω βρυώδει τῷ τῆς ποταμίας ἰλύος φλοιῷ. καὶ

λοχιδίων, vel λε- ρίων

ἀλ. πάγου adeſt frigore.

μυ.μ

μυρμήκων τῶν Ἰνδῶν πέρι ἴσμαι † πάλαι, ἐμοὶ δὲ νῦν ἐς τοσοῦτον λελέχθω.

ſtringit. Sed de formicis Indicis etiã iterum dicam, hæc in præſentia ſufficiant. πάλιν,

Περὶ τῶν ἐν τῷ Πλούτωνος χάσμα ἐμβαλλομένων ζώων.

De animalibus quæ in Plutonis hiatum deijciuntur.

Κεφ. ις.

CAP. XVI.

Παρὰ τοῖς Ἀρειανοῖς † τοῖς Ἰνδικοῖς χάσμα Πλούτωνός ἐστι. καὶ κάτω τινὲς ἀπόρρητοι* σύριγγες, καὶ ὁδοὶ κρυπταὶ, καὶ διαδρομαὶ ἀνθρώποις ἀθέατοι, βαθεῖαι δὲ αὗται καὶ ἐπὶ μήκιστον διήκουσαι. γενόμεναι δέ πως καὶ ὀρωρυγμέναι πρόσω, πῶς οὔτε Ἰνδοὶ λέγουσιν, οὔτε ἐγὼ μαθεῖν πολυπραγμονῶ. ἄγουσι γοῦν Ἰνδοὶ καὶ ὑπὲρ τὰ τρισμύρια ἐνταῦθα κτήνη διάφορα, προβάτων τε, καὶ αἰγῶν, καὶ βοῶν, καὶ ἵππων. καὶ ἕκαστος τῶν ἢ δεισάντων ἐνύπνιον, ἢ ὄτταν τινὰ, ἢ φήμην, ἢ ὄρνιν οὐκ αἴσιον ὑφορωμένων, ἀντὶ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς ἐμβάλλει κατὰ τὴν οἴκοθεν αὐτοῦ δύναμιν, ἑαυτὸν λυτρούμενος, καὶ διδοὺς ὑπὲρ

τῆς

Apud Arianós Indus hiatus Plutonis eſt, in cuius profundo occultæ cauernæ & receſſus immẽſi, & hominibus incogniti. Quẽadmodum autem ſit in tantã altitudinem depreſſus, neq; Indi explicãt, neque id ego cognoſcere admodum laboro. Amplius triginta millia diuerſorum animalium ouium, Caprarũ, Boum, & Equorum, eò agunt Indi. Ac nimirũ quiſquis vel ſecundùm quietem pernicioſę rei metu peculſus fuerit, malíve auſpicij auem inſpexerit, aut omen malũ aut aliud quippiam ſuſpectũ habuerit, is pro facultatibus ſuis ſe ſuámque ſalutẽ

al. Ἰνδοῖς

σύριγγες,

Oris Plutonij meminit etiã Strab. lib. 13.

redimens, deiiciēda curat animalia: quæ quidem ipſa nec conſtricta vinculis, nec adacta, ſed ſuâ ſponte viā conficiunt, tāquam illecebris quibuſdam allecta, poſtea verò quā ad barathri fauces acceſſerunt, non inuita deſiliunt. neque ſanè poſtquam in hiatum immenſum & cæcum inciderūt, ampliùs hominibus comparent: Boum tamen mugitus, Ouiū balatus, Caprarum vox & Equorum hinnitus ſuprà exaudiūtur: ac ſi quis aures illius faucibus admouerit, diutiſſime eiuſmodi voces audiet. neque enim ſanè promiſcuus ille ſonus ceſſat reſonare, quòd eò quotidie præcipites beſtiæ agūtur. An ne verò ſolæ recētes deiectæ exaudiātur, an etiam ex primis quædam, haud equidem ſcio.

τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς τὰ ζῷα· τὰ δὲ ἄγεται οὔτε δεσμοῖς ἐπαγόμενα, οὔτε ἐλαυνόμενα ἄλλως, ἑκόντα δὲ τὴν ὁδὸν τήνδε ἀνύει, ἕλξει τινὶ καὶ ἴυγγι ἀπορρήτῳ. εἶτα ἐπιστάντα τῷ στομίῳ ἑκόντα ἐμπηδᾷ. καὶ ὄψει μὲν ἀνθρωπίνῃ οὐκ ἔτι οὐκ ἔστι συνοπτὰ, εἰς γῆς χάσμα ἀπόρρητόν τε καὶ ἀτέκμαρτον ἐμπεσόντα· ἀκούεται γοῦν αὐτῶν βοῶν μὲν μυκηθμοὶ, τῶν δὲ οἰῶν βληχὴ, χρεμετισμοὶ δὲ τῶν ἵππων, καὶ μηκασμοὶ τῶν αἰγῶν· καὶ εἴ τις ἐπιπολῆς καθίζοι καὶ προσχωροίη τὸ οὖς παραβαλὼν, ἀκούσεται ἐπὶ μήκιστον τῶν προειρημένων· οὐδὲ ἐκλείπει ποτὲ ὁ συμμιγὴς ἦχος ἐπιπεμπόντων ὁσημέραι τὰ παρ᾽ ἑαυτῶν ζῷα. εἰ μὲν οὖν τὰ πρόσφατα ἐξακούεται μόνα, ἢ καὶ τῶν πρόσθεν τινὰ, οὐκ οἶδα· ἀκούεται δ᾽ οὖν καὶ εἰρηταί μοι ζώων τῶν ἐκεῖ καὶ τοῦτο ἴδιον.

Περὶ

Περὶ τῶν χελωνῶν τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ.

Κεφ. ιζ.

Ἐν δὲ τῇ καλουμένῃ μεγάλῃ θαλάττῃ, καὶ νῆσον ᾄδουσι μεγίστην· καὶ ὄνομα αὐτῆς ἀκούω Ταπροβάνην. πάνυ δὲ δολιχὴν πυνθάνομαι καὶ ὑψηλὴν τὴν νῆσον εἶναι· καὶ μῆκος μὲν ἔχειν σταδίων ,ζ πλάτος δὲ ,ε· καὶ ἔχειν οὐ πόλεις, ἀλλὰ κώμας πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας, στέγας δὲ ἔχουσιν ὅθεν καταλύονται οἱ ἐπιχώριοι, ἐκ ξύλων πεποιημένας, ἤδη δὲ καὶ δονάκων. Τίκτονται δὲ ἄρα ἐν ταύτῃ τῇ θαλάττῃ καὶ χελῶναι μέγισται, ὧν τὰ ἔλυτρα ὄροφοι* γίνονται. καὶ γάρ ἐστι καὶ πεντεκαίδεκα πηχῶν ἓν † χελώνειον, ὡς ὑποικεῖν οὐκ ὀλίγους· καὶ τὸν ἥλιον πυρωδέστατον ἀποστέγει. καὶ σκιὰν ἀσμένοις παρέχει. πρός γε μὴν τὸν ὄμβρον τὰς καταφορὰς ἀντίτυπόν ἐστι, καὶ κα-

De Teſtudinibus maris magni.

CAP. XVII.

In nuncupato mari magno inſulam eſſe maximam, nomine Taprobanā, peruagatum eſt, candémq; longiſſimam atque excelſam: longitudine ſeptē millium ſtadiorū, latitudine verò quinque millium. Vrbes autem non habere, ſed quinquaginta & ſeptingentos vicos: domos è ligno factas eſſe, aut arūdinibus. Maximæ Teſtudines in eo mari procreantur: Vniuſcuiuſque ſuperficies integrum tectum præſtare poteſt. nā ſingulæ teſtæ ad quindecim cubitorū magnitudinem procedunt, vt ſub eis non pauci habitare queant: ac nimirum vehementiſſimos ſolis ardores defendāt, & prolixam vmbrā efficiant, ſicq; ad perferēdos imbres reſiſtunt, vt meliùs quàm vllæ regulæ pluuiarum vim rep-

Similiter habet Pli. 6.22.

* ἐάινον

† χελώνιον.

repellant, nec aliter illiſa eis aqua cæleſtis perſtrepit, quàm ſi in tegulas illaberetur. Neque verò ſic eas habitatores, quemadmodum tegulas fractas ſarcire habent neceſſe. nã totum tectum ex ſolida teſta conſtat, vt ſuffoſſo ſaxo & cauernoſo & natiuum tectũ efficiẽti, ſimilis eſſe videatur.

χελώνιον

De Elephantis Taprobanæ inſula, & variis maris illius cetaceis piſcibus.

CAP. XVIII.

In magni maris inſula Taprobane palmeta in ordinem ſic mirificè plantãtur, quẽadmodum in elaboratis hortis à peritis artificibus opacantes arbores ſeruntur. Itemque permultorũ & valde grandium Elephantorum paſtiones in ea inſula vigent. Ac nimirum hi inſulani Elephanti, animi robore & ingenij indole, & corporis magnitudine, eis qui in continenti degũt, præ-

al. σκιαδηφόρα.

ἐρέμου παντὸς καρτερώτερον, πρός τε ἐμβολὰς τῶν ὑετῶν ἀποσείεται, καὶ κεραμούμενον ἀκούουσιν οἱ ὑποικοῦντες, ὡς εἰς τι στέγος ἐμπιπτόντων τῶν ὑδάτων. οὐ δέονταί γε μὴν ὡς κέραμοι ῥαγέντος ἀμεῖψαι. σκληρὸν γὰρ τὸ * χελώνειον, καὶ ἔοικεν ὑπορωρυγμένῃ πέτρᾳ, καὶ ὑπάντρῳ τε καὶ αὐτορόφῳ στέγῃ.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς ἐλεφάντων, καὶ κητῶν θηριομόρφων, φαλαινῶν τε καὶ δελφίνων. Κεφ. ιη.

Ἡ τοίνυν νῆσος ἡ ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ ἣν καλοῦσι Ταπροβάνην, ἔχει φοινικῶνας μὲν θαυμαστῶς πεφυτευμένους εἰς στοῖχον, ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς ἁβροῖς τῶν παραδείσων οἱ τούτων μελεδωνοὶ φυτεύουσι τὰ δένδρα τὰ † σκιαδηφόρα. ἔχει δὲ καὶ νομὰς ἐλεφάντων πολλῶν καὶ μεγίστων. καὶ οἵδε γε νησιῶται ἐλέφαντες τῶν ἠπειρωτῶν ἀλκιμώ-

τερ

περί τε τὴν ῥώμην, καὶ μείζονας ἰδεῖν εἰσι, καὶ θυμοσοφώτεροι δὲ πάντα πάντῃ κρίνοιντο ἄν. κομίζουσί τε αὐτοὺς εἰς τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον ναῦς μεγάλας τεκτηνάμενοι. ἔχει γὰρ δή που καὶ δάσος ἡ νῆσος, παραδίδοασι τε διαπλεύσαντες τῷ βασιλεῖ τῷ ἐν τοῖς Κωλίγγαις. Διὰ μέγεθος ἄρα τῆς νήσου, οὐδὲ ἴσασιν οἱ τὰ μέσα αὐτῆς οἰκοῦντες τὴν θάλατταν· ἀλλὰ ἠπειρώτου μὲν βίον τρίβουσι, τὴν δὲ περιιχομένην αὐτοὺς καὶ κυκλουμένην πυνθάνονται θάλατταν. οἱ δὲ τῇ θαλάττῃ πρόσοικοι τῆς μὲν ἄγρας τῆς τῶν ἐλεφάντων ἀμαθῶς ἔχουσι, ἀκοῇ δὲ αὐτὴν ἴσασι μόνῃ· περί γε μὴν τὰς τῶν ἰχθύων, καὶ τὰς τῶν κητῶν ἄγρας τίθενται τὴν σπουδήν. τὴν γάρ τοι θάλατταν τὴν περιιχομένην τὸν τῆς νήσου κύκλον, ἀμήχανόν τι πλῆθος καὶ ἰχθύων καὶ κητῶν ἐκτρέφειν φασί· καὶ ταῦτα τὰ μέν τοι καὶ λεόντων ἔχειν κεφαλὰς, καὶ παρδάλεων, καὶ ἄλλων, καὶ κριῶν δὲ, καὶ ὄντων

ſtantiores exiſtimãtur. Hos magnis nauibus (nam & ſyluas inſula habet, nauium materiam) in continentem tranſportantes Calingarum regi vendunt. Inſulæ quidem magnitudo ea eſt, vt mediterranei eius incolæ mare incognitum habeãt. Maritimi verò, Elephãtorum venationem, niſi auditione & famâ, haudquaquam acceperunt: hi omne ſtudium atque operam ad piſcationem conferunt. Id mare magnum eam inſulam ambiens, infinitos piſces & Cete procreare ferũt: & eorum quædam habere capita Leonum, Pantherarum, & Arietum, aliorúmq; animalium: &, quod magnam admirationem habet, Sa-

Καλίγγαις G. ll. Plinius etiã Calingas nominat.

περιεχομένην vel περιηχομένην

al. μ κε-

tyrorum ſpeciem ſimilitudinemq; Cete nonnulla gerunt. Alia exiſtunt muliebri facie, eisq; pro crinibus ſpinæ dependent. Addunt & alia reperiri abſurda, quorum genera tã monſtroſa exactè explicari ne à peritiſſimis quidem pictoribus poſſent. Caudæ eis oblongæ & inuolutę, pro pedibus forfices aut pinnæ. Ac in eodem mari belluas in vtraque ſede viuẽtes audio, & noctu ſegetes & herbas depaſci, inſtar gregaliũ & ſeminibus victitantium animaliũ: quódque palmarum fructu iam maturo gaudeant, iccircò eas ardores amplexu ſuo molli flexiliq; concutere, excuſſas violentó impetu palmulas excedere & conficere, eaſdemq; crepuſculo matutino quum

τὸ ἔτι θαύμα
μορφὰς κήτη ὅ
φέρει. καὶ γυναι
χοῦσιν, αὐτὰρ
κόμων ἄκανθα
πλῶνται. ἔχειν δ
τινὰς ὑμνοῦσιν
μορφὰς ὧν τὰ
ἀτόπων ἐνταῦθα
φειν, καὶ κράτισ
συμπλέκειν ἐς
ὄψεων ἀκριβῶ
καὶ σοφία γρα
στῆσαι δυνηθεῖ
μήκη δὲ ἔχει τ
καὶ ἑλικτά. πόδ
χηλάς, ἢ πτερύ
θαίνομεν δὲ ἐν
φίβια εἶναι, καὶ ν
ἐπινέμεσθαι τα
πόαν μὲν γὰρ ἐνιο
ἀγραίων τε καὶ
γῶν δίκην, χαί
τοῦ φοίνικος τοῦ
διασείειν τε ἐν
δένδρα ταῖς ἀπε

βάλλοντα αὐτὰ ὑγρὰς οὔσαις, καὶ οἵτως ...
τον ἐκεῖ τὸν φοίνικα ἐκ τῆς σφοδρᾶς τῆς βιαίας κα
ἐπινέμεσθαι. ὑπολήγει δὲ ἄρα ἡ νὺξ καὶ σαφῆς ἤ

iã
in
me
mu
eſſe
nis
nor
Del
illi
ruu
&i
tat
ſtu
ma
mi
Ca
con
atq
libe
Θε

I
(na
ali
tè
ad
acc
nai
mo
hai
tes

γδ
ωυ

ſi & erecti, & qui cõtigerit, læditur. Quum quidem ipſum in ſumma aqua maris natare, nõ in altitudinem demergi dicunt: celeri autem & concitatâ natatione vti: & ex animalibus eò difficillimum ad capiendũ eſſe, quòd neque in rete incidit, neque ad lineæ eſcam accedit. Quum ægritudine afficitur, natare non quit, & in litus eiicitur. Quiſquis autẽ manum ad eum admouet, niſi medicina adhibetur, perit: ac ſi hunc bacillo tetigerit, hoc idem periculum ei procreatur, quod Baſiliſci contactus affert. Radicem ad idem mare in inſula quadã naſci ferunt haudquaquã in vulgus ignotam, quę animi defectionibus illius qui ſic affectus fuerit medetur: Ea enim animo deficientis naribus admota, facit vt

καὶ τὰς ἀκανθώδεις τὰς τρίχας καὶ ὀρθάς· καὶ εἴ τις προσάψαιτο, ἀμύσσεται. φασὶ δὲ αὐτὸν ἐπ' ἄκρᾳ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς θαλάσσης νήχεσθαι καὶ μὴ καταδύεσθαι εἰς βάθος. ὤκιστον δὲ εἶναι τὴν νῆξιν. ζῷον δὲ οὐκ αὖ ἁλωτὸν ῥᾳδίως. τὸ δὲ αἴτιον, οὐκ ἐμπίπτει ποτὲ εἰς δίκτυον, οὐ μὴν οὐδὲ καλάμου προσάπτεται ἐρμιᾷ καὶ δελέατι. ὅταν δὲ ἄρα νοσήσῃ ὅδε ὁ λαγώς, εἶτα ἥκιστα ἂν νήχεσθαι ἐκβρασθῇ, πᾶς ὅστις αὖ αὐτοῦ προσάψηται τῇ χειρὶ, ἀπόλλυται ἀμυνθείς. ἀλλὰ καὶ τῇ βακτηρίᾳ ἐὰν θίγῃ τοῦ λαγὼ τοῦδε καὶ δι' αὐτῆς πάσχει τὸ αὐτό, ὡσπεροῦν καὶ οἱ τοῦ βασιλίσκου προσαψάμενοι. ῥίζαν δὲ ἐν τῇ νήσῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην θάλατταν φύεσθαι φασι, καὶ εἶναι πᾶσιν ἄγνωστον, ἣ ἀφορεῖ τῇ λειποθυμίᾳ αἴτιος ὅς ἐστι. προστιχθεῖσα γοῦν τῇ τοῦ λειποψυχοῦντος ῥινί, * ἀνα-

βιώσκ

forte ἀναβιῶσαι *ſcilicet* φασί. *niſi* ἀναβιώσκομαι *actiuè accipiant, ut* ἀναβιώσκω.

βιώσκει δὲ τὸν ἄνθρωπον. ἐὰν δὲ ἀμεληθῇ, καὶ μέχρι θανάτου προέρχεται τῷ ἀνθρώπῳ τὸ πάθος. τοσαύτην ἔχει ἐς τὸ κακὸν ὅδε ὁ λαγὼς. ἔχει τὴν ἰσχύν.

Περὶ τῶν ἐνδοτέρω τῶν ὀρῶν τῆς Ἰνδικῆς ζώων. καὶ περὶ τοῦ λεγομένου καρτάζωνου.

Κεφ. κ.

Ἐν τοῖς χωρίοις τοῖς ἐν Ἰνδίᾳ, λέγω δὴ τοῖς ἐνδοτάτω, ὄρη φασὶν εἶναι δύσβατά τε καὶ ἔνθηρα καὶ ἔχειν ζῷα, ὅσα καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τρέφει γῆ, ἄγρια δέ. καὶ γάρ τοι καὶ τὰς οἶς τὰς ἐκεῖ φασιν εἶναι καὶ ταύτας θηρία, καὶ κύνας, καὶ αἶγας, καὶ βοῦς αὐτόνομά τε ἀλᾶσθαι καὶ ἐλεύθερα ἀφειμένα νεμευτικῆς ἀρχῆς. πλήθει δὲ αὐτῶν καὶ ἀριθμοῦ πλείω φασὶν οἱ τούτων συγγραφεῖς, καὶ οἱ τῶν Ἰνδῶν λόγιοι, ἐν δὲ τοῖς καὶ τοὺς Βραχμᾶνας ἀριθμεῖν ἄξιον. καὶ γάρ τοι καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῶνδε ὁμολογοῦσι ταὐτά. Λέγεται δὲ καὶ ζῷον ἐν

i reuiuiſcat, & recreetur. Sin negligitur, tam ſanè robuſtâ pernicie hic Lepus præditus eſt, vt ad mortem vſque homini morbus procedat.

De feris montium Indiæ interiorum: & primatim de Monocerote quē Cartazonum Indi nuncupant.

CAP. XX.

Montes eſſe dicunt in intimis regionibus Indiæ, aſperrimos & feris refertos: vbi quæ apud nos beſtiæ domeſticæ ſunt, feras aiunt eſſe, vt Oues, Canes, Capras, Boues, & per ſe, & ſuâ ſponte errare, ab omni cura paſtoritia exolutas, earum quidem ferarum innumerabilitatē infinitatémq; & hiſtorici, & Indorum ſapientes teſtantur: inter quos Brachmânes etiam numerandi: qui hoc idem ſentiunt. in

iis Monocerotem, quē vocant Cartazonon, numerant: eumq; magnitudine ad confirmatæ ætatis Equum accedere dicunt, iubaq; præditum & pilis fuluis eſſe: pedum bonitate & totius corporis celeritate excellere. atque ſimiliter vt Elephantos pedibus inarticulatis eſſe: apri caudam habere. inter ſupercilia cornu vno, eodemq; nigro, non læui quidem, ſed verſuras quaſdam naturales habente, atque in acutiſſimum mucronē deſinente ornatum exiſtere: omniumq; maximè animalium abſonā vocem & contentam mittere: & ad alias quidem beſtias ad ſe accedentes manſueſcere, cū verò gregalibus ſuis pugnare. Neque modò mares inter ſe naturali quâdam contentione

pedum digitis indiuiſis, Gillius ex Ariſtotele.

τούτοις εἶναι μονόκερων, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὀνομάζεσθαι καρτάζωνον. καὶ μέγεθος μὲν ἔχειν ἵππου τοῦ τελείου, καὶ λόφον, καὶ λάχνην ἔχειν ξανθήν. Ποδῶν δὲ ἄριστα εἰληχέναι, καὶ εἶναι ὤκιστον. καὶ τοὺς μὲν πόδας, ἀδιαρθρώτους τε καὶ ἐμφερεῖς ἐλέφαντι συμπεφυκέναι· τὴν δὲ οὐρὰν συός. μέσον δὲ τῶν ὀφρύων ἔχειν ἐκπεφυκὸς κέρας οὐ λεῖον, ἀλλὰ ἑλιγμὰς ἔχον τινὰς καὶ μάλα αὐτοφυεῖς, καὶ εἶναι μέλαν τὴν χρόαν. λέγεται δὲ καὶ ὀξύτατον εἶναι τὸ κέρας ἐκεῖνο. φωνὴν δὲ ἔχειν ἀκούω τὸ θηρίον τοῦτο πάντων ἀπηχεστάτην τε καὶ γεγωνοτάτην. καὶ τῶν μὲν ἄλλων αὐτῷ ζώων προσιόντων φέρειν καὶ πρᾶον εἶναι. λέγουσι δὲ ἄρα πρὸς τὸ ὁμόφυλον δύσεριν εἶναί πως. καὶ οὐ μόνον φασὶ τοῖς ἄρρεσιν εἶναί τινα συμφυῆ κύριξίν τε πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς θηλείας † ἔχουσι θυμὸν τὸν αὐτὸν, καὶ προσάγειν τε τὴν φιλονεικίαν καὶ μέχρι θανάτου

† ἡττηθῇ

τὰ πληθέντα ἐξάγουσαν. ἔστι μὲν οὖν καὶ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ῥωμαλέον· ἀλκὴν δὲ τοῦ κέρατος ἄμαχος· ἐπινέμεται δὲ ἐρήμους χώρας, καὶ πλανᾶται μόνον. ὥρᾳ δὲ ἀφροδισίων τῆς σφετέρας συνδυασθεὶς πρὸς τὴν θήλειαν, πρᾳΰνεται, καὶ μέντοι καὶ συννόμω ἐστίν. εἶτα ταύτης παραδραμούσης, καὶ τῆς θηλείας κυούσης, ἐκθηριοῦται αὖθις, καὶ μονίας ἐστὶν ὅδε ὁ Ἰνδὸς καρτάζωνος. Τούτων οὖν πάνυ νεαροὺς πώλους κομίζεσθαί φασι τῷ τῶν † Πρασίων βασιλεῖ· καὶ τὴν ἀλκὴν ἀλλήλοις ἐπιδείκνυσθαι κατὰ τὰς θέας πανηγυρικάς. † τούτων δὲ ἁλῶναί ποτε οὐδεὶς μέμνηται.

Περὶ τῶν Ἰνδικῶν ζώων τῶν τοῖς Σατύροις προσεοικότων.

Κεφ. κα.

† Ὑπελθόντι τὰ ὄρη τὰ γειτνιῶντα τοῖς Ἰνδοῖς κατὰ

diſſidere, ſed contra etiam fœminas certare, pugnamque vſque ad mortem victi ingraueſcere. Nam & reliqui corporis maximo robore præditus eſt, & cornu imprimis inexpugnabili armatur: deſertiſſimas regiones perſequitur ſimul & ſolitarius errat. Coitus tempore ad fœminam māſuetè aſſueſcit, & pariter paſcuntur: Quum hoc tempus tranſierit, & vētrem fœminas ferre cœperit: rurſus efferatur, & ſolus vagatur. Praſiorum regi illius pullos etiamnum teneros aiūt deportari, eoſdemq; feſtis & panegyricis diebus ad pugnā committi ad robur oſtēdendum. Nam integræ ætatis & perfectæ nullum vnquam quiſquam meminit captum fuiſſe.

addo τὸν

Πραξίων

τέλειον, Gillius.

De Indicis animalibus Satyrorū ſimilitudine.

CAP. XXI.

Finitimos Indiæ mōtes tranſmittenti, ad in

Ὑπερβαλόντι, Gillius.

timum latus denſiſſimas conualles videri aiunt, & Corudã locũ nominari; vbi beſtiæ Satyrorum ſimilitudinem formamq; gerentes, & toto corpore hirſutæ, versãtur: atque equinâ caudâ præditæ dicuntur. Eæ quum nõ à venatoribus agitantur, in opacis & ſpiſſis ſyluis ſolent ex frõdibus (& fructibus) viuere. Quum autem venãtium ſtrepitũ ſentiũt, & Canum latratus exaudiunt, in montium vertices incredibili celeritate recurrũt: Nam per montes iter conficere aſſuetæ ſunt. Cõtra eos qui ſe inſequũtur pugnant, de ſummis montibus ſaxa deuoluentes, quorũ impetu ſæpe multi deprehenſi pereunt. Itaque difficillimè capiuntur: & ex iis nonnullæ, ſed ægerrimè tandem, aut ægrotantes nimirum, aut grauidè comprehẽ-

πρασίους

τὴν ἐνδοτάτην πλευρὰν φαινομένας φασὶν. αὐλῶνες δασύτατοι· καὶ χαλεποί γε ἰδεῖν· Ἰνδῶν ὁ χῶρος Κόρουδα καλεῖσθαι δὲ ἄρα φασὶν ἐν τοῖσδε τοῖς αὐλῶσι ζῷα σατύροις ἐμφερῆ τὰς μορφὰς τὸ πᾶν σῶμα λάσια καὶ ἔχει κατὰ τὴν ἰξὺν ἵππουριν. καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν, μὴ ἐνοχλούμενα, διατρίβειν ἐν τοῖς δρυμοῖς ὑλοτραγοῦντα. ὅταν δὲ αἴσθωνται κυνηγετῶν κτύπου, καὶ ἀκούσωσι κυνῶν ὑλακῆς, ἀπιθέουσιν εἰς τὰς ἀκρωρείας αὐτὰς ἀμηχάνῳ τῷ τάχει· καὶ γάρ εἰσι ταῖς ὀρειβασίαις ἐντριβεῖς. καὶ ἀπομάχονται πέτρας τινὰς κυλινδοῦντες κατὰ τῶν ἐπιόντων, καὶ καταλαμβανόμενοί γε πολλοὶ διαφθείρονται· καὶ ἐκ τούτων εἰσὶν ἐκεῖνοι δυσάλωτοι. καὶ μόλις ποτὲ καὶ διὰ μακροῦ τινας αὐτῶν εἰς † Πρασίους κομίζεσθαι λέγουσι, καὶ τούτων μέντοι ἢ τὰ νοσοῦντα ἐκομίσθη,

θη, ἢ θήλεια τινα καὶ κυοῦσα. καὶ συμβαίνει γε ἐπεσθίειν αὐταῖς μὲν διὰ τὴν νωθείαν· τὰς δὲ, διὰ τὸν τῆς γαστρὸς ὄγκον.

Περὶ Σκιρατῶν πέραν τῆς Ἰνδικῆς, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὄφεων μεγίστων.

Κεφ. κβ.

Ἔστι δὲ καὶ Σκιρατῶν πέραν Ἰνδῶν ἔθνος καὶ τοῦτο. καὶ εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, εἴτε οὕτως ἐκ βρεφῶν ἁπαλῶν ἐν θαλάττῃ τῇ τῆς ῥινὸς διαμείναντες, εἴτε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τικτόμενοι. Γίνονται δὲ ὄφεις παρ' †αὐτὰ τὰ μεγέθη μέγιστοι· ὧν οἱ μὲν ἁρπάζουσι τὰς ποίμνας, καὶ σιτοῦνται· οἱ δὲ, ἐκθηλάζουσι τὸ αἷμα ὥσπερ παρὰ τοῖς Ἕλλησι οἱ αἰγοθῆλαι, ὧν ἀνωτέρω οἶδα ποιησάμενος μνήμην δεόντως ἐργάτην

Περὶ τῆς τῶν ἵππων εὐμαθείας, τῶν παρὰ Συβαρίταις πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι δεδιδαγμένων.

Κεφ. κγ.

dūtur. Illæ quidē propter morbum: hę verò ob grauitatem. Captæ autem ad Praſios deferuntur.

De Sciratis gente vltra Indum, & maximis apud eos Serpentibus.

CAP. XXII.

Sunt & Sciratæ gens vltrà Indiā, ſimi naribus, ſiue ita nati, ſiue à teneris aſſueti in mari *degere (*& vrinando offendere naſum ad ſaxa.*) Apud hos ſerpētes maximi naſcuntur: quorū alij greges pecorū rapiunt & vorāt: alij ſanguinem tantùm exugunt, quemadmodum (lac) aues Caprimulgi à Græcis dictę, quarum ſuo loco mentio à nobis facta eſt.

Scyritæ Plinio li. 7 gentes ſunt inter Nomadas Indos, qua nariū loco foramina tantū habent.

Videtur in Græco locus hic corruptus.

αὐτοῖς

De docilitate Equorum, qui apud Sybaritas ad tibiam ſaltabant: & hiſtoria cladis, quam Sybaritæ eam ob cauſam à Crotoniatis perpeſſi ſunt.

CAP. XXIII.

Digitized by Google

Eadem historia eſt apud Athenæum, & ſimilis alia de Cardianis, libro 7.

Ingenij & docilitatis Equorum clades Sybaritarum in Italia argumento eſt. Hi quum voluptuarij immodice eſſent, opera & ſtudia honeſta omnia negligentes (vt audio) ignorabant, otio tantum & ſumptuoſo luxui miſerè addicti. Sed referre ſingula, prolixum foret. vnum ſupremi eorum luxus teſtimoniũ narrabo. Equi eis inſtituti erant, vt inter epulas ad tibiarum numeros ſaltarent. quod quũ ſcirent Crotoniatæ & bellũ aduerſus eos gererent, tubam & omne vehemens & claſſicum ſignũ ſilere voluerunt: tibicines vero ſecum in acie adductos, quum iam intra ſagittæ ictũ ab hoſte abeſſent, numeros ſaltationi aptos inflare iuſſerũt: quibus auditis Sybaritarum Equi, ſaltationis dome-

al. ἰδόντες ὅτι addo ex Athenæo.

Ἵππους δὲ ἄρα καὶ τὸ εὐμαθὲς ἴδιον ἔχειν, καὶ τοῦτο μαρτύριον ἐκεῖνο. Συβαρίταις τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ τρυφῆς ἄκρως ποιήσασι ἐρωτίδα ὑπερβάλλουσαν. καὶ τῶν μὲν ἀγώνων ἔργων τε καὶ σπουδασμάτων ἀμαθῶς εἶχον· ταῦτα δὲ τὸν ἑαυτῶν βίον διάγειν ῥᾳστωνεύοντας ἐν ἀργίᾳ καὶ πολυτελείᾳ. περιηγεῖσθαι μὲν οὖν ἕκαστα τῶν ἐν Συβάρει, μακρὸν ἂν εἴη· τοῦ ἐκείνου δὲ τοῦ ὑπερλογεῖ τρυφὴν ἄμαχον δεδιδαγμένοι ἦσαν αὐτοῖς ἵπποι παρὰ τὴν τῆς εὐωχίας καιρὸν ὀρχεῖσθαι πρὸς αὐλὸν τῷ ῥυθμῷ. τοῦτο οὖν † εἰδότες οἱ Κροτωνιᾶται † ἐπολέμουν αὐτοῖς, σάλπιγγι μὲν καὶ ἦχον σιωπῶσιν, καὶ παρακλητικὴν εἰς ὅπλα κατεσίγασαν· αὐλητὰς δὲ καὶ αὐλητικὰς παραλαβόντες, ἐπεὶ δὲ μὲν ἦσαν, καὶ τόξευμα ἐξικνεῖτο ἤδη, ἐνέδοσαν ἐκεῖνοι τὸ μέλος τὸ ὀρχηστικὸν· ὁ δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Συβαριτῶν ἵπποι, χαίρειν οἴκοι μὲν μένειν,

μην, ὡς ἐν μέσοις ὄντες τοῖς συμποσίοις, τὰς ἀπεσείσαντο μὲν τοὺς ἀναβάτας, ἐσκίρτων δὲ καὶ ἐχόρευον καὶ τήν γε ὀρχηστικὴν τάξιν συνέχεαν, καὶ τὸν πολέμιον ἐξωρχήσαντο.

Περὶ τῶν ἵππων τῶν καλουμένων λυκοσπάδων.

Κεφ. κδ.

Ὑπὲρ τῶν ἵππων τῶν καλουμένων λυκοσπάδων εἶπον καὶ ἀνωτέρω, καὶ νῦν εἰρήσεται, ὅσα προσμαθὼν οἶδα. τὴν ὄψιν ἔχουσι συνεστραμμένην καὶ βραχεῖαν, ἔτι δὲ σιμήν. λέγουσι δὲ αὐτὰς εἶναι φιλέλληνας, καὶ ἔχειν τοῖς γένεσι τοῖσδε σύνεσίν τινα ἀπόρρητον, καὶ συμφυᾶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀποσώζειν φιλίαν. καὶ προσιόντων τε καὶ ἐπαφωμένων καὶ κοίλῃ τῇ χειρί πως ἐπικροτούντων, μὴ ἄχθεσθαι μηδὲ ἀποσκιρτᾶν· καὶ συνδιημερεύειν μετ' αὐτούς, ὥσπερ οὖν δεδεμένους. καταδαρθόντων δέ, καταδαρθάνειν

ſticæ memoriâ tanquã in mediis verſarentur cõuiuiis, excuſſis ſeſſoribus ſaltare & tripudiare cœperunt, & confuſo Sybaritarũ ordine, ſtragis & cladis cauſa ſuis fuerunt dominis.

De Lycoſpadibus equis.

CAP. XXIIII.

De Equis illis, quos Lycoſpades nominant, ſuprà etiã dixi. & nunc quæ inſuper audiui addam. Roſtrum habent breue, contortum (*bene compactum*) & ſimum. Quin & Græcorum hominum quum ſtudioſi eſſe dicuntur, tum de huiuſcemodi hominũ genere mirificam notionem habere, vt naturali quodam ſenſu ad eos amandos efficiãtur. neque enim accedẽtibus & palpantibus, aut cauâ manu applaudentibus ſe offenduntur, neque reſiliunt: ſed tanquam conſtricti tenerentur, totum diem cum iis traducunt, atq; ſomnum prope eoſdẽ cap-

οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς Κροτωνιάτας, Athenæus.

capiunt. Sin ad ipſos barbarus accedit, quẽadmodum ex veſtigiis ſagaciter odorãtes Canes feras percipiunt, ſic eum Equi illi cognoſcũt, & clamorem tollunt, & tanquam ſanè feram beſtiam extimeſcentes, dant ſe in fugã. Iam porrò iis ad quos aſſueuerunt, & pabulũ obiicientibus mirificè oblectantur, maximè verò aurigis formoſi videri ſtudent, quod quidem ipſum quum natant oſtendunt: tum enim in aquam lacus, maris aut fontis benè penitus procedunt, vt & nitidum os efficiãt, & ne ſordidum quippiam ex præſepi, aut de via illitum deformet ſpecioſum nitorẽ. Quin & odorati vnguẽti ſuauitatẽ in amore, & deliciis habere exiſtimãtur hoc genus, quã quam Homerus Equos omnes naturâ vnguentis delectari teſtatur,

πλησίον. ἐὰν δὲ προσέλθῃ βάρβαρος, αὐτοὺς ὥσπερ αἱ ῥινηλατοῦσαι κύνες ἐκ τῶν ἰχνῶν συνιᾶσι τὰ θηρία ἐκεῖνα, οὕτω τοι καὶ ἵπποι γινώσκουσι τὸ γένος, καὶ χρεμετίζουσι, καὶ φεύγουσιν ἀνέδην δεδοικυῖαι θηρίον. τοῖς μὲν οὖν συνήθεσι, καὶ χιλὸν ἐμβάλλουσι, καὶ τὴν ἄλλην κομιδὴν προσφέρουσι πάνυ ἥδονται, καὶ βούλονται ὡραῖαι φαίνεσθαι. καὶ ἔτι γε μᾶλλον τοῖς ἑαυτῶν ἡνιόχοις. καὶ τὸ μαρτύριον, ὅταν νήχωνται, εἰσδοτέρω προχωροῦσιν ἢ τῆς λίμνης, ἢ τῆς θαλάττης, ἢ τῆς κρήνης, καὶ τὸ πρόσωπον φαιδρύνειν βουλόμεναι, ἵνα μή τι ἄμορφον ἢ ἀκαλλὲς ἐκ τῆς φάτνης, ἢ ἐκ τῆς ὁδοῦ προσιζάνον, εἶτα ἐπιβολάσῃ τὸ κάλλος. Λυκοῦσι δὲ ἄρα ἵππου καὶ ἀλοιφαὶ ὠδαῖς, ὡς νύμφῃ φίλαι, καὶ μύρον ὀσμή. καὶ Ὅμηρος δὲ τὰ φιλήδη ἵππους χρίσμασι φύσει

παίτ

κάρτας, ἐμυθολόγει λέγων· Τοίου γὰρ ἄθλον ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο Ἠπίου. ὅς σφῶϊ μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον Χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ. Καὶ ὁ Σιμωνίδης δὲ, ἐκ παντοδαπῶν θηρίων λέγων τὰς γυναῖκας γενέσθαί τε, καὶ διαπλασθῆναι, φησὶν ἐνίας ἐκ τῶν ἵππων τό, τε φιλόκοσμον καὶ φιλόμυρον συμπεχθῆναι κατ' ἐκείνους φύσει· ἃ δὲ λέγει ταῦτ' ἐστι. Τὴν δ' ἵππος ἁβρὴ χαιτήεσσ' ἐγείνατο. Ἡ δοῦλι' ἔργα καὶ ἄτην περιτρέπει· Κοὔτ' ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον Ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι, Οὔτε πρὸς ἰπνὸν ἀσβόλην ἀλευμένη Ἵζοιτ', ἀνάγκῃ δ' ἄνδρα ποιεῖται φίλον. Λοῦται δὲ πάσης ἡμέρης ἄπο ῥύπον, Δὶς † πολλάκις τρεῖς, καὶ μύροις ἀλείφεται. Αἰεὶ δὲ ἐκτενισμένην χαίτην φορεῖ Βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην.

quum canit: Auriga egregio priuati, ſæpius illis Qui ſolitus liquido fuerat perfundere oliuo Ceruicem atque iubas ablutis flumine puro. Quin & Simonides fabulans ex diuerſis beſtiis natas & conformatas eſſe mulieres, nõnullis earum ornatus & vnguẽtorum ſtudium & Equorum naturâ innatũ eſſe ſcribit his verſibus: At delicatus mulier qua genuit Equus, Labore abhorret & operibus ſeruilibus: Nec attigiſſe vellet aut cribrum, aut molam, Non expurgare & verrere ſcopis domum: Non iuxta furnum, ne trahat fuliginis Quicquam, ſedere. Sponte non ſua virum, Coacta ſed amat. corpus in die ſuum Bis terve lauat & vngitur: pectit comas, Aliteque & ornat ſe ſuperba flori-

Citantur hi verſus etiam à Io. Stobæo, in Sermone de vituperio mulierum.

al. ἄλλοτε

bus. Talis quidem vxor præbet ſe ſpectaculum Aliis iucundum, ſed viro nocet ſuo: Niſi ille fuerit aut rex, aut vir præpotens. Huiuſmodi vxor oblectare quem queat.

Quemadmodum Perſæ equos audaces & bellicoſos efficiunt.

CAP. XXV.

Ne armorum fremitum, & gladiorum ad clypeos reſonantium in pugna crepitum Equi extimeſcant, eos ad ſtrepitum & ſonitum aſſueſcere cogunt Perſæ, armataq; cadauerũ ſimulachra paleis farta, eis ſubiiciunt, vt cęſorum calcationem in bello ferre conſueſcãt, vt ne rerum terribiliũ metu affecti, ad rẽ militarem, quum neceſſitas poſtulat, inutiles ſint. Quod quidẽ ipsũ Homerus haud ſanè ignorauit, quũ Diome-

σκιασμένην. Καλὸν δὲ τὸ θέαμα τοιαύτη γυνὴ ἄλλοισι, τῷ δ᾽ ἔχοντι γίνεται κακόν. Ἢν μή τις ἢ τύραννος ἢ σκηπτοῦχος ᾖ, Ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται.

Πῶς τοὺς ἵππους τοὺς πολεμικοὺς Πέρσαι ἀδεεῖς ἐργάζονται.

Κεφ. κε.

Ἴδια δὲ ἵππων καὶ ἐκεῖνα δήπου. οἱ Πέρσαι ἵνα μὴ ὦσιν αὐτοῖς οἱ ἵπποι καταπλῆγες, ψόφοις αὐτοὺς καὶ ἤχοις χαλκοῖς προσεθίζουσι, καὶ κωδωνοῦσιν, ὡς μή ποτε ἐν τῷ πολέμῳ δείσωσί τις τῶν πανοπλιῶν ἀραβοῦς, καὶ τὸν ξιφῶν τὸν πρὸς τὰς ἀσπίδας δοῦπον, εἴδωλά τε νεκρῶν δὴ συνεσαγμένα ἀχύροις ὑποβάλλουσιν αὐτοῖς, ἵνα προσεθισθῶσι νεκροὺς ἐν τῷ πολέμῳ πατεῖν καὶ μὴ δεδιότες ὥστε τὸ ἐκπλήττεσθαι, εἶτα πρῶτοι δυσποδούμενοι, ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ὁπλιτικοῖς ἀχρεῖοι ὦσιν. οὐκ ἐλελήθει δὲ Ὅμηρον οὐδὲ τοῦτο, ὡς αὐτὸς ἐνδείκνυσιν. ὅτι γοῦν ἀκρείδιον

ἐκπλήσσεσθαι

μὲ

μὲν ὁ Θρᾷξ Ῥῆσος, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ οἱ ἑταῖροι, ὡς ἀκηκόαμεν ἐν Ἰλιάδι ἐκ παίδων. ἃ δὲ ἀκούομεν, ταῦτά ἐστιν. ἀπέσφαξε μὲν ὁ τοῦ Τυδέως τοὺς Θρᾷκας· ὁ δὲ τοῦ Λαέρτου τοὺς ἀνῃρημένους ὑπεξῆγε τῶν ποδῶν· ἵνα μή ποτε νεήλυδες ὄντες οἱ Θρᾷκες ἵπποι, εἶτα μέντοι ἐκπλήττωνται τοῖς νεκροῖς †ἐμπαλλαττόμενοι, καὶ ἀήθως κατ' αὐτῶν, ὡς τινῶν φοβερῶν βαίνοντες, ἀποσκιρτῶσιν. οἱ δὲ, ἅπαξ μαθόντες, ἵνα μὴ αὐτοὺς λάβοι τοῦ μαθήματος λήθη· οὕτως εἰσὶν ἀγαθοὶ μαθεῖν ὅτι καὶ τῶν λυσιτελούντων οἱ ἵπποι. φιλεῖν δὲ ὅπως ποτὲ ἴσασι καὶ εἰς ὅσον, ἐμοὶ μὲν εἴρηται ἐν λόγοις τοῖς ἄνω.

dem quidem in Iliade ſcripſit Rheſum Thracem cum ſociis iugulare: Vlyſſem vero interfectos pedibus ſubtrahere: ne in cadauera incurrentes Thraces Equi, qui nuper aduenerant, formidine perterrerentur: atq; ad hæc ipſa inſueti, vt per formidoloſa quædam ingredientes præcipiti effrenatione efferrentur. Adeo ad diſcendũ dociles ſunt Equi res vtiles quaſuis. Iidem quomodo & quantopere homines ament, in præcedentibus explicaui.

ἐμπλαττόμενοι

Πῶς ἐν τοῖς κρυμώδεσι χωρίοις τὰ πρόβατα ἄχολά ἐστι.

Κεφ. κϛ.

In gelidis locis oues fellis expertes eſſe.

CAP. XXVI.

Ἐν τοῖς κρυμώδεσι τόποις τὰ πρόβατα τῆς χιόνος ἐπιρρεούσης, καὶ τοῦ κρύους ἐνακμάζοντος, ἄχολά ἐστι. καθειργμένα δ' ἄρα, καὶ τοῦ χιλοῦ τοῦ νέου μὴ μετα-

In regionibus perfrigidis quum niue & hyeme vehementi anni tempus infeſtum eſt, fellis expers eſt ouiũ pecus: Intra enim ouilia compulſum, nouo

pabulo nõvtitur. Deinde ineunte vêre, quum ad paſtiones proficiſcitur, felle impletur, quod ipſum Scythicis ouibus vſu maximè euenire ſolere aiunt.

De Pſyllis gente Africa, & de Ceraſtis.

CAP. XXVII.

Agatarchides dicit, in Africa Pſyllorum gentem eſſe, & nihil quidem quo ad viuẽdi rationẽ à reliquis hominibus differre, verũtamen cum aliis nationibus peregrinũ eorũ corpus comparatum admirationem habere: non enim venenatas beſtias, quæ vel ictu vel morſu venenum relinquunt, eis quippiã nocere poſſe, neque aut Serpentis morſu, aut Phalangiorũ mortiferis vulneribus, vt cæteros homines affici: neque ſcorpionum aculeis lædi ſolere. Quum

μεταλαμβάνοντα ἤ τα μὲν πρὸ τούτου ἄριστα εἶται. ὑπαρχομένου δὲ τοῦ ἦρος, καὶ προϊόντα ἐπὶ τὰς νομὰς τῆς χολῆς ὑποπίμπλαται. τοῦτο δὲ ἄρα ἐστὶ καὶ μάλιστα φιλεῖ παρακολουθεῖν τοῖς Σκυθικοῖς προβάτοις φασί.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ ἀνθρώπων, τῶν καλουμένων Ψύλλων.

Κεφ. κζ.

Ἀγαθαρχίδης φησὶν εἶναι γένος ἐν τῇ Λιβύῃ τινῶν ἀνθρώπων, καὶ μέντοι καὶ καλεῖσθαι αὐτοὺς Ψύλλους. καὶ ἔστι μὲν κατὰ τὸν ἄλλον βίον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων διαφέρειν οὐδὲ ἕν. τὸ δὲ σῶμα ἔχειν ξένον τι καὶ παράδοξον ὡς πρὸς τοὺς ἑτεροφύλους ἀντικρινόμενον. τὰ γάρ τοι ζῷα τὰ δακετὰ, καὶ τὰ ἐγχρίπτοντα πάμπαν οὕτως μηδὲν αὐτοὺς ἀδικεῖν. οὔτε οὖν ὄφεως δακόντος ἐπαΐουσιν, οὔτε φαλαγγίου νύξαντος ὃς τὸν ἄλλως εἰς θάνατον. οὔτε μὴν σκορπίου κέντρον ἐναρμόσαντος ἐπαΐει. δὲ ἄρα πά-

τω-

τῶν προσπελάσῃ τι ἅμα καὶ περιψαύσῃ τοῦ σώματος, καὶ ἅμα δέ τι ἐκείνων ψαύσῃ ἢ ἀπολαύσῃ τῆς ὀσμῆς, ὥσπερ οὖν φαρμάκου γευσάμενον ὑπνοποιοῦ, κάρῳ σίν τινα ἑλκτικὴν εἰς ἀναισθησίαν ἐμποιεῖται· ἐξασθενεῖ καὶ παρεῖται, ἔστ᾽ ἂν παραδράμῃ ἄνθρωπος ἐντός. Ὅπως δὲ ἐλέγχουσι τὰ ἑαυτῶν βρέφη εἴτε ἐστὶ γνήσια, εἴτε καὶ νόθα ἐν τοῖς ἑρπετοῖς βασανίζοντες, ὡσὰν τῷ πυρὶ τὸν χρυσὸν οἱ βασανίζοντες χρυσουργοί, πρότερον εἶπον.

Πῶς ἐπαμύνουσιν οἱ Ψύλλοι τοῖς δηχθεῖσι.

Κεφ. κη.

Καλλίας ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ τὸν Συρακούσιον Ἀγαθοκλέα λόγων, φησὶ τοὺς κεράστας ὄφεις, δεινοὺς εἶναι τὸ δῆγμα· ἀναιρεῖν γὰρ καὶ ζῶα ἄλογα, καὶ ἀνθρώπους, εἰ μὴ παρείη Λίβυς ἀνὴρ Ψύλλος ἂν τὸ γένος. οὗτος γοῦν ἐάν τε κληθεὶς ἀφίκηται, ἐάν τε καὶ

enim venenatum quiddam ad eos acceſſerit, & vel eorum corpus attigerit, vel aliquem odorem exhauſerit, veluti ſoporiferam bibiſſet potionem, ſtupore affectū ac ſenſu priuatum ſopitur: & tandiu debilitatur, quoad ab eo Pſyllus receſſerit. Porrò natos ſibi infantes, quomodo germani an ſpurij ſint experiātur Serpētibus admotis, vt auri puritatem igne explorant aurifabri, ſuprà narraui.

Pſylli quomodo opem ferāt illis quos animal venenatum aliquod læſerit.

CAP. XXVIII.

Callias ſub 10. hiſtoriæ quam conſcripſit de Syracuſano Agathocle, Ceraſtas, inquit, peſtiferum morſum infligere ſolere. & beſtias ratione carentes, & homines interficere: niſi Libycus vir natione Pſyllus, ad curandum acceſſerit. Hic ſanè ſiue euocatus, ſiue fortuitò

aduenerit, & plagam adhuc tolerabiliter dolentem viderit, ſolam ſaliuam ictui morſuíve inſpuens dolorem mitigat, & perſtringit: Sin percuſſum offenderit ægerrimè dolentem, intra dentes permultam aquã haurit, & os ſuum primò ex ea colluit, pòſt verò eã in ſpeculum iniectam vulnerato exorbendam tradit. Quòd ſi veneni acerbitas acriùs inualeſcit, hic ęgrotanti nudo nudus accumbit, & proprio ſuo corpore morbi vim frangit, & malo hominem liberat. Hoc autem ita ſe habere idoneus teſtis etiam Nicander Colophonius fuerit, cuius verſus adſcribam: Audiui Libycos Pſyllos, quos aſpera Syrtis Serpẽtúmque ferax patria alit populos, Non ictu inflictum diro, morſúve ve-

παρῆκται κατὰ τύχην, καὶ θεάσηται πράως ἔτι ἀλγοῦντα τὴν πληγὴν ἢ τὸ δῆγμα μόνον προσπτύσας, εἶτα μέντοι τὴν ὀδύνην ἐπράϋνε καὶ κατηγόητευσε τὸ δεινὸν τοῦ σκέλους. ἐὰν δὲ εὕρῃ δυσανασχετοῦντα, καὶ ἀτλήτως φέροντα, ὕδωρ ἀθρόον ἀνασπάσας εἴσω τῶν ὀδόντων, καὶ χρησάμενος αὐτῷ τοῦ στόματος κλύσματι, εἶτα τοῦτο εἰς κύλικα ἐμβαλών, δίδωσι ῥοφῆσαι τῷ τρωθέντι. ἐὰν δὲ προσαιτέρω καὶ τοῦδε τοῦ φαρμάκου κατισχύῃ τὸ δεινόν, ὅδε τῷ νοσοῦντι παρακλίνεται γυμνῷ γυμνός, καὶ τοῦ χρωτὸς οἱ τοῦ ἰδίου προσανατρίψας τὴν ἰσχὺν τὴν συμφυῆ, εἶτα μέντοι τοῦ κακοῦ πεποίηκε τὸν ἄνθρωπον ἐξάντην. ἀποχρῇ δὲ ἄρα ὑπὲρ τούτου, εἴη ἂν μάρτυς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος λέγων· Ἔκλυον ὡς Λίβυες Ψύλλων γένος,
al. Σύρτη οὔ τι θηρῶν Αὐτοὶ κάμνουσι μυδαλέαισι τυπαῖς,
Οὓς * Σύρτις βόσκει θηροτρόφος· οὐ δὲ καὶ ἄλλοις

Ἀνδρ

Ἀνδράσιν ἥμυναι τύμμασιν ἀχθομένοις. Οὐ ῥίζαις ἔδοντες, ἰῶσι δ' ἀπὸ σύγχροα γυίων, καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις.

Περὶ διφυῶν καὶ συγκεκραμένων ζώων.

Κεφ. κθ.

Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικὸς φησὶ περὶ ζώων ἰδιότητος λέγων καὶ ἐκεῖνος δή τινα γίνεσθαί τινα συμφυῆ κατὰ τῆς μορφῆς μὲν διάφορα, ἑνώσει δὲ σώματος συμπλακέντα, ἃ δὲ λέγει ταῦτά ἐστι· Πολλὰ μὲν ἀμφιπρόσωπα, καὶ ἀμφίστερνα φύεσθαι, Βουγενῆ, + ἀνδρόπρωρα· τὰ δ' ἔμπαλιν + ἐξανατείνειν Ἀνδροφυῆ βούκρανα· μεμιγμένα τῇ μὲν ἀπ' ἀνδρῶν, τῇ δὲ γυναικοφυῆ σκιεροῖς ἠσκημένα γυίοις.

Περὶ τῶν ἐν Λυκίᾳ αἰγῶν.

Κεφ. λ.

Ἐν Λυκίᾳ λέγει Καλλισθένης ὁ Ὀλύνθιος κείρεσθαι καὶ τὰς αἶγας ὥσπερ ἂν παντοσχῆ τὰ πρόβατα.

nenum Lædere: quin læſis ferre & opem reliquis, Nō vi radicum, proprio ſed corpore iuncto: Et quæ ſequuntur.

De bigeneribus & inſititiis vel biformibus animalibus. C. XXIX.

Empedocles phyſicus de animalium proprietate ſcribēs, auctor eſt naſci quædam bigenera, in vnum ſcilicet corpus naturâ duplici coalita. Sed eius verſus audiamus: Multa gen⁹ duplex referūt animalia membris, Pectore, vel capite, aut alio: ſic vt videatur Antè viri retroq; bouis forma, aut vice verſa In pecore humanæ quondam veſtigia formæ Inſunt, & pecoris humano in corpore contrà.

al. ἀνδρόπρωρα ἐξανατέλλειν.

Capras in Lycia tonderi. CAP. XXX.

Caliſthenes Olynthius Capras ſcribit in Lycia, dēſiſſimo & prolixiſſimo hirſutas eſſe pilo, vt muliebres cri-

nes implexi ab eis dependere videantur: & paſſim tanquam Oues tonderi, ex eiſdémque nauium fabros rudentes contexere.

De Canibus Cynamolgorum Indiæ populorum.

CAP. XXXI.

In his libris, quos Cnidius Cteſias de rebus Indicis conſcripſit, Cynamolgorũ gẽtem ait, Canes permultos magnitudine Hyrcanis canibus pares, alere ſolere. Quamobrem verò ſit hæc natio tam Canum ſtudioſa, cauſam idem affert. Quum ab æſtiuo ſolſtitio ad mediã hyemem, tãquam Apum examina, aut concitata Veſparum vis, ſic armenta numero amplióra Boũ ferorum eos cornibus vehemẽter incitata appetant & noceant: hi non aliter hæc retũdere valentes, Ca-

γίνεσθαι γὰρ δασυτάτας· καὶ εὐτρίχας δεινῶς τὰς αἶγας, ὡς εἰπεῖν βοστρύχους, οὓς τινας ἕλικας κόμης ἐξηρτῆσθαι αὐτῶν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς τεχνίτας τῶν νεῶν ἐργασίας καταχρῆσθαι αὐταῖς τοὺς σχοίνους συμπλέκοντας, ὡς καὶ τοὺς κάλως ἄλλοι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς Κυναμολγῶν καλουμένων, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς κυνῶν.

Κ. λα.

Λέγει δὲ ἄρα Κτησίας ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς καλουμένους Κυναμολγοὺς τρέφειν κύνας πολλούς, κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος. καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνοτρόφους, καὶ τὰς αἰτίας ὁ Κνίδιος ἐκείνας λέγει. ἀπὸ τῶν θερινῶν τροπῶν εἰς μεσοῦντα χειμῶνα ἐπιφοιτῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βοῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆνος ἢ σφηκιὰ κινουμένη, πλῆθος ἀριθμοῦ κρείττους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταί, καὶ εἰς κέρας θυμοῦνται δεινῶς. οὔκουν ἔχοντες αὐτοὺς ἀνασταλεῖν ἑτέρως οὐδὲν, τοὺς προφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺς

ἀφιᾶσιν, ἐς τοῦτο ἀεὶ τρεφομένους· οἱ δὲ καταγωνίζονταί τε καὶ διαφθείρουσιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν κρεῶν τὰ δοκοῦντά σφισιν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια, ἐξαιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς κυσὶν ἀποκρίνουσι, καὶ μάλα γε ἀσμένως κοινωνοῦντες αὐτοῖς, ὥσπερ οὖν εὐεργέταις ἀπαρχόμενοι. κατὰ τὴν ὥραν δὲ καθ' ἣν οὐκ ἐπιφοιτῶσιν οἱ βόες, συνθήρους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζώοις τοῖς ἄλλοις ἔχουσιν· καὶ τῶν θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκληνται. πίνουσι γὰρ αὐτό, ὥσπερ οὖν ἡμεῖς τὸ τῶν οἰῶν τε καὶ τῶν αἰγῶν.

Περὶ τῶν ἐν Κίῳ προβάτων, καὶ τοῦ ἐξ ἀκάνθων τυροῦ.

Κεφ. λβ.

Αἰσχυλίδης ἐν τοῖς περὶ γεωργίας κατὰ τὴν Κίον πρόβατα γίνεσθαι ὀλίγα ἑκάστῳ τῶν γεωργῶν φησι. τὸ δὲ αἴτιον, λεπτόγεών τε εἶναι τὴν Κίον ἰσχυρῶς, καὶ νομὰς οὐκ ἔ-

nes quos magnâ curâ aluerunt, in ipſos immittunt, qui facilè Boues debellãt, & interimũt. Deinde antè cõmemorati homines, quas eſculentas carnes exiſtimãt, ſibi auferũt, reliquas Canibus impertiũt, libentérq; cõmunicant, tãquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tẽpore quum non ampliùs eò Boues accedunt, ad venandas alias feras ſecum ducunt. Iccircóq; Cynamolgi appellantur, quòd à Canibus lac exprimunt mulctrâ. tũ verò ſic idipsũ, quẽadmodum nos vel ouillũ, vel caprinum, bibunt.

De Ouibus in Cio, & caſeo è ſpinis

CAP. XXXII.

Æſchylides in libris de re ruſtica, in Cio inſula prodit Agricolas ſingulos Oues poſſidere paucas, eò quòd ſolum perquàm macrum ſit, & paſcua non ha-

beat. itaq; eos Ouibus cytiſum, folia fici & oleę decidua obiicere, & paleas leguminum variorum, quibus illæ in pabulo acquieſcant. Sed ſpinas etiam quaſdam ab eis ſeri ait, è quibus quod emanârit lac coagulari, & in optimum caſeum conuerti, quem Cynthium nominant: eiusq; talentum vænire drachmis (centum) & nonaginta. Addit & Agnos huius inſulæ egregios haberi, & maiore cæteris pretio vendi.

*Caſeus Cythius (fortè acanthius) è lacte cuiuſdam ſpinæ. Nos ſpinam albam nouimus, cuius ſemine lac coagulatur: nullam verò ſpinam quæ lac caſeo aptum præbeat, etſi talem alicubi extare veriſimile eſt. Multa quidem ſpinæ lac habent, tum ex lactucarum ſylueſtriũ, tum è carduorum genere, ut carlina etiam.

χεῖν. κύτισον δὲ καὶ θρῖα ἐμβάλλειν, καὶ τῆς ἐλαίας τὰ ῥυέντα φύλλα, καὶ μέντοι καὶ τῶν ὀσπρίων ἄχυρα ποικίλα τε καὶ ποικίλων· ἐκείνοις ἀγαθὰ εἶναι ταῦτα δεῖπνα. παρασπείρειν δὲ καὶ ἀκάνθας. γίνεσθαι δὲ ἐξ αὐτῶν γάλα· καὶ τοῦτο † πιεζόμενον, τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, καλεῖσθαι δὲ αὐτὸν * Κύνθιον, ὥς αὐτὸς λέγει. καὶ μέντοι καὶ τὸ τάλαντον αὐτοῦ πιπράσκεσθαι δραχμῶν καὶ † ἐνενήκοντα. Γίνεσθαι δὲ καὶ ἄρνας τὴν ἀρετὴν διαπρεπεῖς, καὶ πιπράσκεσθαι οὐ κατὰ τοὺς ἑτέρους, ἀλλὰ καὶ σοβαρωτέρᾳ τῇ τιμῇ.

πιέζεσθαι ἀντὶ τοῦ πήγνυσθαι καὶ πυκνοῦσθαι, καὶ περὶ τυροῦ λέγεται παρ' Ὁμήρῳ.

ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα, ne καὶ abundet

Περὶ τῶν ἐν Φοινίκῃ βοῶν, καὶ τῶν ἐν Λιβύῃ βοῶν καὶ προβάτων. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐν Λεύκτροις βοῶν. Κεφ. λγ.

Φοινίκων λέγουσι λόγοι, τὰς βοῦς τὰς *ἐπιχωρίας

De Bubus Phœnicia, Libya & Leuctricis: & de Capris quibuſdam Libycis, & Ouibus Budianis. c. XXXIII.

Idem Ariſt. de Epirotic. bubus.

Phœnicum libri teſtantur, indigenas Vaccas

τοσούτας εἶναι τὸ μέγεθος, ὡς ἑστῶτας τοὺς ἀμέλγοντας ὄντας μεγίστους ἢ δεῖσθαι θρανίου, ἵνα ἀναβάντες ἐφικνῶνται τῶν μαζῶν. Λιβύων δὲ ἄρα τῶν γειτνιώντων Ἰνδοῖς ὀπισθονόμων βοῶν ἀγέλας εἶναί τινας ἀκούω. τὸ δὲ αἴτιον. ἡ φύσις ἐσχημάτισε τὸ πρόσθιον, οὐκ ὀλιγώρησεν· ἐπεὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖς ἐστι τὰ κέρατα καὶ ὁρᾶν οὐκ ἐᾷ τὰ πρὸ τῶν ποδῶν. ἡ δὲ εἰς οὐρὰν ἐπανάγει τὴν βάδισιν αὐτοῖς· εἶτα ἐπικύπτοντες, κείρουσι τὴν πόαν. Ἀριστοτέλης γε μὴν φησὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν Λεύκτροις ἐκπεφυκέναι τὰ κέρατα καὶ τὰ ὦτα, ἔχουσι τὴν αὐτὴν, καὶ εἶναι συνυφασμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς ἐν χώρῳ τινὶ Λιβύων τὰς αἶγας τοῦ στήθους φησὶ τὰς μαζοὺς ἔχειν ἀπηρτημένους. Ἐν δ᾽ αὖ τῇ παιδὸς τοῦ Νικομάχου καὶ ταῦτα, ἐν τοῖς ἀνὰ τὸν † Σκαρίσκον Βουδιανοῖς οἰκοῦσιν οὐ γίνεσθαί φησι πρόβατον λευκὸν, ἀλλὰ μέ- al. Καρίσκον.

cas eâ eſſe magnitudine, vt vel proceriſſimi paſtores, quũ mulgent, ſtare, aut etiam (ſi minus proceri ſunt) in ſcabellũ aſcendere habeant neceſſe, vbera vt poſſint pertingere. In Libya Indis finitima retrouerſus paſcentium Boum eſſe armenta auditione accepi. Cauſa cur ſic paſcãtur eſt, quòd non ritè collocata à natura ante oculos cornua habent, & quæ ante pedes ſunt videre non queãt. Ex quo fit vt ingreſſionem ad caudam retorquentes, herbam depaſcantur. Ariſtoteles ait Leuctricorum Boum cornua atque aures, ex vna ſtirpe cognata & ſimul contexta eſſe. Idẽ auctor eſt in loco quodam Libyæ Caprarum vbera à pectore dependere: & apud Budianos Cariſci accolas, albam Ouem nullam naſci,

ſed nigras omnes eſſe.

De Capris Sardiniæ, & veſtimentis ex earum pellibus.

CAP. XXXIIII.

Σαρδώ. Sardiniam pecudum optimam eſſe parētem Nymphodorus ſcribit: Capráſque procreare, quarum pellibus pro veſtimentis indigenæ vtantur, támq; mirificā vi eſſe, vt hyberno tempore calefaciāt, æſtiuo refrigerent: ſimulq; in iis ipſis pellibus cubiti magnitudine pilos innaſci. atque ei qui iis indutus fuerit, ſi commodum videatur, quū eſt frigida tempeſtas, pilos ad corpus cōuertit, vt ab iis caleſcat: quum autem eſt æſtas, inuertit, ne calore vexetur.

al. φορήματος.

De Capris in Coytha Indiæ vico piſcinoris.

CAP. XXXV.

Non ſilentio prætetibo Orthagoram, is in libris, quos conſcripſit de rebus Indicis, in-

λανα πάντα.

Περὶ τῶν ἐν Σαρδοῖ αἰγῶν.

Κεφ. λδ.

Νυμφόδωρος λέγει τὴν * Σαρδὼν εἶναι θρεμμάτων μητέρα ἀγαθήν. θαυμάσαι δὲ ἄξιον τίκτει ζῷον τὰς αἶγας αὕτη. τὰς γάρ τοι δορὰς τοῖς ἐπιχωρίοις ἐσθῆτα εἶναι, καὶ εἶναι ταύτας σκέπην· καὶ διὰ χειμῶνος μὲν ἀλέαν ἐν ψύχει, ἐν δὲ τῷ θέρει, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ. συμπεφυκέναι δὲ ἄρα ταῖς δοραῖς, καὶ πήχεως τὰς τρίχας. τοῦ φορήματος δὲ ἄρα τούτῳ ἐοικὼς χρώμενος διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ τὰς τρίχας ἐς τὸν χρῶτα ἀποστρέφειν· διὰ τοῦ θέρους δὲ, ἔξω· εἰ μέλλοι ὁ ἠσθημένος, διὰ μὲν τοῦ κρυμοῦ θάλπεσθαι. διὰ δὲ τοῦ θέρους μὴ ἀποπνίγεσθαι.

Περὶ τῶν ἐν Κωύθᾳ τῇ κώμῃ αἰγῶν.

Κεφ. λε.

Τί δὲ, Ὀρθαγόρας μνήμης ἄξιον εἰπὼν ἐάσομεν; ὃς ἐν Ἰνδικοῖς λόγοις φησί. * Κώϋθα μὲν, ἔθνος εἶν.

Κώϋθα.

Κοιθὰν φησι κώμην τόδε ὄνομα λαχοῦσαν, ταῖς δὲ αἰξὶ ταῖς ἐπιχωρίοις ἔνδον ἐν τοῖς σηκοῖς παραβάλλειν τοὺς νομέας ἰχθῦς ξηροὺς χιλόν.

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων πρὸς τὰς σῦς ἀπεχθείας.

Κεφ. λϛ.

Ὅτι δέδοικεν ἐλέφας ὗν ἀνωτέρω εἶπον· τὸ δὲ ἐν Μεγάροις γενόμενον, Μεγαρέων ὑπ᾽ Ἀντιπάτρου πολιορκουμένων, ἐθέλω εἰπεῖν. καὶ μέντοι εἰρημένον ἴστω ὅτι. τῶν Μακεδόνων βιαίως ἐγκειμένων, ὗς πίττῃ χρίσαντες ὑγρᾷ, καὶ ὑποπρήσαντες αὐτὰς, ἀφῆκαν ἐς τοὺς πολεμίους· ἐμπεσοῦσαι δὲ ἄρα ἐκεῖναι οἰστρημέναι ταῖς τῶν ἐλεφάντων ἴλαις καὶ βοῶσαι ἅτε ἐμπιπράμεναι, ἐξέμηναν τοὺς θῆρας, καὶ ἐτάραττον δεινῶς· οὔτε γοῦν ἔμενον ἐν τάξει, οὔτε ἦσαν ἔτι πρᾶοι, καίτοι καὶ ἐκ νηπίων τιθασευ-

quit, in Coytha vico ſic nuncupato ab indigenis piſces aridos Capris in ſtabulis comedendos obiici.

De Elephantorum cum Suibus diſsidio.

CAP. XXXVI

Elephantum à ſuillo timere pecore iam dixi: nunc explicare placet quod ad Megaram accidit. Quum ab Antipatro Megarenſes circumſederētur, acerriméq; Macedones incũberent, primò in Sues pice liquidâ oblitos incēdium Megarei excitarunt, deinde ſic incēſos in hoſtes immiſerunt. Ij itaque furore inflammati, cùm in Elephantorum agmina incurrerunt, tum clamātes, nempe igni flagrātes, quaſi quibuſdā furiis Elephantos incitarunt, & grauiter perturbarũt. Itaque nullũ neq; ordinem tenebāt, neque ampliùs, quamuis à primo ætatis tēpore domiti fuiſſent, manſuefacti erant: ſiue

quòd ſuâ quâdam recõditâ naturâ à ſuillo pecore longè abhorreãt, grauiq; in id odio ſint: ſiue etiam quia horum abſonum vocis acumẽ perhorreant. Cuius rei non ignari educatores generis Elephantini, vnà cum Suibus pullos alunt, ex conſuetudine eos vt minùs horreant.

De Indicorum Pſyllorũ iumentis & pecoribus puſillis: quódq; Sues in India non naſcantur, & deteſtabiles habeantur.

CAP. XXXVII.

Apud Indos Pſyllos (nam ſunt etiam alteri Africi) arietibus non maiores Equi gignuntur. Itemq; Oues non magnitudine Agnos noſtros ſuperant. Aſini quoque pares naſcuntur, & ſimiliter Muli, Boues & quod illic cũque beſtiarum perparuulum eſt. Porrò apud Indos nullum Suẽ neque ferum neque cicu

μένοι· εἴτε φύσει τινὶ οἱ ἐλέφαντες ἰδίᾳ μισοῦντες τὰς ὗς καὶ μυσαττόμενοι, εἴτε καὶ τῆς φωνῆς αὐτῶν τὸ ὀξὺ καὶ ἀπηχὲς πεφρικότες ἐκεῖνοι. συνειδότες οὖν ἐκ τούτων οἱ πωλοτρόφοι τῶν ἐλεφάντων ὗς παρατρέφουσιν αὐτοῖς ὡς φασὶν, ἵνα καὶ ἐκ τῆς συνηθείας ἧττον ὀρρωδῶσιν αὐτάς.

Περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἰνδικοῖς Ψύλλοις ἵππων τε καὶ προβάτων, καὶ λοιπῶν ζώων, τηλίκα τὸ μέγεθός εἰσι. καὶ ὅτι παρ᾽ Ἰνδοῖς ὗς οὐ γίνεται, καὶ οἱ βδελύττονται τὰ ἐκείνης κρέα.

Κεφ. λζ.

Παρά γε τοῖς Ψύλλοις καλουμένοις τῶν Ἰνδῶν, εἰσὶ γὰρ καὶ Λιβύων ἕτεροι, ἵπποι γίνονται τῶν κριῶν οὐ μείζους. καὶ τὰ πρόβατα ἰδεῖν μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας. καὶ οἱ ὄνοι δὲ τοσοῦτοι γίνονται τὸ μέγεθος· καὶ οἱ ἡμίονοι, καὶ οἱ βόες, καὶ πᾶν κτῆνος ἕτερον ὁποῖον. ὗν δὲ ἐν Ἰνδοῖς οὔ φασι γίνεσθαι, οὔτε ἥμερον, οὔτε ἄγριον.

μυσατ-

μυσάττονται δὲ καὶ ἐσθίειν τοῦ δὲ τῆς ζῴου Ἰνδοί, καὶ οὐκ ἂν γεύσαιντό ποτε ὑείων, ὥσπερ οὖν οὐδὲ ἀνθρωπείων εἰ αὐτοί.

Περὶ τῶν ἐν μητροπόλει τῇ Ἐφεσίᾳ ὄφεων, καὶ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῖς καρκίνων.

Κεφ. λη.

Ἐν μητροπόλει ἀκούω τῇ Ἐφεσίᾳ λίμνην εἶναι, καὶ παρ᾽ αὐτῇ σπήλαιον. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἄντρον ὄφεων πλῆθος ἄμαχον. καὶ εἶναι τούτους μεγίστους ἐκεῖ, καὶ δεινὸν τὸ δῆγμα. προϊέναι μὲν οὖν αὐτοὺς τοῦ ἄντρου λόγος ἔχει, ὥστε ἐς τὴν λίμνην ἐξέρπουσι τὴν παρακειμένην, καὶ νήχεσθαι προθυμουμένους δὲ περαιτέρω τοῦ ὕδατος προελθεῖν, οὐ δύνασθαι· μέλλοντας γὰρ ἐπιβαίνειν τῆς ἐν ὀχθῶν καρκίνους μεγάλους, οἳ παρ᾽ αὐτὴν ἀνατείναντες τὰς χηλάς, συλλαμβάνουσιν ἐς πνῖγμα αὐτοὺς καὶ ἀναιροῦσι. δεδιότες οὖν οἱ ὄφεις τοὺς ἐχθροὺς ἡσυχάζουσι, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτοῖς ἄβατά ἐστι. περιέχει γὰρ τὴν

rem naſci Cteſias Cnidius ait:& Suilli generis vſum Indos à ſe deteſtari & tantoperè ab eo veſcendo, quàm ab humanis carnibus, abhorrere.

De metropoleos Epheſiæ Cãcris hoſtibus ſerpẽt. &.

CAP. XXXVIII.

Ad paludem quę iuxta Epheſiam metropolim exiſtit, aiunt cauernam eſſe Serpentium plenam maximorum: qui vt magnum acerbitatis virus habent in mordendo, ita, tametſi ex cauerna prodeuntes vſque ad proximam paludem ſerpunt, tamen natando traiicere conantes, vt in oppoſitã ripam exeant, Cancrorum, qui eas extenſis forcipibus comprehẽſas interficiunt, metu deterrẽtur: itaque conquieſcunt atque à trãſmittendo ſe ſuſtinent,

ὀχ

cancrorũm cuſtodias formidantes, & pœnarum metum exhorreſcentes: ac niſi mirabili naturæ dono paludis ripas Cancri incolerent, & tuta illic omnia prę̨ſtarent, dudum peſtiferis Serpentium morſibus incolæ periiſſent.

ἐκ τῆς καρκίνων φρουρᾶς, καὶ κόλασιν· ἢ πάντως ἂν ἀπολώλασιν οἱ περὶ τὸν χῶρον ἐκ πολλοῦ, εἰ μὴ φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ περιειληφότες οἱ προειρημένοι καρκίνοι τῆς λίμνης τὰ χείλη, καὶ ἀνείργοντες, εἰρηναῖα ἀπέφαινον τὰ ἐν τῷ τόπῳ πάντα.

De diuerſorum locorum Draconibus & Aſpidibus magnis.

CAP. XXXIX.

Oneſicritus Aſtypalæus duos in India ſcribit Dracones fuiſſe, quos Apoſiſares Indus nutriuerit, alterum ſex & quadraginta, alterũ octoginta cubitorum, eoſdémq; Alexandrum ardẽter videre expetiuiſſe. Regnante Philadelpho, duos item ex Æthiopia Dracones in Alexandriã deportatos fuiſſe viuos, apud Ægyptios peruagatum eſt, alterum magnitudine quatuordecim, alterũ tredecim cubitorum.

addo ἀνέβασιν.

al. μεγέθων ἑκατόν. Gillius legit μϛ.

Περὶ τῶν ἐν διαφόροις τόποις δρακόντων τε καὶ ἀσπίδων. Κεφ. λθ.

Ὀνησίκριτος ὁ Ἀστυπαλαιεὺς λέγει ἐν Ἰνδοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ παιδὸς Φιλίππου † γενέσθαι δράκοντας δύο, οὓς Ἀποσισάρης ὁ Ἰνδὸς ἔτρεφεν· ὧν ὁ μὲν ἦν πηχῶν * μ καὶ ϛ', ὁ δὲ π. καί φησιν ἐπιθυμῆσαι δεινῶς Ἀλέξανδρον θεάσασθαι αὐτούς. Λέγουσι δὲ Αἰγυπτίων λόγοι καὶ ἐπὶ τοῦ Φιλαδέλφου ἐξ Αἰθιοπίας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου πόλιν κομισθῆναι δράκοντας δύο ζῶντας, καὶ τὸν μὲν αὐτῶν, πηχῶν ιδ. τὸν δὲ, ιγ. Ἐπὶ γα-

μίνω

μίω τοῦ Εὐεργέτου, τρεῖς κομισθῆναι· καὶ τὸν μὲν, εἶναι πηχῶν θ. τὸν δὲ, ζ. τὸν δὲ τρίτον, ἐκπολείπεσθαί γε καὶ τρέφεσθαι ἐν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, σὺν πολλῇ τῇ κομιδῇ *αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι φασι. Καὶ ἀσπίδας δὲ τετραπήχεις γίνεσθαι πολλάκις οἱ αὐτοὶ λέγουσι. Μνήμην δ' ἄρα τούτων ἐποιησάμην, τὸ ἴδιον τῶν ζώων ἐπεξελθὼν καὶ εἰς ὅσον πέφυκε μῆκος προϊέναι, δεῖξαι βουληθείς. Λέγουσι γοῦν καὶ οἱ τὰς ὑπὲρ τῆς Χίου συγγράψαντες ἱστορίας, γενέσθαι ἐν τῇ νήσῳ περὶ τὸ ὄρος τὸ καλούμενον τὸ Πελινναῖον, ἐν αὐλῶνί τινι δασεῖ καὶ δένδρων ὑψηλῶν πεπληρωμένῳ, δράκοντα μεγέθει μέγιστον. οὗπερ οὖν καὶ τὸν συριγμὸν ἐπεφρίκεσαν οἱ τὴν Χίον κατοικοῦντες. ἐκεῖνον οὐδὲ ἐτόλμων τινὲς· ἢ τῶν γεωργούντων, ἢ τῶν νεμόντων πλησίον γενόμενοι καταγνῶναι τὸ μέγεθος, ἀλλὰ ἐκ μόνης τῆς συριγῆς πελώριόν τι καὶ

Euergetis regis temporibus tres etiam aduectos fuiſſe, vnum nouẽ, alterum ſeptem cubitorum tertium magnâ curâ in Æſculapij templo nutritũ fuiſſe. Atq; etiam Aſpides quatuor cubitorũ Ægyptij apparuiſſe afferunt. Hæc ſuper horum animaliũ peculiari natura, & incrementi eorum magnitudine afferre volui. Iam qui de Chiorũ rebus hiſtoriam conſcripſerunt, ad quãdam Pellenæi montis vallẽ, proceris arboribus frequentem atque opacã, maximâ magnitudine Draconẽ inquirũt procreatum fuiſſe, cuius ſibilum Chij vehemẽter perhorreſcerẽt: magnitudinem verò nulli neque agricolæ, neque paſtores accedẽdo propiùs conſiderare auderent, ſed ex ſolo ſibilo ingentem quandam &

Ἀσκληπιοῦ Gillius αὐτὸν

Πελληναῖον ὄρος, id eſt mõs Pellenæus in Chio inſula, Stephanus. Recentior quidam Chion Charia vrbẽ eſſe ſcripſit ſub mõte Pelleno.

ἐκει

formidoloſam feram beſtiam eſſe ſuſpicarentur. eius tamen magnitudinem tādem mirabili quâdam machinatione atque ſolertiâ cognitam fuiſſe: Vento nimirum vehementiſſimo vallis arbores concuſſas, & violenter colliſos ramos ignem cōcepiſſe: & ſimul inde ingens incendium excitatum, locum omnem comprehendiſſe. & ferā circumdediſſe, eamq; interceptā, quum elabi non poſſet, ardore flāmæ conflagraſſe. Itaq; nudato loco omnia cōſpicua facta fuiſſe: & vero Chios metu liberatos quum ſpectatū veniſſent, inuſitatâ magnitudine oſſa, & immane caput offendiſſe, vt ex iis qualis quantusq; viuus ille fuiſſet, coniici poſſet.

Quæ vi & natura ſit prædita Seps ſerpens.

CAP. XL.

ἐκπληκτικὸν τὸ θηρίον εἶ[ναι] ἐπιστεῦον. ἐγνώσθη δὲ ἐκείνου ὅσον τὸ μέγεθος ἦν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θαυμαστῇ μηχανῇ, καὶ μὰ Δία. σφοδροῦ γὰρ ἀνέμου καὶ σκληροῦ προσπεσόντος, † ἐπεὶ εἶθη πρὸς ἄλληλα τὰ ἐν τῷ αὐλῶνι δένδρα· καὶ οἱ κλάδοι βιαίως ἀραττόμενοι, τίκτουσι πῦρ. καὶ αἴρεται μεγίστη φλὸξ, καὶ περιλαμβάνει τὸν πάντα χῶρον, καὶ κυκλοῦται τὸ θηρίον, ἀποληφθεὶς, καὶ ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καταπίμπραται. ἐκείνου γυμνωθέντος τοῦ τόπου γίνεται κάτοπτα πάντα. καὶ οἱ Χῖοι ἐλευθερωθέντες τοῦ δέους, ἧκον ἐπὶ θέαν, καὶ καταλαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ μεγέθει μέγιστα, κεφαλὴν ἐκπληκτικήν· ὡς ἐκ τούτων ἔχειν συμβαλεῖν, ἡλίκος τε ἐκεῖνος ἦν καὶ ὁποῖος ἔτι περιών.

Al. ἐῤῥίφθη

Περὶ τοῦ ὄφεως ᾧ ὄνομα σήψ. Κεφ. μ.

Ὄφεως

Ὄφεως ὄνομα σήψ. καὶ ἔχειν θαυμάτων ἄξιον ἐκεῖνο· τὴν χρόαν ἐκ τῆς ἐπιτυχούσης ἀμείβει, καὶ ἔοικε τοῖς τόποις καθ' οὓς ἔρχεται. ὀδόντες δὲ ἄρα τέσσαρας τοὺς κάτω φέρει κοίλους, ἐφ' ὧν ὑμένες ἐπίκεινται χιτῶνες καλύπτοντες τὰ κοιλώματα. ἐκ τούτων οὖν πατάξας τὸ θηρίον, εἶτα ἀφίησι τὸν ἰόν· σήπει δὲ παραχρῆμα καὶ ἀναιρεῖ τάχιστα.

Seps è genere Serpētum, ex eo magnā admirationem excitat, quòd colorem in eorū quæ contingit ſimilitudinē immutat. Eius imi quatuor dentes caui sūt, & tuniculis quibuſdam occultātur. ex iis venenum emittens, celeriter & putrefacit & interimit.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πτερωτῶν σκορπίων· ἔτι δὲ καὶ περὶ ὄφεών τε καὶ σαυρῶν.

Κεφ. μα.

De alatis Scorpionibus in India, item Serpentibus & Lacertis.

CAP. XLI.

Μεγασθένης φησὶ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν σκορπίους γίνεσθαι πτερωτοὺς μεγέθει μεγίστους· τὸ κέντρον δὲ ἐγχρίπτειν τοῖς Εὐρωπαίοις παραπλησίως. γίνεσθαι δὲ καὶ ὄφεις αὐτόθι, καὶ τούτους πτηνούς. ἐπιφοιτᾶν δὲ οὐ μεθ' ἡμέραν, ἀλλὰ νύκτωρ, καὶ ἀφιέναι ἐξ αὑτῶν οὖρον ὁπόσον ἐὰν κατά τινος ἀποστάξῃ σώματος, σῆψιν ἐργάζεται παραχρῆμα. καὶ τὰ μὲν τοῦ Μεγασθένους ταῦτα.

Megaſthenes in India Scorpiones dicit alatos eoſdemq; maximos procreari, & ſimiliter aculeis atque Europæos pungere. Et ibidem Serpentes gigni volucres, non die ſed noctu infeſtas, quę vrinam quoque reddant, cuius contactu animalium partes putreſcāt. Hæc Megaſthenes. Cę-

Ηλύκ

terùm Polycletus maximos ait Lacertos in eadem regione, tum valde vario colore, naſci: vt pellis floridis quibuſdã picturis maximè diſtincta, & ad tactum mollis & tenera ſit. In Arabia quidem Lacerti ad duorum cubitorum magnitudinẽ accedunt, vt prodit Ariſtoteles.

De Scorpiis alatis & duplicis aculei in Ægypto: & de Serpentibus bicipitibus, aliiſque in Perſide.

CAP. XIII.

Pammenes in eo opere quod de feris venenatis ſcripſit, alatos tradit Scorpiones in Ægypto naſci, duplici aculeo armatos, & id quidem ipſum ait ſe non auditione accepiſſe, ſed ex ſeſe hanc hiſtoriam profiteri. item bicipites Serpentes binis pedibus ad caudam præditas aſſe. Porrò Cteſias Cnidius refert, in flumine cui nomẽ Argades, quod ad Perſicã

Πολύκλειτός γε μίω φησὶν ἐν τῇ αὐτῇ γῇ σαύρους γίνεσθαι μεγίστους καὶ ποικιλόχρους, καὶ βαφαῖς πάνυ εὐανθέσι τὰς δορὰς πεποικίλθαι δεινῶς. εἶναι δὲ καὶ ἄψασθαι ταύτας ἁπαλωτάτας. Σαύρους δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀράβων γῇ τίκτεσθαί φησι, καὶ δύο πήχεις ἔχειν αὐτούς.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σκορπίων πτερωτῶν καὶ δικέντρων, καὶ περὶ ὄφεων.

Κ. μϐ.

Παμμένης ἐν τῷ [περὶ θηρίων σκορπίους] λέγει γίνεσθαι πτερωτοὺς καὶ δικέντρους ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ οὔ φησιν ἀκοὴν λέγειν, ἀλλὰ ἑαυτοῦ τὴν δὲ τὴν ἱστορίαν ὁμολογεῖ. καὶ ὄφεις δικεφάλους, καὶ ἔχειν δύο πόδας κατὰ τὸ οὐραῖον πέρας. Κτησίας γε μὴν ὁ Κνίδιος περὶ τὴν Περσικὴν Σιτλάκην ποταμὸν εἶναι Ἀργάδην ὄνομα.

μα· ὄφεις δὲ ἔτι ἐν αὐτῇ γίνεσθαι πολλούς, μέλανας τὸ σῶμα, πλὴν γε τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην. προήκειν δὲ εἰς ὀργυιὰν τὸ μῆκος τῶν ὄφεων τούτων. τοὺς οὖν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ᾽ ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑπόδρυς δὲ νήχεσθαι· νύκτωρ δὲ ἢ τοὺς ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν. πολλοὺς δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ᾽ ἡμέραν ἀσχοληθέντας καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δυναμένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ις. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Sittacen eſt, Serpentes abundè gigni, capite albas, reliquo corpore nigras, quatuor cubitorū longitudinem habere, & quos percuſſerint interimere. interdiu eas haudquaquā videri ſolere, ſub aqua natātes: noctu verò vel lintea lauantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis neceſſitatem, vel quòd impediti negotiis interdiu veſtes non abluerint) perniciem inferre.

FINIS LIB. XVI.

PR KAAT

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XVII.

De Serpentibus circa mare rubrum, & Cancris maximis.

CAP. I.

IN nauigatione maris rubri Alexander dicit ſe Serpētes vidiſſe lōgitudine quadraginta cubitorũ & craſſitudine pro rata longitudinis portione. Itē genus Cancrorũ, quorum teſtæ circumferentia vndique pedis menſuram implebat: & chelæ maximæ dependebant.

Vox corrupta.

Περὶ ὄφεων τῶν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὀφθέντων, καὶ περὶ καρκίνων. Κεφ. α.

Ἀλέξανδρος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ὄφεις ἑωρακέναι μ. πηχῶν μῆκος, πλάτος καὶ πάχος κατὰ τὸ μῆκος δηλονότι. καὶ γένος καρκίνων, ὧν τὸ μὲν ὄστρακον τὴν περιφέρειαν εἶχε πανταχόθεν ποδιαῖον, καὶ χηλαὶ δὲ ἠρτημέναι μέγισται † προσεῖχον

χεῖν τὸ ἐπιπρητημένον· ὅθεν ἐπιβουλεύεσθαι δὲ ὑπ' οὐδενὸς αὐτοὺς, δὲ αἴτιον ἱερὸν λέγονται Ποσειδῶνος καὶ ἀπειρημένοι τοῦ πρὸς σφᾶς εὐκαθήματα εἶναι ἐκεῖνα ἄπιστα καὶ ἀνεπιβούλευτα, οἱ καρκῖνοι.

Περὶ ὄφεων τῶν περὶ τὴν Ἰνδικήν.

Κεφ. β.

Κλείταρχος ἐν τῇ περὶ τὴν Ἰνδικὴν φησὶ γίνεσθαι ὄφιν πηχῶν ἑκκαίδεκα· γίνεσθαι δὲ καὶ ἄλλο τι γένος ὄφεων ὁμωνύμων οὐ κατὰ τὸ εἶδος· βραχυτέρους μὲν γὰρ εἶναι τῷ μεγέθει πολὺ, ποικίλους γε μὴν τὴν χροιὰν ἱστορεῖ ὥσπερ φαρμάκοις κατεγραμμένους. τοὺς μὲν γὰρ χαλκοειδεῖς ταινίας ἔχειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν οὐρὰν καθερπούσας, τοὺς δὲ ἀργυροειδεῖς, τοὺς δὲ φοινικᾶς περιεστιγμένους δῆλος, καὶ μέντοι καὶ χρυσοειδεῖς τινας. δακεῖν δὲ ἄρα καὶ ἀποκτεῖναι ὤκιστα δεινοὺς αὐτοὺς λέγει οὗτος.

Περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωγλοδύτιδι ἐχιδνῶν καὶ χελωνῶν.

Tuti autē erant aduerſus omnes inſidias, quòd ſacri haberentur Neptuno, nec eis nocere aut inſidiari auderet quiſquam.

De Serpentibus Indicis.

CAP. II.

Clitarchus ait circa Indiā ſerpentem ſedecim cubitorum gigni, atque etiam aliud Serpētium genus non ſpeciem ſimilitudinémq; aliorū gerere, ſed magnitudine multò inferiores eſſe & tanquam pigmentis diſtinctos, ſic verſicolores ſpectari. vittas enim à capite ad caudam pertinentes habere, alias æreas, alias argenteas, nonnullas rubras, alias aureas, eaſdémque peſtifero morſu celerrimè interimere poſſe.

De Troglodyticis Viperis & Teſtudinibus.

CAP. IIII.

Nymphis librorum quos coſcripſit de Ptolemæis nono, Viperas dicit in Troglodytide, ſi cum aliis conferantur, ingenti naſci magnitudine, ad cubita quindecim quandoq;. Porro Teſtudinum tegmenta reperiri tanta, vt ſingula ſenos medimnos Atticos capiant.

Πτολεμαίων, Gillius.

De Preſtere Serpente.

CAP. IV.

Primùm vt morſum Preſter è genere Serpẽtium effecit, ſtatim ignauiam infert, & immobiles reddit: pòſt menti obliuio, & tenebrę offunduntur, vt neque notionem habeat morſus, neque reſpirare, neq; meiere queat: ſimul & percuſſum à pilis iam nudatum ſuffocatio ſequitur, cum cõuulſionibus & morte acerrimis doloribus referta.

al. αἰώστους

al. κνῦσιν

Quemadmodum Aſpides ...

Κεφ. γ.

Ἐν τῷ θ. τῶν περὶ τῶν Πτολεμαίων λόγῳ λέγει Νύμφις, ἐν τῇ γῇ Τρωγλοδύτιδι γίνεσθαι ἔχεις, ἀμαχόν τι μέγεθος, εἰ πρὸς τὰς ἄλλας ἔχεις ἀντικρίνοιντο. εἰσὶ γὰρ πηχῶν καὶ πεντεκαίδεκα. τάς γε μὴν χελώνας εἶναι τοσαύτας τὸ χελώνιον, ὡς χωρεῖν μεδίμνους Ἀττικοὺς καὶ ἓξ αὐτό.

Περὶ ὄφεων πρηστήρων.

Κεφ. δ.

Ἐστὶ δὲ καὶ πρηστὴρ ὄφεων γένος. ὃς ἐπειδὰν δάκοι, τὰ μὲν πρῶτα νοσεῖς ἀναπαύεσθαι ἀμβλυ- γάζεται, καὶ ἥκιστα κινητικὸς. εἶτα μέντοι κατ' ὀλίγον ἀγνώστως καὶ ἀναπνεῖν ἀδυνάτως. καὶ μέντοι καὶ λήθην καταχεῖ τῇ γνώμῃ τὸ δῆγμα. καὶ τὴν κύστιν ἐπέχει. καὶ τὰς τρίχας ἀποφαίνει. εἶτα ἐπιτίθεται πνιγμὸς, καὶ σπασμὸν ποιεῖ, καὶ τὸ

τέλος τῶν βίων δυσχερέστατον.

Ὅπως θεραπεύονται αἱ ἀσπίδες ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ.

Κεφ. ε.

Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ. ὑπὲρ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπίδων ᾄδει τοιαῦτα. τιμᾶσθαι φησὶν αὐτὰς ἰσχυρῶς· καὶ ἐκ ταύτης τῆς τιμῆς ἡμερωτάτας καὶ χειροήθεις γίνεσθαι τὰς ἐκ τ̃ θρ[illegible] πεπονθυμένας. τοῖς παιδίοις οὖν συντρεφομένας μηδὲν ἀδικεῖν· καὶ καλουμένας δὲ, ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι. κλῆσις δὲ αὐτῶν, ὁ τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος. προτείνουσι δὲ Αἰγύπτιοι καὶ ξένια αὐταῖς. ἐπὰν γὰρ †ὅπη δεῖπνα γίνωνται, ἄρτον οἴνῳ καὶ μέλιτι ἀναδεύσαντες, κατὰ τῆς τραπέζης τιθέασι, ἐφ᾽ ἧς ἔτυχον δεδειπνηκότες· εἶτα μέντοι κροτήσαντες, οἷονεὶ δαιτυμόνας καλοῦσι, καὶ ἐκεῖναι ὥσπερ ὑπὸ συνθήματι παραγίνονται, καὶ ἄλλη ἀλλαχόθεν ἐξέρπει. καὶ περιστᾶσαι τὴν τράπεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν ἀφιερα. †ιῶσι κατὰ τ̃ δα-

des ab Ægyptijs coluntur & manſueſiunt.

CAP. V.

Phylarchus lib. duodecimo in vulgus edidit, Aſpides ab Ægyptiis vehementer coli, eaſdémque ex eo cultu prorſus manſueſcere, cibóq; cicures fieri: neque ſimul cum pueris infantibus viuentes, his quippiam nocere: & vero appellatas ex cauis prodire, atque ad appellantem accedere: digitorum autem crepitu vocãtur. Ægyptij in Aſpidum nationem hoſpitaliſſimi: Primum vt pranſi ſunt, ſtatim tẽperatas vino & melle farinas in menſam, in qua pranſi ſunt, exponunt: poſtea crepitu digitorum eas tanquã conuiuas ad prandium vocant: Illæ vero velut ad condictam cœnam inuitatæ, aliæ aliunde prorepentes accedunt, & menſam circunſtãt: ac reliquã omnĩ ſpirã in ſolo terræ relictã, caput

ἄρτον, *Gill. vt videtur.*

al. ἰσῶσι

put alleuantes circumlambunt, ſenſimq; atq; moderatè explentur. Quum autem Ægyptij de nocte habēt neceſſe ſurgere, ne ipſas in tenebris conculcent, iterū percuſſione digitorum vtuntur, eis vt de via decedāt ſignum dantes: Illæ ſanè ſonitus diſcrimē intelligētes. cōfeſtim in latibula abſtruduntur. itaque is qui de lecto ſurgit, poſtea in nullas ipſarum incurrit.

περιλιχμῶνται.

al. αὐτάς

De Crocodilorum magnitudine, & de maximis Cetis: & Scorpijs Gobiiſque maris rubri.

CAP. VI.

In tam valde magnā ſæpe magnitudinē excreſcit Crocodilus, vt Pſammitichi Ægyptiorum regis tempore viginti quinque cubitorū dicant viſum fuiſſe: regnante verò Amaſide, palmorum quatuor ſupra ſex & viginti cubi-

πέδου. ἄρασαι δὲ τὴν κεφαλὴν † περιλιχμῶνται καὶ ἡσυχῇ καὶ κατ᾽ ὀλίγον ἐμπίπλανται τῶν ἀλφίτων, καὶ κατακλίνουσιν αὐτά. Νύκτωρ δὲ ἐὰν ἐπείγῃ τι τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν. ὑποσημαίνει δὲ ἄρα ὁ ψόφος ἐξίστασθαί τε † αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρεῖν. ἐκείνῳ συνιᾶσι καὶ ἐκεῖναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν, καὶ ἐφ᾽ ὅτῳ τοῦτο δρᾶται· καὶ παραχρῆμα ἀναστέλλονται, καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἑρπύσασαι. ὁ γοῦν ἀνιστάμενος οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐτῶν, οὔτε περιπίπτει.

Περὶ κροκοδείλων καὶ κητῶν, σκορπίων τε καὶ κωβιῶν.

Κεφ. ς.

Ὁ κροκόδειλος γίνεται μήκιστος πολλάκις. ἐπὶ γοῦν Ψαμμιτείχου τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως, πέντε καὶ κ. πηχῶν κροκόδειλον φανῆναί † φησιν. ἐπὶ δὲ Ἀμάσιδος παλαιστῶν δ. καὶ πηχῶν ς. καὶ κ. Κήτη δὲ περὶ

φασιν.

Λέγεται

Λακωνικὴν θάλατταν ἀκούω γίνεσθαι μεγέθει μέγιστα. καὶ τινές γε τῶν κριτικῶν τὸν Ὅμηρον ἐντεῦθεν εἰπεῖν φασι, Λακεδαίμονα κητώεσσαν. Περὶ τὰ Κύθηρα δὲ ἔτι καὶ μείζω τὰ κήτη ὑμνοῦσι γίνεσθαι. Εἶναι δ᾽ αὐτῶν καὶ τὰ νεῦρα λυσιτελῆ εἰς τὰς τῶν ψαλτηρίων καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων χορδοστροφίας· καὶ μέντοι καὶ ἐς τὰ πολεμικὰ ὄργανα αἱ τούτων νευραὶ δοκοῦσι λυσιτελέσταται. Ἐν δὲ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις γίνονται καὶ σκορπίοι, καὶ κωβιοὶ β. πήχεων καὶ μέντοι καὶ γ. Αμώμητος δέ φησιν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν εἶναί τινα, ἐν ᾗ τὸν ἱερέα ἔκ τινος λίμνης ἐπαοιδαῖς κατάγοντα θέλγοντας δύο μάλα ἐκπληκτικῶς, ἐξάγειν κροκοδείλους πηχῶν † ις. Θεοκλῆς δ᾽ ἐν τῇ δ. περὶ τὴν Σύρτιν λέγει γίνεσθαι κήτη τριήρων μείζονα. Περὶ δὲ τὴν

ta. In Laconico mari accepi ingentia Cete naſci: eamq; ob cauſã criticorum quidã, Homerum dicunt Lacedęmonē cetoſam appellaſſe Circa Cythera inſulam Cete prædicant maiori granditate generari, corúmq; neruos accommodatos eſſe ad conficiendas non ſolũ pſalteriorum, & muſicorum aliorum organorum fidiculas: ſed ad bellica etiã inſtrumenta ex his cõfectæ chordæ cenſentur optimæ. Cęterùm in rubro mari pręter iam dictos (alibi) gignuntur etiam Scorpij & Gobij partim duûm partim triũ cubitorum. Amomecus in quadam Libyca vrbe dicit Sacerdotem ex lacu quodam cantionũ illecebris præſtrictos Crocodilos decem & ſeptem cubitorũ educere. Theocles libro quarto ad Syrtim ait Cete procreari triremibus maiora. Circa Ge-

Cythera g. n. numero plurali.

arcuum, Gillius addit de ſuo.

iʒ. Gillius

 droſ

droſiam Indiæ regionem non ignobilem, Oneſicritus atque Orthagoras ſcripſerunt, Cete lōgitudine dimidiati ſtadij, & latitudine pro rata longitudinis portione naſci: tantoque robore ſepta eſſe, vt ſæpe cum naribus reſpirarint, tantopere in ſublime marinos fluctus iactent, vt hæc imperitis maximæ maris tempeſtates ac turbines eſſe videantur.

De elephantorum cibo & potu. CAP. VII.

Elephanti nouem hordei medimnos Macedonicos ad ſummum exedunt, & inſuper polentę quinos aut etiam ſeptenos ſi dederis, & ſimul arborum frōdes ac turiones. Metretas verò (inquit idem) Lacedæmonicas quatuor (πέντε Aristo.) decim bibere poſſunt, & rurſus ad eiuſdem dieī veſperā octo. Du- δένδρων

Γεδρωσίαν χώραν (ἔστι δὲ μοῖρα τῆς γῆς τῆς Ἰνδικῆς οὐκ ἄδοξος) Ὀνησίκριτος λέγει καὶ Ὀρθαγόρας, γίνεσθαι κήτη ἥμισυ ἔχοντα σταδίου τὸ μῆκος, πλάτος δὲ κατὰ λόγον τοῦ μήκους καὶ τοῦτο δηλονότι. τοσαύτην δέ φασιν ἔχειν δύναμιν αὐτά, ὥστε πολλάκις ὅταν ἀναφυσήσῃ τοῖς μυκτῆρσιν, ἐς τοσοῦτον ἀναρρίπτειν τῆς θαλάττης τὸ κλυδώνιον, ὡς δοκεῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀπείροις πρηστῆρας εἶναι ταῦτα.

Περὶ ἐλεφάντων. Κεφ. ζ.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ η. περὶ ζώων φησί, τοὺς ἐλέφαντας ἐσθίειν κριθῶν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα πλεῖστον (ἐπικίνδυνον εἶναι τοσοῦτον πλῆθος) ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις τε ε΄. εἰ δὲ δοίης, καὶ ζ. καὶ * χλωρὰ φύλλα καὶ κλάδους ἁπαλούς. πίνειν δὲ αὐτούς, ὁ αὐτὸς λέγει μετρητὰς Λακεδαιμονικοὺς, ιδ΄. καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν, η΄.

Βιοῦν

βιοῦσι δὲ ἐλέφαντες ἔτη σ. φασὶ περί τινας δὲ ὄντιν οὓς καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας. διψῶντες δὲ ὕδωρ καὶ τὸ ἀκραιφνὲς ἐλέφαντι πάντων ἐχθιστόν ἐστι, τεθολωμένον δὲ καὶ ῥυπαρὸν ἥδιστον πομάτων ἡγεῖται. καὶ μέντοι καὶ ἐς ποταμὸν ἐὰν ἀφίκηται, ἢ λίμνην, οὐ πρότερον ἐπικύψας πίνει, πρὶν ἢ τοῖς ποσὶν ἐπιταράξῃ τὴν ἰλὺν καὶ ἀφανίσῃ τὸ κάλλος τοῦ ὕδατος. ἐὰν δὲ ἄποτος μένει, διακαρτερεῖ καὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

Περὶ ζῴου τοῦ καλουμένου κήπου. Κεφ. η.

Πυθαγόρας ἐν τοῖς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ζῷον γίνεσθαι χερσαῖον περὶ τὸ πέλαγος ἐκεῖνο, καὶ καλεῖσθαι κῆπον, ὀνομαζόμενον δὲ εἶναι καὶ εἰκότως, ἔχει γὰρ χρόας πολλάς. καὶ μέγεθος μὲν εἰληχέναι τὸ τέλειον, κατὰ τοὺς κύνας τοὺς Ἐρετρικούς. θαυμάζειν δὲ αὐτοῦ τὸ ποικίλον ἐθέλω, καὶ δεῖξαι τῷ

centos autem annos viuunt, nōnulli etiam trecentos. Claræ aquæ potio elephanto inimiciſſima eſt, turbulētam & ſordidam ſuauiſſimè bibit. Ac ſi ad flumen aut ad lacū acceſſerit, non priùs quàm cœnū pedibus perturbârit, & pulchritudinem aquæ difformârit, ad hauriendam aquam ſe inclinat. Sine potione vel octo dies fert.

De animali Cepo nuncupato. CAP. VIII.

Terrenum quoddam animal Pythagoras ſcribit in libro de mari rubro, circa idem mare procreari, & Cepum, hoc eſt, hortum, appoſitè iccircó nominari, quòd tanquam hortus variis coloribus diſtinguatur. Quum eſt confirmata ætate, pari magnitudine eſt cum Eretrienſibus Canibus. Iā porrò huius colorum varietatem, ſicut ille ſcribit, animus nobis

eſt explicare. Eius caput, & dorſum, & ſpina ad caudam vſque prorſus valde igneo colore ſunt: tũ aurei quidã pili diſſeminati ſpectantur. Facies alba ad genas vſq;: inde ad collum aureæ vittæ pertinent: Colum & pectoris inferiores partes & anteriores pedes omnino albi: Mammæ duæ manum implentes cæruleo colore viſuntur: venter candidus: pedes poſteriores nigri ſunt. Roſtri forma Cynocephalo rectè comparari poteſt.

De Onocentaura.

CAP. XI.

Onocẽtauram quiſquis vidit, non incredibile ducet, quod famâ peruagatum eſt, Cẽtauros fuiſſe, neque fictores atque pictores in eorum deſcriptione mẽdaces fuiſſe: ſed eos

λόγῳ ὡς ἐκείνου χαρακτηρίσαι. τὰ μὲν δὴ περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ὁ νῶτος, καὶ τὴν ῥάχιν εἰς τὴν οὐρὰν τελευτῶσα, ἀκράτως πυρσά ἐστι. διάσπαρτοι δ' αὖ καὶ τρίχας χρυσοειδεῖς τινας διεσπαρμένας. λευκὸν δὲ τὸ πρόσωπον οἱ μέχρι τῶν παρειῶν αὐτῶν. ἐντεῦθεν γε μὴν ταινίαι χρυσοειδεῖς καθίασιν ἐς τὴν δέρην. † ταύτης δὲ τὰ στέρνα μέχρι τῶν κάτω, καὶ οἱ πόδες δὲ οἱ πρόσθιοι, λευκανθίζει πάντα. μαζοὶ δὲ χειροπληθεῖς δύο κυανοῖ· γαστὴρ δὲ λευκή. πόδες δὲ οἱ κατόπιν μέλανές εἰσι. προσώπου δὲ μορφὴν ἐκείνου, κυνοκεφάλῳ παραβάλλων αὐτὴν, ἀληθεύσοις ἂν ἴσθι.

αὕτη δὲ καὶ τὰ στέρνα

Περὶ ὀνοκενταύρας.

Κεφ. θ.

Ὀνοκένταυραν καλοῦσι ζῷόν τι. καὶ ταύτην ὅς τις εἶδεν, οὐκ ἂν ἠπίστησε τοῖς λόγοις, ὅτι καὶ Κενταύρων φῦναι καὶ οὐ κατεψεύσαντο οἱ χειρουργοὶ περὶ πλαστικὴν τε καὶ γραφικὴν

κὴν τῆς φύσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ἤνεγκεν ὁ χρόνος κεράσας σωμάτων οὐχ ὁμοίων ἑνωθέντων κατὰ εἴπω μὲν δὴ αὐτούς, εἴτε ἐγένοντο ἐπιδημίᾳ πάντῃ μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ εἴτε ἡ ἐν μακρῷ παντὶ φύσις εὐπλαστοτέρα τι καὶ εὐπειθεστέρα, διέπλασεν αὐτούς, καὶ ἀνέμιξεν ἵππον καὶ ἄνθρωπον δαιμονίᾳ τινὶ συναφῇ, ἡμίτομα, καὶ ἔδωκε μίαν ψυχήν. αὕτη δὲ ὑπὲρ ἧς ὥρμηται λέγειν ὅδε ὁ λόγος, εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν τοιάδε ἀφίκετο. Ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον ἔοικεν. περιέρχονται δὲ αὐτὸ βαθεῖαι τρίχες. τράχηλός τε ὑπὸ τῷ προσώπῳ καὶ στέρνα, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. μαζοὶ δὲ ἠρμένοι καὶ κατὰ τοῦ στήθους ἐπανεστῶτες. ὦμοι δὲ καὶ βραχίονες, καὶ πήχεις ἔτι δὲ χεῖρες καὶ στέρνα εἰς ἰξύν, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. ῥάχις δὲ καὶ πλευραί, καὶ γαστήρ, καὶ πόδες οἱ κατόπιν, ὄνῳ καὶ μάλα ἐμφερῆ·

quoq; á tempore productos, & gemina diuerſæ naturæ corpora in vnum coaluiſſe non negabit. Verùm ſiue re uera fuerint, ſiue omni cera flexibilior & ad fingendum habilior fama illos finxerit (tanquam dimidiato hominis & altero Equi corporibus permixtis, & vna conciliatis anima) prætereo. De Onocentaura quidem mihi nunc eſt animus explicare, quæ auditione, & famâ accepi. Eã ipſam ſcilicet homini ore ſimilẽ eſſe, & pilis prolixis faciem eius ambiri. ſimul & collum, & pectus humanam ſpeciem, ſimilitudinémq; gerere: mammas quoq; turgidas in pectore: humeros, brachia, cubitos manúſq; humanam figuram habere: dorſum, latera, ventrem, poſteriores pedes, aſino perſimiles eſſe: & quemadmodum aſinum, ſic

formidoloſam feram beſtiam eſſe ſuſpicarentur. eius tamen magnitudinem tãdem mirabili quâdam machinatione atque ſolertiâ cognitam fuiſſe: Vento nimirum vehementiſſimo vallis arbores concuſſas, & violenter colliſos ramos ignem cõcepiſſe: & ſimul inde ingens incendium excitatum, locum omnem comprehendiſſe. & ferã circumdediſſe, eamq; interceptã, quum elabi non poſſet, ardore flãmæ conflagraſſe. Itaq; nudato loco omnia cõſpicua facta fuiſſe: & vero Chios metu liberatos quum ſpectatũ veniſſent, inuſitatâ magnitudine oſſa, & immane caput offendiſſe, vt ex iis qualis quantusq; viuus ille fuiſſet, coniici poſſet.

Qua vi & natura ſit præditus Seps ſerpens.

CAP. XL.

ἐκπληκτικὸν τὸ θηρίον εἶναι ὑπετόπουν. ἐγνώσθη δὲ ἐκεῖνο ὁπόσον τὸ μέγεθος ἦν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θαυμαστῇ μηχανῇ, καὶ μὰ Δία. σφοδροῦ γὰρ ἀνέμου καὶ σκληροῦ προσπεσόντος, † ἐτρίβη πρὸς ἄλληλα τὰ ἐν τῷ αὐλῶνι δένδρα· καὶ οἱ κλάδοι βιαίως ἀφαπτόμενοι, τίκτουσι πῦρ. καὶ αἴρεται μεγίστη φλὸξ, καὶ περιλαμβάνει τὸν πάντα χῶρον, καὶ κυκλοῦται τὸ θηρίον. ὁ δὲ ἀποληφθεὶς, καὶ ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, καταπίμπραται. ἐκείνου γυμνωθέντος τοῦ τόπου γίνεται κάτοπτα πάντα. καὶ οἱ Χῖοι ἐλευθερωθέντες τοῦ δέους, ἧκον ἐπὶ θέαν, καὶ καταλαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ μεγέθει μέγιστα, κεφαλὴν ἐκπληκτικήν· ὡς ἐκ τούτων ἔχειν συμβαλεῖν, ὅσος τε ἐκεῖνος ἦν καὶ ὁποῖος ἔτι περιών.

† al. ἐτρίβησαν

Περὶ τοῦ ὄφεως ᾧ ὄνομα σήψ. Κεφ. μ.

Ὄφεως

Ὄφεως ὁμώνυμα σήψ. καὶ ἔχειν θαυμάζεται ἄξιον ἐκεῖνο· τὴν χρόαν ἐκτρέπει πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἔοικε τοῖς τόποις καθ' οὓς ἔρχεται. ὀδόντες δ' ἄρα τέτταρας τοὺς κάτω φέρει κοίλους, ἐφ' ὧν ὑμένες δὲ ἐπίκεινται χιτῶνες. καλύπτοντες τὰ κοιλώματα. ἐκ τούτων ἰὼ πατάξας τὸ θηρίον, εἶτα ἀφίησι τὸν ἰὸν σήπει δὲ παραχρῆμα καὶ ἀναιρεῖ τάχιστα.

Seps è genere Serpẽtum, ex eo magnã admirationem excitat, quòd colorem in eorũ quæ contingit ſimilitudinẽ immutat. Eius imi quatuor dentes caui sũt, & tuniculis quibuſdam occultãtur. ex iis venenum emittens, celeriter & putrefacit & interimit.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πτερωτῶν σκορπίων· ἔτι δὲ καὶ ὄφεών τε καὶ σαυρῶν.

Κεφ. μα.

De alatis Scorpionibus in India, item Serpentibus & Lacertis.

CAP. XLI.

Μεγασθένης φησὶ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν σκορπίους γίνεσθαι πτερωτοὺς μεγέθει μεγίστους, κέντρον δὲ ἐγχρίπτειν τοῖς Εὐρωπαίοις παραπλησίως. γίνεσθαι δὲ καὶ ὄφεις αὐτόθι, καὶ τούτους πτηνούς. ἐπιφοιτᾶν δὲ οὐ μεθ' ἡμέραν, ἀλλὰ νύκτωρ, καὶ ἀφίεσθαι ἐξ αὐτῶν οὖρον ὅπερ ἐὰν κατά τινος ἀποστάξῃ σώματος, σῆψιν ἐργάζεται παραχρῆμα. καὶ τὰ μὲν τοῦ Μεγασθένους ταῦτα.

Megaſthenes in India Scorpiones dicit alatos eoſdemq; maximos procreari, & ſimiliter aculeis atque Europæos pungere. Et ibidem Serpentes gigni volucres, non die ſed noctu infeſtas, quę vrinam quoque reddant, cuius contactu animalium partes putreſcãt. Hæc Megaſthenes. Cę-

Ηλιάκ

terùm Polycletus maximos ait Lacertos in eadem regione, tum valde vario colore, naſci : vt pellis floridis quibuſdã picturis maximè diſtincta, & ad tactum mollis & tenera ſit. In Arabia quidem Lacerti ad duorum cubitorum magnitudinẽ accedunt, vt prodit Ariſtoteles.

Πολύκλειτός γε μὴν φησὶν ἐν τῇ αὐτῇ γῇ σαύρους γίνεσθαι μεγίστους καὶ πολυχρόους, καὶ βαφαῖς τισιν ἀνθεσι τὰς δορὰς πεποικίλθαι δεινῶς. εἶναι δὲ καὶ τὸ ψαύεσθαι ταύτας ἁπαλωτάτας. Σαύρους δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ τῶν Ἀράβων γῇ τίκτεσθαί φησι, καὶ δύο πήχεις ἔχειν αὐτούς.

De Scorpiis alatis & duplicis aculei in Ægypto: & de Serpentibus bicipitibus, aliiſque in Perſide.

Περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ σκορπίων πτερωτῶν καὶ δικέντρων, καὶ περὶ ὄφεων.

CAP. XIII.

Κ. μβ.

Pammenes in eo opere quod de feris venenatis ſcripſit, alatos tradit Scorpiones in Ægypto naſci, duplici aculeo armatos, & id quidem ipſum ait ſe non auditione accepiſſe, ſed ex ſeſe hanc hiſtoriam profiteri. item bicipites Serpentes binis pedibus ad caudam præditas aſſe. Porrò Cteſias Cnidius refert, in flumine cui nomẽ Argades, quod ad Perſicã

Παμμένης ἐν τῷ [περὶ θηρίων σκορπίους] λέγει γίνεσθαι πτερωτοὺς καὶ δικέντρους ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ οὐ φησιν ἀκοὴν λέγειν, ἀλλὰ ἑαυτοῦ τὴν δὴ τὴν ἱστορίαν ὁμολογεῖ. καὶ ὄφεις δικεφάλους, καὶ ἔχειν δύο πόδας κατὰ τὸ οὐραῖον τούτους. Κτησίας γε μὴν ὁ Κνίδιος περὶ τὴν Περσικὴν Σιτάκην ποταμὸν εἶναι Ἀργάδην ὀνο-

μα.

μα· ὄφεις δὲ ἔτι ἐν αὐτῇ γίνεσθαι πολλούς, μέλανας τὸ σῶμα, πλήν γε τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην. περιήκειν δὲ εἰς ὀργυιὰν τὸ μῆκος τῶν ὄφεων τούτων. τοὺς οὖν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ' ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑποδύεσθαι δὲ νήχεσθαι· νύκτωρ δ' ἢ τοὺς ὑδρευομένους, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν πολλούς. δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ' ἡμέραν ἀσχοληθέντας καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δυναμένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ις. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Sittacen eſt, Serpentes abundè gigni, capite albas, reliquo corpore nigras, quatuor cubitorũ longitudinem habere, & quos percuſſerint interimere. interdiu eas haudquaquã videri ſolere, ſub aqua natãtes: noctu verò vel lintea lauantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis neceſſitatem, vel quòd impediti negotiis interdiu veſtes non abluerint) perniciem inferre.

FINIS LIB. XVI.

PP ΚΑΑΤ

ΚΛΑΥΔΙΟΥ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ

ἰδιότητος βιβλίον ιζ.

*

CLAVDII AELIANI, DE ANIMALIVM

natura liber XVII.

De Serpentibus circa mare rubrum, & Cancris maximis.

CAP. I.

IN nauigatione maris rubri Alexander dicit ſe Serpētes vidiſſe lōgitudine quadraginta cubitorū & craſſitudine pro rata longitudinis portione. Itē genus Cancrorū, quorum teſtæ circumferentia vndique pedis menſuram implebat: & chelæ maximæ dependebant.

Vox corrupta.

Περὶ ὄφεων τῶν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὀφθέντων, καὶ περὶ καρκίνων. Κεφ. α.

Ἀλέξανδρος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ὄφεις ἑωρακέναι μ. πηχῶν μῆκος, πλάτος καὶ πάχος κατὰ τὸ μῆκος δηλονότι. καὶ γένος καρκίνων εἶς ὁ μὲν ὄστρακον τὴν περιφέρειαν εἶχε πανταχόθεν ποδὸς, αἱ χηλαὶ δὲ ἠρτημέναι μέγισται † προσεῖχον

χεῖχειν τὸ ἐπικρατημένον· ἐπιβουλεύονται δὲ ὑπ' οὐδενὸς αὐτοί, οἱ δὲ ἀπιστοῦντες ἱερὰ λέγονται Ποσειδῶνος καὶ ἀπαγορεύονται τοῦ τῶν δὲ ἰχθύματα εἶναι ἐκείνων ἅπτεσθαι καὶ ἐπιβουλεύοντα, οἱ καρκίνοι.

Tuti autē erant aduerſus omnes inſidias, quòd ſacri haberentur Neptuno, nec eis nocere aut inſidiari auderet quiſquam.

Περὶ ὄφεων τῶν περὶ τὴν Ἰνδικήν. Κεφ. β.

Κλείταρχος ἐν τῇ περὶ τὴν Ἰνδικὴν ἱστορίᾳ γίνεσθαι ὄφιν πηχῶν ἑκκαίδεκα λέγει· γίνεσθαι δὲ καὶ ἄλλο τι γένος ὄφεων ὁμωνύμων, οὐ κατὰ τὸ εἶδος· βραχυτέρους μὲν γὰρ εἶναι τῷ μεγέθει πολλῷ, ποικίλους γε μὴν τὴν χροιὰν ἐργασθῆναι ὥσπερ φαρμάκοις κατακεχρισμένας. οὓς μὲν γὰρ χαλκοειδεῖς ταινίας ἔχειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐς τὴν οὐρὰν καθηκούσας, τοὺς δὲ ἀργυρίῳ προσεικασμένας, πεφοινιγμένας ἄλλας, καὶ μέντοι καὶ χρυσοειδεῖς τινας· δακεῖν δὲ ἄρα καὶ ἀποκτεῖναι ὤκιστα δεινοὺς αὐτοὺς λέγει οὗτος.

De Serpentibus Indicis. CAP. II.

Clitarchus ait circa Indiā ſerpentem ſedecim cubitorum gigni. atque etiam aliud Serpētium genus non ſpeciem, ſimilitudinémque aliorū gerere, ſed magnitudine multò inferiores eſſe, & tanquam pigmentis diſtinctos, ſic verſicolores ſpectari. vittas enim à capite ad caudam pertinentes habere, alias æreas, alias argenteas, nonnullas rubras, alias aureas, eaſdémque peſtifero morſu celerrimè interimere poſſe.

Περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ τῇ Τρωγλοδυτικῇ ἐχιδνῶν καὶ χελωνῶν.

De Troglodyticis Viperis & Teſtudinibus.

Πτολεμαίων, *Gilius.*

CAP. IIII.

Nymphis librorum quos coſcripſit de Ptolemæis nono, Viperas dicit in Troglodytide, ſi cum aliis conferantur, ingenti naſci magnitudine, ad cubita quindecim quandoq;. Porrò Teſtudinum tegmenta reperiri tanta, vt ſingula ſenos medimnos Atticos capiant.

De Preſtere Serpente.

CAP. IV.

Primùm vt morſum Preſter è genere Serpẽtium effecit, ſtatim ignauiam infert, & immobiles reddit: pòſt menti obliuio & tenebrę offunduntur, vt neque notionem habeat morſus, neque reſpirare, neq; meiere queat: ſimul & percuſſum à pilis iam nudatum ſuffocatio ſequitur, cum cõuulſionibus & morte acerrimis doloribus referta.

al. καύσους

al. κύστιν

Κεφ. γ.

Ἐν τῷ θ. τῶν περὶ τῶν Πτολεμαίων λόγῳ λέγει Νύμφις, ἐν τῇ γῇ Τρωγλοδύτιδι γίνεσθαι ἔχεις ἀμαχόν τι μέγεθος, εἰ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔχεις ἀντικρίνοιντο. εἶναι γὰρ πηχῶν καὶ πεντεκαίδεκα. τὰς γε μὴν χελώνας εἶναι τοσαύτας τὸ χελώνειον, ὡς χωρεῖν μεδίμνους Ἀττικοὺς καὶ ἓξ αὐτό.

Περὶ ὄφεων πρηστήρων.

Κεφ. δ.

Ἔστι δὲ καὶ πρηστὴρ ὄφεων γένος. ὅστις ἐὰν δάκοι, τὰ μὲν πρῶτα νωθεὶς ἀργάζεται, καὶ ἥκιστα κινητικὸς ἔστι. εἶτα μέντοι κατ' ὀλίγον τῆς ἀγνώστους καὶ ἀναπνεῖν ἀδυνάτους. καὶ μέντοι καὶ λήθην καταχεῖ τῇ γνώμῃ τὸ δῆγμα. καὶ τὴν τῆς καῦσιν ἐπέχει· καὶ λιπότριχας ἀποφαίνει. εἶτα ἔπεται πνιγμὸς, καὶ σπασμώδη ποιεῖ, καὶ τὸ τέλος τοῦ βίου ἀλγεινότατον.

Quemadmodum Aſpi-

Ὅπως θεραπεύονται αἱ ἀσπίδες ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ.

Κεφ. ε.

Φύλαρχος ἐν τῇ ιβ. ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀσπίδων ἄδε ταύτας τιμᾶσθαι φησὶν αὐτὰς ἰσχυρῶς· καὶ ἐκ ταύτης τῆς τιμῆς ἡμερωτάτας καὶ χειροήθεις γίνεσθαι τοῖς ἐκ τῆς θρέψεως πεπωνθυμένας. τοῖς παιδίοις οὖν συντρεφομένας μηδὲν ἀδικεῖν· καὶ καλουμένας δὲ, ἐξέρπειν τῶν φωλεῶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι. κλῆσις δ' αὐταῖς, ὁ τῶν δακτύλων ἐστὶ κρότος. προστάσσουσι δὲ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ξένια αὐταῖς. ἐπὰν γὰρ †ἐπὶ δεῖπνον γίνωνται, ἄλφιτα οἴνῳ καὶ μέλιτι ἀναδεύσαντες ἐπὶ τῆς τραπέζης τιθέασι, ἐφ' ἧς ἔτυχον δεδειπνηκότες· εἶτα μέντοι κροτήσαντες οἱονεὶ δαιτυμόνας καλοῦσι, καὶ ἐκεῖναι ὥσπερ ὑπὸ συνθήματι παραγίνονται, καὶ ἄλλη ἀλλαχόθεν ἐξέρπει. καὶ περιστᾶσαι τὴν τράπεζαν, τὴν μὲν λοιπὴν ἀφιᾶσι· †ἴωσι κατὰ τῆς δα-

des ab Ægyptijs coluntur & manſueſcunt.

CAP. V.

Phylarchus lib. duodecimo in vulgus edidit, Aſpides ab Ægyptiis vehementer coli, eaſdemque ex eo cultu prorſus manſueſcere, ciboq; cicures fieri: neque ſimul cum pueris infantibus viuentes, eis quippiam nocere: & vero appellatas ex cauis prodire, atque ad appellantem accedere: digitorum autem crepitu vocatur. Ægyptij in Aſpidum nationem hoſpitaliſſimi: Primum vt pranſi ſunt, ſtatim tẽperatas vino & melle farinas in menſam, in qua pranſi ſunt, exponunt: poſtea crepitu digitorum eas tanquã conuiuas ad prandium vocant: Illæ verò velut ad condictam cœnam inuitatæ, aliæ aliunde prorepentes accedunt, & menſam circunſtãt: ac reliquã omni ſpinã in ſolo terræ relictã, ca-

ἀπὸ, *Gill. vt videtur.*

al. ἰσῶσι

put alleuantes circumlambunt, ſenſimq; atq; moderatè explentur. Quum autem Ægyptij de nocte habēt neceſſe ſurgere , ne ipſas in tenebris conculcent, iterū percuſſione digitorum vtuntur , eis vt de via decedāt, ſignum dantes : illæ ſanè ſonitus diſcrimē intelligētes. cōfeſtim in latibula abſtruduntur. itaque is qui de lecto ſurgit, poſtea in nullas ipſarum incurrit.

De Crocodilorum magnitudine, & de maximis Cetis: & Scorpijs Gobiisque maris rubri.

CAP. VI.

In tam valde magnā ſæpe magnitudinē excreſcit Crocodilus , vt Pſammitichi Ægyptiorum regis tempore viginti quinque cubitorū dicant viſum fuiſſe: regnante verò Amaſide, palmorum quatuor ſupra ſex & viginti cubi-

πέδου. ἄρασαι δὲ τὴν κεφαλὴν † περιλιχμῶνται, καὶ ἡσυχῇ καὶ κατ' ὀλίγον ἐμπίπλανται τῶν ἀλφίτων, καὶ καταυλίζονται αὐτά. Νύκτωρ δὲ εἰ ἐπείγοι τι τοὺς Αἰγυπτίους, κροτοῦσι πάλιν. ὑποσημαίνει δὲ ἄρα οἱ ὁ ψόφος ἐξίστασθαι τῆς † αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρεῖν. ἐκεῖναι συνιᾶσι καὶ ἐκεῖναι τὴν τοῦ κτύπου διαφορὰν, καὶ ἐφ' ὅτῳ τοῦτο δρᾶται· καὶ παραχρῆμα ἀναστέλλονται, καὶ ἀφανίζονται εἰς τοὺς χηραμούς τε καὶ φωλεοὺς ἑρπύσασαι. ὁ γοῦν ἀνιστάμενος οὔτε ἐμβαίνει τινὶ αὐτῶν, οὔτε περιπίπτει.

Περὶ κροκοδείλων καὶ κητῶν, σκορπίων τε καὶ κωβιῶν.

Κεφ. ς.

Ὁ κροκόδειλος γίνεται μήκιστος πολλάκις. ἐπὶ γοῦν Ψαμμιτείχου τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως, πέντε καὶ κ. πηχῶν κροκόδειλον φανῆναί † φησιν. ἐπὶ δὲ Ἀμάσιδος παλαιστῶν δ. καὶ πηχῶν ς. καὶ κ. Κήτη δὲ περὶ

Αἰαγ

περιλιχμῶνται.

al. αὐταῖς

φασιν.

Λάκωνικῇ θαλάττῃ ἀκούω γίνεσθαι μεγέθει μέγιστα. καὶ τινές γε τῶν κριτικῶν τὸν Ὅμηρον ἐντεῦθεν εἰπεῖν φασι, Λακεδαίμονα κητώεσσαν. Περὶ τὰ Κύθηρα δὲ ἔτι καὶ μείζω τὰ κήτη ὑμνοῦσι γίνεσθαι. Ἔοικε δ᾽ αὐτῶν καὶ τὰ νεῦρα χρήσιμα εἶναι εἰς τὰς τῶν ψαλτηρίων καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων χορδοστροφίας· καὶ μέντοι καὶ ἐς τὰ πολεμικὰ ὄργανα αἱ τούτων νευραὶ δοκοῦσι λῷστα τελεῖσθαι. Ἐν δὲ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, πρὸς τοῖς ἤδη προειρημένοις γίνονται καὶ σκορπίοι, καὶ κωβιοὶ β. πήχεων καὶ μέντοι καὶ γ. Ἀμώμητος δέ φησιν ἐν τῇ Λιβύων πόλει εἶναί τινα, ἐν ᾗ τὸν ἱερέα ἔκ τινος λίμνης ἐπαοιδαῖς κατᾴδοντα τοὺς μάλα ἐκπεπληγμένους ἐξάγειν κροκοδείλους πηχῶν † ις. Θεοκλῆς δ᾽ ἐν τῇ δ. περὶ τὴν Σύρτιν λέγει γίνεσθαι κήτη τριήρων μείζονα. Περὶ δὲ τὴν

ta. In Laconico mari accepi ingentia Cete naſci: eamq; ob cauſã criticorum quidã, Homerum dicunt Lacedęmonẽ cetoſam appellaſſe. Circa Cythera inſulam Cete prædicant maiori granditate generari, corúmq; neruos accommodatos eſſe ad conficiendas non ſolũ pſalteriorum, & muſicorum aliorum organorum fidiculas: ſed ad bellica etiã inſtrumenta ex his cõfectæ chordæ cenſentur optimæ. Cęterùm in rubro mari pręter iam dictos (alibi) gignuntur etiam Scorpij & Gobij partim duũm partim triũ cubitorum. Amomeſus in quadam Libyca vrbe dicit Sacerdotem ex lacu quodam cantionũ illecebris præſtrictos Crocodilos decem & ſeptem cubitorũ educere. Theocles libro quarto ad Syrtim ait Cete procreari triremibus maiora. Circa Gedroſ

Cythera g. n. numero plurali.

arcuum, Gillius addit de ſuo.

17. Gillius

droſiam Indiæ regionem non ignobilem, Oneſicritus atque Orthagoras ſcripſerunt, Cete lõgitudine dimidiati ſtadij, & latitudine pro rata longitudinis portione naſci: tantoque robore ſepta eſſe, vt ſæpe cum naribus reſpirarint, tantopere in ſublime marinos fluctus iactent, vt hæc imperitis maximæ maris tempeſtates ac turbines eſſe videantur.

De elephantorum cibo & potu. CAP. VII.

Elephanti nouem hordei medimnos Macedonicos ad ſummum exedunt, & inſuper polentę quinos aut etiam ſeptenos ſi dederis, & ſimul arborum frõdes ac turiones. Metretas verò (inquit idem) Lacedæmonicas quatuordecim bibere poſſunt, & rurſus ad eiuſdem dieĩ veſperã octo. Du-

(πέντε *Ariſto.*) δένδρων

Γεδρωσίαν χώραν (ἔστι δὲ μοῖρα τῆς γῆς τῆς Ἰνδικῆς οὐκ ἄδοξος) Ὀνησίκριτος λέγει καὶ Ὀρθαγόρας, γίνεσθαι κήτη ἥμισυ ἔχοντα σταδίου τὸ μῆκος, πλάτος δὲ κατὰ λόγον τοῦ μήκους καὶ τοῦτο δήλονότι. τοσαύτην δέ φασιν ἔχειν δύναμιν αὐτὰ, ὡς πολλάκις ὅταν ἀναφυσήσῃ τοῖς μυκτῆρσιν, ἐς τοσοῦτον ἀναρριπτεῖν τῆς θαλάττης τὸ κλυδώνιον, ὡς δοκεῖν τοῖς ἀμαθέσι καὶ ἀπείροις πρηστῆρας εἶναι ταῦτα.

Περὶ ἐλεφάντων.

Κεφ. ζ.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ η. περὶ ζῴων φησί, τοὺς ἐλέφαντας ἐσθίειν κριθῶν μεδίμνους μακεδονικοὺς ἐννέα πλεῖστον (ἐπικίνδυνον δὲ τοσοῦτον πλῆθος) ἀλφίτων δὲ ἐπὶ τούτοις τε ε΄ εἰ δὲ δοίης, καὶ ζ. καὶ * χλωρὰ φύλλα καὶ κλάδας ἁπαλούς. πίνειν δ᾽ αὐτούς, ὁ αὐτὸς λέγει μετρητὰς Λακεδαιμονικοὺς, ιδ. καὶ πάλιν τῆς δείλης ἐπιπίνειν, η.

Βιοῦν

βιοῦσι δὲ ἐλέφαντες, ἔτη σ΄. φησί· περὶ τινὰς δέ εἰσιν οὓς καὶ εἰς τρεῖς ἑκατοντάδας. διειδὲς δὲ ὕδωρ καὶ καθαρὸν ἐλέφαντι πιεῖν ἐχθιστόν ἐστι, τεθολωμένον δὲ καὶ ῥυπαρὸν ἥδιστον πομάτων ἡγεῖται. καὶ μέντοι καὶ ἐς ποταμὸν ἐὰν ἀφίκηται, ἢ λίμνην, οὐ πρότερον ἐπικύψας πιεῖν, πρὶν ἢ τοῖς ποσὶν ἐπιταράξῃ τὴν ἰλύν, καὶ ἀφανίσῃ τὸ κάλλος τοῦ ὕδατος. ἐὰν δὲ ἄποτος μένει, διεκκαρτερεῖ καὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

Περὶ ζῴου τοῦ καλουμένου κήπου. Κεφ. η.

Πυθαγόρας ἐν τῷ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάττης, λέγει ζῷόν τι γίνεσθαι χερσαῖον περὶ τὸ πέλαγος ἐκεῖνο, καὶ καλοῦσθαι μὲν κῆπον, ὀνομάζεσθαι δὲ εἰκότως, ἔχει γὰρ χρόας πολλάς. καὶ μέγεθος μὲν εἰληχέναι τὸ τέλειον κατὰ τοὺς κύνας τοὺς Ἐρετρικούς.

centos autem annos viuunt, nōnulli etiam trecentos. Claræ aquæ potio elephanto inimicisſima eſt, turbulētam & ſordidam ſuauiſſimè bibit. Ac ſi ad flumen aut ad lacū acceſſerit, non priùs quàm cœnū pedibus perturbârit, & pulchritudinem aquæ diſformârit, ad hauriendam aquam ſe inclinat. Sine potione vel octo dies fert.

De animali Cepo nuncupato. CAP. VIII.

Terrenum quoddam animal Pythagoras ſcribit in libro de mari rubro, circa idem mare procreari, & Cepum, hoc eſt, hortum, appoſite iccircó nominari, quod tanquam hortus variis coloribus diſtinguatur. Quum eſt confirmata ætate, pari magnitudine eſt cum Eretrienſibus Canibus. Iſt porò huius colorum varietatem, ſicut ille ſcribit, animus nobis

παραλαθεῖν δὲ αὐτοῦ τὸ ποικίλον ἐθέλω, καὶ δεῖξαι τὴν

κὴν τῆς φύσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκείνοις ἤνεγκεν ὁ χρόνος κεράσαι σωμάτων οὐχ ὁμοίων ἑνωθέντας κατὰ εἴ πού τι δὴ αὐτούς, εἴτε ἐγένοντο ἐπιδημίᾳ παντὶ μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ, εἴτε ἡ φήμη κηροῦ παντὸς οὖσα εὐπλαστοτέρα τε καὶ εὐπειθεστέρα, διέπλασεν αὐτοὺς, καὶ ἀνέμιξεν, ἵππῳ καὶ ἀνθρώπου δαιμονίᾳ τινὶ συναφῇ, ἡμίτομα, καὶ ἔδωκε μίαν ψυχήν. αὕτη δὲ ὑπὲρ ἧς ὥρμηνται λέγειν ὅδε ὁ λόγος, εἰς ἀκοὴν τὴν ἐμὴν τοιάδε ἀφίκετο. Ἀνθρώπῳ τὸ πρόσωπον εἴκασται. περιέρχονται δ' αὐτὸ βαθεῖαι τρίχες. τράχηλός τε ὑπὸ τῷ προσώπῳ καὶ στέρνα, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. μαζοὶ δ' ἠρμένοι καὶ κατὰ τὸ στῆθος ἑστῶτες. ὦμοι δὲ καὶ βραχίονες, καὶ πήχεις ἔτι δὲ χεῖρες καὶ στέρνα εἰς ἰξὺν, καὶ ταῦτα ἀνθρωπικά. ῥάχις δὲ καὶ πλευραὶ, καὶ γαστὴρ, καὶ πόδες οἱ κατόπιν, ὄνῳ καὶ μάλα ἐμ-

φερῆ,

quoq; à tempore productos, & gemina diuerſæ naturæ corpora in vnum coaluiſſe non negabit. Verùm ſiue re uera fuerint, ſiue omni cera flexibilior & ad fingendum habilior fama illos finxerit (tanquam dimidiato hominis & altero Equi corporibus permixtis, & vna conciliatis anima) prætereo. De Onocentaura quidem mihi nunc eſt animus explicare, quæ auditione, & famâ accepi. Eã ipſam ſcilicet homini ore ſimilẽ eſſe, & pilis prolixis faciem eius ambiri. ſimul & collum, & pectus humanam ſpeciem, ſimilitudinémq; gerere: mammas quoq; turgidas in pectore: humeros brachia, cubitos manúſq; humanam figuram habere: dorſum, latera, ventrem, poſteriores pedes, aſino perſimiles eſſe: & quemadmodum aſinum, ſic

cinereo colore eſſe: imum ventrem (ad latera) leuiter exalbeſcere. duplicem vſum ei manus præſtare. nam celeritate vbi ſit opus eę præcurrunt ante poſteriores pedes: ex quo ſit vt cæterorum quadrupedũ curſu nõ ſuperetur, ac rurſus vbi habet neceſſe vel cibũ capere, vel quicquam tollere, ponere, apprehendere, aut conſtringere, qui antea pedes eſſent, manus efficiũtur: túmque non graditur, ſed in ſeſſione quieſcit. Animal eſt graui animi acerbitate. nam ſi capiatur, non ferens ſeruitutem, libertatis deſiderio ab omni cibo abhorret, & fame ſibi mortem cõſciſcit. Hęc de Onocẽtaura Pythagoram narrare teſtatur Crates ex Myſio Pergamo.

Quæ animalia quibus locis non ſint.

CAP. X.

Bœotiæ terræ ſolum Talpis caret agro Le-

φαιρὰ, καὶ τεφρώδη· κατ' ἐκείνας ἡ χρόα. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν λαπάραν ἡσυχῆ λευκαίνεσθαι. αἱ χεῖρες τῷδε τῷ ζώῳ διπλῆν παρέχουσι χρείαν· ἔνθα μὲν τοῦ τάχους δεῖ, προθέουσι τῶν ὀπισθίων, καὶ τῶν λοιπῶν τετραπόδων οὐχ ἡττᾶται τοῦ δρόμου. δεῖ δὲ πάλιν ἐκ γῆς τι ἀφελεῖν ἢ καταθεῖναι ἢ συλλαβεῖν καὶ σφίγξαι, καὶ οἱ πόδες οἱ τέως, χεῖρες ἐγένοντο, καὶ οὐ βαδίζει, κάθηται δέ. βαρύθυμον δὲ ἰσχυρῶς τὸ ζῷόν ἐστι. αἱ γὰρ ἁλῷ, δουλείαν μὴ φέρον, καὶ τῆς τέως ἐλευθερίας γλιχόμενον τροφὴν ἀποστρέφεται πᾶσαν, καὶ ἀποθνήσκει λιμῷ. Πυθαγόρας λέγει καὶ ταῦτα εἰ τῷ ὀνοκενταύρῳ· μαρτυρεῖ Κράτης ὁ ἐκ τῆς Μυσίας Περγάμου.

Περὶ ἀσπαλάκων καὶ ἑτέρων ζώων, ἔνθα τε γίνεται καὶ ἔνθα οὔ.

Κεφ. ι.

Ἡ Βοιωτῶν γῆ ἀσπαλάκων ἄ-

τοκε

κως ἀπεῖται καὶ αὐτὴν οὐ διορύττει ζῷον τοῦτο κατὰ Λεβαδείαν. ἐὰν δέ πως καὶ ἀλλαχόθεν εἰσκομισθῶσιν, ἀποθνήσκουσι. περὶ μὲν τὴν Ὀρχομενὸν γίνονται καὶ πολλοί. Ἐν δὲ Λιβύῃ συῶν ἀγρίων ἀπορία ἐστὶ καὶ ἐλάφων. Ἐν δὲ τῷ Πόντῳ οὔτε μαλάκια, οὔτε ὀστρακόδερμα γίνεται, εἰ μὴ σπανίως καὶ ὀλίγα. Λέγει δὲ Δίνων ἐν Αἰθιοπίᾳ γίνεσθαι τοὺς ὄρνιθας τοὺς μονοκέρωτας, καὶ ὗς † τετρακέρωτας, καὶ πρόβατα ἐρίων μὲν ψιλά, τρίχας δὲ καμήλων ἔχοντα.

Περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ φαλαγγίων.

Κεφ. ια.

Ἐν Ζακύνθῳ λέγουσιν οἱ ἔμπειροι τὰ τοιαῦτα βασανίσαι τε καὶ ἀνιχνεῦσαι τοῖς ὑπὸ τῶν φαλαγγίων δακνομένοις, μὴ μόνον ταῦτα ἀπαντᾶν, ὅσα καὶ τοῖς ἀλλαχόθι δηχθεῖσιν, ἀλλὰ ἐκεῖνα πάντα πλείω. ὅλα γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα γίνεται ναρκῆς ἀνάπλεα

badico: ac ſi importentur aliunde, non fodiũt, ſed moriuntur. ad eius vicinam vero Orchomenum permultę procreantur, & arua ſubruũt. In Africa nulli ſunt neq; Apri, neq; Ceruі. In Ponto neque mollia neque teſtacea, niſi raro & perpauca gignuntur. Vnicornes aues in Æthiopia naſci & Sues quadricornes: itemq; ouillũ pecus à lana quidẽ inops, veruntamen pilis Camelorũ hirſutum, auctor eſt Dinon. τείκερως Gillius.

De Phalangiis Zacynthi.

CAP. XI.

In Zacyntho Phalangiorum morſu percuſſis, bene periti harum rerum homines dicũt, non ea modo accidere, quæ alibi ictis vſu euenire ſolent: ſed eadem ipſa etiam omnia acerbiora fieri. Primùm enim vt quis morſus ſit, totum eius corpus obtorgeſcere, & debilita-

καὶ

tum tremore affici, & frigidiſſimum eſſe, & vomitum cum conuulſione ſubſequi: & mēbrum genitale eis intēdi. Dolent & auribus vehementer, & ex vtriuſq; pedis vola. His autem partibus, quas dixi, ſe dolere oſtendunt, admotis ad eas manibus. Iam porrò quod audientibus terrorem iniicit, & videntibus admirationem mouet, exponam: Quū ab eorum morſu quidā integri atque intacti balneas, quarum lauatione phalangio vulnerati fuiſſent vſi, ſubiiſſent, aut pedes abluiſſent (vt fit, vel fortuitò, vel ex inſidiis) omnibus doloribus, quibus torquentur morſu preſſi, exarſerunt.

De Rana rubeta veneno in pōtu & aſpectu.

CAP. XII.

Eſt Rubetarum genus, cuius non modò

ἐνδεικνῦνται ἢ ἄρα ταῦτα ἀλγοῦντες, ὥσπερ εἶπον, ἐπιβάλλοντες, &c.

καὶ μεστὰ καί που ὑπόψυχρα καὶ ψυχρὰ ἰσχυρῶς. καὶ ἐμετοῖς σπασμώδεσιν ἁλίσκονται, καὶ ὀρθοῦται τὸ σκεῦος αὐτοῖς. ἀλγοῦσι δὲ καὶ τὰ ὦτα ἰσχυρῶς· καὶ τὸ ποδοῖν ἑκατέρου τὸ θέναρ, καὶ ταῦτα ὀδυνῶνται † ἐνδείκνυνται δὲ ἄρα ταῦτα καὶ ἀλγοῦσιν ὡς ἅπερ εἶπον ἔλαττον τὰς χεῖρας ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς. ὃ δὲ ἐστὶ καὶ ἀκοῦσαι ἐκπληκτικὸν, καὶ εἰπεῖν καὶ θαυμασιώτερον ἰδεῖν, ὅταν τινὲς τῶν ἀδήκτων, ἢ ἐμβῶσι τοῖς ἀπολουτροῖς τῶν δηχθέντων, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπονίψωνται τοὺς πόδας, (οἷα δήπου γίνονται πολλὰ, ἤδη δ' ἄρα αὐτόματα τὰ τοιαῦτα καὶ κατά τινας ἐπιβουλὰς ἐχθρῶν,) πάντα καὶ ἐκείνοις γίνεται τὰ συμπτώματα, ὅσα καὶ τοῖς δηχθεῖσι δήπου.

Περὶ φρύνης τοῦ ζώου.

Κεφ. ιβ.

Γένος τι φρύνης ἀκούω καὶ πιεῖν δεινὸν, καὶ πικρὸν

κακὸν ἐστίν. Πιεῖν μὲν, εἴ τις αὐτὴν συντρίψας, εἶτα μέντοι τὸ αἷμα δοίη τῷ πιεῖν κατ' ἐπιβουλὴν ἐμβαλὼν εἴτε εἰς οἶνον εἴτε εἰς ἄλλο πόμα τι. † ἀνδρῶν οἱ τούτων κατάρατοι σοφισταὶ, τὴν πονηρὰν ἀκριβοῦντες τέχνην, ὁπηνίκα δή γ' ἤλλαξαν τὴν πρὸς ἐκεῖνο τὸ αἷμα κρᾶσιν. καὶ παραχρῆμα ἀπέκτεινεν οὐκ εἰς ἀναβολὰς, ἀλλὰ παραχρῆμα. Ἰδεῖν δὲ ἡ φρύνη κακὴ ἐστὶ τοιοῦτον. ἐάν τις θεασάμενος † τὴν θῆρα, εἶτα αὐτὴ ἡ αἴτιος ὀρθὸν προσβλέψῃ δριμὺ, καὶ ἐκείνη κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἰταμὸν ἀντιβλέψῃ, καί τι φύσημα ἐμπνεύσῃ ἑαυτῇ μὲν συμφυὲς, κατὰ δὲ τοῦ ἀνθρωπίνου ὠχρὸν ἐργάζεται, ὡς εἰπεῖν τὸν οὐκ εἰδότα, ἀλλὰ ἐντυχόντα πρῶτον, ὅτι νοσοῦντα εἶδεν ἄνθρωπον. μένει τε ἡ ὠχρότης ἡμερῶν οὐ πολλῶν, εἶτα ἀφανίζεται.

potus eſt pernicioſus, ſed illius etiam aſpectus aſpicientibus infeſtiſſimus exiſtit. Nam ſi quis ex iis, qui malas arces ingenioſe factitare ſciunt, eam primo contriuerit, deinde eius ſanguinem ſiue ad vinum, ſiue ad aliam potionem, quam homines venefici idoneā exiſtimarunt, admiſtū, cuipiā per inſidias bibēdum dederit, is ſanè ſine mora perit. Eius verò aſpectus hanc improbitatem habet, vt eam aduerſam ſi quis acriter intueatur, & illa contra improbo obtutu ſuo reſpiciat, ac ſuam aſpirationem ſibi familiarem, ſed humano corpori hoſtilem anhelans emittat, pallore inficiat. (vnde aliquis rei ignarus vel primùm ſuperueniēs, hominē ex colore ægrotum eſſe conijceret.) qui tamen ad dies non multos durat, deinde euaneſcit.

ἀνδρῶν

† θῆρα

D e

ἐγκύμονα γίνεσθαι φύσει τινὶ ἀῤῥήτῳ. Διαπλέκει δ' ἄρα ὁ ὄρνις † ... ω ἐν ἡμέραις τὴν νεοττείαν ἑπτά, καὶ ἐν ἑπτὰ μέντοι τίκτει. ἐν δὲ ταῖς τοσαύταις καὶ ἐκτρέφει τὰ νεόττια. Τίμαιος δὲ καὶ Νικοκλῆς ἰατροί, λέγουσι τὰς φρύνας δύο ἥπατα ἔχειν· καὶ τὸ μὲν ἀποκτείνειν, τὸ δὲ ἐκείνῳ πεφυκέναι ἀντίπαλον. σώζειν γάρ.

quadam naturæ vi cõcipere. Septem diebus Perdix nidum cõtexit, ſeptem cõſumit in pariendo, ſeptenis deinde pullos nutricatur. Timæus & Nicocles medicus, Rubetas dicũt duo iecora habere: quorum alterum occidat, alterũ illi aduerſans ſalutem afferat. al. ἔτος

Περὶ τ πρὸς τοὺς κολοιοὺς παρὰ τοῦ ἔθνους τῶν Ενετῶν γινομένων.

Κεφ. ιϛ.

Monedula gregatim aduolantes ad Venetos, ſi propoſitas eis eſcas guſtarint, ſeminibus non nocentiſſin minus, fruges ac ſemina populantur.

CAP. XVI.

Θεόπομπος λέγει τοὺς περὶ τὸν Ἀδρίαν οἰκοῦντας Ενετοὺς, ὅταν περὶ τὸν ἄροτον ᾖ καὶ τὸν σπόρον ὥρα ᾖ, τοῖς κολοιοῖς ἀποστέλλειν δῶρα. εἶναι δὲ τὰ δῶρα ψαιστὰ ἄττα, καὶ μεμαγμένας μάζας ἐλαίῳ τε καὶ εὖ βεβρέχθαι. δ' ἄρα ἢ ταῦτα τῶν δώρων πρόθεσις, μειλίγματα τοῖς κολοιοῖς εἶναι καὶ σπονδῶν ὁμολογίας, ὡς ἐκείνους τὸν καρπὸν τὸν Δημήτρειον μὴ ἀνορύττειν καταβληθέντα

Theopompus Venetos inquit Adriam accolentes quũ arationi tertiæ & ſementi operam dant. Monedulis placentas quaſdam, ſiue mazas ex farina cũ oleo & melle temperata muneri idcirco mittere, vt eos permulceant, & cum ipſis tanquam fœdus ſanciant, ne ſementes refodiant,

& grana ſparſa legant. Lycus cùm hęc vera eſſe fatetur, tum eoſdem addit loros etiam rubros eis proponere, & his propoſitis diſcedere. Monedularum vero greges extra fines manere, ac nimirum duos aut treis ex vrbibus tãquam legatos ad eos mitti ſolere, exploraturos hoſpitum multitudinẽ, qui vt eam perſpexerunt, inuitant qua poſſunt ratione & reuertuntur: eæ autem inuitatæ gregatim proficiſcuntur: ac ſi offas obiectas comederint, ſe pacem & fœdus habere Veneti intelligunt; ſin cõtempſerint, & tanquam vilia non dignentur comedere, indigenæ ſibi perſuaſum habent, illorum contemptũ famem minari. Nam veluti homines ſeueri & muneribus incorrupti,

ἐς τὴν γῆν, μηδὲ παρεκλέγειν. Λύκος δὲ ἄρα καὶ ταῦτα μὲν ὁμολογεῖ, καὶ ἐκεῖνα δὲ ἐπὶ τούτοις προστίθησι, καὶ φοινικοῦς ἱμάντας τὴν χροιάν· καὶ τοὺς μὲν προθέντας ταῦτα εἶτα ἀναχωρεῖν, καὶ τὰ μὲν τῶν κολοιῶν νέφη τὴν ὅρον ἔξω καταμένειν· δύο δὲ ἄρα ἢ τρεῖς προειρημένους κατὰ τοὺς πρεσβεῖς τοὺς ἐκ τῶν πόλεων πέμπεσθαι κατασκεψομένους τῶν ξένων τὸ πλῆθος· οἱ δὲ ὀφθὲν ἐπανίασι θεασάμενοι, καὶ καλοῦσιν αὐτούς, † ἢ πεύκασιν οἱ μὲν καλεῖν, οἱ δὲ ὑπακούειν.* ἔρχονται μὲν κατὰ νέφη. ἐὰν δὲ γεύσωνται τῶν προειρημένων, ἴσασιν οἱ Ἐνετοὶ ὅτι ἄρα αὐτοῖς πρὸς τοὺς ὄρνιθας τοὺς προειρημένους ἔνσπονδά ἐστιν. ἐὰν δὲ ὑπερίδωσι καὶ ἀτιμάσαντες ὡς εὐτελῆ μὴ γεύσωνται, πεπιστεύκασιν οἱ ἐπιχώριοι, ἐπὶ τῆς ἐκείνων ὑπεροψίας ἔστιν αὐτοῖς λιμοῦ τὸ τίμημα. ἄγευστοι γὰρ ὄντες οἱ προειρημένοι, καὶ ἀδωροδόκητοί γε, ὡς εἰπεῖν, ὁπό-

*καὶ ἔρχονται

πέτοντ

πέτε ταῖς γε ταῖς ἀρούραις· καὶ τό γε πλεῖστον τῶν καταφερομένων συλῶσι πικρότατά γε ἐκεῖνοι, σὺν τῷ θυμῷ ἐμφορούμενοί τε, καὶ ἀνιχνεύοντες.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ βοῶν τε καὶ μυῶν, καὶ ἀλωπέκων.

Κεφ. ιζ.

Ἀμύντας ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις ὑπ' αὐτοῦ Σταθμοῖς, κατὰ τὴν γῆν τὴν Κασπίαν καὶ βοῶν ἀγέλας λέγει πολλὰς, καὶ κρείττονας ἀριθμοῦ εἶναι, καὶ ἵππων. ἐπιλέγει δὲ ἄρα καὶ ἐκεῖνα ἐν ὥραις τισὶ περιττὰς μυῶν ἐπιδημίας γίνεσθαι πλῆθος ἄμαχον. καὶ τὸ μαρτύριον ἐπάγει λέγων. τῶν ποταμῶν τῶν ἀεννάων σὺν πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερομένων, τούσδε καὶ μάλα ἀτρέπτως ἐπινήχεσθαί τε αὐτοῖς, καὶ τὰς οὐρὰς ἀλλήλων ἐνδακόντας ἕρμα τοῦτο ἴσχειν, καὶ τὰ διαβάλλειν τὸ πέραν συνδεομένους ὅπως ἰσχυρότατον ἀποφαίνειν τόνδε. ἐς τὰς ἀρούρας δὲ ἀποπηδήσαντάς φησι, καὶ τὰ λήια † ἀποκείρουσι καὶ

sic illę nihil ex obiectis eſcis guſtantes, in arationes inuolant, & cū maxima animi acerbitate inueſtigātes ſemina prædantur.

De Bobus, Equis, Muribus & Vulpibus terræ C. ſpiæ: & de ſœcunditate Murium.

CAP XVII.

Amynthas in Māſionibus, quas ſic inſcripſit, in terra Caſpia tradit Boum & Equorum greges eſſe innumerabiles: & certis tēporibus infinitam Murium multitudinē accedere. eiusq; rei teſtimoniū affert, inquiēs, in perēnibus fluuiis rapidè præcipitantibus intrepidè eos innatare, & caudas inter ſe mordicus tenentes, hoc firmamento vti, eóq; ceu validiſſimo vinculo fluuios tranſmittere. Quū autē in arationes trāſierint, ſegetes ſuccidūt,

& in arbores aſcēdentes fructus edunt, & quos vorare nequeūt ramos frangunt. Quibus Caſpij vbi reſiſtere non queunt, hoc modo infeſtas eorum incurſiones moliuntur vlciſci, vt habentibus vncinatas vngues auibus non quicquam noceant, quę quidem ipſę tantis gregibus vt nubes eſſe videantur eò aduolātes, Mures corripiunt, & ſuo proprio quodam naturę munere à Caſpiis famem depellunt. Porrò Vulpiū Caſpiarum ea eſt multitudo, vt non modò agreſtia ſtabula adeāt, ſed vrbes quoque ac domos ingrediantur: nihil tamen nocentes, neque rapiētes: ſed ita cicures Caſpiis tanquā Caniculæ adulantur. Mures autem Caſpiis infeſti, neque magnitudine inferiores quā Ægyptij Ichneumonas

σι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ὡραῖα ἐσθίουσιν ἰσχῦσι· καὶ τοὺς κλάδους δὲ διακόπτουσιν εἰ δὲ ἐκείνους καταφαγεῖν ἀδυνατοῦντες. Οὐκοῦν ἀμυνόμενοι οἱ Κάσπιοι τὴν ἐκ τῆς μυῶν ἐπιδρομῆς τι ἅμα καὶ λύμην, ἐς εἶδον δὲ τῶν γαμψωνύχων εἰσφρεῖν καὶ αὐτοὶ κατὰ νέφη πετόμενοι, εἶτα αὐτοὺς ἀναρπῶσι. καὶ ἰδίᾳ τινὶ τύχῃ τοῖς Κασπίοις ἀναστέλλουσι τὸν λιμόν. Ἀλώπεκες δὲ Κάσπιαι, τὸ πλῆθος αὐτῶν τοσοῦτόν ἐστιν, ὡς καὶ ἐπιφοιτᾶν οὐ μόνον τοῖς αὐλίοις τοῖς κατὰ τὸν ἀγρὸν ἤδη γε μὴν καὶ ἐς τὰς πόλεις παριέναι, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἀλώπηξ φαίνεται. οὐ μὰ Δία ἐπὶ λύμῃ, οὐδὲ ἁρπαγῇ, ἀλλὰ ἴσα τιθασοῖς. καὶ ὑποσαίνουσί γε οἱ Κάσπιοι καὶ ὑποσαίνουσι τὰ παρ' ἡμῖν κυνίδια. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπιδήμιοι ὄντες κακοὶ, μέγεθος αὐτῶν ἴσον κατά γε τῶν Αἰγυπτίων ἰχνεύμο-

νας

νας ὁ Ἐρατοσθένης. ἄγριοι δὲ καὶ δεινοί, καὶ καρτεροὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ διακόψαι τι καὶ διατραγεῖν οἷοί τε* εἶναι καὶ σίδηρον. τοιοῦτοι δὲ ἄρα καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τερηδόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰσίν. ὠνοῦνται καὶ τὰς δορὰς ἴσασιν οἱ τούτων κάπηλοι, καὶ ἐς Πέρσας ἄγουσι φόρτον. εἰσὶ δὲ ἁπαλαὶ καὶ συνερραμμέναι, χιτῶνες τὸ ἅμα γίνονται, καὶ ἀλεαίνουσιν αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄρα οὗτοι* Καναυτᾶς ὡς ἐκείνοις φίλον. Θαυμαστὸν δὲ τῶν μυῶν τῶνδε ἄξιον ἄρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἁλῷ μῦς κύουσα, κἄπειτα ἐξαιρεθῇ τὸ ἔμβρυον, αὐτῆς διατμηθείσης ἐκείνης, εἶτα μέντοι καὶ αὐτὸ διανοιχθῇ, καὶ ἐκεῖνο ἔχει βρέφος.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος. Κεφ. ιη.

Τῆς θαλαττίας τρυγόνος ἴδιον καὶ τοῦτο προσακήκοα. ἐπὶ τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις, ὅταν αὐτὴν ὑπονήχουσαν θεάσηται. καὶ μέντοι καὶ ἀπέσκωψε

itemq; agreſtes ſunt & acerbi, & robore dentium non aliter ferrum diſſecare ac deuorare poſſunt. quàm Mures in Teredone Babyloniæ: quorum pelles molles inſtitores ad Perſas vehunt, quibus veſtes conſuuntur, & corp⁹ optimè fouetur. Has ſuo ſermone Caunacas appellāt. Hoc etiam in Muribus admiratione dignum eſt. Si Mus prægnans capta diſſecetur, & eximatur fœtus, in eo quo que diſſecto fœtus reperietur alter.

al. εἰσί

al. καὶ αὐτᾶνες.

lego καυνάκας. Vide Phauorinum.

Quemadmodum Paſtinaca marina ſaltatione & Muſica capiatur.

CAP. XVIII.

De Paſtinacæ marinæ natura hoc [illegible] cognoui. Paſtinacam ſubnatantem piſcator intuitus, ridiculum quiddam in piſcatoria nauicula ſaltat: & dicteria aut conuitia [illegible]

iactat: & inſuper ad tibiam (ſi nôrit) quam tanquam illecebram fert, canere incipit. Hæc ex ea re magnam lætitiam, voluptatéq; capit. Etenim ſicut ferunt, tum aures habet muſicæ, tum ſaltationis oculos intelligentes, atque hac permulſione illecta ſenſim ad ſummã aquã effertur. Interea verò dum hic cantu & ſaltatione illecebras egregiè machinatur, alter quiſpiam naſſa imprudẽtem ſubducit. Itaque præter omnem ſpem, dum voluptate tota mulcetur, & nihil metuit, capitur.

De Parnopibus Galatarũ.

CAP. XIX.

Eudoxus ait Galatas, qui ad orientem Solẽ pertinent eiuſmodi facere quæ ſi cui credibilia videntur, fidem adhibeat: ſin minus, reiiciat. Quum maximi Parnopum greges, vt nubes eſſe videãtur, in Galatiæ agros inuolantes, frugibus incommodant,

τὸ κέρτομον. καὶ πρὸς ὅτι τούτοις ὥς που αὐλητικὸς, καὶ τὸν αὐλὸν ὡς δέλεαρ φέρει, καὶ ἐπαυλεῖ· ἡ δὲ ὑποβρύχιος ἥδεται. καὶ γάρ τοι καὶ ὦτα ἔχει μουσικῆς ἐπαΐοντα φασι, καὶ ὄμματα ποιεῖ τὰ ὀρχηστικῆς. εἶτα κηλουμένη ἡσυχῇ προσαναπλεῖ· καὶ ὁ μὲν τὰς ἴυγγας τὰς προειρημένας ἐνεργὸς πάνυ τοι ἐστιν. ἔθηκε δὲ τὸ γρίφον τις ἕτερος, καὶ ὁ ἰχθὺς ἁλίσκεται. καὶ τοῦτο δὴ ὅσα καὶ πάντων, κηλουμένη εἶτα ἑαυτὴν διαλέληθεν ᾑρημένη.

Περὶ τῶν ἐν Γαλάταις παρνόπων.

Κεφ. ιθ.

Γαλάτας Εὔδοξός φησι τοὺς ἑῴους λέγει δρᾶν τοιαῦτα, καὶ εἰ δοκεῖ τῳ πιστά, πειθέσθω· εἰ δὲ ἄπιστον τοιαῦτα, μὴ προσεχέτω. Ὅταν αὐτοῖς τῇ γῇ νέφη παρνόπων ἐπιφοιτήσαντα, εἶτα λυπήσῃ τὸν καρ-

τοὺς, οἱ δὲ οἱ Γαλάται εὐχάς τινας εὔχονται καὶ ἱερουργίας κατα θύουσιν ὀρνίθων ἔστιν ὡς καταπακλητικά. αἱ δὲ ὑπακούουσι καὶ ἔρχονται στόλῳ κοινῷ, καὶ τοὺς πέρνοπας ἀφανίζουσιν. ἐὰν δὲ τούτων τις θηράσηται Γαλάτης, τὸ ἐπιτίμιον ἐκ τῶν νόμων τῶν ἐπιχωρίων θάνατός ἐστιν. ἐὰν δὲ συγγνώμης τύχῃ τινός, καὶ ἀφεθῇ, εἰ μὲν μάθοιεν τοῦ ὄρνιθες κατὰ τιμῶντες τῷ ἑαλωκότι οὐκ ἀξιοῦσιν ὑπακοῦσαι ἀναγκαζόμεναι αὖθις.

Περὶ τῆς ἐν Σάμῳ χελιδόνος. Κεφ. κ.

Ἀριστοτέλης λέγει γίνεσθαι ἐν Σάμῳ λευκὴν χελιδόνα. ταύτης γε μὴν ἐάν τις κεντήσῃ τοὺς ὀφθαλμούς, γίνεσθαι μὲν αὐτὴν παραχρῆμα τυφλήν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξ ἀμαυρῶν καὶ τὰς κόρας λελαμπρῦνθαι, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾶν, ὡς ἐκεῖνός φησι.

dant, tum Galatæ quibuſdam precationibus & obſecrationibus vtū tur, ſimul & ſacra conficiūt, quibus aues implorant: eæ autem illorum precibus obſequē tes frequēres veniūt, & Pernopes perdūt. Ac ſi quis è Galatis earū aliquam comprehenderit, hoc ſupplicium in eum ex legibus illius gentis conſtitutum eſt, vt morte mulctetur. Ac ſi huic qui eas ceperit ignotū fuerit aues tantopere offunduntur, vt iterum inuocatæ, propter impunitatem illius, non ipſorum precationibus obtemperent. [illegible]

De hirundine alba in Samo.

CAP. XX.

Ariſtoteles in Samo ait albam naſci Hirundinem, cuius oculos ſi quis pupugerit, ſtatim quidem excęcatur: poſt verò viſum recipit: &, ſicut ille dicit, ſic acutè quemadmodum à principio videt.

De Cinnamomo aue.

CAP. XXI.

Cinnamomum auē auditione accepi ex plantæ gentilis ſuę ſurculis, è paludibus collectis, iis in locis, vbi Herodotus & alij ſcribunt, nidos cōſtruere, ac inter ſe contexere. Eos verò qui eiuſmodi ramulos ambiunt, ſagittas graues, robuſto & contentiſſimo neruo expulſas, magno impetu cōtra ramos, quibus nititur nidus, mittere itaque rumpūtur, & feſtucę decidūt: quos vulgò cinnamomi nomine celebrant.

De Horione aue Indica.

CAP. XXII.

Clitarchus in India ſcribit volucrem amatorio affectu flagrantem, nomine Horionem (ſi benè memini) naſci magnitudine pa-

Gillius aſpirauit.

Περὶ τοῦ κινναμώμου ὄρνιθος.

Κ. κα.

Τὸν κιννάμωμον ὄρνιν ἀκύω εἶ)· καὶ μέντοι κομίζειν κάρφη φασὶ τῶν ἐπωνύμων ἐκ τῶν γῆς τελμάτων, καὶ καλιὰς ὑποπλέκειν, ἔνθα Ἡρόδοτός τε ᾄδουσι, καὶ ἄλλοι. ἁλοῦσι δέ πως οἱ δὲ οἱ ὄρνιθες τὰς ἑαυτῶν εὐνάς τε καὶ καταγωγὰς ὑφαίνειν. ἀκούοις μὲν λέγοντος τῶν καρφῶν εἶς οὗς βαρεῖς ῥοίζῳ βιαιοτέρῳ, καὶ νευρᾶς ἐντεταμένης σφοδρᾶ ἰσχυρᾶς κατὰ τῶν κλάδων ἀφιᾶσιν· αἱ δὲ ῥήγνυνται, καὶ καταπίπτει τὰ κάρφη, καὶ μέντοι καὶ τὸ ἄθροισμα δήπου κιννάμωμον τοῦτό ἐστι.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ * ἀρίωνος καλουμένου.

Κεφ. κβ.

Καὶ Κλειτάρχῳ χαριζόμενος. λέγει δὲ Κλείταρχος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι ὄρνιν, καὶ εἶναι σφόδρα ἐρωτικόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λέγει ῥειώνα εἶμαι. εἴπερ δὲ καὶ γεγράφαμεν αὐτὸν λέγω ὡς ἐκεῖνος διδάσκει. τοῖς μὲν καλοῦσιν † ἐρωδιοῖς ὅμοιος τὸ μέγεθος ὁ δὲ

καλουμένοις ἐρωδίοις.

ὅδε ὡς εἴρων ἐστί. ἔτι δὲ καὶ τὰ σκέλη ὡς ἐκεῖνοι, φοίνιξ. ὀφθαλμοὺς δὲ κυανοῦς ἔχει τοῦτο μὲν οὐχ ὡς ἐκεῖνοι. μέλος δὲ μουσικὸν ὑπὸ τῆς φύσεως πεπαίδευται, εἶτα δή που μέλη ταῦτα ὑμνεῖται γλυκέα, καὶ πρὸς τὴν ἀδόμενον ὑμέναιον βλέπει, θέλγοντα γονὴν ὕπνῳ τινὶ γαμικῷ, προσιόντα σειρῆνας

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κατρέως, καὶ ἑτέρων Ἰνδικῶν ὀρνίθων.

Κ. κγ.

Κατρέα ὄνομα Ἰνδὸν γένος τῇ φύσει ὄρνιν λέγει Κλείταρχος εἶναι τὸ κάλλος ὑπερήφανον. τὸ μέγεθος γὰρ εἶναι πρὸς τὴν ταών. τὰ δὲ ἄκρα τῶν πτερῶν ἔοικε σμαράγδῳ. καὶ ὁρῶν μὲν ἄλλως, οὐκ οἶδας οἵους ὀφθαλμοὺς ἔχει· εἰ δὲ εἰς σὲ ἀπίδοι, ἐρεῖς κιννάβαριν εἶναι τὸ ὄμμα, πλὴν τῆς κόρης ἐκείνη δὲ μήλῳ ἔοικε χρόα παρείκασται, καὶ βλέπει ὀξύ. τὸ γε μὴν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς λευκὸν

rem Ardeæ, rubris ſimiliter cruribus, oculis (aliter quàm illæ) cæruleis: ſic a Muſica inſtructam, vt naturæ munere tam ſuauiter canat, vt ipſas referat Sirenes, & dulcedine ſua ad ſuauiſſimos hominum cantus, qualis imprimis eſt Hymenæi nuptialis accedat.

al μυσηρὸς λέγει δὲ

De Catreo aue, & alijs auibus Indicis innominatis.

CAP. XXIII.

Catreum auem, ita nuncupatam cum eximia formæ pulchritudine Clitarchus ait, tũ Pauonis magnitudine eſſe, tum pennarum eius extremitates ſmaragdi ſimilitudinem gerere. Quod ſi quid aliud intueatur, eius oculi neſcias quo colore ſint: ſin te aſpiciat, cinnabarin te videre in eius oculis diceres: excepta pupilla, cui color melinus, & acies acuta. Quod in aliorum oculis album, in illis pal-

lidum eſt. Capitis plumæ ſunt illæ quidem crocei coloris, ſed guttis hinc inde ſparſę, quę crocum referant. Pedes colore ſunt ſādarachino: vocem habet ſuauē & inſtar luſciniæ argutam. Indi ſanè ſuas delicias etiā ex auibus habēt, & earū aſpectu oculos paſcunt. Sunt inter cæteras quædam vndiquaque purpureæ, & puriſſimæ flammæ aſſimiles: quæ gregatim tantopere volāt, vt nubes eſſe videantur. Sūt & alia auium genera varia, quarum ſpecies non ſatis deſcribi poteſt: cantandi ſuauitate & oris expreſſione tātâ, vt comparatio nulla reperiatur, niſi Sirenes quaſdam eas dixeris. Nam has quoque virgines alatas, & pedibus aues fuiſſe poetarum fabulæ canūt, & pictores oſtendunt.

κὸν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ καπρέως τοῦδε ὠχρόν ἐστι. τὰ δὲ κεφαλῆς πτερά, γλαυκωπά· καὶ ἔχει ῥανίδας οἱονεὶ κρόκου παρεσπαρμένας, εἶτα ἄλλην ἄλλῃ διεσπαρμένας. πόδες δὲ αὐτῷ σανδαράκινοι. ἠχεῖ δὲ καὶ φώνημα θαυμαστόν, καὶ κατὰ τὴν ἀηδόνα τορόν. Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ τὴν ἐξ ὀρνίθων τέρψιν ἔχουσιν, ἵνα καὶ οἱ ὁρῶντες ἐπάγειν τὴν ὄψιν δύνωνται. ἰδεῖν γοῦν † αὐτοῖς πάρεστι καὶ ὅλους πορφυροῦς, καὶ τῇ καθαρωτάτῃ φλογὶ προσεοικότας. καὶ τούτων αἱ πτήσεις κατὰ πλῆθος εἰσὶν ὡς νομίζειν νέφη. καὶ ἄλλα μέντοι ποικίλα, καὶ οὐ πάνυ τι ὁ εἰδὼς ὀνομάζει, μελῳδίᾳ τε καὶ εὐστομίᾳ καὶ εὐγλωττίᾳ ἄμαχα, εἰ μή τι καὶ παχὺ περιττόν ἐστι, σειρῆνές τινας, ἃς καὶ τούτων γε εἰργάσθαι κατὰ τὸ περιγράφειν ἤσαν καὶ τῆς μὲν κόρας, καὶ τοὺς πόδας ὄρνιθος ἔδοσαν, ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ ζωγράφοι δεικνύουσι.

Περὶ κύκνων. Κεφ. κδ.

Κύκνοι δὲ ἤδη καὶ διατριβαί, λίμναι τε καὶ ἕλη καὶ πηγαί, καὶ ἀέναοι ποταμοὶ πρᾶοι καὶ ἡσυχῇ ῥέοντες. εἰκλύων δὲ εἰσι, καὶ εἰς γῆρας προΐασιν αὐτοῖς κοῦφον. εἰσὶ δὲ καὶ ἀλκὴν ῥωμαλέοι ἄλκιμοι. καὶ θαρροῦσιν αὐτῇ, οὐ μὴν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. ῥᾳδίως γοῦν καὶ τῶν ἀετῶν περιγίνονται, ὅταν ἐκεῖνοι παρακινήσωσιν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς, ὥσπερ εἶπον ἀνωτέρω τῆς μάχης πέρι.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων. Κεφ. κε.

Λέγει δὲ Κλείταρχος πιθήκων ἐν Ἰνδοῖς εἶναι γένη ποικίλα τὴν χρόαν, μεγέθει δὲ μέγιστα. ἐν δὲ τοῖς χωρίοις τοῖς ὀρείοις, τοσοῦτον αὐτῶν τὸ μέγεθος εἶναι, ὡς Ἀλέξανδρόν φασι τὸν Φιλίππου καὶ πάνυ καταπλαγῆναι σὺν καὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, οἰόμε-

De Cygnis.

CAP. XXIIII.

Cygnis ſedes & cõmorationes ſunt in lacubus paludibus, ſtagnis & perennibus fluuiis quorum conſluẽs moderatè & ſedatè fertur. Suapte naturâ pacati ſunt ad ſenectutẽque perueniunt non ſibi grauem. Robore, quo magno præditi ſunt, confidẽtiores exiſtunt, non tamen vt iniuriam ipſi inferant priores, ſed vt laceſſiti eam propulſent. itaque facilè Aquilas etiam prouocati vincunt, vt ſuprà expoſui.

De Simiis Indicis & quibus modis capiantur:

CAP. XXV.

In India Clitarchus tradit Simiarum genera colore varia, & magnitudine præſtantia oriri: tantámq; earum in mõtibus multitudinem eſſe, vt vel Alexãdrum Philippi filium magnis copiis ſeptum ex freqnẽtes perterrefecerint, quòd arbitraretur

καρ δὲ αὐτοῖς ὀφθαλμῶν προέχοντι ὕδωρ τοῦτο, ἰξός. Κατόπτρῳ δὲ χρησάμενος ὁ Ἰνδὸς ὁρώντων ἐκείνων· οὐκ εἰσὶ δὲ ἔτι τὰ κάτοπτρα, ἀλλ᾽ ἕτερα προσέθηκε. εἶτα καὶ ταῖς † ἐμβεβλημένα χρηστὰ ἀποπλέκουσιν. καί μέντοι καὶ τοιαῦτά ἐστιν. οἱ μὲν ἔρχονται καὶ ἀτενῶς ὁρῶσι, καὶ τὴν μίμησιν τὴν εἶδον. ἐκπηδᾷ δὲ ἰσχυρῶς. κολλητικὴ βλεφάρων ἐκ τῆς περὶ τὴν αὐγὴν ἀντιτυπίας, ὅταν ἴδωσιν ἀτενές. εἶτα οὐχ ὁρῶντες, ἁλίσκονται ῥᾷον· ἀποφυγεῖν γὰρ οὐκ ἔτι εἰσὶν ἱκανοί. εἴρηται μὲν ὑπὲρ πιθήκων καὶ ἄλλα, Ἰνδῶν τε καὶ οὐκ Ἰνδῶν· καὶ ταῦτα δὲ ἔχειν τινὰ τῷ συνιέντι οὐκ ἀσπούδαστα, οὐ μὰ Δία.

Περὶ τ. Ἰνδῶν λεόντων.

Κεφ. κς.

Λέοντας ἐν Ἰνδοῖς* ἐ γίνεσθαι μεγίστας, ἐ διαπο-

Speculo etiam Indus venator in Simiarum conſpectu vtitur: cuius loco diſcedēs aliud relinquit & laqueū ſubtus addit validum. Simia vero accedens fixo obtutu in ſpeculū intenta miratione hominis radiis è ſpeculo reflexis ita afficitur oculis, vt hebetati illi palpebris tanquam agglutinatis conniueāt. Itaque cæcutiens facillimè capitur, vtque fuga ſibi conſulere iam nequeat. Hæc & alia de Simiis tum Indicis tū non Indicis, nobis cōmemorata, digna profectò ingenij liberalis cognitione videntur.

Infra etiam 37 hermata pro laqueis accipit, quanquam ſi is ſpeculi excæcatur, quid opus eſt laqueis? An ſi manibus accipiat ſpeculum, vt illaqueetur? quod certius eſt. ſin minus, & inſpexerit tantum, ſic μὲν quoque oculis debilitatis, &

luscpi astr. Etiā capiuntur.

De Leonibus Indiæ. CAP. XXVI.

Leones in India naſci maximos, ne tenuiſ- ſima

ſima quidem mihi dubitatio eſt. terra enim India mater optima aliorum animalium in cauſa eſt Hi erga obuios immaniſſimi dicũtur. eorum pelles nigrę ſunt, & pilis horridæ, & aſpectu formidoloſæ. Si capiantur, manſuefiunt quidem, modo ne maximi ſint: tum verò adeò aſſueſiunt loro vt facile ſimiliter atq; Canes ad venandos hinnulos, Ceruos, Apros, Tauros & Aſinos ſylueſtres duci queant ſagaciſſimè enim (ſicut audio) odorantur.

Degente in Africa à Leonibus perdita.

CAP. XXVII

In Africa gens fuit, vt fertur, quam Nomęam. id eſt, Paſtoralem nominabant, felix & fortunata, ſed tandem quum Leones plurimi ſimul & maximi & im-

ρω. τὸ δὲ αἴτιον, τῶν ζῴων τ' ὑπέρογκον ὅδε· ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶν ἀγαθή. ἔστι δὲ ἐντυχεῖν κατὰ πρόσωπον εἰσὶν οἱ δὲ ἀγριώτατοι καὶ θηρευθῆναι δύσμαχοι. δέρμα ἐκείνων λεόντων μέλανά τε ἰδεῖν. καὶ φρίξασαι ὀρθαί τε ἀνίστανται, καὶ συνεκπέμπει δέος ὄψει ἐκπληκτικόν. εἰ δὲ ἁλῶναι δυνηθεῖεν, πραΰνονταί γε, εἰ ἀλλ' οὐχ οἱ μέγιστοι· καὶ ἡμεροῦνταί γε, καὶ γὰρ ὑπάγονται ῥᾷστα τιθασσοί, ὡς ἄγεσθαι τε ὑπὸ ῥυτῆρος, καὶ κατὰ κυναγωγοὺς ἐπὶ θήραν κεμάδων, καὶ ἐλάφων, καὶ συῶν, καὶ ταύρων, καὶ ἀγρίων ὄνων. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατῆσαι ὡς ἀκούω δεινοί.

Περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ ἔθνους τοῦ ὑπὸ λεόντων ἀπολωλότος. Κεφ. κζ.

Ἐν τῇ Λιβύων χώρᾳ, ἔθνος ἦν φασι τὸ καλούμενον Νομαῖον, καὶ τὰ μὲν ἄλλα διευτυχεῖν † εὐδαίμον μάλα, καὶ εὐδαίμονος ταῦ μὰ Δία λήξεως. εἶτα ἠφανίσθη τελέως, λεόντων αὐτοῖς ἐπελθόντων πλήθει τε παμπόλλων, καὶ μεγε-

al. εὐνόμου

μεγέθει μεγίστων, καὶ τὴν τόλμαν ἀμάχων ὑπ' αὐτῶν ἐπιδημεῖ τε καὶ παραβοηθεῖ διαφθαρέντες. εἶτα ἐς τὸ παντελὲς ἀπώλετο τὸ ἔθνος. λεόντων γὰρ ἀθρόων ἐπιδημία, χρῆμα ἀπρόσμαχον.

Περὶ τῶν ἐν Σάμῳ θηρίων τῶν καλουμένων νηάδων.

Κεφ. κη.

Εὐφορίων δὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι λέγει τὴν Σάμον ἐν τοῖς παλαιοτάτοις τῶν χρόνων ἐρήμην γενέσθαι, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ θηρία μεγέθει μὲν μέγιστα, ἄγρια δὲ καὶ προσαντιάσαι τῳ δεινά. καλεῖσθαι δὲ μὴν νηάδας· ἀφ' ὧν καὶ μόνῃ τῇ βοῇ ῥήγνυσθαι τὴν γῆν. παροιμίαν οὖν ἐν τῇ Σάμῳ διαρρεῖν τὴν λέγουσαν, μεῖζον βοᾷ τῶν νηάδων. ὀστᾶ δὲ ἔτι καὶ νῦν αὐτῶν δείκνυσθαι μεγάλα ὁ αὐτός φησι.

manes ſuperueniſſent, penitus eſt extincta ita vt nihil eius reliquum ſit factum. Adeo inexpugnabilis eſt improuiſus & magno coniunctus numero Leonum impetus.

De feris animalium Samiis.

CAP. XXVIII.

Euphorion in commentariis ſcriptum reliquit, Samum cùm olim deſertiſſimam fuiſſe, tum in ea beſtias feras, & metuendas obuiàs maxima magnitudine, nomine Neades fuiſſe, quarum ſola voce terra diſcederet: Indéq; profectum eſſe id prouerbiũ, quod vulgò Samij dicunt. Maius vi Neadum. Idémq; affert, earum oſſa maxima vel ſua ætate extitiſſe.

Νηΐδες Hera. ida de politus.

De viu & vi Elephantorum apud Indos, cùm aliàs, tum in bello.

CAP. XXIX.

Indorum regem ho-

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ἰσχύος. Κεφ. κθ.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τὸν πο-

λεμ-

ſtibus bellum inferentem bellatorum cētena millia Elephantorum antecedunt: tum verò aliorum maximorum & fortiſſimorum tria millia ſubſequuntur, ad hoſtiles muros ipſo incurſu euertendos inſtitutorum: quū enim rex iubet, euertūt, idq; pectorū ſuorū vi & impetu. Hoc ſe audiuiſſe Cteſias ſcribit: idémq; Babylone ſe vidiſſe dicit, palmas ab his ad moderatoris ſui iuſſum violentiſſimo impetu extirpatas.

De piſcibus paludis Pæonidis. C. XXX.

Zenothemis ſcribit in Pęonide palude quoſdam piſces procreari, quibus adhuc palpitātibus, ſi eos bubulo pecori edendos obiicias, expletur non minùs libēter quàm cęteri Boues fœno. Contrà ab eorundem mortuorum

πολεμικῶν δέκα μυριάδες ἐλεφάντων προηγοῦνται μαχίμων. ἐπέκεινα δὲ ἄλλων τρισχίλιοι σὺν μεγίστῃ τε καὶ ἰσχυροτάτῃ ἕπονται, οἵπερ εἰσὶ πεπαιδευμένοι τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀνατρέπειν, ἐμπεσόντες ὅταν κελεύσῃ βασιλεύς. ἀνατρέπουσι δὲ τοῖς στήθεσι. καὶ λέγει μὲν ταῦτα Κτησίας, ἀκοῦσαι γράφων. ἰδεῖν δὲ ἐν Βαβυλῶνι ὁ αὐτὸς λέγει τοὺς φοίνικας αὐτορρίζους ἀνατρεπομένους ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων· τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐμπηδώντων αὐτοῖς θηρίων βιαιότατα. δρῶσι δὲ, ἂν ἄρα ὁ Ἰνδὸς ὁ πωλεύων αὐτοῖς, κελεύσῃ δρᾶσαι τοῦτο αὐτοῖς.

Περὶ τῶν ἐν Παιονίδι τῇ λίμνῃ ἰχθύων. Κ. λ.

Ζηνόθεμις λέγει τὴν Παιονίδα λίμνην τινὰς φέρειν ἰχθῦς· οὕσπερ εἰ περιβάλοι τις ἀσπαίροντας τοῖς βουσὶν, οἱ δὲ ἐμφοροῦνται αὐτῶν μάλα ἀσμένως, ὡς οἱ λοιποὶ τοῦ χόρτου. νεκρῶν δὲ τῶν ἰχθύων

ἐκ

ἐκ αὖ πάσχει ἐπι οἱ βοῦς, ὅπει ὅ ἴγει.

Περὶ τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ἰχθύων.

Κεφ. λα.

Πέτραν ἐν Ἀρμενίᾳ ἀκούω πέτραν εἶναι ὑψηλὴν, εἶτα ταύτην ὕδωρ ἐκβάλλειν παμπόλυ. ἀλλὰ γὰρ ἡ πέτρα πηγὴν μὲν ... τετράγωνον πάντη καὶ ἑκάστην πλευρὰν σταδίου ἡμίσεος ἔχειν, βάθος δὲ τριῶν ὀργυιῶν εἶναι. συνεκπίπτειν δὲ τῷ ὕδατι πολλάκις ... ἰχθύας πολλάκις ἔχοντας τὸ μῆκος καὶ πήχεως ἢ ἔτι μείζους καὶ μέντοι καὶ ἐλάττους, ἀλλ' οὐ κατὰ πολύ. καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν καταπίπτειν ἡμιθνῆτας, τοὺς δὲ ἀσπαίροντας, καὶ μάλα γε χαίροντας, ἀποθνήσκειν. εἶναι δὲ αὐτοὺς ἡ φήμη λέγει πάνυ σφόδρα μέλανας, καὶ ἰδεῖν οὐκ ἀηδεῖς. ἂν δὲ τι τούτων γεύσηται ἢ ἄνθρωπος ἢ θηρίον, παραχρῆμα ἀπόλλυται. τοὺς μὲν οὖν Ἀρμενίους διά τι ἐνδεέστερον

vſu ſicut idem ait, tantopere abhorret, vt nō attingat.

De piſcibus Armeniæ mortiferis. C. XXXI.

In Armenia excelſum ſaxum auditione accepi permultam aquam emittere: atque ſub ipſum ſubiici fontem vndiquaque quadratum treis paſſus altum, ſingulaq; eius latera ſtadij dimidium occupare, & ſimul cum aqua piſceis frequēter excidere cubiti magnitudine, tum maiores, tum non multo minores: & ex iis partim delabi ſemimortuos, partim adhuc palpitantes ad mortem præcipitare. Et peruagatum eſt eos colore eſſe nigerrimos & non aſpectu inſuaueis. Veruntamen ſi quid eorum vel homo vel fera beſtia guſtârit ſtatim mori. Propterea verò Armenios quòd ferarū multitu-

& in arbores aſcēdentes fructus edunt, & quos vorare nequeūt ramos frangunt. Quibus Caſpij vbi reſiſtere non queunt, hoc modo infeſtas eorum incurſiones moliuntur vlciſci, vt habentibus vncinatas vngues auibus non quicquam noceant, quę quidem ipſę tantis gregibus vt nubes eſſe videantur eò aduolātes, Mures corripiunt, & ſuo proprio quodam naturę munere à Caſpiis famem depellunt. Porrò Vulpiū Caſpiarum ea eſt multitudo, vt non modò agreſtia ſtabula adeāt, ſed vrbes quoque ac domos ingrediantur: nihil tamen nocentes, neque rapiētes: ſed ita cicures Caſpiis tanquā Caniculæ adulantur. Mures autem Caſpiis infeſti, neque magnitudine inferiores quā Ægyptij Ichneumonas

σι, καὶ διὰ τῶν δένδρων ἀνέρπουσι, καὶ τὰ ἀκρόδρυα ἐσθίουσι· καὶ τῶν κλάδους δὲ διακόπτουσιν, εἰ δὲ ἐκείνους κατεάξαι μὴ δύναιντο. Οὐκοῦν ἀμυνόμενοι οἱ Κάσπιοι τὴν ἐκ τῶν μυῶν ἐπιδημίαν τε ἅμα καὶ λύμην, φείδονται τῶν γαμψωνύχων ὀρνίθων· καὶ αὐτοὶ κατὰ νέφη πετόμενοι, εἶτα αὐτοὺς ἀναρπάζουσι, καὶ ἰδίᾳ τινὶ τύχῃ τοῖς Κασπίοις ἀναστέλλουσι τὸν λιμόν. Ἀλώπεκες δὲ Κάσπιαι, τὸ πλῆθος αὐτῶν τοσοῦτόν ἐστιν, ὡς καὶ ἐπιφοιτᾶν οὐ μόνον ταῖς αὐλαῖς ταῖς κατὰ τῶν ἀγρῶν, ἤδη γε μὴν καὶ ἐς τὰς πόλεις παριέναι, καὶ ἐν οἰκίᾳ ἀλώπηξ φαίνεται. οὐ μὰ Δία ἐπὶ λύμῃ, οὐδὲ ἁρπαγῇ, ἀλλὰ εἶναι τιθασός. καὶ ὑποσαίνουσί γε οἱ Κάσπιοι καὶ ὑποκαλλοῦσι τῶν παρ᾽ ἡμῖν κυνιδίων. Οἱ δὲ μῦς οἱ τοῖς Κασπίοις ἐπιδήμιοι ὄντες κακῶν, μέγεθος αὐτῶν ὅσον κατά γε τῶν Αἰγυπτίων ἰχνεύμονας

νας ὁρᾶσθαι. ἄγριοι δὲ καὶ δεινοί, καὶ καρτεροὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ διακόψαι τι καὶ διατραγεῖν οἷοί τε * εἰσὶ καὶ σιδηροῦν. τοιοῦτοι δὲ ἄρα καὶ οἱ μῦς οἱ ἐν τῇ Τερηδόνι τῆς Βαβυλωνίας εἰσίν. ὠνοῦνται καὶ τὰς δορὰς ἰσᾶσιν οἱ τούτων κάπηλοι, καὶ ἐς Πέρσας ἄγουσι φόρτον. εἰσὶ δὲ ἁπαλαὶ καὶ συνερραμμέναι, χιτῶνές τε ἅμα γίνονται, καὶ ἀλεαίνουσιν αὐτούς. καλοῦνται δὲ ἄρα οὗτοι * Καναυτᾶι ὡς ἐκείνοις φίλον. Θαυμάσαι δὲ τῶν μυῶν τόνδε ἄξιον ἄρα καὶ τοῦτο. ἐὰν ἄλλως μῦς κύουσα, κἆτα ἐξαιρεθῇ τὸ ἔμβρυον, αὐτῆς διατμηθείσης ἐκείνης, εἶτα μέντοι καὶ αὐτὸ διανοιχθῇ, καὶ ἐκεῖνο ἔχει βρέφος.

Περὶ τῆς θαλαττίας τρυγόνος. Κεφ. ιη.

Τῆς θαλαττίας τρυγόνος ἴδιον καὶ τοῦτο ἀκήκοα· ὅτι τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις, ὅταν αὐτὴν ὑπονήχουσαν θεάσηται. καὶ μέντοι καὶ ἀπέσκωψε

itemq; agreſtes ſunt & acerbi, & robore dentium non aliter ferrum diſſecare ac deuorare poſſunt, quàm Mures in Teredone Babyloniæ: quorum pelles molles inſtitores ad Perſas vehunt, quibus veſtes conſuuntur, & corpꝰ optimè fouetur. Has ſuo ſermone Caunacas appellāt. Hoc etiam in Muribus admiratione dignum eſt. Si Mus prægnans capta diſſecetur, & eximatur fœtus, in eo quoque diſſecto fœtus reperietur alter.

Quemadmodum Paſtinaca marina ſaltatione & Muſica capiatur.

CAP. XVIII.

De Paſtinacæ marinæ natura hoc etiam cognoui. Paſtinacam ſubnatantem piſcator intuitus, ridiculum quiddam in piſcatoria nauicula ſaltat: & dicteria aut conuitia aliqua

al. εἰσὶ

al. καὶ αὐτᾶνις. *lego* καναύακας. *Vide Phauorinū.*

iactat: & inſuper ad tibiam (ſi nôrit) quam tanquam illecebram fert, canere incipit. Hæc ex ea re magnam lætitiam, voluptatēq; capit. Etenim ſicut ferunt, tum aures habet muſicæ, tum ſaltationis oculos intelligentes, atque hac permulſione illecta ſenſim ad ſummā aquā effertur. Interea verò dum hic cantu & ſaltatione illecebras egregiè machinatur, alter quiſpiam naſſa imprudētem ſubducit. Itaque præter omnem ſpem, dum voluptate tota mulcetur, & nihil metuit, capitur.

De Parnopibus Galatarū.

CAP. XIX.

Eudoxus ait Galatas, qui ad orientem Solē pertinent eiuſmodi facere quæ ſi cui credibilia videntur, fidem adhibeat: ſin minus, reiiciat. Quum maximi Parnopum greges, vt nubes eſſe videātur, in Galatiæ agros inuolantes, frugibus incommodant,

τι κέρτομον. καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις ἐστί πως αὐλητικὸς, καὶ τὸν αὐλὸν ὡς δέλεαρ φέρει, καὶ ὑπαυλεῖ· ἡ δὲ ὑποβρύδυται. καὶ γάρ τοι καὶ ὦτα ἔχει μουσικῆς ἐπαΐοντα φασι, καὶ ὄμματα τὰ πυρ. εἰ τῆς ὀρχηστικῆς. εἶτα κηλουμένη ἡσυχῇ προσαναπλεῖ καὶ ὁ μὲν, τὰς ἴυγγας τὰς προειρημένας ἐνεργὸ τατοὺς ἔξιν. ἔθηκε δὲ τὸ γέρνιον τις ἕτερος, καὶ ἡ ἰχθὺς αἰρεῖται. καὶ τοῦτο δήπου καὶ τοῦτον, κηλουμένη εἶτα ἑαυτὴν διαλέληθεν ᾑρημένη.

Περὶ τῶν ἐν Γαλάταις παρνόπων.

Κεφ. ιθ.

Γαλάτας Εὔδοξος τοὺς ἑῴους λέγει δρᾶν τοιαῦτα, καὶ εἰ δοκεῖ τῳ πιστὰ, πιστευέτω· εἰ δὲ ἧττον τοιαῦτα, μὴ προσεχέτω. Ὅταν αὐτῶν τῇ γῇ νέφη παρνόπων ἐπιφοιτήσαντα, εἶτα λυπήσῃ τὸν καρ-

πὺς, οἵδ' οἱ Γαλάται δ' εὐχάς τινας εὔχονται καὶ ἱερουργίας καὶ καθύουσιν ὀρνίθων ὅτιν ὡς καταλιπεῖν. οἱ δ' ὑπακούουσι καὶ ἔρχονται στόλῳ κοινῷ, καὶ τοὺς πάρνοπας ἀφανίζουσιν. ἐὰν δὲ τούτων τις θηρᾶται Γαλάτης τίμημα οἱ ἐκ τῶν νόμων τῶν ἐπιχωρίων θάνατός ἐστιν. ἐὰν δὲ συγγνώμης τύχῃ τινός, καὶ ἀφεθῇ, οἱ μῆνιν μὲν βάλλει τῶν ὀρνίθων καὶ τιμωροῦντες τῷ ἑαλωκότι οὐκ ἀξιοῦσιν ὑπακοῦσαι ἐάν γε καὶ καλῶνται αὖθις.

Περὶ τῆς ἐν Σάμῳ χελιδόνος. Κεφ. κ.

Ἀριστοτέλης λέγει γίνεσθαι ἐν Σάμῳ λευκὴν χελιδόνα. ταύτης γε μὴν ἐάν τις κεντήσῃ τὼ ὀφθαλμώ, γίνεται μὲν αὐτὴν παραχρῆμα τυφλὴν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξ ὑπαρχῆς αὐτῇ καὶ τὰς κόρας ἀνακομίζεται, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ὁρᾷ, ὡς ἐκεῖνός φησι.

dant, tum Galatæ quibuſdam precationibus & obſecrationibus vtũtur, ſimul & ſacra conficiũt, quibus aues implorant: eæ autem illorum precibus obſequẽtes frequẽtes veniũt, & Pernopes perdũt. Ac ſi quis è Galatis earũ aliquam comprehenderit, hoc ſupplicium in eum ex legibus illius gentis conſtitutum eſt, vt morte mulctetur. Ac ſi huic qui eas ceperit ignotũ fuerit aues tantopere offunduntur, vt iterum inuocatæ, propter impunitatem illius, non ipſorum precationibus obtemperent. μηνιῶντες

De hirundine alba in Samo.

CAP. XX.

Ariſtoteles in Samo ait albam naſci Hirundinem, cuius oculos ſi quis pupugerit, ſtatim quidem excæcatur: poſt verò viſum recipit: &, ſicut ille dicit, ſic acutè quemadmodum à principio videt.

De Cinnamomo aue.

CAP. XXI.

Cinnamomum auē auditione accepi ex plantæ gentilis ſuę ſurculis, è paludibus collectis, iis in locis, vbi Herodotus & alij ſcribunt, nidos cōſtruere, ac inter ſe contexere. Eos verò qui eiuſmodi ramulos ambiunt, ſagittas graues, robuſto & contentiſſimo neruo expulſas, magno impetu cōtra ramos, quibus nititur nidus, mittere itaque rumpūtur, & feſtucę decidūt: quos vulgò cinnamomi nomine celebrant.

De Horione aue Indica.

CAP. XXII.

Clitarchus in India ſcribit volucrem amatorio affectu flagrantem, nomine Horionem (ſi benè memini) naſci magnitudine pa-

Gillius a ſpirauit.

Περὶ τοῦ κινναμώμου ὄρνιθος.

Κ. κα.

Τὸν κιννάμωμον ὄρνιν ἀκούω εἶναι· καὶ φέρειν οἱ κομίζειν κάρφη ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων ἐκ τῆς γῆς τελμάτων, καὶ καλιὰς ὑποπλέκειν, ἔνθα Ἡρόδοτός τε ᾄδουσι, καὶ ἄλλοι. ἀλοῦσι δέ πως οἱ δὲ οἱ ὄρνιθες τὰς ἑαυτῶν εὐνάς τε καὶ καταγωγὰς ὑφαίνειν. ἀκοντίοις μολιβδωτῶν δὲ τῶν καρφῶν εἰς τὰς βαρεῖς ῥοίζῳ βιαιοτάτῳ, καὶ τόξοις ἐντεταμένοις σφοδρὰ ἰσχυροῖς κατὰ τῶν κλάδων ἀφιᾶσιν· αἱ δὲ ῥήγνυνται, καὶ καταπίπτει μέν τα κάρφη καὶ μέντοι καὶ τὸ ἄθυρμα δήπου κιννάμωμον τοῦτό ἐστι.

Περὶ ὄρνιθος τοῦ * ὠρίωνος καλουμένου.

Κεφ. κβ.

Καὶ Κλειτάρχῳ χαριδῶμεν. λέγει δὲ Κλείταρχος ἐν Ἰνδοῖς γίνεσθαι ὄρνιν, καὶ εἶναι σφόδρα ἐρωτικόν. καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ λέγει ὠρίωνα εἶναι. φέρε δὲ καὶ γράψωμεν αὖ ὃν λέγω ὡς ἐκεῖνος διδάσκει. τοῖς μὲν καλοῦσιν † ἐρωδιοῖς ὅμοιος τὸ μέγεθος ὁ δὲ

† καλουμένοις ἐρωδιοῖς.

ὅδε ὡρείων ἐστίν. ἔστι δὲ καὶ τὰ σκέλη ὡς ἐκεῖνοι, φοίνιξ. ὀφθαλμοὺς δὲ κυανοῦς ἔχει· τοῦτο μὲν οὐχ ὡς ἐκεῖνοι. μέλος δὲ * μουσικὸν ὑπὸ τῆς φύσεως πεπαίδευται, οἷα δήπου μέλη ταῦτα ὑμνεῖται γλυκέα, καὶ πρὸς τὴν ἀηδόνα ὑμνοῦσιν βλέπει, θέλγονται γονὴν ὑπὸ τινὶ γαμικῷ, προσιόντα σειρῆνας

Περὶ τοῦ ὄρνιθος τοῦ καλουμένου κατρέως, καὶ ἑτέρων Ἰνδικῶν ὀρνίθων.

Κ. κγ.

Κατρέα ὄνομα Ἰνδὸν γενόμενον τῇ φύσει ὄρνιν λέγει Κλείταρχος εἶναι τὸ κάλλος ὑπέρτατον. τὸ μέγεθος γὰρ εἶναι πρὸς τὸν ταών. τὰ δὲ ἄκρα τῶν πτερῶν ἔοικε σμαράγδῳ. καὶ ὁρῶν μὲν ἄλλως, οὐκ οἶδας οἵους ὀφθαλμοὺς ἔχει· εἰ δὲ εἰς σὲ ἀπίδοι, ἐρεῖς κιννάβαριν εἶναι τὸ ὄμμα, πλὴν τῆς κόρης· ἐκείνη δὲ μήλῳ τὴν χρόαν παρέοικε, καὶ βλέπει ὀξύ. τό γε μὴν τοῖς ἁπάντων ὀφθαλμοῖς λευ-

rem Ardeæ, rubris ſimiliter cruribus, oculis (aliter quam illæ) cæruleis: ſic a Muſica inſtructam, vt naturæ munere tam ſuauiter canat, vt ipſas referat Sirenes, & dulcedine ſua ad ſuauiſſimos hominum cantus, qualis imprimis eſt Hymenæi nuptialis accedat. al. μυσηρ. γεῖν δὲ

De Catreo aue, & aliis auibus Indicis nominatis.

CAP. XXIII.

Catreum auem, ita nuncupatam cum eximia formæ pulchritudine Clitarchus ait. tũ Pauonis magnitudine eſſe, tum pennarum eius extremitates ſmaragdi ſimilitudinem gerere. Quod ſi quid aliud intueatur, eius oculi neſcias quo colore ſint: ſin te aſpiciat, cinnabarin te videre in eius oculis diceres: excepta pupilla, cui color melinus, & acies acuta. Quod in aliorum oculis album, in illis pal-

lidum eſt. Capitis plumæ ſunt illæ quidem crocei coloris, ſed guttis hinc inde ſparſę, quę crocum referant. Pedes colore ſunt ſādarachino: vocem habet ſuauē & inſtar luſciniæ argutam. Indi ſanè ſuas delicias etiā ex auibus habēt, & earū aſpectu oculos paſcunt. Sunt inter cæteras quædam vndiquaque purpureæ, & puriſſimæ flammæ aſſimiles: quæ gregatim tantopere volāt, vt nubes eſſe videantur. Sūt & alia auium genera varia, quarum ſpecies non ſatis deſcribi poteſt: cantandi ſuauitate & oris expreſſione tātā, vt comparatio nulla reperiatur, niſi Sirenes quaſdam eas dixeris. Nam has quoque virgines alatas, & pedibus aues fuiſſe poetarum fabulæ canūt, & pictores oſtendunt.

κὸν, ἀλλὰ τοῖς τοῦ κατὰ πρόσωπον ὡς τοῦδε ὠχρόν ἐστι. τὰ δὲ κεφαλῆς πτερὰ, γλαυκωπά· καὶ ἔχει ῥανίδας οἱονεὶ κρόκῳ παραπλησίας, εἶτα ἄλλην ἄλλη διεσπαρμένας. πόδες δὲ αὐτῷ σανδαράκινοι. ἔχει δὲ καὶ φώνημα εὔστομον, καὶ κατὰ τὴν ἀηδόνα τορόν. Ἰνδοὶ δὲ ἄρα καὶ τὴν ἐξ ὀρνίθων τροφὴν εἶχον, ἵνα καὶ οἱ ὁρῶντες ἑστιᾶν τὴν ὄψιν δύνωνται. ἰδεῖν γοῦν † αὐτοῖς πάρεστι καὶ ὅλως πορφυροῦς, καί γε ἢ καθαρωτάτῃ φλογὶ προσεικότας. καὶ τόσον αἱ πτήσεις αὐτῶν πλήθεις εἰσὶν, ὡς νομίζειν νέφη. καὶ ἄλλα μέντοι ποικίλα, καὶ οὐ πάνυ τὸ εἶδος ᾄδοντα μελῳδίας τι καὶ εὐστομίαν καὶ εὐγλωττίαν ἔχοντα, ὡς εἶναι μή τι καὶ παχύτερον εἰπεῖν, σειρῆνές τινας, ἣ καὶ τούτων γε ἐξηγήσειν κατὰ τὸ περιὸν αἱ ἵστασαν καὶ τῷ μὲν τῇ κόρᾳ, κἀ τοὺς πόδας ὄρνιθας εἰδέναι, ποιηταί τε ᾄδουσι, καὶ ζωγράφοι δεικνύουσι.

Περὶ

Περὶ κύκνων. Κεφ. κδ.

Κύκνοις δὲ ἤθη καὶ διατριβαί, λίμναι τε καὶ ἕλη καὶ πηγαί, καὶ αἰνοῦσί που ποταμοὶ πράως καὶ ἡσυχῇ ῥέοντες εὐδαιμονῆσαι δὲ εἰσί, καὶ εἰς γῆρας. πρόσεστι δὲ αὐτοῖς καὶ εἶναι. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς ῥώμην ἄλκιμοι καὶ θαρροῦσιν αὐτῇ, οὐ μὴν ὥστε ἄρχειν ἀδικῶν, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸ ἄρξαι πρότερον. ῥᾳδίως γοῦν καὶ τῶν ἀετῶν περιγίνονται, ὅταν ἐκεῖνοι πολεμήσωσιν ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. εἶπον αἰτίας τῆς μάχης πρόσθεν.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων.

Κεφ. κε.

Λέγει δὲ Κλείταρχος γένος πιθήκων ἐν Ἰνδοῖς εἶναι γένη ποικίλα τὴν χρόαν, μεγέθει δὲ μέγιστα. ἐν δὲ τοῖς χωρίοις τοῖς ὀρείοις, τοσοῦτον αὐτῶν τὸ μέγεθος εἶναι, ὡς Ἀλέξανδρόν ποτε τὸν Φιλίππου καὶ πάνυ καταπλαγῆναι σὺν καὶ τῇ οἰκείᾳ δυνάμει, οἰόμε-

De Cygnis.

CAP. XXIIII.

Cygnis ſedes & cõmorationes ſunt in lacubus, paludibus, ſtagnis & perennibus fluuiis quorum confluẽs moderatè & ſedatè fertur. Suapte naturâ pacati ſunt, ad ſenectutẽque perueniunt non ſibi grauem. Robore, quo magno præditi ſunt, confidẽtiores exiſtunt, non tamen vt iniuriam ipſi inferant priores, ſed vt laceſſiti eam propulſent. itaque facilè Aquilas etiam prouocati vincunt, vt ſupra expoſui.

De Simiis Indicis & quibus modis capiantur:

CAP. XXV.

In India Clitarchus tradit Simiarum genera colore varia, & magnitudine præſtantia oriri: tantámq; earum in mõtibus multitudinem eſſe, vt vel Alexãdrum Philippi filium magnis copiis ſeptum ex frequẽtes perterrefecerint, quòd arbitraretur

μαρτῇ δ' αὐτοῖς ὀφθαλμῶν προσέχει τὸ ὕδωρ τούτου, ἰξῷ. Κατόπτρῳ δὲ χρησάμενος ὁ Ἰνδὸς ὁρώντων ἐκείνων· οὐκ εἰσὶ δ' ἔτι τὰ κάτοπτρα, ἀλλ' ἕτερα προσέβησε, εἶτα δὲ τοῖς τείχεσι χεῖρα ἀποπλέκουσι. καὶ μήν τοι καὶ τοιαῦτα ἐστίν. οἱ μὲν ἔρχονται καὶ ἀτενῶς ὁρῶσι, καὶ τὴν μίμησιν τοῦ εἴδους ἐκπεδᾶ δὲ ἰσχύς τι. κολλητικὴ βλεφάρων ἐκ τῆς πρὸς τὴν αὐγὴν ἀντιτυπίας, ὅταν ἴδωσιν ἀτενές. εἶτα οὐχ ὁρῶντες, αἱροῦνται ῥᾷστα. φυγεῖν γὰρ ἔτι εἰσὶν ἥκιστοι. εἴρηται μὲν ὑπὲρ πιθήκων καὶ ἄλλα, Ἰνδῶν τε καὶ οὐκ Ἰνδῶν· καὶ ταῦτα δὲ ἔχειν τινὰ τῆς συνέσεως οὐκ ἀπᾴδουσαν, οὐ μὰ Δία.

Περὶ τῶν Ἰνδῶν λεόντων.

Κεφ. κϛ.

Λέοντας ἐν Ἰνδοῖς* οὐ γίνεσθαι μεγίστης, οὐ διαπο- *lucæ præstr. ciu capieiur.*

Speculo etiam Indus venator in Simiarum conſpectu vtitur: cuius loco diſcedēs aliud relinquit & laqueū ſubtus addit validum. Simia vero accedens fixo obtutu in ſpeculū intenta miratione hominis radiis è ſpeculo reflexis ita afficitur oculis, vt hebetati illi palpebris tanquam agglutinatis conniueāt. Itaque cæcutiens facillimè capitur, vtque ſuga ſibi conſulere iam nequeat. Hæc & alia de Simiis tum Indicis tū non Indicis, nobis cōmemorata, digna profectò ingenij liberalis cognitione videntur.

** Infra etiam 37 hermata pro laqueis accipit, quanquam ſi v ſpeculi exerceatur, quid opus eſt laqueo? An ſi manibus accipiat ſpeculum, vt illaqueetur? quod certum eſt, non minus, & inſpexerit tantùm, ſic μὲν quoque oculis debilitatis, &*

De Leonibus Indiæ. CAP. XXVI.

Leones in India naſci maximos, ne tenuiſſima

ſima quidem mihi dubitario eſt. terra enim India mater optima aliorum animalium in cauſa eſt Hi erga obuios immaniſſimi dicũtur. eorum pelles nigræ ſunt, & pilis horridæ, & aſpectu formidoloſæ. Si capiantur, manſueſ unt quidem, modo ne maximi ſint: tum verò adeo aſſueſiunt loro vt facile ſimiliter atq; Canes ad venandos hinnulos, Ceruos, Apros, Tauros & Aſinos ſylueſtres duci queant ſagaciſſimè enim (ſicut audio) odorantur.

Degente in Africa à Leonibus perdita.

CAP. XXVII

In Africa gens fuit, vt fertur, quam Nomæam, id eſt, Paſtoralem nominabant, felix & fortunata, ſed tandem quum Leones plurimi ſimul & maximi & im-

ἐρῶ. τὸ δὲ αἴτιον, τῶν ζῴων τῶν ἑτέρων ἥδε ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶν ἀγαθή. ἴσασι δὲ ἐντυχεῖν κατὰ πρόσωπον εἰσὶν οἱ δὲ ἀγριώτατοι καὶ θεᾶσθαι δειστατοι. δέρμα ἐκείνων λεόντων μελανά τε ἰδεῖν. καὶ φρίξασαι ὀρθὴ τε ἀνίσταται, καὶ συνεκπέμπει τὸ δέος ὅπῃ ἐκπληκτικόν. εἰ δὲ ἁλῶναι δυνηθεῖεν, πρᾳΰνονταί γε, ἀλλ᾽ οὐχ οἱ μέγιστοι· καὶ ἡμεροῦνταί γε, καὶ γίνονταί γε ῥᾷστα πιθανοί, ὡς ἄγεσθαί τε ὑπὸ κυνηγέτου, καὶ κατὰ κυναγωγοὺς ἐπὶ θήραν κεμάδων καὶ ἐλάφων, καὶ συῶν, καὶ ταύρων, καὶ ἀγρίων ὄνων. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατῆσαι ὡς ἀκούω δεινοί.

Περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ ἔθνους τοῦ ὑπὸ λεόντων ἀπολωλότος. Κεφ. κζ.

Ἐν τῇ Λιβύων χώρᾳ, ἔθνος ἦν φασι τὸ καλούμενον Νομαῖον, καὶ τὰ μὲν ἄλλα διευτύχει † εὐδαίμον μάλα, καὶ εὐδαίμονος ταῦ μὰ Δία λήξεως. εἶτα ἠφανίσθη τελέως, λεόντων αὐτοῖς ἐπελθόντων πλήθει τε παμπόλλων, καὶ μεγ-

al. εὐνόμου

μεγέθει μεγίστων, καὶ τὴν τόλμαν ἀμάχων ὑφ' ὧν πανδημεί τι καὶ πανσυδεὶ διαφθαρῇ τις. εἶτα ἐς τὸ πάντη ἐξαπόλοιτο τὸ ἔθνος. λεόντων γὰρ ἀθρόων ἐπιδημία, χρῆμα ἀπρόσμαχον.

Περὶ τῶν ἐν Σάμῳ θηρίων τῶν καλουμένων νηάδων.

Κεφ. κη.

Εὐφορίων δὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι λέγει τὴν Σάμον ἐν τοῖς παλαιοτάταις τῶν χρόνων ἐρήμην, γενέσθαι τε ἐν αὐτῇ θηρία μεγέθει μὲν μέγιστα, ἄγρια δὲ καὶ προσπελάσαι τῳ δεινά. καλεῖσθαι δὲ μὴν νηάδας· ἀφ' ὧν καὶ μόνῃ τῇ βοῇ ῥηγνύναι τὴν γῆν. παροιμίαν οὖν ἐν τῇ Σάμῳ διαρρεῖν τὴν λέγουσαν, μεῖζον βοᾷ τῶν νηάδων. ὀστᾶ δὲ ἔτι καὶ νῦν αὐτῶν δείκνυσθαι μεγάλα ὁ αὐτός φησι.

manes ſuperueniſſent, penitus eſt extincta ita vt nihil eius reliquum ſit factum. Adeo inexpugnabilis eſt improuiſus & magno coniunctus numero Leonum impetus.

De feris animalibus Samiis.

CAP. XXVIII.

Euphorion in commentariis ſcriptum reliquit, Samum cùm olim deſertiſſimam fuiſſe tum in ea beſtias feras, & metuendas obuias maxima magnitudine, nomine Neades fuiſſe, quarum ſola voce terra diſcederet: Indéq; profectum eſſe id prouerbiū, quod vulgò Samij dicunt. Maius vi Neadum. Idémq; affert, earum oſſa maxima vel ſua ætate extitiſſe.

Νηΐδες *Hera. ida de politiis.*

De viu & vi Elephantorum apud Indos, cùm aliàs, tum in bello.

CAP. XXIX.

Indorum regem ho-

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ἰσχύος. Κεφ. κθ.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τὰς πο-

λεμ

ἐκ αὖ πάσαις ... ἐπὶ οἱ βοῦς, ἐκεῖνος ἱερ.

Περὶ τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ἰχθύων.

Κεφ. λα.

Πέτραν ἐν Ἀρμενίοις ἀκούω πέτραν εἶναι ὑψηλήν, εἶτα ταύτην ὕδωρ ἐκβάλλειν πάμπολυ. ὑποκεῖσθαι δὲ ἡ πέτρα πηγὴν μεγάλην τετράγωνον πάντῃ, καὶ ἑκάστην πλευρὰν ... ἥμισυ ἔχειν πλέθρου· βάθος δὲ ὀργυιῶν εἶναι τριῶν. συνεκπίπτειν δὲ τῷ ὕδατι τῷ προειρημένῳ καὶ ἰχθύας πολλάκις ἔχοντας τὸ μῆκος καὶ πηχέως καὶ ἔτι μείζους καὶ μέντοι καὶ ἐλάττονας, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ πολύ. καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν καταπίπτειν ἡμιθνῆτας, τοὺς δὲ ἀσπαίροντας, καὶ μάλα γε χαρίεντας, ἀποθνήσκειν. εἶναι δὲ αὐτοὺς ἡ φήμη λέγει πάνυ σφόδρα μέλανας, καὶ ἰδεῖν οὐκ ἀηδεῖς. εἰ δέ τι τούτων γεύσαιτο ἢ ἄνθρωπος ἢ θηρίον, παραχρῆμα ἀπόλλυται. τοὺς μὲν οὖν Ἀρμενίους διά τι ἐνδοξον

vſu ſicut idem ait, tantopere abhorret, vt nō attingat.

De piſcibus Armeniæ mortiferis. C. XXXI.

In Armenia excelſum ſaxum auditione accepi permultam aquam emittere. atque ſub ipſum ſubiici fontem vndiquaque quadratum treis paſſus altum, ſinguláq; eius latera ſtadij dimidium occupare, & ſimul cum aqua piſceis frequēter excidere cubiti magnitudine, tum maiores, tum non multo minores: & ex iis partim delabi ſemimortuos, partim adhuc palpitantes ad mortem præcipitare. Et peruagatum eſt eos colore eſſe nigerrimos & non aſpectu inſuaueis. Veruntamen ſi quid eorum vel homo vel fera beſtia guſtârit ſtatim mori. Propterea verò Armenios quòd ferarū multitu-

πρὸς τὴν πλευρὰν, εἰς ὅσον καθεῖναι τὴν χεῖρα, ἐμπλάττουσι τῶν αὐτῶν κρεῶν προσκεῖσθαι, κακὸν καὶ μὰ Δί' οὐ δέλεαρ τοῖς προειρημένοις. ὅταν οὖν ἢ λέων, ἢ πάρδαλις, ἢ λύκος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐντύχῃ καὶ γεύσηται, τέθνηκε παραχρῆμα. Καὶ πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ἀρμενία θηρίων ἀγρίων τροφός τε ἅμα καὶ μήτηρ ἐστίν. ἡ δὲ πεδιὰς, ἔτι καὶ μᾶλλον ἡ πρὸς τῷ ποταμῷ.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ ἰχθύων ὀξυρύγχων.

Κεφ. λβ

Ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ λίμνην ἀκούω μεγίστην εἶναι καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῇ γίνεσθαι μεγάλους, καὶ ὀξύρυγχοι καλοῦνται καὶ τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου δηλοῖ τι. καὶ προσιέναι μὲν ἐς μῆκος καὶ ὀκτὼ πηχῶν ἀκούω. οἱ Κάσπιοι θηρῶσιν αὐτοὺς, καὶ διαπάσαντες ἁλσὶ καὶ ταρίχους ἐργασάμενοί τε καὶ ἀποφρύξαντες αὐτοὺς, ἐπισάξαντες καμήλοις, κομίζουσιν εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ποιοῦσιν ἄλφιτα ἐκ τῶνδε τῶν ἰχθύων, ἀφελόντες τὴν πιμελήν. καὶ τοῦ μὲν ταρί-

ſciſſum latus, quatenus manus inſeri queat, farinas ex iis piſcibus abdunt. Poſt verò hanc eſcam ad eos alliciẽdos obiiciunt, ac quum eiuſmodi quippiam Pardalis, Leo, Lupus guſtarint, continuò moriuntur. Eſt autem cùm omnis Armenia mater & nutrix ferarum, tum præcipuè cãpeſtris circa fluuium.

De Oxyrynchis Caſpiis.

CAP. XXXII.

In maximo Caſpiæ lacu Oxyrynchi ab acumine roſtri nũcupati, magnitudine octo cubitorum procreãtur. Eos Caſpij captos diſtrahũt, & ſale conditos atque exiccatos Camelis doſſuariis Ecbatana vehunt: quin & adipe detracto, farinas ex iis conficiunt. & huiuſce-

modi ſalſamenta quidem vendunt: oleo verò pinguiſſimo & non graueolenti vnguntur. Atque etiam exempta ex iis viſcera excoquũt: vnde ad permultos vſus accommodatum fit glutinum: nam non modò ad quæcunque applicatum fuerit adhæreſcit: ſed & firmiſſimè retinet, vt & decem diebus madefactũ non tamen diſſoluatur, neque remittat. Itaque etiam artifices, qui circa ebur laborant eo vtuntur, & opera conficiunt pulcherrima.

χ[illegible]κεισι, τοῖς δὲ ἰχθύσιν ἐλαίῳ χρίονται λιπαρῷ σφόδρα καὶ οὐ δυσώδει. τὰ δὲ ἔντερα ἐξαιροῦσιν αὐτῶν, καὶ ἕψουσι καὶ ἐξ αὐτῶν ποιοῦσι κόλλαν, καὶ μάλα γε ἐς χρείαν γίνεσθαι δήπου χρησίμην. συνέχει γὰρ πάντα ἰσχυρῶς καὶ προσέχεται εἰς ἀεὶ προσπλακῇ, καὶ ἰδεῖν ἐστι λαμπροτάτη· οὕτω δὲ συνέχει πᾶν ὅτι ἂν συμφύσῃ καὶ συνάψῃ ὡς καὶ δέκα ἡμερῶν αὐτὴν βρεχομένην μήτε λύεσθαι, μήτε μὴν ἀνίστασθαι, ἀλλὰ τοὺς τὸν ἐλέφαντα † χρεῶντας χρῆσθαί τε αὐτῇ καὶ τὰ ἔργα ἐκποιεῖν κάλλιστα.

χρεωρ-
γοῦντας

De aue quadam Caſpia, & rurſus alia Caſpia vel potius Indica.

CAP. XXXIII.

Fama quædam venit in ſermonem hominũ, apud Caſpios autem procreari magnitudine maximi Gallinacei, [illegible] ſi colore varietate florentem, atque auditione accepi eam ſupinam

Περὶ τῆς ὄρνιθος τῆς Κασπίας, καὶ ἑτέρας ἔτι Κασπίας, ἢ μᾶλλον Ινδῆς.

Κεφ. λγ.

Λέγεται τις λόγος ἐν Κασπίοις ὄρνεον γίνεσθαι, τὸ [illegible] μέγεθος κατὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας τοὺς μεγίστους· ποικίλον γε μὴν τοῖς πτεροῖς καὶ πολυχροίᾳ διηνθισμένην καὶ [illegible], ὕπτιον [illegible] εἰκόνα

ἀκούω, ἀποτεῖναι τῷ τραχήλῳ τὰ σκέλη καὶ οἷον ἐποχεῖν αὐτοῖς αὑτόν. κλαγγὴν δὲ ἀφιέναι αἰγανικήν. ποιεῖσθαι δὲ τὴν πτῆσιν οὐκ ἐς αἰθέρα βαθεῖαν, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν, ἐλατρείζειν εἰς ὕψος ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον. Κάσπιος δὲ ἄρα καὶ ἄλλος ἐστὶν ὄρνις, ἢ Ἰνδὸς μᾶλλον. λέγεται γὰρ καὶ ἐκείνῃ τὸ γένος οἱ ἀπὸ ταύτης. καὶ εἴη τὸ μέγεθος κατὰ χῆνας μὲν, καὶ ἔχει κεφαλὴν πλατεῖαν μὲν λεπτὴν δέ. καὶ τὰ σκέλη οἱ † μικρά. καὶ κατακρᾶ δὲ ἡ χρόα οἱ καὶ μικτή. τὸ μὲν γὰρ νῶτον αὐτῷ † πορφυροῖς ἠγλάϊσται. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ γαστρὶ, κόκκῳ γνησιωτάτῳ καὶ καλλίστῳ πεφοινίκωσται. κεφαλὴ δὲ καὶ δέρμα, λευκὰ ἄμφω. φθέγγεται δὲ κατὰ τὰς αἶγας.

Περὶ τῶν Κασπίων αἰγῶν καὶ καμήλων.

Κεφ. λδ.

Αἶγες δὲ Κάσπιαι γίνον-

volare, & ſub collum extenſis cruribus ſe veluti ſubleuare: tum Caſtelli vocē mittere. neque in ſublime, ſed circum terrā idcirco volare quòd in altum nō queat ſeſe attollere. Eſt & altera auis Caſpia, *vel potius Indica, (nā in India etiam naſcitur) Anſeris magnitudine: & lato quidem, ſed tenui capite, cruribus paruis eſt: vario colore diſtinguitur. nam eius dorſum purpureū eſt. vēter maximè coccineus: caput & cutis exalbeſcūt. Vocem caprinam mittit. μακρά.

πορφυροῖς.

* *Rurſus eandem auem videtur inferius* cap. 38. *deſcribere: ex cuius collatione quadam vtrobique emendanda videntur. Ego quidem & has duas quæ hic deſcribuntur, & tertiam quæ infrà, pro auæ vna acceperim.*

De Caſpiis Capris, & Camelis. c. XXXIII.

Caſpiæ Capræ, & albiſſimæ ſunt, & corni-

 bus

bus mutilæ, corpore paruæ ac ſimæ Cameli quoque Caſpiis abundant, quarum maximæ ad Equorum maximorum accedũt magnitudinem. Eorum villi adeò ſunt molles, cum Mileſiis lanis vt mollitudine comparari poſſint, ex iiſq, ſacerdotes & Caſpiorum ditiſſimi præcipuiſq, veſtes conficiant.

De Apibus quæ Chalcoides cognominantur.

CAP. XXXV.

Antenor in tractatione Creticarum rerũ in Rhauciorum vrbem ait diuino quodam impulſu Apum, quę vocarẽtur Chalcoides, examen acceſſiſſe, & defixis aculeis moleſtiam obuiis exhibuiſſe: Illos earum impetum non ſuſtinentes ſolum mutaſſe, & in alium perueniſſe locum, ibíq; condidiſſe oppidum, quod

σιμαὶ. ται λευκαὶ ἰσχυρῶς. καὶ καμήλων δὲ ἄγριοι, μικραὶ τὸ μέγεθος καὶ † σιμαί. Καὶ μηλοι δι' ἀριθμὸν πλείους, αἱ μέγισται κατὰ τοὺς ἵππους τοὺς μεγίστους, αἱ τρίχες εἶναι ἁπαλαὶ γάρ εἰσι σφόδρα αἱ τούτων τρίχες ὡς καὶ τοῖς μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τὴν μαλακότητα. ἐσθῆτα ἐκ τούτων οἱ ἱερεῖς ἐσθῆτα ἀμφιέννυνται. καὶ οἱ τῶν Κασπίων πλουσιώτατοί τε καὶ δυνατώτατοι.

Περὶ τῶν μελισσῶν καλουμένων χαλκοειδῶν.

Κεφ. λε.

Ἐν λόγοις Κρητικοῖς Ἀντήνωρ λέγει τῇ τῶν καλουμένων Ῥαυκίων πόλει, ἔκ τινος δαιμονίας προσβολῆς ἐπιφοιτῆσαι μελιττῶν σμῆνος, αἳ προσῆν καλοῦνται χαλκοειδεῖς. ἐγχρίμψασαι δὲ ἄρα αὐτοῖς τὰ κέντρα, εἶτα μέντοι πικρότατα λυπεῖν ὑπάρχειν. ἐκείνους δὲ τὴν προσβολὴν οὐ φέροντας ἀναστῆναι τῆς πατρίδος. καὶ μέντοι καὶ οἰκίσαι εἰς χῶρον ἐλθεῖν ἄλλον, καὶ † οἰκῆσαι φιλίᾳ τῆς πατρίδος.

δος ἵνα Κρητικῶς εἴπω, † Ῥαῦκον ἐν αὐτῇ τῇ Κρήτῃ εἰ καὶ τῆς χώρας ὁ δαίμων ἐξήλασεν αὐτούς, ἀλλὰ γοῦν τελείως ἀποστερηθῆναι τοῦ ὀνόματος οὐχ ὑπομείνασαι. Λέγει δὲ ὁ Ἀντήνωρ καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ἴδην τὴν Κρήτισσαν, ἐκείνων τῶν γενῶν τῶν μελιττῶν εἶναι ἐνδάλματα, οὐ πολλὰ μὲν εἶναι δ' οὖν καὶ πικρὰς ἐντυχεῖν, ὡς ἐκεῖναι ἦσαν.

Ὅπως ἥδεται πρὸς τὸ τοῦ καμήλου κρέας ὁ λέων.

Κεφ. λϛ.

Καμήλου κρέας ἥδεται λέων ἐσθίων. καὶ τὸ μαρτύριον Ἡρόδοτος λέγει, τὰς Ξέρξου καμήλους τὰς τὸν σῖτον φερούσας ἐπιθέσθαι λέοντας. τὰ δὲ ἄλλα οὐ προσίεντο, οὐχ ὑποζύγια, οὐκ ἀνθρώπους, ἤδη δὲ ἐς, (θαυμάζων τὸ αἴτιον ὅτι ποτέ ἐστι, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, ταῖς καμήλοις ἐπιτίθεσθαι, ὃ μή τι πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον, μήτ' ἐπεπείρατο αὐτοῦ.) Ὁ ἴσα δὲ Ἡρόδοτος ᾔδει,

similiter priſtinæ ſedis maternæ amore, Rhaucum in ipſa Creta nominarunt: vt quamuis patriâ, vi fatali, eſſent depulſi, nomen tamen illius retinerẽt. Ait autem Antenor in Ida monte Cretæ etiamnũ harum Apum paucas quaſdã eſſe reliquias, quæ ſimiliter vt illæ ſuis aculeis quàm acerbiſſimè pungant.

ῥαῦκον

Leonem carnes Cameli præ cæteris appetere.

CAP. XXXVI.

Cameli carnes à Leonibus comedi ſolere, teſtimonio eſt Herodotus, quum in Xerxis camelos, qui cõmeatum portarẽt, dicit Leones inuaſiſſe: & ex aliis animalibus nulla, neque iumenta, neque homines attigiſſe. (idq; factũ miratur, præſertim quũ Camelos ante id tempus nunquã vidiſſent, & aliunde eſſet, vnde famem explerent.) At

Parentheſi incluſa ex Herodoti ſeptimo ſuppleuimus

mihi Herodotus pauca tum in natura rerum peritus videtur, qui Leones Thracios miratur voluptatem in cibo vnam alteri præpoſuiſſe. nam Camelos quantopere appetant, Arabes ſciunt & quicunq; regionem Leonum ſimul & Camelorũ parẽtẽ atq; nutricem habitãt. Itaque non admiror ſi Leo vi quadam naturali & occulta, Cameli carnem expetit, & in hoc animal etiam nunquam priùs viſum, ſui ſatiandi causâ, irruit. Appetitus enim naturalis eos, etiam quum primùm vident, vt ſuauiſſimum inde ſibi futurum parent alimentum, incitat.

λεόντων

ἰδόντες

Quemadmodum Aquila ab homine auxilium aſſecuta, ſtatim ei benefacta retribuerit.

CAP. XXXVII.

Decem & ſex viri frumẽtum in area perticis excutientes, in maximis Solis ardoribus, quũ ardẽtiſſimè ſitirẽt, vnũ ex ſuis, vt aquã de proximo hauriret fonte, miſerũt. Is meſſoriam falcem in man

ἐξετάζων τὸ ἦν τῇδέ τε καὶ τῇδε κατὰ τὴν ἐδωδὴν λεόντων Θρακίων. ἴσασι δὲ καὶ Ἄραβες ταῦτα, καὶ ὅσοι [illegible] καμήλων μετέσχον ἅμα καὶ τὸ ἐν γῇ ἰσχουσιν. [illegible] θαυμάσαιμι εἰ [illegible] ἀπορρήτῳ λέων ἥδεται καμήλου κρέας, καὶ μὴ θεασάμενος, φαγεῖν, εἴ ποτε εὐτύχῃ καὶ [illegible]. ἡ γὰρ [illegible] ὅτι θυμ[illegible] καὶ [illegible] ἰδόντες εἰς τὴν τῆς ἐπιθυμίας [illegible].

Ὅπως ἀετὸς [illegible] ὑπ' ἀνθρώπου τυχὼν εὐθὺς ἠμείψατο τὴν [illegible].

ΚΕΦ. λζ.

Ἀλοῶντες ἄνθρωποι [illegible] [illegible] [illegible] ἀριθμὸν ἑκκαίδεκα, [illegible] ἐκ πηγῆς [illegible] [illegible] [illegible]

τὸ ποτὸν ἐκόμιζεν διὰ χειρῶν· εἶ-
χε· τὸ δὲ ἀφ᾽ ὑδρίαν ἀγγεῖον
ἐπὶ τῶν ὤμων ἐκόμιζεν. ἐλθὼν
δὲ καταλαμβάνει ἀετὸν
ὑπό τινος ὄφεως ἐγκρα-
τῶς τε καὶ ἐμπεριειλημμένον
περιειλημμένον ἀπολλύμενον ἤδη. ἔτυχε δὲ ἄρα
κατασπάσας μὲν ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ
ἀετός, οὐ μὴν κρείττων γε
γενόμενος, οὐδὲ τῆς ἐπιβουλῆς
ἐγκρατὴς ἐξέβη· οὐδὲ τοῦ
ποδὸς τὸ Ὁμηρικὸν τοῖς
ἑαυτοῦ τέκνοις τὴν δαῖτα
ἐκόμισεν· ἀλλὰ ταῖς ἐκεί-
νου σπείραις περιπεσὼν ἑρ-
μάσιν, ἔμελλεν οὐ μὰ Δί᾽
ἀπολεῖν, ἀλλ᾽ ἀπολεῖσθαι. εἰ-
δὼς οὖν ὁ γεωργὸς τὴν ἀ-
κοὴν τὴν ἐκ Διὸς ἄγγε-
λον καὶ ὑπηρέτην εἰδὼς
γε μὴν κακὸν θηρίον τὸν
ὄφιν, τῷ δρεπάνῳ τῷ προ-
ειρημένῳ διακόπτει τὸν θῆ-
ρα· καὶ μέντοι καὶ τὸν ἀ-
φύκτων ἐκείνων εἱργμῶν
τε καὶ δεσμῶν τὸν ἀετὸν ἀπο-
λύει. οὐ μέντοι πάρεργον

manibus habebat & in humeris ſitulam geſtabat. vbi verò ad fôtem venit, offendit Aquilam quàm ſtrictiſſimè cautéq; ſerpête circũplicatam, iamiã proximã vt ſtrãgularetur. In eã enim Aquila inuolauerat: veruntamẽ non compos voti & inſidiarum in ea ipſa expugnanda euaſerat: neque pullis vt Homericè dicam, epulas attulerat: ſed ſpiris illius ceu laqueis circumuenta vicina erat ad pereundũ, non perdendum. Agricola vel quòd non ignoraret, vel quòd auditione accepiſſet Aquilam Iouis nunciam & miniſtram eſſe: & itẽ quòd egregiè teneret feram & improbam beſtiam eſſe Serpentem falce eã diſſecuit: & vinculis Aquilam, vnde effugere non poterat exeluit Quúmq; his obiter geſtis reuertiſſet, atque hauſta a-

τῷ ἀνδρὶ ταῦτα, καὶ δὴ διεπεπράχετο. ἀρυσάμενος

qua vinum temperatũ omnibus miniſtraſſet, ij quidem auidiſſimè copioſéque in prandio bibere ingrediuntur, is autem qui aquam hauſiſſet, iam poſt illos biturus erat. nam tum famulus, non compotor erat. Ad labra igitur poculum quum admouiſſet, ſeruata Aquila circum locum illum etiamnunc verſans, vt hanc mercedem ſuæ ſalutis perſolueret, ſic in poculum inuolauit, vt potio effũderetur. Ille, quòd grauiter ſitiret, indignatus ait: Hàncne gratiam, quum ſis illa, (nam auem recognoſcebat,) tuo cõſeruatori refers? itáne Iouem gratiarum inſpectorem & præfectum vereris? Quum hæc elocutus in ſiti, ſe ad alios conuerteret, videt ex venenata potione palpitãtes, extremum ſpiritum effla-

κύλικας πολλάς

δὲ τὸ ὕδωρ, ἥκει καὶ πρὸς τὴν κεράσας, ὤρεξε πᾶσιν. οἱ δὲ ἄρα ἐξέπιον, καὶ ἀμυστὶ † καὶ πολλὰς ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. ἔμελλε δὲ καὶ αὐτὸς ἐπ' ἐκείνοις πίεσθαι. ἔτυχε γὰρ ὑπηρέτης, καὶ τὸ ἐκείνων πως τοῦ καιροῦ, ἀλλ' οὐ συμπότης ἦν. ἐπεὶ δὲ τοῖς χείλεσι τὴν κύλικα προσῆγεν, ὁ σωθεὶς ἀετὸς ζωάγρια ἐκτίνων οἱ καὶ κατὰ τύχην ἀγαθὴν ἐκείνη ἔτι διατρίβων περὶ τὸ χωρίον ἐμπίπτει τῇ κύλικι, καὶ ἐκταράττει αὐτὴν, καὶ ἐκχεῖ τὸ ποτόν. ὁ δὲ ἠγανάκτησε. καὶ γὰρ ἔτυχε διψῶν, καὶ λέγει· εἶτα μέντοι σὺ μὲν ἐκεῖνος ὢν (καὶ γὰρ καὶ τὸν ὄρνιν ἐγνώριζε) τοιαύτας ἀποδίδως τοῖς σωτῆρσι τὰς χάριτας; ἀλλὰ πῶς ἔτι ταῦτα καλά; πῶς δ' ἂν καὶ ἄλλος σπουδὴν καταθέσθαι θελήσει εἴς τινα, αἰδοῖ Διὸς χαρίτων ἐφόρου τε καὶ ἐπόπτου; καὶ τῷ μὲν ταῦτα εἴρηται καὶ ἐρρίγου τῷ δίψει· ὁρᾷ δὲ στραφεὶς τοὺς πίοντας ἀσπαίροντας καὶ ἀποθνήσκοντας. ἦν δὲ

ἄρα

ἐρπετοῖς συμβαλεῖν, ἐμμεμι-
χὼς εἰς τὴν πηγὴν ὅ, τι ὁ ὄφις,
καὶ κεράσας αὐτὴν τῷ ἰῷ.
Ὁ μὲν ἀετὸς † τῷ σώματι
ἀμιγὴς, τὸν ἰσότιμον σωτη-
ρίας ἀπέδωκε τὸν μισθόν.
Λέγει δὲ Κράτης ὁ Περγαμη-
νὸς ὑπὲρ τούτων καὶ τὸν Στη-
σίχορον ᾄδειν ἔν τινι ποιή-
ματι οὐκ † εἰσφοιτήσαντί
που εἰς πολλοὺς, σεμνόν τε καὶ
ἀρχαῖον, ὥστε κρίνειν ἐμοὶ,
τὸν μάρτυρα εἰσάγων.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Κασπίαις νήσοις γινομένων ὀρνίθων.

Κεφ. λη.

Ἐν θαλάσσῃ τῇ Κασπί-
ᾳ εἰσὶ νῆσοι φασὶ, καὶ γί-
νονται ἐν αὐταῖς ὄρνιθες
διάφοροι μὲν καὶ ἄλλοι, εἷς
δὲ εἴληχε τοιαύτης ἰδιό-
τητος. ἔστι μὲν γὰρ κατὰ τῶν
χηνῶν τὸ μέγεθος φασὶν
αὐτόν. ἀλλὰ τὸν εὐγενῆ
χῆνα καὶ τῶν ἄλλους ἰ-
δεῖν ὑπερέχεται. πόδας δὲ ἔχει ἐμφερεῖς γεράνῳ. καὶ τὰ
μὲν νῶτα κοκκοβαφῆ καὶ σφόδρα ἀκρατῶς. τὰ δὲ
ὑπὸ τὴν γαστέρα, πράσινα. τὴν δὲ δειρὴν λευ-
κήν.

re. Serpens, vt cõiicere licebat, ſuo veneno fõtem imbuerat. Itaque redemptionis præmiũ ei, qui ſe conſeruaſſet, Aquila cũ pari ſalute compenſauit. Crates Pergamenus tradit Steſichorum etiam in quodam poëmate in vulgus haudquaquam peruulgato, huius rei mẽtionem facere, grauem ſanè illũ & antiquum teſtem citans.

τῷ σωθέν- ει ὑγιά- μων, vel εὐχαρις

ἐκφοιτή- σαντι

De auibus inſularum Caſpij maris.

CAP. XXXVIII.

In maris Caſpij inſulis cùm alias aues peculiares naſci ferunt, tum maximè vnam ea vi & natura affectam, vt magnitudine quidẽ vel egregium anſerem ſuperet: pedes autẽ habeat Grui perſimiles, dorſo ſit vehementer rubro, * ventre viridi: collo albo, & diſſeminatis maculis croceis

vide ſuprà quoque 13.

ſima quidem mihi dubitatio eſt. terra enim India mater optima aliorum animalium in cauſa eſt Hi erga obuios immaniſſimi dicũtur. eorum pelles nigrę ſunt, & pilis horridæ, & aſpectu formidoloſæ. Si capiantur, manſueſ funt quidem, modo ne maximi ſint: tum verò adeò aſſuefiunt loro vt facile ſimiliter atq; Canes ad venandos hinnulos, Ceruos, Apros, Tauros & Aſinos ſylueſtres duci queant ſagaciſſimè enim (ſicut audio) odorantur.

Degente in Africa à Leonibus perdita.

CAP. XXVII

In Africa gens fuit, vt fertur, quam Nomęam, id eſt, Paſtoralem nominabant, felix & fortunata, ſed tandem quum Leones plurimi ſimul & maximi & im-

ἐστί. τὸ δὲ αἴτιον, τῶν ζώων τῶν ἑτέρων ἡδε ἡ γῆ μήτηρ ἐστὶν ἀγαθή. ἴσασι δὴ ἐντυχεῖν κατὰ πρόσωπον εἰσὶν οἱ δὲ ἀγριώτατοι καὶ δεινοὶ δήξεσθαι. δέρμα ἐκείνων λεόντων μέλανά τε ἰδεῖν. καὶ φρίξασαι ὀρθὴ τε ἀνίσταται, καὶ συμπέπτωκεν τὸ εἶδος ὅσον ἐκπληκτικόν. εἰ δὲ ἁλῶναι δυνηθεῖεν, πραΰνονταί γε, ἀλλ' οὐχ οἱ μέγιστοι· καὶ ἡμεροῦνταί γε, καὶ γὰρ ὑπαγόμενοι ῥᾷστα πιθανοί. ὡς ἄγεσθαί τε ὑπὸ ἱμάντος. καὶ κατὰ κυναγωγίας ἐπὶ θήραν κεμάδων καὶ ἐλάφων, καὶ συῶν, καὶ ταύρων, καὶ ἀγρίων ὄνων. εἰσὶ γὰρ καὶ ῥινηλατῆσαι ὡς ἀκούω δεινοί.

Περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ ἔθνους τοῦ ὑπὸ λεόντων ἀπολωλότος. Κεφ. κζ.

Ἐν τῇ Λιβύων χώρᾳ, ἔθνος ἦν φασι τὸ καλούμενον Νομαῖον, καὶ τὰ μὲν ἄλλα διευτύχει † εὐδαίμων μάλα, καὶ εὐδαίμονος ταῦ μὰ Δία λήξεως. εἶτα ἠφανίσθη τελέως, λεόντων αὐτοῖς ἐπελθόντων πλήθει τε παμπόλλων, καὶ

al. εὐνόμου

μεγά-

μεγέθει μεγίστων, καὶ τὴν τόλμαν ἀμάχων ὑπ' ὧν ἐπιδημεῖ τι καὶ παντελὴς διαφθαρεῖ της. εἶτα ἐς τὸ παντὶ ἐς ἀπώλοντο τὸ ἴδιον. λεόντων γὰρ ἀθρόων ἐπιδημία, χρῆμα ἀπρόσμαχον.

manes ſuperueniſſent, penitus eſt extincta, ita vt nihil eius reliquum ſit factum. Adeo inexpugnabilis eſt improuiſus & magno coniunctus numero Leonum impetus.

Περὶ τῶν ἐν Σάμῳ θηρίων τῶν καλουμένων νηάδων.

Κεφ. κη.

Εὐφορίων δὲ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι λέγει τὴν Σάμον ἐν τοῖς παλαιοτάτοις τῶν χρόνων ἐρήμην, γενέσθαι τι ἐν αὐτῇ θηρία μεγέθει μὲν μέγιστα, ἄγρια δὲ καὶ προσαπελάσαι τῳ δεινά. καλεῖσθαι δὲ μὴν νηάδας· ἀλλ' ὡν καὶ μόνη τῇ βοῇ ῥηγνύναι τὴν γῆν. παροιμίαν οὖν ἐν τῇ Σάμῳ διαρρεῖν τὴν λέγουσαν, μεῖζον βοᾷ τῶν νηάδων. ὀστᾶ δὲ ἔτι καὶ νῦν αὐτῶν δείκνυσθαι μεγάλα ὁ αὐτός φησι.

De feris animalibus Samiis.

CAP. XXVIII.

Euphorion in commentariis ſcriptum reliquit, Samum cùm olim deſertiſſimam fuiſſe, tum in ea beſtias feras, & metuendas obuias maxima magnitudine, nomine Neades fuiſſe, quarum ſola voce terra diſcederet: Indéq; profectum eſſe id prouerbiū, quod vulgò Samij dicunt. Maius vi Neadum. Idémq; affert, earum oſſa maxima vel ſua ætate extitiſſe.

Neades Heraclida de politiis.

De viſu & vi Elephantorum apud Indos, cùm aliàs, tum in bello.

CAP. XXIX.

Indorum regem ho-

Περὶ τῆς τῶν ἐλεφάντων ἰσχύος. Κεφ. κθ.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τὰς πολεμ-

ἐκ αὖ πάσχει[illegible] ἔπτοι βοῦς, ἐκεῖ[illegible] ἰ, ει.

Περὶ τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ ἰχθύων.

Κεφ. λα.

Π[illegible] ἐν Ἀρμενίᾳ ἀκούω πέτραν [illegible] ὑψηλὴν, εἶτα ταύτην ὕδωρ [illegible] πάμπολυ [illegible] πέτρᾳ [illegible] πεπράγωνον [illegible] καὶ ἑκάστην πλευρὰν [illegible] μισυ ἔχειν [illegible] ὀργυιαῖον [illegible] δὲ τῷ ὕδατι [illegible] ἰχθύας πολλάκις ἔχοντας τὸ μῆκος καὶ πηχέως καὶ ἔτι μείζους καὶ μέντοι καὶ [illegible] νας, ἀλλ' οὐ κατὰ πολύ. καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν κατολισθαίνειν ἡμιθνῆτας· τοὺς δὲ ἀσπαίροντας, καὶ μάλα γε [illegible] χειρὸς, ἀποθνήσκειν. [illegible] δὲ αὐτοὺς ἡ φήμη λέγει πάνυ σφόδρα μέλανας, καὶ ἰδεῖν οὐκ ἀηδεῖς. εἰ δὲ τι τούτων γεύσαιτο ἢ ἄνθρωπος ἢ θηρίον, παραχρῆμα ἀπόλλυται. τοὺς μὲν οὖν Ἀρμενίους, διά τι ἐνδεῆ

vſu ſicut idem ait, tantopere abhorret, vt nō attingat.

De piſcibus Armenia mortiferis. C. XXXI.

In Armenia excelſum ſaxum auditione accepi permultam aquam emittere, atque ſub ipſum ſubiici fontem vndiquaque quadratum treis paſſus altum, ſinguláq; eius latera ſtadij dimidium occupare, & ſimul cum aqua piſceis frequēter excidere cubiti magnitudine, tum maiores, tum non multo minores: & ex iis partim delabi ſemimortuos, partim adhuc palpitantes ad mortem præcipitare. Et peruagatum eſt eos colore eſſe nigerrimos & non aſpectu inſuaueis. Veruntamen ſi quid eorum vel homo vel fera beſtia guſtârit ſtatim mori. Propterea verò Armenios quòd ferarū multitu-

τες τὴν πλευρὰν, εἰς ὅσον καθεῖναι τὴν χεῖρα, ἐμπλάττουσι τῶν αὐτῶν κρεῶν περικεῖσθαι, καὶ νὴ μὰ Δία δέλεαρ τοῖς προειρημένοις. ὅταν οὖν ἢ λέων, ἢ πάρδαλις, ἢ λύκος, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐντύχῃ καὶ γεύσηται, τέθνηκε παραχρῆμα. Καὶ πᾶσα μὲν οὖν ἡ Ἀρμενία θηρίων ἀγρίων τροφός τέ ἐστι καὶ μήτηρ ἐστίν. ἡ δὲ πεδιὰς, ἔτι μᾶλλον ἡ πρὸς τῷ ποταμῷ.

ſciſſum latus, quatenus manus inſeri queat, farinas ex iis piſcibus abdunt. Poſt verò hanc eſcam ad eos alliciēdos obiiciunt, ac quum eiuſmodi quippiam Pardalis, Leo, Lupus guſtarint, continuò moriuntur. Eſt autem cùm omnis Armenia mater & nutrix ferarum, tum præcipuè cāpeſtris circa fluuium.

Περὶ τῶν ἐν τῇ Κασπίᾳ ἰχθύων ὀξυρύγχων.

Κεφ. λβ.

Ἐν τῇ Κασπίᾳ γῇ λίμνην ἀκούω μεγίστην εἶναι καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῇ γίνεσθαι μεγάλους, καὶ ὀξύρυγχοι καλοῦνται ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ προσώπου δηλονότι. καὶ προσίενται μὲν ἐς μῆκος καὶ ὀκτὼ πηχῶν ἀκούω· οἱ Κάσπιοι θηρῶντες αὐτοὺς, καὶ διαπάσαντες ἁλσὶ καὶ ταρίχους ἐργασάμενοί τε καὶ ἀποφήναντες αὔους, ἐπισάξαντες καμήλοις, κομίζουσιν εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ποιοῦσιν ἄλφιτα ἐκ τῶν ἀπὸ τῶν ἰχθύων, ἀφελόντες τὴν πιμελήν. καὶ τοῦ μὲν ταρί-

De Oxyrynchis Caſpiis.

CAP. XXXII.

In maximo Caſpiæ lacu Oxyrynchi ab acumine roſtri nūcupati, magnitudine octo cubitorum procreātur. Eos Caſpij captos diſtrahūt, & ſale conditos atque exiccatos Camelis doſſuariis Ecbatana vehunt: quin & adipe detracto, farinas ex iis conficiunt. & huiuſce-

modi ſalſamenta quidem vendunt: oleo verò pinguiſſimo & non graueolenti vnguntur. Atque etiam exempta ex iis viſcera excoquũt: vnde ad permultos vſus accommodatum fit glutinum: nam non modò ad quæcunque applicatum fuerit adhæreſcit: ſed & firmiſſimè retinet, vt & decem diebus madefactũ non tamen diſſoluatur, neque remittat. Itaque etiam artifices qui circa ebur laborant eo vtuntur, & opera conficiunt pulcherrima.

χιῶν προσέοικεν, τοῖς δὲ ἰχθύσι τοῖς ἐλαίῳ χρίονται λιπαρῷ σφόδρα καὶ οὐ δυσώδει. τὰ δὲ ἔντερα ἐξαιροῦσιν αὐτῶν, καὶ ἕψουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν ποιοῦσι κόλλαν, καὶ μάλα γε ἐς χρείαν γίνεσθαι πολλὴν μέλλουσαν. συνέχει γὰρ πάντα τὰ ἐμπλακέντα, καὶ προσέχεται εἰς ἃ προσπλακῇ, καὶ ἰδεῖν ἐστι λαμπροτάτη. οὕτω δὲ συνέχει πᾶν ὅτι ἂν συνδήσῃ καὶ πήξῃ, ὡς καὶ δέκα ἡμερῶν αὐτὴν βρεχομένην μήτε λύεσθαι, μήτε μὴν ἀνίστασθαι, ἀλλὰ τοὺς τὸν ἐλέφαντα †χρῶντας χρῆσθαί τε αὐτῇ καὶ τὰ ἔργα ἐκποιεῖν κάλλιστα.

χειρουργοῦντες

De aue quadam Caſpia, & rurſus alia Caſpia vel potius Indica.

CAP. XXXIII.

Περὶ τῆς ὄρνιθος τῆς Κασπίας, καὶ ἑτέρας ἔτι Κασπίας, ἢ μᾶλλον Ἰνδικῆς.

Κεφ. λγ.

Fama quædam venit in ſermonem hominũ, apud Caſpios autem procreari magnitudine maximi Gallinacei, ſed colore varietate florentem, atque auditione accepi eam ſupinam

Λέγεταί τις λόγος ἐν Κασπίοις ὄρνεον γίνεσθαι, τὸ μὲν μέγεθος κατὰ τοὺς ἀλεκτρυόνας τοὺς μεγίστους· ποικίλον δὲ μάλιστα τοῖς πτεροῖς καὶ πολυχροίᾳ διηνθισμένον, καὶ πάνυ ὕπτιον εἰωθὸς

ἀκέω, ἀποτεῖναι τὰ τοῦ τραχήλου τὰ σκέλη καὶ ἐπὶ τούτων αὐτοῖς αὐτὸν. κλαγγὴν δὲ προΐεσθαι σκυλακικήν. ποιεῖσθαι δὲ τὴν πτῆσιν ἐν ἀέρι βαθείαν, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν, ἐπαίρειν εἰς ὕψος ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον. Κάσπιος δὲ ἄρα καὶ ἄλλη ὄρνις, ἢ Ἰνδὸς μᾶλλον. λέγεται γὰρ καὶ ἐκείνη τὸ γένος οἱ ἀνὰ ταύτῃ. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος κατὰ χῆνας τὸ, καὶ ἔχει κεφαλὴν πλατεῖαν μὲν λεπτὴν δέ. καὶ τὰ σκέλη οἱ † μικρά. καὶ ποικίλην χρόα οἱ καὶ μικτή. τὸ μὲν γὰρ νῶτον αὐτῆς † πο.τυρgis ἠγλάϊσται. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ γαστρὶ, κόκκῳ γνησιωτάτῳ καὶ καλλίστῳ πεπυρσοειδής ἐστι. κεφαλὴ δὲ καὶ δέρμα, λευκὰ ἀμφοῖν. φθέγγεται δὲ κατὰ τὴν αἶγα.

volare, & ſub collum extenſis cruribus ſe veluti ſubleuare: tum Catelli vocẽ mittere. neque in ſublime, ſed circum terrã idcirco volare, quòd in altum nõ queat ſeſe attollere. Eſt & altera auis Caſpia, *vel potius Indica, (nã in India etiam naſcitur) Anſeris magnitudĩne: & lato quidem, ſed tenui capite, cruribus paruis eſt: vario colore diſtinguitur. nam eius dorſum purpureũ eſt. vẽter maximè coccineus: caput & cutis exalbeſcũt. Vocem caprinam mittit. μακρά. πορφύρᾳ.

* *Rurſus eandem auem videtur inferius* cap. 38. *deſcribere: ex cuius collatione quadam vtrobique emendanda videntur. Ego quidem & has duas qua hic deſcribuntur, & tertiam qua infrà, pro ane vna acceperim.*

Περὶ τῶν Κασπίων αἰγῶν καὶ καμήλων.

Κεφ. λγ.

De Caſpiis Capris, & Camelis. c. XXXIII.

Αἶγες δὲ Κάσπιαι, γίνον-

Caſpiæ Capræ, & albiſſimæ ſunt, & corni-

bus

bus mutilæ, corpore paruæ ac ſimæ Cameli quoque Caſpiis abundant, quarum maximæ σιμαί. ad Equorum maximorum accedũt magnitudinem. Eorum villi adeò ſunt molles, cum Mileſiis lanis vt mollitudine comparari poſſint, ex iiſq, ſacerdotes & Caſpiorum ditiſſimi præcipuiq, veſtes conficiant.

De Apibus quæ Chalcoides cognominantur.

CAP. XXXV.

Antenor in tractatione Creticarum rerũ in Rhauciorum vrbem ait diuino quodam impulſu Apum, quę vocarẽtur Chalcoides, examen acceſſiſſe, & defixis aculeis moleſtiam obuiis exhibuiſſe: Illos earum impetum non ſuſtinentes ſolum mutaſſe, & in alium perueniſſe locum, ibiq; condidiſſe oppidum, quod

σαι λευκαὶ ἰσχυρῶς. καὶ κεράτων δὲ ἄγονοι, μικραὶ τὸ μέγεθος καὶ †σιμαί. Κάμηλοι δ' ἀριθμὸν εἰσὶ πλείους, αἱ μέγισται κατὰ τοὺς ἵππους τοὺς μεγίστους, αἱ τρίχες ἔχαι· ἁπαλαὶ γάρ εἰσι σφόδρα αἱ τούτων τρίχες αἷς καὶ τοῖς μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τὴν μαλακότητα. ἐκ δὲ τούτων οἱ ἱερεῖς ἐσθῆτα ἀμφιέννυνται. καὶ οἱ τῶν Κασπίων πλουσιώτατοί τε καὶ δυνατώτατοι.

Περὶ τῶν μελισσῶν καλουμένων χαλκοειδῶν.

Κεφ. λε.

Ἐν λόγοις Κρητικοῖς Ἀντήνωρ λέγει τὴν τῶν καλουμένων Ῥαυκίων πόλιν, ἔκ τινος δαιμονίας προσβολῆς ἐπιφοιτῆσαι μελιττῶν σμῆνος, αἳ προῦν καλοῦνται χαλκοειδεῖς. ἐγχρίμψασαι δὲ ἄρα αὐτοῖς τὰ κέντρα, εἶτα μέντοι πικρότατα λυπεῖν ὑπωρεῖν. ἐκείνους δὲ τὴν προσβολὴν οὐ φέροντας ἀναστῆναι τῆς πατρίδος. καὶ μέντοι καὶ οἰκίσαι εἰς χῶρον ἐλθεῖν ἄλλον, καὶ † οἰκῆσαι φιλίᾳ τῆς πατρίδος.

δος ἵνα Κρητικῶς εἴπω, Ῥαῦκον ἐν αὐτῇ τῇ Κρήτῃ· εἰ καὶ τῆς χώρας ὁ δαίμων ἤλαυνεν αὐτοὺς, ἀλλὰ γοῦν τελείως ἀποσπασθῆναι τοῦ ὀνόματος οὐχ ὑπομείναντας. Λέγει δὲ ὁ Ἀντήνωρ καὶ ἔτι κατὰ τὴν Ἴδην τὴν Κρῆσσαν, ἐκείνων τῶν γενῶν τῶν μελιττῶν εἶναι ἰνδάλματα, οὐ πολλὰ μὲν, εἶναι δ᾽ οὖν, καὶ πικρὰς, ἐντυχεῖν, ὡς ἐκεῖναι ἦσαν.

Ὅπως ἔχει πρὸς τὸ τῆς καμήλου κρέας ὁ λέων.

Κεφ. λς.

Καμήλου κρέας ἥδεται λέων ἐσθίων. καὶ τὸ μαρτύριον Ἡρόδοτος λέγει, τὰς Ξέρξου καμήλους τὰς τὸν σῖτον φερούσας ἐπιθέσθαι λέοντας. τῶν δὲ ἄλλων οὐκ ἐσίνοντο, οὐχ ὑποζυγίου οὐκ ἀνθρώπου, ἤδη ὅς, (θαυμάζων τὸ αἴτιον ὅτι ποτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, ταῖς καμήλοις ἐπιτίθεσθαι, ὃ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον, μήτ᾽ ἐπεπείρατο αὐτῶν.) Οἶδα δὲ Ἡρόδοτος ἤδη,

ſimiliter priſtinæ ſedis maternæ amore, Rhaucum in ipſa Creta nominarunt: vt quamuis patriâ, vi fatali, eſſent depulſi, nomen tamen illius retinerēt. Ait autem Antenor in Ida monte Cretæ etiamnū harum Apum paucas quaſdā eſſe reliquias, quæ ſimiliter vt illæ ſuis aculeis quàm acerbiſſimè pungant. ῥαῦκον

Leonem carnes Cameli præ cæteris appetere.

CAP. XXXVI.

Cameli carnes à Leonibus comedi ſolere, teſtimonio eſt Herodotus, quum in Xerxis camelos, qui cōmeatum portarēt, dicit Leones inuaſiſſe: & ex aliis animalibus nulla, neque iumenta, neque homines attigiſſe. (idq; factū miratur, præſertim quū Camelos ante id tempus nunquā vidiſſent, & aliunde eſſet, vnde famem explerent.) At

Parentheſi incluſa ex Herodoti ſeptimo ſupplenimus

mihi Herodotus paucatum in natura rerum peritus videtur, qui Leones Thracios miratur voluptatem in cibo vnam alteri præpoſuiſſe. nam Camelos quantopere appetant, Arabes ſciunt & quicunq; regionem Leonum ſimul & Camelorū parētē atq; nutricē habitāt. Itaque non admiror ſi Leo vi quadam naturali & occulta, Cameli carnem expetit, & in hoc animal etiam nunquam priùs viſum, ſui ſatiandi causâ, irruit. Appetitus enim naturalis eos, etiam quum primùm vident, vt ſuauiſſimum inde ſibi futurum parent alimentum, incitat.

Quemadmodum Aquila ab homine auxilium aſſecuta, ſtatim ei beneſacta retribuerit.

CAP. XXXVII.

Decem & ſex viri frumētum in area perticis excutientes, in maximis Solis ardoribus, quū ardētiſſimè ſitirēt, vnū ex ſuis, vt aquā de proximo hauriret fonte, miſerūt. Is meſſoriam falcem in man

ἐξεπαίνων τῶν ἦν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἡδονὴν λεόντων Θρᾳκίων. ἴσασι δὲ καὶ Ἄραβες ταῦτα, καὶ ὅσοι † ..ιῶσι καὶ καμήλων ὑπὸ τὸ ρα ἅμα καὶ τῶν ἐν γῆν ἔχουσιν. οὐκ αἴγε θαυμάσαιμι εἰ φύσει τῆς ἀπορρήτου λέων ἥδεται καμήλου κρέας, καὶ μὴ θεασάμενος φαγεῖν, εἴ ποτε τύχῃ καὶ πρόσθεν. ἡ γὰρ φύσις ἡ ἐπιθυμεῖ, καὶ τοὺς ἐκ † ἰδόντας ἐς τὴν τῆς ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἀνακαλεῖ.

λεόντων

ἰδόντας

Ὅπως ἀετὸς βοηθείας ὑπ' ἀνθρώπου τυχὼν εὐθὺς ἠμείψε τὴν εὐεργεσίαν.

Κεφ. λζ.

Ἀλοῶντες ἄνθρωποι τοῦ ἡλίου καταφλέγοντος, δίψῃ πιεζόμενοι, τὸν ἀριθμὸν ἑκκαίδεκα, ἕνα αὑτῶν ἀπέστειλαν ἐκ πηγῆς γειτνιώσης κομίσαι ὕδωρ. ἐκεῖνος ὁ ἀπιὼν, τὸ μὲν δρέπανον

τὸ μὲν ἐκεῖνο διὰ χειρῶν εἶ-
χε· τὸ δὲ ἀφ᾽ ὕδατος ἀγγεῖον
ἐκ τῶν ὤμων ἐξήρτητο. ἰδὼν
δὲ κατὰ τὴν ἀνάβασιν αἰετὸν
ὑπό τινος ὄφεως ἐγκρα-
τῶς τε καὶ ἀλύκτως περι-
πεπλεγμένον ἀπὸ πνιγό-
μενον ἤδη. ἔτυχε δὲ ἄρα
καταπτὰς μὲν ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ
αἰετός, οὐ μὴν κρείττων γε-
νόμενος, οὐδὲ τῆς ἐπιβουλῆς
ἐγκρατὴς ἐγένετο· οὐδὲ τοῦ-
το δὴ τὸ Ὁμηρικὸν τοῖς
ἑαυτοῦ τέκνοις τὴν δαῖτα
κομίσων· ἀλλὰ ταῖς ἐκεί-
νου σπείραις περιπεσὼν ἑρ-
μασιν, ἔμελλεν οὐ μὰ Δί᾽
ἀποκτεῖναι ἀλλ᾽ ἀπολέσθαι. εἰ-
δὼς οὖν ὁ γεωργὸς, ἢ ἀ-
κούων, ὅτι ἄρα εἴη Διὸς ἄγγε-
λος καὶ ὑπηρέτης, εἰδώς
γε μὴν κακὸν θηρίον τὸν
ὄφιν, τῷ δρεπάνῳ τῷ προ-
ειρημένῳ διακόπτει τὸν θῆ-
ρα· καὶ μέντοι καὶ τὸν ἀ-
φύκτων ἐκείνων εἰργμῶν
τε καὶ δεσμῶν τὸν αἰετὸν ἀπο-
λύει. οὐ μέντοι πάρεργον
τῷ ἀνδρὶ ταῦτα, καὶ δὴ διεπέπρακτο. ἀρυσάμενος

manibus habebat & in humeris ſitulam geſtabat. vbi verò ad fõtem venit, offendit Aquilam quàm ſtrictiſſimè cautéq; ſerpẽte circũplicatam, iamiá proximã vt ſtrãgularetur. In eã enim Aquila inuolauerat: veruntamẽ non compos voti & inſidiarum in ea ipſa expugnanda euaſerat: neque pullis vt Homericè dicam, epulas attulerat: ſed ſpiris illius ceu laqueis circumuenta, vicina erat ad pereundũ, non perdendum. Agricola vel quòd non ignoraret, vel quòd auditione accepiſſet, Aquilam Iouis nunciam & miniſtram eſſe: & itẽ quòd egregiè teneret feram & improbam beſtiam eſſe Serpentem falce eã diſſecuit: & vinculis Aquilam, vnde effugere non poterat exoluit. Quúmq; his obiter geſtis reuertiſſet, atque hauſta a-

ἐξ ἴσου συμβαλεῖν, ἐμμεμη-
κῶς εἰς τὴν πηγὴν ὁ ὄφις,
καὶ κεράσας αὐτὴν τῷ ἰῷ.
Ο δὲ ἀετὸς † τῷ σώματι
ἀμιγής, τὴν ἰσότιμον σωτη-
ρίας ἀπέδωκε τὸν μισθόν.
Λέγει δὲ Κράτης ὁ Περγαμη-
νὸς ὑπὲρ τούτων καὶ τὸν Στη-
σίχορον ᾄδειν ἔν τινι ποιή-
ματι οὐ † εἰσφοιτήσαντί
που εἰς πολλούς, σεμνόν τε καὶ
ἀρχαῖον, ὥστε κρίνειν ἐμέ,
τὸν μάρτυρα εἰσάγων.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Κασπίαις
νήσοις γινομένων ὀρνί-
θων.

Κεφ. λη.

Ἐν θαλάττῃ τῇ Κασπί-
ᾳ εἰσὶ νῆσοί φασι, καὶ γί-
νονται ἐν αὐταῖς ὄρνιθες
διάφοροι μὲν καὶ ἄλλοι, εἷς
δὲ εἴληχε τοιαύτης ἰδιό-
τητος. ἔστι μὲν γὰρ κατὰ τῶν
χηνῶν τὸ μέγεθός φασιν
αὐτόν. ἀλλὰ τὸν εὐγενῆ
χῆνα καὶ τῶν ἄλλους ἐ-
δῶν ὑπερέχεται. πόδας δὲ ἔχει ἐμφερεῖς γεράνῳ. καὶ τὰ
μὲν νῶτα κοκκοβαφῆ καὶ σφόδρα ἀκρατῶς. τὰ δὲ
ὑπὸ τὴν γαστέρα, πράσινα. τὴν δὲ δειρὴν λευ-
κὴν

re. Serpens, vt cõiicere licebat, ſuo veneno fõtem imbuerat. Itaque redemptionis præmiũ ei qui ſe conſeruaſſet, Aquila cũ pari ſalute compenſauit. Crates Pergamenus tradit Steſichorum etiam in quodam poëmate in vulgus haudquaquam peruulgato, huius rei mẽtionem facere, grauem ſanè illũ & antiquum teſtem citans.

τῆς σωτη- ει ὀγιο- μων, vel δύχαεις

ἐκφοιτή- σαντι

De auibus inſularum Caſpÿ maris.

CAP. XXXVIII.

In maris Caſpÿ inſulis cùm alias aues peculiares naſci ferunt, tum maximè vnam ea vi & natura affectam, vt magnitudine quidẽ vel egregium anſerem ſuperet: pedes autẽ habeat Grui perſimiles, dorſo ſit vehementer rubro, * ventre viridi: collo albo, & diſſeminatis maculis croceis

vide ſuprà quoque [illegible]

diſtincto, non minus quàm duo cubita longo, capite item tenui & longo, roſtro nigro. Vocem Ranis ſimilẽ mittit.

De Praſianis Simiis.

CAP. XXXIX.

In Praſiana Indorum regione Megaſthenes Simias ſcribit, maximis Canibus non inferiores eſſe magnitudine: quinq; cubitorum caudam habere, tum ex earum fronte comas propendere eaſdémq; barbam promittere: tum facie alba eſſe, corpus verò nigrum ſpectari. neque malitia cæteris Simiis ingenita ſed mãſuetudine & humanitate imbutas eſſe.

Πρασια-νῆ, vt & *Gillius legit.*

De *Culicibus Indicis & Scorpiis: item de Phalangiis Tetragnathis*

CAP. XL.

Indica regio eſt circa Eſtamenum (aliâs Aſtabaram) fluuiũ, v-

κὴν εἶναι καί τινας καὶ ῥαιβδας, οἱονεὶ διαπεποικιλμένας, κερκοειδεῖς ἔχειν. μῆκος δὲ εἰληχέναι οὐ μεῖον πηχῶν δύο. κεφαλὴν δὲ λεπτήν τε ἅμα καὶ μακρὰν τὸ στόματος μέλαν, φωνήν τε ἀφιέναι ἐμφερῆ τοῖς βατράχοις.

Περὶ τῶν ἐν Ἰνδοῖς πιθήκων.

Κεφ. λθ.

Ἐν δὲ τῇ † Πραξιακῇ χώρᾳ (Ἰνδῶν δὲ αὕτη ἐστὶ) Μεγασθένης φησὶ πιθήκους εἶναι τῶν μεγίστων κυνῶν οὐ μείους. ἔχειν δὲ οὐρὰς πηχῶν ε. προσπεφυκέναι δὲ ὑπὲρ αὐτοῖς καὶ προκόμια καὶ πώγωνας καθειμένους καὶ βαθεῖς, καὶ τὸ μὲν πρόσωπον πᾶν εἶναι λευκούς. τὸ σῶμα δὲ μέλανας ἰδεῖν. ἡμέρους δὲ καὶ φιλανθρωποτάτους, καὶ τὸ τοῖς ἀλλαχόθι πιθήκοις συμφυὲς οὐκ ἔχειν τὸ κακόηθες.

Περὶ κωνωπίων Ἰνδῶν καὶ σκορπίων· ἔτι δὲ καὶ περὶ φαλαγγίων τῶν καλουμένων τετραγνάθων. Κεφ. μ.

Ἐν Ἰνδοῖς ἐστὶ χώρα περὶ τὸν Ἐσταμένον ποταμὸν ἐν

τοις

τοῖς καλουμένοις Ῥιζοφάγοις. κατὰ τὴν τοῦ σειρίου ἐπιτολὴν κώνωπά τινα ἐκπληκτικά, καὶ ἰσχύν τινα τοῦ ἀέρος καταλαβεῖν ἐπιστάντα. ἐπιθέσθαι μέντοι ἐλαύνοντα πόλιν. καὶ μέντοι τὴν λίμνην τὴν καλουμένην †Ἀῤῥάταν. Ἰνδῶν δὲ ἄρα καὶ αὕτη πλησίον ἐστὶ τοῦ προειρημένου ποταμοῦ· καὶ ταύτῃ μὲν τὰ θηρία τὰ κώνωπα ἐπιπολάζειν †ἔρημον. δὲ καὶ εἶναι τὴν χώραν καὶ καλεῖσθαι. τὴν δὲ αἰτίαν ἐκείνην Ἰνδοί φασιν οἱ κύκλῳ περιοικοῦντες τὴν χώραν τὴν προειρημένην, οὐκ αὐτόθεν οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς ἄγονον ἀνθρώπων γενέσθαι. σκορπίους δὲ ἐπιπολάσαι πλῆθος ἄμαχον, καὶ φαλαγγίων τινὰ ἐπιφοιτῆσαι φοράν. φαλαγγίων δὲ ἃ καλοῦσι τετράγναθα. τεκεῖν δὲ †τὰ θηρία τὰ κακὰ φασὶν ὄμβρου πονηρίας. καί πως μὲν ἐγκαρτερῆσαι τοὺς ἐκεῖθεν τὴν πρώτην τοῦ κακοῦ τὴν προσβολὴν καὶ ἐλλογίσασθαι ἀνθρωπίνως. ἐπεὶ δὲ ἐπῆν

bi Rhiſophagi habitant. Illic oriente Sirio Culices quidā terribiles, magna vi occupato aëre, ſubito ſuperuētu ciuitatem quādam infeſtarunt. Circa lacum etiam Arrhatan, (qui & ipſe in Indiа eſt prope fluuium iam dictū) feros iſtos Culices abundare aiunt, vbi locus Deſertus & eſt & appellatur. Cum accolæ & finitimi circūquaque, negant ab initio & perpetuò habitatoribus caruiſſe. ſed Scorpiorum copias infeſtas ſuperueniſſe, & nimiū Phalangiorum extitiſſe prouentum, illorumque tetragnatha nominant. Hanc beſtiolarū diritatem ex corrupta aqua pluuia generatam aiunt: & incolas primū huius mali impetum aliquandiu magna patientia toleraſſe. Sed malo iam aucto,

al. Ἀῤῥαντίαν

adde facit

al. προσβολὴν καὶ ἐπανάστασιν.

Νῦν

quum paſſim omnis ætatis homines interirēt, tādem conſilij inopiâ, quum nulla ratione aduerſus tantam luem tueri ſe poſſent, deſerta regione, gratū prius & optimum paternum maternúmq; ſolum reliquerunt ſolitarium.

ἀπωλείας

Quæ animalia ſedibus homines expulerunt.

CAP. XLI.

De patriis ſedibus quoſdam Italiæ populos incurſio Murium agreſtium pernicioſa expulit, atque in fugam compulit. Quòd ſanè ſic ſegetes & plantas, tanquam ſumma ſiccitas, aut teterrimum frigus, aliàve intempeſtiua tempeſtas vaſtarēt, non modò ſeminibus & ſuperficie arroſis, ſed radicibus quoq; ſucciſis. Et alia quędam animalcula, quum Medicā regionem inuaſiſſent, perditis & vaſtatis frugibus, incolas ad emi-

Mures agreſtes.

al. κρυμῶν

Animalcula innominata.

παντελῶς ἄμαχον, καὶ διεφθείροντο ἡλικίᾳ πάσῃ, εἶτα μέντοι τελευτῶντες ὑπ' ἀπορίας τῆς ἀμυνούσης τὴν καταβολὴν τῆς † ἐπιμελείας τῆς προειρημένης, ἐξέλιπον τὴν χώραν, καὶ ἐρήμην εἴασαν τὴν φίλην πρότερον καὶ πατρίδα ἀρίστην· οὐχ ἁμαρτήσομαι δὲ ἴσως οὐδὲ μητρίδα εἰπὼν τὴν αὐτήν.

Περὶ μυῶν καὶ βατράχων, καὶ ἑτέρων ζώων τῶν αἰτίων τισὶ μεταναστάσεως γενομένων.

Κεφ. μα.

Μυῶν ἀρουραίων ἐπιδημήσεις καὶ στόλος, οὐ μὰ τοὺς θεοὺς χρηστός, τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τινὰς ἐξήλασαν τῆς πατρῴας γῆς, καὶ φυγάδας ἀπέφηναν λυμαινόμενοι καὶ λήια καὶ φυτὰ, δίκην αὐχμοῦ, ἢ † κρυμοῦ, ἢ τινος ἀκαιρίας ὡρῶν ἑτέρας· τὰ μὲν διακείροντες, διακόπτοντες δὲ τὰς ῥίζας. Τῇ Μηδικῇ δὲ ἐπιφοιτήσαντες τῇ φορᾷ, ἐξήλασαν καὶ ἐκεῖνοι τοὺς κατοικοῦντας, διαφθείροντες

τες

τας τὰ σπέρματα. καὶ ἀφανίζοντες αὐτά. Βάτραχοι δὲ ἡμιτελεῖς πολλοὶ πεσόντες ἐξ ἀέρος † Αὐταριάτας Ἰνδῶν μετῴκισαν εἰς χῶρον ἕτερον. καὶ γένος μέντοι Λιβυστικόν, ὃ καὶ αὐτὸ ἔμπροσθεν μνήμης ἠξίωσα μεμνημένος, ἐπιφοιτησάντων αὐτοῖς λεόντων, εἶτα τούτους ἀναστῆναι τῆς πατρῴας γῆς ἐξεβίασαν.

Περὶ μυρμήκων ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ.

Κεφ. μβ.

Ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ γῇ γίνονται μύρμηκες, καὶ ἔχουσι τὸ παιδοποιὸν σῶμα ἐς τοὐπίσω μεταστραμμένον, ἀντίως τοῖς ἄλλοις καὶ ἔμπαλιν.

Περὶ παρδάλεων Καρικῶν τε καὶ Λυκιακῶν.

Κεφ. μγ.

Πάρδαλις Καρικὴ καὶ Λυκιακὴ, οὐκ ἔστι μὲν θυμική, οὐδὲ οἵα σφόδρα ἁλτικὴ εἶναι, τὸ σῶμα δὲ μακρά. τιτρωσκομένη δὲ καὶ δόρασι καὶ αἰχμαῖς ἀντίτυπος ἐστὶ, καὶ οὐ ῥᾳδίως τῷ σιδήρῳ εἴκει, τοῦτο δὴ τὸ

grationem adegerunt. Autoriatæ Indi, plurimis Ranis inchoatis & imperfectis de cælo lapſis, in aliū locum demigrare coacti ſunt. Et quādam nationem Libycam (*Nomadum ſcitam aliis rebus felicem, tum lacte abundantem*) cuius & ſuprà memini, maximorum Leonum magna multitudo de ſuis locis depulit.

De Formicis Babylonicis.

CAP. XLII.

In Babyloniorū terra Formicæ naſcuntur, quarum genitale mēbrum retrò auerſum eſt, contrario quàm in aliis modo.

De Pantheris Caria & Lycia. C. XLIII.

Panthera in Caria & Lycia non eſt animoſa, neque ſaltu admodū valet: corpus ei oblongum, & quanquam haſtilibus & lanceis vulneretur, reſiſtit tamē, nec facilè concedit ferro: iuxta illud Homeri:

Autoriata Stephano gensi eſt Theſprotica.

Rana.

Leones.

al. Αὐδαριάτας. *Caſ.* Αὐταριάτας μετ.

Ὁμηρ

Quæ quãuis ferro fue-rit transfixa repugnat.

De Rhinocerote, & quemadmodum pugnat contra Elephantem.

CAP. XLIIII.

Rhinocerotis figurã nimis frigidum eſſet deſcribere quum permulti ex Græcis & Romanis, qui illum viderunt eius formam planè ſciant: at enim vim illius & naturam actionum non alienum eſt exponere. Quod in ſũma nare cornu gerit, cuius mucro acut' exiſtit, ex eo nomen traxit: neque ipſum illud de robore cõcedit ferro. quod quidẽ ipſum, quum eſt contra Elephantum pugnaturus, ſaxis exacuit, & limat. cætera non ei paria cũ Elephanto. nam hic & proceſſerimus eſt, & fortiſſimus. Cornu igitur cuſpidato Elephãto crura ſubiens, aluum diſcerpit & lacerat: isque effuſo ſanguine decũbit. Pugna eorum eſt dæ-

Ο μὲν ἐκεῖνʹ δρῶσα, ἡ δ᾽ ἄγε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη ἔτι ζῇ.

Περὶ ῥινοκέρωτος, καὶ ὡς ἀγωνίζεται πρὸς ἐλέφαντα.

Κεφ. μδ.

Ῥινοκέρωτος ἰδέαν † γράφειν πεώλιον ἐστὶν· ἴσασι γὰρ Ἑλλήνων πολλοὶ καὶ Ῥωμαίων θεασάμενοι τὸ εἶδος αὐτοῦ κατὰ τὸν βίον εἰπεῖν οὐ χεῖρόν ἐστιν. Ἐπ' ἄκρας τῆς ῥινὸς τὸ κέρας φέρει, ἔνθεν τὸ κέκληται. καί ἐστι μὲν ὀξύτατον ἐπ' ἄκρου, σιδήρῳ δὲ ... καὶ περὶ τὰς προσεικάσαι. ταῖς πέτραις γε μὴν αὐτὸ παραθήγει, εἶτα ἐπιθύσας ἐλέφαντι ὁμόσε ἰών. τὰ δὲ ἄλλα οὐκ ἂν ἀξιόμαχος, διά τε τὸ ἐκείνου ὕψος, καὶ τὴν ῥώμην τὴν τοῦ θηρὸς τὴν τοσαύτην. ὑπεισιὼν αὐτοῦ τὰ σκέλη καὶ τὴν νηδὺν, ὑποτέμνει τε, καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι. ὁ δὲ μετὰ † μικρὸν ἐκρυεὶς τοῦ αἵματος καταλύεται. μάχη δὲ πιόνων.

Forte μαχεῖς, vel negatio tollenda.

γράφειν μῦθ

νοκέρωτος περὶ ἐνίοτε ὕδωρ τῆς νομῆς ἐστὶ καὶ πολλοῖς ἑτέρα ἐντυχεῖν ἐστι τεθνεῶσι τοῦτον τὸν τρόπον. Ἂν δὲ μὴ φθάσῃ ὁ ῥινόκερως δράσας τοῦτο, ἀλλὰ ὑποτρέχων πως ὑποπέσοιτο, πιεσθῇ περιβαλλόμενος τὴν προβοσκίδα καὶ κατέχει καὶ περὶ ἑαυτὸν ἕλκει · † ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει ὡς πελέκεσι. Εἰ γὰρ καὶ στερρὰν ὁ ῥινόκερως ἔχει στερεάν, καὶ δυσδιάτμητον, ἀλλ' ἡ βία τοῦ ἐμπίπτοντος μάλα καρτερά.

Περὶ ταύρων Αἰθιοπικῶν, καὶ ὅπως θηρῶνται. Κ. με.

Ἀγριώτατον δὲ ἄρα ἦσαν τῶν ζώων οἱ τῶν Αἰθιόπων ταῦροι, καὶ καλοῦνται σαρκοφάγοι. καί εἰσι μὲν τὸ μέγεθος τοῖς παρὰ τοῖς Ἕλλησι διπλασίονες, ὠκίστοι δὲ τὸ τάχος. εἰσὶ πυρρότριχες, γλαυκοὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ὑπὲρ τοὺς λέοντας † οὕτως. Τὰ κέρατα δὲ τὰ μὲν ἄλλον χρόνον κι-

πολλοῖς ὥς φασιν,

addo ὁ ἐλέφας

καὶ ἐμπίπτων τοῖς κέρασι κατακόπτει

ὄντως.

paſtionibus, pro iiſque tuendis multi mori dicuntur. Ac ſi aluum nō præoccupârit Rhinoceros, ſed inter hūc conatum ab Elephanto præueniatur, illius promuſcide apprehenſus attrahitur ac retinetur, & dentibus ceu ſecuribus conſcinditur. ac tametſi eius pellis ea exiſtat firmitate, vt ægre iaculo penetrari queat, tamen tam violentus eſt Elephanti impetus, vt eā traiiciat.

De Tauris Æthiopicis, & quēadmodum capiantur.

CAP. XLV.

Tauri Æthiopici, qui carniuori nominantur, animalium ferociſſimi ſunt: & ſi cum Græcorum Bobus conferantur, duplam habēt magnitudinem, ac velocitate corporis ſummè excellunt: tum rufis pilis veſtiuntur, tum cæſiis ſunt oculis, idq; magis quàm Leones. Et aliàs quidem, quē-

admodum aures, ſic cornua mobilia habēt.
κλίνουσιν Aſt in pugna ita animi feruore contendūt,
αὐτὰ pugna vt nulla flecti
ἐν queant. Eius etiam tergora tāto robore ſunt, vt nullis neque ſpiculis, neque telis penetrari poſſint. inhorreſcens enim Taurus, cutis rigore ferrum elidit. In Equorum & Boum armenta, & pecorum greges, & feras omnes inuadunt. Itaque paſtores ad tuendum ſuum pecus, occultas foueas in magnam altitudinē depreſſas, machinantes, moliuntur eis inſidias. Hi quum inciderunt, acerbè ferunt, & atroci animi excandeſcentia ſuffocantur. Iudicatur autem apud Troglodytas iurè præſtantiſſimum hoc animal, vt quod viribus (*animo aut ferocitate*) præditum ſit Leonis, velocitate Equi, robore Tauri: (pelle) ferro impenetrabile.

νοῦσιν, ὡς καὶ τὰ ὦτα, ἐν δὲ ταῖς μάχαις * ἀπερείδουσιν αὐτὰ, καὶ ἀνασήσαντες * αὐτοὺς ἰσχυρῶς, εἶτα † οὐ μάχονται. τὰ δὲ οὐ κλίνονται ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀνεστῶτα, φύσει ταῖ μὰ Δία θαυμαστῇ. Ατρωτοι δὲ εἰσι καὶ λόγχαις καὶ βέλει παντί. οὐ γάρ τοι σίδηρος ἐκ εἰσδύεται. ὁ γὰρ ταῦρος φρίξας, ἐκβάλλει αὐτὸν μάτην προσπεσόντα. Επιτίθεται δὲ καὶ ἵππων ἀγέλαις, καὶ ποίμναις, καὶ θηρίων ἄλλων. Οἱ τοίνυν νομεῖς ἀπαρκεῖν ταῖς ἑαυτῶν ἀγέλαις βουλόμενοι, τάφρους αὐταῖς κρυπτὰς ἐργάζονται βαθείας· καὶ ταύταις αὐτὸν ἐλλοχῶσιν. οἱ δὲ ὅταν ἐμπέσωσιν, ὑπὸ τοῦ θυμοῦ ἀποπνίγονται. Κέκριται δὲ παρὰ τοῖς Τρωγλοδύταις δικαίως ἄριστον τοῦτο τὸ ζῶον. ἔχει μὲν γὰρ λέοντος τὴν ἀλκὴν, τὴν δὲ ὠκύτητα ἵππου, ῥώμην ταύρου, σιδήρου δὲ κρείττων ἐστί.

Περὶ

Περὶ ἀλεκτρυόνων τε καὶ ἀλεκτορίδων, ὧν μέμνηται Μνασέας.

Κ. μϛ.

Λέγει ὁ Μνασέας † ἐν τῷ ἱερῷ τῷ Διὸς, * Ἡρακλέους ἱερὸν εἶναι, καὶ τῆς τούτου γαμετῆς. ἣν ᾄδουσιν οἱ ποιηταὶ τῆς Ἥρας θυγατέρα. Οὐκοῦν ἐν τῷ νεῷ περιβόλῳ τιθασσοὺς ὄρνιθας πολλὰς τρέφεσθαί φησι· καὶ τούτους δὲ εἶναι ἀλεκτρυόνας τε καὶ ἀλεκτορίδας τάσδε τὰς ὄρνις. Νέμονται δὲ, καὶ συναγελάζονταί σφισι κατὰ γένος, καὶ δημοσίας ἔχουσι τροφὰς, καὶ τῶν θεῶν ἀναθήματά εἰσι τῶν προειρημένων. Αἱ μὲν οὖν ἀλεκτορίδες ἐν τῷ τῆς Ἥβας νέμονται νεῷ, οἱ δὲ ἐν τῷ Ἡρακλέους οἱ τούτων γαμέται. Ὀχετὸς δὲ ἀέναός τε καὶ καθαροῦ ὕδατος διαρρεῖ μέσος. Θήλεια μὲν οὖν οὐδεμία εἰς Ἡρακλέους πάρεισιν. Οἱ δὲ ἄρρενες ὅταν ᾖ καιρὸς ὑποθορνύμενοι ὑπερπέτονται τὸν ὀχετόν· ὁμιλήσαντες δὲ ταῖς θηλείαις, ἐπανίασιν εἰς τὰ σφέτερα αὖθ-

De Gallinaceo genere, cuius meminit Mnaſeas.

CAP. XLVI.

Mnaſeas in libro de amoribus Iouis, ſcribit eſſe templum quoddã Herculis, & vxoris eius, quam, ceu Iouis filiam poëtæ celebrant. In huius templi ambitu, cicures aues multas nutriri ait, nempe Gallos & Gallinas. Compaſcuntur autẽ, & gregatim pro ſui generis ſexu degunt & ſumptu aluntur publico, diis (quos diximus) conſecrati. Gallinacei in Herculis paſcũtur. Fluit autem in medio riuus perennis & limpidæ aquæ. Gallinarum nulla ad Herculis templum accedit: neq; vllus Gallorum ad Hebæ. At ſuo tempore mares ſtimulati libidine, riuũ trãſuolãt: & poſtquam impleuerint fœminas, ad deum ſuum & ſuas re-

ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς Ἡρακλῖνε

deũt ſedes, luſtrati purgatíq; interfluente riuo, quo ſexus vterque diſpeſcitur. Deinde natis tempeſtiuè ouis, & excuſis incubitu pullis, fœminæ nouellæ matribus, mares genitoribus accedunt & aluntur.

Epilogus auctoris, quo rationem reddit ſui in deſcribenda animalium natura collocati ſtudij.

Dixi hactenus quantumcunque ſtudio, labore cura, ingenio, & æmulatione quadam honeſtorum & eruditorum hominum (qui ante me hoc argumentũ veluti certatim excoluerunt) diligentiam ſuperandi indagare ac inuenire potui: & ne quid eorum, quæ affecutus eram, omitterẽ, operam dedi. Nam ſapientiæ amor, quo nihil ingenio hominis liberalis cognatum aut familiare magis eſt, omni pigritia excuſſa, anim̃atium etiam brutorum mutarumq; cõ-

αἰσχυνθοῦ-
σά τι

...ιόν τι

αὖθις περὶ τὸν θεόν, ὧν λαχ-
περιβάλλονται, καθηράμενοι τοῖς
διείργοντι τὰ γένη τῶν ὀρνί-
θων ὕδατι. τίκτεται δὲ σὺν ἰσ
εἰκὸς καὶ τρέφονται ἐκ τῆς ὁ-
μιλίας ὠὰ εἶτα τὰ αὐ-
τὰ θάλψασι καὶ ἐκλέψα-
σι τοὺς νεοττοὺς, αἱ μὲν μη-
τέρες τὰς θυγατέρας, τοὺς
δὲ υἱεῖς οἱ ἄρρενες παρ' ἑαυ-
τοὺς ἄγουσι καὶ ἐκτρέφουσι.
αἱ δὲ ὄρνις κἀκεῖναι διαι-
τρέφειν τὰς θυγατέρας.

Ἐπίλογος ὑπὲρ τῆς εἰς ταῦ-
τα σπουδῆς τοῦ φιλοσο-
φήσαντος.

Ὅτι μὲν οὖν σπουδῇ τῇ
ἐμῇ καὶ φερεπονίᾳ, καὶ
ἐς τὸ πλεῖον μαθεῖν καὶ ἐν
τούτῳ δὲ ἡ γνώμη προεχώρη-
σεν αἰσχυνθεῖσά τι καὶ ἀνεῦ-
ρε, δοκίμων τε ἀνδρῶν καὶ
φιλοσόφων ἀγωνίσματα θε-
μένων τοῖς ἐπ' αὐτοῖς ἐμ-
πειρίαν, καὶ δὴ ἱλεκτά μοι
ὅσα ἦν τὸ πλέον εἰπεῖν μὴ
παραλιπόντα, ὑπὲρ γνῶναι
μὴ βλακευθέντα, ὡς ἄλογα
δὲ καὶ ἄφωνα ἀγελαῖα ὑπερ-
φρονοῦντα,

δόντα, καὶ ὁ πυκάσαντα ἀλ-
λὰ κἀνταῦθα ἔρως με
σοφίας ὁ συμφυής τε καὶ ὁ
συντυής ἐξέκαυσεν. Οὐκ
ἀγνοῶ δὲ ἄρα ὅτι καὶ τῶν εἰς
χρήματα ὁρώντων ὀξὺ καὶ
τεθηγμένων ἐς τιμὰς καὶ
δυνάμεις τινὲς καὶ πᾶν τὸ
φιλόδοξον, δι' αἰτίας ἕ-
ξουσιν, εἰ τὴν ἐμαυτοῦ σχο-
λὴν κατεθέμην καὶ εἰς
ταῦτα, ἐξὸν καὶ ὀγκώδεσι,
καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐξετάζε-
σθαι, καὶ ἐπὶ μέγα προήκειν
τοῦ πλούτου. ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τοῦ
ἀλώπεκος καὶ σαύρου καὶ
κανθάρου, καὶ ὄφεων, καὶ
λεόντων, καὶ τί δρᾷ πάρ-
δαλις, καὶ ὅπως τὸ πελαργὸς
φιλόστοργον, καὶ τί ἀηδὼν
εὔστομον, καὶ πῶς † σιτό-
σοφον ἐλέφας, καὶ εἴδη
† χηνῶν καὶ γεράνων ἀποδη-
μίας, καὶ δρακόντων φύσεις·
καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἤδη ἡ

templationem ne aut contemnerem aut negligerem me excitauit. Non ęquidem ignoro homines tum auaros & pecuniæ mancipatos tum ambitioſos, & gloriæ potentiæq; cupidos omnes, hoc mihi vitio daturos, quod in huiuſmodi rebus tēpus & ocium meum occupare voluerim, quum ad multò maiora aſpirare grauitatem auctoritatémque apud hominum vulgus mihi comparare, ac inter potentes in aulis principum viros cenſeri denique magnas diuitias mihi conquirere licuiſſet. Ego vero animalium obſeruare naturas & literis mandare malui: me iuuat conſideraſſe ingenium Vulpis naturam ac vim Lacerti, Scarabei, Serpētis, Leonis: & quid agat Panthera, quæ pietas commendet Ciconiam: quàm ſuauiter argutéq; ſuos meditetur & edat cãtus Luſcinia: quã ingenioſ' ſit Elephas. mihi Anſerũ & Gruũ migrationes nouiſſe, & Draconũ naturas, & reliqua hoc

Συμάτρο- φοι ut alibi nominat.

χηνῶν

volumine comprehenſa, volupe eſt. Copioſis & locupletibus hominum adnumerari, & ex illorum ordine cenſeri non libet. Quod ſi de numero hominum naturę ſtudioſorum inter quos & poëtæ ſunt eruditi, & philoſophi ingenioſi, & alij ſcriptores rerum experiētia clari, etiam ipſe vnus eſſe cupio, & enitor, multò ſanè honeſtiore loco, & dignitate maiori, quàm pro illorum conſilio, futurum me confido. Ita enim ſentio, vt vel vnam alicuius egregiæ diſciplinæ portiunculam, potius quàm celeberrimas ditiſſimorū quorumuis opes atque poſſeſſiones mihi accedere optârim. Hęc de ſtudiis meis & animi inſtituto hactenus. Iam porrò reprehenſum hoc iri à nonnullis non dubito, quòd non de ſingulis animalium, quæ dici poterant, omnia vnum in locum ſeparata con-

σὺν ἐκεί-
νοις

συγγραφὴν πεπονημένως ἔχειν καὶ φυλάττειν, καὶ περιέρχομαι. Ἀλλ' οὔ μοι φίλον σὺν τοῖς πλουσίοις ἀριθμεῖσθαι καὶ † ἐκείνους ἐξετάζεσθαι. Εἰ δὲ ὧν καὶ ποιηταὶ σοφοί, καὶ ἄνδρες φύσεως ἰδεῖν τὰ ἅμα καὶ κατασκέψασθαι δεινοί, καὶ συγγραφεῖς ἐν πείρᾳ ἐς τὸ μήκιστον προελθόντες, ἑαυτοὺς ἠξίωσαν, τούτων τοι καὶ ἐμαυτὸν ἁμωσγέπως εἶναι πειρῶμαι ἀριθμεῖν καὶ ἐθέλω, δῆλον ὡς ἀμείνων ἐμαυτῷ σύμβουλός εἰμι τῶν ἐξ ἐκείνων κρίσεων. Βουλοίμην γὰρ ἂν μάθημα ἓν γοῦν πεπαιδευμένον περιγενέσθαι μοι, ἢ τὰ ᾀδόμενα τῶν πάνυ πλουσίων χρήματα ἅμα καὶ κτήματα. Καὶ ὑπὲρ μὲν τούτων ἱκανὰ νῦν. Οἶδα δὲ ὅτι καὶ ἐκεῖνα ἐπαγνέσουσί τινες, εἰ μὴ καθ' ἕκαστον τῶν ζῴων ἀπένειμά μοι τὸν λόγον, μηδὲ ἰδίᾳ τὰ ἑκάστου εἶποι ἀθρόα· ἀνάμιξα δὲ καὶ τὰ

ποικ

ποικίλα ποικίλως καὶ ὑπὲρ πολλῶν διεξῆλθον. καὶ πῆ μὲν ἀπέλιπον τὸν περὶ τῶνδε λόγον τῶν ζῴων, πῆ δὲ ὑπέστρεψα, ὑπὲρ δὲ τῆς αὐτῶν φύσεως ἕτερα εἶπον. Ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν, τὸ ἐμὸν ἴδιον, οὐκ εἰμὶ τῆς ἄλλου κρίσεώς τε καὶ βουλήσεως δοῦλος· οὐδὲ σημειδεῖν ἕπεσθαι ἑτέρῳ ὅποι μ' ἂν ἀπάγῃ. Δεύτερον δὲ τῷ ποικίλῳ τῆς ἀναγνώσεως τὸ ἐφολκὸν θηρῶν, καὶ τὴν ἐκ τῶν ὁμοίων βδελυγμίαν ἀποδιδράσκων, οἱονεὶ λειμῶνά τινα, ἢ στέφανον ὡραῖον ἐκ τῆς πολυχροίας, ὡς ἀνθοφόρων τῶν ζῴων τῶν πολλῶν, ᾠήθην δεῖν τήνδε ὑφᾶναί τε καὶ διαπλέξαι τὴν συγγραφήν. εἰ δὲ τοῖς θηρατικοῖς καὶ ἓν ζῷον εὑρεῖν δοκεῖ τις εὐερμία· † ἀλλὰ τά γε τοσούτων καὶ τὰ ἴχνη, οὐδὲ τὰ μέλη συλλαβεῖν, ἐγὼ

iunxerim: ſed mixta naratione varietatem ſecutus ſim, ita vt alicubi ab hoc vel illo animante digreſſus rurſus alibi ad idem redierim, & alia quædam ſuper eius natura attulerim. His reſpondeo, primū me hominem eſſe meæ ſpontis: nec ab alieno arbitrio aut conſilio pēdere. Deinde, voluiſſe me varietate argumēti Lectorem allicere, & tædium quod ex earūdem aut ſimilium rerū narratione oboritur, euitare: atque ideò è diuerſis animantibus per interualla digeſtis veluti floribus hoc volumen ceu ſertum quoddam aut corollam elegantem, & multicolorem, concinnandum mihi contexendúmq; propoſuiſſe. Quòd ſiue nationis ſtudioſi homines, vel vna quapiam fera deprehēſa ſibi gratulantur, & lucrū exiſtimant: multò magis tantæ animalium multitudinis, non veſtigia inueniſſe, non corpora cepiſſe: ſed vires, actio-

μᾶλλον

nes, & facultates illas, quibus natura eas dignata eſt, inueſtigaſſe, rem longè pulcherrimam & præclaram eſſe dixerim. Nihil huc fecerint Cephali & Hippolyti, aut ſi qui alij ferarum in montibus venationes egregiè exercuerunt. Nihil rei piſcatoriæ etiam peritiſſimi, vt Metrodotus Bizantius aut filius eius Leonides, aut Demoſtratus, aut alij piſcatores callidiſſimi, qui profectò nō pauci fuerunt. nihil eximij pictores, etſi quidā illorum magnam ſibi ſua arte gloriam pepererunt. nā artificioſa Equi pictura Aglaophontem nobilitauit, & alium quēdam Hinnulus: Myronem verò ſtatuarium Vacca ſeu Bucula ex ære facta, & alios alia opera. Nam ſi vnus aliquis, non vnius, non paucorum, ſed maioris

φημι γενναῖον, ὁπόσα ἡ φύσις ἔδωκέ τι αὐτοῖς, καὶ ὅσων ἠξίωσεν, ἐξιχνεῦσαι. Τί πρὸς ταῦτα Κέφαλοί τε καὶ Ἱππόλυτοι; καὶ εἴ τις ἐν ὀρείαις ἄγραις θηρία μεταθεῖν δεινὸς ἕτερος ἢ αὖ πάλιν τὴν ἐνύδρων θηρῶν εἰδὼς· ὡς ἢ Μητρόδωρος ὁ Βυζάντιος ἢ Λεωνίδης ὁ τούτου παῖς, ἢ Δημόστρατος, ἢ ἄλλοι τινὲς θηραταὶ ἰχθύων οἱ δεινότατοι πολλοὶ ναὶ μὰ Δία. καὶ γραφικοὶ δὲ ἄνδρες, μέγα αὐτοὺς φρονεῖν ἀνέπεισεν, ἢ ἵππος γραφεὶς κάλλιστα, ὡς Ἀγλαοφῶντα· ἢ * νεβρὸς, ὡς † Ἀντίλοχον· ὁ τὸ πλασθὲν βοΐδιον, ὡς Μύρωνα, ἢ ἄλλο τι. Εἰ δὲ εἷς τὰ τῶν τοσούτων ἐνδεικνύει, καὶ τὰς αὐγὰς ἄγει καὶ ἤθη καὶ πλάσεις, καὶ σοφίας, καὶ ἀγχίνοιαν, καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἀνδρείαν,

al. νεκρὸς

nomen corruptum apparet forte.

Ἀπελλῆς.

quę natura produxit partis animalium, & præcipuorum quidem omniū, mores, formā, ingeniū, induſtriam, iuſtitiā, temperantiā, fortitudinē, a f-

fect

καὶ στοργὴν καὶ δυσσεβεῖν θη-
ρεύσας πῶς ἂν ἤδη καὶ
θαυμάσαι ἄξιος; ἥκων δὲ
ἐνταῦθα τοῦ λόγου καὶ πάνυ
ἄχθομαι εἰ ζῴων μὲν εὐ-
σέβειαν ἀλόγων ᾄδομεν,
ἀνθρώπων δὲ † τὴν δυσσέβειαν ἐ-
λέγχομεν. Καὶ τοῦτο μὲν
ἐνταῦθα ἀποδείξο-
μαι· ἐκεῖνο δὲ προσειπεῖν
ἦν δικαιότατον. ὑφορῶν
καὶ ἐναρχόμενος τοῦδε τὸν
λόγον μνήμην ἐποιησά-
μην, εἰ * ταὐτὰ εἶπον ὅ-
σα πάντες, ἢ εἴγε πλεῖ-
στοι, ὅπως δ' ἂν καὶ αἰτιᾶσθε.
τὰ γὰρ αὐτοῖς ἄλλα πλεί-
ονα ἐν ἰδιωσάμην· ὅτι
δὲ ἐγνώκων πολλὰ, ἐπεδειξά-
μην. Ἤδη μέντοι καὶ εἶ-
πόν τινα, ὧν ἐκ ἄλλος
εἶπε, διά γε τῆς πείρας τῆσ-
δε ὁ αὐτὸς ἐλθών. φίλη δὲ
ἡ ἀλήθειά μοι, τῇ τε ἄλ-
λῃ, καὶ ἐνταῦθα οὐχ ἥκι-

fectum & amorem innatum erga ſuos, pietatem, (& huiuſmodi,) veluti venando indagandoque deprehēderit, maxima mediusfidius admiratione dignus fuerit. Hic verò reſ ipſa & inſtitutum ſermonis me admonet, vt ægre feram & indoleſcam. brutorum animalium quorundam pietatem commēdari, in hominibus verò non paucis taxari impietatem. Sed hac de re in præſentia non dicā plura. hoc tantùm, vt par eſt, monebo Lectorem, cuius ab initio quoque huius voluminis mentionem feci, non mereri me reprehenſionē, ſi de iiſdem animalibus & eadem fere quę plerique, ſcripſerim. nouas equidē animantes creare non potui: earum verò quas natura produxit, permultas mihi cognitas eſſe, deſcribendo oſtendi. & inter cætera, peculiaria quædam, aliis hactenus, in eadē hiſtoria verſatis, indicta protuli neque tamē quicquam cōfinxi, ſed cū in aliis, tū his quoq; veritatē me maximi

ἀσέβειαν

ταὐτὰ

facere declaraui. Ceterùm de diligentia mea, & cura ſtyli, hoc eſt elocutione, compoſitione & vocabulorum totiúſque dictionis proprietate ac honeſtate, iudicium penes illos eſto, quicunq; alieni operis iudices ac cenſores non iniqui fuerint.

σα. Ὅπως δ' αὐτὰ εἴποιμι καὶ σὺν ὅσῳ πόνῳ, τό, τε ἀκριβὲς τῆς λέξεως ὁποῖον καὶ τῆς συνθήκης, τό τε ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων τὸ κάλλος, ὁπόσοις ἂν μὴ χρήσωμαι καὶ πο κρεῖς κρατοῦς ἐκεῖναι εἴσονται.

ΤΕΛΟΣ ΣΥΝ ΘΕΩ.

FINIS.

IN ÆLIANI LIBROS DE *hiſtoria animalium, Index locupletiſſimus.*

*

Prior numerus librum, alter caput indicat.

Abderita de fœtubus 12,17
Abderitarum regio 15,25
abortus equæ cauſa 9,54
abortus vbi crebri 12,17
de Abrotoni herbæ facultatibus 9,33
abſtinentia accipitris circa potum 2,42
abſtinentia ciborum noxiorum 8,9
abſtinentia à cibis noxijs 2,51
Abſyrtus frater Medeæ 14,25
Abydi Ægyptiacæ incolæ, aſinum & tubam deteſtantur 10,28
Abydi oues 3,32
Acantheus iſthmus 13,20
Acanthi ſeu Spini auis natura 10,32
accipiter pelagius & coruus inimici 6,45
accipiter Apollini & Latonæ ſacer 10,14
accipiter cur ab Ægyptiis colatur, & plura de eius natura 10,14
accipiter indicauit ſacrilegum 2,43
accipitres qui nothi eſſe intelligantur 2,43
accipitres quando pennas mutent: genera eorum plura: quibus diis ſacri 12,4
accipitres tinnũculi & mõtani, amant fœminas, lactucæ ſylueſtris ſucco oculis medentur, vere ex Ægypto in quaſdam inſulas demigrant 2,43
accipitres in Ægypto ſacri Apollini, quomodo nutriantur 7,9. in Ægypto colantur 10,24
accipitris ingenium, quomodo Thracum aucupia iuuet, quæ animalia inuadat, eius religio in cadauer hominis, & circa potum abſtinentia 2,42

acci-

accipitris Antiocho cognomẽ, aquilæ Pyrrho 7,45
accipitrum piſcium volatus 9,52
Achæmenes alumnus aquilæ 12,21
Achæus tragœdiarum auctor 7,47
Achilles amicus Patrocli 7,27
aciem elephãti quomodo inſtruant 6,56
Aclidæ, clari aruſpices 8,5
aconitum herba venenata 4,49
actum agere 10,13
acus piſcis venter in partu diſrumpitur 9,60
quomodo pariat 15,16
adeps elephanti contra ferarum venena 1,37
admiratio & curioſitas cauſa mali 2,8
admonitio 8,16
adonidis piſcis natura, genus & nomen 9,36
Adonidis templum 12,23
Adonidis Cinyræ regis filij amor 9,36
Adranus vel Adrianus, Siciliæ ciuitas, & in ea templũ & canes Adrani dæmonis 11,20 forsã Adriani imperatoris.
Adria 17,16
adulter in Sicilia proditus à canicula 7,25
adulterij pœna 3,44
adulterium 1,17. 3,42. 8, 2 ... 15
ædificãdo Cyrus maior, & Darius gloriã cõſequuti maiorem apes 1,59
Ægium Achaiæ vrbs 5, 29
Ægyptus cælo temperato 2,36
Ægyptiæ capræ 3,33
Ægyptij 2,6
Ægyptij mures 15,26
Ægyptij ridentur, quòd animalia colant 12,5 Pompeium magnũ inſepultũ proiecerũt 12,6. animantes earũq; partes ad naturam referũt 12, 7. Syenitæ, & elephãtinem incolẽtes 10, 19. cur accipitrem colũt 10,14 colũt aſpides, eas nutriunt, & crepitu vocant 17, 5. eorũ libri 10, 29. præfectura ab Hercule denominata 4,54. religio 10,16
Ænos, Thraciæ vrbs 5,6
æqualis æqualem delectat 1,46
æquinoctium vtrumque ſignificat arietis cubitus 10,

10,18
Æſchyli mors 7,16
Æſchylides de re ruſtica 16,32
Æſchylus citatur 9,42. in Syſipho 12,5. in Agamemnone & Dictyulcis 7,47
Æſculapij templi ſacrilegus à cane proditur 7,13
Æſculapio ſacer Parias 8,12
Æſculapius morborum depulſor, Apollinis filius 10,49. mulieri caput ab ſcitum reſtituit 9,33
ne Æſopum quidem triuiſti 1,5
ætatis teneræ animus flexilis, adultæ rigidus 3,40
Æthiopię aues vnicornes, ſuésq; quadricornes 17,20
Æthiopici tauri 16,45
Æthiopum quorundã rex canis 7,40
ætuæi piſcis caſtitas 1,13
ætnæi canes Vulcani 11,3
Africa non fert apros nec ceruos 17,10
infeſtatur à baſiliſcis 3,31
Agatarchides de Pſyllis 17,27
Agathocles Syracuſanus 16,28
Aglaophon pictor 17,47
Aglaophotis 14,4. herba noctu lucens 14,27 eius remedia ib.
agmen vel ordo 10,8
agmen murium recedentiũ, 6,41
agni & hœdi prognoſticõ de tempeſtate 7,8
agnos herba ſerpẽtibus aduerſa, venerem cohibet 9,26
agni mox nati matrem agnoſcunt & amant 5,25
agnum ferens lupus 12,31
agnus biceps, & loquutus 12,3
Aiax Locrus 15,24
Æiſcopes 15,28
alaudæ fabula 16,5
alaudam ſinapi necat 6,46
alauda gramine faſcinationes auertit 1,35
albæ aues tempeſtatẽ portendunt 7,7
Albę colonia Roma 11,16
alcarini boues qui 12,11
alcedinis partus trãquillo mari 1,36
alcedinis in carulos maritos iam ſenes pietas 7,17
Alceſtis Peliæ filia 1,15
alcimus canis 11,13
Alcmæon 1,24

Alc

Alcmenæ obſtetrix muſtela 12,5
alcyonij dies celebrantur quum pariunt alcedines 1,36
alcyonis nidificatio mirabilis 9,17
Aleuæ paſtoris Theſſ. pulchritudo, à dracone amatus 8,11
Alexander pauonem non vult occidi 5,21
Alexander Pyrrhi filius 10,34
Alexander Myndius 4,33
Alexander cornua aſini Apollini dicat 10,40
in India draconem inuenit 15,21. ipſius equus bucephalus 6,44
Alexandrinâ pugnâ Darius occubuit 6,25
Alexandro canes Indici dati: horum pugna contra leonem 8,1
Alexander à Simijs territus 17,2
alga marina noctu lucens 14,24
allij ſemen necat ſturnum 6,46
alphæus fl. 5,17
altiora petere quàm Deus & natura voluit, periculoſum 7,30
alyſſos herba ſingultum amolitur 9,31
Amaſis rex 17,6
Amaſtria Ponti vrbs 15,5
amerinæ flore atricapilla interimitur 6,46
amicitia & odium diuerſorum animalium 5,48
amici vindices & vltores amicorum 4,45
amicitia trochilorũ & crocodili 12,15
amicitia & mutuum auxilium inter delphinos 5,6
amicitia firma in periculis 3,46
amicitia minorum ſæpe prodeſt maioribus 8,25
amicitiæ & familiaritatis religio 6,2
amici veteres non deſerendi 6,63
Amilcas Afer pœnam ſacrilegij ſubit 10,50
Amiſodorus rex chymæram aluit 9,23
Amœbeas citharœdus 6,1
Amobates dipſas 6,51
Amometus citatur 17,6
amor adoleſcentis in capram 6,42
amor accipitrum in fœminas 2,43
amor anſeris erga altorem ſuum

ſuum 7,41. in puerũ Amphilochum, & cithariſtriam Glaucen 5,29
amor arietis in cithariſtriam Glaucen 5,29 8,11
amor canum erga altores ſuos 7,10. in dominum 10,4. delphinorum in pueros 6,15 draconis in Aleuam paſtorem 8,11. in puerum 6,63. in puellam 6,17
amor & pietas elephanti in ſobolem 9,8. erga dominum 7,37. erga ſuum nutritium 7,41. in mulierem 7,43. erga nutricios & familiares 6,25
amor equi in Soclen 6,44 vide Gratitudo.
amor in dominos 11,13 & nutricios 7,28. 29. caniculæ marinæ in fœtum 1,17. delphini 1,18.
amor in prolem 3,43
amor in deformiores 4,56
amor in ſobolem 2,40. 3.25. 21. 6,9. 11,38
amor Glauci piſcis in fœtum 1,16
amor incautus captiuitatis cauſa 1,23
amor aſpidis in puerum Ægyptium 4.54
amor brutorum erga homines 2,6. mutuus oniũ 7.27. maternus in prolem 6,48. aquilæ & formoſi pueri 6,29. mutuus etiam in fuga 7.36
amor prolis & inſtitutio 3,40. puerorum in pueros 6,15 patrius in prolem 4,29
amor & pudor fortitudinis ſtimuli 4,1
amor porphyrionis erga gallinaceum 5,28
amor tauri, equi, cerui in Mithridatem 7,46
amor vituli marini in ſpógiatorem deformẽ 4,56
amorem mulierum conciliat cerebrum gruũ 1,44
amorem quomodo paſtores excitent 14,18
amoris vis 1,50. 2,6. 6,29. 10,27. & natura 6,17, 29. 6,44, 7,43. & conſtantia 3,46. & pœna 6,15
ampelos, genus pantheræ 10,39
Amphiaraus Oiclei 13,22
Amphilochus ab anſere amatur 5,29
amphisbęnę duo eſſe capita, & vtroq; verſus eũ incedere. 9,23. ipſius pellis venenata animalia fugit

gat 8,8
Ampraciotæ leænam adorant 12,4 ipſorũ tyrãnus à leæna deuoratus ib.
amuletum oculis ſalutare, annulus quocum lacertus viridis excæcatus in olla defoſſus fuerit 5,47
Amynthas citatur 17,17
Anacreon 4,27,39
anatis fœtus mox in aquã ſe recipit, aquilã anatariam declinat 5,33
anatum & mergorum prognoſticum de tempeſtate 7,7
Anaxagoras diuinis honoribus affectus, quòd pluuiam prænunciaſſet 7,8
Androcles à leone ſeruatus 7,48
andron formicarum 6,43
anguilla ſacra in Arethuſa 8,4
anguillæ Eridani quales 14,8
anguillæ vt capiantur in Pado 14,8
animalcula innominata Medicam regionem vaſtarunt 17,41
animalia eadem muta eſſe & ſonora, ſecundùm loca 5,35.37,38
animalia quæ domorum & vrbium ruinas fugiunt 11,19
animalia quænam bellorũ cauſæ 12,27
animalia quænam capiantur facilè 8,6
animalcula quæ populos ſedibus ſuis expulêre 11,28
animalia irrat. quantæ curæ priſcis, & Pyrrho & Antiocho fuerunt 7,45
animalia nutibus deorũ obtẽperant, eóq; celebrãt 10,49.11,1,4,6.8
animalia vbi quæ non ſint 5,8
animalia in hiatu Plutonis 16,16
animalia diuerſa diuerſis coloribus Arabiæ atque maris rubri 10,18
animalia manſueta quibus animalibus non confidant 5,10
animalia quæ ex paruis in maximam creſcunt magnitudinem 9,58
animalia bigenera, inſititia, & deformia 16,29
animalia quæ ſine morſu mortem inferant 8,7
animalia timida arctiùs congregantur 8,18
animalia quomodo afficiautur

ciantur ad nouilunium 9,6
animalia ſingula norūt in quo vim ſuam habeant 9,4
animaliū nutritionis diuerſa nomina 6,8
animalium quorumdam concertatio mutua & inimicitia 4,5.5,48.6,45 metus 6,12. amicitia 5,48
animaliū differentia ſecundum partum 2,52
animalium diuerſæ voces 5,51. diuerſa ingenia ac mores 7,19
animalium coitus 6,63
animalium diuiſio 11,37
animalium quorundam diuerſę naturæ in diuerſis regionibus 5,27
animalium diuerſorū occultæ quædam affectiones 3,7
animalibus quibuſdāq ę nā ſint mortifera 6,46
animalia partes aliquas ſui corporis duplicatas habentia 11,40
animātes etiam feras beneficiis cōciliari & cicurari 4,44
animi magnitudo in contemptu deteriorū 15,22
animus ætatis teneræ flexilis, adultæ rigidus 3,40
Anno Carthagin. leone ſarcinas vexit 5,39
annus lycabas 10,26
anſer à Romanis colitur 12,33
anſer Glaucam citharœdā amauit 1,6 Lacidem philoſ. 7,41. puerum, citharistriam 5,29
anſeres quomodo Taurū montem tranſmittant: natura calidiſſima ſunt: gaudent aqua & herbis refrigerantibus: Lauri folia & Rhododaphnē ceu venena nunquam attingant 5,29
anſerum oua 14,5
antacæi piſces 14,26
antacæorum natura 14,26
Antander fluuius 8,21
Antenor conditor Patauij 14,8. citatur 17,35
anteros 14,28
anthedones 15,1
Antigonus Macedoniæ rex 15,2. Megaram obſidet 11,14
anthias & ellops ſacri piſces 8,28
anthiæ capti quid faciant 12,47
Antimach. ſuadet occidendos Menelaū & Vlyſſē

legatos 14,8
Antiochi necem vlciſcitur ipſius equus 6,44
Antiochia Piſidiæ 16,7
Antiochum accipitris, Pyrrhum aquilæ cognomine oblectatũ eſſe 7,45
Antiochus Syrus, rebus cõtra Medos malè geſtis, ſe præcipitẽ dedit 10,34
Antipater Megarám obſidet 16,36
antipathiæ 5,37
Apamienſe ſtagnum generat ſiluros 12,29
apes quomodo animaduertãt in fucos 1,9. cõtra vim ventorũ pedibus lapillũ geſtant 1,11. capiuntur à meropibus 8,6. hyeme, aut in morbo, ex alueis non commouẽt 5,12. ex boũ cadaueribus 2,57. tã vnguẽto odorato, quàm retro odore offenduntur 1,58. ſunt & in Scythia, & mel colligunt 2,53
apes Chalcoides 17,35
apes amant homines 17,37. à cadaueribus abhorrent 5,49. quędam mellificij imperitæ, non tamen otioſæ 1,10
apib. quę animalia noceãt & quomodo pellantur 1,58
apum erga ſuum regem ſtudium 5,10
apum ætas quomodo dignoſcatur 1,11. nomenclaturæ: vbi non ſint: mellis differentiæ 5,42
apum rex, reſpub. mores, ingenium, hoſtes 5,11. geometria circa ſtructurã fauorũ: redũdãtibus alueis colonias ab eis mitti: pluuias & ventos præſentiri: crepitaculis ſonoris reuocari fugientes vel errantes 5,13
apum regis clemẽtia, ſiue: quòd aculeo careat, ſiue quòd non vtatur: vtq; in cõſpectu eius cæteræ apes aculeũ contineãt 1,60
apum natu maiorum prudentia 1,11. ædificia, reſpub officia 1,59
Apelles Epheſius non rectè equum pinxit 4,50
aper vt ſe ad fortitudinem acuat 6,1
in Aphrico mari olorum gregem interdum apparere 10,36
Apicius guloſus 3,42
Apis bos ſacer 10,28. 11,20
Apion citatur 10,29. 11,40

Apollo

Apollo Sminthius 12,5. Didymæus 13,21. eorum famulum aquatum mittit. 1,47,48. amat puellam 15,23. Lycogenes dictus 10,26
Apollinis Clarij templum non adeunt venenata animalia 10,49
Apollinis Actij fanum in Leucade 11,8
Apollinis delubrum in Copto, & corui bini 7,18 templum in Myrensi Lyciæ ſinu 12,1. lucus & cerui in Curido 11,7
de Apollinis ſolenni apud Hyperboreos honore: & quòd cygni ad eundem celebrandum aduolent 11,1
Apollini ſacri cygni 14,13. cur lupus ſacer 10,26. cur accipiter 10,14
Apollini perdicarius & ocypterus miniſtri 1,24 dracones Epirotici ſacri 11,2
Apollodorus Caſſandrinorum prædo 5,15
Apollodorus 8,12. in libris de Theriaca 8,7
Apollonius Rhodius 15,23
Apollonopolitæ populi vt crocodilos oderint 10,21
Apollophanes poëta comicus 6,51
Apoſiſares Indus 16,39
apri muſica capiuntur 12,46. necantur 17,31. inuaſuri quempiam dentes acuunt 5,45. 6,1
apuarum procreatio ex limo, perfugiunt petrarum, cibus ex mutuo lictu, captura 2,22
aqua dulci piſces in mari ali 9,64
aquæ intercutis remedium 14,4
aquatio mulierum Pœoniæ 7,12
aquila interimitur ſymphyto 6,46. nidum ſuum cõtra faſcinationes tuetur lapide aëtite 1,35. alumna Achæmenis 12,21 ſeruat puerum deiectũ è turri 12,21 Gordio regnum præſignificauit 13,1. à Polypo, quem rapuerat, eius implicata cirris in mare detracta 7,11. liberata à ſerpente grata fuit 17,37 formoſum puerum redamans 6,29
aquila chryſaëtos, vel ſtellaris, animalia venatur, taurum in Creta ſternit illiberalis circa cibum 2,29

2,39
aquilę vti terreſtreis teſtudines ex alto ſaxis illiſas excedant: vnde Æſchylus peremptus 7,16
aquila oculatiſſima, ipſius fel viſū hominis acuit 1,42 aquilæ contemnunt cornices 15,22
aquilę temperātia, fortitudo, volatus, oculorū acies: à dracone timetur: pullorum ingenuitatem experitur 2,26
Aquila Pyrrhi cognomen 7,46
aquilæ pennæ, aliis admixtę, eas corrumpūt 9,2
aquilę amor erga ſuos nutritores, ac pullos 2,40
aquilarū vocem metuit lepus 13,11
aquilas vincūt cygni 17,24
aquilæ raptu animalium viuūt, præter illam quę Iouis cognominatur 9,10
Arabes 17,36
Arabicarum vaccarum cornua 12,20
Arabiæ & maris rubri diuerſa animalia 10,13
aranei textrina 1,21. textoria, ſartura, geometria 6,57
arbor aliena quomodo plātæ ramus opera auiū excernētiū inſeratur 9,37
Archelaus 2,7
Arcturi ortus quid in mari efficiat 13,28
ardea 10,5. 17,22. vt alat ſuos parētes 3,23. vt cōchas deuoret 5,35. auſpicata auis 10,37. tempeſtatem præſagit 7,7
ardeolæ cancro nidis ſuis impoſito faſcinationes repellunt 1,35
Argades flumen 16,42
Argiui nō interimūt ſerpētes 12,34 in forum ingreſſos quando interficiant 12,34
argus canis 7,29
Ariani Indi 16,16
aries mas & fœmina differunt forma 15,1
aries Glaucā citharistriā amat 1,6. 5,29. riualis Ptol. Philadelphi 8,11
arietes marini 15,2
arietis cubitus duplex ab vno ad aliud æquinoctium 10,18
Arion Methymnæus 6,15. à delphino ſeruatus 2,6. 12,45 ipſius ſtatua in Tanaro 12,45
ariones, genus cochlearū 10,5 Ariphrus Xanthippi pater 12,35

12,35
ariſtas canis vorat contra lumbricos 8,9
Ariſtagoras 11,10
Ariſteas poeta comicus 6,51
Ariſtippum Arete filia audiuit 3,40
Ariſtippus cognomine Metrodidactus Aretē matrem audiuit 3,40
Ariſtoclis verſus de ſacrificio Cereris Herm 11,4
Ariſtocratia Athenienſium 5,13
Ariſtophanes Byzātius 7,39,47.12,4. elephantum habuit riualem 1,38 comicus 4,42
Ariſtophanes in auibus 16,5 in Amphiarao 12,9
Ariſtaphanes ... citatur ab Athenæo 12,9
Ariſtoteles 2,39,49,52 3,45.4,6,53.5,11,14,27,34,43.6,3,1. 7,7,13,40. 8,9.9,6,20,39,42,64 10,11,32,36,11,18.12,6,35,40 13,4. de hirundine Sami 17,20. de delphinis 12,12. de perdice 17,15. de glani 12,14. de bobus Leuctricis 16,33. copas non ſcopas legit 15,28
Ariſtoxenus 8,7. muſicus 8,14
arma ſua norunt animalia ſingula, iisq; ſciunt vti 9,40
Armeni vt feras tollant è medio 17,31
Armenia, in eaq; piſces mortiferi 17,31
arneides ſacri dies 12,34
aron herba 6,3
arrhata lacus 17,42
ars vtilior in periculis q̃ vires 5,7
ars ...tu periculi libera 4,13
Arſenoïtæ, Ægyptij populi 10,24
Artacæi tumulus 13,20
Artapates Cyri minoris eunuchus, ſceptriger, & particeps mortis 6,26
arte mala bonam perdere naturam 10,13
artes perniciosæ 8,24
aruſpices clari qui 8,5
Aſcanius 11,6
Aſellus marinus 5,20.6,30. 9,38
aſilus ſiue myops 4,51
aſinæ non rudunt 3,7
aſini Indiæ feri 16 9
aſini vno armati cornu 14 15
aſini ſilueſtres vt necentur 17,31
aſini Mauruſij quales 14,10

10
aſini, remedium contra ſenectam geſtantis, & ſitim dipſadi ſerpenti afferentis fabula 6,51
aſini Libyci tonſas equas tãtùm ſaliũt, 2,10,12,16
aſini capiuntur à lupis 8,6
aſini Marti ſacrificantur vbi 12,34
aſini vnicornes Indici: & de cornuum vſu 4 52
aſini Scythici cornu aquã Stygis continet 1 ,40
aſininæ carnis eſu curatur phthiſis 11,15
aſinorum vſus apud Saracoros 12,34
aſinum & orygen quinam Ægyptiorum, & quas ob cauſas oderint 10,28
aſinus & ouis ignaua animalia 7,19
aſinus ne rudat 9,55
aſiones al.ſcopeẽ 15,28
aſpergi piſces 9,46
aſpis ſacra cæſa à vinitore 11,32
aſpidis dentes 9,4 morſus 2,5 lethifer ſine dolore 9,11. incurabilis 1,54. ſi ranã comederit 9,15. vt circulatorẽ interfecerit 9,62, veſtigia morſus 9,61, amor in puerum 4,
54
aſpides manſuefacti & culti ab Ægyptiis 17,5
aſpidi hoſtis ichneumon 3,22.6,38 10,47
aſpides & dracones magni 16,39
aſpidum Libycarum venenum 3,33
aſpidum ſedecim ſpecies 10,31, earum ſymbolum venenum 6,38
aſſiduitas perpetua 6,55
Aſtabaras flu. 17,40
aſtacus conſuetum locum amat 8,23. polypum extimeſcit 6,22
aſteria, ſiue ocnus inter ardeas 5,36
aſtræus fl. vbi 15,1
aſtutia cauta leporis 6,47
aſtutia & fraus in pugna 1,30
aſylũ etiam beſtiis 11,6,7
Athenâs inſula vbi 14,1
Atheniẽſes Phocionẽ probum virum inhumatũ proiecerunt 12,6. relinquunt patriam 12,35. alebãt in Prytaneo confectos ætate athletas 6,49. liberaliter tractant vetulum mulum de Minervæ templo bene meritum 6,49.7.13

athletę ętate confecti alebātur in Prytaneo 6,49
Athos Thracię mons 13,20
Atlantis ad radices paſcua, ſyluæ, fontes, elephātes ſenes & ſacri 2,7
Atlantidis reges, & eorum inſigne 15,2
Atlantidis inſulæ, quas beatas vocant 15,2
Atoſſ Darij vxor, cauſa beli 11,27
atrica illa necatur amerinæ lore 6,46
attagenæ, meleagrides, earumq; voces 4,42
attagenes & gallinacei inimici 6,45
attagenis libertatem in velādi amant: in peſte locutæ captę tacēt 15,27
attici melimini 17,3
auaritia 7,20
audacia corui 2,51
audacia muſcæ 2,29
aues Indis in deliciis quales 17,23
auium remedia aduerſus faſcinationes 1,35
aues Indi quomodo ad venationem inſtituant 4,26
aues vnicornes ibi 17,10
aues Apollini in Ægypto ſacræ 7,9
aues capere capitale Galatis 17,19
aues precibus Galatarum motę perdūt Parnopes locuſtarum genus 17,19
aues bobus maiores 17,14
auis Caſpia vel Indica 17,33
aues vncungues 4,20
auium quarundam & inſectorum voces 6,19
auium de ſerenitate & tēpeſtate prognoſtica 7,7
Augeas canis, ab Augea Eleuſinio appellatas 10,41
Aula Arcadiæ locus, in quo Panis delubrū 11,6
aulopias piſcis cętaceꝰ, & eius forma 13,17
aulopiæ cicures 13,17. earum captio inſidioſa, cū thynno pugna 13,17
aurata timidiſſimus piſcis, & ipſius captura 13,28
aures lepori quaſi vexilla roboris 13,14
aurum allicit os tibiæ accipitris 10,14
auſpices clari qui 8,5
auſpicia ex hirundinibus 10,34. ex ardeis felicia, ex noctuis infelicia 10,73
auſter laxat vētres 12,17, gignēdis fœminis fœcū-

dus 7,27
auſtri flatus in equis 15,25
auſtrinæ regiones magis ſeptentrionalibus abortiunt 12,17
αὐτάρκεια. 6 13
Autocrates citatur 12.9
Autoriatæ Indi 17.41
Axis Cteſiæ Indica fera 15 15
B
Bacchus in Samo hians 7,48
Balæna 5,4. 16,18. è mari in litus 9,50
Bambyx. ſiue Hierapolis 12,2
barbę fiducia ī hirco 7,26
Barcæi m rbo defunctos cremant, in bello defunctos vulturibus obiiciunt 10,22
Baſiliſci venenum 2.5 liberalitas 2.7
baſiliſcus ſuo ſibilo omnes ſerpentes fugat 2, 7. timet gallinaceū vt & leo 3.31
Bathylis Cretenſis phthiſicus 11,35
Bellerophontis alacritas in morte 5.34
bellorum cauſa quænam animalia fuerint 11,27
bellum mares non fœminę pro patria gerūt 10,15
bellum iuſtis de cauſis contra aduerſarios ſuſcipiūt elephanti 7,36
Belonæ ſpinæ 9,7
beneficiis feræ conciliantur 4.44
beneficiorum fructus certiſſimus 7,43 8,32 10,8
beneficiorum memores feræ 6,64
beneficium mutuum 8,25
beneuolentia erga benefactores & familiares 6,25 beneuolētia quorū erga nutritios &c. 6,44
benignitas equarum in pullos alienos 38,6,48
Berenicæ familiaris leo 5, 39
Beroea vrbs 15,1
Beſſus & Nabarzanes Dariū interfecerunt 6,25
beſtiæ vt ſuis familiaribus parcant 6,2
beſtiaris præſenſio, peſtis, famis, &c. 6,6
beſtiaris memoria & gratitudo 8,22 10 43
beſtiæ beneficiis cicurantur 4 44
beſtiæ quædā acerbiores ad morſum vbi venenatū quid attigerint 9,15
beſtiæ aliena hortatione nō egēt ad fortitudinē 6,1
beſtiæ rationis & iuſtitiæ part

participes 6,50
bilis atræ copia canibus
ribi m facit 8,9
Biſtonium ſtagnum 5,25
Bit ... herb 14,8
Bithynica ... gladijpi
feri ... inſignis 14,23
bitumen ... chara-
drium 6,45
blattæ hirundinum ouis
perniciosæ, quomodo
arceantur 1,37
bo... 13,25
Bocchoris Ægypti rex 11,
1] bonorum hom. à morte
præmium 1,51
Bo... & Chionis filij 11,1
bore ... gignendis marib.
fœcundus 7,27
bos M... 11,11
boſphorus fretum 15,8
bouis prognoſticon de
tempeſtate 7,8
bouis caſtrati, & teſtib.
præditi qualia cornua
12,10] bou... Indici cornu
tres amphoras capiens
3,21] bouis marini deſcri
ptio, natura, inſidiæ &
malignitas 1,19
bouis apud Neuros natu-
ra 5,27
bouem Phryges non ma-
ctant, 12,34
bouem validiſſimum mu-
lier ſacerdos ſola auro
ad aram adducit 11,4
boues retrouerſus paſcen-
tes 16,33
boues hircis pares 15,24
boues albi vbi 12,36
boues Suſorum, quarum
ſingulæ cent... nos quo-
tidi... cados aquæ hau-
ſtu... vn... am ...
7,1] boues ... quales
ſint 12,20
boues iniuriã vlciſci 4,35
boues Phœniciæ, Li-
byæ, Leuctricę diuerſæ
16,33] boues in area ſpicis
abſtinent 4,25
boues feri nocent Cyna-
molgis 16,31
boues Libyci quales 14,11
boues piſcibus veſcentes
17,30
boues Caſpiæ 17,17
boues piſcantur 14,25
boues curſu pares equis
apud Indos 15,24
boues in Myſia & Scythia:
quorum illi cornibus
carent: hi non item 2,53
boum multiplex vſus, e-
tiam mortuorum ad a-
pes generandas 2,57
boum duo genera 14,14
boum Erythr. mobilia
cornua 2,20

boum præſenſio, peſtis, famis, &c. 6,16. 12,19
Brachmanes 15,18. 16,20. eorũ fabula de vpupa 16,5
braſſica marina 13,3
braſſicę vermis 9,39
Britannicus Claudij filius veneno necatus 5,29
bruta educatione molliuntur 2,6
brutorum in homines amor 1,6. 2,6
bruta diis curę eſſe 11,31. 35
brutorum memoria & gratitudo 7,48. 8,3
brutorum & hominis collatio 9,7
bubaſtus Ægyptia 12,29
Bubonicum promontorium 15,3
buccina piſcis 16,12
Bucephala vrbs 16,3
Bucephalus Alexandri 6,44
Budiani 15,33
bupreſtis beſtiola venenum boum 6,35
Burrhas fl 12,30
Buſiritæ oderunt aſinum & tubam 10,28

C

cadauera amouenda 5,49
à cadaueribus ſui generis quæ animantia non abſtineant 7,19
à cadaueribus quæ anim. abhorreant 5,1
cædis innocentum grauis conſcientia 11,32
Cęneus 1,25
calamodytes cedri foliis necatur 6,46
calamitham ſerpentibus aduerſari 9,26
Caliegarum rex 16,18
Callias citatur 16,28
Callias guloſus 5,42
calliditati coniuncta fortitudo 5,30
callidi etiam probi inter ſe commiſſi 6,64
calliditas maleficæ 5,39
Callimachus pictus in Pœcile portu 7,38
Callimachus duo ſcopum genera ponit 15,28 de ſmilo ſeu fraxino 9,27
callionymus piſcis qualis 13,4
Calui Romani canis 7,10
Caluus, ſeu Phalacra 8,15
Calypſus antrum 15,28
Cambyſæ impietas 10,28
cameli Caſpij 17,34
cameli timẽt equos 11,36
cameli vbi velociſſ. 12,34
camelorum verecũdus coitus 6,60 caſtitas erga matrem 3,47. ætas & vtriusque ſexus caſtratio 4,55.

4 55 femora, genua & veretrum 10,3 certamen eorum in gratiam Mineruæ 12,34
camelum equus reformidat 3,7 leo comedit 17,36
Campylis fluuius 1,4
cancelli conchas vacuas inhabitant 7,31
cancri volantes 7,10
cancri ſerpentes interimentes 16,36
cancrorũ prouidentia 5,52
cancri maximi maris rubri 17,1
de cancris varia 7,24
canis Eupolidis comici 10, 41 canis mercatoris Colophonij, in cuſtodia marſupij herilis aſſiduus, fame moritur 7,29
canem periculum timentem, de tecto deijci non poſſe 6,22
ex cane fluuiatili remedium 14,21
à cane demorſus lapis, & vino immiſſus, furioſos conuiuas reddit 1,38
canes Memphitici cibum inter ſe communicant 7,19
canes marini qua re pareant 14,24
canes Poli hiſtrionis, Mētoris, & Theodori pſaltæ, cum dominis ſuis exuri aut ſepeliri voluerunt 7,40
canem pro rege habent Æthiopes 7,40
canes mutos reddit hyenę vmbra 3,7
canes iniuriam hoſpitum vlti 11,19
canes Cretas, Moloſſos, & Carmanos, hominum in iiſdem regionibus ingenia referre 3,2
canes Ægypti ferarũ metu, raptim bibunt 6,53
canes quomodo ducēdi 13 24 vt venentur lepores 11,24. titione è rogo hominis abrepto cōpeſcũtur à furibus 1,38 laboris patiētes 7,12. quales apud Cynamolgos 16, 31 Indici 4,19 impudētes vt & muſcæ 7,19. Eretrięſes 17,8. libidinoſi vel in mulieres 7,19. nõ cõmunicãt in cibo, niſi Mēphitici 7,19. nulli aui, niſi oridi, metui sũt 5,24. quomodo ſibi medeantur 5,46. forum ingreſſi occidũtur 12,34. quibus remediis ſeipſos curēt 8,9. fluuiatiles 14, 21.

21.Daphnidis 11,13
canes ne aufugiant 9,54
cani Attici ſacrificāt, qui d mnæ d-functæ ſuper eſſe noluerit 7,23
canicula adulterum prodit 7,25
caniculæ marinę amor in fœtum 1,17
Caniculæ ortum extimeſcit aſ llus piſcis 9,38
Caniculę ortū ſternutameto teſtatur oryx, pręſentiunt & capræ 7,8
caniculę marinę genera, & vt capiantur 1,55
Cane oriente, Nilus irrigat Ægyptum 10,45
Canis luctus, locus in Ægina 10,41
canis Argus 7,29
canis ob vigilantiā ab Athenienſ publico cibo donatus 7,13
canis cur fœcunda 12,16
canis & hominis cibus 4,20
canis ne latret 9,55
canis Indici cōceptus, partus, mores, magnanimitās 8,1
canis rabidi morſus 9,15
canis Glaucā citharistriā amauit, & puerū quendam 1,6
canis præſēſio peſtis, famis, &c. 6,16
canis catulos cęcos naſci, & quare ipſum venerētur Ægyptij 10,45
canis extrahit herbam cynoſpaſtum 14,27
canis quomodo ab hyæna capiatur 7,22
canis fœtus, qui primus in lucem editur, patrem refert 9,5
canis rabidi morſus vt curetur 14,20
canibus etiam ratiocinatio quædam ineſt 6,19
canes ſacri in Adr. Sicilia benigni erga bonos, crudeles erga fures 11,25
canes in Daulia, Barbaris allatrant, erga Græcos blandi 11,5
canes dominorum ſocij in pugna 7,38
canis honoris cauſa pictus Athenis 7,38
canes Æthnęi, Vulcano ſacri, bonis blandiuntur, malos lędunt 11,3
canum beneuolentia erga nutritios ſuos Erigonē, Silanionē, &c. 6,25
canum fides, quam venatoribus ſeruant: & quomodo apros ceruoſque indagent 8,2

canum

canum amor in dominum 12,35 calua, libido, ętas, ſagacitas, morbi, & vita 4,40
canũ erga dominos amor, & de cane Gelonis 6.62
canum pœna ob proditum Capitolium 12,33
canum Niciç amor & gratitudo in dominum 1,58
canum rabies quanta in Creta 12,22
canum duorum amor erga ſuos dominos 7,10
canum diſciplina & memoria 6,10
canes canariogramine curantur 8,9
Canobus Menelai gubernator 15,13
canopium circa Mæotidem 6,65
cantharorum vſus ad tincturam 4,46
canthari marini pugnant propter fœminas 1,26
cantharides vbi naſcantur 9,39
cantiones & veneficia 1,29
cantu & ſaltatione allectę paſtinacę, capiuntur 1,39
cantus illecebræ 8,24
capilli denigrantur ouis coruin 1,48
capillorum ornatum amat equa 11,18
capito oxyrynch ob libidine capitur 1,12. à viuis abſtinet 1,3
Capitolium à Gallis occupatum 12,33
capra quomodo ſuffuſionem oculorum in ſe curet 7,14
capra à caprario Crathide amata, qui ob id ab hirco necatur 6,42
capræ Caſpiæ 17.34
Capræ pręſentiunt peſtē, famem, &c. 6,16
capræ cornua piſcatoribus vtilia 12,45
caprę feræ Libycę, quales ſunt, vbi verſantur 14,16
caprarum pelles ad quid vtiles 14,16
capræ Scyriæ & Ægyptiæ 3,33 Sardiniæ earumq; pellis 16.34 Cephallenides 3,32 quibus pharmacis illitæ ad libidinem excitentur, augendæ gratia ſobolis 9.48
caprę feræ adeps vipuram interficit 6,46
capræ vbi aridis piſcibus veſcantur 16,35
capræ feræ venacentur

cerui amiſſis cornibus cur latitent 6,5
cerui muſicâ capiuntur 12,46
cerui à phalangiis læſi 1,8
cerui capiunt ſerpêtes 8,6
cerui amor erga Mithridatem 7,46
cerui è Syria in Cyprum mare tranſmittunt. itê ex Epiro in Corcyrã 5,56
cerui cornu ſerpentes fugat 9,20
cerui curidij in Apollinis luco toti à canibus 11,7
ceruorũ Helleſponti moderatio fines ſuos non egredientium 6,13
ceruorum cornua cur renaſcantur 12,18
ceruos Græcum & Indicum ſermonem intelligere 11,25
ceruum ob inuidiam dextrum cornu occulere 3,17
ceruus ſerpêtê ſpiritu ſuo latibulo extractum deuorat 2,9. ſuffitus ex ſcobe cornu ipſius ſerpentes abigit 2,9
cetaceorum piſcium dux 2,13
cete Laconici maris 17,6
cete maris Indici 16,12
cete quę capita habêt leonum, pantherarũ, arietum, &c. 16,18
cete procreat Gãges 12,41
cetia, cetotheria 13,16
cete maxima 9,49
Chærades 14,28
chalcoides apes 17,35
chama illecebra piſcium 14,22
chamæ diuerſę referũtur: earum ſedes: quæ fugiant amentvè 15,12
chamæ piſcis libido 4,5
chamæleõ colores vt mutet 2,14. vt ſerpentem impugnans eludat 4,33
chamæriphes quid 14,13
chaones boues maximi 12, 11
charadrius auis 17, 12. bitumine necatur 6,46
charax piſcis qualis 12,25
charmides Maſſilięſis 5,38
Charondas legumlator 6, 61
cherſydrus 8,7,13
Chij 16,39
Chymæra & hydra feræ à poëtis fictæ 9,23
Chionis & Boreæ filij 11 1
Chlonis & chlorion 4.47
Chryſermus phthiſicus 11, 35
Chryſippus adamatus ab Laio 6,15

chthon-

chthonium feſtum 11,4
Chuſa locus 10,27
cibaria publicè locata mulo vetulo ab Athen. 6, 49 & 7,13
ciborum noxiorum abſtinentia 8,9
cicada mas, cononus 11,26
cicadas calore ad cantum excitari 3,38
cicadæ propter muſicam Iouis filiæ 12,6
cicadæ mutæ in Macedonia 3,35
cicadarum nomina 10,44
cicadæ marinæ quales 13,26
cicadæ victus & cantus 1,20
cicadæ capiuntur ab hirundinibus 8,6
cicadæ Rheginenſes & Locrenſes 5,9
ciconia & veſpertilio hoſtes 6,47
ciconiæ pietas in parentes & dignitas apud Ægyptios 10,16
ciconiæ gratitudo erga mulierem Tarentinam 8,22
ciconiæ parentes alunt, cum quibus locum mutant: ob pietatem, in homines verſæ 3,23
ciconiæ quomodo ſibi medeantur 5,46
ciconiæ, oua & nidus 1,37
ciconia heram adulteram excæcauit 8,20
cicuta perniciem infert olori 3,7
cicuta homini venenum, ſuibus verò non 4,23
Cijoues 16,32.
Cimonis equæ Athenis ſepultæ 12,40
Cinamomus auis Indica 2, 34. 17,21
Cinclus 16,3,9 caudam continuè mouet 16,9 in alieno nido parit 12,9
Cinclus, Eraſmo prouerbium 12,6
Cinyræ regis filius Adonis 9,36
Circe & Circus, aues 4,58
circi aues cichoria muniunt ſuos nidos contra faſcinationes 1,35
circulator mortuus ex aſpidis morſu 9,62
circus malo punico interit 6,46. inimicus cornicè & turturi 6,45
cirrhæi perdices 4,13
Ciſſus, qui ſerpentis oua deuorarat, à Serapide curatur 11,34
citharœdus piſcis, duplex 11,23
Cius inſula 16,32
Cladarorynchus, trochilorum

rum ſpecies 12,15
Clarius Apollo 10,49
Claudius veneno exanimatus 5,29
Clazomenij ſuem alatum agros vaſtantem habuerunt 12,38
Cleanthes faſſus eſt, beſtias non eſſe rationis expertes 6,50
Cleanthis & Zenonis amicitia 4,45
Clearchus peripateticus de Argiuis 12,34
Clearchus tyrannus 5,15
Cleomenis filius leonem conuictorem habuit 5,39
Cleonymi timiditas 4,1
Cleopatra, Auguſto aduentante, ab aſpide ſecurat morderi 9,11. eius mors 9,61
Cliſophus celebris paraſitus Philippi 9,7
Clitarchus citatur 17,22 23,25
Cnidius Cteſias de rebus Indicis 16,31
cochlea maris rubri 11,21
cochleæ Ponticæ in Propontide hiemant, circa Ægialum æſtiuant 10,6
cochleæ ardeæ perdices 10,5
Cæranus Parius beneficij in delphinos collati fructum recepit 8,3
Cœranum promonterium 8,3
coitus animalium 9,63
coitus hirundinum diuerſus ab aliis auibus 2,3
coitus venereus Maſſagetarum propatulus, camelorum verecundus 6,60
colloquia laſciua & libidinoſa 6,1
colorem mutantia 12,28
colores ſobolis ouium mutare 8,21
colos Scytharum & Sarmatarum animal 15,15
colubri ſiue hydri morſus 4,17
columbæ luteæ Indorum 14,14
columbæ liuiæ 16,2
colũbæ vt haliæetos & circos horreant, & accipitrũ impetus declinent 3,45
columbarum caſtitas 3,44 cautio, familiaritas cum homine: quodq; in ciuitatibus manſuetæ, in deſertis non 3,15. rubræ ad prolem meliores, ducesq; reliquarum 4,2. Veneri ſacræ ex Erycino in Libyam deam comitantur, nono poſt die redeuntes

tes 4,2
columbus coniugem vt iuuet 3.45
in coniuges parientes cura merulæ marinæ 1,14
comici poëtæ Sophocles, Dinolochus, &c 6,51
comitialis morbus vt ſanetur 3,17,19
conchæ margaritiferæ 15,8
conchæ maris rubri tam acuta labrorum acie, vt quemcumq; hominis natantis partem apprehenderint amputent 1,20
concordia 2,27
concordiâ imbecillæ res valent 8,18
coniugij caſtitas 3,44
coniugij auſpicandi ritus 12,34
à coniugio virulentia aliena 9,66
coniugium cum vna 1,26
vide matrimonium
coniugium & monogamia
coniugiuum 3,9
coniugum officium & pietas inter ſe 7,17
conſcientia furioſa ex innocentum cæde 11,32
conſuetudo & educatio quantum etiam in brutis valeat 2,6
conſuetudo 8,23
conſuetudo paulatim capienda eſt 9,9
per contum piſcatio 12,43
conuerſatio maiorum peſtifera 7,5
cophia ſeu typhlin ſerpens 8,13
Coptum Thebaidis oppidũ Apollinis delubro ſacrũ, & binis ſemper coruis habitatum 7,18
Coptus, vrbs Ægypti 10,23
cor in ventre habet aſellus, quod guloſi eſt 6,30
coracini piſces 3,17.14,23
Corcyræ ſitus 5,56
cordis ſedes 4,20
coriandrum eſca ſcarorum 12,42
Coria, locus prope Helicem 11,19
Corinthiacum mare 15,9
cornices irritat aquila 15,22
cornix regias literas perfert: ipſius ſepulchrum in Ægypto 6,7
cornix ſcorpium prouerbium 7,11
cornicis de tempeſtate prognoſticon 7,7
cornix ariſtereônam nidum ſuum importat, vt faſcinationes arceat 1,35
cornicum cõiugium & monogamia: deq; auſpicio

ex eis & diſſenſione cum noctua 5,9
cornix ſi inciderit in reliquas carnis à lupo comeſæ, moritur 6,46
cornu bouis Indici tres amphoras capiens 3,34
cornua vnde naſcantur 12,20
cornua elephantorum reperiēdi mira ſolertia 14,5
cornua boum qualia in cāſtratis, vel non 12,19
corpore in exiguo virtus maior 10,13
corpus quo habitus, tanto ſtolidius 2,13
Corſica 15,2
Corſicum fretum 15,2
Coruda Indiæ locus 16,21
corui de tempeſtate prognoſticon 7,7
corui Apollini ſacri 7,18
corui Ægyptij vt ſeulciſcantur à nauigantibus ob cibum denegatum 2,48
corui imponunt in nidis viticem, aduerſus faſcinationes 1,35
corui audacia contra magna animalia & æſa one m au... amicitia cum vulpe: voces variæ: æſtate, propter alui fluxum, ab humidis abſtinentia 2,51
corui ouis quomodo denigrantur capilli & dentes 1,48
corui Libyci. quomodo aquam aſſurgere curent: in fœcundis agris gregatim, in ſterilibus bini volant: pullos educatos expeliunt: ipſorum ſapientia 2,48
corui ſemper bini circa Coptum 7,18
coruorum vocem metuit lepus 13,11
corui parentem ſenio confectum vorant 3,03
coruus Appollinis famulus, aquatum miſſus, æſtate ſiti laborat 1,47
coruus ſacer, Apollinis pediſſequus, diuinandi peritus 1,48
coruus ſerpentem, prouerb. 7,11
coruus erucæ ſemine necatur 6,46
Coſſinitus fl. Thraciæ 15,25
coxarum vertebris laboranti cancri fluuiatilis remedium 7,30
coxendicis dolorē canibus infert fructus fraxini 8,9
Coythe uicus 16,15

Crambis

Crambis vermis in braſſica 9,39
Cramon Theſſaliæ locus 8,20
Craſſi muræna 8,4
Crates Pergamenus 17,9,37
Crathis fluuius 6,42. potus candefacit pecora 12,36. caprarius 6,42
Cratinus citatur 12,10
credulitas iudicis 7,15
Cremytis 15,11
Creta Iouis nutritia terra 5,2. lupis & ſerpentibus infeſtiſſima 3,32 in ea nec noctua, nec vllum maleficum animal 5,2
Cretenſium iuuenum amicorum hiſto. 4,1
Cretes canes & homines 3,2
Cretici labyrinthi 16,15
Certicum vinum 12,31
cribrorum diuinatio 8,5
Crithas 2.13
Crocodili prouidentia 5,52. partus ſeu oua: ſcorpionis ex ſe nati aculeo ictus interit 2,33
crocodili inſidiæ 12,15. cur ab Ombitis religione, ab Apollono pollodio (vtriſque tamen Ægyptiis) afficiantur. item de ſexagenario numero crocodilis accommodato &c. 10,21
Crocodili inſidioſè inuadũt eos qui è Nilo aquam hauriunt 5,23
crocodili Gangis 12,41 ſocietas cum trochilo, qui & eum excitat quum ab Ichneumone inſidiis petitur 8,25 10,47
crocodili decem & ſeptem cubitorum 17,6
crocodili terreni pernicies 1,58
crocodilorum ingenium: Temtyritæ eos occidunt: ſed Ombitæ, Coptitæ, & Arſenoïtæ eos reuerentur 10,24
crocodilorum manſuetudo & diuinatio 8,4
crocodilorum magnitudo 17,6 oppidum 6,7
crocodilus è minimo in maximum excreſcit 9,58. ore ſuo hirundinibus repleto, hians illas trochilo legendas præbet 3,11
crocodilus terreſtris 16,6
crocodilus vt ingenuitatem catuli experiatur 9,3
crocutæ feræ malignitas 7,22
Crœſus 3,7
Crotoniatarum aſtus cõtra Sybaritas 16,23

cruſtacea & teſtacea animalia inaniora quum luna decreſcit 9 6
Cteſias 3,3,4,21,26,27,46,52,5,3.7,1.16,41. de elephantis 17,29. de ſuibus 16,37
Cteſippus guloſus 3,42
Cuculus in alieno nido parit 2. & fœtus ab aliena parente nutritus tandem ad ſuam redit 3,30
cuculus quando apparet 3,30
culex eſca piſcium 14,22
culices Indici 17,40
cuniculi genus leporum 13,15
Cupido comes & miniſter Veneris 14,28. Iouis etiã dominus, expertia rationis animalia non negligit 6.17
cura & amor in ſobolem 3,25
Curidij lucus Apollini ſacer & cerui 11,7
curioſitas & admiratio cauſa mali 2,8
curioſitatis pœna 11,17
curſores cancri 7,24
curſus leporis campeſtris & montani 13,14
Coſtodia diligens 7,29
cuſtos incorruptus canis 7,13
cyanus auis ſolitudine, iugis & præcipitiis delectatur 4,59
Cydnus Ciliciæ fluu. 12,29
Cygni Apollini ſacri 14,13. vt Apollinem colant 11,1 vbi commorentur, qualis natura 17,24. eorum cantus 2,32 5,34.10 36. vbi degant 10,36, eorum pugna contra aquilam 5.34
Cynamolgi Indię populi 16,31
Cynegirus pictus Athenis 7,38
Cynocephali libidinoſi 7,19
Cynocephali 4,46 17,8, ingentum, mores, victus 10,3 diſciplina 6,10
Cynoproſopi homines 10,25.
cynoſpaſtus vnde 14,24
cynthius caſeus 16,52
cyprini piſces 14,23
Cyprus paſtionibus optima 5,56
Cyrenaici mures 15,26
Cyrenaicus liquor remittit vim torpedinis 5.37
Cyri pugna in Lydia 11,36
Cyrus regiam ædificat 1,59. ipſius à Maſſagetis clades 7,11
Cyri minoris horti 1,59, ipſi' mortis

mortis participes 6,25 inceſte matrem amauit 6,39
Cyrnus inſula 12,41
Cyropolis Indiæ vrbs 16,3
Cythera inſula, & in ea cete 17,6

D

Daiphantus 12,3
damæ timidæ 7,19
Damon muſicus 2,11
Danubij piſces 14,23
Daphnis Syracuſanus & ipſius canes 11,13
Darij vxor Atoſſa 11,27. regnum: obitus in pugna à cane defletus 6,25. Suſorum ædificatio 1,59. equas à partu recentes ad pugnam ducebat, quarũ vna celeriter cum periculo eripuit poſt prælium ad Iſſum 6,48. Pæonas ob laboris patientiam, admiratus 7,12
Daulia regio 11,5
decimæ 4,53
defenſio in fuga 4,37
deformitas, humilitatis cauſa 2,10
degeneres catulos non amant beſtiæ 9,3
Delphi colunt lupum 12,40
Delphici templi expilationem prudenti lupo ſimulacrum ibidem erectum eſt 10,26
delphini pompilum odio habent 15,23. velocitate & ſaltu pollent 12,12 formoſos pueros amore proſecuti ſunt in Iaſo, in Alexandria & Puteolis 6,15. retibus inſidiantur 15,6 grati ſunt 8,3
delphini paraſitus pedunculus 9,7. cum leone affinitas 15,17. amor in fœtum 1,18 intellectus 11,12
delphinorum & vrinatorũ comparatio 12,2. amor erga ſuum genus 5,6. duo genera 16,18. catuli lacte aluntur 5,4 10,8. ordo dum gregatim natant 10,8
delphini ſui generis extinctorum cadauera ad littus efferunt 12,6
delphinum vnum troctæ plures congregatæ inuadunt 1,5
delphinus Arionem ſeruauit 12,45. ſemper mouetur etiam dormiens 11,22
Demetrius in Sicilia fabula 12,10
Democritus 5,39. 9,64. cauſam reddit abortus 12,17

obſcuriorum ingenioſiſſimus indagator 6,60. cauſam reddit cur ceruis cornua renaſcantur 12,18. cauſam reddit fœcunditatis ſuis & canis 12,16
Demoſtratus de piſcatu 13,21 de Luna piſce 15,4. de grue piſce 15,9. quis fuerit 15,19
dentes ouis corui denigrantur 1,48
dentices gregatiles, & confidentes nimis 1,46
Deo etiam bruta curæ 11,31, 35
Deum accedimus contemplando 10,14
in Deos repoſitus infans ex ſtupro natus adoleſcentis & capræ 6,42
Deus non negligit rationis expertia 13,1
Deus taurus 11,10,11. accipiter 10,14. draco 11,17
diademata aſpidibus picta 6,38
Diagoræ impietas 6,40
dialectici etiam ſunt canes 6,59
dialecticus idem & venator 6,59
Diana Rhoecea culta in Creta 12,22. Epheſia 11,9. Embointhus 12,34
Diana lucus 12,39. in Icaro templum & feræ 11,9. ei buteo ſacer 12,4
dicæri, auiculæ Indicæ, ſandaracæ coloris, quarum excremento ſi quis vel minimum guſtarit eodem die perit 4,4
in Diebus religioſis temperantia 5,17
dierum alcyniorum celebratio 1,36
diesinertes, dionyſia, ſenea, Chytri, &c. 4,43. feſti, profectorij, & reuerſionis apud Siculos 4,2
digitorum robur in Milone 6,55
dij leones 12,7. muſtela & mures 12,5
diligentia 5,12
Dimolochus comicus Epicharmi aduerſarius 6,51
Dinon de ouibus 17,10
Diogenes hiſtori 6,8
Diomedea inſula. Diomedeæ aues exteris infeſtæ, Græcis benignæ ſocij ſcilicet Diomedis 1,1
Diomedes 17,25
Diomedis Thracis equi 15,25
Dion 10,1
Dionyſij artifices per Spartam tranſire prohibiti à

Pani

Pantedida 11,19
Dionyſius tyrannus 5,15
Dionyſius, ne arcem relinqueret, hirundinum diſceſſu admonitus 10,34
diphteræ progneſticum de tempeſtate 7,8
dipſadis venenum, forma, nomina: fabula de aſino remedium aduerſus ſenectam baiulante, &c. 6,51
Diſchomachi & Socratis de re œconomica præcepta 6,43
diſciplina & memoria quorundam animalium 6,10
diſciplinæ optimæ cuique tradendi ſunt liberi 8,27
diſciplinarum auctores 2,18
In diſtributione iuſtitia 2,8
diuinorum contemplatio, proximè facit ad deum accedere 10,14
diuinationum varia genera 8,5. ex accipitre 11,39. è draconibus 11,2. ex coruo 1,48
docilitas tauri 7,4
docilitas elephantorum 2,11]dolus, & ſtratagema 1,39. aduerſus hoſtem 1,34 5,14
in dominum amor canis 6,62.10,41. elephanti 7,37
in dominos & nutritios amor 7,28,29 11,13
Domitij inhumanitas 8,4
domorum ruinas quædam animalia fugiunt 11,19
dorcades Libycæ quales 14,14. Iſiſiſilaræ 10,23
Doris Oceani filia 14,28
draco marinus 14,12. immanis Indiæ 15,21 amator puellæ apud Idum. 6,17. pius, qui Telephum prohibet à copulatione materna 3,47. Theſſalie, Alcuam adamauit 8,11. ſacer coiuit cum Halia 12,39 aquilam metuit 2,26. elephantum ſtrangulat 6,21. ſacer in Ægyptia Melite, libum mēſæ impoſitum noctu vorat, & punit curioſum ipſius videndi 11,17
draconem marinum ſiniſtra manu facilè capi trahique dextrâ non item 5,37
dracones Æthiopici elephantorum interfectores: alij qui aues ex aere ſpiritu attrahunt, veſperi pecora & paſtores inuadunt 2,21
dracones duo Indiæ 16,39

dracones herbarum vires noſſe,& iis vti 6,4
dracones herbati 10,25. & 11,26.
dracones in Epiro Apollini ſacri,& diuinatio ex ipſis 11,2
draconis & pueri familiaritas admiranda 6,62
draconis, ſiue aranei piſcis punctura venenoſa 2,50
draconis & Pindi hiſtoria mirifica 10,48
draconum diuinatio Lauinij, mazam à non integra virgine reſpuentiũ 11,16
dryocolaptes 1,45
duces formicarum 6,43
dux piſcium cetaceorum 2,13

E

Ecbatana 17,32
Ecbatanorum magnificentia 13,18
echenatæ ſpices muriũ 15,26
echeneis vt naues inhibeat 2,17
echini marini ſpinis lapillos tollunt quibus contra fluctus muniuntur 7,33
echini marini viuentis partes in mari diſiectę, denuò coëunt 9,47
echinus marinus ad quid vtilis 14,4
echis & echidnæ differentia 10,9
edacitas polypi 1,27
educatio à teneris 4,24
educatio quantum in brutis valeat 2,6
elephanti Taprobanæ 16,18
elephanti regis Indorum cuſtodes 13,22
elephantos Pyrrhi ariete cornuto & ſuis grunnitu Romani fugant 1,38
eleph. ætate prouectiores in Africa ad radices Atlantis, ſacri,& liberi 7,2
eleph. lunam creſcentem venerantur 4,10. quemadmodum manſuefiant 10,10. à rectoribus inſtituti 13,22. amant conſuetam terram 10,17. quæ partes ipſorum eſcui aptę 10,12. adeps ipſorum venenata fugat 1,37.10,12
eleph. intelligunt ſermonẽ Indicum 13,22
eleph. gregarij aquam bibunt, bellici vinum. 13,8
eleph. corporis partes, vteri geſtatio, libido, potus, ſomnus, ætas, morbi 4,31
eleph. floribus, quos & ipſi legunt delectantur 13,8
eleph. vt foſſas inſidioſas traſ-

eant : Phalacræ herbas non guſtant, ne pilos & cornua amittant 8,15 pugna cũ venatoribus 8,10 lauacris delectantur 13,8

elephanti custodes. vigiles &c. 13,22. eorum in ſobolem amor & pietas 9,8. ipſius cum rhinocerote pugna 16,44 æſtate vim ſolis depellunt illito limo: ipſorum ſagacitas & pabulum 9,56. abhorrent ſues 16,36 adulteros oderunt 11,15. fluuios vt tranſeant: reuerentia natu minorum in maiores: iuniores & integri, ſenes, morbo affectos vel ſaucios, magna cura proſequuntur, magnaq; pietate matres ſuos catulos 6,61 7,15

elephanti quomodo euertant arbores 5,55 cor duplex habent 14,6

elephantorum ſtudioſi Indi 13,25

elephantorum vulneribus vt medeantur Indi 13,7

elephantorum fuga: leonibus ſunt formidabiles: niſi prolis aut ægrotantium cauſa non pugnant 7,36

elephantorum Indicorum magnitudo 1. . . riualium pugna 1.,1. obedientia, docilitas, & manſuæ ſtudium 2,11 ætas 17,7 caſtitas. vt qui ſemel in vita coëant, idq; magno cum pudore 8,17 religio in mortuos: & quàm religioſè ipſi vulnerati ac morbundi ſe gerant 5,49

elephantus, ſtrangulatæ à domino vxoris cadauer à ſe . . foſſum, ſuper inductæ oſtendit 8,17

elephantorum fœtus: & quod capti facile ſe dedant . ,& cibum potumq; à porrigentibus accipiant 8,27. & quòd ignem metuant 7,6

elephantorum cibus & potus, venatio 7,6. memoria & fides, & quòd linguam Indicam intelligant 11,14

elephantorum religio in ſolem 7,44. vſus in bello apud Indos 17,28. cum ſuibus diſſidium 16,36

elephanti ex minima origine in maximam magnitudinem excreſcunt, ſuntq; longæui 9,58. integri

gri vulneratorum tela extrahunt 7,45. animalia paluſtria ſunt : indigenarum linguam intelligunt 4,24
elephantorum catulos tantùm ab Indis capi, & blanditiis curaq; manſuefieri & inſtitui 4,24
cōtra elephantos expeditio Aphrorum : quam prouidè acies ab his beluis inſtruatur, & quàm diſcretæ ſuis vtantur dentibus 6,56
elephantus Indorum regem adorat 13,22. quomodo à dracone ſtranguletur 6,21. eres fert bellatores 13,9. horret ſues 8,28 nutritium ſuum in prælio periclitantem curſu à mediis hoſtibus extulit 7,41. nutritios amat, & pro eis pugnat 3,46. à fure pabuli ſui callidè ſe vltus 6,52. Indicus ingenio & prudentia naturali præditus 16,15 quo remedio vtatur confixus telis 2,18. capitur forma mulieris, & lenitur : ſuaui odore valde permulcetur 1,38.7,43
elephas vt ſe ad certamen incendat 6,1
elepha, Pori regis 7,37
elephantiaſis morbus vt curandus 14,4
Elephantinem incolentes Ægyptij 10,19
Eleuſine initiatis mullus piſcis ſacer 9,51
elleboro albo, ſerpens exanimus ad ſe redit 9,27
ellops & anthias ſacri piſces 8,28
Elymea regia 12,23
Embointhus Diana 12,34
Empedocles 12,7. Agrigentinus 9,64. phyſicus de animalibus ſcripſit 16,29
engraulium piſcium, ſiue engraſicholorum, vel lycoſtemorum mores & natura 8,18
enneæ 16,12
Epaphus, qui & Apis 11,10
Epentharus muſicus 2,11
Epicharmi aduerſarius Dinolochus 6,51
Epicharmus in nuptiis Iunonis 13,4
Epicrates citatur 12,10
Epidamus opp. 14,1
Epidauriorum ſermo 15,9
ἔφηλος, ἐφηλίδες 15,18
Epiri piſcatores 15,11
Epirotæ boues Chaones vocant larinos 12,11

Epirot

Epiroticiboues 1, 3. vaccę 3,33
Ephialtes, furax Eupol ſeruus 10,41
ephemera animalia 2,4
Epizelus pictus Athenis 7. 38
Eponei piſcator. hiſtoria 15 23] Epops Indus 16,5
equa, ob inuidiam hippomanes pulli vorat 4,17.14 18] equæ abortus cauſa 9,54. 13,27
equæ quibus pharmacis illitæ ad libidinem excitentur, augendæ ſobolis gratia 9.48
equæ quemadmodum ineantur ab aſinis 2,10
equæ ſepultæ honorificè in Ceramico 12,.0
equæ Libycæ delectantur tibia 12,44
equæ amor in ſuos pullos, & in alienos benignitas 3,8. 6,48
equas à partu recentes ad pugnam ducebat Darius 6,48
equas ad agitationem curruum præferri 11,36
equam æream equi adhinniebant 1..18
equarum libido 4,11. impetum in venerem iuba detonſa ſedari 11,18
equi piſcibus veſcentes, 15.25 potu efferantur 15, 25. non maiores arietibus 16, 37. Celtici 15,25. Thraces 17,25
equi feri Indiæ 16,9
equi cadauer generat veſpas 1,28
equi ſunt dociles 17,25
equi Caſpij 17,11
equi & aſini vnicornes in India, quorum cornua venenis aduerſantur 3,41
equi remedium recentæ vrinæ 11,18
equi Indies domitu difficiles, 11,9. Perſarum vt aſſueſiant bello 17.25. fugientes odorem hominum 15,25
equiſonis cum equa coitus ab ipſius equæ pullo punitus 4,8
equo ſermonem Homerum tribuiſſe 4.54
equo oculum reſtituit Serapis 11,31
equorum ætate affectorum pulli quales 15,25
equorum beneuolentia erga nutritios vt Alexandrum, & Antiochum: amorq; petulantior in Sociem Athen. 6,44

equos

equorum ætas 15,25. diſciplina & memoria 6,10. docilitas 16,25
equorum ſtudioſi Indi 3,25
equorum paſcua: & quod equæ ventis ſe exponere gaudeant 4,6
equos abhorrere à foſſis 6,6
equos Libycos graciles & ſtrigoſos eſſe: Medos habitiores, cultusq; ac gloriæ amantes 3,2
equos pilis carere in palpebris inferioribus 4,50
equos lauatione & vnguentis delectari: timeriq; à camelis 11,36
equus lupi veſtigium calcans, torpet & ſiſtitur 1,3. reformidat camelum 3,7
equus Scythius arte inductus cum matre non agnita coit. flagitio verò intellecto, ambo ſe præcipites dant 4,7
Æretenus fl. 14,8
Æretria Eubœę: Eretrienſes 15,55
Æretrienſes canes 17,8
Æretrienſium victimæ 12,34
Ærgane dea 1,21
Æridanus fl. 14,8,29
Erigonæ canis 6,25
Erigone extincta, canis ſuperesſe noluit 7,28
erinacei terreni vt à vulpe oppugnentur 6,24
erinacei terreſtris & lyncis inuidia. huius in occultanda vrina, illius in permingendo tergore ſuo quum captus eſt 4,17
erinaceum conglobatum, à vulpe, vrina eius in os immiſſa, ſuffocari 6,64
erinaceus potamogitone exanimantur, & felle mergi 6,46
erinaceus quomodo ſibi metuens ſe contrahat, & ſpiritu retento ſe mortuum ſimulet 6,54
ἕρμακες, ἑρμαὶ & ἕρμα quid 14,24
ἕρματα 17,25
erucæ quomodo interimendæ 6,36
erucæ ſemine coruus extinguitur 6,46
erucas in cinere naſci 9,39
Erycina Venus 10,49
Erycini populi Siciliæ 4,2
Erymanthus Peloponneſi mons 3,27
Erythræorum boum mobilia cornua 2,20
eſcæ declinatio 3,12
Eſſedones 3,4
Eſtamenus fl. 17,40

eſus

eſus carnium prohibitus 9,10
Euagoras Lacon equos ſepeliuit 12,40
Eubœa argiboöos 12,36. bobus albis referta 12,36,
Eucratides rex Baſtris 15,8
Eudemi timiditas 4,1
Eudemus 3,20,21.4,8,45 53 56 5,7
Eudoxus 10,16 vidit ues bobus maiores 17,14
Eudoxus de Galatis 17,19
Euergetes rex 1,36
Euphorion citatur 17,28
Euphrates flumen 9,29
Eupolidis comici canis 10,41
Euripi 3,15,17.4,54.5,34.6,15.7,28
Euripides in Bacchis 5,42. in Peliadibus 7,47, in Iphigenia & Temenid. 7,39 de paſtoribus 12,44
Euripidis erratum 5,2. de lynce 14,6
Europam taurus dorſo geſtauit Ioui 7,4
Eurypylus 13,7
Euryſtheo & Procleæ datum oraculum de vxoribus 12,31
Exercitatio omiſſa etiam [illegible] leonem facit [illegible]
7.
exhæredauit nunquam filium elephas 6,61
exocœti piſcis natura & genus 3,96
extremis morbis extrema remedia 2,5

F

facilitas & moderatio 8,27
fœniculum ſanat ſerpentibus hebetudinem oculorum 9,16
fame quomodo manſuefiat elephanti 10,10
familiaritas 6,63
familiaritatis & amicitiæ religio 6,2
famis neceſſitas 7,20
farinæ diuinatio 8,5
faſces duodecim Rom. principibus prælatæ, ex duodecim Romuli vulturibus 10,22
faſcinationem quomodo amoliatur pauo 11,18
faſcinationum varia remedia inuidis 1,35
faſiani manſueti 13,18
fatum mortis nunquam nõ expectandum 7,16
fel ouium 11,29
fel aquilæ ad viſum 1,42. gruis piſcis 15,9
felis mas libidinoſus, catulos perimit 6,27

felis

feles excrementa in terram occultant 6,27
feras etiam beneficiis cicurari 4,44
ferrum allicit heracleotes lapis 10,14
feſti dies 4,2
feſtinatio præ metu 6,53
feſtum chthonium Cereris 11,4
fiduciâ nimiâ negligentes facti interimuntur 1,46
fiducia ſui 4,3
fiſtula paſtoritia ex rhododaphne 12,44
fluuij conglaciati vulpecula duce à Thracibus tranſeuntur 6,24
fluuius Crathis 8,42
fluuius quidam Thraciæ, ab ouibus prægnantibus potus, ſoboliscolorem mutat 7,21
fœmina in ſcarabeis nulla 10,15
fœminam allicientis maris vox ololygon 9,13
fœminarum erga maritos fides in merulis marinis 1,15
fœminarum ſilentium 1,20
in fœminas amor accipitrum 2,43
fœmineo ſexui anteit maſculum 7,26
in fœtum amor 1,16
fœtuum amantiſſimus Glanis 12,14
fons Atlantis 2,7
forma corporis ſuperbiæ cauſa 2,10
formæ mulieris lenitur elephas furioſus 1,38
forma fiducia, cauſa libidinis 13,18
formæ amor 10,48
formica Laërte nuncupata 10,42
formicæ albæ 4,5. Indicæ 3,4. ingenio valent 16,15
formicæ in nouilunio nõ egrediuntur 1,22. à cadaueribus abhorrent 5,49
formicæ ad medicinam 6,1
formicę draconis cubile expurgat à corrupta puella pollutum 11,16
formicarum ſtudium in granis recondendis 2,25
formicarum ſedulitas totas noctes laborantium 4,43
formicarum alteræ cum alteris formicæ cadauer cũ lumbrico commutant 6,50
formicarum ſubterraneæ cauernæ, ſtructuræ mirabilis: earum pabulatio, duces ſepultura 6,43
Fortitudo 4,1 5,11

fortitudo aquilæ 2,26
fortitudo non laceſcens, ſed laceſſita ſtrenuè repugnans 5,34
fortitudo calliditati coniuncta 5,30
ad fortitudinem hortatio 6,1
fortuna magiſtra incerta 7,42
fortunæ templum in Epiro 12,3
foſſæ Ægyptiæ 6,43
fratricidæ à dracone puniti 10,48
fraus & aſtutia in pugna 1,30
fraus & inſidiæ vulpis 6,24
fraxini fructus ſues ſaginat, canib. coxendicis dolorem infert 8,9
fucæ piſces colorem mutant 12,28
fuci herbæ 13,3
fuci animalis otium & furta, & apum in eos animaduerſio 1,9
in fuga etiam amor mutuus & ordo 7,36
in fuga defenſio 4,37
fulgure afflata vacca Apim taurum peperit 11,12
funebre certamen 5,1
Furiis & Parcis turtures albæ factæ 10,33
furtaſuci 1,9
furti iudicium & pœna 1,50
furtū à cane punitū 10,42

G

Galatæ quid faciant 17,19
Gale mulier in muſtelam 15,11
galli vbi non cantent 3,38
galli & gallinæ ſacri 17,46
Galli capitolium occupant 12,33
gallinacei generis auem in aqua putreſcere, non item in vino 9,19
gallinacei Nibæ muti 15,20
gallinacei criſtam habentes variam & floridam, & de pennis eorum 16,2
gallinacei de tempeſtate prognoſticon 7,7
gallinacei & attagenes inimici 6,45
gallinaceo quid faciēdum ne aufugiat 2,30
gallinaceum & ignem timent leo & baſiliſcus 3,31.6,22.8,28
gallinaceus quomodo ad lunæ ſoliſq; eorum afficiatur: Latonæ amatus, ſua præſentia partū iuuat: gallina extincta immutat & ſilet: victos ca-

nit, victus ſilet: in liminibus ſe inclinat 4,29
gallinæ, quum gallinaceum vicerit, mores 5,5
gallorum libido 4.16
gallus amat pocillatorem 12,37
Gallus Centoarates, Antiochi interfector, ab Antiochi equo occiſus 6,44
Ganges fl. 16,13. magnitudo illius, & inſulæ 12, 41
gauij exedunt delphinos 15,23
Gedroſia Indiæ 17,6
Gedroſii, piſces pro fœno equis dant 15,25
Gelo Syracuſanus quid à lupo perpeſſus 13,1
Gelonis ſomnium & canis 6,62
generoſitas 8,1
geometria apum 5,13. araneorum 6,57
Gerana regina Pygmæorum 15,19
Germanicus, Tiberij nepos 2,11
Gerionis boues 12,11
Getici equi 15,24
gladius piſcis 15,6.9,40. 14,23
glanis piſcis qualis, vbi reperiatur 12,14
Glauca citharistria amata cani, vel anſeri, vel arieti 1,6.5.29.8,11. amaſia Ptolemæi Philadelphi 8,11
glauci piſcis amor in fœtum 1,16
glutinum ex oxyrynchis 17,32
gobij maris rubri quanti 17,6. ipſorum punctura venenoſa 2,50
Gordio regnum aquila prę ſignificauit 13,1
graculi prognoſticon de tempeſtate 7,7
graculorum in ſuos gregales amor 4,30
graculus adoleſcentem & puerum amauit 1,6.12, 37
Græcos & Barbaros internoſcunt equi Lycoſpades 11,24
Græcum ſermonem intellexit hinnulus Ptolemęi 11,25
grammaticus elephas 2,11
gratitudo 2,6.& memoria in brutis 7.43.8,3,22. in feris 10.48
gratitudo & amor canum erga Niciam dominum 1,8
gratitudo erga deum 11.31

gratitudo elephanti erga ſuum nutritium 3,46
gratitudo aquilæ 17,37
gru in vitis hauſta lacryma conficit 6,46
grues æſtate in Thracia, hyeme in Africa, &c. 3, 13
grues & pleraſq; alias aues &c. dono mittunt Indi ſuo regi 13,25
grues vt procreētur 15,9 è Thracia in Ægyptum migrant: earum prudentia & mors 2,1
grues retrouolantes, ventos nautis ſignificāt 3,14
gruis de tempeſtate prognoſtica 7,7
grus piſcis 15,9
gruum gubernatio docuit homines reſpublicas regere 3,14
gruū clangor pluuias præſagit: cerebrum gratiam mulierum incitat 1,44
gruum & ciconiarum migratio 3,23
gryphum forma & pugna aduerſus Indos aurum colligentes 4,27
gula 7,34 guloſitas 11,33, virtuti inimica 4,15
guloſi quidam Athenienſes & Romani 3,42
guloſi cor inventre habent 6,30
gymnaſium Iaſenſium 6,15
gynęcium formicarum 6,43
H
Hæmorrhois fœmina 15,13
hæmorrhous vipera, eius morſus 1,13
Halia cum dracone coit 12, 39
per hamum piſcatio: ipſius inſtrumenta 12,43
harpe auis 2,47. inſtrumentum 13,22
haſta Pelei 1,56
Hebes templum 17,46
Hecatæus Abderita 11,1 Mileſius 13,22. hiſtoricus fabuloſus 9,23
Hecate 15,11
Hector Iouis progenies, à Priamo pecunia redemptus 6,50
hedera agreſtis ceruis medetur 1,8
Hegemon in Dardanicis 8, 11
Helena ſpinam hęmorrhoi confregit & pharmacum exemit 15,13
Helena à rege Thonide amata 9,21
helenium herba 9,21
Heliopolitani leones colunt 12,7

Heliopolis fatalis phœnicum auium ciuitas 6,58
Helicæ ſubuerſio, eiuſque cauſæ 11,19
hepatus piſcis marinus 9,38
Heraclea vrbs 14,25
Heracleæ mures 6,40
Heracleopolitæ 10,47
Heracleis mulier Tarentina 8,22
Heracleotes lapis ferrum allicit 10,14
Heraclia 15,5
herba amatoria 15,19
herbę marinę, eſcę piſcium 13,3
herbæ fugantes ſerpentes Indiæ 12,32
ab Hercule denominata præfectura Ægyptiorum 4,54
Hercules in Heraclea, à muribus colitur 6,40
Herculis nutrix, vel certe matris Alcmenæ obſtetrix muſtela 12,5
Herculis templum 17,46
herinacei cineris vires 14,4
herinaceorum prouidētia, & ſolertia in recondendo cibo 3,10
Hermionenſes Cererem colunt 11,4
Hermippus 7,40
herm... 10,59
Hermopolitana præfectura Ægypti 10,27
Herodotus 5,8 10,3,4.6, 15.7,11.11,10.6,... de leonibus camelos vorantibus 17,3 fabuloſus 25, 16. de Cinnamomo aue 17.21. in ſermonibus de Ægypto 8,25
Heroſtrati impietas 6,40
Heſiodus 6,50
Hierapolin appellatam eſſe Bamlycem à Seleuco 12,2
hinnuli timidi 7,19
hinnuli mares, cur à patribus plerisque occidantur 6,39
hinnulus Ptolemæi, Græcum ſermonem intelligens 11,29
Hipparchus ex caprina pelle tempeſtates prænouit 7,7
Hippiæ ars de memoria 6,10
hippocampi venter in vino decoctus venenum eſt 14,20
Hippomanes quid 3,17.14, 18
Hipponactes 7,47
Hipponis impietas 6,40
hippopotami callidè ſegetes propè Nilū depaſcūtur

ſcunt 5.53 eorum in patrem impietas 7,19
hippuri, genus muſcarum 15,1
Hippys Rheginus 9,33
hirci fiducia barbæ, & imperium in capram 7,26
hircorũ coitus excitatus, cohibitus 9,54
hirci libidinoſi vel in mulieres 7,19
hirundines albas aliquando videri: ex iis aliquot auſpicia 10,34
hirundines legit crocodylo cladarorynchus 12,15
hirundines capiũt cicadas 8,6. à ſuis ouis blattas arcent apij foliis 1,37
hirundinis piſcis punctura venenoſa 25,0
hirundinis aduentus & diſceſſus, & amor erga hominem 1,52. induſtria in nidificando 3,24. iuſtitia in paſcendis pullis, & vt his cæcis natis medeatur 3,25. muſica 1,58
hirundinum coitus, & viſus recuperatio 2,3
hirundinum piſcium volatus 9.52
hirundo alba Sami 17,20
hœdi & agni prognoſt de tempeſtate 7,8
holoſchœnis vtuntur piſcatores 12,43
Homerus 1,52. 2,3. 18,21. 3,27. 4,6,40,45,54. 5,45 6,1.4,6. 7,27,29. 10,14. 26,28
Homerus purpuream mortem dicit 16,1
Homerus in morte Patrocli 1,42
Homerus de equis 17,24
Homero quid decus regium 16,5
Homerus de Antimacho 14,8 Lacedæmona κητώεσσαν dixit. 17,6
Homerus de ſcopib. 15,28
Homero ſomnus eſt deorũ atque hominum rex 1,48
homicidium à cane proditũ 7,10. ab elephãte 8,17
hominem amat, eiq; auxiliatur thos 1,17
homines ex ciconiis 3,23
homines à brutis amati 1,6
homines cynoproſopi 10,25
homines malefici, vt Siſiphi Telchines, Cercopes 6,58
hominis morſus pernicioſus 2,24
hominis & canis cibus 4,20
hominis ieiuni morſus 9,15
hominis & brutorum collatio 9,7
hominis ſaliua 7,26. 9,4

horion Indica auis 17,22
Hortenſius guloſus 3,47. primus pauonem menſæ appoſuit 5,21
horti Cyri minoris 1,59
hoſpitalitas 1,52
hoſpitij violati pœna 11,19
contra hoſtem dolus 5,54
hoſtilis ſæuitia in iuuentutem nocituram 6,78
humiles reddit corporis deformitas 7,10
humorum plenitudinem tollere 8,9
hyæna felle ibis interit 6,46 ſexum mutat 1,25. timet pardalim 6,22
hyænæ vis malefica 6,14. pinna quid efficiat 13,27. malignitas 9,22. vmbra canes mutos reddit 3,7
hyenæ inter animalia cornuta referuntur 14,15
hydram Lernæam & Chimæram feras eſſe fabuloſas 9,23
hydri Cercyræ 8,13, marini & lacuſtres 16,8
hydri ſiue colubri morſus 4,57
hydrus exoſus Ranæ 12,15
hyemem & niues ſpinę fugiunt 4,60
hygrophœnix piſcis maris rubri 12,24
hymenæi nuptiales 17,22
hyoſcyami & opi ſtirpium euulſio vt fiat 9,32
hypodromus 6,26
Hyrcani canes 27,10,31
hyſtricis Libycæ natura 12,26
hiſtricis aculei, pro telis 1,3

I

iacula veneno tingere 5,16
iaculus ſerpens 6,18.8,13
Iaſenſium gymnaſium 6,15
ibidis ſacræ auis potus 7,45
ibidum pennas timent ſerpentes 1,38
ibin referre cordis figurã, &c. eius coitus, partus, inteſtina, inceſſus, Mercurio ſacra: eſt longæua, callidiſſima, cibos multos & venenatos cõficiens: optima valetudine, puritatis ſtudioſa, cautiſſimè nidificans 10,29: victus rationem ſecundum lunæ incrementa mutat 2,35
Ibis Ægyptiis clyſteres oſtendit 2,35
ibis felle hyæna interit 6.46
ibis Lunæ ſacra, ad eiusq; rationem oua fingens, Ægyptum nunquam egreditur, eoque & Arabicas & Æthiopicas ſerpentes.

pentes aduolare prohibet 2,18
Ibycus Rheginus poëta comicus 6,51
ichneumo vtriusq; ſexus, aſpidi & crocodilo hoſtis, Latonæ & Lucinæ ſacer 10,47
Icari maris rubri inſulæ, feras venari neminem poſſe abſq; venia Dianæ 11, 9
Icarius, eiuſq; filia Erigone 7,28
Icarus inſula 15,23
Iccus palęſtrita Tarentinus 6,1
Ichneumon vt crocodilo inſidietur 8,25
ichneumo aſpidum hoſtis 3,22. 6 38
Ichthyophagi 15,3
icteri remediũ ex aſpectu charadrij 17,13
ictus quorundam animalium 9,15
Idomeneus Cretenſis 15,24
iecora bina rubetæ 17,15
iecorinus 15,11
iecur gruis piſcis 15,9. phyſæ quum Luna creſcit 12, 11
ieiuni hominis morſus 9,15
ignaua animalia, ouis & aſinus 7,19
ignem & gallinaceum timet leo 6,22
ignem elephãti timent 7,6
ignem reſtinguit ſalamandra 2,31
ignis beſtias generat 2,2
Iliacam regionem eſſe irriguam 10,37
Iliadis Mineruæ in Daulia templum & canes 11,5
ilicis folia calcans leo, torpet 1,36
illecebræ per cantum & muſicam 8,24
per illecebras inſidię 5,40
illiberalitas 2,39
illuſio 1,29
imitatio peruerſa ſimiæ 7,21
immortalis anima accipitris 11,39
immortalis ibis 10,20
immortalis thermuthis aſpis 10,31
imperitæ apes, non tamen otioſæ 1,10
imperiti fuci, otioſi, & aliena inuadentes 1,9
impietas in ſobolem 2,49. 10,6. in parentes 2,49. 5, 4 in maritum 1,24
impij & athei 6.40
improbi & callidi 4,64
imprudentes muſcæ & canes 7,19

Imprudentiæ pœna & venia 11,12
Inachi filia Io 11,10
incendium ſine igne, ſolo oleo Indici vermis 5,3
inceſtus 3,47. 4,7. 8,4 39. cum belluis, & pœna: & biformis ex tali concubitu fœtus 6,42
inconſtantia 2,14
incontinenti obiecta voluptatis fugienda 6,40
incorruptus cuſtos canis 7, 15
Indi non habent ſuem 3,3, 16,37: quomodo decepru gryphibus aurum colligant 4,27
Indi damnatos obiiciunt crocodilis 12,41
Indiæ oues latiſſimis caudis 3,3
India non gignit oliuam 13, 18, multorum ferax 12, 32
Indici bouis cornu tres amphoras capiens 3,34
Indica caprea ex qua moſchus 14,15
Indica margarita vt capiatur 15,8
Indici aſini 4,52
Indica animalia, quorum cruor ad tincturam 41 46
Indicus elephas per muſicam manſueſcit 12,44
Indorum linguam intelligunt elephantes 11,14& cerui 2,5
Indorum regis ſecunda menſa 14,13
Indorum ſtudium circa equos & elephantos 13,25
Indorum regis qualis regia 13,18
Indorum rex certamen edit cornutarum beſtiarum 14,15
Indum fluuium ferarum expertem eſſe præter vermem quendam 5,3
induſtria 5,12
ineſcatio 3,29. 7,34. turpis voluptatis 7,22. callida 9,24
infamem non decet redire ad idem vitium 12,12
infans puer ab elephanto curatus & obſeruatus 11, 14
ingenia quę ſiniſtrè meliùs quàm dextre tractari poſſunt 5,37
ingenuitas prolis aquilæ vt probetur 2,26
ingenuitas prolis apud Libycos probatur per ceraſtas 1,57
ingenuitatē prolis qua ratione

tione crocodilus experiatur 9,3
ingluuiei pœna 7,22
ingratitudo malefica 3,39
inimicitia & amicitia diuerſorum animalium 5,43,6,22
inimicitiæ mutuæ polypi, murænæ & aliorum 1,32.6.46
iniuriæ memoria & vltio 7,23
iniuriam vlciſci bouem, animal alias manſuetum 4,35
inopię fortuna conſulit 7,31
inſecta oleo inuncta pereunt 4,18
inſectorum quorundam ac auium voces & ſoni 6,19
inſidiæ 6,21.& fraudes vulpis 6,24.crocodili 12,15. bouis marini 1,19
inſidiæ per illecebras 5,40
inſolentia 1,41,49
inſtitutio prolis & amor 3,40
intemperantia perdicum circa venerem 3.5,6
intybum ſylueſtre 6,4
inuidia 3,17,19.10,48. erinacei & lyncis 4,17.cauſa captiuitatis 1,55
inundatio maris 11,19
iuſtitiā docet hirundo pullos ſuos 7,25
Io mater Epaphi 11,10
Ionium mare 14,1
Iouis nutus in Thetidem non irritus 5,2
Iphidis filiæ in coniugem amor 6,25
Iphidis filia Euadne 1,15
Ira vincit dolorem 8,1
Irrigatio 7,1
Iſis Oſyrim quærens 10,45
Iſidi vultures ſacri 10,22
Iſidis ſimulachra aſpide thermuthi coronantur 10,31
Iſidis cultus &c. 10,23
Iſidi dorcades fœm. ſacræ 10,23
Iſim quomodo pingant Ægyptij 10,33
Iſſedones 3,4
ad Iſſum Perſarum ac Darij infelix pugna 6,48
Iſter fl. 5,27.14,25
Iſtri glacies 14.26
Iuba rex 9,58
Iuba ſcriptor 15,8
Iuba Maurus leoni occurrit: eius filius obſes Romam mittitur 7,23
iudicis credulitas nimia iniuſtitiæ cauſa 7,15
iulides piſces venenatę, natantibus morſu infeſtæ 2,44

2,44
iumenta, Luna decreſcente, infirmiora naſci 9,6
iumentorum de tempeſtate prognoſtica 7,8
iumentum omne reformidat murem araneum 6,22
Iuno Geranam mutauit in auem 15,29
Iuno à nuptiis vbi ſe abluerit 12,30
Iunoni vultures ſacri 10,22 ſacer tranſypteros accipiter 12,4. ouis conſecratur 10,40
Iunonis ſacerdos mullum non attingit 9,65
Iunonis Argolidis ædes ad lucum Lauinij 11,16
Iupiter in Creta & altus & occultatus 5,2
Iupiter Stratius, Carius, Labrandeus 12,3
Iupiter & Latona caras habent perdices 10,35
iuſtitia 5,11 circa vltionem 5,39 in diſtributione 2,8
iuſtitia & pœna & venia 10,31
iuſtitiam ineſſe beſtiis quoque 6,50

L

laboris & operis commendatio 7,12
laboris patiẽtes canes 7,12
Labrandeus Iupiter 12,50
lac dulce apud Indos 15,7
Lacedæmoniorũ naues ad Helicen ſubmerſæ 11,19
lacertæ vt perdantur 1,58
lacerti Indici 16,41
lacerti per mediũ diſſecti partes demo coaleſcere 2,23
lacertus, piſcis maris rubri. 12,25
Laconici maris cete 17,6
lactatus mulierum Pæoniæ 7,12
lacus feruentis aquæ in Africa 14,19
Laciden anſer amauit 7,41
Lænilla anus libidinoſa, & filiorum necis cauſa 7,15
laërtæ, formicæ & veſpæ 10,42
Laij filius Oedipus 3,47
Laius Græc. primus pueros amauit, & Chryſippum 6,15
lampas canis 11,13
lanea veſtis de oue à lupo laniata, moleſtiam & pruritum excitat induenti 1,38
lanificij ſtudium mulierũ

Pæoniæ

Pæoniæ 7,12
lapillum in capite qui piſces habeant 9,7
lapis à cane demorſus, & vino immiſſus, furioſos facit 1,38
lapis quidam ſerpentes fugans 9,20
lari aues, quomodo cochleis veſcantur 3,20
larus malo punico interit 6,46
Laſus Indiæ vrbs 7,47
Latagæ Indiæ vrbs 16,10
Latona tot diebus ex Hyperboreis in Delum peruenit, quot diebus lupa parturit
Latona in lupum 10,26
Latonæ ſacer Ichneumo 10,47 accipiter 10,14
Latona & Iupiter perdicib. delectantur 10,35
lauacrum Deorum oceanus 2,21
laudis amor 3,1
laurus 12,7
Lauinij lucus, & diuinantes in eo dracones 11,16
Lauinium auia Romæ 11,16
Lebadicus ager 17,10
legum latores Lycurgus, Solon, Zaleucus, Charonda 6,61
Lenæi equus 11,31
lenocinium 1,29
leæna adoratur ab Ampracio is, quorum tyrannum lacerauit 12,40
leo vt ſe ad fortitudinem exſimulet 6,1. Soli ſacers 39. iniurias ſibi illatas meminit, donec vlciſcatur 7,23 gallinaceum timet & ignem 6,22.7,6 vltus canem contubernalem ſuum ab vrſa 4,45. ſi ilicis folia pede attigerit, obtorpeſcit 1,36. edit carnes cameli 17,36 marinus qualis 14,9 terreſtris quæ metuat 14.9
leo & baſiliſcus gallinaceum timent 3,31
leo Nemeæus à Luna decidit 12,7
Leo à Dionyſio ſupplicio affectus 13,34
leo Androcli parcit 7,43
leo & leæna non ſimul ad venationem & potũ 4,3
leo ingeſto leontophono, perit 4,18
leonum odoratus 17,28
leones vt tollantur 17,31. Vulcano ſacri 12,7
Leo ſignum cæleſte, domicilium Solis 12,7
leones Indiæ quales 17,26
leones gentem Nemæam pen

penitus extinxerunt 17, 27
leones venantur hinnulos, ceruos, apros, &c. 17,26
manſueti vbi 12,23. timent elephantos 7,36
leones Maurorum 3,1
leones mirificè ſuorum catulorum cædem vlci. 8. 21. non naſci in Peloponneſo 3,27
leoni cauda vires excitat 13,14
in leones ſenes catulorum pietas 9,1
Leonides Byzantius 2,6, 50 3,18
Leonides citatur 12,42
leonis & delphini affinitas 15,17
leonis veſtigia confuſa ad fallendos venatores 9,30
leonis adeps adquod conferat 14,9 prognoſticon de tempeſtate 7,8 peculiaris quædam natura 9,6. natura, partes corporis, partus, ingenium, fortitudo, animi ex iuba indicium, cibus & potus, 4,34. vigilantia ſomnus, ſaturitatis remedium, iuſtitia circa vltionem & manſuefactio 4,34. 5. 39
lepores & vulpes Indi capiunt auibus rapacibus ad venationem inſtitutis 4,26
lepores vtriusq; ſexus participes 13,12. montani minus veloces, compeſtres velociores in frutetis latitantes 13,14. vt à vulpibus capiantur 13,11
pauidi 7.19
leporis ſomnus & paſtio 13, 13. veſtigia hyeme, æſtate 13,24 curſus mirus, 13,14 ſomnus, ætatis indicium, & fœcunditas 2, 12, pedes quales 13,14. de tempeſtate prognoſticæ 7,8
leporis biſaltini natura 5, 27
leporis marini venenum & ſpecies 2,45
lepus ſua circa cubile turbat veſtigia 6,47
lepus mas parit 13,12
lepus à quibus ſibi & ſoboli timeat 13,11
lepus cognoſcit ventos & tempora 13,13
lepus magni maris, eiusq; venenum 16,19
lepus ſobolem in plures locos diſtribuit 13,11
Leri inſulæ habitatores 4, 42

Lernæa hydra 9,23
Lesbij 2,6
Lesbus inſula 12,41
Leucadis inſulæ promontorium & in eo fanum Apollinis Actij 11,7
Leuctricæ boues 16,33
lex contra ſues 5,45
Libanotis herba ſerpentibus aduerſatur 9,26
liberalitas baſiliſci 2,7
liberos ſuos diſciplinę optimæ cuique tradere 8,27
libertatis amor 3,40.8,24
libertatis gratia abſtinentia 4,13
Libidinis ſtimulus formæ fiducia 11,18
libidinoſa animalia quæ 7,19
libido cauſa captiuitatis Oxyryncho 1,12
libido felis maris 6,27
libido cauſa captiuitatis Scari 1,2
libido Polypi 6,28
libri Ægyptiorum 10,29
Libyæ boues 14,11.16,33
Libycæ equæ cantu tibiæ capiuntur 12,44
Libycarum aſpidum venenum 1,33
Libyci ſcorpij 6,23
Libyci equi & homines 3,2.
& aſini 14,10
Libyci aſini equas non ineunt niſi tonſas 12,16
Libyci mures 15,26
Libycis infeſtus ceraſtes 1,57
Libycæ beſtiæ iano minatę numerare ſciunt, & de præda vndecimam partem intactam relinquunt 4,53
Ligures vt thynnos capiant 13,16
Lindia Minerua 9,16
lini radice pauo faſcinationem amolitur 11,18
literæ ab elephanto ſcriptæ 2,11
Locri & Rhegini pacem inter ſe gerunt 5,9
locuſta à polypo hoſte quomodo vincatur, & quomodo cornibus ſuis vtatur 9,25. Polypum extimeſcit 10,38
locuſtæ Arabicæ 10,13
locuſtæ, murænæ, polypi mutuæ inimicitiæ 1,32
lolliginum volatus 9,52
lolliginum & ſepiarum promuſcides 5,41
Lucinæ facer ichneumo 10,47
lumbricos pellit abrotonum 9,39

illumbo

à lumbricis mirabiliter curata mulier 9,33
contra lumbricos canes aristas vorant 8,9
luna piſcis perpulcher qualis 15,4
luna decreſcente teſtacea & cruſtacea inaniora 9. 6. iumenta infirmiora naſci 9,'6 ad nouiluniũ quomodo afficiantur animalia 9,6
lunæ augmentum & diminutionem nouit Phyza 12,13
lunæ nouæ, ſenſus in formicis 1.22
lunæ defectione inteſtinum ibidis comprimi 10,29
lunam creſcentem venerantur elephanti 4,10
lupæ diebus duodenis continuis parturiunt 4,4
lupi ſe inuicem deuorant, venatione deficiente 7, 20 lupi ceruarij variant pilos 12,28
lupi vt flumen traiiciant 3, 6
lupus collum non flectit noctu videt : Soli & Apollini ſacer : ſimulachrũ eius Delphis 19,26
lupi vt tollantur 17,31
lupi capiunt aſinos 8,6. bini proficiſcuntur 15.3
lupi Mæotidis piſcatores nõ lædunt ſi partem prædæ acceperint : ſin minus, retia lacerant 6,65
lupi veſtigium & talus ab equo conculcatus torporem ipſi inducit & retinet 1,.6
lupi pugna contra taurum 5,19
lupi quomodo delapſum in paludem bouem, & vitulum aberrantem capiant 8,14
lupi prognoſticon de tempeſtate 7.8
lupis Creta infeſtiſſima, & Macedoniæ Olympus 3, 32
à lupo laniatæ ouis vellera qualia 1.38
à lupo comeſarum carniũ reliquiæ tangenti cornici mortem afferunt 6,46
lupum Ægypt. lycoctono herba calcata mori 9,18
lupus piſcis bis in anno parit 10,2
lupum Delphi colunt 12, 40 lupus exaturatus, manſuetiſſimus 4,15
lupus inueſtigat aurum furtiuum defoſſum 12,40
lupus Gelonẽ ſeruauit 12,1

lupus hians, prouerbium 7,11
lupus concitatio tibię ſono terretur 11,28
lupus mar. vt pareat ſquilla deuorata 1,30
lupus ſcillæ foliis ſtupeſcit 1,36
lupus agnum ferens 12,31
luſcinia pullos ad cãtum erudit: libertati ſtudioſa: capta, cãtu ciboſq; abſtinet 3,40: glorię cupidita te vt circa cantum laboret 5,38. colorẽ & vocem æſtate mutat 12,28
Luſciniæ cantus, mores, & carnes vigiliam facientes 1,43
Luſias Thuriorum fluuius nigros piſces procreat 10,38
luſtralis aqua quæ ſit ſacerdotib Ægypt. 7,45
lycabas annus 10,26
Lycaonis Emathię regis filij 10,48
Lycij quomodo per piſces diuinant 8,5
lycoctonos herbæ 9,18
Lycogenes dictus Apollo 10,26
lycophos tempus 10,26
Lycopolis incolę aſinum & tubam oderunt 10,28
lycopodes equi 16,24
lycoſtomi 8,18
Lycus fluuius Aſiæ 12,14
Lycus de monedulis 17,16
Lydi equos ſuos piſcibus paſcunt 15,25
Lyncis & erinacei inuidia 4,17
Lynx λύγκος 14,6
lynx magis ſima quàm pardalis 14,6
Lyſimachi regis canis 6,25
Lyſimachus Macedoniæ rex 15,2

M

Macedo Lycaonis filius 10,43
Macedones in Indiam migrarunt coloni 16,3
Macedones equos paſcunt piſcibus 15,25
Macedonia vnde nominata 10,48
Macedonici medimni 17,7
mænides mutant colorem 12,28
Mæoti piſces 10,19
Mæander fl Aſiæ 12,14
magia Ægyptiorum in aues & ſerpentes 6,33
magnanimitas 8,2
magnum corpus, minor virtus 10,15
μαζόνωλ quadrupedes 14,15
maius vi Neadum, puerb. 17,16

17,28
mali vermis 9,39
mali corui malum ouum, prouerb. 3,43
malignitas venefica 6,14
malum punicum venenatis obſtat 6,46
malum conſilium cõſultori peſſimũ, prouerb 7,11
malum præſentiſſimum 2,5
malum ſibi accerſens, vt in prouerb. Coruis ſerpentem, Cornix ſcorpiũ 7,11
mandati diuini neglectus pœna 1,47
Mandrobulus ouem Iunoni conſecrat 12,49
manes brutorum etiã eos, à quibus læſi ſuut, perſequuntur 11,32
Manethon, ſapiens Ægyptius 10,16
Manlius Conſul 12,33
manſueta animalia, quib. animalib. non confidant 5 50
manſueta in beneficos, etiã ferociſſima animal. 3,11
manſuefactio 5,39
Mantichora, Indica fera 4,21
mare Aphricum olores habet 10,36
margarita Indica vt capiatur 15,8
margaritæ 10,13
margariferæ conchæ reges habent 15,8
margarides quid 14,13
maris rubri piſces, pardalis & oxyrynchus 11,24
in Mari piſces aqua dulci ali 9,64
marinarum auium pygnoſticum de tempeſtate 7,7
maris rubri cochlea mirabilis 11,21. citharœdus piſcis 11,23, animalia 10, 13, 19
maris inundatio 11,19
maris quanta profunditas hominibus explorata ſit 9,35
maris fœminam allicientis vox ololygo 9,13
Marres, Rex Ægypti 6,7
Marti aſinum ſacrificant Saracori 12,34
maſculum genus præcedere debere fœmineo 7,26, 11,26
Maſſagetæ populi 7,11. in propatulo coëunt 6,60
Maſſilienſes vt thynnos capiant 13,16
materna pietas in natos, & impietas 7,15. 6,48. 2,19
matricidiũ ſcorpionis 2,11
matri Deûm ſacer Mnermus accipiter 12.4

in mar

in Matrimon. caſtitas Ætnæi piſcis 1,13
matris agnitio naturalis 5,50
Mauri vt pardales venentur 13,10
Mauritania 14,5
Maurorum leones ſermonẽ ipſorum intelligunt, domos adeunt, vnde vi à viro, verbis à muliere repelluntur 3,1
Maurusij viri quales ſint 14,5
maximi minimorum ope egent 2,13
Medea Colchis 7,15. Æetæ filia 14,25
Medi homines & equi 3,2
medica herba veſcitur Onuphis 12,11
medicę artis inuẽtores 2,18
Megara 16,36
Megarei ſues in hoſt. immiſerunt 16,36
Megarenſ. vrbs ab Antigono obſeſ. 11,14
Megaſthenes 8,7. 16,41. de ſimiis Praſia. 17,39
Megiſtanæ, clari aruſp. 8,5
melanuri timidi, vt capiãtur, vbi in mari verſentur, quibus paſcantur 1,41
Melanurus, nomen dipſadis 6,51
Meleagridum in Lero natura 5,27
Meleagrides & attagenæ, earumq; voces 4,42
Meleagrus Oenei fil. 4,42
in Melite Ægyptia Draco 11,17
melitenſis canis 16,6
melle vbi pluerit 15,7
mellis differentiæ 5,42
Memnonia Suſa 13,18
Memnonię aues quotannis circa cenotaph. Memnonis decertantes 5,1
memoria & gratit. in brutis 8,3,22. 10,48. elephantorum 11,14. animalium quorundam 6,10
memoriæ præcepta Simonidis, Hippiæ, Theodectis 6,10
Memphitici canes 7,19
Menander in Meſſenia 13,4. in Plocio, in Thaide 12,10. in Pannichidibus 7,19
Menandri paraſitus Theron 9,7
Menelaus vxorem Helenam Thonidi dat cuſtodiendam 9,21
Menelaus & Vlyſſes legati ad Troiam ab Antenore ſeruati 14,8

Menelaus aquilæ ſimilis 1,42
Menidis filius, vel Menis regio 11,40
Menis, vel Mneuis, Ægypti regis ſermo propheticus de tauro 11,10
menſtrua mulier erucas perdit 6,36
Mentoris canes Eretrici 7,40
Mercurio cur Ibis ſacra 10,29
Mercurius palumbario accipitre delectatur 12,4
mergi fel intolerabile erinaceo 6,46
mergorum & anatum prognoſticon de tempeſtate 7,7
merops pietate ciconiis præſtat 11,30
meropes capiunt apes 8,6
merops volat retrò 1,49
merula malo Punico interimitur 6,46
merula vocem & colorem mutat 12,28
merulæ marin. polygamia, zelotypia, & in coniuges parientes cura 1,14. captura 1,15
merulæ piſces colorem mutant 12,28
[illegible] 8,1, in Italia ignota 14,7,
15
Methone obſeſſa à Philippo 9,7
Metyhmna Cretæ oppidum 14,20
Methymnæus Arion 12,45
metretæ Lacedæmonicæ 17,7
Metrodidactus 3,40
metus periculi in cane 6,22
Midas filius Gordij 13,1
Mileſia lana 17,34
miles non mulierarius 10,15
miliariæ aues 13,25
Milonis Crotoniatę robur 2,24 in digitis 6,5 animus & effœminatus ib.
Miltiades equas victrices ſepeliuit 12,40
miluus rapax, Ioui ſacrificatis abſtinet 2,47. thamnis nidum munit aduerſus faſcinationes 1,35
Mineruæ ſacra oſſifraga & harpe 12,4
Mineruæ Iliadis templum & canes 11,5
Mineruæ Lindiæ conſecratus lineus thorax 9,17
in Mineruæ templo ædificando muli vetuli opera 6,49
miſericordia erga beſtias quoque ſeruanda 8,22.

quæ fatali neceſſitate nobis ſponte ſubiiciuntur 7,24
Mithridatem uti taurus, equus, & ceruus amarint 7,46
Mnaseas lib. de amoribus Iouis 17,46
Mnesimachus in Isthmionice 13,4
Mneuis bos Ægyptiis ſacer 11,11
Mneuis rex. vide Meuis
mnia herba 13,3
moderatio & facilitas 8,27
moderatio ceruorum 6,13
Moloſſi canes & homines 3,2
monedulæ quid apud Venetos agant 17,16
monedulæ locuſtas perdentes 3,12
monedulæ prognoſticon de tempeſtate 7,7
monedularum ſeu graccu-lorum in ſuos gregales amor: & quomodo capiantur 4,30
monomeron animalcu-lū in Hypani fluuio 5,43
monoceros 16,20
monogamia & coniugium cornicum 3,9
monops, animal Pæonicum 7,3
montes Indiæ feras habent oues, canes, capras, boues 16,20
mores cum ſolo non mutari 9,12
morſus hominis homini ipſi pernicioſus 2,24
morſus veſpæ, muſcæ, aſpidis, canis rabidi, hominis ieiuni 9,15
mors per virtutem 10,22
mors hominum bonorum & malorum 1,51
ad mortem alacritas 5,34
ſub mortem & in mortuos religio 2,1 5,49
morti vicini, vaticini 8,4
mortis ſuæ præſcia capra, non ampliùs cibum attingit 7,26
mortis fatum nuſquam non exſpectandum 7,16
mortuis parcendum 5,49
mortuis etiam perſoluenda beneficiorum gratia 8,3
erga mortuos hom. religio accipitris 2,42
mugiles timidi 7,19
mugili ſimilis thymallus 14,2
mugilis ſpecies, adonis 9,36
mulæ vnde ortæ 12,16. cur non pariant ib.
muli Indiæ ruſi fieri 16,9

muli aſtutia à Thalete Mileſio deprehēſa 7,42
mulier venefica ſceleſtior aſpide 1,54
mulier caſta, fidelis, cordata, benefica, fortunata 8,12
mulier ab elephante adamata 7,43
mulier menſtrua erucas perdit 6,36
mulierarius, malè miles 10,15
muliebre munus obire, pudorem eſſe viro 4,29
mulieres Olympiis abeſſe 5,17
mulieres Atticæ quomodo ab appetitione venerea ſibi caueant 9,26
mulieres libidinoſæ equæ vocatæ 4,11
mulieri iratæ ſimilis muræna 1,32
mulieribus quæ beſtiæ miſceantur 7,19
mulieribus veneficis ſimilis noctua 1,29
mulieris formâ lenitur furens elephas 1,38
mulierum Pæoniæ & Ægypt. puerperarum patientia mira in laboribus 7,12
mulierum vituperiū 17,24
mulierum Maurarum ſermone leones pudeſiūt 3,1
mulli betarum foliis capiuntur 12,42
mulli cibus & voracitas 2,41
mullus piſcis ſacer initia. E leu. 9,51
mullorum inter aſſandum ventres ne rumpantur 10,7
mullum ter in anno parere 10,2 à Iunonis Argolicę ſacerdote non attingitur 9,65
mulus Athenienſis vetulus comitans & cohortās alios laborantes publicè cibaria meruit 6,49
muneribus non corruptus cuſtos canis 7,13
munitio & prouidentia 7,33
muræna curatur, qui ſerpentis oua comedit 11,34
murę na percuſſa ſemel, torpeſcit: iterum ira incenditur 1,37
muræna Craſſi 8,4
muræna ſe tuetur duplici dentium ordine 9,40
murænæ, locuſtæ, polypi tnæ inimicitiæ 1,32
murænæ & viperę coitus 9,66

murænę coitus cum vipera mare 1,50
murem araneum reformidat iumentum omne 6,22
mures à cadaueribus abhorrent 5,49
mures in aquatile vasa dilapſi, caudis mordicus apprehenſis euadunt 5,22
mures Ægypt. poſt pluu. nati, inuocato numine exterminantur. quo ordine Ægyptii, & Pontici recedant. feles & viperas timent, ruinas præſentiunt 6,41
mures Heracleæ ab omnibus Herculi ſacris abſtinent, vuis maturis recedunt, ne eas per incontinentiam attingant 6,40
mures Cyrenaici 15,26. Ægypti. ib. adorati 12,5. Caſpij Teredonis 17,17 quo modo moriantur 12,10 agreſtes expulerunt Italos patria 17,41
mures terreſtres timidi, marini pugnaces 9,41
mures & ſcorpij peculiaris naturæ
muris interitus, prouerb. 12,10
murium cauus, de libidinoſa 12,10
murium diuerſa genera 15 26
murium & muſtelarum prognoſticon de tempeſtate 7,8
murium fœcunditas quanta 17,17, à ſalis vſu 9,3
murium libido 12,10
murium iecur cum luna creſcit & decreſcit: quo modo è cœno generentur 2,56
mus fœmina libidinoſior 12,10
mus araneus & perit in orbitam illapſus, & morſus ex orbitæ terra ſanatur 2,37
muſcæ miræ 15,1
muſcæ & canes, impudentes 7,19
muſcæ morſus 9,5
muſca audax, in aqua ſuffocatur, ſole ad vitam reuocatur 2,29
muſcarum prognoſtica de tempeſtate 7,8
muſcæ circa Piſam, Olympiorum tempore auolant 5,17
muſcæ, in Actii Apollinis feſto, bouis mactati ſanguine ſaturatæ, recedunt 11,8

muſæ, fructus nomen 14,15
muſica pingueſcunt oues Arabum 7,27
muſica hirundinis eam à nece liberat 1,58
muſicam amant delphini 2,6
muſica capiuntur thriſſæ Ægyptiæ 6,32
muſica manſueſcit Elephas 12,44
muſicam intelligit paſtinaca, eaq; capitur 17,18
muſici inſines 2,11
muſicæ ſtudium in elephantis 2,11
muſicæ illecebræ 8,24
muſicæ dignitas 12,6
muſicæ ſtudioſæ apes & cicadæ 5,13
muſico photingio paguri capiuntur 6,31
muſtela ſerpentem impugnatura rutam prægustat 4,14
muſtela & muſtelus diuerſi piſces 15,21
muſtela terreſtris 15,11
muſtelam quam adorent Thebani 12,5
muſtela defunctorum oculos eruit 15,11
muſtelæ viuenti qui caudam abſcindit, illamq; dixerit, hanc ſecum ferens, canes latrare prohibet 9,15
muſtelæ viſcera amicitiam dirimunt 15,11
muſtela piſcis paruus 15,11
muſtelæ teſticuli conceptum prohibent 15,11
muſtelarum ac murium prognoſticon de tempeſtate 7,8
muſteli partus 2,55
muſtelus piſcis à ſacerdotibus quibusdam non editur 9,55
muta animalia hîc, alibi ſonora 3,35 37,38
Mylaſiorum vrbs 12,30
Mylli piſces 14,23
myops & œſtrum 4,51,6,17
Myrenſis Lyciæ ſinus, & in eo templum Apollinis 12,1
Myridis lacus Ægypti 6,7
Myrmeces 3,4
myron piſcis 14,15
Myron ſtatuarius 17, ad finem
myronis oculus amuletum lippis 14,15
Myſi equiſones quid agant 15,25
Myſi duplices 14,25
Myſio Pergamo oriundus. Telephus Cretẽſis 10,42

N

N

Nabarzanes & Beſſus Darium interficiunt 6, 25
Nabis pernicioſus Lacedæmoniorum tyrannus 5,15
naſſarum vſus & inſtrumenta 12,43
natatus ſtudium 6,15
in Natura nil ſterile 2,2
naturæ abdita 8,28
natura quid cuique conueniat indicat 5,13
naturam optimam peſſima arte perdere 10,13
Naucratites 15,23
naues Lacedæmoniorum ſubmerſæ 11,19
nauibus quomodo imponatur elephas 10,17
nauigatio nautæ piſcis 9,34
nauis Rhodia 6,15
nauta vel nautilus piſcis, vt brachiis extenſis nauiget 9,34
Naxij 15,5
Naxius portus, Heraclea 14,25
Naxus vna Cycladum 15, 55
neades Sami feræ 17,28
Nemæus leo à luna decidit 12,7
Neocles medicus quid de rubetis 17,15
Neoclis filius ventis ſacrificare docuit 7,27
nepeta 9,26
Neptuni & Nerites fabula
Neptuno ſacri cancri 17,1
Neptuno ſacri pompili, 15, 23
Neptuno cur vota faciant piſcatores Thunnorum 15,6
Neptunus equeſtris 14,28
Nereus eiusq; ſoboles quæ 14,28
Nerites & Neptuni fabula ibid.
Nerites dicta cochlea 14, 28
Nero Hipparchi prognoſticon admiratur 7,8
Neſtoris agmen militare 10,8
Nibas Theſſaloniæ locus 15,20
quum Nibas cocciſſauerit prouerbium 15,20
Nicæa elephas fœmina 11, 14
Nicaonſibus gratulatur Nero ob Hipparchum 7,8
Nicander 5,42.8,8.9,20 10,9 quid de Sepedone 15,18. de Pſyllis 16,28, de Helena 5,13. de luco

Clario 10,49
Niciæ venatoris canes domini amantiſſimi 1,8
Nicocreon, quadricornem ceruum Delphis conſecrat 11,40
Nicomachi filius 2,34
Nicomedes Bithyniæ rex 12,37
Nicon pictor 7,38, nõ probè equi palpebras pinxit
nidificatio Alcyonis mirifica 9,17
nidis remedia aduerſus faſcinationes impoſita 1,35
nili incrementum quæ animalia præſentiunt 5, 52
nili aquæ fœcundiſſimæ 3, 33
nili inundantis, decedentisque piſces 10,43
nilus, oriente cane Ægyptum irrigat 10,45
nilus & Oſiris idem 10,46
niues fugiunt ſpinæ aues in ſyluas 4,60
niuis filij 11,1
noctua 15,28. noctu voce allicit aues, interdiu geſtibus ridiculis 1,29. cornici inimica 39. inauſpicata 10,37. non eſt in Creta 5,2. tempeſtatem præſagit 7,7
Nomæa gens Africæ 17,27
nomina diuerſa circa nutritionem animalium 6, 8
nomina diuerſa, quibus animalium, præcipue ferorum, fœtus, & ipſa quædam adulta, nominantur 7,47
nouilunio quemadmodum afficiantur animalia 9, 6
nox ἀμολγὴ 10,26
numen contra mures imploratum 6,41
numerare ſciunt boues Suſidæ 7,1. belluæ quędam Libycæ 4,53. Phœnix 6, 58
numerus ſexagenarius in crocodilis 10,11
numiſmati Iaſenſium delphinus & puer inſculpti 6,15
nutritionis animalium diuerſa nomina 6,8
in nutritios ac dominos amor 7,28
nutritium amat elephas 7. 41. aquila 2,40
Nymphis de Ptolemæis 17,3
Nymphodorus 11,20. de Sard

Sardinia quid 16,34

O

Obediētia elephantorum 2,11. ouium 7,27. tauri 7,4
obſes Romam miſſus Iubæ Mauri filius 7,23
occultatio callida 6,3.9,30
Oceanus, lauactum deorum 2,21
Ochus Perſa apim interfecit. Aſinum coli iuſſit 10,28
oenus auis 5,36
oculorum ſuffuſio vt à capris curetur 7,14
oculorum morbi in elephantis vt ſanentur 13,7
oculorum aquilæ acies 2,26
oculos hebetes ſerpens fœniculos ſanat 9,16
odor piſcis Thymelli ſuauis 14,22
œconomia formicarum 6,43
œconomia & ſedulitas circa victum parandum & reſeruandum 2,25
Oedipus 3,47
œnas auis,& œnadotheræ 4,58
Oenis Menidis filius rex Ægypti 11,40
œſtri figura, aculeus ſonus 4,51
œſtrum & myops, ſiue aſilus & tabanus 6,37
officium mutuum 3,11.5.56 7,45.8,15
oliua nulla in India 13,18
oliuæ germen in litore poſitum, polypos in terram elicit 1,37
ololygo vox maris allicientis fœminam 9,13
olori cicuta perniciem infert 3,7
olorum oua 14,11
Olympia inſepulta iacuit 12,6
Olympiorum tempore muſcas & mulieres diſcedere, has lege, illas naturâ. feſtoq; ſoluto Elidem redire
Olympus Macedonicus lupis non aditur 3,32
Ombitæ Ægyptij crocodilos venerantur 10,21
Oneſicritus de cetis 17,6
Oneſicritus Aſtypalæus 16,39
onocentaura deſcribitur 17,9
onocrotalus Indicus 16,4
Onomarchus leonem conuictorem habuit 5,38
Onuphis taurus Ægyptiis ſacer 12,11

opæ minimorum maximi indigent 2,13
opera mutua 5,22
operis ac laboris commendatio 7,12
opos ſtirps 9,32
ophingenæ vnde nati 12,39
optima emẽdare velle 10,13
oraculum Euriſtheni datum 12,31
Orchomeno talpæ multæ 17,10
orecynus piſcis ab hamo ſe liberat 1,40
ordo murium 6,41
ordo vel agmen 10,8
ordo elephantorum in fuga 7,36
oribates 6,26
origanum herba 5,46. contra viperam 6,12
Orionis canis ſtella 10,45
oritæ piſces pro pabulo equis 15,25
Orœtes decepit Polycratem 7,11
Oron Ægyptij deum appellant 10,14
Orontes ſiluros alit 12,29
orphi piſcis viuacitas, loca & latibula 5,18
orphi piſces ſacri Myrenſibus 12,1
Orthagoras de cetis 17,6. de rebus Indicis 16,35
Orus frugum auctor 11,10
oryges quadricornes 14,14
orygis natura 7,8 eum oderunt Ægyptij 10,28
oſculum 10,7
Oſiridis vulneribus prognatus oxyrynchus 10,46
oſmyli morſus 5,44
oſmyli & polypi quomodo adrepant ad arborum fructus 9,45
oſtentatio & ſuperbia pauonis 5,21
oſtrea Arabiæ & maris rubri 10,13
oſtrea quomodo à ſtellis exedantur 9,12
Oſyrin puerum quærit Iſis 10,45
otides quomodo à vulpede ceptæ capiantur 6,24
otis 16,4. ſola ex auibus canem timet 5,24. equorum amantiſſima 2,28
oua varia tragematum loco regi Indorum 14,13
oua ſerpentis 1,34
oues Abydi 3,32. Cij 16,32. Indicæ 4,32. albæ vbi nõ ſint 16,35. quibus pharmacis ſoboles illis augeatur 9,48 fellis vbi expertes 17,26. quæ piſcibus pingueſcant 15,25. hirta pilis camelorum 17,10.

latiſſimis caudis in Indi 13,3 Arabicę longiſſimis vel latiſſimis caudis 10,4
ouibus vere fel creſcit 17,26
ouis piſcis marinus 9,38
ouis à Samiis colitur 12,40
ouis à lupo laniatæ lana 1,38
ouis & aſinus ignaua & degenera animalia 7,19
ouis inuenit aurum Samiis furto ſublatum 12,40
ouium natura, & quòd fœcundas reddant venti 1,27
ouium de tempeſtate prognoſticon 7,8
ouium fel, alij nullum, alibi duplex 11,29
ouium ſobolis colores varij, pro fluminibus diuerſis quæ tempore conceptus potant 8,21
ouum ranæ marinæ quale 13,5
oxyrynchi Caſpij 17,32
oxyrynchus Nili piſcis, Oxyrynchitis ſacro 10,46. maris rubri 11,24 Capito 1,12

P

pabulatio formicarum 6,43
Padus fluuius 14,8
Pæonidis paludis piſces 17,10
Pæones operoſi 7,12
pagri piſces 1,19
paguri cruſtam exuunt reparantq; 9,43. muſica capiuntur 6,31
in Pallatino colle augurium Romuli ex vulturibus 10,12
palmæ in Babylone ab Elephantis extirpatæ 17,29
palmeta Taprobanæ 16,18
palumbes caſtiſſimæ: adulterij pœnam luit vterq; ſexus 3,44
palumbi ſibi medentur 5,46 nidos laurinis ramulis muniunt aduerſus faſcinationes 1,5
Pammenes de feris venenatis 16,41
Pangæus mons Thraciæ 3,21
pancynicum ſtirps 14,24
Panis templum in Arcadia, animalibus aſylum aduerſus feras 11,6
Pannychides Menandri fabula 7,19
Panteti das Lacedęmonius à canibus laceratus 11,19
panthera 4,49 ampeloſnominata 10,39 odoris ſuauitate imbecilliores feras allic

allicit & inuadit 5,40
paraſitus delphini pedunculus: hominum Therõ, Struthias Cliſophus 9,7
Parcis & Furiis turtures albæ ſacræ 10,33
pardales vt tollantur 17,31 vt venentur Mauri 13, 10 vt ſimias capiant 5,54
pardalis, piſcis maris rubri 11,24
pardalianchum, herba venenata 4,49
pardalis, hœdo familiari abſtinet 6,2
pardalis non tam ſima quàm lynx 14,6. ſimias capit 8,6. eius odor, paſtus 5,40
pardalim hyæna timet 6, 22
pardi manſueti Indorum 14,14
in parentes pietas 10,16.9, 1.3,23. impietas 2,4 .3, 23,43
parias ſerpens 8,12
pari qua ratione perdantur 1,58
Paris muneribus corrupit Antimachum 14,8
Parnaſſus mons 12,40
parnopes Galatiæ ingruentes 17,19
parricida nunquam fuit elephantus 6,61
parricida hippopotamus 7, 19
parricidium, 2,31
paruas ſerpens 8,12
paruũ corpus, magna virtute præditum 10,13
parus 1,58
Paryſatis inceſtè filium amauit 6,39
paſcua Atlantis 2,7
paſſeres piſces 14,3
paſſeres timidæ 7,19
paſſeres in extremis ramis nidificant, vt tutiores ſint 4,38
paſtinaca marina ſaltatione & muſica capitur 1,39.17,18 eius aculeus incurabilis 1,58. lethalis 2,50. plantas & animalia perimit 2,36.8,26
paſtinacæ marinæ natatio, volatus 8,26
paſtinaca aculeo ſe tuetur 9,40
paſtores Aleuas & Anchiſes 8,11
Patauium vrbs 14,8
patellæ ſaxis adhærẽt 6,55
patientia 5,54
in patrem impietas 7,19
patriæ amor 10,17.8,23
pro patria pugna 2,38
patris in prolem amor 4, 29

29
Patroclus 13,7. Achillis amicus 7,21. ipſius funus 14 25
pauo pēnis nō corpore formoſus 1,42. faſcinationem vt amoliatur 12,18
pauo Indicus, Ioui conſecratus ſuſſurari non potuit 11,33
pauonem Hortenſius primus in cœna appoſuit 5, 21
pauones Indici maximi 16, 2. in hortis regis Indorū 13,18, Athenis olim rari: Alexandro olim admirationi 5,21
pauonis partus, colores, incubitus 5,32 ſuperbia, oſtentatio 5,21
pecora quomodo pingueſcant 9,54
pediculi ex oleo, in quo ſtellio putruit 9,19
pedunculus delphini paraſitus 9,7
pelamydes, capiendi ratio 15,10
pelecani vt alant ſuos parentes 3,23
pelecanes quomodo conchis veſcantur 3,20
pelecanus & coturnix, inimici 6,45
Pelei haſta 1,56
Peliæ filia Alceſtis 1,15
Pellenæus mons 16 39
Peloponneſius Leones non gignit 3,27
Pelorum Siculum 12,30
penatibus charæ hirundines 10,34
percæ piſces 14,23
perdices 16,17 captu faciles vel non 4,13. mares perquàm libidinoſi, & in cōſpectu coniugum pugnaciſſimi. 3,16 4,1. vt ſibi medeantur 5,46. arundinis comam legunt contra faſcinationes 1,35. vt nidificent, fœtus tueantur, aucupes eludant 3, 16. Cyrrhæi 4,13
perdicis conceptus mirabilis 17,15
perdicum oua & pulli 4,12 incubitus: & quòd in Paphlagonia cor duplex habeant: Iouem & Latonam eis oblectari 10,35
perdicum variæ voces 3,35 libido, & quomodo à aucupibus feri allectētur 3, 5. 4,16. 7,19
Pergamo Myſio oriundus Telephus Cretenſis 10, 42 14,25
contra pericula munitio & prud

prudentia 2,1
periculi metus in cane 6,22
Perimuda Indiæ vrbs 15,8
Perſa 2,11
Perſæ vt equos audaces reddant 17,25
Perſeo ſacræ cicadæ 13,26
Perſepolis regia 1,59
perſeus piſcis maris rubri 3,28
Perſeus cauſa cur ranæ ſileant 3,37 Iouis filius 3,28
Perſarum fuga ad Iſſum Dario duce 6,48
Perſarum rex extremus 6,25
Perſarum rex, in Mediam profecturus, imperat ſcorpios tolli 15,26
Perſarum bellum in Græciam 12,35
Phalacra, locus Indiæ, Latinè caluus 8,15
phalenæ quomodo perdantur 1,58
phalangia Zacynthi 17,11. eorum morſus ib.
phalangia vermi cin eruo naſcitur 9,39
phalangij ſerpentes, infenſi Pſyllis 1,57. quos patria expulerint 17,40
phalangij tactus lethifer ſine dolore 9,11
phalangium Libycũ, quod Rhax nominatur 3,36
pharmacum venenum & remedium ſignificat 15,13
Pharus inſula 9,21
phattage auis Indica 16,6
in Pheneo lacum ſine piſcibus eſſe 3,38
Pheneum iuxta Ceres emiſit aquam Stygiam 10,40
Philadelphus 14,39
Philemon 12,10
Philippus in obſidione Mothonæ altero oculo priuatur 9,7
Philippo editum oraculum 3,45
Philochorus citatur 12,35
Philonis dictum 12,37
Philoxenus muſicus 2,11
phocas è mari in litus egredi 9,50
Phocionem probum virum Athenienſes inhumatum proiecerunt 12,6
Phœniciæ boues 16,33
pœnices aues numerandi periti, quæ quingenteſimo quoque anno in Ægyptum ſolent aduolare 6,58
photingium inſtrumentum muſicum 6,31
Phrygibus capitale bouem arat-

aratorem occidiſſe 12,34
phthiſis curatio 11,35
Phylarchus 6,29
phyzę Ægyptij piſcis mirabilis natura 12,13
phyſalus, rubri maris piſcis venenatus 3,18
picus martius nidi ſui foramen obſtructum reſerat 1,45
pietas meropum in parentes 11,30
pietas in ſobolem & parentes 10,16. elephanti in ſobolem 9,8, catulorum in parentes 9,1
pietatis præmium 3,23
pigritia odioſa 5,36
pilos mutant lupi 12,28
pilularius ſcarabeus 10,15
pindalus auis 13,25
Pindarus 7,19
Pindus fluu. à Pindo Lycaonis filio à fratribus per inuidiam occiſo, quẽ & vltus eſt draco 10,48
pinna concha prædam cum cancro partitur 3,29
Piſandri timiditas 4,1
piſcandi modus in aqua glacie adſtricta 14,29. bobus vel equis iunctis 14,25. apud Macedones 15,1
piſcatio anguillarum ſingularis 14,8
piſcationis modi quatuor 12,43
piſcatorum Euboicorum communio prædæ cum delphinis 2,8
piſcatoriorum inſtrumentorum catalogus 12,43
piſcatrix rana 9,24
piſces nulli in Phenei lacu 3,38
piſces, imminente partu, in flumos aut lacus enatant 9,59
piſcoſus cur Pontus Euxinus 9,59
piſces capiendi noua via 14,3
piſces aqua dulci ali in mari 9,64
per piſces diuinãt Lycij 8,5
piſces vt per hyemem ſe abdant & calefaciant: & rurſus ineunte vêre ad ſummum mare & prope litora natent 9,57
piſces qui auditu præſtant, qui lapillum in capite habent 9,7
piſces, Nilo intra ſuum alueum recepto, copioſè ab Ægyptiis colliguntur 10,43
piſces frigidæ impatientes 14,19

piſces

piſces Arabici, & in mari rubro 10,13
piſces in feruenti aqua viuentes 14,19
piſces quibus herbis veſcantur 13,3
piſces manſueti in diuerſis locis 12,30
piſces Hierapolitanis ſacri 12,2
piſces Armeniæ mortiferi 17,31
piſces nigri in Luſio 10,30,38
piſces volantes 9,52
piſces marini magni, ſed ignaui & latentes 9,38
piſciculi vt à vulpe capiantur 6,24
piſciculus Indicus venenatus 8,7
piſces quinam vocem vel ſonum edant 10,11
piſcium natantium varius & multiplex ordo 9,53
piſcium cetaceorum dux 2,13
piſcium manſuetudo 8,4
piſciũ plurimi vẽre coeünt: in Pontum ſecedunt 4,9
piſcium coitus & paſtus 9,63.10,2
Pithece venenatum animal, oribates, hypodromus, pſylla vel pulex dictus 6,26
plantam alienæ arbori inſerere opera excernentium auium 9,37
platani folia veſpertilionibus ſtuporem afferunt 1,37
Plato 5,13.6,1
plenitudinem humorum & bilis vtriusque canario gramine deuorato canis tollit 8,9
plenitudinis remediũ 5,39
Pleroſelenum oppidũ 2,6
Plutonis hiatus in India 16,16
pluuiæ & venti prognoſticõ ex apibus 5,13. à voce ranarum 9,13
pluuiam accerſit clangor gruum 1,44
podargus canis 11,13
Pœcile, porticus Athenienſis 7,38
pœna apum in fucos lenior & aſperior 1,9
pœnę moderatio 2,40
pœphagus Indicum animal 16,11
poëta quidam Thebanus 7,39
poëtæ comici, Sophocles, Dinolochus, &c. 12,40
Poli hiſtrionis canes 7,40
polybi edacitas 1,27
Polycletus 16.41

Polye

Polycrates deceptus ab Oræte 7,11
Polydamna Thonidis vxor ſuſpectam ablegat Helenam 9,21
Polydamus clarus aruſpex 8,5
polygamia merula marina 1,14
Polygnotus Thaſius, pictor 7,38
Polyidus clarus auſpex 8,5
polypi in terram progrediũtur, ad oliuæ germen 1,37
polypi morſus 5,44
polypi brachia ſua circumrodunt 14,26
polypi inecta ruta manent immobiles 1,37
polypi & oſmyli quomodo adrepant ad arborum fructus 9,45
polypi, murænæ, locuſtæ inimicitiæ mutuæ 1,32
polyporum libido & vitæ breuitas 6,28
polypus nauta 9,34
polypum extimeſcit locuſta 10,38. *quomodo ab eo vincitur* 9,25
polypum extimeſcit aſtacus 6,22
polypus ſalſamentorum dolia ſuis brachijs perfregit 13,6
polypus aquilam, à qua raptus, in mare detrahit 7,11
Pompeius Ruſus ædilis 9,62
Pompeius magnus ab Ægyptijs proiectus eſt inſepultus 12,6
pompilus piſcis ſacer 15,21 *olim portitor, & inde fabula* 15,23
pompili piſces vt naues comitentur in alto, terram formident 2,15
Pontus raro mollia aut teſtacea gignit 17,10
pontus fluuius in Media & Pæonica regione 9,20
porci piſces 14,23
porcus iniquum iniuſtumq; animal 7,19
Pori regis cum Alexandro prælium: & eius elephãtus 7,37
porphyri ſerpentis Indici natura, & mirabilis ex eius ſuſpenſi ore deſtillantis duplici veneni vis 4,36
porphyrionis mores & odiũ in adulteras: & quare eo abſtineant in cibis ho-

 mi-

mines 3,42
p orphyrionis indoles, & amor erga gallinac. contubern. 5,28
potamogitone exanimatur erinaceus 6,46
potnius fons 15,25
potu abſtinet accipiter 2,42
prælium infelix Perſarum & Darij ad Iſſum 6,48
præmia certaminis 6,1
præſentiunt peſtem, famem, &c. beſtiæ 6,16
prouidentia periculi 5,52
Praſianæ ſimiæ 17,39
Praſij dicti elephanti 13,8
in Praſijs melle pluit 15,7
Praſiorum rex 16,9
præſecuris vermis in porro naſcitur 9,39
prépontes piſces marini 9,38
preſter, nomen dipſadis 6,51
preſteris morſus vt afficiat 17,4
Priam[illegible] progenies Iouis. Ione prognatum Hectorem pecunia redemit 6,50
principatus appetitus 7,26
ſub Principe reſpub. floret 5,11. ſine eo perit ib.
Principum clementia, & ſubditorum erga eos reuerentia 1,59
principum maieſtas & honor 1,59
Proclea & Euryſtheni datum oraculum 12,31
Procne Atthis 7,15
profunditas quanta maris 9,35
prognoſtica tempeſtatis ex diuerſis auibus 7,7. ex quadrupedibus & muſcis: item ex diphthera & pelle caprina 7,8
in prolem amor patrius 3,43.4,29. maternus 6,48
prolis impietas erga parentes, & contra 2,49
prolis amor & inſtitutio 3,40
prolis vt ingenuitatem experiatur crocodilus 9,3
Promethei ignem à Vulcano furati fabula 6,51
Prometheus 1,53
prophetæ Delphici templi 10,26
prophetæ & ſcribæ ſacri 11,10
prouerbia, Coruus ſerpentē, Cornix ſcorpium, Malū conſilium conſultori peſſimum, Lupus hians 7,11. Mali corui malum ouū 3,43
prouidentia erinacei 3,10

prou

prouidentia & munitio 7.33
prouidentia etiam in voluptate 2,8
prudentia apum 5,11
prudentia & munitio contra pericula 2,1
Pritaneum Athenienſium 6,49
Pſammetichus. Ægypti rex 17,6
Pſammythi regis filia rapta à crocodilo 10,21
pſettæ piſces 14,3
pſittaci Indiæ prudentiores 16,15. *ſacri* 13,18
pſittacorũ tria genera 16,2
pſylla 6,26
Pſylli duplices ſunt, Indi & Afri 16,37.17,27. *cũ ceraſtu fœdere deuinciũtur. alij s ſerpentibus hoſtibus vtuntur* 1,57. *opẽ ferunt ictibus venenatis anim.* 16,28
Pſyllorum iumenta puſilla 16,37
πτέρυγες *pro pedibus Nicandro* 16,12
Ptolemai ſecundi ſeu Philadelphi hinnulus 11,25
Ptolemæorum fl. gignit Siluros 12,29
Ptolemaus Philopator victoria parta Soli ſacrificat 7.44
Ptolemaus Philadelph. amator Glauciæ cythariſtriæ, riualem habet arietem 8,11
Ptolemaus quidam rex 8,4
pudicitia 9,13
pudicitia Clitomachi 6,1
pudicitia camelorum 6,60. *elephantorum* 8,17
pudor ingenuus 3,1
pudor & amor fortitudinis ſtimuli 4,1
puella amator draco apud Idumæos 6,17
puer ab aquila redamatus 6,29
pueri & draconis hiſtoria 6,63. *pueri formoſi à delphinis adamati* 6,15
puerperarum Ægyptiarũ fortitudo 7,12
pugna plurium troctarum contra vnum delphinũ 1,5
pugnandum quibus de cauſis 7.36
pugnaturo fortiter, à venere abſtinendum 6,1
pulex 6,26
pullium quid 14,18
pulmo marinus, eiusq; effectus 13,27
punicum malum tritum

perdit circum, larum, &c. 6,46
pupillæ teſtudinum marinarum 4,28
puritatis ſtudium in Ibide 10,29
purpura piſcis 16,1
purpura Lacæna concha 15, 10
purpura quomodo capiatur 7,34
purpurea mors 16,1
purpurario piſcatori quid agendum vt color optimus 16,1
Puteoli Italiæ oppidũ 13,6
Puteolis templum Adriani 11,20 in margine
pygargi timidi 7,19
Pygmæi, eorum regnum & regina 15,29
Pyramus fl. Cilix alit ſiluros 12,29
pyrauſta igne gaudet 12,8
pyrauſtæ interitus 12,8
pyrigoni volucres beſtiolæ ex igne generatæ & nutrita 2,2
Pyrrhi Epirotæ religio 7, 10. ipſius elephantes à Romanis fugati ſunt cornuto ariete & ſuis grunnitu 1,38. ex infelici noctuæ auſpicio triſtis obitus 10, 37
Pyrrhum aquilæ, Antiochum accipitris cognomine oblectatos fuiſſe 7,45
Pyrrhus ad Argos occubuit 7,41
Pythagoras præcepit ne animalia comedantur 9, 10
Pythagorei cur Aſinum oderint 10,28
Pythagoras citatur in libro de mari rubro 17,8
Pythocares tibicen 11,28
Pythone delphico prognati dracones 11,2

Q

quadrupedum prognoſtica de tempeſtate 7,8
quæſtum aliis pernicioſum facere 8,24

R

rabiem facit canibus atræ bilis copia 8,9
raiæ Indica quantæ 15,13
rana piſcatrix, vt piſciculos alliciat, ac deuoret 9,24
rana hydrum odit ac metuit 12,15
rana cur in Seripho, & in quodam Theſſaliæ lacu muta 3,37
rana imperfecta cælo lapſa 17,41
rana in Cyrene muta 3,35

ranæ vt perdantur 1,58
ranarum coitus vt noctu in terra fiat: & ex earum voce prognoſticon pluuiæ 9,13
ranarum & murium generatio 2,56
ratio coniuncta viribus 5,55
ratiocinationem ineſſe etiã canibus 6,59
rationis participes eſſe beſtias 6,50
redemptio 6,5 .vitæ 6,34
erga regem reuerentia & iuſtitia 5,39
regem naturâ debere apertis naſci oculis, i. prudentem, prouidum, vigilantem 5,39
reipub. gubernandæ doctrina à gruibus ſumpta 3,14
religio ſub mortem vel in mortuos 2,1.5,49
religio milui 2,47. elephantorum in Solem 7,44. falſa miraculis approbatio 10,23. opibus potior 10,46
remedia extrema extremis morbis & periculis 2,5
remora piſcis naues remoratur 1,36
renum doloris remedium 14,4
retaliatio 6,52
Rhauciorum vrbs 17,35
Rhaucum Cretæ 17,35
Rhax 3,36
Rhegini & Locri pacem inter ſe gerunt 5,9
Rheſus Thrax 17,25
rhinocerotis & elephantis pugna 16,44
rhiphæorum montium cygni 11,1
rhizophagi 17,40
rhoccea 12,22
Rhodia nauis 6,15
ῥοιτεία Bactrorum vrbs 15,26
ῥοιτεῖον Troadis vrbs 15,26
rhododaphne 12,44
Rhyndacus amnis 2,21
Rhytienſes pulſi à Scolopendris 15,26
Rhytium vrbs Cretæ 15,26
rigatio 7,1
riualitas 10,1. beluarum 6,42 piſcium 9,63. porphyrionis 3,42
è rogo hominis abrepto titione, canes compeſcuntur à furibus 1,38
Roma colonia Albæ 11,16
Romæ auia Lauinium 11,16
Roma Palatinus collis 10,22
Romanorum victoria ad-

uerſus Pyrrhum, eleph. &c. 1,58
Romuli ex vulturibus augurium 10,22
rota 13,20
rubecula auis prognoſticon de tempeſtate 7,7
rubeta habet duo iecora 17,15. afflatu interimit 9,11. noxia potu & aſpectu 17,17
ruinas domuum præſentiũt mures 6,41. quædam animalia fugiunt 11,19
ruminantium animalium uentres 5,41
ruta contra viperam 6,12
ruta iniecta polypis eos immobiles facit 1,37
rutæ odor ſerpentibus infeſtus 4,14

S

Sacchoras Babyloniorum rex 12,21
ſacerdotes Ægyptij qua aqua luſtrati vtantur 7,45
ſacerdotes quidam, cur muſtellum & mullum piſces non edant 9,65
ſacerdotum ſapientia humana fallitur, diuinus inſtinctus certus eſt 6,58
ſacrificare uentis 7,27. canis 7,28
ſacrificium Veneris Erycinæ mirificum 10,49
ſacrilegij proditio per canẽ, & ſupplicium apud Athenienſes 7,13
ſacrilegium 7,2. indicauit accipiter 2,43
ſæuitia hoſtilis in iuuentutẽ nocituram 6,39
Sagarenſes certamine camelorum Mineruam colunt 12,34
ſagittarius piſcis qualis 12,25
ſagittas veneno inficere 5,16
ſagittas quemadmodum oblinant Scythæ 9,15
ijs quæ apud Sagrã veriora, prouerbium 11,10
ſalamandra ignem reſtinguit 2,31
ſalamandra à ſue ſine periculo editur: ſus autem qui edit, non ſine periculo ab homine editur 9,28
Salamin 12,35
ſalicis ſemen homines ſteriles reddit, beſtijs non nocet 4,23
ſaliuam hominis cùm alijs animalibus, tum ſcolopẽdris exitialem eſſe, & à capris vitari 7,26
ſaltatione & cantu allectæ paſtinacæ capiuntur 1,39

ſaltationis pœna 6,32
Sami feræ Neades dictæ 17,28
Samij ouem venerantur 12,40
Samothracia 15,23
Sanguis humanus toxico admixtus 9,15
ſanus canis 11,13
Saracori quomodo vtatur aſinis 12,34
ſarciſura & textura araneorum 6,57
Sardinia parens pecorum optima 16,34
Sardoum fretum 15,2
ſargi de multis vxoribus certant 1,26
ſargi vbi degant & quomodo caprarum amore illecti capiantur 1,23
ſargorum piſcatio 13,2
Sarus fl. Cilix alit ſiluros 12,29
Satyris ſimilia animalia 16,21
Satyri Indici 16,5
ſcabiei remedium 14,4
Scamander Troiæ fl. qui & Xanthus ab effectu 8,21
ſcarabei vnguento odorato intereunt 1,38.6,46. fœmina carent, ob idq́ inſigne Ægyptijs 10,15. roſis iniectis pereunt 4,18
ſcari eſus quibus medetur morbis 14,2 ſuos gregales captos liberant 1,4. ipſorum libido, captura & victus 1,2. ruminatio 2,54. qua eſca capiantur 12,42
Schuſſa vicus in Hermopolit. Ægypti præfectura 10,27
ſcillæ folia lupum piſcem interimunt 1,30
ſcindapſum inſtrumentum muſicum 12,44
Sciratæ gens vltra Indiam 16,22
Sciuri Africani 15,26
ſcolopendra marina ſputo hominis interit 4,22.7,26. maximum eſt cete 13,23. eius deſcriptio ib. natura 7,35
ſcolopendræ expulerūt Rhytienſes 15,26
ſcombri cicures vbi 14,1. fœdus eorum cum piſcatoribus & gratitudo ib.
ſcopes malo punico exanimantur 6,46
ſcopes qui & aſiones 15,28
σκώπτειν vnde dicatur 15,28
ſcorpij aculeus 9,4
ſcorpij ſibritæ in Æthiopia 8,13. Indici 16,41.17,40.

alati 16,41. maris rubri quanti 17,6. quos expulerunt patria 17,40. religioſas Iſidis fœminas non lædunt 10,23. Libyci quomodo dormientibus inſidiantur 6,23
ſcorpij inter Mediam & Suſidem 15,26
ſcorpij & mures peculiaris naturæ 5,14
ſcorpio crocodilum ex quo natus eſt interimit 2,33
ſcorpiorum ictus genera nouem & procreatio 6,20
ſcorpius herba theliphono perit, elleboro albo ad ſe redit 9,27
ſcribæ ſacri & prophetæ 11,10
Scyria capra 3,33
Scytharum mos immolandi 12,34
Scythicæ oues 17,20
ſecundæ menſæ 14,13
ſedulitas œconomica 2,25
ſedulitas formicarum 4,43
ſimiæ vt capiantur 17,25
ſenecta ſerpentis 9,16
ſenectus veneranda & dijs curæ 7,2
ſenectutis reuerentia 7,15. 6,61
ſenes vaticini 8,4.
ſenes emeriti athletæ alebantur Athenis in Prytaneo 6,49
ſenis emeriti otioſa diligentia & præmium 6,49
ſenum portus in Chio 12,31
ſenum leonum infirmitas 9,1
ſenum (apum vetularum) ſapientia 1,11
ſepia atramento ſuo piſcantium perſtringit oculos 1,34
ſepiæ morſus 5,44
ſepiarum & lolliginum promuſcides 5,41
ſepis ſerpentis vis & natura 16,40
ſepedon ſerpens qualis 15,18
ſeptenarium in quibus ſeruet perdix 17,15
ſepulchrum cornicis 6,7. delphini & ab eo adamati pueri 6,15
ſepultura 2,1.7,10.8,3.4. 10,48.12,5
ſepultura equarum equorumq́; 12,40
ſepultura formicarum 6,43
ſepultura & religio in mortuos 5,49
à Serapide curatur Ciſſus, qui ſerpentis oua ingeſſerat 11,34. Chryſermus, qui ſanguinem taurinũ bibiſſet: item Bathylis

phthi

phthiſicus 11,35. equus exoculatus 11,31 furioſus vi nitor, qui aſpidem ſacrã diſſecuerat 11,32
ſerenitatis & tempeſtatum prognoſtica ex varijs auibus 7,7
Seriphij quid de marinis cicadis ſentiant 13,26
ſermonem intelligere beſtias 11,14
ſermones intelligunt Maurorum leones 3,1
ſerpens ſenectam abijcit, & hebetudinem oculorum ſanat 9,16
ſerpens homicida exulat 12,32
ſerpens arundine tactus, torpeſcit, & liberatur 1,37
ſerpens innominatus 8,7
ſerpentes infeſtantur ab accipitribus 10,14
ſerpentes Arabici 10,13
ſerpentes pennis vulturum ſuffitis, eliciuntur ex cauis ſuis 1,45. cerui cornu, & lapide quodam fugantur 9,20
ſerpentes maximi in Scyritis 16,22. circa mare rubrum 17,1. metropoleos Epheſiæ maximi 16,38. Indici 12,32. 17,2. capiuntur à ceruis 8,6. deuorantur & abiguntur 2,9. ex Arabia Æthiopiaq; in Ægyptum aduolantes, ab Ibide prohibentur 2,38. timent Ibidum pennas 1,38. Troglodytas timent, quòd ab eis comedantur 9,44. quum coëunt, odorem grauiſsimũ exhalant 9,44
ſerpentem nullum interimunt Argiui 12,34
ſerpentum gula, & cur anteriore parte ſe erigant: & de ſerpente iaculo 6,18
de ſerpentibus in Pharo inſula, & helenio herba eis aduerſa 9,21
ſerpentibus agnon aduerſari, vt inter herbas calaminthã & libanotidẽ 9,26
ſerpentibus infeſtiſsima Creta 3,32. rutæ odor 4,14
ſerpentes ad Euphratem peregrinis infenſæ & mortiferæ, indigenis non 9,29
ſerpens è medulla ſpinæ mali hominis mortui 1,51
ſerpentis oua comeſa, per murænam reddũtur innoxia 11,34
ſerpentes præſentiunt peſtẽ, famem, &c. 6,16
ſeruitutis odium 8,24

ſexagenarius accommodatus crocodilus 10,21
ſexus vtriuſque eſt ichneumo 10,47
ſexum maſculum etiam inter bruta præferri 11,26
ſibritæ ſcorpij 8,13
Sigeum promontorium 13,20
Silanionis (ſiue Gelonis) tyranni canis 6,25
Silani clari aruſpices 8,5
ſilentium 5,29. fœminarũ 1,20
ſiluri quales in Cydno & alibi 12,29. vt capiantur 14,25
ſilurus & glanis ſimiles 12,14
ſimia marina cartilag. &c. 12,27
ſimia vt ſe aduerſus feles tutam præſtet 5,7. à pardali capitur 8,6
ſimia, peruerſa imitatione, infantem interfecit 7,21
ſimia Praſiorum Indiæ 16,9.17,39
ſimiæ diuerſæ 14,14
ſimiam omnia imitari 5,26
ſimiarum in India diuerſa genera 17,25
Simonidis verſus de equis & muliere 11,36.16,24
Simonidis ars de memoria 6,10
ſinapis ſemen conficit alaudam 6,46
ſingultus, & ipſius cura in pecoribus 9,31
Sirenes 17,22. virgines alatæ, pedibus aues 17,23
Siſyphi homines 6,58
ſittace Perſica 16,42
ſmylos arbor 9,27
Sminthius cur Apollo dicatur 12,5
in ſobolem amor, pietas & impietas 2,40.3,21,25. 6,9.10,16.11,38. prudentia 1,35.37
in ſobolem amor & pietas elephanti 9,8
ſobolem ſuam lepus in plures locos diſtribuit 13,11
ſobolis in parentes pietas, & contrà 3,23. in matrem 1,24
ſocietas pinnæ cum cancro 3,29
ſocietas prudentioris & ſtimulantis neceſſaria eſt ſtupidiori 8,16
Socles Athenienſis petulanter amatus ab equo ſuo 6,44
Socrates de cygno 5,34
Socratis & Iſchomachi de œconomia præcepta 6,43
in ſolem religio elephantorum:

rum: & vt huic Ptolemaus ſacrificarit 7,44
ſolertia Erinacei 3,10
ſoli ſacer leo 5,39. lupus 10,26
ſolis ortum verſus, aluum deijcere, deteſtabile 10,28
ſolis domicilium cur leo 12,7
Solon 2,42 ipſius lex, vt ſi lij parentes alant 9,1
ſolum mutatur, non mores 9,12
ſomniorum ſignificationes ex accipitre 11,39
ſomnium Gelonis 6,62
ſomnus 5,39. leporis mirus 13,13. rex deorum atque hominum 1,43
Sopatrus Alexandro cornua Scythici aſini affert 10,40
Sophocles 2,10.6,31. ipſius fabula Tyro 11,18. Alea da 7,39
Sophron Syracuſanus poëta 15,6
Sorax rex 15,8
ſorte ſua contentum eſſe 7,30
Soſtratus 6,51
ſpectacula elephantorum Romæ 2,11
ſpectra brutorum 11.32
ſpeculo ſimia capitur 17,25
ſphinx 12.7.pingitur alata 12,38 ipſius forma 12,7
ſphinges Indiæ 16,15
ſphyrana, vel muræna quomodo è retibus elabatur 1,33
ſpina alba 16,32. lac ipſius, vnde coagulatur caſeus 16,32
ſpini ſeu acanthi auis natura 10,32 præſentit hyemẽ & niues, & in ſyluis ſe abdit 4,60
ſpintharus 2,11
ſpondyli ſpinæ ſerpentum vſti, medentur elephantiaſi 15,13
ſpongia à beſtiola quadam monetur & ſtimulatur, vt cautior & tutior ſit 8,16
ſputum hominis 9,4
ſquillæ tres ſpecies 1,30. Indicæ 16,13. à lupo marino deuoratæ, eum etiam interficiunt 1,30
ſtellæ marinæ oſtrea exedunt 9.22
ſtellionem odit ſcorpius 6,22
ſtellio ſuam ſenectam deuorat, præ inuidia 3,17. nec in aqua, nec in vino putreſcit, ſed in oleo 9.19
Stephanopolis 12.30

ſter-

ſterile in natura nihil 2,2
Steſichorus poëta 17,37
ſtomacho conducit echinus marinus 14,4
ſtratagema ac dolus 2,39
Stratius Iupiter 12,30
ſtrombi collum eſca piſciũ 14,22
Struthias paraſitus 9,7
ſtruthio duobus modis capitur 14,7. lapides deuorat & concoquit 14,7. remedia ex ipſa 14,7
ſtruthiocamelorum oua 14,13
ſtruthio magna ex minima in maximam creſcit 9,58. non volat quidem, ſed celerrimè ingreditur 2,27. ipſius partus, incubitus, volatus, & ſui defenſio 4,37
Strymon Europæus fl. 12,14. Thracius 14,26
ſtupidiori ſocius prudentior quærendus 8,16
ſturnus allij ſemine occiditur 6,46
ſtygis fl. aqua vnde oriatur, ſolo cornu aſini ſcythici continetur 19,40
ſuem in India non naſci 3,3. 16,37. cur fœcunda 12,16
ſues voracitate ſua nec à fœtibus ſuis nec ab humano corpore abſtinent: ideo deteſtabiles Ægyptijs: item de lacte ſuillo, & de ſuis ſacrificio &c. 10,16
ſues horret elephantus 1,38. 8,28. 16,36
ſues fructu fraxini ſaginantur 8,9. agnoſcunt vocẽ ſubulci, quod piratis naufragium intulit 8,19. quibus gaudeant & pingueſcant: item de ſue ſegetem herbeſcentem depaſta 5,45. tempeſtatem præſagiunt 7,8. peſtem, famem &c. 6,16
ſues in Macedonia mutæ 2,35. quadricornes vbi 17,10. contra ipſos lex 5,45 ipſorum carnes, & quòd Salamandram ſine periculo vorent 9,28
ſuperbia gallinacei 4,29
ſuperbiæ cauſa corporis forma 2,10
ſuperbia & oſtentatio pauonis 5,21
ſuperſtitio 7,32. 10,23
ſus alatus vbi: quidve egerit 12,38. loci nomen 12,38
Suſa Memnonia 13,18
Suſidæ boues 7,1
Suſis ædificatio Darij 1,59
Sybaritæ vt victi 16,22

Sybaris pater Haliæ 12,39
ad ſydera ſympathia habet gallinaceus 4,29
Syenitæ Ægyptij 10,19
ſyluæ Atlantis 2,7
ſymphyton, herba 4,47. aquilam necat 6,46
ſyrmaiſmus 5,46
ſyroperdix qualis 16,7
Syrrha, vicus Lyciæ 8,5
ſyrtis cete 17,6

T

tabani figura, bombus, aculeus 4,51. 6,37
tabes 11,35
Tanarus fl. 14,29
talio 6,52
talpæ nullæ in Lebadico agro 17,10
Tanagra oppidum 13,21
Taprobana inſula 16,17,18
tarandus in pelle & pilis colorem mutans 2,16
tarda, equorum amantiſſima auis 2,28
Tarentinorum pſilothra 13,27
Taulantij populi 14,1
tauri amor erga Mithridatem 7,46
tauri Æthiopici 16,45
taurino ſanguine poto Chryſermus phthiſicus ſanatur 11,35
taurorum obedientia & docilitas 7,4
taurus Apis 11,10. Mneuis 11,11
taurus libidinis abſtinentia, & corporis exercitatione, ad fortiter pugnãdum ſe præparat 6,1
taurus efferatus quomodo placari poſſit 4,48
taxilæ elephanti 13,8
Taygetus Peloponneſi mons 3,27
Teita 2,6
Telchines homines 6,58
Telephus à matris coitu per draconem pium prohibitus 3,47
Telephus Cretenſis ex Myſio Pergamo oriundus 10,42
temperantia 5,11. Capitonis in victu, nil vinum deguſtantis 1,3. Aquilæ 2,26
temperantia in diebus religioſis 5,17
tempeſtates præuident apes vetulæ 1,11
tempeſtatum prognoſtica ex diuerſis auibus 7,7. ex quadrupedibus & muſcis: ex diphthera & pelle caprina 7,8
templum Mineruæ 6,49
Tenedij vaccam alunt, & fœtæ

fœta, tanquam puerperæ inſeruiunt 12,34
tenerrimis etiam naturam, quid cuique conueniat, indicaſſe 5,33
Tentyritarum pars Apollonopolitæ 10,21
Teredo Babyloniæ vrbs 17,17
Tereus 2,3
terræ motus 11,19
teſtacea & cruſtacea animalia cum luna creſcũt & decreſcunt 9,6
teſtæ quindecim cubitorum 16,17
teſtudo, aduerſus viperam pugnatura, origanum aut rutam prægustat 6,12
teſtudines maris magni 16,17. terrenæ 16,14
teſtudinis marinæ caput diu viuit: ipſius pupillarum ſplendor 4,28
teſtudinis prouidentia 5,52
teſtudinis terrenæ contra ſerpentem remedium 3,5. libido 15,19
teſtudines Gangis quanta 12,41
teſtudinum tegmenta maxima in Troglodytis 17,3
teſtudo fœmina coitum cur auerſetur 15,19. Indica & fluuiatilis quanta 16,14. montana Libyca 14,17
textura & ſartura araneorum 6,57
Thales Mileſius, muli aſtutiam deprehendit 7,42
Thauſtum Ægyptij appellant accipitrem Apollini ſacrum 10,14
Thebanus poëta in epinicio carmine 7,39
thelyphonum herba 9,27
Theocritus de amatorijs illecebris 15,19
Theocles de cetis 17,6
Theoclymenus, auſpex clarus 8,5
Theodectis ars de memoria 6,10
Theodori pſaltæ canis 7,40
Theophraſtus 3,17.32.35.37.38. 9,27.36.64. 10,35.40. de Crathi 12,36. de viperis 15,16. de muribus 15,26
Theopompus 11,40. de monedulis apud Venetos 17,16
Theontes canis 11,13
Theron paraſitus apud Menandrum 9,7
Thermuthis aſpis in Ægypto ſacra improbos ſolos nec

necat, & eſt immortalis 10,31
theſmophoriorum mulieres &c. 9,26
Theſproti boues quoſdã Larinos appellant 12,11
Theſſalorũ ritus circa coniugium 12,34
Theſſalonice 15,1
Thetidi nutus Iouis non irritus 5,2
Thonis rex Ægypti 1,13 amat Helenam 9,21
thorax lineus Mineruæ Lindiæ conſecratus 9,17
thos hominem amat, eiq́; auxiliatur 1,7
Thraces equi 17,26
thriſſæ Ægyptiæ ad cantũ & teſtarum crepitum ſaltantes capiuntur 6,32
thunni in Sicilia 15,6. in Ponto 15,5
thunni ſanguine illitus non pubeſcet 13,27
Thuriorum fluuius Luſias 10,38
thymalli captura, & herba thynnus 14,22
thynni licet fortiſſimi, cedũt Aulopiæ 13,17. fugiunt calorem Syrij 15,3. altero tantùm oculo vident 9,42
thynnorum piſcatio 13,16. greges 15,3
thynni vbicunque eos initiũ hyemis deprehendit, illic æquinoctium vernum expectant: item in Pontum vt ingrediantur, egrediãturq́; 9,42
Thyrrenorum pſilothra 13,27
tibia equas ad venerem incitat 12,44 eas demulcet ib.
tibiæ concitatus ſonus lupum terret 11.28
Ticinus fl. Italiæ 14,22
tigrides cicures Indorum 14,14. canes generant 8,1
Tilgamus puer, Babyloniorum rex 12,21
Timæus quid de rubetis 17,15
timida animalia quæ 7,19. arctius congregantur 8,18
timiditas poëphagi 16,11
timiditas cauta 4,38
Tios vrbs 15,5
Tireſias 2,3. Auſpex clarus 8,5
Titus Roman. Imperator 11,15
Tomis, Tomos, Tomium, vrbs 14,25
torpedines piſces 14,3
torpedinis vim liquore Cyrenaico

naico remitti 5,37. vis eius circa inferendum torporem 9,14
torpedo quid efficiat 13,27 contactu abs ſe animali ſtuporem inducit 1,36
toxico, humano ſanguine admixto, ſagittas obliniunt Scythæ 9,15
trachuri cauda abortum efficit 13,27
tragemata Indorum regis 14,13
triches,i.pili herba 13,3
triglæ etymologia 10,2
tripus accipitris 11,39. in annot.infra textum
tritones eſſe,& quales 13,21
trochilus auis vt impunè hirudines ex crocodili ore legat 3,11.8,25
trochilorum genera plura 12,15
troctarum plurium contra vnum delphinum pugna 1,5
trocta lineam præmordet 1,5
Troglodìtæ 16,45. à ſerpentibus timentur, quòd ab iis comedantur 9,44
Troglodytica viperæ 17,3
tubæ ſonitus quibusnam populis ſit ingratus 10,28
turbinum rex ſuos greges fortunatos facit 7,32
turdi ramo myrti nidulantur, vt faſcinationes vitent 1,35
turdi, auis & piſcis, colorẽ mutant 12,28
turtur garrula etiam poſtica parte 12,10. punico malo necatur 6,46
turture loquacior, prouerbium 12,10
turtures Iridis fructum ſuis nidis imponunt aduerſus faſcinationes 1,35
turturi coruus & circus inimici 6,45
turtures albæ 10,33
turturum & columbarum albarum caſtitas: adulterii tamen pœnam mas ſolus luit 3,44
typhlin 8,13
typhon induit crocodili formam 10,21. ei aſinus gratus 10,28
tyrrhenicæ inſulæ 13,17

V

vacca apud Tenedios vt tractetur 12,34
vacca fulgure afflata Apidem taurum peperit 11,10
vaccæ memoria 6,10
vaccæ Epiroticæ 3,33. Phœnicum quanta 16,33

vacc

vaccarum Arabicarum cornua 11,20
vaccas cur Veneri conſecrent Ægyptij 10,27
venatio 11,9
veneficia & cantiones 1,29
venefica mulier ſceleſtior aſpide 15,4
venefica malignitas 6,14
venatio Pindi 10,48
venator canis idem & Dialecticus 6,49
venatrix auis, vt allectas ſuo cantu auiculas inuadat 8,24
venena omnia ferarum retundit elephanti adeps 1,37.10,12.*pellis amphiſbænæ* 8,8
venena cauet anſer, ea fugere nequit homo 5,29
venena ſerpentium & viperarum quot modis pellantur 1,14
venenata animalia, alia morſu, alia ictu lædunt 3,32
venenis aduerſantia pocula ... 3,41
à Venere abſtinendum pugnaturo fortiter 6,1. *& qui propter quæſtum aut gloriam Venere abſtinuerint* 6,1
ad Venerem quibus pharmacis illinendis excitentur oues, capræ, equæ, augendæ ſobolis gratia 9,48
ad Venerem vt excitantur & cohibentur hirci 9,54
in Venerem libido perdicis 3,5.16
Veneri turtures albæ ſacræ 10,33
Veneri, quæ in penatium numero eſt, hirundines charæ 10,34
de Veneris Erycinæ templi theſauro, antiquitate, & maieſtate: deq; pœna quam Afer Amilcas eo ſpoliato ſubiuit 10,49
Veneris color, ruber, purpureus, aureus 4,2
Veneris immodicæ incommoda 6,28
veneris appetitionem prohiberi vitice 9,26
Veneri, ſeu Vraniæ, cur vaccas conſecrent Ægyptij 10,27
Veneti Adriani accolentes 17,16
Venus amauit Neriten 14,28
Venus ex Sicilia cum columbis migrat in Libyam 4,2
Venus ſine Cerere & Baccho

A.A fig

ſriget 8,14
venti fœcunditatis auctores: boreas mariū, auſter fœminarum 7,27
venti & pluuiæ prognoſticō ex apibus 5,13
ventis qui ſacrificarint 7,27
contra ventorum vim apes lapillum geſtant 1,11
ventos nautis imminere, grues retro volantes indicant 3,14
ventres ruminantium animalium 5,41
vermiculi quidam plantis noxij vbi naſcantur 9,39
vermis Indicus, eiusq; olei vſus 5,3
vermis Indorum regi ſecundis menſis adhibitus 14,13
verſipellis 9,12
veſpa ex equi cadauere 1,28
veſicam euacuat echinus marinus 14,4
veſpæ quomodo perdantur 1,58
veſpæ regno non tyrannide reguntur 5,15
veſpæ, quæ laërtæ nuncupantur 10,42
veſpæ morſus 9,15
veſpas in cadauere viperæ aculeum ſuum veneno imbuere 5,16
veſpertilio & ciconia hoſtes 6,45
veſpertiliones à ciconiæ nido platani folijs arcentur 1,37
veſtes animalium Indicorū cruore tinctæ 4,46
circa viam modeſtia & ciuilitas 2,25
victi patiuntur libidinem victorum 10,47
victorem perdit victus 1,30
victoria muliebris 5,5
ob victoriam elatio 4,29
victus moderatio pro ætate 7,9
vigilantia 5,39. canis 7,13
vinitor aſpidem ſacram imprudens diſſecat 11,32
vini cultor primus in Attica, & eius conſecuta mala 7,28
vinum nigrum medetur omnibus elephantorum morbis 13,7
vinum, in quod immiſſus eſt lapis à cane demorſus, furorem conuiuis & lites mouet 1,38
vinum bibere nec elephanti recuſant 8,27
vipera à muribus metuetur

tur 6,41

vipera marina coitus cum murana 1,50

vipera ſaliuá hominis perduntur 2,24

vipera & murana coitus 9 66

vipera Troglodytica 17,3

vipera partus 1,24.15,16. & coitus 1,24

vireo & lutea 4,47

virga miniſtrorum Romanorum principum 10,22

virginea zona medetur retenta vrina in equo 11,18

virgineus ingreſſus ſimilis ibidis 2,38

virginitatis examinatio, & corrupta pœna 11,16

viribus coniuncta ratio 5,55

virtus in paruo corpore 10, 13

virtutis æmulatio 8,2

virulentia à coniugio aliena 9,66

vis & pugna 5,11

viſus aquila 1,42. hominis acuitur felle aquila 1, 47. lupi etiam noctu 10, 26

vita breuitas 5,43

vites herba 13,3

vitex 9,26

vitis Herculi ſacra in Heraclea 6,40

vitis hauſta lacryma gruem conficit 6,46

vituli marini inuidia, coagulum ſuum deuorātis, quòd comitiali morbo medeatur 3,19

vituli marini fugiunt arietes marinos 15,2

vituli Libyci vſus 14,11

vituli marini amor in ſpongiatorem 4,56

vituli marini in arido pariunt, & fœtus ſuos paulatim in mare deductos illi aſſuefaciunt 9,9

vltra Oaſin Ægypti ſolitudo 10,25

Vlyſſes 17,25

Vlyſſes & Menelaus ad Troiam legati, ab Antenore ſeruantur 14,8

vltio 5,11. iniuria 7,23

circa vltionem iuſtitia 5, 39

vncunguium auium natura 4,20

vnguento odorato aſperſi ſcarabei & cerdones intereunt 1,38.6,46

vocem mutantia 12,28

voces varia animalium, aut nulla ſecundùm loca 3,35,37,38

voce quaſtum alijs perniciosum facere 8,24

voces diuerſæ animalium 5,51

voces ac ſoni quarundam auium & inſectorum 6,19

volare ſine pennis periculoſum 7,30

voluptati etiam coniuncta prouidentia 2,3

voluptatis obiecta incontinenti fugienda 6,40

voluptatis malus exitus 1,39

voluptatis turpis ineſcatio 7,22

voluuium pellunt hyoſcyamus & opos 9,32

voracitatis pœna 1,30

vox ololygo 9,13

vpupa Indica 16,5. in delicijs regi Indorum 16,5

vpupa, adipe feræ capræ necatur 6,46

vpupæ erga parentes pietas 10,16

vpupæ adiantum nidis ſuis aſtruunt contra faſcinationes 1,35

vpupæ nidificatio: & quod ſibi obſtructum herba quadam admota reſeret 3,26

Vraniam appellant Ægyptij Venerem 10,27

vrbanitatis modeſtia 1,58

vrbanæ & modeſtæ puellæ vnguentis non delectantur 1,58

vrbium ruinas quædam animalia fugiunt 11,19

vrinæ retentæ in equo remedium 11,18

vrinatores conferuntur cũ delphinis 12,12

vrinatores ſtudent præcipuè vt regem Margaritarum capiant 15,8

vrinatores vt ſibi caueant ne a piſcibus mẽbra vorentur 15,11

vrſa quomodo cum ſuis catulis venatores fugiat, & taurum proſternat 6,9

vrſæ vt efforment ſuos catulos 2,19

vrſæ latitatio, fœtus, &c. & quomodo aro herba, & formicis ſibi medeatur 6,3

vrſi à cadaueribus abhorrent 5,49. vt necentur 17,31

vrticæ marinæ natura 7,35

vuæ herba 11,3

Vulcani canes Ætnæi 11,3

Vulcano cur leones ſacri 12,7

vulnera canes ſuis linguis ſanant 8,9

vulnera elephantorum pi cur

curentur 13,7
vulpanſeris nomen, forma, & ingenium 5,30. in ſobolem amor 10,16
vulpanſerē venatori ſpem ſui capiendi facere, vt fœtus interim elabatur 11,38
cum vulpe vulpinari 6,64
vulpes erinaceum cōglobatum, vrinâ in os eius immiſſâ ſuffocat 6,64
vulpes & lepores quomodo capiantur ab Indis, auibus rapacibus ad venationem inſtitutis 4,26
vulpes qua arte lepores capiant 13,11
vulpes calidiſsime veſpas perdit, vt fauo potiatur 4,39
vulpes inſidias parat Erinaceis, otidibus, piſcibus: ea duce Thraces ad trāſmittendos fluuios congelatos vtuntur 6,24
vulpes explorat firmitatē glaciei 14,26
vulpes Caſpiæ 17,17
vulpes infenſæ lupis ob inſidias 1,36
vulpis marinæ calliditas in declinanda eſca: vel ſi deuorarit, in vertendo ſe mox & interiora eius mē do 9,12
vultures ſacri ſunt Iunoni & Iſidi: his Barcæi ſuorum in bello defunctorū cadauera obijciunt: ex ijs Romuli augurium 10,22
vultures veſci cadaueribus, ſtrages præſentire, omnes eſſe fœminas, ex vento concipere, nec oua, ſed pullos parere. Ægypios inter hos & aquilas medios, mares eſſe, &c. 2,46
vulturibus ſuauē odorem mortem afferre 3,7.4,18
vulturum natio malo punico perditur 6,46
vulturum penna ſuffita ſerpentes è latibulis eliciūt 1,45
vxorem ducturus in Theſſalia quid agat 12,34
vxores vbi ducenda oraculo edocti Euryſthenes & Procleas 12,31
vxoris arguitur adulteriū ceraſtis 1,57

X

Xanthippi canes fideles 12,35
Xanthippus Ariphri filius 12,35

Xanthus fl. qui & Scamander 8,21
Xenophilus muſicus 2,11
Xenophon 8,3. *Grylli filius* 6,25. *aureus* 2,11. *de canibus* 13,24
Xenophō à cane amatus 1,6
Xerxes montem Athon ſcidit 13,20
Xerxis cameli 17,36
xiphia piſcis vires ſuas nouit, ijsq́ præclarè vtitur 9,40. *ipſius deſcriptio* 14,23

Z

Zacynthus 17,11
Zaleucus legumlator 6,61
Zelotypia 8,20. *merulæ marinæ* 1,14
Zenothemis de quibusdam piſcibus 17,30
Zenonis & Cleanthis amicitia 4,45

FINIS.

Geſnerus, de vi exemplorum ab animalibus.

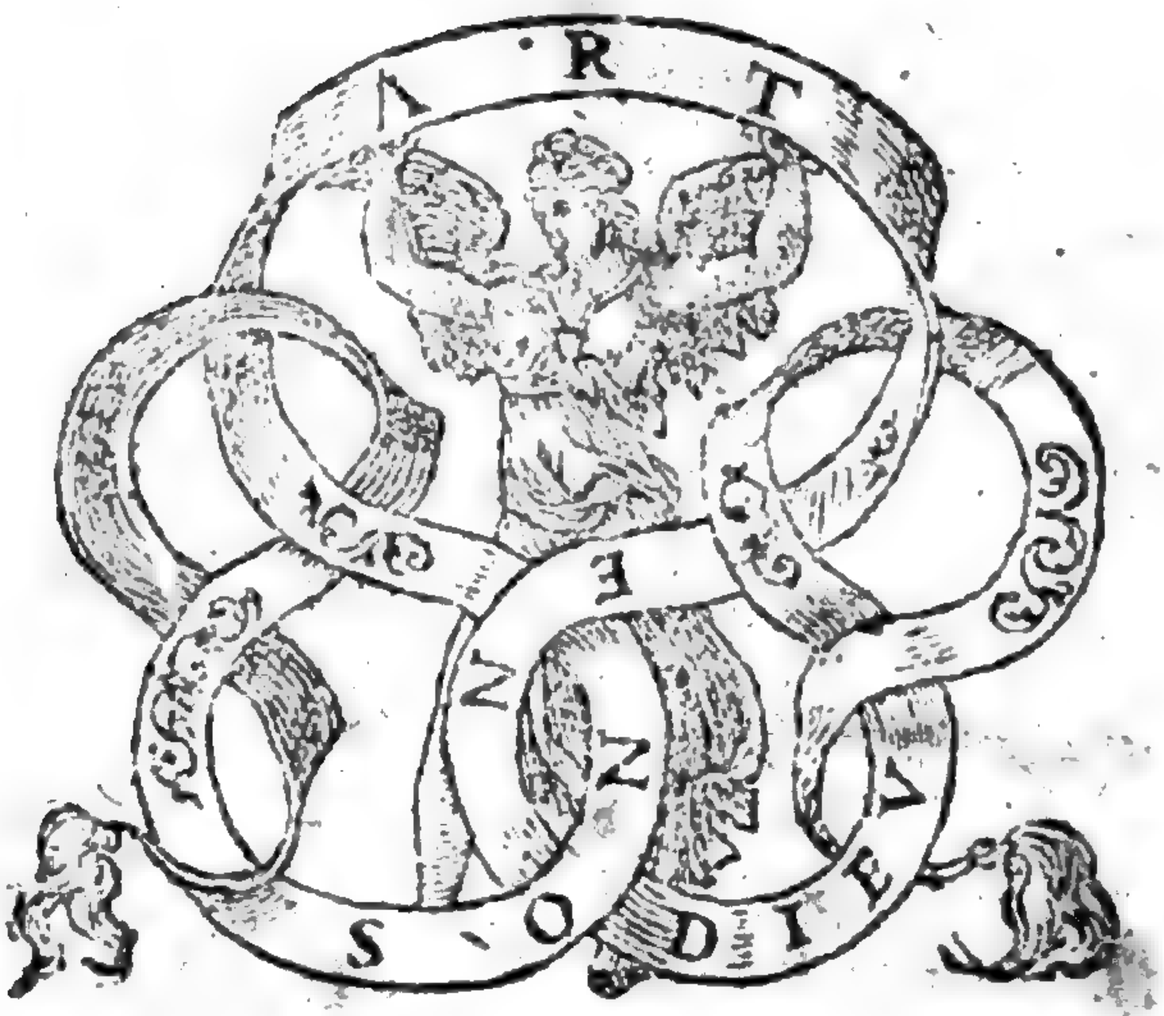
*

Est ſanè in Aeliani de animalibus libris, temperamentum quoddam & harmonia vtriuſque philoſophiæ, moralis, inquam, & naturalis. Ab animantium enim natura, moribus, actionibus, paßim hominum mores vitamq́; redarguit & emendat. Inter cætera autem argumenta exemplis maximè mouentur homines, magisq́; ijs quæ à minori ad maius trahuntur, quib

quibus illa etiam quæ ab animalibus ad homines ducuntur, adnumeranda ſunt. Sic enim plerunque Aelianus noſter ratiocinatur: Si expertes rationis animantes hanc aut illam prudentiæ, iuſtitiæ, gratitudinis, temperantiæ, fortitudinis, aut alterius cuiuſpiam virtutis partem exercent: ſi œconomiæ, ſi reipub. ſpeciem atque ordinem obſeruant, quanto magis & iuſtiùs ab homine eadem fieri ſeruariq; oportebat, ratione prædito animali? Si bruta quædam, intemperantia, libidine, & alijs ſceleribus abhorrent: homines iiſdem contaminati, certè brutis pleriſque deteriores exiſtimari debent, & ipſis beſtiarum nominibus appellari, vt meritò dicantur porci, aſini, vrſi, pantheræ. Tolerabilius minusq; animos commoturum erat, hominem conferri homini, & mutua ſui generis comparatione exempluq; ad amplexandam virtutem, & fugiendam improbitatem incitari: at facta cum brutis collatione, in multis hæc nobis præſtare, nos plerisque deteriores eſſe, vt prorſus intolerabile & indignum, ita vehementiſsimum adhortandi increpandiq; genus eſt. Nam feræ immani, ſtupidæ, malignæ, aut quouis modo improbiſsimæ ſimilis, aut etiam peior, ſi quis dicatur: liberalioribus verò, & ad hanc aut illam virtutem meliùs comparatis longè inferior, quis non permoueatur? Quis inde non intra ſe deſcendat, ac ſuæ naturæ peruerſionem, animiq; contemplatus metamorphoſin, imò metempſychoſin, & ſuam exoſus deteſtatusq; de-

form

*formitatem atque corruptionem, à vitijs abhorre-
re, & ad priſtinam illam Dei (ad quam conditus
eſt) imaginem conuerſum ſe aſſertumq́; velut à ſer-
uitute cupiat? ſi modò adhuc homo ſit, ne-
que totus in illarum, quibus con-
ſertur, beſtiarum natu-
ram tranſierit.*

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

28
A 18

Digitized by Google